

Any 2008

Informe ICAB

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

INFORME 2008

SOBRE LA JUSTÍCIA

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona

Direcció i Coordinació:

Noemí Juaní i Ramon.
Secretària General Tècnica.

Tècnics de recerca i anàlisi:

Marta Subirana i Bargalló
José Vicente Pestana Montesinos.
Caterina Rodríguez Rivera

Suport Tècnic

Mar Morón Concepción

Índexs de continguts informe de la justícia 2008

Introducció

Pag. 1

Primera part. L'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona

Pag. 5

1. La institució i la seva participació en la societat
2. Objectius i funcions
3. Normativa reguladora i capacitat normativa
4. Àmbit territorial
5. Organització i funcionament
6. El col·legiat de l'ICAB
7. Les Delegacions
8. Les comissions, seccions i agrupacions
  - 8.1 Comissió de deontologia
  - 8.2 Comissió d'Honoraris
  - 8.3 Comissió del Torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta
  - 8.4 Comissió d'estrangeria.
  - 8.5. Comissió de Cultura.
  - 8.6 Comissió de relacions amb l'Administració de Justícia
  - 8.7 Comissió del 0,7%
  - 8.8 Comissió de drets de la gent gran.
  - 8.9 Comissió de protecció dels drets dels animals.
  - 8.10 Comissió per la igualtat del drets dels nous models de família.
  - 8.11 Comissió d'Advocats d'Entitats Asseguradores i Responsabilitat civil
  - 8.12 Comissió de dones advocades
  - 8.13 Comissió de dret penitenciari
  - 8.14 Comissió de drogues
  - 8.15 Comissió de defensa dels drets de les persones i del lliure exercici de l'advocacia.
  - 8.16 Comissió d'intermediació, responsabilitat i assegurança col·legial.
  - 8.17 Comissió de Perspectives Socioprofessionals
  - 8.18 Comissió d'intrusisme professional i de relació amb altres professions

- 8.19 Comissió d'advocats sèniors
- 8.20 Grup d'advocats Joves
- 9. Funcions i serveis del col·legi d'advocats de Barcelona
  - 9.1 Formació
  - 9.2 Informació i documentació (biblioteca)
  - 9.3 Borsa de treball
  - 9.4 Control deontològic.
  - 9.5 Honoraris professionals
  - 9.6 Estrangeria
  - 9.7. Control del torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta.
  - 9.8. Serveis d'orientació jurídica.
  - 9.9. Servei de tramitació de justícia gratuïta.
  - 9.10. Torn d'ofici i assistència al detingut.

Segona part. Activitat i funcionament de l'Administració de Justícia a Catalunya i a la demarcació de l'ICAB

Aspectes generals

Pag. 87

1. introducció
2. La litigiositat
3. L'activitat dels òrgans judicials en general
4. El funcionament dels òrgans judicials
5. conclusions

Anàlisi per àmbits jurisdiccionals

1.- L'àmbit penal

Pag. 133

- 1.1 El sistema policial a Catalunya
- 1.2 La jurisdicció penal
  - 1.2.1 La litigiositat
  - 1.2.2 Moviment d'assumpes
  - 1.2.3 Els indicadors judicials: taxa de resolució, pendència i congestió
  - 1.2.4 Els indicadors judicials i les sentències per òrgans jurisdiccionals
  - 1.2.5 Penal per especialitats
  - 1.2.6 Penal per procediments i sentències segons el Consejo General del Poder Judicial

1.2.7 Els procediments penals segons dades de fiscalia a la província de Barcelona

1.2.7 El funcionament dels òrgans judicials penals

1.2.9 Els delictes contra la seguretat viària. Necessitat de reforma?

1.2.10 Conclusions

1.3. L'àmbit penitenciari

1.3.1 introducció

1.3.2 Estat de les infraestructures penitenciàries a Catalunya

1.3.3 El personal al servei de l'administració penitenciària

1.3.4 La situació actual de la població reclusa

1.3.5 Règim penitenciari

1.3.6 Mesures penals alternatives

1.3.7 Conflictivitat

1.3.8 Toxicomanies als centres penitenciaris

1.3.9 Jurisdicció vigilància penitenciària

1.3.10 Intervenció del Col·legi d'Advocats de Barcelona en l'àmbit penitenciari

1.3.11 Intervenció dels lletrats de l'ICAB en l'àmbit penitenciari

1.3.12 El Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (SOJP)

1.3.13 Conclusions

2.- L'àmbit civil

Pag. 243

2.1 Introducció

2.2 Litigiositat

2.3 Moviment d'assumptes

2.4 Els indicadors judicials: taxa de resolució, pendència i congestió

2.5.- Civil per especialitats

2.5.1.- Jutjats de família

2.5.2.- Jutjats mercantils

2.5.3.- Jutjats de violència sobre la dona. Aspectes civils

2.5.4.- Jutjats menors: peces de responsabilitat civil

2.6.- Civil per òrgans jurisdiccionals

2.7.- Conclusions

3.- L'àmbit contenciós-administratiu

Pag. 333

- 3.1 Introducció
- 3.2 La litigiositat
- 3.3 Moviment d'assumpes
- 3.4 Els indicadors judicials: taxa de resolució, pendència i congestió
- 3.5 Els indicadors judicials per òrgans jurisdiccionals
  - 3.5.1 Els jutjats contenciosos-administratius
  - 3.5.2 La sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
- 3.6 Contenciós-administratiu per especialitats
  - 3.6.1 L'estrangeria
- 3.7 Conclusions

4.- L'àmbit social

Pag. 373

- 3.5 La litigiositat
- 3.6 El Servei Català de Conciliacions Individuals (SCCI)
- 3.7 Moviment d'assumpes
- 3.8 Els indicadors judicials: taxa de resolució, pendència i congestió
- 3.9 Els indicadors judicials per òrgans jurisdiccionals
  - 4.5.1 Els jutjats socials
  - 4.5.2.1 El Tribunal Superior de Justícia, sala social
- 4.6.- Conclusions

Tercera part. Estudis monogràfics complementaris:

- 1. L'Advocacia i advocats. Aproximacions a les seves imatges **Pag. 411**
- 2. Professionals de l'advocacia a l'ICAB. Universitats de procedència i estudis de formació contínua a la seu col·legial. **Pag. 435**
- 3. La violència sobre la dona en la demarcació ICAB **Pag. 454**
- 4. Funcionament dels jutjats: els temps de resposta **Pag. 575**
- 5. Activitat i funcionament de l'Administració de Justícia a les delegacions de l'ICAB **Pag. 595**

INTRODUCCIÓ

L'any 2007, per primer cop a la història, el Col·legi d'Advocats de Barcelona iniciava un projecte mitjançant el qual mostrava a la societat i a les institucions públiques la capacitat que té l'advocacia en general i la barcelonina en particular per contribuir a la millora del servei públic de Justícia.

La contribució es fonamenta en dos eixos principals.

El primer: el convenciment de què la valoració del sistema de justícia s'ha de realitzar des d'una perspectiva més global que atengui també al funcionament d'institucions no directament vinculades.

El segon: la necessitat d'incorporar l'opinió de l'advocacia com actor privilegiat d'aquest servei públic en els diversos organismes que participen.

Efectivament, com s'ha dit en nombroses ocasions des d'aquesta Institució, el paper i les funcions que compleix l'advocat a la nostra societat, el faculten per tenir una visió que cap altre de les professions relacionades directament o indirectament amb el sistema de justícia, a compleix.

L'advocat es reuneix directament amb el ciutadà i coneix de primera mà el seu conflicte, el seu neguit o la seva preocupació. A partir d'aquí actua en defensa del ciutadà davant dels Jutjats i Tribunals però també, i d'una manera importantíssima, davant de l'administració local, davant de les forces i cossos de seguretat, davant de l'Agència Tributària, etc.

La seva actuació és fortament transversal i la seva mirada rigorosament objectiva, atès que observa des del mateix pla el funcionament de totes i cadascuna d'aquestes institucions amb les que es veu obligat a relacionar-se.

Per això, insistim en la necessitat que l'advocacia tingui veu pròpia i sigui escoltada, amb molt més importància ara que s'observa una creixent inquietud i malestar de la societat.

Efectivament, la preocupació sobre la situació de la justícia en el nostre país ocupa de manera intermitent les portades dels mitjans de comunicació.

Certament, aquest tractament no pot ser pres de manera única com simptomàtic de la preocupació que la nostra societat tingui o pugui tenir respecte del funcionament del sistema de justícia però també és cert que pot donar-nos una primera idea sobre com, cada vegada més, el ciutadà exigeix també de l'Administració de Justícia un funcionament exemplar, amb criteris d'eficàcia i eficiència.

En aquesta línia, el Centre d'Investigacions Sociològiques (CIS) que realitza periòdicament enquestes sobre els temes de major preocupació per la ciutadania, incorpora la qüestió sobre aquest àmbit d'una manera intermitent.

I, el Consejo General del Poder Judicial (CGPJ) ha realitzat diversos estudis d'opinió guiats fonamentalment de la mà del sociòleg José Manuel Toharia d'un valor importantíssim.

Paral·lelament el CGPJ, com la resta d'institucions públiques, publica anualment les dades estadístiques que permeten realitzar aquesta avaluació de manera suficientment objectivada.

Aquestes dades són les que el Col·legi d'Advocats de Barcelona recull en aquest informe quan del funcionament de Jutjat i Tribunals es tracta i, des d'aquestes

línies volem felicitar la tasca de transparència i informació que aquesta publicació anual suposa.

També s'ha fet ús de dades publicades pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya que participa també d'aquest interès per mostrar la realitat objectiva d'un àmbit no exempt de dificultats en la seva gestió quan el marge competencial es troba fortament dispersat.

Des d'aquest Col·legi d'Advocats de Barcelona s'ha insistit en moltes ocasions, sobre la necessitat de desenvolupar l'Estatut de Catalunya fonamentalment en aquest àmbit d'actuació que s'impregna i impregna tota la realitat social.

Han mancat però les dades relatives al funcionament de la Policia de Catalunya-Mossos d'Esquadra, el que ens ha dificultat la feina a realitzar.

Aquest informe pretén també unir-se a les veus que incideixen en la necessitat de que d'una manera definitiva s'iniciï de manera seriosa i continuada un estudi sobre el funcionament del sistema de justícia.

Un estudi d'aquest tipus, que estableixi uns indicadors, que reculli dades objectives i que prengui en consideració l'opinió tant de la ciutadania en general com dels principals intervinents en el sistema de justícia (Magistrats, jutges, advocats, procuradors, pèrits, forces i cossos de seguretat, secretaris judicials, funcionaris...); és el millor instrument per a aconseguir una millora substancial d'aquest servei públic.

El contrari, ens porta a un alarmisme innecessari i a una imatge estereotipada i negativa que pot observar-se en l'aparent contradicció davant les respostes donades en algunes enquestes, que són explicades per Toharia afirmant que l'avaluació entre l'eficiència i la legitimitat no tenen per què ser equivalents o paral·leles.

Però també ens pot portar, com s'ha criticat des de diverses instàncies, a una manca de previsió i, el que és pitjor, a la sensació que, en ocasions, es legisla precipitadament.

El sistema de justícia és una realitat d'una complexitat importantíssima. La justícia no és només un dels tres poders en els que es fonamenta l'Estat de Dret, és també un servei públic al que en les modernes societats del segle XXI se li exigeix un funcionament eficient.

Aquesta complexitat és a la que es refereix també el president del Govern, José Luis Rodríguez Zapatero, quan en el discurs d'investidura de la última legislatura iniciada va demanar *"Un gran acuerdo para la reforma de la Justicia, que debe comenzar con la renovación inmediata del Consejo General del Poder Judicial y el Tribunal Constitucional, y debe ir seguido de un plan de modernización que permita una administración rápida, eficaz y transparente"*.

Malahuradament, però aquests projectes no sempre veuen la llum amb la celeritat que la situació real i actual, necessita.

Cal només recordar el que es deia fa 8 anys pel llavors president, José Maria Aznar, en el entorn del que es va anormar el Pacte d'Estat per la Justícia, quins objectius principals consistien en *"dar respuesta a la notoria insatisfacción en la sociedad española respecto al funcionamiento de la Justicia. Lograr una Justicia fortalecida en su independencia, rápida y eficaz, y apreciada por los ciudadanos"* (Intervenció del Presidente Aznar en un acte del PP a Madrid. 8 de març de 2000) paraules que recordaven excessivament a les pronunciades l'any 1996 a la sessió d'investidura del 3 de maig: *"Una Justicia independiente, rápida y eficaz constituye un pilar fundamental del Estado de Derecho. No es necesario que describa aquí los problemas que aquejan a la Administración de Justicia. Existe una profunda insatisfacción en los ciudadanos a la que debemos dar respuesta. Por mi parte, creo que la situación a la que se ha llegado es grave, lo que obliga a que, sin tardanza y*

de modo responsable, el Gobierno y la Cámara tengan que abordar esta cuestión con decisiones y medidas apropiadas. En ellas se deberá tener como norte el estricto y pleno cumplimiento de los principios constitucionales y el logro de una Justicia que sirva eficazmente a la sociedad.

Es preciso abrir un debate que examine las reformas que resulte oportuno introducir en la Ley Orgánica del Poder Judicial, con el fin de que cumpla mejor el modelo constitucional, así como con la finalidad de dotar de las mayores garantías de independencia y eficacia al Poder Judicial y de recuperar su prestigio."

Amb un esperit constructiu, l'informe que per segon any consecutiu es publica per part del Col·legi d'Advocats de Barcelona pretén aportar una nova perspectiva en l'anàlisi sobre el funcionament de tot el sistema de justícia; per tal de cercar millors i oferir a la nostra societat, la justícia que es mereix.

En aquesta línia, la sistemàtica d'aquest informe té dues vessants.

L'anàlisi de les dades objectives corresponents a les estadístiques judicials i d'altres administracions i institucions, inclòs el propi Col·legi d'Advocats de Barcelona, quines funcions repercuteixen en el funcionament de l'administració judicial.

I la valoració d'aquestes dades des de l'òptica de l'advocacia, com a col·laborador necessari, per a la bona marxa del sistema de justícia.

Es mantindrà també la mateixa estructura que en l'anterior edició.

Una primera part dedicada a l'organització, funcionament i serveis del Col·legi d'Advocats de Barcelona.

I una segona part dedicada a l'activitat i el funcionament de l'Administració de Justícia corresponent a la demarcació de l'ICAB i comparada amb la situació a Catalunya i a la resta d'Espanya.

Però enguany també s'ha ampliat l'informe amb una sèrie d'estudis monogràfics que pretenen incidir sobre aspectes concrets de la nostra professió i del funcionament d'àmbits molt concrets de l'administració de justícia.

Complim doncs el compromís establert l'any anterior amb la primera edició i ens refermem en la necessitat que els col·legis d'advocats i, en concret, el Col·legi d'Advocats de Barcelona es pronuncii davant l'opinió pública i les institucions i organismes implicats respecte l'opinió de l'advocacia sobre el funcionament del sistema de justícia.

Any 2008

L'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

PRIMERA PART.- IL·LUSTRE COL·LEGI D'ADVOCATS DE BARCELONA

1. La institució i la seva participació en la societat

Aquest any 2008 es compleixen 175 anys de la fundació del Col·legi d'Advocats de Barcelona per Ferran VII.

Aquest decret que reconeixia la tasca ja desenvolupada pels advocats molts anys enrera, suposa però, l'inici d'una institució que té com a objectiu fonamental defensar la professió de l'advocacia i servir als interessos generals en allò que li correspon.

Són molts els esdeveniments històrics que ha viscut i en els que ha participat el Col·legi d'Advocats al llarg d'aquests 175 anys d'història.

Des de la seva fundació, el 17 de gener de 1833, ha actuat com a un eix vertebrador de la societat civil barcelonina.

El Col·legi amb l'Ateneu Barcelonès formen les dues entitats més antigues i rellevants de la història dels segles XIX i XX, i que segueixen actives durant el segle XXI.

La primera reivindicació del Col·legi com a corporació jurídica fou la demanda de reinstauració del dret català "que tanto bien había hecho a la región" (1834). Les demandes de dictamens sobre temes jurídics per part del govern de Madrid o bé de l'Ajuntament seran una constant al llarg dels seus 175 anys d'història.

Personatges rellevants han estat membres de la Corporació, no tant sols juristes, sinó també polítics, literats, historiadors, artistes: Almirall, Pella i Forgas, Prat de la Riba, Ruyra, Rius i Taulet, Duran i Bas, Bofill i Matas, Raimon d'Abadal, Valls i Taberner, Francesc Layret, Companys, Carrasco i Formiguera, Anguera de Sojo, Roda i Ventura, Condomines i tot un llarg seguit de noms i persones que deixaren empremta al nostre país.

És una entitat capdavantera en l'àmbit de la cultura. Dos bons exemples en són el patrimoni artístic que custodia (el Palauet Casades), l'Acadèmia de Legislació que neix com la comissió dels estudis del Col·legi (1840) i la biblioteca (1833), que està considerada com una de les biblioteques jurídiques més importants d'Europa.

Alguns dels fets històrics més rellevants en els que ha participat són la construcció del Palau de Justícia (1877-1908), la subscripció al Memorial de Greuges (1885), diverses propostes en defensa del català (1900, 1907, 1922), l'adhesió a la campanya pro-estatut d'autonomia i defensa dels autonomistes perseguits (1918), la creació del primer Consultori jurídic gratuït (1924), contribució al moblament dels nous jutjats (1933) o l'impuls i patricipació en el I Congrés Jurídic Català (1936).

Molts advocats pateixen actes de pistolerisme: Ulled, Lastra, Seseras i la mort de Francesc Layret (1919-1923), i la pròpia Junta de Govern es veu en diversos moments censurada: la deprecació de la Junta de Govern per part de Primo de Rivera (1923), destitució de la Junta per Reial Ordre i suspensió de dos articles dels estatuts (1926), etc.

Durant la Guerra civil la vida col·legial és atzarosa. Hi ha col·legiats detinguts, morts i desapareguts. El Palauet és incautat per la Generalitat, i el Palau de Justícia ocupat. Inclús arriba a caure un obús en els safareigs del Palauet malgrat sense destrosses importants (14 febrer 1937).

Al llarg de tota la guerra disminueix el número de col·legiats, per tant la situació econòmica de la institució es fa molt difícil. Però el Col·legi arriba fins i tot a col·laborar econòmicament en la construcció d'un refugi antiaeri en el barri.

L'última reunió de la Junta en època republicana fou el 28 de setembre de 1938 i no es torna a reemprendre la vida col·legial fins el 14 d'abril de 1939.

Un sol col·legiat, Antoni Almató es brinda per portar ell tot sol Torn d'ofici (1942). Al 1945, es reprèn la Revista Jurídica de Catalunya. El 1951 es fa el primer curs de dret català per estudiants promogut per Maluquer i Condomines, així com comença un servei jurídic gratuït, les beceroles de torn d'ofici.

Val a dir, que el Col·legi era un petit oasi de llibertat dins la dictadura franquista i malgrat els símbols, les autoritats i la policia respectaren la institució i no hi hagué cap intervenció repressora a les dependències col·legials fet que donà un cert aire d'asil a la Corporació.

Però la repressió franquista afecta clarament a despatxos d'advocats. Un dels primers exemples serà al 1954, quan el governador Acedo Colunda clausura el despatx del col·legiat Sivatte. Ell mateix ho comunica a la Junta i al cap de pocs dies ja circulen uns folis amb més de 200 signatures protestant per l'arbitrarietat de l'autoritat, així com exigint que se li aixequés la clausura. La Junta deseestima participar en la causa criminal per considerar-la política, però si que pren part activa en la reobertura del despatx. A partir d'aquí, els escorcolls i detencions d'advocats barcelonins seran sovintejades. El Col·legi col·labora amb l'Institut d'estudis Catalans, i específicament amb la secció jurídica en tot allò que se li sol·licita, encara que les seves activitats siguin clandestines.

A la dècada dels 50-60, el Col·legi està obligat a facilitar a la policia els expedients col·legials, els advocats s'hauran d'abstenir de qualsevol intervenció quan hi hagi una investigació policial malgrat que podran acompanyar als seus clients en les compareixences davant la "Jefatura Superior de Policia" i que la concessió del permís de visita als clients detinguts i no incomunicats és discrecional per part de la policia. Les queixes conforme la policia tracta amb desconsideració als lletrats està a l'ordre del dia. No era gaire fàcil exercir, i molt menys amb garanties durant aquesta època.

En reconeixement a les accions que el Col·legi havia fet al llarg de la història, el 1957 l'Ajuntament li atorgà la Medalla d'or de la Ciutat. Serà aquest mateix any i amb motiu de la celebració dels 125 anys del Col·legi els advocats que havien estat sancionats o depurats pel "Tribunal Depurador" podrien demanar la rehabilitació al cap de 5 anys.

La Junta intercedeix per primera vegada per uns detinguts polítics acusats de voler fer vaga amb motiu de la "reconciliación nacional" patrocinada pel PCE, a sol·licitud dels advocats defensors. A partir de 1958 les relacions entre el Col·legi i el Règim es van deteriorant. Detenen 4 col·legiats: Joan Raventos, Francesc Casares, Antoni Piferrer i Lluís Torras, i les gestions del degà fan que se'ls atorgui presó atenuada.

La flaire de llibertat es veu en moltes actuacions del Col·legi: és una de les institucions consultades alhora de elaborar el projecte de la Carta Municipal de Barcelona, s'hi implica en la defensa dels drets humans, com així ho sol·licita a la Junta el col·legiat Agustí de Semir.

El 1960 s'aproven dues normes en les quals el Col·legi hi ha tingut part activa: la Carta Municipal i la Compilació.

Les reivindicacions de les dones advocades tampoc no es fan esperar el 1962 una col·legiada, M. Felipa Español i 9 advocades més, demanen l'aplicació íntegra de la llei de juliol de 1961 sobre els drets polítics, professionals i de treball de la dona. Així com la incorporació de la primera dona a la Junta de Govern, Montserrat Avilés.

Estem en un moment de plena efervescència, i això es nota en la vida col·legial, des de febrer de 1962 són detinguts 4 col·legiats: Francesc Casares, Rafael Guerra, Joan Sardà i Ignasi Urenda que seran sotmesos a jurisdicció militar, especial per a activitats terroristes, i el Col·legi tindrà representació en el consell de guerra.

La Caputxinada també tindrà repercussions col·legials, ja que els defensors dels estudiants demanaren ajuda al Col·legi davant la negativa dels drets d'assistència. La Junta envia una enèrgica protesta al governador, donant resultats positius.

Però el Col·legi també participa en la vida activa i diària de la ciutat en moltes altres accions com per exemple demanant a l'Ajuntament els traspàs de les escoles municipals (1967), en la constitució d'una Comissió d'amics de les arts, en els seminaris de documentació jurídica en català i amb propostes per celebrar l'Any Internacional dels Drets Humans

La Junta de Govern va intentar sempre allunyar-se d'implicacions polítiques però síva ser ferma en la preocupació de que les relacions entre els lletrats i els detinguts, sobretot els encausats pel TOP, no tinguessin les mínimes garanties d'assistència i en aquesta línia féu tot un seguit de cartes, queixes i precís i fins i tot l'amnistia.

També, el 20 de novembre de 1970 es fa una Junta extraordinària, a petició d'un grup de col·legiats aprovant-se sol·licitar una amnistia pels presos polítics o socials, la supressió del TOP i la llibertat de tots els condemnats pel TOP.

El "Procés de Burgos" fou una altra situació que sacsejà el món de l'advocacia barcelonina, i es demana obertament al ministre de Justícia la supressió de la pena de mort. Insistència per part de la Junta en demanar el respecte dels drets humans.

Val a dir però que les actuacions policials no mai afectaren directament la seu col·legial, les prohibicions de fer actes, conferències foren sovintejades, com la de Jiménez de Parga (suspesa 2 vegades) i amb alguns incidents. També es recorda que els advocats no necessiten cap autorització per celebrar reunions en els seus despatxos, sense tenir en compte el número de persones que assistien a les esmentades reunions.

El 1971 el Col·legi organitza el "II Congrés Jurídic Català", tot es pogué realitzar amb força normalitat, tret de l'acte de clausura que s'havia de celebrar a l'Ajuntament quedà suspès. També els actes intercol·legials per discutir el projecte de llei sobre col·legis professionals que s'havien de celebrar a la nostra seu queden prohibits (1973).

En les detencions dels "113 de l'Assemblea de Catalunya" el degà Casals Colldecarrera pren ràpidament decisions i es persona a la "Jefatura" on se li assegura que no es maltractaran als detinguts i seran posats a disposició judicial en 72 h. També s'acorda presentar un escrit al Jutjat de Guàrdia informant de les dificultats en que es trobaven els lletrats per comunicar amb els seus clients, informar al president de l'Audiència territorial i al "Director General de Seguridad" del mateix afer. La junta dona el seu suport moral als 113 detinguts.

El cas de Salvador Puig Antich fou un altre daltabaix, al novembre de 1973 i la seva execució provoca l'ocupació de la seu col·legial per part d'advocats i de persones alienes a la professió, on el clima d'angoix es féu sentir de forma aclaparadora. La junta es confirma ciontrària a la pena de mort.

I també al 2006, el Col·legi va organitzar una exposició sota el títol "Salvador Puig Antich, 1974-2006. Hay que hacer justicia" que va servir per a sol·licitar la revisió del cas.

En l'actualitat el Col·legi d'Advocats de Barcelona continua tenint una forta representació institucional en gairebé tots els àmbits d'actuació tant jurídica com social.

És un dels 14 Col·legis d'Advocats de tota Catalunya agrupats mitjançant el Consell de col·legis d'Advocats de Catalunya i representat, respecte la totalitat, el 70 % dels col·legiats.

És un dels 83 col·legis d'advocats d'Espanya agrupats mitjançant el Consejo General de la Abogacía Española i representa el 10% dels col·legiats. Se situa per tant en el segon col·legi més gran de tots els que hi ha a Espanya només per darrera del de Madrid (28%) i per davant dels de València (5,52%), Sevilla (3,91%) i Màlaga (2,95 %).

Així mateix el Col·legi és membre actiu de diverses associacions internacionals de l'advocacia: International Bar Association (I.B.A); Association International des Jeunes Avocats (A.I.J.A); Union International des Avocats (U.I.A); Federació de Col·legis d'Advocats d'Europa (F.B.E). En aquesta última, el Col·legi d'Advocats de Barcelona n'ostenta la Secretaria tècnica.

Tanmateix, és membre de l'Observatori Jurídic Internacional sobre la Migració (OGIM) i de la International Criminal Bar (ICB).

Forma també part de les següents institucions:

Consell de l'Habitatge Social de Barcelona

Consell de Seguretat Urbana de Barcelona

Consell Municipal de Benestar Social.

Drets Econòmics, Socials i Culturals (DESC)

Museu Frederic Marés

Comissió d'Experts per al procés d'acreditació professional de l'Expertesa en psicologia forense. Col·legi de Psicòlegs de Catalunya

Observatori de Drets de la Infància del departament d'Acció social i Ciutadania

Comissió d'experts per a l'estudi problemàtica que afecta a delinqüents vinculats a fets violents greus

Fundació Privada Degà Ignasi de Gispert

Fundació Privada Ferrer Eguizábal

Fundació Privada Sant Raimon de Penyafort

Fundació Privada Juristes sense Fronteres

Tribunal Arbitral de Barcelona

Memorial Josep Solé Barberà

També ha impulsat fonamentalment en els últimes temps, espais d'interrelació amb d'altres professions vinculades a la Justícia, per tal d'impulsar millores. Així s'han constituït les següents comissions:

Comissió Mixta amb el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya juntament amb el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya.

Comissió Mixta amb el Col·legi de Procuradors.

Comissió Mixta amb el Col·legi de Registradors.

El Col·legi ha arribat a tenir diferents seus al llarg e la història. La casa particular del degà, les sales del convent de Sant Felip Neri, el pis del carrer de la Lleona, Casa de l'Ardiaca (1896), un interinatge d'un any a un xalet del carrer Provença cedit per l'Ajuntament (1921) i per fi com a seu definitiva al carrer Mallorca al Palauet Casades (1922).

2. Objectius i funcions

Com hem dit, un dels objectius fonamentals d'una institució com el Col·legi d'Advocats de Barcelona és la defensa dels interessos de la professió.

Ara bé són moltes altres les funcions que té encomenades com es desprèn dels Estatuts vigents en l'actualitat.

Algunes d'aquestes funcions tenen un alt component corporatiu:

- Tenir cura i defensar les llibertats, garanties i consideracions dels advocats en l'exercici de la seva professió.
- Intervenir, en via de conciliació o arbitratge, en les qüestions que, per motius professionals, se suscitin entre els advocats.

Altres són marcadament normatives i ordenadores de l'activitat de l'advocacia:

- Ordenar, en l'àmbit de la seva competència, l'activitat professional dels col·legiats, vetllant perquè s'adeqüi a les normes ètiques i jurídiques que la regulen.
- Establir normes orientadores d'honoraris professionals; informar i dictaminar sobre honoraris professional en els procediments judicials o administratius, i resoldre les discrepàncies en matèria d'honoraris mitjançant laude arbitral, al qual, prèviament, se sotmetin les parts interessades
- Complir i fer complir als col·legiats les lleis que afectin la professió, així com aquests Estatuts i les altres normes i decisions adoptades pels organismes pertinents en les matèries de la seva competència.
- Exercir la funció disciplinària i reprimir l'intrusisme.

També es tenen competències de caire formatiu:

- Promoure i desenvolupar la formació professional i el perfeccionament permanent doctrinal i pràctic dels col·legiats i estudiants de Dret, mantenint a tal fi l'Escola de Pràctica Jurídica i les relacions oportunes amb la Universitat.
- Col·laborar amb altres corporacions o entitats espanyoles i estrangeres i organismes de caràcter internacional a l'estudi de les ciències jurídiques a fi de contribuir a la defensa de l'advocacia i dels drets del justiciables.

Però són molt importants les que suposen configurar el paper de l'advocat com un cooperador necessari del sistema de Justícia, sempre en benefici de la societat:

- Mantenir i estrènyer els sentiments d'unió, solidaritat i companyonia entre els advocats i les relacions d'harmonia i respecte recíproc entre els qui cooperen en l'Administració de Justícia.
- Vetllar pel bon funcionament de la Justícia i fomentar el perfeccionament de la legislació i el desenvolupament de la cultura jurídica.
- Organitzar i regular el torn d'ofici i el servei d'assistència al detingut i qualssevol altres serveis i prestacions jurídics en benefici de la comunitat ciutadana.

3. Normativa reguladora i capacitat normativa

La normativa que regeix el Col·legi és, amb caràcter general, els Estatuts de l'Il·lustre col·legi d'Advocats de Barcelona de 1984, la Llei Catalana de Col·legis professionals (Llei 7/2006, de 31 de maig), el Decret 329/1983, de 7 de juliol,

d'aprovació del reglament dels Col·legis professionals de Catalunya i, finalment, l'Estatut General de l'Advocacia Espanyola.

Així mateix, l'ICAB té una capacitat normativa interna sense perjudici del compliment de la tramitació. En l'actualitat, a més de trobar-se en fase d'elaboració d'uns nous estatuts reguladors de la corporació, són d'aplicació interna, els reglaments de torn d'ofici, publicitat, delegacions, societats professionals i Escola de Pràctica Jurídica.

El Col·legi ofereix un ampli ventall de serveis als seus col·legiats, com ara la formació continuada i especialitzada, amb la finalitat de garantir la màxima professionalitat dels seus col·legiats i la organització de comissions i serveis dirigits a satisfer les necessitats dels seus Col·legiats en els àmbits professionals, culturals i assistencials.

4. Àmbit territorial

L'àmbit territorial del Col·legi abasta 13 partits judicials, els quals estan integrats per 131 municipis. Suposa per tant donar cobertura a una gran quantitat de població xifrada en 3.147.188.

En la seva activitat professional, els advocats de l'ICAB es relacionen amb un total les comissaries municipals, les comissaries de Mossos d'Esquadra, Jutjats i Tribunals, Administracions Locals, Diputació de Barcelona i, evidentment amb els corresponents departaments de l'administració autonòmica i l'administració estatal..

5. Organització i funcionament

Els òrgans de govern del Col·legi d'Advocats de Barcelona són la Junta General i la Junta de Govern.

La Junta General del Col·legi d'Advocats de Barcelona és el seu òrgan sobirà i tots els col·legiats poden assistir, amb veu i vot,

La Junta de Govern, és elegida per sufragi directe dels col·legiats en eleccions que es convoquen cada quatre anys, i es renoven per meitats cada dos anys.

Està composta per 20 membres que inclouen els càrrecs de degà, vicedegà, secretari, tresorer, oïdor de comptes i bibliotecari.

L'actual degana, Sílvia Giménez-Salinas i Colomer, és la primera dona que ocupa aquest càrrec en la història d'aquesta institució.

Així mateix, el Col·legi d'Advocats s'estructura en comissions, que poden ser creades tant per la Junta General com per la Junta de Govern i quina funció bàsica és dur a terme els objectius col·legials i materialitzar les accions i les activitats decidides per l'òrgan que les ha creades. La responsabilitat pel bon funcionament de les comissions correspon als diputats de la Junta que han de retre comptes del seu funcionament i de les activitats que desenvolupen cadascuna d'elles.

Atès que l'àmbit territorial de l'ICAB és molt extens i geogràficament dispers, l'ICAB disposa d'11 delegacions que possibiliten una presència física més pròxima:

- 1- Arenys de mar
- 2- Badalona
- 3- Berga
- 4- Gavà
- 5- L'Hospitalet de Llobregat

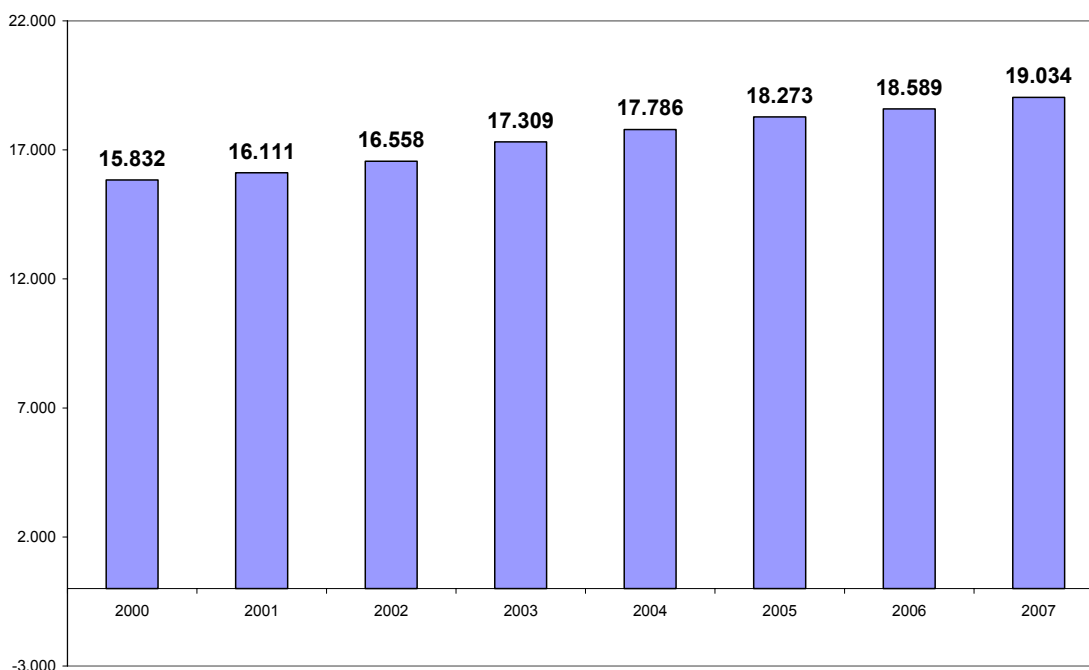
- 6- Igualada
- 7- El Prat de Llobregat
- 8- Sant Boi de Llobregat
- 9- Santa Coloma de Gramanet
- 10- Vilafranca del Penedès
- 11- Vilanova i la Geltrú

Les delegacions estan formades, com a mínim, per un delegat i un sotsdelegat, elegits per sufragi i s'encarreguen d'atendre les necessitats dels col·legiats del seu àmbit territorial.

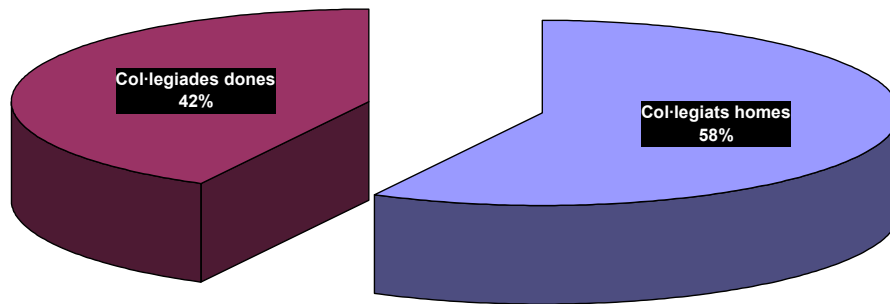
6. El col·legiat de l'ICAB.

A data 31 de desembre de 2007, el Col·legi el formaven 19.034 advocats. Tots ells constitueixen la base social del Col·legi, pels quals es treballa.

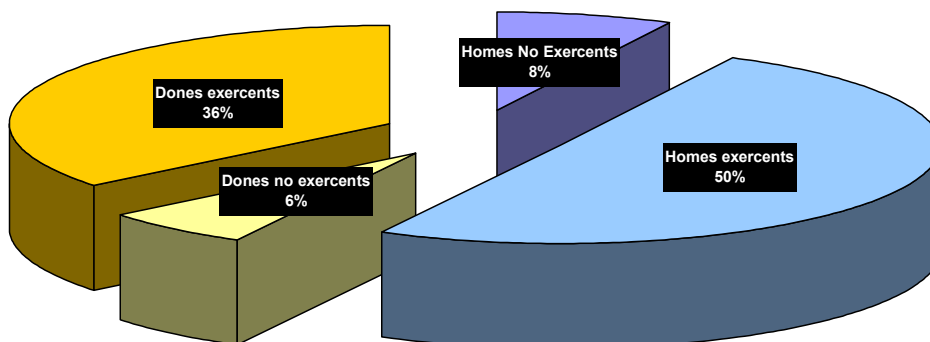
El cens de l'ICAB continua en un lent però progressiu augment que se situa en torn a una mitjana d'uns 850 col·legiats nous cada any.

Pel que fa al gènere, la dona continua trobant-se encara per sota en nombre però les tendències de les noves generacions indiquen clarament, que pot arribar a superar als homes.

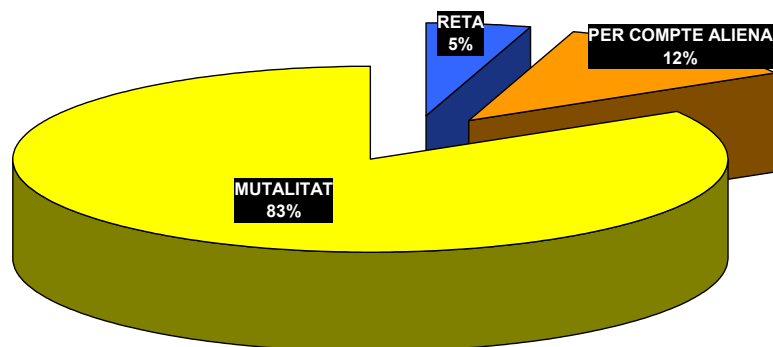
Dues són les modalitats amb les que es pot ser membre del Col·legi d'Advocats de Barcelona, com a advocat exercent i com a advocat no exercent.

Més del 86 % corresponen a la primera modalitat (14.962) i poden exercir la professió per compte pròpia o per compte aliena. Així mateix, dins la modalitat per compte pròpia, els advocats podran escollir segons la normativa actual entre el règim especial de treballadors autònoms (RETA) o una mutualitat de previsió social pròpia de l'advocacia.

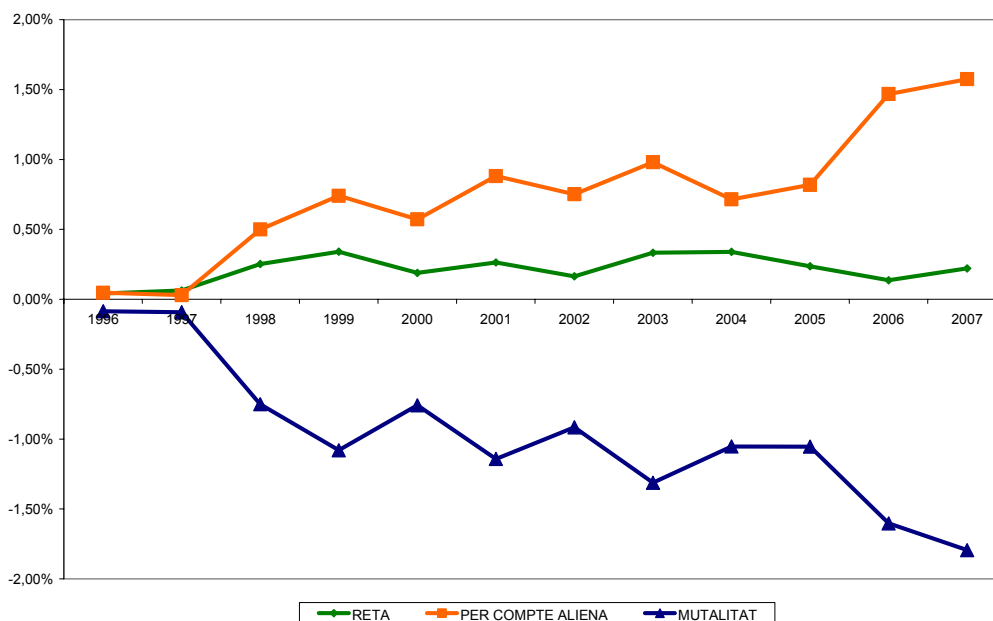
Cal tenir en compte que aquesta possibilitat d'optar per un o un altre sistema, és relativament nova en el temps (entrada en vigor de la disposició addicional quinzena de la Llei 30/1995, de 8 de Novembre, de supervisió i ordenació de les assegurances privades).

Possiblement, és aquest un del motius pels quals el volum dels advocats inscrits a una mutualitat de previsió social és molt alt.

També, la regulació normativa respecte la Relació Laboral Especial¹ ha suposat l'inici d'un cert canvi a la professió d'advocat amb un lent però continu augment d'aquells que treballant per compte aliena.

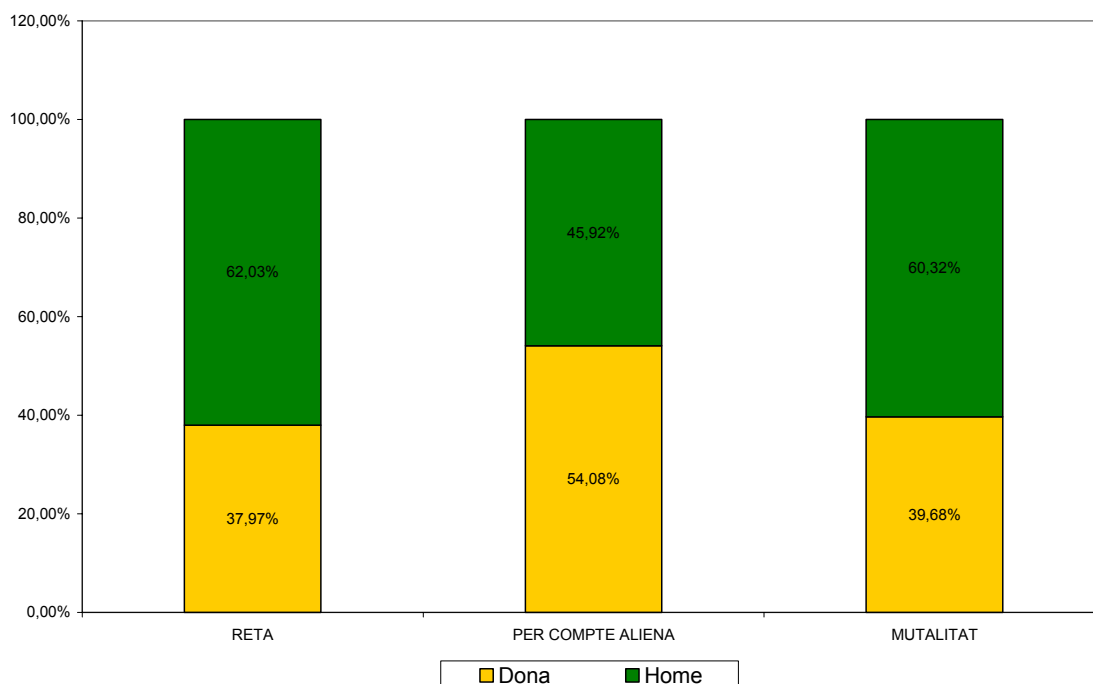
Així, malgrat que com diem, l'opció de la mutualitat continua sent l'opció prioritària amb diferència la comparativa de l'evolució en termes percentuals que ha anat donant-se al llarg d'aquests 12 anys és suficientment significativa.

¹ Disposició Addicional Primera, apartat 1, de la Llei 22/2005, de 18 de novembre, i Reial Decret 1331/2006, de 17 de novembre, que la desenvolupa.

Destaca sense cap tipus de dubte, l'augment en gairebé 4 punts que es pot comprovar en l'àmbit d'advocats per compte aliena produït des de les modificacions legislatives relacionades amb la Relació Laboral Especial abans comentada.

Des d'un punt de vista sociològic, també és significatiu destacar que, si bé l'exercici de la professió per compte pròpia és majoritàriament masculina, l'estadística s'inverteix en l'exercici de la professió per compte aliena, superant les dones en 9 punts als homes.

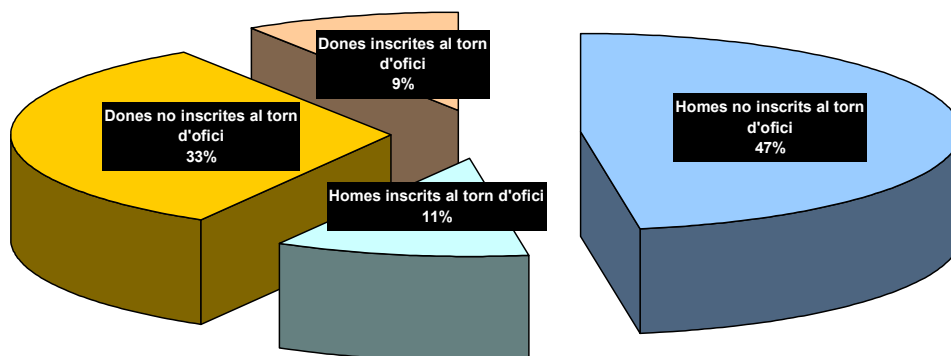
Moltes són les reflexions que aquesta dada ens inspira. Certament, com s'ha dit abans, el gènere femení es troba majoritàriament en les generacions més joves. També és cert, que són fonamentalment aquestes noves generacions les que, en moltes ocasions, inicien el seu exercici professional per compte aliena. Però no hauriem d'evitar una possible reflexió en torn al fet que el desenvolupament d'una professió liberal, com ho és l'advocacia de manera preferent, suposa molts problemes per aquella persona que ha de compatibilitzar aquesta amb dedicacions familiars o amb el naixement d'un fill i que, malgrat algunes modificacions legislatives aplaudides en el seu moment des d'aquesta Institució en pro d'una major igualtat i els canvis en la mentalitat de la nostra societat i la responsabilitat que cada vegada més, assumeixen els homes; el cert és, que és la dona qui normalment es troba amb aquesta problemàtica encara avui en dia.

Aquest fet pot suposar per tant, que moltes advocades quan es plantegen exercir l'advocacia optin fonamentalment, pel treball per compte aliena en lloc d'iniciar el risc de muntar el seu propi despatx individualment o associada a d'altres.

El 20 % dels advocats exercents (gairebé 3.000 advocats) es troben inscrits als serveis d'assistència jurídica gratuïta.

Cal recordar que l'adscripció als serveis del torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta és voluntària d'acord amb el Reglament aprovat per Junta de Govern i es troba també limitada per ordres jurisdiccionals i àmbit geogràfic.

Pel que fa al perfil d'aquests col·legiats podem dir que no s'observa una major quantitat d'homes o dones més enllà de la que es dona en l'exercici de l'advocacia (un 46% aproximadament).

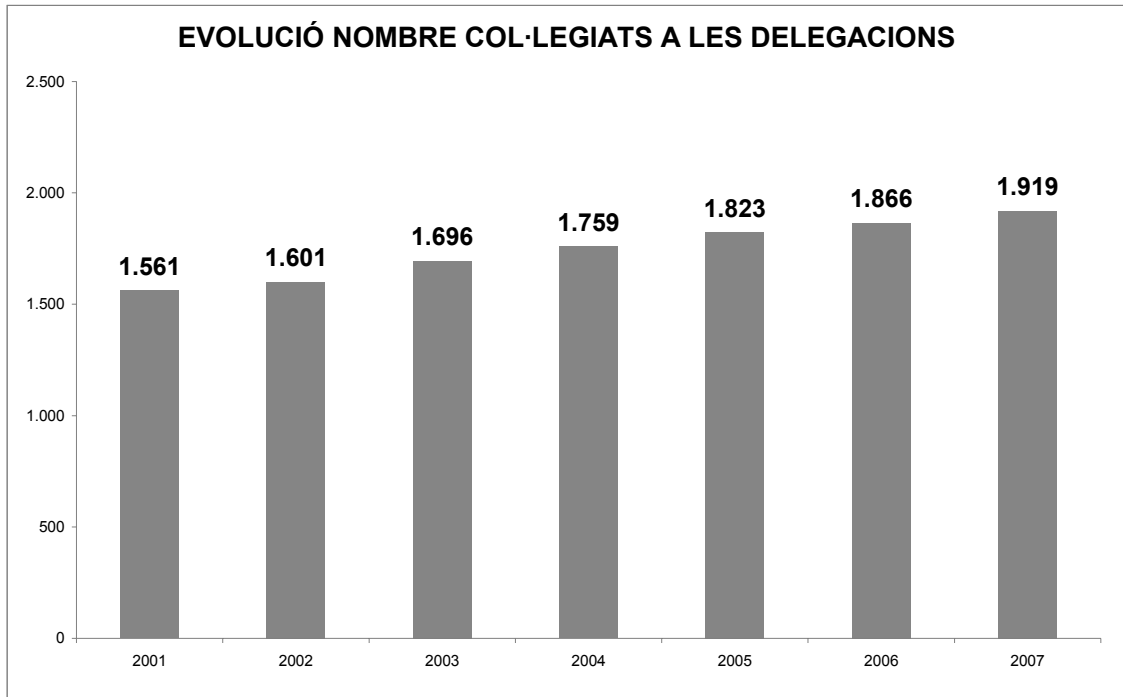
7. Les Delegacions

El Col·legi d'Advocats de Barcelona disposa de 11 delegacions que s'encarreguen d'atendre les necessitats dels col·legiats del seu àmbit territorial.

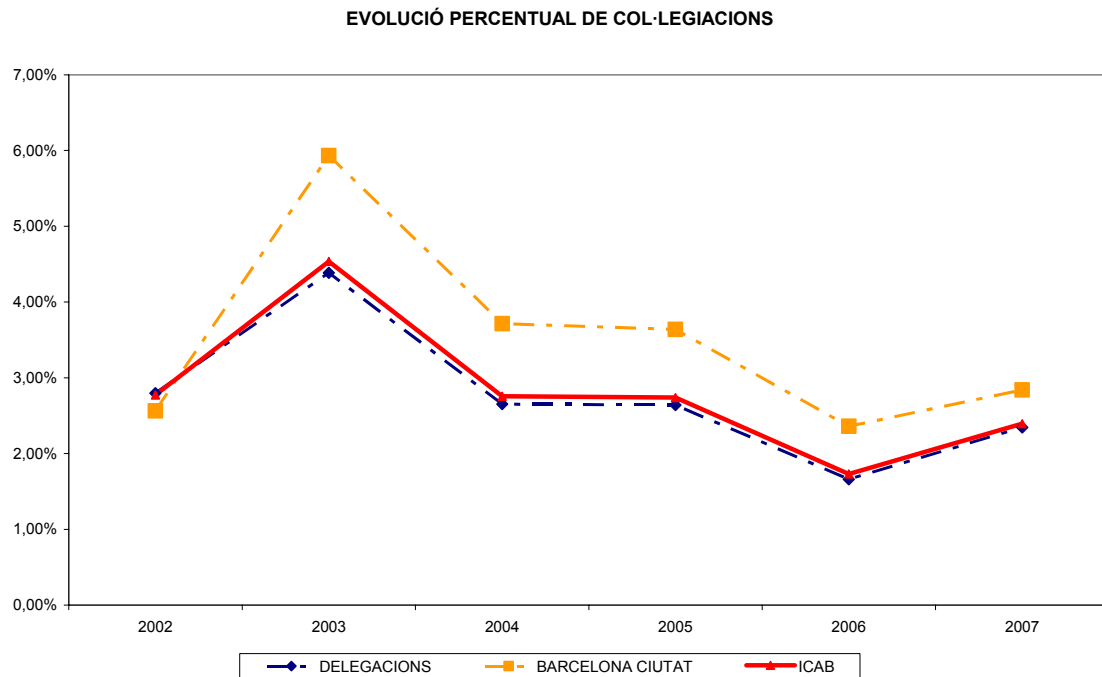
Les funcions de les delegacions són les següents:

- Vetllar pels advocats dels diferents àmbit territorials de la demarcació de l'ICAB
- Representar el Col·legi i mantenir informada a la Junta de Govern de les relacions amb les administracions i els òrgans judicials dels seus territoris
- Fer d'interlocutors dels advocats que pertanyen als diferents partits judicials
- Tramitar la justícia gratuïta i donar una primera orientació en relació al servei del Servei d'Orientació Jurídica (SOJ), en aquelles delegacions en que s'hagi acordat.

El nombre de col·legiats que opten per exercir la seva professió a l'àmbit de les delegacions, ha augmentat gradualment al llarg d'aquests anys.

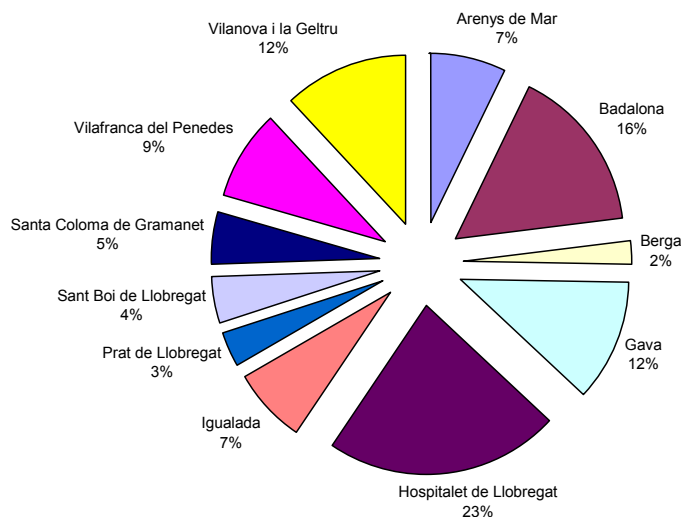

L'augment experimentat per les delegacions, però, és similar al que es dona en general a l'ICAB i també al que es dona a l'àmbit concret de Barcelona ciutat.

Els col·legiats inscrits a algunes de les Delegacions de l'ICAB, suposen el 10% de la totalitat i es distribueixen de la següent manera.

DISTRIBUCIÓ PER DELEGACIONS

8. Les comissions, seccions i agrupacions

Les comissions, seccions o agrupacions són la manifestació més clara del dinamisme del Col·legi d'Advocats de Barcelona i suposen una oportunitat per a la participació d'un gran nombre de col·legiats.

En quant a les funcions que tenen assignades, les comissions poden tenir tasques delegades de la Junta de Govern, o bé altres d'aprofundiment sobre temes de caire jurídic.

8.1 Comissió de deontologia

Composta per 21 membres, s'encarrega per delegació d'una de les funcions més bàsiques del Col·legi d'Advocats, és a dir, vetllar pel respecte de les normes deontològiques i professionals en les relacions de l'advocat amb el client i amb la resta d'advocats.

Així, amb independència de la responsabilitat civil o penal en què puguin incórrer, els col·legiats queden subjectes a la responsabilitat disciplinària en els termes dels Estatuts de l'ICAB i de les normes legals aplicables, entre les quals es compta la Normativa reguladora del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya.

El Col·legi d'Advocats de Barcelona, per tant, té jurisdicció disciplinària per a sancionar els col·legiats pels actes que realitzin i les omissions en què incorrin en l'exercici o amb motiu de la professió, així com per qualsevol altres actes o omissions que li siguin imputables i siguin contraris al prestigi professional, a l'honorabilitat dels col·legiats o al degut respecte als òrgans corporatius, als companys i, en general, tota infracció de deures professionals o normes ètiques de conducta quan aquests afectin la professió.

El Col·legi exercitarà la jurisdicció disciplinària, per mediació de la Junta de Govern que és auxiliada per aquesta Comissió.

8.2 Comissió d'Honoraris

La componen 35 membres i va nèixer per a realitzar per delegació de la Junta de Govern la funció d'informar i dictaminar sobre honoraris professionals en els procediments administratius i judicials, i resoldre les discrepàncies en matèria d'honoraris mitjançant laude arbitral (art. 4.h Estatuts Col·legi 1984).

Així mateix s'encarrega de redactar i interpretar els criteris orientadors dels honoraris dels col·legiats en la demarcació de l'ICAB i que després seran sotmeses a votació per la Junta de Govern.

Les seves tasques també es desenvolupen en l'àmbit de la consulta dels professionals i de l'emissió de dictàmens, tant en l'àmbit de les impugnacions d'honoraris per excessius en seu judicial, com a petició dels lletrats.

A requeriment dels òrgans judicials s'emeten els dictàmens de taxacions de costes (art. 246 LEC), les jures de comptes (35 de la LEC) o les reclamacions judicials d'honoraris al client.

A petició dels lletrats, s'emeten dictàmens pericials, informes previs i reclamacions extrajudicials de minuts.

8.3 Comissió del Torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta

La comissió del Torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta compleix la funció d'organitzar la defensa del justiciable en els casos en els que aquest no hagi designat advocat de lliure elecció o bé no disposi de recursos econòmics suficients per poder designar-lo.

D'aquesta manera el col·legi, com a entitat de dret públic, participa en la consecució dels interessos generals i dona cobertura a un servei, que deriva del dret constitucional a la defensa (article 24 CE) i al dret a la justícia gratuïta pels ciutadans en determinats casos (art. 119 CE).

La llei que regula aquest dret i que constitueix la normativa bàsica en la matèria és la 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

La conformen 26 advocats i el seu funcionament i organització està regulat pel Reglament del Servei de Defensa d'Ofici, que a més regula la inscripció en el servei de torn d'ofici i justícia gratuïta i els drets i obligacions dels advocats inclosos.

La comissió també realitza funcions de caràcter deontològic en l'àmbit de la relació advocat – client en les designes d'ofici per aquelles qüestions específiques.

Igualment, amb caràcter general, aquesta comissió atén les consultes jurídiques dels advocats sobre el Servei, publica els criteris, novetats i tot allò que resulti d'interès pel col·legiat inscrit al Torn d'ofici.

8.4. Comissió d'Estrangeria

Creada l'any 2007 a partir d'una subcomissió depenent de la Comissió del Torn d'Ofici, aquesta comissió està composta per 18 membres. S'encarrega de la canalització dels estudis i actuacions del Col·legi en matèria d'estrangeria. Així com l'orientació als lletrats pel que fa a la presentació i lliurament de documentació i d'impresos oficials, realització de designes de lletrats a favor dels seus passants i col·laboradors de despatx, orientació relativa als criteris de l'administració respecte

a la tramitació dels expedients i lliurament als advocats dels impresos de taxes originals.

Tanmateix, coordina el Servei d'Atenció a Immigrants Estrangers i Refugiats (SAIER). A més, s'encarrega d'actualitzar de manera permanent l'apartat d'Estrangeria de la seu virtual de l'ICAB, on es poden aconseguir tots els impresos necessaris per a la presentació d'un expedient i s'informa de qualsevol novetat relacionada amb la matèria.

8.5 Comissió de cultura

La comissió de cultura organitzada en seccions per àrees del dret, és una de les comissions més participatives del Col·legi d'Advocats atès que reuneix a més de 10.000 advocats.

La funció principal que compleix és de caire formatiu, promovent i desenvolupant la formació professional i el perfeccionament permanent doctrinal i pràctic dels col·legiats, dels estudiants en Dret i d'altres professionals. Tanmateix, contribueix al foment de la cultura jurídica, estudia la normativa vigent i els avantprojectes i projectes legislatius.

Aquestes s'han convertit en un fòrum privilegiat d'intercanvi d'informació, coneixements i pràctica jurídica.

Cadascuna de les seccions en les que se subdivideix s'organitza mitjançant una junta que és escollida mitjançant eleccions democràtiques cada 2 anys. Els advocats o advocades així escollits són un total de 134 membres, que es distribueixen els càrrecs de President, Vicepresident i vocals

Les seccions que conformen la comissió de cultura són les següents :

Secció de dret administratiu

Secció de dret aeronàutic

Secció de dret ambiental

Secció de dret civil

Secció de dret comunitari i internacional

Secció de dret concursal

Secció de dret constitucional

Secció de dret de la circulació

Secció de dret de la competència i de la propietat industrial

Secció de dret de la construcció

Secció de dret esportiu

Secció de dret fiscal i financer

Secció de dret i informàtica

Secció de dret laboral

Secció de dret lingüístic

Secció de dret marítim

Secció de dret matrimonial i de família

Secció de dret mercantil

Secció de dret penal

Secció de dret processal

Secció de dret sanitari

Secció de dret de Propietat intel·lectual i drets d'imatge.

8.6 Comissió de relacions amb l'Administració de Justícia (CRAJ)

La Comissió de Relacions amb les Administracions i la Justícia composta per 13 membres compleix la funció principals de promoure i/o participar en tots aquells projectes que tinguin com a objectiu la col·laboració entre els diferents organismes per a una millora de les administracions en general i la de justícia en particular.

Obté la major part de la seva informació a partir de les queixes o suggeriments que presenten els col·legiats arrel del seu treball diari.

Així mateix, manté contactes continus amb d'altres col·lectius per tal de millorar les relacions i així contribuir a la millora del funcionament de diverses institucions; com amb Arquitectes –pèrits i Forenses de Catalunya, Procuradors, administradors concursals, Mossos d'Esquadra, Magistrats-Jutges, Fiscals i Secretaris Judicials.

8.7 Comissió del 0.7%.

Creada a iniciativa de la Junta General i formada per 10 membres, els objectius d'aquesta comissió són destinar el 0,7% del pressupost col·legial al finançament de projectes jurídics de cooperació al desenvolupament.

8.8. Comissió dels drets de la gent gran

La conformen 8 membres amb la funció de el món de la gent gran i vetllar pel respecte dels seus drets.

Les actuacions que duen a terme són de tipus formatiu i de participació en reunions de treball de caràcter interprofessionals i interinstitucionals.

8.9. Comissió de Protecció dels drets dels animals

L'objectiu fonamental d'aquesta comissió formada per 15 membres és promoure l'equiparació de la legislació autonòmica i estatal amb la d'altres països de la Unió Europea pel que fa a la protecció dels animals, així com vetllar pel compliment de la normativa aplicable en aquesta a matèria i intervenir en la modificació de la legislació i reglamentació en l'àmbit dels animals.

8.10. Comissió per la igualtat del drets dels nous models de família

12 membres es reuneixen en aquesta comissió que té per objectiu promoure altres formes de convivència i família diferents a la tradicional.

8.11 Comissió d'Advocats d'Entitats Asseguradores i Responsabilitat civil

Aquesta comissió té com a funció principal la mediació en els conflictes entre col·legiats i entitats asseguradores però també s'encarrega de l'estudi de les normes jurídiques i projectes legislatius relacionats amb la responsabilitat civil i l'activitat asseguradora, el foment de la formació mitjançant la realització de conferències, seminaris i congressos referents a les matèries esmentades i la salvaguarda de la independència professional i del dret de defensa en els àmbits propis de la responsabilitat civil i de l'activitat asseguradora. Són 12 els membres que la conformen

8.12 Comissió de dones advocades

Formada per 10 membres, la comissió de dones advocades realitza una tasca transversal per a la defensa, control i divulgació de tots aquells aspectes de la realitat que afecten a les dones.

8.13 Comissió de dret penitenciari

Són 22 els advocats i advocades que conformen aquesta comissió que se'n preocupa de l'estudi i aprofundiment jurídic d'aquesta àrea del dret, realitzant fonamentalment activitats formatives.

8.14 Comissió de drogues

Es tracta d'una comissió interdisciplinària que amb 10 membres professionals tots ells del camp de les drogodependències té com a finalitat principal l'estudi dels problemes que el consum de drogues ocasiona a la societat.

8.15 Comissió de defensa dels drets de les persones i del lliure exercici de l'advocacia.

La comissió de defensa és una de les més antigues del Col·legi d'Advocats de Barcelona i té com a objectiu treballar per a què, els poders públics respectin i posin en pràctica els drets de la persona, tant individuals com col·lectius, amb especial referència al lliure exercici del dret de defensa.

La conformen 18 advocats i advocades.

8.16 Comissió d'intermediació, responsabilitat i assegurança col·legial (CIRAC).

Un total de 12 advocats gestionen per delegació la pòlissa col·lectiva de responsabilitat civil que el Col·legi té contractada per cobrir la responsabilitat civil dels col·legiats exercents amb els límits que s'estableixen anualment; així com les queixes que arriben sobre actuacions d'advocats.

8.17 Comissió de Perspectives Socioprofessionals

La Comissió de Perspectives Socioprofessionals és una de les més recents comissions creades a l'ICAB amb la finalitat d'esdevenir un laboratori d'estudi i anàlisi de l'estat de la professió de l'advocat en el nostre territori.

Després de realitzar un estudi/diagnòstic sobre l'estat de la professió, la comissió de perspectives s'ha ampliat amb 28 membres i ha iniciat un projecte de recolzament i ajut als despatxos professionals per tal d'adaptar-se a les noves exigències del mercat i de la societat.

8.18 Comissió d'intrusisme professional i de relació amb altres professions

Els 6 membres que la componen se'n cuiden fonamentalment de rebre i tramitar les queixes que es plantegen sobre intrusisme evacuant així mateix, les consultes que se li plantegen associades a temes d'intrusisme professional.

8.19. Comissió d'advocats seniors

La última de les comissions creades per la Junta de Govern de l'ICAB és la comissió d'advocats seniors que té com a objectiu principal.

En l'actualitat, la dirigeix una junta gestora formada per 13 membres que tenen com a finalitat la constitució definitiva d'aquesta comissió intentant aconseguir una màxima participació.

8.20 Grup d'advocats Joves

El Grup d'Advocats Joves agrupa a advocats i advocades de fins a 40 anys. La seva Junta Gestora la conformen un total 17 membres.

Esdevé un punt de trobada i d'intercanvi d'experiències i inquietuds entre els advocats joves que es materialitza, tant en la vessant formativa amb cursos i conferències organitzats específicament per aquest col·lectiu com també, des d'un vessant lúdic i festiu, aprofitant aquests esdeveniments, per exemple, per fer exitoses les campanyes de beneficència que es duen a terme, per les quals compta amb la participació inestimable del conjunt dels advocats de l'ICAB, així com participar en trobades nacionals i internacionals amb membres dels col·lectius d'altres col·legis.

Des de punt de vista internacional, el Grup manté contactes i forma part de la AIJA (Associació Internacional de Joves Advocats), i de la EYBA (European Young Bar Association).

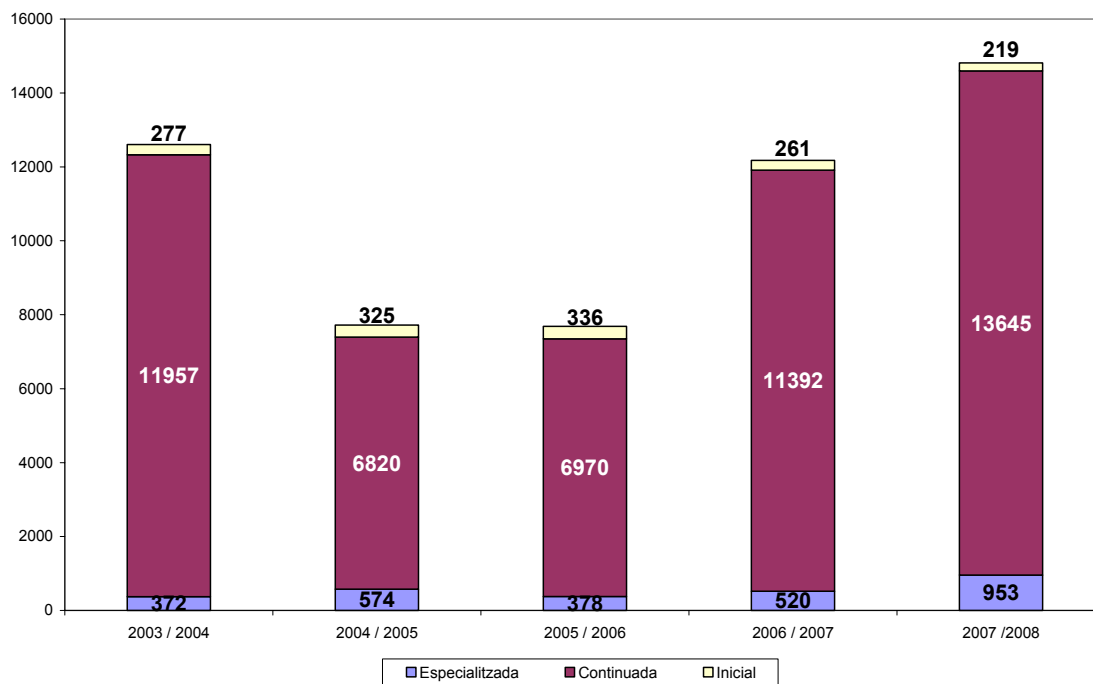
9. Funcions i serveis del Col·legi d'Advocats de Barcelona

9.1. Formació.

La formació és un dels principals objectius que un col·legi professional desenvolupa i el Col·legi d'Advocats de Barcelona en particular, té una àmplia tradició en aquest àmbit fundada en els seus orígens en la Comissió de Cultura i les seccions en les que aquesta comissió es desenvolupa.

Aquesta formació s'ha anat millorant i especialitzant de tal manera que en aquests moments, mitjançant el Col·legi d'Advocats de Barcelona ofereix un ampli ventall d'activitats formatives que van des de l'anomenada formació inicial, amb l'Escola de Pràctica Jurídica; fins a la formació especialitzada, mitjançant l'anomenat cAmpus ICAB; i passant per la formació continuada.

El resultat és que anualment es donen més de 14.000 inscripcions d'advocats i advocades que es formen en diferents matèries

A) Formació inicial

L'Escola de Pràctica Jurídica de l'ICAB té uns orígens que es remunten a l'any 1968 quan va ser fundada l'anomenada Escola de Pràctica Jurídica Roda i Ventura, en record d'aquest Degà que va morir d'un infart mentre exercia d'advocat.

L'Escola de Pràctica Jurídica preten complementar els estudis de les Facultats de Dret, orientats a la formació de juristes en general, per a aquells que voluntàriament decideixen orientar la seva formació cap a l'exercici de l'advocacia.

El seu valor afegit és una formació eminentment pràctica que procura dotar als estudiants/advocats de la destresa i experiència necessària per a l'òptim exercici de la professió.

Es basa en una metodologia formativa que posa a l'advocat en contacte amb la realitat professional. Amb aquesta finalitat, els lletrats en pràctiques treballen sobre supòsits reals, intervien en simulacions de judicis en les aules, fan pràctiques en despatxos i es traslladen a l'Escola Judicial on intervien assumint la defensa de la part actora o demandada en casos pràctics que es preparen i treballen durant el curs.

Des de l'EPJ es pretén afavorir una intervenció segura i adequada en tots els encàrrecs professionals en els quals intervien els lletrats en pràctiques, així com el desenvolupament d'un criteri jurídic que permeti als alumnes aconseguir solucions als encàrrecs, tant judicialment com extrajudicial.

L'EPJ s'ofereix en dues modalitats:

El Diploma de Pràctica Jurídica, amb dues hores de classe, de dilluns a dijous, en horari de tarda (de 16:00 a 18:00 hores) i de nit (de 19.00 a 21.00 hores) i el Màster de Pràctica Jurídica, organitzat conjuntament amb la Universitat de Barcelona, en horari complet de matí (de 10 a 13.30 hores) i de tarda (de 16.00 a 19.30 hores), també de dilluns a dijous.

Les pràctiques d'iniciació a la professió que s'imparteixen des de l'EPJ de l'ICAB estan homologades pel Consejo General de la Abogacía Española i pel Consell dels II·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, per la qual cosa ofereixen unes

garanties de qualitat, ja que resten subjectes a un control permanent, així com a una revisió i renovació constant.

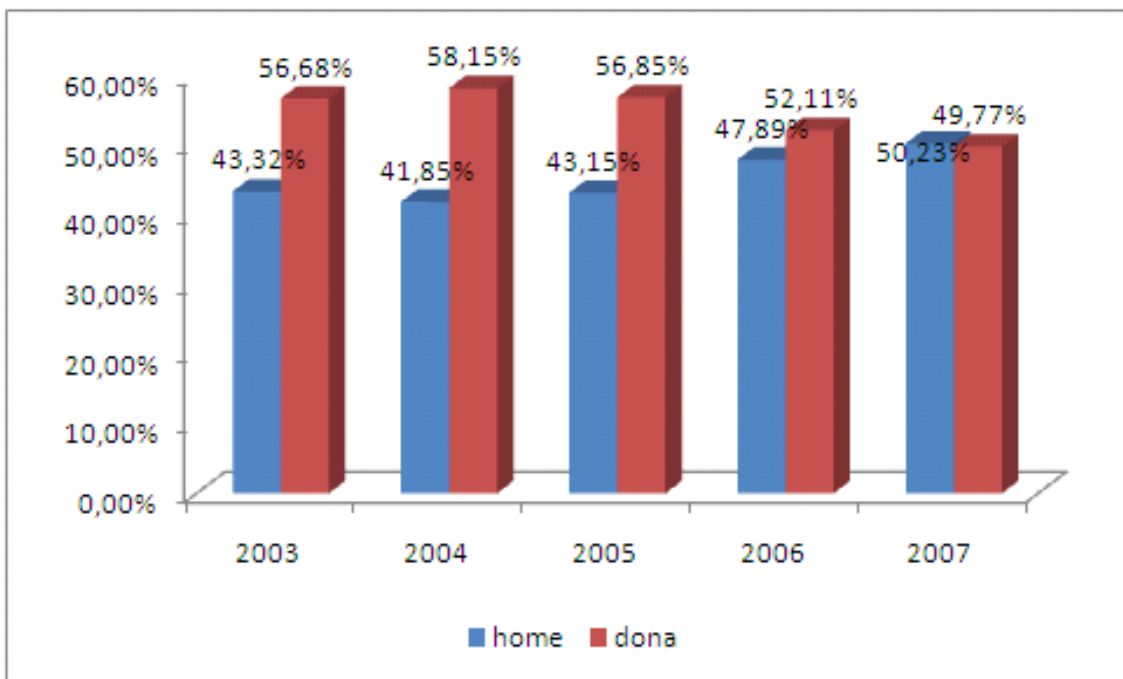
Com a conseqüència d'aquest reconeixement les accions formatives que s'imparteixen des de l'EPJ reuneixen tots els requisits de qualitat pel que fa a la durada, continguts, pràctiques, criteris d'avaluació i capacitació pedagògica dels formadors.

Les aules estan preparades per les exposicions d'audiovisuals, amb sistemes multimèdia: imatge i so, canons de projecció, presentacions amb els ordinadors, connexió a Internet i videoconferències.

A més, des de l'EPJ de l'ICAB se signen convenis amb institucions públiques que permeten que els alumnes realitzin pràctiques remunerades mitjançant beques.

La superació dels cursos i l'examen final, permeten l'accés al Torn d'Ofici.

Respecte del perfil de l'alumne, si fins fa molt poc temps les dones, superaven als homes en aquesta etapa de la formació inicial, en l'últim any s'ha produït una gairebé paritat, malgrat que amb certa superioritat dels homes

A l'ICAB s'ha fet un gran esforç pel que fa a augmentar el nombre d'hores que es rep en aquesta etapa formativa que ensenya, fonamentalment, a ser advocat.

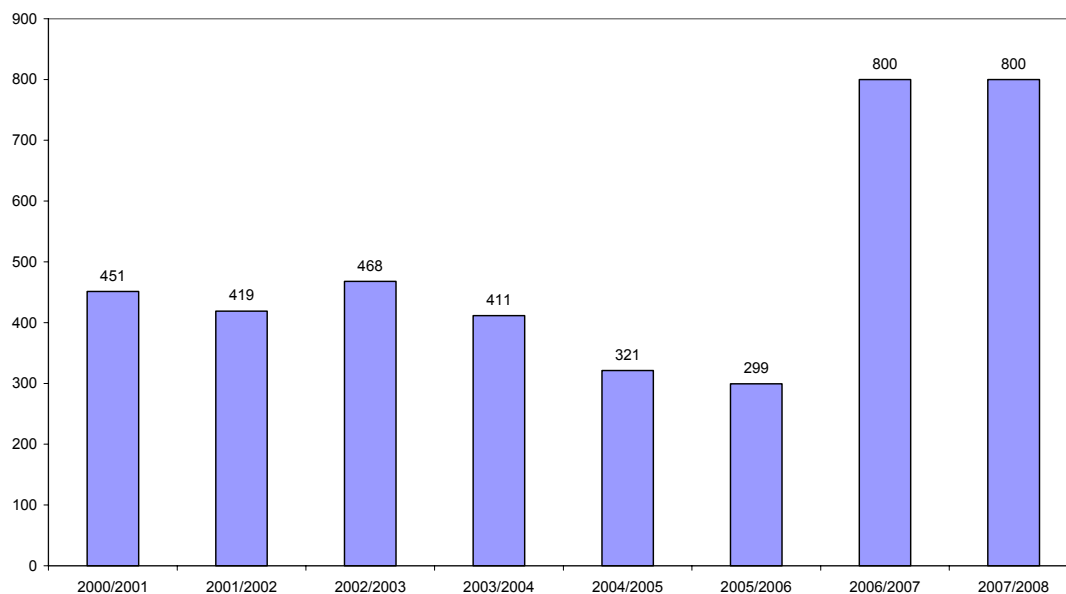
La societat del segle XXI exigeix del professional que presta aquest servei jurídic uns coneixements que avui en dia la universitat no ofereix i que, anys enrera s'adquiria mitjançant una etapa coneguda com a passantia, que permetia que l'advocat junior rebés una formació especialitzada i personalitzada a mans de companys amb més anys d'experiència.

Certament però, el gran nombre d'universitaris que en els últims 20 anys va optar per escollir la llicenciatura en dret i el fet que una majoria d'aquests aspiraven a formar part del col·lectiu d'advocats, ha suposat per part del Col·legi d'Advocats de Barcelona assumir la responsabilitat de substituir aquella figura formativa de la passantia, per una formació de qualitat i molt pràctica.

Aquestes característiques són possibles en la mida que els professors que imparteixen les classes teòriques i pràctiques són advocats amb experiència acreditada.

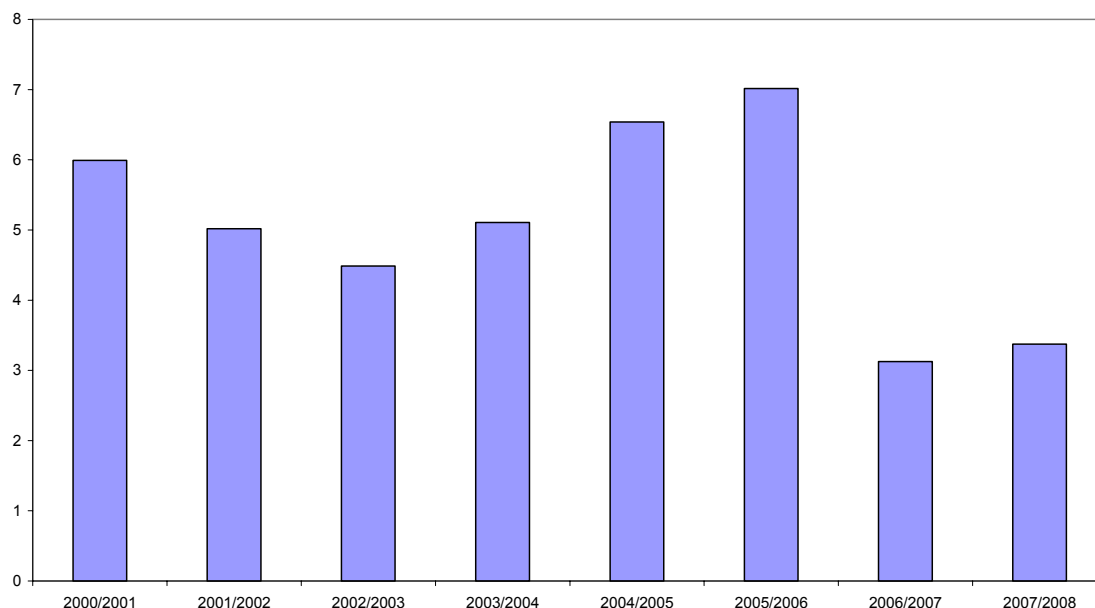
En els últims dos anys a més, aquest esforç s'ha intensificat, doblant el nombre d'hores com es pot veure en el següent gràfic.

MITJANA HORES DE FORMACIÓ DIPLOMA EPJ

Aquest increment però no ha suposat un increment del preu que s'ha de pagar per obtenir aquesta formació, sinó que al contrari, han pogut ser ajustats per tal d'ajudar a les noves promocions en aquesta formació que es considera imprescindible.

PREU PER HORA DIPLOMA EPJ

B) Formació bàsica

Des de l'any 2006, el Col·legi d'Advocats de Barcelona ha iniciat un altre tipus de formació definida com a bàsica que preten oferir uns coneixements elementals d'algunes de les àrees d'especialització del dret.

Està orientada per aquells advocats que, malgrat tenir ja una certa experiència en alguna branca del dret, han de posar al dia els coneixements que en el seu dia van adquirir.

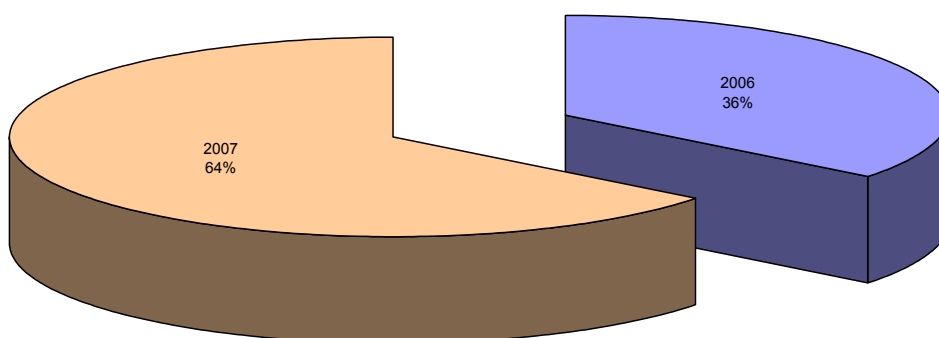
Efectivament, les preferències personals, la situació del mercat jurídic o el currículum professional de cadascú suposen que, no sempre per una decisió absolutament racional, els advocats i advocades concentren la major part de les seves actuacions en alguna de les especialitats del dret.

Així es com arribem a parlar d'advocats penalistes, laboralistes, civilistes, mercantilistes o matrimonialistes; i aquests treballen tant en despatxos també especialistes com d'altres que abasten professionals de totes les branques.

Per diverses raons que poden tenir a veure amb l'atenció al client o el desig de mantenir-se sempre al dia; característica molt comuna entre tots els professionals de l'advocacia; existia una demanda per tal de rebre una formació que facilités uns coneixements mínims d'especialitats diferents de les que habitualment l'advocat practica.

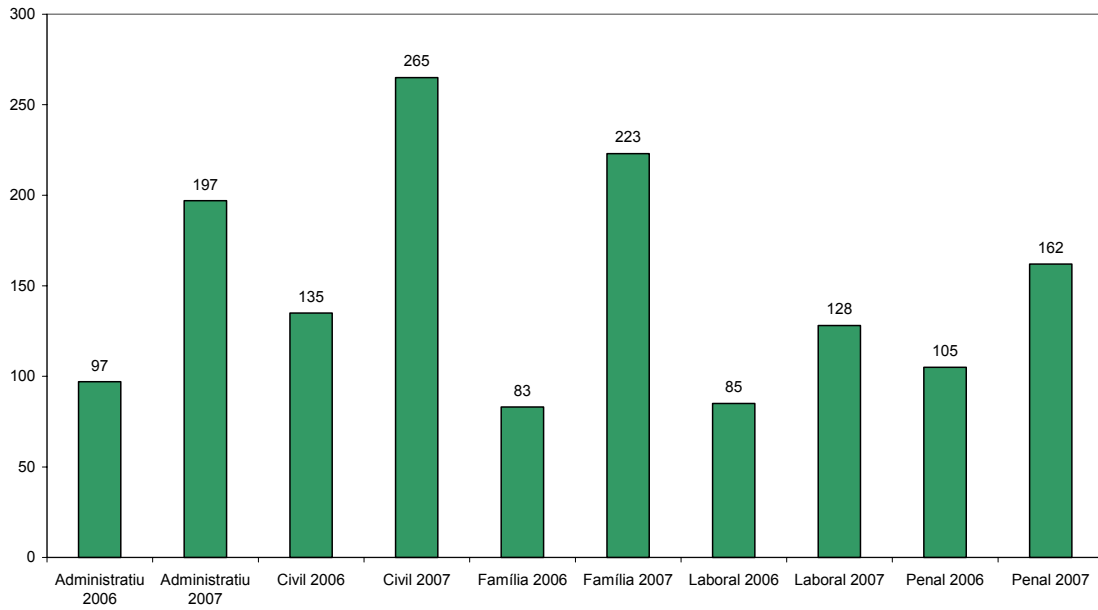
Així va nèixer la formació bàsica amb un èxit importantíssim entre l'advocacia barcelonina amb gairebé 1.500 inscrits en total i que com es pot comprovar en el gràfic adjunt cada vegada és més conegut i, per tant, aconsegueix una major participació.

ASSISTENTS PER ANYS

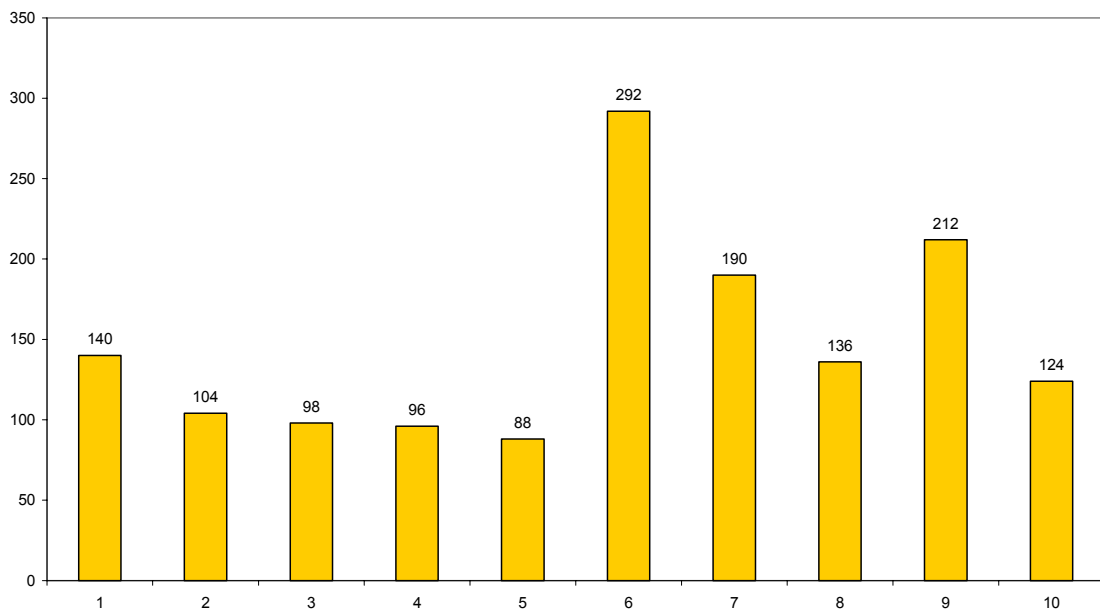

Aquest augment s'ha produït en totes les àrees del dret en les que s'ha realitzat la formació bàsica i que són administratiu, civil, família, laboral i penal

ASSISTENTS ALS CURSOS BASICS EN LES 10 EDICIONS

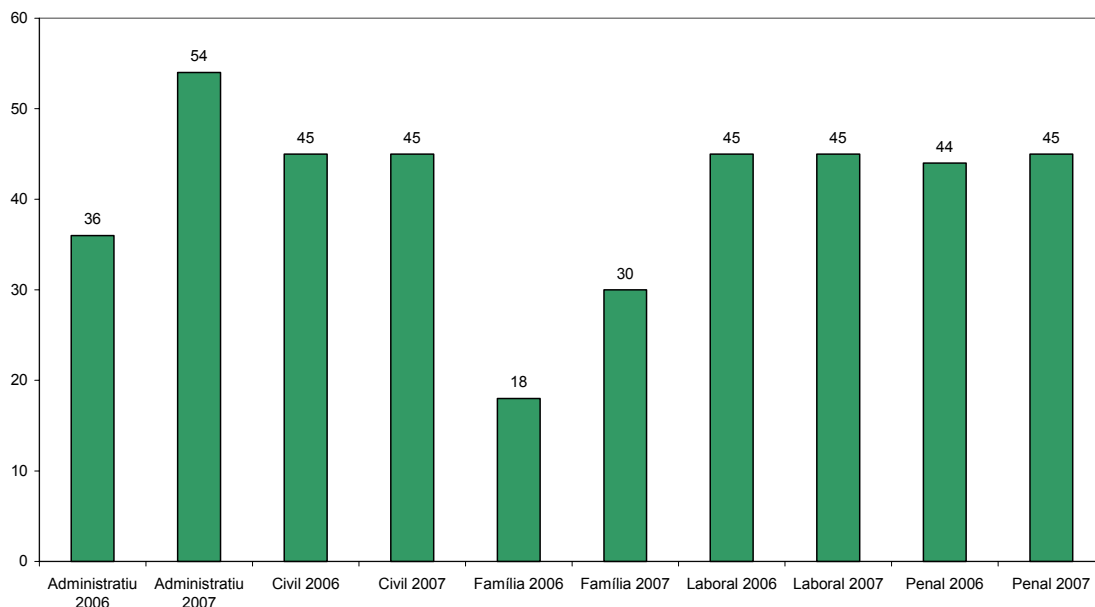

FORMACIÓ BÀSICA. NOMBRE D'ASSISTENTS PER EDICIÓ

Cal a més tenir en compte, que es tracta d'una formació totalment gratuïta que ha suposat en torn a 200 hores per any.

NOMBRE D'HORES CURSOS BÀSICS EN LES 10 EDICIONS

C) Formació especialitzada

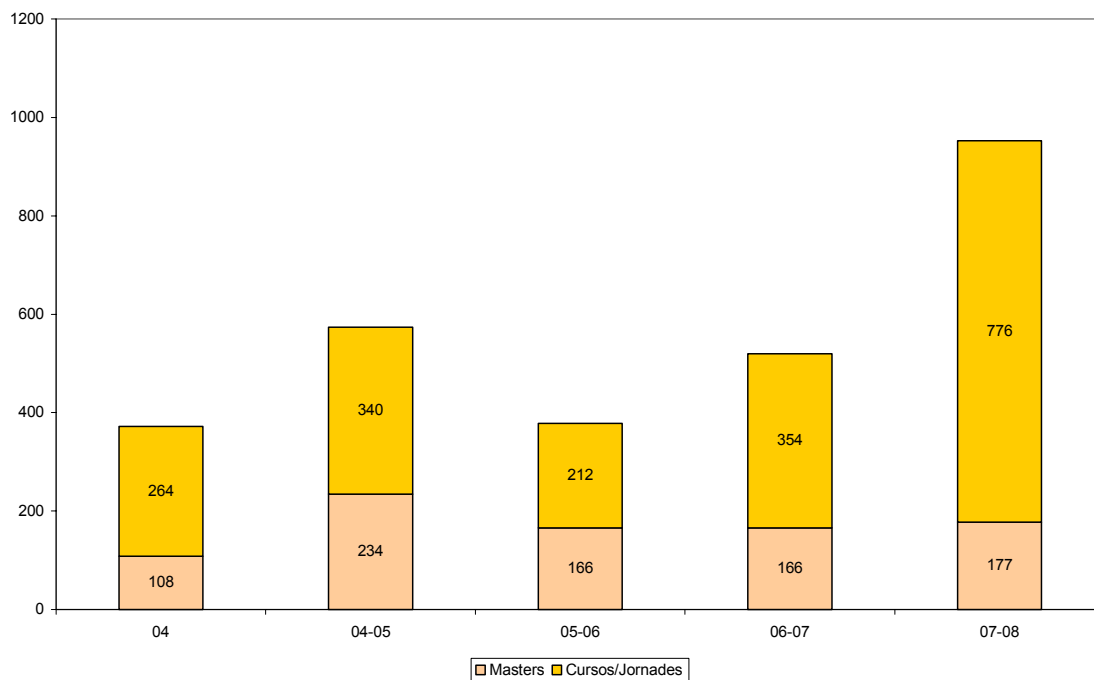
Amb la denominació cAmpus, l'ICAB creà l'any 2004 un centre d'especialització jurídica, dissenyat per ajudar al professional a estar sempre un pas endavant.

La seva metodologia parteix de programes creats per oferir resposta immediata als canvis normatius, profunditzant en l'especialització de l'advocat, en la seva formació acadèmica, professional i investigadora, i aprofitant un dels actius del Col·legi més important, com és el contacte diari amb la realitat dels jutjats, dels despatxos de les empreses i de les administracions.

El quadre docent està format per professionals del món jurídic, que compten amb un dels actius més importants: el contacte diari amb la realitat de les institucions i del món empresarial. Els màsters estan dirigits principalment a professionals del Dret, advocats i operadors jurídics que desitgin una formació especialitzada en cadascuna de les àrees del Dret i completar els seus coneixements teòrics amb la pràctica professional necessària.

Dins de l'àmbit de la formació especialitzada a més de la realització de cursos totalment estructurats amb un Les novetats legislatives, els canvis de tendències jurisprudencials i les qüestions novedoses que requereixen un coneixement o estudi imminent, fan que també organitzem activitats formatives que complementen els Màsters, com són jornades, cursos i seminaris.

Durant el curs 2007/ 2008 s'ha arribat gairebé a les 1.000 inscripcions el que suposa un augment de gairebé el 83% respecte del curs anterior.

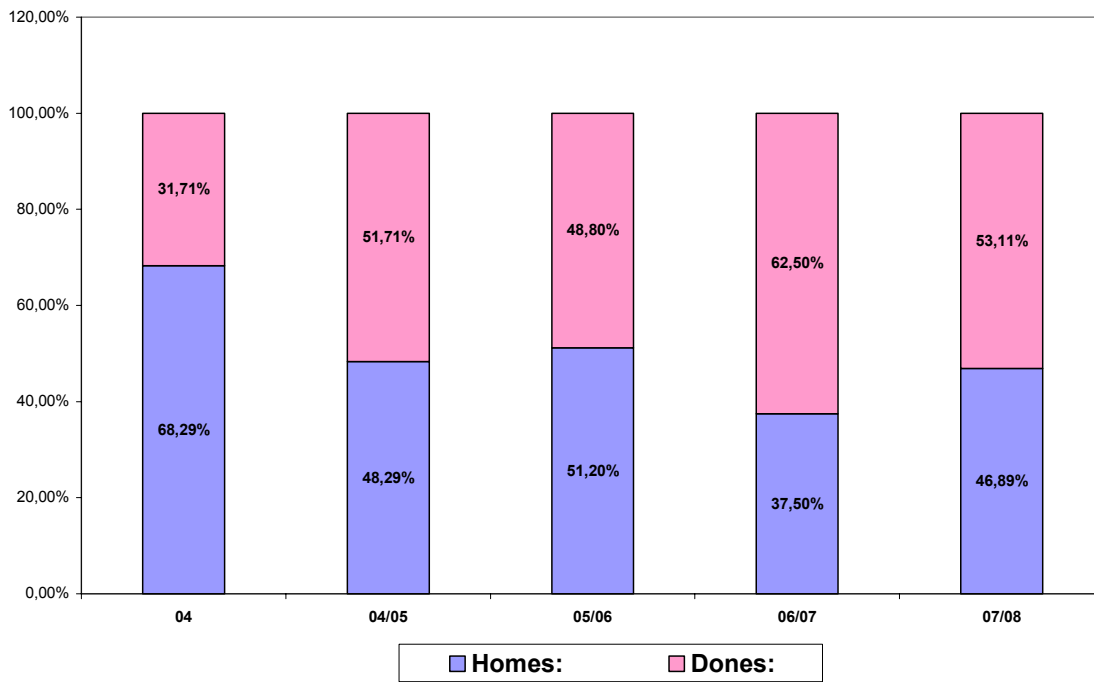

El perfil de l'estudiant d'aquest tipus de formació és una dona advocada en exercici entre 30 i 40 anys d'edat.

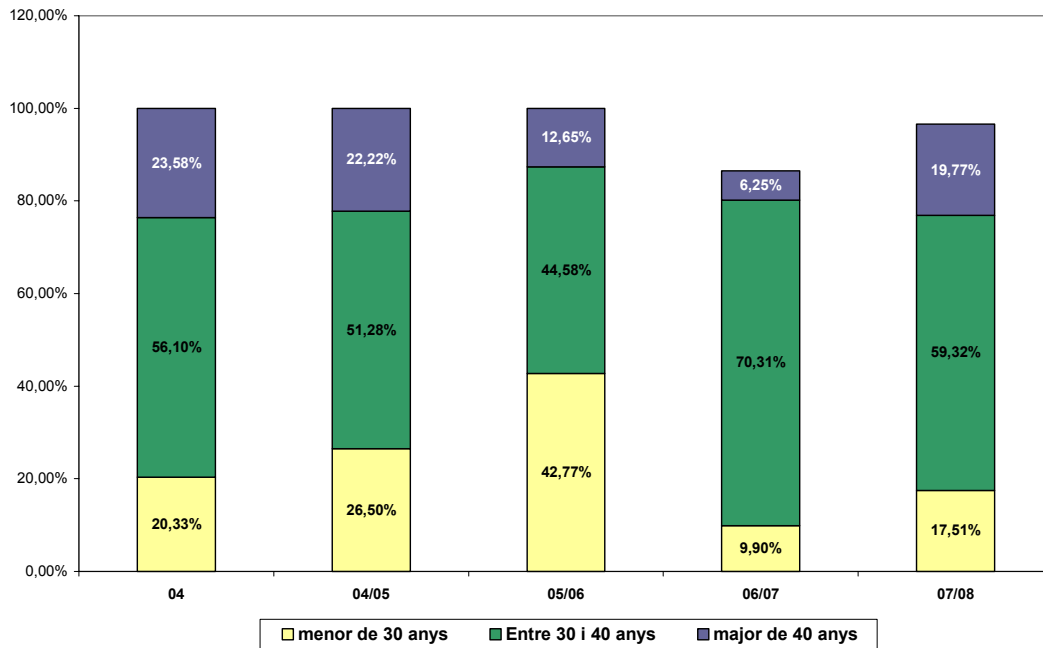
Es tracta, per tant, d'una formació dedicada especialment a aquells que, encara en els inicis d'aquesta professió però amb suficient experiència, opten per especialitzar-se fonamentalment, per trobar un espai propi en el mercat dels serveis jurídics.

Aquesta tendència del perfil de l'estudiant de la formació especialitzada s'ha mantingut gairebé inalterable des de l'inici que va ser creat l'anomenat cÀmpus ICAB.

Així ho podem observar en l'estadística que ens mostra separatament el percentatge de dones que decideixen especialitzar-se en el seu àmbit professional, malgrat alguns cursos determinats (l'any 2004 quan es va iniciar i el curs 2005/2006)

Pel que fa però a l'edat s'ha mantingut al llarg d'aquests cinc anys d'experiència, la preferència per la franja d'edat entre els 30 i els 40 anys.

D) Formació continuada

És segurament en aquest àmbit formatiu on s'aprecia més la vitalitat col·legial.

La formació continuada consisteix en un seguit d'activitats formatives que poden anar des de cursos amb durada de 30 o 40 hores fins a conferències específiques.

Aquestes activitats formatives estan organitzades per col·legiats que voluntàriament s'inscriuen a les diverses seccions de què es compona l'anomenada Comissió de Cultura.

Com hem comentat anteriorment, la Comissió de cultura que se subdivideix en cadascuna de les branques del dret, agrupa a una gran quantitat d'advocats i advocades que mostren la seva preferència per alguna àrea del dret.

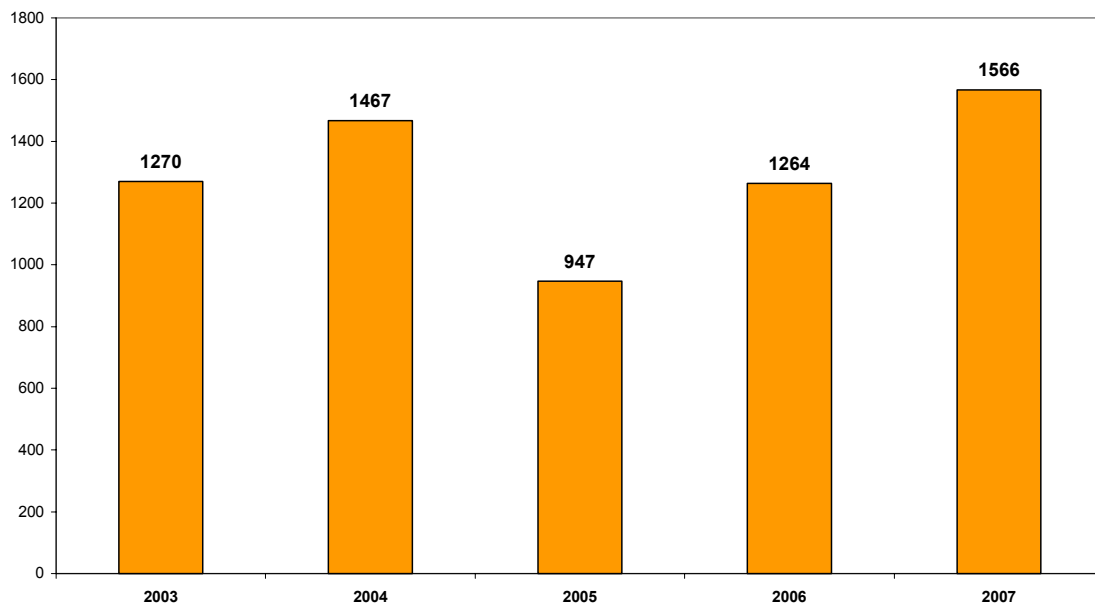
Periòdicament i per seccions es realitzen unes eleccions que escolleixen una Junta Gestora composta per un President i un nombre determinat de vocals, els quals fan un seguiment acurat de les principals novetats que apareixen en l'especialització jurídica.

Són aquestes les propostes que, amb l'ajut de la infraestructura col·legial componen les més de 1.500 activitats de formació continuada que enguany s'han donat i que mostren el seu èxit amb més de 13.000 inscripcions.

És a més, la manifestació més clara de l'interès autoformatiu que tot advocat té al llarg de la seva vida professional.

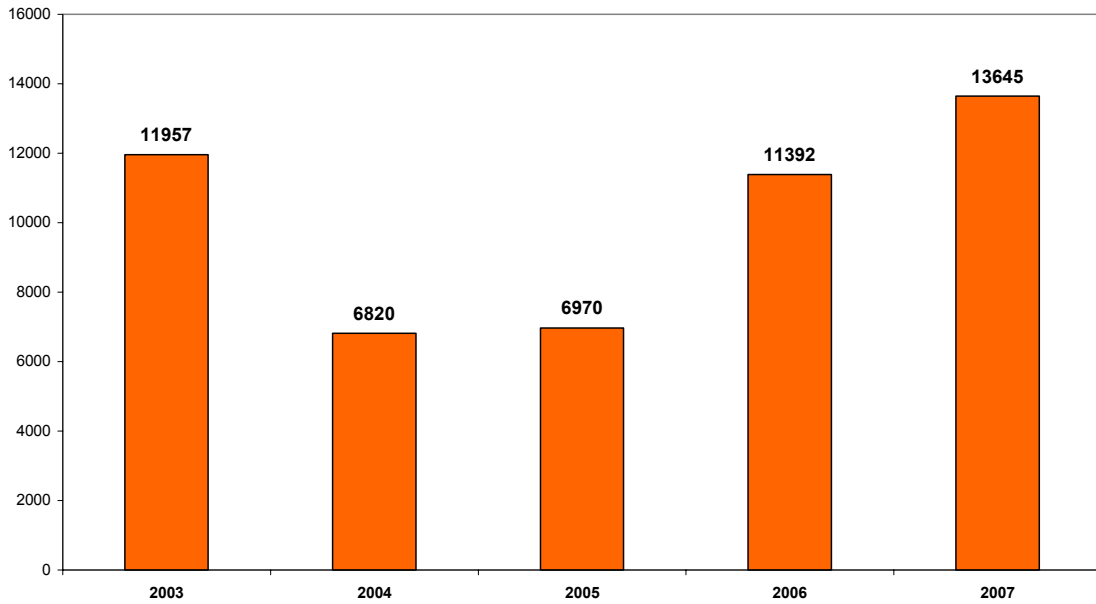
El nombre d'hores al llarg d'un any que esta oferint la comissió de cultura se situa en una mitjana, al llarg d'aquest 5 anys de 1.300; malgrat que alguns anys no s'ha arribat a les 1.000.

NOMBRE D'HORES

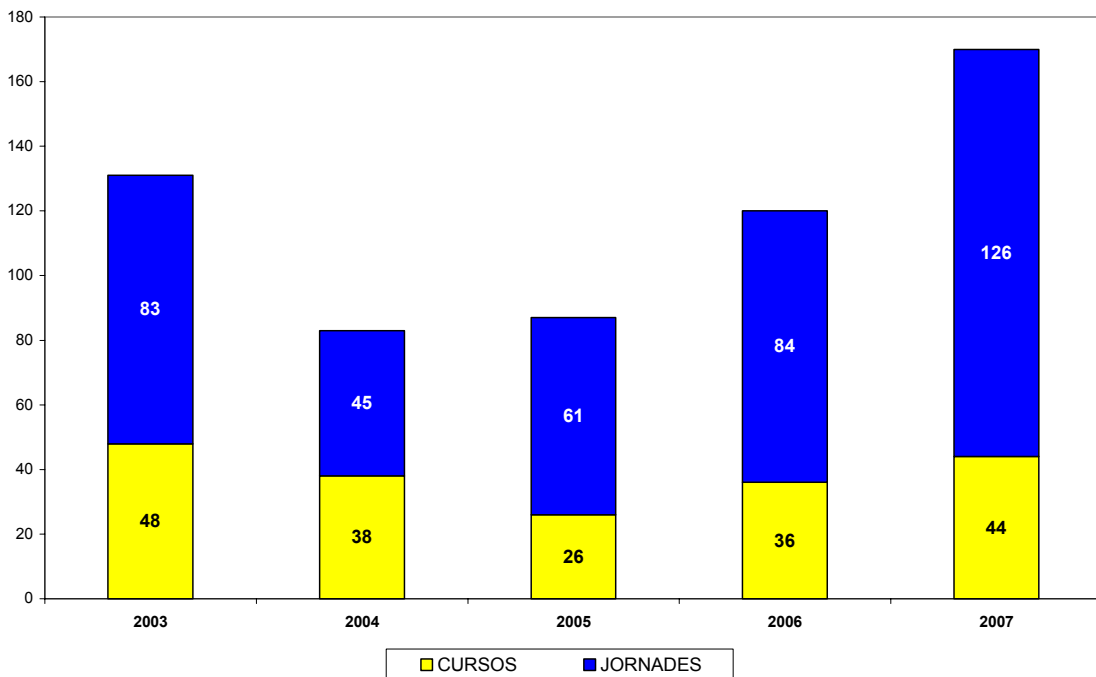
Pel que fa al nombre d'inscrits per cadascuna de les activitats de formació continuada, la mitjana se situa en més de 10.000 amb certa variabilitat segons els anys.

INSCRIPCIONS

La variació que pot apreciar-se en el nombre d'inscripcions no es correspon amb el nombre d'hores oferides, com a lectura comparativa dels dos gràfics anteriors ens pot aclarir.

Es tracta més aviat de la variació i diversitat en les activitats. Com es pot apreciar en el quadre gràfic següent, el menor nombre d'alumnes es correspon amb el menor nombre d'activitats ofertades, sense perjudici que aquestes en nombre d'hores no suposin una disminució important.

Això ens dóna una imatge molt clara dels advocats que acudeixen a aquestes activitats.

Es tracta d'un professional actiu que té un interès molt clar en la seva formació, però aquesta és més aviat d'actualització continuada.

Les contínues modificacions legislatives i l'activitat jurisprudencial, col·loquen als nostres advocats en un dia a dia en el que, a més de l'exercici de la professió, han de destinar un temps a l'estudi.

Aquest ha de ser de qualitat però també eficaç, per la seva immediatesa i adaptat a una realitat que no disposa d'excessiu temps.

La major part d'aquests cursos, jornades i conferències es realitzen en horari de tarda però cada vegada més, tenen molt bona acollida els cursos realitzats en horari de migdia per tal d'adequar-se a la realitat d'un temps en els que la conciliació de les exigències professionals amb les responsabilitats domèstiques, suposen un esforç imaginatiu.

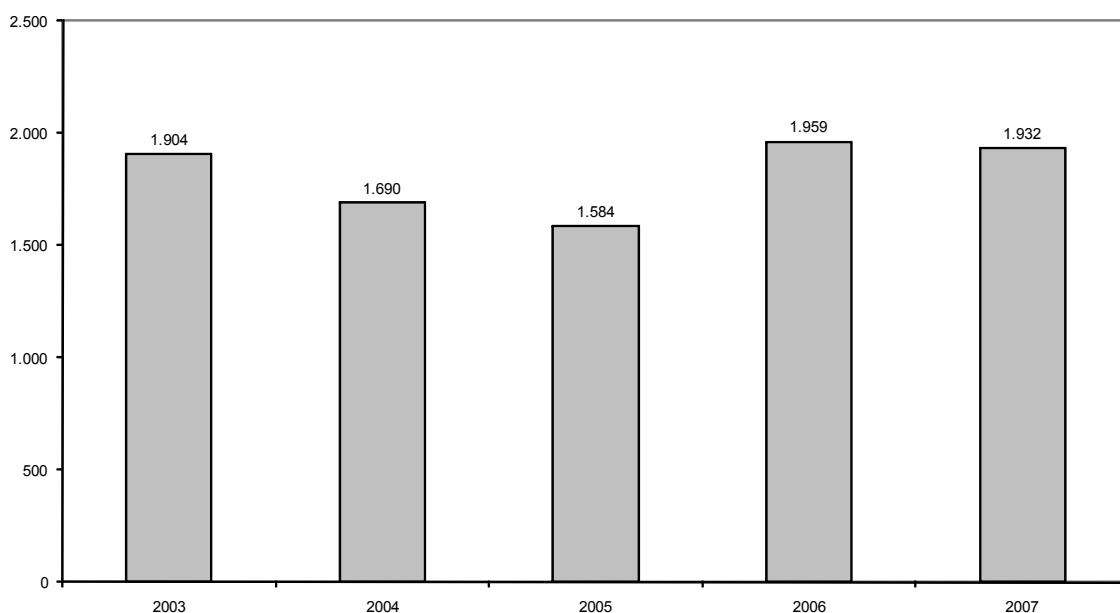
És aquest escenari el que provoca que l'ICAB per l'any 2008 s'hagi plantejat oferir cursos de formació continuada mitjançant l'ús de noves tecnologies com seria el conegut com a e-learning i l'ús del videostreaming.

9.2. Informació i documentació (Biblioteca)

La Biblioteca de l'ICAB és una de les biblioteques jurídiques amb major prestigi de tota Europa, no només per la gran quantitat de volums de què disposa sinó per la qualitat d'aquests i el seu valor històric i patrimonial. Cal a més tenir en compte que disposa del Certificat de Qualitat ISO 9001.

Per aquest motiu, la biblioteca de l'ICAB que compta amb més de 300.000 volums dedica una part important de la seva actuació a l'adquisició de noves obres que li permeten avalar i assegurar el prestigi de què gaudeix fins ara.

Noves adquisicions de llibres

L'objectiu principal de la biblioteca és cobrir les necessitats d'informació dels seus col·legiats mitjançant el fons bibliogràfic: monografies, articles i revistes; els

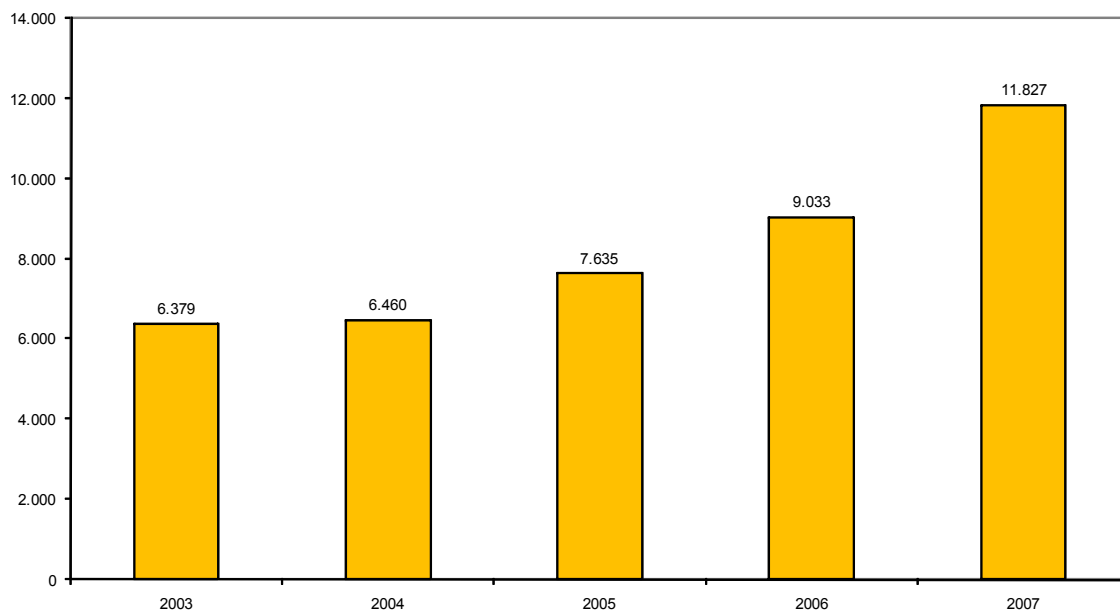

recursos electrònics: bases de dades, llibres i revistes electrònics, informació especialitzada en internet...; els locals de consulta, amb instal·lacions modernes i adequades i el personal qualificat i competent capaç d'organitzar i posar a l'abast els recursos disponibles i donar un servei de qualitat.

Així més de 40.000 usuaris de sala han visitat les nostres instal·lacions i han pogut gaudir dels serveis oferts. Aquesta quantitat suposa un 44% més dels que van acostar-se l'any 2006.

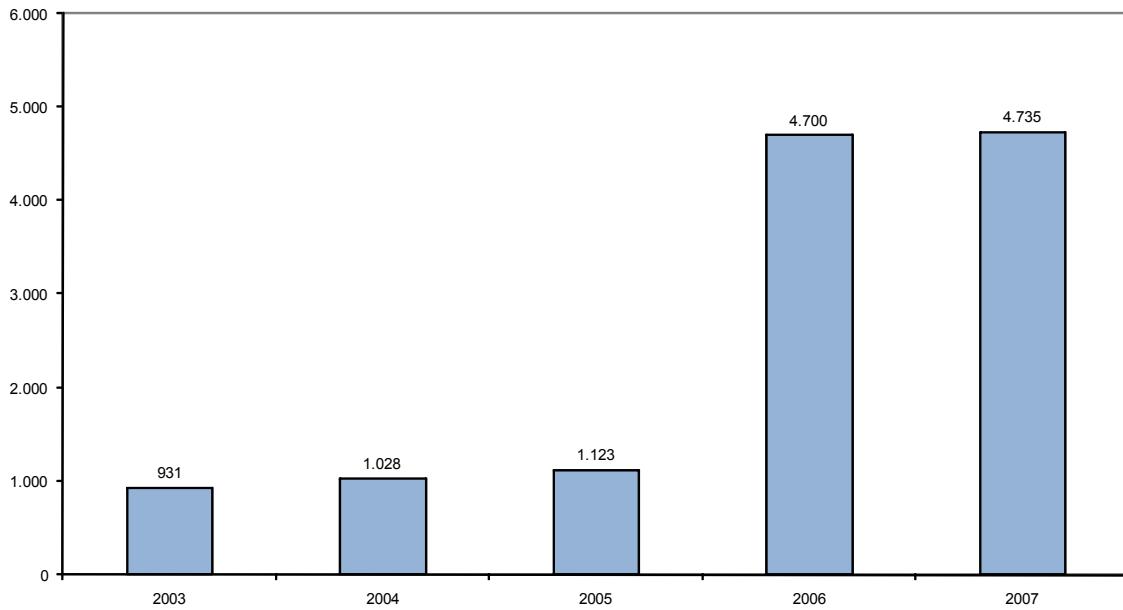
El continu increment també es pot observar en els serveis més tradicionals de què disposa la Biblioteca, com és el préstec d'obres:

Obres Prestades

Així com en la consulta del fons antic que, com hem dit anteriorment, és un dels valors afegits de la Biblioteca de l'ICAB que dóna com a resultat el fet que és un referent a nivell jurídic i històric.

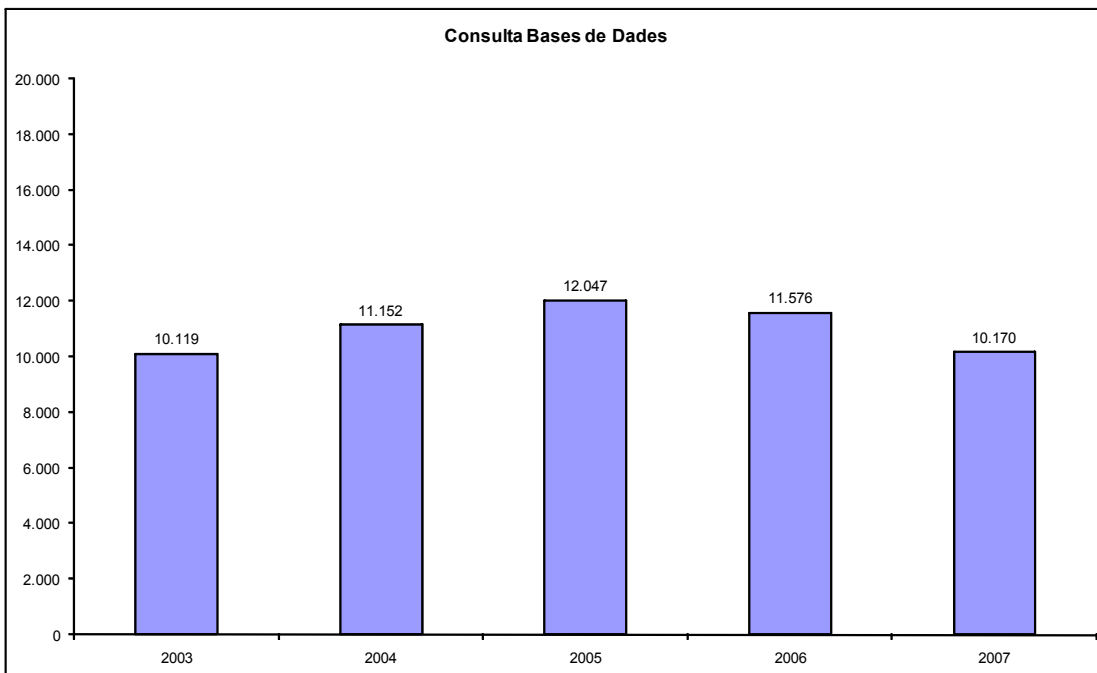
Consulta Fons Antic

La introducció de les noves tecnologies ha significat un gran canvi a la Biblioteca. No només ha permès realitzar les tasques de manera més ràpida i eficaç sinó també ha obert la possibilitat de nous serveis abans impensables.

Un dels més utilitzats és, evidentment, el que correspon a la consulta de les bases de dades de legislació i jurisprudència, tot i que l'ICAB a través del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya ha aconseguit aquest any 2008, la possibilitat que aquesta consulta pugui realitzar-se des de qualsevol despatx de manera gratuïta per a qualsevol col·legiat de Catalunya.

Consulta Bases de Dades

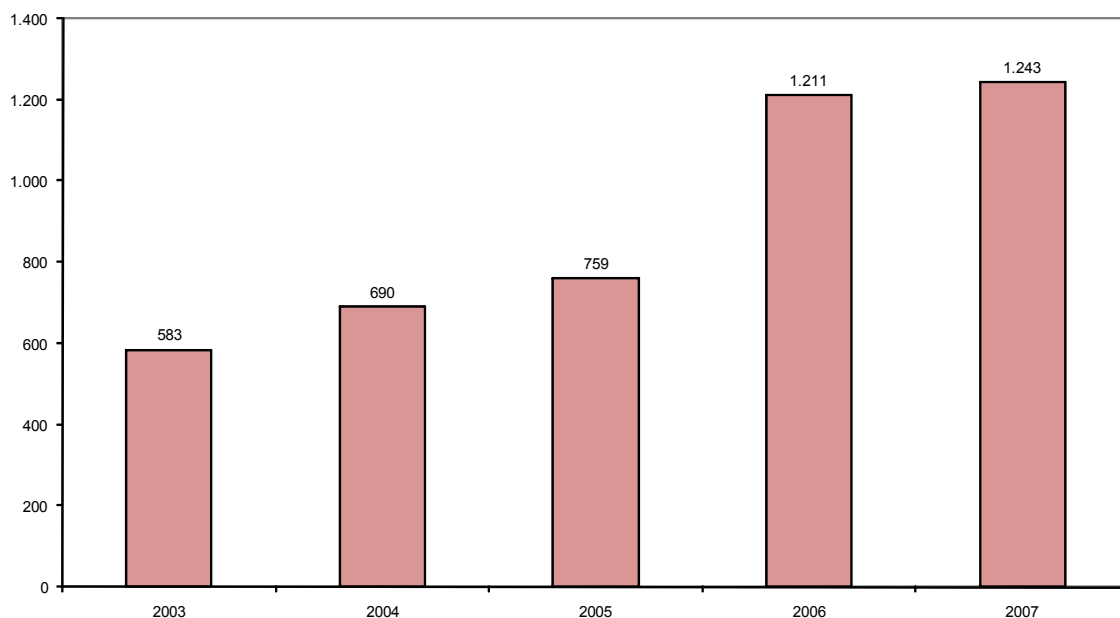

Aquests canvis es reflecteixen de forma general en:

- La catalogació:
  - Actualització a temps real del Catàleg.
  - Supressió de la duplicitat de recursos bibliogràfics.
  - Eliminació de fitxes en paper.
  - Llistats automatitzats.
  - Consulta mitjançant OPACs, que permet la cerca per multiplicitat de punts d'accessos.
- El préstec:
  - Agilització del procés.
  - Tràmit de reserves Online.
  - Renovacions Online.
- Els serveis virtuals:
  - Centre de Documentació.
  - Dossiers temàtics que suposa l'elaboració i publicació d'una eina útil per al col·legiat en la recerca d'informació sobre temes d'actualitat, que inclou una selecció de documentació jurídica.
  - Informació online.

Un dels serveis que més ressó han tingut entre els col·legiats és precisament aquest Centre de Documentació que permet accedir al fons divers de què es disposa especialitzat en un àrea concreta que l'advocat sol·licita.

Servei de Documentació

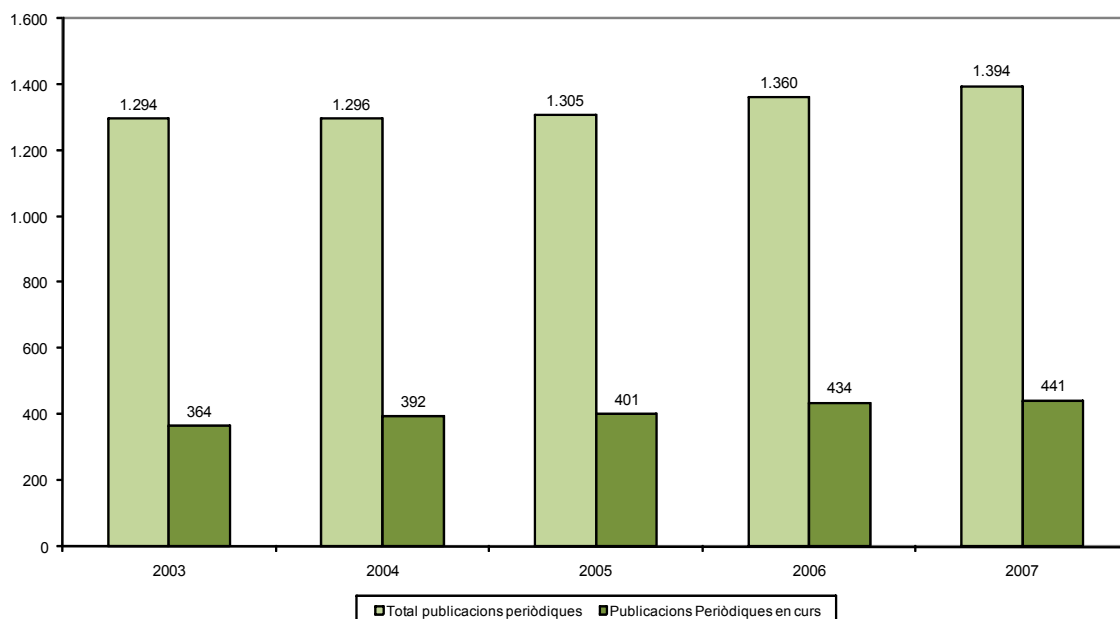
L'orientació de la missió de la Biblioteca ha passat de centrar l'atenció en els fons bibliogràfic, a centrar l'atenció en els serveis i en els usuaris.

Una important millora ha estat la disposició del fons bibliogràfic modern en lliure accés. La Biblioteca actualment està organitzada per facilitar la consulta al col·legiat. Així en la Sala de Lectura es pot consultar el fons monogràfic a partir de 1994, el que suposa més de 7.000 obres, amb l'excepció de l'apartat de Dret Processal Civil, que com marca la legislació, és a partir de l'any 2000, de les següents matèries:

- Dret civil
- Dret civil de Catalunya
- Dret mercantil
- Dret penal
- Dret administratiu
- Dret fiscal
- Dret laboral i de la Seguretat Social
- Dret processal civil
- Dret processal penal
- Obres de referència

L'Hemeroteca dona accés directe els darrers 6-10 anys de les revistes estatals més consultades i les estrangeres de més prestigi, ordenades alfabèticament.

Publicacions Periòdiques

Per últim la biblioteca ha organitzat 3 cursos gratuïts de formació, entre els que cal esmentar l'èxit de la "Jornada de formació de Bases de Dades Jurídiques", en la que hi van assistir més de 150 persones; així com, a fi de difondre el fons antic, ha realitzat les següents exposicions:

- 12 de desembre 2006 – 18 de gener de 2007. Exposició a la Biblioteca de Puig Antich.

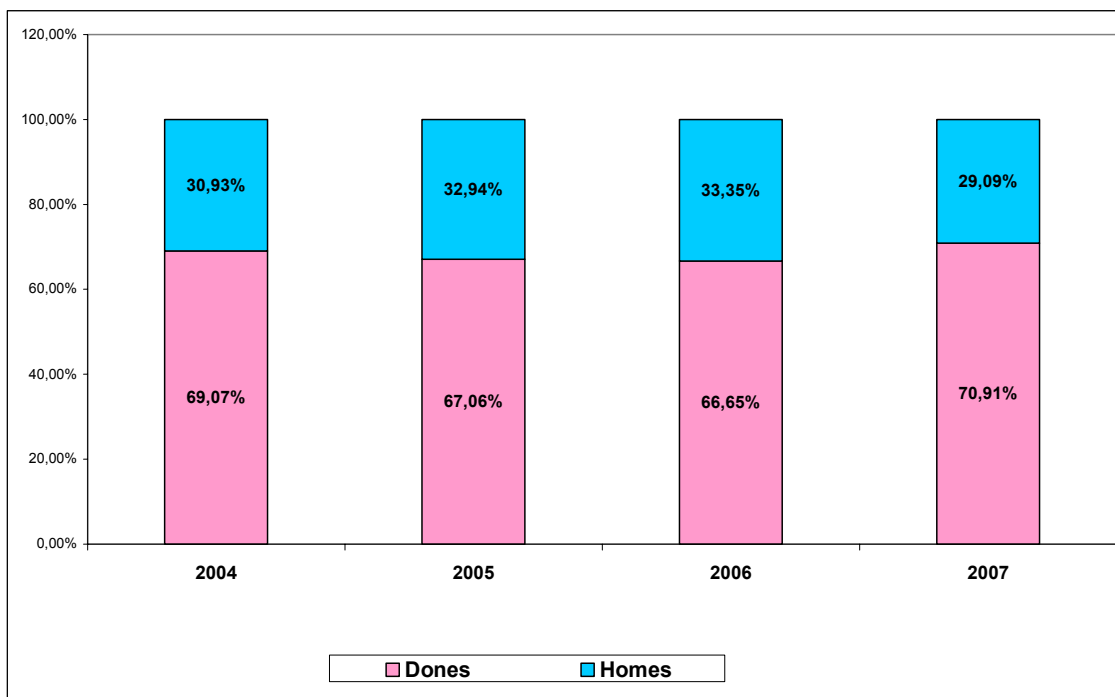
- 26 de febrer - 19 d'abril 2007. Exposició a la Biblioteca de Els orígens del dret concursal.
- 25 d'abril - 29 de maig 2007. Exposició a la Biblioteca de Sant Jordi i les lleis de la Corona d'Aragó.
- 26 d'abril -1 d'agost 2007. Exposició a la a la Bobst Library de New York University de Catalan Law in a Mediterranean Mirror.
- 14 de juny - 14 d'octubre. Exposició a la Biblioteca de Els pirates de la Mediterrània.
- 20 d'octubre - 2 de desembre. Exposició a la Biblioteca de Les lleis del treball a la República.

9.3 Borsa de treball

La Borsa de Treball de l'ICAB és un dels serveis més aplaudits i valorats com a positius pels col·legiats. En el seu moment, va ser la primera borsa on-line especialitzada en el món del Dret i es caracteritza per la millora en el servei d'informació als usuaris sobre les ofertes i demandes relacionades en els diversos sectors jurídics.

Recentment, aquest servei ha estat actualitzat, modernitzat i ampliat amb un servei d'Ocupació i Orientació Professional que atenen més a les necessitats personalitzades d'empreses i candidats; pretén donar un veritable i real servei de col·locació en el sector jurídic.

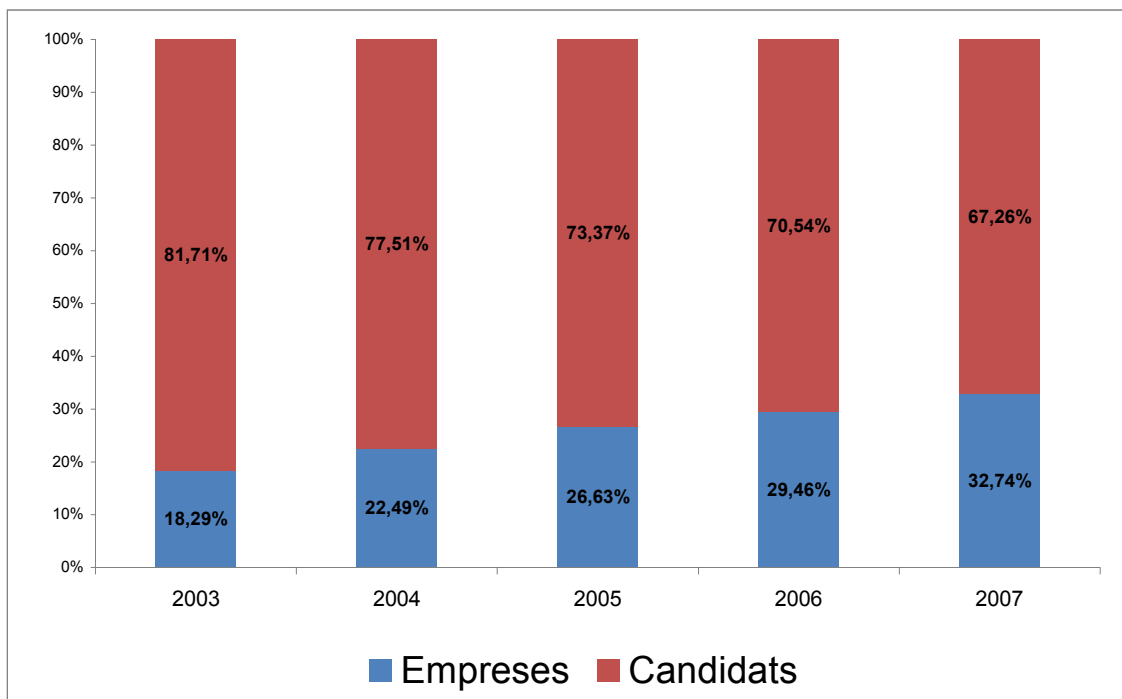
Els candidats que més fan ús de la borsa de treball són les dones col·legiades en una proporció que es troba significativament més alta que la dels homes.

Aquest gràfic, juntament amb dades anteriors que hem reflectit en aquest informe sobre la situació de la dona advocada, conviden novament a una reflexió important sobre les dificultats amb les que es troba la professió en general però en l'àmbit femení en particular, a l'hora d'exercir l'advocacia.

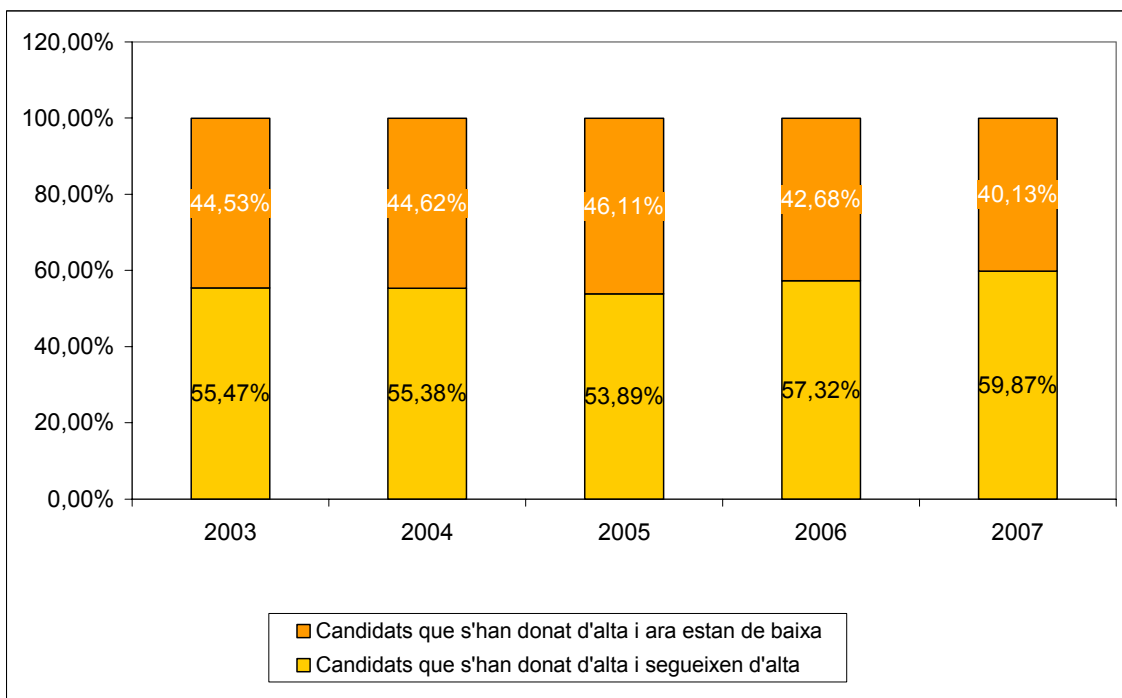
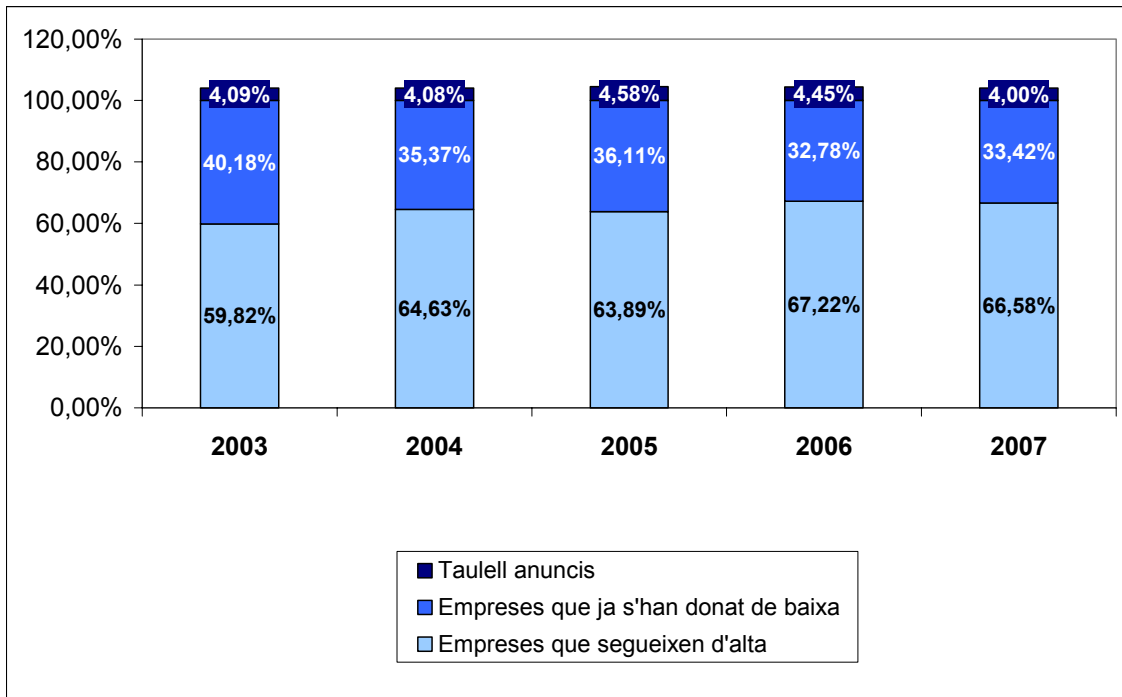
La borsa de treball té un moviment molt important tant de candidats com d'empreses amb més de 3.000 moviments anuals de mitjana.

La proporció, però, com en la majoria de borses de treball d'àmbits propers, és una majoria de candidats (en torn al 70%) malgrat que en els cinc anys d'anàlisi, s'ha donat una certa tendència a l'aproximació entre un sector i l'altre; que davant de la situació econòmica actual creiem no es reproduirà.

Cal però tenir en compte que entre els candidats també s'hi troben aquells que, trobant-se en actiu, s'inscriuen a la borsa de treball per tal de millorar les seves condicions.

Si observem, així mateix, les altes i baixes, podem parlar d'unes variacions molt similars tant entre aquells que cerquen feina com aquells que s'inscriuen per trobar un candida idoni.

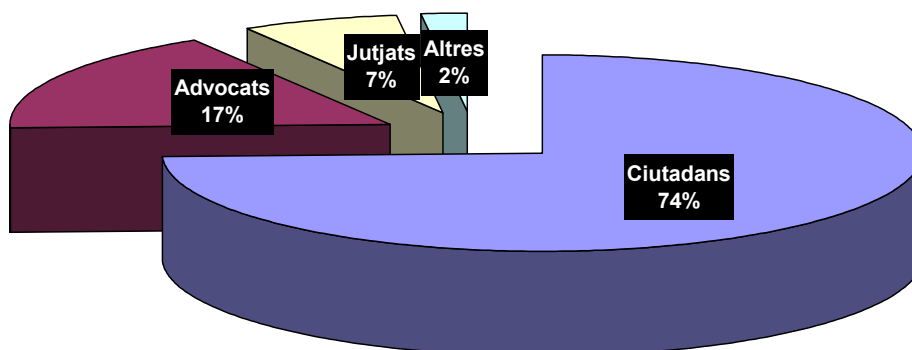

9.4. Control deontològic

Com s'ha comentat anteriorment, una de les funcions més bàsiques que té un col·legi professional i el Col·legi d'Advocats de Barcelona en particular és la d'ordenar, en l'àmbit de la seva competència, l'activitat professional dels col·legiats, vetllant perquè s'adeqüi a les normes ètiques i jurídiques que la regulen.

El procediment s'iniciarà d'ofici o com a conseqüència de denúncia o comunicació encara que es podrà acordar la instrucció de diligències prèvies abans de disposar l'inici de l'expedient disciplinari.

La realitat és que la majoria d'aquests procediments s'inicien a instància del client, en primer lloc, seguit de denúncia per part d'altres companys.

En el cas de donar lloc a la imposició d'una sanció, aquesta sempre haurà d'ésser acordada per la Junta de Govern, prèvia formació d'expedient, en el qual s'haurà de concedir a l'inculpat el tràmit d'audiència, la facultat d'aportar proves i la de defensar-se ell mateix o mitjançant un altre col·legiat.

Tote les resolucions que es prenen, incloent la d'arxiu de l'expedient, són motivades.

Les conductes es troben tipificades amb una gradació que va des de les faltes lleus a les molt greus i que poden arribar a suposar l'expulsió. Ara bé, els acords de suspensió per més de sis mesos o expulsió hauran d'ésser presos per la Junta de Govern, exclusivament, mitjançant votació secreta per boles i amb la conformitat de les dues terceres parts dels membres integrants d'aquella.

L'eficàcia de qualsevol sistema sancionador té dos indicadors bàsics.

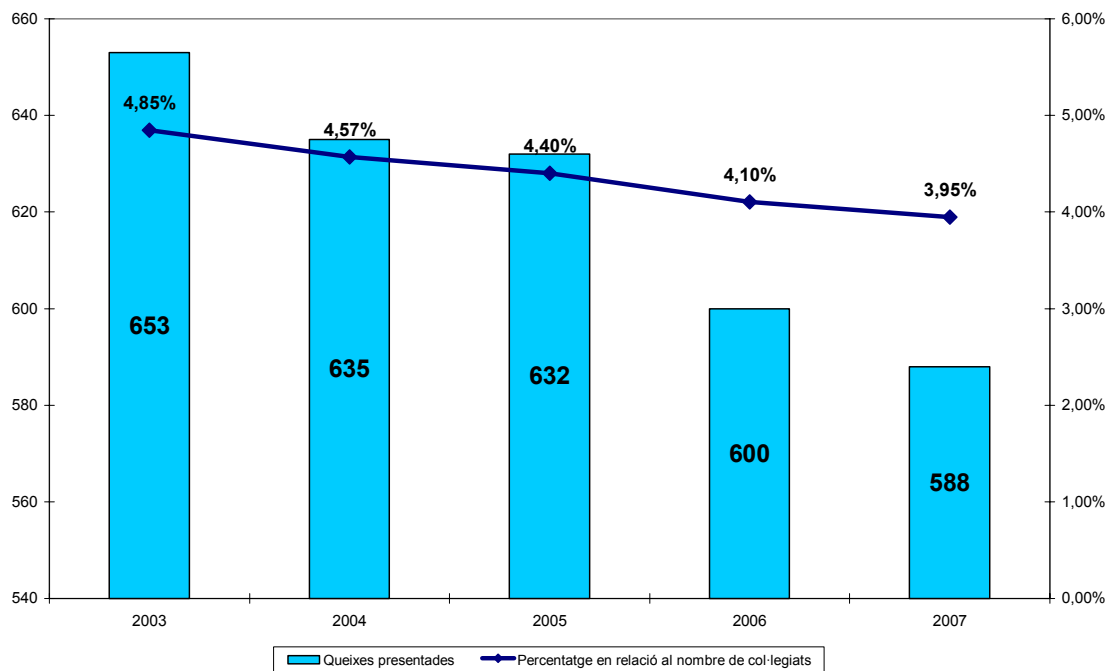
D'una banda, és precís observar una certa tendència a la disminució del nombre de denúncies que s'interposin. És cert però que aquesta dada hauria de ser matitzada amb d'altres elements que, en aquests moments, no estem en disposició d'incorporar.

Com passa també en altres àmbits com el del nombre de delictes de qualsevol societat, les variacions en el nombre d'expedients iniciats pot veure's influït per,

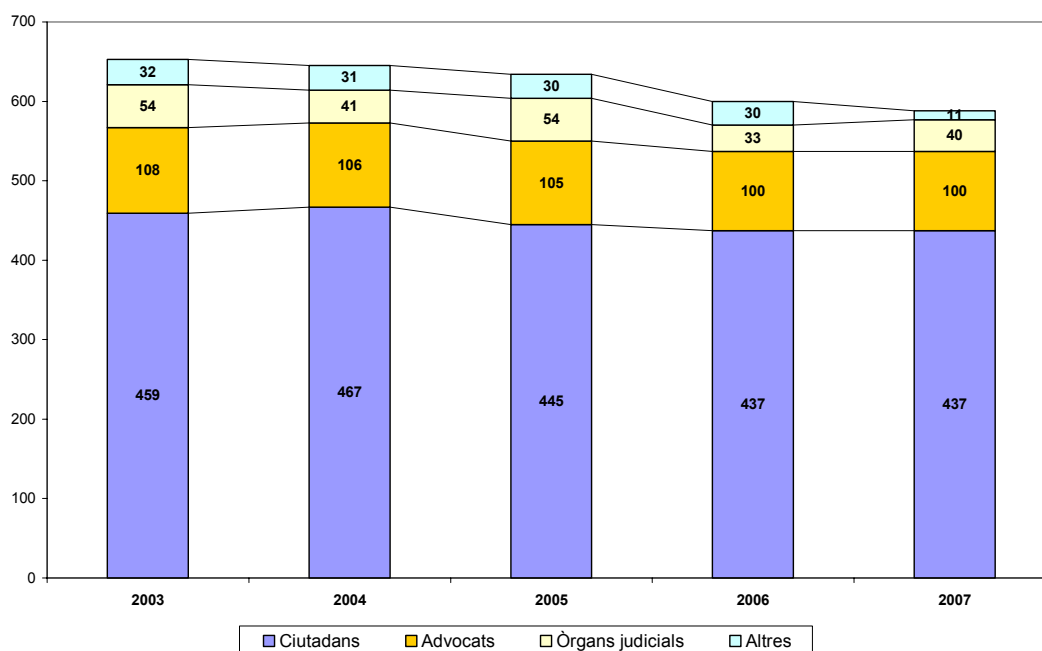

una major confiança dels ciutadans en la denúncia i el procés que el segueix, una major eficàcia dels òrgans sancionadors o una ampliació de les conductes que són susceptibles de merèixer una sanció.

Per tant, sense tenir en compte aquestes variables, sí podem manifestar, que, en termes generals, la taxa de queixes presentades per l'actuació dels advocats en relació al nombre d'advocats en exercici de cada any, suposa una disminució important de gairebé un punt en els cinc anys que es mostren.

La variació s'ha donat en tots els àmbits dels que pot partir la denúncia, malgrat que, per la importància que suposa respecte del volum total és en la queixa que té per origen el ciutadà on s'ha de fer recaure aquesta disminució.

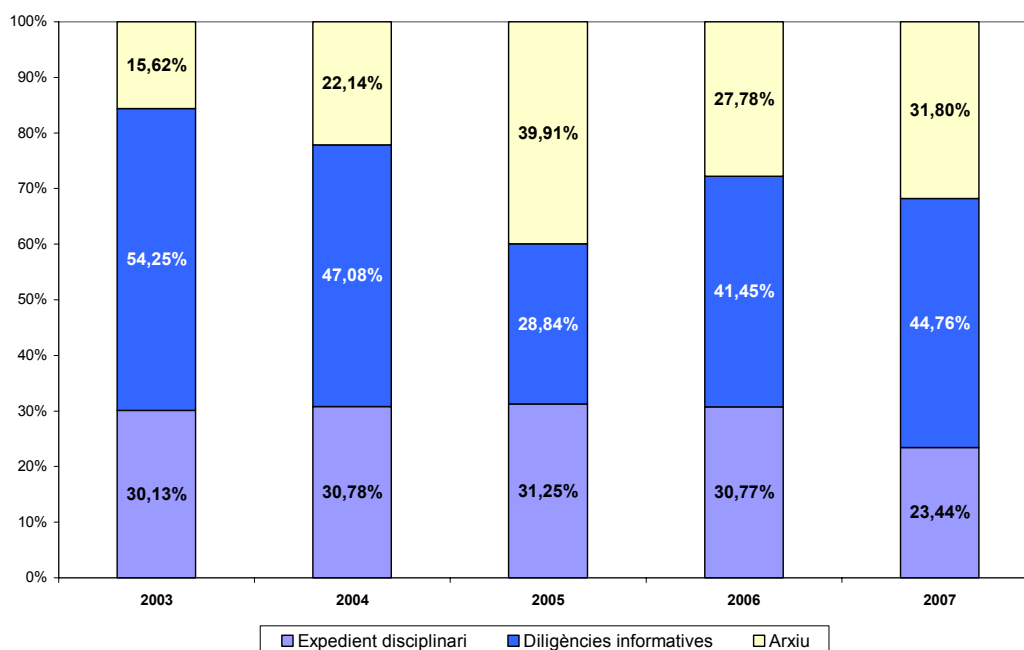

Cal però tenir en compte i recordar el procediment que se segueix davant de tota queixa, atès que la seva presentació no suposa immediatament l'inici d'un expedient disciplinari.

L'ICAB, mitjançant la Comissió de deontologia analitza l'escrit presentat sol·licita una ratificació fefaent de la mateixa i, si s'observen indicis d'una conducta que requereix d'una certa investigació, procedeix a l'obertura d'unes diligències informatives prèvies.

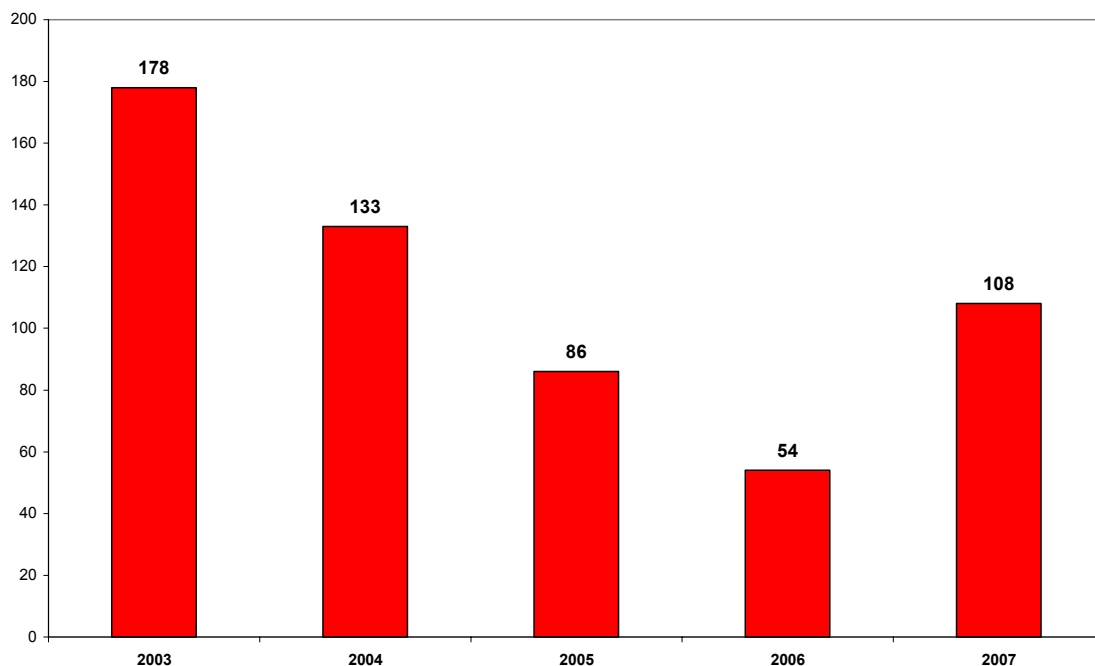
Més d'un 70 % de les queixes presentades dona lloc a l'obertura de les diligències informatives que suposaran per l'advocat denunciat la possibilitat de tenir vista de la denúncia presentada, fer les alegacions que consideri oportunes i inclús aportar els mitjans de prova necessaris.

Superada aquesta fase el 30 % dels expedients oberts donarà lloc a l'expedient disciplinari pròpiament.

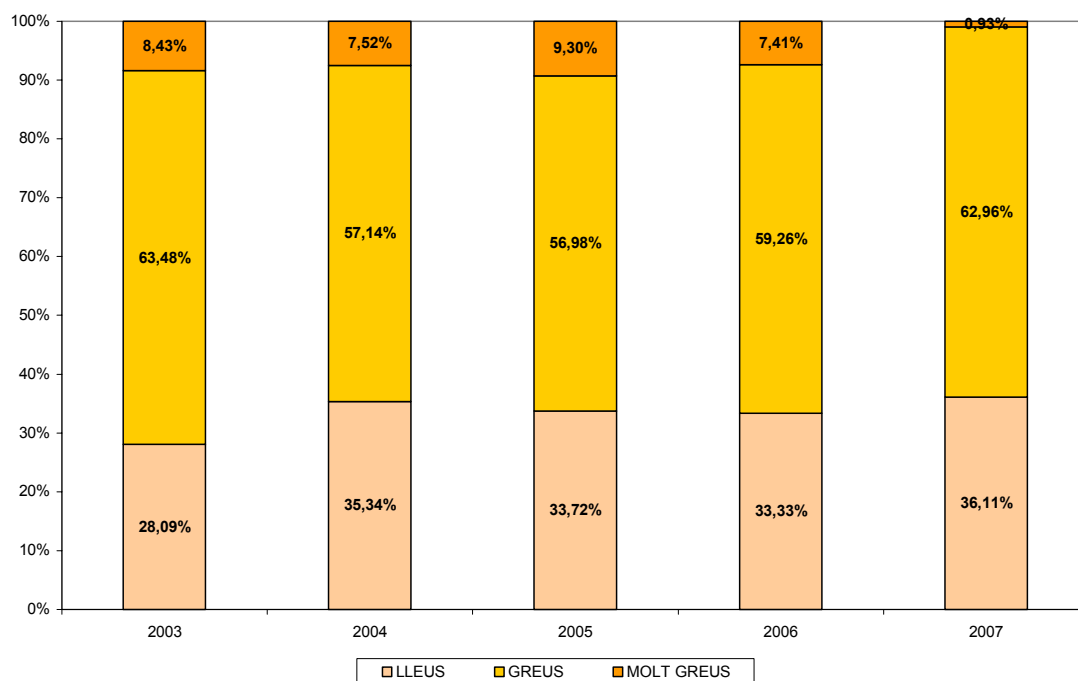

Els expedients disciplinaris podran donar lloc en el seu cas, a una sanció disciplinària depenent que l'actuació considerada deontològicament reprovable hagi estat considerada lleu, greu o molt greu.

En termes generals podem dir que el 85% dels expedients disciplinaris incoats al llarg d'aquest cinc anys (de 2003 a 2007) ha donat lloc a la imposició d'una sanció deontològica, havent-se imposat més de 550 sancions.

Així mateix, en l'evolució de les sancions imposades, observem com la majoria han estat qualificades de greus.

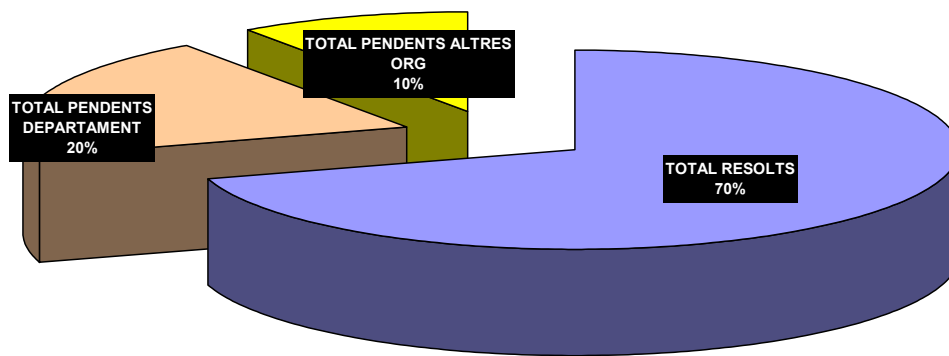

Un altre però dels indicadors que serveixen per avaluar l'eficàcia d'una comissió sancionadora és la que té a veure amb la rapidesa en la tramitació de l'expedient sancionador.

Si bé pel que fa a l'anterior punt, podem afirmar que el resultat és força positiu, en aquest apartat cal fer una autocrítica necessària al constatar què el temps mitjà de tramitació d'un expedient sancionador pot superar l'any de tramitació.

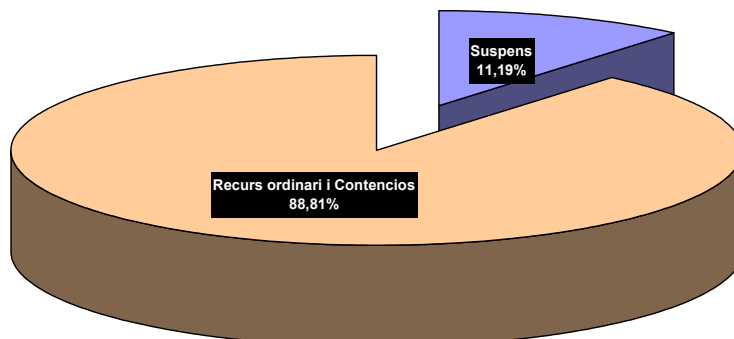
La taxa de pendència dels 5 anys examinats arriba al 29%, però cal tenir en compte que les causes per les quals un expedient deontològic resta pendent tenen

dos orígens generals. Un depèn de l'eficàcia del propi departament de deontologia però l'altre de l'eficàcia d'altres organismes, fonamentalment els Jutjats i Tribunals que han d'emetre algun tipus de resolució per poder continuar amb la tramitació de l'expedient deontològic.

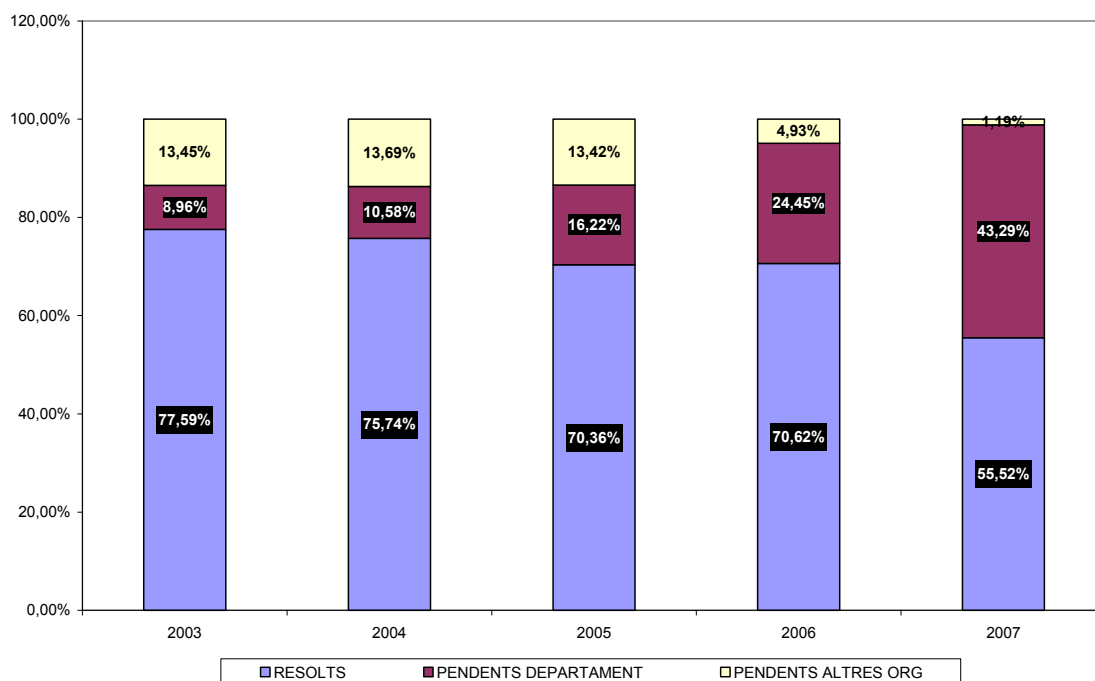
En el cas d'aquells expedients que esperen resposta per part dels Jutjats i Tribunals, un 88 % corresponen a recursos contenciosos-administratius interposats per alguna de les parts, mentre que el 11 % és com a conseqüència del coneixement d'una causa judicial que pot afectar a l'expedient deontològic i respecte del que té una prelación.

PENDENTS ALTRES ORGANISMES
TOTAL 295

Pel que fa a les causes que generen una pendència atribuïbles al propi departament, corresponen a les diverses fases en les que el procediment seguit se subdivideix.

L'anàlisi d'aquesta pendència per anys mostra com els expedients més antics pateixen més acusadament la pendència depenent d'altres organismes aliens a l'ICAB.

9.5. Honoraris professionals

El Col·legi d'Advocats de Barcelona realitza l'informe preceptiu a què es refereix l'article 246 de la Llei d'Enjudiciament Civil.

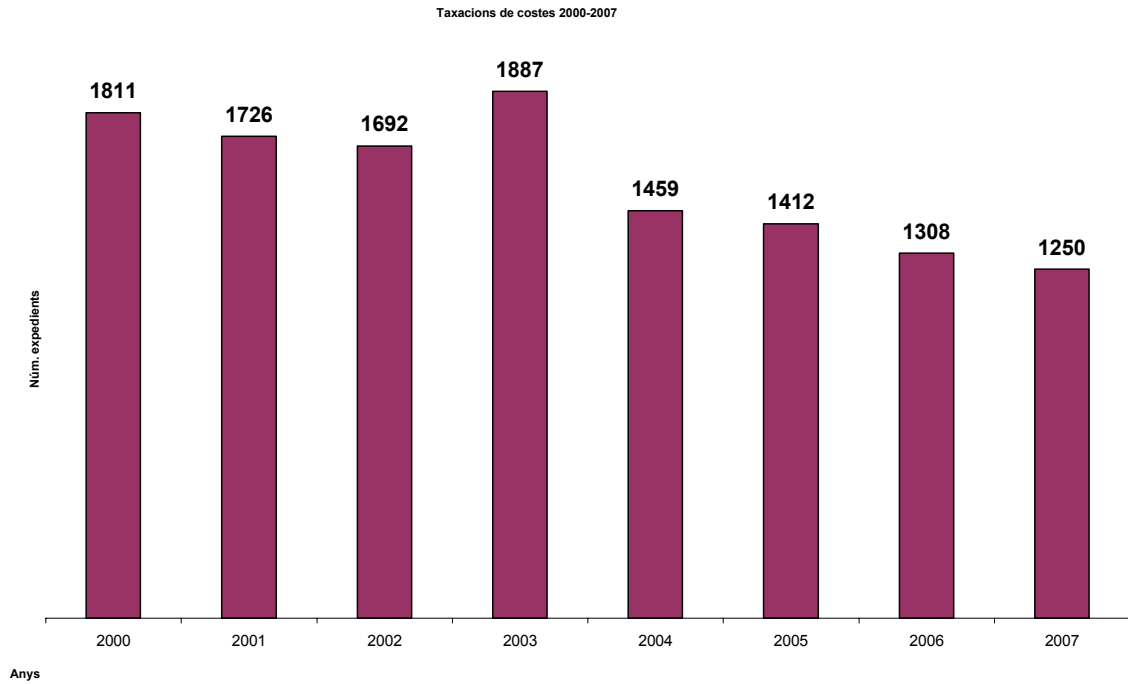
Efectivament, les costes i despeses produïdes en un procediment judicial podran ser impugnades per les parts, un cop practicada pel Secretari Judicial.

La impugnació podrà basar-se en què han estat incloses en la tasació, partides, drets o despeses indegudes; però també respecte dels honoraris dels advocats o resta de professionals intervinents, podrà impugnar-se la tasació alegant que l'import d'aquests honoraris és excessiu.

En aquest últim supòsit, la tramitació suposa donar vista a l'advocat del que es tracti i, cas de no acceptar la reducció d'honoraris que es reclami, es passarà testimoni de les actuacions al Col·legi d'Advocats per a l'emissió d'un informe.

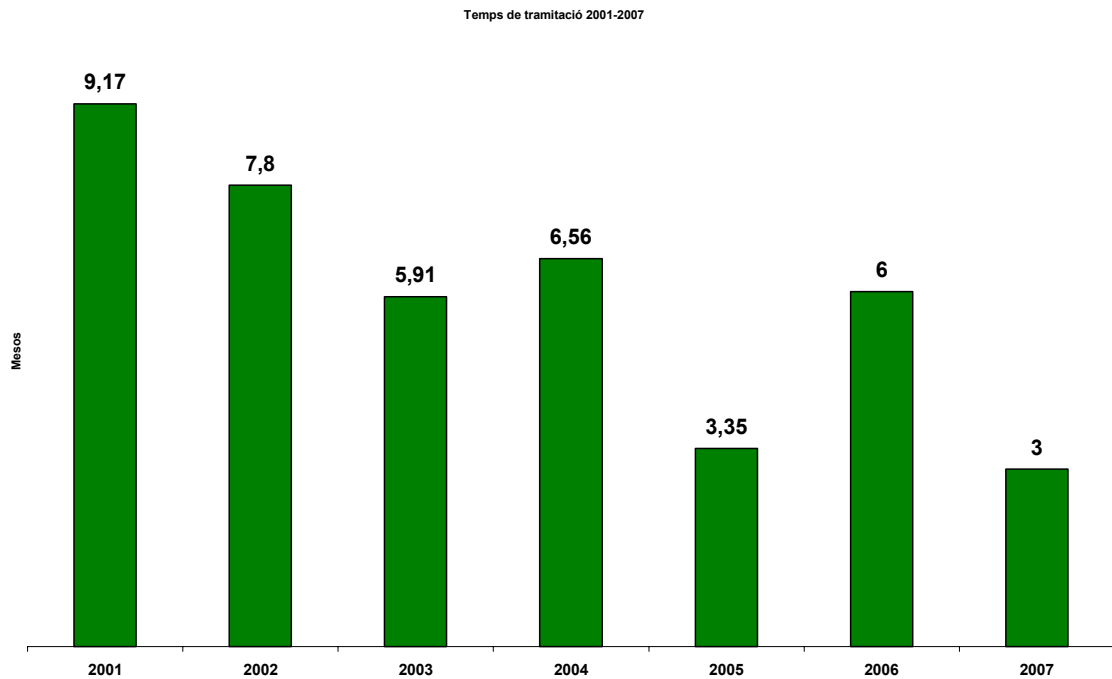
També en aquest àmbit d'actuació es pot considerar que una reducció del nombre d'informes practicats ha de ser valorada com a positiva en la mida en què això indica una major correcció de la minuta d'honoraris presentada i una millor informació sobre les normes orientadores al respecte.

Per això, podem dir concloure que, efectivament, els col·legiats i col·legiades de l'ICAB cada vegada més també en aquest àmbit de la seva actuació, actuen més acuradament com es pot veure en el següent gràfic que indica una reducció de més del 30 % de les tasacions sol·licitades en els últims 8 anys.

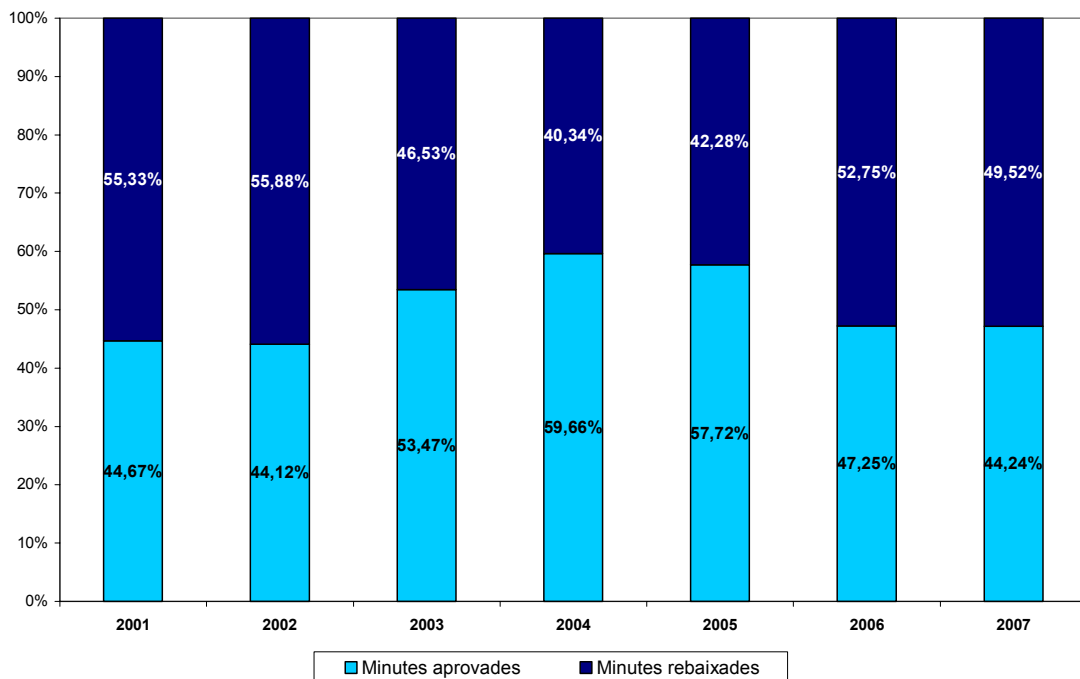
Ara bé, també aquí, com en la secció dedicada als expedients deontològics, podem dir que un altre dels indicadors que poden mesurar l'eficàcia en el compliment de les funcions col·legials és el temps de tramitació.

En aquest àmbit, la valoració final també és de una franca millora al llarg d'aquests temps que ha reduït molt significativament (més de 6 mesos) els temps de tramitació dels expedients oberts

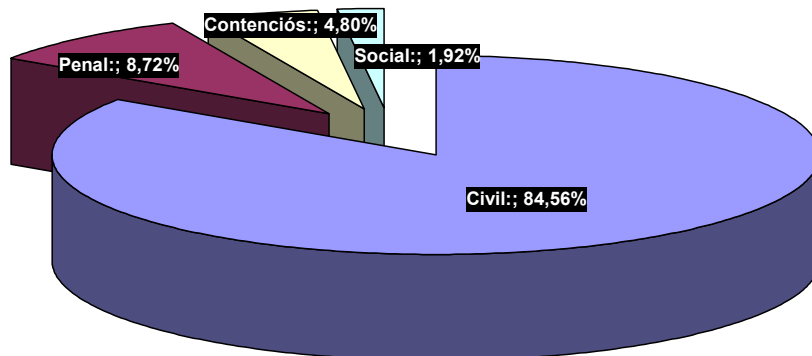

Altres indicadors però, poden ser també útils per avaluar l'eficàcia d'aquest àmbit col·legial. Ens referim al resultat de l'informe emès per l'ICAB que també ens podrà donar informació sobre la correcció de les minuts inicialment presentades pels advocats en aquest procediment de taxació de costes.

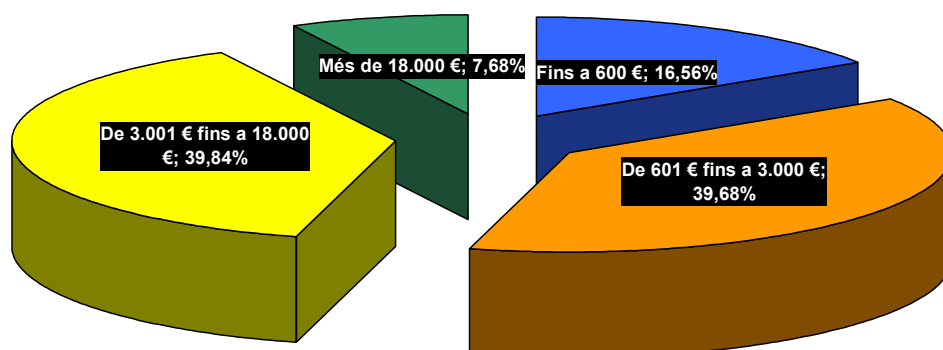
En aquest sentit, malgrat que durant uns anys (2003 - 2005) la tendència ens mostrava una major part de minuts aprovades tal i com estaven presentades, en els últims temps ha tornat a invertir-se la relació i, sense allunyar-nos excessivament, s'ha donat un cert increment de les minuts que han estat rebaixades.

Per ordres jurisdiccionals i com es pot comprovar en el gràfic corresponent a 2007, és l'àmbit civil com no podia ser d'una altra manera, el que genera una major quantitat de sol·licitud d'informes per part dels òrgans judicials.

Així mateix, per la quantia de les minuts podem observar com una gran majoria (més del 56%) són minuts per sota dels 3.000 € pel que fa a l'anàlisi de l'any 2007.

9.6.Estrangeria

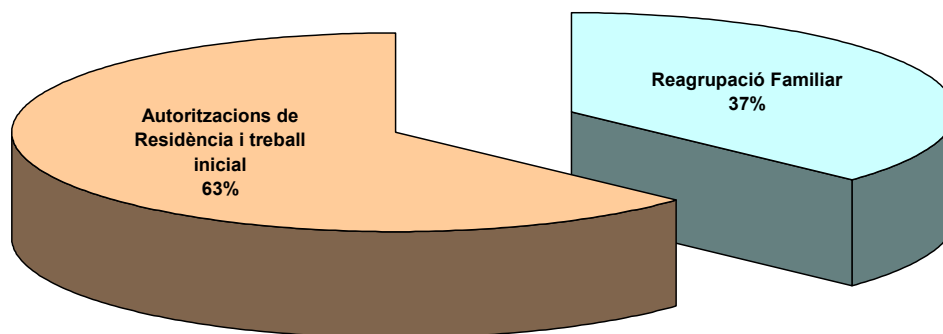
Un dels àmbits on s'han viscut en els últims anys, canvis en l'exercici de la professió, és el relacionat amb l'assessorament i atenció a l'estranger així com tots els procediments relacionats amb estrangeria.

Evidentment, en una societat com la nostra, en el que el nombre de persones estrangeres continua augmentant any rera any, era lògic que aquest àmbit del dret inicialment inclòs dins del conegut com Contenciós-administratiu, arribés a la categoria de subespecialitat.

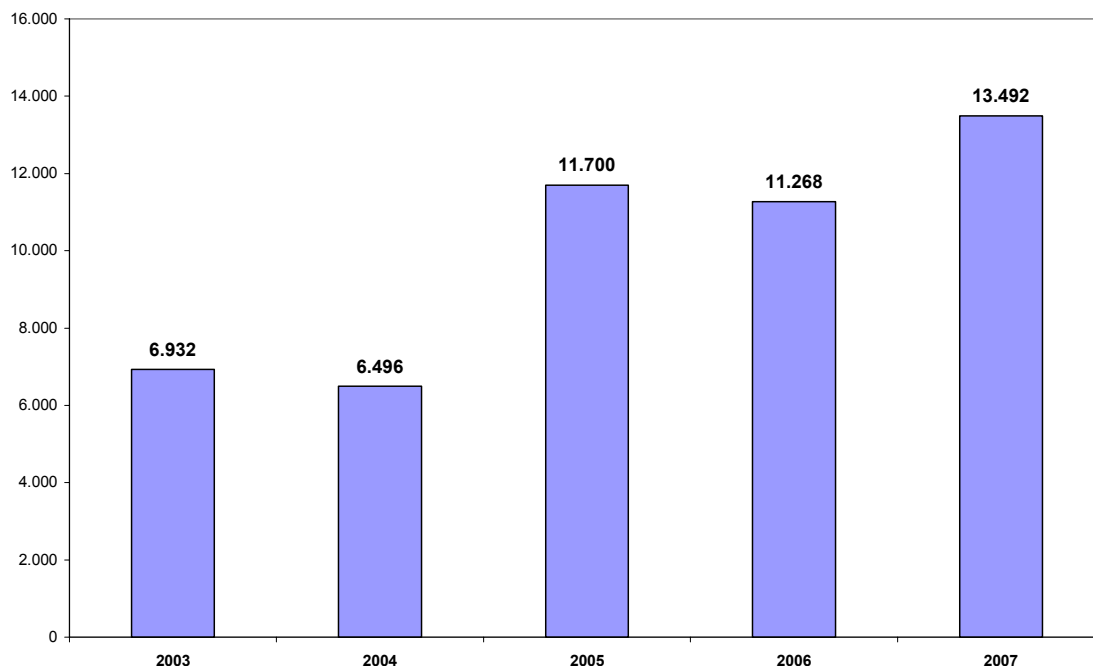
En aquest sentit, l'ICAB proporciona dos tipus de serveis professionals.

Un dirigit als col·legiats, canalitza els estudis i actuacions del Col·legi en matèria d'estrangeria, redacta, recopila i difon informes jurídics mitjançant la pàgina web de l'ICAB, que afecten l'àmbit d'estrangeria, concerta i distribueix cites per al lliurament d'expedients davant l'administració tant dels advocats de l'ICAB com dels advocats del CICAC, assessora als lletrats pel què fa a la presentació i lliurament de documentació i d'impresos oficials i orienta sobre els criteris de l'administració respecte a la tramitació del expedients, així com, lliura als advocats els impresos de taxes originals.

Pel que fa a la concertació de cites davant de la subdelegació de govern, cal tenir en compte que han estat gairebé 15.000 en les dues modalitats en les que és possible aquest sistema de cites prèvies i que evita, en molt bona part, els col·lapses i les llargues cues que s'han viscut davant d'aquest organisme.

En el capítol de les consultes ateses per la comissió davant dels col·legiats que s'hi dediquen a aquest àmbit professional, parlem també de xifres altíssimes que donen una idea molt aproximada del volum que genera aquest subàmbit jurídic.

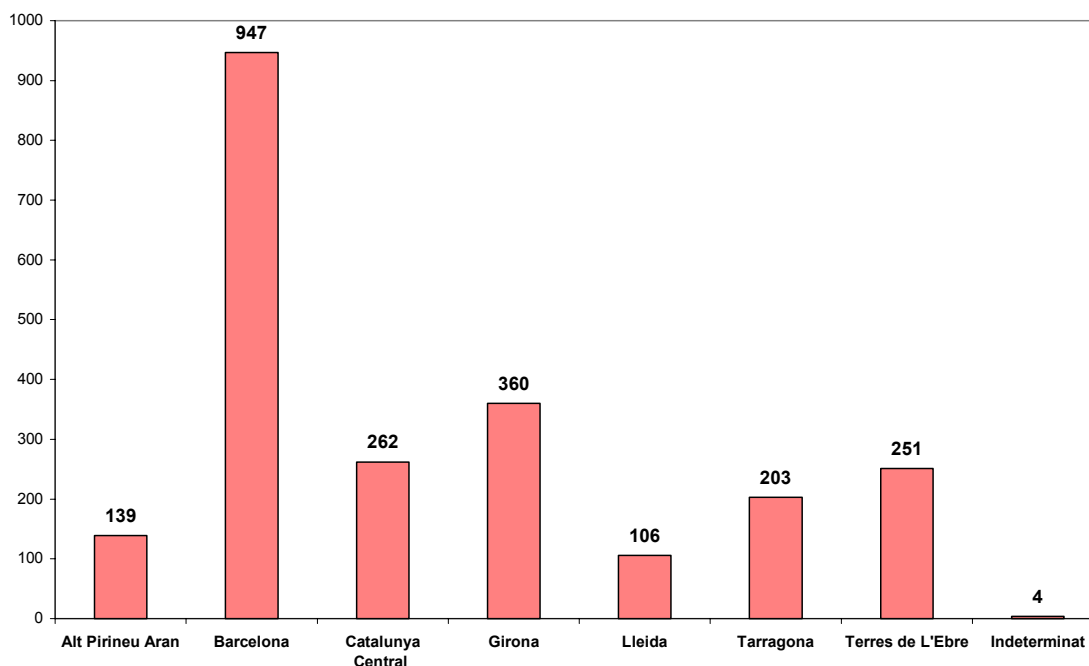

Però no és només als col·legiats als que l'ICAB presta assessorament i atenció, sinó que, des de l'últim trimestre de 2005 es dona suport a la Secretaria per la Immigració, prestant un servei de consultoria i assessoria jurídica telefònica en matèria d'immigració, en el que s'atenen tant les consultes que tenen com nucli principal el dret d'estrangeria com les que només tenen un nexa de connexió amb la immigració, així com, es tramiten peticions d'informació sobre l'estat de tramitació dels expedients d'estrangeria quan ho sol·liciti el personal de l'Administració local i autonòmica, s'adrecen consultes als serveis d'informació de les oficines d'estrangers de Catalunya i a la Direcció General d'immigració per conèixer el criteri administratiu d'aplicació i resoldre dubtes; i es cerca la legislació i jurisprudència vigent en matèria d'estrangeria.

Ajut Immigració ha rebut durant l'any 2007 un total de 2.272 consultes, gràcies al descens experimentat per les consultes efectuades des de l'Administració autonòmica que s'explica perquè des d'Ajut Immigració, a petició de la Secretaria per a la Immigració, s'elabora el document "Les instruccions per a les oficines de registre en relació a la presentació de les sol·licituds de modificació o renovació de les autoritzacions de residència i/o treball de persones estrangeres" que resolt les consultes sobre tramitació o procediment que s'efectuaven.

La major part de les consultes s'efectua però des dels ajuntaments, consells comarcals i oficines d'acció ciutadana, ocupant el 83,49% de les efectuades durant l'any 2007.

Per àmbits territorials aquest servei atèn a tota Catalunya malgrat que és Barcelona el que acumula el major volum de consultes seguit de Girona i la Catalunya central.

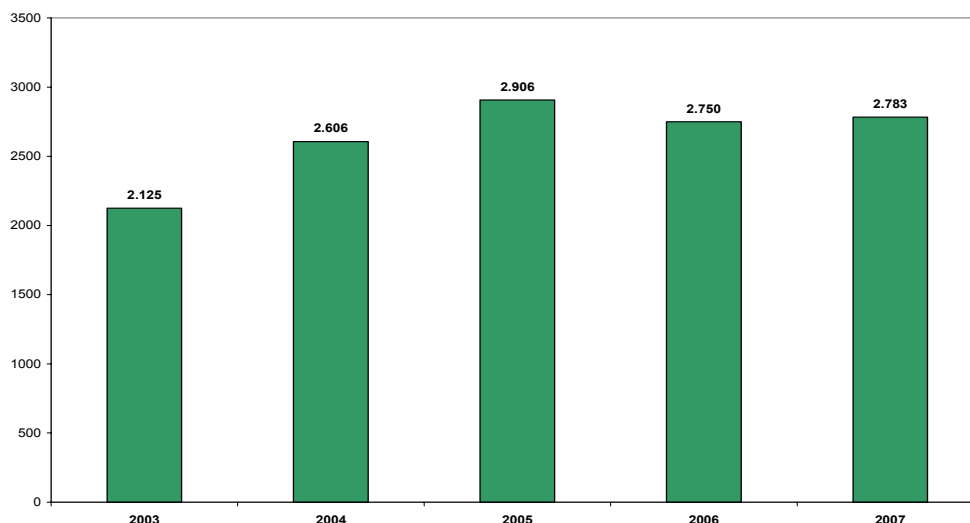
9.7. Control del torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta.

La comissió del torn d'ofici té diverses funcions com són la creació i realització de cursos vinculats amb el Servei del Torn d'Ofici, com violència domèstica, estrangeria, menors, i formació general respecte al Servei pels nous companys que realitzen l'Escola de Pràctica Jurídica.

Així mateix, des de l'àrea jurídica de la Comissió s'atenen les consultes jurídiques dels lletrats relatives a designacions efectuades d'ofici, es realitzen les publicacions relatives a criteris i novetats vinculades al Torn d'Ofici, actualització de la web, i dades estadístiques; i vetlla pel bon funcionament dels serveis de torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta.

Però també obre diligències informatives per a qualsevol incidència o consulta que es produeixi en una designació d'ofici i, en el cas que es pugui detectar l'existència d'algun tipus de falta en la conducta de l'advocat, a proposta de la Comissió del Torn d'ofici es procedeix a iniciar expedient disciplinari, previ acord de Junta de Govern.

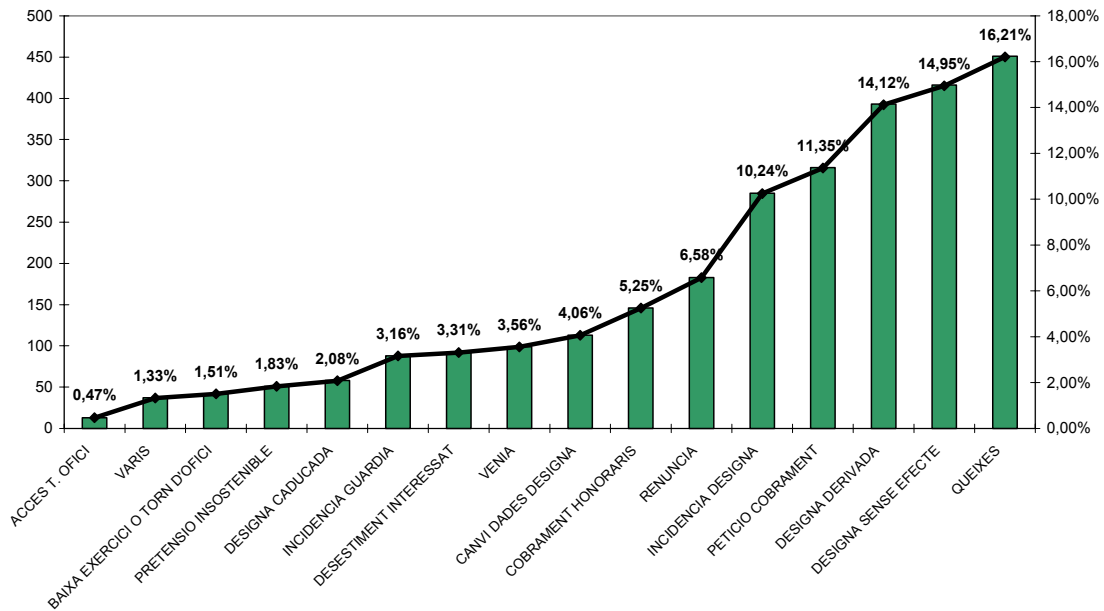
Enguany han estat oberts un total de 2.783 expedients informatius.

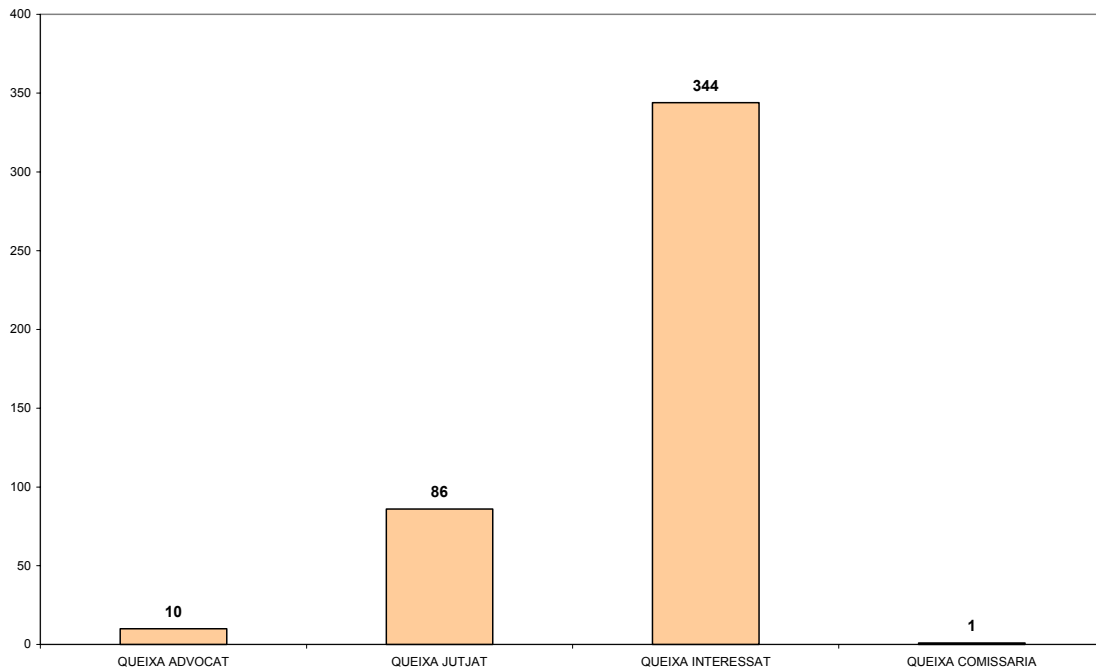
Els motius com deiem, poden ser molt variats, la majoria relacionats amb incidències en les designes d'ofici efectuades.

Destaquen però, l'alt nombre de renunciacions que s'efectuen, malgrat les causes d'admissió estan molt taxades.

EXPEDIENTS DEL TORN D'OFICI PER MOTIUS

Pel que fa a les queixes, la major part provenen dels ciutadans, seguides per les manifestades pels òrgans judicials i d'altres advocats.

9.8 Serveis d'Orientació jurídica

El Col·legi d'Advocats de Barcelona té una llarga tradició històrica en diversos tipus de serveis d'orientació jurídica destinats a la ciutadania en general.

Si bé, la promulgació de la Llei 1/1996 d'assistència jurídica gratuïta de 10 de gener, imposava als col·legis d'advocats l'obligació de prestar aquests tipus de serveis; no és menys cert que la delegació d'aquest tipus de competències en aquestes corporacions s'assolia per dos motius principals.

En primer lloc, per què evidentment és l'advocat qui, en contacte diari amb els ciutadans, pot donar una millor orientació jurídica davant dels diversos conflictes que apareixen en el dia a dia. Efectivament, la intervenció d'un advocat a temps pot evitar que aquest conflicte es judicialitzi o empitjori, sense perjudici, que també es troba dins de les funcions d'orientació general, l'assessorament davant un plet inevitable.

En segon lloc, però cal tenir en compte l'experiència acumulada en aquests tipus de serveis d'orientació que Col·legis d'Advocats com el de Barcelona, que va ser pioner en tot l'estat espanyol, tenien.

Aquests són els motius pels quals, els serveis d'orientació jurídica són delegats en els col·legis d'advocats d'una manera clara i explícita a partir de la Llei 1/96 de 10 de gener.

Tot i així, és precís tenir en compte que aquesta llei no atorga amb exclusivitat aquestes funcions a les corporacions d'advocats. Aquest fet, ha donat lloc a l'aparició de serveis similars subvencionats moltes vegades per l'administració local.

Però des del Col·legi d'Advocats de Barcelona considerem que la dispersió d'uns serveis jurídics com aquests, malgrat que inicialment pot acostar-la al ciutadà que d'una manera més còmoda accedeix als mateixos a prop de la seva residència, genera una sèrie de confusions i pèrdua de recursos econòmics no desitjables.

Aquest és el motiu pel qual l'ICAB ha treballat intensament tant amb l'administració autonòmica com amb l'administració local, per tal de construir un sistema homogeni que permeti orientar als ciutadans per part d'advocats especialitzats i al temps, proporcionar-li els valors afegits que pot proporcionar el Col·legi d'Advocats de Barcelona al ser, en aquest cas de manera exclusiva, l'únic organisme davant del qual els ciutadans poden sol·licitar acollir-se als beneficis de la justícia gratuïta.

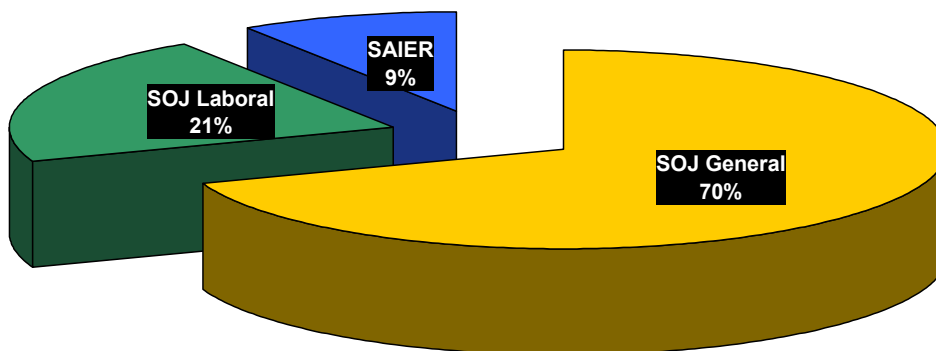
Durant l'any 2007, el Col·legi d'Advocats de Barcelona ha atès i, en conseqüència ha prestat el servei d'orientació jurídica a gairebé 27.000 persones.

Això dona una mitjana de més de 120 persones diàries (dies laborables) que han accedit a les diverses instal·lacions de què disposa l'ICAB per atendre'ls.

Cal tenir en compte, així mateix, que es disposa d'uns serveis d'orientació jurídica general així com d'uns serveis d'orientació jurídica específica per l'àmbit laboral i estrangers.

Els dos primers, es troben subvencionats en part pel departament de justícia de la Generalitat de Catalunya i l'últim per l'Ajuntament de Barcelona.

La major part dels usuaris es concentren en l'anomenat SOJ general al ser, evidentment molt més àmplia l'orientació que es dona.

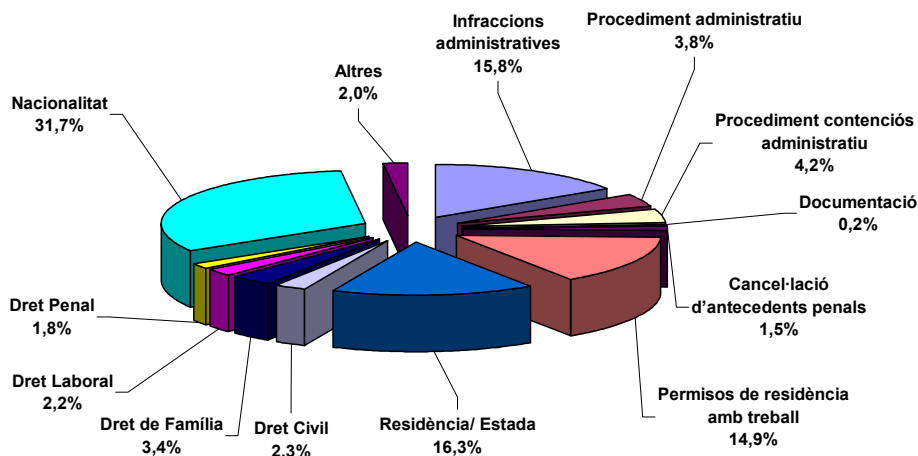
Servei d'orientació jurídica als estrangers (SAIER)

El SAIER és un servei municipal constituït per un conjunt d'actuacions específiques en estrangeria i asil que ofereixen diferents entitats com són l'Associació Catalana de Solidaritat i Ajuda als Refugiats (ACSAR), la Creu Roja de Barcelona, CITE (CCOO), AMIC (UGT) i, evidentment l'ICAB.

Totes elles treballen de manera coordinada segons un model de servei integrat, entenent-se com a tal que tots els serveis que s'hi presten, encara que les temàtiques siguin diverses, responen a objectius comuns i a un funcionament coordinat.

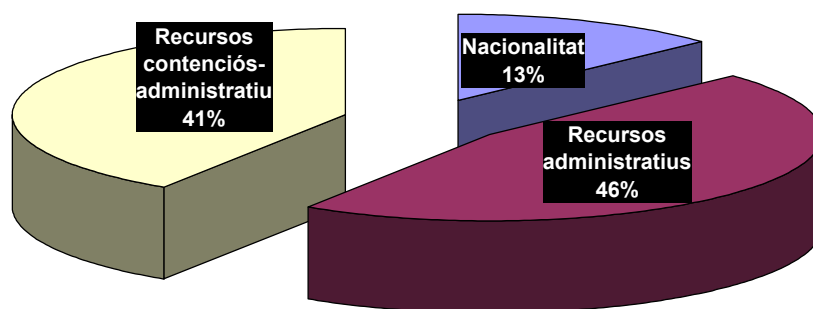
El SAIER té com a objectiu atendre persones immigrants estrangeres i sol·licitants d'asil i refugi que a causa de l'especificitat de la demanda o pel fet de no tenir vinculació territorial han de ser ateses per un servei que respongui a les necessitats específiques requerides.

L'ICAB presta l'assessorament jurídic respecte la situació jurídica dels estrangers, així com l'estudi i interposició de recursos ordinaris en via administrativa i de recursos contenciosos-administratius contra les denegacions d'autoritzacions de residència i de residència i treball, tramitació de la nacionalitat i altres temes vinculats amb l'estrangeria.

La major part de les més de 2.400 consultes que s'han produït l'any 2007 són relatives a nacionalitat (31%), residència i estada (16) i infraccions administratives (15%); tot i que de manera residual també s'atenen altres tipus de consultes relacionades amb altres branques del dret.

També al llarg de l'any 2007 s'han interposat més de 200 procediments que es concentren fonamentalment en el recursos administratius previs a la via judicial

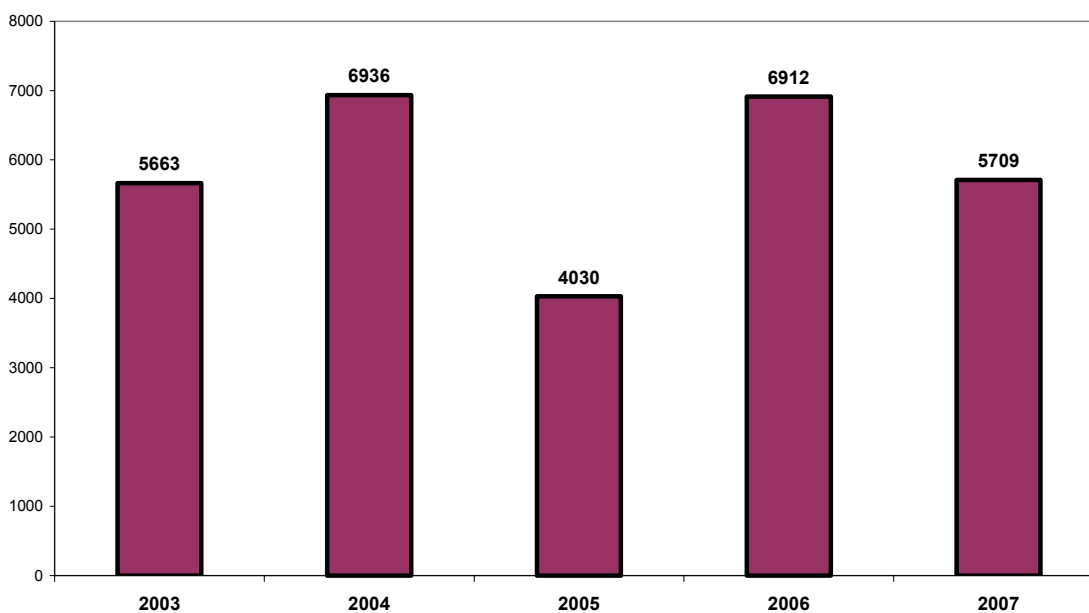

Servei d'orientació jurídica Laboral

El servei d'orientació jurídica laboral és un dels serveis especialitzats que ofereix el Col·legi d'Advocats de Barcelona.

El nombre de consultes ateses ha superat enguany les 5.700, el que suposa una mitjana de més de 25 persones diàries, però ha experimentat un lleuger descens si ho comparem amb l'any anterior, sense perjudici que, com es pot observar en el següent gràfic comparatiu, aquest servei d'orientació no segueix una tendència regular en el nombre de consultes.

EVOLUCIÓ DE LES CONSULTES AL SOJ LABORAL

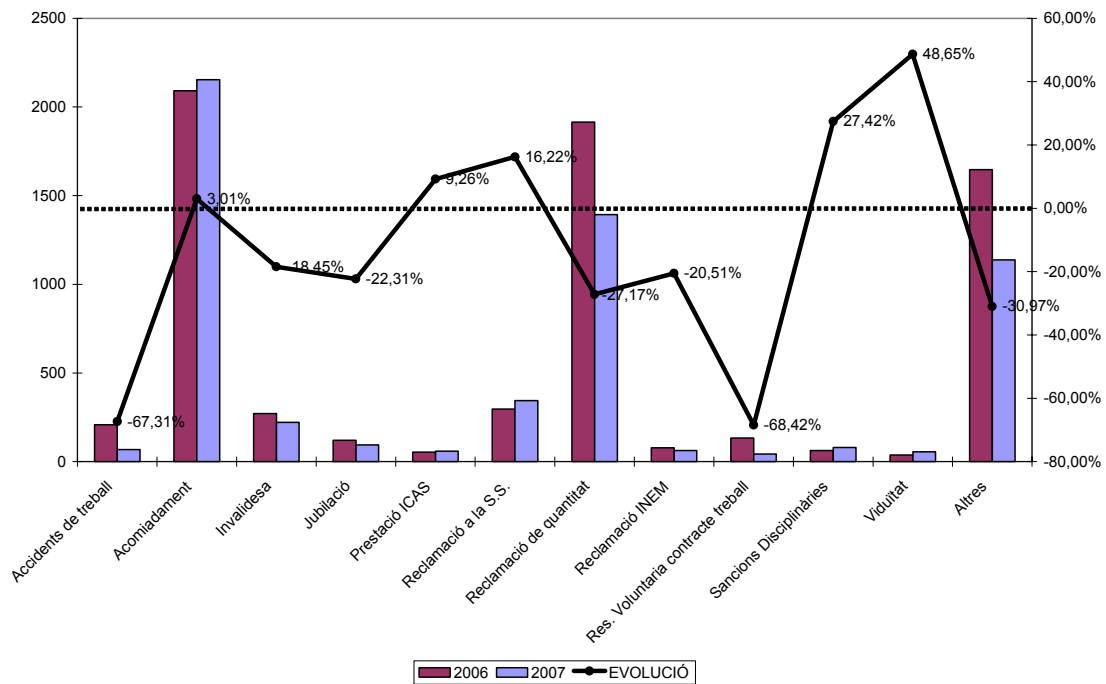

El tipus de consultes que s'atenen tenen, evidentment a veure amb la jurisdicció laboral, tant pel que fa a reclamacions dels treballadors respecte de les empreses, com pel que fa a les reclamacions contra la seguretat social.

Les més habituals són les relacionades amb els acomiadaments i les reclamacions de quantitat.

Si observem amb més detall la comparativa entre l'any 2007 i l'any 2006 podrem reparar en el fet que el descens generalitzat en el nombre de consultes no és homogeni atès el comportament de les reclamacions per acomiadaments i contra la seguretat social.

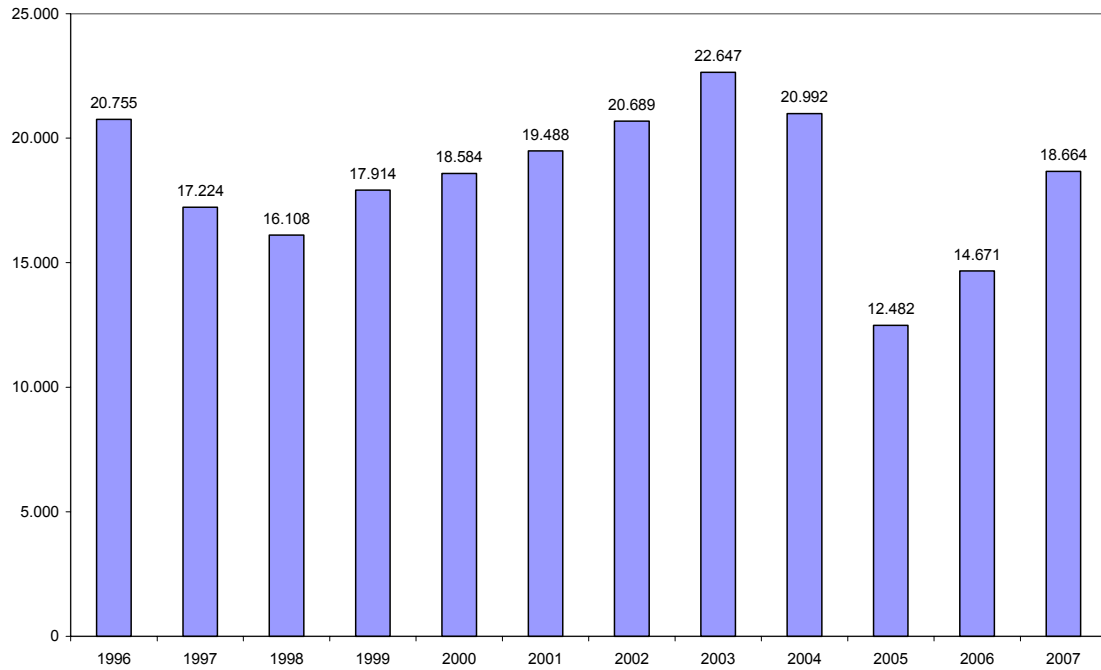

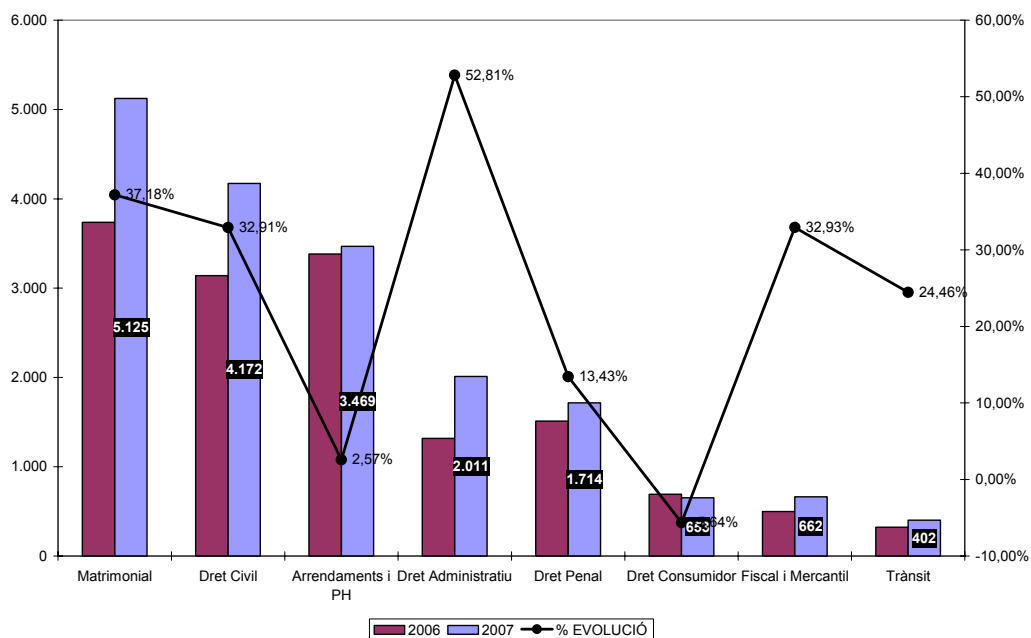
El Servei d'Orientació Jurídica General

Amb seu a la ciutat de Barcelona i també des de 2006 a la d'Hospitalet, el servei d'orientació jurídica ha atès a més de 18.000 persones el que suposa una mitjana de gairebé 85 ciutadans diaris.

L'evolució al llarg dels 12 anys de recorregut, des que es va promulgar la Llei 1/1996 de 10 de gener d'assistència jurídica gratuïta, ha estat desigual però s'evidencia en els últims anys una nova tendència a l'increment exponencial que en la comparativa de l'any 2006 i 2007 suposa un 27% de consultes realitzades.

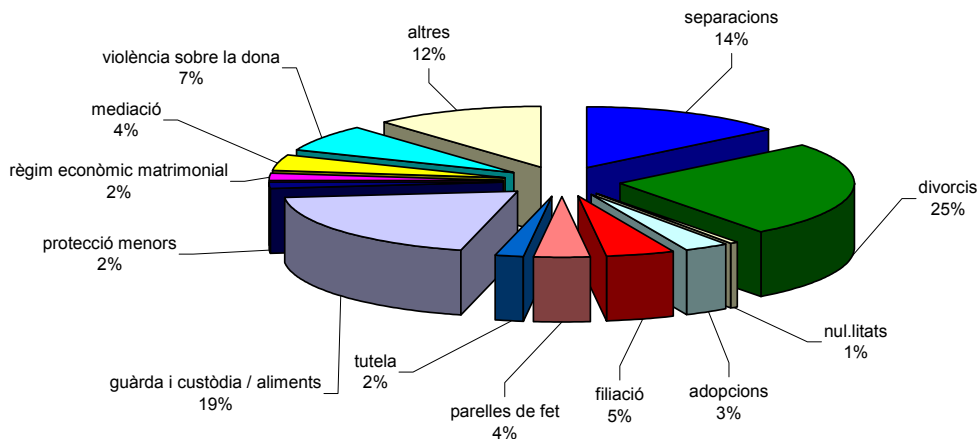
Per matèries, és la del dret de família, la que genera més sol·licituds de la ciutadania, malgrat que no s'ha de descartar les consultes en matèria d'arrendaments i propietat horitzontal que suposa un volum tan important que mereix una consideració diferenciada de l'àmbit civil en general.

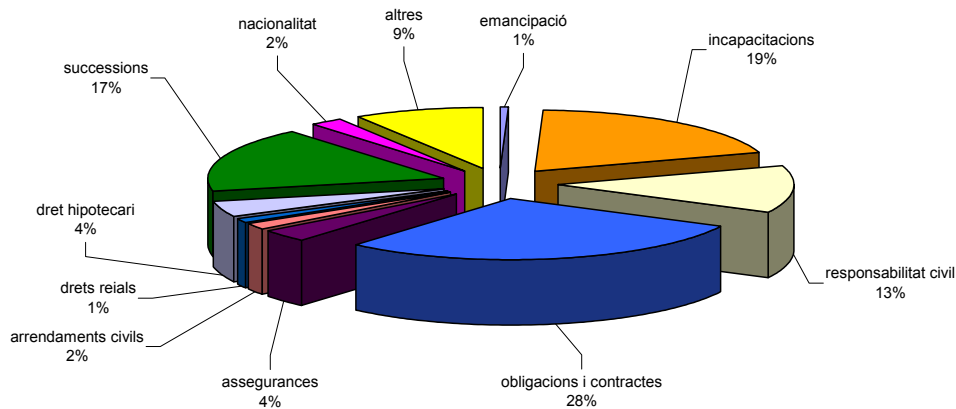
Si fem una anàlisi pormenortzada de cadascuna d'aquestes matèries, podrem també extreure algunes importants conclusions.

En matèria de Dret de Família, continuen sent les separacions i divorcis, les que generen un major volum de consultes confirmant-se però la tendència en l'augment dels divorcis per sobre de les separacions.

En quant al dret civil en general, són les obligacions i contractes en general seguit

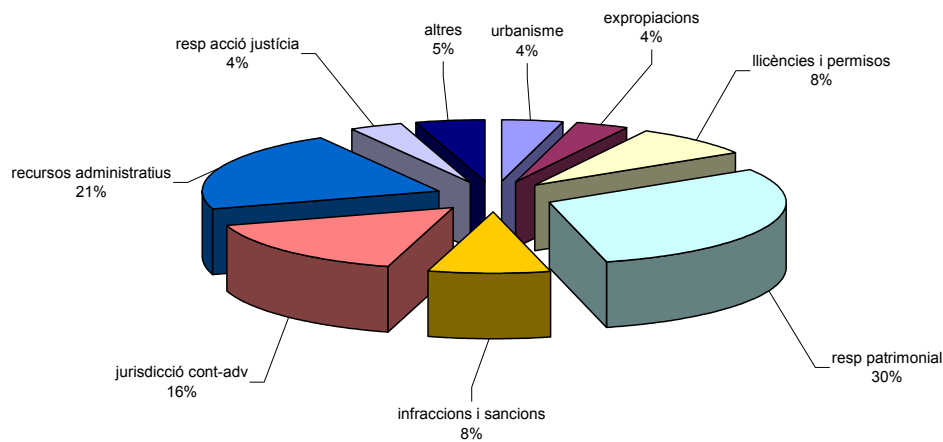

del dret de successions i el règim de les incapacitacions, les que generen un major volum de consultes.

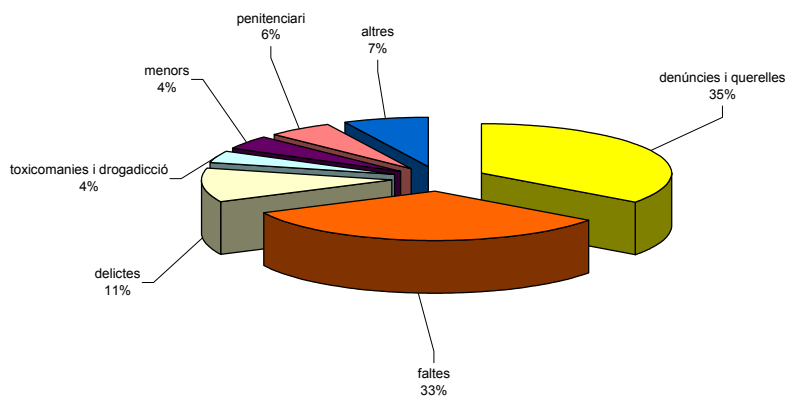

En el sector del dret administratiu, són els recursos previs en via administrativa, pels quals no és preceptiva la intervenció lletrada, una de les submatèries que generen una major demanda d'assessorament jurídic; de la mateixa manera que orientació sobre la responsabilitat patrimonial de l'administració.

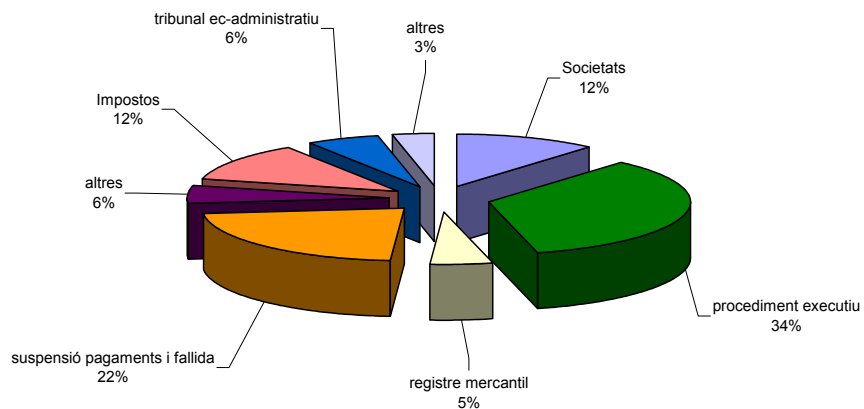
En aquest sentit, des de l'ICAB s'ha insistit freqüentment en la necessitat que l'Administració pública atengui eficientment als ciutadans així com s'estableixi un sistema suficientment garantista davant de les reclamacions en via administrativa que, malgrat la llei no preveu la intervenció de l'advocat són la base per a un posterior procediment judicial.

En l'àmbit penal també s'observa el mateix fenomen que en l'àmbit administratiu pel que fa a aquells procediments en el quals no és preceptiva la intervenció lletrada. Són així les faltes, després de les consultes sobre la interposició de denúncies o querelles, les que acusen un major volum de consultes.

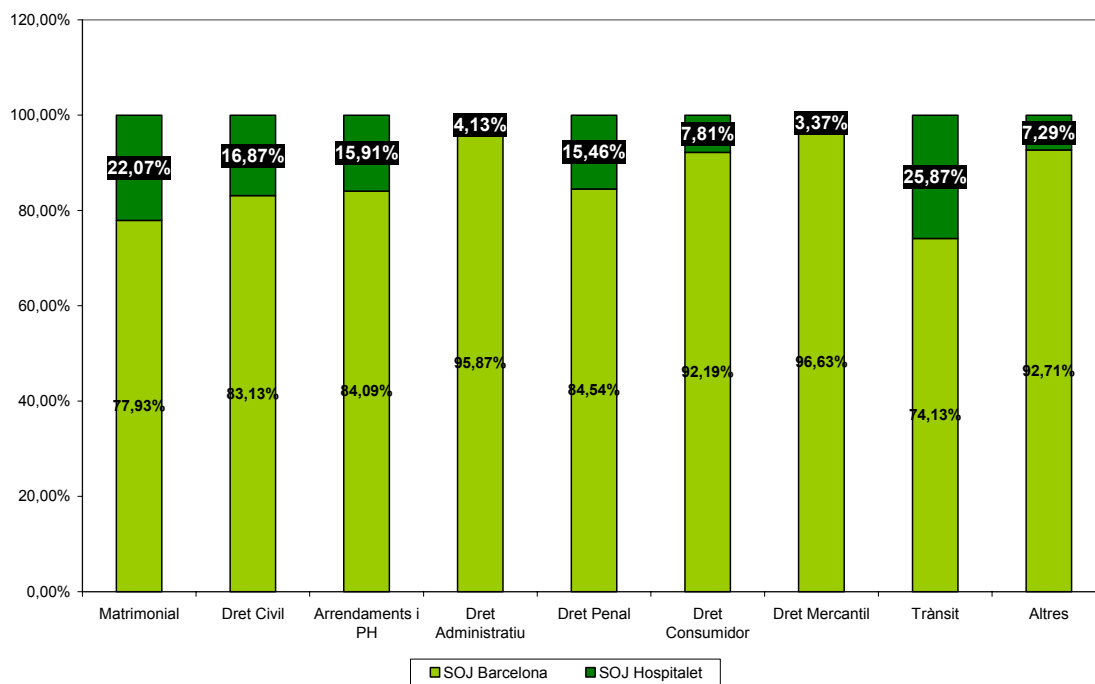
Per últim, en l'àmbit mercantil i fiscal; els procediments executius i els relacionats amb suspensió de pagaments i fallides ocupen el major nombre de consultes ateses.

Respecte de la seu on es produeixen aquestes consultes, encara la de Barcelona (C/ València, 344) acumula una major quantitat respecte la de l'Hospitalet de Llobregat.

Cal tenir en compte, en aquest sentit que, segons el conveni signat amb el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya per a la prestació del SOJ, el servei ubicat a la ciutat de Barcelona té una dotació de 5 lletrats, mentre que el que té seu a L'Hospitalet de Llobregat està integrat per 2 lletrats.

La mitjana per tant ens dóna una atenció diària de 71 persones a Barcelona i de 13 a L'Hospitalet de Llobregat.

9.9 Servei de tramitació de Justícia Gratuïta.

La promulgació de la Llei 1/1996 de 10 de gener sobre assistència jurídica gratuïta va suposar pels Col·legis d'Advocats la delegació d'una competència que fins a aquell moment tenien atribuïda els Jutjats i Tribunals com és la tramitació de la sol·licitud per acollir-se als beneficis de justícia gratuïta; amb la finalitat, com manifesta expressament el Decret 252/1996 de 5 de juliol, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta, de regulació del procediment per al reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, "d'alleugerir el volum de treball dels òrgans judicials detraient-los una tasca que no és pròpiament jurisdiccional".

El dret a justícia gratuïta no inclou únicament l'assistència lletrada d'altres actuacions com són:

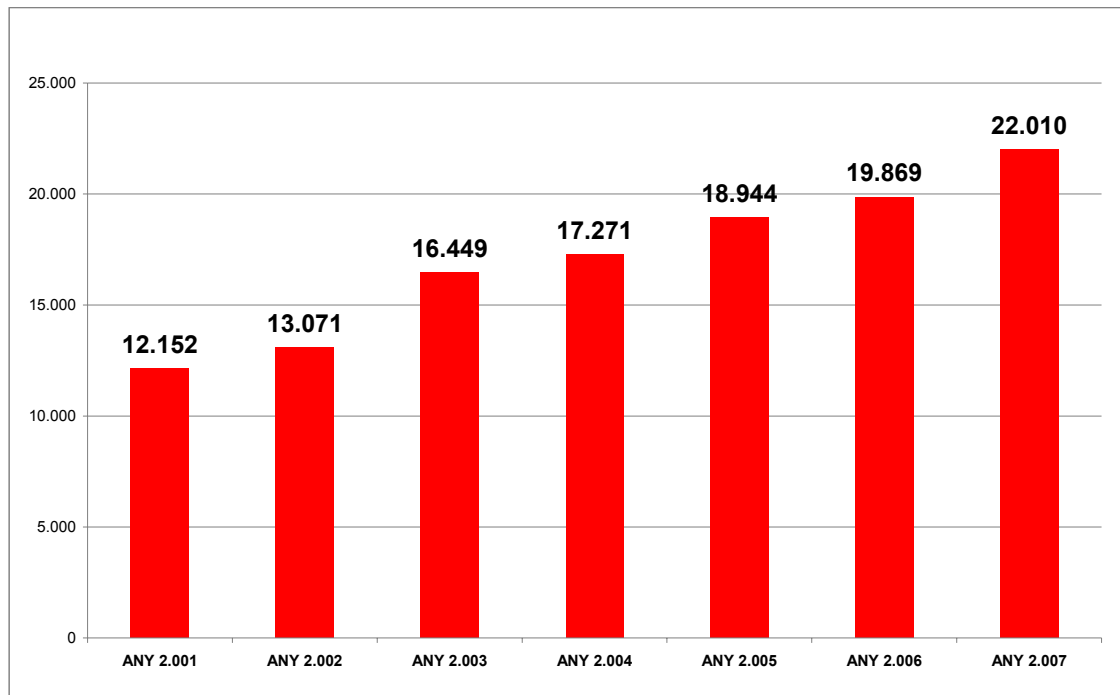
- Assessorament i orientació gratuïts previs al procés a qui pretengui reclamar la tutela judicial dels seus drets i interessos, quan tinguin per objecte evitar el conflicte processal o analitzar la viabilitat de la pretensió.
- Representació gratuïta per procurador en el procediment judicial.
- Inserció gratuïta d'anuncis o edictes en el curs del procés que preceptivament hagin de publicar-se en periòdics oficials.
- Exenció del pagament de dipòsits necessaris per la interposició de recursos.
- Assistència pericial gratuïta en el procés a càrrec del personal tècnic adscrit als òrgans jurisdiccionals o, en el seu defecte, a càrrec de funcionaris, organismes o serveis tècnics dependents de les Administracions públiques.
- Obtenció gratuïta de còpies, testimonis, instruments i actes notariais en els termes previstos a l'article 130 del Reglament Notarial.

- Reducció del 80 per 100 dels drets arancelaris que corresponguin per l'atorgament d'escriptures públiques i per l'obtenció de còpies i testimonis notariais no contemplats anteriorment, quan tinguin relació directe amb el procés i siguin requerits per l'organ judicial en el curs del mateix, o serveixin per la fonamentació de la pretensió del beneficiari de justícia gratuïta.

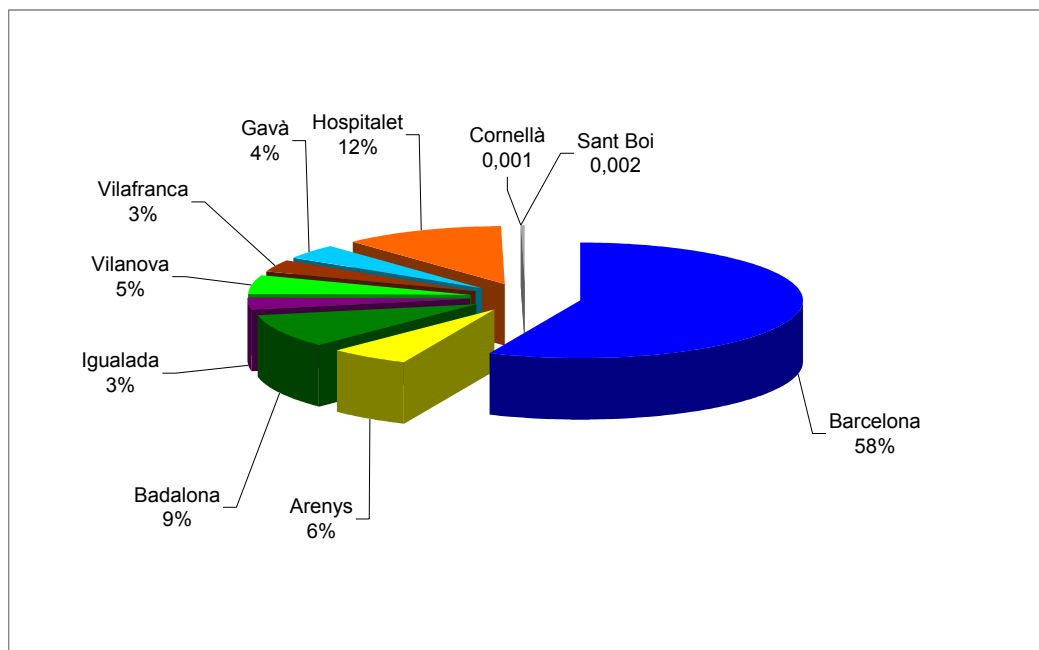
- Reducció del 80 per 100 dels drets arancelaris que corresponguin per l'obtenció de notes, certificacions, anotacions, assentaments i inscripcions en els Registres de la Propietat i Mercantil, quan tinguin relació directa amb el procés i siguin requerits per l'organ judicial en el curs del mateix, o serveixin per la fonamentació de la pretensió del beneficiari de justícia gratuïta.

En les sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta, sí pot comprovar-se una tendència inequívoca a l'augment progressiu que es correspon també amb l'augment de la litigiositat que comentarem en la segona part d'aquest informe.

El nombre de sol·licituds registrades suposa que s'han atès 100 persones diàries en les diferents seus de tramitació que l'ICAB ha habilitat.

La major part d'aquestes sol·licituds s'han tramitat a la ciutat de Barcelona, seu on s'ubica també el Servei d'Orientació Jurídica, però l'ICAB en un intentent d'acostar aquesta possibilitat a tots els ciutadans de la demarcació territorial, té seus en diverses delegacions que també poden atendre al ciutadà i ajudar-lo en aquesta sol·licitud.

La tramitació d'aquest expedient administratiu suposa que el ciutadà haurà d'acreditar davant del Col·legi d'Advocats la seva insuficiència de recursos, mitjançant una sèrie de documentació fonamentalment de tipus econòmic.

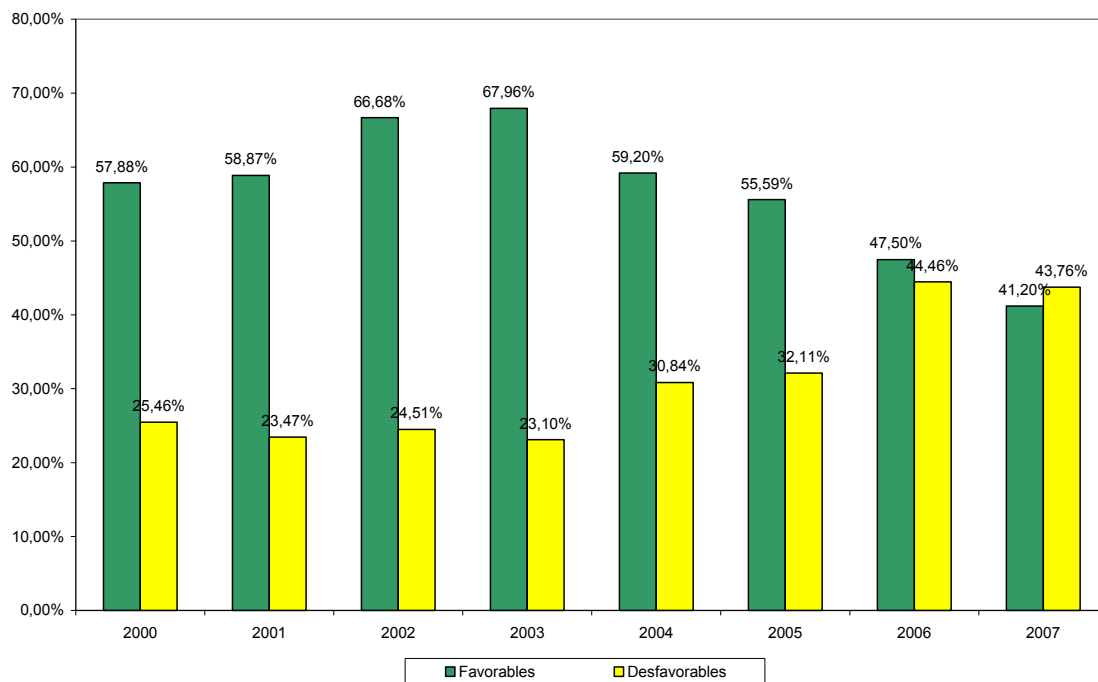
L'ICAB a la vista d'aquesta documentació, emet un dictamen provisional pel qual, cas de considerar-se favorable donarà lloc a la designa d'un advocat, que efectua el propi ICAB, i a la d'un procurador que se sol·licita i comunica al mateix temps al ciutadà.

L'expedient complet juntament amb el dictàmen emès i, en el seu cas, la designa d'advocat i procurador són remesos a la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta de Barcelona creada l'any 1996 mitjançant el Decret 252/1996 anteriorment citat, la qual emetrà una resolució confirmant o corregint el dictamen provisional emès.

La tasca que, per tant, realitza el Col·legi d'Advocats a més de alleugerir als Jutjats i Tribunals, suposa un veritable filtre respecte de les sol·licituds d'aquells que, pels seus recursos econòmics, no tenen dret a gaudir del benefici de justícia gratuïta.

Examinades a 31 de desembre de 2007 les sol·licituds presentades i si bé és cert que es trobaven pendents de dictaminar un 12 % de les mateixes, podem també afirmar que, enguany ha estat el primer any en el que la quantitat de dictàmens desfavorables emesos per l'ICAB ha superat els dictàmens favorables. Un resultat que ja indicava l'evolució d'altres anys que podia produir-se.

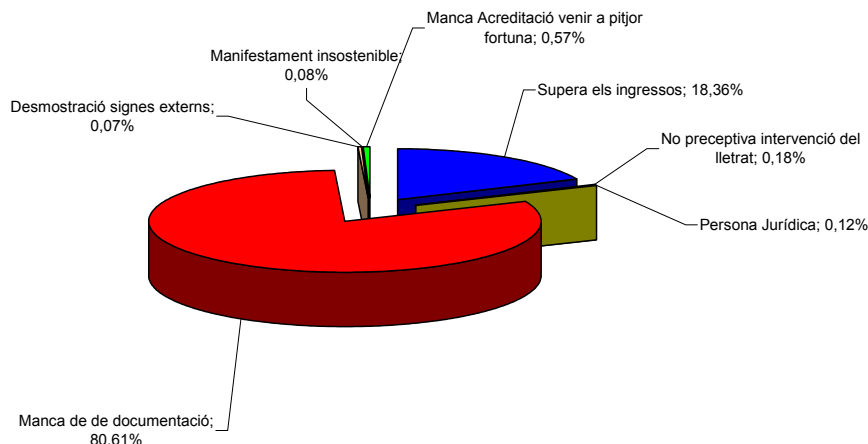

Tot i així i tenint en compte que el nombre de sol·licituds s'ha incrementat en un 10% respecte de l'any 2006, el nombre de designes d'advocats d'ofici efectuades prèvia la tramitació de sol·licitud de justícia gratuïta, ha ultrapassat les 9.000 l'any 2007.

Cal també saber que, en percentatges similars als d'anys anteriors, la major part dels informes desfavorables emesos per l'ICAB tenen com a fonamentació el fet que el ciutadà sol·licitant no ha acreditat davant del Col·legi la seva insuficiència de recursos en el termini que la legislació vigent atorga per a fer-ho (10 dies).

Això pot tenir com a conseqüència que aquests dictàmens, siguin rectificats per la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta de Barcelona, si el ciutadà finalment aporta la documentació.

Han estat però més de 1.700 les sol·licituds (un 18%) del total que han estat rebutjades per superar el límit d'ingressos per accedir a aquest benefici.

9.10. Torn d'ofici i torn d'assistència al detingut

Els serveis del torn d'ofici i d'assistència al detingut són la manifestació del mandat constitucional pel qual es garanteix l'assistència lletrada en aquells procediments en els que, sent preceptiva la seva intervenció, el ciutadà no designa un advocat.

Com s'ha insistit en diverses ocasions, la designació d'un advocat d'ofici no comporta automàticament la seva gratuïtat, sense perjudici que si el ciutadà té dret a l'assistència jurídica gratuïta l'advocat designat serà aquell que es troba inscrit en el torn d'ofici.

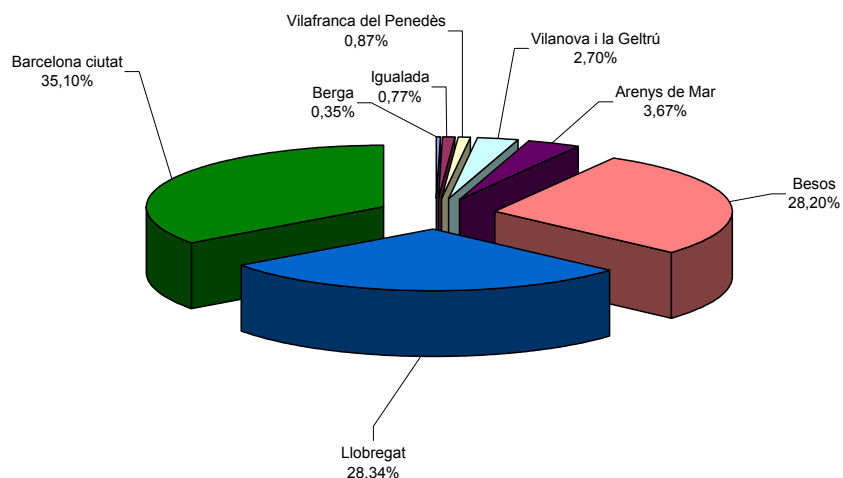
Advocats per especialitats

La inscripció a aquest servei per part dels advocats es realitza voluntàriament i per especialitats, sempre i quan reuneixin els requisits de formació i experiència que la legislació estableix.

A 31 de desembre de 2007 2.936 advocats formaven part d'aquest servei, el que suposa un 2,44% més que l'any anterior, malgrat que en termes generals aquesta xifra està estabilitzada des de l'any 2.000.

L'actual reglament del torn d'ofici disposa que els advocats podran inscriure's a un màxim d'una especialitat jurídica i dues zones geogràfiques dins de la demarcació territorial de l'ICAB sempre i quan tinguin despatx professional a cadascuna d'elles, per poder atendre convenientment al ciutadà.

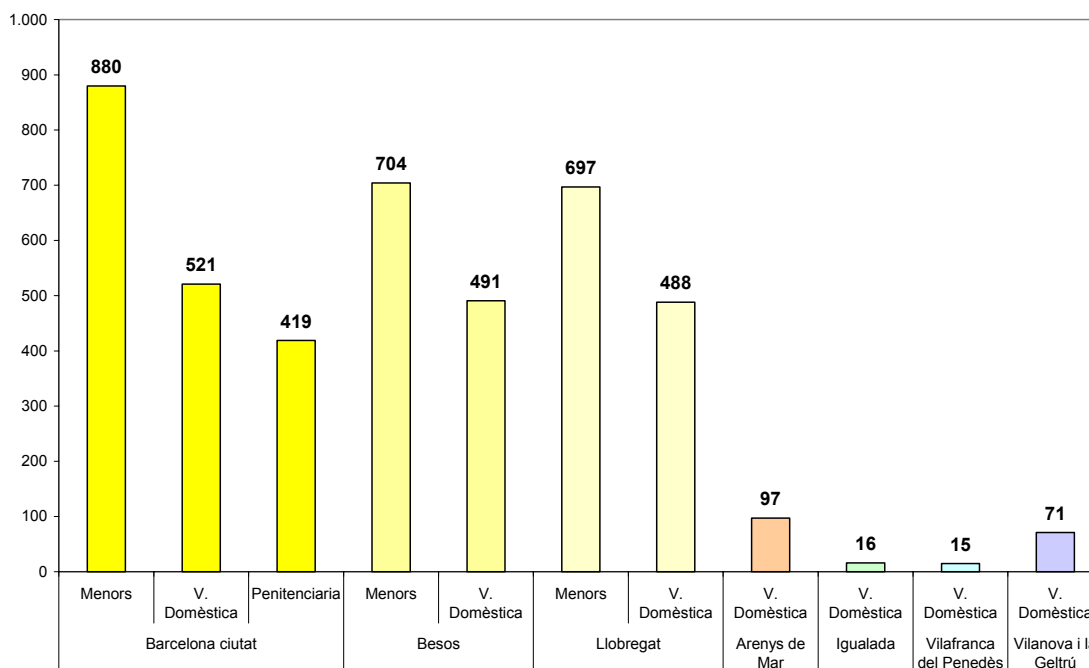
Per matèries l'especialitat de penal és la que arriba a tenir major quantitat de lletrats inscrits arribant a la xifra de 1.693 advocats i advocades a Barcelona ciutat.

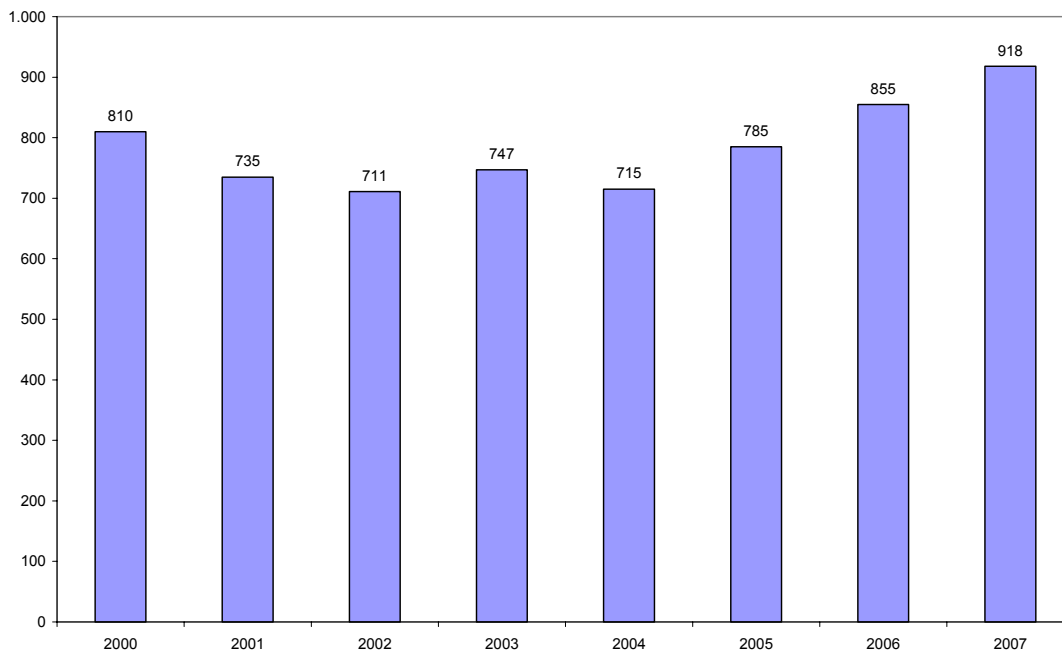
Aquesta especialitat comporta per l'advocat l'obligació de realitzar guàrdies per a cobrir les assistències al detingut que puguin donar-se.

Les guàrdies són en la majoria de les zones establertes, diàries i tenen una durada de 24 hores ininterrompudes.

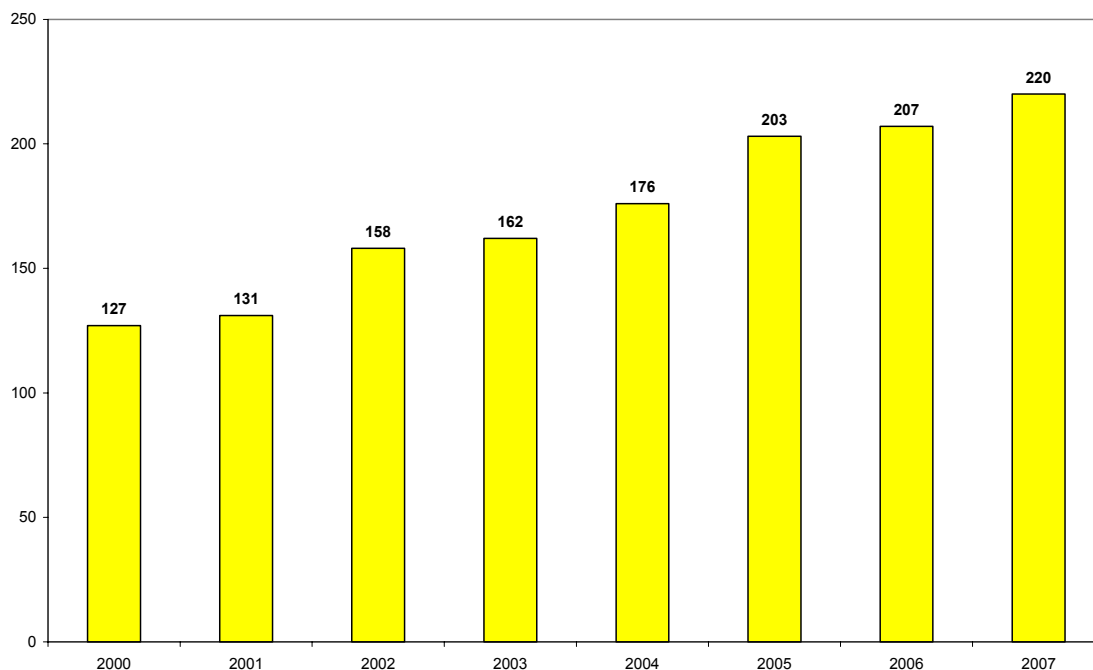
Dins de l'especialitat penal també s'hi troben altres subàmbits relacionats però que requereixen d'una formació específica pròpia com són la dedicada a la defensa dels menors en procediments penals, la relacionada amb la violència de gènere i penitenciari. Els advocats també s'hi poden inscriure voluntàriament, sempre i quan reuneixin els requisits de formació específica comentats.

Un altre dels torns d'ofici que comporta l'obligatorietat de realitzar guàrdies diàries per atendre els requeriments de les Forces i Cossos de Seguretat així com els dels Jutjats, és el d'estrangeria, quin nombre d'advocats es troba ja gairebé dels 1.000 especialistes.

L'especialitat de la jurisdicció social amb un únic torn, el nombre de lletrats inscrits ha experimentat, com la de penal, un increment significatiu, situant-se en 220 advocats que presten el servei.

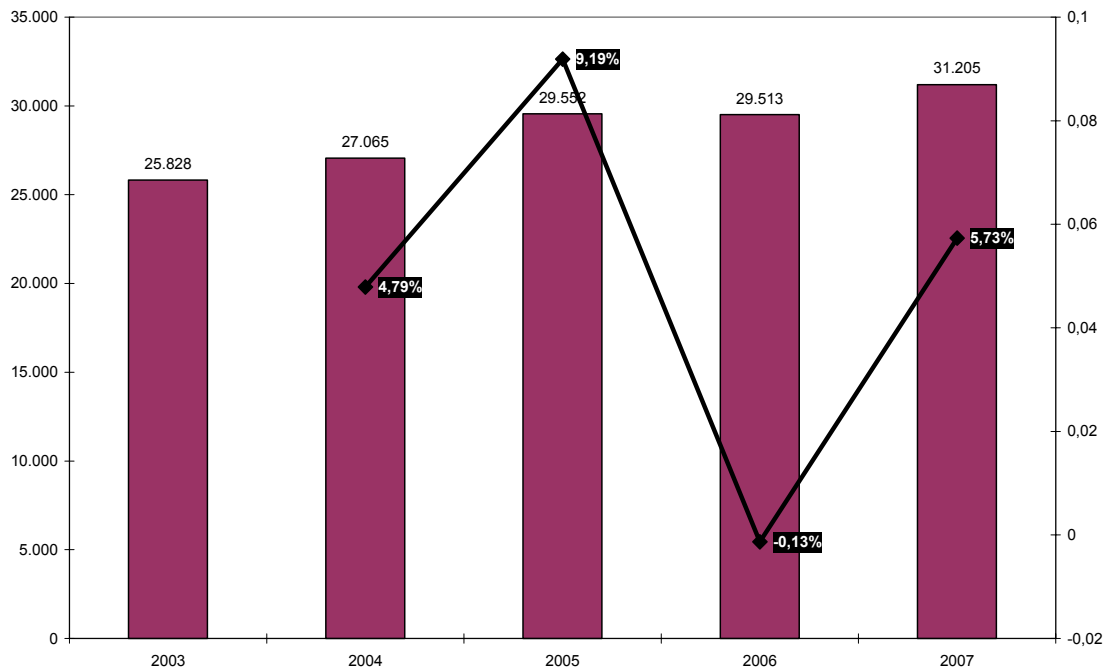

No ha passat el mateix però en les especialitats de civil, família i administratiu, malgrat l'increment poc significatiu a nivell de volums globals que han experimentat les delegacions.

Zona	Materia	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2000 - 2007
Igualada		9	9	11	11	10	12	12	11	22,22%
Berga		13	13	13	13	13	13	13	15	15,38%
Vilafranca del Penedès		16	14	18	19	18	18	16	16	0,00%
Vilanova i la Geltrú	Civil	28	27	27	27	28	27	31	35	25,00%
Arenys de Mar		20	20	22	32	35	33	32	44	120,00%
Besos		550	532	520	529	535	553	550	541	-1,64%
Llobregat		605	580	566	566	577	593	582	585	-3,31%
Barcelona ciutat		807	767	728	726	725	738	725	720	-10,78%
Berga		12	12	12	12	12	12	12	14	16,67%
Igualada		11	13	15	15	14	14	16	15	36,36%
Vilafranca del Penedès		16	14	17	18	17	18	17	18	12,50%
Vilanova i la Geltrú	Família	28	27	27	27	29	29	32	35	25,00%
Arenys de Mar		20	20	21	31	33	31	32	43	115,00%
Besos		545	523	512	536	542	543	531	527	-3,30%
Llobregat		601	573	561	572	586	593	570	580	-3,49%
Barcelona ciutat		816	772	732	746	744	745	727	729	-10,66%
Barcelona ciutat	Administratiu	85	74	76	74	72	75	74	80	-5,88%

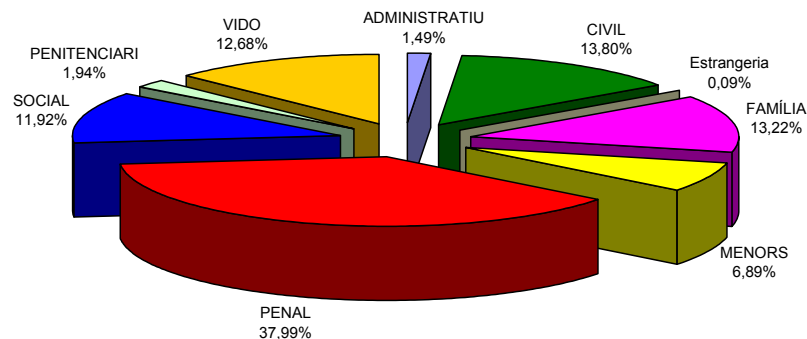
Designes efectuades

Ja sigui per sol·licitud efectuada per l'òrgan judicial o a petició del ciutadà, el Col·legi d'Advocats realitza al llarg de l'any un nombre de designes que enguany ha ultrapassat les 31.000 en els diferents ordres jurisdiccionals.

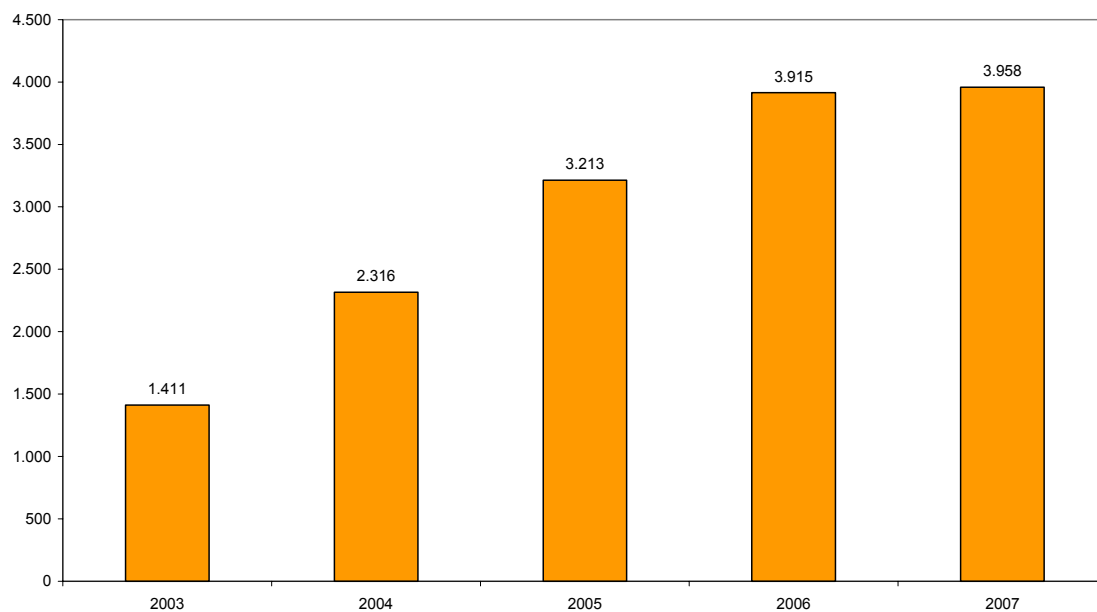
La tendència a l'increment en les designes del torn d'ofici es correspon amb l'increment de la litigiositat que serà àmpliament comentada en la segona part d'aquest informe.

Gairebé el 57% de les designes efectuades corresponen a l'àmbit penal ja sigui en els procediments generals, com en els específics de menors, penitenciari i violència de gènere.

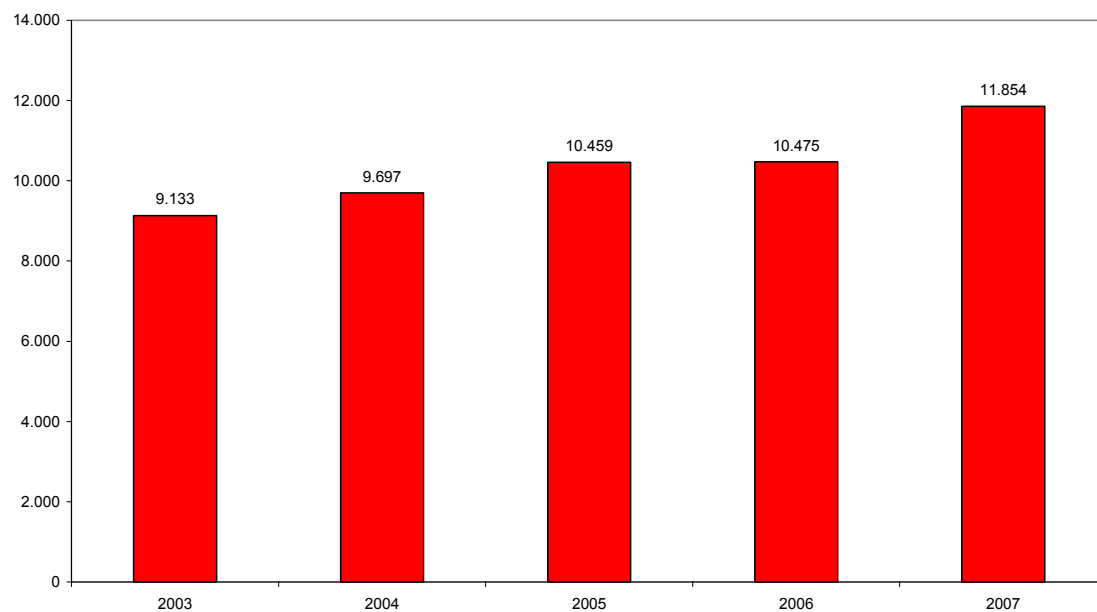

És precisament aquest àmbit penal on els augments són més significatius arribant en els 5 anys aquí analitzats (2003 – 2007) a un 44 %.

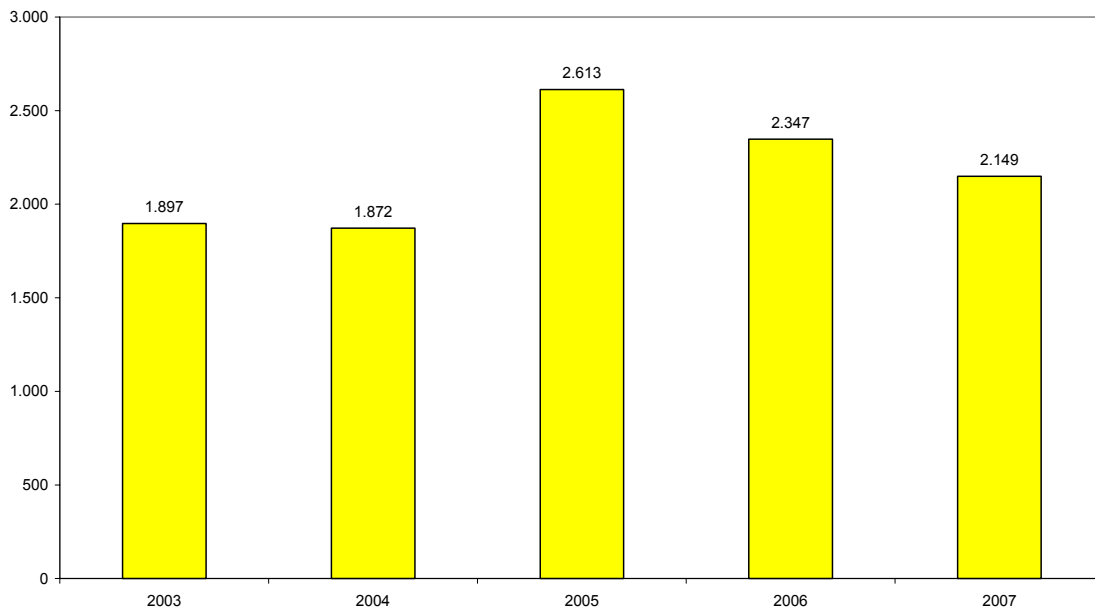
EVOLUCIÓ DESGINES VIDO

EVOLUCIÓ DESGINES PENAL GENERAL

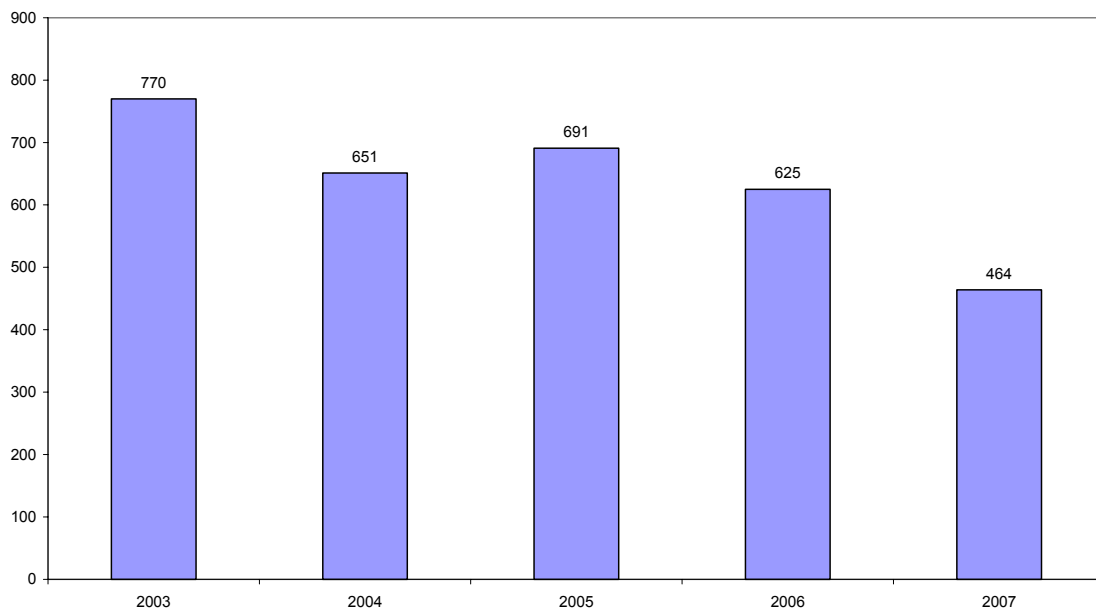
EVOLUCIÓ DESIGNES TORN MENORS

L'anàlisi però de la resta de matèries mostra un altre comportament evolutiu.

Així en la jurisdicció contenciosa-administrativa, l'evolució acumulada d'aquests 5 anys parla d'una reducció del 39%

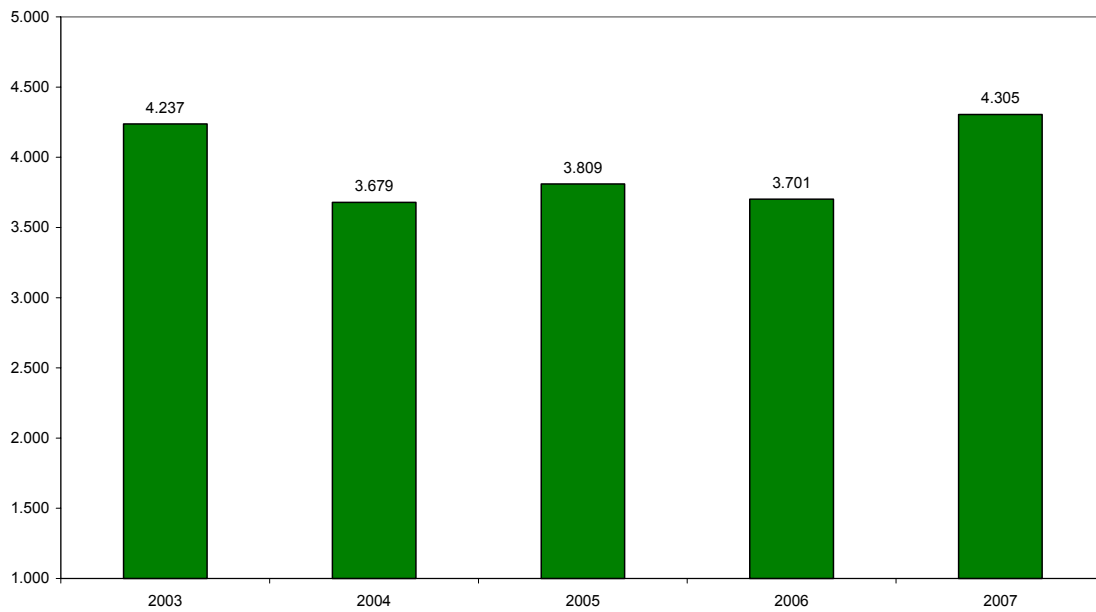
EVOLUCIÓ DESIGNES CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

A civil després d'uns anys de tendència a la disminució, l'any 2007 ha suposat un nou augment però l'anàlisi acumulada ens parla d'una certa estabilització (1.60% d'increment)

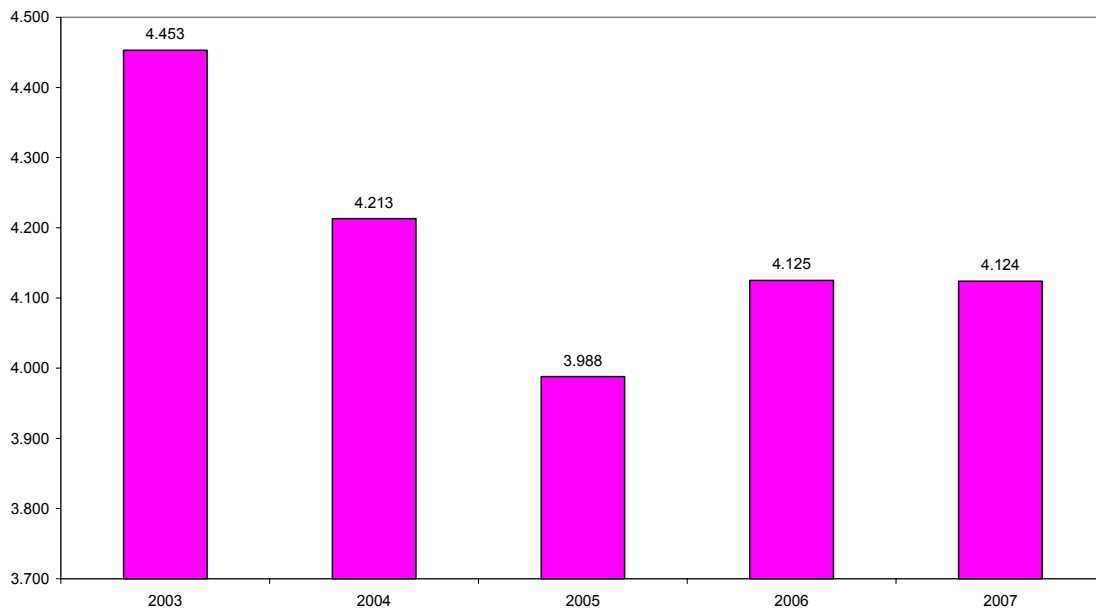

EVOLUCIÓ DESIGNES ÀMBIT CIVIL

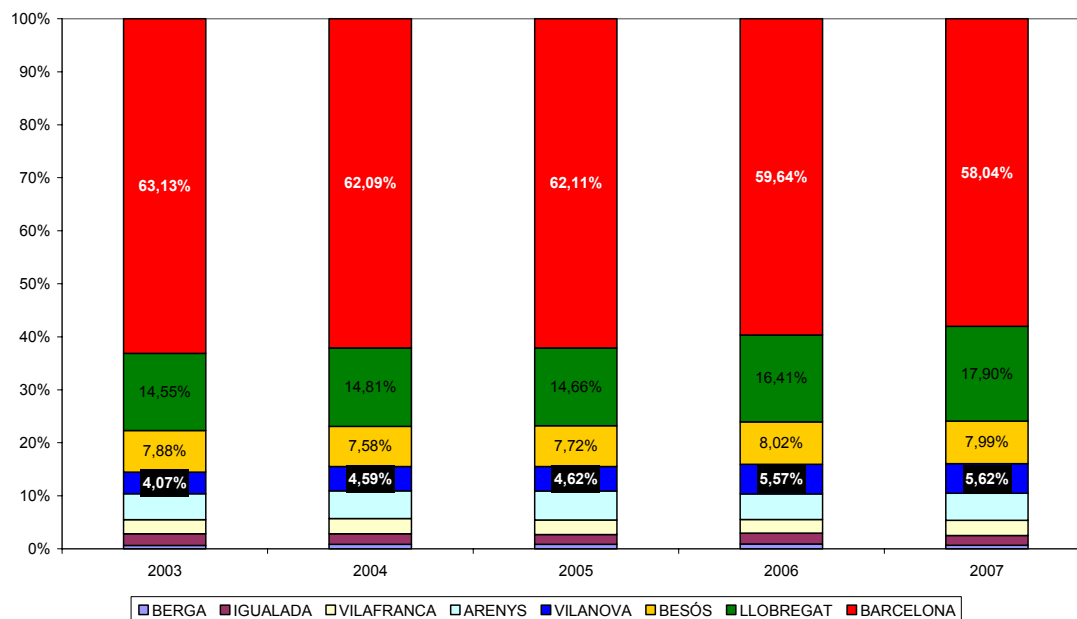
Família també experimenta una reducció important (en torn al 7%)

EVOLUCIÓ DESIGNES ÀMBIT FAMÍLIA

Per àmbits territorials, totes les zones en les que es troba subdividida la demarcació de l'ICAB han experimentat un augment en el nombre de designes malgrat que probablement és Vilanova i la Geltrú la que amb major força es manifesta l'augment.

DISTRIBUCIÓ DE LES DESIGNES D'OFICI PER ZONES

Assistències al detingut

Com s'ha comentat anteriorment, els lletrats inscrits als diferents torns de l'àmbit penal estan obligats a realitzar guàrdies per tal de complir amb el mandat constitucional de garantir l'assistència lletrada al detingut a les diligències policials i judicials (art. 17.3 CE)

El funcionament habitual d'aquest servei, suposa per part de l'ICAB una infraestructura dedicada les 24 hores del dia i els 7 dies de la setmana per tal d'atendre les diferents trucades que es produeixen per part de les Forces i Cossos de Seguretat, així com per part dels Jutjats d'Instrucció.

Cal tenir en compte que, també són ateses les trucades sol·licitant un advocat designat lliurement pel detingut, malgrat que aquestes suposen un percentatge molt més baix (en torn al 6% l'any 2007)

Cas de sol·licitar-se un advocat d'ofici, l'ICAB designarà aquell que es trobi convocat de guàrdia d'acord amb les especialitzacions i àmbits geogràfics d'actuació.

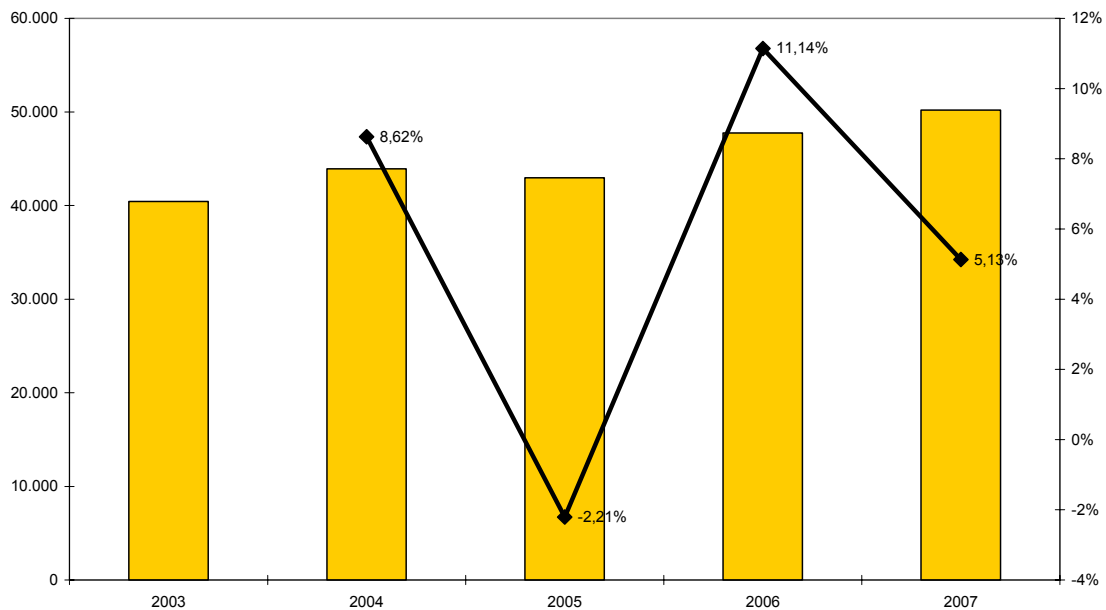
Hi ha un total de 72 advocats els dies feines i 56 els dies festius que realitzen aquesta funció.

Àrea/ Partit judicial	Detinguts		Violència domèstica		Menors		Estrangeria	
	FEINERS	FESTIUS	FEINERS	FESTIUS	FEINERS	FESTIUS	FEINERS	FESTIUS
BARCELONA CIUTAT	21	15	2	2	4	3	8	4
BESOS	5	4	2	2	1	1		
LLOBREGAT	11	8	4	4	1	1		
Arenys de Mar	3	2	1	1				
Berga	1	1	1	1				
Igualada	1	1	1	1				
Vilafranca del Penedès	1	1	1	1				
Vilanova i la Geltrú	2	2	1	1				
TOTAL	45	34	13	13	6	5	8	4

El nombre d'advocats que seran convocats a guàrdia està previst al Decret 252/1996 que desenvolupa la Llei 1/1996, establint-lo en relació amb el nombre d'assistències previsibles determinat sobre la mitjana de tres assistències diàries per advocat.

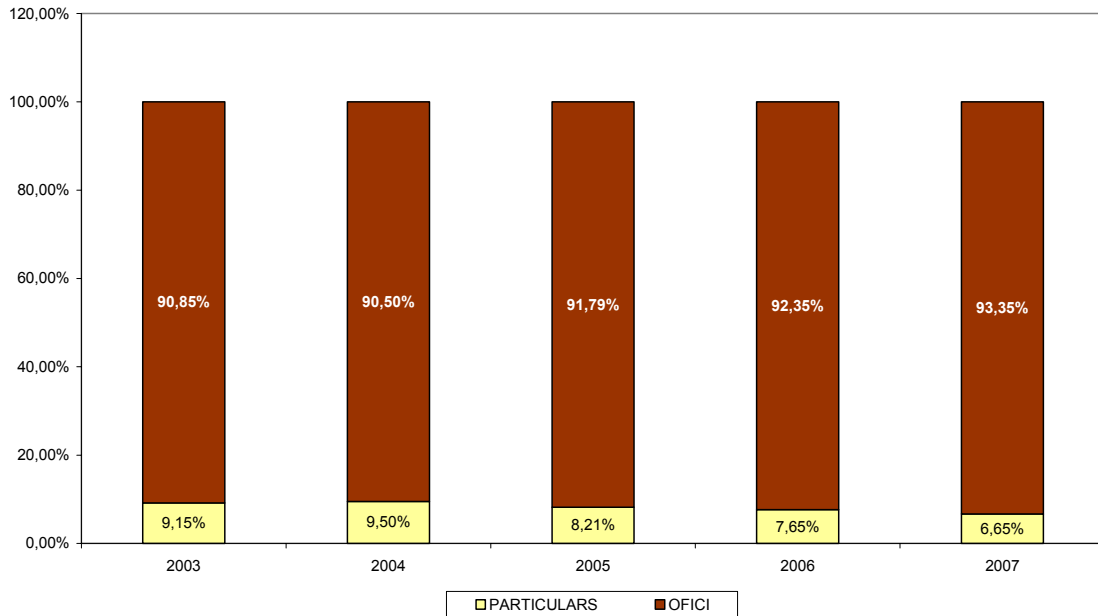
Les peticions que es realitzen a aquest servei continuen incrementant-se de manera molt significativa any rere any, el que acumulant els 5 anys d'estudi (2003 - 2007) significa més d'un 24% d'augment.

EVOLUCIÓ DEL NOMBRE D'ASSISTÈNCIES AL DETINGUT

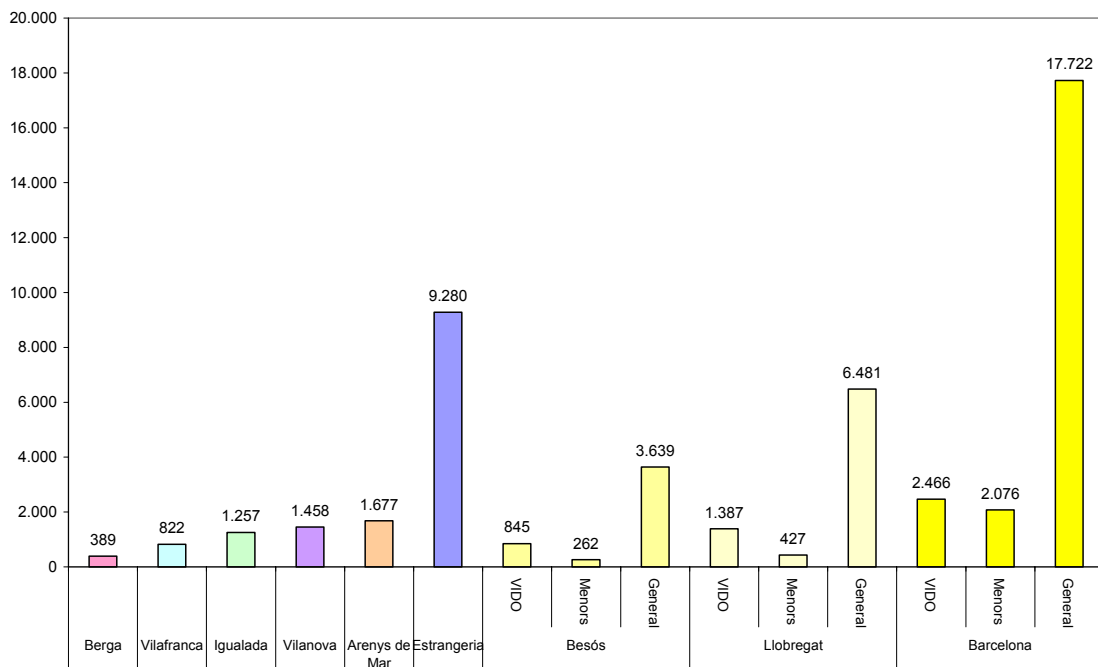

Cal però tenir en compte que aquest increment es dona fonamentalment en les peticions d'advocats d'ofici i no en els particulars que, amb una mitjana aproximada de 3.500 sol·licituds han suposat l'any 2007, únicament un 6,65%

ASSISTÈNCIES SOL·LICITADES

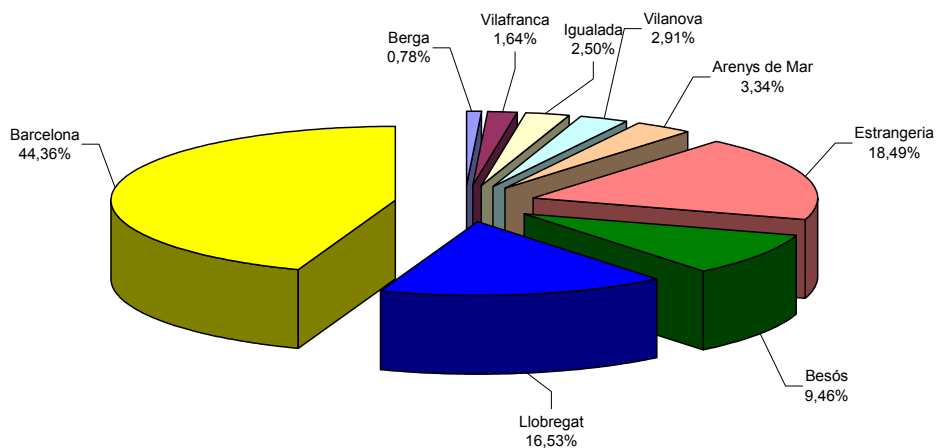
La distribució per zones tampoc és homogènia.

Efectivament, la zona metropolitana (Barcelona, Besós i Llobregat) suposa més del 70% de les assistències sol·licitades.

Tampoc és gens menyspreable el volum que suposa el torn d'estrangeria que, malgrat ha patit una lleugera disminució respecte de l'any 2006, té un increment acumulat dels últims 5 anys en més del 7%.

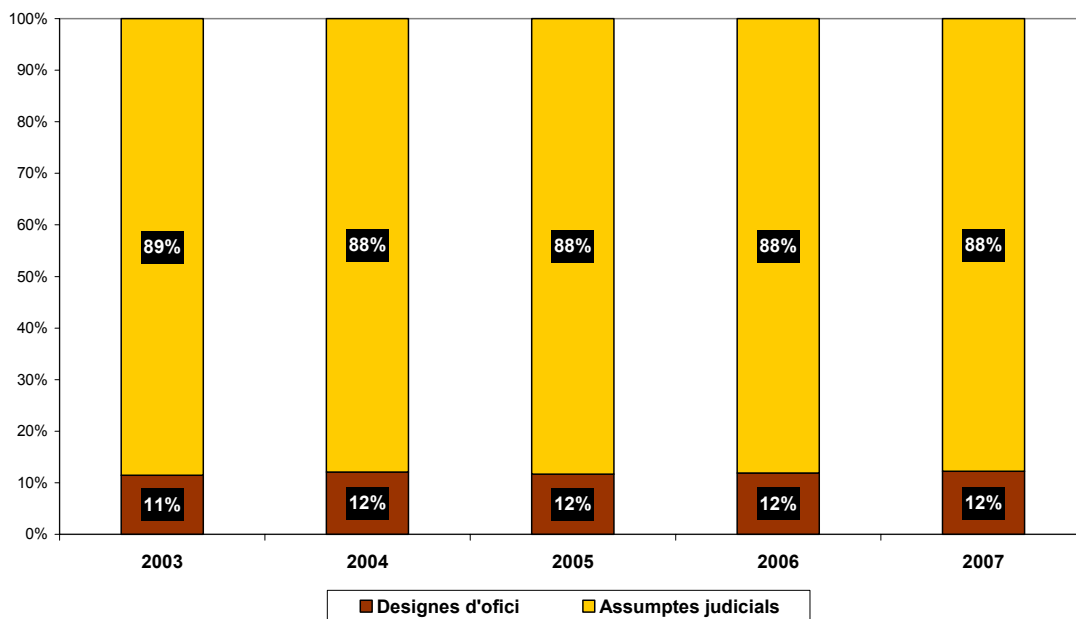
DISTRIBUCIÓ PETICIONS D'ASSISTÈNCIA AL DETINGUT PER ÀMBITS TERRITORIALS

El Torn d'ofici al sistema de justícia

Evidentment el servei de torn d'ofici que presten els advocats tenen una incidència en tot el sistema de justícia xifrada en un 12% aproximadament respecte la totalitat dels assumptes judicials que s'inicien cada any.

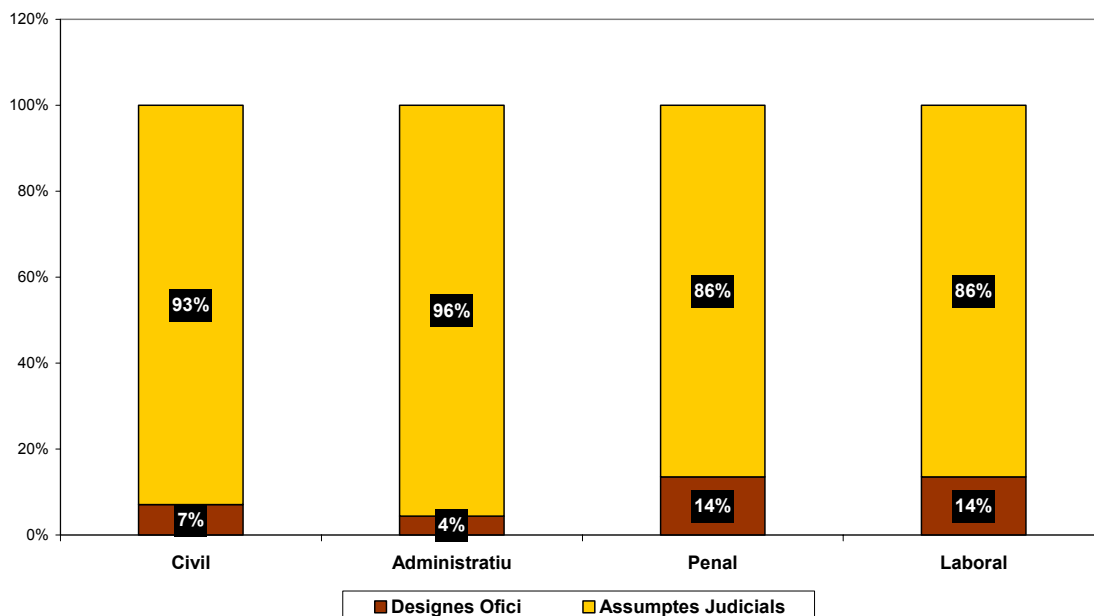
DISTRIBUCIÓ DE LES DESIGNES RESPECTE EL TOTAL D'ASSUMPTEJUDICIALS

Aquesta incidència que es manté gairebé estable suposa que l'increment de la litigiositat a nivell general tindrà un increment obvi en aquest servei, que caldrà sempre tenir en compte quan es realitzen les previsions pressupostàries.

Cal però recordar que, no en tots els àmbits jurisdiccionals es percep aquesta incidència amb la mateixa intensitat.

DISTRIBUCIÓ PER ÀMBITS JURISDICCIONALS
ANY 2007

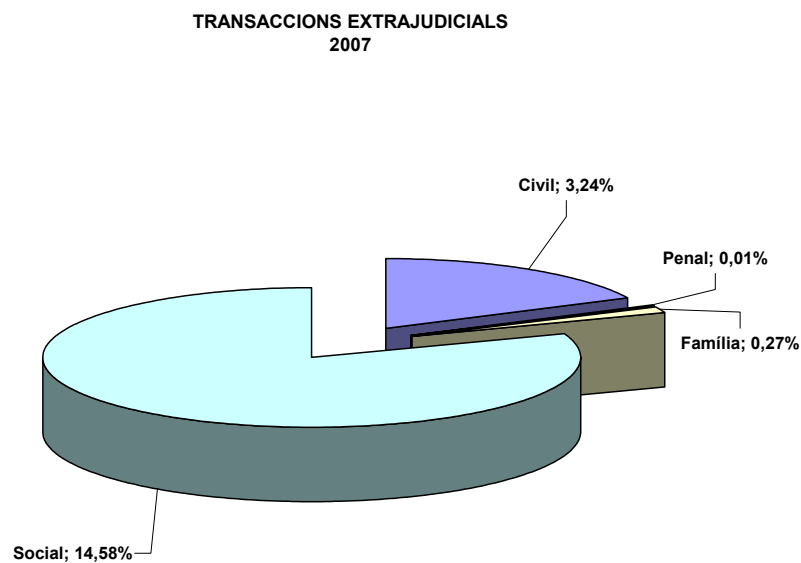

Les jurisdiccions de penal i laboral, com no podia ser d'una altra manera, suporten un major nivell d'actuacions dels advocats d'ofici que les de civil-família i contenciós-administratiu.

És necessari però recordar que pel que fa a l'àmbit penal, s'han tingut en compte la totalitat dels assumptes ingressats en tots els òrgans judicials; però en aquesta jurisdicció les dades han de ser analitzades amb determinades prevencions atès que és la jurisdicció en la que es produeix major duplicitat donat el procediment que suposa una primera fase instructora i, com a mínim, una segona fase d'enjudiciament.

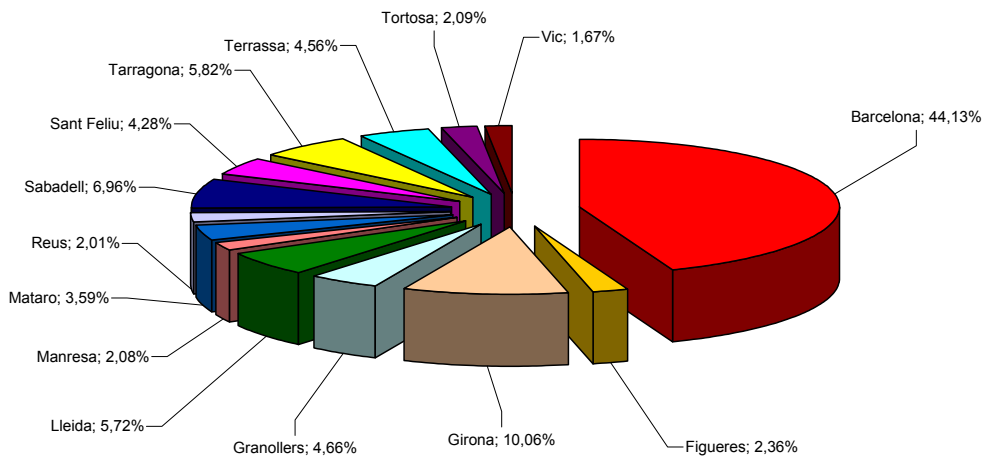
També es pot tenir en compte que un percentatge encara molt petit però de certa importància en l'anàlisi detallada, és la possibilitat que la designa d'ofici no s'executi amb un procediment judicial.

L'advocat designat pot intentar una transacció extrajudicial que, malgrat com deiem en el conjunt de tots els assumptes d'ofici ha suposat escasament un 0,8% dels procediments facturats, és de rellevància en l'ordre jurisdiccional social i civil, àmbits en els que és més factible la resolució del conflicte sense acudir a la judicialització.

Una altra dada que pot ser molt útil per avaluar l'impacte d'aquest servei en el conjunt del sistema judicial a Catalunya és la seva distribució a nivell de Col·legis d'Advocats.

DISTRIBUCIÓ SERVEI TO I AD PER COL·LEGIS D'ADVOCATS 2007

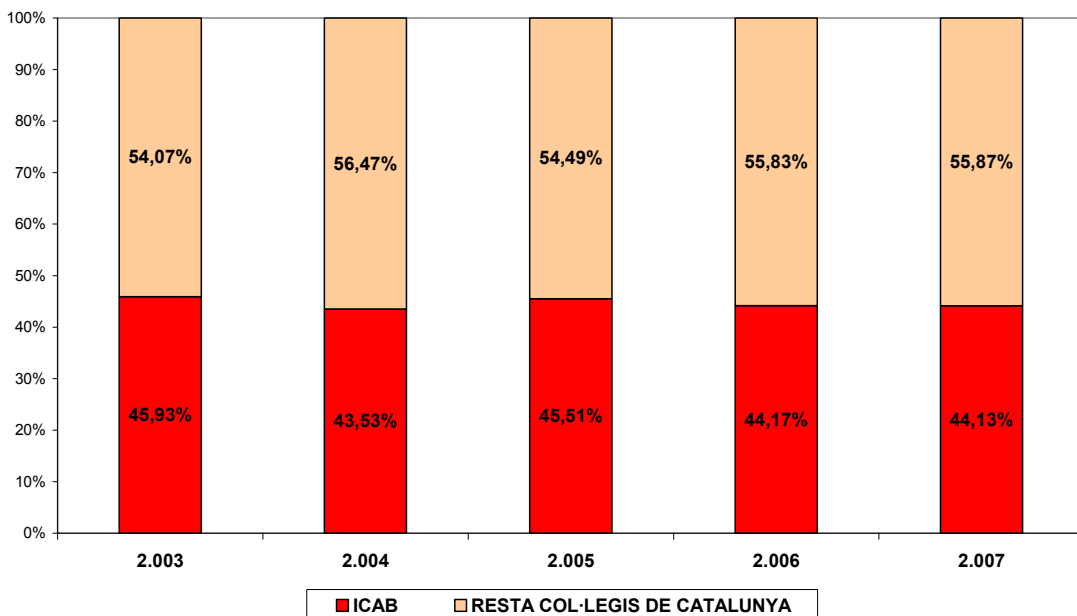

Com podem comprovar, l'ICAB suposa més del 44 % de les designes d'ofici que es realitzen arreu de Catalunya.

La segueix de lluny (amb un 10%) el Col·legi d'Advocats de Girona i el de Sabadell (amb gairebé el 7%).

Aquesta proporció, però ha anat variant lleugerament al llarg dels cinc anys d'evolució que en aquest informe són estudiats.

DISTRIBUCIÓ DELS IMPORTS A CATALUNYA

L'impacte econòmic dels serveis de torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta

Els advocats designats pel torn d'ofici justifiquen les actuacions realitzades davant del Col·legi d'Advocats de Barcelona.

Aquesta justificació que comporta també la presentació del document que dona lloc a l'actuació realitzada és comptabilitzada i facturada al Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya mensualment, sense perjudici de les certificacions trimestrals que també s'emeten.

Cadascuna de les actuacions es troba valorada amb un import econòmic, anomenat mòdul que, anualment s'actualitza, normalment, d'acord amb la variació d'IPC.

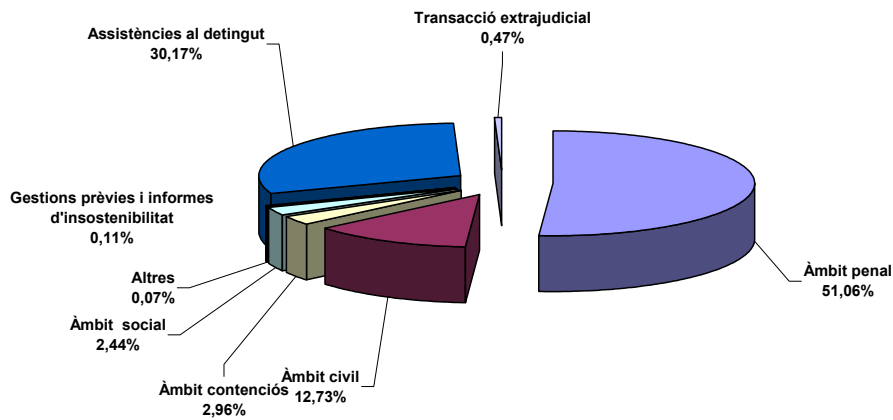
<u>DESCRIPCIÓ</u>	<u>2005</u>	<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>VARIACIÓ 2005-2007</u>
Àmbit penal				
Procediment penal general i jurat.				
Instrucció	211,00 €	222,00 €	228,00 €	8,06%
Vista del procediment penal general i sumari	192,00 €	202,00 €	208,00 €	8,33%
Vista judici amb jurat	546,00 €	573,00 €	589,00 €	7,88%
Instrucció procediment penal abreujat	211,00 €	222,00 €	228,00 €	8,06%
Vista procediment penal abreujat	192,00 €	202,00 €	206,00 €	7,29%
Menors, fins interlocutòria d'arxiu o obertura d'audiència	150,00 €	158,00 €	162,00 €	8,00%
Menors, dictada sentència o resolució de fi de proced.	115,00 €	121,00 €	124,00 €	7,83%
Menors, peça de R.C.	120,00 €	126,00 €	130,00 €	8,33%
Expedients de vigilància penitenciària	136,00 €	143,00 €	147,00 €	8,09%
Apel·lacions penals	136,00 €	143,00 €	147,00 €	8,09%
Recurs reforma contra interlocutòria de presó o internament	132,00 €	139,00 €	143,00 €	8,33%
Judici de Faltes	130,00 €	137,00 €	141,00 €	8,46%
Ràpids: instrucció i judici de faltes	340,00 €	357,00 €	367,00 €	7,94%

Desplaçament a jutjats penals (fins a 50Km)	42,50 €	45,00 €	46,00 €	8,24%
Desplaçament a jutjats penals (51-100 Km)	63,00 €	66,00 €	68,00 €	7,94%
Desplaçament a jutjats penals (101-150 Km)	85,00 €	89,00 €	91,00 €	7,06%
Desplaçament a jutjats penals (151-350 Km)	106,50 €	112,00 €	115,00 €	7,98%
Jurisdicció Militar	171,00 €	180,00 €	185,00 €	8,19%
Proc. Penal d'especial complexitat	478,00 €	502,00 €	516,00 €	7,95%
Àmbit contenciós administratiu				
Proc. Administratius en matèria d'estrangeria	60,00 €	63,00 €	65,00 €	8,33%
Proc. Abreujat / recurs contenciós en matèria d'estrangeria formalització demanda o contestació	100,00 €	105,00 €	108,00 €	8,00%
Proc. Abreujat / recurs contenciós en matèria d'estrangeria sentència o resolució fi proced.	90,00 €	95,00 €	98,00 €	8,89%
Recurs ordinari formalització demanda o contestació	132,00 €	139,00 €	143,00 €	8,33%
Recurs ordinari sentència o resolució fi proced.	167,00 €	175,00 €	180,00 €	7,78%
Àmbit social				
Procediments laborals	226,00 €	237,00 €	244,00 €	7,96%
Recurs de suplicació	128,00 €	134,00 €	138,00 €	7,81%
Altres				
Recurs de cassació davant TSJ	331,00 €	349,00 €	359,00 €	8,46%
Recurs de cassació quan no es formalitza (només anunci)	66,00 €	69,00 €	71,00 €	7,58%
Gestions prèvies i informes				

d'insostenibilitat				
informe motivat per insostenibilitat de la pretensió	59,00 €	62,00 €	64,00 €	8,47%
Gestions prèvies	53,00 €	56,00 €	58,00 €	9,43%
Àmbit Civil				
Judici declaratiu ordinari	381,00 €	400,00 €	411,00 €	7,87%
Matrimoni complet	381,00 €	400,00 €	411,00 €	7,87%
Mesures provisionals NOVA LEC: Apel·lació civil	155,00 €	163,00 €	168,00 €	8,39%
	168,00 €	176,00 €	181,00 €	7,74%
Judici declaratiu verbal	322,00 €	338,00 €	347,00 €	7,76%
Execució forçosa títols (exclosa la resolució judicial)	381,00 €	400,00 €	411,00 €	7,87%
Execucions sentència (transcorreguts 2 anys)	200,00 €	210,00 €	216,00 €	8,00%
Mesures cautelars/preliminars	155,00 €	163,00 €	168,00 €	8,39%
Proc. Monitori	60,00 €	63,00 €	65,00 €	8,33%
Execució monitori	200,00 €	210,00 €	216,00 €	8,00%
Resta processos especials	320,00 €	336,00 €	345,00 €	7,81%

Tot i així la distribució de la facturació per àmbits jurisdiccionals no és uniforme com tampoc ho són el nombre de designes efectuades i comentades anteriorment.

DISTRIBUCIÓ DE LA FACTURACIÓ

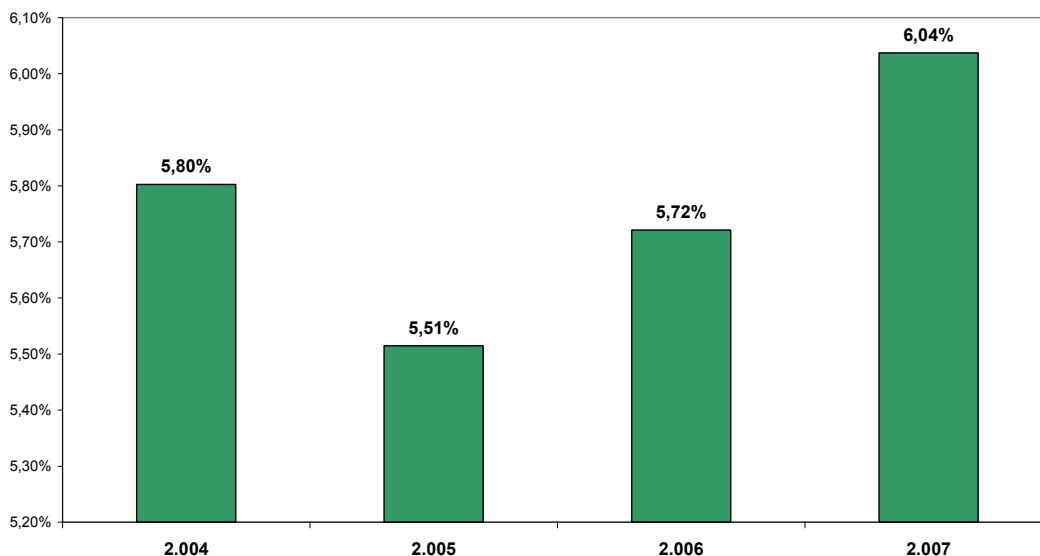
Cal recordar que el 57% de les designes efectuades l'any 2007 corresponien a l'àmbit penal i a aquesta cal sumar, les designes realitzades pel torn d'assistència al detingut.

Per aquest motiu, i com es pot comprovar, més del 80% del pressupost destinat a l'assistència lletrada es correspon amb aquest àmbit de jurisdicció.

Tot i així, malgrat que parlem evidentment de quantitats importants que l'any 2007 van superar els 46.000.000 € a tota Catalunya, l'impacte que el pagament de l'assistència lletrada té sobre la totalitat del pressupost del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya supera escassament el 6%.

Cal però reconèixer que aquest impacte, valorat en l'evolutiva dels últims 5 anys ha anat creixent any rere any i en el cas específic de l'ICAB, és del 2,66%.

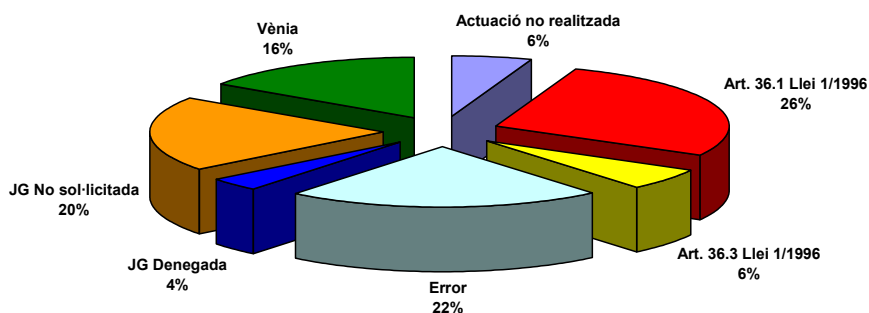
DESPESES PER LES ACTUACIONS D'ADVOCATS D'OFICI A CATALUNYA SOBRE ELS PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT EN MATÈRIA DE JUSTÍCIA

D'altra banda, la pròpia Llei 1/1996 de 10 de gener d'assistència jurídica gratuïta, preveu els supòsits pels quals l'advocat designat d'ofici podrà percebre directament del ciutadà l'import dels seus honoraris. En aquests supòsits i cas que l'advocat hagués percebut alguna quantitat del Departament de Justícia, procedeix a la devolució dels imports.

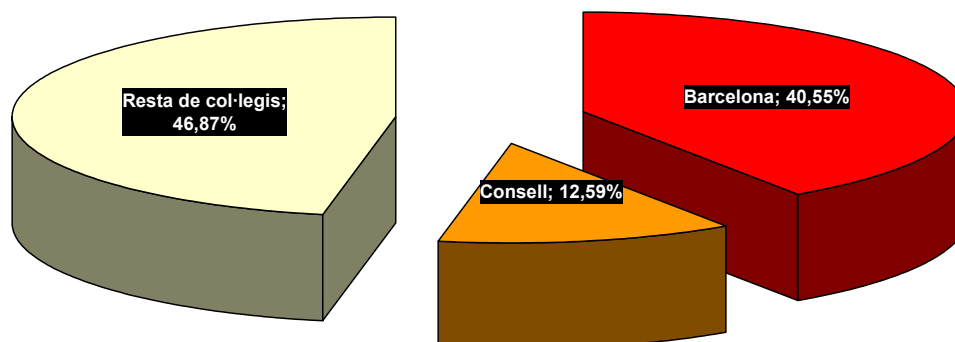
En el cas de l'ICAB i per l'any 2007, aquests retornaments s'han acostat als 50.000 € i s'han efectuat per les causes següents:

RETORNAMENT IMPORTS PER MOTIUS

En la valoració de l'impacte econòmic dels serveis de justícia gratuïta i torn d'ofici, no es pot, però oblidar que la gestió dels serveis de torn d'ofici realitzats pels Col·legis d'Advocats són també subvencionats pel Departament de Justícia, en una quantitat que l'any 2007 va arribar a 1.972.948,56 € lliurada al Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya i distribuïda de la següent manera.

**DISTRIBUCIÓ DE LA SUBVENCIÓ PER GESTIÓ DELS SERVEIS DE TO I AD
2007**

Any 2008

Activitat i funcionament de l'Administració de Justícia a Catalunya i a la demarcació de l'ICAB

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

ACTIVITAT I FUNCIONAMENT DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA A CATALUNYA I LA DEMARCACIÓ ICAB

Aspectes generals

1.- Introducció

Aquest informe és un estudi que està estructurat sobre la base de les dades que els diferents organismes oficials ens ofereixen anualment. En concret, la informació del Consejo General del Poder Judicial, *justicia dato a dato*, (a partir d'ara, CGPJ) és la base de dades que actualment permet fer un estudi exhaustiu de la situació de l'Administració de justícia, des d'una perspectiva general i per partits judicials.

Els estudis monogràfics duts a terme pel CGPJ sobre determinats aspectes relatius al funcionament de les jurisdiccions perfilen un panorama encara més precís del sistema judicial. A tall d'exemple, el recent estudi sobre la situació de les executòries o de la mobilitat judicial i funcional en els òrgans judicials.

No obstant això, hem de fer un seguit de precisions sobre les xifres judicials abans de començar a exposar i valorar les dades. En primer lloc, la manca d'aplicació del pla de transparència judicial aprovat per Consell de Ministres en el 2005,¹ juntament amb el fet que continuïn sense implementar-se els protocols unificats de recollida i tractament de dades, provoquen que les xifres siguin incertes i el seu tractament poc exacte. Es desconeixen les causes per les quals encara no s'han implementat aquests protocols.

En el mateix sentit es pronuncia el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que en la seva memòria 2007, adverteix que el sistema de càlcul del nombre d'assumpes ingressats no està unificat a tot l'Estat i per aquest motiu resulta difícil homologar les càrregues de treball i comparar-les amb les que es registren en altres comunitats autònomes. A més, aquest dèficit implica, fins i tot, augments ficticis dels assumpes ingressats en casos com els jutjats de València i Madrid, "ja que computen com a nous procediments les incidències o els escrits ja repartits" (MTSJCA 2007, p. 4).

Tot això ens du a concloure que les dades s'han de interpretar orientativament i més que fixar-nos en les xifres exactes, allò important són les tendències que presenten els principals indicadors judicials, això és: la litigiositat, els assumpes ingressats, resolts i pendents i, finalment les taxes de resolució, pendència i congestió.

---

¹ El pla de transparència aprovat pel Consell de ministres en el 2005 (BOE núm. 261, 21 de novembre de 2005) pretén assegurar una justícia moderna i oberta als ciutadans. Això es tradueix en la consecució d'una administració transparent i comprensible al ciutadà; responsable davant d'aquests i amb la possibilitat que formulin les seves queixes i suggerències pel funcionament; a més de que es tinguin en compte els seus drets sobre citacions, emplaçaments, el llenguatge fet servir a les vistes, a la sintaxis i la intel·ligibilitat de les sentències, disposició gratuïta de formularis, etc....(exposició de motius).

Els objectius d'aquest pla són:

- 1.- Implantar nous i moderns criteris de gestió del servei.
- 2.- Millorar l'accés a la informació sobre l'activitat judicial
- 3.- Contribuir a la planificació i desenvolupament i avaluació de polítiques legislatives adequades.

Aquests objectius tan sols són possibles si s'obté un coneixement rigorós, contrastat i fiable de les dades estadístiques del sistema judicial espanyol.

El principal instrument per dur a terme aquests objectius és el desenvolupament d'una nova estadística judicial a nivell estatal, que tal i com també manifesta la memòria del TSJCA en la seva memòria del 2008, encara no s'aplica en els termes establerts en el pla.

2.- La litigiositat

Per tal de poder entendre el funcionament de l'administració de justícia hem de interpretar els resultats d'alguns indicadors i paràmetres que permeten avaluar la seva activitat.

La litigiositat és un paràmetre que serveix per mesurar el nivell de conflictivitat judicial en un àmbit determinat (civil, penal, social i contenciós-administratiu) i és útil per que mostra el recurs a l'administració de justícia com a eina de resolució de conflictes.

La taxa de litigiositat és el coeficient que resulta de dividir el número d'assumpes ingressats en un període determinat per la població en aquest mateix període.

Com ja apuntaven en l'anterior informe i que enguany cal recordar, hi ha certs factors que s'han de tenir en compte per valorar correctament la litigiositat.

Aquests són:

La població

Cal recordar que els menors no tenen capacitat per a litigar, per tant, hauríem d'excloure'ls per calcular la litigiositat civil; però, en canvi, els hauríem d'incloure amb la penal, ja que sí poden interposar denúncies.

Tampoc s'inclouen les bosses de població no censada. La xifra de residents censats no inclou la població itinerant (turistes, viatges de negocis, firaires...) que suponen un increment significatiu d'aquesta en determinats períodes de l'any i que, en determinats àmbits de justícia, tals com el penal, coincideixen que sovint són subjectes passius de determinats delictes, sobretot, els relacionats amb el patrimoni.

El territori

Un criteri corrector fa referència al fur i afecta a l'anàlisi que poder fer quan es tracta de comparar diferents territoris.

Hi ha jurisdiccions que no tenen limitada la interposició de la reclamació en el domicili de l'interessat.

En l'àmbit penal, la denúncia es presenta normalment en el lloc de la comissió del delicte, independentment de la residència del denunciant. El fur competent serà el del lloc que s'hagi comès el delicte.

En l'àmbit social, el fur judicial correspon al domicili de la seu social de l'empresa i no el lloc on opera.

Per tot això, cal ser curosos amb les conclusions que poden extreure de la litigiositat pel que fa a la seva interpretació.

A més, la litigiositat tan sols reflexa la conflictivitat social que pretén ser resolta per la via jurisdiccional. Hem de tenir present que cada vegada amb més freqüència es fan servir els mecanismes extrajudicials de conflictes, sobretot, en l'àmbit familiar.

També cal tenir en compte que la situació de saturació que pateixen els òrgans judicials forcen, en ocasions, el pacte entre les parts, per evitar així que el conflicte s'enquisti en els òrgans jurisdicció, és a dir, que no sigui resolt amb la suficient diligència i rapidesa per la via jurisdiccional.

En l'àmbit laboral, les conciliacions tramitades a les seccions de conciliacions dels Serveis Territorials (més conegut com el CMAC) tenen com a objectiu aconseguir un acord entre les parts per evitar les demandes davant dels jutjats socials.

En l'àmbit contenciós-administratiu subsisteixen en el procediment supòsits en que és preceptiva la interposició dels recursos administratius abans d'acudir a la via jurisdiccional.

Aquesta situació en la qual el conflicte cal que passi prèviament per filtres previstos per la llei abans de judicialitzar-lo, ens ha dut a considerar que l'objecte de l'estudi havia de ser *els àmbits jurisdiccionals* (civil, penal, social i contenciós-administratiu) i no pas simplement les jurisdiccions.

En l'àmbit penal, a part de la manca d'implementació dels sistemes de recollida de la informació i manca de coteig de les xifres que arriben periòdicament dels òrgans judicials al CGPJ, cal tenir en compte l'anomenada xifra negra, és a dir, la conflictivitat penal que no arriba als òrgans judicials per múltiples raons (por a la denúncia, manca de confiança en el sistema de justícia penal, etc).

Així mateix, com ja varem posar en relleu en l'anterior informe, les dades del CGPJ ens plantegen una problemàtica de tipus conceptual.

Per exemple, en l'àmbit penal, el CGPJ fa servir com a dada relacionada amb el número d'assumpes, el que correspon a la suma d'assumpes que ingressen els següents òrgans jurisdiccionals:

- jutjats d'instrucció
- jutjats penals
- Jutjats de violència de la dona
- jutjats de vigilància penitenciària
- jutjats de menors
- Audiències provincials
- Audiència nacional
- Tribunals Superiors de Justícia
- Tribunal Suprem

S'exclouen, a més, les diligències indeterminades o els assumpes que s'ingressen en els jutjats de pau. Tampoc s'inclouen les dades de fiscalia de menors corresponents als delictes que tenen com a autors als menors d'edat (14-18 anys), sinó tan sols aquells que arriben a ser enjudiciats pels jutjats de menors.

Però, a més, haver realitzat la suma dels assumpes ingressats en tots aquests jutjats o tribunals comporta que una part important d'aquests es dupliquen, ja que el procediment que s'inicia a instrucció i passa al jutjat penal i, en el seu cas, és objecte d'apel·lació davant de l'Audiència o del Tribunal Superior de Justícia, és computat tres vegades; quan el conflicte és només un.

Aquest sistema de recompte és repeteix a tots els àmbits jurisdiccionals.

Per raons de prudència i coherència amb l'informe anterior i amb la finalitat de poder confirmar tendència o desmentir-les, hem considerat adient continuar amb el criteri emprat pel CGPJ a l'hora d'analitzar la litigiositat i altres indicadors (taxa de resolució, pendència i congestió).

Tot això ho fem amb la intenció de poder continuar aprofundint en les causes de la situació que presenta l'Administració de justícia i, que com tots sabem, cal millorar en un termini relativament breu i amb urgència.

La litigiositat és, doncs, una qüestió fonamental per poder fer previsions sobre la necessitat real de recursos humans i materials, les infraestructures necessàries i els costos econòmics; continua sent indispensable per que l'advocacia pugui continuar fent propostes i participar de la millora de l'administració de justícia, de la qual hi és una part important i indispensable.

Causes generals de l'augment de la litigiositat

En l'anterior informe sobre la justícia apuntaven possibles causes de l'augment de la litigiositat, que resumidament són:

- **El coneixements i la informació que té el ciutadà:** la societat actual coneix els seus drets i els fa valdre davant de l'administració i el sistema de justícia. És la nostra obligació aportar informació sobre els mecanismes per reclamar aquests drets i facilitar l'accés a una tutela judicial efectiva.
- **El nivell d'orientació prèvia que pugui obtenir el ciutadà:** que un conflicte finalitzi en un jutjat cal pensar que potser aquest ciutadà no ha tingut un bon assessorament previ sobre mitjans de resolució extrajudicial. La tasca de l'advocat, entre altres professionals, ha de ser la de facilitar informació sobre vies alternatives per a resolució de conflictes i repensar en la jurisdicció com una solució d'última *ratio*.
- **El binomi cost-benefici**

Que la reclamació judicial o extrajudicial no suposi una pèrdua econòmica o d'altre tipus pel ciutadà és un factor prioritari a tenir en compte a l'hora de valorar les possibilitats de resolució d'un conflicte. Una justícia llarga i costosa (tan des d'un punt de vista econòmic com moral) pot ser un factor decisiu que influeixi en la litigiositat.

- **La simplificació de l'accés**

Les reformes legislatives tendents a escurçar terminis i fer una justícia més àgil i eficaç són factors que estan en la gènesi de les respostes que cal donar als problemes que presenta avui en dia la jurisdicció.

- **La durada dels procediments**

Un procediment que no es resolgui en un termini prudencial pot actuar com un factor dissuasori per que el ciutadà confii amb l'Administració de justícia com un sistema de resolució de conflictes. D'aquí el nostre interès, enguany, en analitzar el temps de resposta en cadascun dels àmbits analitzats i els territoris comparats (Espanya, sense Catalunya; Catalunya, sense la demarcació ICAB; i la demarcació ICAB).

- **L'atenció rebuda**

L'atenció que rebí el justiciable per part de l'advocat i del sistema de justícia és un factor important que ha d'incidir, sens dubte, en la litigiositat. En aquest sentit, destacar els estudis del Consell General de l'Advocacia Espanyola (CGAE) i el CGPJ sobre la percepció que té el ciutadà sobre la figura de l'advocat.

En aquest segon informe apuntarem altres causes que, sens dubte, influeixen en l'augment de la litigiositat en tots els àmbits jurisdiccionals estudiats:

- **La crisi econòmica.**

La crisi econòmica en que ens trobem immersos, la qual prové, entre altres factors, de la crisi del sistema hipotecari (hipoteques "Subprime USA). Aquesta situació com es pot suposar repercuteix directament en la conflictivitat civil, ja que augmenta els procediments hipotecaris; reclamacions de rendes i/o desnonaments; procediments concursals (àmbit mercantil); crisi matrimonials/familiars; reclamacions de quantitat, embargaments, etc.

La crisi econòmica també està relacionada, i ho estarà encara més en un futur proper, amb la litigiositat en l'àmbit laboral. Finalment, cal establir com a hipòtesi que pugui influir en una major conflictivitat penal i social.

- **Les reformes legislatives en els àmbits penals, civil, social i contenciós-administratiu**

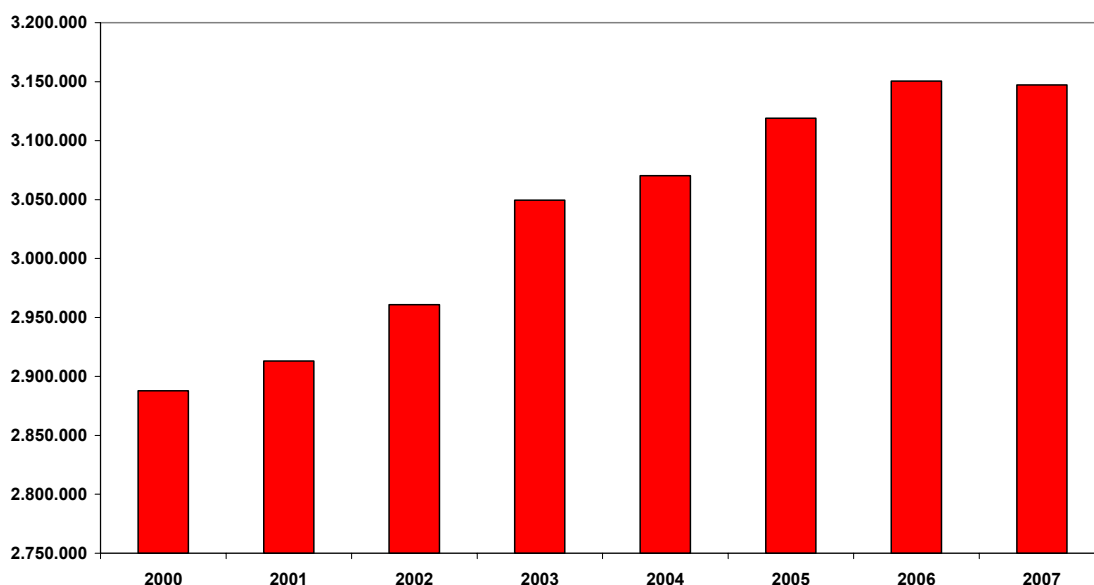
Les reformes legislatives dels darrers anys en àmbits sobretot penal i contenciós-administratiu (estrangeria) provoquen que hi hagi una major conflictivitat i augmentin els assumptes ingressats en els àmbits jurisdiccionals corresponents.

En l'àmbit penal, les reformes enunciades pel govern de l'Estat tendents a l'enduriment de les penes i les mesures aplicables després del compliment de la pena de presó probablement repercutiran en la litigiositat en aquest àmbit.

- **L'augment de la població, sobretot de la població immigrant.**

En els darrers anys estem assistint a un augment gradual de la població a tot el territori espanyol, en especial a Catalunya i a la demarcació ICAB. Vegem el cas de la demarcació ICAB:

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ TOTAL DELS PARTITS JUDICIALS CORRESPONENTS A LA DEMARCACIÓ ICAB

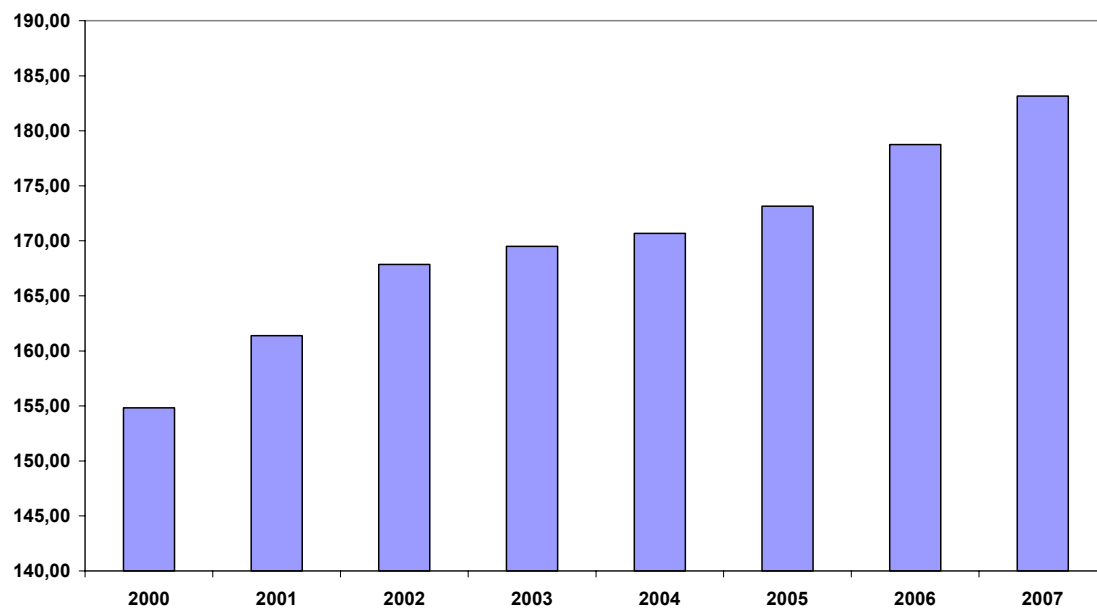
L'augment de la població és una constant en els darrers 8 anys i aquesta tendència té l'aparença de mantenir-se en els propers anys.

La litigiositat per territoris i jurisdiccions

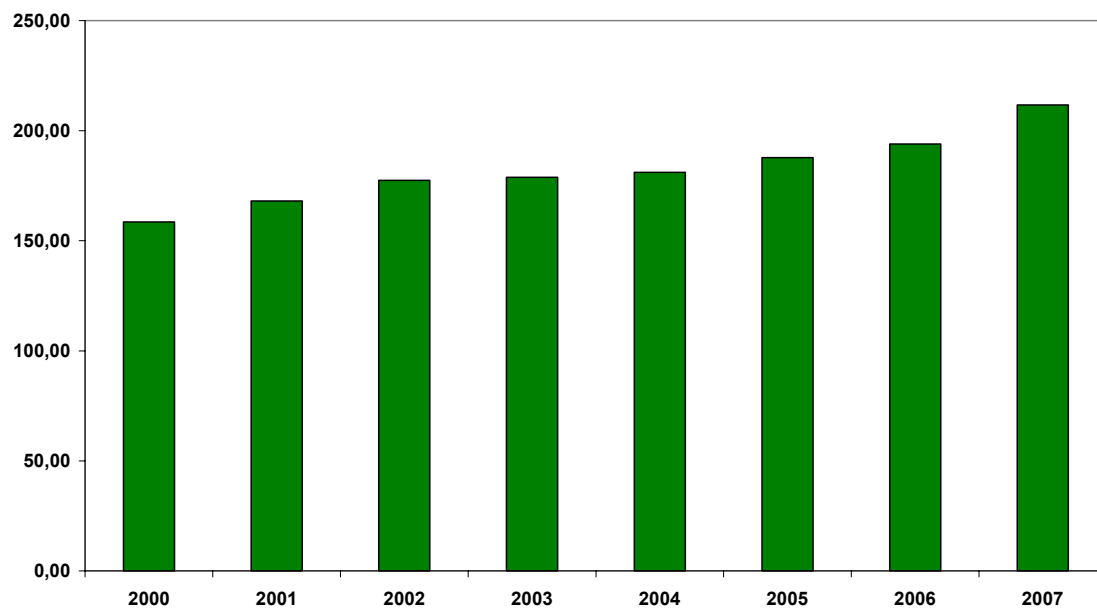
En tots els territoris comparats ha augmentat la litigiositat, la qual cosa confirma la tendència alçada de la litigiositat apuntada en l'informe anterior. No obstant això, cal dir que Catalunya i la demarcació ICAB ho fa en menor mesura que Espanya. Vegem les gràfiques:

Espanya

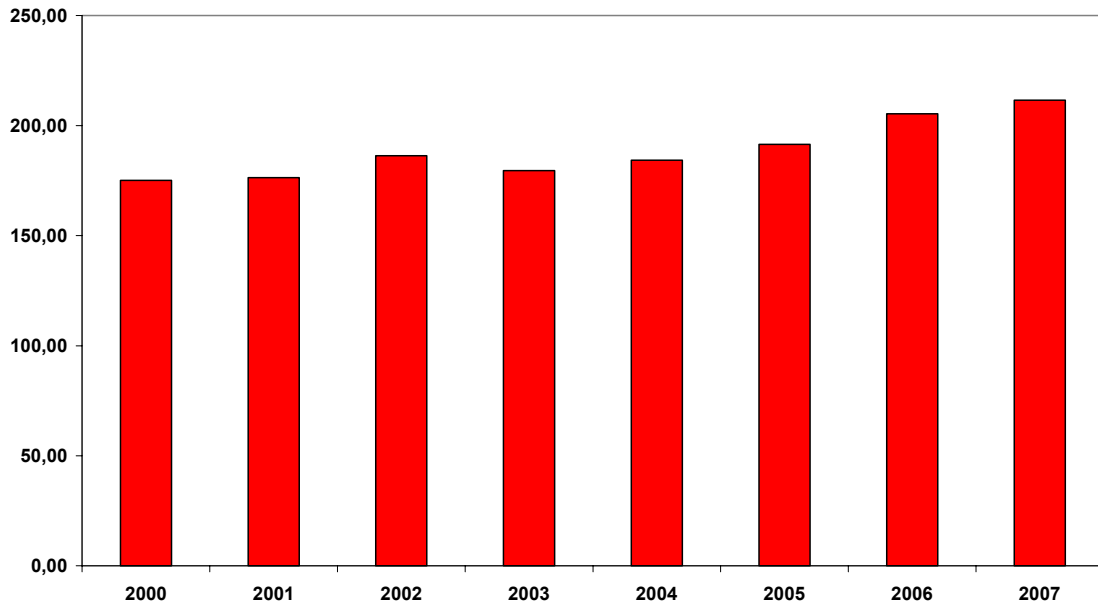
LITIGIOSITAT A ESPANYA

LITIGIOSITAT A CATALUNYA

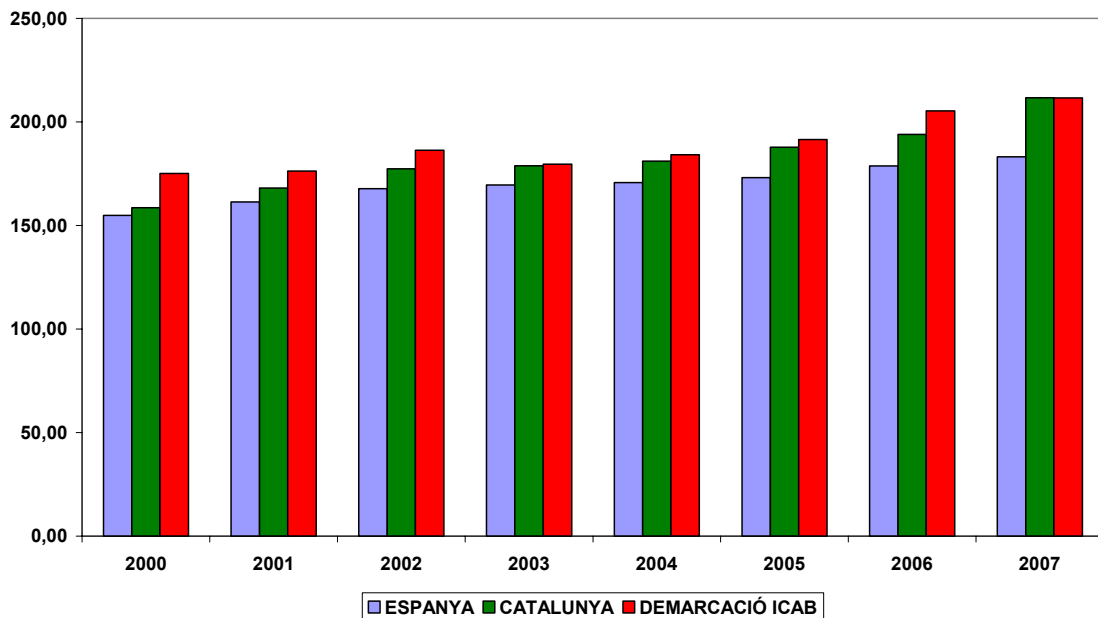

LITIGIOSITAT A LA DEMARCACIÓ ICAB

Si observem la comparativa en un mateix gràfic de la litigiositat, podem comprovar que Catalunya és qui ha sofert un major increment.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA LITIGIOSITAT

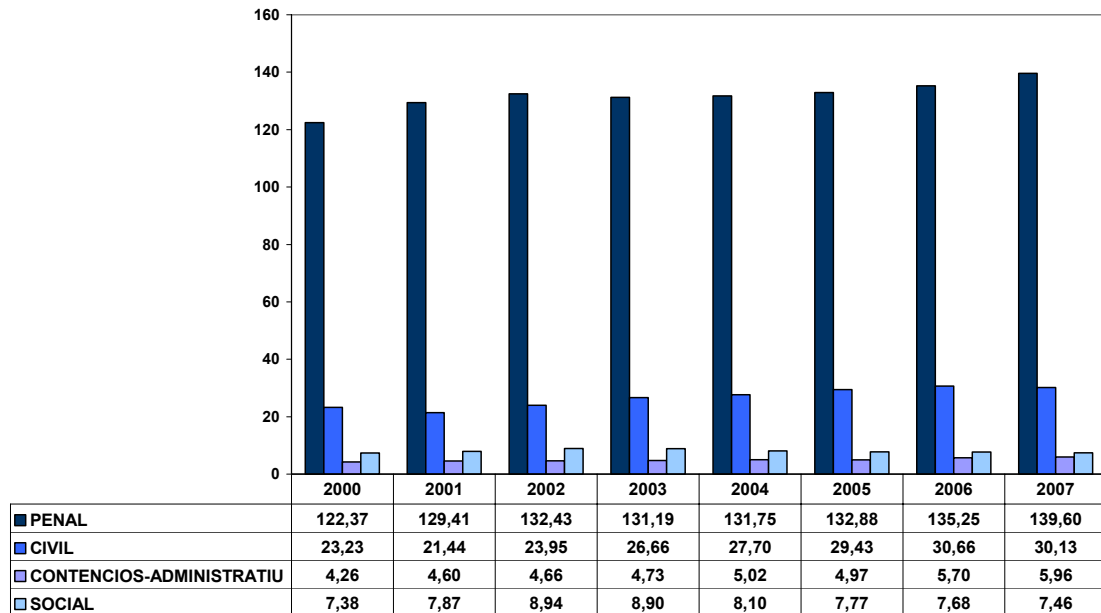

Litigiositat per jurisdiccions

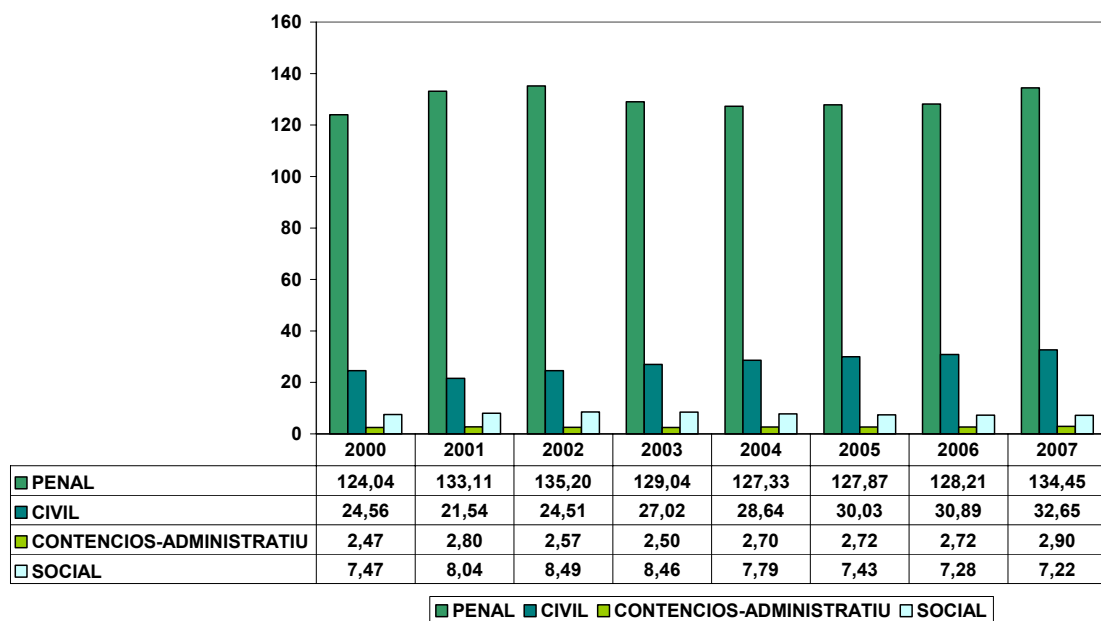
Per àmbits jurisdiccionals es pot comprovar que, depenent del territori, uns àmbits augmenten més que els altres. Espanya disminueix lleugerament en civil i social; Catalunya ho fa en social, i la demarcació ICAB, en social i contenciós-administratiu.

Podem concloure, doncs, que tan sols el social ha iniciat des de 2006 una tendència a la disminució de la litigiositat, que qualifiquem de relativa; les causes de la qual s'analitzen en l'apartat corresponent.

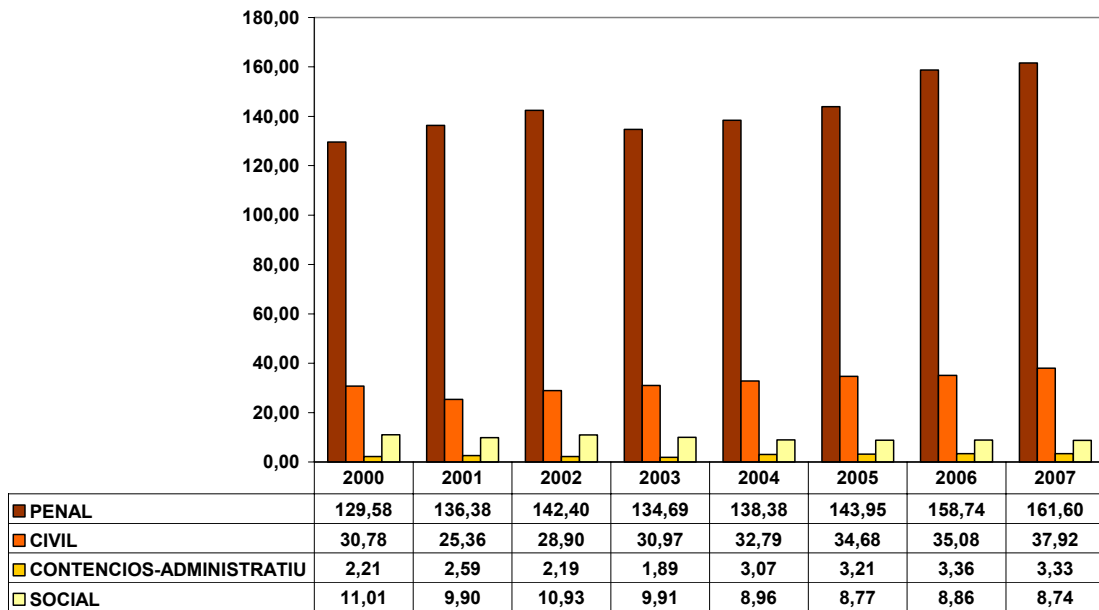
LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS ESPANYA

LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS. CATALUNYA

LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS. DEMARCACIÓ ICAB.

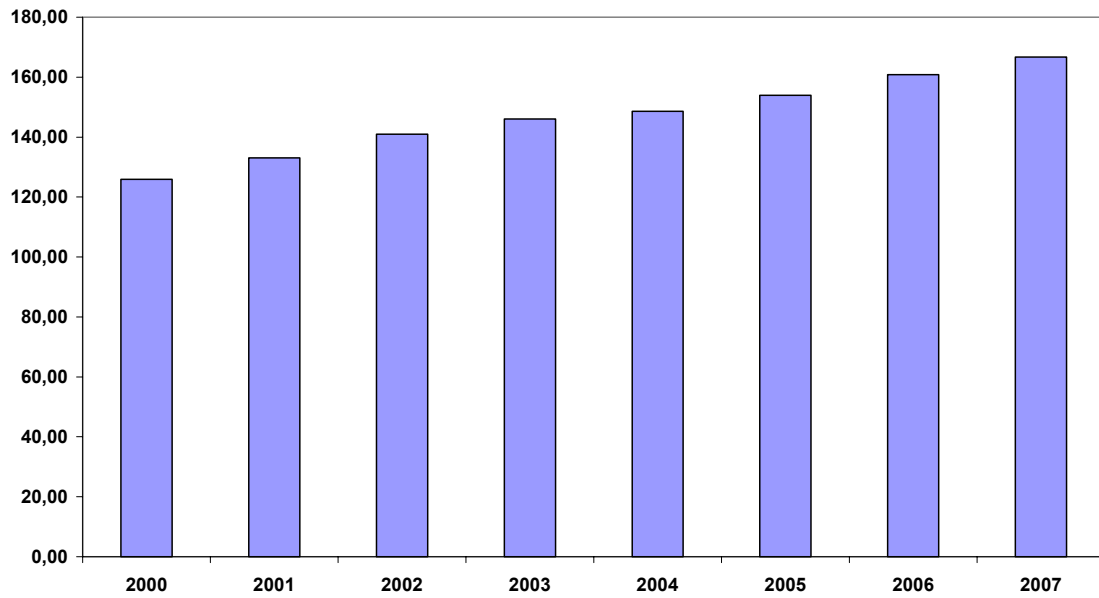

Fins aquí la litigiositat sense fer exclusió de territoris, tot seguit anem a analitzar aquest indicador després d'haver restat la litigiositat de Catalunya a Espanya, i la catalana a l'espanyola.

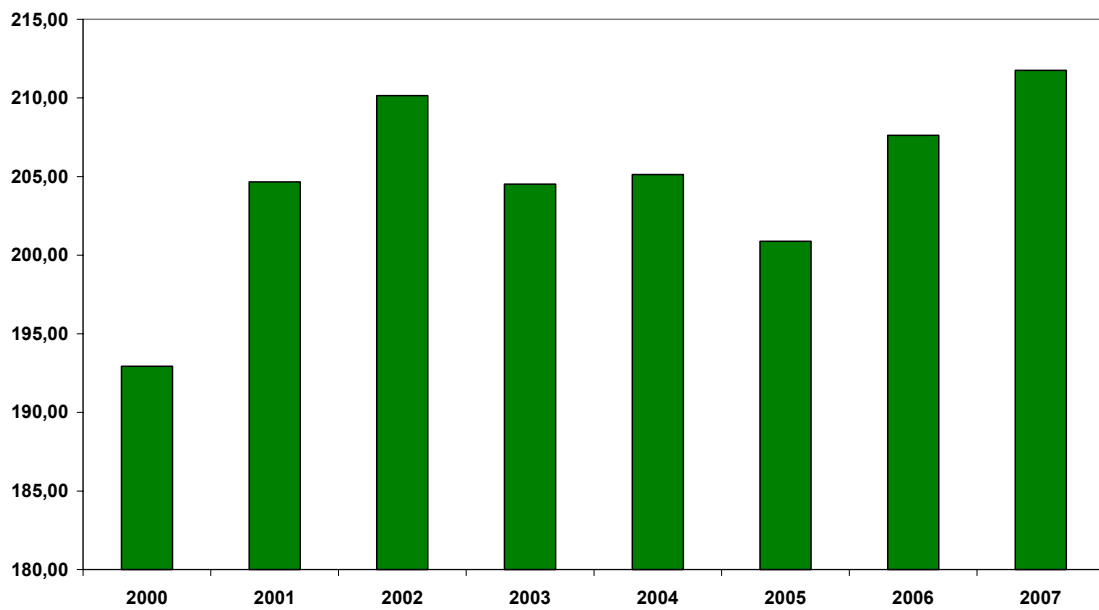
Litigiositat excloent territoris

Es pot observar que la tendència a l'augment es verifica en tots tres territoris, encara que a Catalunya (sense demarcació ICAB) la seva evolució presenta més fluctuacions, contràriament al que succeeix a la demarcació ICAB que l'augment és constant i més pronunciat que a Espanya, sobretot a partir del 2004.

LITIGIOSITAT ESPANYA SENSE CATALUNYA

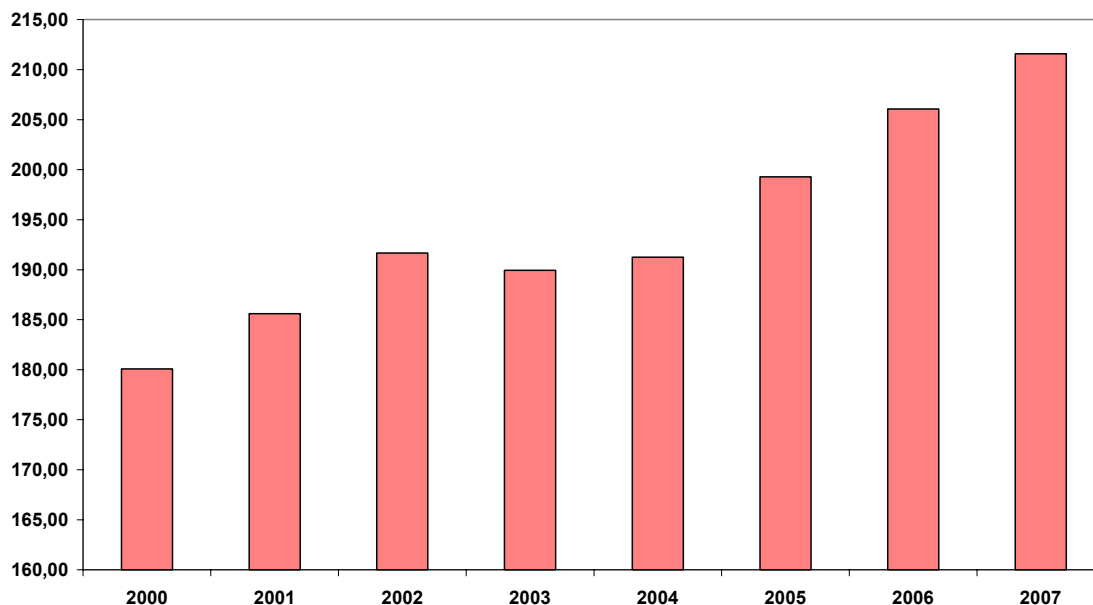

LITIGIOSITAT DE CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB

LITIGIOSITAT A LA DEMARCACIÓ ICAB

Conclusions de la litigiositat

En termes generals, i tal i com varem comentar en l'informe anterior, l'evolució de la litigiositat continua presentant unes tendències a l'augment continu que són prou preocupants.

Malgrat continuar cercant solucions que evitin una excessiva judicialització dels conflictes, en el 2007, aquestes semblen no haver donat els seus fruits. A Catalunya, no ha estat fins juny 2008 que el Departament de Justícia ha signat un conveni amb els 14 col·legis d'advocats de Catalunya per al funcionament de 21 punts de servei d'orientació mediadora a tot Catalunya. Per part del nostre Col·legi, la degana actual ja va manifestar en aquesta data que la mediació és una fórmula de resolució de conflictes, i com a tal, hem d'entendre-la i fer-la part de la nostra cultura.

Esperem que la implementació d'aquests acords i el funcionament del centre de mediació de Catalunya faci disminuir la litigiositat civil-familiar.

Finalment, la crisi econòmica, així com propostes per l'enduriment de la legislació en matèria penal no són factors que permetin augurar una disminució de la litigiositat; ben al contrari, aquesta pot augmentar a un ritme vertiginós, com de fet comencem ja ha verificar-ho en la especialitat de mercantil (per més informació, vegeu apartat jutjats del mercantil dins de l'àmbit civil).

3.- L'activitat dels òrgans judicials en general

La litigiositat és un paràmetre que ens serveix per mesurar la conflictivitat existent en un determinat àmbit social (fets delictius, conflictivitat en les empreses o la relacionada amb la pròpia administració) en relació a la població resident en un territori. No obstant això, aquest indicador no permet mesurar el volum d'assumptes que gestiona un òrgan judicial i la seva eficàcia i eficiència per resoldre el conflicte plantejat pel ciutadà.

Aquesta informació ens la mostra els principals indicadors judicials que són:

La taxa de resolució

La taxa de pendència

La taxa de congestió

Les dades amb les quals obtindrem aquestes taxes són:

- els assumptes ingressats en un any
- els assumptes pendents a l'inici i al finalitzar en un any
- els assumptes resolts en un any

Moviment d'assumpptes

Assumpptes ingressats

La dada corresponent als assumptes ingressats és la que ens permet obtenir la litigiositat, però, també el volum d'assumpptes que els òrgans judicials ingressen en un any i que tenen com a missió de resoldre. Si no és així, aquests s'acumularan com a pendents a l'inici en els assumptes ingressats a l'any següent.

A part de les consideracions apuntades en els apartats següents, insistirem que la dada dels assumptes ingressats s'extreu dels llibres de registre de cadascun dels jutjats i Tribunals.

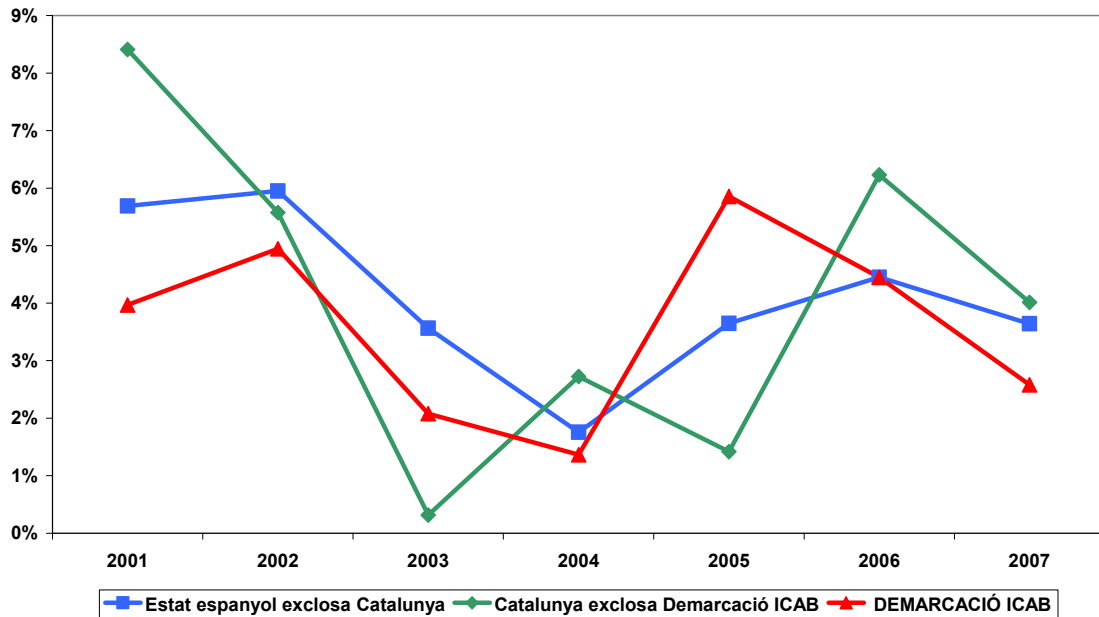
Aquests llibres estan sotmesos a una normativa sobre protecció de dades (Llei orgànica 5/1992, de 29 d'octubre de Regulació del Tractament automatitzat de les dades de caràcter personal, els acords de 15 de setembre de 2005, del Ple del CGPJ, pel qual s'aprova el Reglament 1/2005 dels aspectes accessoris de les actuacions judicials: o l'Acord de 20 de setembre de 2006 del ple del CGPJ) que té com a finalitat la protecció de les dades de caràcter personal que apareguin.

Com exposavem en l'informe de la justícia anterior, consultades les lleis procedimentals encarregades de fer efectiva l'aplicació d'aquesta normativa de protecció de dades (Llei d'enjudiciament criminal, Llei d'enjudiciament civil...) es detecta que no existeix una norma clara i unívoca que pretengui establir quan es considerarà que un escrit dóna lloc a un número de procediment diferent i genera per tant un registre més.

Per exemple, en l'àmbit civil corresponents als processos de família, es continua un any més amb la pràctica, coneguda pels advocats, que la presentació d'un escrit sol·licitant l'actualització de les pensions rebudes, pot ser objecte d'un registre diferent o ser incorporat a l'expedient original, depenent del jutjat davant del qual s'estigui tramitant la causa.

Feta aquesta precisió estem en disposició d'analitzar les dades referents als assumptes ingressats.

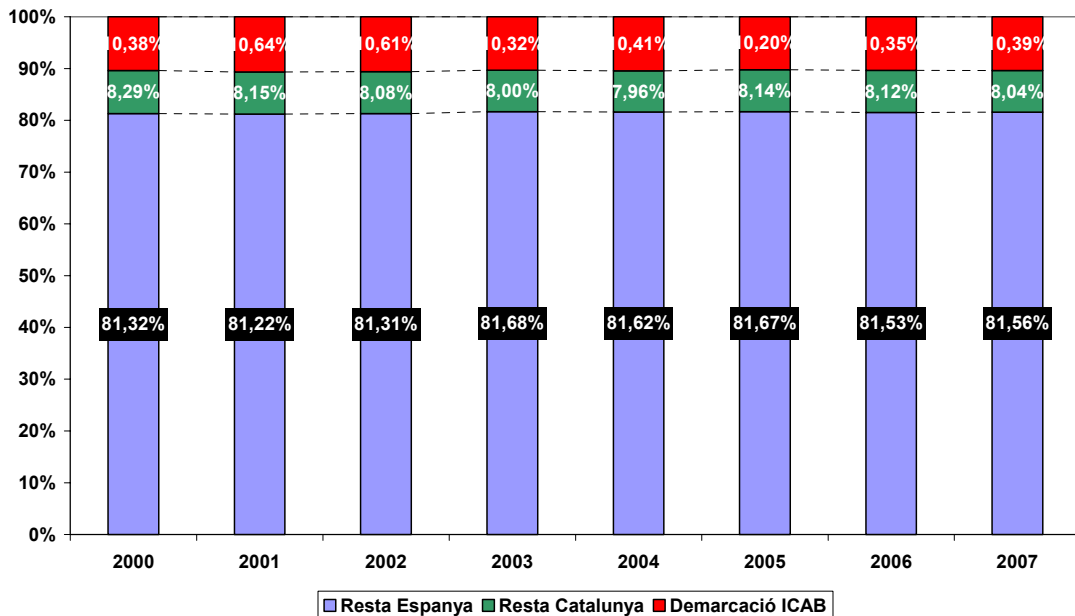
EVOLUCIÓ COMPARADA ASSUMPTE INGRESSATS

En línia amb la litigiositat, s'observa una disminució dels assumptes ingressats en tots els territoris comparats entre els anys 2003 i 2004 per tornar a recuperar-se a l'alça amb més o menys oscil·lacions.

Cal però distingir quin ha estat el pes que cadascun dels territoris estudiats representa sobre el total d'assumpes ingressats:

VOLUM ASSUMPTE A CADA ÀMBIT TERRITORIAL

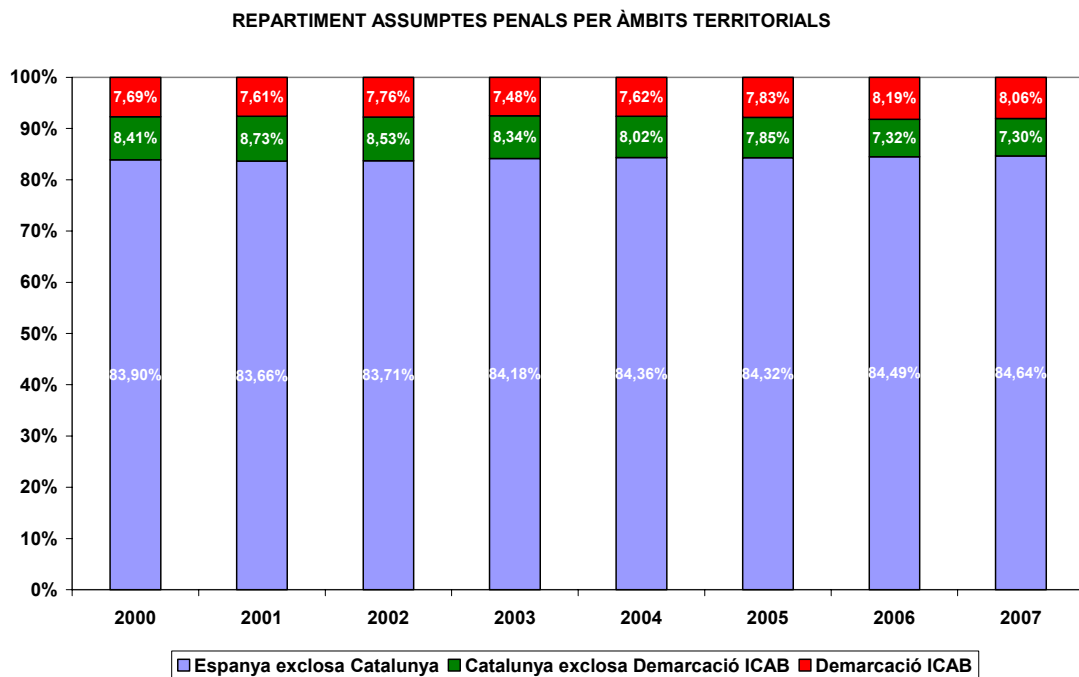

Com es pot observar, la demarcació ICAB augmenta el seu pes en relació a Catalunya i Espanya, que augmenta lleugerament els assumptes en el 2007, després d'una pèrdua en el 2005.

Si examinen cadascun dels àmbits jurisdiccionals, independentment que a cada apartat es realitzin les consideracions i valoracions que es considerin procedents, trobarem els següents resultats:

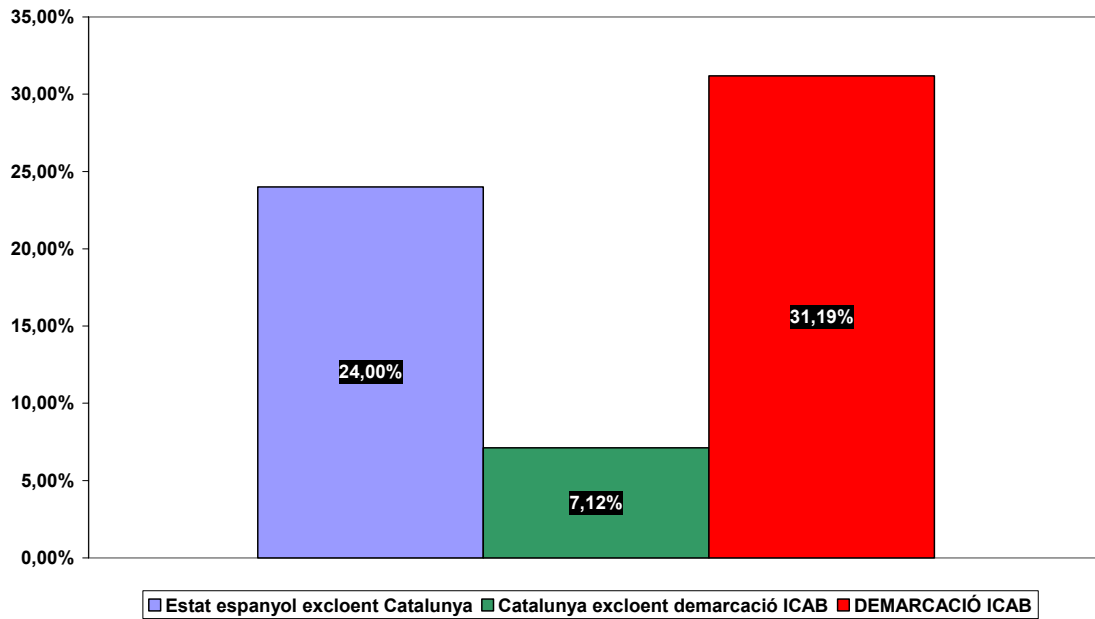
Àmbit penal

El percentatge d'assumptes ingressats que suporta el territori català representa aproximadament el 15% del total, que es repeteix de forma força equitativa entre la demarcació ICAB i la resta de Catalunya.

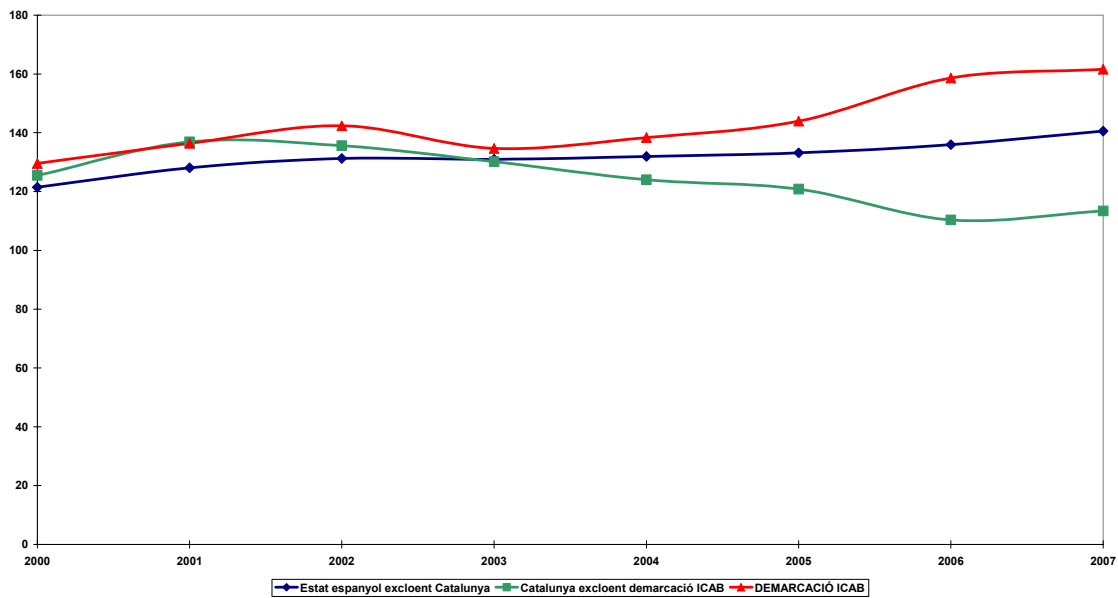
L'augment en el nombre d'assumptes experimentat durant aquests 6 anys d'observació se situa entre el 10 i el 30%. Respecte l'informe anterior, cal destacar que els territoris que més augmenten són Espanya i sobretot la demarcació ICAB.

VARIACIÓ ASSUMPTES PENALS 2000 A 2007

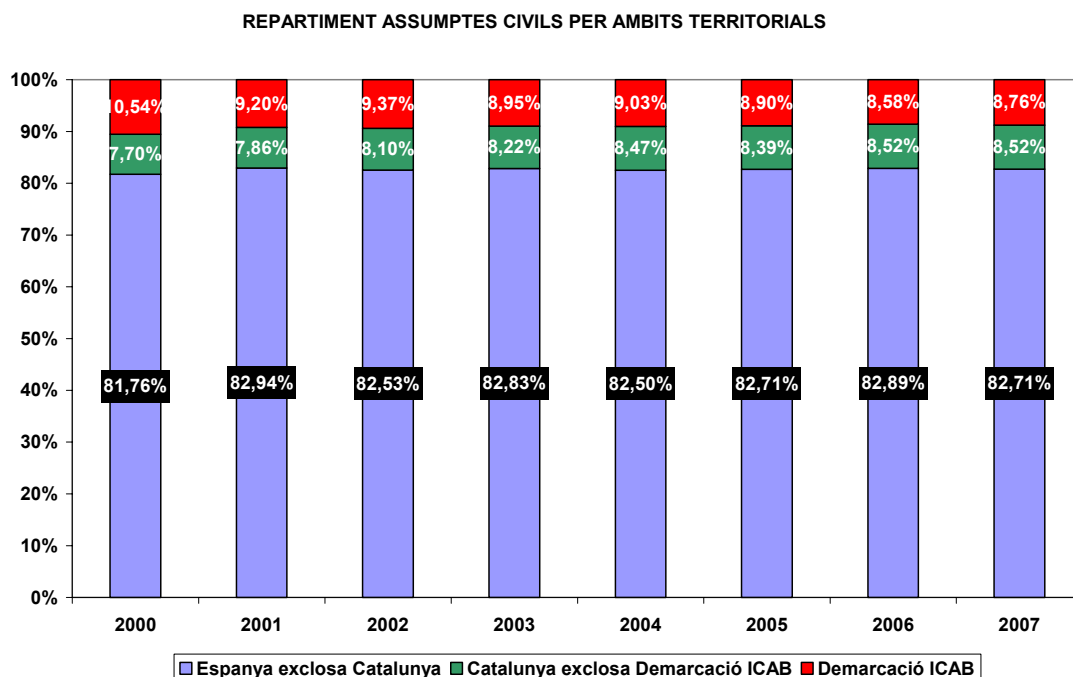
La variació anual any per any presenta mostra clarament que des de 2003 les tendències dels territoris es mantenen força desiguals. Descens a Catalunya i augments en Espanya i sobretot la demarcació ICAB. Una de les possibles causes pot ser l'augment de la població, sobretot en la demarcació ICAB.

VARIACIÓ LITIGIOSITAT PENAL

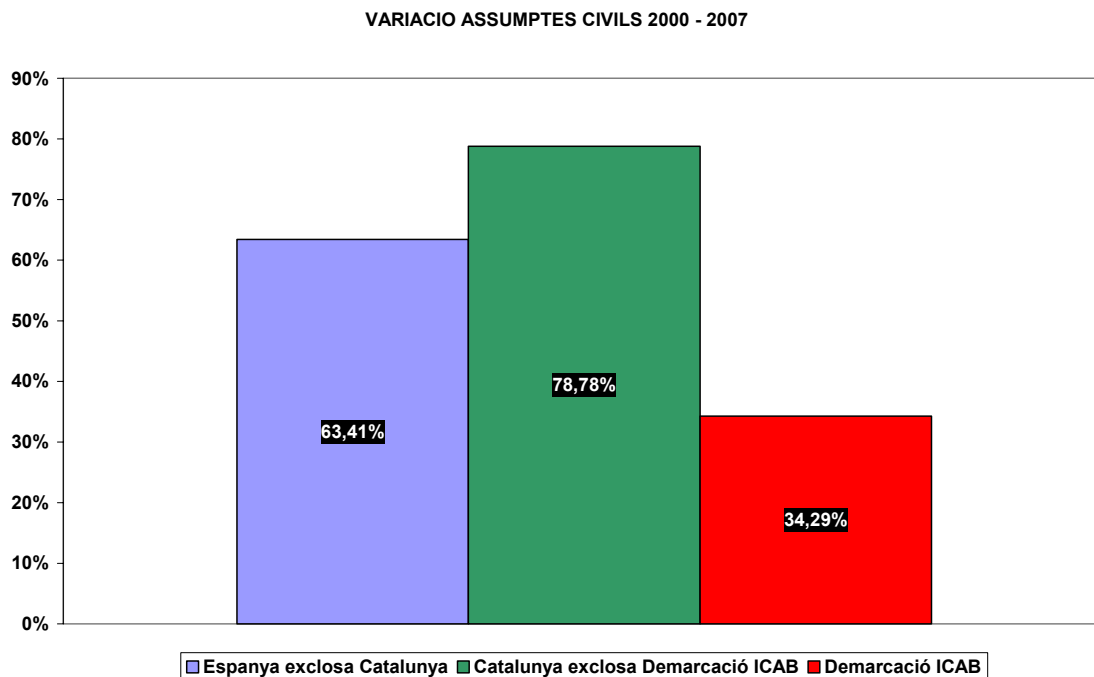

Àmbit civil

En l'àmbit del civil la proporció d'assumpes que suporten els jutjats catalans es manté estable al voltant del 17%.

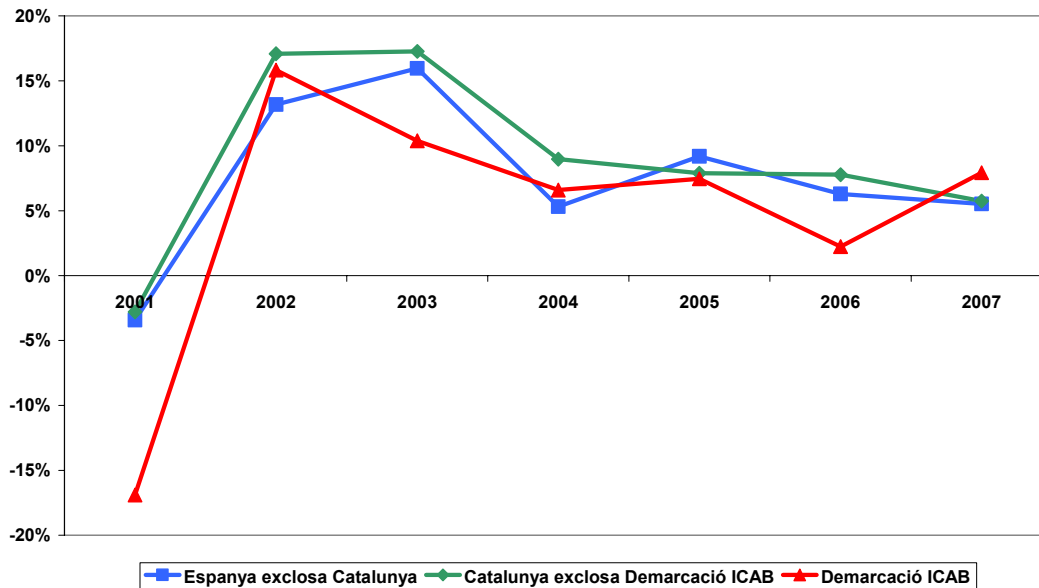

El creixement més significatiu continua estant concentrat en l'àmbit d'actuació de Catalunya, exclosa la demarcació ICAB. Aquesta darrera, tot i ser la més baixa supera ja el 30% (en l'informe anterior la variació no arribava al 30%).

El ritme de creixement experimenta l'any 2001 una forta acceleració que poc després es veurà atenuada malgrat no perd la seva tendència.

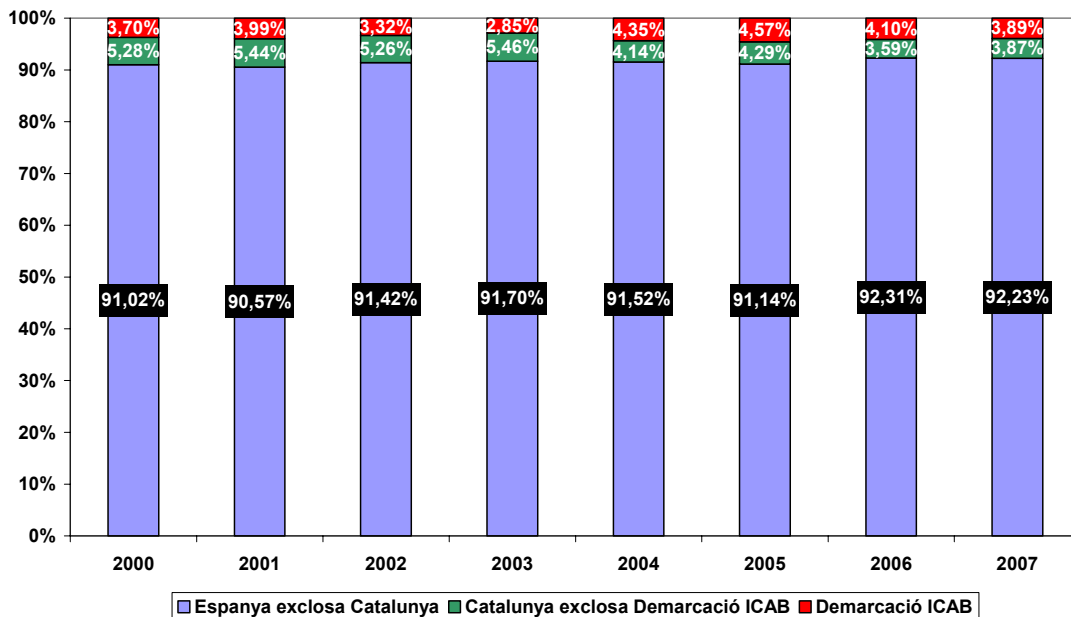
VARIACIÓ ANUAL ÀMBIT CIVIL

Àmbit contenciós-administratiu

Pel que fa al contenciós-administratiu el pes que pugui suporta el conjunt de Catalunya continua sent força més baix que a la resta de jurisdiccions. Cal tenir en compte que en aquest àmbit Espanya concentra el pes dels assumptes que són competència de l'Administració Central de l'Estat, a més, dels derivats de conflictes d'altres administracions, però, que també n'és competent l'Estat.

REPARTIMENT ASSUMPTESS CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU PER ÀMBITS TERRITORIALS

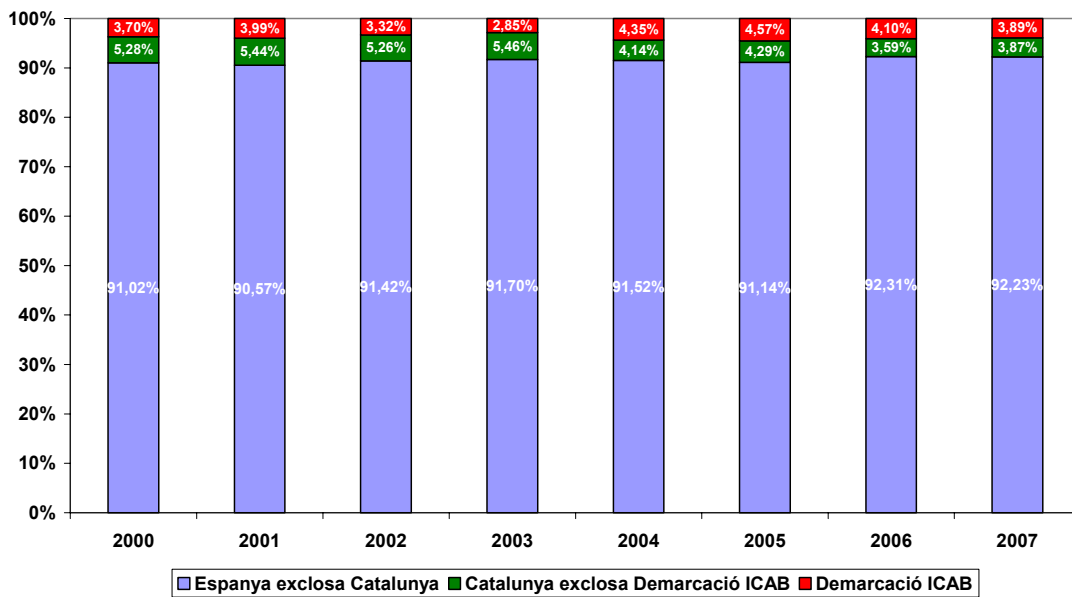

Cal també recordar que s'ha atribuït a la demarcació ICAB el volum dels procediments que se segueixen davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, atenent el criteri emprat pel CGPJ, quina distribució respecta el criteri de la seu on està ubicat el Jutjat o el Tribunal.

En l'apartat corresponent es realitzaran una sèrie d'apreciacions que podran ser més precises.

En el darrer any 2007, la comunitat catalana ha augmentat en el seu pes en detriment d'Espanya.

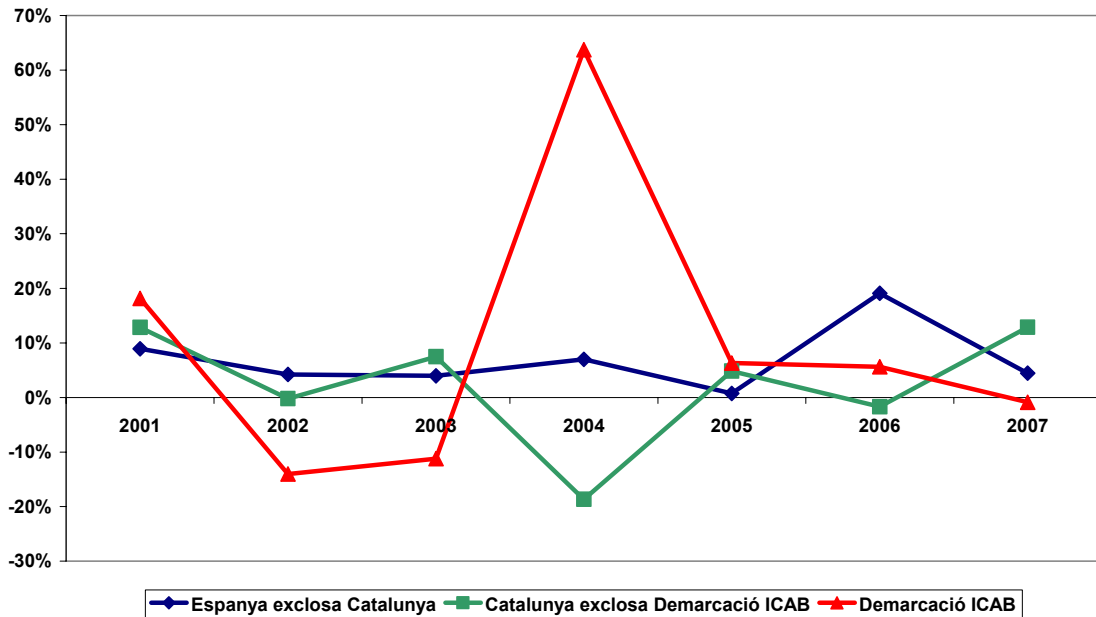
REPARTIMENT PER ÀMBITS TERRITORIALS DELS ASSUMPTE.
JURISDICCIO CONTENCIÓS-ADMINISTRATIVA

Finalment, en la variació anual dels assumptes ingressats s'observen els efectes de l'entrada en vigor de la llei Orgànica 19/2003, de 23 de desembre, modificadora de la llei 29/1998 de la jurisdicció contenciós-administrativa. Aquesta reforma es va sentir especialment a la comunitat catalana, i en concret, a la demarcació ICAB ja que aquest territori concentra bona part dels òrgans judicials d'aquesta jurisdicció.

VARIACIÓ ANUAL ÀMBIT CONTENCIOS-ADMINISTRATIU

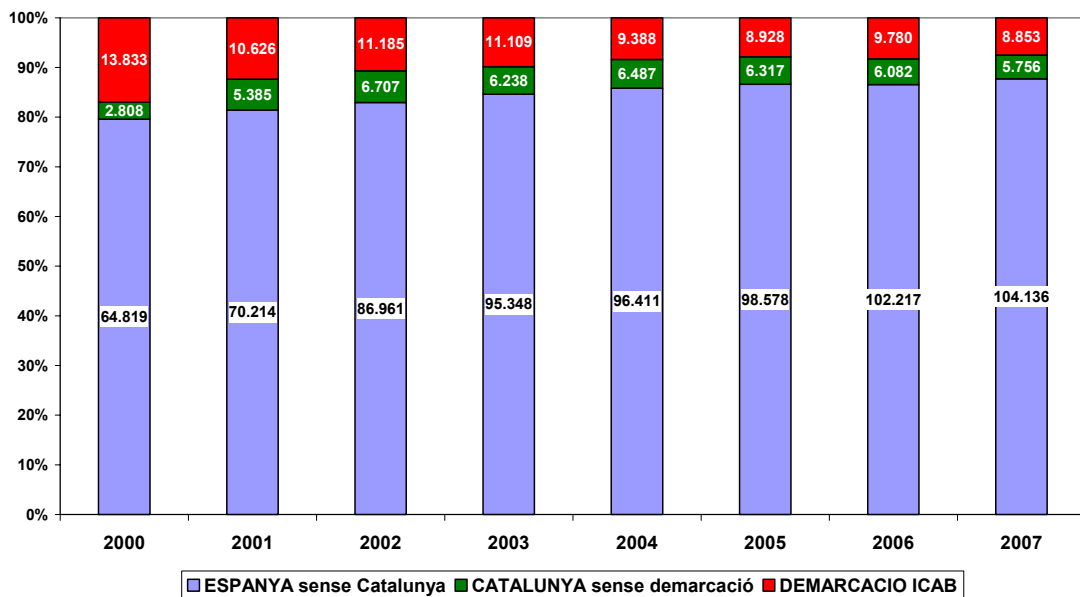

Àmbit social

Respecte la jurisdicció laboral que resol els conflictes de tipus laboral i respecte de la seguretat social, també la proporció d'assumptes que coneixen els Jutjats i Tribunals Catalans es manté estable al voltant del 18%.

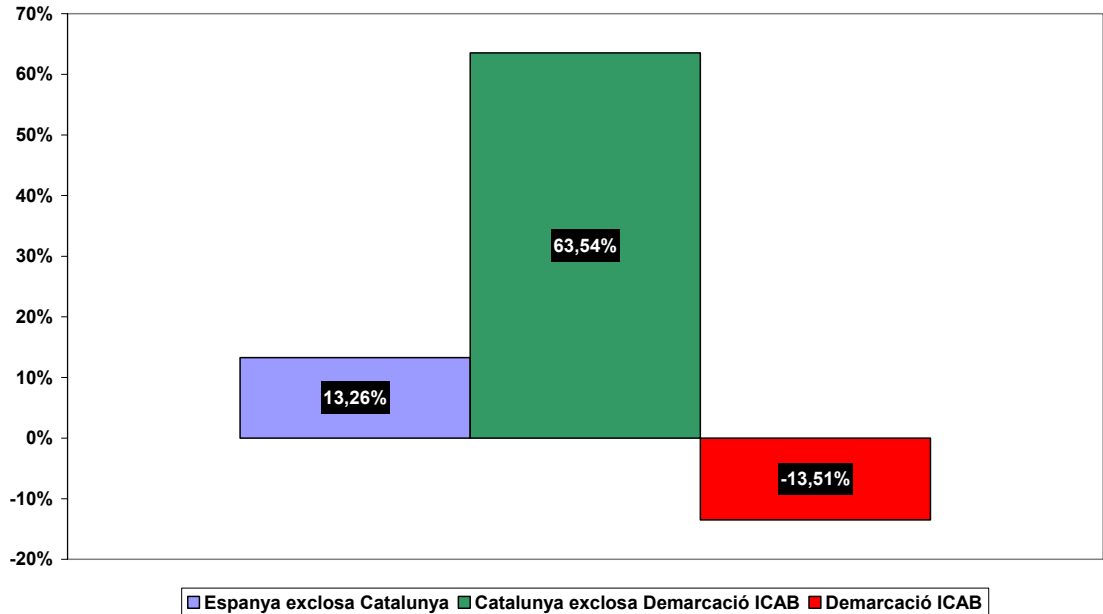
En aquest àmbit s'observa que la demarcació ICAB té un major pes que Catalunya, bàsicament per que els jutjats socials són d'àmbit provincial i la província de Barcelona concentra bona part de l'activitat econòmica de Catalunya. A part de que bona part de les empreses tenen la seva seu social a Barcelona, fur judicial competent per pledejar en aquest àmbit.

DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTES PENDENTS AL FINALITZAR PER ÀMBITS TERRITORIALS. JUTJATS SOCIALS

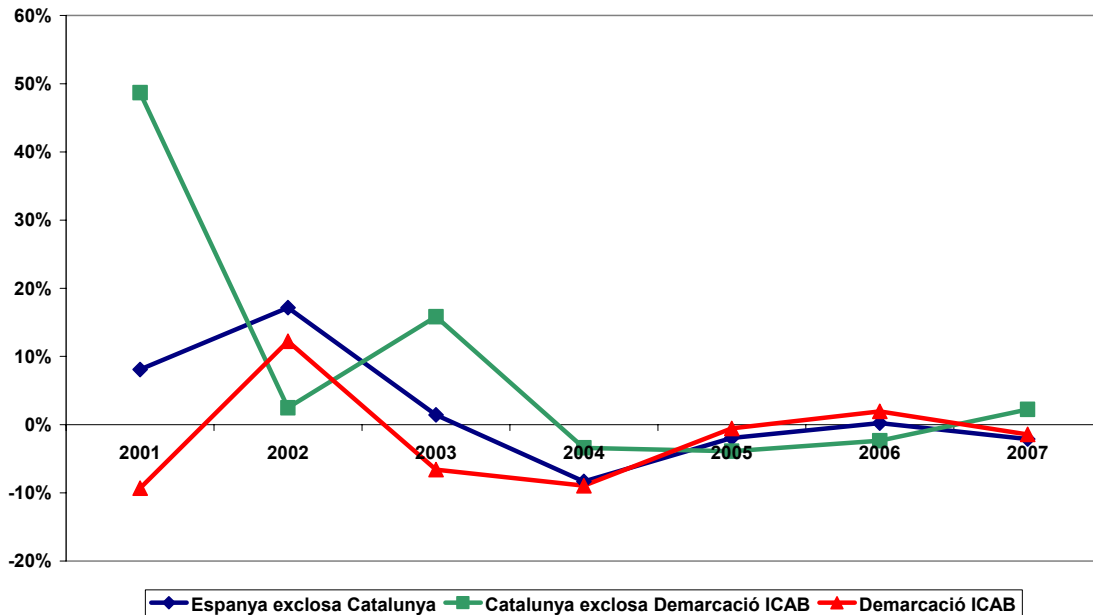
Respecte a la variació anual, aquesta ha augmentat en les darrers dos anys a Catalunya; en la resta de territoris ha seguit la tendència contrària.

VARIACIÓ ASSUMPTESS SOCIAL 2000-2007

Aquesta variació observada en el detall anual presenta desiguals comportaments.

VARIACIÓ ANUAL ÀMBIT SOCIAL

Els assumptes resolts: la capacitat resolutòria

La capacitat resolutòria dels òrgans judicials manté també la tendència apuntada en l'informe anterior, això és: es verifica una línia d'augments anuals, encara que des

de 2003, s'observa una desacceleració en el creixement, que significa que malgrat es resolguin més assumptes no es resolen tots els assumptes ingressats en un any i això provoca que hi hagi més assumptes pendents en finalitzar l'any. Si hi afegim que la litigiositat augmenta anualment i també ho fan els assumptes ingressats cal concloure que la pendència i la congestió podria augmentar.

Abans d'exposar les xifres corresponents als territoris, cal insistir en el concepte *capacitat resolutòria*, que ja varen exposar en l'informe de la justícia anterior.

El Consejo General del Poder Judicial entén per assumptes resolts, el nombre d'assumpes sobre els quals cada òrgan jurisdiccional ha dictat una resolució. Aquesta pot ser una interlocutòria o una sentència. Tanmateix, depenent de l'òrgan judicial, aquesta resolució pot posar fi al procediment (interlocutòria de sobreseïment lliure-provisional o sentència) o pot tenir com efecte elevar la causa o expedient al jutjat o tribunal sentenciador (cas dels jutjats d'instrucció en funcions d'esbrinament del delictes respecte a l'Audiència provincial o jutjats penals).

Aquest organisme, màxim responsable de les estadístiques judicial, no exposa ni valora la resolució. El que volem dir amb això, és que un assumptes resolt, sigui quin sigui el motiu d'acabament, sempre serà una bona dada a tenir en compte a l'hora de valorar l'eficàcia d'un òrgan judicial, malgrat que això signifiqui que bona part dels assumptes acabin arxivats.

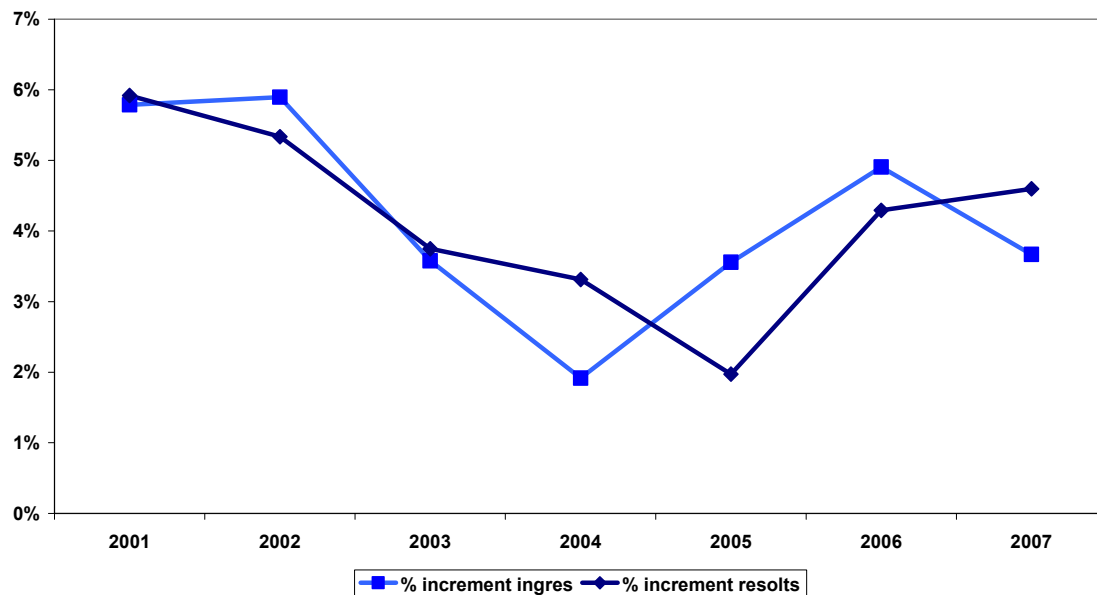
Si fem un primer anàlisi quantitatiu de la resolució, i ens fixem amb el nombre de sentències que dicta un òrgan judicial, ens adonem que el percentatge de resolució per sentència és molt baix, la qual cosa ens dona una dada qualitativa de la resolució i no és precisament favorable pel ciutadà, sobretot en penal, en que la sentència és la forma normal i òptima de finalització d'un procediment. Per contra, el nombre d'interlocutòries augmenta any rere any, el que posa en relleu que, o bé, hi ha més acabaments convencionals, o bé, hi ha més sobreseïments per motius formals o de fons que posen fi als procediments (prescripció, manca d'autors coneguts, etc...).

En definitiva considerem que la simple anàlisi quantitativa de la relació d'assumpes ingressats i resolts (taxa de resolució) no permet inferir la qualitat d'aquesta resolució, ni que el ciutadà obtingui una resposta satisfactòria a la seva demanda de justícia.

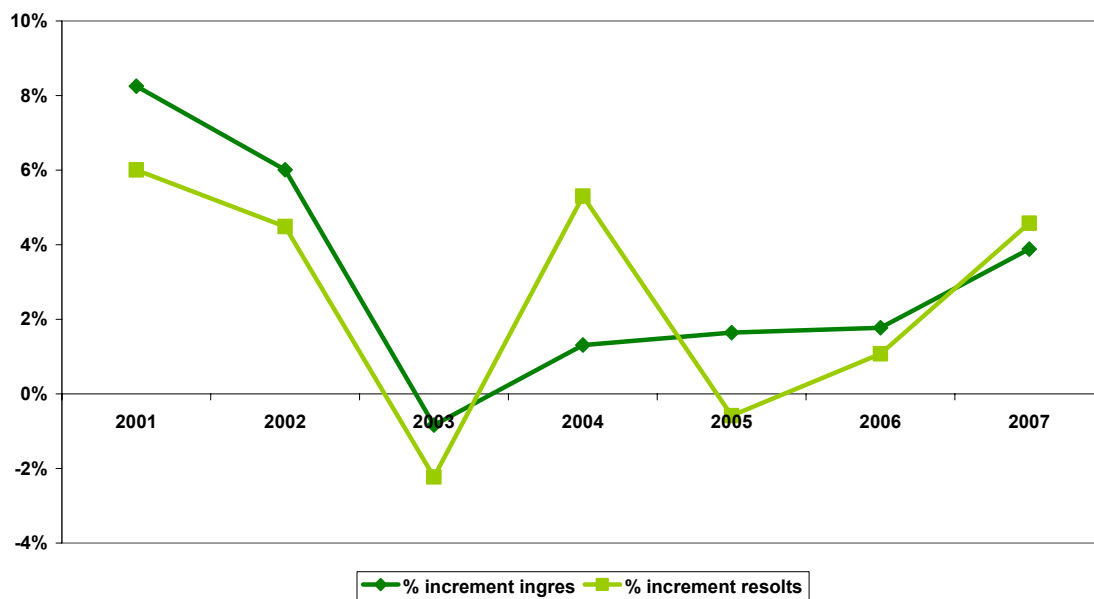
Un altre fenomen que un any més s'ha confirmat en aquest informe 2008, és que els òrgans judicials que presenten els indicadors judicials més negatius, cas paradigmàtic de la jurisdicció contenciós-administrativa, tenen més capacitat resolutòria. Per il·lustrar aquesta dada hem d'avançar que en el 2007 respecte el 2006, Espanya sense Catalunya ha incrementat la seva resolució en aquesta jurisdicció en un 14,88%; Catalunya sense la demarcació ICAB un 3,7%; Finalment, la demarcació ICAB en un 9,23%.

Així mateix, en l'evolució dels darrers vuit anys també s'ha confirmat que un descens del nombre d'assumpes ingressats en un any, no es tradueix forçosament en una millor resolució, ni en un descens de la pendència i la congestió de l'òrgan.

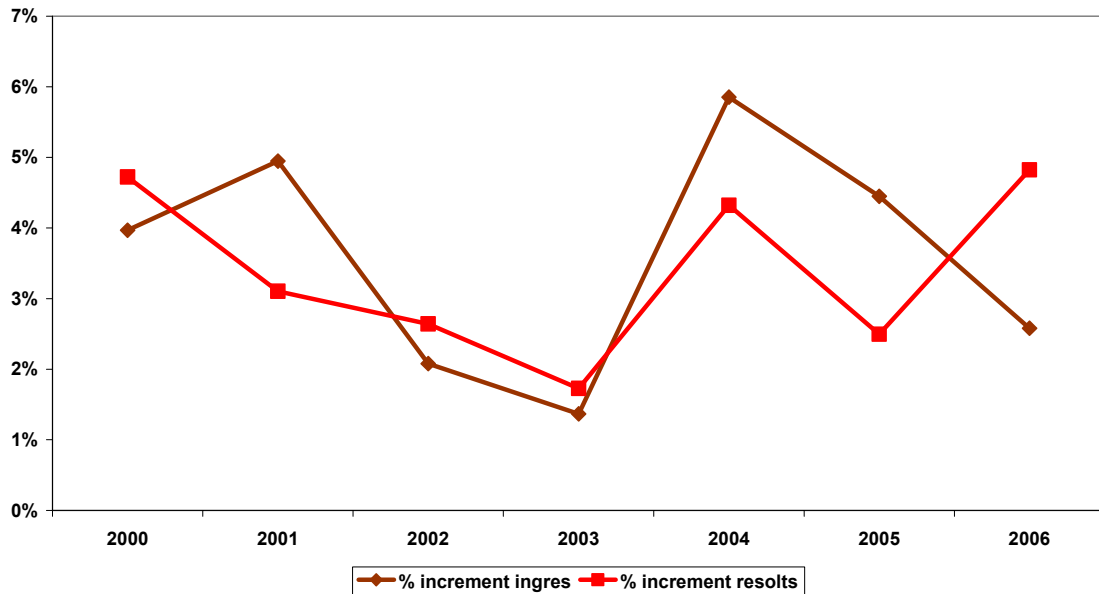
COMPARATIVA EVOLUCIÓ EN LA VARIACIÓ EN NOMBRE D'ASSUMPTE I RESOLUCIONS.
ESPANYA SENSE CATALUNYA

COMPARATIVA EVOLUCIÓ EN LA VARIACIÓ DEL NOMBRE D'ASSUMPTE I RESOLUCIONS.
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB.

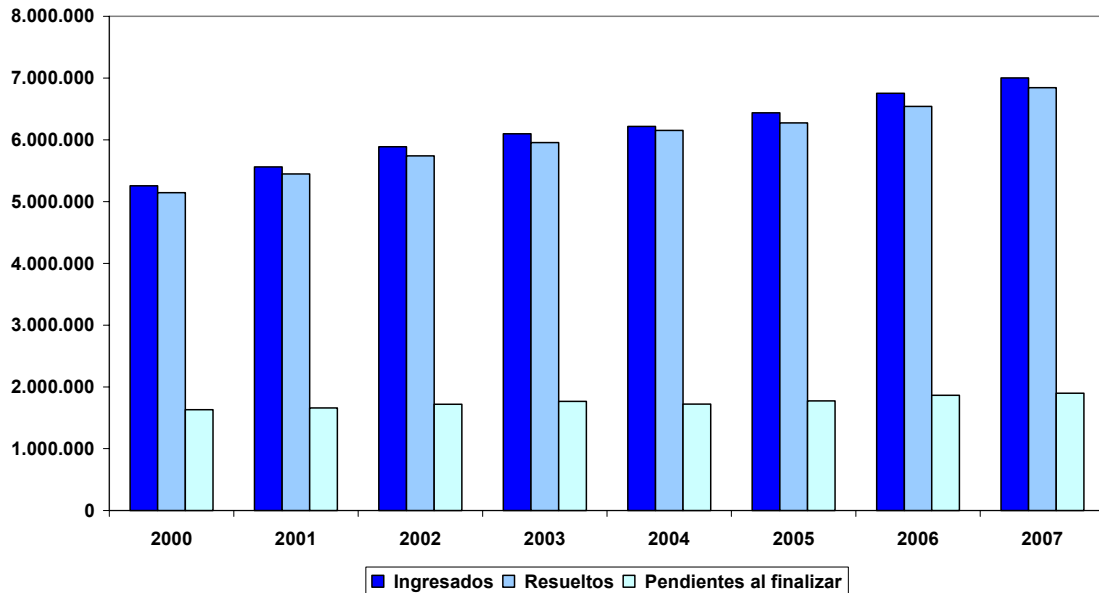

COMPARATIVA DE LA VARIACIÓ DEL NOMBRE D'ASSUMPTE I RESOLUCIONS.
DEMARCATIÓ ICAB.

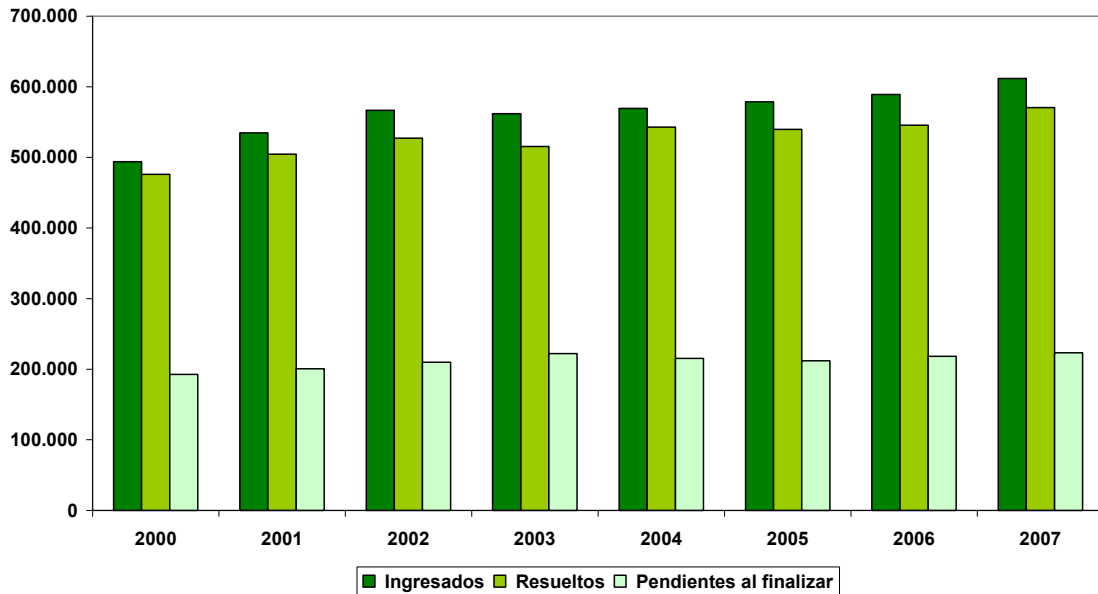

Això significa que malgrat l'òrgan judicial millori en la resolució, aquesta dada té una influència mínima en la pendència i la congestió que es manté estable.

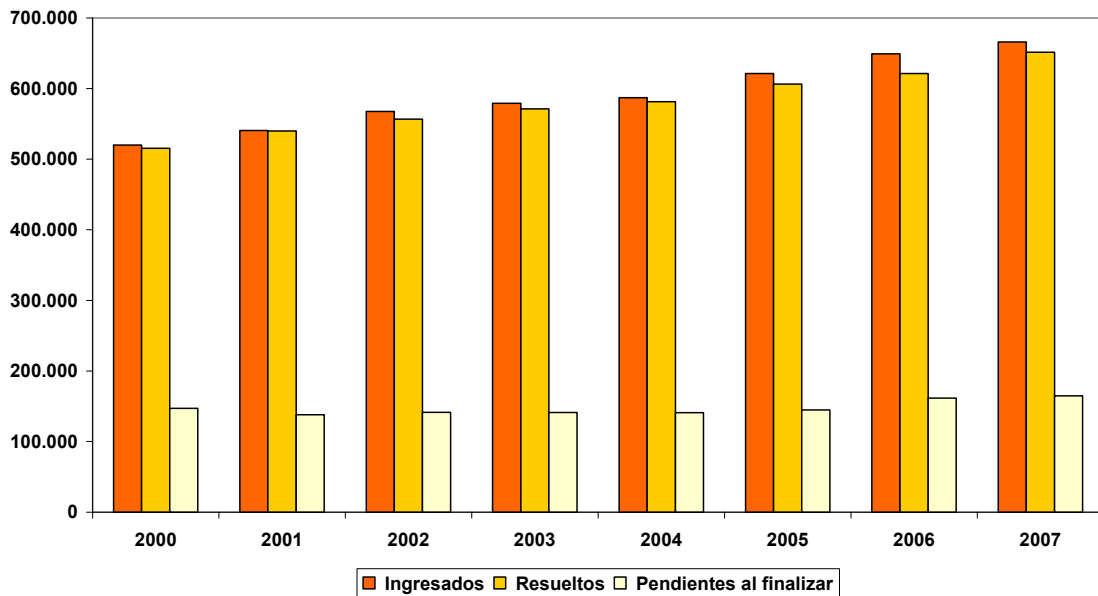
COMPARATIVA EVOLUCIÓ NOMBRE D'ASSUMPTE I RESOLUCIONS.
ESPANYA SENSE CATALUNYA . NÚMEROS ABSOLUTS.

COMPARATIVA EVOLUCIÓ NOMBRE D'ASSUMPTE I RESOLUCIONS.
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB. NÚMEROS ABSOLUTS.

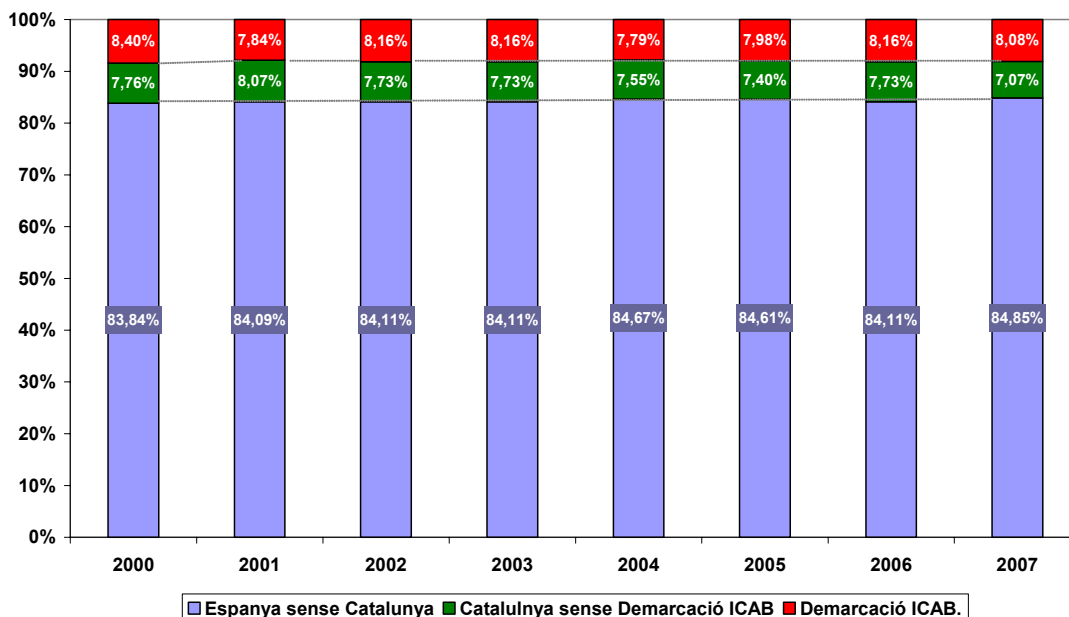
COMPARATIVA EVOLUCIÓ NOMBRE D'ASSUMPTE I RESOLUCIONS. DEMARCACIÓ ICAB.
NÚMEROS ABSOLUTS.

A continuació passem a exposar les xifres corresponents als assumptes resolts en la totalitat de les jurisdiccions a Catalunya i la demarcació ICAB, en relació a la totalitat dels assumptes judicials a Espanya.

La demarcació ICAB continua representant la meitat d'assumpes resolts respecte Catalunya i en torn al 8% respecte Espanya.

DISTRIBUCIÓ RESOLUCIONS ENTRE ELS DIFERENTS ÀMBITS TERRITORIALS

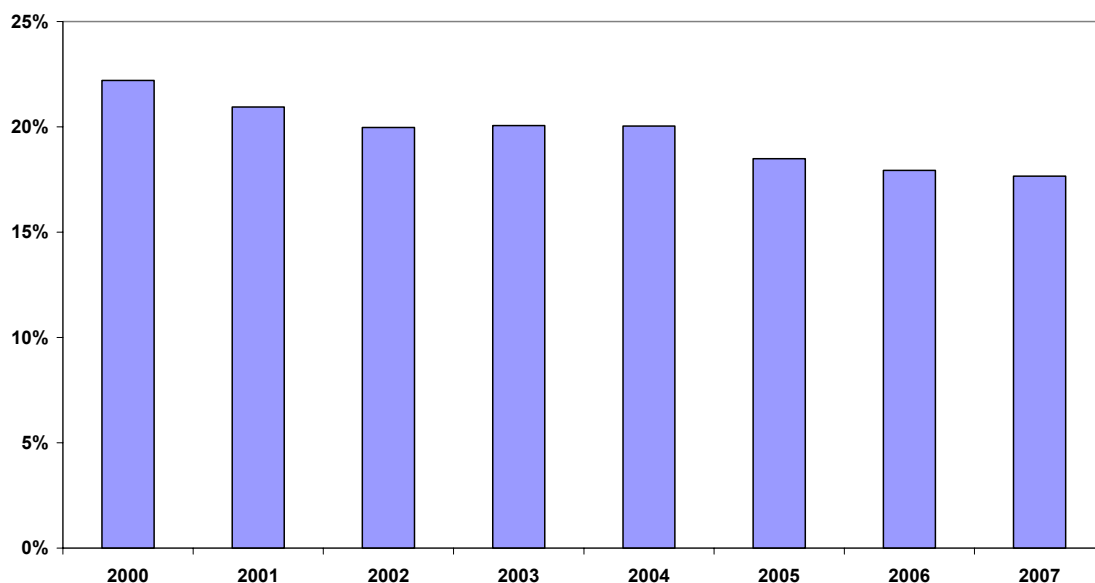
A part de l'augment de la litigiositat, malauradament hem de continuar apuntant com a probables causes de la pèrdua de la capacitat resolutiva: la manca d'òrgans judicials i la encara incipient modernització de les seus judicials, l'escassetat dels mitjans materials i personals, o d'altres causes com l'absència en el recompte de les diligències judicials que, com en el cas de les executòries, no es tenen en compte a l'hora de valorar aquesta activitat.

Les sentències

Hi ha diverses maneres de finalitzar un procediment; una d'elles és l'acabament per sentència.

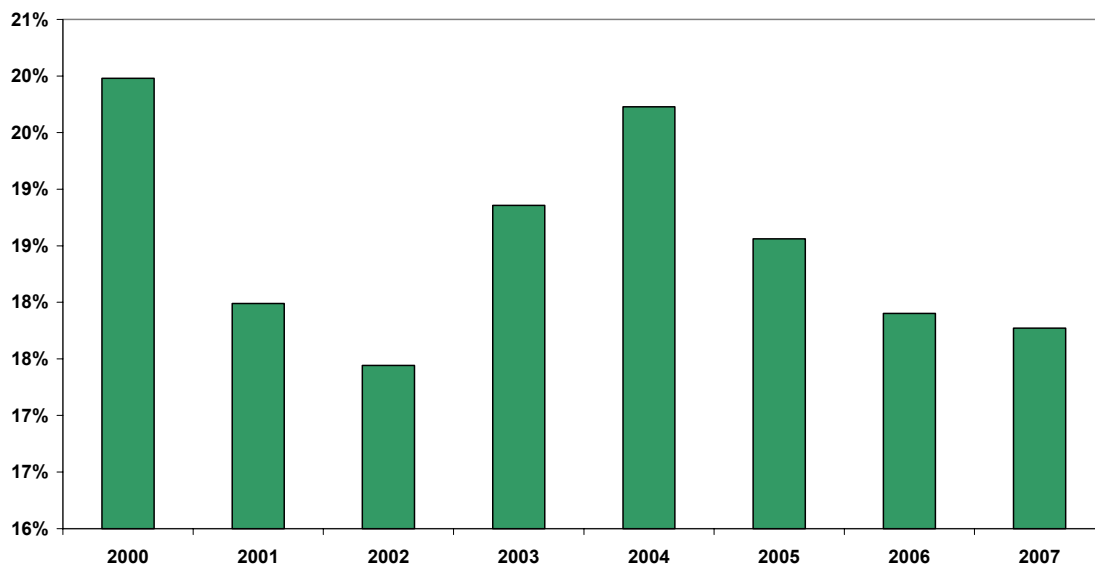
En aquest segon informe de la justícia, 2008 hem de confirmar la tendència que plantejaven en l'informe anterior, això és que el percentatge de sentències continua sent molt baix i la tendència és a disminuir any rere any. Tal i com s'observa en la gràfica, en el 2007 el nombre de sentències se situa en la franja entre el 15%-20%.

PERCENTATGE DE SENTÈNCIES SOBRE ASSUMPTESS INGRESSATS.
ESPANYA SENSE CATALUNYA.

Catalunya presenta la mateixa tendència a la baixa, sobretot des de 2004.

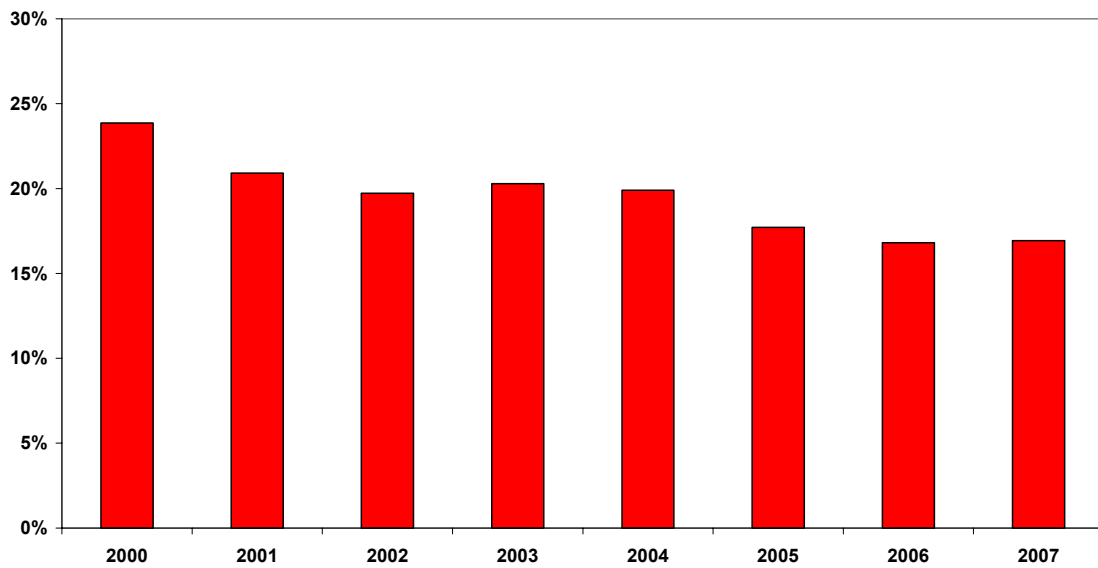
PERCENTATGE DE SENTÈNCIES SOBRE ASSUMPTESS INGRESSATS.
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB.

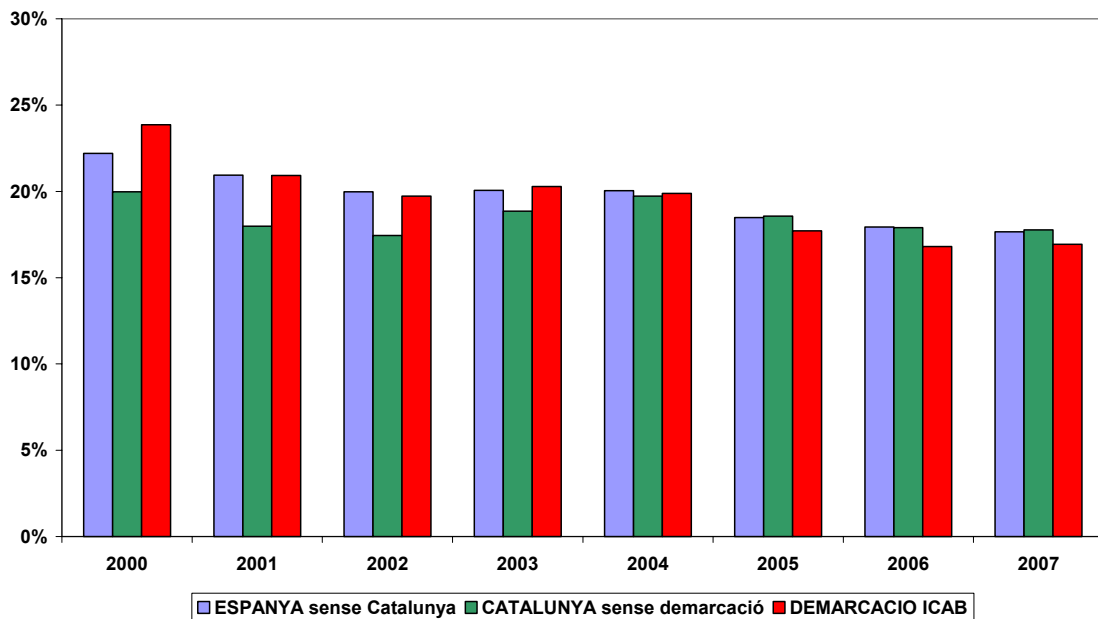
A la demarcació ICAB, tot i que el percentatge és superior a la resta de territoris comparats, la capacitat dels òrgans judicials de dictar sentències presenta també una tendència a la baixa. A més, cal matitzar aquestes dades, ja que en aquest territori s'inclouen les sentències que dicten Jutjats i Tribunals, l'àmbit territorial del qual excedeix l'àrea d'influència de l'ICAB.

**PERCENTATGE DE SENTÈNCIES SOBRE ASSUMPTESS INGRESSATS.
DEMARCACIÓ ICAB.**

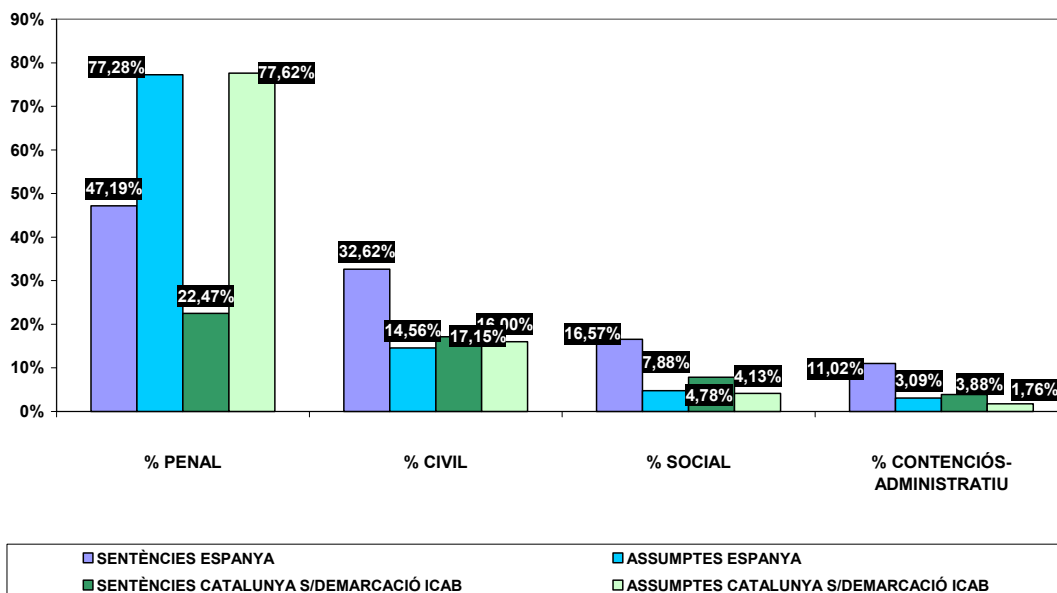
COMPARTIVA PERCENTATGE DE SENTÈNCIES SOBRE ASSUMPTESS INGRESSATS

Aquesta tendència a la baixa amb les sentències es pot observar amb més claretat, si ens fixem amb la variació de les sentències en els darrers vuit anys.

si comparem la distribució dels assumptes per cada àmbit jurisdiccional per cada àmbit jurisdiccional, podem comprovar com la proporció d'assumpptes que li correspon al penal no té res a veure amb el volum d'assumpptes de la resta d'àmbits jurisdiccionalss.

COMPARATIVA. DISTRIBUCIÓ DE SENTÈNCIES I ASSUMPTESS PER ÀMBITS JURISDICCIONALS (MITJANA 2000-2007)

Per veure quina ha estat l'evolució de les sentències en cadascú dels àmbits jurisdiccional vegeu els apartats corresponents.

Principals indicadors judicials. Taxa de resolució, pendència i congestió.

Els indicadors judicials mesuren la capacitat que tenen els òrgans judicials d'enllestir els assumptes que s'ingressen anualment, a més de resoldre sobre els assumptes pendents d'anys anteriors. Així, a través de les fórmules que examinarem a continuació sabem la capacitat resolutoria, la pendència i la congestió que presenta un òrgan judicial.

Cal tenir en compte que aquests indicadors són variables numèriques o quantitatives, la qual cosa no permet una anàlisi aprofundit del fenomen que mesura. Així, quan es mesura la capacitat resolutoria no és té en compte la naturalesa de l'assumpte o la seva complexitat processal.

Per exemple, en l'àmbit penal no és el mateix resoldre un sumari que un procediment urgent o, en la jurisdicció social, un acomiadament col·lectiu d'una empresa de múltiples treballadors front una reclamació salarial individual. Tampoc és té en compte els assumptes que han estat arxivats per defectes de tramitació o per impossibilitat de realització de l'acte, per exemple, en la jurisdicció contencios-administrativa.

Així mateix, tampoc poden tenir en compte els assumptes ingressats en els darrers mesos de l'any, sobretot si són assumptes complexos, ja que inevitablement passaran a engrossir la pendència.

Cal tenir present, no obstant això, que en àmbits com el penal, la pendència moderada no ha de ser una dada negativa si del que es tracta és d'esbrinar la veritat material dels fets i respectar els drets i garanties de l'acusat.

En línies generals, cal destacar que en el darrer any 2007, l'activitat global de Catalunya continua mantenint-se dintre de la mitjana espanyola i ocupa una posició intermèdia en relació a la resta de comunitats autònomes del territori espanyol. En concret, pel que fa als assumptes ingressats i resolts, Catalunya se situa darrera de

Andalusia i Madrid, i davant de la comunitat Valenciana. En assumptes pendents, Catalunya ocupa la segona posició seguida de Madrid i la comunitat valenciana.

En indicadors judicials: la taxa de resolució, pendència i congestió, en línies generals Catalunya es manté dintre de la mitjana espanyola, fins i tot en resolució lleugerament per sobre. La pendència continua sent una assignatura pendent ja que ens situem lleugerament per sobre de la mitjana espanyola. Finalment, la congestió enguany, segons dades del CGPJ ens situem justament en la mitjana espanyola, a diferència de l'any passat que la superàvem.

En línies generals, la demarcació ICAB destaca per tenir millor taxes de resolució, pendència i congestió que la resta de Catalunya i Espanya.

Això significa que si desglossem la demarcació ICAB del resta de Catalunya ens adonem que els resultats de Catalunya estan força mediatitzats per l'activitat a l'ICAB.

Per jurisdiccions, Catalunya (inclosa la demarcació ICAB) destaca en resolució en l'àmbit penal i social. Ara bé, la pendència i la congestió del contenciós administratiu es troba entre les més altes d'Espanya (juntament amb Castella-la Manxa).

La taxa de resolució

La taxa de resolució mesura la capacitat resolutiva dels òrgans judicials. És el coeficient que resulta de dividir el volum d'assumptes ingressats i els resolts en un mateix període.

El valor que comunament s'assigna als coeficients s'ha d'interpretar de la manera següent:

Taxa >1 = es resolen més assumptes que ingressen, per tant, disminueix la congestió i la pendència de l'òrgan

Taxa = 1= es resolen tants assumptes com entren. La taxa està en equilibri, malgrat els assumptes acumulats resten per resoldre.

Taxa <1 = es resolen menys assumptes dels que entren. S'acumulen i creix la pendència o assumptes en tràmit per l'any següent i la congestió total de l'òrgan.

Cal advertir que en el nostre informe, el valor 1 s'ha convertit en percentatge.

Com més alta sigui la taxa de resolució més capacitat resolutiva té l'òrgan.

La taxa de resolució és un indicador que valora la quantitat d'assumptes resolts en un òrgan judicial, però, caldria fer les següents precisions que haurien d'analitzar-se per tal que en posteriors edicions d'aquest informe, es tinguin en compte:

-no es tenen en compte els assumptes pendents

-no es tenen en compte els assumptes que han estat reiniciats

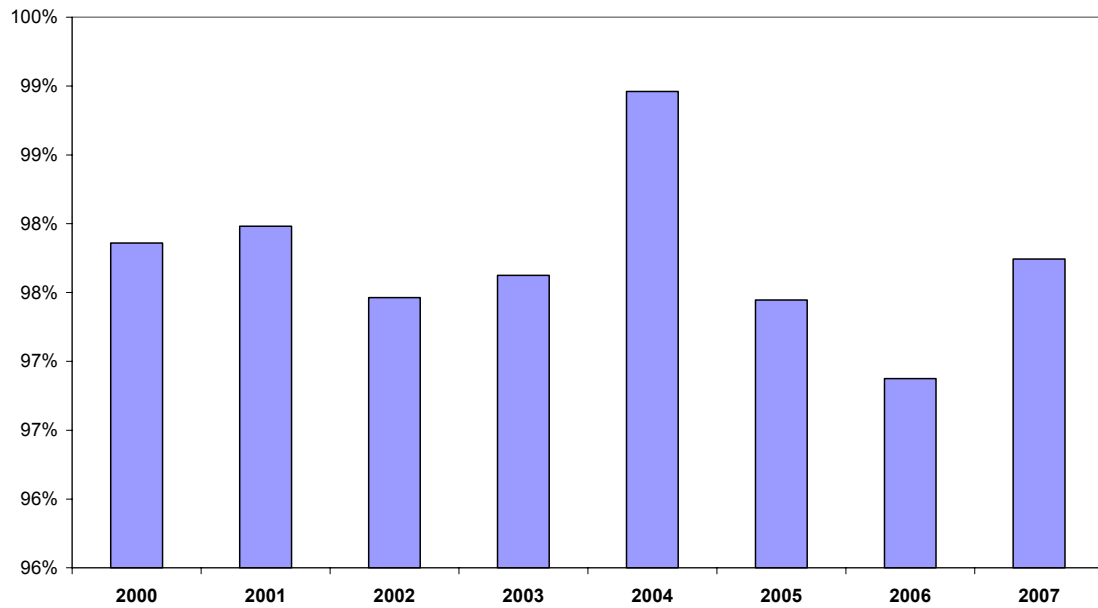
-no ens indica la qualitat de la resolució, es a dir, si es resol per sentència o per interlocutòria.

A més, a més, cal tenir en compte els mòduls de dedicació fixats pel CGPJ, cosa significa que encara que l'òrgan judicial estigui en una posició d'equilibri (100%) pot ser que no compleixi amb el rendiment mig.

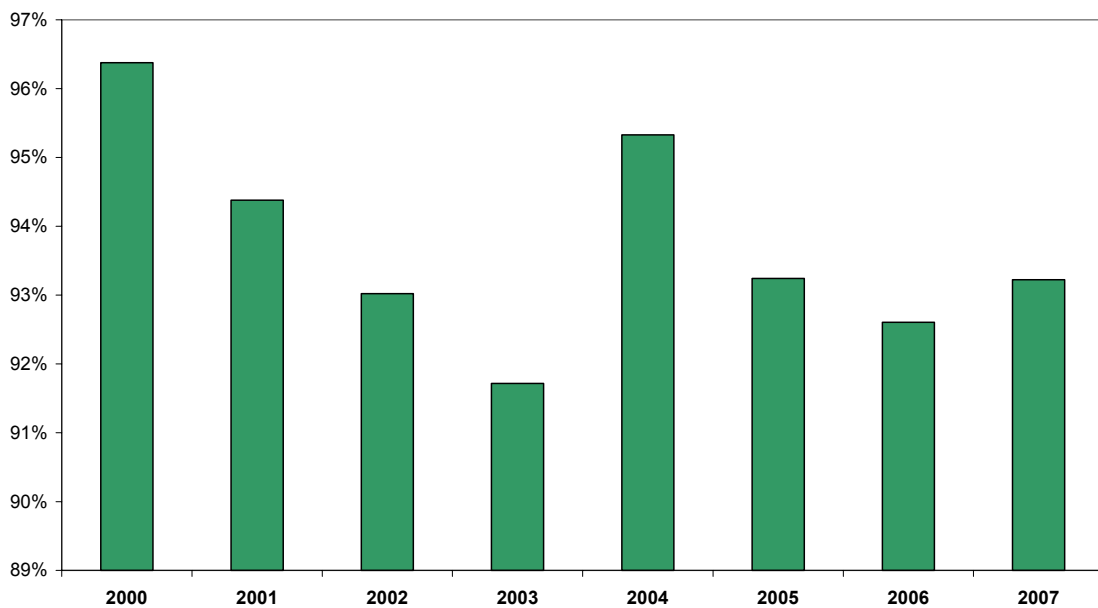
Hi ha també una propensió a pensar que una taxa en equilibri és una dada positiva, ara bé, atesa la situació de col·lapse endèmic de l'administració de justícia per que la taxa de resolució sigui considerada satisfactòria, aquesta ha de ser superior al 100%, és a dir, ha de poder resoldre assumptes pendents.

Vegem que ens indiquen les gràfiques:

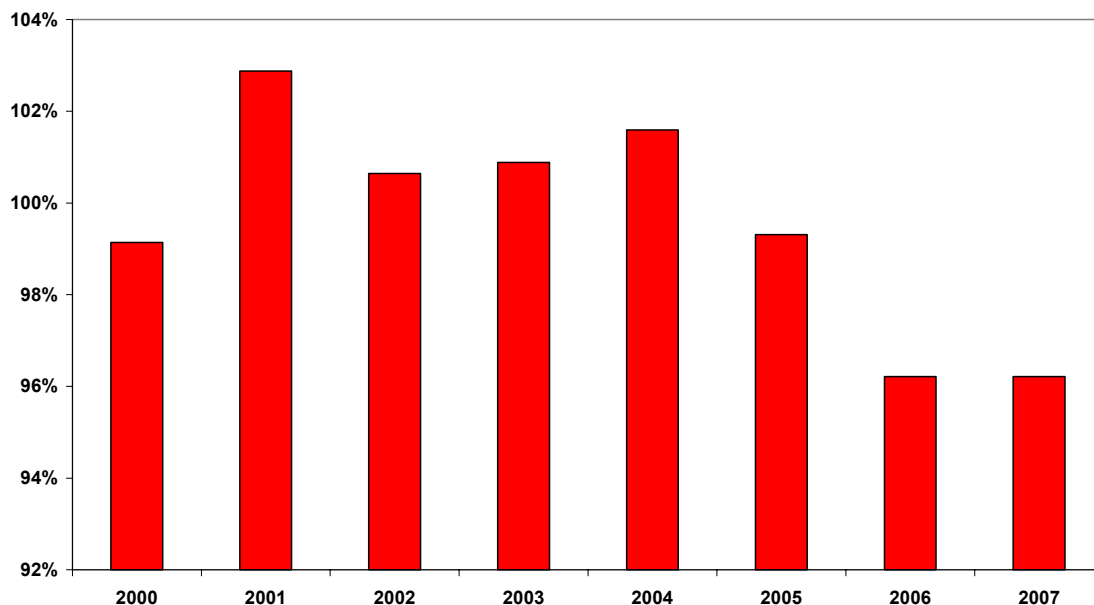
TAXA DE RESOLUCIÓ. TOTJES JURISDICCIONS. ESPANYA EXCLOSA CATALUNYA.

TAXA DE RESOLUCIÓ. TOTES JURISDICCIONS. CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ.

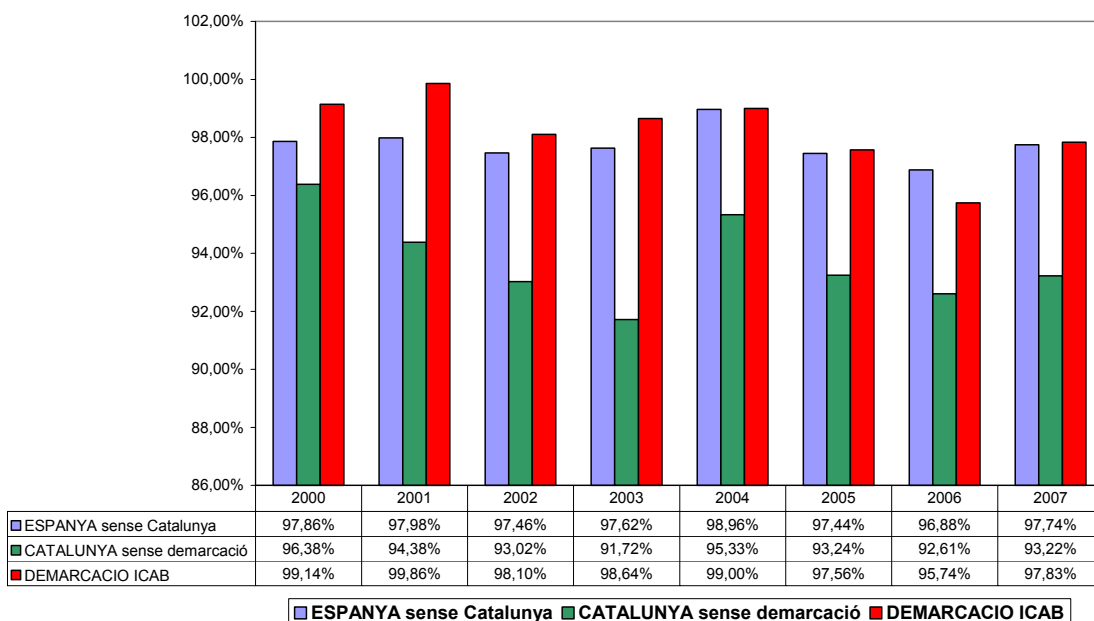
TAXA DE RESOLUCIÓ. TOTES JURISDICCIONS. DEMARCACIÓ ICAB.

La tendència de la resolució indica una millora en el darrer any 2007, tot i que cap dels territoris comparats assoleix la posició d'equilibri (100%). En la demarcació ICAB la millora és menor que la resta de territoris.

Com s'observa en les gràfiques la pèrdua de capacitat resolutòria segueix una tendència a la disminució, amb més o menys oscil·lacions, des de 2004 (amb l'excepció ja feta del 2007).

TAXES DE RESOLUCIÓ COMPARADES. TOTES JURISDICCIONS.

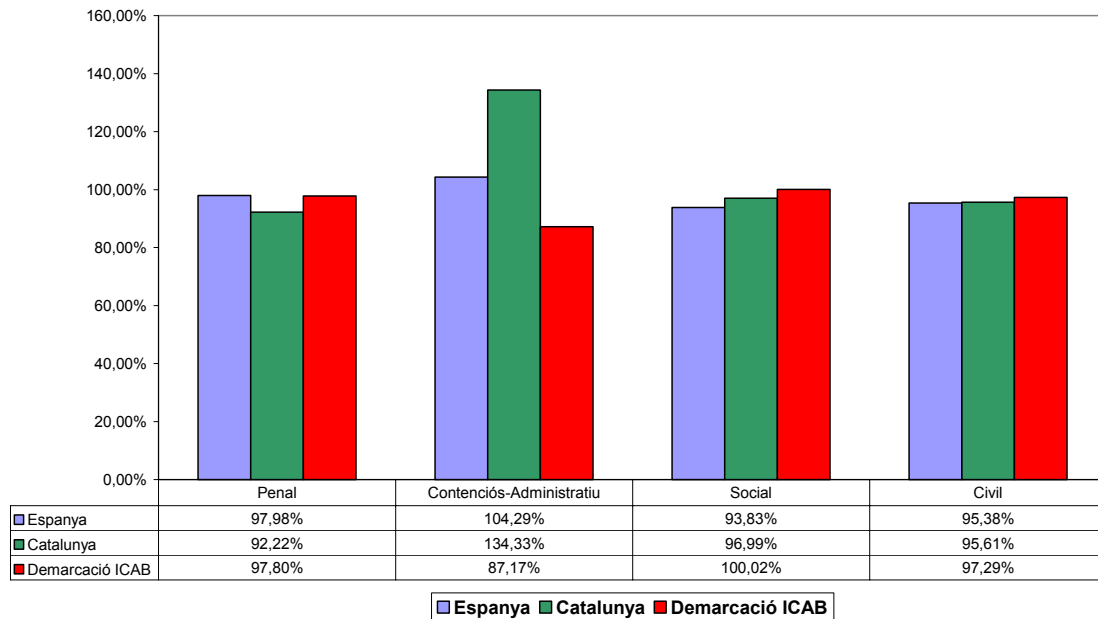

Per jurisdiccions, el contenciós-administratiu, malgrat ser la jurisdicció més col·lapsada té l'indicador de la resolució més alt (excepte la demarcació ICAB),

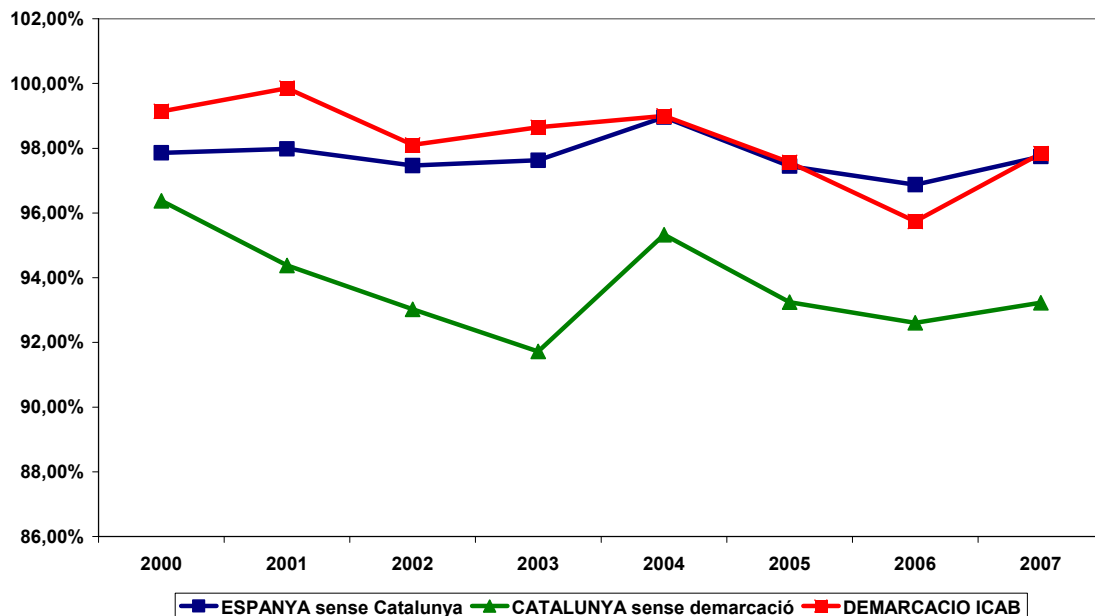
seguit de la jurisdicció social, lleugerament per sota es troba la penal i la darrera és la civil. Aquest fenomen que d'entrada pot ser una dada positiva cal posar-lo en relació amb els motius que han justificat l'arxiu.

La demarcació ICAB obté els millors indicadors judicials, excepte en el contenciós-administratiu, molt per sota de la mitjana de la resta de territoris (per analitzar les causes, vegeu l'àmbit contenciós-administratiu).

TAXA RESOLUCIONS MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

TAXA DE RESOLUCIÓ COMPARADA. TOTES JURISDICCIONS.

Aquesta situació obeeix al fet que la nostra demarcació, sobretot el partit judicial de Barcelona, acumula al voltant del 54% dels jutjats de Catalunya, alguns dels quals tenen competències més enllà d'aquest àmbit territorial. A més, la demarcació ICAB aglutina al voltant del 45,5% de la població de tot Catalunya, la qual cosa provoca, inevitablement, que bona part del pes de tota l'activitat recaigui sobre l'ICAB.

En conclusió, l'evolució de la taxa de resolució ens mostra que els òrgans judicials continuen perdent gradualment capacitat resolutòria des de 2004. L'increment de la litigiositat i de la pendència no permet solucionar la congestió.

Tot i així, per a valorar amb justícia la capacitat resolutòria dels òrgans judicials, sobretot dintre d'un context d'anàlisi micro- jutjat per jutjat-, cal tenir en compte variables, tals com la mobilitat judicial, les situacions de vacants i baixes; interinatges que distorsionen el funcionament normal dels òrgans judicials. Com tindrem ocasió d'exposar més endavant, de vegades, el jutge ha d'ocupar part del seu temps a ensenyar els nous funcionaris interins que no disposen de la suficient preparació. També un jutge quan arriba nou el seu destí li cal un temps per adaptar-se al nou lloc de treball, entre altres situacions.

Cal afegir, com ja ho varen fer en l'anterior informe i, enguany hi insistim, que existeix una tendència a identificar capacitat resolutiva amb activitat i rendiment de jutges i magistrats, exclusivament.

Ens oblidem que per a que un assumpte es resolgui satisfactòriament, cal la intervenció activa de tots els actors que intervenen en els processos, inclòs el mateix justiciable.

La taxa de pendència

La taxa de pendència recull el volum d'assumpes que resten pendents per resoldre en finalitzar el període analitzat.

És el coeficient que resulta de dividir el nombre d'assumpes en tràmit a 31 de desembre d'un any pels assumpes resolts en el mateix any.

La utilitat d'aquesta taxa és mesurar si el volum d'assumpes pendents de l'any anterior es resolen en el període examinat s'acumulen al següent.

Un òrgan es troba en millor situació quan, a més dels assumpes ingressats aquell any, també liquida els que arrossega dels anys anteriors.

Els valors atribuïts són els mateixos que en la taxa de resolució, la qual cosa significa que com més alta sigui la taxa de pendència, més són els assumpes endarrerits o pendents, i en conseqüència, més alta serà la congestió en l'òrgan judicial o la jurisdicció.

Insistim que encara que hi hagi més assumpes pendents, això no significa que l'òrgan judicial sigui menys eficaç; com hem dit, no tots els retards són atribuïbles al funcionament del sistema judicial.

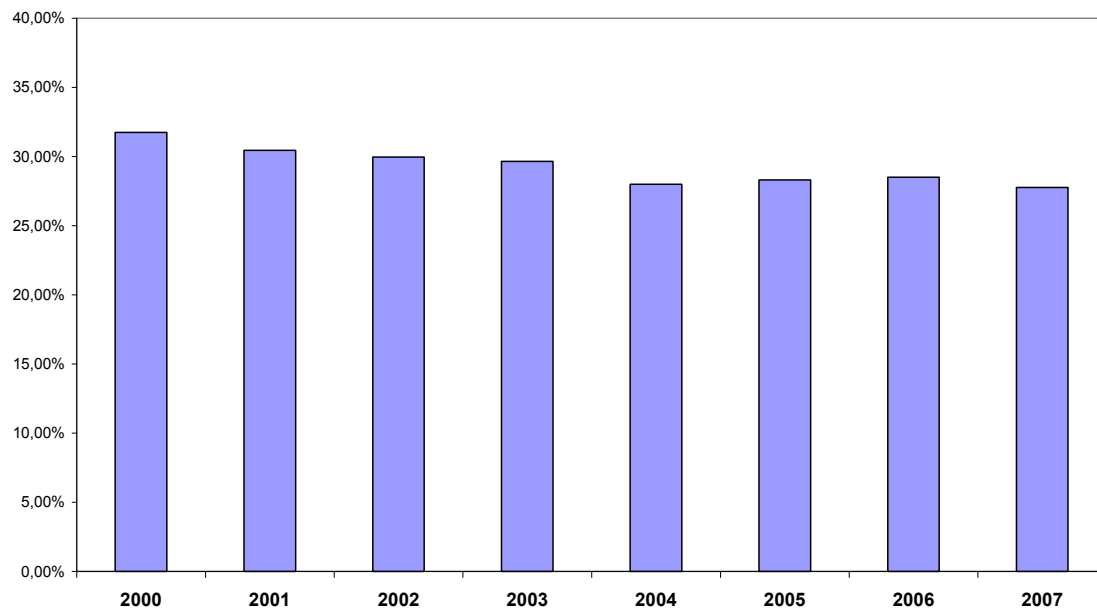
Hi ha una sèrie de factors que provoquen una pendència inevitable, cosa que motiva que sigui més apropiat parlar d'assumpes en gestió que pròpiament pendència.

- Els casos que s'incorporen al final del període anterior
- Assumpes complexos que suposen molt temps per a la seva tramitació
- Assumpes d'especial complexitat pel volum de parts en el procés
- Vacants judicials que causen pendència i endarreriments no desitjats

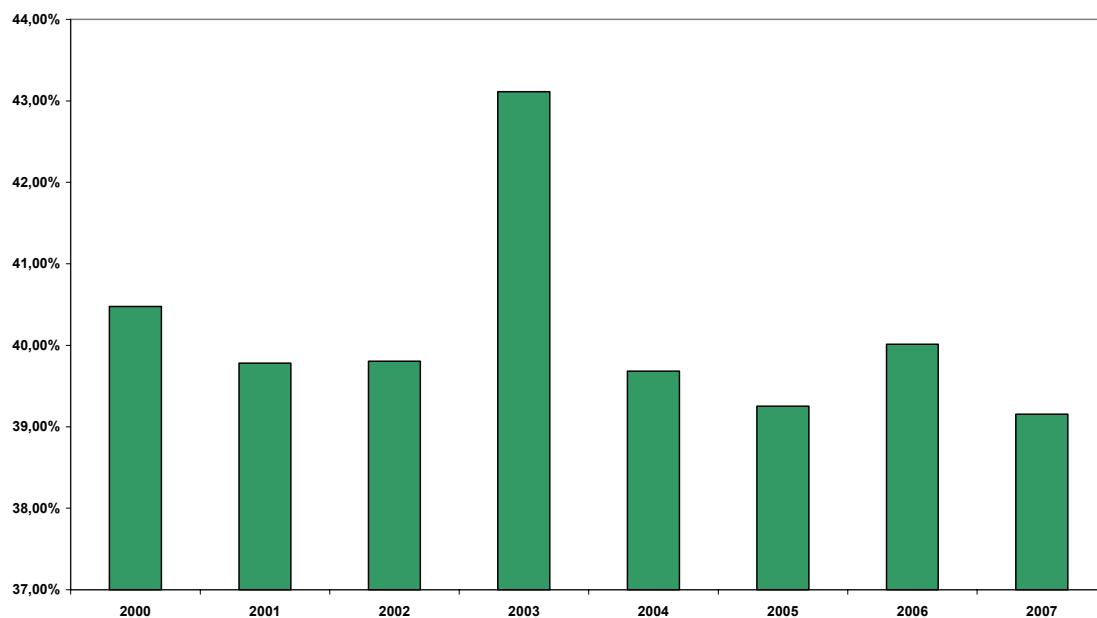
En línies generals, la pendència sembla en el 2007 haver millorat després que en el 2006 hi hagués un fort augment en tots els territoris. La causa probable és la

millora de la capacitat resolutòria. No obstant això, la diferència és mínima, la qual cosa no permet parlar encara de millores generalitzades en cap dels territoris analitzats.

TAXA DE PENDÈNCIA. TOTES JURISDICCIONS. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

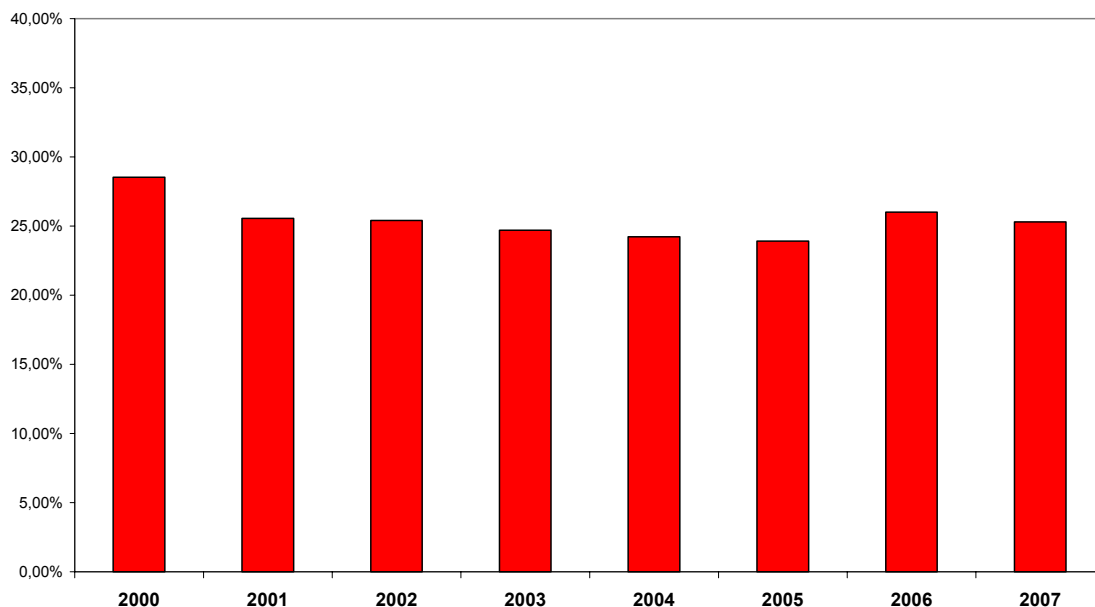

TAXA DE PENDÈNCIA. TOTES JURISDICCIONS. CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ

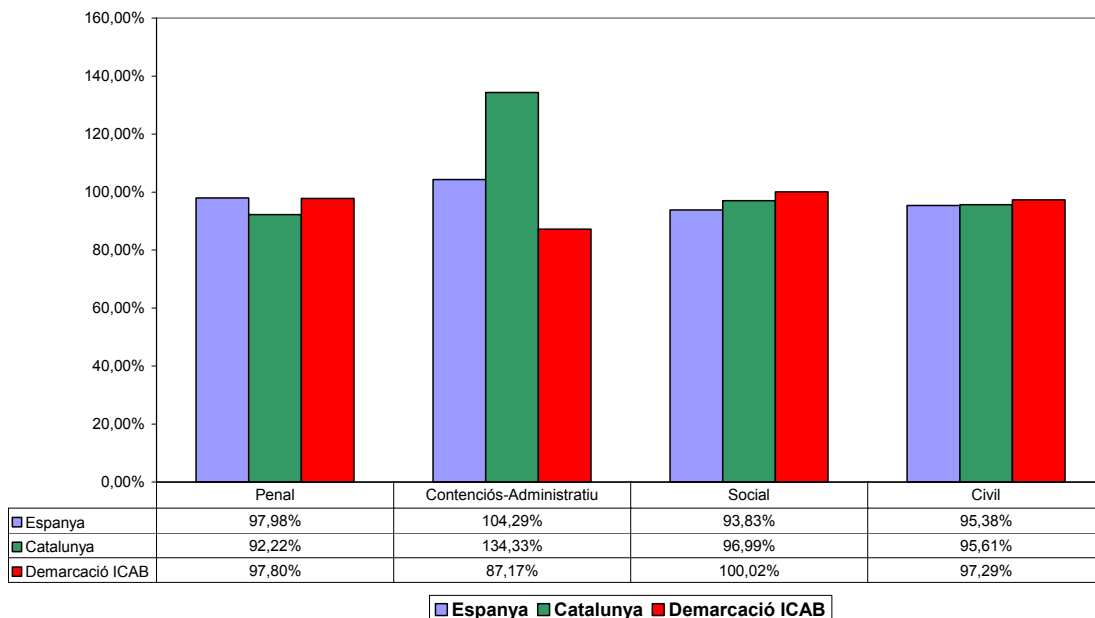

TAXA DE PENDÈNCIA. TOTES JURISDICCIONS. DEMARCACIÓ ICAB.

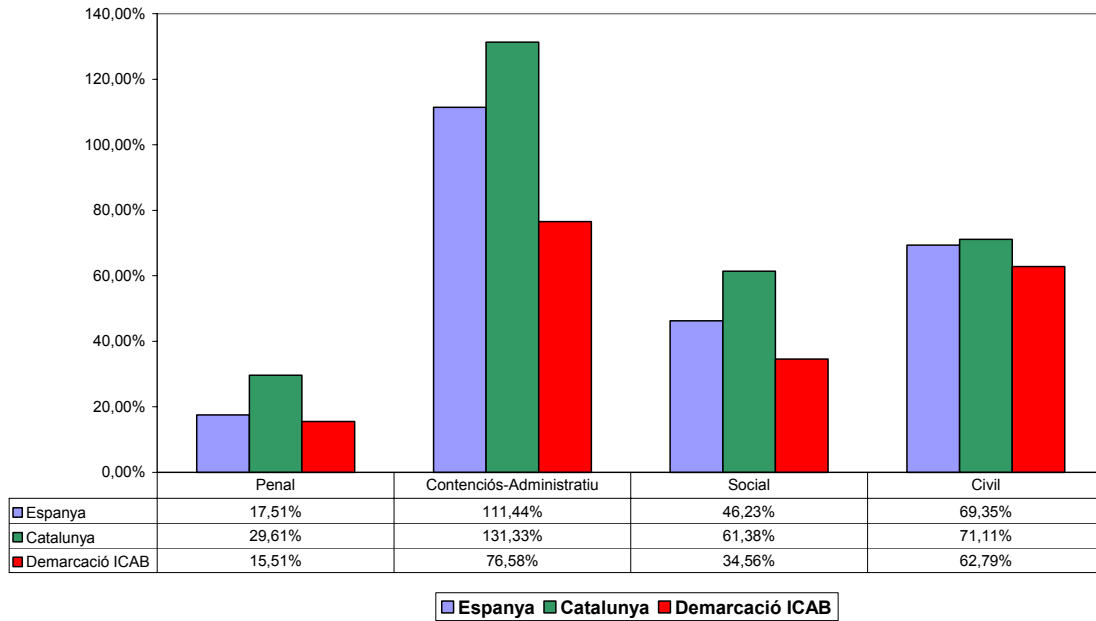
Si comparem els tres territoris en un mateix gràfic, ens adonem que la reducció mínima de la pendència en el 2007, no ens permet situar-nos en la situació del 2004, any en que la taxa de pendència va ser més satisfactòria.

TAXA RESOLUCIONS MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

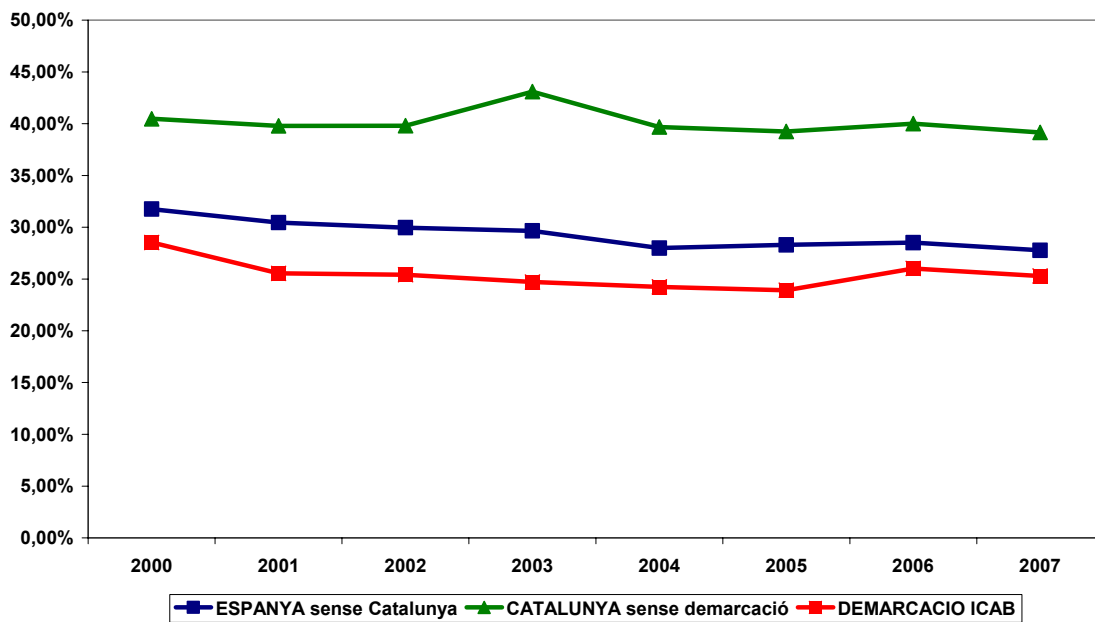
Podem afirmar que la situació de la pendència per jurisdiccions segueix la mateixa tendència en els darrers 7 anys, això és: la jurisdicció que presenta aquest indicador més alta és la contenciós-administrativa, seguida de la civil, la social i la penal.

TAXA PENDÈNCIA MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

La demarcació ICAB continua tenint els millors indicadors, sense excepcions.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA. TOTES JURISDICCIONS.

La taxa de congestió

Aquesta taxa és el coeficient de dividir els assumptes en tràmit a l'inici del període, sumats als ingressats en el mateix període, pels assumptes resolts al final del mateix període. La congestió és juntament amb la pendència els indicadors que mesuren la saturació de l'òrgan judicial.

Els valors assignats a aquesta taxa s'han d'interpretar de la manera següent:

Taxa= 1 No hi ha congestió. Al final del període s'han resolt tots els assumptes del jutjat i es comença el període següent sense res pendent.

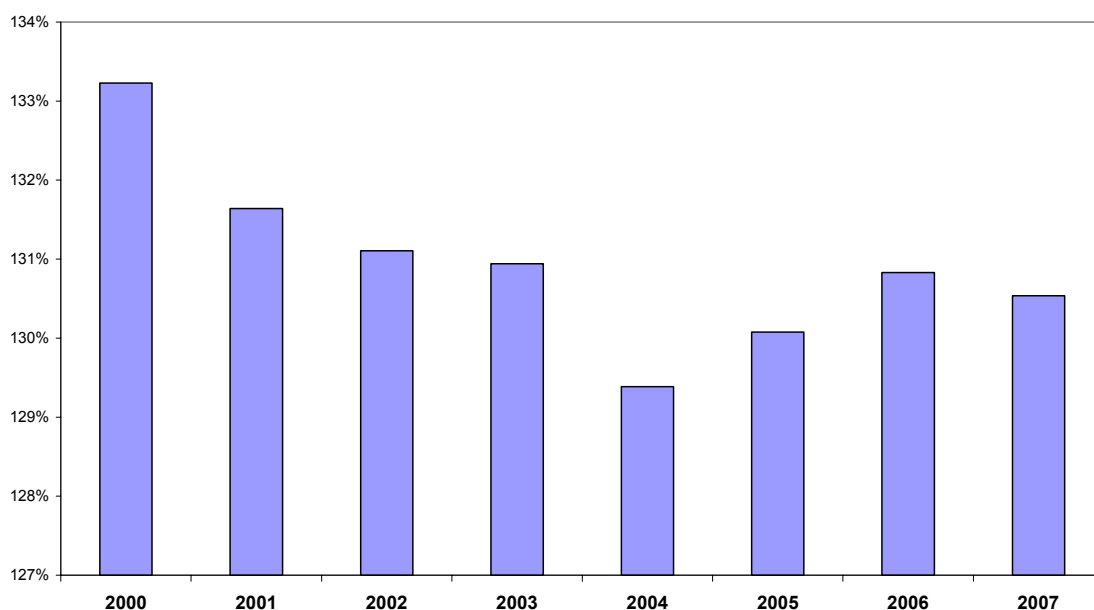
Taxa > 1= hi ha congestió. Com més alta sigui la taxa més alta serà la congestió de l'òrgan judicial.

En línies generals, la congestió, tot i presentar en els darrers vuit anys una línia tendent a la baixa a Espanya i demarcació ICAB, el cert és que continua situant-se a uns nivells molt elevats.

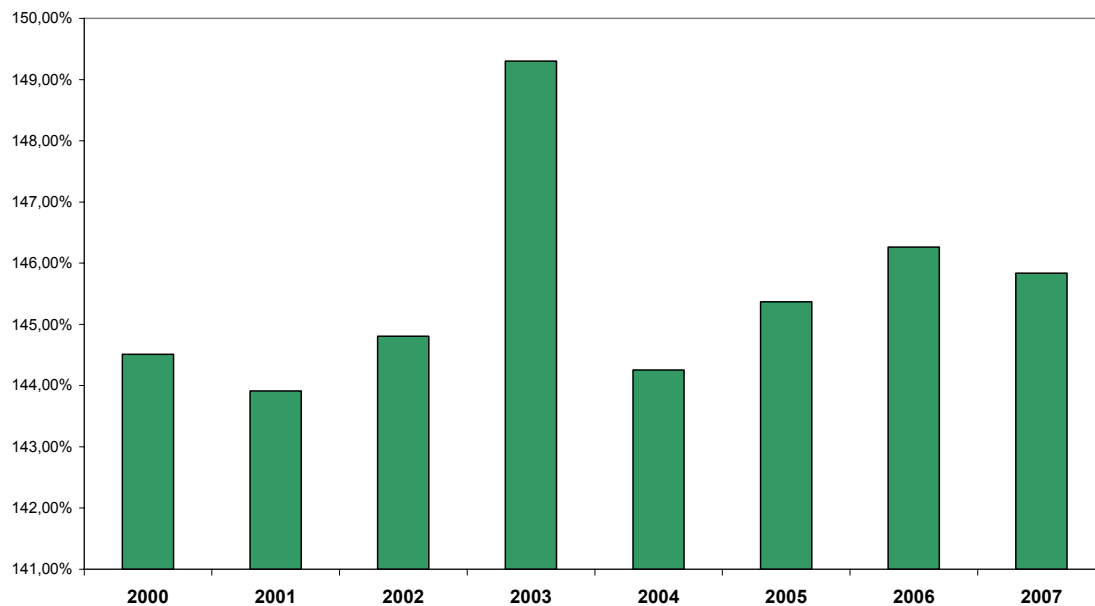
La congestió segueix una evolució paral·lela a la de la pendència. Així, després de que aquest indicador augmentés en el 2006, el 2007 ha vist lleugerament reduïda la congestió en els tres territoris comparats, a causa de la millora en la resolució.

Nogensmenys, aquesta millora no situa la congestió en els nivells ni del 2005 ni del 2004. Per tant, cal parlar d'una millora relativa.

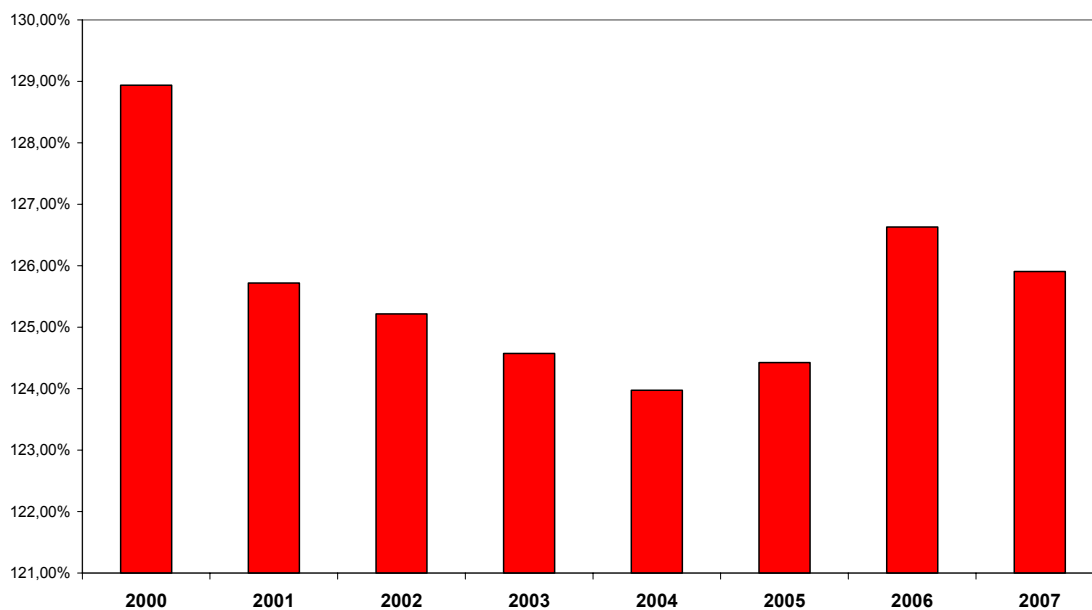
TAXA DE CONGESTIÓ. TOTES JURISDICCIONS. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

TAXA DE CONGESTIÓ. TOTES JURISDICCIONS. CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB.

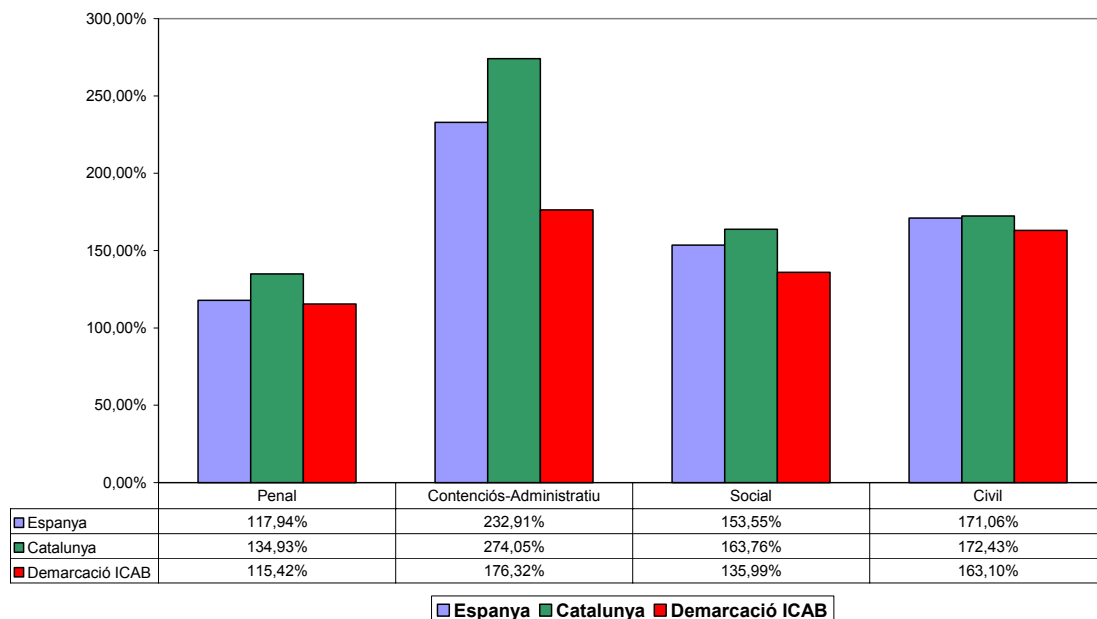

TAXA DE CONGESTIÓ. DEMARCACIÓ ICAB. TOTES JURISDICCIONS.

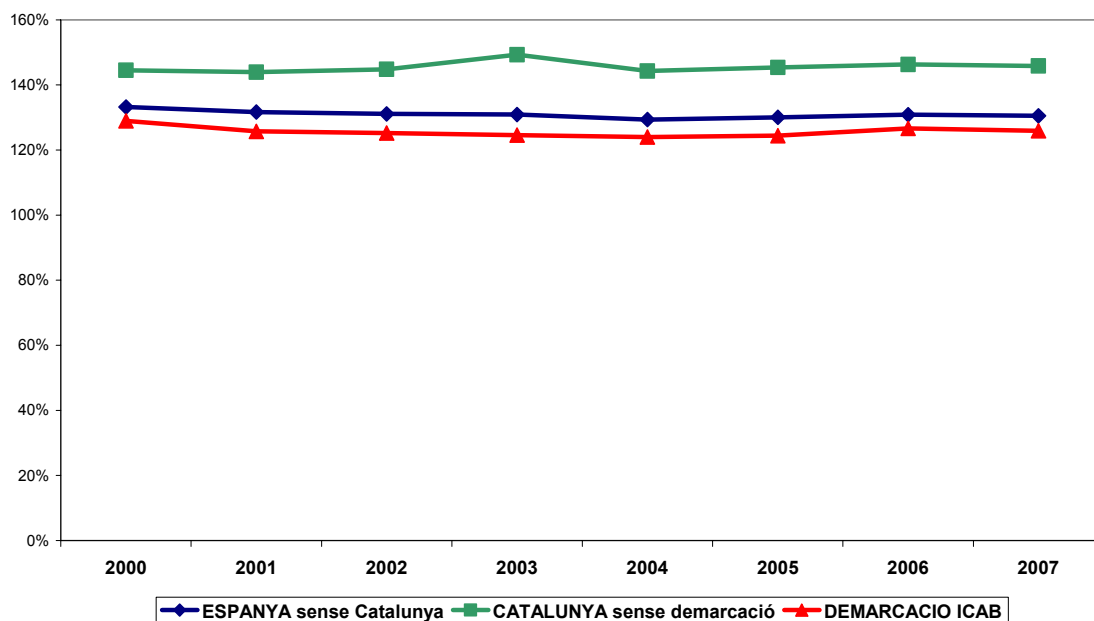

La jurisdicció més congestionada als tres territoris comparats continua sent la contencions-administrativa, malgrat té una capacitat resolutòria per sobre de la situació d'equilibri, seguida de la civil, social i penal.

TAXA DE CONGESTIÓ MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

TAXA DE CONGESTIÓ COMPARADA. TOTES JURISDICCIONS.

4.- El funcionament dels òrgans judicials

Aquest apartat es refereix al funcionament intern dels jutjats, des d'un punt de vista de l'eficàcia i l'eficiència del servei públic de la justícia. Els indicadors i les dades que es fan servir s'han obtingut del CGPJ, en concret, dels informes anuals i dels estudis i monogràfics específics que dur a terme aquest organisme.

Aquest apartat té com a objectiu aprofundir, encara que no tant com ens agradaria, en la qualitat de la justícia, ja que l'anàlisi quantitativa no és suficient per detectar les problemàtiques i fer propostes adients per millorar la qualitat d'aquest servei.

Com ja varem posar en relleu en l'anterior informe de la justícia, malgrat considerem que els indicadors judicials són importants i útils, no són suficients per un estudi acurat del fenomen. Hi ha variables que no es tenen en compte com són la naturalesa dels assumptes, les dificultats processals i substantives inherents a aquests, entre altres variables, que influeixen en la capacitat de gestió i resolució d'un òrgan judicial.

Cal afegir que l'orientació dels indicadors de qualitat que consten en el CGPJ tendeixen a focalitzar-se excessivament en els aspectes de rendibilitat i l'eficiència judicial. Per aquest motiu creiem que les dades quantitatives s'han de creuar amb els estudis que el CGPJ i el CGAE dur a terme sobre l'opinió que té el ciutadà sobre la justícia.

No hem d'oblidar que al finalitat d'aquest servei que es presta al ciutadà no és altre que fer justícia, amb totes les garanties pel justiciable. Si bé, es podrà millorar en les aplicacions tecnològiques, en una major organització i coordinació entre els jutjats i tribunals o en un major rendiment judicial, caldrà tenir sempre present el sistema de garanties, base de la nostra democràcia, que es planteja com imperatiu indepassable.

Els indicadors de funcionament són:

- la càrrega de treball
- els mòduls de dedicació
- la taxa de sentència
- els recursos
- les executòries

Enguany, l'ICAB ha dut a terme un estudi exhaustiu sobre el temps de resposta dels assumptes judicials en mesos i, a més, ens ha interessat ampliar l'apartat relatiu a les executòries, ja que a principis de 2008 va ser objecte d'un monogràfic específic pel CGPJ i creiem convenient valorar-lo i expressar les nostres opinions al respecte.

Aquest apartat s'ha elaborat amb la informació que ens ofereix el CGPJ, en el justícia dato a dato i també amb els estudis monogràfics següents: *El personal al servei de l'administració de justícia, línies bàsiques del programa de treball*, elaborat pel Departament de Justícia, Observatori Català de la Justícia, abril 2008; el primer informe año 2008, *Encuesta a la carrera judicial, situación laboral*, CGPJ, 2008; *Encuesta a la carrera judicial, diagnóstico y sugerencias (sobre retrasos procesales y temas a mejorar)*, segundo informe, CGPJ, 2008; la abogacía vista por los abogados, Tercer Barómetro Interno de Opinión del CGAE, informe mayo 2008. Cal advertir, que en aquest apartat només es realitzarà una menció general a cadascú d'aquests indicadors, explicant la manera en què han estat obtinguts i resumint algunes de les informacions que el CGPJ ha facilitat pels darrers anys.

L'anàlisi en profunditat es realitza en cadascun dels àmbits jurisdiccionals, donat que, com veurem, la mitjana global distorsiona en bona mida els resultats dels òrgans judicials.

La càrrega de treball

És la mitjana d'assumpes ingressats o registrats en un òrgan judicial durant un any. És també un instrument que permet detectar el volum de treball al que s'enfronta un òrgan judicial sense que aquest quedi ni col·lapsat ni infrautilitzat.

El CGPJ fa servir aquesta dada per calcular els mòduls d'entrada d'assumpes i també els de sortida dels òrgans judicials.

La fórmula emprada per calcular aquesta mitjana és el total d'assumpes ingressats dividit pel nombre d'òrgans que hi ha en el territori.

Tot i que el Consejo no ho fa, caldria posar aquesta dada quantitativa amb la qualitativa, és a dir, amb la naturalesa dels assumpes i la seva complexitat processal, amb la finalitat de tenir una idea més exacte del tipus de càrrega que suporta un òrgan judicial.

Tanmateix, com exposàvem en la introducció d'aquest apartat, el deficient sistema de càlcul de nombre d'assumpes ingressats que es verifica en tot el territori espanyol; la manca d'aplicació del pla de transparència judicial aprovat per Consell de Ministres en el 2005, juntament amb el fet que continuïn sense implementar-se els protocols unificats de recollida i tractament de dades, impossibilita un estudi exhaustiu i contrastat de les càrregues de treballs que suporten els òrgans judicials.

Com tindrem oportunitat d'analitzar exhaustivament en l'estudi complementari dedicat a les delegacions, tots els òrgans judicials dels partits judicials que conformen la demarcació ICAB (excepte el de Barcelona) excedeixen els mòduls d'entrada en els darrers 7 anys. Hi ho fan a molta distància dels mòduls fixats (vegeu, l'activitat i el funcionament de l'Administració de Justícia en la demarcació ICAB).

L'afirmació que els òrgans judicials treballen amb una excessiva càrrega de treball i per sobre de les seves possibilitats ha estat corroborada pels mateixos encarregats d'impartir justícia, això és: els jutges i els magistrats.

Així, la valoració de la càrrega de treball que suporten els òrgans judicials ha estat una de les preguntes del qüestionari de la *Encuesta a la Carrera Judicial, Situación Laboral, Primer Informe 2008*, elaborat pel CGPJ. En concret, es va preguntar els representants de la judicatura per la valoració de la càrrega de treball del seu destí actual. El resultat va ser que 7 de cada 10 jutges (71%) declaren que s'enfronten a massa càrrega de treball. Tanmateix, que tenen una adequada càrrega de treball és una opció que varen escollir una quarta part dels jutges.

En els dos darrers anys aquesta pregunta ha obtingut el mateix resultat.

És evident que en aquesta valoració hi influeixen dues variables: la comunitat autònoma que exerceixi el jutge i el tipus de jutjat al que estigui destinat. Així els jutjats que en major proporció valoren que tenen una excessiva càrrega de treball són: els jutjats de primera instància, els d'instrucció i els contenciosos-administratius. Coincideix amb aquells que tenen els indicadors de resolució, pendència i congestió més negatius. És a dir, els que suporten la major part de l'activitat jurisdiccional a Espanya.

Per comunitat autònoma, Catalunya se situa entre les comunitats que el percentatge de descontentament amb la càrrega de treball és més alta (76% considerem que tenen massa càrrega de treball; 21,1% la càrrega és adequada; 1% tenen poca càrrega; un 2% no contesta). Canàries, Múrcia, València, Madrid també estan en aquesta línia.

En contrast, les CCAA on hi ha un major percentatge de jutges que consideren que la càrrega de treball és adequada són: La Rioja, Astúries, Navarra, Cantàbria i la Comunitat Basca. També s'ha d'afegir que són comunitats que no tenen un taxa de població gaire elevada i un menor nombre d'assumpes ingressats.

És anecdòtic que, per jutjats, els mercantils siguin els que consideren que tenen poca càrrega de treball (7,7% dels jutges entrevistats). Catalunya és un bon exemple del col·lapse que viuen diàriament aquests jutjats. En concret, els de la ciutat de Barcelona, el problema de la sobrecàrrega de treball està a l'ordre del dia, fins al punt, que ha mobilitzat públicament als magistrats d'aquesta especialitat (vegeu apartat civil-mercantil).²

Mòduls de dedicació

Aquest indicador mesura "la bona pràctica" dels òrgans judicials. Es valora si el rendiment d'un jutjat o tribunal és satisfactori.

Aquests mòduls que també s'anomenen mòduls de sortida (en contrast amb els d'entrada) es feien servir per determinar els objectius i per les retribucions variables. El Tribunal suprem va eliminar en el seu dia aquesta pràctica. A més, A dia d'avui, segons ens informa el CGPJ, tan sols un 20% de la carrera judicial dóna suport explícitament a la vinculació entre mòduls i retribucions.³

Per valorar els mòduls de dedicació es tenen en compte tres variables:

Primera.- el mòdul d'entrada d'assumptes en un jutjat. Es fa una reducció proporcional si el volum d'entrada és menor que la resta d'òrgans de la seva especialitat.

Segona.- el fet que es tracti d'un tribunal (tres magistrats) o un òrgan unipersonal

Tercera.- les incidències associades al lloc de treball: malalties, maternitats, trasllats, etc, que distorsionen inevitablement els càlculs.

Com hem vist, en els aspectes generals, la tendència de la resolució indica una millora en el darrer any 2007, tot i que cap dels territoris comparats assoleix la posició d'equilibri (100%). La pèrdua de capacitat resolutòria segueix una tendència a la disminució des de 2004.

En general, es confirma la tendència un any més que les jurisdiccions que tenen una situació de més congestió tenen una resolució millor i superen els mòduls d'entrada. Cas paradigmàtic els jutjats i Tribunals del contenciós-administratiu.

El temps de resposta

La rúbica "temps de resposta" es refereix a la projecció matemàtica del termini que s'estima prudencial per la resolució d'un assumpte. Els factors que es tenen en compte són: la capacitat resolutiva de l'òrgan judicial en l'últim any; els assumptes en tràmit al finalitzar l'any i el temps que s'ha emprat per resoldre els assumptes durant l'any.

Enguany, el nostre col·legi ha dut a terme un estudi exhaustiu sobre els temps de resposta per jurisdiccions i pels territoris comparats en aquest informe (Espanya, Catalunya i demarcació ICAB).

En concret, les dades sobre els temps de resposta de les jurisdiccions civil, penal, social i contenciosa-administrativa han permès conèixer les tendències generals i diferències (significatives o no) en els casos d'Espanya, de Catalunya i de la demarcació de l'ICAB, durant 2000-2007. Les xifres descrites, a més a més, fan possible valorar la utilitat del temps de resposta com a indicador del funcionament de la justícia.

---

² Primer informe, 2008. Encuesta a la carrera judicial. Situación laboral. Consejo General del Poder Judicial, p. 9 i ss.

³ Ob cit. nota 1

En aquest apartat us avancem les conclusions d'aquest estudi, sens perjudici, de remetre-us a l'estudi complementari situat al final de la tercera part.

En relació amb les tendències generals, cal destacar:

- Les dades globals de totes les jurisdiccions mostren uns temps de resposta d'uns 3 mesos, i alhora certa irregularitat en les variacions d'aquest valor. A la demarcació de l'ICAB s'hi observen valors menors que a la resta, tot i presentar les fluctuacions més pronunciades.
- Els temps de resposta de la jurisdicció civil han alternat increments i descensos; amb l'augment ocorregut entre 2005 i 2006, aquest indicador es va situar per sobre dels 7 mesos.
- Els temps de resposta de la jurisdicció penal s'han mantingut entre mes i mig i 2 mesos. Tant en el cas d'Espanya com de Catalunya i de la demarcació de l'ICAB, es va produir un descens entre 2003 i 2004, període a partir del qual els temps de resposta han anat augmentant fins al 2007. Dels tres àmbits, Catalunya presenta els valors més elevats.
- La jurisdicció social presenta dinàmiques diferenciades segons es tracti d'Espanya, Catalunya o la demarcació de l'ICAB. A nivell d'Estat, la dilació en el temps de resposta va ser una tendència en augment entre 2002-2006; en el cas de Catalunya, entre els anys 2003 i 2005 s'hi observa una tendència a la baixa, que es va alterar al 2006 i que sembla reiniciar-se al 2007. Per la seva part, la demarcació de l'ICAB presenta les fluctuacions i canvis més accentuats, però els valors més baixos del conjunt (tot i que també va augmentar entre 2005 i 2006 i disminuir al 2007).
- La jurisdicció contenciosa-administrativa es caracteritza per uns temps de resposta que sobresurten dels de la resta de jurisdiccions. En el cas d'Espanya, hi ha hagut una alternança entre disminucions i augments. A la nostra Comunitat Autònoma es pot veure una certa estabilització i alhora tendència cap a la baixa, ritme el qual es va interrompre al 2006. A la demarcació de l'ICAB, tot i anar baixant els temps de resposta baixant fins al 2006, es presenten els valors més alts de tots.

Per a més precisió sobre aquestes tendències generals, la contrastació estadística ens ha mostrat que:

- En considerar conjuntament els temps de resposta de totes les jurisdiccions, Espanya i Catalunya tenen temps de resposta semblants (de poc més de 3 mesos). En canvi, a la jurisdicció de l'ICAB es tendeix significativament cap a una reducció d'unes 2 setmanes en relació amb els valors de la nostra Comunitat Autònoma.
- Els temps de respostes requerits per resoldre assumptes de les jurisdiccions civils d'Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB no presenten diferències significatives; en general, els esmentats temps se situen al voltant d'uns 7 mesos.
- En la jurisdicció penal destaca el fet de què Catalunya té significativament els temps de resposta més alts dels àmbits considerats (de gairebé 2 mesos i 1 setmana). A Espanya no s'arriba als 2 mesos, i a la demarcació de l'ICAB els temps de resposta són aproximadament d'1 mes i mig.
- Pel que fa a la jurisdicció social, els temps de resposta entre Espanya i Catalunya s'han mantingut en poc més de 5 mesos. En canvi, a la demarcació de l'ICAB hi ha una celeritat que resulta significativa; de fet, els temps de resposta són d'uns 4 mesos.
- La jurisdicció contenciosa-administrativa resulta a Catalunya uns 2 mesos significativament més lenta que a la resta d'Espanya (que té un temps de

resposta d'uns 15 mesos). En distingir entre la nostra Comunitat Autònoma i la demarcació de l'ICAB, es veu que a l'esmentada demarcació es triga al voltant de 18 mesos —un any i mig— en resoldre els assumptes de tipus contenciós-administratiu.

En un sentit més general, i per tal d'enfortir el potencial explicatiu del temps de resposta com a indicador del funcionament de la justícia, es podria:

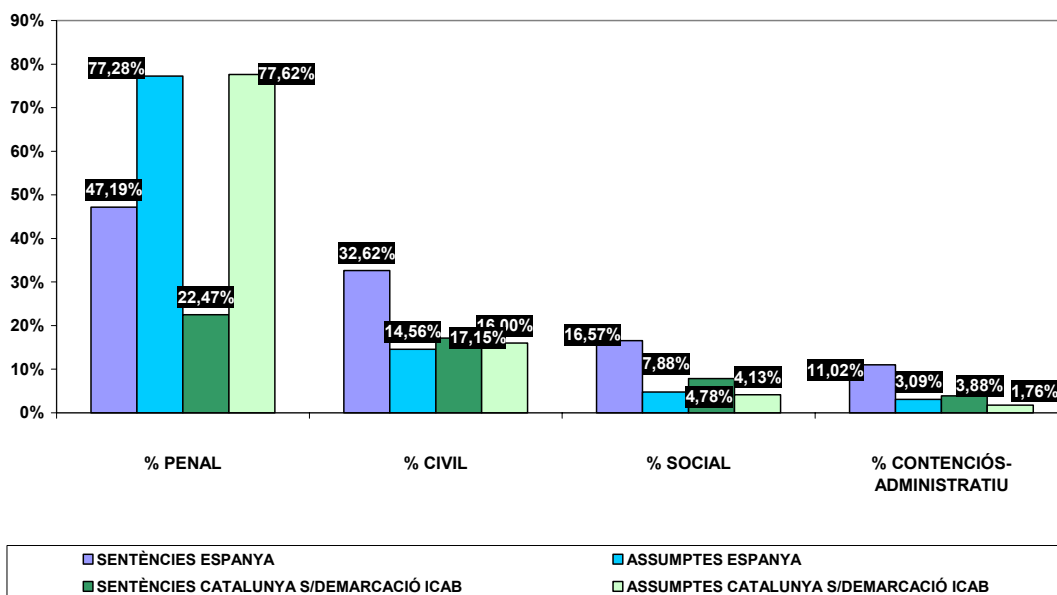
- Treballar dades segons jutjats i/o altres òrgans responsables, considerant variables complementàries que permetin distingir relacions significatives addicionals a les relatives a l'àmbit geogràfic.
- Discriminar els temps transcorreguts entre les diferents etapes dels procediments, de manera de poder identificar la incidència de cadascuna de les etapes en els valors generals dels temps de resposta.
- Introduir l'ús d'eines properes a la investigació avaluativa, per tal d'enfortir el rigor científic dels anàlisis realitzats; i a partir d'aquest fet, suggerir intervencions orientades a la millora del funcionament de la justícia (amb el seu corresponent seguiment).

La taxa de sentència

Les dades sobre les sentències s'exposen exhaustivament en la part general i en els àmbits jurisdiccionals específics. Hem de continuar insistint en el nivell de resolució de sentència tant baix que es dona en el conjunt de les jurisdiccions, tot i que la variació de la taxa de sentència va a l'alça respecte 2006, ja que ha sofert un augment del 2,21%.

Com hem vist, les jurisdiccions que dicten més sentències són: la social, seguida de la contenciosa-administrativa, la civil i, per últim, la penal. Que la darrera sigui la penal és paradoxal per que aquesta és una jurisdicció que l'acció és indisponible i que les formes d'acabament són per interlocutòria d'arxiu (provisional o lliure) o sentència, s'exclou, doncs els acabaments convencionals o *interpartes*.

COMPARATIVA. DISTRIBUCIÓ DE SENTÈNCIES I ASSUMPTES PER ÀMBITS JURISDICCIONALS (MITJANA 2000-2007)

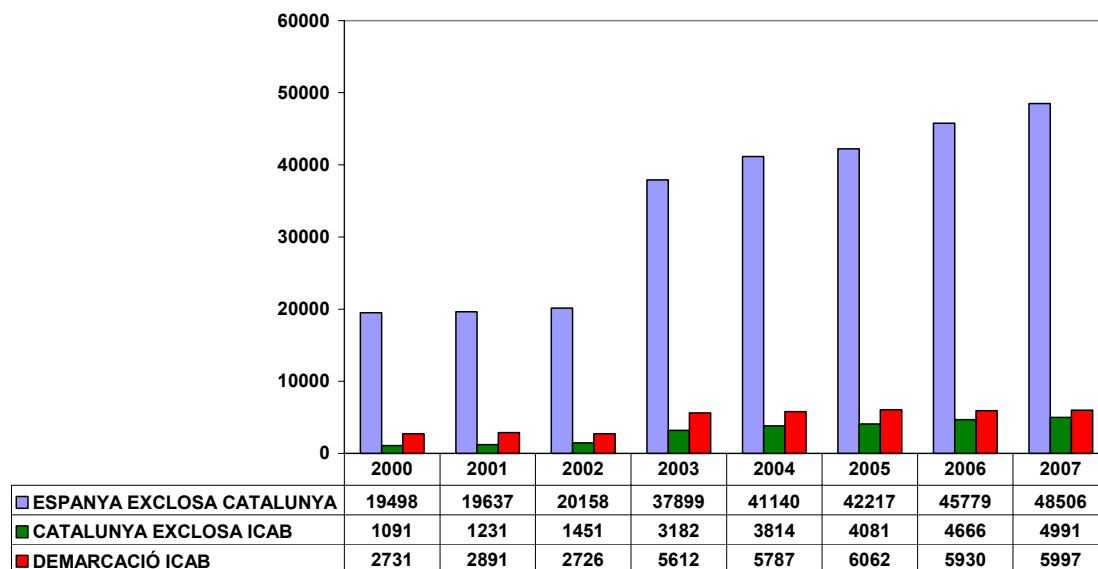
Recursos

L'interès d'exposar els recursos resideix en la qualitat de les resolucions, és a dir, el nombre de confirmatòries o revocatòries de les sentències de primera instància.

En línies generals, els òrgans judicials superiors dicten més resolucions confirmant els veredictes de les inferiors que revocant-los. No obstant això, en la jurisdicció penal, en el 2007 respecte l'any anterior, el nombre de confirmatòries ha disminuït en un 13,19%.

També en la jurisdicció penal, el nombre de recursos en el darrer any ha augmentat en tots els territoris comparats, seguint la tendència dels darrers anys. Vegem la gràfica següent:

COMPARACIÓ TERRITORIAL DEL TOTAL DE RECURSOS D'APEL·LACIÓ ALS JUTJATS PENALS.

Quan als recursos de Cassació, a Espanya el percentatge de confirmatòries s'eleva al 85,3% del total de recursos de cassació retornats a les Audiències Provincials per sentències penals. La revocació total tan sols arriba al 3,9 %. En el cas del civil, la confirmació arriba al 89,4% i la revocació total al 7,7%.

Executòries

No és possible avançar una xifra real del volum d'assumptes en una jurisdicció si no es comptabilitzen el nombre d'executòries que s'acumulen en els jutjats o en els específics d'executòries. Recordem que les executòries no entren en el recompte que fa el CGPJ del nombre total d'assumptes gestionats en una jurisdicció.

Executar una sentència pot arribar a ser molt més laboriós i lent que la tramitació del propi procediment. Fins i tot, un procés que pot haver estat resolt amb celeritat es malmet quan arriba l'hora d'executar la sentència i aquesta s'eternitza en el jutjat. Definitivament, el justiciable no veurà satisfeta la seva pretensió judicial ni valorarà satisfactòriament a la justícia, fins que la sentència no s'executi.

Les causes d'aquesta lentitud les poden trobar tant en els mecanismes existents que permeten al condemnat col·locar-se en situació d'insolvència, la manca d'aplicacions informàtiques; o la més visible, l'alarmant col·lapse que pateixen les execucions, sobretot en els jutjats penals i els especialitzats. Aquesta darrera causa provoca que ocorrin fets com els succeïts, recentment, en que l'agressor estava a l'espera d'ingressar a presó (cas nena Mari Luz).

L'alarma social que ha provocat aquest cas va destapar un problema que tant els col·lectius professionals com els advocats venien denunciaven des de fa molt anys: el col·lapse de les executòries és insostenible (vegeu, primer informe de la justícia).

Davant d'això, el Servei d'inspecció del CGPJ va reaccionar i va elaborar, en data maig 2008, un informe sobre la situació que presenten els jutjats penals d'executòries d'Espanya.⁴

Paral·lelament, des de l'administració autonòmica s'ha donat a conèixer el juny de 2008, un conjunt de mesures tendents a descongestionar l'administració de justícia que consisteixen en potenciar els programes de mediació i reparació penal en els conflictes penals (delictes i faltes) de menor entitat.⁵

Amb aquesta finalitat i amb la intenció d'abastar, sobretot, la mediació en l'àmbit dels conflictes privats i familiars, el 19 de juny de 2008, el Departament de justícia va signar un conveni amb els degans dels 14 Col·legi d'Advocats de Catalunya per a la gestió dels serveis d'orientació mediadora que actuen en el marc dels serveis d'orientació jurídica dels Col·legis d'Advocats.

A data 31 de desembre de 2007, a Espanya hi ha, segons dades del CGPJ pel 2007, 1.501.076 sentències pendents d'executar. La civil és la jurisdicció que presenta una saturació més elevada (1.038,634), seguida de la penal (403.591), la social (42.928) i la contenciós-administrativa (15.923). Per més informació vegeu l'àmbit penal.

Finalment, el retard en la tramitació i execució de les sentències no és imputable, exclusivament, als jutjats d'execucions o els jutjats sentenciadors, sinó també al mateix justiciable. Per exemple, retards per pagar les responsabilitats civils i penals del condemnat, imputable a l'administració pública quan realitza els tràmits per comprovar els mitjans econòmics del condemnat en un tràmit d'insolvència.

5.- Conclusions

La litigiositat i l'activitat dels òrgans judicials presenta, en línies generals, un panorama més negatiu que l'exposat en l'informe de la justícia anterior. L'augment de la litigiositat en gairebé tots els àmbits jurisdiccionals (excepte el social) ha provocat que el volum d'assumptes que han de resoldre els òrgans judicials hagi augmentat; cosa que ha empitjorat els indicadors judicials de la resolució, la pendència i la congestió.

Les causes apuntades són gairebé idèntiques a les que plantejàvem en l'informe de la justícia anterior i que, en no haver estat solucionades ens obliguen, no tan sols a reiterar-les; sinó també a afegir-ne de noves com a conseqüència de la no intervenció dels poders públics.

La manca de mitjans materials i personals, juntament amb la degradació de les condicions de treballs del funcionariat i dels jutges provoca una major mobilitat i, en general, una situació de deserció generalitzada. També cal afegir que, tant l'articulació de la funció pública com el funcionament actual de l'organització en l'Administració de justícia no afavoreixen la mobilitat en el lloc del treball, la qual cosa, provoca que l'Administració pública es topi amb uns entrebancs a l'hora d'exercir la potestat organitzativa que són insalvables.

Finalment, la crisi econòmica és sense cap dubte la causa que ja es comença a sentir en l'activitat judicial i que, en el següent informe, ens obligarà a aprofundir i analitzar en base a les xifres que ja tindrem disponibles pel 2008.

---

⁴ www.poderjudicial.es

⁵ En el 2007, "es varen rebre 793 peticions per aplicar la mediació en casos de delictes o faltes. Catalunya té un protocol d'actuació, tot i que a Espanya no hi ha cap llei que reguli el sistema". El Periòdic de Catalunya, 19 de març de 2008.

Any 2008

Àmbit Penal

ILLUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

1.- L'Àmbit Penal

1.1.- Sistema policial a Catalunya

Des de l'any 1994 la Generalitat de Catalunya ha estat desplegant territorialment la Policia de la Generalitat/Mossos d'Esquadra.

Durant l'any 2007 s'ha tancat el procés a la Regió Metropolitana Sud iniciant-se el procés de desplegament cap a Tarragona, darrera fase del desplegament policial català, malgrat que des de l'any 1997 hi ha presència de la policia de la Generalitat amb el traspàs de les competències de trànsit.

Així, no ha estat fins novembre del 2007 que hi ha presència de la policia de la Generalitat en el darrer municipi del territori ICAB: Vilafranca del Penedès.

Desplegament territorial de la Policia de la Generalitat/Mossos d'esquadra

---

Regió Policial de Girona (1995-1997)

Regió Policial Central (1994-2004)

Regió Policial Ponent (1998-1999)

Regió Policial Pirineu Occidental (1998-1999)

Regió Policial Metropolitana Barcelona (2005)

Regió Policial Metropolitana Nord (2001-2006)

Regió Policial Metropolitana Sud (2003-2007)

Previsió desplegament i tancament del procés el 2008

Regió Policial Camp de Tarragona

Regió Policial de Terres de l'Ebre.

El dia 1 de novembre de 2006 el Cos de Mossos d'Esquadra assoleix competències de seguretat ciutadana a les àrees bàsiques policials de Sabadell, Terrassa, Rubí i Cerdanyola finalitzant el desplegament de la Regió Policial Metropolitana Nord. S'afegeixen també a l'Àrea Bàsica Policial de l'Hospitalet les ABP Esplugues, Cornellà i el Prat a la nova Regió Policial Metropolitana Sud.

Pel que fa a l'anàlisi de dades policials, aquest llarg procés ha impedit formular d'una manera sistemàtica una comparació interanual fiable, doncs tractant-se d'un model de substitució de cossos, les metodologies del que operen en cada territori és diferent, a aquest respecte, valgui com a mostra d'una diferent metodologia entre forces i cossos de seguretat de l'estat i de la policia de la Generalitat, la inclusió esglaonada en les bases de dades catalanes de l'activitat de les policies locals, que encara no ha finalitzat

Per tant caldrà esperar a les dades 2008, per tal de poder obtenir una imatge fiable del mapa delictiu de Catalunya, en el cas que hagi finalitzat també la suma de totes les policies locals de Catalunya al sistema d'informació policial de la Generalitat.

Malgrat tot, la comparabilitat no serà possible a nivell d'estat, fins que el Ministeri de l'Interior inclogui en les seves dades el registre de l'activitat de les policies locals de la resta de l'estat.

Una de les conseqüències d'aquesta situació és la impossibilitat de poder oferir una informació detallada i comparable de les dades sobre delictes de l'any 2007. Per una banda la Policia de la Generalitat només publica dades relatives a la seva activitat i la de les policies locals del territori de desplegament. Per tant és una mica absurd voler comparar dades bàsiques (delictes i faltes) dels anys 2006 i 2007, per exemple, doncs el territori i la població han crescut. La única dada que podria ser fiable seria la taxa de delictes per mil d'habitants, malgrat que desconexem, d'acord amb d'informació feta pública, la metodologia emprada en aquests càlculs.

Especialment difícil resulta per al territori ICAB, doncs just el 2007 ha finalitzat el desplegament en el seu territori.

Dades generals ¹	2006	2007
Superfície del territori desplegat:	24.539,73	24953,73 km ²
Població del territori desplegat:	5.767.582	6.543.604
Densitat: habitants/km ²	235,03	262,22
Nombre de delictes per km ²	7,32	8,83
Nombre de delictes per 1.000 habitants	31,37	33,70

Pel que fa a les dotacions policials i la seva ràtio per 1000 habitants, ens trobem en una millora respecte de l'any 2006 amb 4,07 agents per 1000 habitants, una mica per sota encara de la ràtio de 4,5 fixada per la moció del Ple del Parlament de Catalunya de maig de 2002,

Les directrius, les estimacions i els càlculs de tendència demogràfica, a Catalunya assenyalaven que calien el 2005 31.500 agents de policia. D'acord amb aquestes estimacions tindríem, per tant, un dèficit d'uns de 2500 agents encara.

Dotacions policials Catalunya²	2005		2006			
	a					
Cossos policials	Dotacions	Agents 1000/h	x	Dotacions	Agents 1000/h	x
Mossos d'Esquadra	10.761			11.771		
Policies locals	9.297			10.263		

¹ <http://www.gencat.net/mossos/cme/documentacio/Memoria2006.pdf>

<http://www.gencat.net/mossos/publicacions/estadistica/contingutpdf/Estadistica2007PGME.pdf>

² http://www.gencat.cat/interior/departament/publicacions/inf_seg/Informe_2007_seguretad_cat.pdf
http://www.gencat.cat/interior/departament/publicacions/inf_seg/Informe_2006_seguretad_cat.pdf

Cossos estatals	7.345		6.986	
TOTAL	27.403	3,92	29.020	4,07

Font: Informe sobre la seguretat a Catalunya 2006 i 2007 a

Per últim, en el moment de tancament d'aquest informe s'han fet públiques les dades policials relatives als fets penals ocorreguts en el 2007, la qual cosa ha impossibilitat la seva anàlisi.

1.2.- La jurisdicció penal

La jurisdicció penal confirma la tendència, ja apuntada en l'anterior informe, a l'augment progressiu de la litigiositat i, en conseqüència, l'empitjorament dels indicadors judicials: resolució, pendència i congestió.

Durant l'any 2006, a l'Estat espanyol, els assumptes ingressats en aquesta jurisdicció ja varen sobrepassar el màxim històric dels 6 milions d'assumptes. En el 2007, el nombre d'assumptes ingressats ha continuat augmentant en un 3,2%.

A la demarcació ICAB, el ritme de creixement ha estat menor que en el 2006 (un 1,6% front el 4,8% de l'any anterior); en el 2007, els assumptes ingressats ja superen el mig milió d'assumptes anuals.

La penal continua sent, doncs, la jurisdicció a la que més recorre la ciutadania i la que gestiona un major volum d'assumptes.

Quan a la capacitat resolutiva de la jurisdicció, aquesta ha augmentat en tots els territoris comparats, però, no suficientment per resoldre tots els assumptes anuals entrants i els pendents de l'any 2006. Es confirma la tendència a la desacceleració en la resolució dels assumptes.

Com han posat de manifest les memòries de les principals institucions judicial de Catalunya (memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i Informe sobre la Memòria del Deganat de Barcelona 2006 i 2007) la manca d'infraestructures, de recursos materials i de personal continuen sent les causes principals que les taxes de resolució, pendència i congestió no siguin satisfactòries i, en conseqüència, no es doni el servei que exigeix la ciutadania.

A més, si hi afegim, la sobrecàrrega de treball; la deficient formació del personal judicial; els problemes d'organització i d'aplicació de les noves tecnologies a la justícia, entre altres, tenim un conjunt de problemàtiques que no només afecten a aquesta jurisdicció (especialment vulnerable a aquesta circumstància), sinó al conjunt de l'administració de justícia.

Cal puntualitzar que des de les instàncies responsables s'estan fent accions per millorar aquesta situació. Així, segons ens informa el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, el 2007 ha estat un any en el qual s'han establert "algunes bases" per modernitzar el servei públic de la justícia a Catalunya (MTSJCA 2007, p. 25)³

L'augment de la litigiositat ha estat influenciat, sens dubte, pel fenomen de la violència de gènere i domèstica. Aquestes noves categories delictives són un factor important a l'hora de mesurar la conflictivitat penal i ajuden a explicar els augments de la litigiositat (vegeu: estudi de la violència sobre la dona en la demarcació ICAB)

³ En concret, s'ha treballat en el projecte d'e-justicia.cat, la qual cosa ha permès fer operatives les notificacions als/les procuradors/ores per mitjà del sistema Lexnet. S'ha generalitzat el sistema Arconte per a la gravació de vistes i expedició de còpies dels judicis. També s'han informatitzat els jutjats de pau. (MTSJCA, 2007 p. 25).

En el 2007, a Catalunya, els delictes relacionats amb la violència sobre la dona han augmentat en un 8,6%. La *ratio* de denúncies per aquest tipus de violència se situa per Catalunya en 25,6 denúncies per 10.000 habitants (18.424 denúncies).

Sembla, doncs, que aquesta subespecialitat penal-civil comença a consolidar-se i ja permet valorar l'eficàcia dels jutjats de violència de gènere (vegeu apartat: estudi sobre la violència de gènere a la demarcació ICAB).

La violència domèstica, però, ha sofert una davallada en el nombre d'assumptes entrants respecte anys anteriors; això no impedeix que a Catalunya s'hagin presentat 4.428 denúncies (front el 5.404 de l'any 2006), amb una ràtio de 6,1 denúncia per 10.000 habitants (CGPJ, justícia dato a dato, 2007).

Un factor clau en l'augment de la litigiositat ha estat una major pressió social i policial envers determinats delictes, tals com els relacionats amb la seguretat viària (tot i que la reforma del Codi penal és del mes de desembre 2007), o bé, la major persecució dels delictes contra la seguretat i higiene en el treball que, segons dades facilitades per la memòria de la Fiscalia General de l'Estat fiscalia 2007, en el 2006 havien augmentat en un 5,3%.

En el moment del tancament d'aquest informe, ja s'han començat a sentir els efectes de la reforma de la seguretat viària esmentada en l'augment de la litigiositat i en els assumptes que tramiten els òrgans jurisdiccionals penals (Llei Orgànica 15/2007, de 30 de novembre, BOE n.288, d'1 de desembre 2007), per que han augmentat considerablement les detencions i els processos penals per aquests delictes.⁴

L'actual govern de l'Estat, a finals del 2007, també va enunciar per la propera legislatura una segona reforma del codi penal que té com a objectiu endurir els delictes relacionats amb la corrupció vinculada als delictes urbanístics i als delictes fiscals.

Els propers canvis legislatius incidiran no només en els aspectes quantitius de la criminalitat, sinó també, en els qualitius, ja que endureix les penes de delictes que, fins ara, no eren objecte d'una especial criminalització secundària, dit d'altra manera, no destacaven entre les prioritats de les polítiques criminals.

En l'anterior informe ja varen apuntar les raons de la major litigiositat en aquesta jurisdicció, així com les possibles causes de la congestió i la pendència. Enguany, analitzarem altres aspectes i perspectives que poden ajudar a exposar un panorama més precís del sistema de justícia penal.

Aspectes metodològics

Abans de començar a exposar i analitzar les dades, cal insistir en els aspectes metodològics i fer un seguit de precisions sobre com s'han de llegir i valorar les dades estadístiques. Com ja varen posar de manifest en el primer informe sobre la justícia, la manca de rigor en els mètodes de recompte, classificació i tractament de la informació, juntament amb els dèficits en les aplicacions informàtiques ens obliga a advertir que les dades són tan sols orientatives. Aquestes deficiències han estat plantejades pel propi CGPJ i les principals institucions judicials i fiscals a Catalunya en les respectives memòries anuals.

En l'àmbit penal, el problema de la recollida i tractament de la informació estadística mostra determinades peculiaritats relacionades amb la pròpia natura delictiva i el procediment penal. Per exemple, la qualificació d'un fet penal pot ser modificada en el transcurs de la investigació i provocar doble comptabilització. S'ha observat, també, que el CGPJ registra un mateix assumpte com entrant en els

---

⁴ Segons el fiscal delegat de seguretat vial, des de maig al 30 de juny de 2008, s'han incoat a tot el territori espanyol 5.180 judicis ràpids, 4.849 conformitats, 155 judicis davant dels jutjats penals, 12 sobreseïments i 164 pases a diligències prèvies. De les 26.800 sentències condemnatòries, 25.208 han estat de conformitat (representa un 94% sobre el total). (Diari *Expansión*, 20 de juliol 2008).

jutjats d'instrucció i el torna a comptar com a nou assumpte en el recompte d'assumpes dels jutjats penals; de fet, es tracta del mateix assumpte en fases processals diferents.

Així mateix, per aprofundir en el fenomen criminal, cal analitzar també les dades i informacions que es arriben de les diferents institucions implicades en l'àmbit penal i que conformen el sistema de justícia criminal, això és: la policia, l'administració de justícia (jutjats i tribunals), la fiscalia (especialment rellevant per analitzar la delinqüència de menors) i institucions penitenciàries. Totes elles mostren, també, les dificultats en la recollida i el tractament de les dades estadístiques.

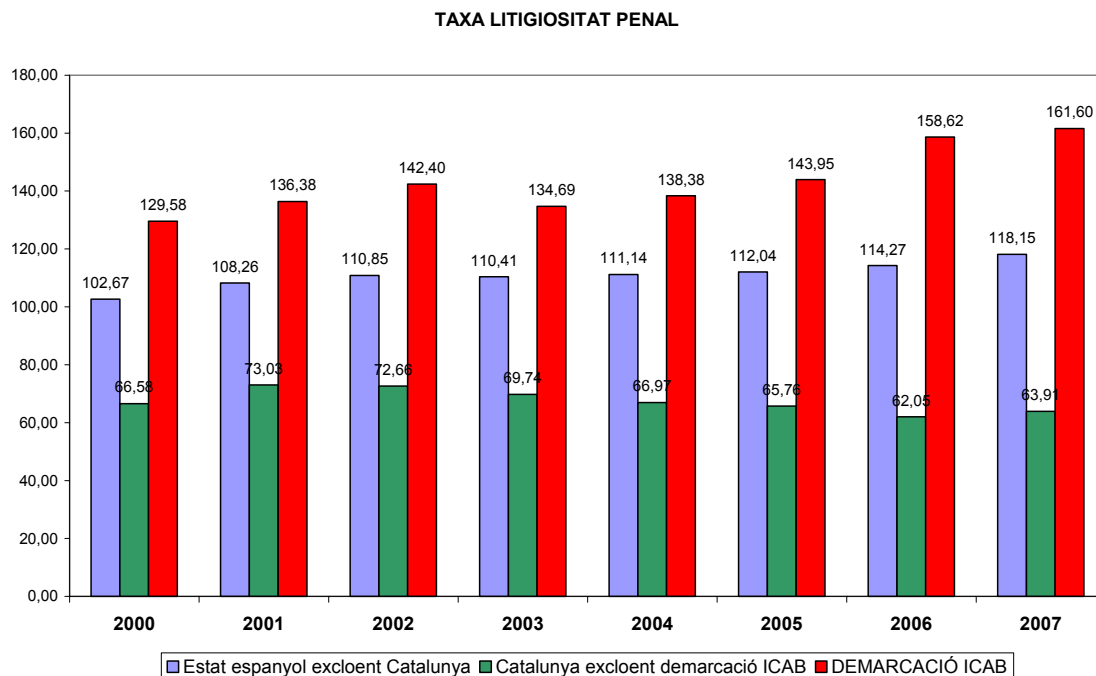
Cal advertir que en la data de tancament d'aquest informe sobre la justícia encara no s'havien fet públiques les dades sobre els fets delinqüencials enregistrats per la policia autonòmica-Mossos d'Esquadra relatives al 2007, ni tampoc s'havia publicat les memòries de fiscalia (Fiscalia General de l'Estat i Tribunals Superiors de Justícia de Catalunya del 2007). A més, tal i com s'ha dit, cal tenir en compte que la policia autonòmica encara no ha culminat el procés de desplegament pel territori català, cosa que dificulta les anàlisis comparatives (vegeu: sistema policial a Catalunya).

Tanmateix, hem de ser previnguts a l'hora de creuar aquestes dades ja que, per exemple, els fets delictius comptabilitzats per la policia no són delinqüència en sentit jurídic, fins que no ho qualifica definitivament l'autoritat judicial.

En definitiva, les dades estadístiques exposades en aquest informe s'han d'analitzar amb totes aquestes precisions i insistim han de tenir un caràcter orientatiu. Com afirma l'Informe de Seguretat Pública a Catalunya, 2007 "el que realment compta no són les xifres, sinó la tendència i la seva evolució" (Informe de Seguretat Pública a Catalunya 2006).

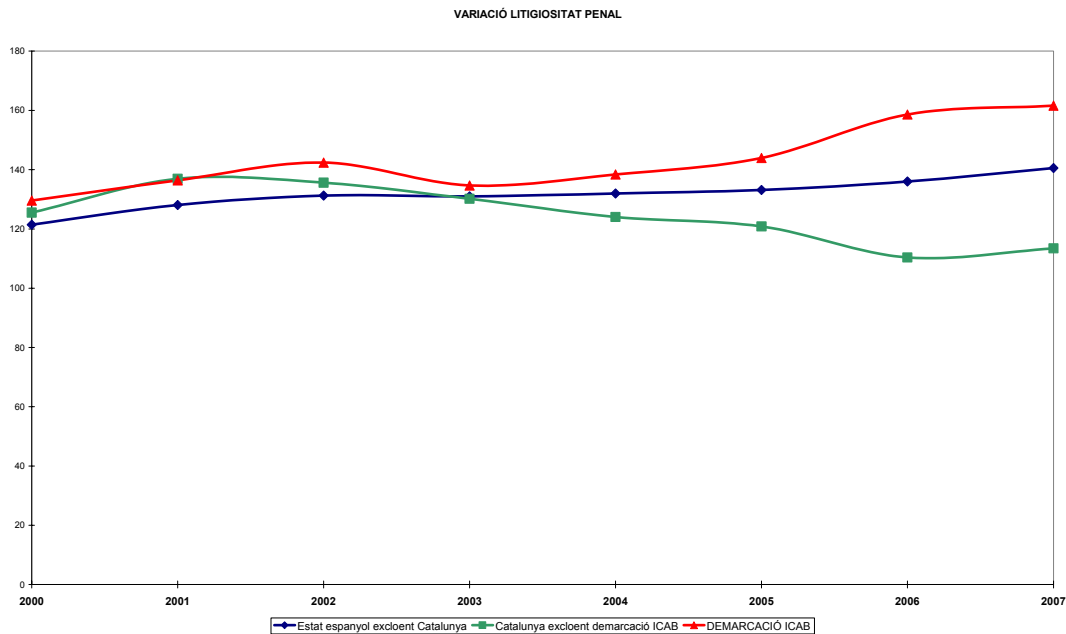
1.2.1.- La litigiositat

La litigiositat penal segueix una línia de suaus augments anuals, excepte Catalunya que presenta una litigiositat sostinguda.

La demarcació ICAB és el territori que presenta una litigiositat més elevada.

Recordem que la litigiositat és la relació existent entre la població (1000 habitants) i el nombre d'assumpes entrats en una anualitat.

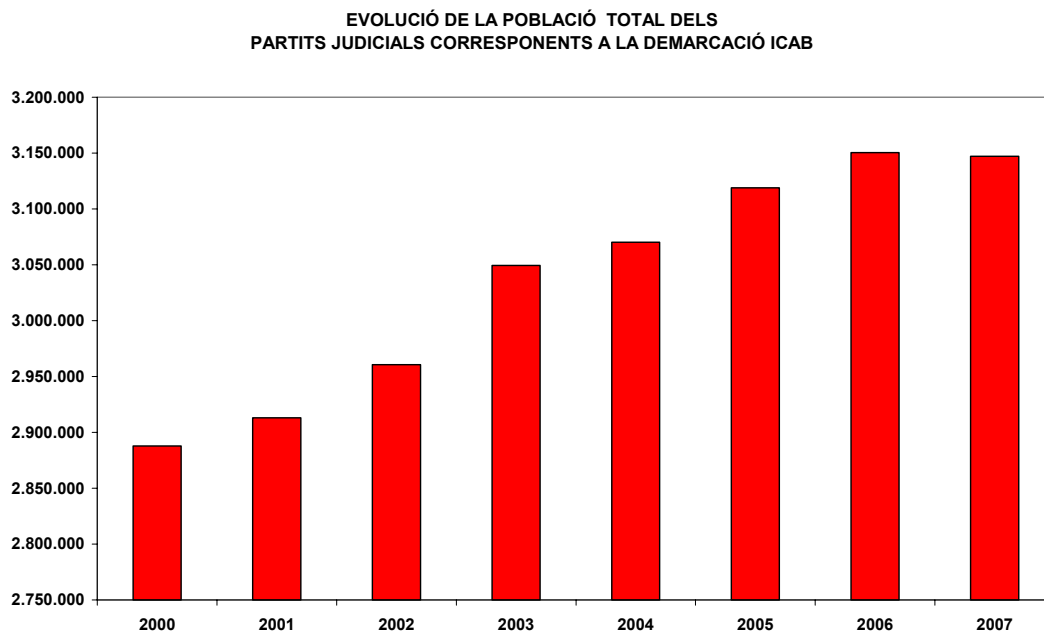

Causes explicatives de l'augment de la litigiositat penal

- Augment de la població resident en la demarcació ICAB

L'important increment de població que ha experimentat aquest territori s'apunta com una de les causes principals de l'augment de la litigiositat. Recordem que la demarcació ICAB cobreix 11 partits judicials, densament poblats.⁵

Vegem la gràfica següent:

⁵ Els municipis que inclou la demarcació ICAB són: Arenys de Mar, Vilanova i la Geltrú, Gavà, L'Hospitalet de Llobregat, Igualada, Berga, Barcelona, Santa Coloma, Badalona, Sant Boi, Vilafranca del Penedès, El Prat de Llobregat, Cornellà

Les raons del creixement de la població apunten a un traspàs important d'habitants envers els municipis propers a Barcelona, que han experimentat un creixement urbanístic important (vegeu, l'administració de justícia en les delegacions de la demarcació ICAB).

L'encariment del preu del sòl a la ciutat de Barcelona i la construcció d'habitatges en altres municipis propers a la capital ha contribuït que aquests municipis acullin dia rere dia més residents. Tan sols cal fixar-se en l'increment de l'afluència de trens de rodalies (sobretot els de la costa), o el volum de vehicles que circulen en les entrades i sortides de la ciutat de Barcelona en hores punta.

- Increment assumptes de violència de gènere i domèstica a tots els territoris comparats

L'augment dels assumptes registrats en els jutjats de violència sobre la dona (inclosos els compatibles) ha contribuït a augmentar la conflictivitat penal. A Espanya l'augment ha estat del 10,13%, Catalunya del 8,6% i la demarcació ICAB del 7,72%. Recordem que aquests jutjats varen entrar en funcionament el 29 de juny de 2005, per la qual cosa no va ser possible establir comparacions amb el 2006.

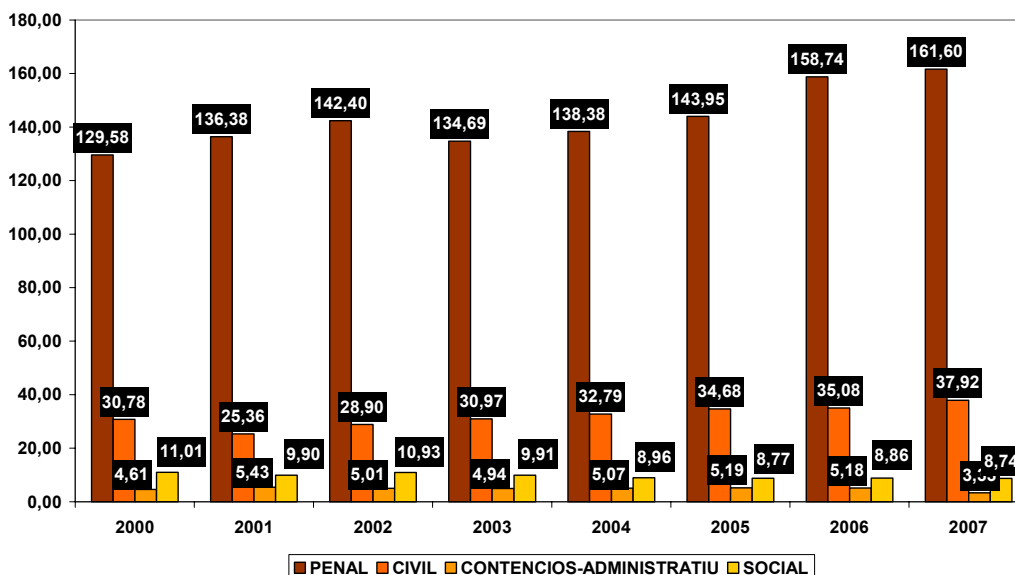
Quan a la violència domèstica, el nombre de denúncies rebudes en el 2007 ha estat per Espanya de 32.598 (descens respecte del 2006 de 16,58 %), de les quals, 4.428 corresponen a Catalunya (descens del 18,06%).

- Augment de la confiança en el sistema de justícia

L'augment de la confiança en el sistema podria explicar la major litigiositat arreu de l'Estat espanyol. Així, segons el resultat de l'enquesta realitzada per Metroscopia pel CGPJ, en data 31 de maig 2007, els ciutadans espanyols valoraven amb un 5,9 (sobre 10) la tasca duta a terme pels òrgans judicials. Tal i com informa el CGPJ, per primera vegada des de 1984, els ciutadans aproven a la justícia i li otorguen la seva confiança. Llavors la nota va ser de 5,1 (Consejo General del Poder judicial, en www.poderjudicial.es).

Finalment, pel que fa a la comparativa amb la resta de jurisdiccions, la litigiositat penal continua situant-se per damunt, i a molta distància, de la resta. Vegem el territori de la demarcació ICAB

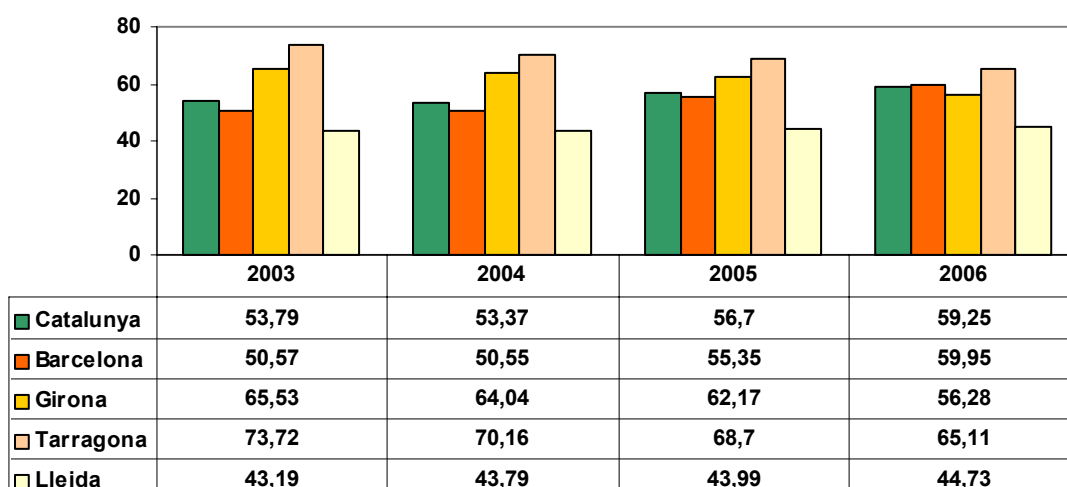
LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS. DEMARCACIÓ ICAB

La litigiositat penal comparada amb els fets penals registrats per la policia de Catalunya en el 2006.⁶

L'augment de la litigiositat que va experimentar la jurisdicció penal en el 2006 va coincidir amb l'augment de denúncies rebudes per la policia autonòmica en el territori de desplegament en aquell any. Segons dades facilitades pel Departament d'Interior Relacions Institucionals i Participació, en l'informe de Seguretat Pública a Catalunya (2006), la ràtio de fets penals per població (1000 habitants) de Catalunya va augmentar, respecte l'any anterior, situant-se en el 2006 en una ràtio de 59,25.⁷ Vegem la gràfica següent:

RÀTIOS DE FETS PENALS A CATALUNYA I PROVÍNCIES 2003-2006

Font: Informe Seguretat Pública a Catalunya 2007 (dades del 2006).

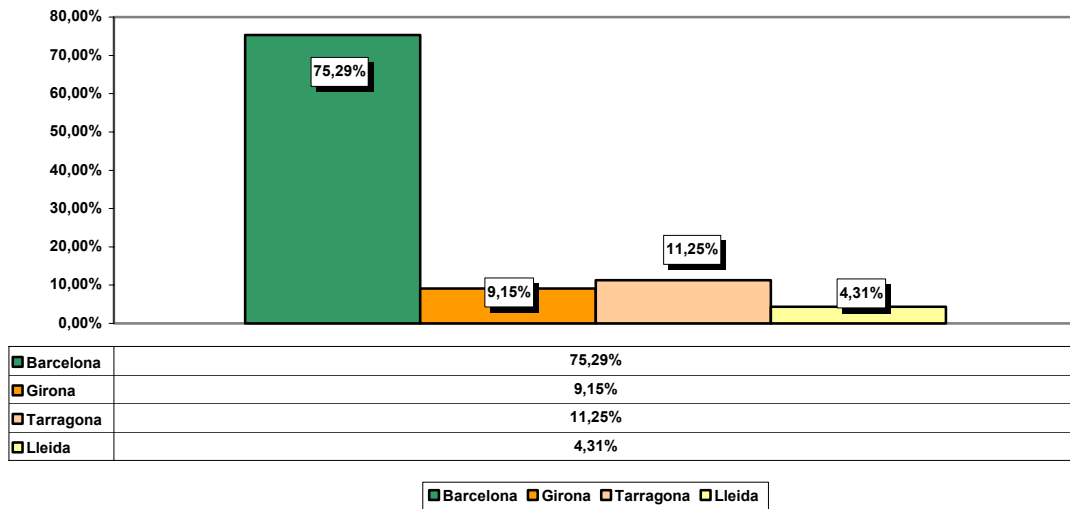
Si ens fixem en la comparativa entre la mitjana de Catalunya i la resta de províncies catalanes, ens adonem que la ràtio de la província de Barcelona (on s'inclouen els 11 partits judicials de la demarcació ICAB) es va situar lleugerament per sobre de la de Catalunya (5,46 punts). La província que té una ràtio d'infracció penal/població més elevada continuava sent Tarragona, malgrat va disminuir en relació al 2005. Com varen dir en l'anterior informe, les zones costeres tenen una major conflictivitat penal associada al fenomen del turisme estacional.

No obstant això, que la província de Barcelona tingués una ràtio infracció penal/habitant més baixa no va impedir que aquesta província concentrés el 75,29% del total d'infraccions penals registrades a Catalunya, seguida a molta distància de Tarragona, Girona i Lleida (Informe Seguretat Pública a Catalunya 2006 p. 36).

⁶ En el moment del tancament d'aquest informe, el Departament d'Interior i Relacions Institucionals encara no havia fet públiques les dades relatives a l'Estat de la criminalitat en el 2007. Per aquest motiu, es relacionen les xifres judicials del 2006 amb les dades policials d'aquell any.

⁷ Cal advertir que aquestes dades han de posar-se en relació als períodes de transició entre el desplegament del cos de Mossos d'Esquadra pel territori català i el conseqüent replegament dels cossos policials estatals, que necessàriament comporten disfuncions.

PERCENTATGE DE FETS PENALS PER DEMARCACIÓ PROVINCIAL. ANY 2006.

Font: Informe Seguretat pública a Catalunya 2007(dades del 2006)

Quan a la diferenciació entre delictes i faltes, cal dir que en termes generals, a Catalunya, van augmentar més els delictes que les faltes, que ho ha va fer més moderadament.

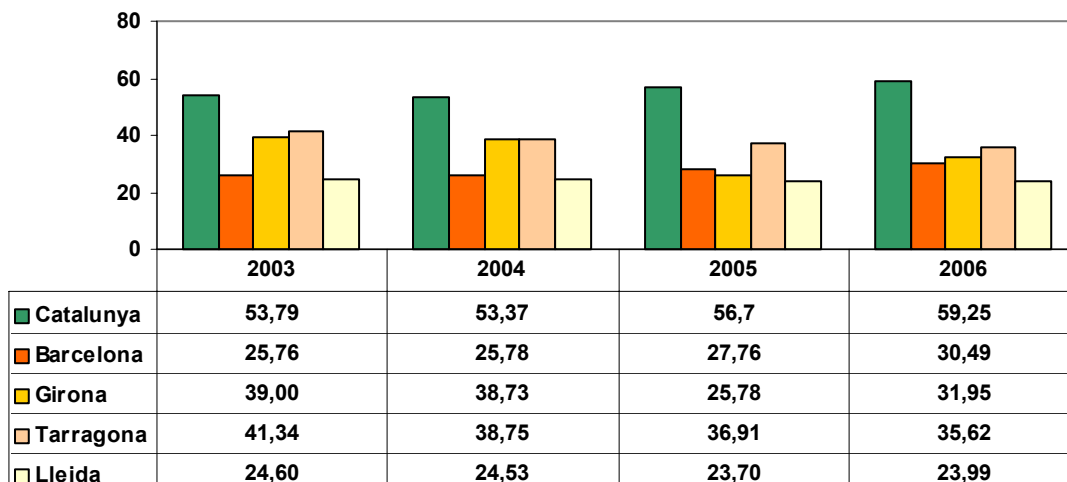
Com posa de manifest l'informe esmentat, el fet que, en el 2003, en certs delictes contra el patrimoni, la frontera entre el delicte i la falta penal hagi passat de ser de 300 a 400 euros (Llei orgànica 15/2003) va provocar un augment de les faltes en el període 2004-2005.

En el període comparat, 2005-2006, les faltes es varen estabilitzar arribant als nivells anteriors a 2004.

La causa probable de l'augment dels delictes (comparat amb les faltes) va venir donada, per la consolidació de les categories delictuals de violència de gènere i domèstica que, en gairebé totes les infraccions penals que les integren, són considerades delictes.

Pel que fa a la *ràtio* de delicte per habitant, en la província de Barcelona se situa en el 30.49 assumptes per 1000 habitants. Semblant a la del total de Catalunya (30,79) i inferior a la província de Tarragona (35, 62) i Girona (31,95).

RÀTIOS DE DELICTES A CATALUNYA I PROVÍNCIES 2003-2006

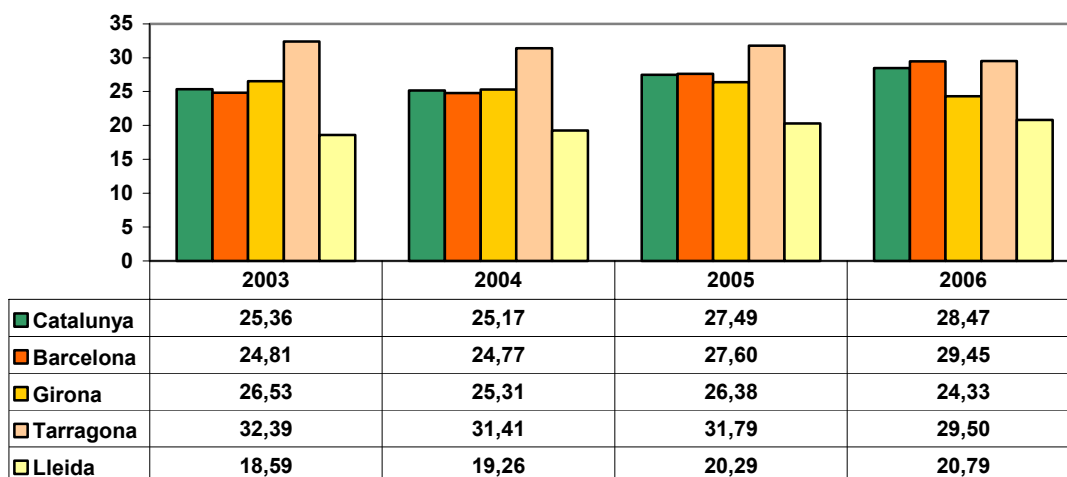

Font: Informe Seguretat Pública a Catalunya 2007(dades del 2006)

El nombre de delictes enregistrats, en el període comprés entre el 2003-2006, va experimentar una pujada del 11,6% respecte el total de delictes comesos a Catalunya. Ara bé, entre 2005-2006 la pujada va ser més moderada (2,71%).

Respecte les faltes, la ràtio de Barcelona (29,45) va ser superior a la mitjana catalana (28,47), però inferior a la de Tarragona (29,50), que és la província que va tenir la ràtio de faltes més alta

RÀTIOS DE FALTES PENALS A CATALUNYA I PROVÍNCIES 2003-2006

Font: Informe Seguretat Pública de Catalunya 2007 (dades del 2006)

El nombre absolut de faltes a Catalunya va augmentar en un 1,99 per cent, entre 2005 i 2006.

No obstant això, és important complementar aquesta informació amb la que ofereix l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya,⁸ ja que segons dades del 2006, l'índex de denuncia (infracció/població) va presentar una lleugera variació a la

⁸ Com ja hem dit en l'anterior apartat (el sistema policial), l'Enquesta de Seguretat Pública de Catalunya, 2006, és un instrument de primer ordre en l'anàlisi de la seguretat ja que expressa els resultats de les experiències de victimització i les opinions del ciutadà entorn a la seguretat. És tracta d'un important reductor de la xifra negra de criminalitat

baixa, cosa que dificulta l'explicació del perquè va augmentar els fets penals registrats per la policia.

Segons l'enquesta, en el 2006 i en relació a l'any anterior, hi va haver una reducció de 1,13% dels assumptes entrants (es va passar d'un 83,82 % d'assumptes penals instruïts a 82,69%). Tot i que la denuncia per internet va experimentar un augment del 74,46% (dades estadístiques policials, 2006. Departament d'Interior Relacions Institucionals i Participació).

A més, cal afegir que segons l'informe sobre la seguretat Pública a Catalunya, 2006, si el nombre d'assumptes va creixent any rere any és com a conseqüència de la incorporació de noves dades i informació al sistema informàtic de la policia de la Generalitat (NIP) provinents de les policies locals.⁹

Hem de tenir en compte que les policies locals, sobretot la guàrdia urbana de Barcelona, constitueixen una important font d'informació, ja que atenen un volum de població molt elevat (zona urbana amb forta densitat de població) i es constitueixen com la policia de proximitat per excel·lència (per més informació vegeu Informe de Seguretat Pública a Catalunya 2006).

1.2.2.- Moviment d'assumptes

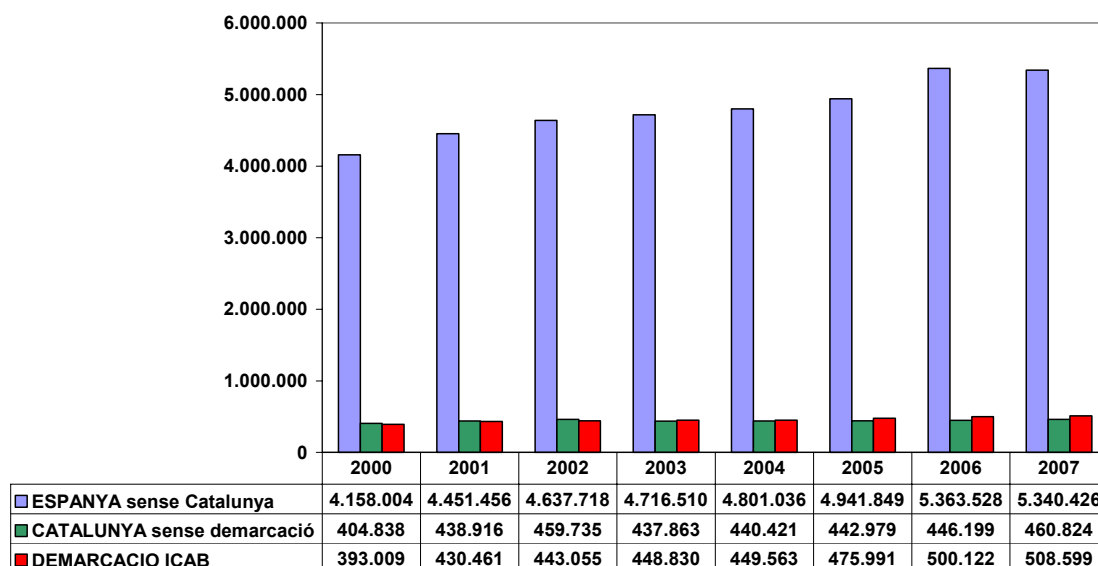
Assumptes ingressats

En termes absoluts i, segons dades del CGPJ a Espanya, dels 8.343.678 d'assumptes registrats o ingressats, 6.309.849 corresponen a la jurisdicció penal, cosa que representa un 75,62% per cent del total.

A Catalunya, el volum d'assumptes penals sobre el total és de 75,86% i en la demarcació ICAB arriba fins als 90,17%

Aquesta és l'evolució dels assumptes ingressats penals en els darrers vuit anys.

COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTES INGRESSATS. JURISDICCIO PENAL.

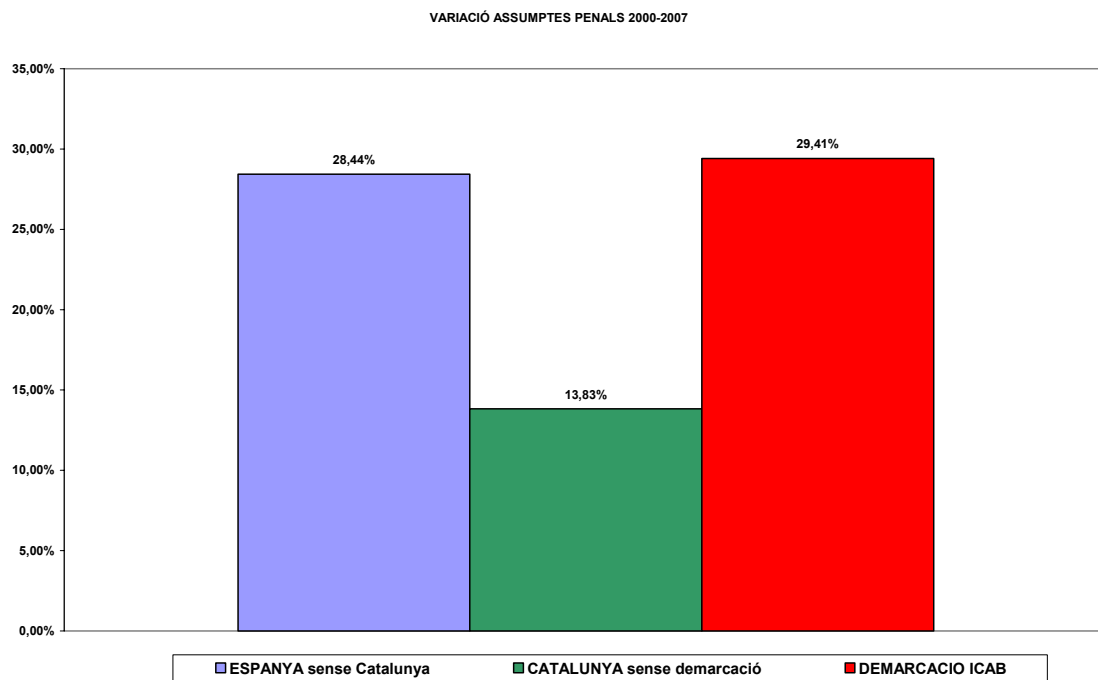
⁹ Recordem que durant el 2006, es varen connectar (i per tant, varen incorporar les seves dades) al nucli d'informació policial (NIP) 25 policies locals més que el 119 existents. (informe seguretat pública 2006, p. 17)

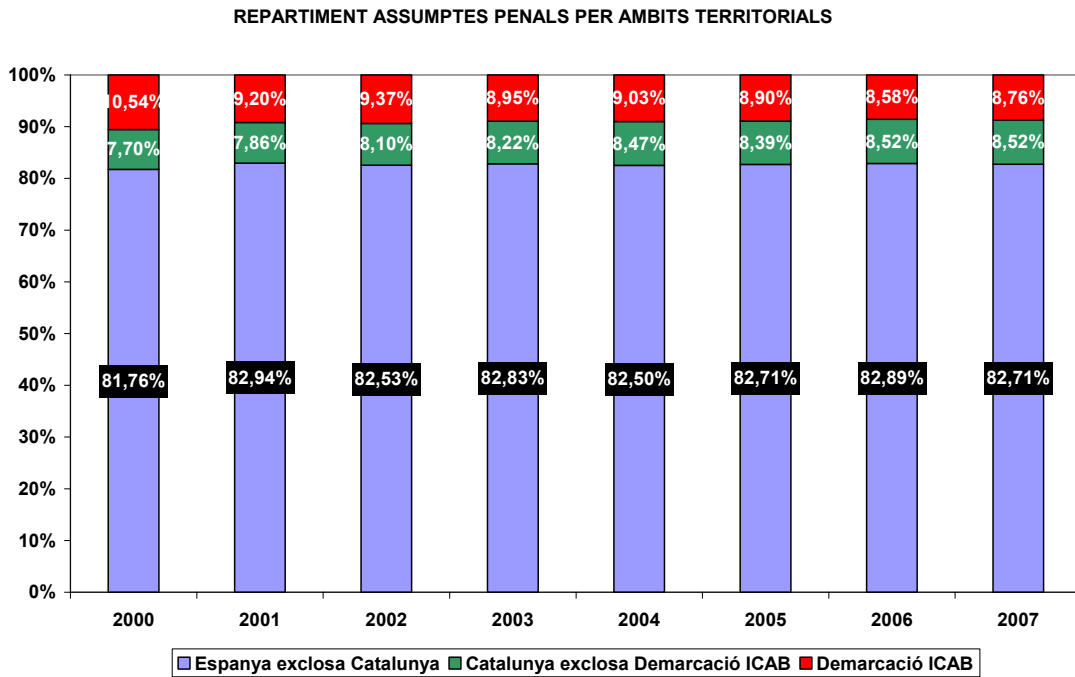

Com es pot comprovar, la demarcació ICAB ha ingressat, en els darrers vuit anys, més assumptes que la resta de Catalunya. Com hem dit, la població a Catalunya es concentra essencialment en aquesta demarcació, sobretot a la ciutat de Barcelona. A més a més, operen els òrgans judicials de caràcter comunitari i provincial (TSJCA i Audiència Provincial de Barcelona), que eleven considerablement el nombre d'assumpes en gestió.

Enguany es confirma la tendència alcista en l'ingrés penal, amb augments que oscil·len entre el 0.5% per Catalunya (sense demarcació ICAB) i el 3.1% per la demarcació ICAB. Espanya sense Catalunya manté el seu nivell d'ingrés.

Vegem la variació dels augments dels assumptes penals per territoris.

Comparativa de les dades judicials amb les dades de fiscalia¹⁰

Les dades estadístiques de la Fiscalia General de l'Estat també constataren en el 2006 un augment dels procediments penals respecte dels anys anteriors (un 4,12% entre el període 2005-2006). Fins aquest moment, es manté la tendència alcista de la criminalitat experimentada en els darrers anys, o si més no, aquella que arriba a coneixement del sistema de justícia criminal. (vegeu apartat dedicat als procediments penals, segons dades de fiscalia a la província de Barcelona).

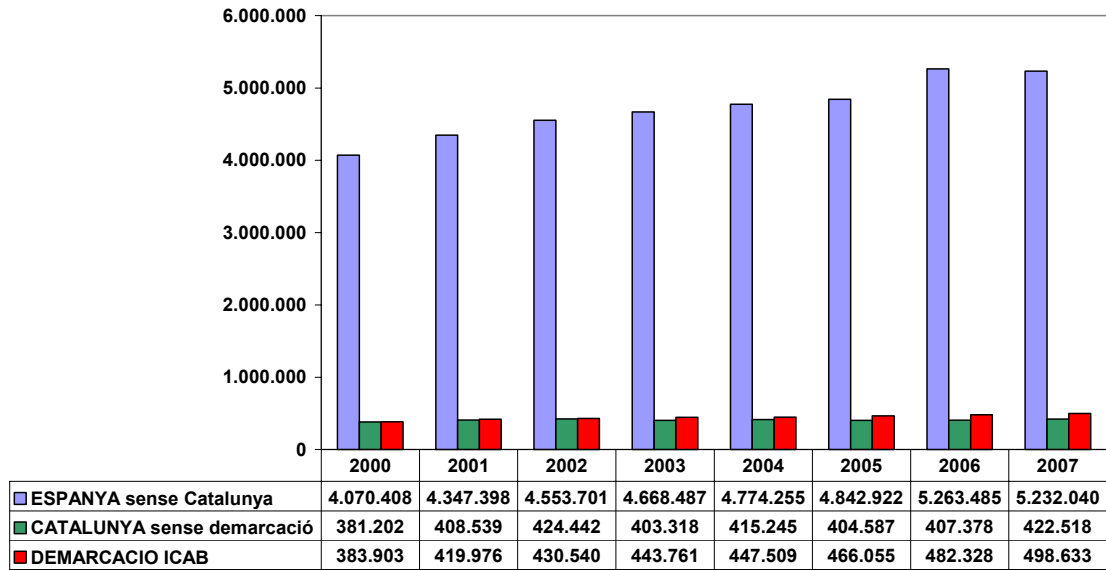
Com hem dit, les dades estadístiques sobre la criminalitat enregistrada per la policia a Catalunya en el 2006 també confirmen aquest augment de la conflictivitat penal.

Assumptes resolts

La capacitat resolutiva en l'àmbit penal ha caigut lleugerament respecte l'any anterior. Malgrat que en els informes i memòries judicials 2007, ressaltin que el nombre de resolucions ha augmentat, el cert és que no es resol en la mateixa proporció que s'ingressa, cosa que necessàriament genera més pendència i congestió.

¹⁰ De la mateixa manera que succeeix amb les dades policials, en el moment de tancament d'aquest informe, la Fiscalia General de l'Estat no havia fet públiques les dades relatives a 2007.

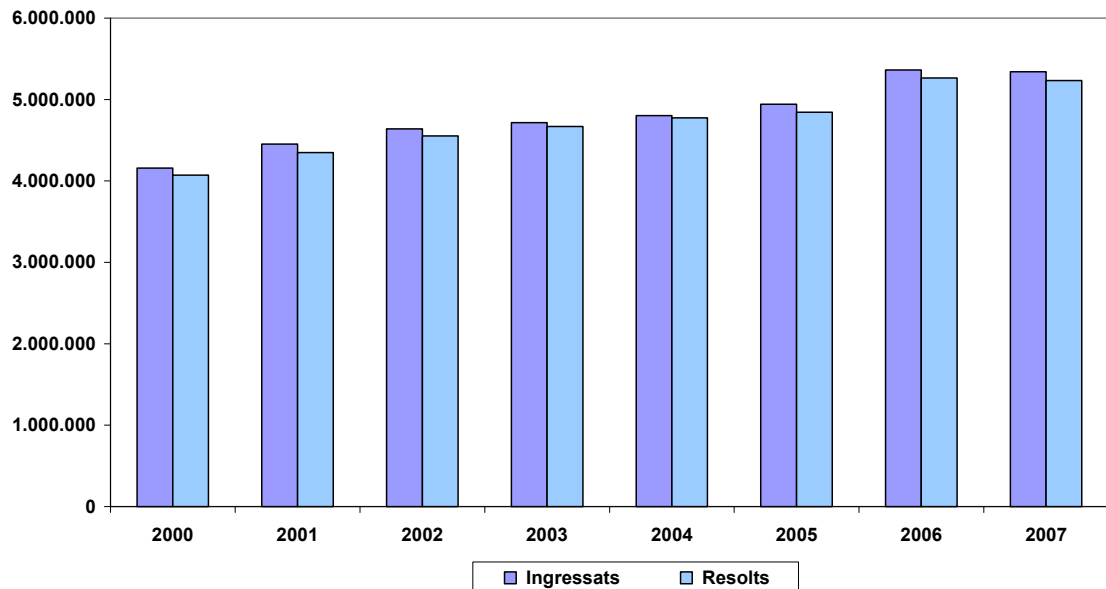
COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTES RESOLTS. JURISDICCIO PENAL.

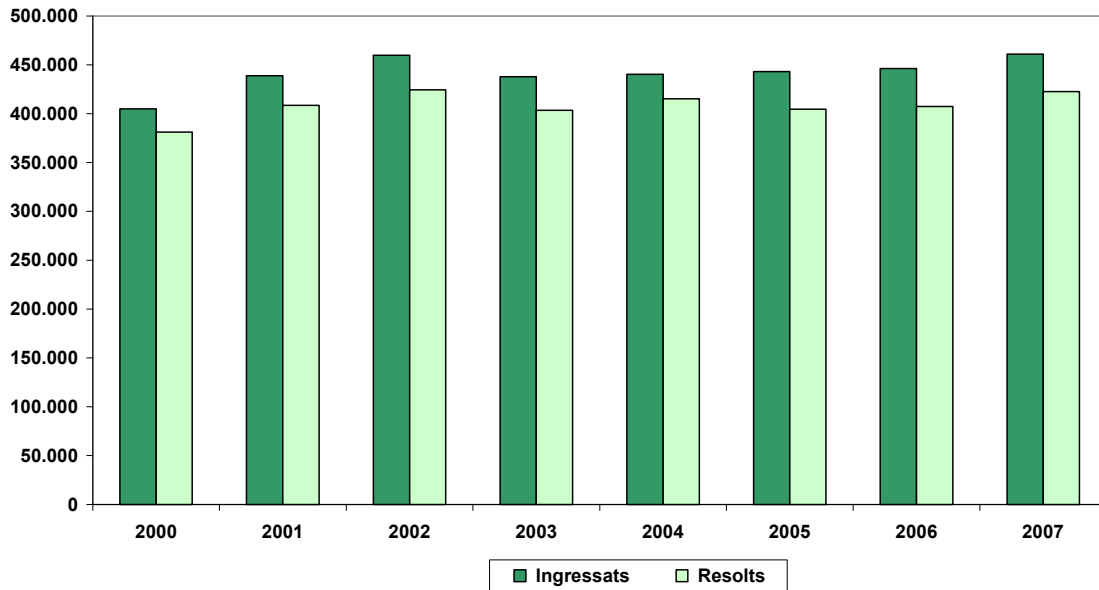
Com es pot comprovar, la demarcació ICAB és el territori que obté millors resultats en resolució: ha augmentat la seva capacitat resolutiva en el darrer any en un 3.2 %.

Vegem a continuació la relació entre ingressats i resolts en els tres territoris comparats.

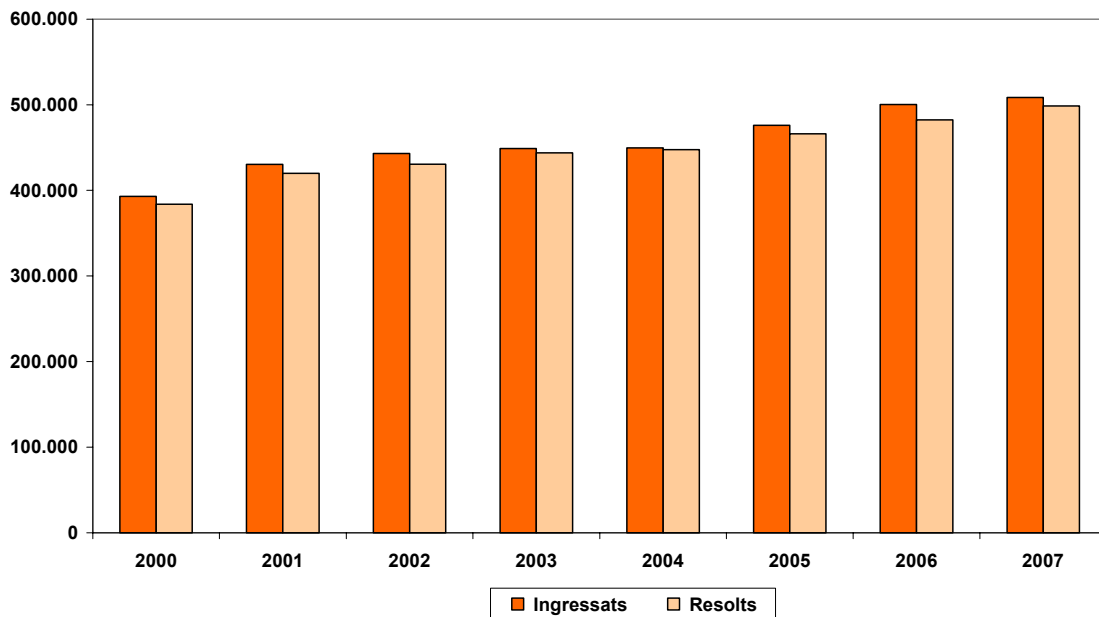
COMPARATIVA ASSUMPTES INGRESSATS I RESOLTS. JURISDICCIO PENAL.
ESPANYA EXCLOSA CATALUNYA

COMPARATIVA ASSUMPTES REGISTRATS I RESULTS. JURISDICCIO PENAL. CATALUNYA
EXCLOSA DEMARCACIO ICAB.

COMPARATIVA ASSUMPTES INGRESSATS I RESULTS. JURISDICCIO PENAL. DEMARCACIO ICAB.

Com es pot veure de les gràfiques anteriors, en els dos darrers anys es resolen menys assumptes dels que s'ingressen.

Sentències penals

Una vegada més, cal posar de manifest que les dades quantitatives sobre el nombre total d'assumptes resultats, no ens aporten informació sobre la qualitat de la resolució. És a dir, si l'assumpte s'ha resolt per mitjà de sentència, o bé, per mitjà d'un sobreseïment (arxiu). L'indicador corresponent a les sentències ens permet saber quants procediments han acabat, finalment, en un judici oral i amb una decisió judicial.

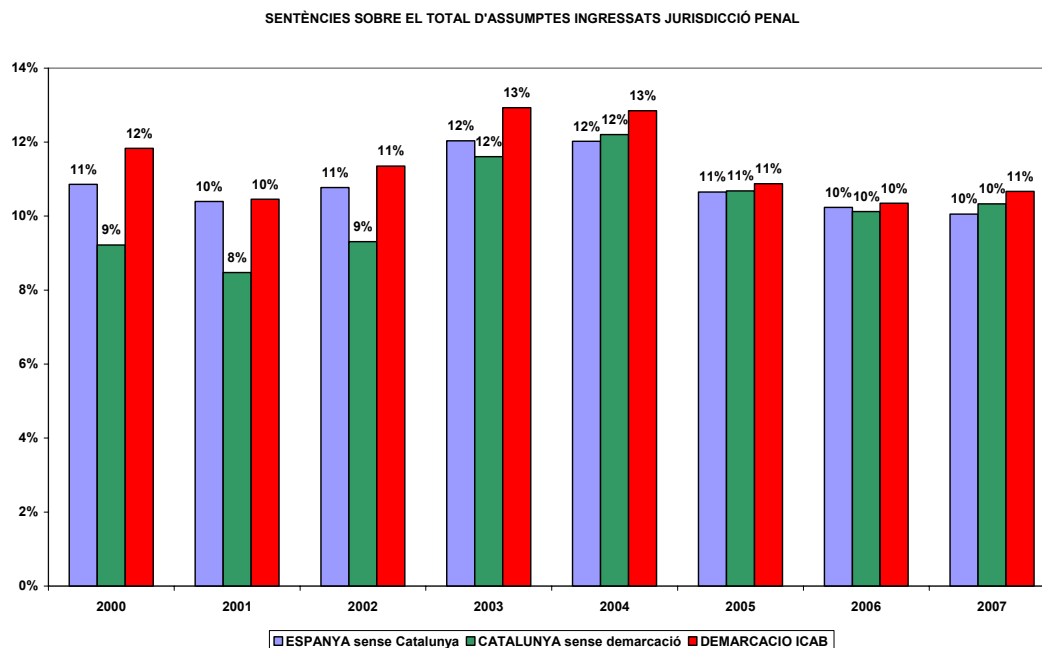
En aquesta jurisdicció, l'anàlisi de les sentències dictades adquireix una rellevància especial, atès que l'acció penal és, per regla general, indisponible i els delictes són

majoritàriament públics o perseguibles d'ofici. A més, el Ministeri fiscal actua sota el principi de legalitat, cosa que obliga a continuar amb el procés mentre hi hagi prou elements per sostenir l'acusació. Això significa, en definitiva, que la solució no pot ser negociada per les parts i cal que resolgui l'autoritat judicial.

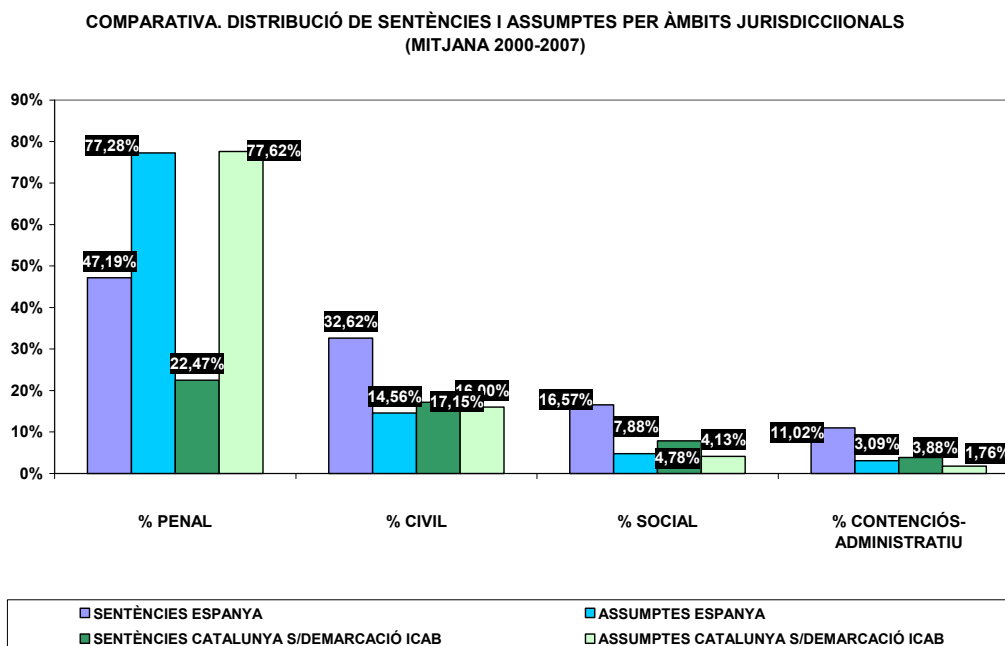
Les xifres d'enguany ens mostren que, en relació al nombre d'assumptes ingressats, el nombre de sentències continua sent molt baix.

Segons dades del CGPJ, les sentències en tots els territoris comparats es mantenen en un 10%.

Vegem la gràfica següent:

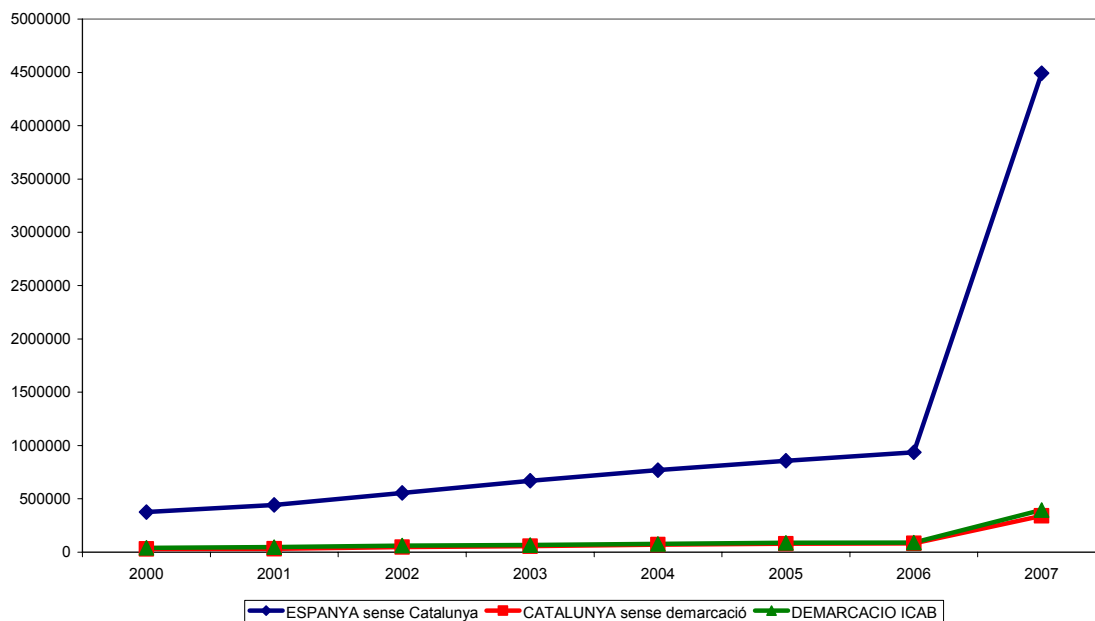

Si establim la relació sentències i assumpte, per jurisdiccions, aquesta jurisdicció obté els resultats més negatius.

Si en relació als assumptes entrants el nombre de sentències és baix, cal veure la mateixa relació amb les interlocutòries.

EVOLUCIÓ DE LES INTERLOCUTÒRIES 2000-2007 PER TERRITORIS

Si tenim en compte que a tot Espanya, en el 2007, s'han ingressat més de 6 milions d'assumptes (sense comptar els pendents d'anys anteriors), hem de concloure que el nombre d'interlocutòries també és baix. Cal fixar-nos que el nombre d'aquestes ha augmentat de forma espectacular en aquest darrer any. Aquesta situació podria obeir a un canvi en el recompte estadístic i gestió de la informació, més que a un increment real d'interlocutòries.

Finalment, un estudi sobre el contingut de les interlocutòries ens permetria esbrinar quantes d'aquestes corresponen a arxius (provisionals o lliures) i quines són les causes d'aquests. Actualment, la informació continguda en les bases de dades del CGPJ no permet aprofundir en aquesta qüestió.

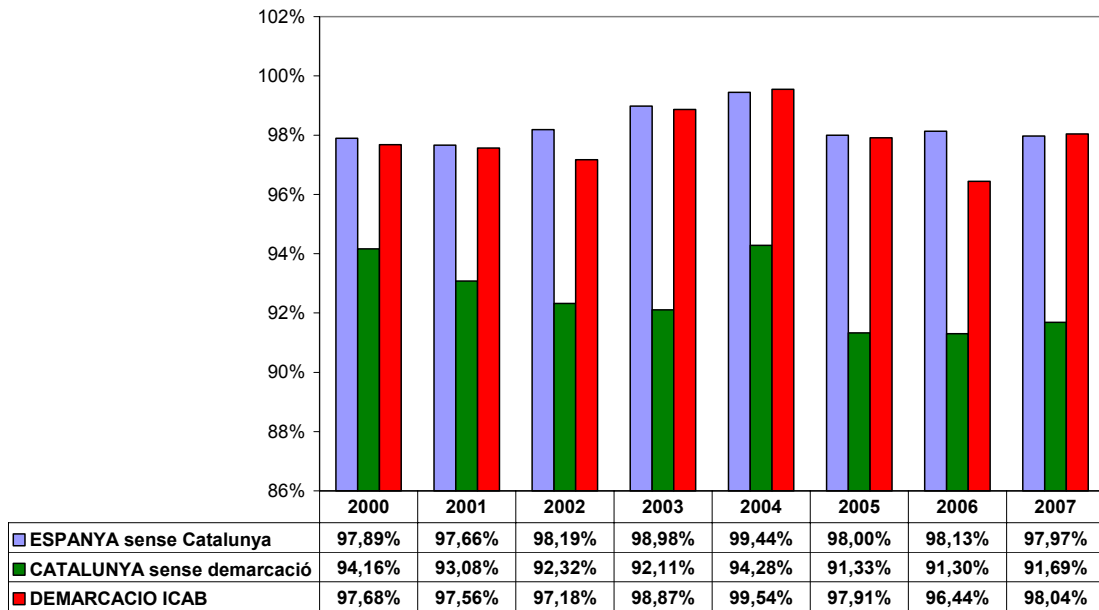
1.2.3.- Els indicadors judicials: taxa de resolució, pendència i congestió

La taxa de resolució

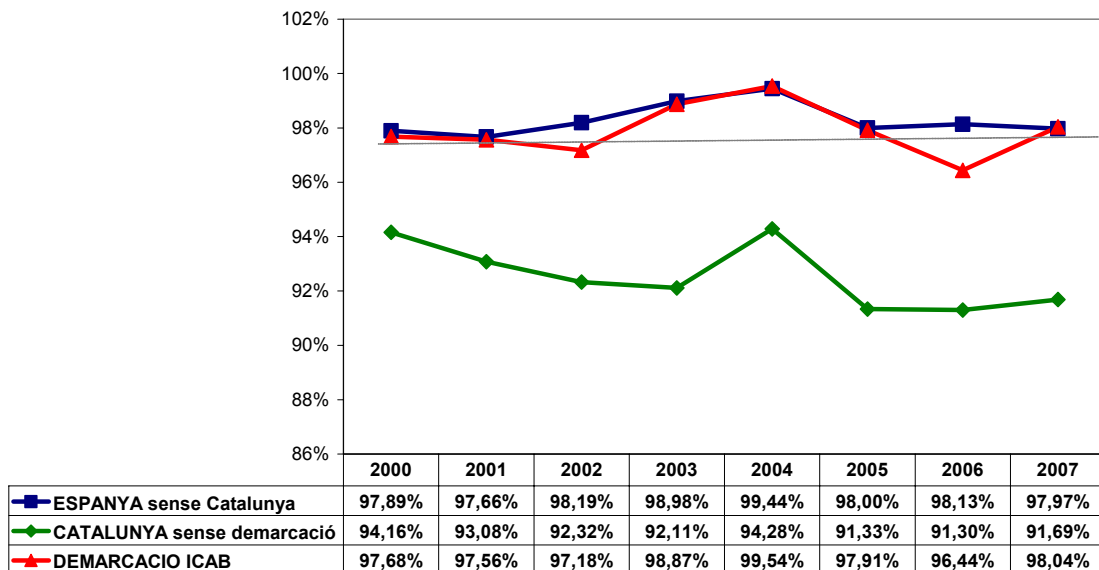
La resolució és la relació que existeix entre els assumptes resolts i els ingressats en un any.

Tot i que no es poden resoldre en el mateix any els assumptes entrats en els darrers mesos, la capacitat resolutiva dels òrgans judicials continua sent insuficient per fer front els assumptes entrants. Tanmateix, la demarcació ICAB, enguany, ha millorat sensiblement la resolució. En la resta de territoris es manté o baixa.

TAXA DE RESOLUCIÓ PENAL A LA JURISDICCIÓ PENAL. COMPARATIVA

COMPARATIVA TAXES DE RESOLUCIONS. JURISDICCIÓ PENAL.

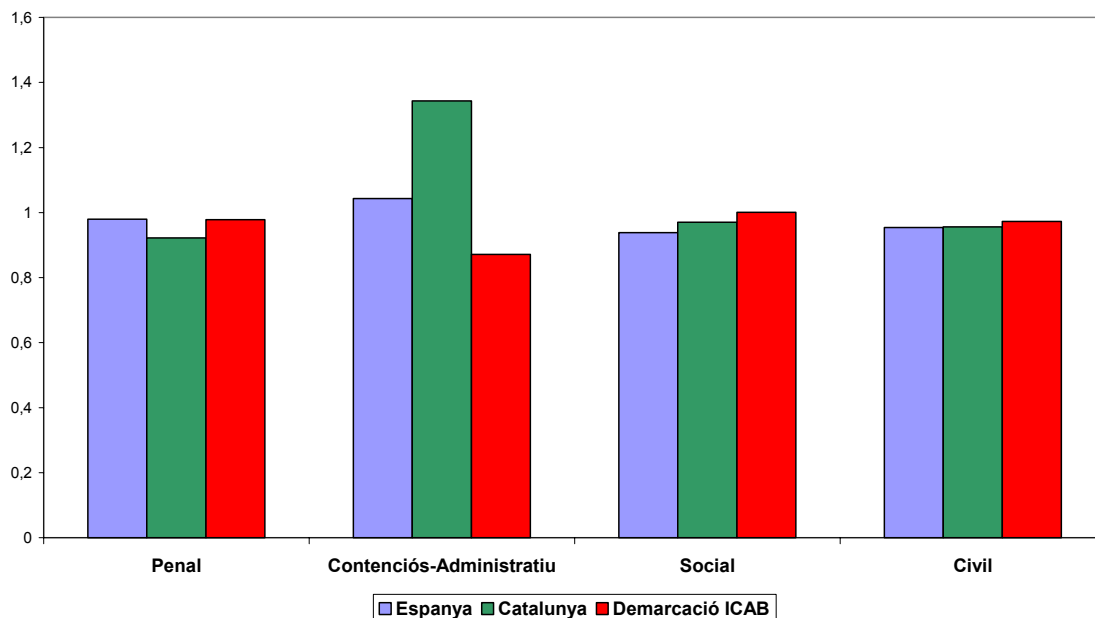

Les quotes de resolució exigides als jutges i les reformes processals penals operades en el 2003 tendents a agilitzar la resolució de determinats delictes (procediments urgents) no són mesures suficients per poder fer front a la creixent demanda de justícia. Per la seva part, la judicatura ja fa temps que manifesta que les càrregues de treball que suporten els jutges i magistrats és molt superior a les que són capaços d'assumir (Diari *Expansión*, 25 de març de 2008).

Incrementar el nombre d'òrgans judicials i dotar-los de personal qualificat es planteja com una de les solucions més viables a la disminució de la capacitat resolutiva dels òrgans judicials. En aquesta línia, tant el govern de l'Estat, com el de la Generalitat de Catalunya s'han compromès a crear per Catalunya 20 jutjats nous a Catalunya (veure apartat aspectes generals).

Malgrat aquesta davallada, es pot observar com, en comparació amb la resta de jurisdicció, la mitjana resolutiva d'aquesta jurisdicció s'acosta a una situació d'equilibri (es resol gairebé el 100%) dels assumptes entrats. Així, a Espanya s'han resolt en el 2007 al voltant de 6 milions d'assumpes penals, però, resten pendents de resoldre més d'un milió d'assumpes (tan sols en aquesta jurisdicció) que s'acumulen als ingressats en l'any en curs, 2008 (MCGPJ 2007).

TAXA RESOLUCIONS MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

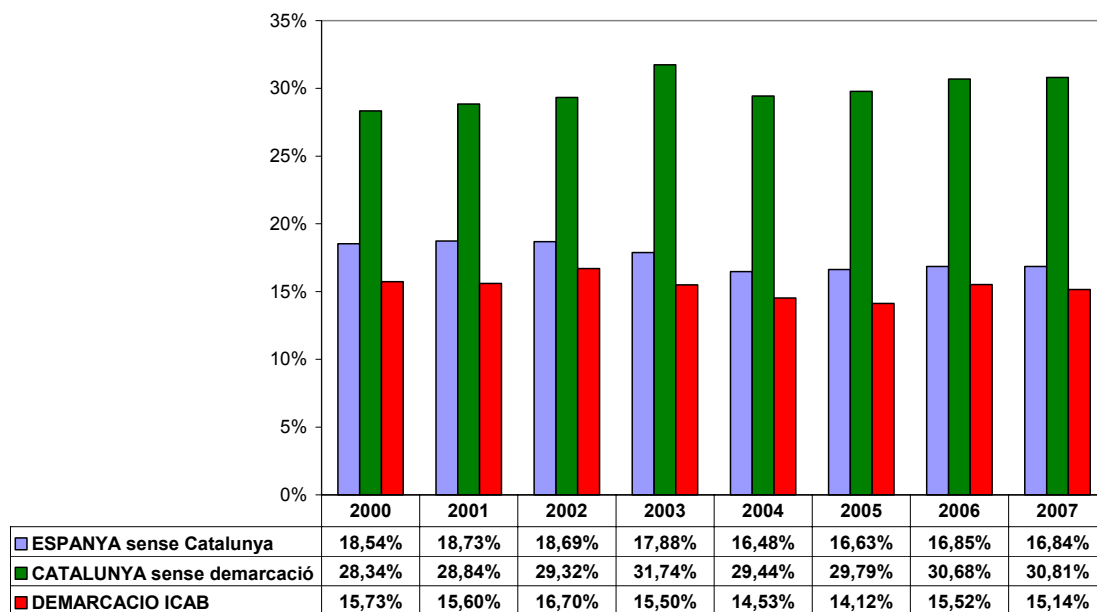
La taxa de pendència

La taxa de pendència és la relació que hi ha entre els assumptes resolts i els pendents al finalitzar el període. Un òrgan judicial es troba en millors condicions quan, a més dels assumptes ingressats a l'inici de l'any, resol els que té pendents d'anys anteriors.

La pendència es manté pràcticament en les mateixos percentatges des del 2004. Enguany (2007), la demarcació ICAB experimenta una certa tendència a la baixa com a conseqüència de l'augment de la resolució, encara que la disminució gairebé és imperceptible (0,38%).

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ PENAL

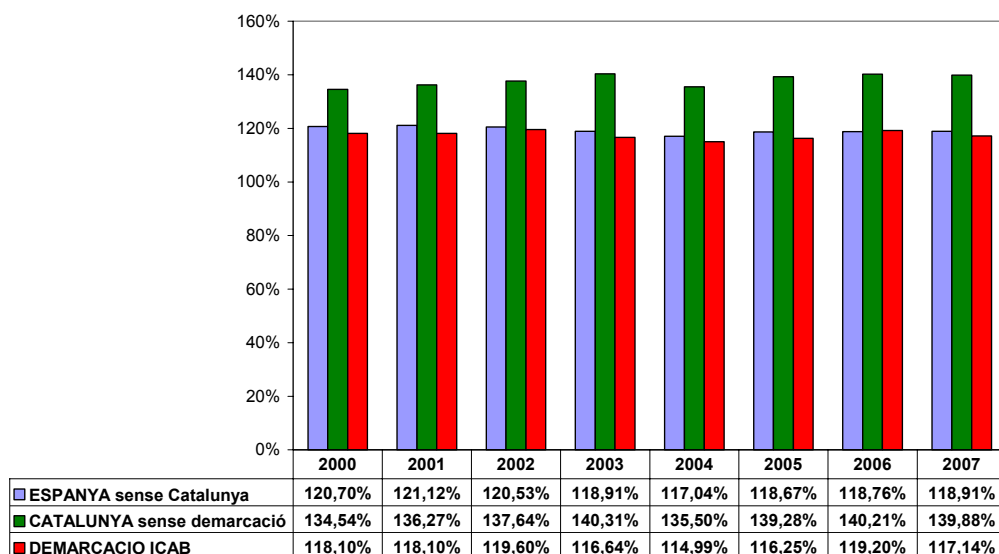

La resolució dels assumptes pendents d'anys anteriors és molt important, ja que cap la possibilitat que es tracti d'assumptes complexes que requereixen sentències molt laborioses o que exigeixen un major esforç argumentatiu, la qual cosa demana al jutge un temps i una dedicació que no sempre disposa. Tot això atesa la urgència i la càrrega de treball dels assumptes urgents o més immediats dels jutjats d'instrucció i penals.

La taxa de congestió

La congestió es manté amb més o menys oscil·lacions, en funció de la resolució i la pendència existent en aquesta jurisdicció.

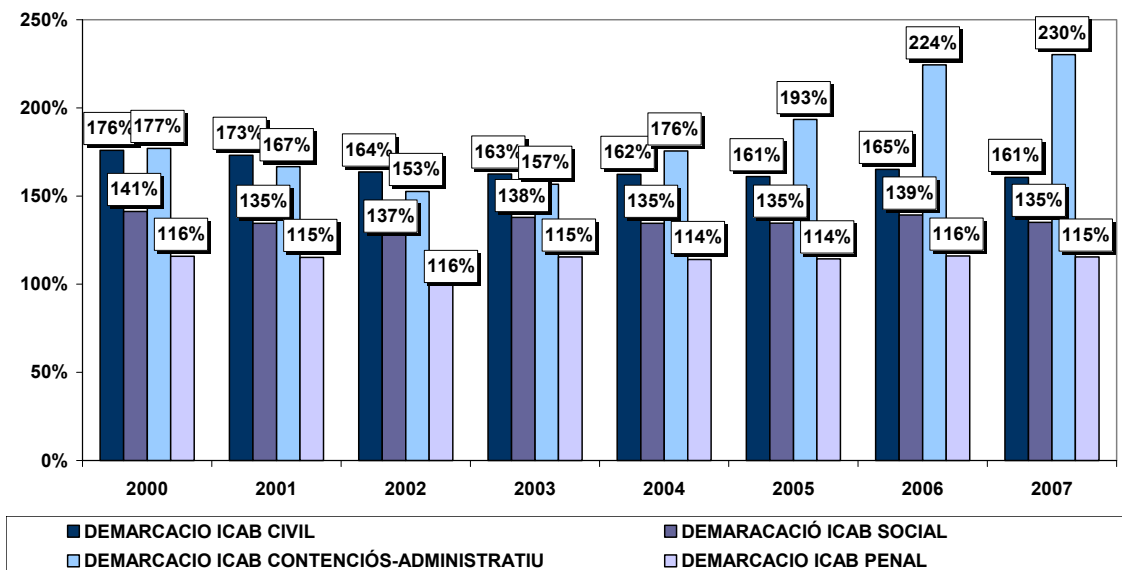
COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ PENAL.

Com exposaven en l'anterior informe, la congestió és l'indicador judicial que millor reflexa la situació d'un òrgan judicial i posa en evidència el nivell de col·lapse existent en un jutjat. Com més elevada sigui la taxa de congestió significa que més assumptes en gestió ha de resoldre l'òrgan judicial.

Malgrat tot allò exposat, en comparació amb la resta de jurisdiccions, la congestió penal és la més baixa.

**COMPARATIVA TAXA DE CONGESTIÓ
DEMARCACIÓ ICAB PER JURISDICCIONS
2000-2007**

Causas explicatives de la congestió i proposta d'agilitar les conformitats penals

Una de les causes que provoca la congestió judicial són les pràctiques judicials que es repeteixen per inèrcia des de fa temps i que no són operatives. Així, la pràctica d'esperar el dia del judici per intentar la conformitat amb els fets i les penes sol·licitades.

La presidenta del Consell d'Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya i degana del nostre Col·legi ha plantejat recentment la possibilitat que les conformitats puguin plantejar-se amb anterioritat a la celebració del judici oral, amb la finalitat d'accelerar el procediment i dotar de major credibilitat a la justícia entre els ciutadans.

El sistema actual de conformitats en els procediments penals distorsiona el funcionament de l'Administració de Justícia, ja que aquesta es pacta en el darrer moment, és a dir, abans de l'inici de la celebració del judici oral.

Aquesta situació provoca que

- 1- Tots els intervinents en el procés perdin temps en preparar un judici oral que se sap per endavant que, molt probablement, finalitzarà amb una conformitat de l'acusat.
- 2- Es causa un desajust en les agendes d'assenyalaments del jutjat i Tribunals. Cosa que provoca una distorsió en el funcionament i el rendiment dels jutjats.

- 3- Es causen greus molèsties a les persones citades, sobretot, els testimonis (perits, policia, ciutadans, etc) que de per si ja pateixen prou una "espècie" de victimització secundària.
- 4- Es reforça l'anomenada "pena del banquillo" que pateixen els acusats (cal comparèixer davant del jutge per reconèixer fets i pena).

En forma resumida, la proposta que es planteja per part de l'II·lustre Col·legi d'Advocats és la següent:

- 1- Realitzar les conformitats en la fase d'instrucció o en la fase intermedia, excepte en els judicis de faltes i en el jurat, que no són operatives.
- 2- Possibilitat (encara a discutir) de crear la figura del "fiscal de conformitats" que intervindria en determinats procediments i supòsits
- 3- En tot cas, cal respectar la voluntat de l'acusat d'acollir-se o no a la institució de la conformitat i arribar a solucions consensuades.
- 4- Possibilitat que, en cas de no arribar a la conformitat en el procediment penal, quedi la possibilitat d'intentar-la en l'inici de la sessió del judici oral
- 5- La conformitat hauria de quedar al marge del procés penal a fi de no contaminar-lo.
- 6- Recordar sempre que la conformitat és l'excepció de la regla: en l'àmbit penal la veritat material i l'obligació de la justícia d'investigar ha de prevaldre per sobre de qualsevol consideració.

Els avantatges d'aquesta proposta són:

1. És una mesura que ajuda a descongestionar els jutjats, sobretot els penals
2. És molt beneficiós pel ciutadà i els testimonis pues evita que hagin d'anar a judici i perdre, en la majoria dels casos, dies de treball perduts, nervis, etc.
3. Evita les disfuncions en les agendes de citacions dels jutjats i Tribunals
4. Evita que els Fiscals i advocats hagin de perdre temps en la preparació de judicis que no han de celebrar-se.
5. Es minimitza l'anomena "pena del banquillo".

Finalment, també es proposa posar a disposició dels jutges advocats que actuïn d'ajudants i assessorin als jutges; a més, de reobrir el "tercer i quart torn" d'accés a la judicatura a fi de reforçar la plantilla judicial.¹¹

1.2.4.- Els indicadors judicials i les sentències per òrgans jurisdiccionals

L'anàlisi de l'increment d'assumptes jutjat a jutjat demostra que la jurisdicció penal continua suportant una càrrega excessiva de treball. Així, en el 2007, tots els òrgans judicials de la demarcació ICAB han augmentat, en major o menor mesura, el nombre d'assumptes ingressats.

Jutjats d'instrucció

Els jutjats d'instrucció són els òrgans judicials que compleixen la funció de servir de porta d'entrada al sistema de justícia penal. A més d'investigar les causes per delictes, són competents per celebrar judicis de faltes i tramitar els procediments urgents que, a Espanya, en el 2007, han estat 169.667 assumptes. El fet que periòdicament estiguin de guàrdia comporta que siguin responsables dels assumptes amb detinguts, amb la despesa de temps que això comporta. Així,

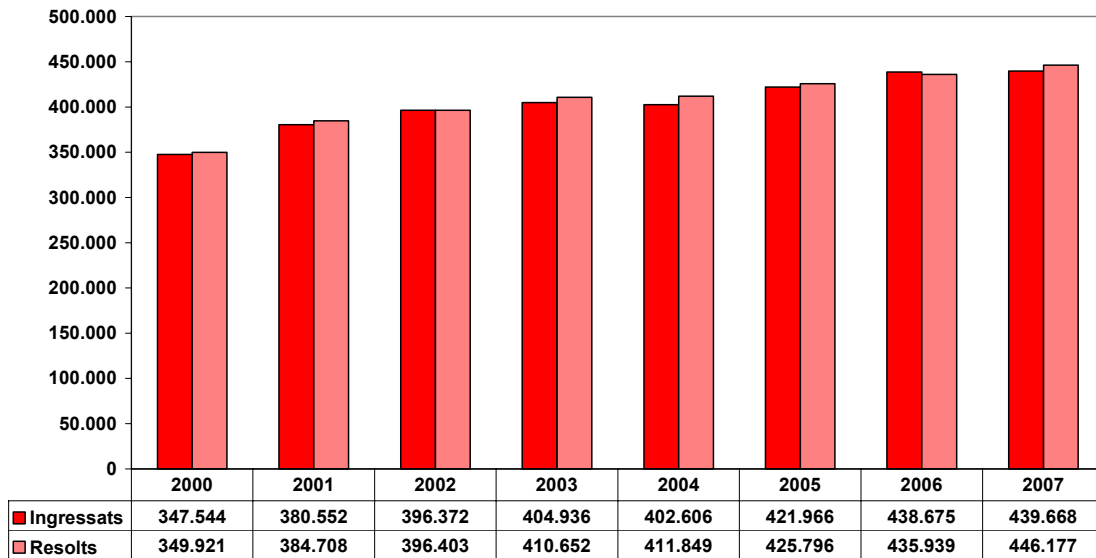
---

¹¹ Entrevista de Silvia Giménez-salinas, Presidenta dels II·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya i Degana de l'II·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, concedida a Europa Press, de data 13 de juliol de 2008. www.europapress.es

excepte a Barcelona, la resta de jutjats de instrucció o primera instància i instrucció de la demarcació ICAB, realitzen guàrdies de fins a vuit dies.

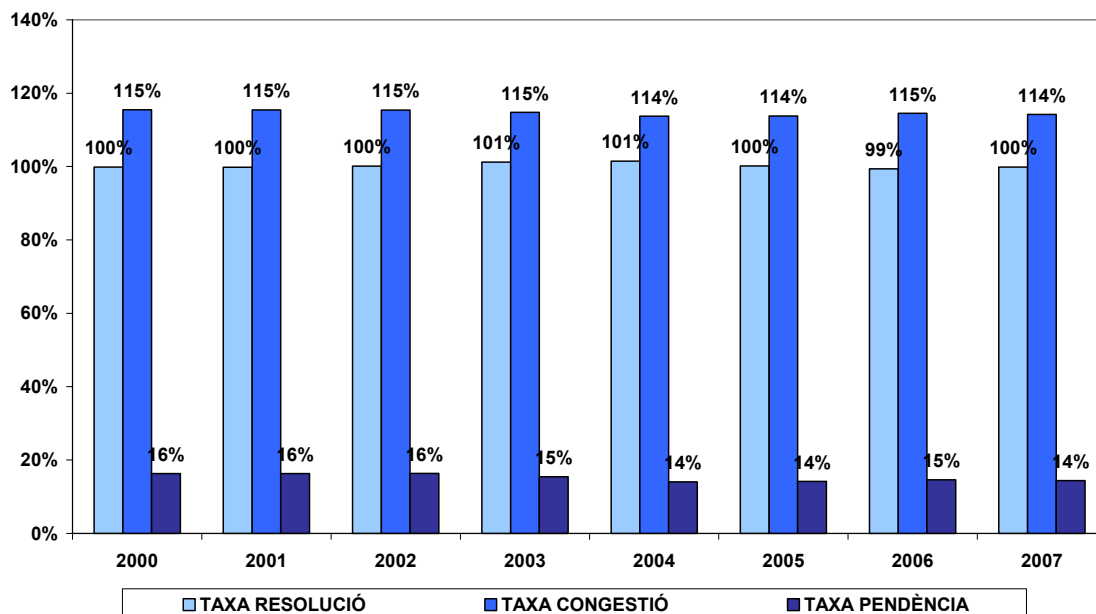
Els increments en els assumptes ingressats són constants, enguany han augmentat en menor proporció que anys anteriors (Espanya sense Catalunya: 3,1%, Catalunya sense demarcació ICAB: 1,60%, ICAB: 0,22%).

ASSUMPTE INGRESSATS I RESULTATS JUTJATS DE PRIMERA INSTANCIA I INSTRUCCIÓ I D'INSTRUCCIÓ DEMARCACIÓ ICAB

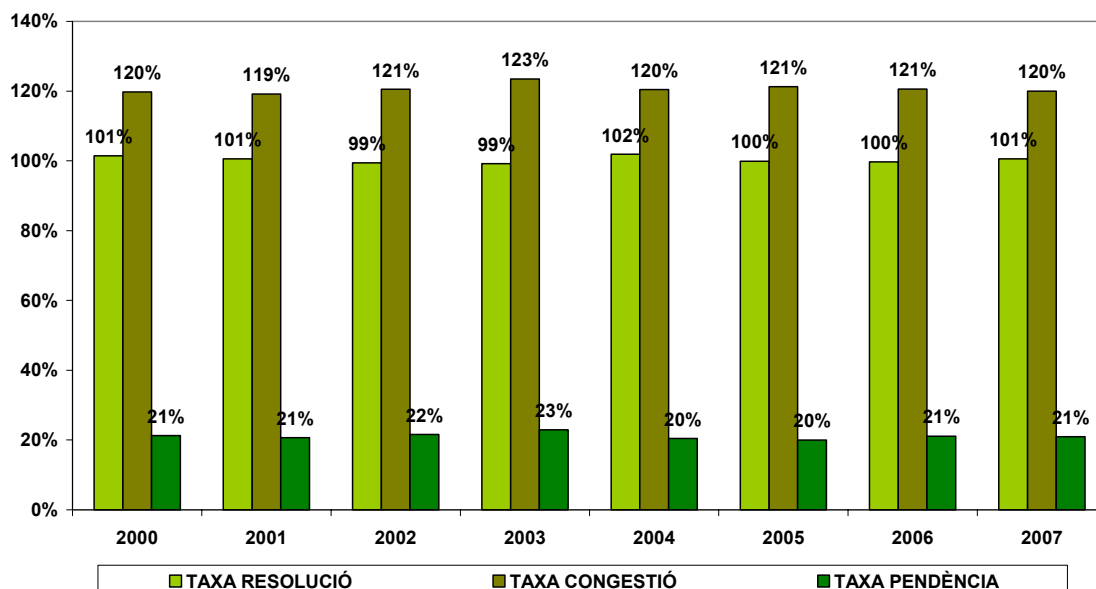

Vegem les gràfiques dels indicadors judicials:

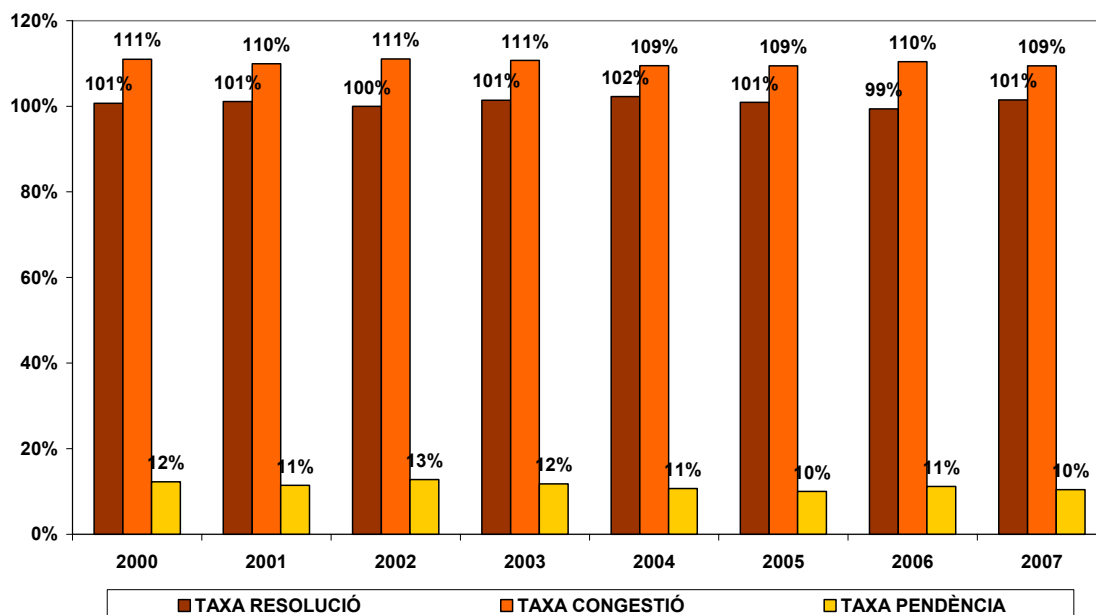
COMPARATIVA DE TAXES ALS JUTJATS DE PRIMERA INSTANCIA I INSTRUCCIÓ I INSTRUCCIÓ. ESPANYA EXCLOSA CATALUNYA.

COMPARATIVA TAXES ALS JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ I INSTRUCCIÓ.
CATALUNYA EXCLOSA DEMARCACIÓ ICAB.

COMPARATIVA TAXES ALS JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA I INSTRUCCIÓ I INSTRUCCIÓ DE
LA DEMARCACIÓ DE L'ICAB

Com es pot observar, tot i que la taxa de resolució és satisfactòria (100%), la congestió resta una assignatura pendent. Un any més, els indicadors en aquests jutjats de la demarcació ICAB són millors que en la resta de territoris.

La memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (2006) es fa ressò de les dificultats que travessen aquests jutjats. En concret, denuncia l'elevat volum d'assumptes que gestionen anualment i emfasitza els problemes per cobrir les vacants de jutges, ja que no són "destinacions còmodes". Tot això provocat pel volum d'assumptes i la penositat de les guàrdies, que com hem dit, excepte la ciutat Barcelona, són de vuit dies seguits.

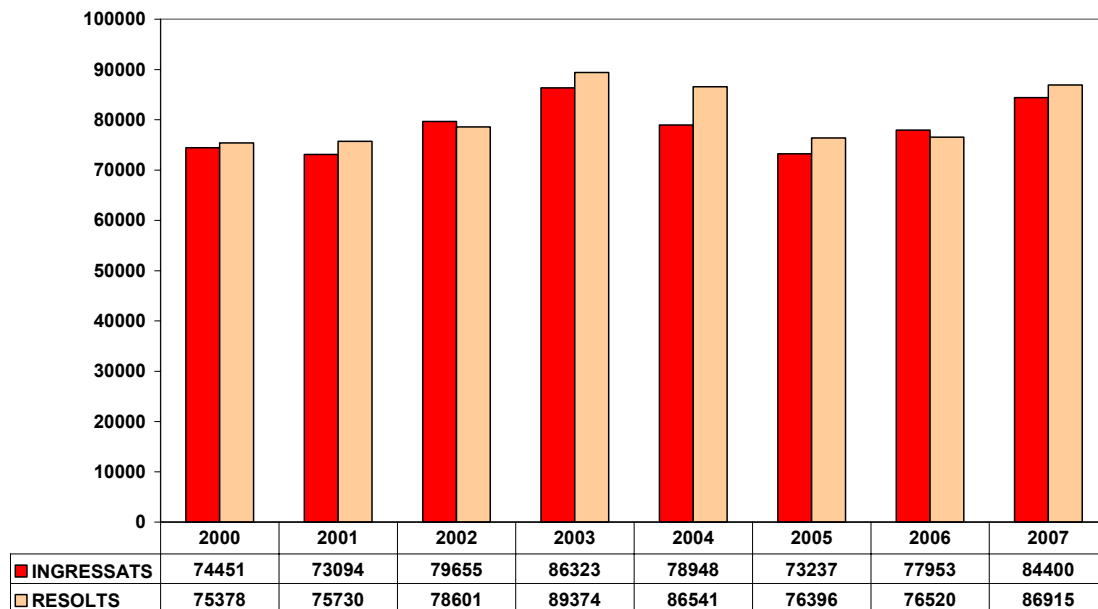
La memòria també apunta com una dificultat específica d'aquest jutjats el fet que, malgrat que alguns d'ells s'hagin convertit en jutjats exclusius d'instrucció (separació entre la jurisdicció civil i penal), encara tenen assumptes civils endarrerits per resoldre (p.11).

Cal remarcar que l'ampliació de la persecució punitiva a sectors socials tradicionalment menys criminalitzats (autors dels delictes contra els drets dels treballadors, contra la seguretat en el trànsit o contra l'ordenació del territori) suposarà una càrrega afegida a la instrucció dels assumptes penals.

Els judicis de faltes

Els procediments per judicis de faltes han augmentat respecte l'any anterior a la demarcació ICAB en un 7,6%¹² cosa que situa aquests jutjats en un nivell d'ingrés superior inclús al 2003, data d'entrada en vigor dels judicis de faltes immediats. Per contra, la resolució també ha sofert un augment en aquest territori del 11,95%, molt per sobre del 0,16% de l'any anterior.

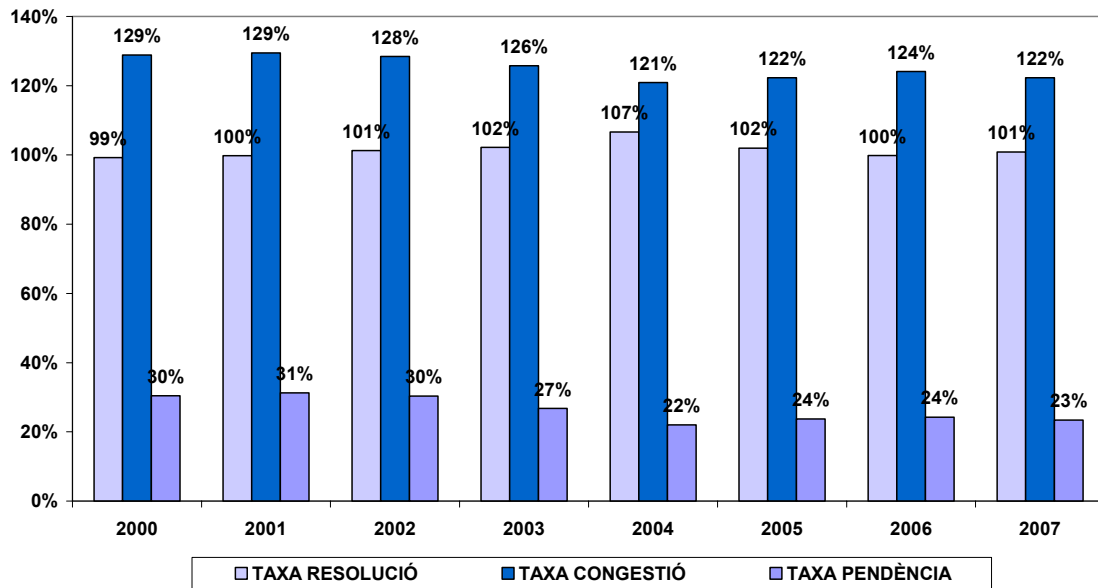
COMPARATIVA ASSUMPTESS INGRESSATS I RESOLTS JUDICIS DE FALTES. DEMARACIÓ ICAB.

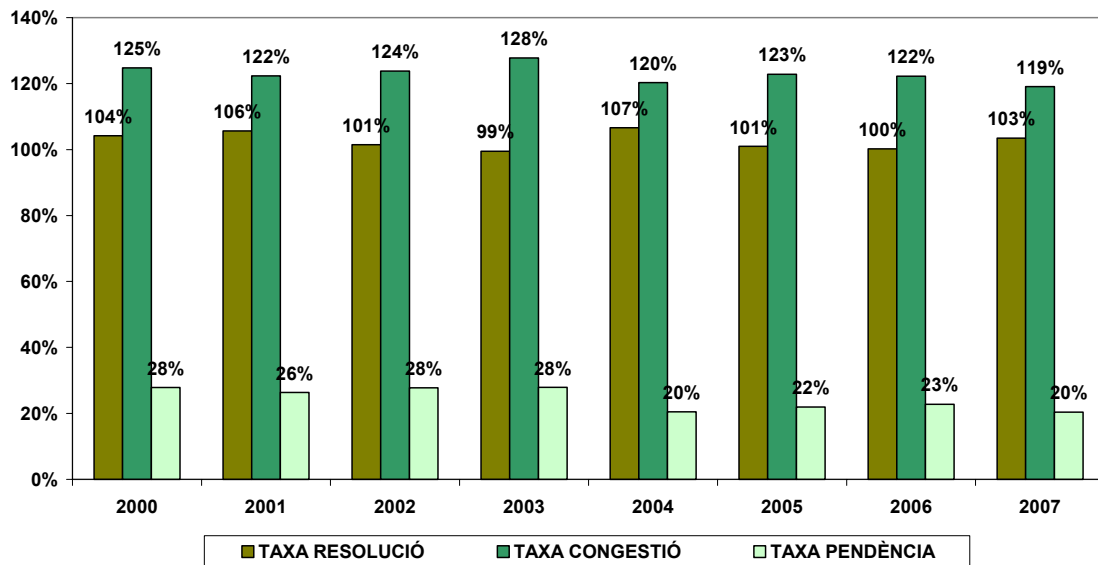
A continuació vegem les taxes de resolució, pendència i congestió dels territoris comparats.

¹² Aquestes xifres són la suma dels procediments de judicis de faltes dels jutjats d'instrucció i primera instància i instrucció

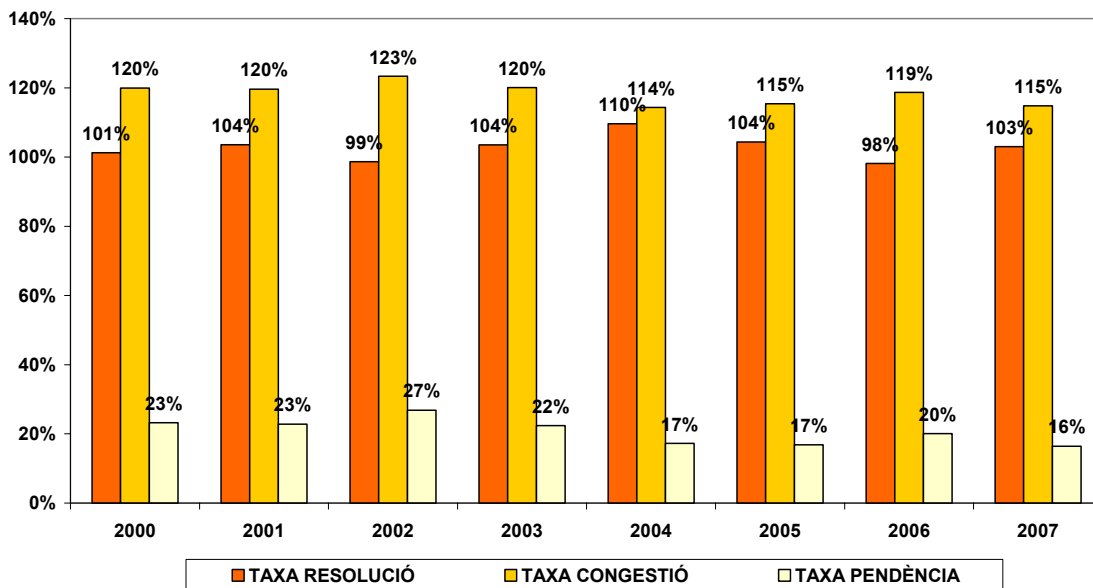
COMPARATIVA TAXES DELS JUDICIS DE FALTES A LA JURISDICCIO PENAL A 1a INSTANCIA I INSTRUCCIO.
ESPANYA EXCLOSA CATALUNYA.

COMPARATIVA TAXES DELS JUDICIS DE FALTES DE LA JURISDICCIO PENAL A 1a INSTANCIA I INSTRUCCIO.
CATALUNYA EXCLOSA DEMARCACIO ICAB.

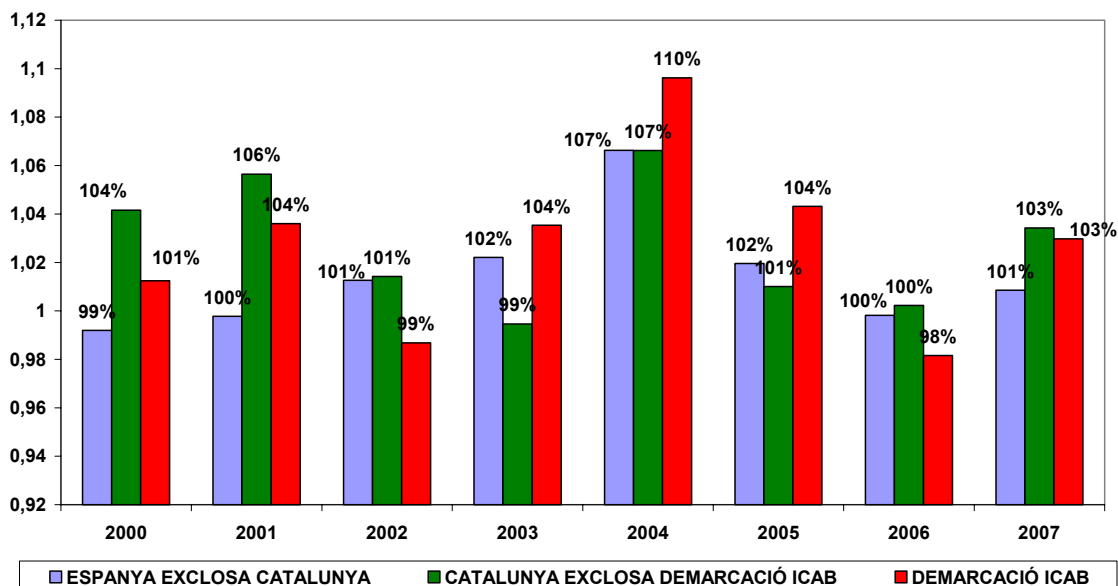

COMPARATIVA TAXES DELS JUDICIS DE FALTES DE LA JURISDICCIO PENAL A 1a PRIMERA INSTANCIA I INSTRUCCIO. DEMARCACIO ICAB.

Malgrat la càrrega de treball que suporten els jutjats d'instrucció, els nivells de resolució es mantenen en una situació d'equilibri (100%)

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE RESOLUCIÓ DELS JUDICIS DE FALTES. JURISDICCIO PENAL. 1a INSTANCIA I INSTRUCCIO.

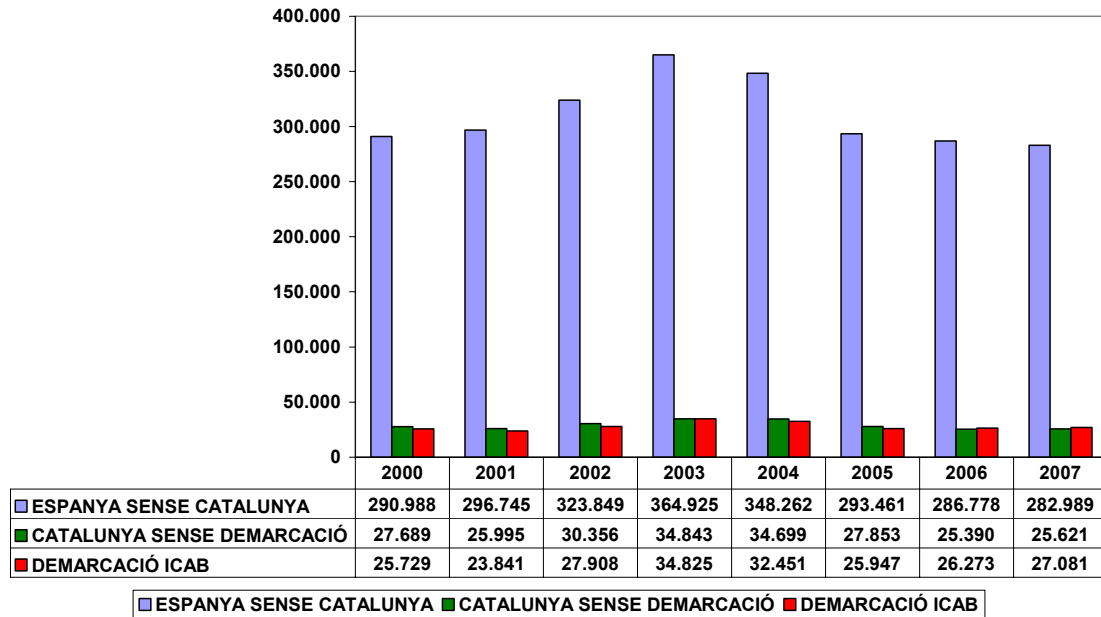

Quan a les sentències emeses pels jutjats de primera instància i instrucció i instrucció, exclusivament, cal destacar que en la demarcació ICAB es dicten més sentències que en la resta de Catalunya.

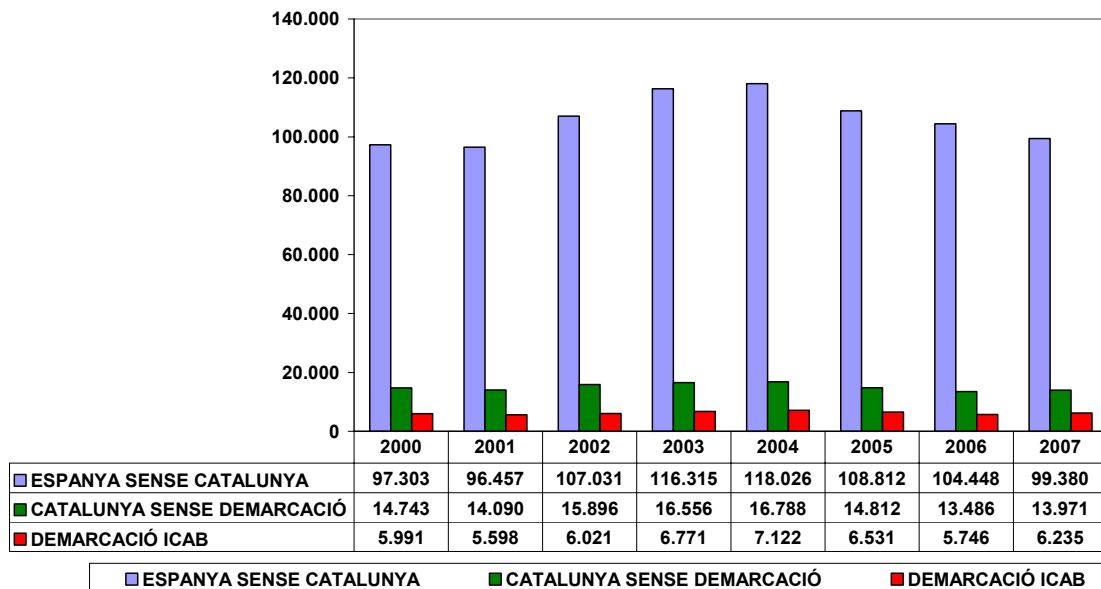
Vegem l'evolució del nombre de sentències:

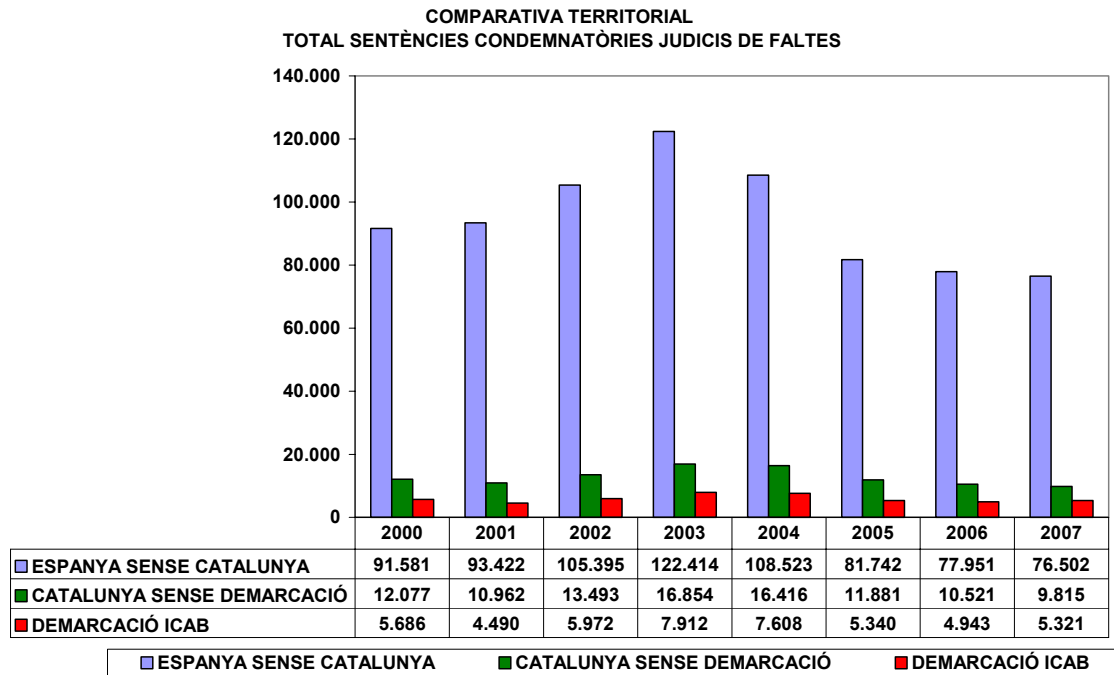
COMPARATIVA TERRITORIAL SOBRE SENTÈNCIES DE JUDICIS DE FALTES

En el darrer any hi hagut un lleuger augment de les absolutòries, excepte a Espanya que han disminuït.

COMPARATIVA TERRITORIAL
TOTAL DE SENTÈNCIES ABSOLUTÒRIES DELS JUDICIS DE FALTES

A la demarcació ICAB l'augment s'ha verificat tant en les absolutòries com en les condemnatòries.

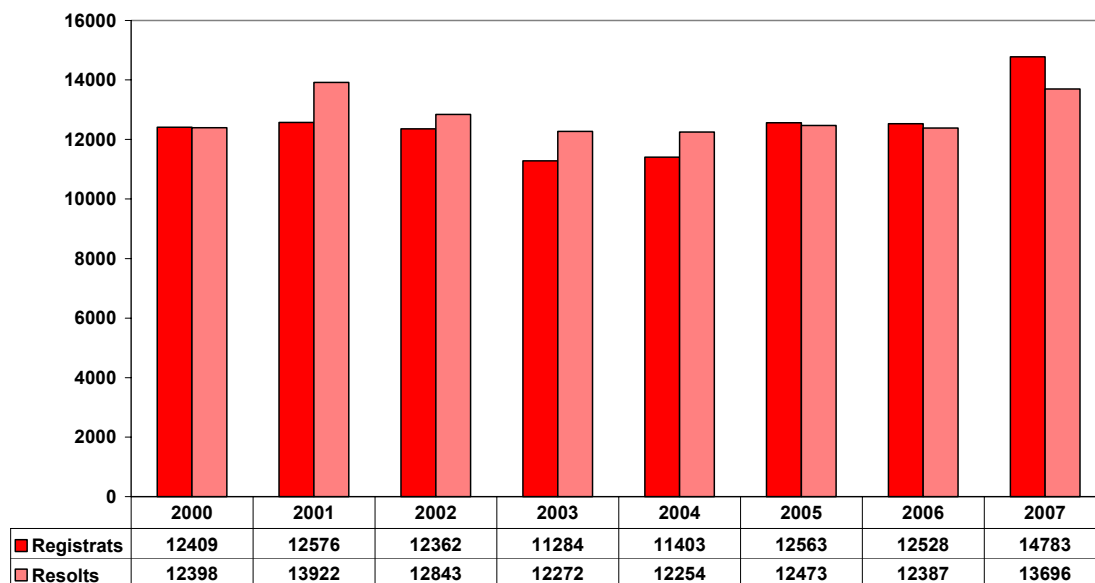
Pel que fa als judicis de faltes ràpids o immediats, segons dades del CGPJ, en el 2007, el percentatge sobre el total de judicis ha estat de 12,1% (l'any anterior va ser del 13,7%) Catalunya se situa en un 11,4% (inclosa la demarcació ICAB).

Els jutjats penals

Els òrgans judicials penals han empitjorat visiblement els seus indicadors judicials. Recordem que aquest òrgans judicials són competents en l'enjudiciament de delictes inferiors a 5 anys de presó i altres penes.

Aquesta situació ha estat causada per l'augment dels assumptes ingressats, respecte l'any anterior (Espanya, 9,1%; Catalunya, 13,87% i la demarcació ICAB 15,25%).

ASSUMPTESS INGRESSATS I RESULTSS JUTJATS PENALS
DEMARCACIÓ ICAB

Malgrat el resultat dels indicadors judicials, que analitzarem tot seguit, el Tribunal Superior de Justícia mantenia en la memòria anual de l'any 2006, que els jutjats penals de Catalunya "han arribat a aconseguir nivells d'ingrés assumibles" (Memòria TSJCA 2006, p. 32). Igualment, es reclamaven més jutjats penals per atendre el volum d'assumpes en gestió, en concret, dos nous jutjats a la ciutat de Barcelona (memòria TSJCA, p. 32).

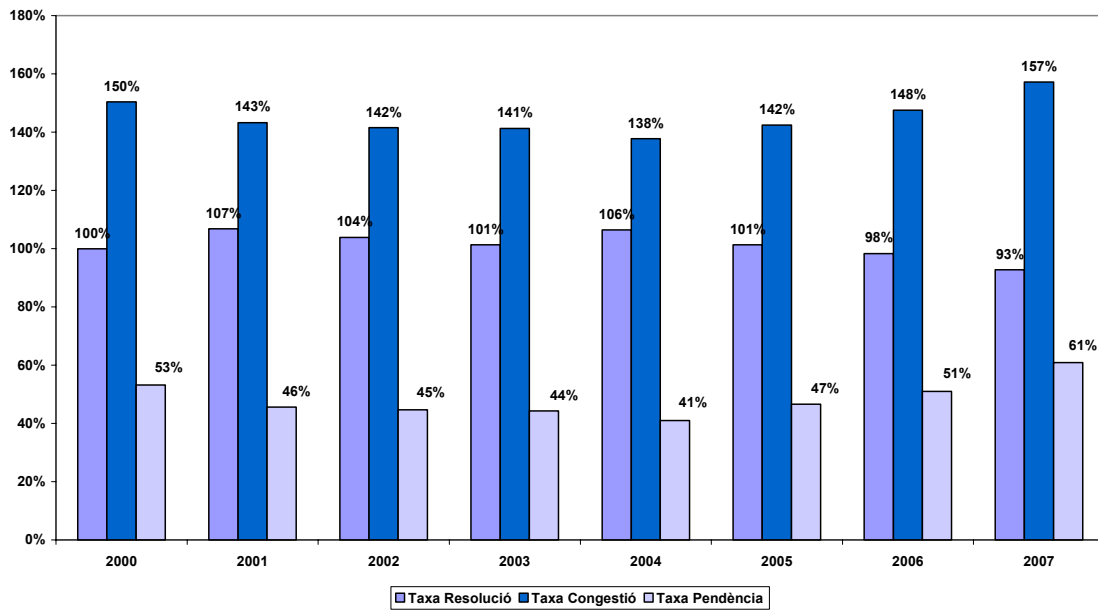
Així mateix, l'informe sobre la memòria del deganat de Barcelona (2006), insistia en el fet que l'augment dels judicis ràpids en aquests jutjats n'era la causa dels endarreriments, ja que són prioritaris. Així, si amb anterioritat al 2006, aquests jutjats celebraven al dia 13 judicis ràpids, en aquest any es va acordar per junta de jutges (ratificada per la Sala de Govern) celebrar-ne 20. (informe sobre la memòria del deganat de Barcelona 2006 p. 23).

També es constata que el trasllat dels judicis penals de Gavà a Barcelona també afectaria a la pendència d'aquest partit judicial, que en el 2006 es va incrementar en 800 assumpes (informe sobre la memòria del deganat 2006 p. 23).

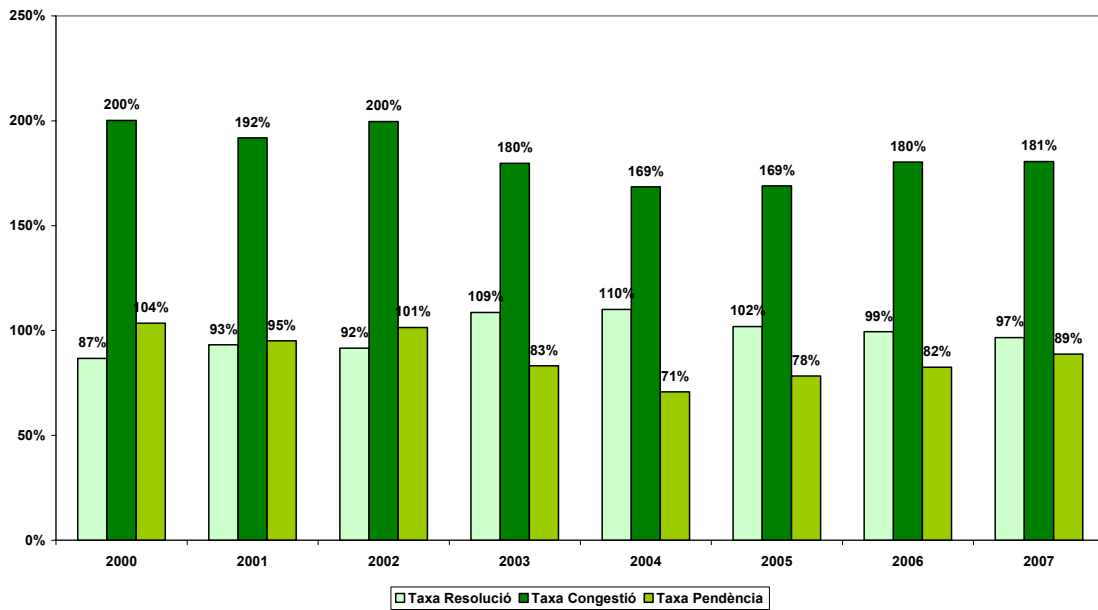
Per pal·liar el dèficit de jutjats penals, la Conselleria de justícia ha projectat pel 2008, la creació del jutjat penal 25 a Barcelona. La delegació del Col·legi d'Advocats a Gavà, però, va sol·licitar la creació d'un jutjat penal per evitar haver d'anar a pledejar a Barcelona. Per contra, està prevista la creació, també en el 2008, d'un jutjat especialitat de violència de la dona en aquest partit judicial (*ejustícia*, 15 de desembre de 2007). A l'hora del tancament d'aquest informe encara no havia entrat en funcionament aquest nou jutjat penal.

Els indicadors judicials presenten la següent situació:

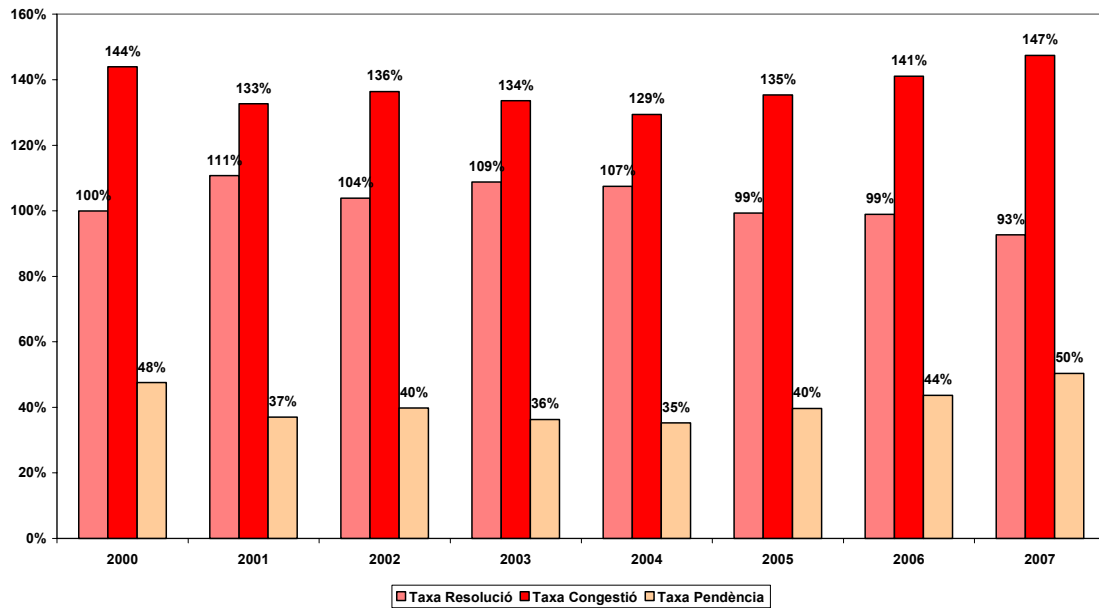
COMPARATIVA TAXES DELS JUTJATS PENALS
ESPANYA SENSE CATALUNYA

COMPARATIVA TAXES DELS JUTJATS PENALS
CATALUNYA EXCLOSA DEMARCACIÓ ICAB

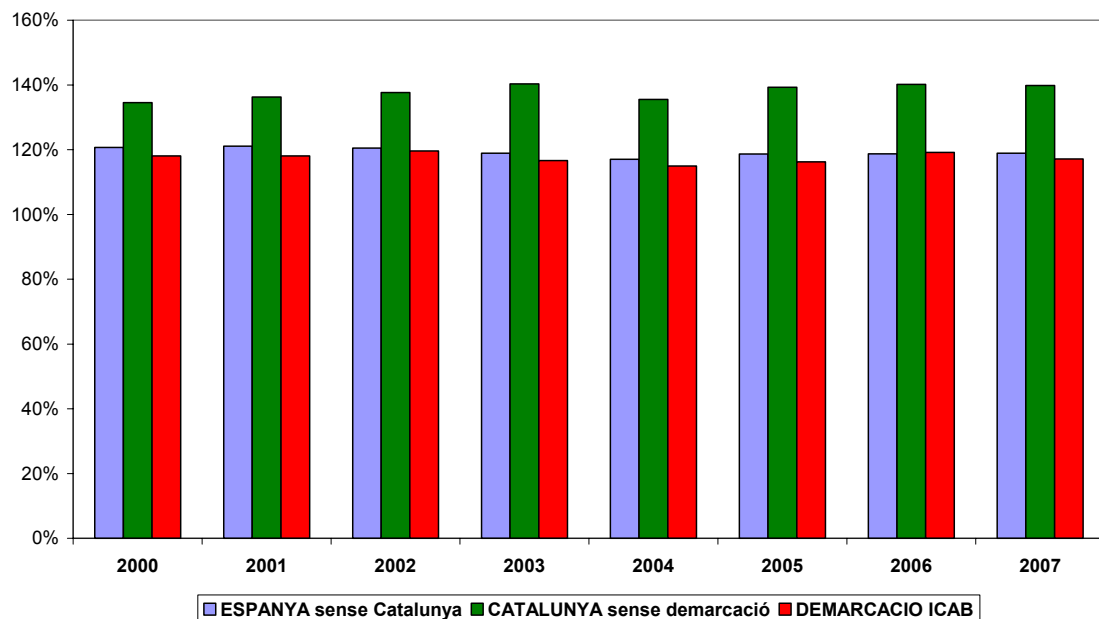

COMPARATIVA TAXES DELS JUTJATS PENALS
DEMARCATIÓ ICAB

Per fer-nos una idea més exacte de la situació en què es troben els jutjats penals, hauríem de fer una anàlisi de les següents variables: nombre de suspensions de judicis penals, (causes de la suspensió) grau de complexitat dels assumptes objecte d'enjudiciament, mitjana d'encausats i de testimonis per causa, organització dels jutjats, nivells de vacants i mobilitat funcional, absentisme laboral, etc. Això requereix un estudi pormenoritzat sobre dades que, o bé, no estan individualitzades, o bé, no es troben a disposició del públic.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ PENAL.

Cal afegir que, segons l'estudi publicat pel CGPJ relatiu a la mobilitat funcional en el quart trimestre del 2007, els jutjats penals tenen el pitjor percentatge de dies vacants en comparació amb la resta d'òrgans judicials (1,30%), tan sols superat pels jutjats socials (1,57%). El nivell de rotació (nombre de preses de possessió tan de titulars com d'altres funcionaris, que serveix per mesurar l'estabilitat de la plantilla) és força alt: 2,5 (tan sols superat pels jutjats menors, contenciós-administratiu i jutjats mercantils). Finalment, el percentatge de funcionaris interins és el més alt de la totalitat d'òrgans jurisdiccionals (29,80%).

La memòria del Tribunal Superior de Justícia (2007) també es va ressò d'aquest increment d'assumpes en els jutjats penals en el darrer any (13,4%), juntament amb els jutjats de vigilància penitenciària (15,9%) i la violència sobre la dona (15,7%).

Aquests són els indicadors judicials corresponents als jutjats de la demarcació ICAB.¹³

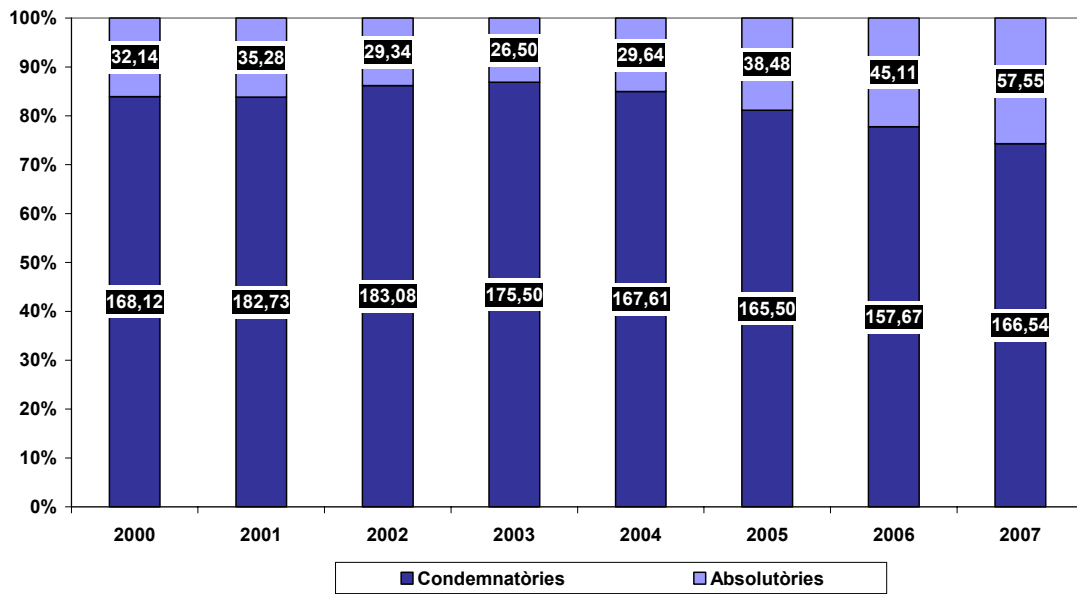
JUTJATS 2007	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
JP nr. 1 ARENYS DE MAR	104%	109%	21%
JP nr. 2 ARENYS DE MAR	107%	104%	17%
JP nr. 1 BARCELONA	72%	191%	91%
JP nr. 2 BARCELONA	85%	142%	42%
JP nr. 3 BARCELONA	102%	133%	40%
JP nr. 4 BARCELONA	80%	182%	65%
JP nr. 5 BARCELONA	96%	114%	18%
JP nr. 6 BARCELONA	96%	143%	49%
JP nr. 7 BARCELONA	82%	161%	61%
JP nr. 8 BARCELONA	89%	141%	41%
JP nr. 9 BARCELONA	83%	154%	56%
JP nr. 10 BARCELONA	83%	139%	43%
JP nr. 11 BARCELONA	94%	116%	28%
JP nr. 12 BARCELONA			
JP nr. 13 BARCELONA	92%	135%	45%
JP nr. 14 BARCELONA	84%	147%	47%

¹³ Les Caselles que es troben en blanc és per que no hi ha disponible la informació, o bé, es tracta de jutjats d'executòries.

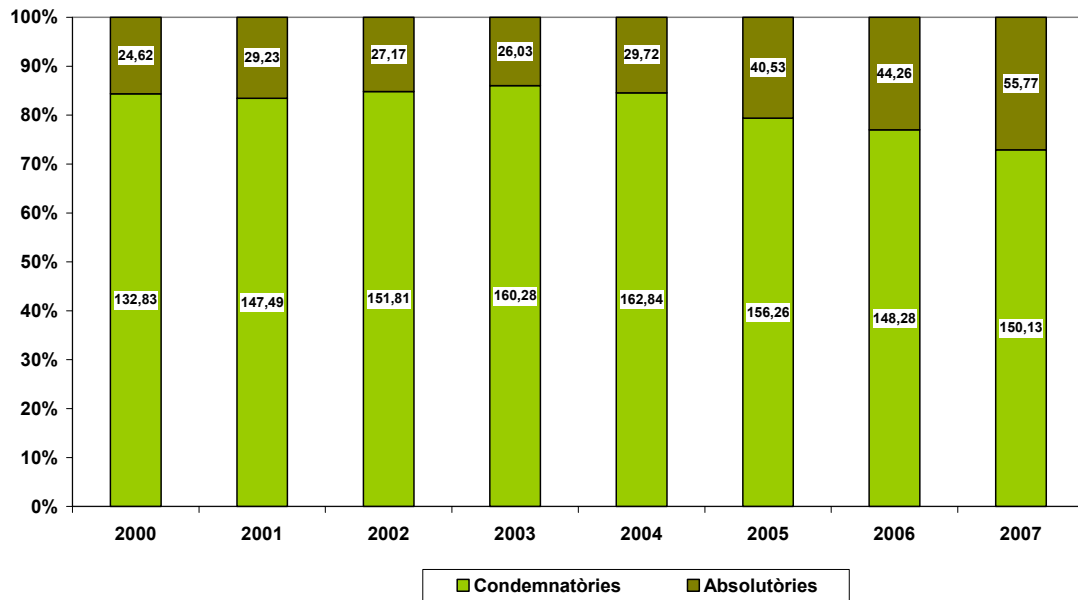
JP nr. 15 BARCELONA			
JP nr. 16 BARCELONA	104%	154%	59%
JP nr. 17 BARCELONA	73%	197%	97%
JP nr. 18 BARCELONA	79%	180%	80%
JP nr. 19 BARCELONA	91%	135%	35%
JP nr. 20 BARCELONA	99%	121%	31%
JP nr. 21 BARCELONA		50%	50%
JP nr. 22 BARCELONA	90%	149%	49%
JP nr. 23 BARCELONA	93%	133%	37%
JP nr. 24 DE BARCELONA			
JP nr. 1 VILANOVA I LA GELTRU	143%	149%	50%
JP nr. 2 VILANOVA I LA GELTRU	127%	192%	95%
JP nr. 3 VILANOVA I LA GELTRU	98%	151%	53%

Quan al contingut absolutori o condemnatòri de les sentències dels jutjats penals, cal dir que el nombre de condemnatòries supera amb excreix el d'absolutòries. Així, si el percentatge d'absolutòries se situa al voltant d'una mitjana del 25,86 %, amb oscil·lacions depenent del territori; el d'absolutòries se situa al voltant de 74,12%.

SENTÈNCIES CONDEMNATÒRIES I ABSOLUTÒRIES JUTJATS PENALS.
ESPANYA

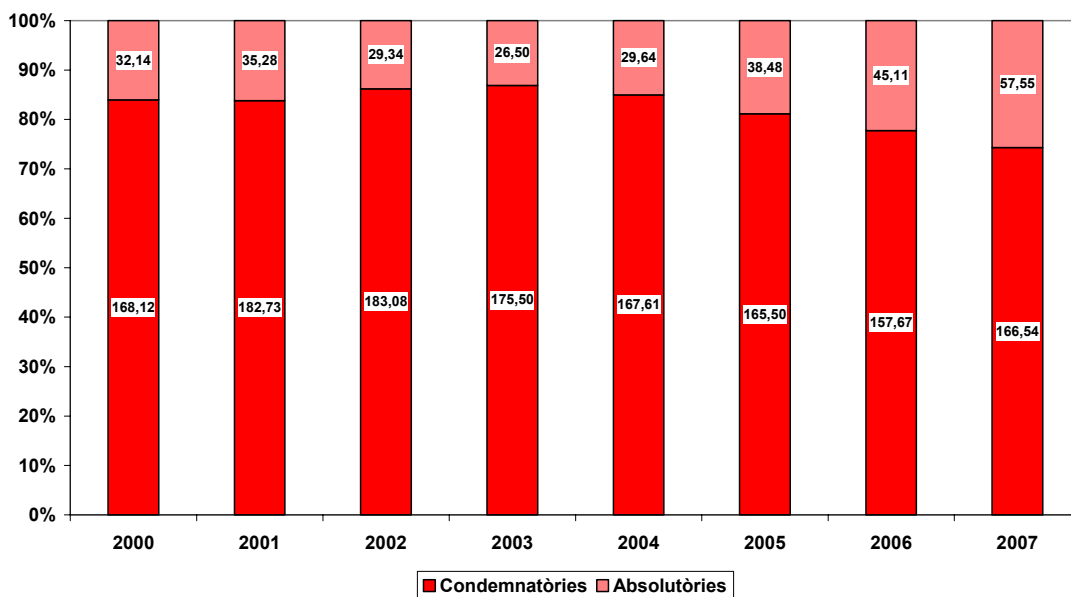

SENTÈNCIES CONDEMNATÒRIES I ABSOLUTÒRIES JUTJATS PENALS
CATALUNYA

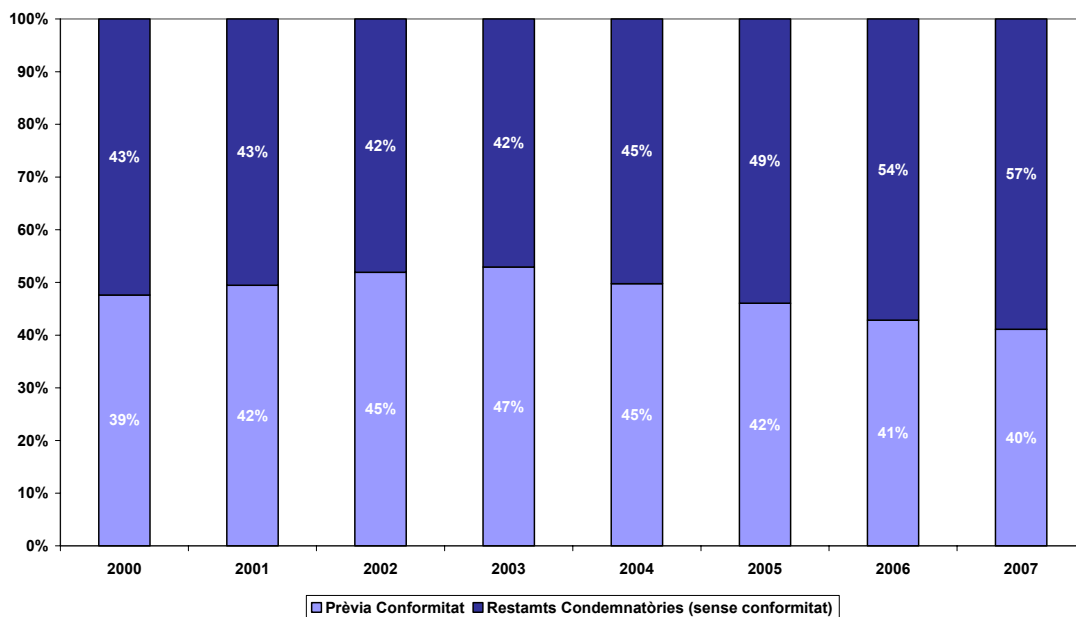
SENTÈNCIES ABSOLUTÒRIES I CONDEMNATÒRIES JUTJATS PENALS
DEMARCACIÓ ICAB

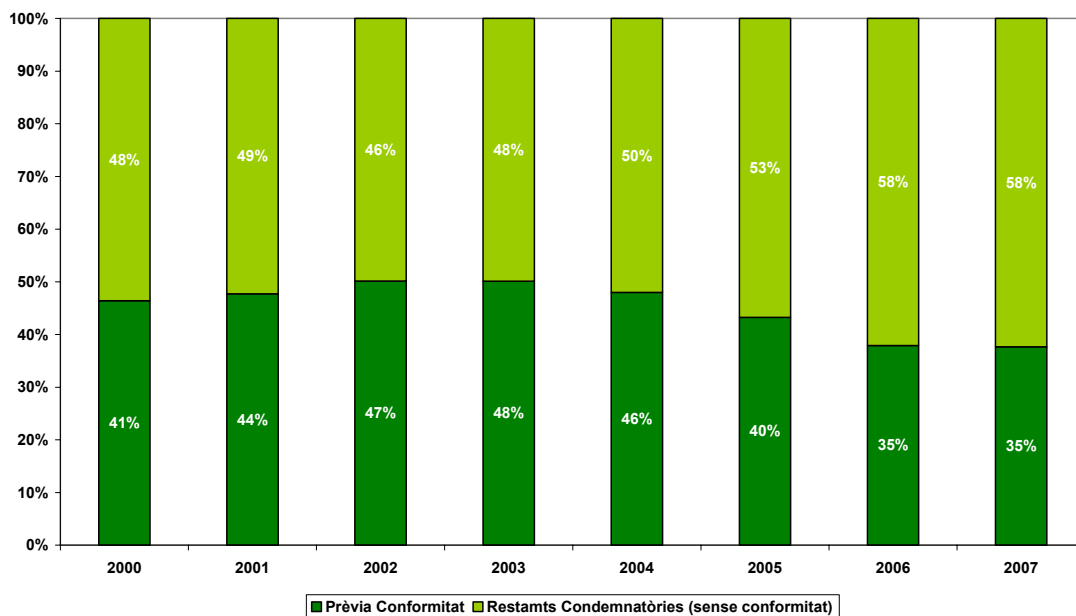
Les conformitats en els jutjats penals

Les sentències condemnatòries de conformitat en els jutjats penals es mantenen estables des del 2003, amb una certa tendència a la baixa a Catalunya (sense la demarcació ICAB) en el darrer any. Això demostra que els acusats lluiten més per les seves pretensions exculpatòries i no s'avenen a negociacions amb l'acusació (pública i particular). Tot i així, el nombre de conformitats continua sent força elevat, ja que excepte la demarcació ICAB, en els dos darrers anys, es dicten més sentències amb la conformitat de l'acusat que sense conformitat.

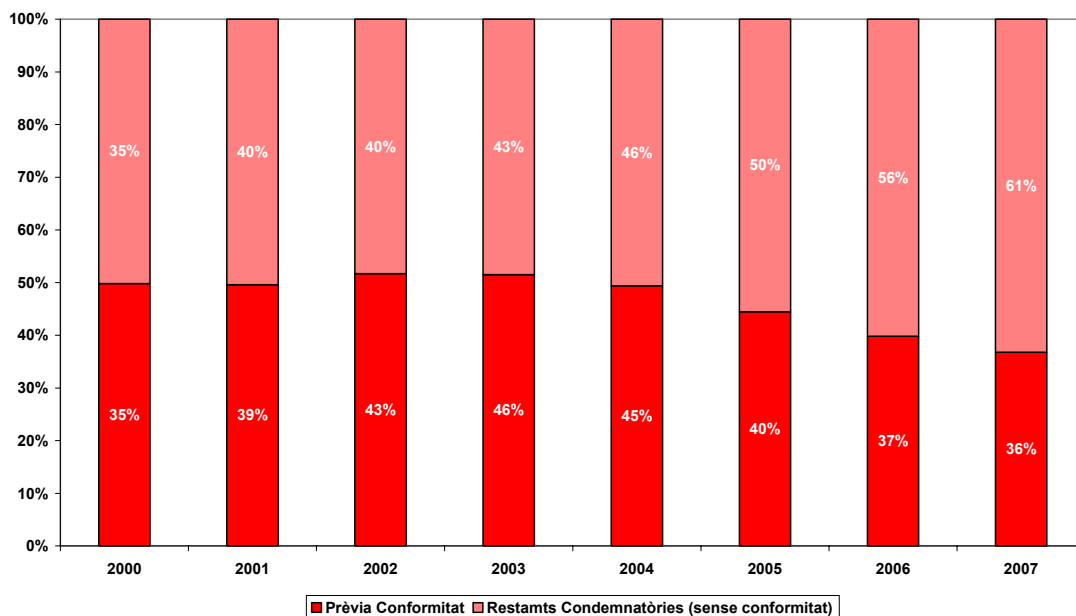
SENTÈNCIES CONDEMNATÒRIES. JUTJATS PENALS ESPANYA.

SENTÈNCIES CONDENMATÒRIES. JUTJATS PENALS CATALUNYA.

SENTÈNCIES CONDENMATÒRIES. JUTJATS PENALS DEMARCACIÓ ICAB.

En l'estudi monogràfic dedicat a la violència sobre la dona exposem una crítica a aquest model de justícia negociada, provinent dels Estat Units, i que, entre la doctrina espanyola, també ha estat rebut amb fortes crítiques.

En aquest apartat, tan sols destacarem l'opinió del magistrat del Tribunal Suprem Perfecto Andrés Ibañez, que entén que la conformitat suposa una perversió del model jurisdiccional que recull la constitució.

Vegem el nombre de conformitats en cadascú dels jutjats de la demarcació ICAB:

JUTJATS DEMARCACIÓ ICAB	2003		2004		2005		2006		2007	
	Conformitat	Resta	Conformitat	Resta	Conformitat	Resta	Conformitat	Resta	Conformitat	Resta
JP nr. 1 BARCELONA	46%	54%	41%	59%	41%	59%	31%	69%	28%	72%
JP nr. 2 BARCELONA	46%	54%	43%	57%	43%	57%	38%	62%	32%	68%
JP nr. 3 BARCELONA	53%	47%	60%	40%	40%	60%	43%	57%	38%	62%
JP nr. 4 BARCELONA	52%	48%	44%	56%	48%	52%	48%	52%	40%	60%
JP nr. 5 BARCELONA	57%	43%	51%	49%	40%	60%	35%	65%	39%	61%
JP nr. 6 BARCELONA	56%	44%	53%	47%	42%	58%	39%	61%	39%	61%
JP nr. 7 BARCELONA	57%	43%	52%	48%	48%	52%	37%	63%	41%	59%
JP nr. 8 BARCELONA	47%	53%	46%	54%	44%	56%	43%	57%	38%	62%
JP nr. 9 BARCELONA	53%	47%	51%	49%	45%	55%	47%	53%	32%	68%
JP nr. 10 BARCELONA	61%	39%	50%	50%	47%	53%	35%	65%	33%	67%
JP nr. 11 BARCELONA	57%	43%	42%	58%	44%	56%	33%	67%	32%	68%
JP nr. 12 BARCELONA	31%	69%	80%	20%						
JP nr. 13 BARCELONA	56%	44%	48%	52%	42%	58%	39%	61%	35%	65%
JP nr. 14 BARCELONA	48%	52%	54%	46%	47%	53%	44%	56%	38%	62%
JP nr. 15 BARCELONA	65%	35%	43%	57%	63%	38%	33%	67%		
JP nr. 16 BARCELONA	46%	54%	49%	51%	40%	60%	38%	62%	33%	67%
JP nr. 17 BARCELONA	49%	51%	38%	62%	37%	63%	34%	66%	37%	63%
JP nr. 18 BARCELONA	52%	48%	46%	54%	44%	56%	42%	58%	28%	72%
JP nr. 19 BARCELONA	40%	60%	33%	67%	30%	70%	23%	77%	28%	72%
JP nr. 20 BARCELONA	44%	56%	41%	59%	44%	56%	42%	58%	40%	60%
JP nr. 21 BARCELONA	32%	68%	50%	50%	50%	50%			100%	0%
JP nr. 22 BARCELONA	52%	48%	49%	51%	47%	53%	37%	63%	37%	63%
JP nr. 23 BARCELONA	51%	49%	56%	44%	49%	51%	38%	62%	38%	62%
JP nr. 1 ARENYS DE MAR	43%	57%	40%	60%	34%	66%	29%	71%	22%	78%
JP nr. 2 ARENYS DE MAR	44%	56%	32%	68%	40%	60%	32%	68%	27%	73%
JP nr. 1 VILANOVA I LA GELTRU	54%	46%	51%	49%	33%	67%	42%	58%	40%	60%
JP nr. 2 VILANOVA I LA GELTRU	64%	36%	52%	48%	45%	55%	47%	53%	44%	56%
JP nr. 3 VILANOVA I LA GELTRU							37%	63%	42%	58%

Les executòries (els jutjats d'executòries)

No és possible avançar una xifra real del volum d'assumpes en la jurisdicció penal si no es comptabilitzen el nombre d'executòries que s'acumulen en els jutjats penals o en els específics d'executòries. Recordem que les executòries no entren en el recompte que fa el CGPJ del nombre total d'assumpes gestionats en una jurisdicció.

Els que treballem en aquesta jurisdicció, sabem que executar una sentència pot arribar a ser molt més laboriós i lent que la tramitació del propi procediment. Fins i tot, un procés que pot haver estat resolt amb celeritat es malogra quan arriba l'hora d'executar la sentència i aquesta s'eternitza en el jutjat. Definitivament, el justiciable no veurà satisfeta la seva pretensió judicial ni valorarà satisfactòriament a la justícia, fins que la sentència no s'executi.

Les causes d'aquesta lentitud les poden trobar tant en els mecanismes existents que permeten al condemnat col·locar-se en situació d'insolvència, la manca d'aplicacions informàtiques; o la més visible, l'alarmant col·lapse que pateixen les execucions en els jutjats penals i els especialitzats. Aquesta darrera causa provoca que ocorrin fets com els succeïts, recentment, en que l'agressor estava a l'espera d'ingressar a presó (cas nena Mari Luz).

L'alarma social que ha provocat aquest cas va destapar un problema que tant els col·lectius professionals com els advocats venien denunciaven des de fa molt anys: el col·lapse de les executòries és insostenible (vegeu, primer informe de la justícia).

Davant d'això, el Servei d'inspecció del CGPJ va reaccionar i va elaborar, en data maig 2008, un informe sobre la situació que presenten els jutjats penals d'executòries d'Espanya.¹⁴

Paral·lelament, des de l'administració autonòmica s'ha donat a conèixer el juny de 2008, un conjunt de mesures tendents a descongestionar l'administració de justícia que consisteixen en potenciar els programes de mediació i reparació penal en els conflictes penals (delictes i faltes) de menor entitat.¹⁵ Segons dades del CGPJ, més del 70% dels assumpes en els quals s'aplica la mediació penal finalitzen en acord. Aquest organisme defensa la mediació penal per que considera que "dóna prioritat a la víctima i fa reflexionar a l'acusat" (editorial La Ley, diari de notícies, 31 de juliol 2008).

Valoració de la situació de les executòries a la demarcació ICAB i en els jutjats especialitzats d'executòries de Barcelona.

Segons es desprèn de l'estudi sobre la mobilitat elaborat pel CGPJ, la situació de les executòries és molt complicada. Malgrat que les estadístiques referents a Catalunya, i en concret, en el partit judicial de Barcelona, mostrin una millora en la tramitació i la resolució de les executòries, aquesta és la fase del procediment penal en que l'eficàcia judicial és més qüestionada.

Les conclusions de l'informe esmentat (p. 9 i ss) exposen que a Espanya hi ha 323 jutjats penals, dels quals el 5,9% estan especialitzats únicament en executòries. La pendència global existent s'eleva a 269.405 executòries, de les quals 70,25% corresponent a jutjats ordinaris (189.280 executòries), i la resta, un 29,74% a òrgans especialitzats en aquesta matèria (80.125 executòries).

La ratio mitjana es xifra en 795 executòries per cada jutjat penal ordinari i de 5.723 executòries per òrgan especialitzat. A Catalunya el percentatge mig de pendència

---

¹⁴ www.poderjudicial.es

¹⁵ En el 2007, "es varen rebre 793 peticions per aplicar la mediació en casos de delictes o faltes. Catalunya té un protocol d'actuació, tot i que a Espanya no hi ha cap llei que reguli el sistema". El Periódico de Catalunya, 19 de març de 2008.

se situa en 1002 executòries en els jutjats penals ordinaris i en 5624 en els especialitzats.

Com podem veure, Catalunya, en el primer cas, excedeix amb excreix la mitjana espanyola. Pel que fa la situació dels 4 jutjats especialitzats del partit judicial de Barcelona (jutjats penals 12, 15, 21, 24, que varen ser inspeccionats el novembre de 2003, ara fa 5 anys) es mantenen dintre de la mitjana.

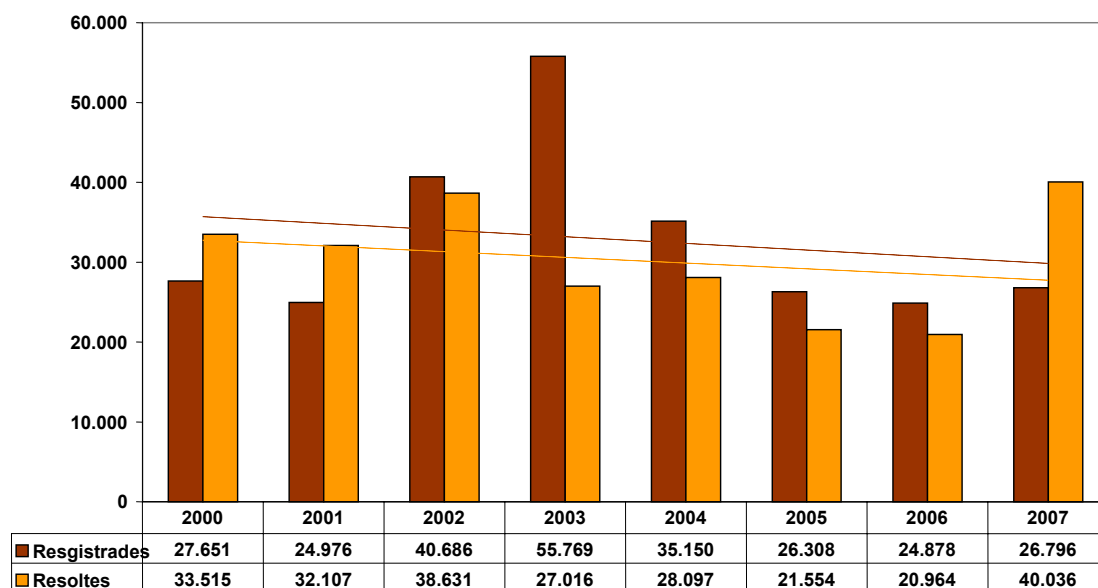
Malgrat tot, hem de qüestionar la fiabilitat de les xifres, ja que en el 2005, el CGPJ havia proposat modificar el sistema de registre i estadística judicial, de manera que tots els jutjats d'executòries es registressin de forma homogènia, atenent el nombre de sentència a executar i no al número de penats.

Les executòries a la demarcació ICAB

El nombre d'executòries ingressades any rere any és variable. A la demarcació ICAB després d'un descens substantiu entre el bienni 2005-2006 han tornat a incrementar-se novament els ingressats en el darrer any. No oblidem que l'augment de les executòries respon a l'increment de l'ingrés en l'àmbit penal, com a conseqüència d'una major intervenció punitiva de l'Estat.

Quan als assumptes resolts, destacar que en el darrer any la resolució ha augmentat gairebé el doble de l'any anterior. Tanmateix, insistim que hauríem d'analitzar la qualitat de la resolució per poder valorar aquesta dada com a positiva.

COMPARATIVA ANUAL DE LES EXECUTÒRIES REGISTRADES I RESOLTES
DEMARCATIÓ ICAB

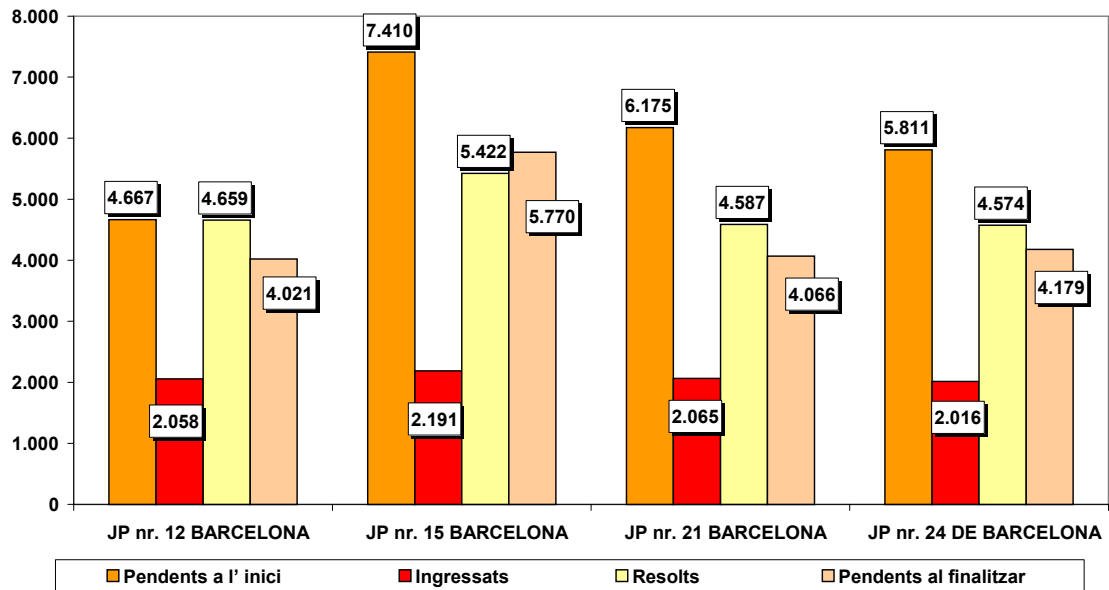

Les executòries al jutjats especialitzats de Barcelona

L'informe del CGPJ sobre els jutjats especialitzats d'executòries de maig 2008 (amb dades del 2007) ens aporta dades individualitzades sobre l'estat de les executòries en el partit judicial de Barcelona. Ara bé, cal advertir, però, que les dades incloses en aquest informe i les que consten en la base de dades del CGPJ, *justicia dato a dato* hi ha diferències, sent les xifres obtingudes per aquesta base de dades molt menors que les exposades en l'informe.

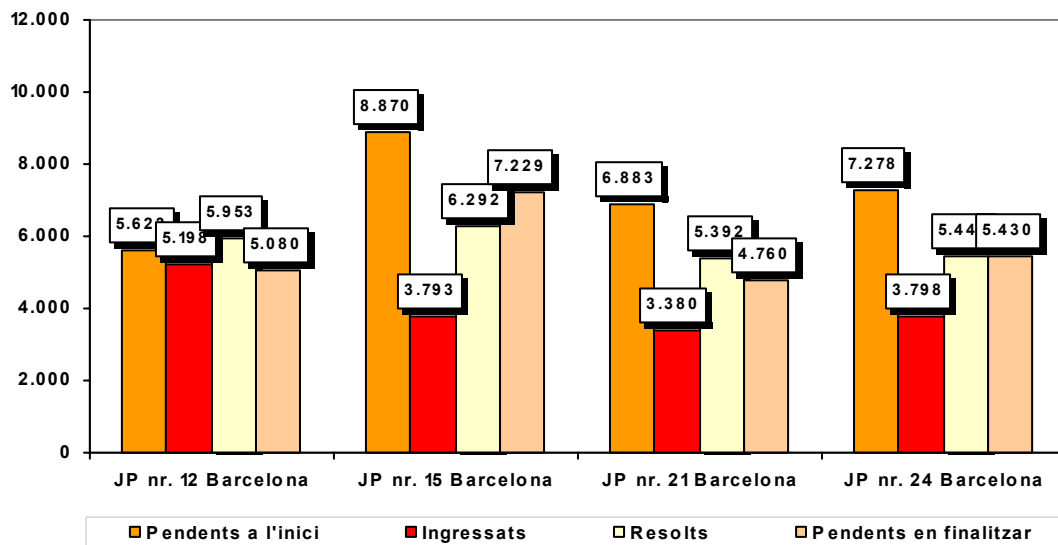
Vegem els gràfics següents:

MOVIMENT DE LES EXECUTÒRIES ALS JUTJATS PENALS A L'ANY 2007.
BARCELONA.

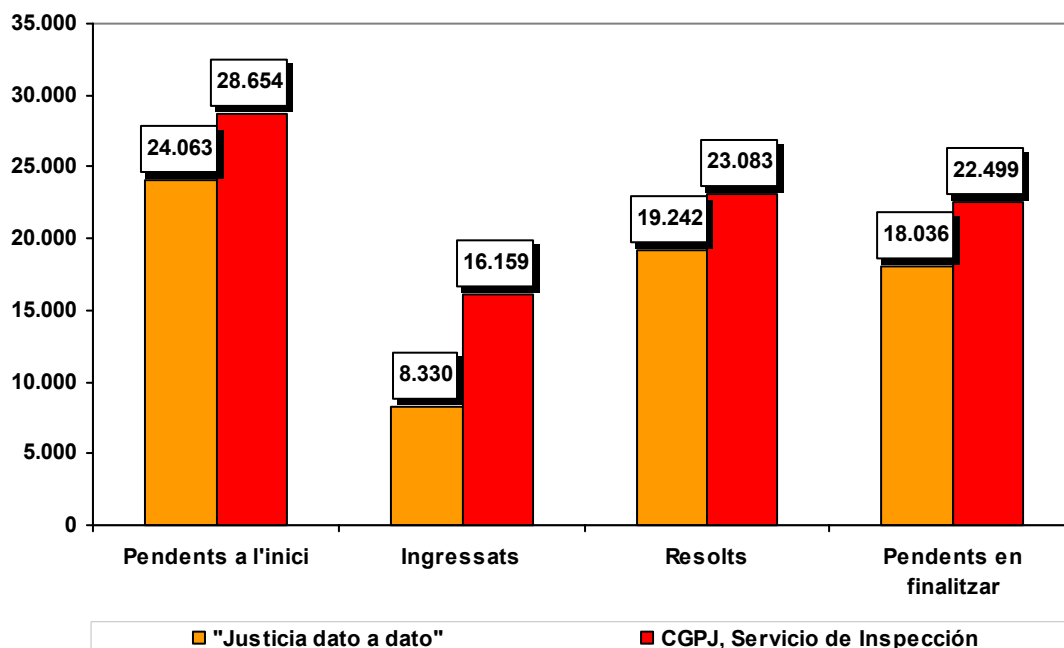
Font: justícia dato a dato, CGPJ, Servicio de Inspección

MOVIMENT DE LES EXECUTÒRIES ALS JUTJATS PENALS A L'ANY 2007.
BARCELONA

Font :CGPJ , Servicio de Inspección

**MOVIMENT DE LES EXECUTÒRIES ALS JUTJATS PENALS DE BARCELONA (ANY 2007).
DIFERÈNCIES ENTRE LES DADES DE "JUSTICIA DATO A DATO"
I EL "CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL, SERVICIO DE INSPECCIÓN"**

Les conclusions que ens permeten avançar aquest informe són que els jutjats penals d'executòries de Barcelona estan treballant per sobre dels mòduls d'entrada des de fa anys.

Així, si segons l'acord del CGPJ de 8 de febrer de 2006, el mòdul d'ingrés són 2.655 assumptes, en el 2006 aquest jutjats varen enregistrar 3.637 assumptes i en el 2007, 4.042 el que representa suposa un 136,97% i 152,25 % de més, respectivament.

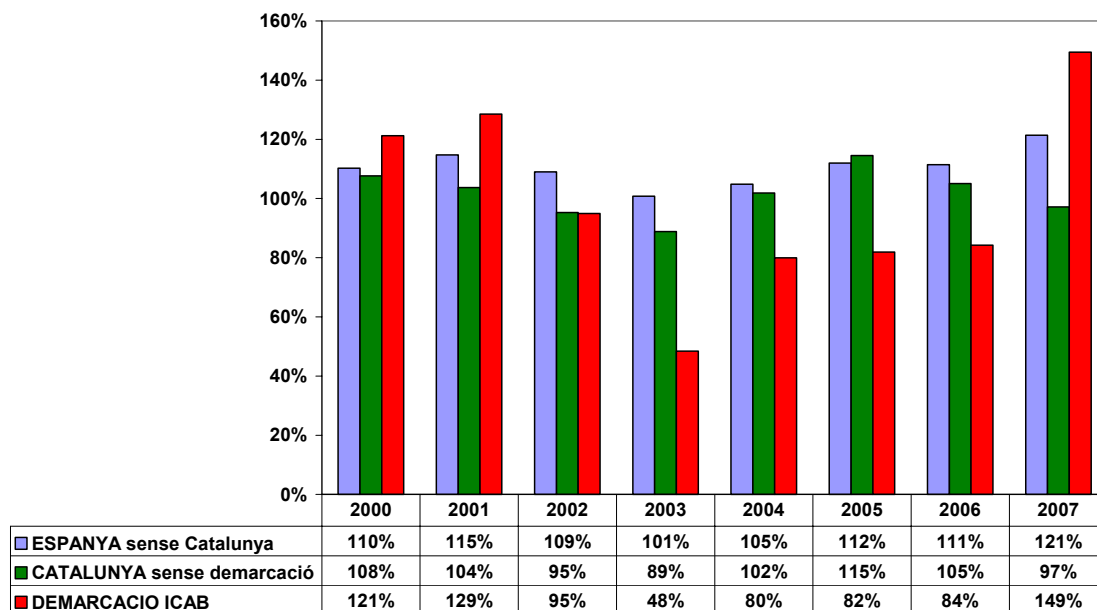
Quan a la resolució, aquests jutjats resolen molts més assumptes que els mòduls establerts pel CGPJ que estan en 1485h/p (hora/punts). En els darrers dos anys, es resol el 213,79% i el 255,71% més, que el mòdul esmentat.

Finalment, l'informe del CGPJ també ens aporta informació sobre la situació de la plantilla orgànica d'aquests jutjats: A data 31 de desembre de 2007, hi havia 8 jutjats, en comptes de 4, ja que cadascú d'ells estava desdoblant en un "bis", amb un Magistrat, un secretari i 6 funcionaris de reforç. Cal dir que del 127 funcionaris destinats a executòries la majoria són interins, amb els problemes ja exposats i denunciats per part de les institucions judicials catalanes de la manca de formació d'aquests funcionaris (informe CGPJ, p. 22).

Els indicadors judicials en les executòries

Tal i com hem dit, la resolució ha augmentat en aquest darrer any, excepte a Catalunya. Cal recordar que la taxa de resolució no es calcula sobre els assumptes pendents de resoldre a l'inici de període, sinó tan sols sobre els assumptes ingressats dividits pels resultats en una anualitat.

COMPARTIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE RESOLUCIÓ. EXECUCIONS PENALS.

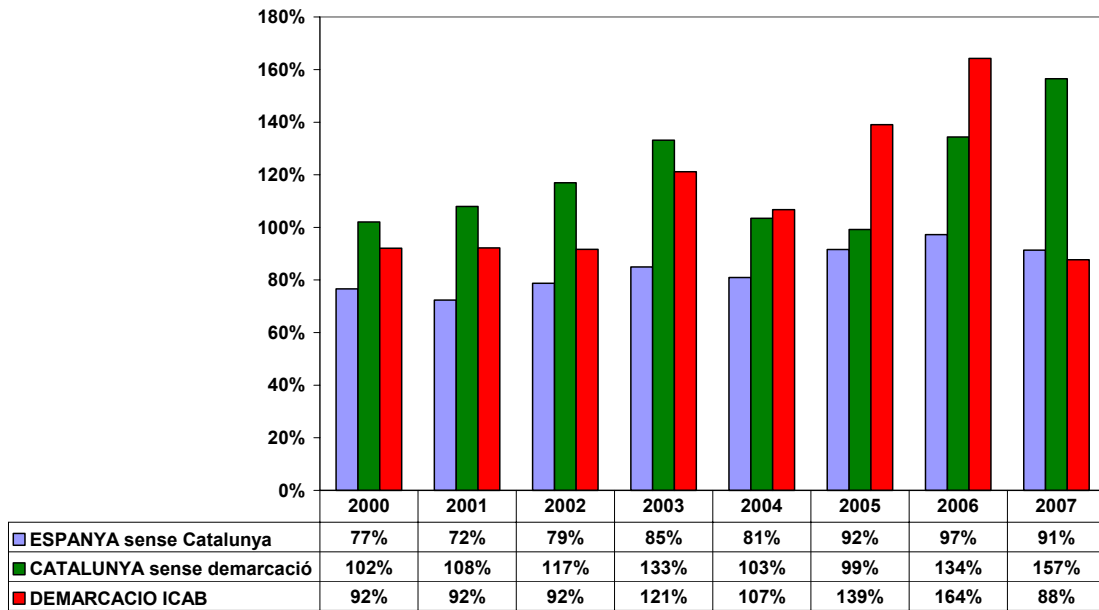
Atès que el problema de les executòries són els retards endèmics en la resolució de moltes causes, les taxes que reflecteixen de forma més fidedigne el retard i el col·lapse d'aquesta fase del procediment són les referides a la pendència i a la congestió, ja que es calcula sobre els assumptes pendents (tant a l'inici com al final del període).¹⁶

Com es pot veure, aquestes taxes són molt altes; tot i que, evidentment, varien en funció de l'índex de resolució. Enguany, segons dades del CGPJ, Catalunya és el territori que presenta els pitjors indicadors.

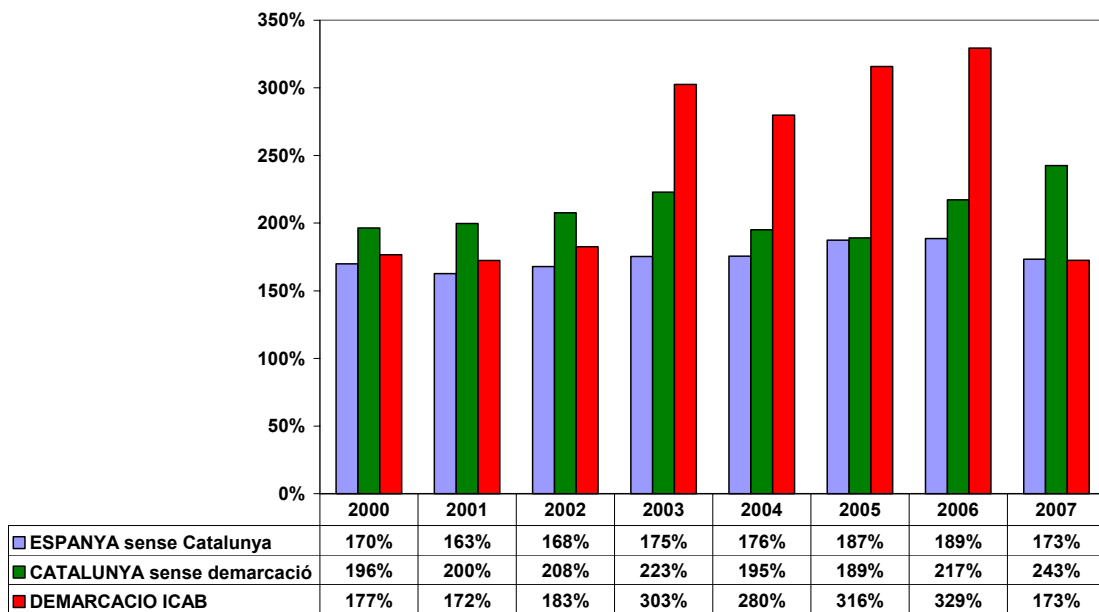
¹⁶ La taxa de pendència és el volum d'assumptes que resten pendents per resoldre en finalitzar el període analitzat. És el coeficient que resulta de dividir el nombre d'assumptes en tràmit o pendents en finalitzar el període pel nombre d'assumptes ingressats. La utilitat d'aquesta taxa és determinar si el volum d'assumptes pendents de l'any anterior es resol en el període examinat o s'acumula al següent. La taxa de congestió és el coeficient de dividir els assumptes en tràmit a l'inici del període, sumats als ingressats en el mateix període, pels assumptes finalment resolts. Com més alta sigui la taxa més congestió presenta l'òrgan judicial.

COMPARTIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA. EXECUCIONS PENALS.

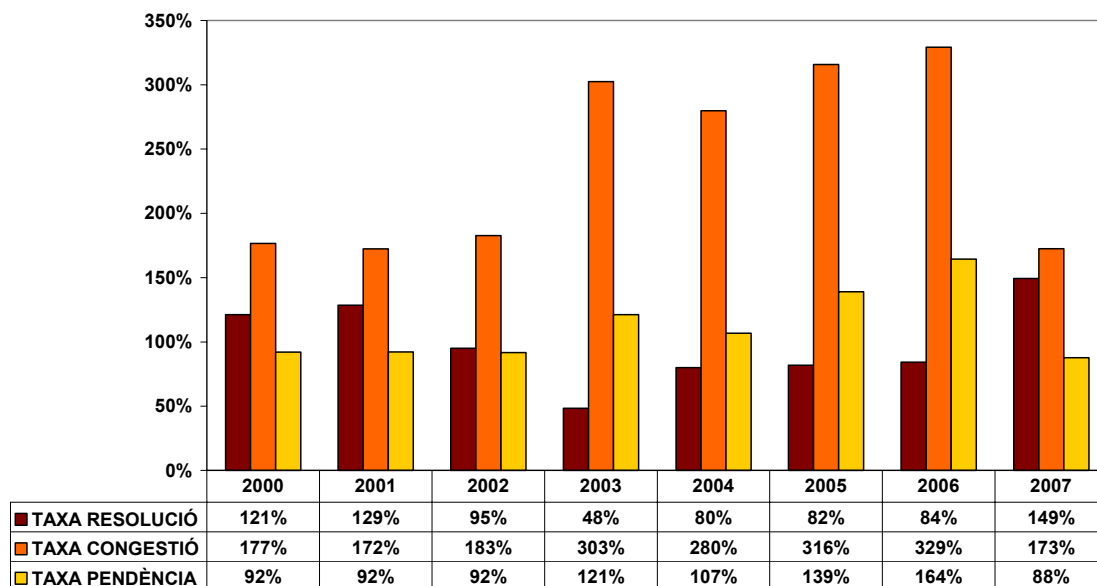

COMPARTIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ. EXECUCIONS PENALS.

Segons informa el TSJCA, en la seva memòria sobre les dades del 2007, a finals del 2007, a Catalunya (comptant la demarcació ICAB) hi havia 56.781 executòries pendents d'executar. Encara que també hi ha diferències entre les dades del CGPJ i les de TSJCA. Segons aquest darrer organisme, s'ha reduït la pendència de les executòries (-21% a la ciutat de Barcelona i -16.4% a la resta de Catalunya).

COMPARATIVA TAXES. EXECUCIONS PENALS.
DEMARCACIÓ ICAB.

La congestió de la demarcació ICAB superava en el 2006, el record dels 300%, quan el valor òptim hauria de ser 0% (és a dir, en un mateix any s'hauria de poder resoldre els assumptes pendents a l'inici i als ingressats en aquella anualitat). En el 2007, en augmentar la resolució ha disminuït la congestió.

Així mateix, a l'hora de valorar el nombre d'expedients, fonts del CGPJ apunten que aquests no estan estancats, sinó que es troben en tràmit, és a dir, molts d'ells romanen oberts fins que el reu no ha complert la condemna. Per exemple, en el cas les alcoholèmies, fins que no es retorna el carnet de conduir al condemnat.

Tal i com posa de manifest la memòria del deganat de Barcelona (2006), cal continuar amb el programa de reforç de jutges als jutjats penals d'executòries (en total 4 jutjats). La memòria esmentada afegeix una dada important: des de que va entrar en vigor el programa de reforç de jutges, els arxius d'executòries han augmentat en un 63% (informe memòria deganat de Barcelona p. 24). Cal esbrinar, doncs, quins són els motius d'aquests sobresseïments o arxius: si es tracte d'executòries resoltes o han estat arxivades per la prescripció de la pena, entre altres.

Un estudi en profunditat (qualitatiu) de les executòries ens ajudaria a valorar si la reconversió dels quatre jutjats penals de Barcelona (12, 15, 21 i 24) en jutjats especialitzats d'executòries ha estat una mesura encertada per accelerar la tramitació d'aquesta fase tan decisiva del procediment penal.

En aquest sentit, l'informe del CGPJ sobre els jutjats d'executòries esmentat apunta els avantatges que, segons aquest organisme, tenen aquests jutjats:

- Disminuir de forma important la càrrega competencial que suporten la resta de jutjats penals amb funcions d'enjudiciament dels delictes fins a 5 anys de presó.
- Unificar la decisió jurisdiccional en aquesta matèria que és summament complexa, pels interessos i les pretensions en joc (informe, p. 11).

El mateix informe senyala que cal continuar amb la política de reforç segons els acords arribats per la Comissió Permanent del CGPJ des de setembre 2004, que continuen vigents actualment i que es resumeixen en reforçar la plantilla amb

jutges substituïts, secretaris judicials i funcionaris que són automàticament renovats anualment (informe CGPJ, 21 i 22).

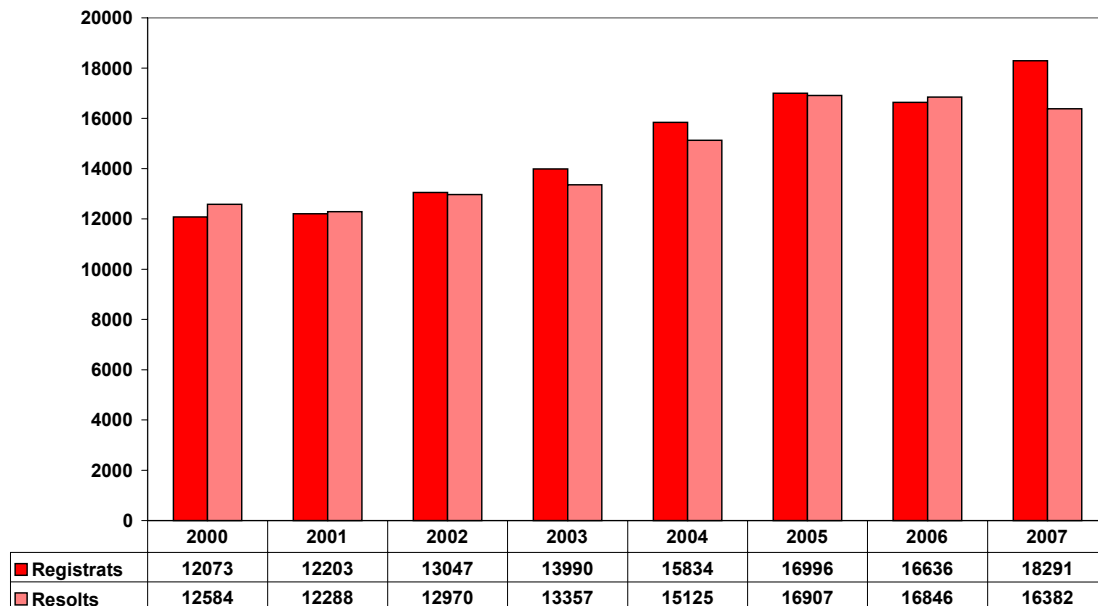
Una vegada solucionat el problema de la congestió, caldria veure si resulta més eficaç l'especialització en aquesta jurisdicció. En tot cas, la importància i el mèrit de l'especialització no recau en el fet que s'hagi alliberat als jutjats penals de les funcions pròpies de l'execució, sinó si el justiciable obté una resposta ràpida i àgil de l'Administració de justícia.

Les Audiències Provincials

La situació dels òrgans col·legiats (Audiències Provincials), en línies generals, es manté estable, excepte a Espanya i sobretot la demarcació ICAB. En el 2007, es constata un descens de la resolució i un empitjorament de la pendència i la congestió.

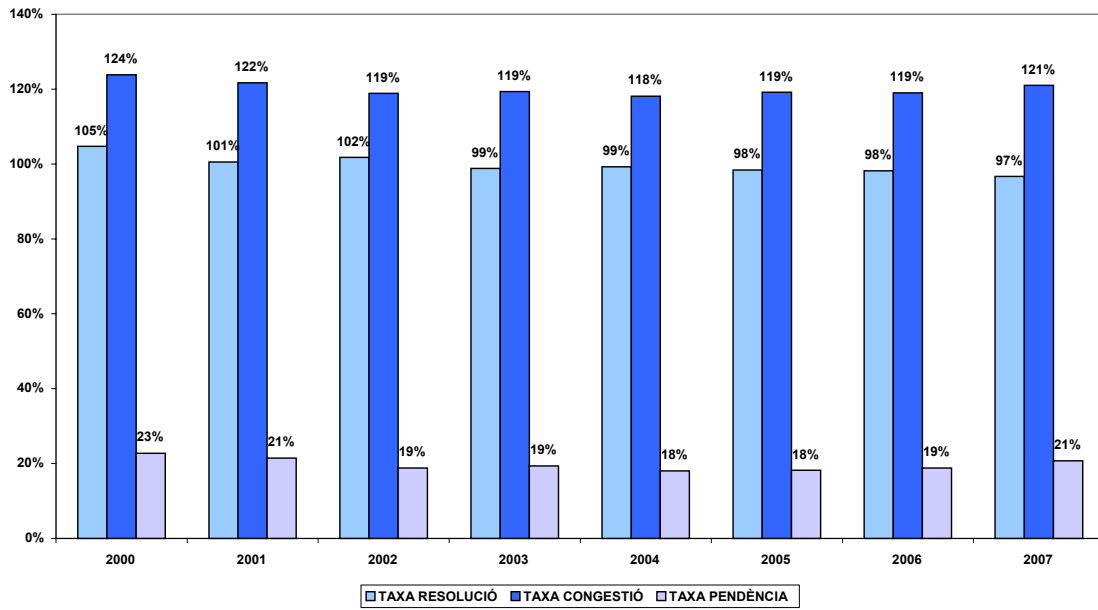
Cal dir que aquest descens de la resolució ve motivat per l'augment dels assumptes ingressats en aquests òrgans judicials i la incapacitat per poder resoldre en un mateix any.

ASSUMPTES INGRESSATS I RESULTATS AUDIÈNCIA PROVINCIAL DE BARCELONA

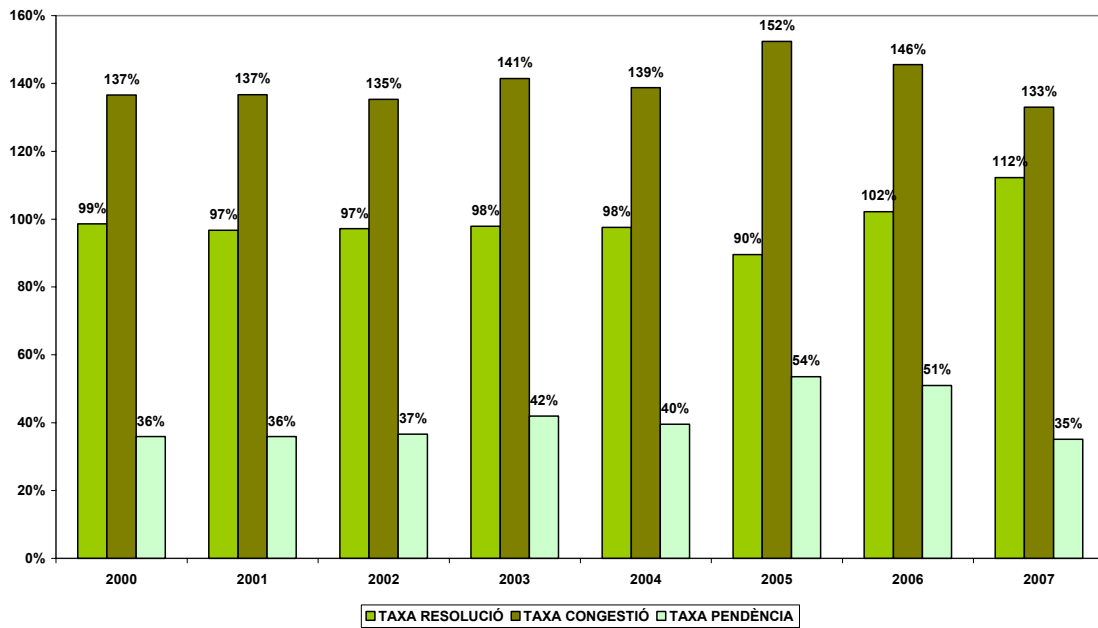

Vegem els indicadors judicials d'aquests òrgans:

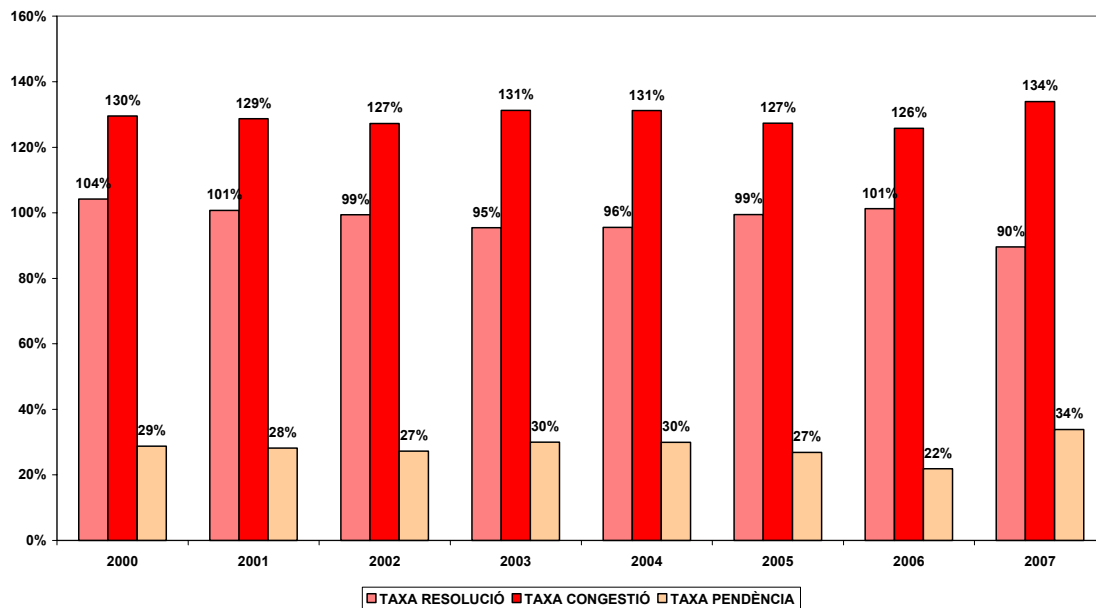
COMPARATIVA TAXES DE LES AUDIÈNCIES PROVINCIALS
ESPANYA EXCLOSA CATALUNYA

COMPARATIVA TAXES AUDIÈNCIES PROVINCIALS CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB

COMPARATIVA TAXES AUDIÈNCIA PROVINCIAL DE BARCELONA
(DEMARCACIÓ ICAB)

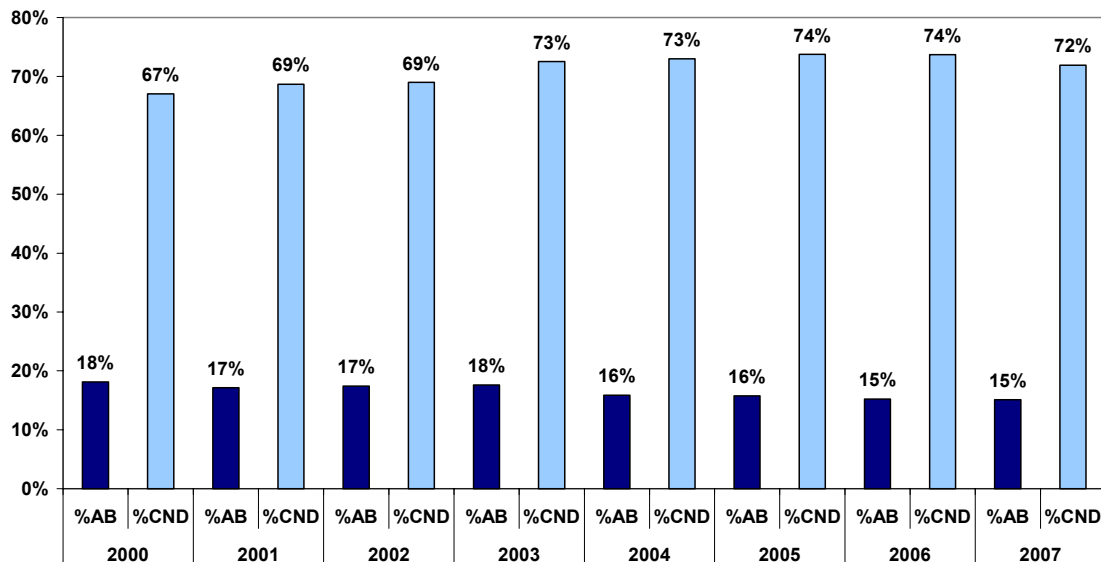

Les sentències

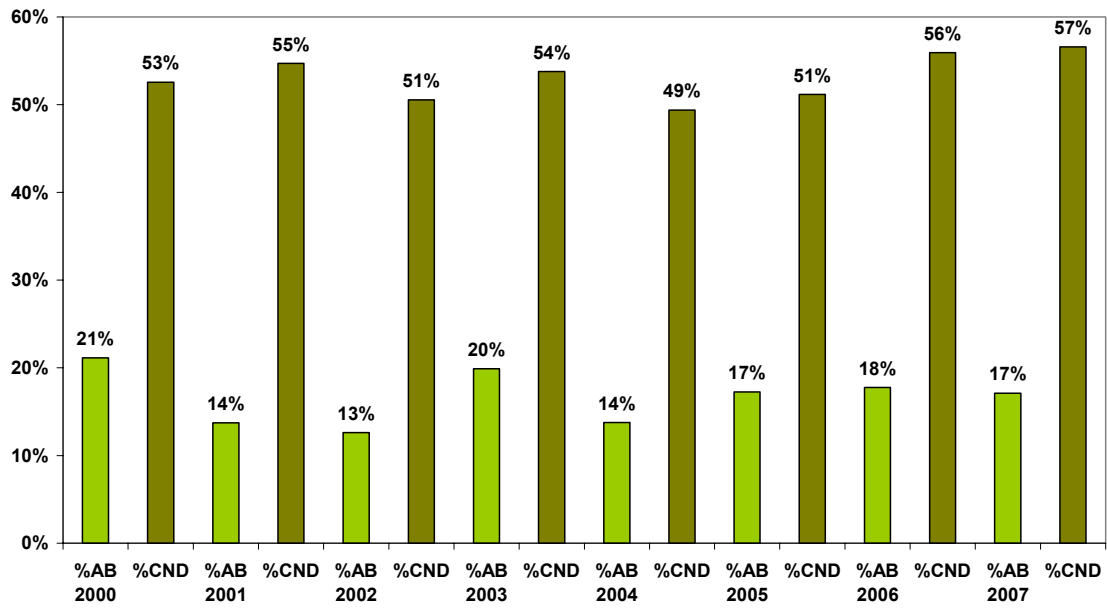
El nombre de condemnatòries continua superant a les absolutòries.

Aquest any destaquem el fet que mentre que el nombre de sentències absolutòries és manté, o fins i tot, en alguns casos disminueix; el de condemnatòries s'ha disparat en la demarcació ICAB en els darrers dos anys. Vegem les gràfiques:

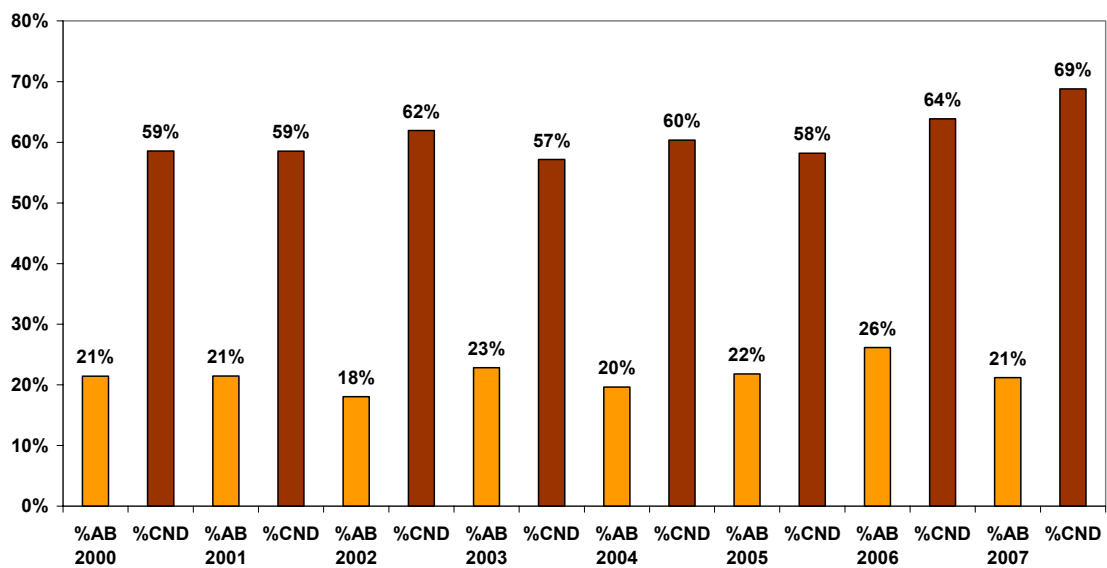
ESPANYA EVOLUCIÓ PERCENTATGE SENTÈNCIES ABSOLUTÒRIES I CONDEMNATÒRIES

CATALUNYA EVOLUCIÓ PERCENTATGE SENTÈNCIES ABSOLUTÒRIES I CONDEMNATÒRIES

AUDIÈNCIA PROVINCIAL DE BARCELONA
EVOLUCIÓ PERCENTATGE ABSOLUTÒRIES I CONDEMNATÒRIES

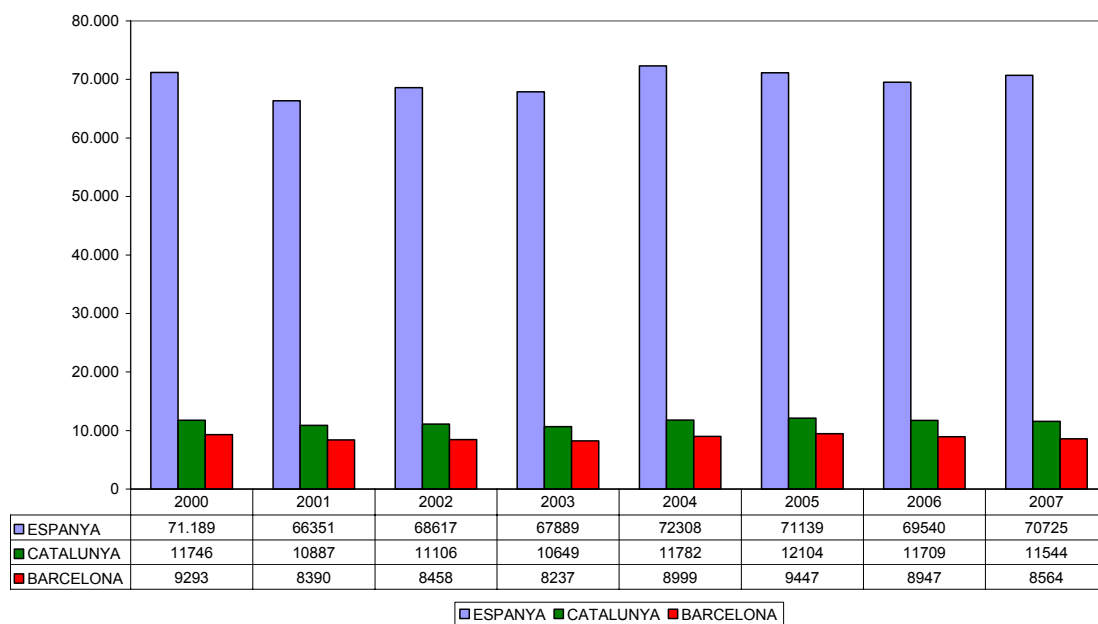
Vegem els percentatges de les sentències absolutòries i condemnatòries en els òrgans judicials de la demarcació ICAB

SECCIONS	2007	
	% Absolutòries	% Condemnatòries
Secc.2 AP BARCELONA	33%	67%
Secc.3 AP BARCELONA	29%	71%
Secc.5 AP BARCELONA	34%	66%
Secc.6 AP BARCELONA	20%	80%
Secc.7 AP BARCELONA	19%	81%
Secc.8 AP BARCELONA	9%	91%
Secc.9 AP BARCELONA	24%	76%
Secc.10 AP BARCELONA	11%	89%
Secc.20 AP BARCELONA	33%	67%

Les Audiències provincials, a part de jutjar els procediments abreujats de més de 5 anys de presó i els sumaris (incloem els delictes específics com els electorals), tenen una important funció que és la de servir de segona instància als procediments per delictes i faltes. Així, bona part de l'activitat de les seccions penals és la de resoldre els recursos d'apel·lació.

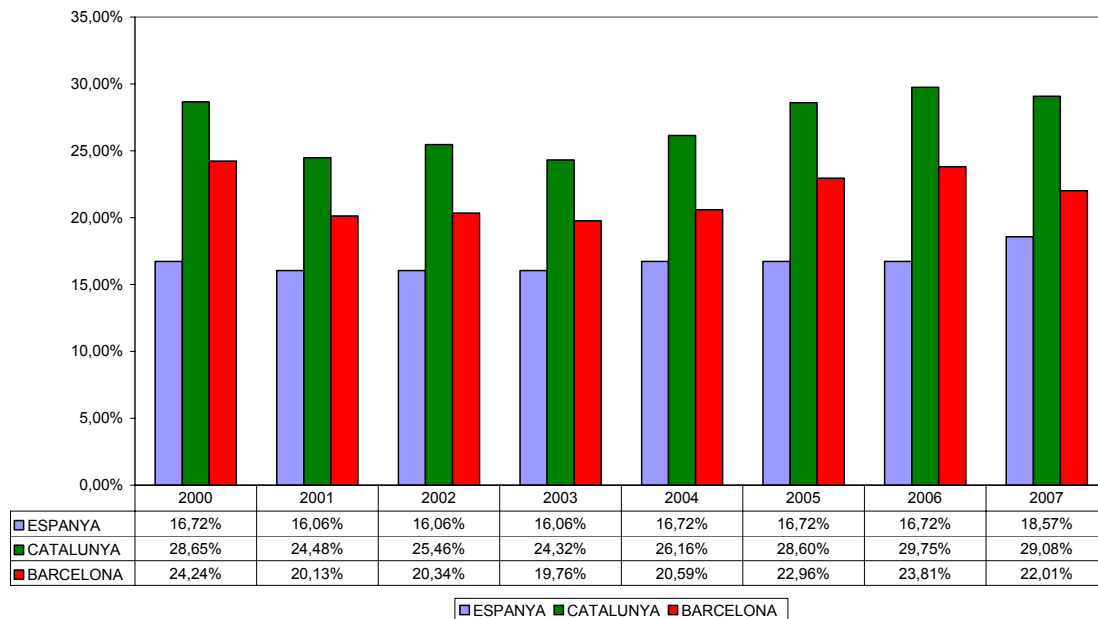
Vegem la mitjana de sentències d'apel·lació dictades pels òrgans col·legiats i la qualitat d'aquestes resolucions.

TOTAL SENTÈNCIES APEL·LACIÓ DAVANT L'AUDIÈNCIA

Excepte a Espanya, a la resta de territoris comparats es constata una tendència a la disminució de les sentències d'apel·lació emeses per les Audiències Provincials.

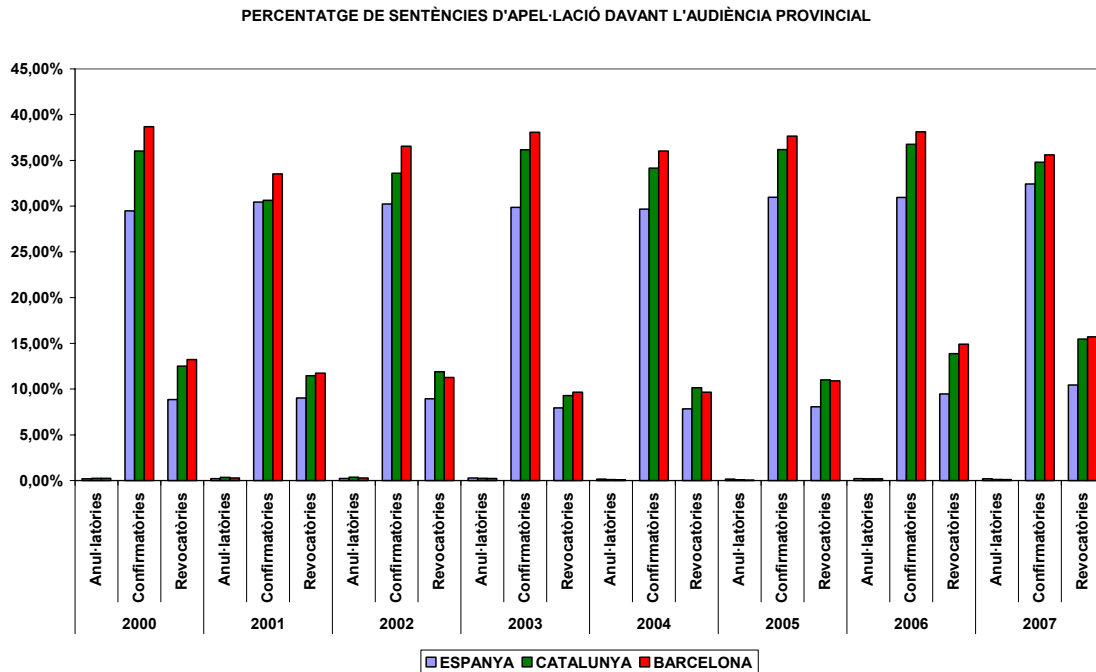
COMPARATIVA PERCENTATGE DE SENTÈNCIES D'APEL·LACIÓ DAVANT L'AUDIÈNCIA

Pel que fa al contingut de les resolucions, en el darrer any, a la Demarcació ICAB i en la resta de Catalunya, ha disminuït el nombre de sentències confirmatòries. Malgrat tot, aquestes continuen representant al voltant del 73,73 per cent de sentències d'apel·lació que es dicten. Sens dubte, la jurisprudència del Tribunal Constitucional (SSTC 126/1986 i 177/1987, 2002) ha contribuït a mantenir un

nivell força elevat en la confirmació de les sentències d'instància.¹⁷ Vegem la gràfica següent:

¹⁷ La doctrina que el Tribunal Constitucional referida entén que la valoració de la prova ha de recaure sobre el jutgador d'instància, *a quo*, i no sobre el tribunal davant del qual es recorre, *ad quem*. L'aspecte subjectiu no pot, doncs, ser controlable pel jutgador *ad quem* degut a la impossibilitat d'entrar en la convicció íntima o la intuïció del jutgador d'instància, que ha presenciat el judici i ha apreciat la prova en consciència.

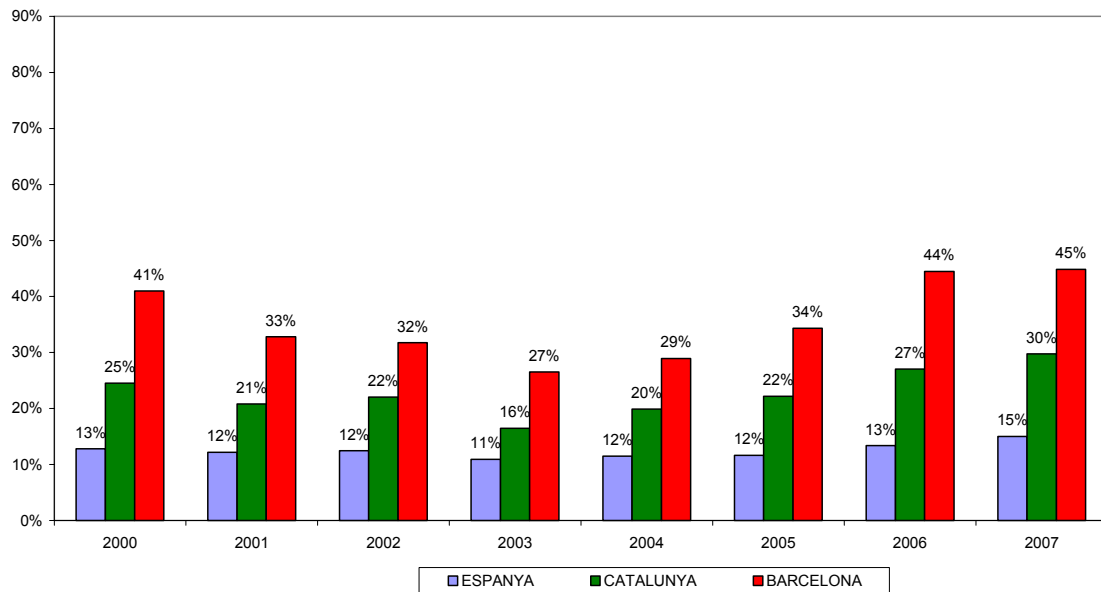
La STC de 28 d'octubre de 2002 és clara al respecte quan argumenta que un Tribunal de segona instància no pot entrar a valorar la culpabilitat o innocència de l'acusat, sense abans haver escoltat l'acusat i sense rebre amb immediació aquelles proves de les que es pretén la inferència de l'element subjectiu del tipus, al que es refereix el recurrent, que en seu d'apel·lació insta la revocació de la sentència i la condemna de l'acusat. Això comporta una vulneració del dret fonamental a un procés amb totes les garanties (art 24 CE) que precisament el tribunal *ad quem* garanteix i tutela. Així, la sentència del Tribunal Constitucional argumenta textualment :

« (...) cuando el Tribunal de Apelación haya de conocer tanto de cuestiones de hecho como de derecho, y en especial cuando ha de estudiar en su conjunto la culpabilidad o inocencia del acusado, no puede, por motivos de equidad del proceso, decidir esas cuestiones sin la apreciación de los testimonios presentados en persona que sostiene que no ha cometido la acción considerada infracción penal, precisando en ese supuesto que, tras el pronunciamiento absolutorio en primera instancia, el acusado debía ser oído por el Tribunal de apelación, especialmente había cuenta de que fue el primero en condenarle en el marco de un procedimiento dirigido a resolver sobre una acusación en materia penal (...) »

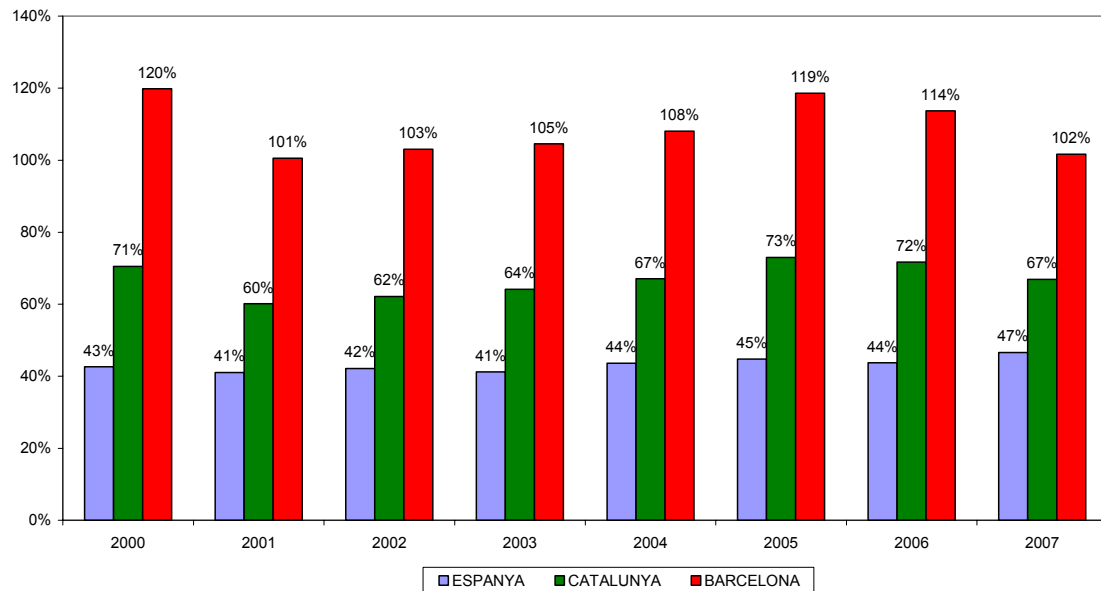
« ateniéndonos a las circunstancias del caso actual, y línea con la jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos, se debe considerar que ha resultado vulnerado el derecho a un proceso con todas las garantías, al haber procedido la Audiencia Provincial a revisar y corregir la valoración y la ponderación que el Juzgado de lo Penal había efectuado de las declaraciones de los testigos, sin respetar los principios de inmediación y contradicción »

Vegem els percentatges respecte a la totalitat de sentències:

**COMPARATIVA DEL PERCENTATGE DE SENTÈNCIES REVOCATÒRIES
APEL·LACIONS DAVANT L'AUDIÈNCIA**

**COMPARACIÓ PERCENTATGE SENTÈNCIES CONFIRMATÒRIES
APEL·LACIONS DAVANT L'AUDIÈNCIA**

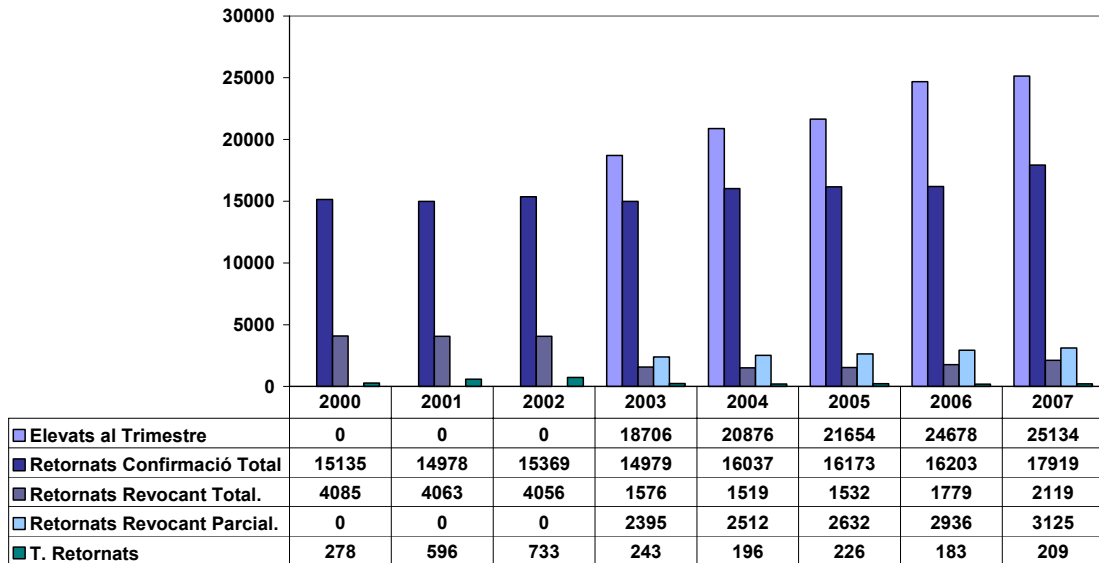

Insistim que arribats a aquest punt, disposem de pocs estudis que analitzin la qualitat d'aquestes resolucions de forma exhaustiva. Tan sols el CGPJ dur a terme treballs de recerca empírics, de caire generalista, sobre la percepció del ciutadà i dels lletrats del funcionament general de l'administració de justícia i del grau de satisfacció amb la tasca judicial (vegeu apartat- funcionament de l'administració de justícia. Àmbit penal).

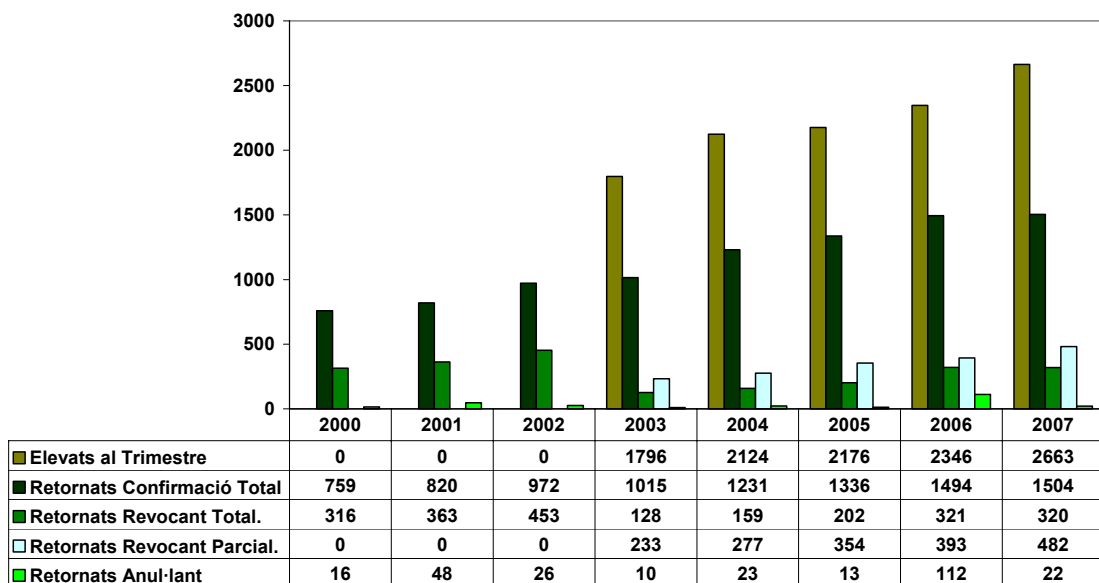
Recursos d'apel·lació contra les sentències dels jutjats penals

Els recursos d'apel·lació mostren la insatisfacció d'una o alguna de les parts del procés amb la resolució emesa. És important, per tant, saber quantes de les sentències dictades pels jutjats penals i d'instrucció són finalment apel·lades. Per aquest motiu, hem de posar en relació el nombre total de sentències dictades pels jutjats penals i el de recursos.

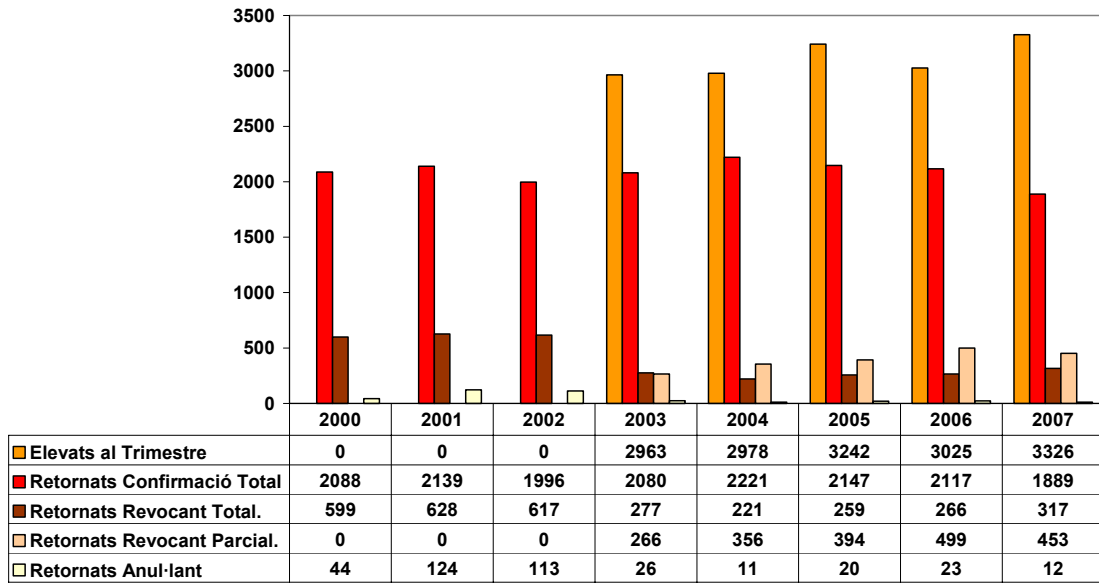
**RECURSOS D'APEL·LACIÓ DELS JUTJATS PENALS.
EXPANYA EXCLOSA CATALUNYA.**

**RECURSOS D'APEL·LACIÓ DELS JUTJATS PENALS.
CATALUNYA EXCLOSA DEMARCACIÓ ICAB.**

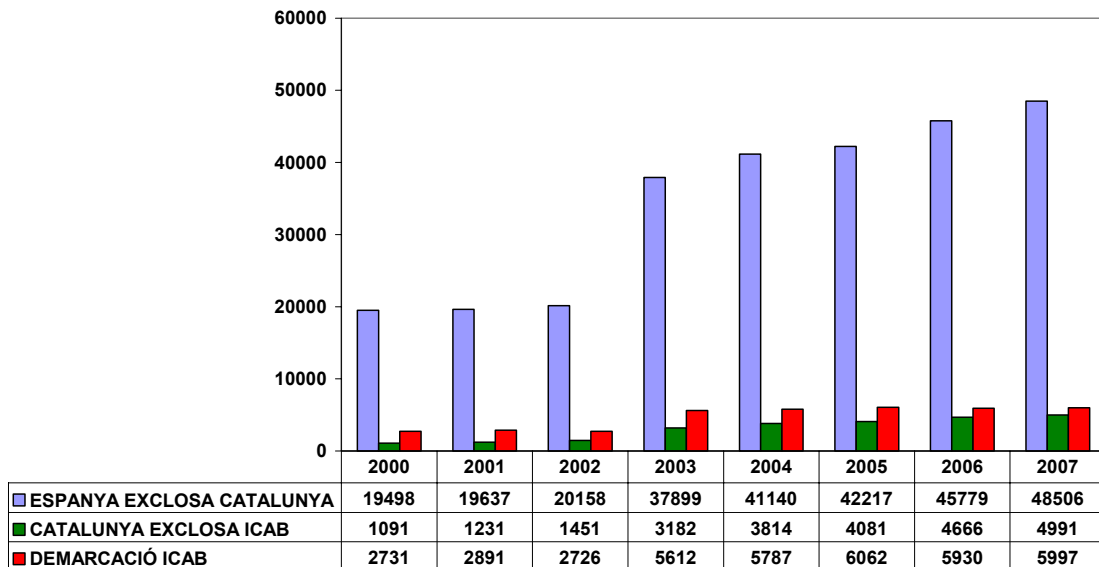

RECURSOS RESPECTE SENTÈNCIES. JUTJATS PENALS.
DEMARCACIÓ ICAB.

Com es pot comprovar, la majoria de recursos que s'interposen davant l'Audiència Provincial acabant sent finalment confirmats en la seva totalitat.

COMPARACIÓ TERRITORIAL DEL TOTAL DE RECURSOS D'APEL·LACIÓ ALS JUTJATS PENALS.

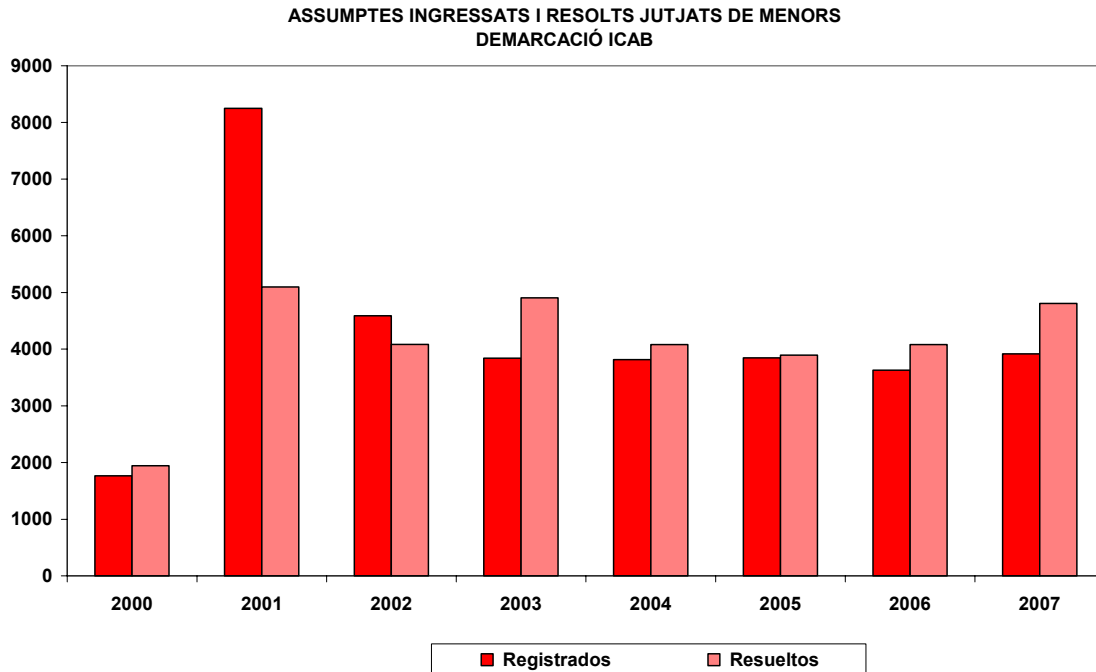

Hem de tenir també en compte que hi ha factors correctors o limitacions a la voluntat d'apel·lació, com per exemple, les conformitats en que les parts assumeixen el compromís judicial de no recórrer en segona instància.

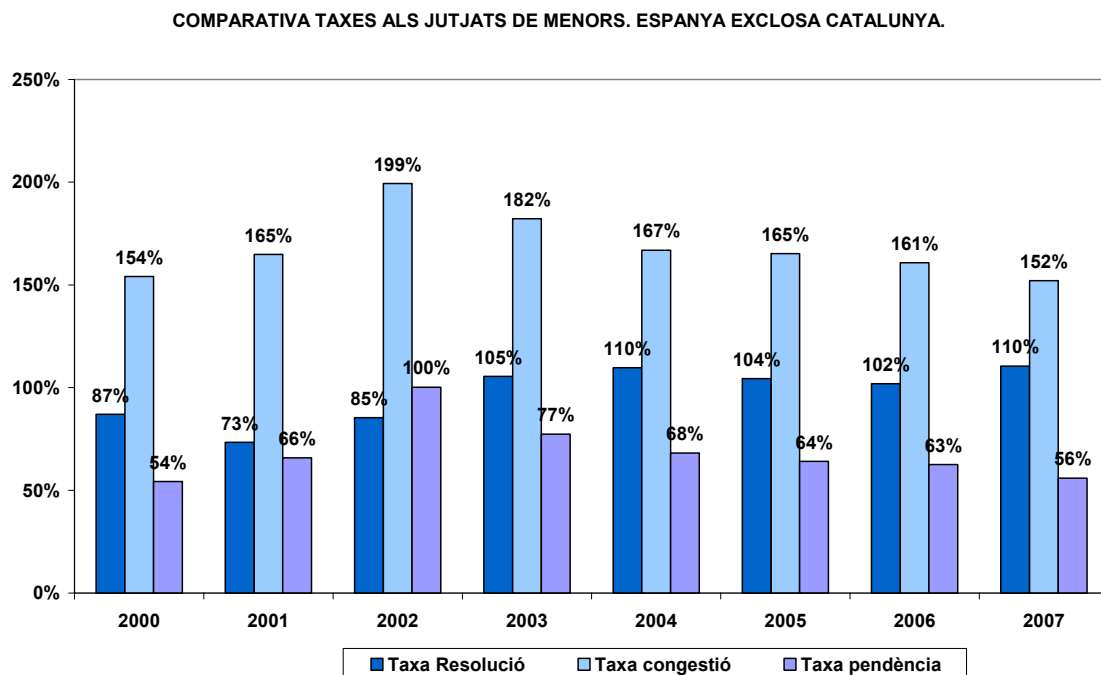
1.2.5 Penal per especialitats

Els jutjats de menors

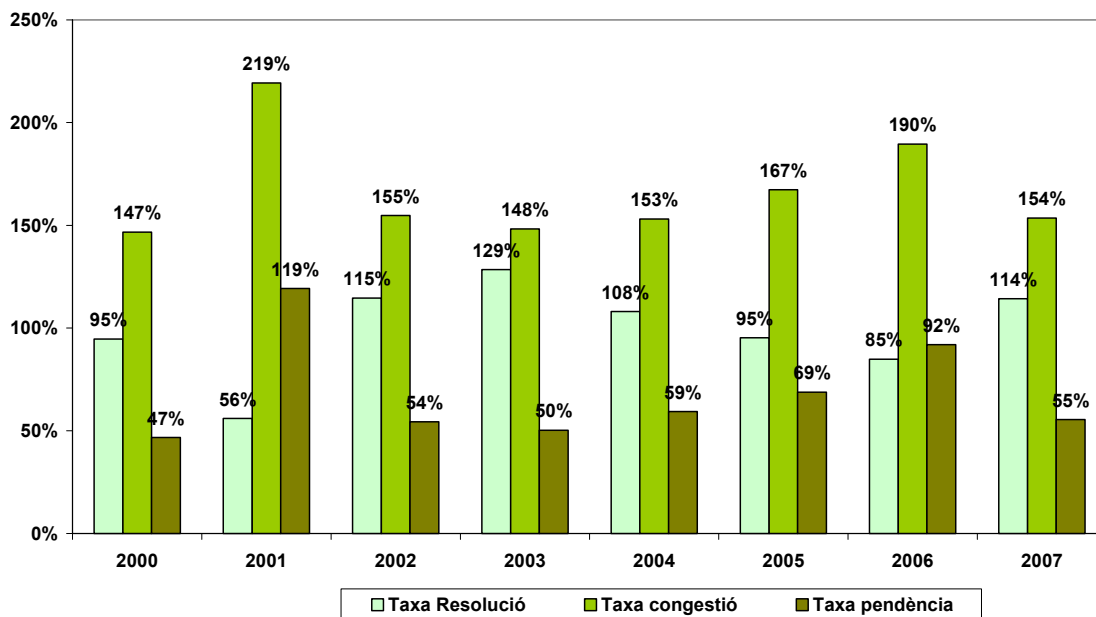
L'evolució de la situació dels jutjats de menors és força irregular. En el 2007, els indicadors judicials han experimentat una millora malgrat l'augment dels assumptes ingressats (justícia dato a dato, CGPJ).

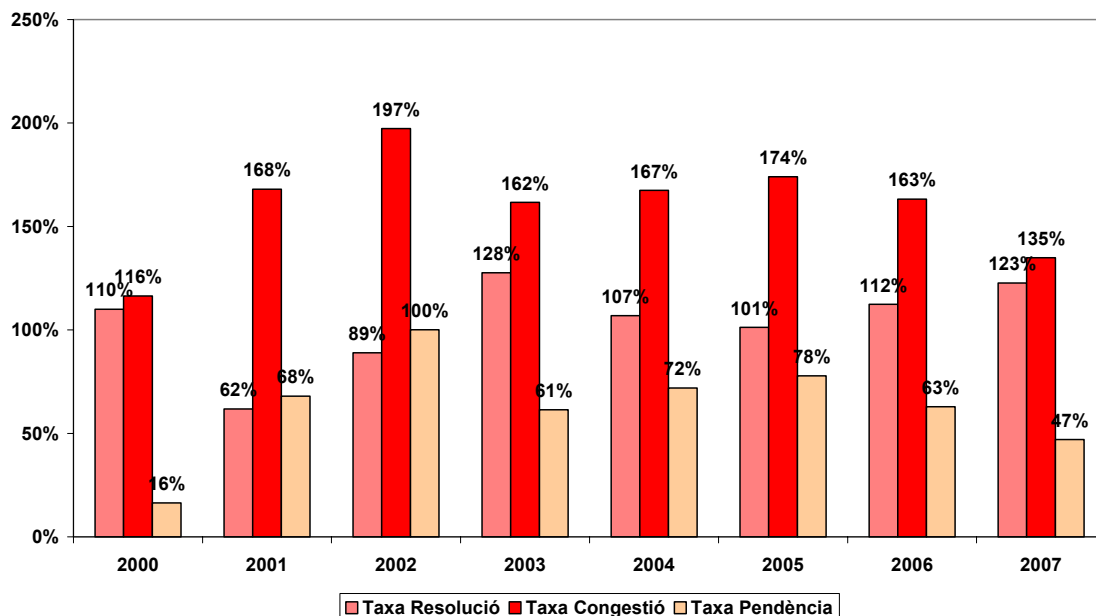
La causa principal d'aquesta situació sembla ser l'augment substancial de la resolució en els territoris comparats (el 28,11% en la demarcació ICAB, el 15,1% a la resta de Catalunya, 1,63% a la resta d'Espanya).

COMPARATIVA TAXES DELS JUTJATS DE MENORS.
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB.

COMPARATIVA TAXES DELS JUTJATS DE MENORS. DEMARCACIÓ ICAB.

Una possible causa que explicaria aquesta millora és la potenciació de les vies de resolució extrajudicial de conflictes (mediació) previstos per delictes en els quals no hi hagut violència. Segons dades de justícia juvenil corresponents al període 2000-2007, des del 2004, el nombre de mediacions ha anat en augment, sobretot en el darrer any 2007, en que el nombre de mediacions ha augmentat en un 11 per cent respecte l'any anterior.

Els acabaments amb resultats positius superen el 80% dels casos (vegeu apartat justícia juvenil en l'àmbit penitenciari).

Cal destacar, en línia amb l'informe sobre la memòria del deganat de Barcelona (2006, p. 23), la posada en pràctica de la previsió legal, per la qual s'estableix l'acumulació en un únic procediment d'execució de tots els procediments en que estigui involucrat el mateix menor. Amb aquesta mesura es garanteix una major seguretat jurídica en la tramitació i compliment de les mesures imposades i el control de l'historial delictiu del menor per part d'un únic jutge. Segons l'informe sobre la memòria del deganat de Barcelona, 2006, cada jutge havia dictat en el 2006, 90 interlocutòries de refosa de penes (Informe Memòria Jutjat Degà Barcelona, 2006 p.23).

En relació al fenomen de la delinqüència juvenil, són les dades de fiscalia de menors els que permeten fer-nos una idea de la litigiositat en aquesta jurisdicció. En futurs informes està previst treballar i aprofundir sobre els menors, tant en la perspectiva de reforma com la de protecció.

Els jutjats de violència de la dona

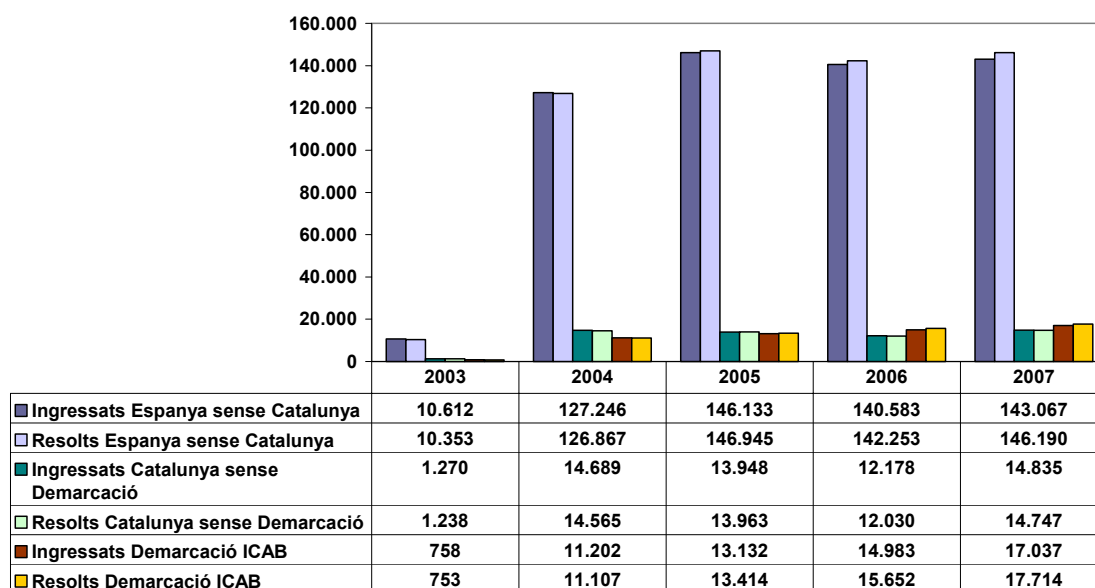
Per l'interès que en els darrers dos anys ha suscitat el fenomen de la violència contra la dona, aquesta especialitat penal-civil es tractarà en un capítol a part (vegeu, la violència de la dona a la demarcació ICAB).

1.2.6.- Penal per procediments segons el Consejo General del Poder Judicial

Les diligències urgents

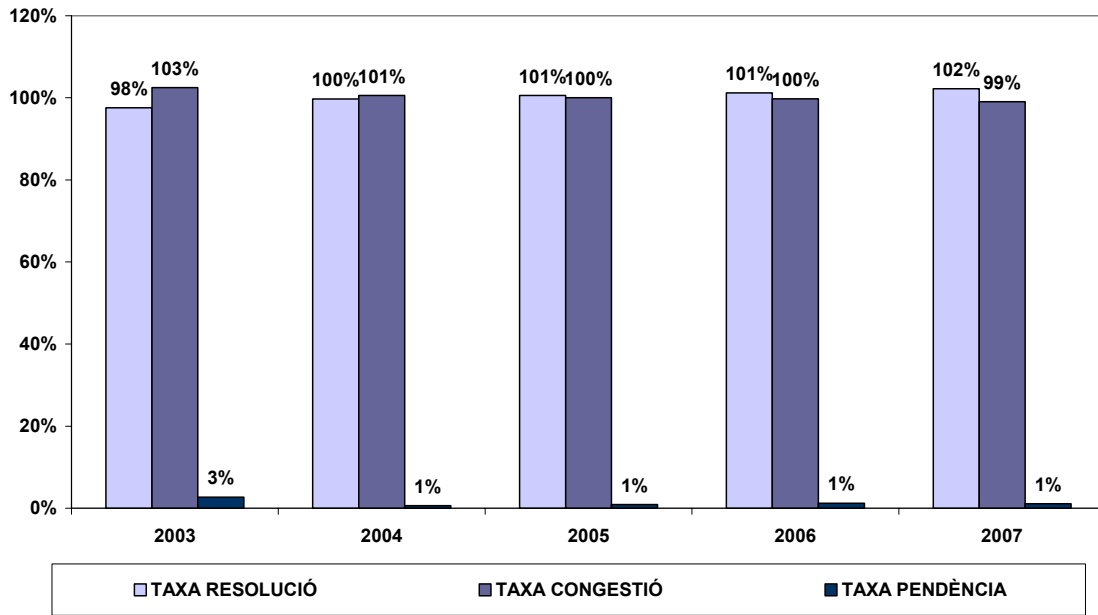
Encara que amb oscil·lacions, les diligències urgents augmenten any rere any. En la demarcació ICAB, els increments són continuats i progressius.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTES INGRESSATS I RESOLTS
TOTAL DILIGÈNCIES URGENTS

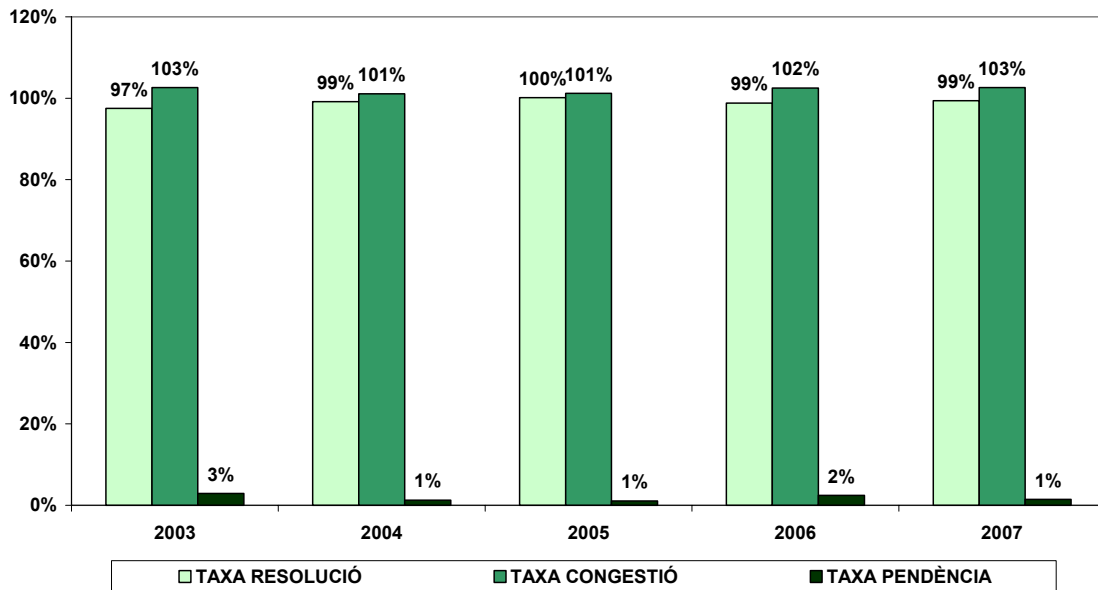

La capacitat resolutiva dels òrgans judicials en les diligències urgents és òptima. Es resolt més del que s'ingressa, ja que es comptabilitzen els ingressats en els darrers mesos de l'any anterior.

COMPARATIVA TAXES TOTAL DILIGÈNCIES URGENTS
ESPANYA SENSE CATALUNYA

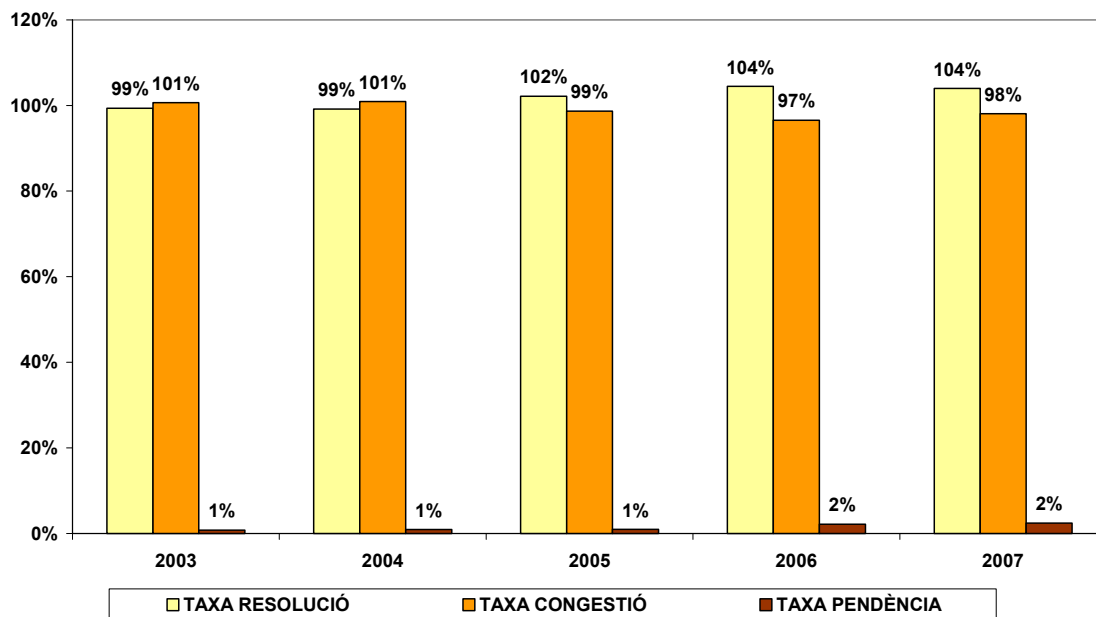

COMPARATIVA TAXES TOTAL DILIGÈNCIES URGENTS
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB

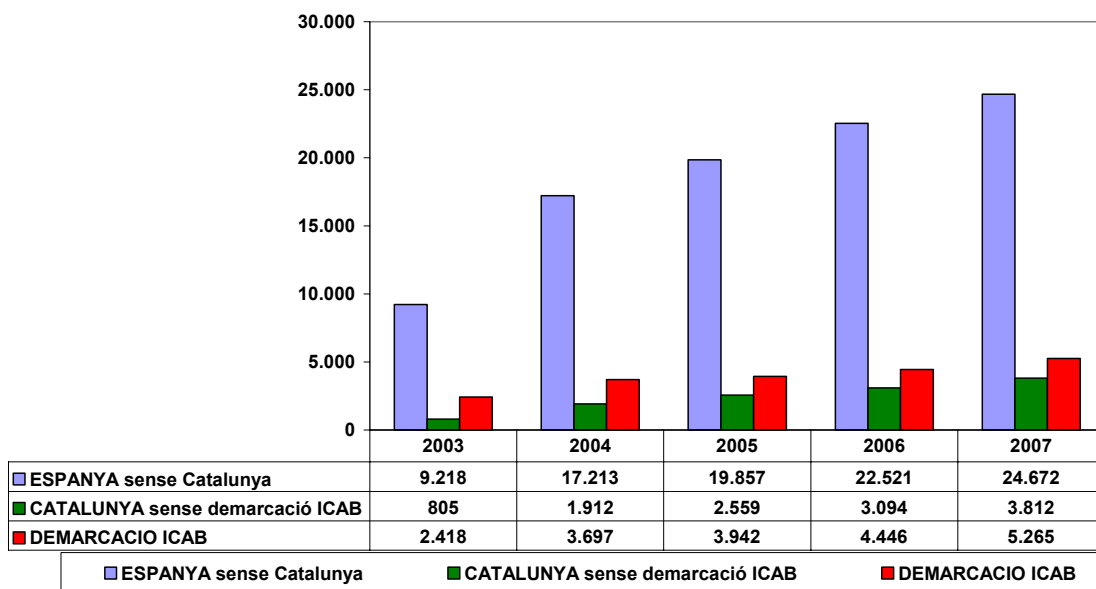
COMPARATIVA TAXES DILIGÈNCIES URGENTS DEMARCACIÓ ICAB

Els judicis ràpids

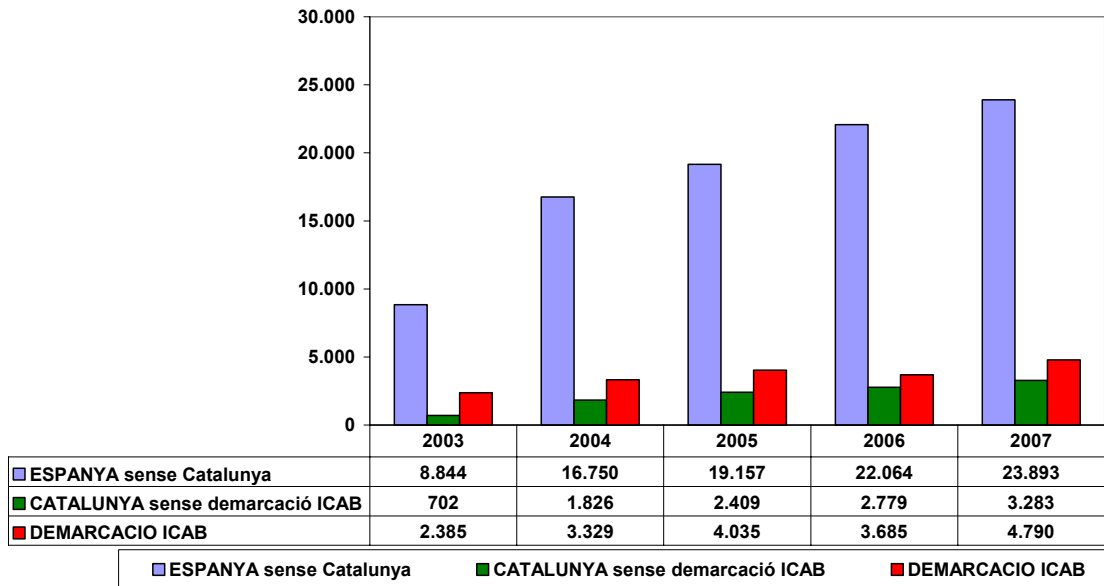
El nombre de diligències urgents que finalment acaben en un judici ràpid davant dels jutjats penals és també alt i segueix una suau línia d'augment.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTES INGRESSATS
JUDICIS RÀPIDS JUTJATS PENALS

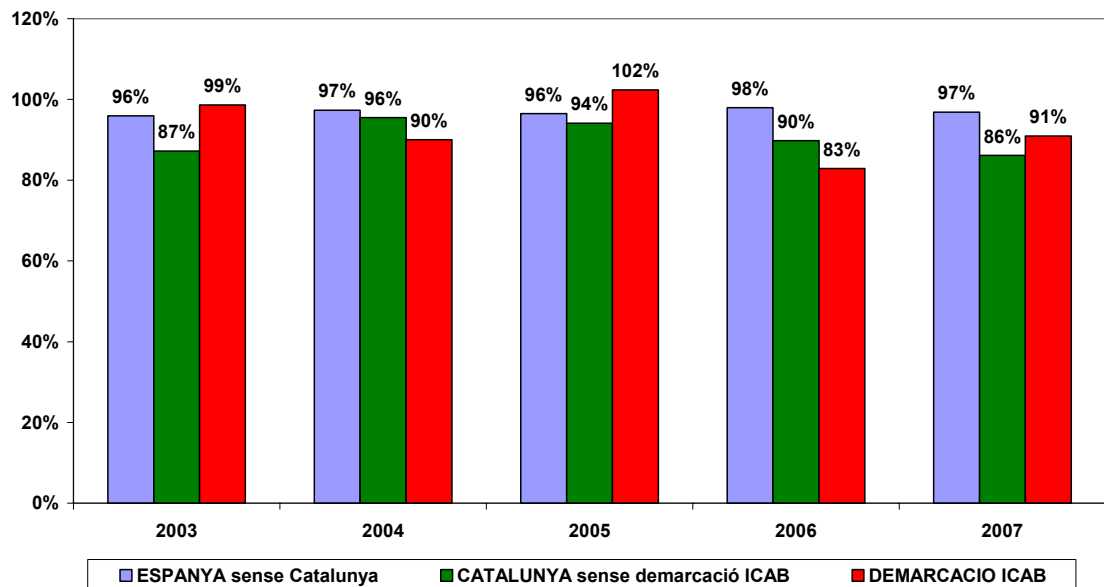
En línies generals, la capacitat resolutiva d'aquests òrgans jurisdiccionals en aquest procediment augmenta, encara que no en la mesura que ho fan els assumptes ingressats. De resultes d'això, els indicadors judicials reflecteixen una pendència i una congestió que no és aconsellable per la jurisdicció.

COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTE RESOLTS
JUDICIS RÀPIDS JUTJATS PENALS

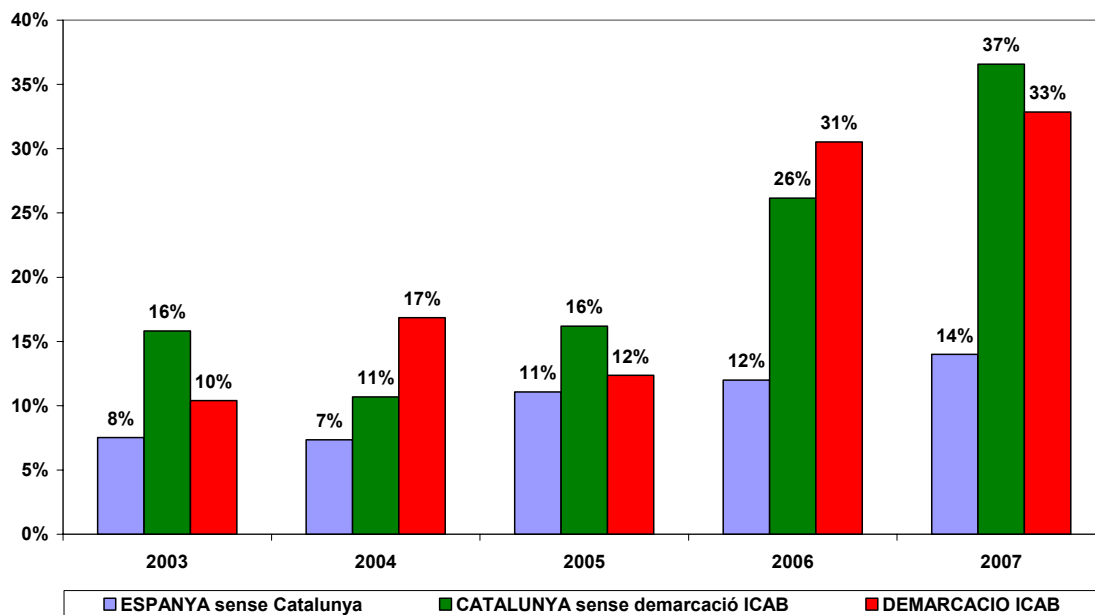

Els indicadors judicials corresponents a la resolució, pendència i congestió reflecteixen aquesta situació.

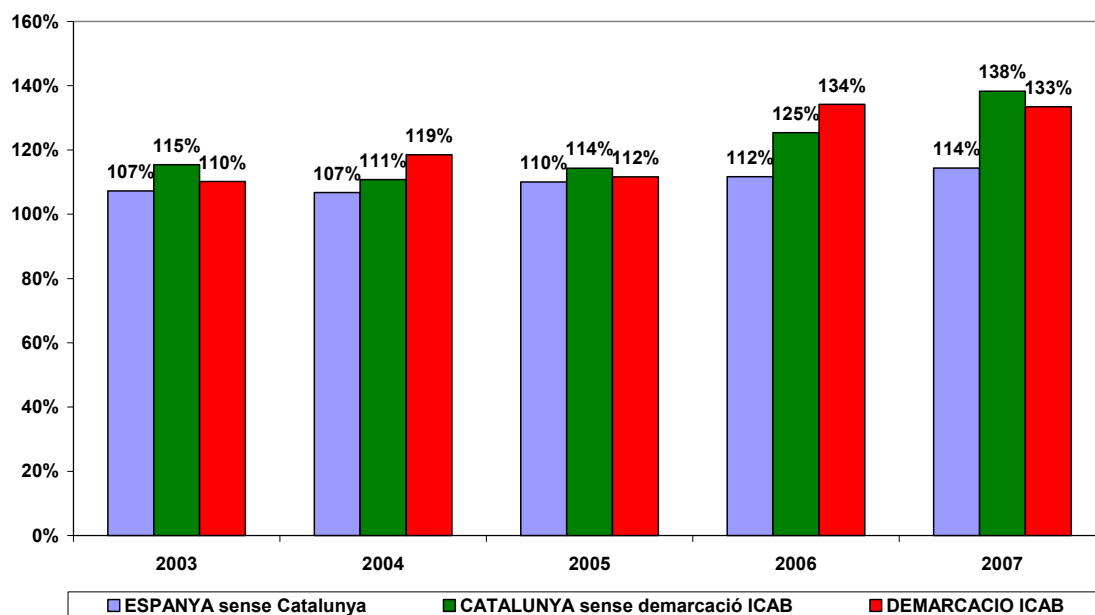
COMPARATIVA TERRITORIAL TAXA DE RESOLUCIÓ
JUDICIS RÀPIDS JUTJATS PENALS

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA
JUDICIS RÀPIDS JUTJATS PENALS

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ
JUDICIS RÀPIDS JUTJATS PENALS

1.2.7.- Els procediments penals segons dades de fiscalia a la província de Barcelona.¹⁸

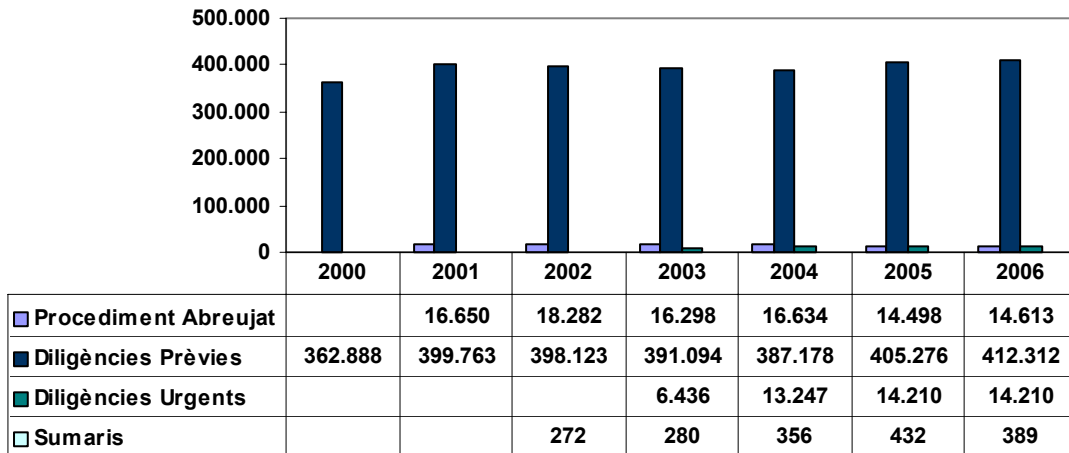
Les dades de fiscalia constitueixen un bon indicador de la situació dels procediments en els òrgans judicials penals i ajuden a completar el panorama sobre l'activitat d'aquesta jurisdicció. Com ja s'ha dit, al tancament d'aquest informe, no s'havien fet públiques les dades de fiscalia relatives al 2007, per la qual cosa, l'anàlisi es basa en les dades del 2006.

¹⁸ Atès que l'informe abasta, essencialment, l'àrea territorial de la demarcació ICAB, tan sols s'exposaran les dades de fiscalia corresponents a la província de Barcelona

Els procediments incoats

En l'any 2006, va ser significatiu l'augment de les diligències prèvies i l'estancament de les urgents.

VARIACIÓ DELS PROCEDIMENTS INCOATS.
FISCALIA. BARCELONA

Cal destacar que, tan sols el 3,5 % de les diligències prèvies van passar a procediment abreujat (recordem que les diligències prèvies és el nom de rep la causa judicial en la fase d'instrucció en el procediment abreujat).

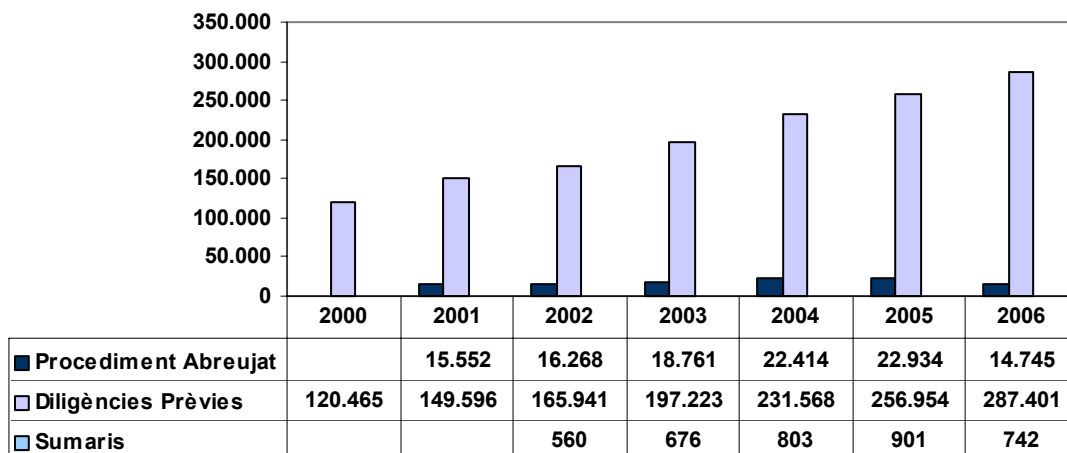
Els assumptes pendents

La pendència a fiscalia va ser també molt elevada, de la mateixa manera que va succeir en la jurisdicció. Cal recordar que el nombre de fiscals és notablement inferior al de jutges. Segons dades del CGPJ, a Espanya, en el 2006 hi havia 4.576 autoritats judicials (jutges i magistrats) per 1874 fiscals¹⁹ (MCJGP 2006 p.9).

Com es pot observar en la gràfica, el nombre de diligències prèvies pendents de resoldre ha augmentat en un 10,5%, en el darrer any. Per contra la resta procediments han reduït notablement la pendència.

¹⁹ inclou el fiscals de sala, l'advocat fiscal i el fiscal pròpiament

**PROCEDIMENTS PENDENTS AL FINALITZAR L'ANY.
FISCALIA. BARCELONA.**

1.2.8.- El funcionament dels òrgans judicials penals

Els indicadors judicials que presenta la jurisdicció penal en el 2007 són resultat dels dèficits endèmics que suporta aquesta jurisdicció. Això és: un excés d'assumptes en gestió, una elevada mobilitat judicial i altres problemes relatius a l'organització dels jutjats, tals com el sistema de provisió de vacants per jutges substituïts, o la manca d'implementació i ús per part de jutges i personal del jutjat de les noves tecnologies.

De ben segur, no totes aquestes problemàtiques, que han estat àmpliament plantejades en els informes dels organismes judicials corresponents a l'any 2006 i 2007, no són exclusives d'aquest ordre jurisdiccional, sinó que es verifiquen en la resta de jurisdiccions. Vegem les problemàtiques més rellevants:

Els temps de resposta en la jurisdicció penal

Els temps de resposta dels procediments penals segueixen una línia d'augment progressius anuals. La durada de resolució se situa, pel període 2000-2007, en una mitjana de 2 mesos. Tant en el cas d'Espanya com de Catalunya i la demarcació ICAB es va produir un descens en el bienni 2003-2004, període a partir del qual el temps de resposta ha tornat a augmentar (tret de la mitjana de l'Estat espanyol corresponent al 2007).

En comparació amb les altres jurisdiccions, la jurisdicció penal triga menys temps en resoldre els assumptes. Dels tres territoris comparats, la demarcació ICAB obté el millor temps de resposta. Val a dir, que en el partit judicial de Barcelona es concentren la majoria de jutjats d'instrucció i penals (vegeu: Funcionament dels jutjats: els temps de resposta).

Que un procediment trigui 2 mesos en ser resolt no és una dada que sembli preocupant. Ara bé, hem de tenir en compte que el CGPJ no inclou les executòries en els seus càlculs sobre la durada dels procediments. Per aquest motiu, aquesta anàlisi és merament quantitativa i orientadora i no respon ben bé a la realitat dels assumptes en gestió en una jurisdicció, sobretot, per que, com ja s'ha posat de manifest, és en la fase d'execució que la causa s'estanca.

L'escurçament de les durades de resolució obeeix, molt probablement, a les reformes processals de l'any 2003 que van introduir els procediments urgents o

més coneguts com judicis ràpids o d'assenyalament immediat (Llei 38/2002, de 24 d'octubre, de reforma parcial de la Llei d'Enjudiciament Criminal sobre procediment per l'enjudiciament ràpid i immediat de determinats delictes i faltes, i de modificació del procediment abreujat i la llei orgànica 8/2002, de 24 d'octubre, complementària de l'anterior).

La introducció d'aquest procediment va suposar un escurçament important de les durades de resolució dels procediments penals i va ajudar a millorar sensiblement els indicadors de resolució, pendència i congestió de la jurisdicció. Així, Segons dades del CGPJ, en el 2007, a Espanya, de 169.667 diligències urgents (6,1% més que l'any anterior), el 38,9% es van resoldre com a judicis ràpids (increment de gairebé dos punts respecte 2006)²⁰ Les conformitats, van augmentar en la mateixa proporció, gairebé dos punts (38%).

Pel que fa a les faltes, el 12,1 % (l'any anterior va ser de 13,7%) van ser tramitades com a judicis immediats o ràpides.

La mobilitat judicial

Coincideixen els informes dels organismes judicials catalans (jutjat degà de Barcelona i Tribunal Superior de Justícia de Catalunya) que l'elevada mobilitat judicial és un greu problema que causa l'endarreriment de la resolució dels assumptes; provoca disfuncions en la tramitació dels procediments; així com retards i suspensions en els assenyalaments.

En l'àmbit penal, l'alta mobilitat judicial és especialment perjudicial, ja que una investigació penal fora important que fos dirigida en la seva integritat pel mateix jutge. Els canvis de jutges o de personal tramitador introdueixen disfuncions (per exemple, canvis d'orientació en l'estratègia investigadora) i, sobretot, retards.

El CGPJ s'ha fet ressò d'aquesta problemàtica i en data 23 de maig de 2008 va elaborar un informe, nou en la matèria, sobre la mobilitat de la plantilla judicial en el 2007. Aquest informe ofereix un retrat de la situació de la plantilla orgànica en els òrgans judicials i de l'abast de la mobilitat judicial.

Els indicadors que el CGPJ ha fet servir són:

- *el percentatge de cobertura d'un lloc de treball pels no titulars*. Mesura el nombre de dies en que els llocs de treballs han estat coberts per funcionaris interins;
- *el percentatge de dies sense cobrir*. Mesura els dies que els llocs de treball han estat vacants:
- *índex de rotació*. Mesura l'estabilitat de la plantilla, és a dir, el temps que el personal judicial s'ha mantingut en el seu lloc de treball.

Les dades s'ha obtingut exclusivament del quart trimestre del 2007 i es refereixen a la totalitat del territori espanyol, per comunitats autònomes i categories professionals.

Principals conclusions de l'informe sobre la mobilitat en la jurisdicció penal i a Catalunya

Aquest informe conclou que a Espanya els jutjats penals tenen el major nombre de dies vacants, per darrera dels socials, i a més, el major nombre de dies coberts per jutges interins. Pel que fa als índexs de rotació, els jutjats penals se situen per darrera del jutjats menors contenciosos administratius (informe sobre mobilitat, p. 5).

---

²⁰ s'inclouen tants els corresponents als jutjat de primera instància i instrucció com els jutjats de violència de la dona.

Els òrgans judicials que presenten més l'estabilitat són els Tribunals Superiors de Justícia i les Audiències Provincials.

Recordem que aquest jutjats són competents en l'enjudiciament de les causes per delicte amb pena de presó no superior a 5 anys.

Em aquesta jurisdicció, l'estabilitat judicial (jutges i magistrats) és força alta, ja que els llocs de treball estan ocupats en un 95.5% per titulars. La major part de jutges interins es troben en els jutjats de violència de la dona i els jutjats de primera instància i instrucció. Això corrobora la situació en els partits judicials de les delegacions de l'ICAB, en les quals els advocats es mostren preocupats per l'elevada mobilitat i interinatge (informe sobre mobilitat, p. 8).

Els secretaris judicials experimenten una situació similar, ja que també els jutjats de violència de la dona són els que tenen el nombre d'interins i l'índex de rotació més elevat, seguits dels jutjats de primera instància i instrucció. Això és paradoxal si tenim en compte que els jutjats de violència sobre la dona és una especialitat civil-penal que demana una formació particularitzada, sobretot, entre els secretaris judicials (figura que representa l'autoritat, després del jutge, en les qüestions de personal i en un pla estrictament jurídic, ja que són llicenciats en dret). És també important assenyalar que el nombre de vacants entre els secretaris judicials és baix.

Quan a la resta de plantilla orgànica,

- *Cos de gestió*: els jutjats penals, els de violència de la dona i els jutjats de primera instància i instrucció són els òrgans judicials que tenen més interins. Juntament amb els jutjats mercantils, aquests jutjats tenen també l'índex de rotació més alt.

- *Tramitació*: els jutjats penals, de violència de la dona i els de menors són els que presenten menys estabilitat (índex de rotació més elevat) i el nombre d'interins també és més alt. En aquest cos, cal destacar que els jutjats socials tenen, després del penal, major nombre d'interins.

- *Auxili judicial*: excepte en els jutjats de menors, és el cos més estable (índex de rotació menor) en l'àmbit penal. La inestabilitat més pronunciada es verifica en els mercantils i els contenciosos administratius. No obstant això, en els jutjats penals, el nombre de funcionaris interins d'aquest cos és el més alt, seguit del social.

Mobilitat a Catalunya i per òrgans judicials: les xifres

Jutjats de primera instància i instrucció

Catalunya és la comunitat que té un índex de rotació més alt de jutges o magistrats en els jutjats de primera instància i instrucció (per tant, on hi ha menys estabilitat) i ocupa el quart lloc en nombre de funcionaris interins.

És de destacar que el nombre de dies vacants està per sota de la mitjana. Això significa que les vacants es cobreixen de forma més ràpida que en altres comunitats autònomes. La comunitat autònoma que té més interins en aquests jutjats és el País Basc.

La situació dels secretaris judicials és també una de les pitjors, ja que, pel que fa a la manca d'inestabilitat de la plantilla ens situen, tan sols, darrera de la comunitat de Cantàbria. El nombre de secretaris interins en data 31 de desembre de 2007 és dels més alts darrera de Canàries.

Pel que fa al cos de gestió i auxili som la comunitat autònoma amb un percentatge més elevat de funcionaris interins i pel que fa a la tramitació ens situem darrera de Canàries i Madrid.

Jutjats penals

Tot i que el nombre de magistrats interins es manté per sobre de la mitjana (7,4% mitjana 4,6%) som una comunitat autònoma amb uns indicadors força acceptables, en comparació amb Canàries (17,6%) i València (10,8%). La inestabilitat (la permanència en el lloc de treball) és la més alta de tot Espanya.

La situació dels secretaris no és millor. A Catalunya, l'índex de rotació està entre les 3 pitjors comunitats autònomes (juntament amb la Rioja i Múrcia) i el nombre de funcionaris interns tan sols és superat per Canàries.

Els cossos de gestió, tramitació i auxili sobrepassen la mitjana de funcionaris interins; la nostra comunitat es troba entre les quatre comunitats autònomes amb un percentatge d'interinitat més alt.

El nombre de vacants és, en línies generals, baix ja que, com hem vist, es cobreixen amb interins.

Jutjat de menors

La situació del menors a Catalunya en comparació amb la resta de comunitats autònomes és força bona: els magistrats romanen força temps en els seus llocs de treball (índex de rotació del 0,22. Per darrera de Castella-La Manxa, Castella i Lleó, valència o el País Basc).

El nombre d'interins és troba per sota de la mitjana (0,6%, mitjana:2,0%). Cap dia del quart trimestre de 2007 ha estat el lloc de treball del magistrat vacant. L'estabilitat entre els secretaris també és remarcable, el 99.4% han estat titulars (mitjana espanyola 90.6%).

La resta de cossos, gestió processal, tramitació i auxili presenten també una bona estabilitat.

Jutjats de violència sobre la dona

El nombre de jutges titulars és força elevat en la comunitat catalana (88,4%); ens mantenim dintre de la mitjana espanyola (88,7%). No obstant això, l'índex de rotació que mesura la permanència d'un jutge en el seu lloc de treball és el pitjor d'Espanya (0,98). Això significa que els jutges titulars que exerceixen la jurisdicció a Catalunya sol·liciten el trasllat amb més freqüència que la resta de jutges espanyols. Com ja apuntavem en l'apartat referent a les delegacions de l'ICAB, la situació de saturació d'aquests jutjats (la majoria jutjats de primera instància i instrucció que tenen assumides les competències de violència sobre la dona) s'apunta com una de les causes principals que els jutges marxïn a altres destinacions menys col·lapsades.

La situació dels interinatges en els secretaris judicials en la comunitat catalana se situa per sobre de la mitjana en 6.2 punts; tot i que, Castella la Manxa, el País Basc i València es troben en pitjor situació que nosaltres.

Pel que fa a la resta de cossos orgànics, cal dir que el nombre d'interins supera la mitjana espanyola, sobretot, el cos d'auxili que la diferència se situa en gairebé 17 punts per sobre.

Jutjats de vigilància penitenciària

És l'única especialitat jurisdiccional en la qual tots els jutges són titulars; no hi ha hagut cap dia vacant i l'índex de rotació (permanència en el lloc de treball) ha estat molt baix. Recordem que aquestes dades es refereixen tan sols al quart trimestre del 2007. La resta de cossos presenten uns indicadors més variables. El cos de gestió processal té el percentatge d'interins més alt (36.3%).

Audiències provincials

Com hem dit, amb caràcter general i per tot el territori espanyol, les Audiències Provincials i els Tribunals Superiors de justícia són els òrgans judicials que més bons resultats obtenen en els quatre indicadors analitzats (índex de rotació, percentatges dels dies vacants, dels dies coberts per funcionaris interins i els coberts per titulars).

Així, els magistrats titulars tenen una permanència molt alta en els seus llocs de treball i en el 99.5% dels casos són funcionaris de carrera.

La situació que presenta la comunitat catalana és una de les més fluïxes, en comparació amb la resta de comunitats de l'Estat espanyol. Així, som els que tenim menor nombre de titulars (98,5%) i, en conseqüència, el major nombre de magistrats interins (1.1%). L'índex de rotació, és a dir, el temps que el mateix magistrat roman en el mateix lloc de treball és el més alt de tota Espanya (0,29) per una mitjana espanyola de 0,12; cosa que significa que hi ha molta mobilitat. També som la comunitat que ha tingut més vacants sense cobrir entre els magistrats.

La situació dels secretaris és més saludable, no hi ha hagut cap dia vacant en el període analitzat i el percentatge de secretaris titulars supera en 7 punts la mitjana espanyola (98, 5%).

Pel que fa a la resta de cossos orgànics, el percentatge d'interins excedeix en tots els casos de la mitjana espanyola, sobretot, el cos d'auxili en que la diferència se situa en 13 punts, tan sols superada per Navarra amb 43,5 punts de diferència.

Les dades ofertes per la Memòria del TSJCA ens mostren que en el 2007, a Catalunya prestaven servei un total de 2.555 funcionaris interins, que representa el 37.78%. Aquest document també destaca la lentitud del Departament de Justícia alhora de cobrir les places per funcionaris de carrera i així acabar amb la precarietat i l'escassa preparació del funcionariat (de les 1.146 places corresponents a l'oferta pública de 2006, a finals del 2007 encara no estaven cobertes per que no havia finalitzat el procés selectiu).

Tribunals Superiors de Justícia de Catalunya

Els Tribunals Superiors de Justícia de les Comunitats són els òrgans judicials que presenten els millors indicadors. En concret, Catalunya té un percentatge de magistrats titulars del 99.9% i no hi ha cap dia que hi hagi hagut una vacant. També cal dir que hi ha altres comunitats autònomes amb millors indicadors.

Pel que fa als altres de cossos, secretaris judicials i resta de plantilla orgànica, el percentatge d'interins està entre un 7 i 9 per cent.

Des d'una perspectiva evolutiva, el TSJCA posa en relleu que la mobilitat en el darrer anys ha disminuït a Catalunya. En concret, en el 2007, s'han informat 169 alardos front el 197 de l'any passat o els 235 de l'any 2005. A parer d'aquesta institució, la mobilitat continua sent important a Catalunya, ja que en acabar el 2007 hi havia 69 places de jutge vacant. En el 2007 es varen traslladar dins de Catalunya 58 jutges davant dels 85 de l'any anterior. En el darrer any han sol·licitat destí a Catalunya menys jutges que l'any anterior (60 front el 66 de 2006), tot i que han marxat fora de Catalunya menys jutges -60 davant de 62 del 2006- (MTSJCA, 2007, p. 19).

Altres problemàtiques associades a la mobilitat.

Hi ha altres factors relacionats amb la mobilitat que provoquen un augment de la pendència o, pitjor encara, errors en la tramitació de la causa que poden causar nul·litats d'actuacions o absolucions per defectes de forma. Entre els factors més destacat hi ha el temps que s'inverteix en:

1. Nomenar un nou jutge i la presa de possessió corresponent.
2. El temps d'adaptació del jutge amb el seu personal auxiliar, relacions amb el deganat, professionals, etc...
3. L'estudi i anàlisi dels assumptes pendents. A major complexitat més temps hi haurà de dedicar a cada assumpte, a part, del temps que s'ha d'emprar en aquells que requereixen una actuació judicial immediata. Cal afegir que la manca d'aplicació de les noves tecnologies encara retarda més el coneixement de les causes. Com ha plantejat l'informe de la memòria del deganat de Barcelona, les aplicacions informàtiques presenten (en els jutjats de Barcelona) dèficits incomprensibles (Informe de la Memòria de Deganat de Barcelona, 2006, p.6).

Un altre problema es presenta en els casos de nomenaments de jutges substituïts (alguns de poques setmanes o, fins i tot, dies). L'Informe sobre la Memòria del Deganat de Barcelona (2006) denuncia la manca d'un model racional i eficaç de substitucions de jutges i magistrats a Espanya i, molt especialment, a la comunitat catalana. (p. 10). A més, cap la possibilitat que un jutge, que ha d'estar poc temps en un jutjat, es dediqui a enllestir els assumptes més immediats i deixi pel nou titular la resolució dels assumptes més complexos.

Fora interessant obtenir dades que permetin contrastar fins a quin punt la presència d'interins té incidència en la resolució dels assumptes més laboriosos i antics.

Tanmateix, el fet que el temps de permanència en un destí hagi reduït de dos a 1 any (conseqüència de la reforma de la Llei orgànica del Poder Judicial de 2003) pot ser una de les causes que hagi agreujat el problema dels assumptes pendents. El màxim òrgan responsable de la justícia a Catalunya, el Tribunal Superior de Justícia, reconeix que els jutjats d'instrucció, sobretot de fora de la capital, són destins difícils de cobrir ja que no són atractius pels jutges. Fins i tot, amb caràcter general, l'informe sobre la memòria del deganat de Barcelona 2006 reconeix que quan un jutge pren possessió del seu nou lloc de treball, només pot assabentar-se del volum d'assumptes d'un jutjat obrint un per un tots els expedients. Això és, afirma textualment la memòria 2006 (p.5), "materialment impossible especialment amb aquells destins més saturats, que són la majoria, doncs, a més tenen centenars de resolucions pendents i una mobilitat de personal impressionant, al que ha de formar, en moltes ocasions, ell mateix".

A més, afegeix que quan un jutge canvia de destí, que sol ocórrer en les jutjats més col·lapsats, els funcionaris entren molt de temps en realitzar l'alardo (relació dels assumptes resolts i la situació en que es troben els pendents) ja que ho fan manualment.

Aquesta dada s'ha pogut verificar en les visites que el col·legi ha fet a les delegacions durant el mes de juliol i setembre 2007. El termini mig que un jutge resta en el seu lloc de treball és d'entre 1 a 2 anys. Tot i que, cada territori presenta la seva especificitat, cal dir també que destins que fa anys eren poc atractius, per exemple, Santa Coloma de Gramenet, actualment passen un període de relativa estabilitat. Com hem dit, l'augment de la població dels partits judicials de les rodalies de Barcelona i petits i mitjans municipis; així com, la febre constructora (ara més estancada) en aquests territoris ha provocat que els darrers anys la litigiositat hagi augmentat de manera més repartida per tot el territori català i, per tant, jutjats que tenien una situació sostinguda (cas per exemple, d'Igualada) a poc a poc, es vegin desbordats (vegeu: l'administració de justícia a les delegacions de la demarcació ICAB).

Cal recordar, també, que cada vegada els assumptes són més nombrosos i més complexos. Això, s'ha d'afegir els problemes de personal que sovint presenta el jutjat i que en determinats casos, fa endarrerir la resolució d'un assumpte.

La solució segons el TSJCA passa per potenciar la permanència i fer més atractiu el lloc de treball, sobretot, a través d'alleugerir la càrrega de treball. S'insisteix en la necessitat d'estimular les vocacions envers l'administració de justícia i incentivar la permanència dels jutges que provenen d'altres comunitats autònomes amb mesures d'acció positiva (MTSJCA 2006 p.18).

Finalment, la manca de jutges o l'anomenada "desertització" és també una de les causes probables que provoca que diàriament s'hagin de suspendre judicis. Així, segons va fer públic el President de L'Audiència de Barcelona, dels 1718 judicis senyalats en les nou seccions de l'Audiència de Barcelona, un 20% (402) es van haver de suspendre per manca de jutges, entre altres causes. El Tribunal que més va suspendre va ser la secció cinquena (68 vistes) i la que menys la secció octava (23 vistes). *El país*, de 17 de maig de 2008.

Segons aquesta institució, a finals del 2007, d'un total de 180 jutjats, 30 romanien vacants. El dèficit ha arribat fins a cinquanta vacants (*Diari avui*, 17 de maig de 2008).

La manca de coordinació entre els diferents intervinents en la jurisdicció penal, així com amb la resta de jurisdiccions.

Una major comunicació entre tots els professionals (jutges, fiscals, advocats, metges forenses, etc) que intervenen en l'administració de justícia, ben segur, ajudaria a millorar el funcionament de totes les jurisdiccions, i en concret, la jurisdicció penal.

L'existència de reunions mixtes entre la Comissió de Relacions amb l'Administració de Justícia (CRAJ) dels col·legis d'advocats i les diferents institucions judicials ajuda a la comunicació i coordinació en l'àmbit de la justícia.

No obstant això, caldria, a més, establir canals de comunicació a nivell de cada partit judicial, ja que, com tots sabem, cadascú d'ells coneix la seva realitat quotidiana i els seus problemes més concrets.

En l'àmbit de la demarcació ICAB, hi ha un precedent de reunions de coordinació *interpartes* a iniciativa del jutge Sr. Broto, que en ser degà del partit judicial de Gavà va convocar a tots els operadors judicials a una reunió a fi d'exposar els problemes que afectaven a cadascun d'ells i amb la finalitat última de coordinar llurs actuacions. Considerem que és una pràctica que s'hauria d'estendre a tots els partits judicials de la demarcació ICAB.

Manca d'implementació dels mitjans tecnològics i informàtica en l'administració de justícia.

La manca d'implementació de la tecnologia a l'àmbit de l'administració de justícia és, sens dubte, una causa de l'ineficiència i ineficàcia judicial.

Per exemple, en violència de gènere, no hi ha un registre d'ordres de detenció acordades (Informe sobre la Memòria Deganat Barcelona, 2006, p.6) i, a més, no es comuniquen convenientment tots els canvis en relació a aquestes. Es dona el cas que algunes ordres de detenció ja no estan vigents i hi ha el risc de que es duguin a terme actuacions per error.

No hi ha models unificats per les actuacions de tràmit que haurien de fer més senzilla la tramitació d'algunes diligències judicials, cada funcionari disposa de les seves pròpies. A més, segons posa en relleu l'informe sobre la memòria del deganat de Barcelona, si hi haguessin uns programes de gestió complets i actualitzats seria possible que una decisió judicial anés acompanyada de tots els oficis i manaments necessaris (informe sobre la memòria deganat Barcelona, 2006, p. 7).

Com que encara no està implementada l'oficina judicial, no és possible saber a quin jutjat es troba un procediment. El lletrat interessat ha de desplaçar a l'edifici dels jutjats i esbrinar per mitjà dels llibres de registre (amb inscripcions manuals) a on es troba l'assumpte.

A més, el problema relacionat amb la manca d'aplicació de la informàtica sembla anar més enllà, segons en informa la premsa, de l'estudi dut a terme per l'empresa tecnològica *Indra*, es desprèn que solament el 5% dels jutges fan un ús avançat de les noves tecnologies. Segons aquesta empresa, el 90% dels jutges d'Espanya fan servir diàriament el correu electrònic corporatiu del Consell General del Poder Judicial, però, solament el 5% d'aquests aprofiten les eines de gestió que tenen a la seva disposició. (Expansión, Madrid, 31 de juliol 2007).

1.2.9.- Els delictes contra la seguretat viària, necessitat de reforma?

Un tema important que afecta a l'àmbit penal i que ha estat objecte de debat en el 2006 i 2007, és la política de seguretat viària i la reforma del codi penal en aquests delictes. Així, a finals de 2007, varem assistir a una nova reforma de la seguretat vial per la qual es varen ampliar les conductes objecte del tipus penal i es varen endurir les penes per alguns delictes (Llei orgànica 15/2007, de 30 de novembre, per la que se modifica la Ley Orgánica 10/1995, de 23 de novembre, del Código Penal en materia de seguridad vial. BOE n. 288 de 1/12/2007).

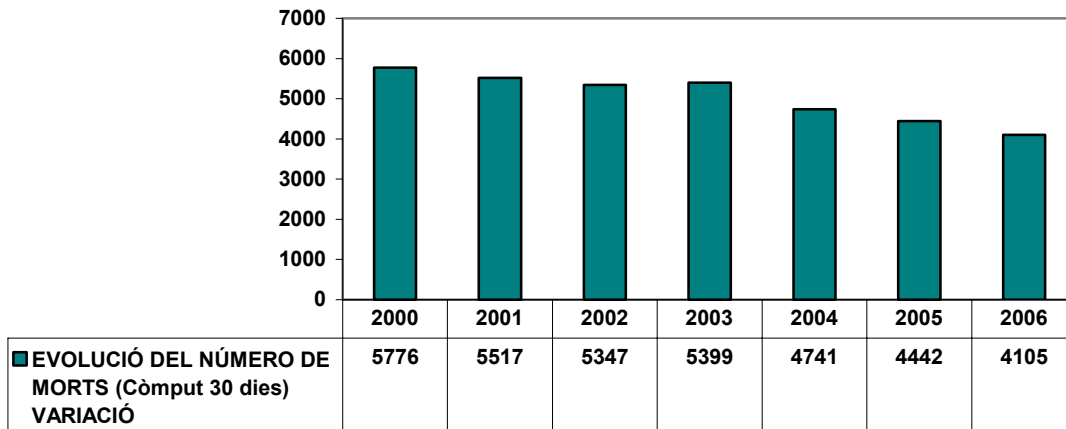
Aquesta reforma s'emmarca en una política de seguretat viària més àmplia que inclou tan mesures administratives (preventives i repressives), com campanyes publicitàries d'informació sobre seguretat viària i el carnet per punts, la signatura de convenis per potenciar l'educació viària entre el públic infantil i juvenil (vegeu Informe de la Seguretat pública a Catalunya, 2006 i notícies de premsa Departament d'Interior, 17.12.2007 i 20.12.2007).

Actualment, la seguretat viària es troba entre una de les prioritats dels governs de la Unió Europea. En l'any 2001, la Comissió Europea va establir per al 2010 l'objectiu de reduir a la meitat la mortalitat causada pels accidents de trànsit (segons l'Observatori Europeu de Seguretat Viària, en el 2004, varen morir 43.000 persones a la Unió Europea i 3.3 milions de persones varen resultar ferides). La Comissió va encomanar als vint i cinc membres de la Unió Europea el disseny de polítiques de seguretat viària dirigides a assolir aquest objectiu.

Pel que fa a Espanya i a Catalunya sembla que els resultats de la implementació de les polítiques de seguretat viària són força satisfactoris.

A Espanya, el nombre d'accidents i víctimes en la carretera ha anat disminuint considerablement en els darrers anys. En l'any 2006, va haver-hi un total de 99.779 accidents amb víctimes, dels quals 4.105 varen perdre la vida (4,1%) (Anuari estadístic del Ministeri de l'Interior 2006).

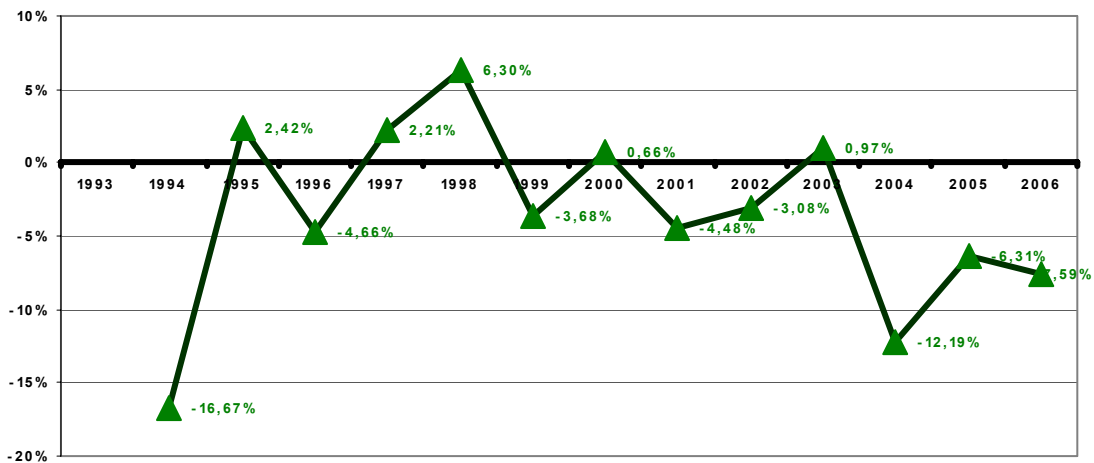
EVOLUCIÓ DEL NÚMERO DE MORTS (Còmput 30 dies)
2000-2006

Font: Anuari del Ministeri de l'Interior, 2006

La variació del nombre de morts en carretera, a Espanya, des de 1993, posa en evidència la reducció de la sinistralitat amb resultat de mort.

VARIACIÓ DE L'EVOLUCIÓ DEL NÚMERO DE MORTS (Còmput 30 dies)
1993-2006

Elaboració pròpia a partir de l'Informe sobre la Seguretat Pública a Catalunya, 2006

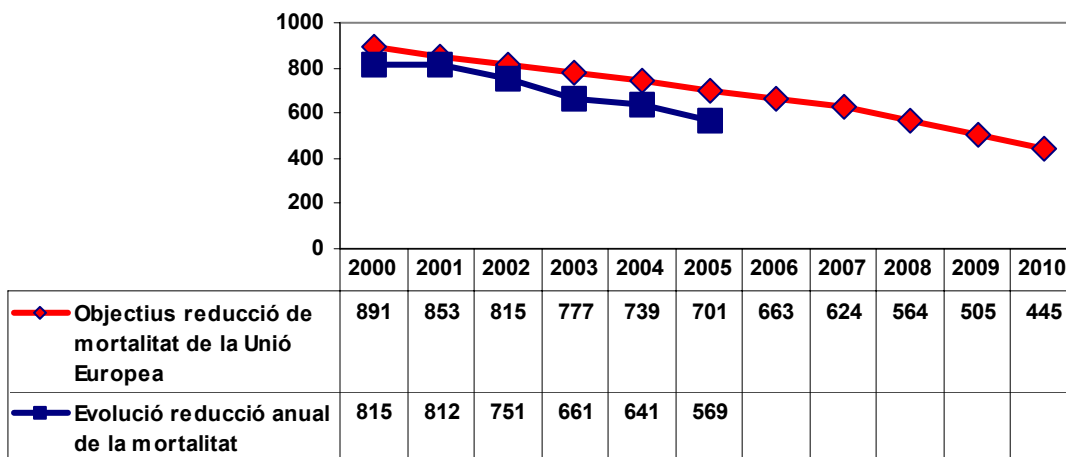
En el 2007, la xifra de morts s'eleva a 2741 (morts a 30 dies) que representa un 32% menys que l'any anterior (Ministeri de l' Interior).

Catalunya segueix la mateixa tendència, en el 2006, en els 7959 accidents de circulació ocorreguts en els carreteres catalanes, hi van perdre la vida 569 persones.²¹ Un 11,2% menys que l'any 2005. D'aquestes víctimes, 391 corresponent a vies interurbanes (morts en 24 hores i dies següents) i 178 a vies urbanes (Informe Seguretat Pública de Catalunya, 2006 p. 153).

²¹ Xifra de víctimes amb resultat de mort a 30 dies.

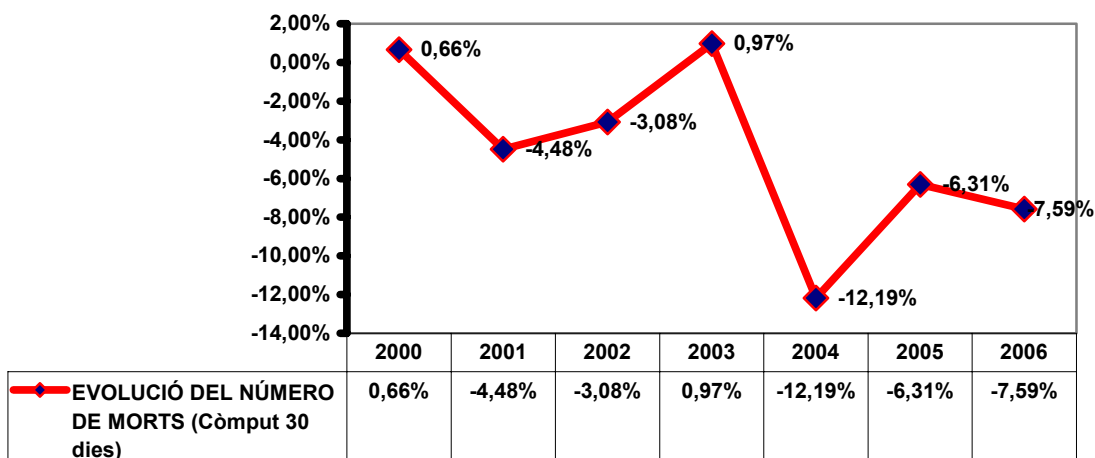
Respecte l'any 2000, la reducció de la mortalitat en termes globals ha estat del 36,14% (de 891 en el 2000, fins a 569 en el 2006). Tal i com afirma l'Informe esmentat, ens trobem davant d'una tendència "a la millora progressiva i sostinguda de la reducció de la mortalitat respecte al 2000" (informe p. 153).

OBJECTIUS DEL PCSV 2005-2007

Font: Informe sobre la Seguretat Pública a Catalunya, 2007 (dades del 2006)

VARIACIÓ ANUAL A L'EVOLUCIÓ DEL NUMERO DE MORTS. 2000-2006

Elaboració pròpia a partir de l' Informe sobre la Seguretat Pública a Catalunya, 2007 (dades del 2006)

En el 2007, dels accidents i víctimes mortals, facilitades per la policia autonòmica, en les carreteres interurbanes,²² el nombre de víctimes mortals en 24 hores, s'ha situat en 333, un 6,73% menys que l'any anterior, que varen ser de 357 (morts en 24 hores). Tanmateix, 137 persones van resultar ferides greus en els 288 accidents mortals de trànsit registrats, un 9,72% menys que l'any passat. Enguany, (2007)

²² Recordem que les vies urbanes es competència de les policies locals i que aquestes incorporen les seves dades al llarg de l'any. Per tant, tan sols s'han fet públiques les dades de la policia autonòmica, Mossos d'esquadra.

es consolida la reducció de la sinistralitat, que se situa en un 46,5% de víctimes mortals en relació l'any 2000 (variació 2006-2007- 10,36%).

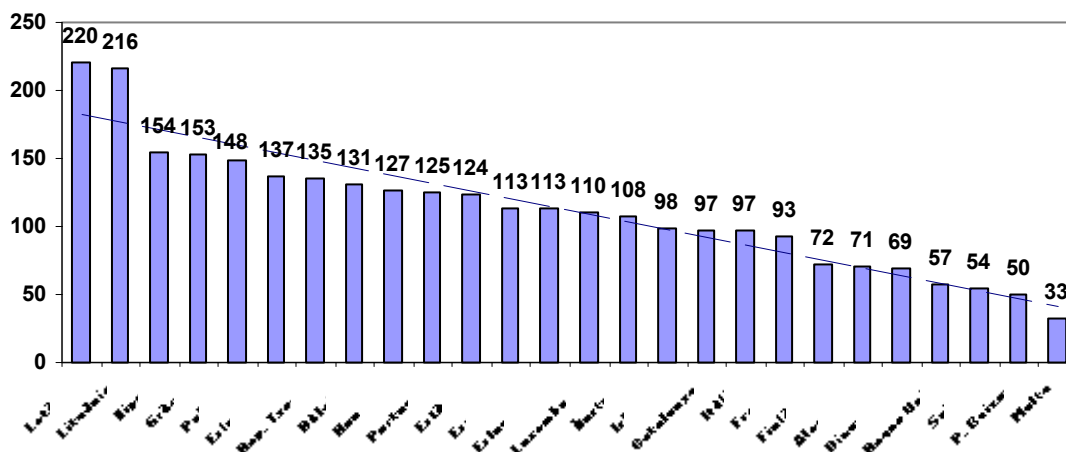
La política catalana de seguretat viària, articulada a través del Pla Català de seguretat viària (vigent període 2005-2007) marca com a objectiu principal reduir les víctimes mortals en un 30% respecte les registrades en l'any 2000 al final del període, és a dir, passar de 891 persones mortes a 624 en l'any 2007 (30 dies). Com hem dit, aquest objectiu ve marcat per l'estratègia fixada per la Comissió Europea de reduir a la meitat les morts per accidents de trànsit en el 2010. Sembla que els resultats són satisfactoris, ja que com hem dit, en el 2006, s'ha aconseguit reduir la mortalitat a 30 dies en un 11,2% respecte el 2005.

El Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació es mostra optimista en que aquesta tendència a la baixa es mantindrà, atès el bon resultat de la implementació de les mesures de caire mixt (preventiu-repressiu) com l'anomenat "carnet per punts" (tot i que, com afirma l'informe, és massa aviat per avaluar els primers resultats i valorar la seva incidència) o el pla Integral contra la velocitat excessiva o els majors controls policials per detectar les conductes relacionades amb la conducció etílica o el binomi velocitat/alcohol. A més, aquestes mesures s'amplien en el 2007 a 408 les accions per reduir l'accidentalitat (reducció de la velocitat en les entrades i sortides de Barcelona en vigor des del 1 de gener de 2008, els panells d'advertència i informació lluminosa en les autopistes, entre altres).

El conseller d'Interior ha afirmat que si la reducció de la sinistralitat continua amb la mateixa tendència pel 2008, estem en condicions d'assolir els objectius de la Comissió Europea de reduir la mortalitat en les carreteres a la meitat (dossier de premsa Departament d'Interior, 2 de gener de 2008, p.2).

En relació a la resta de països de la Unió europea, en l'any 2005 (últimes dades disponibles), Catalunya se situava en una posició mitja-baixa amb 97 morts per cada 1.000.000 habitants a 30 dies.

MORTS/1.000.000 HABITANTS A LA UNIÓ EUROPEA (morts a 30 dies).
Any 2005.

Font: informe sobre la Seguretat Pública a Catalunya, 2006

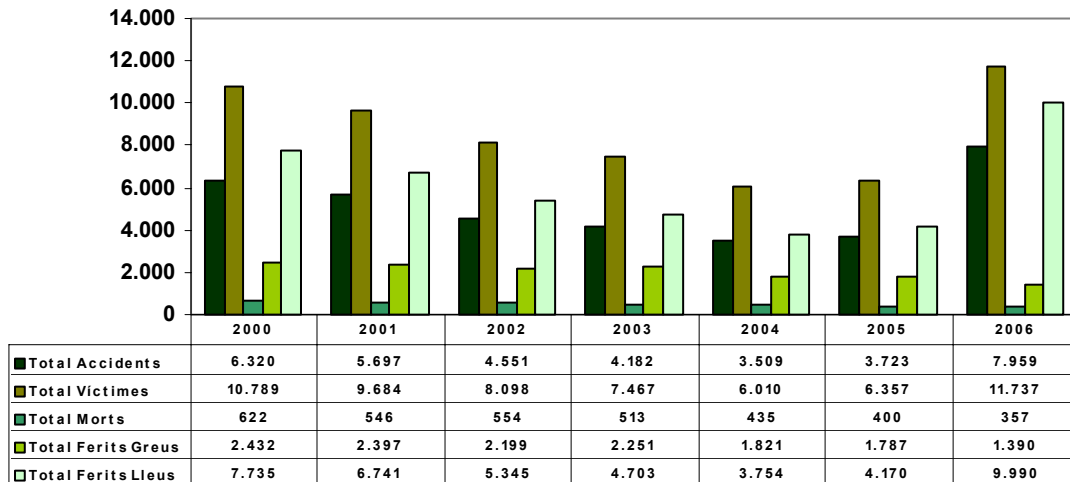
El cert és que per poder analitzar aquesta dada amb més exactitud s'haurien de disposar de més dades, com ara el nombre d'automòbils que conformen el parc mòbil, l'estat dels vehicles, l'estat de les carreteres, o fins i tot, les condicions

climàtiques del territori o les característiques sociològiques de llur població, entre altres.

Hem de destacar la diferència de comportament en funció del tipus de via. En el 2006 (no es disposen encara de dades globals del 2007), la reducció del nombre de morts i ferits greus respecte 2000 és força elevada a les vies interurbanes (42%).

No obstant això, el nombre de ferits lleus ha duplicat les xifres respecte 2005.

ACCIDENTALITAT INTERANUAL. 2000-2006 (24 hores). VIES INTERURBANES.

font: informe sobre la Seguretat Pública a Catalunya, 2006

Segons ens indica la taula, respecte 2005, el total d'accidents s'incrementa en un 53,22% i el total de víctimes en un 45%. Ara bé, respecte a la gravetat de les lesions, els ferits lleus augmenten (58%) i els greus disminueixen en 22%.

En conclusió, han augmentat els accidents i el nombre de víctimes, però, aquells han disminuït en gravetat.

Ara bé, segons ens exposa l'Informe de Seguretat Pública de Catalunya (p. 157) l'augment exposat dels accidents no respon a un augment real de la sinistralitat vial, sinó al canvi d'estructura i procés de recollida de dades posat en funcionament al llarg del 2006 (el projecte SIDAT)²³ i que afecta especialment al recompte de ferits lleus en vies interurbanes). Caldrà esperar un any més per valorar la incidència d'aquest nou servei de recompte més exhaustiu de dades.

Cal afegir que la reducció de la mortalitat és més pronunciada en la vies interurbanes (12,7%) que en les vies urbanes (reducció de 7,8%). Destaquem com a dada important la disminució notable de les morts en vies urbanes de Barcelona durant el mes de desembre 2006 (14 víctimes) sobretot en el rol de vianant. En el 2007, a la demarcació de Barcelona el descens de la sinistralitat ha estat del 20,5% respecte l'any anterior. En el mes de desembre 2007, hi va haver 3 morts davant les 14 víctimes en el mateix període de 2006 (dossier de premsa Departament Interior, 2 de gener de 2008).

Finalment, pel que fa als excessos de velocitat, és interessant mostrar com en l'any 2006, les infraccions relacionades amb superar els límits de velocitat permesa van clarament a la baixa (Informe p. 164). Tot i que, en el 2007, una velocitat inadequada i la distracció en la conducció són les responsables del 45.5% dels accidents mortals a Catalunya (dades referides a les vies interurbanes).

²³ Les sigles SIDAT corresponen a l'acrònim del Sistema Integral de Recollida de Dades d'Accidents de Trànsit.

Les alcoholèmies i les delictes relacionats amb la seguretat del trànsit

Darrerament, ha augmentat la percepció d'un major nombre de controls preventius de proves d'alcoholèmies en el 2006 i 2007, en punts concrets per exemple, en la ciutat de Barcelona.

Aquesta percepció ve confirmada per les dades de l'Informe sobre la Seguretat pública a Catalunya, 2007 (dades del 2006), on es mostra una planificació més selectiva dels controls preventius. Tan és així, que en l'any 2006, el resultat d'alcoholèmies positives és superior a l'any anterior.

Segons l'informe, del total d'alcoholèmies realitzades en el 2006, 432.914 (gairebé un 1,2 % menys que l'any passat) 7.775 van generar instruir atestats penals per delicte.

El nombre de denúncies penals d'alcoholèmies i altres delictes contra la seguretat en el trànsit instruïts per la policia autonòmica han augmentat en gairebé un 12% (informe p. 171). Tot i així, es verifica una desacceleració en el creixement, ja que l'augment del 2005, respecte al 2004 va ser de 28%.

A més, com afirma l'informe, aquest augment del 12% no s'ha d'atribuir a un creixement en l'activitat delictiva en aquest sector, sinó és el resultat de la implementació de les mesures de reducció de la sinistralitat (major eficàcia en els controls d'alcoholèmia i el Pla Integral contra la velocitat excessiva) (p 171).

En el 2006, la conducció temerària va augmentar en un 8,64%, per contra, "els conductors homicides" disminueixen un 22% i "posar en greu risc la circulació" augmenta també en un 22%. (per més informació, vegeu l'apartat de seguretat viària, de L'informe sobre la Seguretat Pública a Catalunya i balanç de la sinistralitat de l'any 2007-dossier de premsa).²⁴

En el 2008, durant el primer mes de vigència de la reforma del codi penal en seguretat viària, la policia autonòmica ha imputat a 484 persones per delictes relacionats amb el trànsit i ha comptabilitzat la comissió de 529 delictes (404 per positius penals per alcoholèmia, 28 per negativa a realitzar la prova de l'alcoholèmia, 28 per conducció temerària, 15 per trencament d'ordre judicial, 7 per velocitat penal, 12 per trencament de la immobilització, 5 per conducció sota la influència de drogues tòxiques, 3 per conducció pèrdua total de punts, 1 homicidi imprudent) (dossier de premsa Departament d'Interior, 7 de gener de 2008).

Abans del tancament d'aquest informe, el nombre de persones detingudes i posades a disposició judicial per circular sense carnet de conduir era de 1412. Recordar que aquest delicte va entrar en vigor el primer de maig, després d'una moratòria de 6 mesos per donar marge als conductors sense carnet per que s'examinessin a les autoescoles de Barcelona, febrer 2008)

El Codi penal preveu penes de presó d'entre tres i sis mesos o multa que poden arribar als 2000 euros, a part dels treballs en benefici de la comunitat. De moment, els fiscals tan sols demanen presó en els casos de reincidència o d'accidents greus. Igualment, el caràcter taxatiu d'aquest delicte (és té o no carnet de conduir) provoca que es tramitin com diligències urgents-judicis ràpids i hi hagi moltes conformitats en els jutjats d'instrucció de guàrdia per l'aplicació de la reducció d'un terç de la pena prevista per la llei penal.

Relacionat directament amb aquesta dada, el nostre Col·legi feia pública, al febrer de 2008, una nota en que alertava que les designacions d'advocats d'ofici per delictes de trànsit s'havien duplicat des de l'entrada en vigor de la reforma de trànsit. Segons la nostra base de dades, entre l'1 de desembre de 2007 fins el 25 de febrer de 2008, s'havien superat 400 designacions, el doble que en el mateix període de l'any anterior.

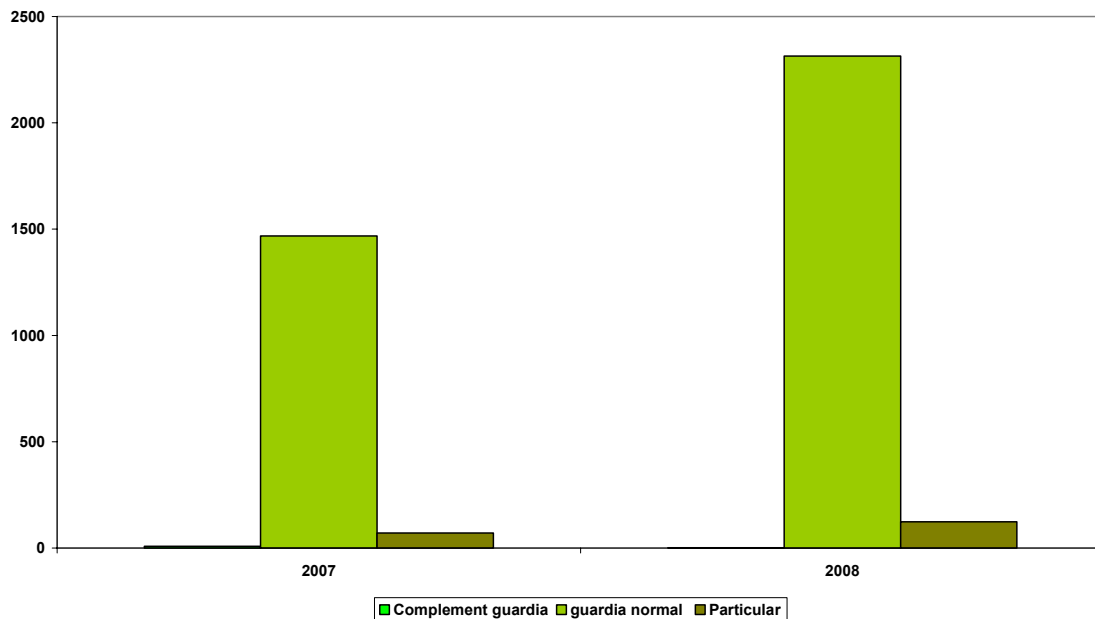
---

²⁴ <http://www.gencat.net/interior/departament/publicacions/index.htm>.

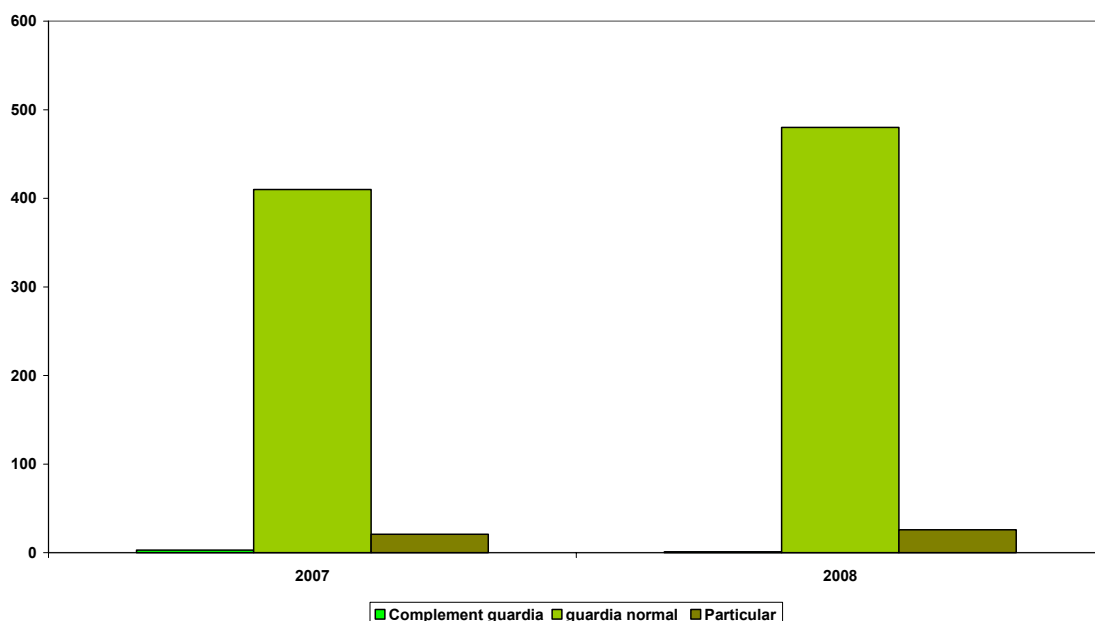
Si comparem el nombre d'assistències que els lletrats de la demarcació ICAB han dut a terme en el primer semestre del 2007 en comparació amb el del 2008 en els delictes contra la seguretat en el transit, podem observar que l'augment del 2008 respecte el 2007 arriba gairebé al 50% (43,29%). Així mateix, el percentatge d'assumptes d'ofici en el primer semestre de 2007 representa un 95% front el 5% d'assumptes particulars. En el segon semestre de 2008, el percentatge se situa en els termes següents: 95,20% d'ofici front 4,7% de particulars.

El major nombre de sol·licituds es produeixen durant el cap de setmana, a més del dilluns i dimarts que els jutges citen als conductors detinguts en aquell període.

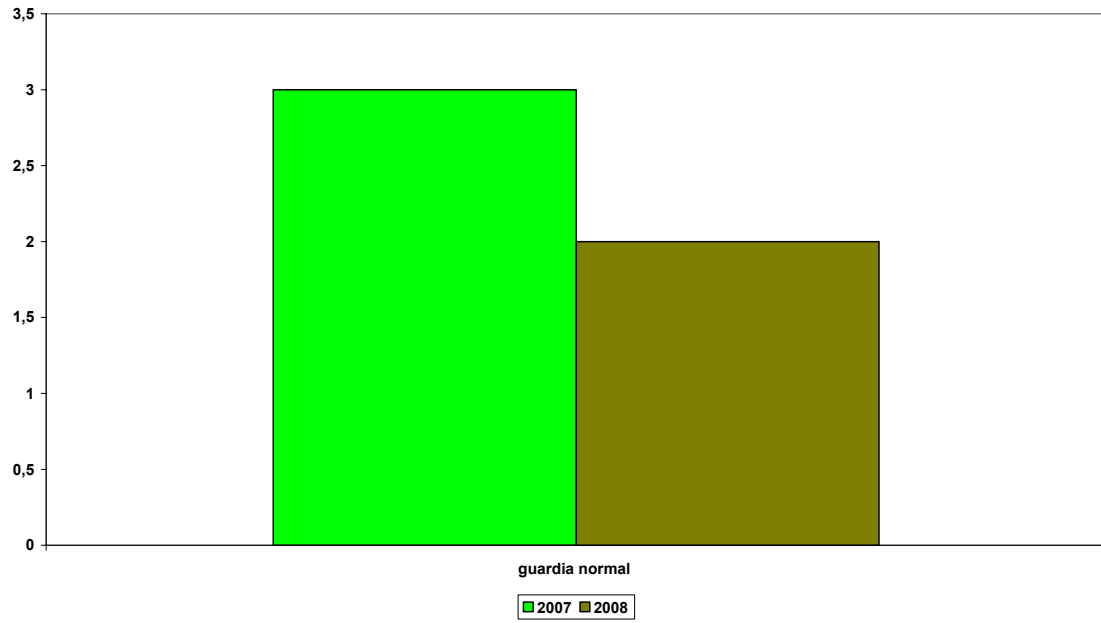
Assistències per Alcoholèmia Primers semestres 2007 i 2008

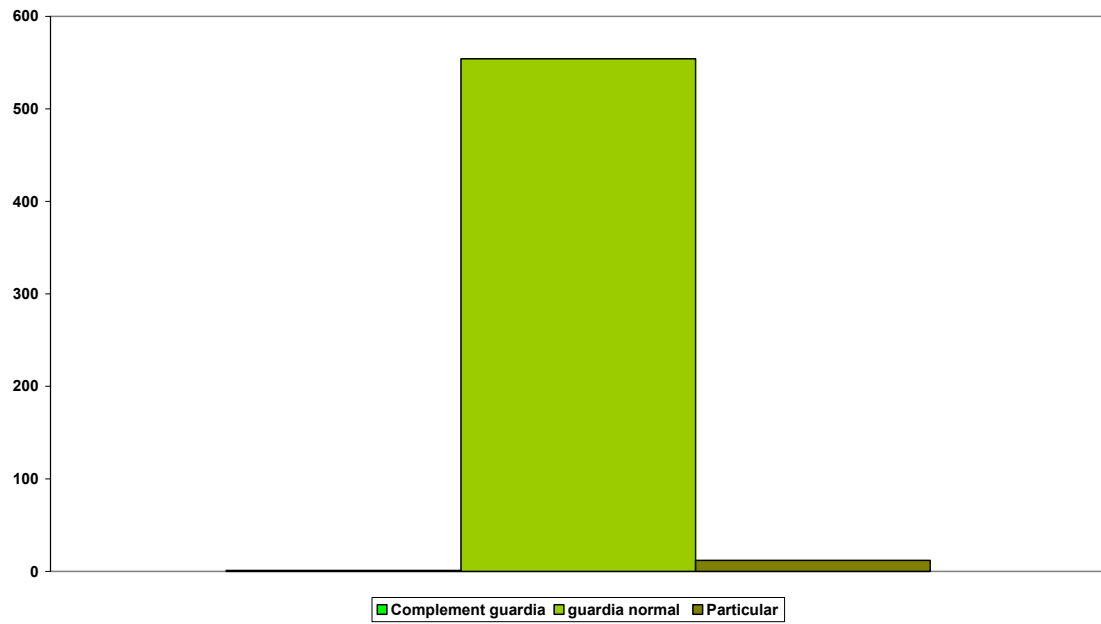
Assistències Contra la Seguretat del Tràfic. Primers semestres 2007 i 2008

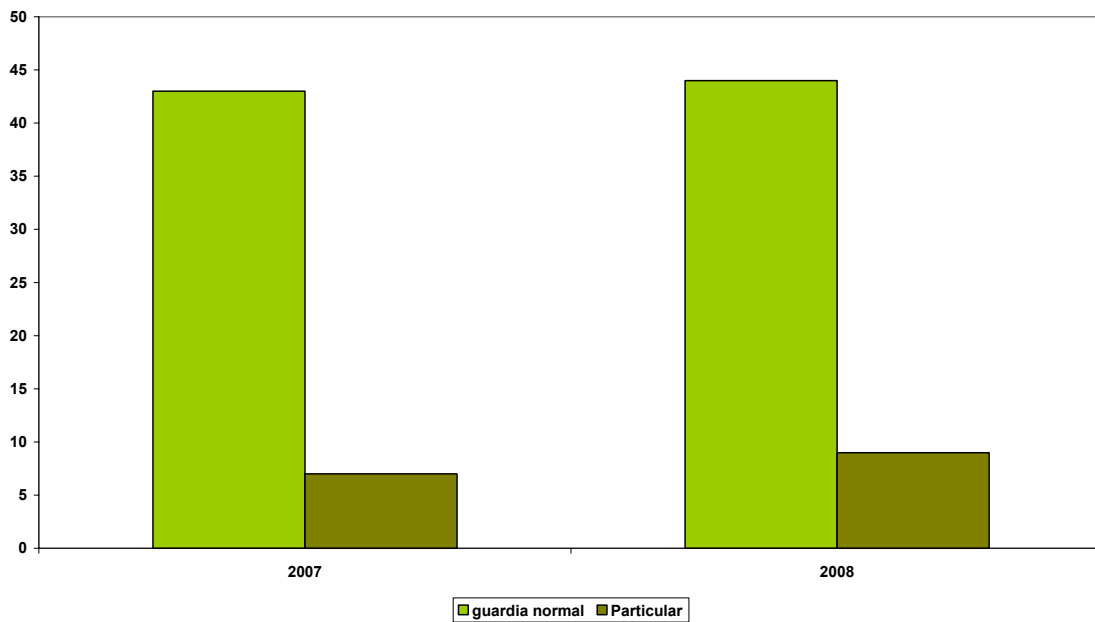
Assistències per Conducció Ètica. Primers semestres 2007 i 2008

Assistències Conducció sense punts. Primer semestre 2008.

Assistències Conducció Temerari. Primers semestres 2007 i 2008

Arribats a aquest punt, la tendència a la reducció de la sinistralitat i del nombre de morts en carretera, ens du a qüestionar-nos; d'una banda, la influència de la reforma en el funcionament del sistema de justícia penal, i de l'altra, la necessitat de la reforma del codi penal en matèria de seguretat vial, des d'un punt de vista criminològic.

Podríem pensar que, si bé el nombre de morts i accidents ha disminuït a Catalunya i Espanya, continua havent-hi massa sinistralitat en les nostres carreteres, sobretot pel que fa al nombre de ferits greus. Com afirma el Conseller d'Interior en relació a la disminució de la sinistralitat en el 2007, "assolir aquesta xifra no és sempre, s'ha de seguir treballant per fer minvar la mortalitat a la xarxa viària catalana" (Dossier de premsa, Departament Interior, 2 de gener 2008).

Si tenim en compte, les bones expectatives de la implantació del carnet per punts (tot i que encara es desconeix la seva influència sobre els conductors amb conduccions amb risc. Informe sobre la Seguretat Pública a Catalunya, 2006), així com altres mesures tendents a reduir els accidents i les estadístiques de sinistralitat en carretera, ¿quines són les raons que impulsen a adoptar una reforma penal que comporta una major intervenció del sistema de justícia penal en la lluita contra la sinistralitat viària?

Aquesta reforma és un exemple més de la utilització, per part dels poders públics, del sistema penal amb la finalitat d'incidir amb les conductes imprudents i intencionades dels conductors a Espanya. S'emmarca en un context que els criminòlegs europeus més rellevants han exposat, consistent en l'enduriment de les legislacions penals a partir dels anys vuitanta i un creixement molt accentuat de la població encarcerada (vegeu apartat àmbit penitenciari).

Segons Larrauri, Garland, un dels teòrics que millor ha explicat el pas del model de reinserció a un model d'incapacitació, manté que aquest canvi de model obeeix al fet que s'ha deixat d'incidir en els factors motivacionals de l'infractor i l'atenció es dirigeix a reduir les seves capacitats per a delinquir. (Larrauri, Elena, populismo punitivo... y cómo resistirlo, a jueces para la democracia, n. 55, p. 15).

Aquest model d'exercir el control, s'inscriu en una tendència que Bottoms conceptualitza com el "populisme punitiu". Segons Larrauri, referint-se a l'autor, aquest concepte significa que el poder polític exerceix el control motivats per tres

creences: que les penes més altes poden reduir el delicte; que les penes ajuden a reforçar el consens moral que existeix en una societat i que hi ha unes rèdits electorals producte d'aquest ús.

Entre els 12 factors que Larrauri assenyalava com a característiques del context en el qual es desenvolupa aquesta nova "cultura del control" encetat en les anys vuitanta, destaquem:

1. La creença social de que hi ha molta permissivitat i que "l'atenuació de la responsabilitat personal condueix a la impunitat".
2. L'augment d'un "clima punitiu" entre la població (sembla que la ciutadania ha deixat d'empatitzar amb el delinqüent, en el sentit de veure'l com una persona amb dificultats socials i és percebut com "l'altre").
3. Una major atenció a la víctima ha tingut com a conseqüència la desatenció del delinqüent limitant-li els recursos i els drets
4. "La politització i ús electoral dels temes referits al delicte i al sistema penal (el partit polític que vol guanyar unes eleccions ha d'escollir aquest tema per fer campanya, sense aparèixer com a benèvol".
5. Un sentiment constant de crisi que es tradueix en reformes successives del codi penal, "pessimisme generalitzat", descrèdit dels experts, i en general, desconfiança al públic al voltant de la possibilitat de contenir a la delinqüència". (el populisme... p. 16).

Aquesta tècnica de tractar els problemes socials a través del recurs prioritari del sistema penal també ha estat definit per Simon com "governar a través del delictiu".²⁵ Tal i com afirma Larrauri, "el discurs dur contra el delicte permet aparèixer a l'Estat nacional, davant a la ciutadania, com competent en algun aspecte". (El populisme....p. 16).

Per la seva part els penalistes també han aixecat veus en contra d'aquesta reforma i afirmen que les lleis administratives ja eren mesures suficients per protegir la seguretat vial i que el dret penal acaba sent menys eficaç.²⁶

En conclusió, una vegada més l'Estat espanyol continua confiant que a través de la funció simbòlica que compleix el codi penal (norma sancionadora per excel·lència) es podrà aconseguir el que ja s'estava aconseguint, de fet, des de 2003, reduir el nombre de morts i accidents en carretera. Fins i tot, en detriment d'altres mesures més efectives com són les sancions administratives o altres mesures de caire preventiu que incideixen decisivament en el comportament dels ciutadans en la carretera. Finalment, si del que es tracta amb aquesta reforma és de conscienciar als conductors, que de forma habitual superen els límits de velocitat o condueixen temeràriament, de la perillositat de les seves conductes (com hem vist, els augments de les conductes delictives estan relacionats amb la conducció temerària (8,64%), i amb "posar en greu risc la circulació" (22%). Caldrà veure, doncs, quin efecte tindrà respecte aquests la reforma del Codi Penal.

1. 2.10.- Conclusions a l'àmbit penal

L'augment imparable de la litigiositat ha provocat que els assumptes que ha gestionat aquesta jurisdicció en el 2007 hagin arribat a uns límits insostenibles (a Espanya, ja en el 2006 es va sobrepassar el màxim històric dels 6 milions d'assumptes). La reforma penal que el Govern està a punt d'aprovar moments abans del tancament d'aquest informe no permet augurar que aquesta tendència

---

²⁵ Per aprofundir amb aquestes teories criminològiques hem remeto a l'article Populismo punitivo... y cómo resistirlo de Elena Larrauri, ob. Cit.

²⁶ D. Carrasco, J; Tauler, Irina Moreno; "Expertos critican la reforma del Código penal de tráfico", Gaceta de los Negocios, Madrid, 21 de gener de 2008.

canviï en els propers anys. Ans al contrari, la litigiositat penal, que bona part s'insta per part de l'administració policial en ser l'infracció penal perseguible essencialment d'ofici, no sembla que vagi a canviar la tendència a l'augment.

A part d'altres consideracions més sociològiques o criminològiques que aquestes reformes puguin ocasionar al nostre Estat democràtic i de dret, es planteja un problema pràctic per l'Administració de justícia pels propers anys. Això és: com afrontar un augment de la conflictivitat judicial si els jutjats i els tribunals no estan suficientment dotats per assumir aquests increments? L'experiència ens demostra, i no pretenem ser alarmistes, que les reformes no van acompanyades del mitjà i planta judicial necessària, la qual cosa, ens permet avançar que tant la litigiositat com els indicadors judicial continuaran amb aquestes tendències que venim plantejant en els dos informes que l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona ha publicat sobre la situació de la justícia en el demarcació ICAB.

1.3.- L'àmbit penitenciari

1.3.1.- Introducció

L'àmbit penitenciari és l'estadi final del sistema de justícia criminal pel qual el penat compleix la pena privativa de llibertat resultant d'un procés, amb totes les garanties (art. 24 CE).

La situació del sistema penitenciari, any rere any, és conseqüència de l'augment de la conflictivitat penal i, evidentment, està en íntima relació amb les polítiques criminals i tendències legislatives en matèria penal ja exposades que tendeixen a ampliar les conductes punibles i augmentar les penes.²⁷

Com hem vist en analitzar la jurisdicció penal, l'augment de la criminalització primària (ampliació de conductes punibles i enduriment de les penes com a manera de solucionar conflictes socials -seguretat viària o violència de gènere i domèstica)²⁸ i una major pressió en la persecució de determinats delictes (criminalització secundària), ha provocat que el nombre d'interns en els centres penitenciaris catalans i espanyols hagi augmentat de forma notable.²⁹ A tall d'exemple, en data 28 de febrer de 2008, més de 4.000 homes estaven a presó per violència contra les dones, cosa que suposa el 6% del total de la població reclusa a Espanya.³⁰

Es confirma, doncs, la tendència a l'augment de la població penitenciària enunciat en l'anterior informe sobre la Justícia.

Aquesta tendència, que es manté des dels anys vuitanta en tots els països d'àmbit europeu, va ser objecte de debat en el congrés penitenciari internacional celebrat a Barcelona, a l'abril de 2006.³¹

---

²⁷ Per a més informació sobre les polítiques criminals imperants a Europa recomanem. *European Sourcebook of Crime and Criminal statistics*, 2006 CESDIP WODC, 2006.

²⁸ Valero García, Virgilio (Subdirector General de Tractament i Gestió Penitenciària de la Direcció General d'Institucions penitenciaris), *Repercusión de las reformas penales en el incremento de población*. Ponència del Congrés penitenciari. Taula rodona, política criminal a Espanya (1979-2005). Repercussions de la Política criminal en el sistema d'execució de penes. Disponible a la Web del Departament de Justícia.

²⁹ Per exemple, en els delictes mencionats destaquem els següents titulars apareguts en la premsa: "180 personas se encuentran en prisión por delitos de tráfico. El fiscal de Seguridad Vial prevé más ingresos con la nueva normativa", *Gaceta de los negocios*, 24 de gener 2008; i també "200 personas están en la cárcel por delitos de tráfico", *El País*, 6 de febrer 2008. "un 6% de los reclusos cumple condenas por malos tratos", *Gaceta de los Negocios*, Madrid, 28 de febrer 2008).

³⁰ Segons informa la premsa, tot i que és difícil donar una xifra exacta per manca de tractament de la informació, més de 4000 homes és troben a presó per delictes de violència contra les dones (*Diari ABC*, 28 de febrer de 2008).

³¹ Aquest congrés internacional penitenciari celebrat a Barcelona, sota el títol "la funció social de la política penitenciària" va ser organitzat per Ministeri de l'Interior, la conselleria de Justícia de la

Els resultats del congrés, que es varen recollir en una declaració institucional, sintetitzen clarament el panorama que presenten el sistema penitenciari en el nostre país i en la resta de països comunitaris³² i tercers extracomunitaris³³.

Les dades es refereixen, principalment, a l'estat de la infraestructura i població reclusa a Catalunya en el període 2006 i 2007, publicades pel Servei Penitenciaris i Rehabilitació (Memòria 2006 i *dades bàsiques, desembre 2007*, del Departament de Justícia).

Altres fonts consultades són la *web* del Ministeri de l'Interior (www.mir.es), les bases de dades de l'ICAB, l'Institut Nacional d'Estadística (INE), entre altres.

Cal destacar que, enguany, el document corresponent a l'any 2007, degut al tipus i quantitat d'informacions subministrades dificulta fer el mateix tipus de valoració que permetria el mateix document de l'any passat.

1.3.2.- L'estat de les infraestructures penitenciàries a Catalunya

La novetat en matèria d'infraestructures per l'any 2007 ha estat, sens dubte, l'entrada en funcionament del centre penitenciari de Brians II. Amb aquest nou centre penitenciari, Catalunya compte amb 12 centres penitenciaris i un pavelló hospitalari-penitenciari a Terrassa.

El centre penitenciari de Brians II és el primer centre del Pla d'Equipaments projectats per la conselleria de Justícia, aprovat pel govern de la Generalitat en el 2004. Aquest centre, que va obrir les portes el 1 de juny 2007, es va presentar, per part de la consellera Montserrat Tura, com un centre modèlic. La Consellera es va mostrar confiada que, en futur proper, aquest centre es pogués qualificar com "un model social i de seguretat".³⁴

Brians II consta de 14 mòduls. Cadascú d'ells té 3 plantes i 72 cel·les (de dues persones) i una capacitat per a 1500 interns (per més informació podeu consultar actualitat).³⁵

No obstant això, la importància de la posada en funcionament d'aquest nou centre penitenciari rau en determinar de quina manera afecta a la reducció de la massificació d'interns en les presons catalanes, finalitat per la qual va ser creat.

Segons la Conselleria de Justícia, a juny 2007, Brians II havia de permetre rebaixar la densitat d'interns del Centre penitenciari de Barcelona que era, de 2100 interns, a 1800. Tanmateix, havia de descongestionar els centres penitenciaris de la resta de províncies de Barcelona. Es proposava un calendari d'ocupació (progressiva) pel qual a 30 de setembre de 2007, l'ocupació hauria arribat a 900 interns.³⁶

Segons dades de la Conselleria de Justícia, al 21 de novembre 2007, el nombre d'interns a la presó model era de 1959 i Brians II ja tenia cobertes 1000 de les 1500 places disponibles (Diari Avui, 10 de desembre de 2007).

Generalitat i va comptar amb la col·laboració del Consell d'Europa. El resultat del congrés ha quedat recollit en una declaració institucional que es pot consultar al Departament de Justícia.

³² Per exemple, el Consell d'Europa ha elaborat un informe en que denuncia la política carcerària francesa. Les principals crítiques s'adrecen a l'estat anticuat i insalubre de les seves presons i el tracte "degradant i inhumà als presos". Les presons tenen 12.000 interns més dels que poden acollir (El periódico de Catalunya, 24 de desembre de 2007).

³³ En el mateix sentit, Callejo Hernanz, Gregorio, M; que cita a Zaffaroni "Ahora no dibujamos las paredes de las cavernas, ahora dibujamos los boletines oficiales. Ahora dibujamos tipos penales donde ponemos todo aquello que es negativo, todo aquello que es peligroso. Como eso está en el tipo penal, y el tipo penal está en el boletín oficial, entonces con eso nos basta. Creemos que eso modifica la realidad. La neutralización de todos los males". Estados esqueléticos, engorde de penas, El país, 3 de novembre 2006.

³⁴ Web actualitat, del Departament de Justícia, divendres 1 de juny 2007.

³⁵ Font.- idem nota anterior

³⁶ Font.- vegeu nota 7.

El problema de la sobreocupació es pretén resoldre definitivament amb l'obertura de 8 centres penitenciaris i 4 de règim obert, prevista per a finals 2012. En total 6.500 places que sumades a les 7.300 existents (juny 2007) resultarà un total de 13.800 places. Tanmateix es preveu el tancament definitiu de 6 centres obsolets en els propers anys.³⁷

Respecte a aquesta darrera qüestió, hem de destacar la polèmica que el tancament del Centre Penitenciar d'Homes de Barcelona (la presó Model) està generant, pel fet que s'enuncia com una mesura immediata quan, segons la Consellera de Justícia, caldrà encara esperar tres anys com a mínim.³⁸

El síndic de Greuges també s'ha pronunciat en el sentit de mostrar la necessitat de tancar el Centre Penitenciar d'homes de Barcelona, perquè no s'ajusta als principis constitucionals, i a més, es troba en "unes condicions d'habitabilitat i salubritat degradants". Amb caràcter general, i després de visitar els centres penitenciaris de Catalunya, la memòria de la sindicatura conclou que la massificació dels centres és un dels problemes més greus amb que s'enfronta el sistema penitenciar català.³⁹

Els propers centres penitenciaris que tenen projectat obrir en el 2008 són el centre penitenciar de Joves de Quatre Camins, a la Roca del Vallés i el CP Lledoners a Sant Joan de Vilatorrada (web del Departament de Justícia, 22 de novembre de 2007).

REGIONS	CENTRES	PLACES (MARÇ 2004)	PLACES (DESEMBRE 2010)
Regió metropolitana - Regió Catalunya central Barcelonès: Baix Llobregat, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental, Alt Penedès, Garraf, Anoia, Bages, Osona, Berguedà, Solsonès.	CP HOMBRES BCN	1.350	Tancament
	CP JOVES BCN	500	Tancament
	CP DONES BCN	427	Tancament
	CP OBERT BCN	180	400
	CP OBERT TRINITAT	-	400
	CP OBERT WAD-RAS	-	400
	CP QUATRE CAMINS	1.401	1.481
	CP JOVES QUATRE CAMINS	-	300
	CP BRIANS *	1.466	1.190

³⁷ Font.- vegeu nota 7.

³⁸ Tura, Montserrat; entrevistada per Panyella, Jordi; "als veïns de la Model no els podem donar una data", entrevista a la consellera Montserrat Tura; Diari Avui, 21 de gener 2008.

³⁹ Memòria Síndic de Greuges, 2006, p. 17.

	CP BAGE	-	750
	CP PREVENTIUS	-	500
	CP DONES BCN	-	350
	CP COMARQUES BARCELONÈS	-	750

Regió de Girona: Alt i Baix Empordà, Pla de l'Estany, Selva, Gironès, Garrotxa, Ripollès, Cerdanya	CP GIRONA	124	150*
	CP FIGUERES	176	Tacament
	CP COMARQUES GIRONINES	-	500

Regió de Terres de Ponent: Segrià, Segarra, Garrigues, Pla d'Urgell, Urgell, Alt Urgell, Pallars, Noguera, Alta Ribagorça, Val d'Aran	CP PONENT	816	816
	CP OBERT LLEIDA	108	150

Regió Camp de Tarragona - Terres de l'Ebre: Tarragonès, Baix Penedès, Alt Camp, Conca de Barberà, Priorat, Baix Camp, Terra Alta, Ribera d'Ebre, Baix Ebre, Montsià	CP TARRAGONA	293	150*
	CP COMARQUES TARRAGONINES	-	750

TOTAL		6.845	10.537
--------------	--	--------------	---------------

* Centres oberts

Font: Departament de Justícia. Secretaria Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil. "Pla d'Equipaments Penitenciaris (2004-2010)".

Les darreres notícies que ha fet públiques el Departament de Justícia amb anterioritat al tancament d'aquest informe ens informen que el nou centre penitenciar que ha de substituir la presó Model i que està situat a la zona franca augmentarà el seu aforament a 1.200 places. Es preveu que aquest centre s'inaguri

l'any 2012. També està previst que la seu del Departament de Justícia es traslladi a un nou edifici que es construirà en el solar que deixarà lliure el centre penitenciari de dones de Wad-Ras, el cost inicial previst de la construcció d'aquest edifici i el trasllat és de 38 milions d'euros (El país i el punt ed. Barcelona, ambdós de 18 de juny de 2008).

Els centres penitenciaris no són les úniques infraestructures a les que cal fer referència, segons va informar el Departament de Justícia, "el govern sumarà en el 2008 dos noves vivendes de règim obert a les 9 actuals" "justícia també planteja crear una xarxa de residències per interns sense recursos".

Actualment, la Conselleria de Justícia gestiona tres vivendes de règim obert en la ciutat de Barcelona (una per a homes i dos per dones solteres i per mares) i sis a Mollet del Vallès, Vilassar de Mar, Sabadell, Sant Vicenç dels Horts (joves i immigrants) Tarragona i Tortosa. Amb aquest sistema es pretén reforçar l'autonomia dels presos en situació de semilibertat i facilitar la seva reinserció social (El periódico de Catalunya, 4 de setembre de 2007).

Aquesta iniciativa, que serveix essencialment com a mesura per a descongestionar als centres penitenciaris, es seguida per altres països europeus com el Regne Unit. Així, l'actual govern britànic està valorant la conveniència de col·locar els processats per delictes menors (siguin o no violents) pendents de judici, als condemnats que esperen que es resolgui el recurs i als condemnats amb penes de entre quatre i sis mesos de presó, en pisos de règim obert.

Cal dir que la població carcerària en el Regne Unit ha augmentat de forma espectacular en els darrers 10 anys, superant els 80.000 interns (vegeu taxa de població penitenciària a Catalunya i a la resta de països europeus, 2007). La incorporació de noves conductes sancionables penalment i l'augment de les penes de presó constitueixen la causa previsible del creixement de la població encarcerada també en el Regne Unit (La vanguardia, 28 d'agost 2007).

1.3.3.- El personal al servei de l'administració penitenciària

El personal al servei de l'administració penitenciària és un element important pel bon funcionament del sistema penitenciari. Així es desprèn de les previsions pressupostàries pel 2008 enunciatades per la Conselleria de Justícia: dels 898 milions d'euros de despesa previstos, 522.8 milions aniran destinats a l'àrea de recursos humans de tot l'àrea de justícia (no solament dels centres penitenciaris), la qual cosa suposa un increment del 14,7%.

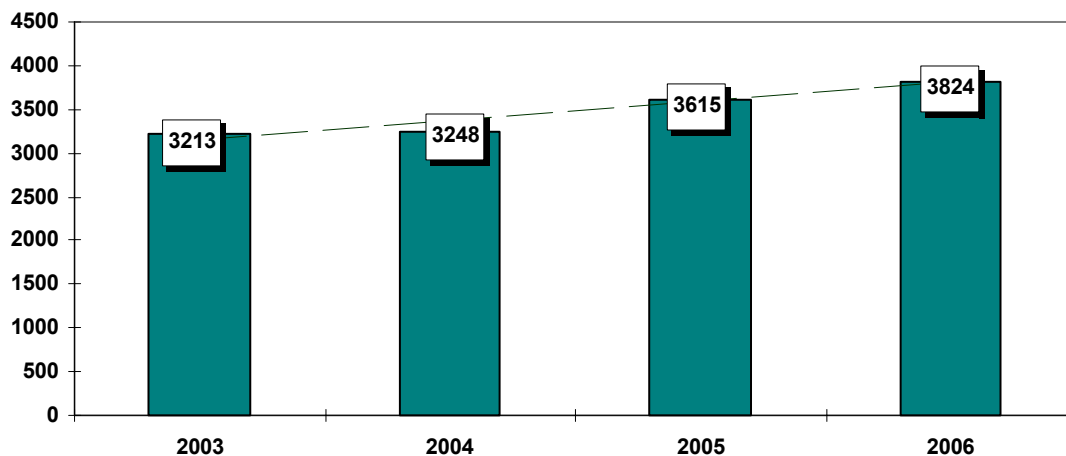
Quan als centres penitenciaris, s'ha anunciat pel 2008, la creació de 1401 noves places (inclou la consolidació dels 818 llocs de treballs ja existents en el centre Brians II) (web Departament de justícia, 22 novembre de 2007).

No obstant això, malgrat la voluntat de l'Administració penitenciària de proporcionar nous funcionaris especialitzats als centres penitenciaris, continua existint un dèficit de personal que s'evidencia en el dia a dia del funcionament dels centres. En el mateix sentit també s'expressa la Memòria de la Síndic de Greuges, 2006.

El pressupost en recursos humans del Departament de Justícia en el 2006 va ascendir a 172.5 milions d'euros. El nombre total de convocatòries ho va fer en 1.159 noves places (Memòria, 2006 de la Secretària de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil, p. 154).

Si ens atenem a les xifres del departament, cal dir que l'increment de personal en aquest àmbit en el 2006 va ser menor que en el 2005, ja que tants sols va augmentar en un 5,4%, quan l'any anterior ho va fer en 10,15%. Examinem la gràfica següent:

**Evolució de la plantilla de professionals dels serveis penitenciaris i rehabilitació
(inclou serveis centrals)**

Font: Departament de Justícia, 2007.

1.3.4.- La situació actual de la població reclusa

Amb caràcter preliminar, cal dir que les xifres exposades corresponen als interns que hi ha a la presó el darrer dia de l'any o del trimestre. No obstant això, el nombre real de població penitenciària ens el donarà el nombre de població acumulada en un centre penitenciari en un període determinat (una anualitat), és a dir, el nombre de població que ha estat ingressada en el centre durant una anualitat. Malauradament, aquesta informació només es facilita de la població juvenil encarcerada.

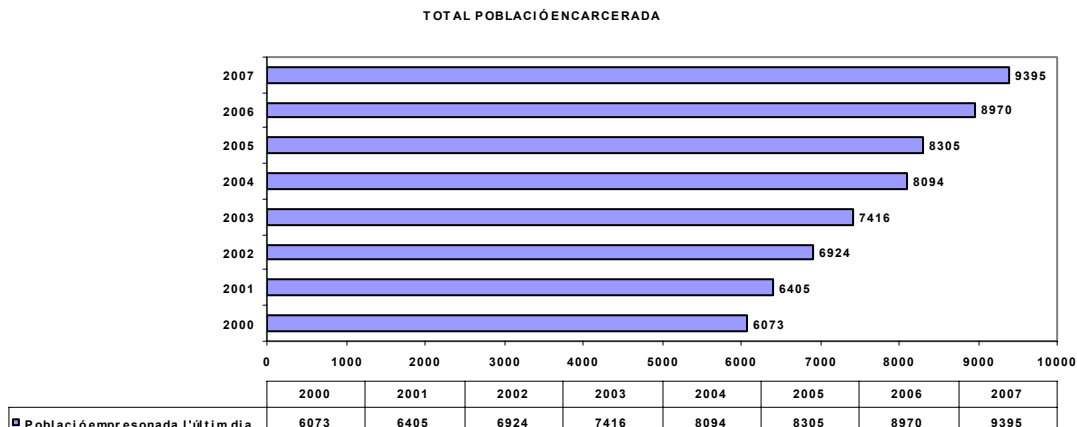
Les dades reflectides en aquest informe són les que facilita en cada territori l'administració autonòmica competent en matèria penitenciària.

A data 31 de setembre de 2007, el nombre total de reclusos a les presons espanyoles (incloent Catalunya) ascendia a 66.612 persones. D'entre els quals 46.732 eren homes i 3.823 dones. El nombre d'interns preventius s'elevava a 16.057 (14.496 homes i 1.661 dones).⁴⁰

A 31 de desembre 2006, el total es va situar a 64.021, entre els quals el 32,2% eren estrangers (Consell General del poder judicial, memòria 2006).

Catalunya segueix la mateixa tendència; segons dades del Servei de Reinserció i Serveis penitenciaris, el nombre d'interns el 31 de desembre de 2007, era de 9.395, un 4,5% més que l'any anterior, que era de 8.970.

⁴⁰ Dades obtingudes del Instituto Nacional d'Estadística (INE). Últimes dades disponibles, 2007

Font: Departament de Justícia, 2007

Segons el Departament de Justícia, es verifica un augment significatiu del total de persones que es troben sotmeses a una mesura penal (tant a l'àmbit de justícia juvenil, com el penitenciari i de mesures alternatives a la presó – àmbit execució penal a la comunitat-). De 14.450 persones, en data 31 de desembre 2006, s'ha passat a 15.859 persones en el mateix període del 2007 (increment del 9,75%). Si es té en compte tots els adults que al llarg de l'any 2007 han passat per alguna mesura alternativa (inclosos els preventius) i els menors que han passat per un procés de mediació, el nombre s'eleva de 27.841 al 2006 a 31.108.⁴¹

La classificació dels interns

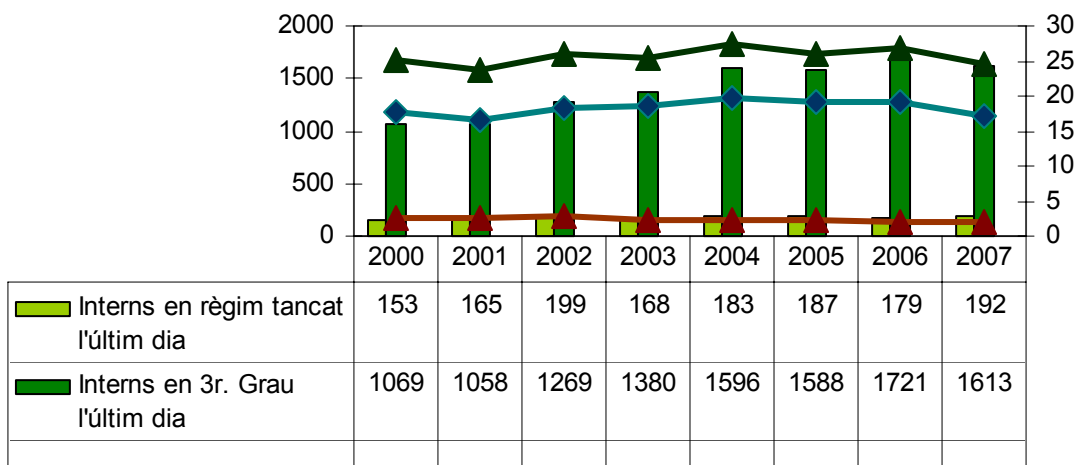
El nombre de interns classificats en tercer grau, sobre el total de penats, en el 2007 ha baixat del 27% en l'any 2006, a 24,6% en el 2007.

Per contra, el nombre d'interns en règim tancat⁴² ha augmentat un 6,7%.

⁴¹ Avaluació d'indicadors, Butlletí semestral desembre 2007, p. 4

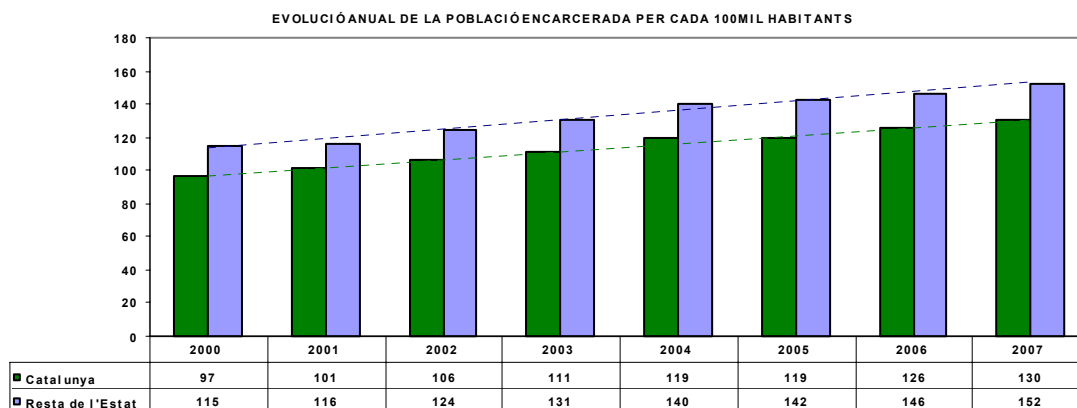
⁴² Segons l'article 10 de la Ley Orgànica General Penitenciari (1979) i l'art. 89 del Reglament de desenvolupament (1996) el règim tancat consisteix en l'aplicació d'un règim pels interns que, bé inicialment o quan es tracti "d'interns extremadament perillosos o manifestament inadaptats", no puguin estar en règim ordinari o obert. Els interns classificats en tercer grau poden gaudir de les normes corresponents al règim obert (art.101, Reglament penitenciari, 1996).

INTERNES HOMES RÈGIM TANCAT I 3r. GRAU

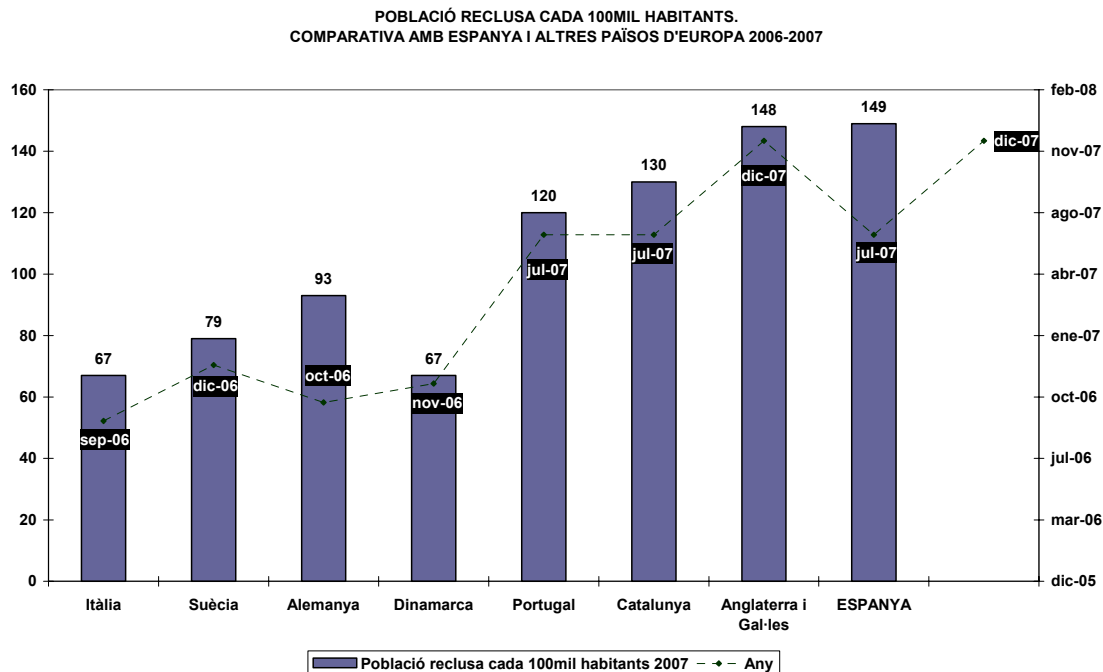

Taxa de població penitenciària a Catalunya i en relació a altres països europeus 2007

La taxa de població encarcerada per 100.000 habitants de Catalunya és una de les taxes més alta d'Europa (130), encara que és inferior a la del conjunt de l'Estat (149).

En relació a Europa, la taxa de la comunitat catalana se situa tan sols per sota del Regne Unit (148) i Espanya (149) i per sobre de països com França (85), Itàlia (67), Alemanya (93) o Portugal (120).

Font: Departament de Justícia, 2007

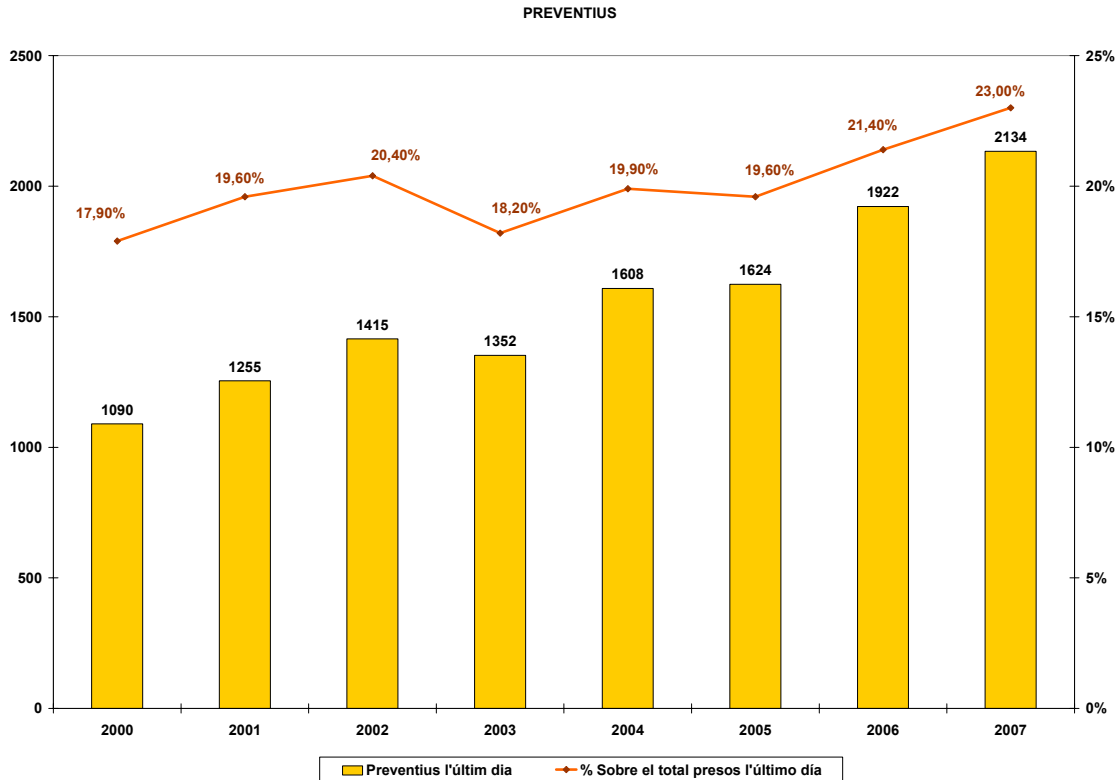
Variables de la població penitenciària

A continuació exposarem la situació de les variables relatives a la població penitenciària, que constitueix la part més sensible de l'univers penitenciari: els interns/es.

Interns preventius

El nombre de preventius continua amb la tendència alcista dels darrers anys: del 21,40% dels interns en el 2006 s'ha passat al 23% (31 de desembre 2007). Segons informa el Departament de Justícia, actualment, el nombre de preventius és un dels més alts des de 1990.

El nombre de preventius és força alt entre els estrangers i les dones (36% pels estrangers i 26% dones). En l'àmbit juvenil (de 18 a 21 anys) el nombre de preventius se situa en el 42% (dades del Departament de Justícia, 2007)

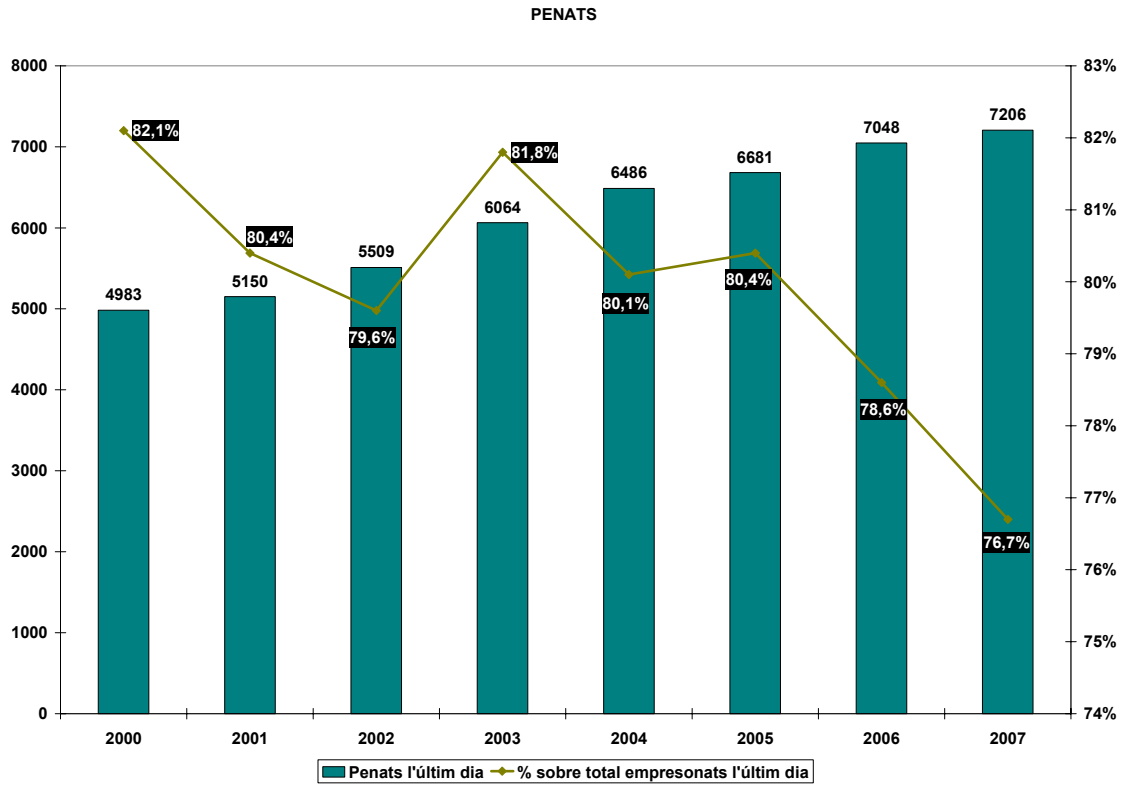
El percentatge s'ha obtingut sobre el total de població encarcerada. Font: Departament de Justícia, 2007

L'augment de la presó preventiva ve donat pel fet que els jutges consideren que els estrangers no tenen prou arrelament en el país i molts tenen dificultats per donar domicilis estables. Aquests motius també incideixen a l'hora d'atorgar permisos de sortida a aquests interns (Noticias de derecho penitenciario, 3 abril de 2006, Colegio de Abogados de Pamplona).⁴³

Interns penats

Tot i que el nombre de penats ha augmentat en un 2,1 %, respecte l'any anterior; continua una tendència a la desacceleració en el creixement que es va iniciar en el 2005. Vegem la gràfica següent:

⁴³ Per a més informació: <http://www.derechopenitenciario.com/noticias.asp?id=168>

Font: Departament de Justícia, 2007⁴⁴

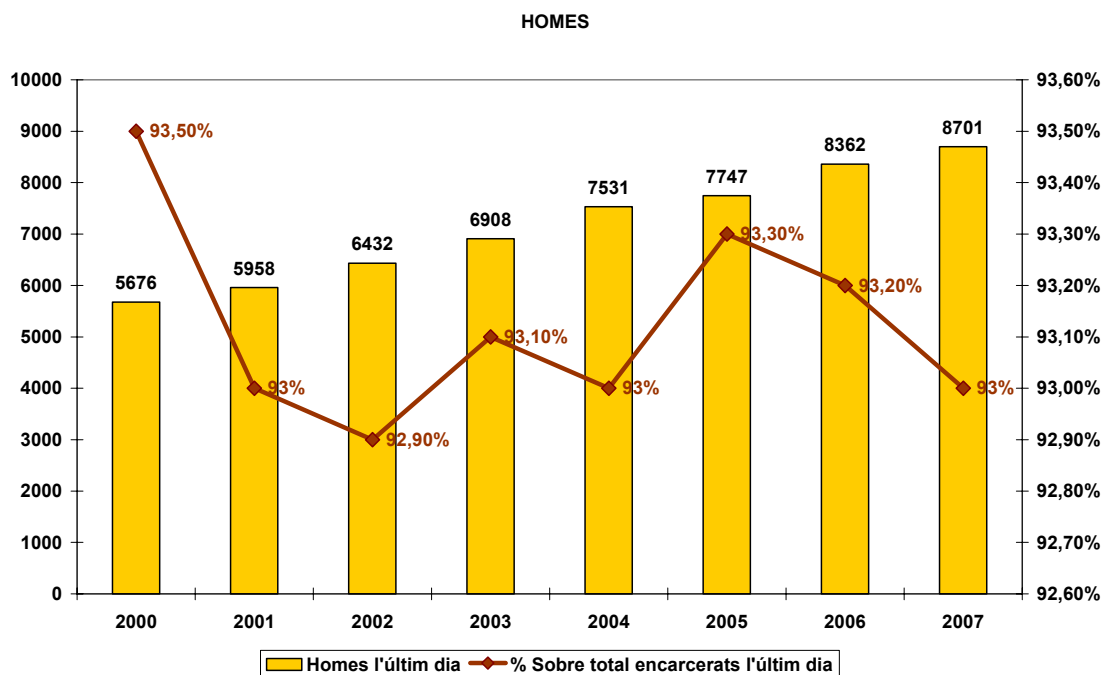
Gènere

El nombre d'homes interns continua sent molt superior al de dones, tot i que el nombre d' internes ha augmentat en major proporció que la d'homes. De les 608 que hi havia en el 2006, ha passat a 694 dones (increment 12,39%).

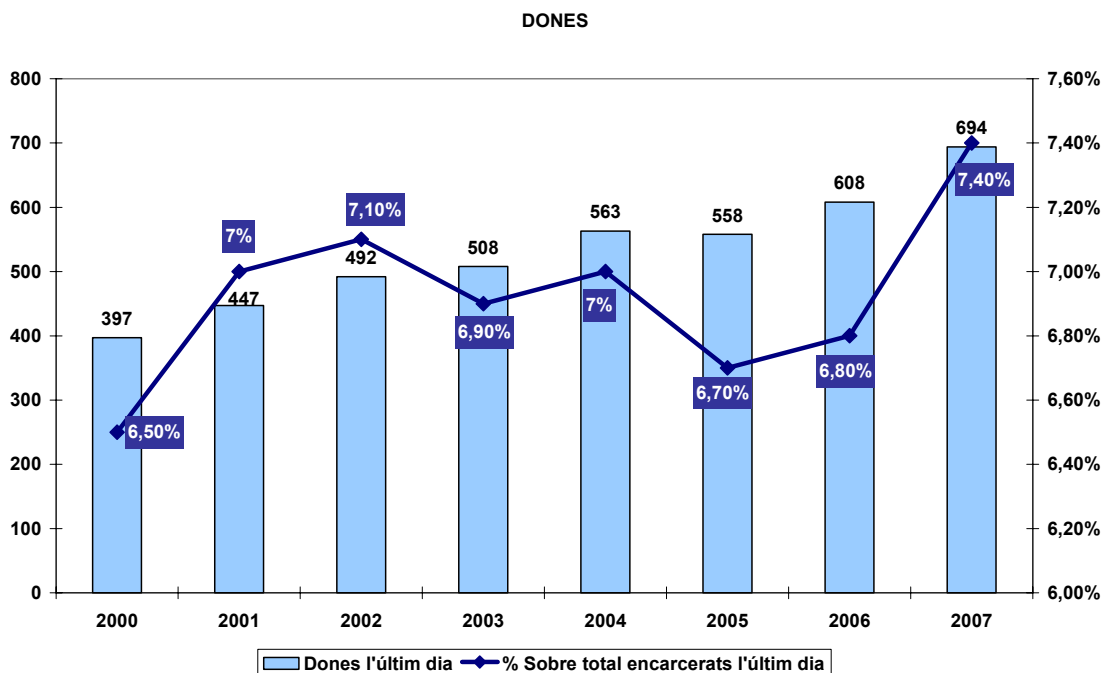
Vegem la gràfica següent:

⁴⁴ L'expressió "penats últim dia" fa referència al nombre d'interns que es troben en la situació descrita en data 31 de desembre. Aquesta dada significa que el nombre d'interns pot haver variat al llarg de l'any, però, la xifra que es dona correspon al darrer dia de l'any analitzat.

Font: Departament de Justícia, 2007

Font: Departament de Justícia, 2007

Si comparem aquestes dades amb el nombre de detencions per part de la policia, observem que la proporció de dones detingudes és major que la de dones, finalment, encarcerades.⁴⁵

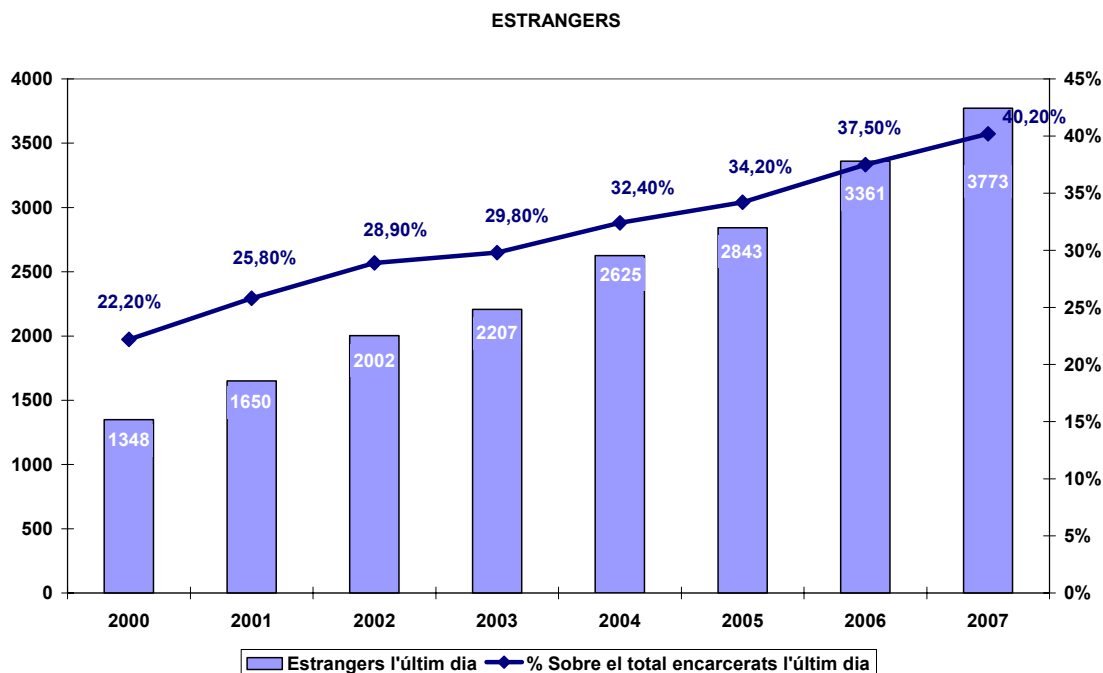
⁴⁵ Balanç estadístic delinqüencial, corresponent a l'any 2006, de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, Departament d'Interior i Relacions Internacionals

Així, del total de 29.611 detinguts en el 2006 (darreres dades disponibles), 88,54% eren homes i 11,46% dones. En aquest mateix període, hi havia 93,2% d'homes encarcerats per 6,8% dones.

Això significa que, o bé, es dicten més sentències absolutòries per les dones, o bé, hi ha més sobreseïments quan la dona és l'acusada.

La nacionalitat: estrangers i espanyols

La població estrangera (inclosos els comunitaris) a les presons catalanes s'ha situat en el 2007 en 40,2%. Respecte l'any anterior, l'augment ha estat del 2,5%. El 35,6% procedien del Magrib i el 27,3% d'Amèrica Central o Sudamèrica. Els interns comunitaris representen el 16% del total d'estrangers.

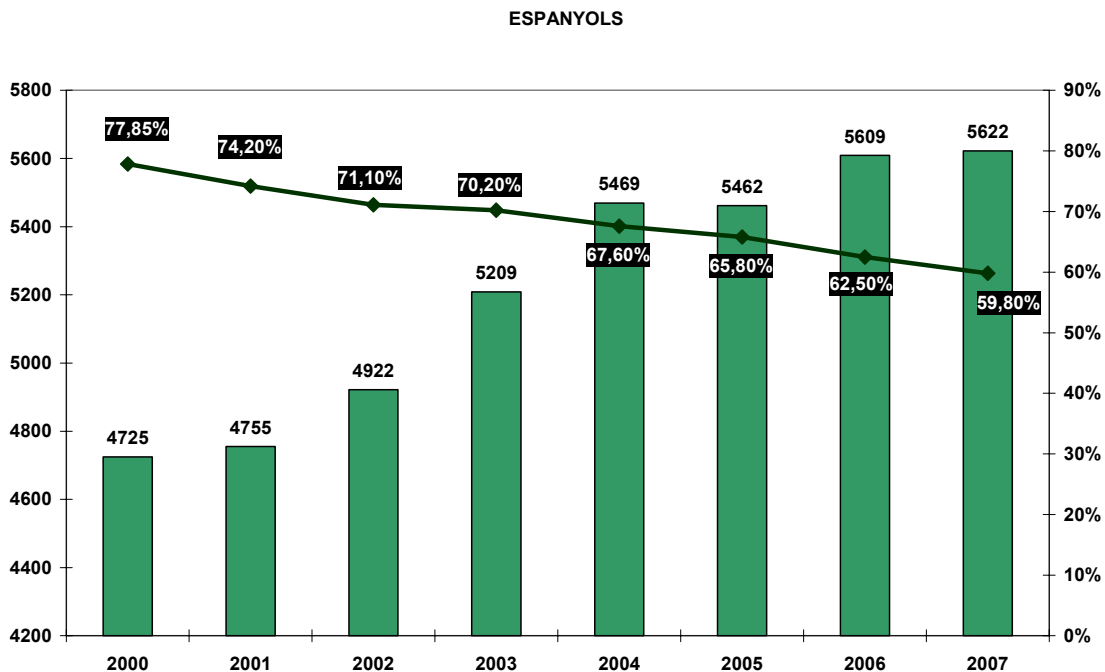
Font: Departament de Justícia, 2007, *Percentatge sobre el total de la població encarcerada*

La població estrangera a Catalunya, en el 2007, es va situar en 642.829 habitants, un 6 per cent més que l'any anterior.

Referent al fenomen de l'augment de població estrangera en els centres penitenciaris catalans, cal destacar l'opinió del Secretari de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia juvenil, sobre els estrangers que delinqueixen emesa en el marc del Congrés de penitenciaris Internacional celebrat en el 2006: "el extranjero regularizado no delinque, lo hace en un grado incluso inferior al de la población autóctona, mientras que el ingreso en prisión de los 'sin papeles', porque saben que sólo saldrán de la prisión para ser expulsados o para caer de nuevo en procesos de marginación".⁴⁶ Aquesta pot ser una causa explicativa important de la correlació entre població penitenciària i estrangeria.

Finalment, la situació dels interns espanyols presenta el panorama següent:

⁴⁶ Noticias de derecho penitenciario, Colegio de abogados de Pamplona, <http://www.derechopenitenciario.com>, 3 abril 2006. Per a més informació sobre el factor estrangeria en els centres penitenciaris, consultar el document, extranjeros en prisión : aspectos normativos y de intervención penitenciaria, de García García, Julián; psicòleg i doctor en dret. Ponència presentada dins del marc del Congrés Penitenciaris Internacional: la funció social de la política penitenciària, Barcelona, 2006.

Font: Departament de Justícia, 2007. Percentatge sobre el total de la població encarcerada

Com es pot observar, els interns espanyols continuen representant el gruix de la població penitenciària a Catalunya.

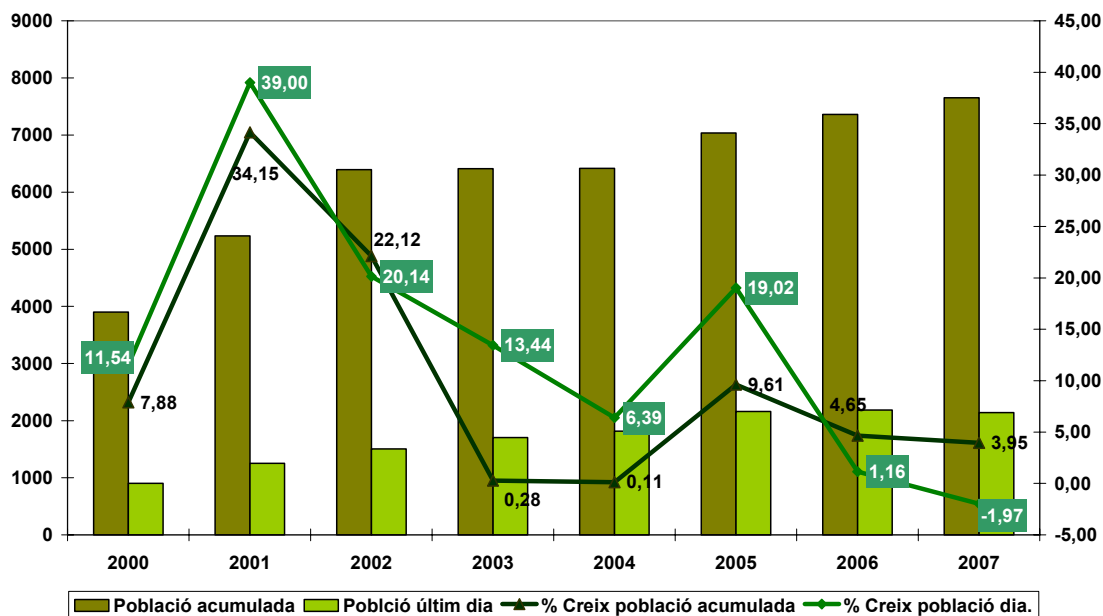
Menors

La població de menors acumulada, és a dir, atesa durant l'any 2007 va ser de 2141 menors, la qual cosa suposa un augment del 3,95%, en relació l'any anterior. Ara bé, també es verifica una desacceleració en aquest àmbit perquè l'increment el darrer any va ser de 4,65%.

Segons dades de justícia juvenil, el nombre de menors que es trobaven a disposició de justícia juvenil en qualsevol dels seus programes (internament en centre, medi obert, assessorament tècnic-mediació), en data 31 de desembre 2007, va disminuir en un 1,97% menors.

Continua, doncs, la situació d'estabilitat en el nombre d'aquesta població sotmesa al sistema de justícia juvenil. La tendència que apuntaven a un possible augment dels delictes per l'entrada en vigor de la reforma de la llei orgànica 8/2006, de 4 de desembre, BOE 5 de desembre, núm. 290, de reforma de la llei 5/2000, de responsabilitat penal del menor sembla que no es confirma.

POBLACIÓ JUSTÍCIA JUVENIL

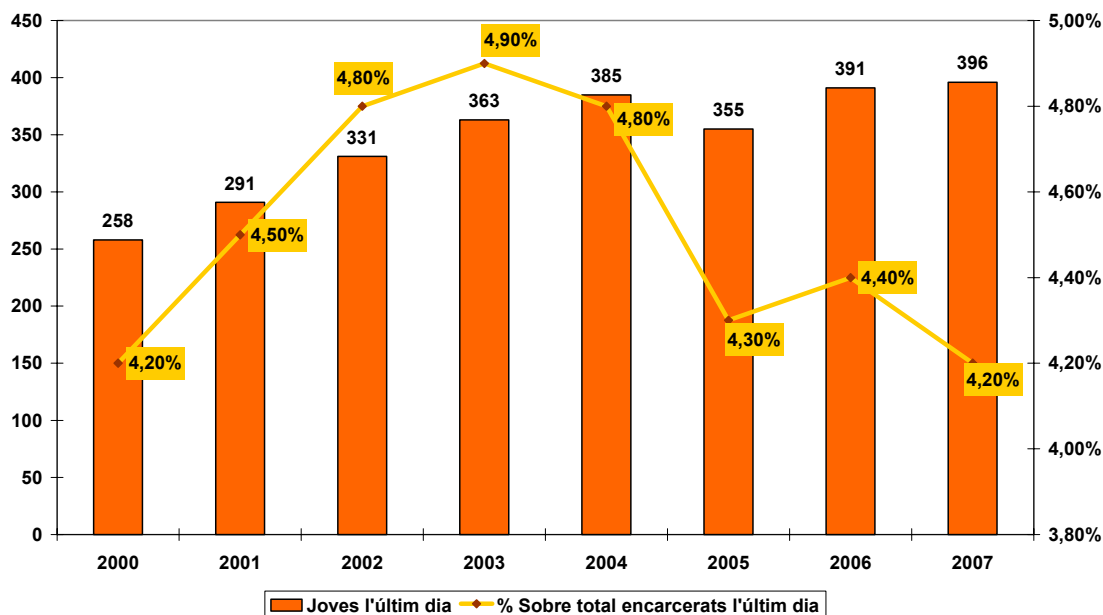

Font: Departament de Justícia, 2007

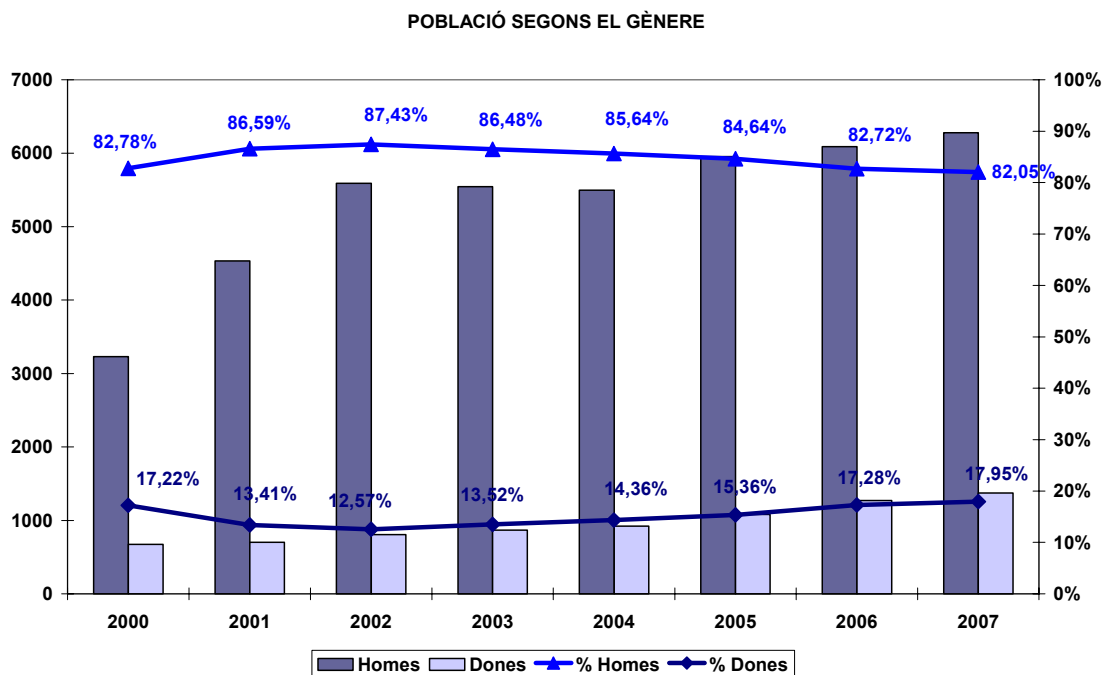
Aquesta és una bona data que invalida els arguments que qüestionen permanentment l'eficàcia de l'actual llei de responsabilitat penal del menor i proposen rebaixar, una vegada més, l'edat penal a 12 anys. Tal i com plantegen Esther i Silvia Giménez Salinas, "la llei de responsabilitat penal dels menors ha estat una bona llei, que si bé va arribar amb retard va suposar un autèntic avanç". Les autores assenyalen que, aquesta llei que ha estat modificada 4 vegades en sis anys ha aconseguit que la delinqüència juvenil no hagi augmentat significativament, tot i que les intervencions en l'àmbit del menor són cada vegada més dures ("Educar abans que castigar", El periódico de Catalunya, 10 de març de 2008).

El nombre de joves encarcerats també ha augmentat lleugerament (4,20%).

JOVES

De la mateixa manera que succeeix amb la jurisdicció d'adults, el nombre d'homes supera amb escreix el de dones. En el 2007, hi havia el 82,05% d'homes per 17,95% de dones. Ara bé, en el 2007, s'ha superat el límit de 17,22% dones que varen ingressar en el servei de justícia juvenil, arran de l'entrada en vigor de la llei de responsabilitat penal del menor.

Si comparem les dades facilitades per la policia autonòmica sobre l'edat dels detinguts, observem que la franja d'edat en la qual hi ha més detencions és més 21 anys (76%), seguit dels detinguts entre 18 i 21 anys (15%), i entre 14 i 17 anys (9%).

1.3.5.- Règim penitenciari

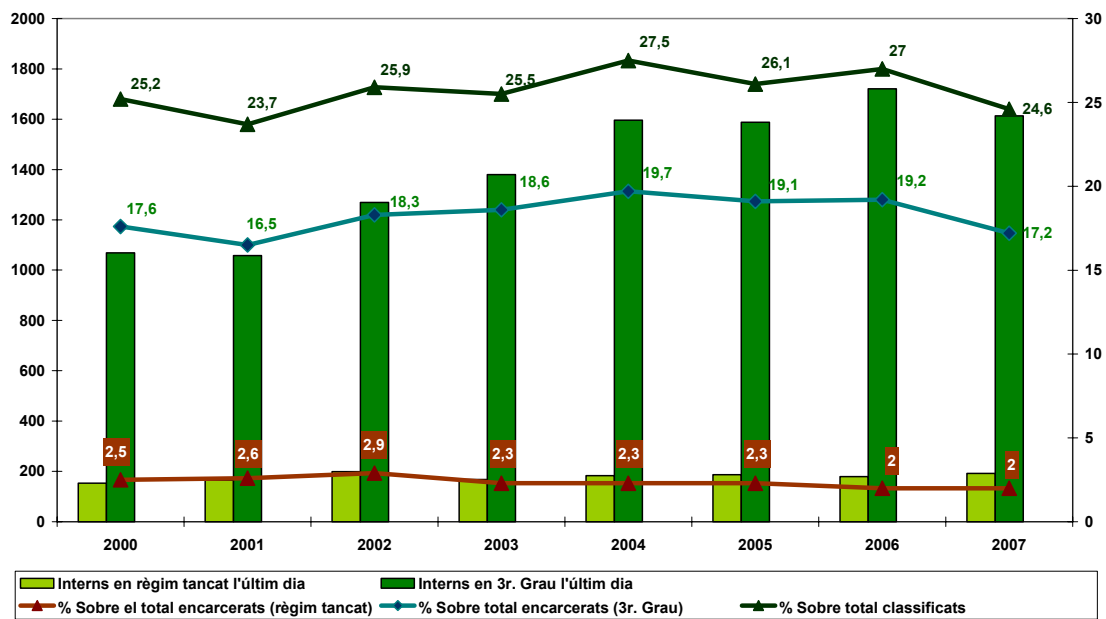
El sistema penitenciari català cal atribuir-li dues característiques: permeabilitat i estabilitat. Així, el nombre d'interns en tercer grau es manté força estable (al voltant d'un 17,2%), encara que amb una lleuger descens respecte l'any anterior (19,2%). Tanmateix, el nombre d'interns en llibertat provisional ha augmentat un 12,75%.

Els interns classificats en règim tancat (primer grau), tant sigui de preventius com penats, han augmentat lleugerament. Tot i així, representen un percentatge molt baix (2%) en relació a la totalitat dels interns.

La resta dels interns està classificat en segon grau que correspon al règim ordinari en la presó.

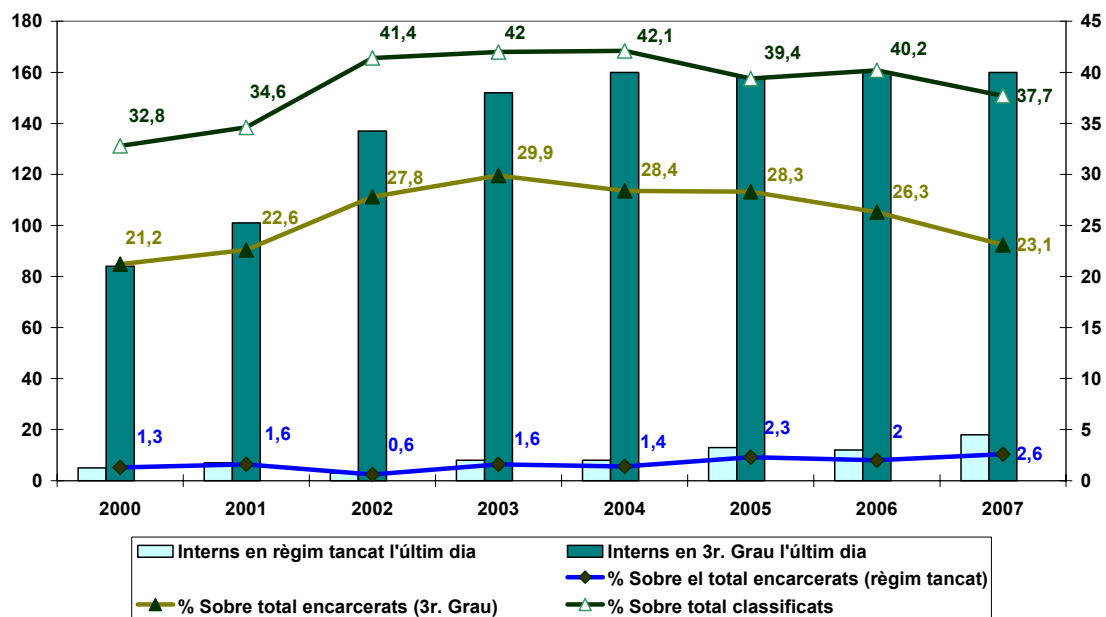
Vegem la gràfica següent:

INTERNES HOMES RÈGIM TANCAT I 3r. GRAU

Font: elaboració pròpia en base dades facilitades pel Departament de Justícia, 2007.

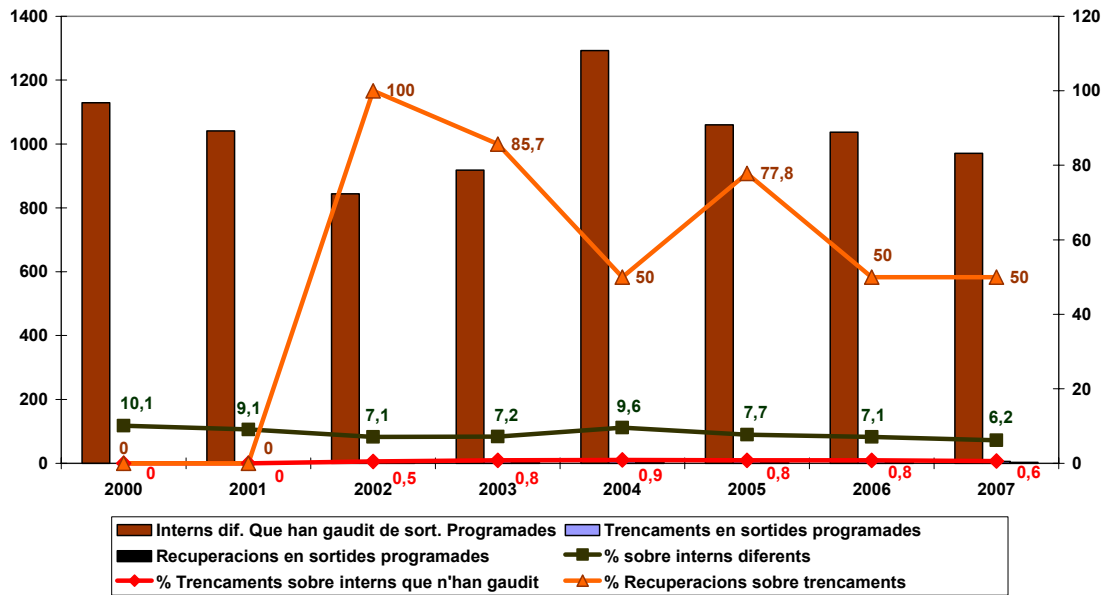
DONES EN RÈGIM INTERN I EN 3r. GRAU

Font: elaboració pròpia en base dades facilitades per Departament de Justícia, 2007.

Quan als interns que han gaudit d'un permís de sortida, el nombre ha augmentat, tot i que es produeix una certa desacceleració en el creixement. Amb tot, el nombre de trencaments en permisos i en sortides programades ha disminuït un 5,4% en el darrer any.

TRENCAMENTS I RECUPERACIONS EN SORTIDES PROGRAMADES I INTERNES QUE HAN GAUDIT DE SORTIDES PROGRAMADES

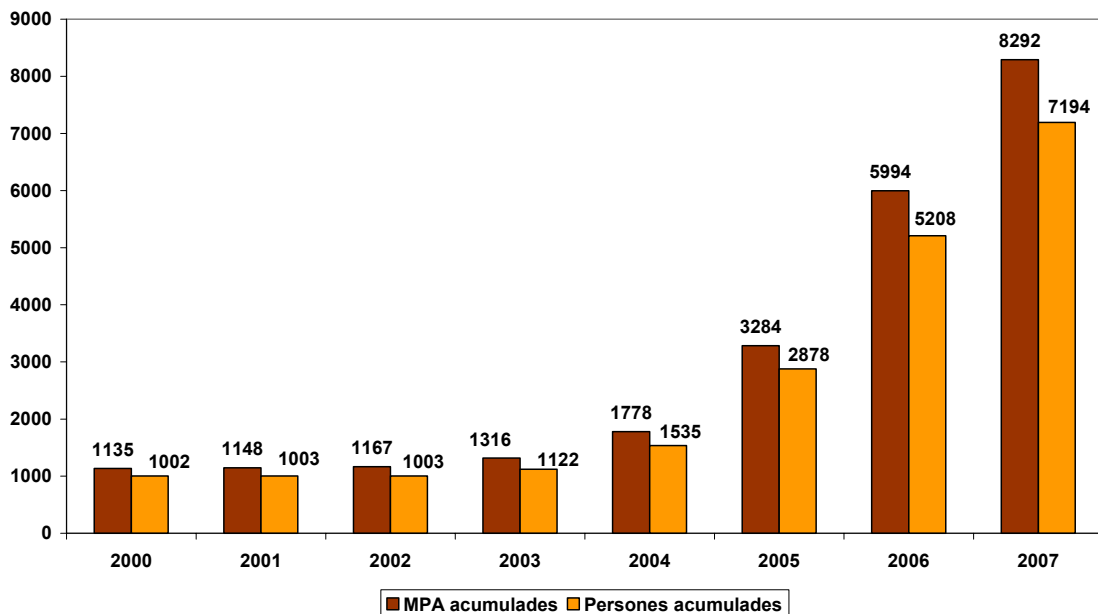

Font: departament de justícia, 2007

1.3.6.- Mesures penals alternatives

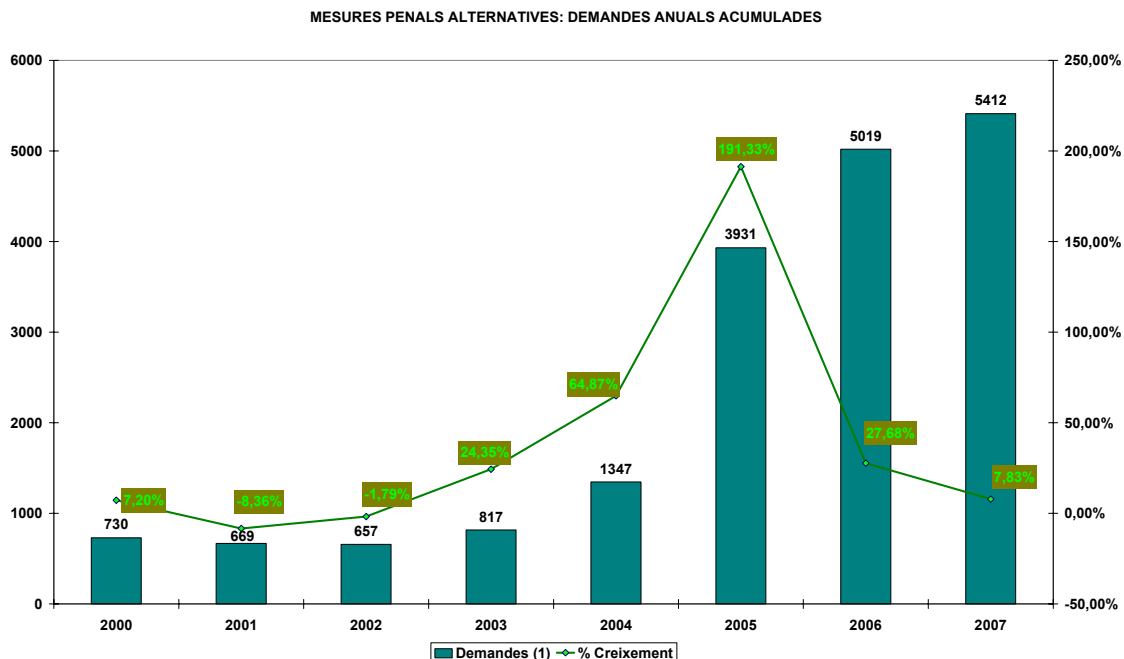
El nombre d'interns atesos per la Secretaria de Serveis Penitenciaris Rehabilitació i Justícia Juvenil a l'àmbit d'execució penal i assessorament tècnic ha augmentat, degut a l'increment significatiu de persones que han estat sotmeses a penes alternatives a la presó durant l'any 2007; de 5.208 persones en el 2006 ha passat a 7.194 persones (increment del 38,13%).

NOMBRE DE MESURES ACUMULADES I PERSONES DIFERENTS

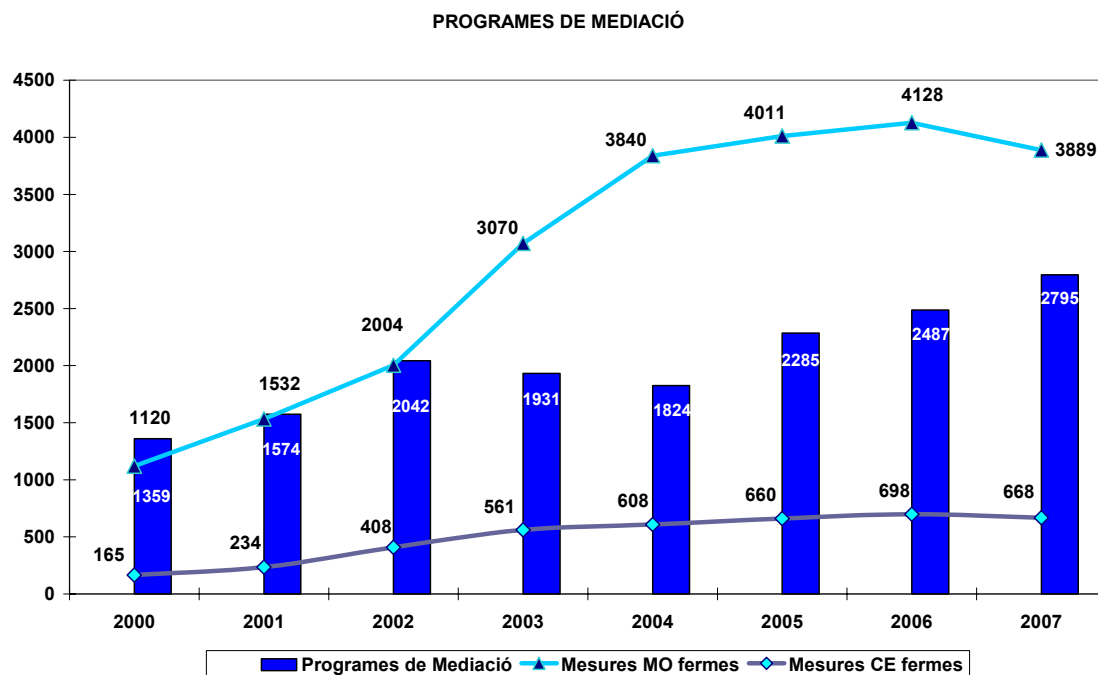
Font: Departament de Justícia, 2007

No obstant això, si ens fixem en les gràfiques, el nombre de demandes mesures penals alternatives està patint un procés desacceleració: en el 2007 respecte el 2006 es varen sol·licitar menys mesures que del 2006 respecte el 2005.

Font: Departament de Justícia, 2007

Una bona dada a destacar enguany és que els processos de mediació continuen augmentant a un bon ritme. Sembla, doncs, que existeix una predisposició a voler solucionar el problema entre agressor i víctima per vies extrajudicials de conflicte.

Font: Departament de Justícia, 2006

És important destacar que un 33,53% de mesures alternatives resten pendents d'iniciar i un 66,47% d'executar. Segons informa el Departament de Justícia, "aquesta manca d'iniciació de la mesura pot ser deguda a la manca de localització al respecte o a la manca transitòria de disponibilitat d'un recurs adient"(document mesures penals alternatives, dades bàsiques, desembre 2007).

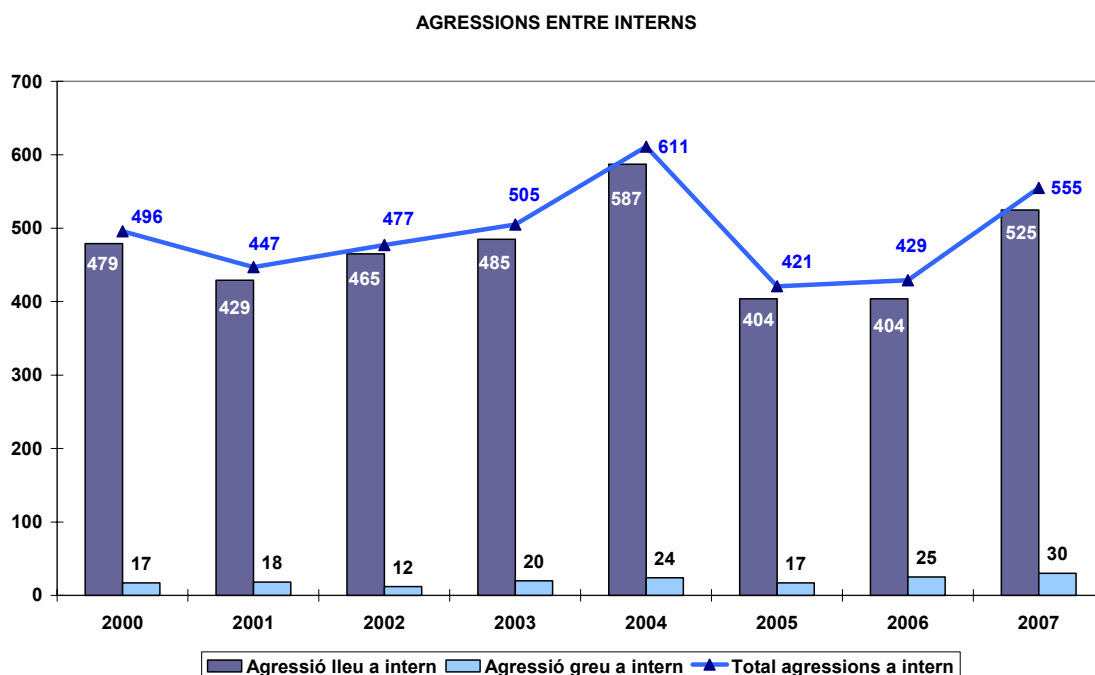
En línia de potenciar les mesures penals alternatives, la conselleria de justícia feia públic, durant el mes de juliol 2008, que un terç de presos catalans en semilibertat duïen polseres de control. Aquest sistema permet registrar la presència o absència d'un individu en un lloc determinat, inclòs el propi domicili. Segons un estudi del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del Departament de Justícia revela que la taxa de reincidència dels reclusos sotmesos a control telemàtic és nul·la.⁴⁷

En definitiva, sembla que l'Administració penitenciària ha optat per potenciar les polítiques alternatives a la presó, ja que no tan sols és una opció que resulta a la llarga més rentable econòmicament, sinó també té una major eficàcia preventiva front el delicte.

1.3.7.- Conflictivitat.

Cal remarcar l'augment de la conflictivitat penitenciària, tan pel que fa a les agressions causades als funcionaris com a les agressions entre els interns.

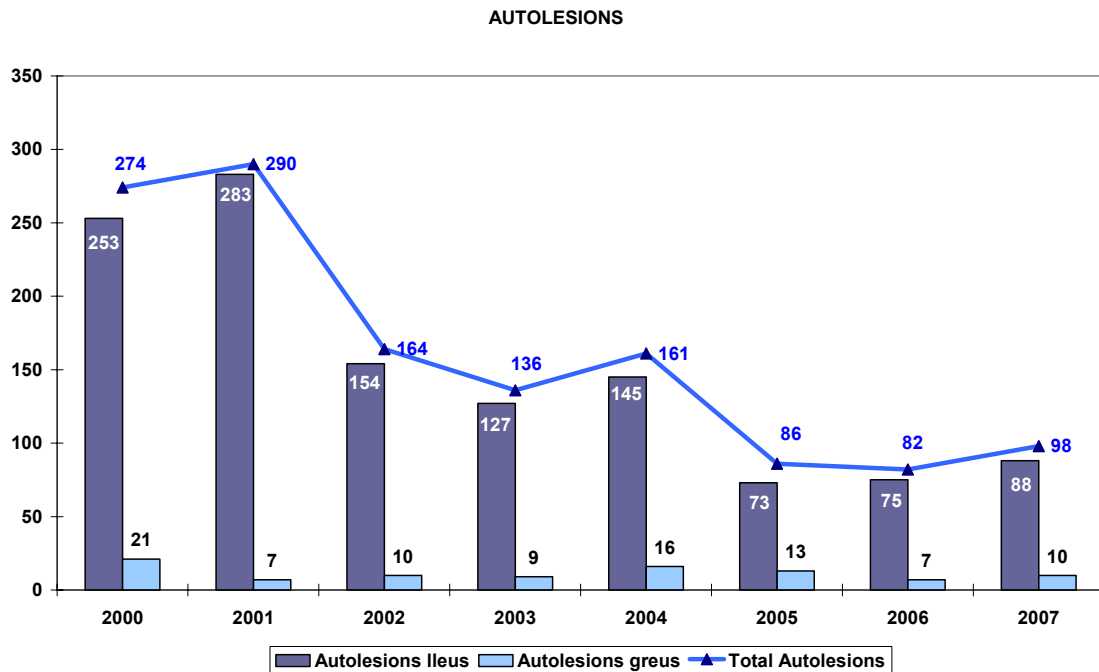
Segons dades d'institucions penitenciàries pel 2007, les agressions greus (agressions que requereixen un tractament en un centre hospitalari intern) han augmentat, respecte 2006, en un 16,6 per cent; les agressions lleus (es resolen per una intervenció en els serveis sanitaris del mateix centre penitenciari) ho han fet en un 23 per cent. Respecte l'any anterior, les agressions han augmentat en un total de 22,7 per cent.

Font: Departament de Justícia, 2007

⁴⁷ <http://www.gencat.es/justicia>. Igualment, per a més informació: podeu consultar Kensey, Annie; *Prison est récidive: des peines de plus en plus longues: la société est-elle vraiment mieux protégé?*. Paris, Armand Colin, 2007. Aquest llibre tracta de la reincidència en el delicte a França i a Europa.

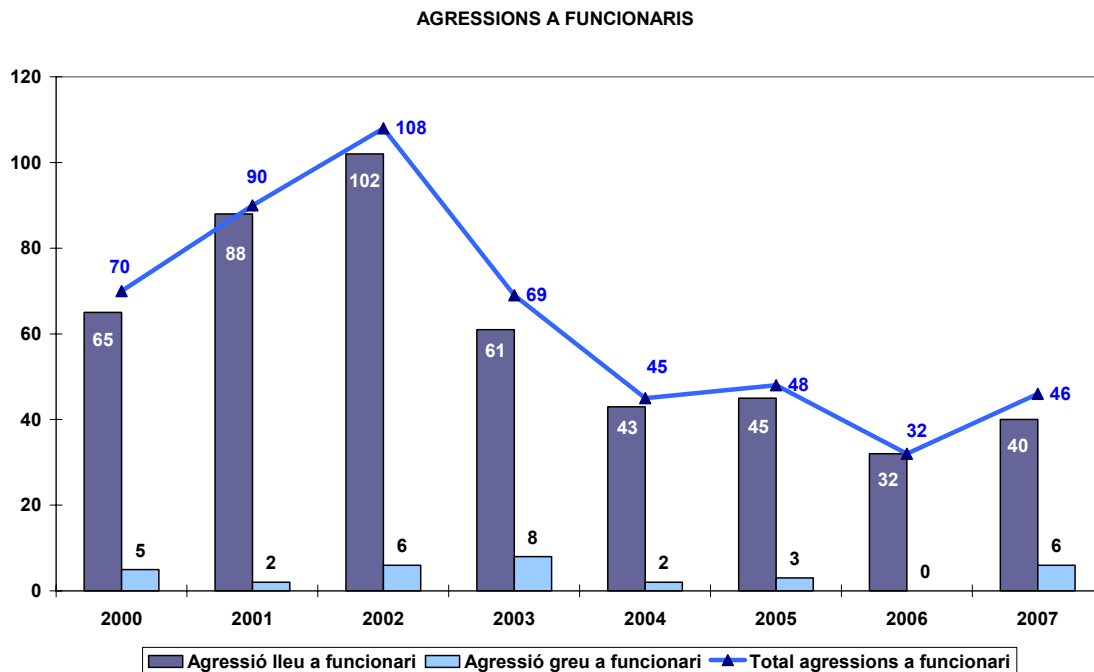
Malauradament l'evolució anual de les autolesions també s'ha saldat, en el 2007, amb un augment del 16.32 per cent, de les quals 10,20% són greus i el 89,7% lleus. Segons el Departament de Justícia, les motivacions de les autolesions, que no es fan públiques, són diverses.

Font: Departament de Justícia, 2007

Quan al nombre d'evasions, és a dir, les fugues dels interns dels centres penitenciaris, cal dir que enguany no n'hi ha hagut.

Les causes del major augment de la conflictivitat en els centres penitenciaris apunten cap a la sobreocupació dels centres penitenciaris i podríem situar com a causa probable un cert clima de crispació dels interns amb l'Administració penitenciària, la qual cosa ha provocat l'augment de denúncies dels interns contra els funcionaris de l'administració en el darrer any.

Font: Departament de Justícia, 2007

En aquest sentit, la Memòria del Síndic de Greuges corresponent al 2006, en l'apartat "Drets dels interns en centres penitenciaris", es fa ressò dels principals problemes que afecten als interns (segons les queixes adreçades a aquesta institució). Aquest destaca les queixes relacionades amb "els canvis de centre, la proporcionalitat de les penes i la finalitat d'inserció, la inclusió de programes de tractament (culturals, educatius, laborals, sanitaris, etc)". Finalment, fa referència a denúncies per maltractaments pels funcionaris de vigilància, encara que no dóna xifres sobre la quantitat d'aquestes.⁴⁸

Respecte aquesta darrera qüestió, el Síndic, en la presentació a la premsa de la memòria 2006, va manifestar que les queixes dels interns "no són fets puntuals, si no situacions recurrents derivades de l'actuació de funcionaris en serveis concrets, identificats per un important nombre d'interns, que presumptament apliquen un rigor innecessari en les normes i un tracte contrari a la dignitat de la persona impròpia de servidors públics". El síndic va afegir que havia detectat que els jutjats de vigilància penitenciària no actuaven com a garants dels drets dels interns i que es donava una situació d'encobriment entre els mateixos funcionaris (ABC, edició Catalunya, 19 de febrer de 2008).

Davant d'això, el Síndic advoca per una major "exercici d'autocontrol que permeti una transparència absoluta" i proposa, en primer lloc, la instal·lació de càmeres de vigilància, sempre i quan no s'afecti a la privacitat dels interns i, en segon lloc, la conveniència que els funcionaris vagin degudament i visiblement identificats. (ABC, edició Catalunya, 19 de febrer de 2008). Hem de celebrar qualsevol mesura que serveixi per introduir més transparència en el funcionament dels centres penitenciaris, a fi de garantir el compliment i l'efectivitat dels drets i les obligacions dels interns.

⁴⁸ Quan al terme "maltractament" la memòria especifica que "no solament fa referència a actuacions físiques o psicològiques sobre les persones, sinó també a actuacions no proporcionades en la situació de subjecció en què es troba l'intern respecte a l'Administració", Memòria del Síndic de Greuges, 2006, p. 17.

1.3.8.- Toxicomanies als centres penitenciaris

Les toxicomanies continuen sent un problema en els centres penitenciaris. Malgrat que no es publica massa informació sobre el nombre d'interns que pateix aquesta dolència en els centres penitenciaris, una dada que ens pot ajudar a apropar-nos a la xifra real és la relativa al nombre d'interns que segueixen algun programa d'aquest tipus.

Segons les darreres dades facilitades pel Departament de Justícia, en data 31 de desembre 2006, un total de 2.039 interns seguien un programa de toxicomania, un 33,05% més que l'any anterior.⁴⁹

Cal destacar que el nombre d'intervenció de substàncies tòxiques⁵⁰ als centres penitenciaris ha tornat a augmentar, en el 2006, en 0,93% (1284 casos) respecte l'any anterior (1272); després del descens en el període (2004-2005) que va ser del 0,60 per cent.

Tanmateix, la intervenció de xeringues als centres penitenciaris va disminuir en el 2006, respecte el 2005, de 26 intervencions varen passar a 16.

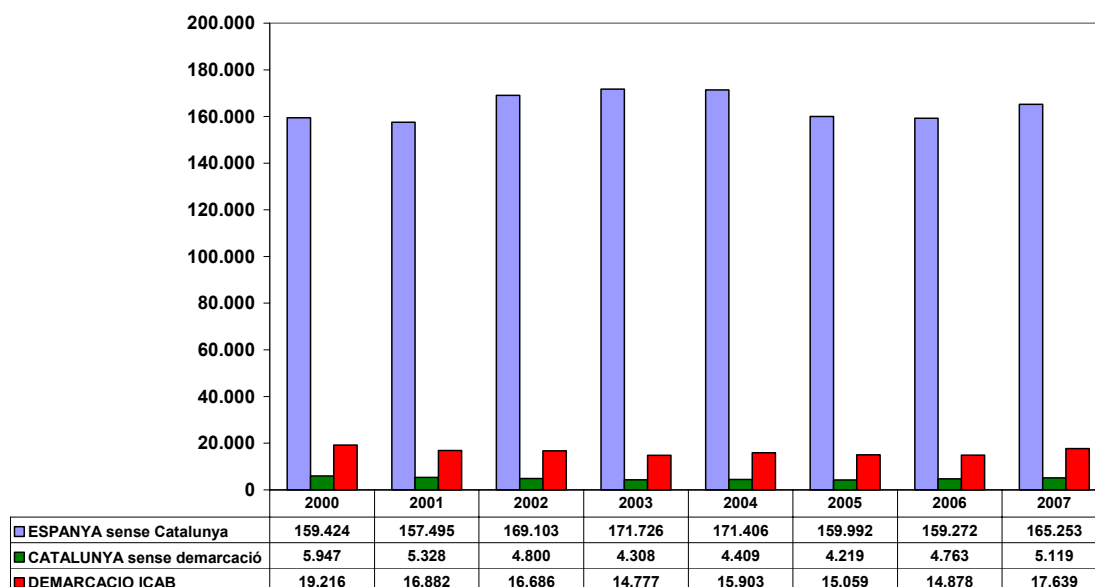
Quan al nombre de defuncions pels motius de Sida o toxicomania, cal destacar que hi ha hagut un mort més de sida que l'any passat (7 defuncions) i per motius de sobredosi, de 3 defuncions en el 2006, s'ha passat a 8.

1.3.9.- Jurisdicció vigilància penitenciària

Assumptes ingressats

El nombre d'assumptes ingressats en la jurisdicció de vigilància penitenciària segueix una línia de suaus augments, des de que en el 2005 hi hagués una davallada sobretot a Espanya.

COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTES REGISTRATS

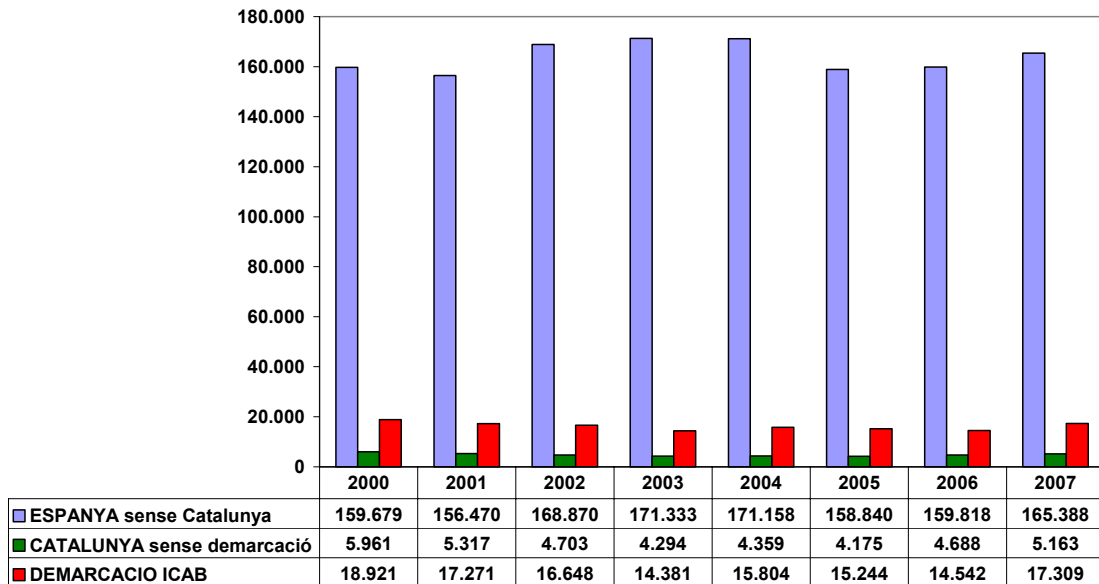
⁴⁹ Aquesta informació correspon als interns acumulats en aquests tipus de programes. Les dades són acumulatives d'altres anys i els nombres són absoluts (Memòria Institucions Penitenciàries, 2006).

⁵⁰ Les drogues tòxiques es refereixen a alcohol, hatxís, psicòtrops, cocaïna, heroïna i altres substàncies. Memòria Departament Justícia, 2006.

Assumptes resolts

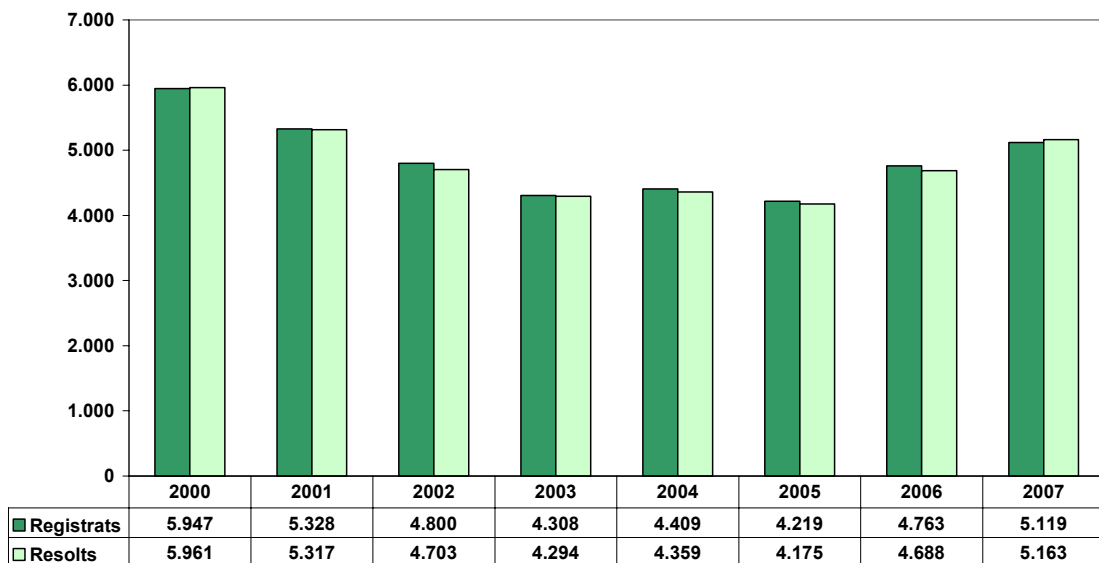
Quan als assumptes resolts, els òrgans judicials de vigilància penitenciària han augmentat la capacitat resolutòria. Excepte a Espanya es resol menys del que s'ingressa.

COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTES RESOLTS.

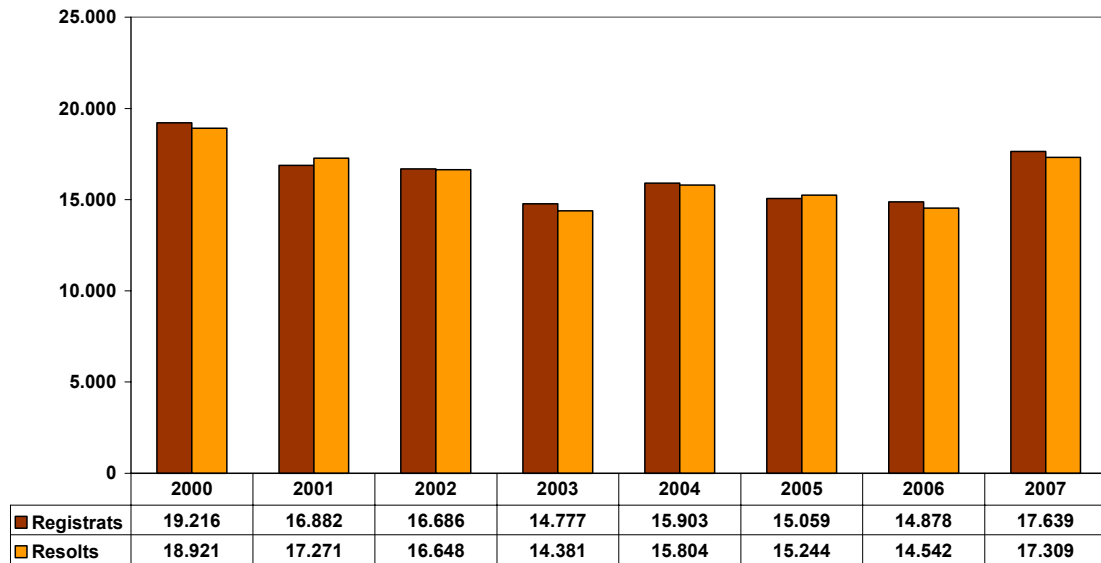

Vegem la comparativa entre els ingressats i els resolts per territoris.

COMPARATIVA ASSUMPTES REGISTRATS I RESULTS
JUTJATS VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB

COMPARATIVA ASSUMPTES INGRESSATS I RESULTATS
JUTJATS VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA
DEMARCATIÓ ICAB

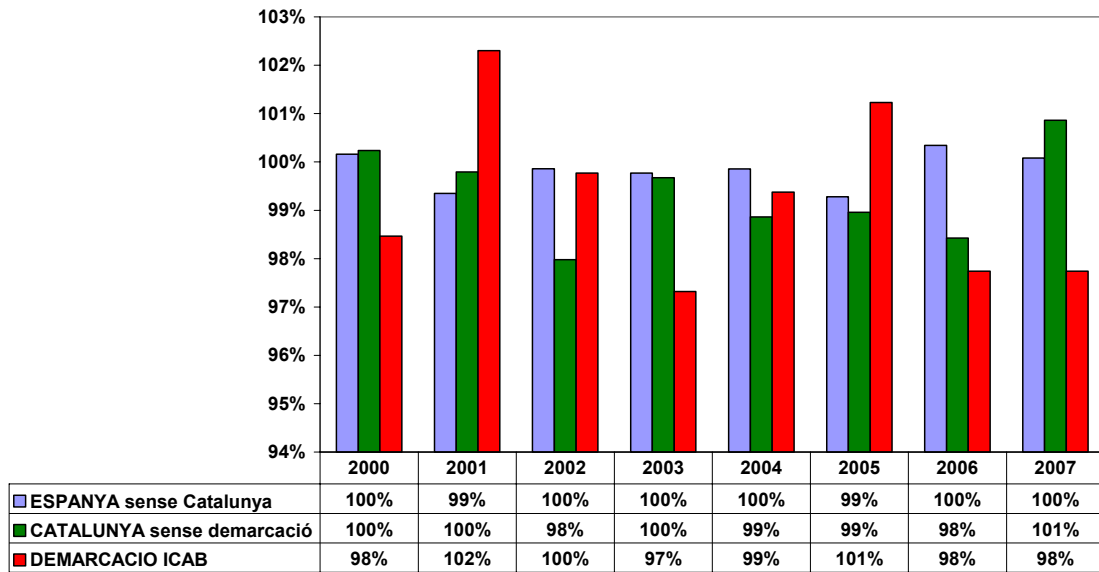
Principals indicadors judicials: resolució, pendència i congestió

Si tenim en compte que com més alta és la resolució millor capacitat resolutiva tenen els òrgans judicials; que una taxa de pendència alta significa que hi ha més assumptes endarrerits i que una taxa de congestió major equival a més saturació; llavors, cal concloure que, per l'any 2007, els resultats per Catalunya i sobretot la demarcació ICAB podem qualificar-los d'estables. Els tres indicadors judicials es mantenen estables.

Cal recordar que aquesta especialitat jurisdiccional s'ocupa de resoldre les qüestions relatives als aspectes reglamentaris i administratius del règim de vida a la presó (permisos, concessions de graus de penitenciaris, etc)^b. Per tant, no fa tasques d'investigació ni tampoc dicta sentències.

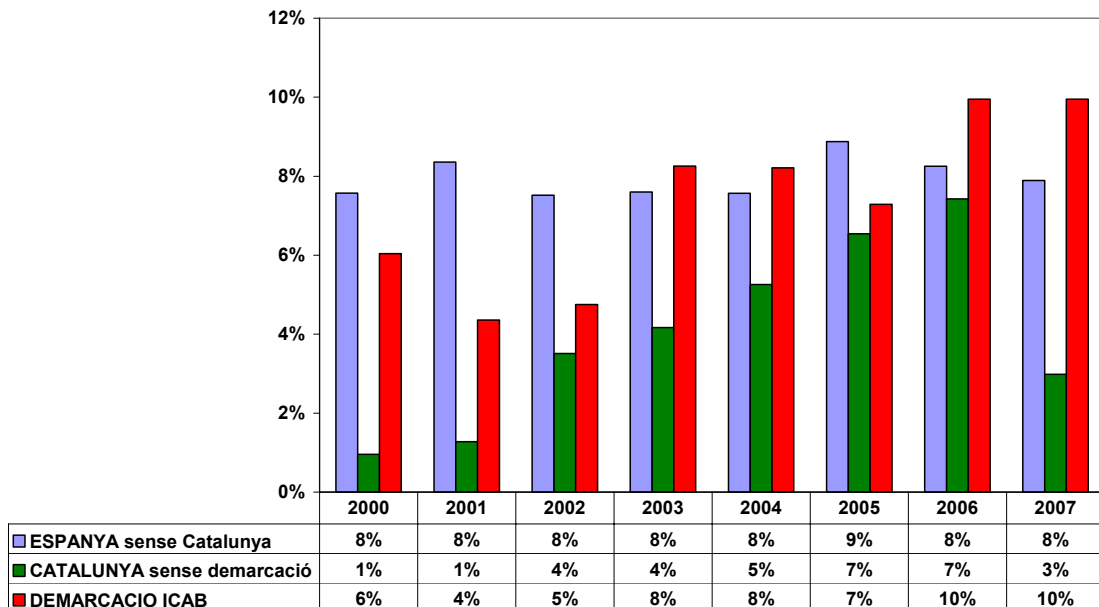
Quan a la resolució, cal recordar que una taxa inferior a 100, significa que els òrgans judicials no han resolt tots els assumptes entrats en el període 2007 (no es compten els anys anteriors).

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE RESOLUCIÓ

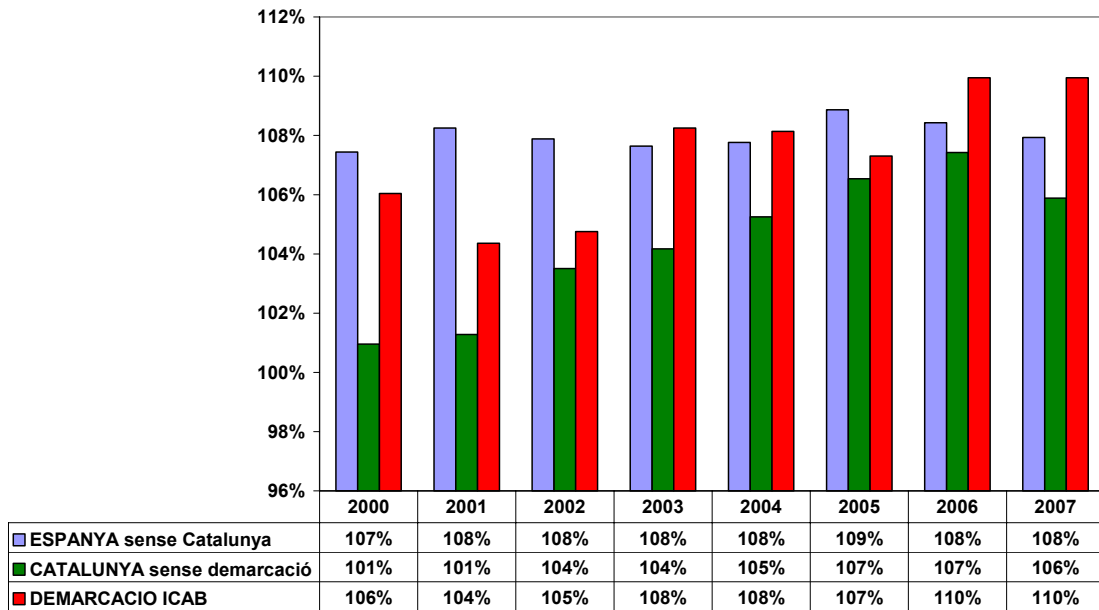

Com es pot observar, la demarcació ICAB és el territori que presenta l'indicador de la resolució més baix. Aquesta situació és explicable per que aquest aglutina la major part de centres penitenciaris i, conseqüentment, tramita un major nombre d'expedients. Aquesta dada repercuteix necessàriament amb la pendència i la gestió que presenta la pitjor situació dels tres territoris comparats.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA

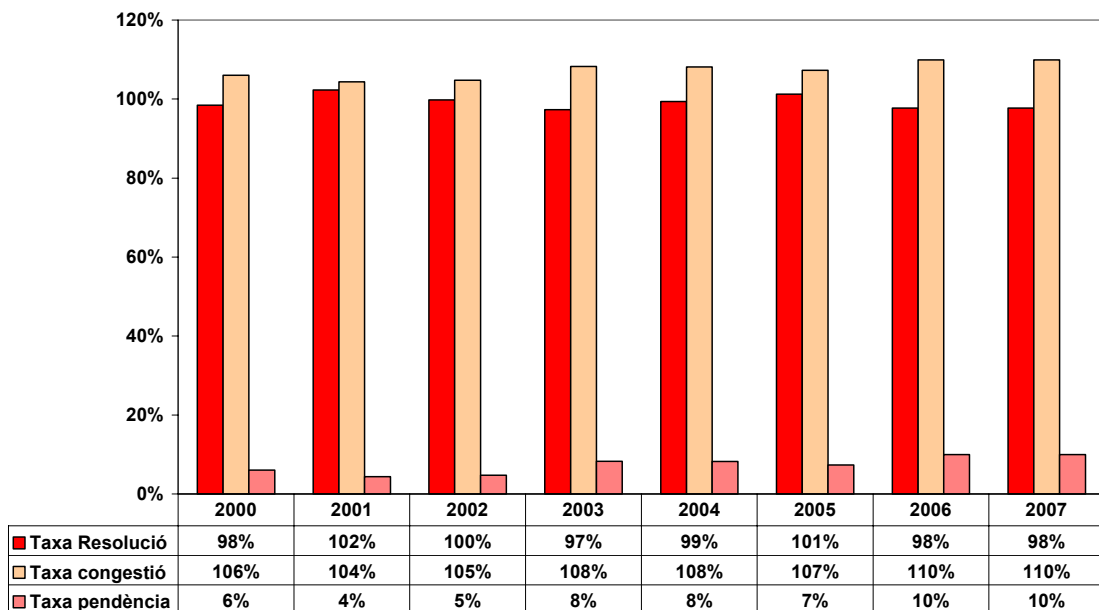

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ

Vegem en un sol gràfic els tres indicadors judicials per la demarcació ICAB

COMPARATIVA TAXES. DEMARCACIÓ ICAB

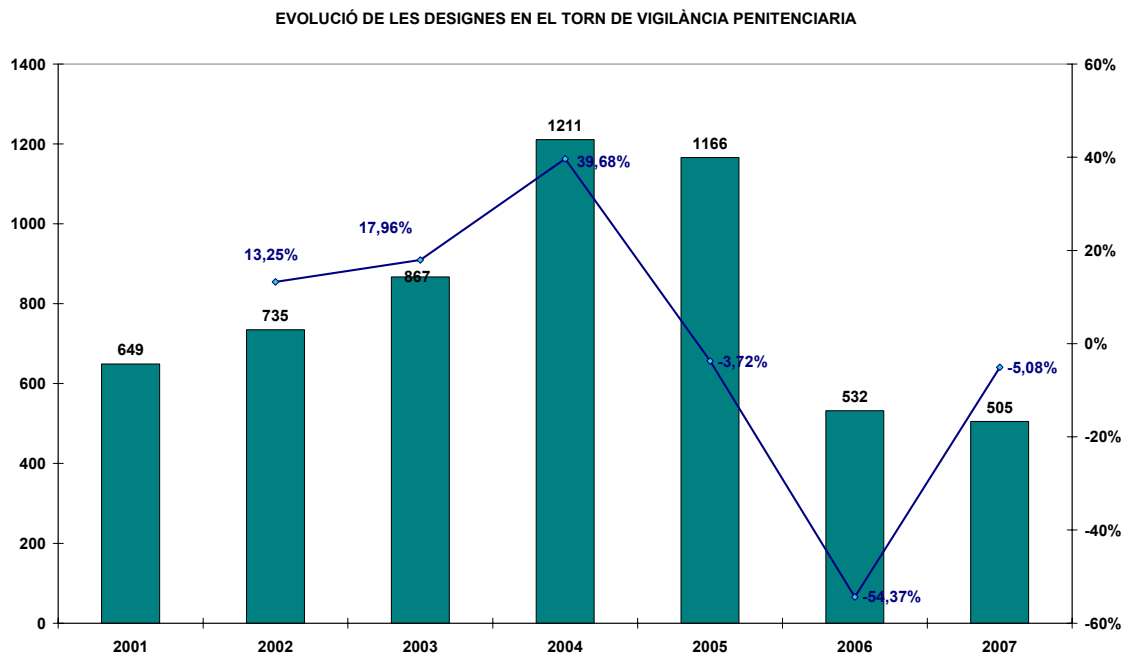

1.3.10.- Intervenció del Col·legi d'Advocats de Barcelona en l'àmbit penitenciari

Designes

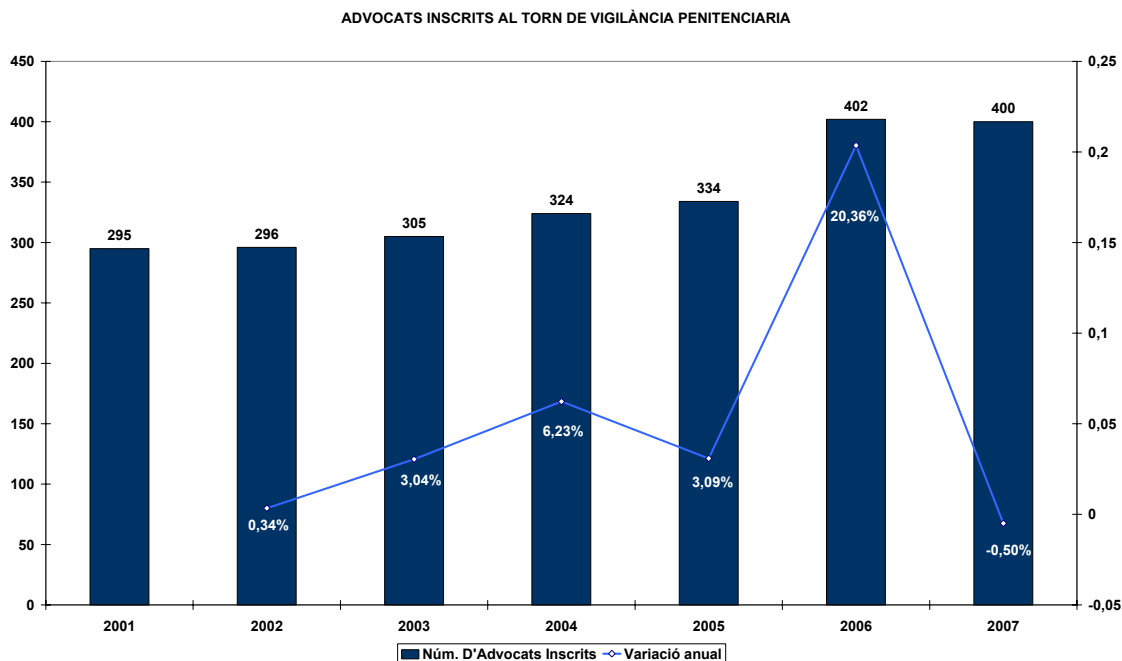
Les designes emeses pel Col·legi, en l'especialitat del torn de vigilància penitenciària, durant l'any 2007, han estat de 605. Respecte 2006, hi hagut un augment del 12%. Vegem la gràfica

Font: dades pròpies del Col·legi d'Advocats de Barcelona, 2007

Advocats inscrits al torn d'ofici de penitenciari

A data 31 de desembre 2007, hi havia inscrit en el torn de vigilància penitenciària un total de 400 advocats. Cal dir que aquest número fluctua al llarg de l'any, però, es manté força estable.

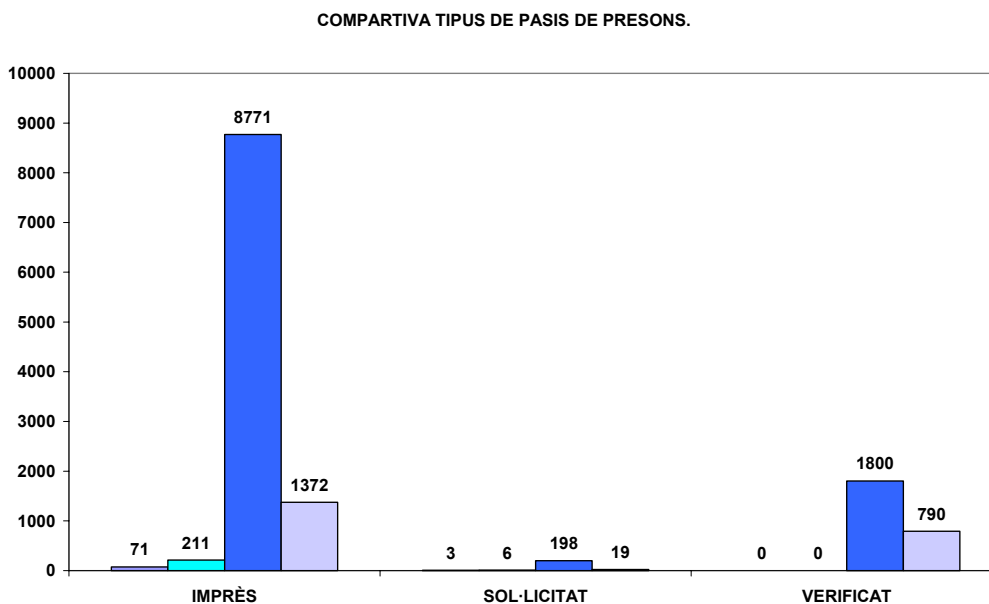
Font: dades pròpies del Col·legi d'Advocats de Barcelona, 2007

1.3.11.- Intervenció dels lletrats i de l'ICAB en l'àmbit penitenciari

L'accés dels advocats als centres penitenciaris.

Des que la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil va dictar "uns criteris unitaris" per tal d'homogeneïtzar els requisits d'accés dels advocats per comunicar-se amb els interns en els centres penitenciaris, cal dir que el problema de l'accés de l'advocat als centres penitenciaris s'ha resolt satisfactòriament.

També, hem de fer esment de la implantació dels volants telemàtics que faciliten i agiliten els tràmits que han de fer els advocats per poder accedir als centres penitenciaris; des de que es iniciar aquest tràmit, el 17 de febrer de 2005, fins el 4 de març de 2008, el nombre de sol·licituds tramitades pel nostre Col·legi s'eleva a 13.241 sol·licituds.

El problema continua residint en les esperes dels advocats per comunicar-se finalment amb l'intern. La raó principal el dèficit de funcionaris que es verifica, sobretot, durant els caps de setmana.

Tanmateix, els advocats del Col·legi d'Advocats de Barcelona esperen que els centres penitenciaris de la comunitat catalana mantinguin l'horari de visites pels advocats que, actualment, inclou els caps de setmana, per continuar oferint un bon servei als interns i garantint el dret de defensa consagrat en l'article 24 de la Constitució Espanyola.

Abans del tancament d'aquest informe, la Direcció General de Recursos i Règim Penitenciari de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil ha fet públic que l'horari de tots els centres penitenciaris de visites i comunicacions dels interns amb els seus advocats s'havia restringit de 9h a 13:30 hores i 16:00 a 20:00 hores.

1.3.12.- El Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (SOJP)

El servei d'orientació jurídica penitenciària, que va entrar en funcionament el 26 de setembre de 2005, és fruit d'un conveni entre el Departament de Justícia i el Consell de l'II·lustre Col·legi d'Advocats de Catalunya. L'objectiu d'aquest servei és assessorar i orientar als interns en qüestions jurídico-penitenciàries.

Segons dades del Consell de l'II·lustre Col·legi d'Advocats de Catalunya, el nombre de consultes ateses durant el 2006, es va elevar a 4.626. Les matèries més sol·licitades versen sobre règim penitenciari pròpiament (40,53%) i execució penal (33,18%).

S'han tramitat 456 sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta en tot l'any 2006, de les quals el 56% estan relacionades amb l'àmbit penitenciari penal (Informe sobre el Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària, 2006, Direcció General de Recursos de l'Administració de Justícia, Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya).

La conclusió que podem extreure d'aquest servei és que calen algunes reformes tendents a millorar el plantejament i l'organització del servei. Potenciar la participació més activa de l'informador a fi que ell mateix assumeixi la tramitació de la gestió del problema o qüestió jurídica plantejada. Aquest canvi implicaria accelerar la resolució del problema i generaria més confiança en l'intern.

1.3.13.- Conclusions a l'àmbit penitenciari

L'imparable augment d'interns a les presons catalanes i espanyoles en línia amb el que succeeix a Europa i països tercers no és altra cosa que la conseqüència lògica de l'enduriment de la legislació penal i, sobretot, de l'aplicació de polítiques criminals de tolerància zero en relació a determinats delictes (per exemple, en el nostre país els delictes de violència de gènere).

L'esforç del Departament de Justícia per dignificar les condicions de vida dels interns amb la construcció de noves presons adequades al tractament penitenciari i règim de vida carcerari no sembla que transcorri paral·lel a l'augment dels interns any rere any.

Per altra banda, el potenciament de mesures alternatives a la presó sembla una solució per uns centres penitenciaris saturats, que a més, suposen un cos econòmic important per la economia d'un país immers en una important crisi econòmica.

Any 2008

Àmbit Civil

ILLUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

2.- L'àmbit civil

2.1.- Introducció

La sistemàtica seguida en l'elaboració d'aquest àmbit jurisdiccional consistirà en un primer examen genèric de l'estat de la Jurisdicció Civil des de 2000 fins el 2007, per passar seguidament a un estudi més detallat sistematitzat mitjançant la divisió en àrees diferents, segons les competències que cada Jutjat de la Jurisdicció Civil té encomanades (civil per especialitats):

- 1.- Jutjats de Primera Instància
- 2.- Jutjats Mercantils¹
- 3.- Jutjats de Família
- 5.- Aspectes Civils dels Jutjats de Violència contra la Dona
- 4.- Aspectes Civils dels Jutjats de Menors
- 6.- Seccions Civils de les Audiències Provincials
- 7.- Sales Civils TSJ de les CCAA

L'àmbit civil que s'ocupa de les relacions privades regides pel Codi civil i per les qüestions relacionades amb el tràfic mercantil, enguany confirma les tendències apuntades a l'informe de la justícia anterior, això és: un augment de la litigiositat, sobretot en els assumptes mercantils i una desacceleració en la resolució. El volum d'assumptes civils que suporta l'ICAB continua sent lleugerament superior a la resta de Catalunya.

Destacar el descens puntual dels assumptes de família en el 2007 i l'augment progressiu dels assumptes mercantils que provoca que la taxa de congestió a màxims històrics.

Quan als indicadors judicials, destacar que malgrat en el 2007 ha millorat la capacitat resolutiva, aquesta continua sent insuficient per atendre les demandes de justícia en les relacions privades. La pendència i la congestió en tots tres territoris comparats, tot i ser lleugerament inferior a l'any 2006, continua a uns nivells insostenibles que fan necessària de manera urgent la creació de nous òrgans judicials i la dotació de nous mitjans personals i materials.

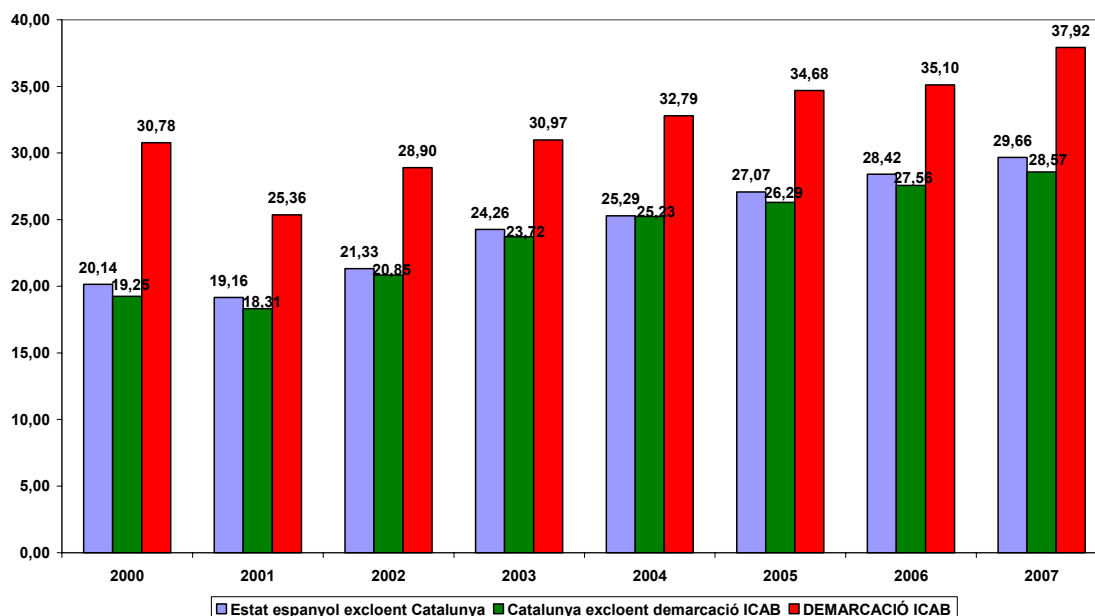
2.2- La litigiositat

La litigiositat civil presenta una marcada tendència a l'alça des de l'any 2001, fins l'actualitat.

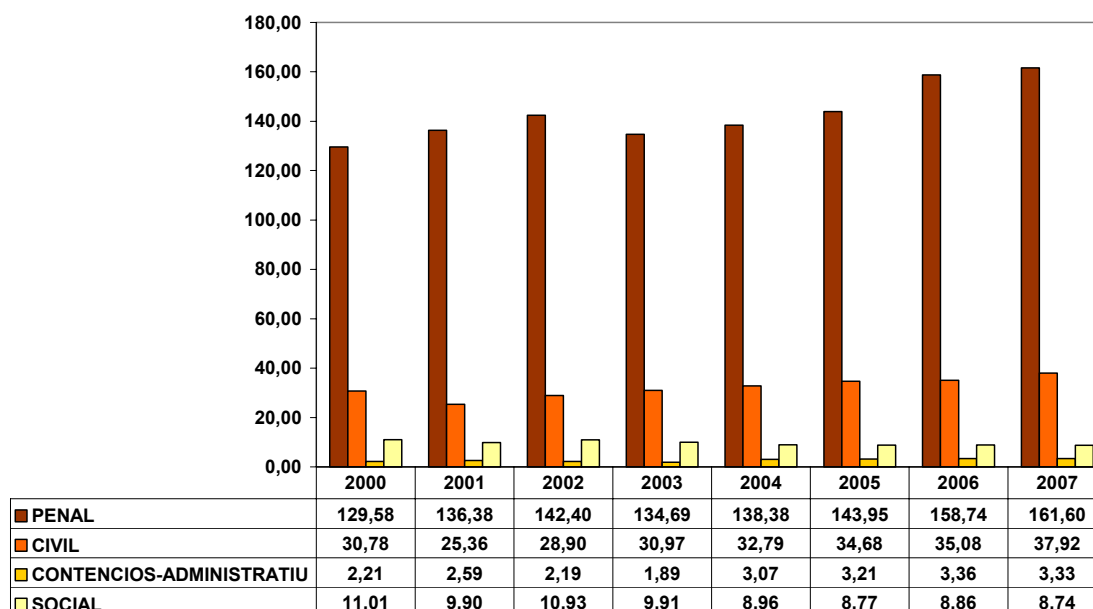
¹ Tot i que podríem establir que els Jutjats del Mercantil formen part d'una Jurisdicció –La Mercantil-separada de la Civil, hem inclòs l'estudi de la seva situació dins d'aquest apartat per una qüestió de sistemàtica atenent a la tangencialitat que ambdues Jurisdiccions mantenen.

TAXA LITIGIOSITAT CIVIL

Com s'observa en la gràfica que es mostra a continuació, la conflictivitat civil continua ocupant el segon lloc, després de la penal, en el volum de conflictes que resolen els jutjats i tribunals en els territoris comparats. En concret, vegem la gràfica corresponent a la demarcació ICAB:

LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS. DEMARCACIÓ ICAB.

Causas explicatives de l'augment de la litigiositat civil

Cercar-ne els motius d'aquesta situació, que es perllonga al llarg dels anys, i que lamentablement ens ofereix un estancament sense millora, és un dels objectius d'aquest estudi.

Si al primer Informe sobre la Justícia publicat s'apuntava –com a possibles causes de la situació d'empitjorament de la litigiositat civil–:

- L'escassa incidència de la mediació en tant que instrument alternatiu a la via judicial, atès/-a:
  - La inexistència d'una única Llei estatal que regulés la mediació com a via de solució extrajudicial de controvèrsies
  - El fet que partim de la premissa de la "voluntarietat" de la submissió, sempre en parlem des del punt de vista de la Jurisdicció Voluntària
  - I la manca d'una sensibilitat social envers aquest mecanisme extrajudicial
- L'augment de la població a Catalunya
- I el fet que el PIB català és superior al de la resta de CCAA

En aquest segon Informe sobre la Justícia seria possible aventurar-nos en la cerca d'altres factors d'incidència en la qüestió –que ajudin a complementar l'esquema–, com ara:

- La crisi econòmica a la que ens trobem immersos, la qual ve derivada de la crisi del sistema hipotecari (hipoteques "subprime" USA²)
- Aquesta situació incideix, de forma directa en l'índex de la conflictivitat civil, augmentant els procediments:
  - Hipotecaris
  - Reclamacions de rendes i/o desnonaments
  - Procediments concursals (àmbit mercantil)
  - Crisis matrimonials/familiars
  - Reclamacions quantitat
  - Embargaments...³

2.3.- Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

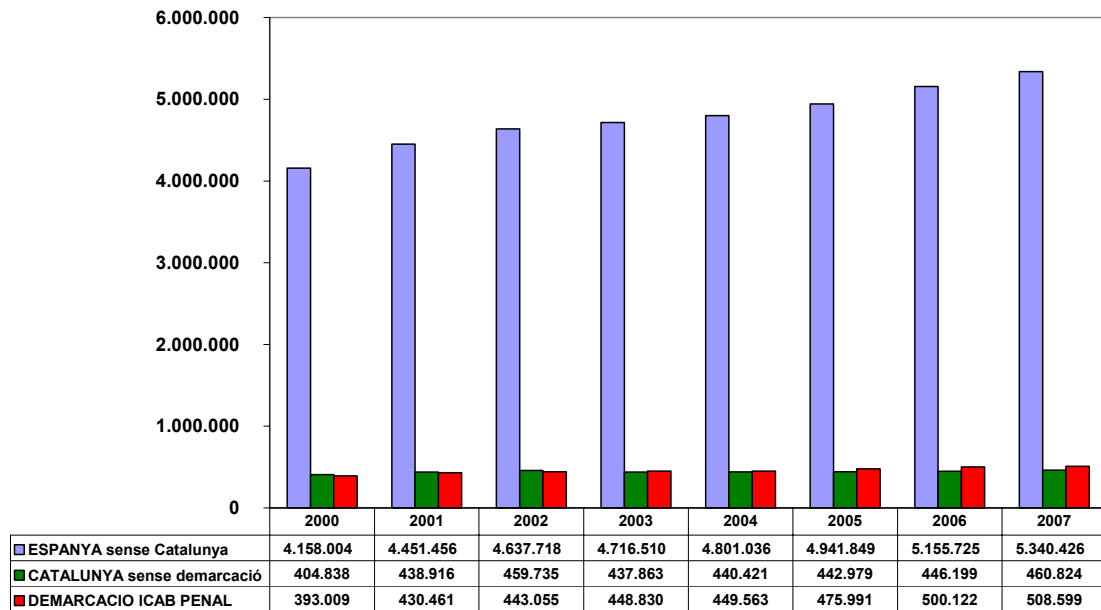
Els assumptes ingressats en els darrers vuit anys mostren una tendència alcista, amb una variació-increment mitjà (per 7 anys) de 7,2% per Espanya (sense Catalunya), 8,8% per Catalunya (sense demarcació ICAB) i 4,7% per la demarcació ICAB.

---

² A fi d'ampliar informació sobre la conjuntura econòmica examinar l'apartat relatiu a litigiositat de l'àmbit social del present informe sobre la Justícia

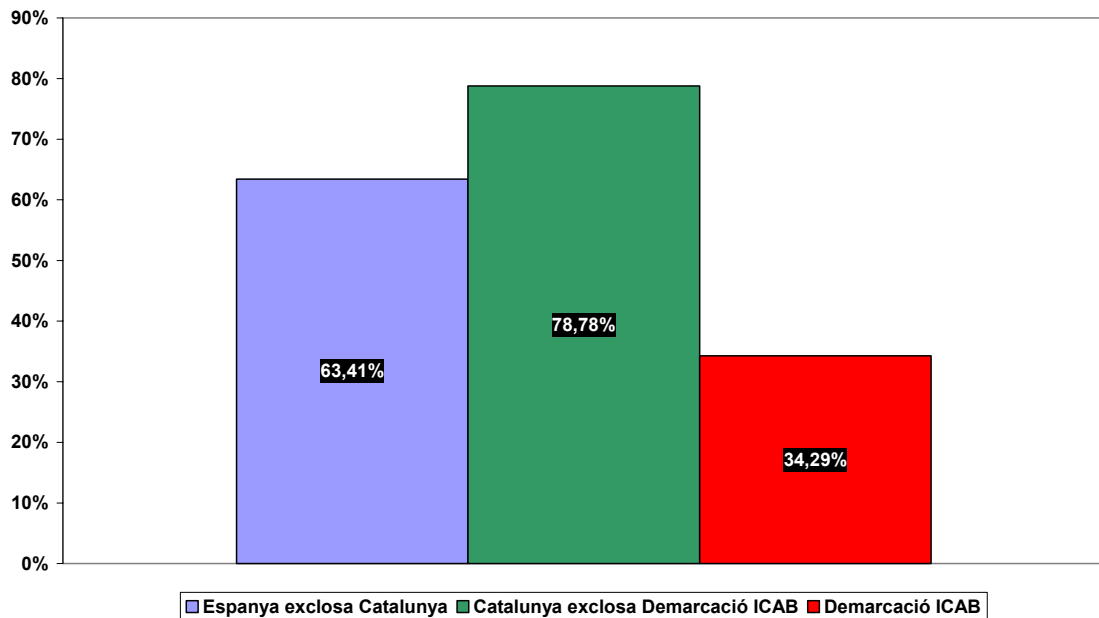
³ Diversos mitjans de comunicació diàriament publiquen notícies relatives a l'augment del nombre de procediments concursals, augment de l'atur –de forma acusada al sector constructiu–, augment conflictivitat assumptes arrendaments urbans, etc → elements significatius de la situació de crisi esmentada

COMPARTIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTESS INGRESSATS. JURISDICCIO CIVIL.

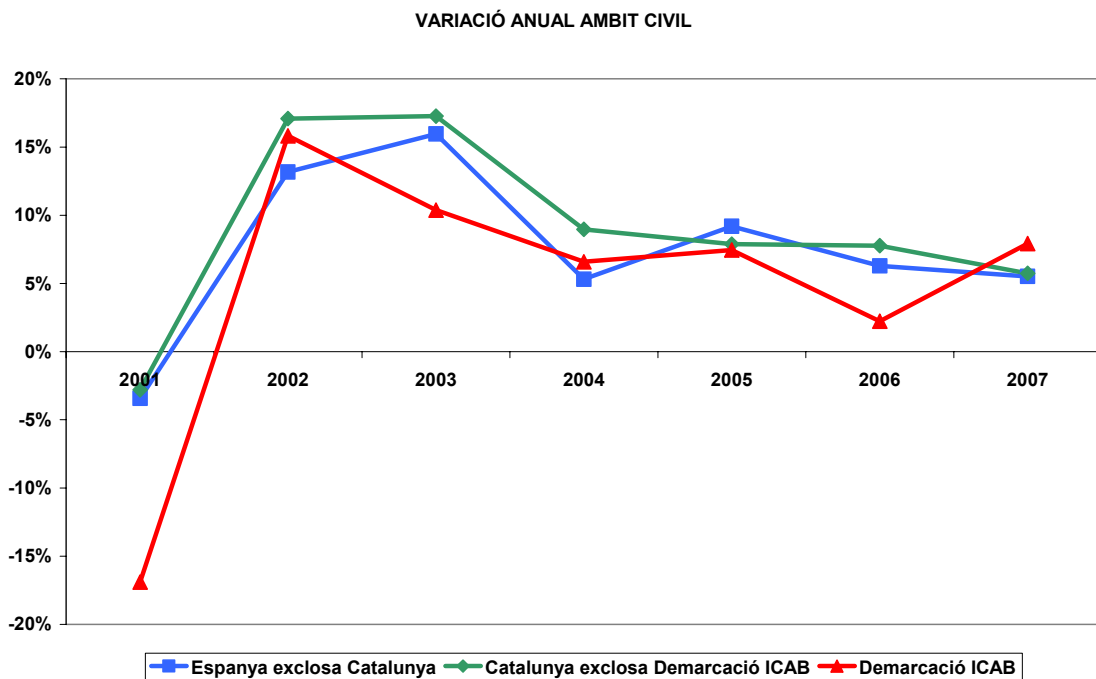
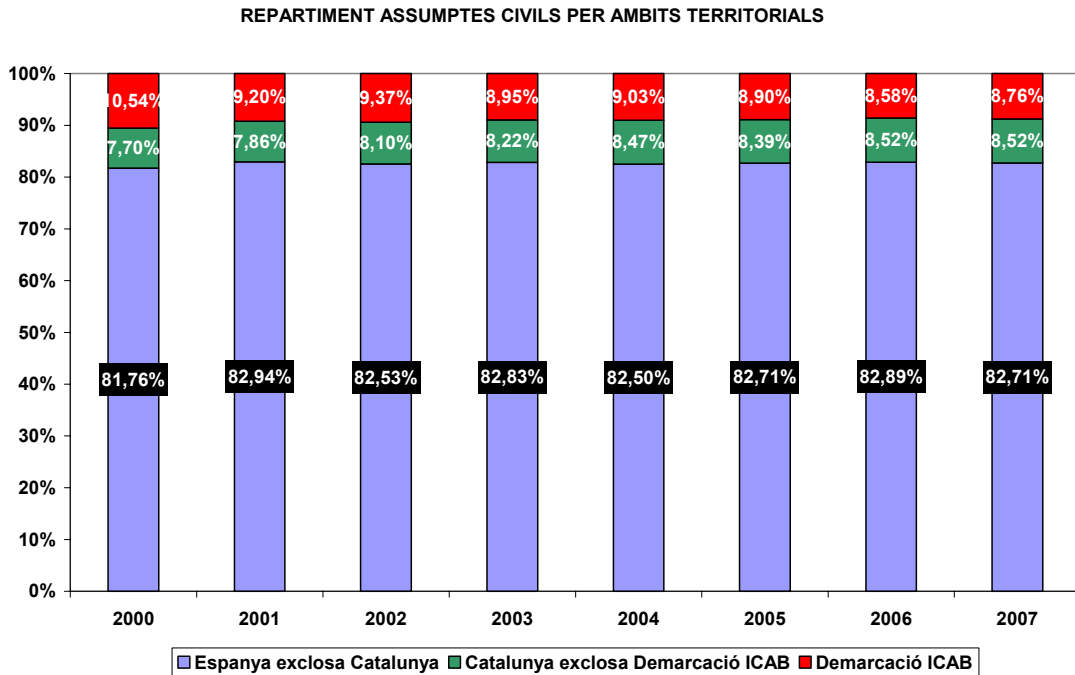

No obstant això, de l'observació dels tres gràfics següents es desprèn una relativa estabilitat que es tradueix en augments progressius moderats en tots tres àmbits estudiats (Espanya, Catalunya, Demarcació ICAB), al llarg del període extractat per a l'estudi.

VARIACIO ASSUMPTESS CIVILS 2000 - 2007

Durant el període comprès entre els anys 2000 i 2007, ambdós inclosos, podem establir una sèrie de similituds entre els tres àmbits territorials estudiats en aquest informe:

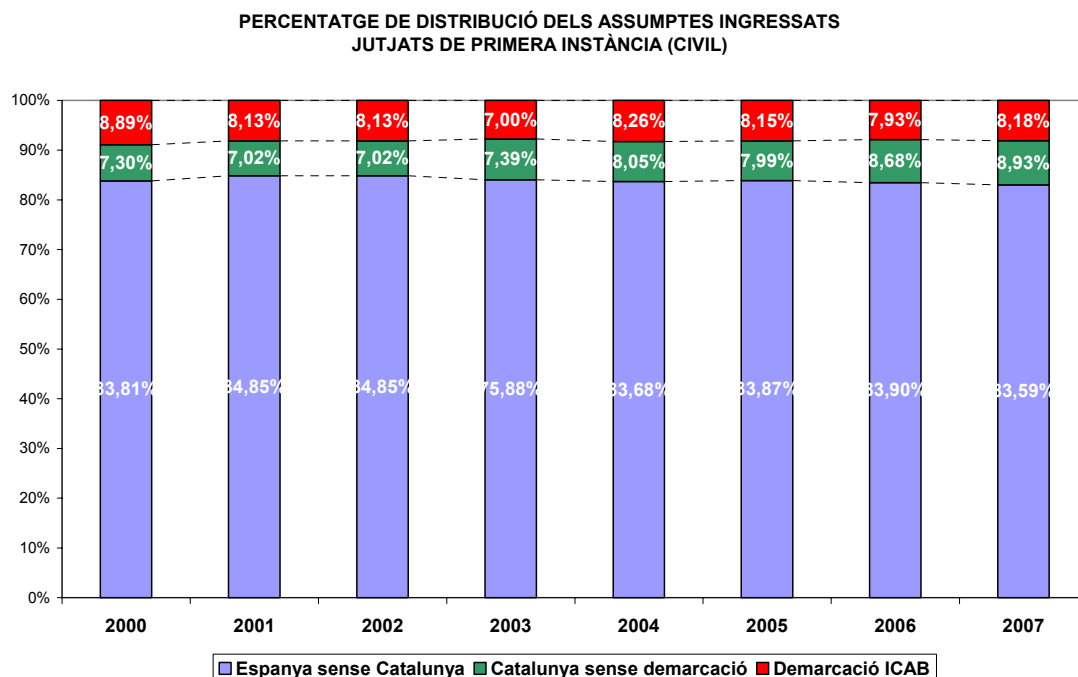
- Espanya continua la línia d'augment; no obstant això, en el 2006 va ingressar un 4,1% més que en el 2007 (increment del 3,4%).

- Catalunya ha seguit la mateixa evolució. Tot i la línia d'incrementos anuals, en el 2007 aquest territori ha experimentat una lleugera desacceleració respecte el 2006 (increment del 3,17% respecte el 4,8% en el 2006).
- La Demarcació ICAB ha presentat, durant el 2007, un increment respecte l'any immediatament anterior del 1,6%, molt menys que l'increment del 4,8% del 2006. Aquesta situació ha influït necessàriament en la càrrega d'assumptes i en l'estat dels indicadors judicials de la Demarcació, com més endavant veurem.

Hem de concloure destacant dos aspectes:

- La càrrega d'assumptes que suporta la Demarcació ICAB en comparació amb l'àmbit territorial català és superior a la de la resta de Catalunya.
- La tendència, des de l'any 2001, a incrementar el volum d'assumptes ingressats, indicador que es comporta de forma diferent segons al territori a que ens referim:
  - o Espanya ha experimentat un augment progressiu des de l'any 2003.
  - o Catalunya presenta fluctuacions a l'alça i a la baixa, si bé durant el període 2005-2007 mostra un increment.
  - o La Demarcació ICAB manté tendència a l'augment progressiu d'assumptes.

Vegem que ocorre amb els assumptes ingressats en primera instància:

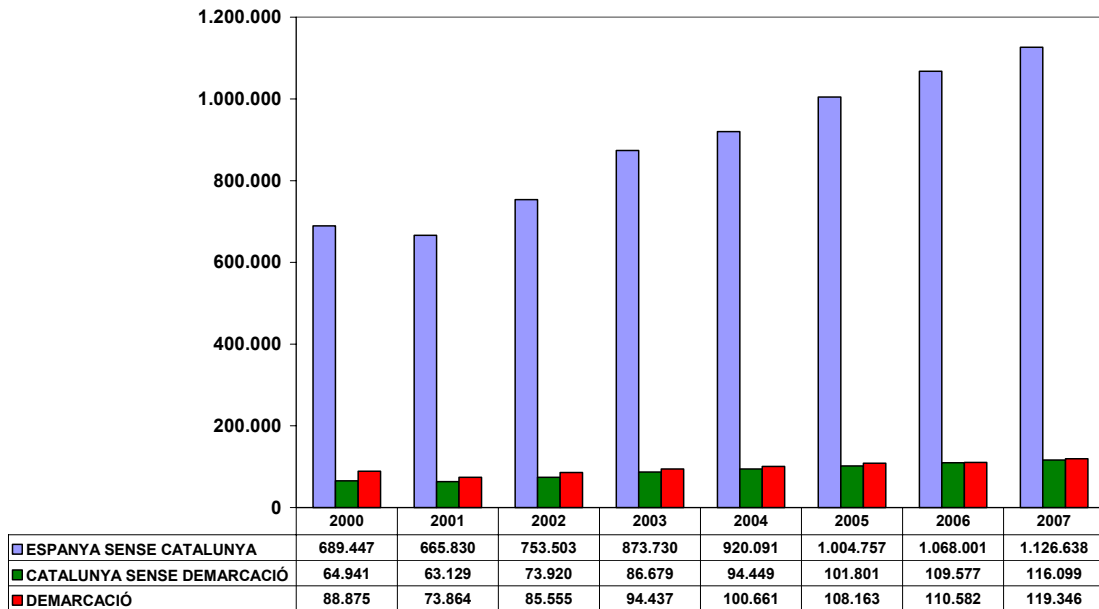

Com s'observa en el gràfic anteriorment mostrat, la tendència seguida en els assumptes ingressats en l'àmbit civil general –que inclou la incoació de procediments en tots els Jutjats i Tribunals de la Jurisdicció–, com únicament en els Jutjats de 1ª Instància, és idèntica.

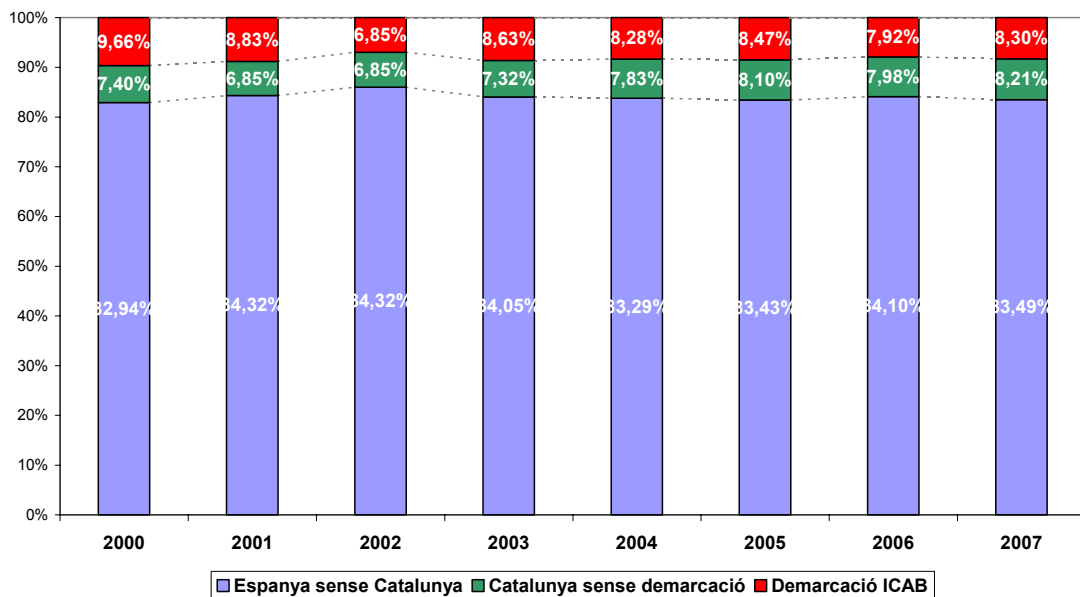
Assumptes resolts

La capacitat resolutiva dels òrgans judicials del civil ha experimentat un increment, tot i que des de 2004 es verifica certament una desacceleració en el creixement en la demarcació ICAB (excepte 2007).

COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTESS INGRESSATS RESOLTS. JURISDICCIÓ CIVIL

PERCENTATGE DELS ASSUMPTESS RESOLTS PER ÀMBITS TERRITORIALS. JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (CIVIL)

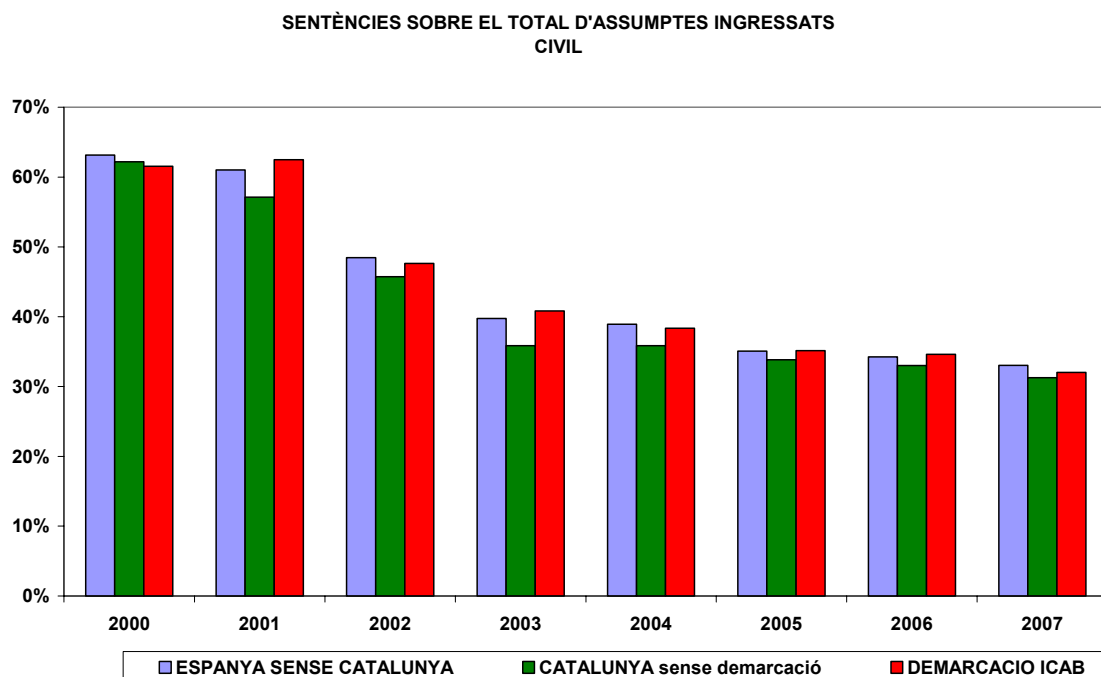
Analitzant més exhaustivament les dades que ens facilita l'observació dels gràfics podem destacar que, amb lleugeres fluctuacions, la capacitat resolutòria de la

totalitat d'òrgans judicials civils és estable, si bé interessa destacar –dins d'aquesta estabilitat-, la progressiva tendència a la merma de capacitat resolutòria dels òrgans adscrits a la Demarcació ICAB –llevat dels anys 2004-2005-, així com el progressiu però lleuger augment de la capacitat resolutòria a Catalunya al llarg del període estudiat, fins a una certa estabilitat durant els anys 2004-2006.

Sentències i interlocutòries

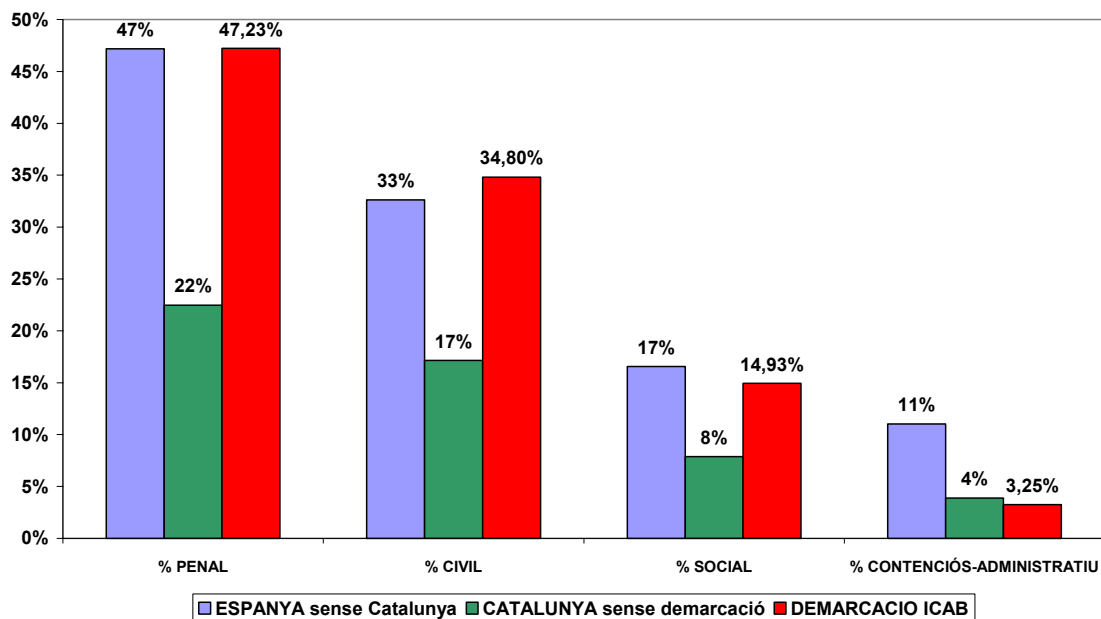
El nombre de sentències en els darrers vuit anys segueix una línia de lleugers augments, amb una tendència a la desacceleració en els darrers dos anys a Espanya (-2% de decreixement) i Catalunya (-4,3% de capacitat resolutiva).

La demarcació ICAB ha disminuït lleugerament (0,16%) el nombre de sentències en relació al 2006.

Com es pot comprovar, des de 2000 el percentatge de sentències en relació als assumptes ingressats, any rere any, és més baix. La gràfica següent que correspon a la mitjana de sentències per ordres jurisdiccionals posa en relleu la disminució de la capacitat de dictar sentències en tots els territoris comparats.

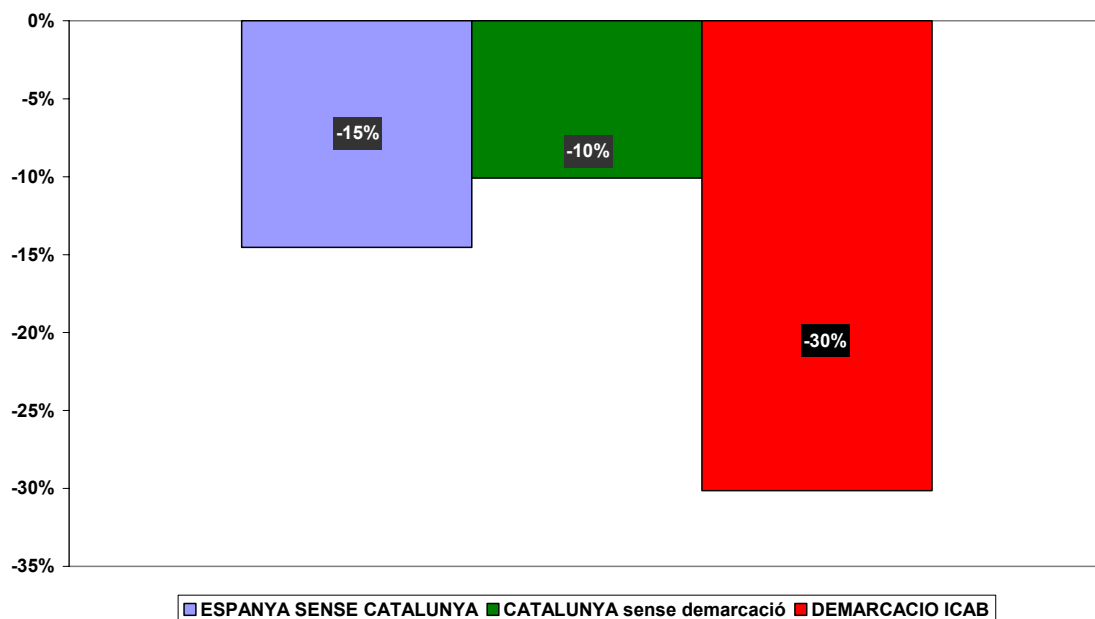
DISTRIBUCIÓ DE LES SENTÈNCIES PER ÀMBITS JURISDICCIONALS (MITJANA 2000-2007)

Insistent en aquesta gràfica, podem observar que és la Jurisdicció Penal la que ostenta la mitjana més alta de Sentències dictades en el període estudiat, si bé, seguida –amb escassa diferència- de la Jurisdicció Civil. Que tingui una mitjana més alta no significa que tingui major capacitat resolutòria, ja que el nombre d'assumptes ingressats és també molt més alt.

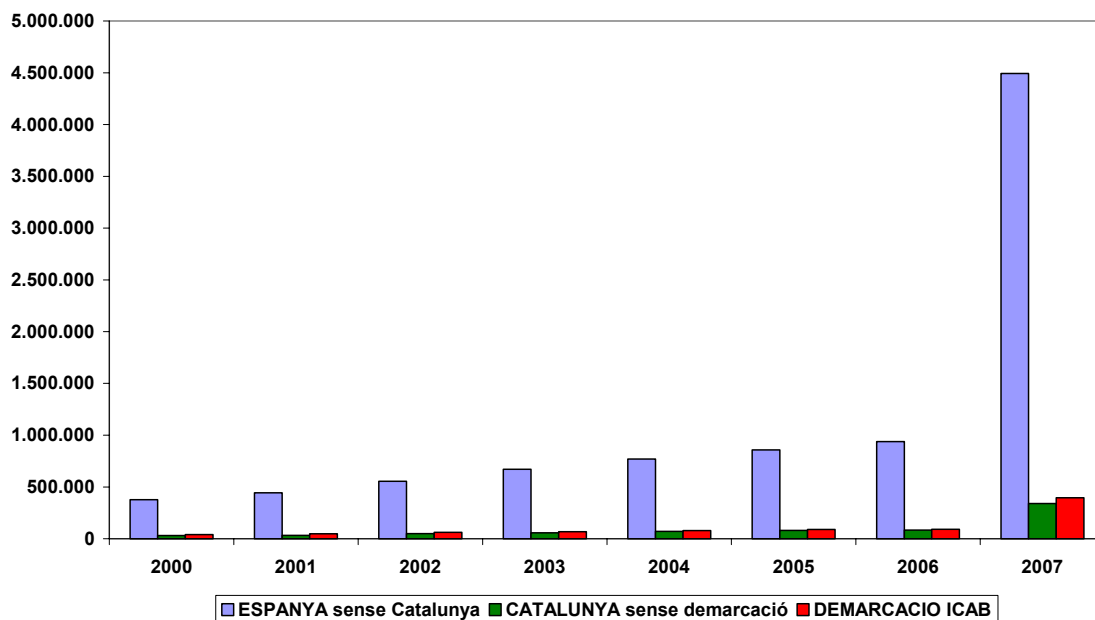
La variació de sentències civils ens mostra que en els darrers 8 anys s'ha perdut capacitat de finalitzar els procediments per sentència.

VARIACIÓ SENTÈNCIES CIVILS 2000-2007

En contrapartida, el nombre d'interlocutòries ha augmentat sobretot en el darrer any, encara que no es pot diferenciar quines han donat lloc a la finalització del procediment i quines són interlocutòries de mer tràmit. Com ja s'ha dit, en relació a la resta de jurisdiccions, una anàlisi exhaustiva de la qualitat i les motivacions de les interlocutòries es donaria un panorama més precís de quin tipus de justícia s'ha dictant en els territoris comparats.

EVOLUCIÓ DE LES INTERLOCUTÒRIES 2000-2007 PER TERRITORIS

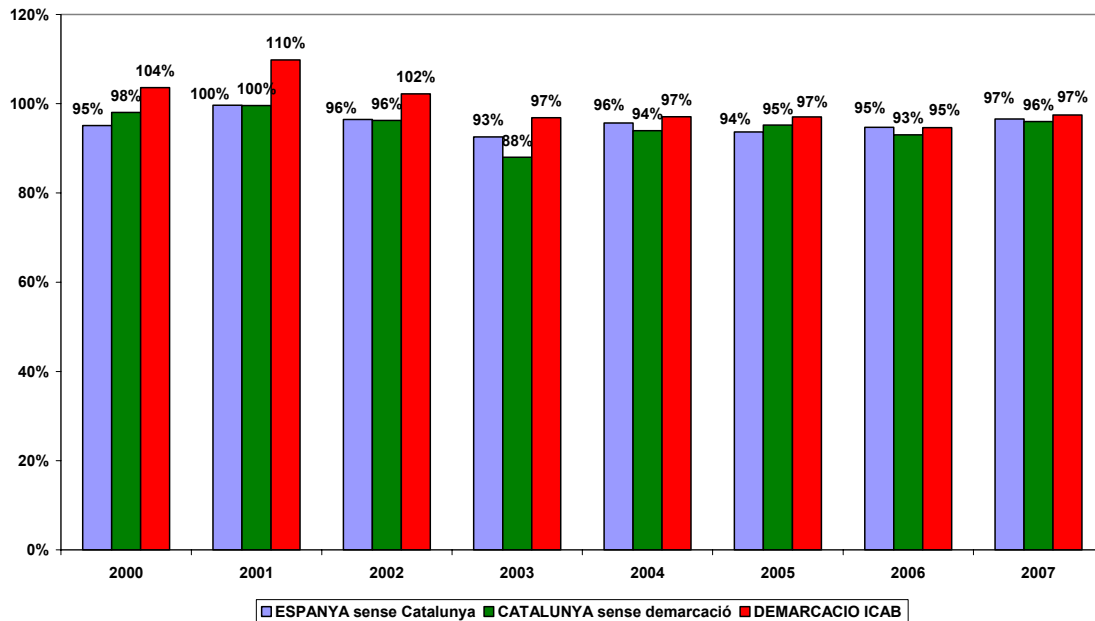

2.4.- Els indicadors judicials: taxa de resolució, pendència i congestió

Taxa de resolució.

Com es pot observar en les gràfiques següents, es confirma la pèrdua de capacitat resolutòria iniciada en el 2001, en tots els territoris comparats i que, amb més o menys oscil·lacions, es manté actualment.

COMPARATIVA TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIO CIVIL

Hem de tenir en compte que la taxa de resolució mostra relació entre els assumptes ingressats i els resolts, sense tenir en compte els assumptes pendents a l'iniciar l'any ni tampoc els pendents en finalitzar-lo.

D'aquesta forma, a Catalunya, es desprèn una lleugera tendència a la baixa (en tots tres indicadors) i en el període comprés entre els anys 2005-2006, dada que vinculada a l'augment del volum d'assumptes ingressats i amb l'augment de la taxa de congestió i pendència, denoten la possible necessitat d'estudiar una acció –per part del Poder Judicial- de creació de nous Jutjats, però un programa de creació de nous Jutjats que es fonamenti en la voluntat de descarregar de treball a certes unitats judicials que a dia d'avui es troben col·lapsades.

No obstant això, caldria canviar l'orientació del criteri seguit fins ara i que es basava en la creació de Jutjats per especialitats –criteri que resulta vàlid, però que resulta necessari matisar mitjançant la intervenció del criteri de la càrrega de treball apuntat, atès que d'altre forma la situació de col·lapse es perpetuarà fins a la cronicitat-.

Una dada interessant a examinar, a fi d'estudiar aquesta possibilitat, és la duració mitja de la resolució dels assumptes en l'àmbit civil⁴

Temps de resposta en mesos de la jurisdicció civil per a Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Espanya	Catalunya	Demarcació ICAB
2000	7,75	7,35	8,19
2001	7,65	7,55	7,75
2002	7,24	6,87	6,86

⁴ Dades obtingudes de les estadístiques judicials elaborades pel CGPJ www.cgpi.es "La Justicia dato a dato 2007". El temps es computa en mesos.

2003	7,38	7,42	6,95
2004	7,12	7,08	6,84
2005	7,09	6,71	6,57
2006	7,64	7,56	7,04
2007	7,11	6,92	6,51
<i>M</i>	7,37	7,18	7,09
<i>DT</i>	0,27	0,33	0,58

Nota. Segons dades del Consejo General del Poder Judicial

TEMPS RESOLUCIÓ ÀMBIT ESTATAL TOTAL ÒRGANS JURISDICCIO CIVIL						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Jutjats 1a Instància</i>	8,8	7,9	7,9	7,7	7,9	7,2
<i>Jutjats Família</i>	4,6	4,3	3,9	4	4,3	4,1
<i>Jutjats Mixtes</i>	8,5	7,8	7,7	7,7	7,9	8,1
Total Instància	7,3	6,7	6,5	6,5	6,7	6,5
Audiència Provincial <i>(mitja recursos única instància)</i>	7,4	6,5	5,6	4,9	4,9	4,55

TEMPS RESOLUCIÓ ÀMBIT CATALUNYA TOTAL ÒRGANS JURISDICCIO CIVIL						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Total Instància	8,3	7,5	7,6	7,5	7,5	7,4
<i>Jutjats 1a Instància</i>						
<i>Jutjats Família</i>						
<i>Jutjats Mixtes</i>						
Audiència Provincial <i>(mitja recursos única instància)</i>	8,9	7,9	7,3	6,4	6,7	6,6

TEMPS RESOLUCIÓ JURISDICCIO CIVIL. ESPANYA					
	2007	2006	2005	2004	2003
J. 1a. Instància	7,2	7,9	7,7	7,9	7,9
J. Família	4,1	4,3	3,9	3,9	4,3
J. 1a Instància i Instrucció	8,1	7,9	7,7	7,7	7,8
J. Mercantil	21,6	15,6	10,6	5,5	
Audiència Provincial	5,1	4,9	4,9	5,6	6,5
TSJ Civil i Penal	3,5	3,7	3,6	3,3	2,9
Tribunal Suprem 1a	27,8	31,2	31,9	32,5	32,2

TEMPS RESOLUCIÓ JURISDICCIÓ PENAL. ESPANYA					
	2007	2006	2005	2004	2003
J. 1a Instància i Instrucció i J. Instrucció	1,8	1,8	1,8	1,8	2
J. Menors	7,3	7,8	8,6	9,2	10,2
J. Vigilància Penitenciària	1	1	1	0,9	0,9
J. Penals	6,2	5,8	5,5	5,5	5,6
Audència Provincial	2,5	2,4	2,4	2,4	2,5
T.S.J. Sala Cili i Penal	1,4	1,6	2,5	2,6	2,4
J. Centrals Instrucció	5,9	6	5,3	6,1	5,7
J. Centrals Penals	4,5	4,5	4,1	4	4
A. N. Sala Penal	2,4	3,3	3,4	3,1	4,2
Tribunal Suprem: Sala 2a	5,7	6,5	8,6	10,5	10,9

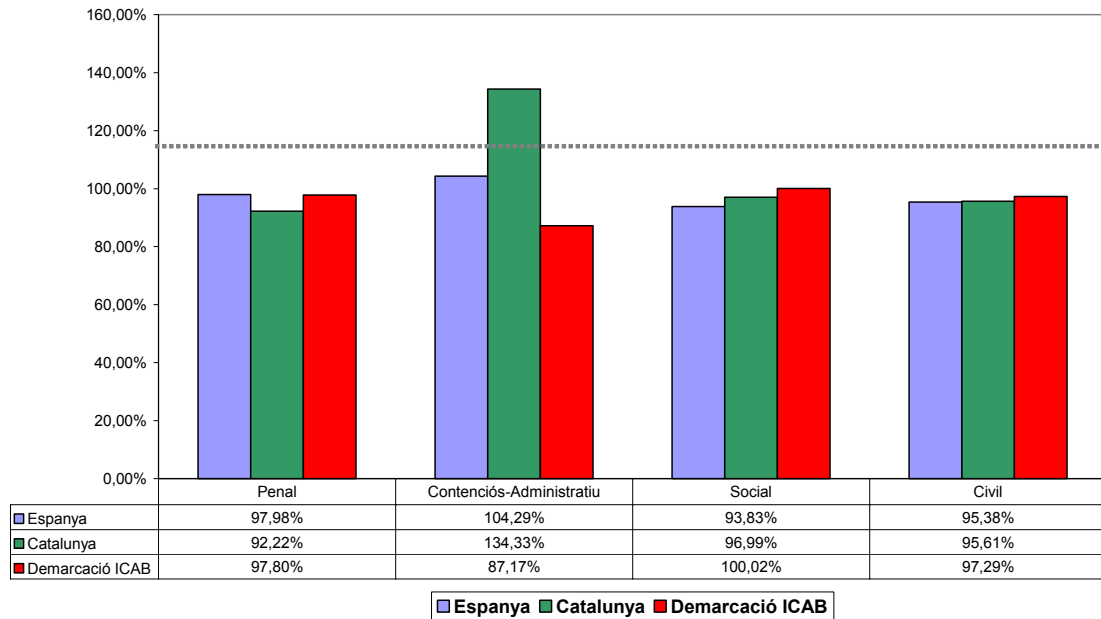
TEMPS RESOLUCIÓ JURISDICCIÓ CONTENCIOS-ADMINISTRATIU. ESPANYA					
	2007	2006	2005	2004	2003
J. Contenciós-Administratiu	10,2	8,9	7,5	5,9	6
T.S.J. Sala del Contenciós	31,6	32,3	29,5	29,2	32,5
J. Central del Contenciós	9,2	7,4	5,7	4	4,5
A. N. Sala del Contenciós	18,2	19,3	19,7	19,2	18,6
Tribunal Suprem: Sala 3a	22,3	22,9	23,1	23,5	23,9

TEMPS RESOLUCIÓ JURISDICCIÓ SOCIAL. ESPANYA					
	2007	2006	2005	2004	2003
J. del Social	5,5	5,3	5,2	5	4,6
T.S.J Sala Social	8	7,8	7,5	7,2	6,9
A.N. Sala Social	3,5	4,1	4,5	3,8	3,6
Tribunal Suprem: Sala 4a	13,1	14	13,5	11,4	9,5

(temps expressats en mesos)

Finalment, si comparem les taxes de resolucions entre les diferents jurisdiccions ens adonem que un any més, la jurisdicció civil té un nivell de resolució semblant al penal i superat pel social.

TAXA RESOLUCIONS MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

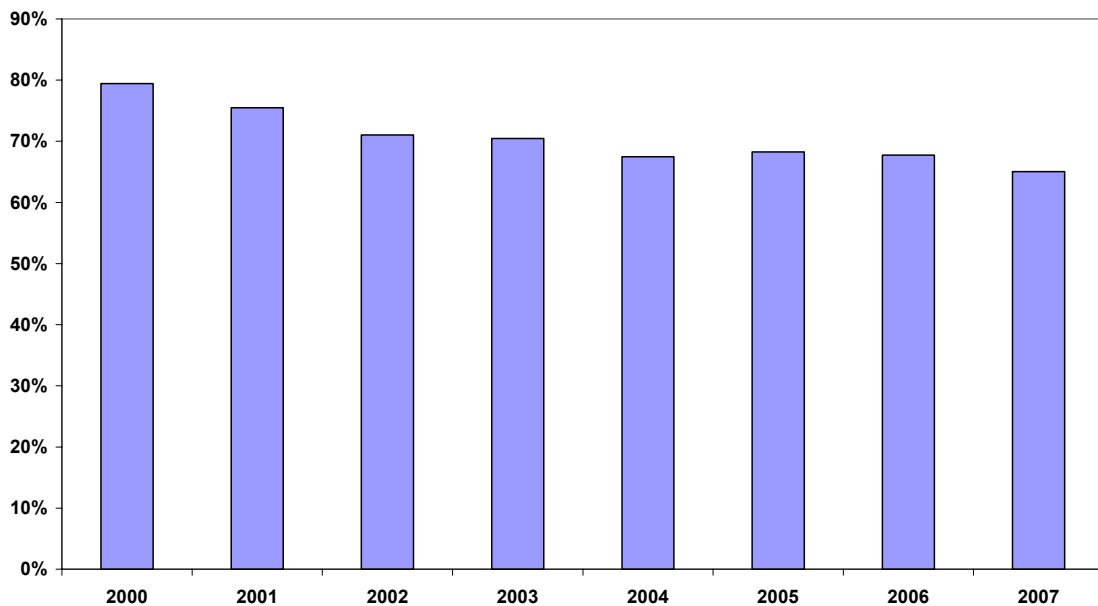

La taxa de pendència

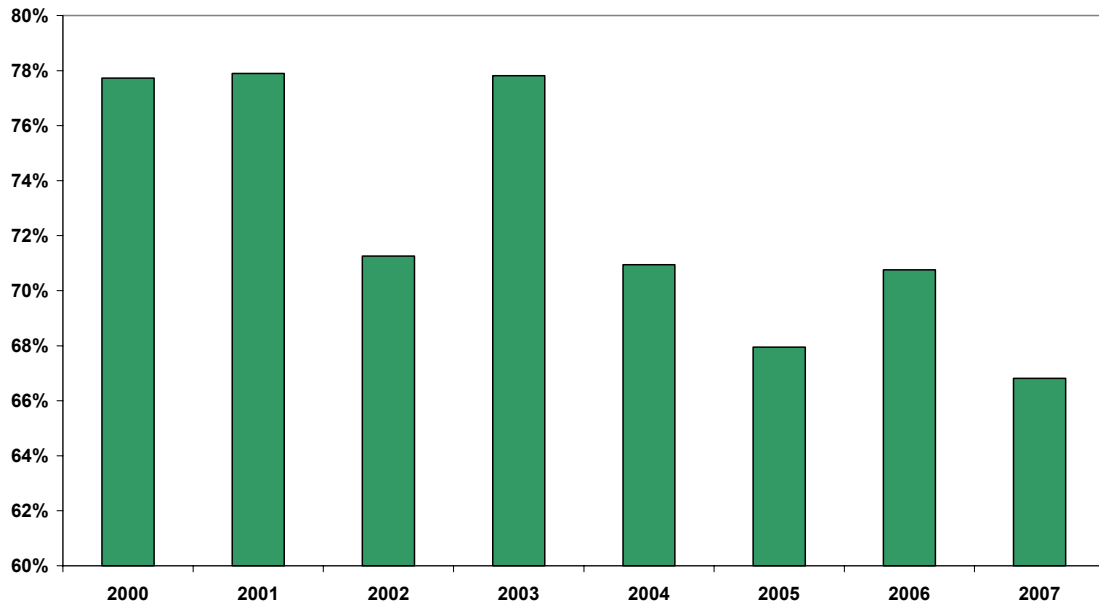
Aquest indicador mostra el nombre d'assumpes que resten per resoldre en un any.

La pendència es manté, s'observa amb una certa disminució en el darrer any com a conseqüència de l'increment de l'activitat resolutiva en tots els territoris comparats. Vegem que ens mostren les gràfiques:

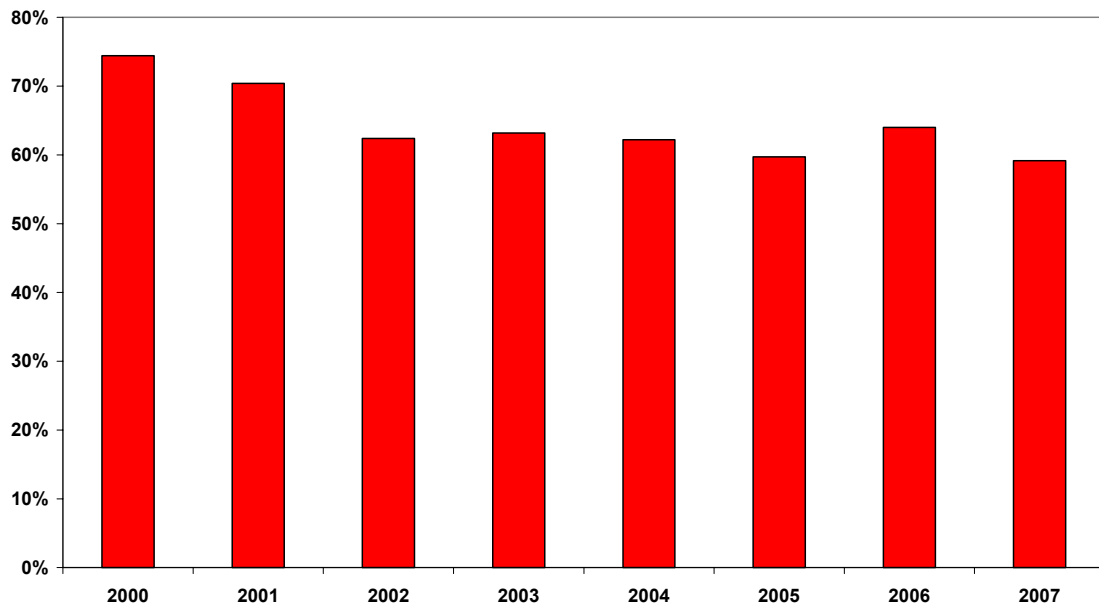
TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIO CIVIL. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

TAXA DE PENDÈNCIA. JURISDICCIO CIVIL. CATALUNYA.

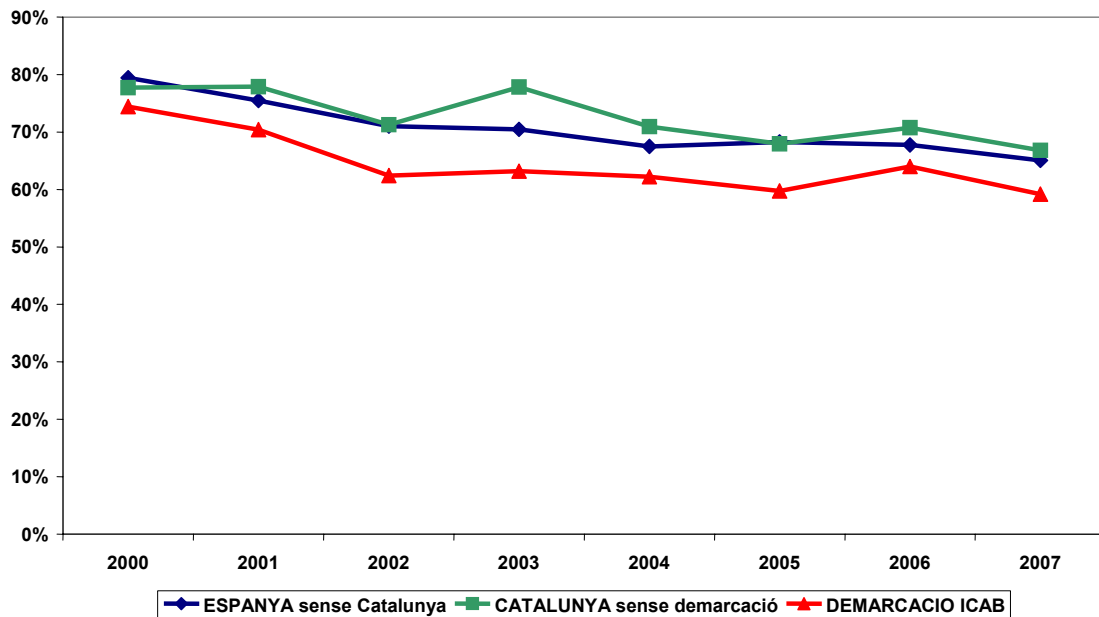
TAXA PENDÈNCIA. JURISDICCIO CIVIL. DEMARCACIO ICAB.

La Demarcació ICAB mostra, a diferència dels altres dos àmbits estudiats, una evolució que, tot i tendir a l'alça durant el període 2006, no arriba a les cotes presentades l'any 2000, mantenint-se per sota d'aquest nivell, però trencant la progressiva tendència a la baixa que s'havia instaurat en la taxa de pendència. En el 2007, la pendència ha tornat a incrementa-se en aquest àmbit territorial.

Vegem la gràfica corresponent a la taxa de pendència dels tres territoris comparats:

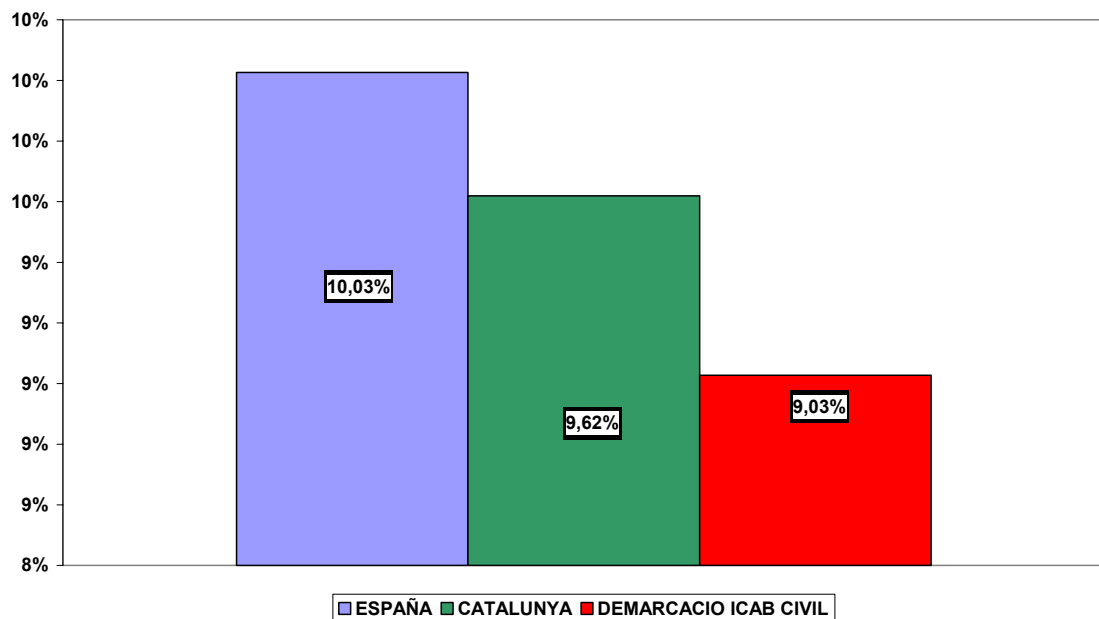
TAXA PENDÈNCIA COMPARADA. JURISDICCIO CIVIL

Es pot apreciar que el territori que presenta una pendència major és Catalunya, seguida d'Espanya i la demarcació ICAB. Les tendències són molt semblants en els territoris comparats.

Dels tres territoris comparats qui té una major pendència continua sent Espanya, seguida de Catalunya i la demarcació ICAB.

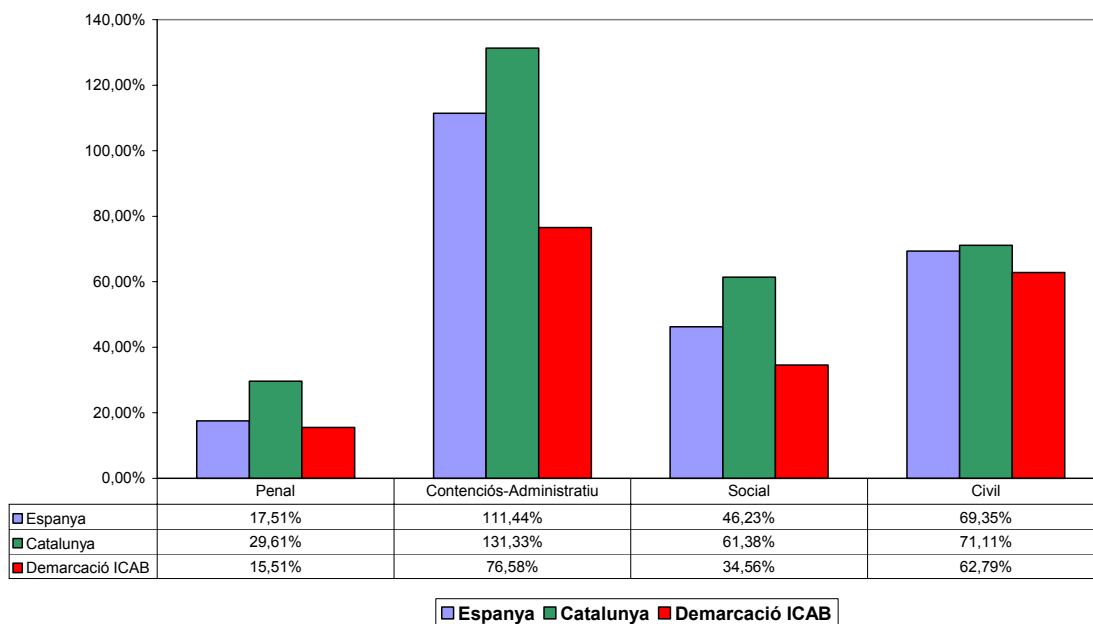
MITJANA TAXA DE PENDÈNCIA 2000-2007. JURISDICCIO CIVIL.

Distribuint les xifres en Jurisdiccions, el gràfic ens mostra que –amb notable diferència– el pitjor panorama respecte a la situació d'assumptes pendents és el

referit a la Jurisdicció Contenciós-Administrativa, en tots els àmbits territorials estudiats, si bé, hem de destacar el fet que seguidament el precedeix la Jurisdicció Civil –a una certa distància però– i destacant el fet que a diferència d'Espanya i Catalunya que es troben al mateix nivell, la Demarcació ICAB presenta millor taxa de pendència.

TAXA PENDÈNCIA MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

Nogensmenys, tot i la previsió establerta, el comportament real de les dades referides a la Demarcació ICAB, a l'àmbit civil, no mostra una evolució favorable, atès que tot i mantenir-se en nivells més favorables que la resta d'àmbits territorials estudiats, la seva tendència ha estat a la pèrdua de capacitat resolutiva, i per tant a l'augment de la taxa de pendència al llarg dels anys, causat segurament per l'evolució creixent d'assumptes ingressats.

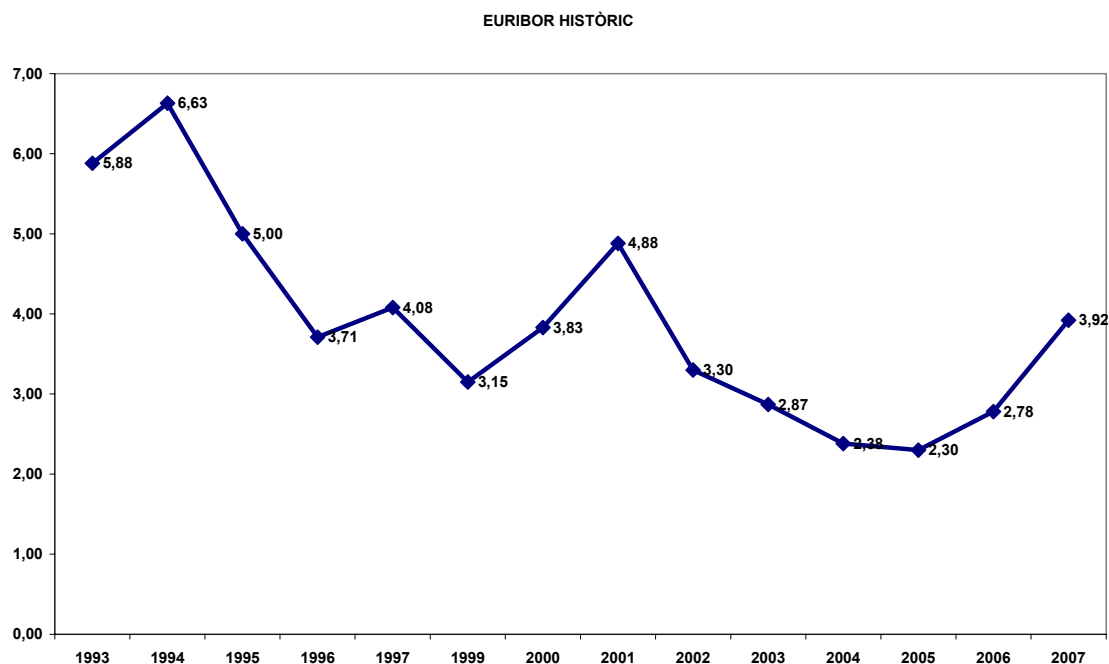
Si posem en relació, l'evolució de la taxa de pendència amb els assumptes ingressats als territoris de Catalunya i Espanya podem establir la següent taula:

ASSUMPTES INGRESSATS JURISDICCIO CIVIL		
ANYS	ESPANYA SENSE CATALUNYA	CATALUNYA SENSE DEMARCACIO ICAB
2000	689.447	64.941
2001	665.830	63.129
2002	753.503	73.920

2003	873.730	86.679
2004	920.091	94.449
2005	1.004.757	101.801
2006	1.068.001	109.577
2007	1.126.638	116.099

Observem que l'evolució és correlativa a ambdós territoris, un descens entre els anys 2000-2001 i un posterior i continuat ascens en els assumptes ingressats des de llavors i fins l'any 2007, destacant una data interessant: l'any 2003 l'augment d'assumptes ingressats en ambdós territoris és el més acusats de tots els anys estudiats, i quadra perfectament amb el repunt que presenten els gràfics relatius a les taxes de pendència l'any 2003.

Si a més, aquestes dades les comparem amb les dades econòmiques relatives a l'evolució històrica del principal índex de referència a l'hora de fixar l'interès variables de les hipoteques –l'Euríbor- podem trobar sorprenents paral·lelismes:

L'evolució de l'euríbor i del volum d'assumptes ingressats, litigiositat, taxa de pendència... en definitiva els indicadors judicials, caminen de forma paral·lela, mostrant una mateixa tendència, llevat de l'impàs de l'any 2003, en que l'euríbor cau a 2,38 i la taxa de pendència als territoris estudiats contràriament creix, cal per tant cercar la causa d'aquest repunt, essent una hipòtesi la publicació de la Llei Concursal 22/03, que va entrar en vigor al setembre de l'any següent.

L'aprovació d'aquesta nova regulació dels procediments de suspensió de pagaments i fallides, que des d'ençà la nova regulació han esdevingut a denominar-se

procediments concursals, va provocar un allau de demandes instades als Jutjats de 1ª Instància abans de la seva entrada en vigor.

D'aquesta manera i segons la següent taula podem verificar l'augment de fallides durant el 2003:

[NOTA: Aquesta estadística inclou des de setembre de 2004 a l'Estadística de Suspensions de Pagaments i Fallides, que es va deixar de publicar amb motiu de l'entrada en vigor de la Llei Concursal de l'1 de setembre de 2004.](#)

SUSPENSIONS PAGAMENTS			
	2002	2003	2004
ESPANYA	408	367	262
CATALUNYA	99	82	67

FALLIDES			
	2002	2003	2004
ESPANYA	629	645	561
CATALUNYA	223	234	203

	2004				2005				2006				2007			
	4rt.r. Trimestre	1r. Trimestre	2n. Trimestre	3r. Trimestre	4rt.r. Trimestre	1r. Trimestre	2n. Trimestre	3r. Trimestre	4rt.r. Trimestre	1r. Trimestre	2n. Trimestre	3r. Trimestre	4rt.r. Trimestre			
Deutors concursats: Total	192	204	259	232	234	270	236	168	232	238	232	210	296			

TOTAL ANUAL	2004	2005	2006	2007
Deutors concursats: Total	192	929	906	976

Les conclusions per tant que podem extreure d'aquesta trobada, de forma general, van encaminades al fet que en el moment en que els tipus d'interès hipotecaris

augmenta, els assumptes ingressats a la Jurisdicció Civil també ho fan, cosa que denota una relació entre crisi hipotecària-econòmica i augment de la litigiositat.

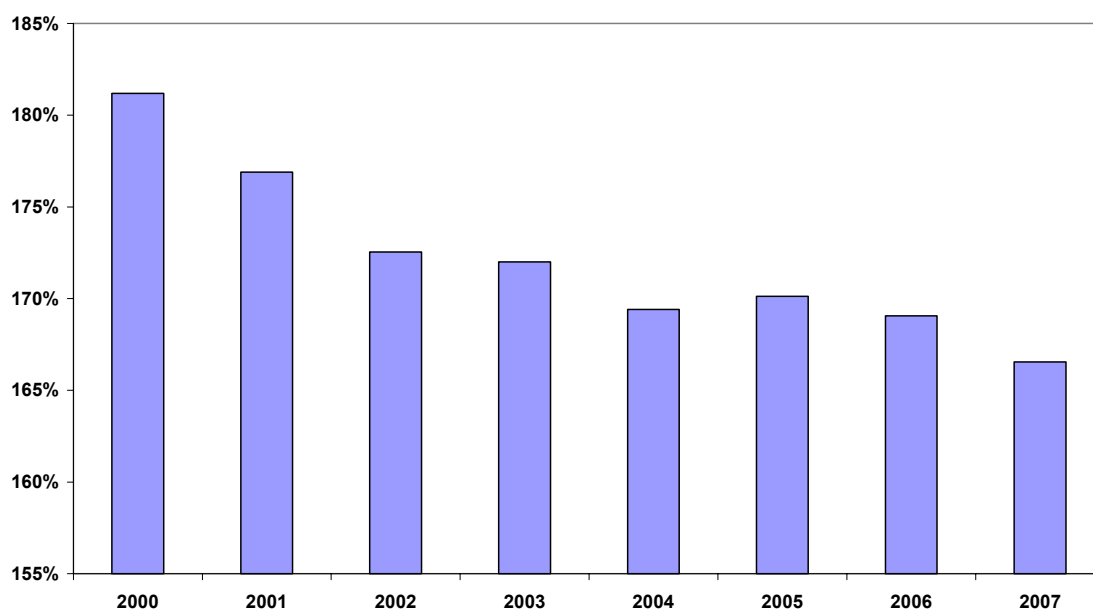
Contràriament a l'evolució presentada, tant a Espanya com a Catalunya, la Demarcació ICAB mostra un millora de la taxa de pendència menys acusada que la mostrada als altres dos àmbits estudiats, si bé mostrant la mateixa tendència a la millora, llevat del repunt experimentat l'any 2003 i el de l'any 2006.

La taxa de congestió

La taxa de congestió que pren en consideració els assumptes pendents a l'inici del període a estudiar, el nombre d'ingressats i els assumptes resolts en un any ens mostra que, tot i que es dibuixa una tendència a la reducció de la congestió en tots els territoris comparats en el darrer any (2007), aquesta continua sent massa elevada, la qual cosa impedeix el funcionament àgil i eficaç que hauria de tenir l'administració de justícia en aquest àmbit jurisdiccional.

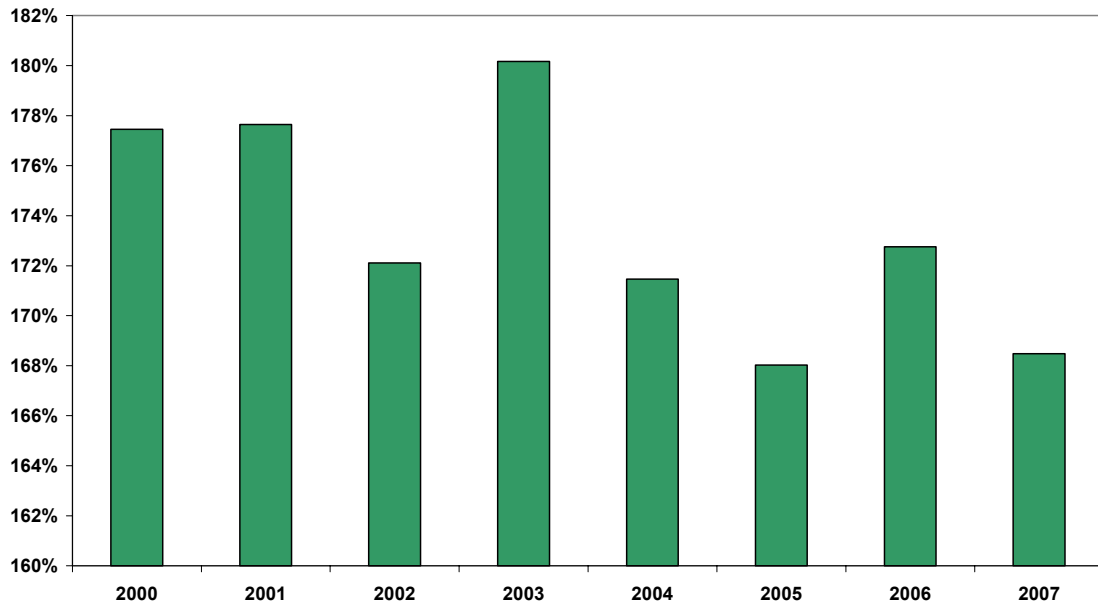
Vegem les gràfiques corresponents:

TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIO CIVIL. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

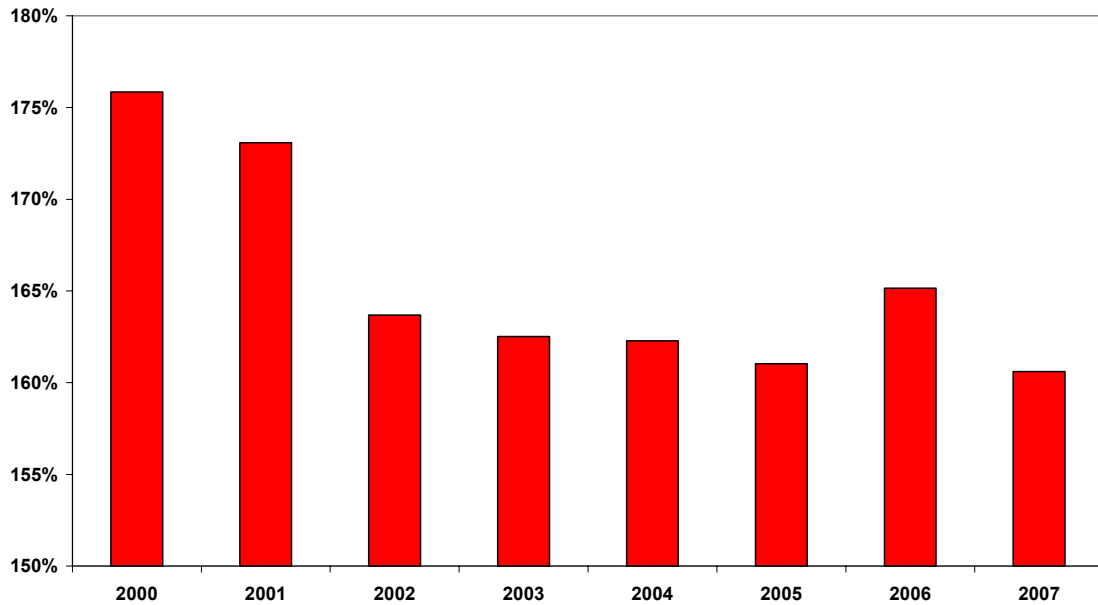

TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIO CIVIL. CATALUNYA SENSE DEMARCACIO ICAB.

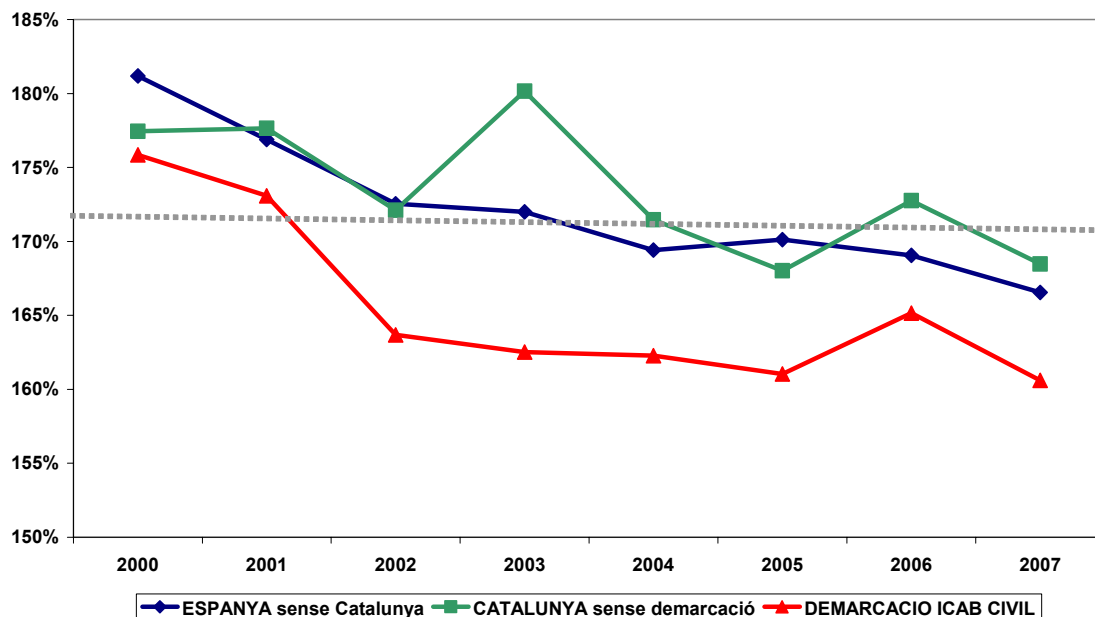

TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIO CIVIL. DEMARCACIO ICAB.

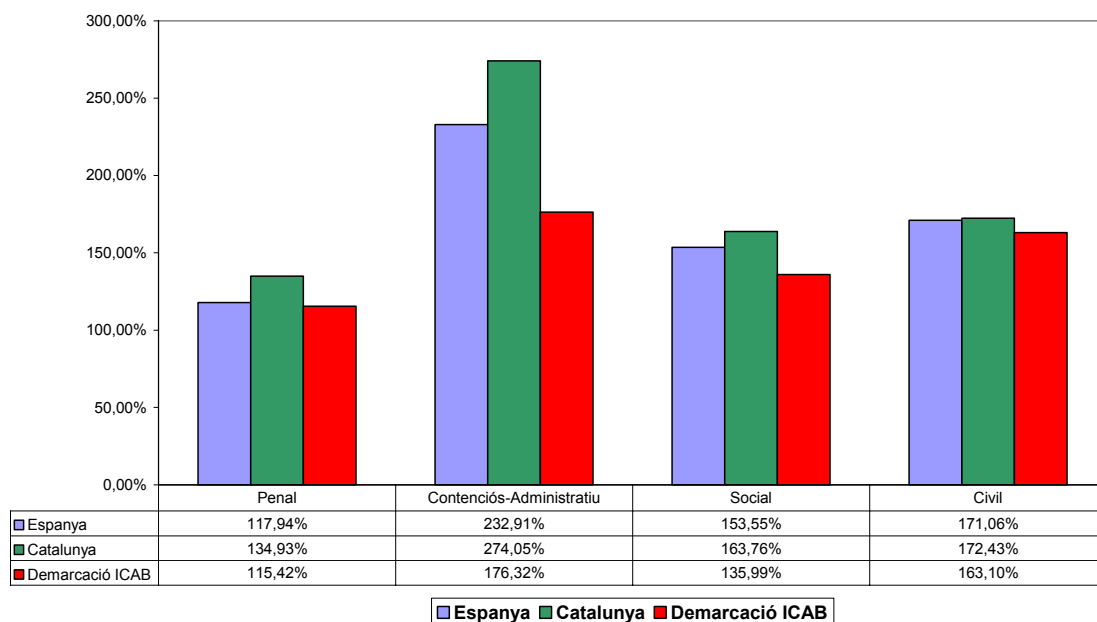
La comparativa en un sol gràfic de la congestió en tots els territoris ens dona un panorama més ampli de la situació de la congestió. Aquest indicador és molt variable i està sotmès a les fluctuacions de la resolució i la pendència.

COMPARATIVA TAXES DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ CIVIL.

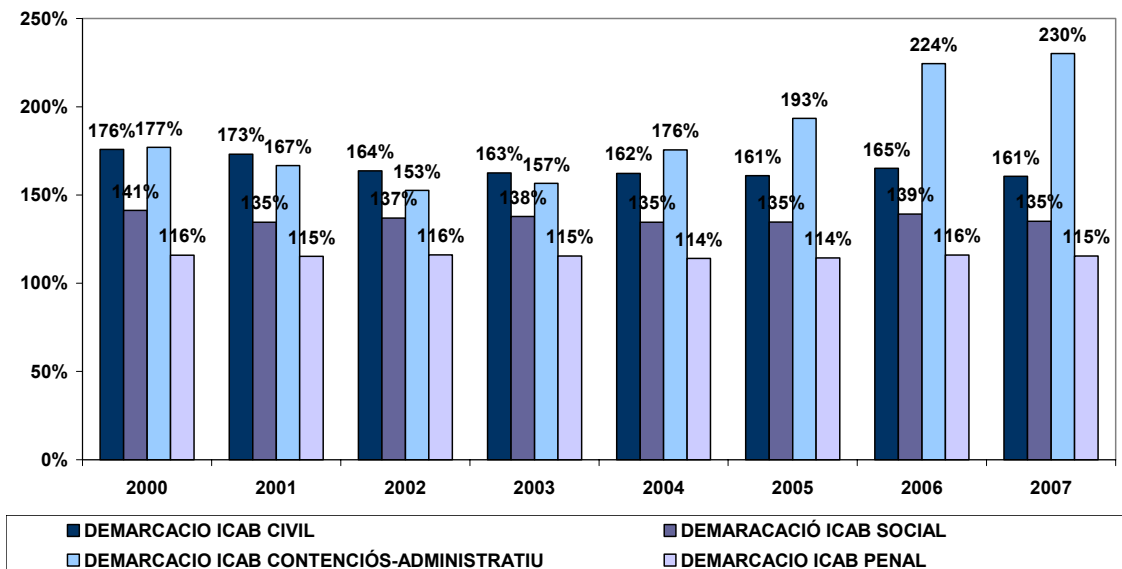
Quan a la comparativa de la congestió entre jurisdiccions observem que confirmant les tendències exposades en l'informe de la justícia anterior, la jurisdicció civil és la segona jurisdicció, després de la contenciós-administratiu que es troba amb un major nombre d'assumptes en tràmit. Ens trobem de nou amb la mateixa situació que l'exposada en parlar de la comparativa entre Jurisdiccions en examinar la taxa de pendència. Vegem la gràfica següent:

TAXA DE CONGESTIÓ MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

Vegem a continuació els percentatges corresponents a la congestió any rere any en la demarcació ICAB:

**COMPARATIVA TAXA DE CONGESTIÓ
DEMARCACIÓ ICAB PER JURISDICCIONS
2000-2007**

Destaca la tendència a l'augment en la congestió del contenciós i es manté en la resta de jurisdiccions. Quan a la que ens ocupa, la civil, com hem dit, la congestió s'ha reduït lleugerament en el darrer any.

Així mateix, la taxa de congestió de la Demarcació ICAB presenta un comportament similar al de la taxa de pendència:

Quan la taxa de pendència millora, paral·lelament millora la taxa de congestió.

Àmbit Civil		
Demarcació ICAB	Taxa Pendència	Taxa Congestió
2001	70%	173%
2002	62%	164%
2003	63%	163%
2004	62%	162%
2005	60%	161%
2006	64%	165%
2007	63%	161%

Nogensmenys, cal destacar el fet que la proporció en la que milloren totes dues taxes esmentades a la Demarcació ICAB és inferior a la presentada als altres dos àmbits territorials -Catalunya i Espanya-.

Àmbit Civil		
Catalunya sense Demarcació ICAB	Taxa Pendència	Taxa Congestió

2001	78%	177%
2002	78%	178%
2003	78%	177%
2004	71%	172%
2005	78%	180%
2006	71%	171%
2007	68%	168%

Àmbit Civil		
Espanya sense Catalunya	Taxa Pendència	Taxa Congestió
2001	0,75	1,77
2002	79%	181%
2003	75%	177%
2004	71%	173%
2005	70%	172%
2006	67%	169%
2007	68%	170%

2.5.- Civil per especialitats

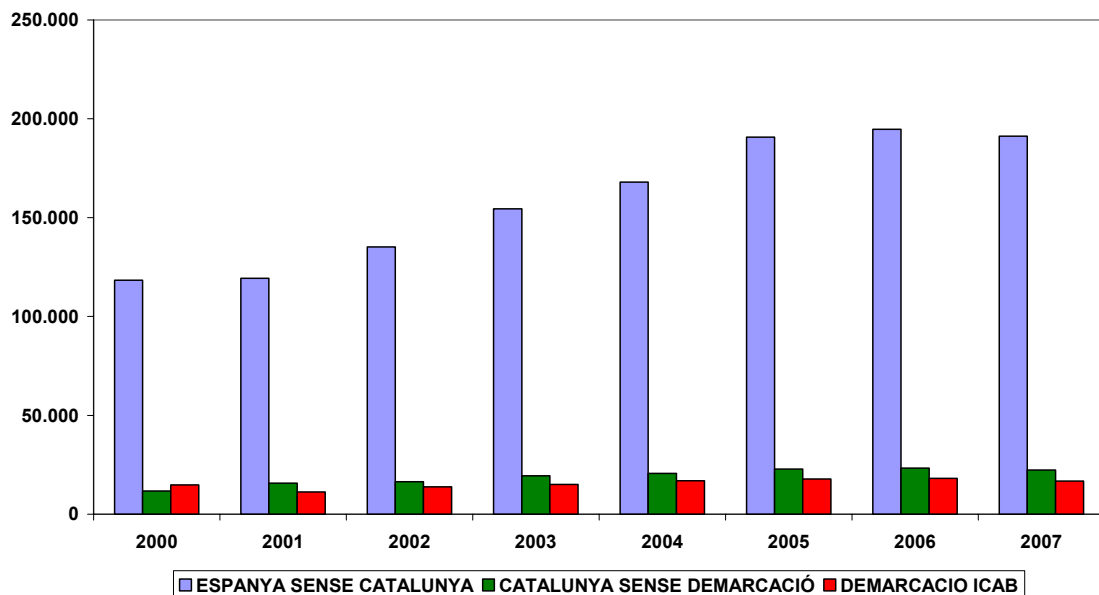
2.5.1.- Jutjats de família

2.5.1.1.- Moviment d'assumpes

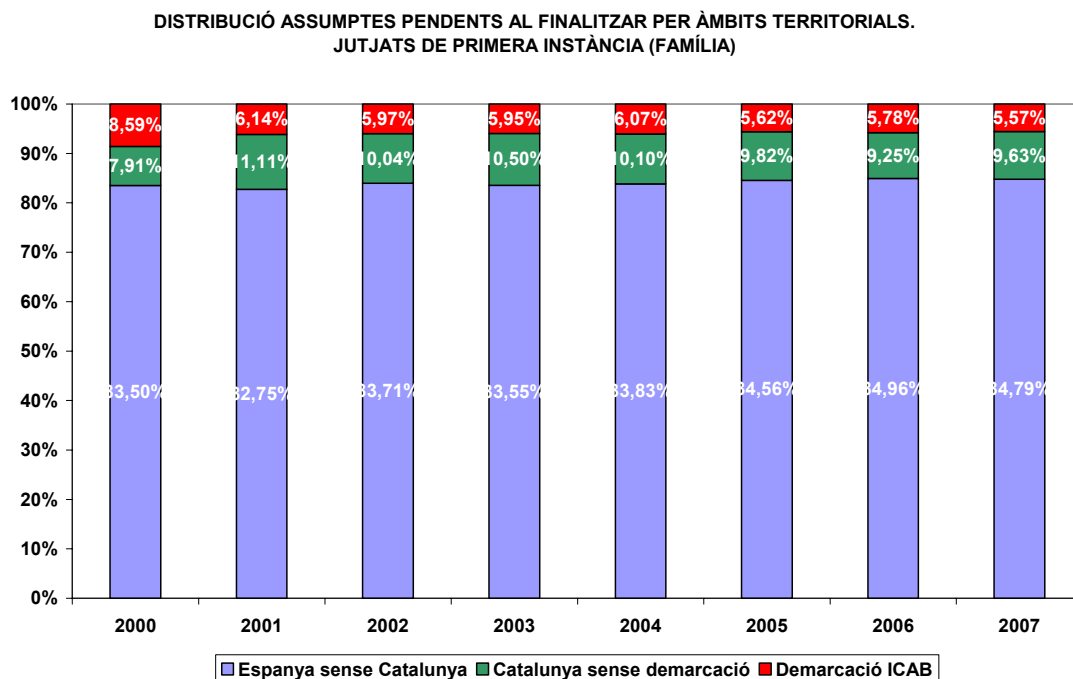
Assumpes ingressats

Després d'un seguit d'incrementos anuals en els assumptes ingressats, enguany (2007) els assumptes han disminuït lleugerament a la demarcació ICAB, trencant la tendència a l'augment. Vegem que ens diuen les gràfiques:

COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPES INGRESSATS ALS JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

La distribució d'assumpes de família entre els diferents territoris comparats dona el següent resultat:

En aquesta gràfica, també és possible veure el traspàs d'assumpes de família de la demarcació ICAB a la resta de Catalunya.

Possibles causes de l'augment i descens en el 2007 dels assumpes de família

La tendència a l'augment dels assumpes ingressats en matèria de família des del 2000 ha sofert una fluctuació a la baixa en el 2007, ja que hi hagut una lleugera disminució d'aquests assumpes: 1,8% a Espanya (sense Catalunya), 4,17% a Catalunya (sense demarcació ICAB) i, finalment, 7,27% en la demarcació ICAB.

No obstant això, com hem dit, sembla més aviat una fluctuació en l'augment que un veritable canvi de tendència. Haurem d'esperar a les xifres dels propers anys per poder confirmar aquest extrem.

La tendència històrica a l'augment d'assumpes de família s'atribueix, segons la memòria del jutjat Degà de Barcelona, publicada al Juny de 2007 a dues causes:

- 1.- La manca de la promoció de la institució de la mediació com a font de resolució extrajudicial de problemàtiques familiars, i que ja s'ha apuntat en aquest informe.⁵
- 2.- La tendència existent entre els professionals del dret a instar en els Jutjats de família accions a fi de provar de solucionar crisis matrimonials, evitant denunciar en primer terme possibles situacions de violència domèstica, a fi d'eludir la vis atractiva dels Jutjats VIDO.

⁵ Cal aclarir que aquesta és una hipòtesi argumentada pel jutjat Degà de Barcelona, i que no ha estat contrastada en aquest informe, motiu pel qual ens limitem a citar-la.

Ara bé, la disminució en l'ingrés que es verifica en el 2007, que esperem iniciï una tendència a consolidar, podria venir causada precisament pel potenciament de la mediació com a mecanisme de resolució de conflictes.

En aquest sentit, en data el Departament de justícia va signar un conveni amb els 14 Col·legis d'advocats per al funcionament de 21 punts de servei d'orientació mediadora a tot Catalunya. Així mateix, el propassat 27 de juny de 2008, el Govern de la Generalitat va aprovar el Projecte de mediació en l'àmbit del dret privat, per poder ampliar els camps d'intervenció d'aquest mitjà de solució de conflictes i descarregar de feina jutjats de Catalunya. El nou text ha de substituir la llei 1/2001, de mediació familiar de Catalunya i n'amplia el contingut.

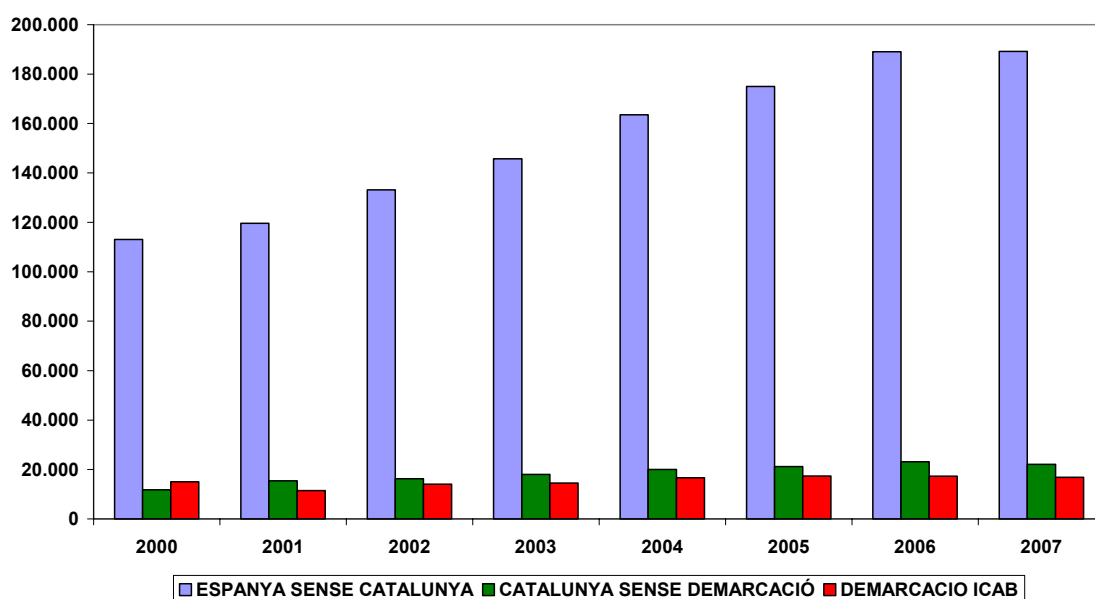
Tanmateix, des de la judicatura s'han impulsat diferents activitats per implantar el servei de mediació familiar. Entre aquestes hem de destacar el protocol presentat pels magistrats Teresa Martín Nájera, Margarita Pérez Salazar i José Luis Utrera Gutiérrez sobre *la implantació de la mediació familiar intrajudicial als jutjats i tribunals que coneixen dels assumptes de família*. Aquest protocol parteix de les experiències pilot impulsades pel Consell General del Poder Judicial i dutes a terme des de l'any 2006 als jutjats de família núm. 18 de Barcelona, núm. 29 de Madrid, núm. 5 de Màlaga, núm. 12 de Palma de Mallorca, núm. 3 de Pamplona i núm. 7 de Sevilla.

Tal i com va enunciar la conselleria de justícia, aquest Protocol pretén descriure les pautes que, amb les adequacions necessàries, puguin servir per implantar un servei de mediació familiar intrajudicial tipus al major nombre possible d'òrgans judicials. (per més informació podeu adreçar-vos a la web que sobre mediació té el departament de justícia, <http://www20.gencat.cat/portal/site/justicia>)

Assumptes resolta

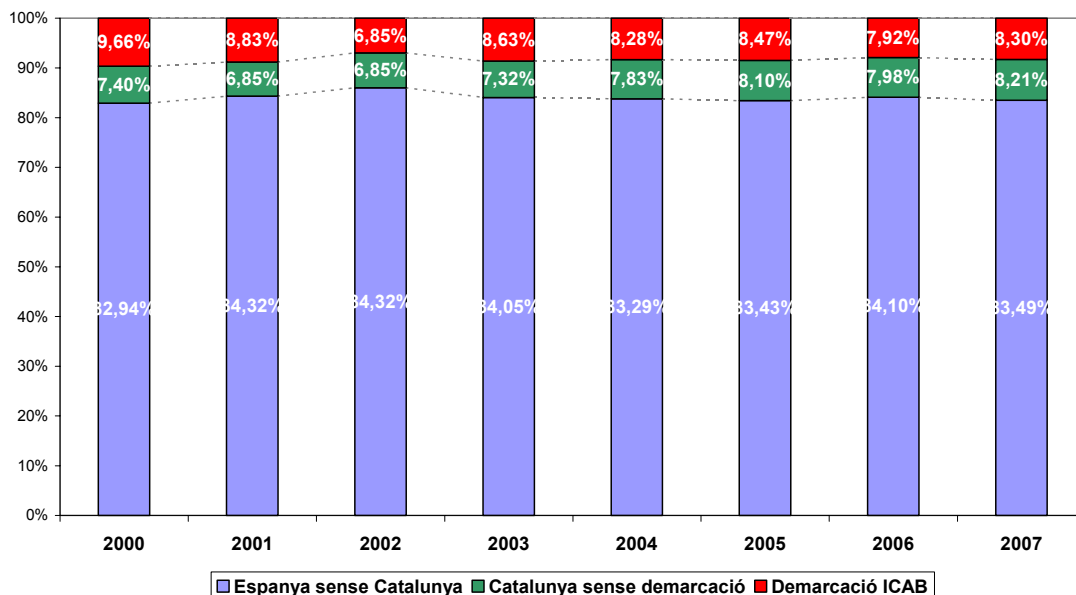
Paral·lelament a la disminució de l'ingrés en el 2007, també es verifica una lleugera disminució en la capacitat de resolució que trenca amb la tendència a l'augment des de l'any 2000.

COMPARATIVA TERRITORIAL DELS ASSUMPTES RESOLTS ALS JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

La distribució d'assumptes resolta presenta la següent situació:

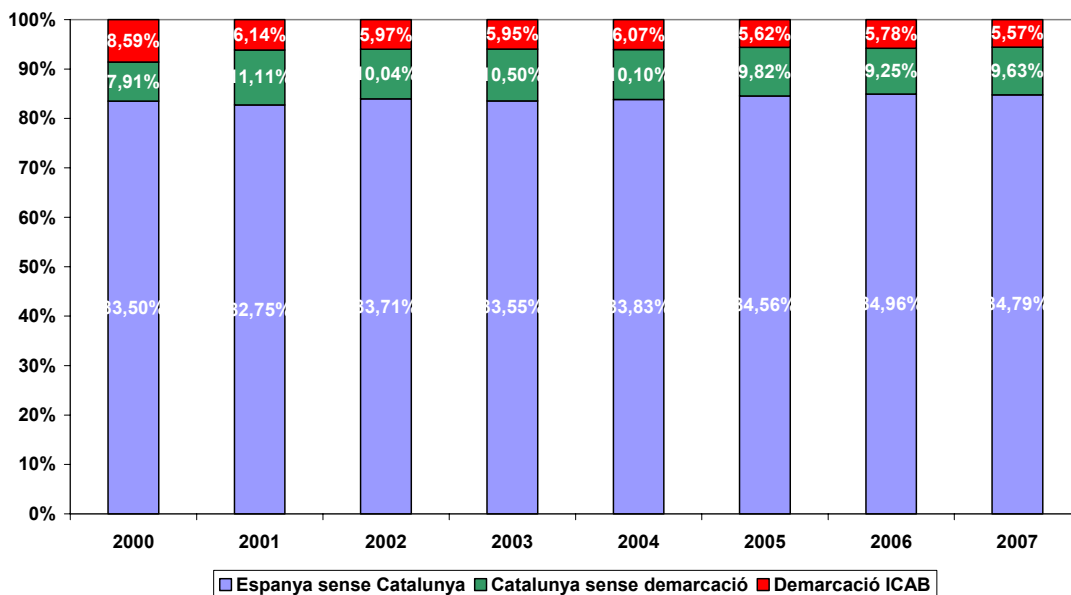
PERCENTATGE DELS ASSUMPTE RESOLTS PER ÀMBITS TERRITORIALS.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (CIVIL)

La demarcació ICAB presenta un major nombre d'assumpes resolta a favor de Catalunya, que en relació als anys anteriors també han disminuït.

Això es tradueix inevitablement en el repartiment d'assumpes pendents entre els territoris, tal com mostra la gràfica següent:

DISTRIBUCIÓ ASSUMPES PENDENTS AL FINALITZAR PER ÀMBITS TERRITORIALS.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

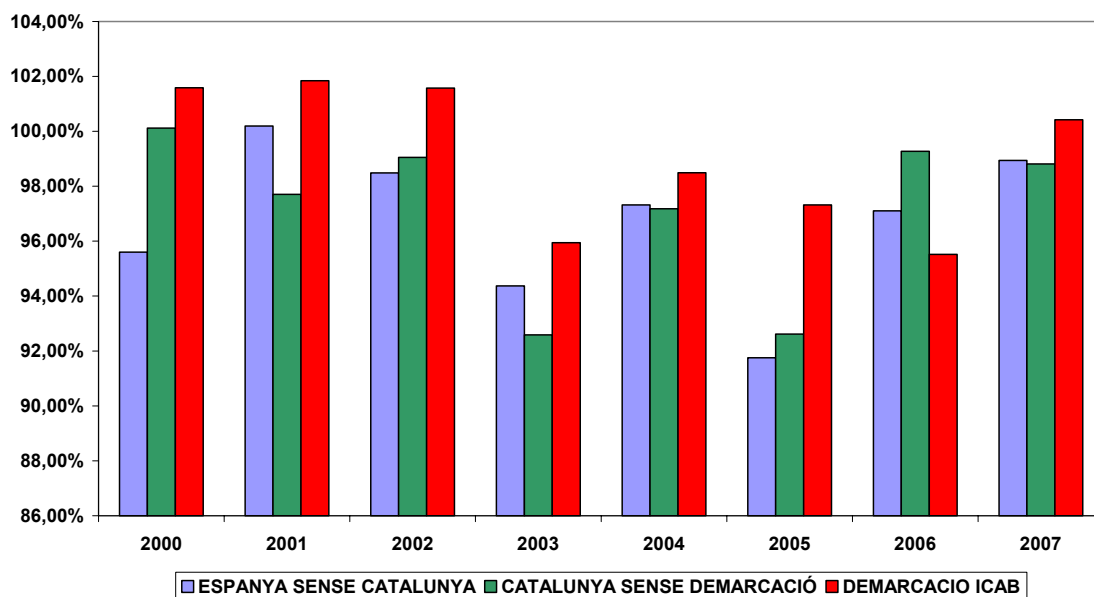

2.5.1.2 Els indicadors judicials en els jutjats de família

Taxa de resolució

Si bé el nombre d'assumpes resolts en el 2007 ha baixat lleugerament, la taxa de resolució que posa en relació la capacitat resolutiva dels òrgans judicials amb els assumpes ingressats, mostra que s'ha millorat la resolució. Això ve donat pel fet que els assumpes ingressats en el 2007 també han disminuït.

TAXES DE RESOLUCIÓ COMPARADES PER ÀMBITS TERRITORIALS.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

Segons la següent taula, les taxes de resolució es distribuirien de la següent manera:

TAXA RESOLUCIÓ JUTJATS FAMÍLIA. COMPARATIVA			
ANY	ESPANYA	CATALUNYA	ICAB
2000	95,60%	100,12%	101,58%
2001	100,19%	97,71%	101,84%
2002	98,49%	99,05%	101,58%
2003	94,37%	92,59%	95,94%
2004	97,32%	97,18%	98,49%
2005	91,76%	92,61%	97,32%
2006	97,11%	99,27%	95,51%

2007	98,94%	98,82%	100,42%
------	--------	--------	---------

Espanya i Catalunya (amb excepció del 2007) han millorat les seves respectives taxes de resolució al llarg dels anys, si bé durant el 2005 van patir un empitjorament, que potser va tenir relació amb l'aprovació de la nova Llei del divorci (Llei 15/05, de 8 de juliol, publicada al BOE de data 9 de juliol de 2005 i en vigor des del dia següent), tot i que segons les dades, sembla que un cop en rodatge, l'esmentada Llei, l'any 2006 i 2007 –tant en l'àmbit estatal com autonòmic-, les taxes de resolució s'han recuperat, tot i l'impressionant augment del nombre de divorcis en detriment de les separacions (conseqüència, per altra banda, lògica derivada de l'aprovació de la Llei).

Aquesta hipòtesi es recolza en les següents dades extretes de les sèries cronològiques de l'INE.⁶

NUL·LITATS, SEPARACIONS I DIVORCIS. DADES ESTATALS

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
TOTAL	99.474	105.534	115.374	122.166	132.789	137.044	145.919	137.510
Nulidades	114	148	186	198	197	168	174	150
Separaciones	61.617	66.144	73.567	76.520	81.618	64.028	18.793	11.583
Divorcios	37.743	39.242	41.621	45.448	50.974	72.848	126.952	125.777

Lamentablement, les xifres que presenta l'evolució de la taxa de resolució de la Demarcació ICAB denoten una constant tendència a l'empitjorament des de l'any 2005, resultant la taxa de resolució més baixa per a tots tres territoris durant l'any 2006, amb l'excepció de l'any 2007 que sembla que es torni a recuperar la dita taxa a nivells d'equilibri (100%, es resol tant com s'ingressa).

Vegem finalment un quadre amb les taxes de resolució anuals dels jutjats de la demarcació ICAB, que ja es va incloure en l'informe anterior, però, que enguany actualitzem amb el 2006 i 2007.

ANY	JUTJAT	TAXA RESOLUCIÓ	TAXA CONGESTIÓ	TAXA PENDÈNCIA
2000		117%	202%	102%
2001		100%	232%	125%
2002		103%	208%	61%
2003		74%	181%	81%
2004		88%	175%	75%
2005		98%	167%	67%
2006		103%	150%	50%
2007		100%	147%	46%
J11 nr. 1 BADALONA				
2000		108%	190%	90%
2001		116%	204%	93%
2002		105%	193%	93%
2003		104%	174%	91%
2004		121%	155%	60%
2005		102%	169%	70%

⁶ www.ine.es dades estadístiques, sèries cronològiques

2006		94%	183%	83%
2007		91%	185%	85%
J1I nr. 1 BARCELONA				
2000		115%	151%	51%
2001		101%	165%	60%
2002		89%	170%	70%
2003		78%	165%	65%
2004		89%	167%	67%
2005		97%	156%	53%
2006		92%	164%	64%
2007		110%	137%	37%
J1I nr. 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		99%	176%	76%
2001		123%	173%	73%
2002		144%	124%	50%
2003		99%	160%	65%
2004		100%	163%	73%
2005		102%	169%	76%
2006		86%	189%	75%
2007		103%	161%	55%
J1I nr. 10 BARCELONA				
2000		64%	353%	253%
2001		121%	259%	151%
2002		110%	233%	77%
2003		86%	197%	97%
2004		82%	219%	122%
2005		104%	193%	95%
2006		110%	176%	73%
2007		123%	139%	39%
J1I nr. 11 BARCELONA				
2000		98%	193%	93%
2001		92%	237%	129%
2002		114%	184%	91%
2003		130%	144%	60%
2004		125%	137%	62%
2005		130%	139%	51%
2006		121%	139%	64%
2007		95%	182%	82%
J1I nr. 12 BARCELONA				
2000		117%	190%	90%
2001		106%	230%	121%
2002		122%	177%	66%
2003		94%	176%	76%
2004		101%	170%	70%
2005		103%	164%	64%
2006		101%	158%	58%
2007		94%	159%	59%
J1I nr. 13 BARCELONA				
2000		149%	157%	57%
2001		123%	162%	62%
2002		135%	122%	22%
2003		142%	105%	5%
2004		97%	111%	11%
2005		73%	148%	48%
2006				
2007				
J1I nr. 14 BARCELONA				

2000		115%	160%	60%
2001		92%	182%	82%
2002		117%	139%	39%
2003		113%	140%	40%
2004		109%	135%	35%
2005		69%	194%	76%
2006				
2007				
J1I nr. 15 BARCELONA				
2000		95%	142%	42%
2001		119%	129%	29%
2002		109%	122%	22%
2003		82%	170%	70%
2004		133%	119%	19%
2005		81%	150%	50%
2006				
2007				
J1I nr. 16 BARCELONA				
2000		108%	150%	50%
2001		183%	114%	14%
2002		77%	151%	51%
2003		114%	145%	45%
2004		98%	147%	47%
2005		100%	151%	51%
2006				
2007				
J1I nr. 17 BARCELONA				
2000		109%	160%	60%
2001		120%	146%	46%
2002		97%	172%	72%
2003		119%	146%	46%
2004		97%	153%	53%
2005		100%	145%	48%
2006				
2007				
J1I nr. 18 BARCELONA				
2000		99%	125%	25%
2001		95%	133%	33%
2002		121%	118%	18%
2003		80%	156%	56%
2004		150%	121%	21%
2005		85%	141%	41%
2006				
2007				
J1I nr. 19 BARCELONA				
2000		67%	263%	163%
2001		116%	206%	101%
2002		101%	190%	78%
2003		61%	235%	135%
2004		82%	221%	121%
2005		87%	216%	86%
2006		98%	169%	69%
2007		101%	159%	49%
J1I nr. 2 BADALONA				
2000		176%	155%	55%
2001		125%	185%	80%
2002		105%	180%	80%
2003		79%	219%	123%

2004		97%	182%	74%
2005		83%	210%	53%
2006		82%	172%	72%
2007		92%	171%	72%
J1I nr. 2 BARCELONA				
2000		98%	161%	61%
2001		108%	149%	49%
2002		92%	157%	57%
2003		80%	156%	56%
2004		91%	159%	59%
2005		105%	141%	41%
2006		100%	141%	41%
2007		86%	157%	57%
J1I nr. 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		132%	172%	72%
2001		115%	192%	88%
2002		104%	189%	92%
2003		100%	175%	78%
2004		91%	198%	98%
2005		105%	176%	76%
2006		109%	162%	66%
2007		102%	163%	63%
J1I nr. 20 BARCELONA				
2000		128%	165%	65%
2001		126%	160%	68%
2002		108%	161%	61%
2003		92%	171%	71%
2004		113%	144%	62%
2005		108%	157%	57%
2006		89%	179%	81%
2007		98%	169%	69%
J1I nr. 21 BARCELONA				
2000		123%	175%	75%
2001		117%	184%	84%
2002		104%	178%	78%
2003		101%	166%	66%
2004		98%	164%	64%
2005		109%	148%	48%
2006		90%	168%	68%
2007		96%	163%	63%
J1I nr. 22 BARCELONA				
2000		111%	184%	84%
2001		116%	178%	70%
2002		111%	152%	59%
2003		93%	171%	71%
2004		83%	188%	88%
2005		103%	172%	77%
2006		88%	207%	107%
2007		115%	159%	53%
J1I nr. 23 BARCELONA				
2000		90%	352%	252%
2001		154%	274%	174%
2002		170%	172%	41%
2003		91%	173%	73%
2004		92%	175%	57%
2005		92%	165%	54%
2006		91%	163%	62%

2007		105%	147%	45%
J1I nr. 24 BARCELONA				
2000		152%	176%	76%
2001		134%	192%	92%
2002		107%	186%	86%
2003		84%	212%	112%
2004		94%	196%	96%
2005		99%	192%	80%
2006		90%	195%	96%
2007		113%	165%	66%
J1I nr. 25 BARCELONA				
2000		113%	177%	77%
2001		145%	151%	54%
2002		122%	136%	36%
2003		101%	135%	35%
2004		87%	156%	56%
2005		95%	154%	54%
2006		92%	164%	64%
2007		110%	139%	39%
J1I nr. 26 BARCELONA				
2000		126%	173%	73%
2001		127%	180%	80%
2002		120%	154%	88%
2003		137%	137%	37%
2004		113%	132%	34%
2005		107%	129%	30%
2006		93%	139%	39%
2007		109%	123%	23%
J1I nr. 27 BARCELONA				
2000		131%	148%	48%
2001		142%	130%	44%
2002		111%	138%	44%
2003		100%	139%	49%
2004		85%	175%	75%
2005		100%	164%	63%
2006		95%	174%	74%
2007		104%	150%	55%
J1I nr. 28 BARCELONA				
2000		151%	185%	72%
2001		145%	168%	67%
2002		137%	134%	50%
2003		107%	144%	48%
2004		96%	155%	58%
2005		104%	149%	57%
2006		88%	181%	81%
2007		120%	138%	51%
J1I nr. 29 BARCELONA				
2000		91%	192%	92%
2001		89%	245%	85%
2002		104%	149%	45%
2003		83%	150%	50%
2004		89%	159%	55%
2005		93%	153%	53%
2006		91%	161%	61%
2007		95%	157%	58%
J1I nr. 3 BADALONA				
2000		99%	200%	100%
2001		119%	204%	96%

2002		104%	189%	89%
2003		85%	206%	106%
2004		83%	225%	128%
2005		122%	170%	70%
2006		96%	171%	71%
2007		96%	183%	83%
J1I nr. 3 BARCELONA				
2000		104%	133%	33%
2001		91%	143%	43%
2002		105%	142%	42%
2003		74%	161%	62%
2004		97%	142%	40%
2005		94%	138%	40%
2006		102%	138%	38%
2007		98%	135%	35%
J1I nr. 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		121%	189%	89%
2001		129%	187%	96%
2002		111%	185%	88%
2003		107%	166%	64%
2004		98%	172%	73%
2005		108%	166%	51%
2006		110%	137%	41%
2007		100%	143%	46%
J1I nr. 30 BARCELONA				
2000		113%	185%	85%
2001		125%	179%	50%
2002		144%	108%	48%
2003		100%	159%	60%
2004		95%	163%	64%
2005		98%	164%	68%
2006		93%	175%	75%
2007		99%	165%	57%
J1I nr. 31 BARCELONA				
2000		120%	195%	104%
2001		124%	198%	84%
2002		90%	214%	114%
2003		82%	219%	119%
2004		104%	191%	91%
2005		100%	196%	96%
2006		89%	215%	115%
2007		92%	207%	107%
J1I nr. 32 BARCELONA				
2000		104%	239%	84%
2001		119%	193%	73%
2002		113%	151%	72%
2003		102%	167%	69%
2004		126%	130%	88%
2005		121%	174%	72%
2006		96%	190%	90%
2007		90%	197%	97%
J1I nr. 33 BARCELONA				
2000		95%	261%	161%
2001		112%	274%	109%
2002		98%	206%	106%
2003		98%	186%	86%
2004		94%	196%	97%

2005		119%	159%	60%
2006		103%	166%	66%
2007		95%	167%	67%
J1I nr. 34 BARCELONA				
2000		129%	165%	65%
2001		108%	188%	86%
2002		99%	187%	80%
2003		98%	181%	92%
2004		87%	217%	123%
2005		107%	169%	69%
2006		95%	186%	83%
2007		101%	175%	76%
J1I nr. 35 BARCELONA				
2000		128%	231%	131%
2001		131%	241%	70%
2002		110%	164%	64%
2003		96%	165%	65%
2004		91%	178%	90%
2005		106%	170%	59%
2006		89%	177%	77%
2007		112%	140%	40%
J1I nr. 36 BARCELONA				
2000		99%	219%	119%
2001		123%	220%	113%
2002		138%	159%	59%
2003		98%	169%	65%
2004		103%	158%	61%
2005		111%	148%	48%
2006		107%	140%	40%
2007		104%	135%	35%
J1I nr. 37 BARCELONA				
2000		129%	182%	82%
2001		128%	194%	87%
2002		104%	186%	94%
2003		101%	184%	89%
2004		90%	195%	98%
2005		100%	197%	97%
2006		85%	234%	92%
2007		101%	163%	67%
J1I nr. 38 BARCELONA				
2000		97%	178%	76%
2001		112%	187%	79%
2002		103%	170%	65%
2003		92%	173%	74%
2004		99%	162%	71%
2005		111%	156%	60%
2006		96%	167%	68%
2007		102%	154%	55%
J1I nr. 39 BARCELONA				
2000		97%	138%	38%
2001		105%	139%	39%
2002		96%	136%	36%
2003		71%	167%	67%
2004		83%	171%	71%
2005		79%	192%	91%
2006		89%	190%	90%
2007		95%	174%	50%
J1I nr. 4 BADALONA				

2000		92%	247%	147%
2001		102%	271%	162%
2002		133%	185%	85%
2003		96%	205%	105%
2004		92%	218%	118%
2005		108%	184%	57%
2006		92%	176%	75%
2007		99%	165%	65%
J1I nr. 4 BARCELONA				
2000		101%	162%	62%
2001		122%	142%	42%
2002		102%	139%	39%
2003		73%	161%	61%
2004		76%	190%	89%
2005		83%	187%	87%
2006		74%	223%	123%
2007		104%	178%	78%
J1I nr. 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		114%	132%	32%
2001		126%	110%	10%
2002		97%	114%	14%
2003		100%	113%	13%
2004		98%	114%	14%
2005		97%	117%	17%
2006		98%	120%	20%
2007		90%	132%	32%
J1I nr. 40 BARCELONA				
2000		117%	178%	78%
2001		118%	193%	93%
2002		107%	180%	80%
2003		84%	203%	103%
2004		97%	191%	91%
2005		109%	170%	72%
2006		117%	147%	65%
2007		110%	155%	55%
J1I nr. 41 BARCELONA				
2000		109%	184%	84%
2001		99%	241%	94%
2002		100%	176%	76%
2003		88%	185%	87%
2004		87%	200%	68%
2005		94%	169%	70%
2006		105%	151%	61%
2007		102%	156%	51%
J1I nr. 42 BARCELONA				
2000		118%	178%	62%
2001		114%	176%	75%
2002		114%	151%	58%
2003		110%	142%	42%
2004		104%	139%	37%
2005		95%	145%	49%
2006		98%	150%	51%
2007		93%	158%	58%
J1I nr. 43 BARCELONA				
2000		107%	198%	99%
2001		141%	174%	74%
2002		117%	161%	61%

2003		101%	162%	63%
2004		103%	155%	62%
2005		66%	215%	115%
2006		177%	132%	25%
2007		96%	140%	40%
J1I nr. 44 BARCELONA				
2000		96%	135%	35%
2001		102%	132%	32%
2002		111%	122%	22%
2003		103%	129%	29%
2004		103%	130%	30%
2005		89%	139%	39%
2006				
2007				
J1I nr. 45 BARCELONA				
2000		105%	196%	96%
2001		125%	198%	93%
2002		119%	168%	68%
2003		89%	188%	88%
2004		102%	173%	76%
2005		119%	157%	57%
2006		95%	167%	67%
2007		99%	162%	67%
J1I nr. 46 BARCELONA				
2000		123%	208%	108%
2001		140%	195%	94%
2002		139%	149%	49%
2003		103%	156%	56%
2004		103%	151%	53%
2005		112%	138%	38%
2006		89%	159%	62%
2007		89%	170%	52%
J1I nr. 47 BARCELONA				
2000		110%	179%	79%
2001		119%	185%	86%
2002		132%	137%	43%
2003		89%	167%	67%
2004		95%	167%	61%
2005		100%	156%	56%
2006		96%	163%	63%
2007		94%	162%	62%
J1I nr. 48 BARCELONA				
2000		101%	193%	93%
2001		126%	183%	80%
2002		133%	139%	48%
2003		93%	163%	63%
2004		96%	160%	60%
2005		97%	165%	65%
2006		99%	160%	61%
2007		96%	163%	63%
J1I nr. 49 BARCELONA				
2000		89%	157%	57%
2001		120%	143%	96%
2002		78%	244%	111%
2003		61%	222%	122%
2004		120%	154%	56%
2005		104%	157%	56%
2006		88%	165%	65%

2007		89%	170%	51%
J1l nr. 5 BADALONA				
2000		111%	219%	74%
2001		119%	177%	70%
2002		99%	177%	77%
2003		94%	177%	78%
2004		93%	176%	83%
2005		79%	213%	113%
2006		98%	208%	78%
2007		89%	193%	93%
J1l nr. 5 BARCELONA				
2000		83%	165%	64%
2001		107%	153%	43%
2002		91%	153%	53%
2003		86%	143%	44%
2004		95%	141%	47%
2005		102%	137%	39%
2006		92%	147%	47%
2007		94%	144%	44%
J1l nr. 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		117%	160%	76%
2001		119%	190%	86%
2002		133%	141%	43%
2003		94%	158%	60%
2004		96%	160%	61%
2005		97%	163%	64%
2006		93%	171%	72%
2007		95%	170%	70%
J1l nr. 50 BARCELONA				
2000		94%	147%	41%
2001		95%	152%	52%
2002		87%	168%	51%
2003		134%	123%	23%
2004		94%	135%	35%
2005		72%	177%	55%
2006			0%	0%
2007				
J1l nr. 51 BARCELONA				
2000		95%	156%	56%
2001		118%	172%	64%
2002		107%	143%	53%
2003		94%	158%	62%
2004		114%	139%	33%
2005		106%	132%	32%
2006		90%	145%	47%
2007		93%	149%	49%
J1l nr. 52 BARCELONA				
2000		96%	152%	52%
2001		109%	157%	57%
2002		85%	180%	80%
2003		94%	169%	69%
2004		105%	155%	55%
2005		103%	149%	49%
2006		97%	150%	50%
2007		102%	139%	39%
J1l nr. 53 BARCELONA				
2000		90%	171%	71%

2001		125%	157%	57%
2002		101%	157%	57%
2003		88%	164%	65%
2004		97%	162%	64%
2005		97%	166%	66%
2006		99%	162%	61%
2007		102%	152%	52%
J11 nr. 54 BARCELONA				
2000		96%	158%	58%
2001		108%	163%	63%
2002		86%	186%	86%
2003		93%	173%	73%
2004		91%	184%	84%
2005		87%	202%	102%
2006		113%	160%	60%
2007		102%	159%	59%
J11 nr. 55 BARCELONA				
2000		55%	197%	97%
2001		126%	146%	46%
2002		90%	163%	68%
2003		87%	170%	70%
2004		108%	145%	45%
2005		107%	137%	35%
2006		95%	139%	39%
2007		95%	140%	40%
J11 nr. 56 BARCELONA				
2000		70%	156%	56%
2001		96%	161%	61%
2002		89%	168%	68%
2003		107%	143%	43%
2004		100%	144%	45%
2005		107%	135%	35%
2006		91%	153%	52%
2007		103%	140%	40%
J11 nr. 57 BARCELONA				
2000		92%	112%	12%
2001		98%	118%	16%
2002		88%	132%	32%
2003		106%	119%	19%
2004		102%	116%	16%
2005		97%	117%	17%
2006		100%	117%	17%
2007		94%	122%	22%

J11 nr. 58 BARCELONA				
2000		76%	229%	129%
2001		108%	211%	114%
2002		75%	248%	141%
2003		41%	380%	280%
2004		82%	261%	110%
2005		98%	183%	84%
2006		91%	194%	96%
2007		99%	171%	54%
J11 nr. 6 BADALONA				
2000		109%	202%	102%
2001		126%	183%	83%
2002		106%	182%	82%

2003		103%	168%	70%
2004		101%	165%	68%
2005		104%	164%	68%
2006		109%	153%	69%
2007		93%	183%	83%
J1I nr. 6 BARCELONA				
2000		99%	165%	65%
2001		109%	150%	50%
2002		99%	147%	47%
2003		77%	157%	57%
2004		91%	155%	55%
2005		94%	156%	50%
2006		97%	149%	49%
2007		95%	145%	45%
J1I nr. 6 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		110%	163%	63%
2001		110%	180%	72%
2002		98%	134%	34%
2003		95%	170%	70%
2004		100%	166%	66%
2005		101%	165%	46%
2006		88%	160%	60%
2007		100%	147%	47%
J1I nr. 7 BARCELONA				
2000		100%	210%	110%
2001		172%	143%	38%
2002		109%	141%	55%
2003		93%	164%	64%
2004		95%	161%	61%
2005		118%	135%	28%
2006		93%	144%	44%
2007		96%	145%	45%
J1I nr. 8 BARCELONA				
2000		107%	186%	85%
2001		114%	194%	88%
2002		78%	239%	139%
2003		76%	255%	138%
2004		91%	222%	90%
2005		91%	199%	101%
2006		90%	204%	104%
2007		91%	208%	108%
J1I nr. 9 BARCELONA				
2000		95%	160%	60%
2001		109%	144%	52%
2002		101%	142%	42%
2003		93%	145%	35%
2004		92%	139%	41%
2005		94%	139%	38%
2006		92%	143%	44%
2007		90%	153%	48%
J1II nr. 1 ARENYS DE MAR				
2000		81%	192%	92%
2001		128%	157%	57%
2002		109%	159%	59%
2003		85%	171%	71%
2004		77%	200%	91%
2005		99%	175%	59%

2006		93%	169%	69%
2007		79%	191%	79%
J1II nr. 1 BERGA				
2000		97%	168%	68%
2001		129%	138%	67%
2002		82%	195%	95%
2003		104%	157%	57%
2004		107%	150%	51%
2005		90%	162%	58%
2006		98%	152%	58%
2007		89%	170%	70%
J1II nr. 1 CORNELLA DE LLOBREGAT				
2000		110%	185%	85%
2001		117%	191%	45%
2002		83%	169%	71%
2003		112%	134%	34%
2004		108%	143%	48%
2005		94%	145%	33%
2006		97%	140%	40%
2007		90%	148%	48%
J1II nr. 1 EL PRAT DE LLOBREGAT				
2000		96%	145%	45%
2001		96%	145%	70%
2002		87%	178%	61%
2003		89%	178%	78%
2004		86%	188%	88%
2005		91%	192%	92%
2006		101%	193%	85%
2007		106%	176%	76%
J1II nr. 1 GAVA				
2000		116%	149%	49%
2001		107%	151%	43%
2002		86%	167%	64%
2003		99%	167%	67%
2004		105%	146%	46%
2005		101%	148%	48%
2006		99%	137%	37%
2007		107%	127%	27%
J1II nr. 1 IGUALADA				
2000		89%	188%	88%
2001		95%	135%	32%
2002		98%	133%	33%
2003		86%	138%	39%
2004		93%	142%	42%
2005		87%	158%	39%
2006		92%	132%	32%
2007		83%	153%	53%
J1II nr. 1 SANT BOI DE LLOBREGAT				
2000		95%	169%	69%
2001		122%	141%	36%
2002		93%	156%	56%
2003		86%	162%	62%
2004		102%	152%	44%
2005		95%	143%	43%
2006		91%	152%	52%

2007		90%	157%	57%
J1II nr. 1 SANTA COLOMA DE GRAMENET				
2007		88%	165%	65%
J1II nr. 1 VILAFRANCA DEL PENEDES				
2000		101%	145%	45%
2001		98%	161%	61%
2002		83%	177%	89%
2003		79%	200%	101%
2004		77%	230%	130%
2005		104%	181%	83%
2006		119%	175%	76%
2007		115%	146%	47%
J1II nr. 1 VILANOVA I LA GELTRU				
2000		102%	155%	55%
2001		99%	148%	51%
2002		94%	160%	63%
2003		77%	186%	81%
2004		81%	187%	81%
2005		101%	158%	61%
2006		87%	174%	71%
2007		100%	160%	55%
J1II nr. 2 ARENYS DE MAR				
2000		90%	173%	73%
2001		121%	156%	52%
2002		96%	166%	65%
2003		94%	152%	52%
2004		105%	139%	36%
2005		101%	134%	38%
2006		90%	156%	56%
2007		84%	173%	73%
J1II nr. 2 BERGA				
2000		86%	202%	81%
2001		83%	214%	108%
2002		71%	237%	137%
2003		74%	246%	111%
2004		85%	198%	98%
2005		107%	176%	76%
2006		101%	184%	73%
2007		72%	224%	124%
J1II nr. 2 CORNELLA DE LLOBREGAT				
2000		95%	218%	58%
2001		90%	197%	97%
2002		85%	188%	87%
2003		94%	180%	80%
2004		129%	170%	52%
2005		70%	208%	85%
2006		73%	212%	118%
2007		62%	304%	137%
J1II nr. 2 EL PRAT DE LLOBREGAT				
2000		101%	198%	98%
2001		126%	171%	69%
2002		53%	325%	225%
2003		77%	301%	202%
2004		87%	285%	116%
2005		83%	230%	131%
2006		124%	180%	60%
2007		73%	228%	128%
J1II nr. 2 GAVA				

2000		97%	198%	98%
2001		107%	191%	90%
2002		104%	196%	68%
2003		102%	173%	76%
2004		98%	167%	67%
2005		106%	149%	49%
2006		103%	145%	45%
2007		94%	158%	58%
J1II nr. 2 IGUALADA				
2000		95%	178%	78%
2001		91%	127%	20%
2002		88%	152%	39%
2003		87%	148%	49%
2004		79%	183%	83%
2005		79%	185%	85%
2006		78%	213%	90%
2007		84%	206%	106%
J1II nr. 2 SANT BOI DE LLOBREGAT				
2000		103%	134%	34%
2001		111%	129%	29%
2002		94%	137%	37%
2003		102%	129%	29%
2004		100%	127%	30%
2005		94%	136%	36%
2006		98%	132%	26%
J1II nr. 2 SANTA COLOMA DE GRAMENET				
2007		101%	120%	20%
J1II nr. 2 VILAFRANCA DEL PENEDES				
2000		107%	169%	71%
2001		94%	197%	97%
2002		88%	191%	91%
2003		76%	219%	119%
2004		74%	241%	141%
2005		92%	204%	104%
2006		102%	219%	121%
2007		92%	218%	74%
J1II nr. 2 VILANOVA I LA GELTRU				
2000		96%	164%	64%
2001		123%	135%	48%
2002		92%	159%	60%
2003		79%	185%	88%
2004		73%	223%	123%
2005		88%	208%	108%
2006		85%	215%	116%
2007		95%	201%	77%
J1II nr. 3 ARENYS DE MAR				
2000		115%	142%	42%
2001		91%	170%	70%
2002		86%	184%	84%
2003		88%	174%	76%
2004		95%	172%	74%
2005		98%	175%	75%
2006		93%	182%	82%
2007		87%	190%	90%
J1II nr. 3 CORNELLA DE LLOBREGAT				
2000		108%	177%	48%
2001		103%	166%	68%
2002		70%	220%	130%

2003		119%	138%	38%
2004		114%	137%	40%
2005		102%	133%	32%
2006		94%	144%	44%
2007		85%	161%	61%
J1II nr. 3 EL PRAT DE LLOBREGAT				
2000		89%	199%	99%
2001		142%	141%	42%
2002		61%	244%	147%
2003		81%	233%	135%
2004		80%	254%	155%
2005		113%	198%	40%
2006		86%	174%	121%
2007		96%	208%	93%
J1II nr. 3 GAVA				
2000		81%	225%	125%
2001		65%	321%	221%
2002		101%	222%	45%
2003		93%	160%	64%
2004		100%	158%	58%
2005		106%	143%	101%
2006		87%	229%	92%
2007		123%	143%	57%
J1II nr. 3 IGUALADA				
2000		91%	231%	131%
2001		72%	191%	91%
2002		84%	196%	81%
2003		90%	187%	87%
2004		94%	187%	87%
2005		104%	193%	100%
2006		130%	230%	130%
2007		94%	294%	194%
J1II nr. 3 SANT BOI DE LLOBREGAT				
2000		109%	131%	31%
2001		105%	136%	36%
2002		70%	166%	66%
2003		104%	136%	35%
2004		106%	129%	30%
2005		83%	161%	60%
2006		75%	184%	84%
		91%	153%	53%
J1II nr. 3 SANTA COLOMA DE GRAMENET				
2007		0%	121%	21%
J1II nr. 3 VILAFRANCA DEL PENEDES				
2000		88%	185%	88%
2001		103%	166%	79%
2002		86%	201%	101%
2003		73%	235%	113%
2004		59%	284%	184%
2005		87%	238%	100%
2006		64%	288%	157%
2007		99%	201%	90%
J1II nr. 3 VILANOVA I LA GELTRU				
2000		84%	184%	84%
2001		129%	133%	54%
2002		111%	135%	35%
2003		72%	175%	75%
2004		84%	185%	69%

2005		92%	163%	63%
2006		108%	143%	43%
2007		96%	148%	63%
J111 nr. 4 ARENYS DE MAR				
2000		107%	167%	54%
2001		112%	162%	62%
2002		100%	143%	43%
2003		93%	149%	58%
2004		99%	153%	53%
2005		87%	172%	72%
2006		88%	188%	88%
2007		88%	188%	88%
J111 nr. 4 CORNELLA DE LLOBREGAT				
2000		45%	222%	122%
2001		81%	160%	60%
2002		79%	184%	85%
2003		96%	164%	66%
2004		114%	164%	31%
2005		112%	115%	20%
2006		81%	151%	51%
2007		102%	137%	37%
J111 nr. 4 EL PRAT DE LLOBREGAT				
2000		85%	189%	89%
2001		102%	176%	75%
2002		72%	224%	124%
2003		115%	172%	55%
2004		88%	167%	67%
2005		102%	159%	66%
2006		94%	182%	82%
2007		104%	172%	72%
J111 nr. 4 GAVA				
2000				
2001				
2002		0%		
2003		52%	196%	96%
2004		117%	137%	37%
2005		101%	134%	34%
2006		98%	136%	36%
2007		84%	161%	62%
J111 nr. 4 IGUALADA				
2000		106%	199%	82%
2001		58%	210%	110%
2002		85%	230%	91%
2003		81%	200%	100%
2004		93%	188%	88%
2005		70%	240%	145%
2006		73%	286%	186%
2007		91%	248%	148%
J111 nr. 4 SANT BOI DE LLOBREGAT				
2000		100%	125%	25%
2001		96%	137%	37%
2002		85%	150%	50%
2003		111%	123%	23%
2004		107%	116%	29%
2005		99%	132%	32%
2006		93%	138%	38%

J1II nr. 4 SANTA COLOMA DE GRAMENET				
2007		90%	142%	42%
J1II nr. 4 VILAFRANCA DEL PENEDES				
2000		87%	185%	85%
2001		116%	179%	79%
2002		110%	155%	55%
2003		71%	210%	84%
2004		77%	200%	100%
2005		110%	153%	53%
2006		83%	207%	107%
2007		84%	206%	106%
J1II nr. 4 VILANOVA I LA GELTRU				
2000		120%	143%	43%
2001		138%	111%	39%
2002		87%	157%	58%
2003		103%	136%	105%
2004		93%	213%	113%
2005		94%	210%	110%
2006		103%	194%	94%
2007		103%	173%	57%
J1II nr. 5 ARENYS DE MAR				
2000				
2001				
2002				
2003				
2004		57%	174%	74%
2005		124%	128%	27%
2006		90%	150%	50%
2007		106%	134%	34%
J1II nr. 5 EL PRAT DE LLOBREGAT				
2000		64%	294%	116%
2001		111%	156%	56%
2002		80%	199%	101%
2003		138%	148%	55%
2004		91%	163%	63%
2005		108%	149%	44%
2006		95%	163%	73%
2007		94%	167%	67%
J1II nr. 5 GAVA				
2000		103%	146%	46%
2001		116%	131%	30%
2002		97%	136%	36%
2003		97%	138%	38%
2004		97%	137%	37%
2005		90%	144%	44%
2006		87%	156%	56%
J1II nr. 5 SANTA COLOMA DE GRAMENET				
2007		88%	165%	65%
J1II nr. 5 VILANOVA I LA GELTRU				
2000		94%	142%	42%

2001		88%	154%	57%
2002		102%	145%	52%
2003		89%	153%	53%
2004		89%	159%	59%
2005		125%	148%	50%
2006		156%	138%	38%
2007		106%	150%	46%
J1II nr. 6 ARENYS DE MAR				
2000				
2001				
2002				
2003		44%	225%	125%
2004		96%	184%	84%
2005		116%	157%	57%
2006		85%	194%	94%
2007		91%	202%	102%
J1II nr. 6 GAVA				
2000		100%	147%	47%
2001		103%	144%	44%
2002		94%	151%	51%
2003		110%	128%	28%
2004		108%	125%	25%
2005		97%	130%	30%
2006		93%	143%	43%
2007		88%	148%	48%
J1II nr. 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET				
2000		93%	169%	69%
2001		98%	170%	70%
2002		93%	172%	72%
2003		85%	186%	86%
2004		65%	251%	151%
2005		91%	222%	122%
2006		96%	259%	102%
2007		96%	174%	74%
J1II nr. 6 VILANOVA I LA GELTRU				
2000				
2001				
2002				
2003				
2004				
2005		25%	408%	308%
2006		63%	195%	95%
2007		140%	135%	35%
J1II nr. 7 GAVA				
2000				
2001				
2002				
2003				
2004				
2005				
2006		52%	191%	91%
2007		111%	135%	35%
J1II nr. 7 VILANOVA I LA GELTRU				
2000				
2001				
2002				

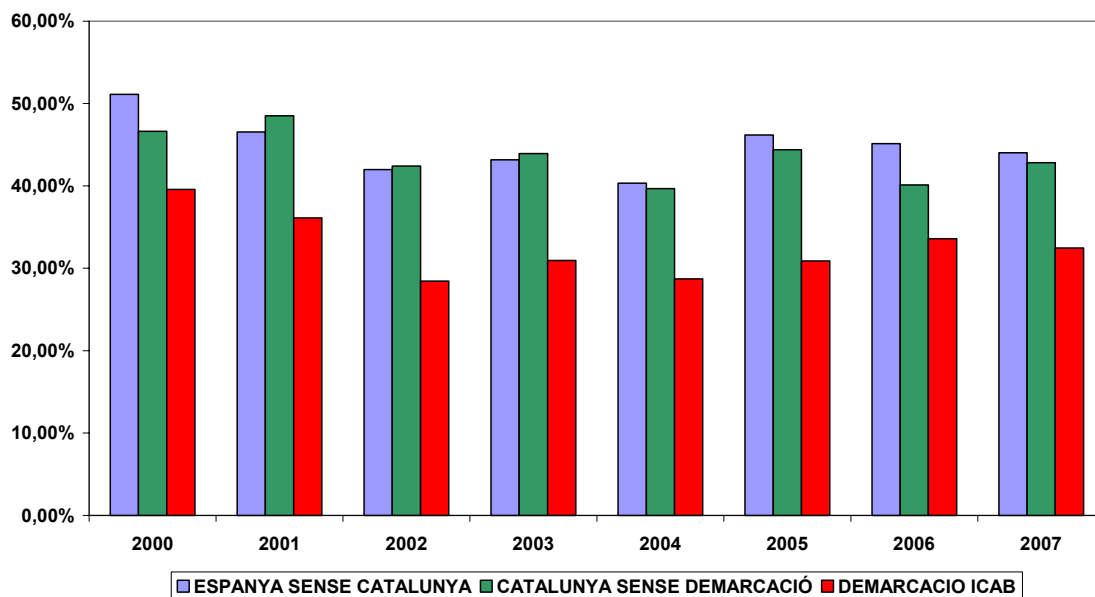
2003				
2004				
2005				
2006				
2007		51%	196%	96%
JII nr. 8 GAVA				
2000		85%	166%	66%
2001		103%	166%	65%
2002		101%	150%	56%
2003		838%	184%	84%
2004		6600%	141%	30%
2005		1000%	210%	110%
2006			275%	175%
2007		1100%	73%	155%
JI nr. 1 BADALONA				
2000		103%	148%	48%
2001		98%	154%	54%
2002		93%	155%	55%
2003		494%	125%	25%
2004		158%	197%	97%
2005		210%	186%	86%
2006		150%	367%	267%
2007			400%	300%
JI nr. 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		77%	208%	108%
2001		89%	217%	117%
2002		112%	176%	76%
2003		1177%	174%	74%
2004		638%	237%	73%
2005		433%	308%	208%
2006		2000%	140%	0%
2007			0%	164%
JI nr. 2 BADALONA				
2000		100%	162%	62%
2001		95%	173%	73%
2002		72%	220%	51%
2003		459%	123%	29%
2004		236%	103%	20%
2005		800%	75%	31%
2006			167%	67%
2007		57%	225%	125%
JI nr. 2 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		93%	190%	90%
2001		99%	188%	88%
2002		99%	173%	73%
2003		2800%	160%	60%
2004			263%	119%
2005			633%	533%
2006			457%	357%
2007		1300%	200%	15%
JI nr. 3 BADALONA				
2000		108%	143%	43%
2001		112%	132%	32%
2002		81%	160%	89%
2003		836%	239%	28%
2004		138%	300%	200%

2005		600%	167%	42%
2006		150%	233%	167%
2007			100%	20%
JI nr. 3 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		106%	161%	61%
2001		117%	144%	44%
2002		83%	170%	70%
2003		788%	114%	14%
2004		183%	133%	67%
2005		367%	127%	41%
2006		450%	111%	11%
2007		100%	200%	200%
JI nr. 4 BADALONA				
2000		95%	158%	58%
2001		114%	146%	46%
2002		90%	160%	60%
2003		1136%	137%	37%
2004		3300%	142%	42%
2005		233%	136%	36%
2006			125%	0%
2007				
JI nr. 4 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		99%	146%	46%
2001		85%	169%	69%
2002		97%	160%	60%
2003		621%	138%	39%
2004		430%	158%	58%
2005		350%	119%	19%
2006		200%	117%	17%
2007		33%	325%	225%
JI nr. 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT				
2000		76%	146%	46%
2001		109%	137%	37%
2002		91%	146%	46%
2003		91%	148%	49%
2004		88%	162%	62%
2005		86%	180%	71%
2006		86%	181%	81%

Taxa de pendència

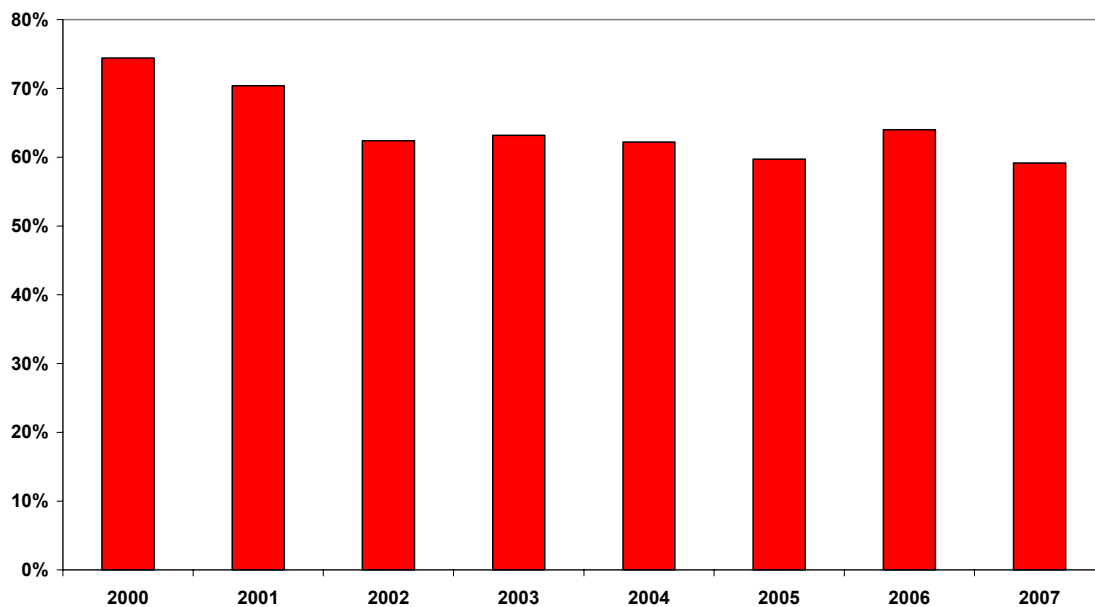
Aquest indicador mostra una lleugera tendència a la baixa a Espanya i Demarcació ICAB en el 2007, com a resultes de la major capacitat resolutiva.

TAXES DE PENDÈNCIA COMPARADES PER ÀMBITS TERRITORIALS.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

En la demarcació ICAB aquesta situació de millora de la pendència coincideix amb la millora general d'aquest indicador en la jurisdicció en general.

TAXA PENDÈNCIA. JURISDICCIO CIVIL. DEMARCACIO ICAB.

Vegem les percentatges anuals d'aquest indicador:

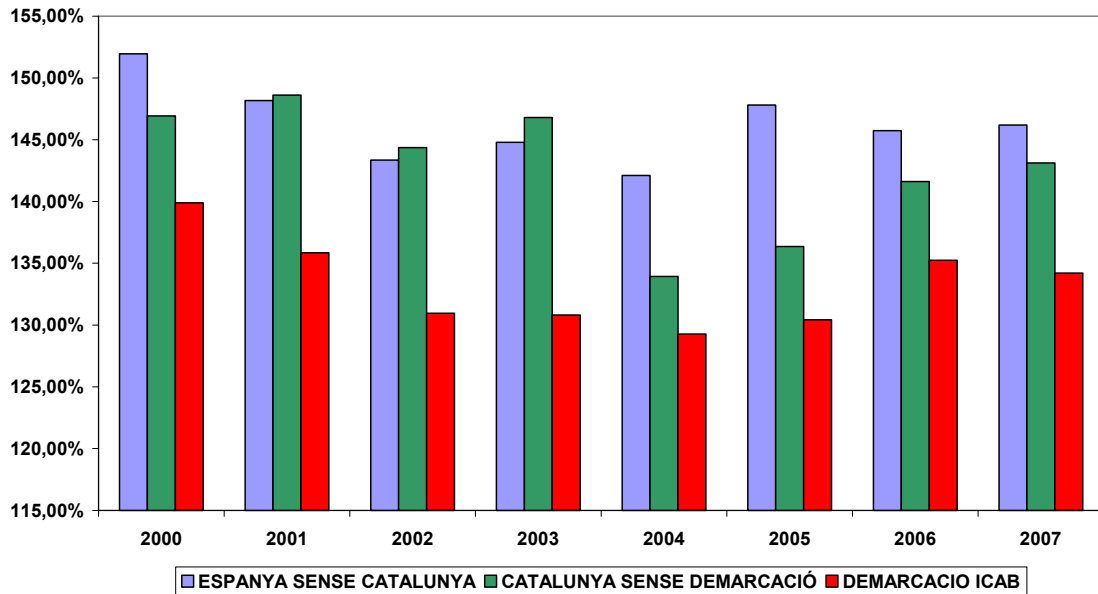
TAXA PENDÈNCIA JUTJATS FAMÍLIA. COMPARATIVA			
ANY	ESPANYA	CATALUNYA	ICAB
2000	49,51%	42,66%	39,57%
2001	45,94%	43,22%	36,11%
2002	40,87%	35,94%	28,43%
2003	42,24%	38,14%	30,95%
2004	39,31%	34,70%	28,71%
2005	44,77%	38,70%	30,89%
2006	43,76%	37,32%	33,58%
2007	44,04%	42,81%	32,47%

Quan a les taxes de pendència dels jutjats de primera instància de la demarcació ICAB ens remetem al quadre anterior.

Taxa de congestió

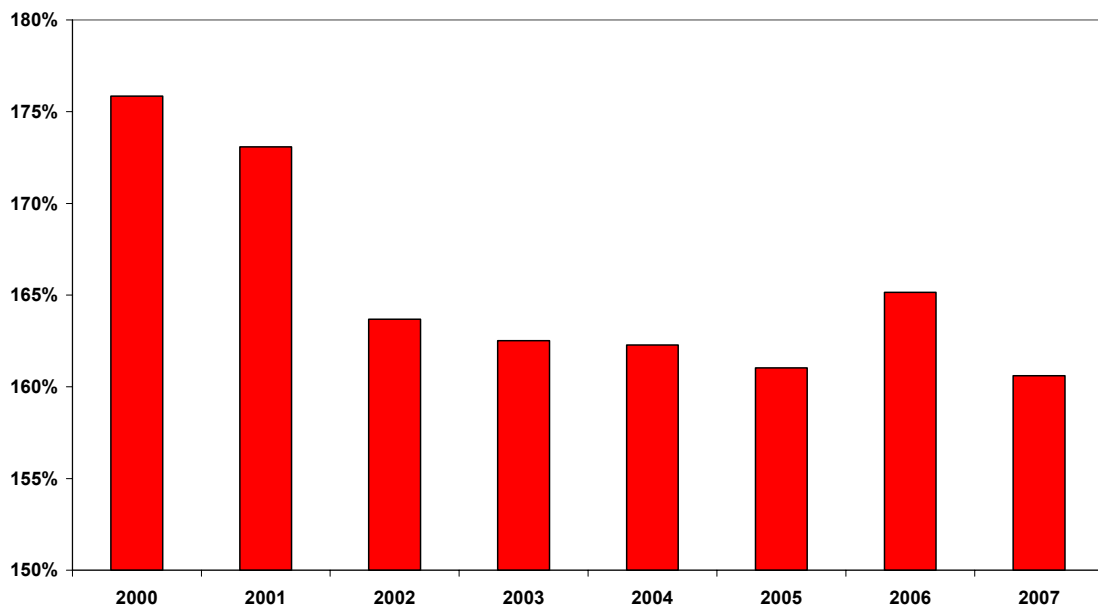
De resultes de la disminució de la pendència a la demarcació ICAB i a Espanya sense Catalunya, la congestió ha millorat. Per contra, a Catalunya la congestió ha augmentat.

TAXES DE CONGESTIÓ COMPARADES PER ÀMBITS TERRITORIALS.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (FAMÍLIA)

No obstant això, la congestió dels assumptes de família no ha estat un obstacle per que la congestió en la jurisdicció civil en la seva totalitat hagi disminuït.

TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIO CIVIL. DEMARCACIO ICAB.

Vegem els percentatges anuals de la congestió en els tres territoris comparats:

TAXA CONGESTIÓ JUTJATS FAMÍLIA. COMPARATIVA			
ANY	ESPANYA	CATALUNYA	ICAB
2000	151,95%	146,92%	139,90%
2001	148,18%	148,61%	135,86%
2002	143,35%	144,36%	130,96%
2003	144,79%	146,79%	130,83%
2004	142,11%	133,93%	129,27%
2005	147,81%	136,36%	130,43%
2006	145,74%	141,62	135,25%
2007	146,19%	143,12%	134,20%

Si comparem les taxes de pendència i congestió de tots els territoris mitjançant els gràfics observarem que el comportament de tots dos paràmetres és idèntic, amb petites variacions, el que denota que taxa de pendència i de congestió es troben intrínsecament lligades.

Finalment, ens remetem al quadre de la congestió jutjat a jutjat de la demarcació ICAB que exposem en l'apartat de la resolució.

2.5.2.- Jutjats mercantils

Els jutjats mercantils són el clar exemple d'òrgans judicials creats *ex novo*, en els quals es verifica una entrada imparable d'assumpes any rere any i que malgrat això, la capacitat resolutiva augmenta. Ara bé, tal i com hem tingut oportunitat de presenciar al llarg dels anys 2006 i 2007, han estat reiterades les manifestacions a la premsa i aparicions públiques d'aquests magistrats expressant el seu malestar per la situació de la pendència i la congestió que presenten els seus jutjats i que, malgrat l'ingent treball que duen a terme i l'elevat nombre d'assumpes que resolen, el govern de l'Estat espanyol no dota de més òrgans judicials i personal especialitzat en els temes mercantils.

Recordem que aquests jutjats, que van entrar en funcionament l'1 de setembre de 2004, en virtut de la Llei Orgànica del Poder Judicial, s'ocupen de les matèries següents:

- Concursos de creditors
- Patents i marques
- Resta de matèries de la propietat industrial
- Propietat intel·lectual
- Publicitat

- Societats i Cooperatives
- Transport nacional i internacional
- Dret marítim
- Determinades qüestions en matèria de defensa de la Competència
- Competència deslleial

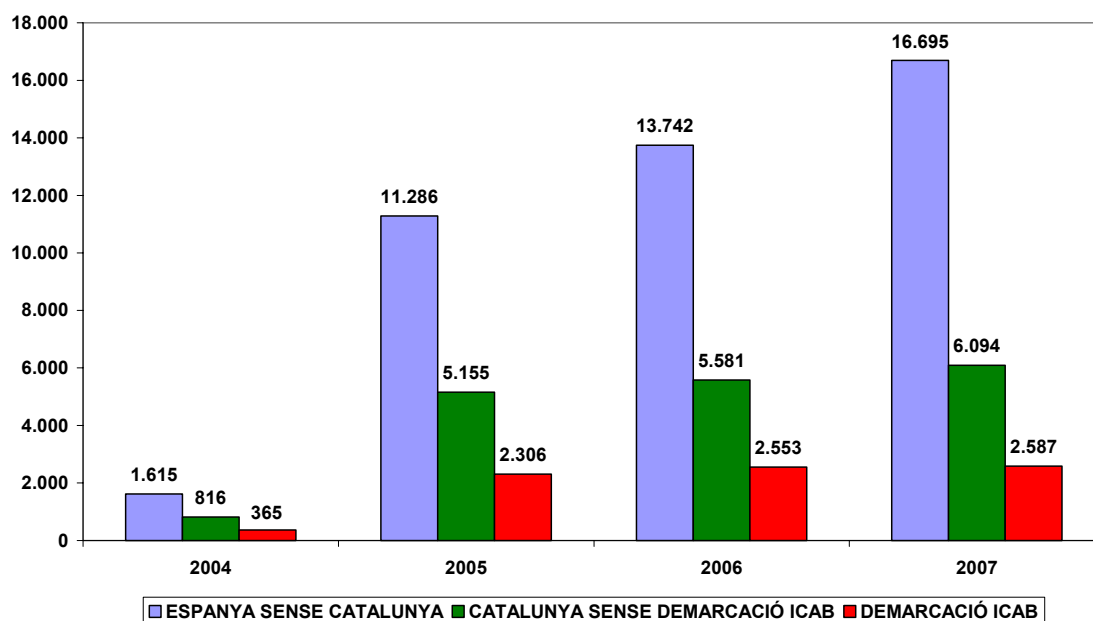
Actualment, hi ha en funcionament 6 jutjats mercantils que estan situats a la ciutat de Barcelona. Recentment, s'ha fet pública la proposta del Govern de l'Estat de crear dos nous jutjats atesa l'allau de concursos que s'estan registrant en els jutjats mercantils de Barcelona.

2.5.2.1.- Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats

Com hem dit, el nombre d'assumptes ingressats manté una clara tendència a l'augment, des de que aquests jutjats varen entrar en funcionament en l'any 2004. Com tindrem ocasió d'analitzar, els assumptes ingressats superen en més del doble els assumptes anuals fixats pel CGPJ com a mòduls d'entrada (350 assumptes).

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTES INGRESSATS JUTJATS DEL MERCANTIL

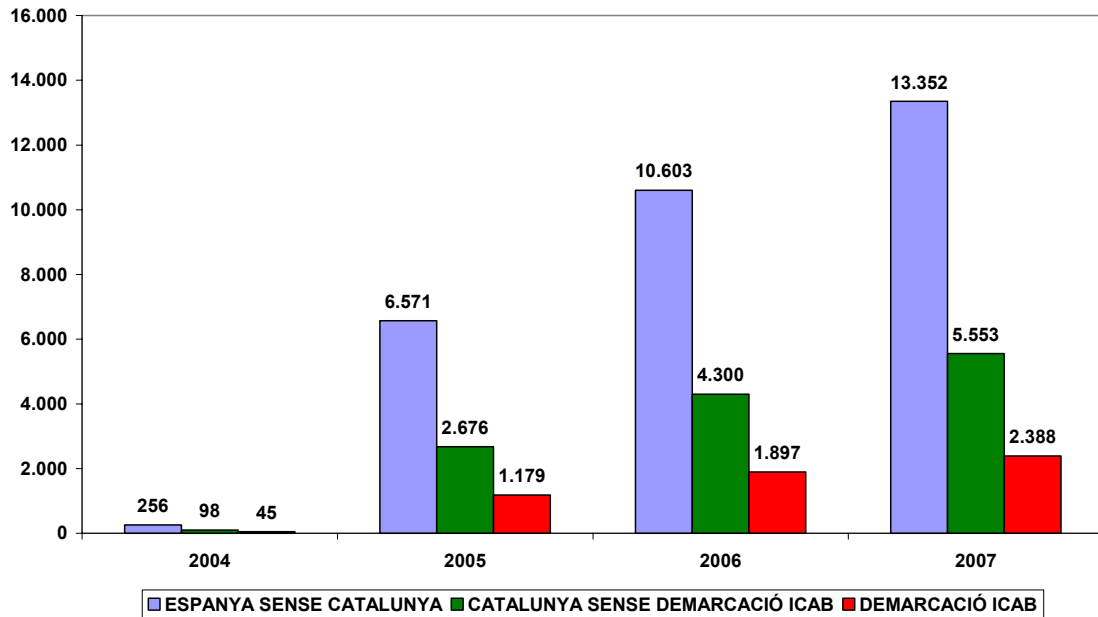

Cal afegir que les xifres obtingudes del CGPJ no són sempre coincidents amb les que faciliten els mateixos jutjats mercantils en les seves aparicions als mitjans de comunicació. Per exemple, el CGPJ no inclou en els seus recomptes ni les execucions ni els requeriments d'auxili judicial, la qual cosa ens obliga a advertir que tants els assumptes ingressats com les taxes judicials podrien ser més altes que les aparegudes en les gràfiques.

Assumptes resolts

Tot i que la resolució també augmenta any rere any, aquesta no és suficient per resoldre el volum excessiu d'assumptes i, per tant, els assumptes pendents també augmenten.

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTE RESOLTS JUTJATS DEL MERCANTIL

En l'any 2007, Espanya ha resolt el 79,97% dels assumpes ingressats, Catalunya ho ha fet un 91,12% i la demarcació ICAB, és el territori que millors resultats obté 92,30%.

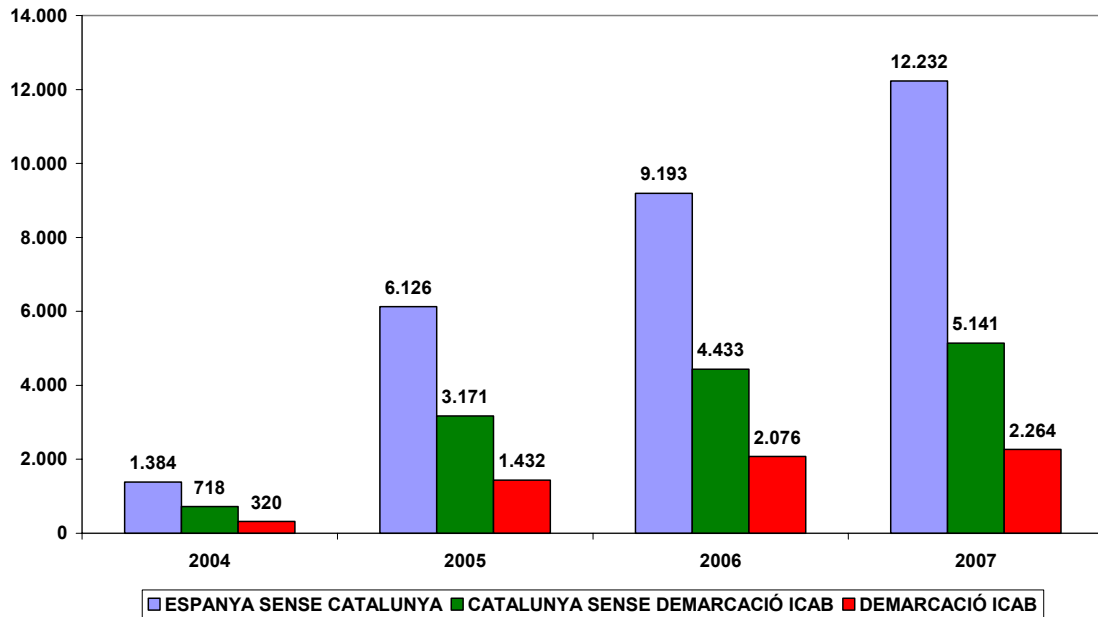
Més endavant analitzarem les causes que provoquen que els jutjats no siguin capaços de poder absorbir tota la càrrega de treball que any rere any s'incrementa.

Assumpes pendents

La pendència en aquests jutjats és extraordinàriament elevada. Resten pendents gairebé els mateixos assumpes que es resolen en un any.

Com es pot observar, la pendència segueix una línia imparable d'augment en tots els territoris comparats.

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTES PENDENTS AL FINALITZAR JUTJATS DEL MERCANTIL

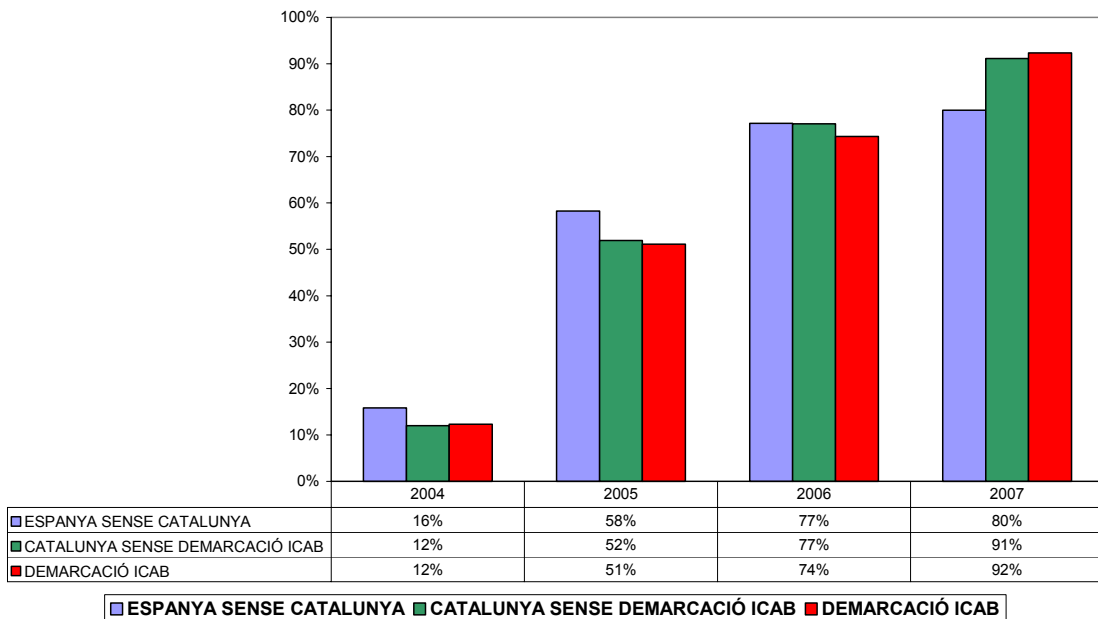

2.5.2.2.- Els indicadors judicials en l'àmbit mercantil

La taxa de resolució

La taxa de resolució que reflexa la relació entre els assumptes ingressats i resolts en un any, ens mostra que la capacitat resolutiva segueix clarament una tendència a l'alça en tots els territoris comparats.

TAXES DE RESOLUCIÓ COMPARADES. JUTJATS DEL MERCANTIL

Encara que també observem que no s'arriba a la situació d'equilibri desitjada, és a dir, a resoldre com a mínim els assumptes que ingressen en un any.

Vegem els indicadors judicials en els jutjats de la demarcació ICAB:

Jutjats Mercantils de la Demarcació ICAB

Indicadors Judicials

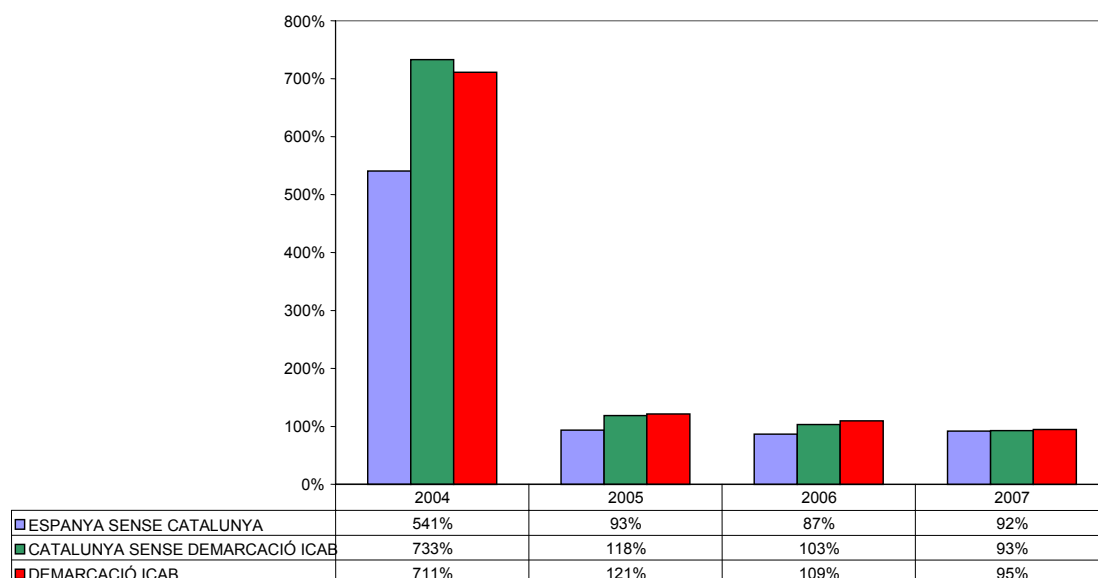
TAXA DE RESOLUCIÓ	2004	2005	2006	2007
JMER nr. 1 BARCELONA	11%	43%	80%	102%
JMER nr. 2 BARCELONA	16%	58%	78%	125%
JMER nr. 3 BARCELONA	13%	55%	82%	100%
JMER nr. 4 BARCELONA	8%	55%	85%	110%
JMER nr. 5 BARCELONA			12%	69%
JMER nr. 6 BARCELONA				37%

Les taxes demostren que la capacitat resolutòria de la majoria dels jutjats de la demarcació ICAB és molt satisfactòria, malgrat tots els problemes de personal i d'excés de càrrega laboral que pateixen aquests jutjats.

Taxa de pendència

Segons indicàvem a l'apartat corresponent als assumptes ingressats, la demarcació ICAB i Catalunya disminueixen progressivament la pendència al llarg dels anys; cosa que no succeeix amb Espanya que l'augmenta. Aquest fet ve donat per l'increment de la resolució, sobretot en el 2007.

TAXES DE PENDÈNCIA COMPARADES. JUTJATS DEL MERCANTIL

Afegir que l'elevada pendència que es verifica en el 2004 ve donada per que l' 1 de setembre any 2004 (a punt de finalitzar l'any) van entrar funcionament d'aquests jutjats i es varen acumular tots els expedients en aquests jutjats.

Jutjats Mercantils de la Demarcació ICAB

Indicadors Judicials

TAXA DE PENDÈNCIA	2004	2005	2006	2007
JMER nr. 1 BARCELONA	770%	165%	116%	91%
JMER nr. 2 BARCELONA	512%	101%	99%	67%
JMER nr. 3 BARCELONA	691%	104%	92%	105%
JMER nr. 4 BARCELONA	1143%	104%	95%	85%
JMER nr. 5 BARCELONA			703%	119%
JMER nr. 6 BARCELONA				170%

Si sumem la taxa de pendència dels jutjats de la demarcació ICAB obtenim com a resultat que hi ha molta més pendència en aquest jutjats que en tot l'àmbit civil de la demarcació ICAB (mitjana ICAB civil en el 2007, 62,79%; mitjana jutjats mercantils Barcelona, 106%).

Aquesta situació mostrada al gràfic ens dur a examinar la distribució de la Planta judicial en els Jutjats mercantils:

DISTRIBUCIÓ JUTJATS MERCANTILS⁷		
	2004	2007
MADRID	5	7
BARCELONA	4	6 (el 6è creat el gener de 2007)

Segons les dades exposades i si relacionem les mateixes amb l'informe sobre la memòria 2006 del Jutjat Degà de Barcelona (publicada al Juny de 2007), podem afirmar que es fa necessària i urgent la creació de quatre jutjats per a la província de Barcelona que alleugereixin de feina als col·lapsats Jutjats Mercantils, atès que la creació de 2 nous Jutjats no ha suposat una sensible influència en la capacitat resolutiva de la jurisdicció donat que el volum d'ingrés dels assumptes és molt elevat, essent que atenent a les dades socio-econòmiques apuntades a l'inici de l'exposició i que denoten un marc de crisi global, es preveu un major col·lapse d'aquests jutjats.

Sense anar més lluny, l'any 2007, segons dades oficials, Catalunya va ésser la comunitat autònoma amb major nombre de deutors concursats -224-, seguida de la Comunitat Valenciana amb 160 concursats i la Comunitat de Madrid amb 106⁸.

Si igualment tenim present que és a Barcelona on es concentra el cinturó industrial català, hem de concloure que és a la Demarcació ICAB on s'agrupen el major nombre de concursos de la comunitat catalana.

⁷ www.cgpi.es distribució planta judicial actualitzada a desembre de 2007

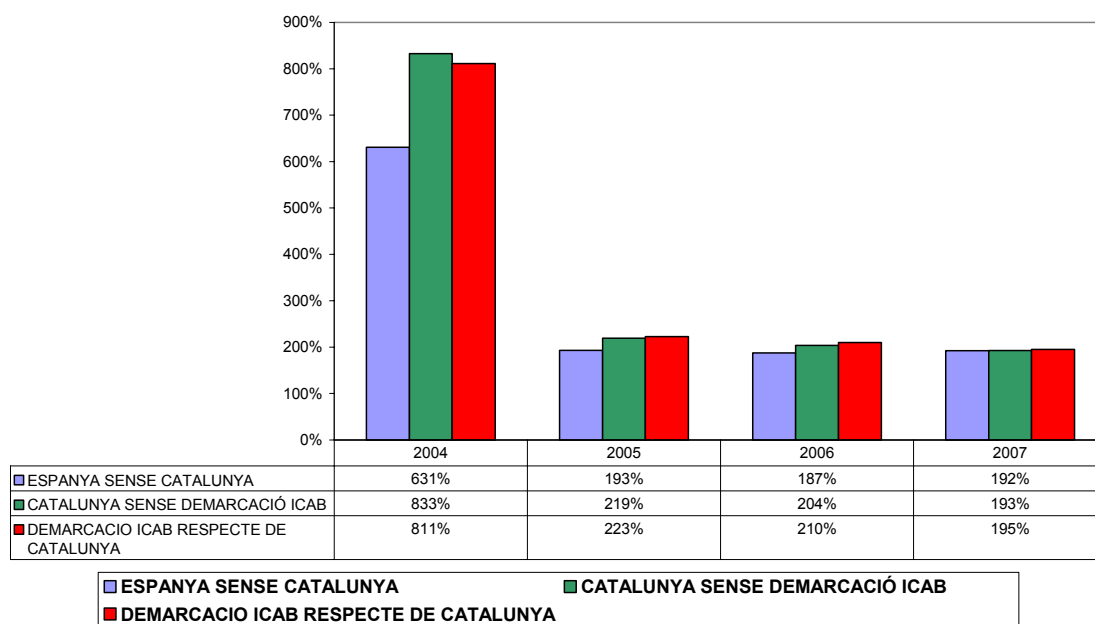
⁸ www.ine.es recull de premsa de 8 de febrer de 2008

Finalment, afegir que el nombre de Jutjats Mercantils de la Comunitat de Madrid és superior al català, quan a Catalunya es dupliquen el nombre d'assumptes concursals, arribarem a la inevitable conclusió: que és rotundament suficient el nombre de Jutjats Mercantils operatius a Barcelona (vegeu, Causes que expliquen la situació de congestió en els jutjats mercantils de Barcelona).

Taxa de congestió

La congestió és elevada atesa la insuficient capacitat dels òrgans judicial per atendre tots els assumptes que s'ingressen i la pendència que arrossegueu.

TAXES DE CONGESTIÓ COMPARADES. JUTJATS DEL MERCANTIL

Com s'observa en el gràfic, la taxa de congestió a tots els àmbits territorials es mantenen elevades, tot i la joventut dels Jutjats mercantils. La demarcació ICAB és el territori que presenta una congestió més alta de la resta de territoris comparats.

Aquesta dada contrasta amb els resultats obtinguts en l'informe que el CGPJ ha dut a terme sobre la valoració dels jutges de la càrrega de treball que suporten en els seus jutjats (entre altres ítems a valorar)⁹. Segons aquest informe (p.10), pràcticament tota la primera instància considera que hi ha massa càrrega de treball, amb l'excepció dels jutjats mercantils, que tan sols ho estimen un 69,2% dels jutges.

De ben segur, els jutges de la comunitat catalana no deuen estar entre aquest percentatge, si tenim en compte que la càrrega de treball dels jutjats catalans està molt per sobre dels de Madrid i Andalusia en la tramitació d'expedients concursals. Durant l'any 2007, es varen presentar un 75% més d'expedients concursals que a Madrid i un 90% més que en Andalusia.

⁹ Primer informe, año 2008. Encuesta a la carrera judicial situación laboral, CGPJ, 2008.

**Jutjats Mercantils de la Demarcació
ICAB**

Indicadors Judicials

TAXA DE CONGESTIÓ	2004	2005	2006	2007
JMER nr. 1 BARCELONA	870%	267%	216%	191%
JMER nr. 2 BARCELONA	612%	201%	199%	167%
JMER nr. 3 BARCELONA	791%	205%	192%	205%
JMER nr. 4 BARCELONA	1243%	205%	195%	186%
JMER nr. 5 BARCELONA			827%	219%
JMER nr. 6 BARCELONA				270%

Si sumem la congestió que tenen els sis jutjats mercantils en el 2007 obtenim l'esgarrifós resultat d'una taxa de congestió de 1.238%.

Causes que expliquen la situació de congestió en els jutjats mercantils de Barcelona

Hi ha una multiplicitat de causes que expliquen la situació de desbordament que suporten els jutjats mercantils de la ciutat de Barcelona. Es podem resumir en les següents:

- 1- **La plantilla de funcionaris és manifestament insuficient.** En els tres anys i escaig que fa que han entrat en funcionament aquests jutjats la plantilla no s'ha augmentat. És més, aquests jutjats varen entrar en funcionament amb una plantilla de funcionaris adscrits inferior en número a altres jutjats de Barcelona que coneixen d'assumptes mercantils. Es considera que cadascú d'aquests jutjats no hauria de tenir una plantilla, directa o indirecta, inferior a les deu persones, a més del jutge i del secretari. Això possibilitaria un control puntual i adequat dels assumptes que es tramiten, a més que asseguraria criteris de gestió propis del segle actual en qüestions, tals com la comunicació de crèdits, la formació d'expedients i notificacions, entre altres qüestions generals i específiques d'aquesta especialitat.
- 2- **El volum d'entrada d'assumptes supera el 80% del mòdul d'entrada fixat pel CGPJ per aquests jutjats.** Segons els paràmetres del Consell d'Europa en matèria d'harmonització d'administracions de justícia en l'espai de la UE i que són els que segueix el CGPJ, un òrgan judicial no hauria de conèixer més de 350 assumptes anuals.

En data 30 de juny de 2007, el total d'assumptes registrats eren:

Jutjat mercantil núm.1 : 442 assumptes

Jutjat mercantil núm. 2 : 315 assumptes

Jutjat mercantil núm. 3: 320 assumptes

Jutjat mercantil núm. 4: 320 assumptes

Jutjat mercantil núm. 5: 300 assumptes

Tot i que no es disposen dades del jutjat mercantil núm. 6, s'estima que els assumptes entrats són similars als de la resta de jutjats.

Com hem dit, en aquest recompte hem de tenir en compte que el CGPJ no comptabilitza ni els requeriments d'auxili judicial ni les execucions del CGPJ; d'altra forma, els assumptes augmentarien.

En definitiva, en la meitat de l'any 2007, cadascú d'aquests jutjats ja tenia més del 85% dels assumptes que havia de registrar al finalitzar l'any. A finals de l'any 2007, aquests jutjats han conegut gairebé més del doble d'assumptes que els permesos segons criteris del CGPJ.

Abans de clausurar el present informe (setembre 2008), es publicava a la premsa la notícia que els jutjats mercantils de Barcelona havien rebut en tan sols 4 dies, 132 expedients concursals. 55 es varen presentar el 31 de juliol i la resta entre el primer i tercer dia del mes de setembre (el mes d'agost és inhàbil). Segons informa la premsa, d'entre els 132 expedients, 2 són necessaris (instats pels creditors de les companyies); 75 voluntaris amb un passiu de menys de 10 milions d'euros; 33 són necessaris amb un passiu també inferior a 10 milions d'euros; i 13 són voluntaris amb deutes superiors a aquesta xifra (Diari expansión Catalunya, de 6 de setembre de 2008).

Segons dades del jutjat degà de Barcelona, el darrer dia del mes de juliol es varen registrar 112 assumptes, mentre que en el mateix dia i mes de l'any anterior aquests eren de 43 expedients.

La crisi econòmica, institucionalment reconeguda i declarada enuncia que els assumptes mercantils poden augmentar fins a límits inimaginables el nombre d'assumptes que hagin d'assumir aquests i altres jutjats.

3. Dèficit d'òrgans judicials en aquesta especialitat civil.

Així com en el 2006 es varen crear dos nous jutjats mercantils en la ciutat de Barcelona, en el 2007 no se n'ha creat cap. Existeix un acord de la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia proposant al Ministeri de Justícia la creació de quatre nous jutjats mercantils per l'exercici 2008.

Abans del tancament del present informe es feia públic que davant de l'increment de la conflictivitat mercantil, que encara agreuja més la situació de per si complicada d'aquests jutjats, el Govern de l'estat ha enunciat la creació pel desembre de 2008 de dos nous jutjats, tal i com havien sol·licitats els jutges mercantils de Barcelona. En total, passarien a ser 8 jutjats mercantils a Barcelona per fer front a aquesta situació.

4. Es verifica molta mobilitat judicial en aquests jutjats.

L'ingent esforç que realitzen els funcionaris i jutges d'aquesta especialitat ha provocat que en els darrers anys molts d'ells hagin demanat el trasllat a altres destinacions. La conseqüència immediata ha estat el nomenament de personal que no és titular de l'Administració de Justícia i que, en la majoria dels casos, no té la suficient formació en l'àrea mercantil. Cosa que és especialment greu per quan el mercantil és una matèria amb una molt elevada complexitat tècnica i especialització, sobretot en matèria concursal.

En definitiva aquesta alta mobilitat està desembocant en una veritable desertització de personal format i amb experiència, a més que crea una situació d'inseguretat als professionals per quan aquests expedients, tan laboriosos amb implicacions socials i econòmiques profundes, es troben en mans de personal inexpert i sense l'adequada formació. A la inseguretat s'afegeix el fet que els jutges, màxims responsables d'aquesta especialitat, no puguin donar una resposta adequada i en un temps prudencial a la demanda del justiciable.

5. La complexitat i la repercussió econòmica i social de la matèria mercantil no permet valorar la càrrega de treball en termes estrictament numèrics.

Un augment dels expedients mercantils, com ha succeït recentment, col·lapsa definitivament un jutjat. Això significa que cal valorar la conveniència dels canvis i els increments amb paràmetres de servei públic i, a més, tenint molt

present les implicacions que les decisions dels jutjats mercantils tenen en el món econòmic, empresarial, laboral entre els sectors més afectats per les matèries que coneixen aquests jutjats.

El factor temps és també clau en aquesta jurisdicció que en la majoria dels casos precisen de decisions urgents i eficaces.

Per posar tal sols uns exemples, les decisions d'aquests jutjats afecten de forma transversal a nombrosos i molt importants operadors jurídics com:

- els treballadors d'empreses en concursos que puguin accedir a les prestacions per desocupació.
- Tots els operadors i treballadors associats a les patents farmacèutiques, a més dels pacients i usuaris que precisen els medicaments.
- La resta de jurisdiccions se'n veuen ressentides si la mercantil no funciona, ja que aguditza la tensió social que repercuteix en un major augment de la litigiositat o conflictivitat social.

A més, si un país no és capaç de donar seguretat jurídica al tràfic mercantil, les empreses estrangeres, o bé, no inverteixen, o bé, senzillament deslocalitzen les seves empreses a altres destinacions *prima facie* més atractius.

Cal pensar, a més, que Barcelona està ampliant el seu aeroport amb la finalitat d'aconseguir ser un dels aeroports més competitius d'Europa. Els poders públics, abans emprendre accions d'aquest tipus, convindria que asseguressin que els conflictes que puguin aparèixer en el tràfic mercantil tindran una resposta àgil i ràpida en la jurisdicció, més enllà dels assumptes que es puguin resoldre per mitjà d'arbitratges.

Finalment, aquests jutjats decideixen sobre qüestions de gran transcendència econòmica, social i mediàtica. Per exemple, recentment, es va enjudiciar la nul·litat de la patent que emparava el medicament més venut del món. També es va dirimir l'OPA de Gas Natural respecte d'ENDESA. O el conflicte entre les marques Adidas i Nike, sobre les botes que el jugador del Futbol Club Barcelona Messi podia calçar, entre altres.

En definitiva, cal i de forma urgent:

- 1- Crear nous òrgans judicials: com a mínim 2 jutjats nous. Vista la situació de crisi en la qual ens trobem immersos caldria anar adequant la planta judicial a les necessitats que es presentin.
- 2- l'urgent ampliació de la plantilla de funcionaris, com a mínim, amb dos funcionaris per cada jutjat.

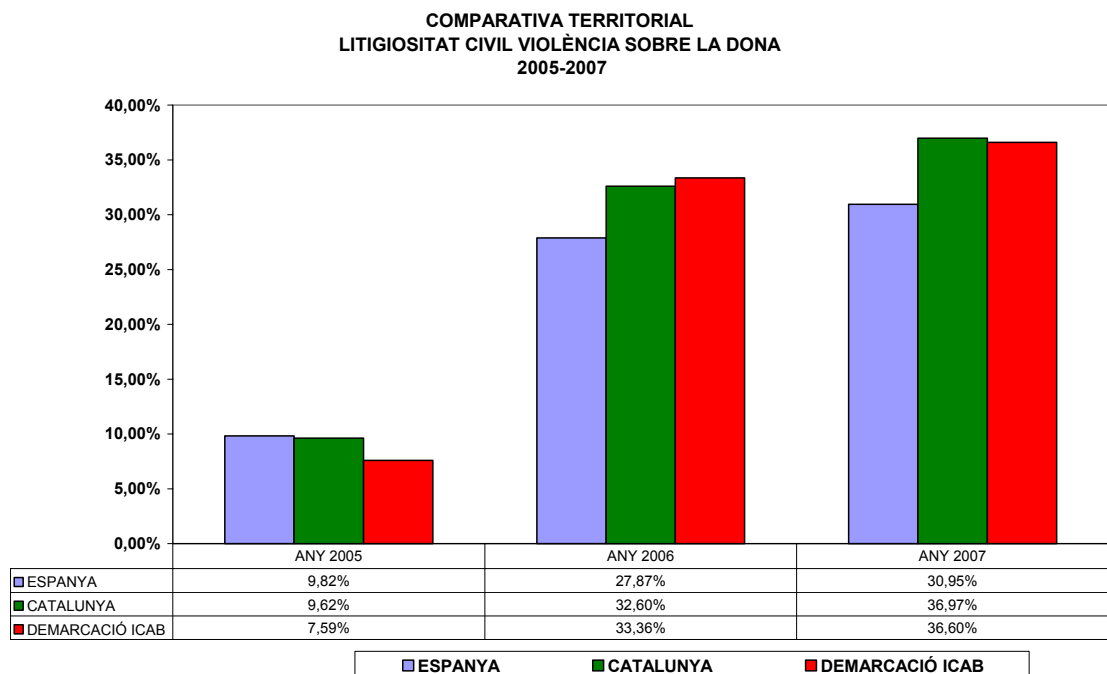
2.5.3.- Jutjats de violència sobre la dona. Aspectes civils

La violència sobre la dona és una problemàtica que involucra aspectes civils i penals, entre altres aspectes més genèrics (socio-econòmiques, laborals o educacionals). Per aquest motiu, en aquest apartat exposarem les xifres relatives als assumptes civils que gestionen els jutjats de violència sobre la dona i que són causades per la interposició prèvia d'una denúncia penal per violència.

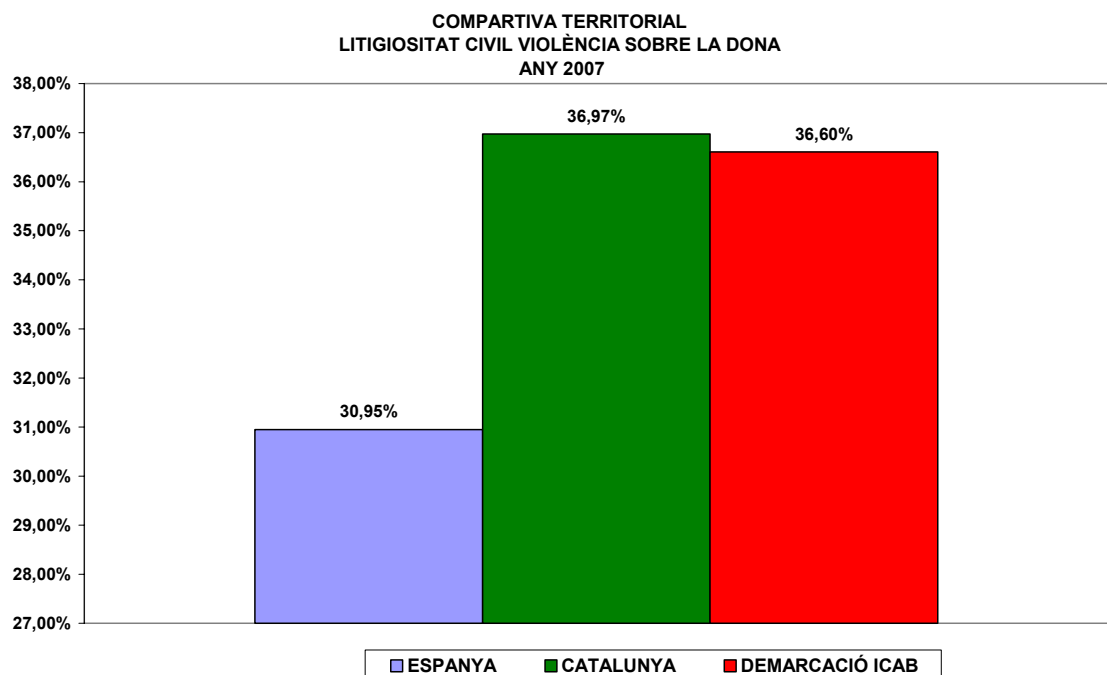
Cal dir que aquests jutjats varen entrar en funcionament el 29 de juny de 2005, la qual cosa s'ha de tenir en compte a l'hora de fer les comparacions anuals.

2.5.3.1.- Litigiositat civil

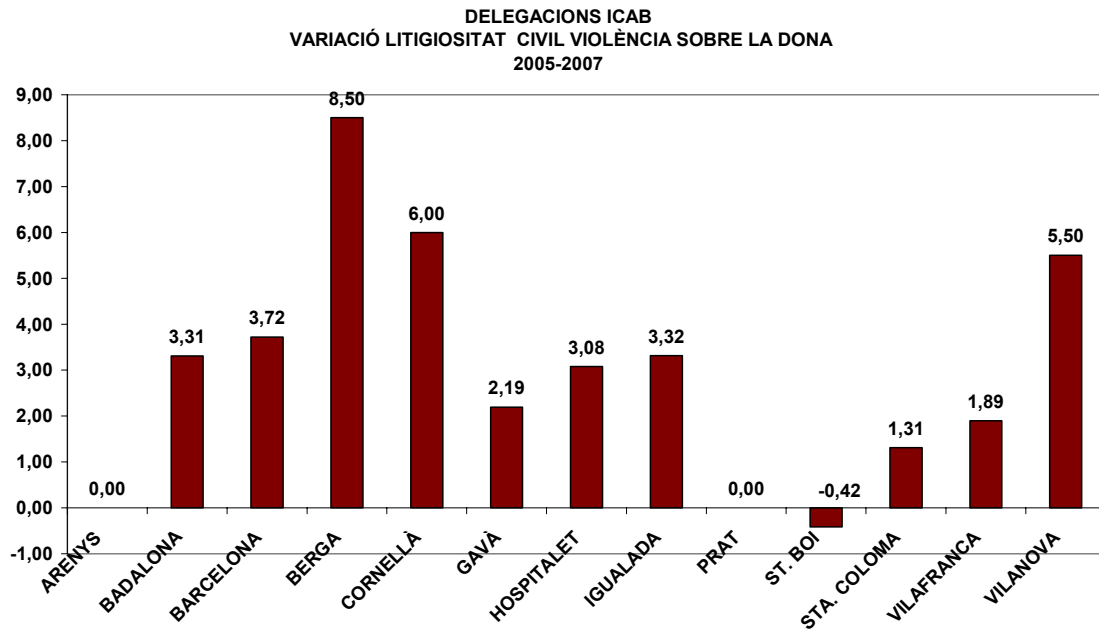
La relació entre els assumptes ingressats i la població per 1000 (homes i dones) dona com a resultat que la litigiositat civil segueix una clara línia d'augment, des de que va entrar en funcionament aquesta especialitat civil-penal i en tots els territoris comparats.

Catalunya assumeix un elevat nombre d'assumptes seguit de molt a prop per la demarcació ICAB.

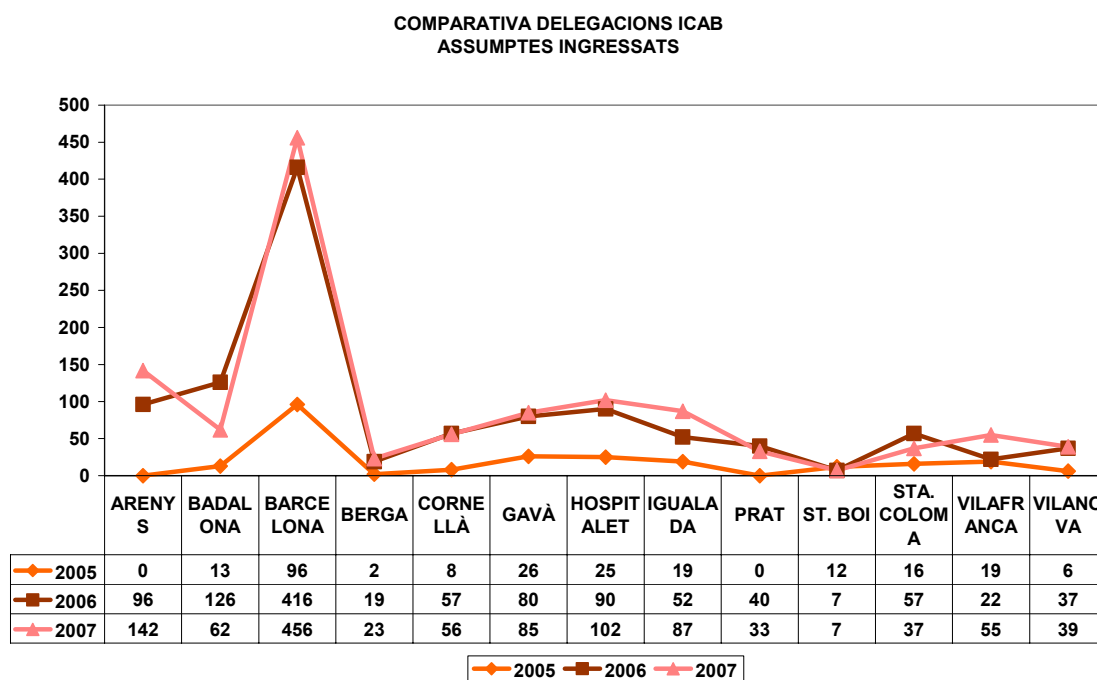
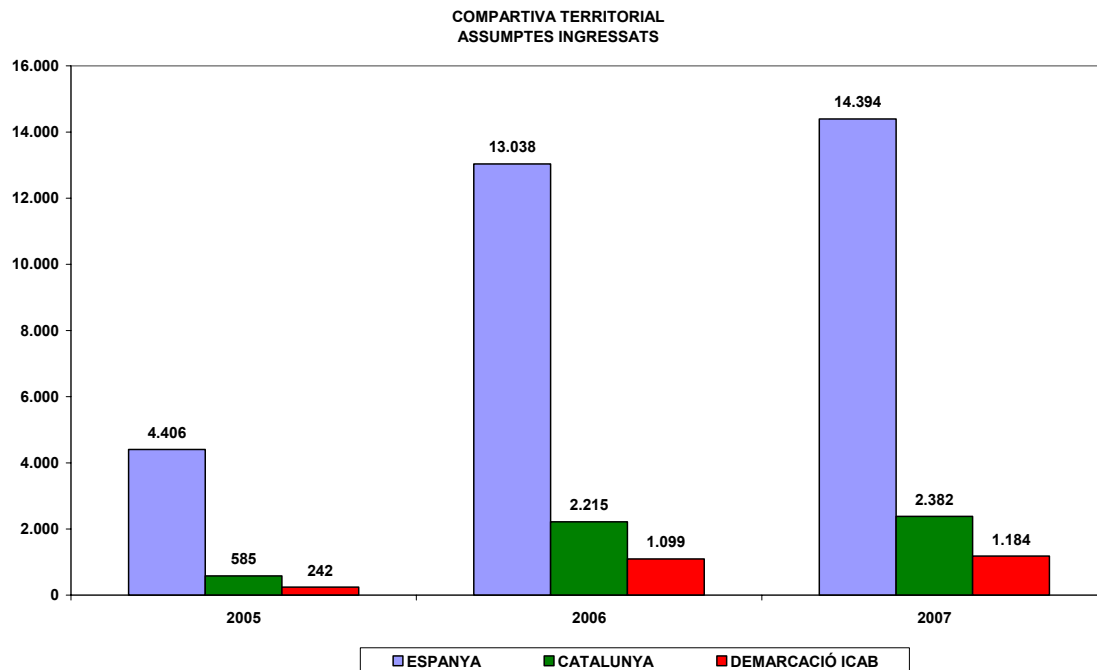
Si ens fixem en els partits judicials que conformen la demarcació ICAB ens adonem que hi ha molta diferència entre uns i altres, sent el que més destaca Berga i Vilanova (per més informació sobre la violència de la dona, vegeu apartat delegacions de la demarcació ICAB).

2.5.3.2.- Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats

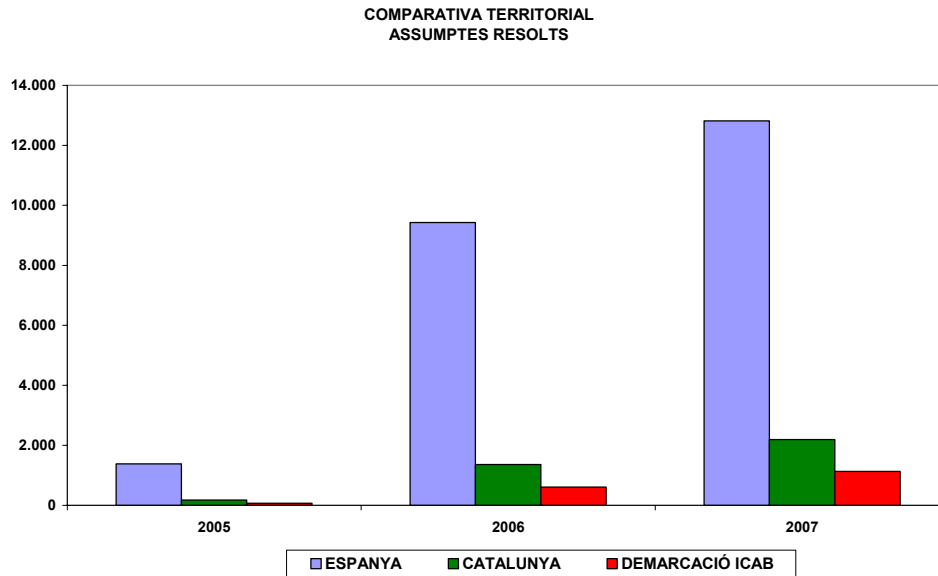
Els assumpes ingressats han experimentat un lleuger augment, sobretot en les dues darreres anualitats, de la mateixa manera que ha succeït amb la violència de la dona en l'àmbit penal.

Badalona i Barcelona són els territoris que més població concentra i per tant que gestiona un major volum d'assumptes.

Assumptes resolts

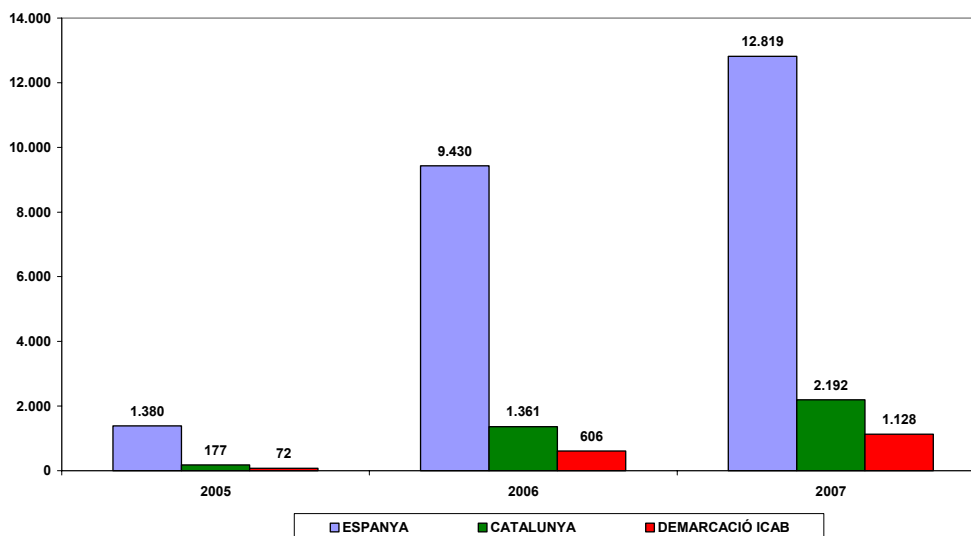
Una bona dada és que, tot i augmentar els assumptes ingressats, també ha augmentat la resolució. Com ja hem vingut repetint al llarg del present informe, la qualitat de la resolució encara és una informació que no és a l'abast del nostre estudi, tot i que convindria dedicar-hi una anàlisi pormenoritzat.

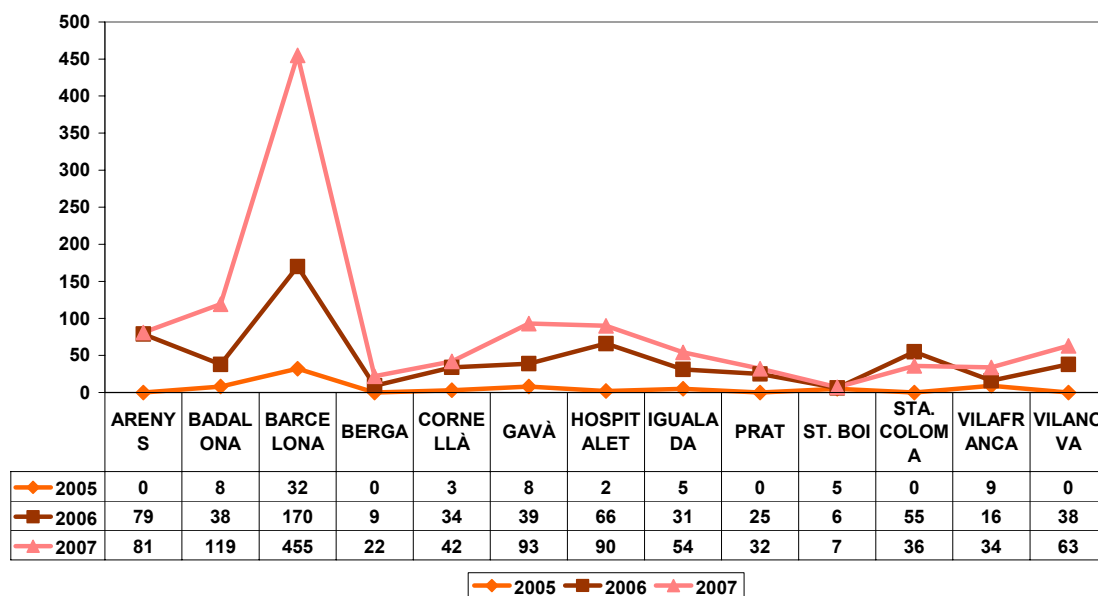
Per veure la relació que hi ha entre els assumptes ingressats i els resolts haurem de referint-nos a la taxa de resolució, que com veurem, no arriba als estandars exigibles (que resolgui en un any els assumptes que s'ingressen)

Vegem a continuació l'evolució dels assumptes resolts a la demarcació ICAB. Aquesta ha millorat en tots els partits judicials en el període del 2006 al 2007.

COMPARATIVA TERRITORIAL
ASSUMPTES RESOLTS

EVOLUCIÓ DELS ASSUMPTES RESOLTS
DELEGACIONS ICAB

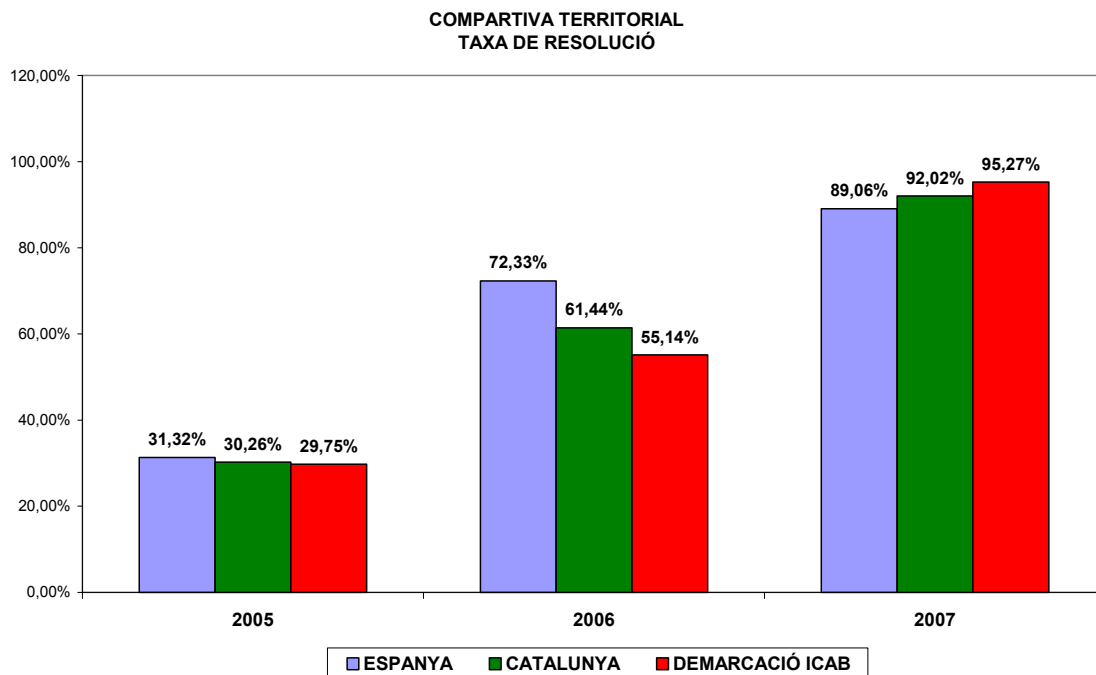

2.5.5.3.- Els indicadors judicials

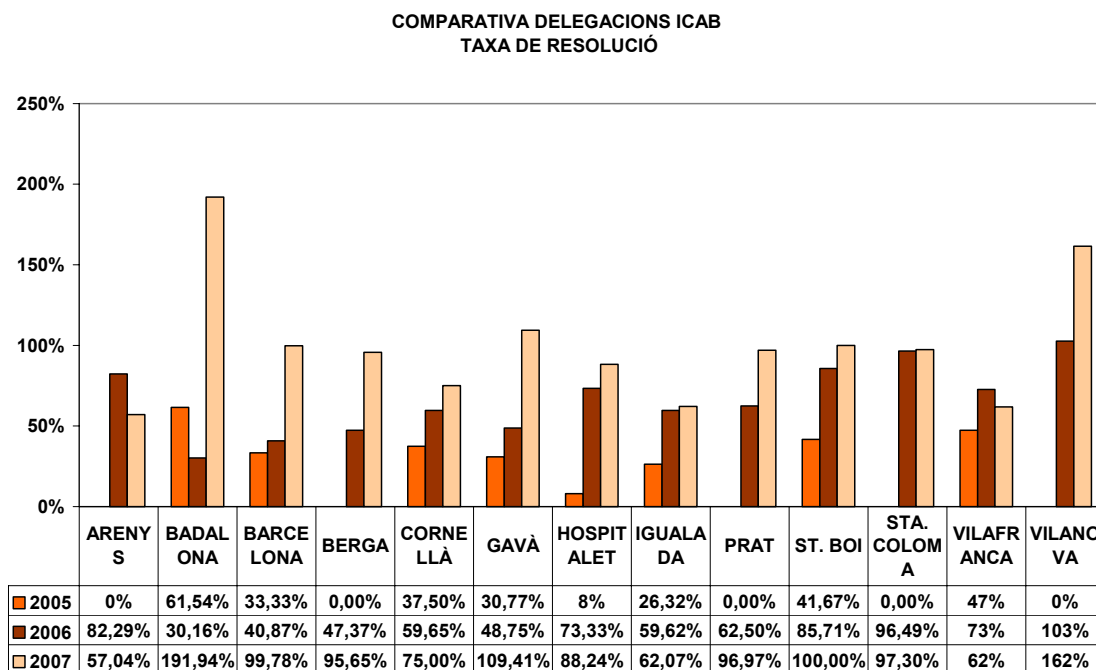
Taxa de resolució

La taxa de resolució que recordem és el coeficient resultant de dividir els assumptes ingressats pels resolts, ens mostra que la capacitat resolutiva en aquests temes és baixa, ja que no s'arriba a la situació d'equilibri ja mencionada.

No obstant això, també cal dir que la demarcació ICAB en el 2007 ha millorat considerablement aquest indicador i s'ha situat capdavantera en resolució.

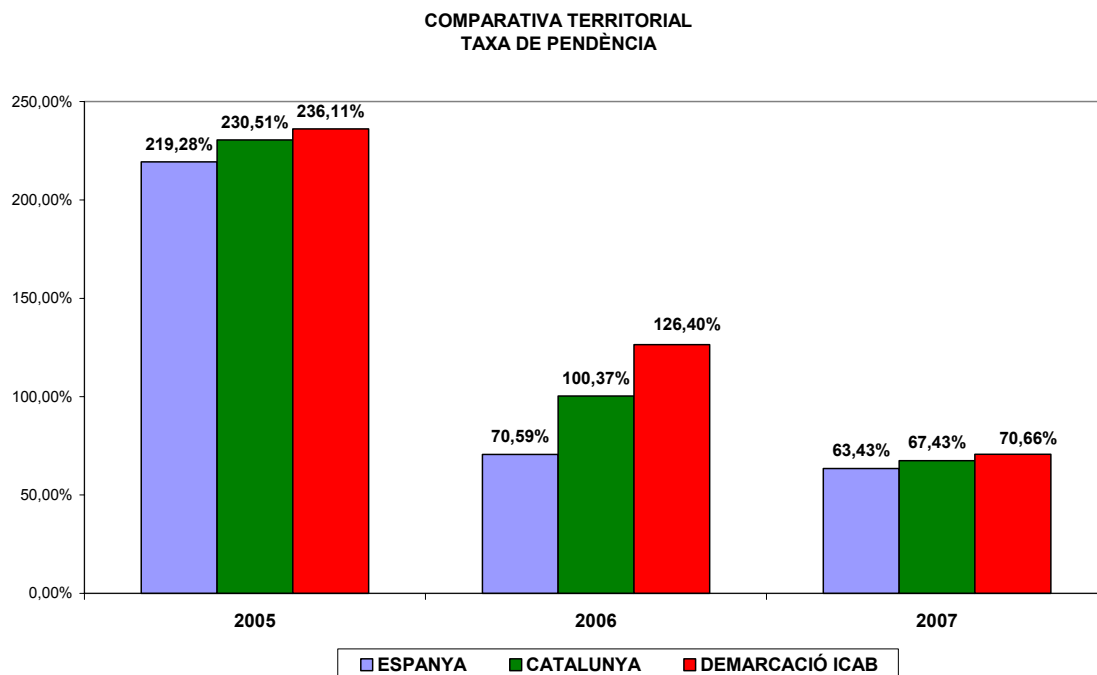
En els partits judicials de la demarcació ICAB podem observar moltes diferències, sent Barcelona, Vilanova i la Geltrú i St. Boi els que presenten millors indicadors en el 2007. Tots ells milloren extraordinàriament la resolució en comparació amb el 2006.

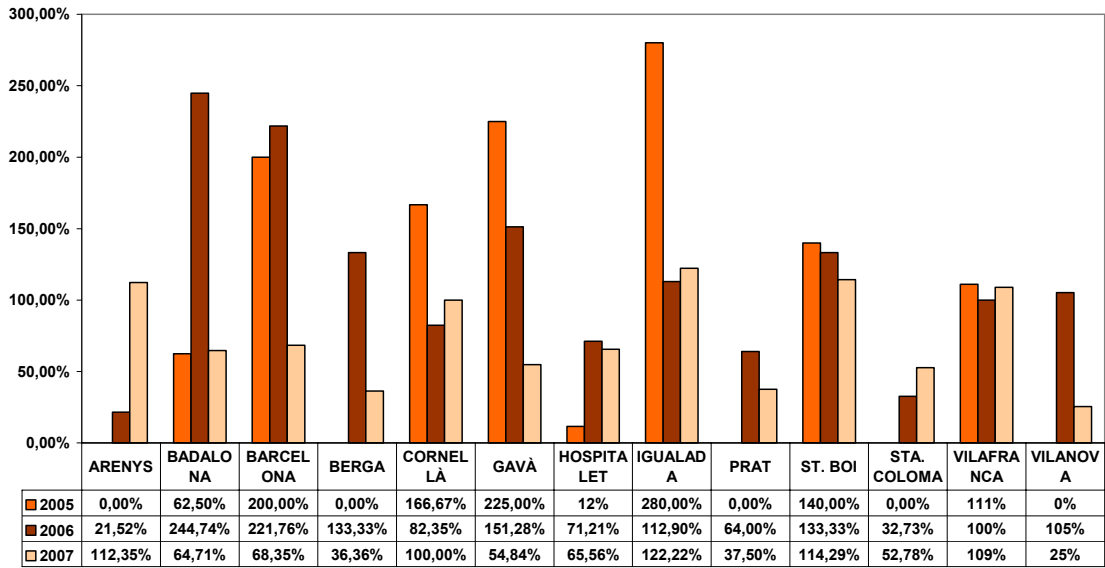
Taxa de pendència

De resultes de l'augment de la capacitat resolutiva, la pendència segueix una tendència a disminuir. Aquesta tendència és força lògica, si tenim en compte que el 2005 és l'any (segon darrer semestre) de l'entrada en funcionament d'aquest jutjats i que en el 2007 els jutjats ja tenen el rodatge que necessita qualsevol organisme creat *ex-novo*.

En concordança amb la resolució, la pendència en la demarcació ICAB també presenta situacions variades, sent Igualada i St. Boi els partits judicials que, en el 2007 té les taxes de pendència més elevades.

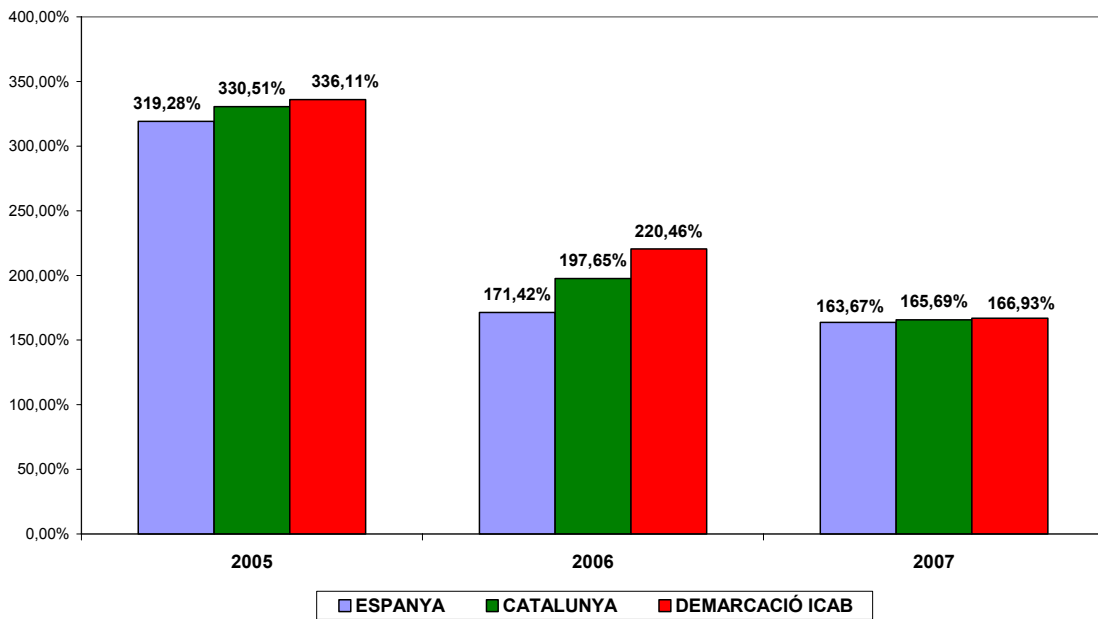
COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE PENDÈNCIA

Taxa de congestió

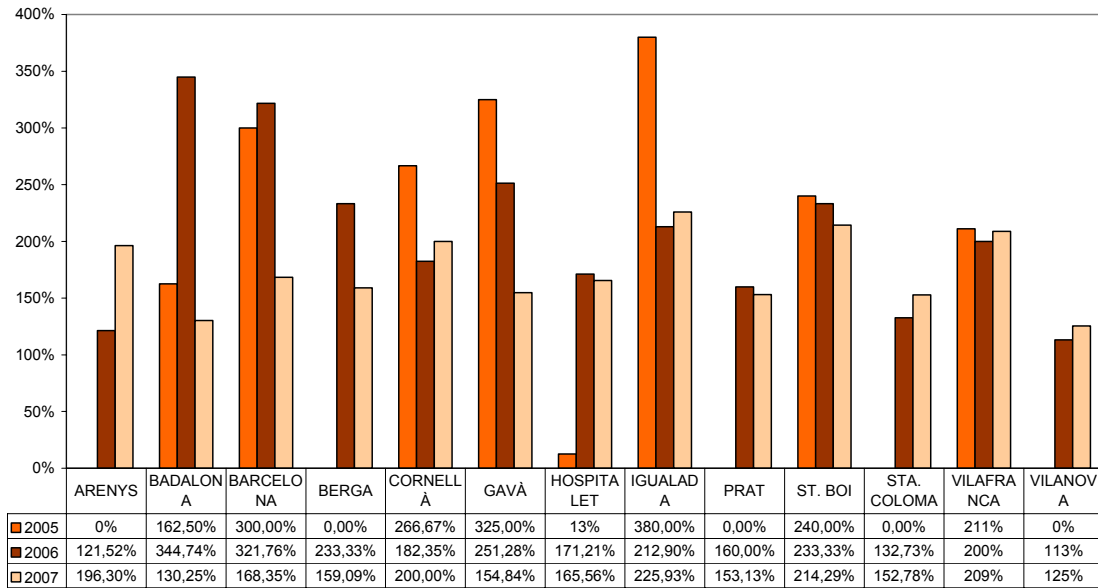
La congestió, tot i que ha disminuït en tots els territoris comparats, continua sent massa elevada. Tots superen el 150% de congestió en una especialitat jurisdiccional que tan sols dur tres anys en funcionament.

COMARATIVA TERRITORIAL
TAXA DE CONGESTIÓ

Les taxes de congestió en els partits judicials de la demarcació ICAB presenten situacions que superen amb escreix els límits d'allò que seria desitjable.

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE CONGESTIÓ

2.5.4.- Jutjats menors: peces de responsabilitat civil

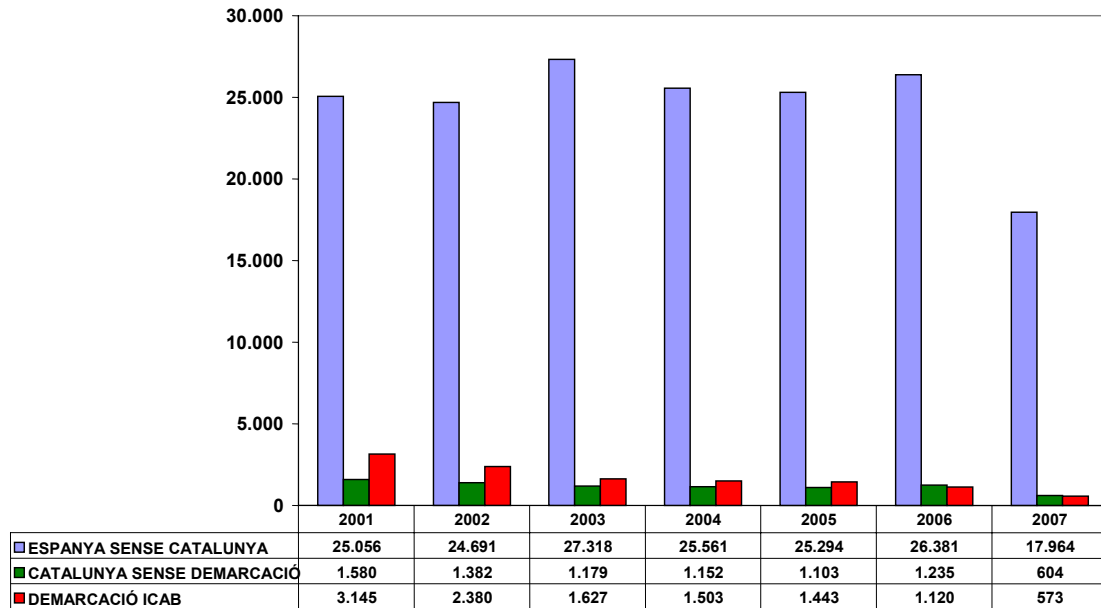
2.5.4.1.- Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats

Barcelona compta amb 6 Jutjats de Menors els quals tenen encomanada la tasca de la resolució de les peces separades del procediment penal i que tenen per finalitat establir la responsabilitat civil dels menors i solidàriament dels pares, tutors o guardadors legals.

L'impacte de la modificació recentment operada per la Llei 8/06, de 4 de desembre, que modifica l'article 16 i 64 de la LO 5/00, encara no ha estat possible d'avaluar.

PECES DE RESPONSABILITAT CIVIL REGISTRADES ALS JUTJATS DE MENORS

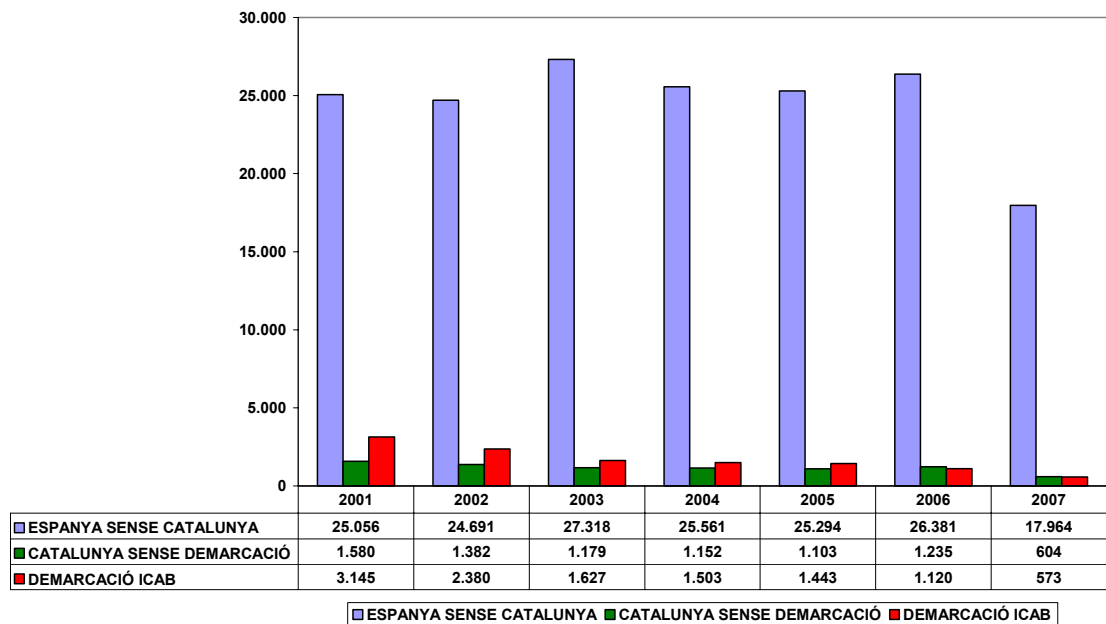

La conclusió general a extreure respecte dels assumptes ingressats és la tendència a la reducció de peces separades de responsabilitat civil que són incoades, tant a l'àmbit territorial de Catalunya com a la demarcació ICAB, a diferència de la tendència seguida a la resta de l'estat.

Assumptes resolta

La capacitat resolutiva a la demarcació ICAB i a la resta de Catalunya presenta una clara línia descendent, que culmina amb una disminució important en el 2007. Espanya, sense Catalunya, presenta alts i baixos en la resolució, si bé, en el 2007 presenta la mateixa situació que la resta de territoris.

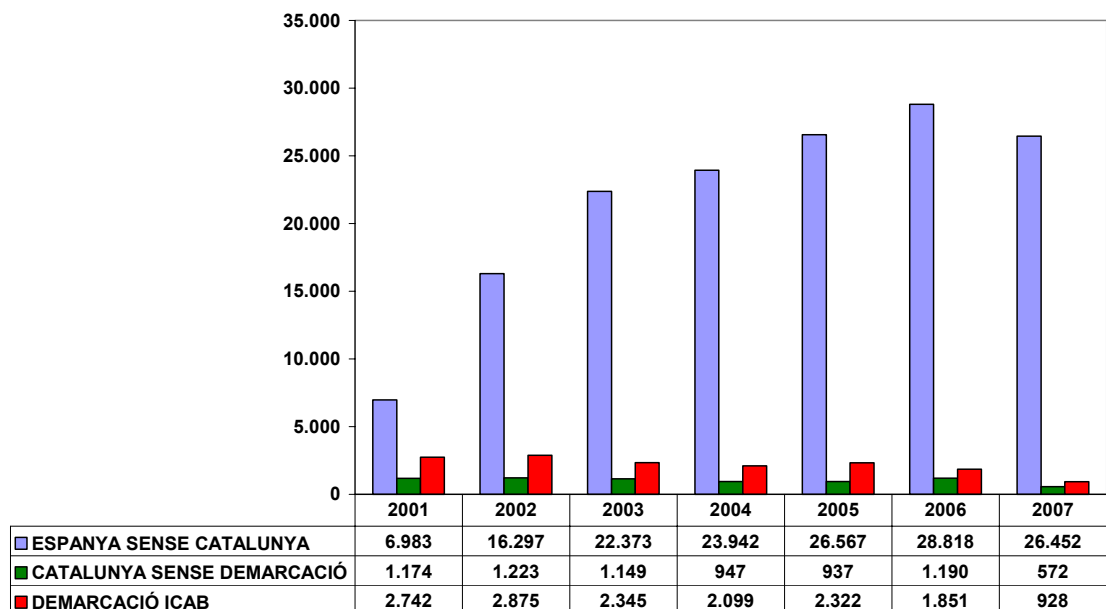
PECES RESPONSABILITAT CIVIL RESOLTES ALS JUTJATS DE MENORS

Assumptes pendents

La tendència dels assumptes pendents a Catalunya i sobretot a la demarcació ICAB és la disminució dels assumptes pendents, encara que amb oscil·lacions en els darrers 3 anys.

ASSUMPTES PENDENTS. PECES RESPONSABILITAT CIVIL. JUTJATS DE MENORS.

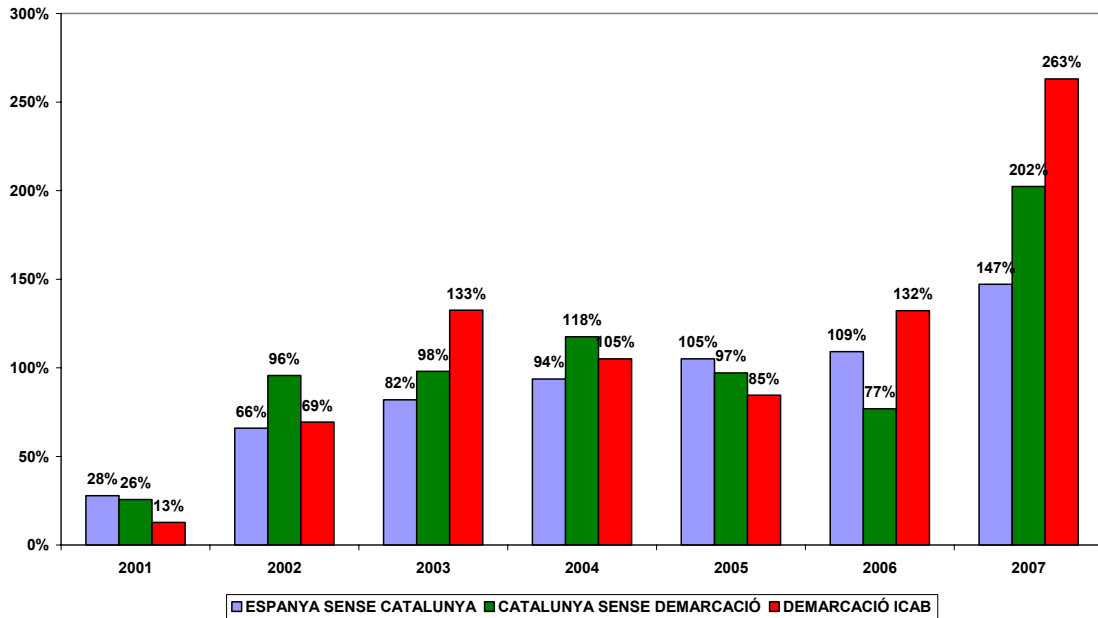

2.5.4.2.- Els indicadors judicials

Taxa de resolució

La taxa de resolució de la demarcació ICAB és superior a la de la resta dels àmbits territorials, només mermada l'any 2004 i 2005. En el 2007, aquest indicador obté bon resultat en els tres territoris comparats.

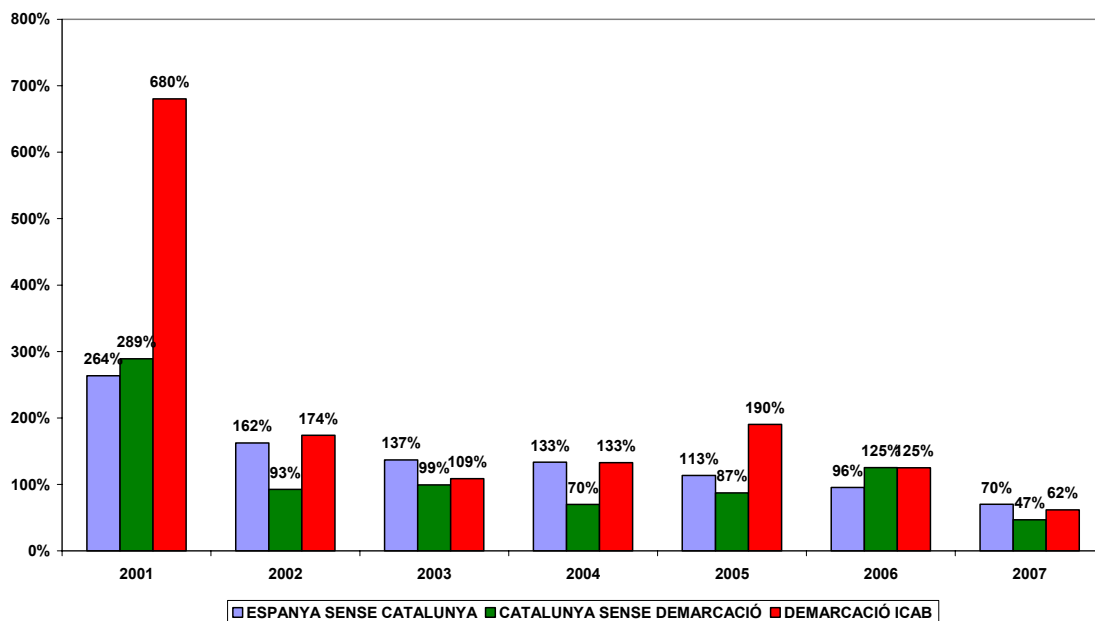
TAXA DE RESOLUCIÓ PECES RESPONSABILITAT CIVIL. JUTJATS DE MENORS

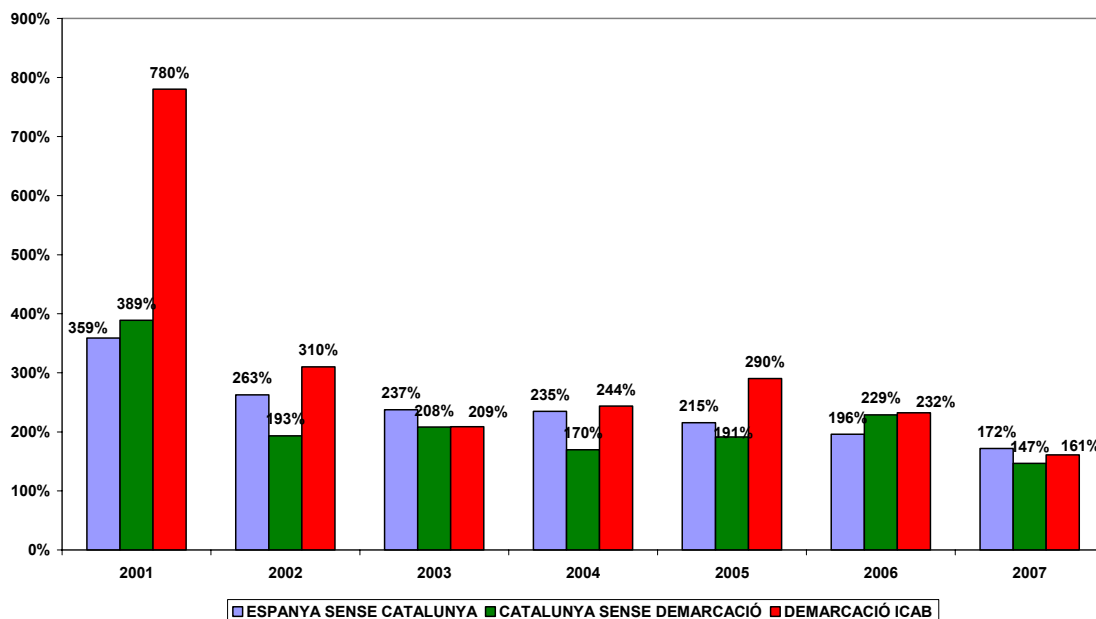
Taxa de pendència i congestió

Com a conseqüència de la resolució, la pendència i la congestió també presenten millors resultats en el 2007

TAXA DE PENDÈNCIA PECES RESPONSABILITAT CIVIL. JUTJATS DE MENORS.

TAXA CONGESTIÓ PECES RESPONSABILITAT CIVIL. JUTJATS DE MENORS.

2.6.- Civil per òrgans jurisdiccionals

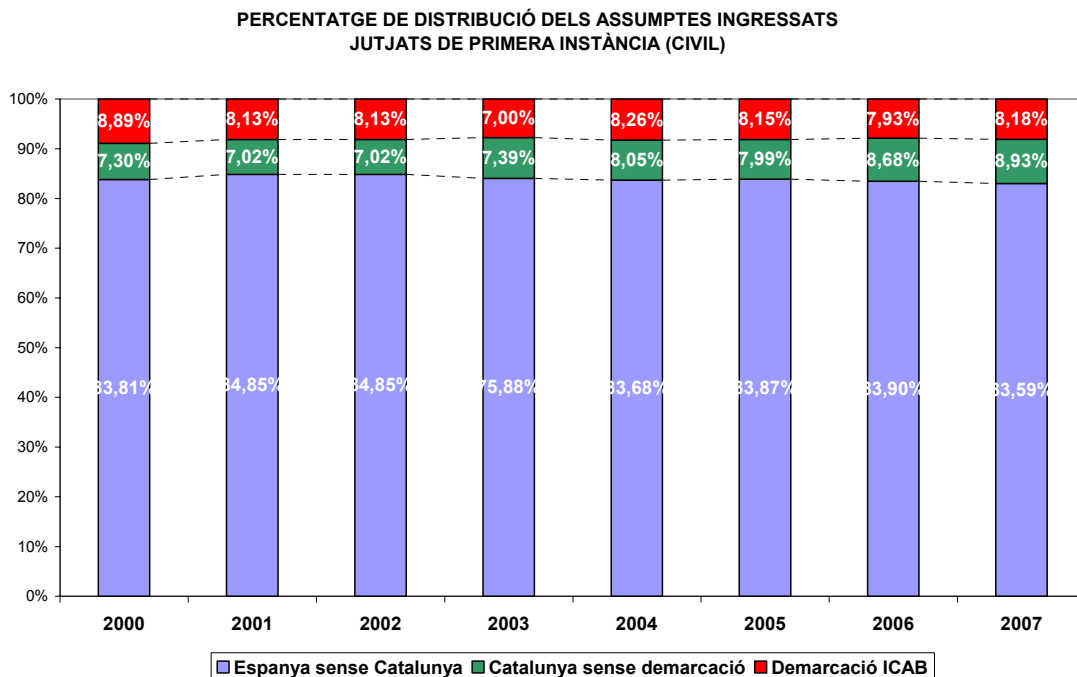
2.6.1.- Jutjats de primera instància

2.6.1.1.- Moviment d'assumptes

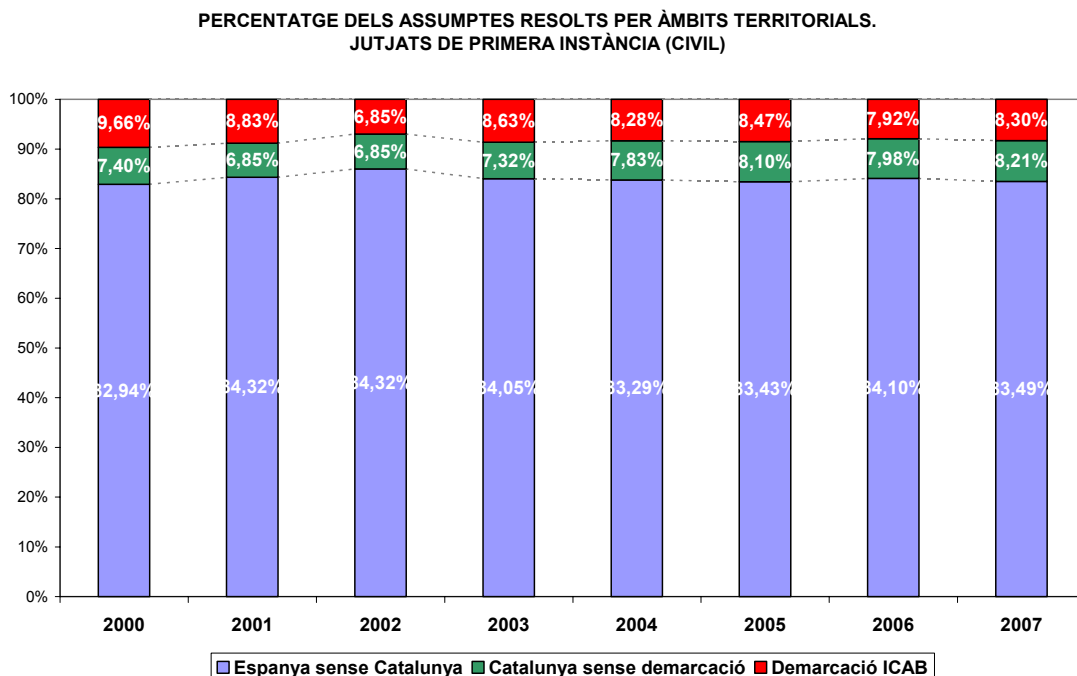
Assumptes ingressats

S'observa una relativa estabilitat en la distribució –al llarg dels anys que conformen el període estudiat- dels assumptes ingressats segons els diferents àmbits

territorials; si bé hi ha alguna disminució puntual en els tres territoris comparats, la línia de tendència és d'augment progressiu.

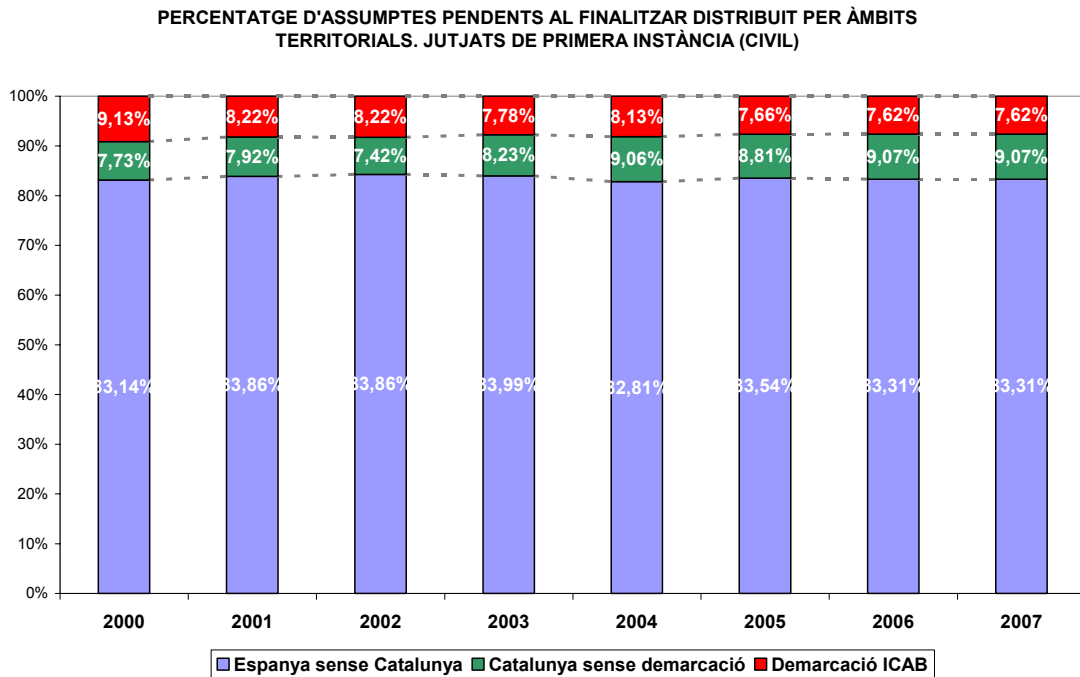

La capacitat resolutiva, malgrat la congestió que pateixen aquests jutjats ha augmentat en el 2007, després d'un recés en el 2006.

Malgrat la bona capacitat resolutiva, els assumptes pendents es mantenen en els dos darrers anys, per que tan sols es resolen els assumptes que s'ingressen durant l'any i no els endarrerits.

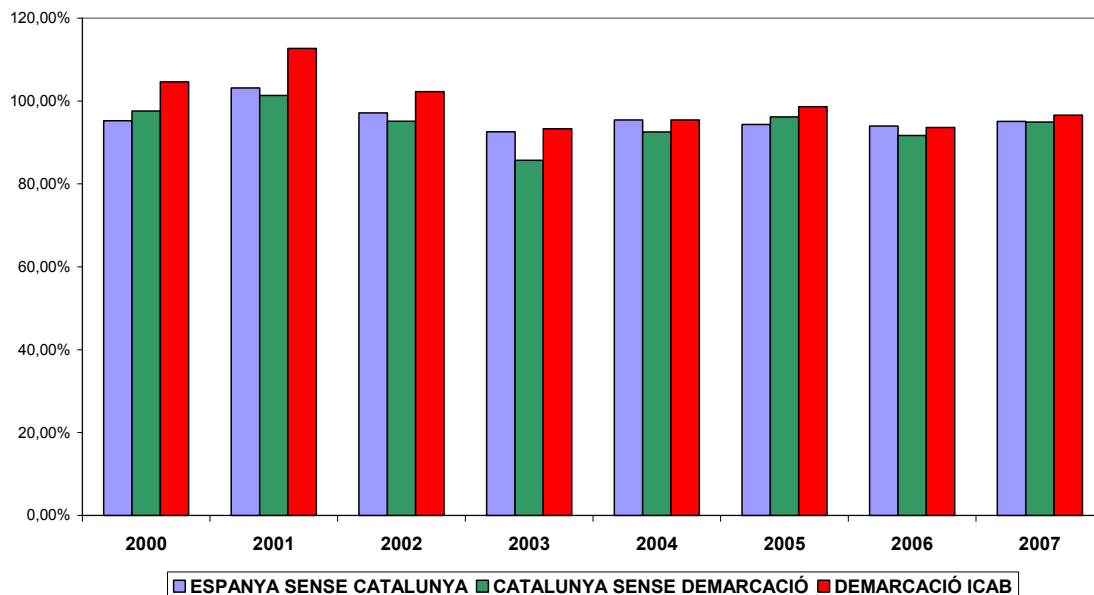

2.6.1.2.- Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

De la gràfica exposada a continuació podem observar com la capacitat resolutiva s'igualava entre els territoris comparats i experimenta una lleugera millora en el 2007 respecte l'any anterior.

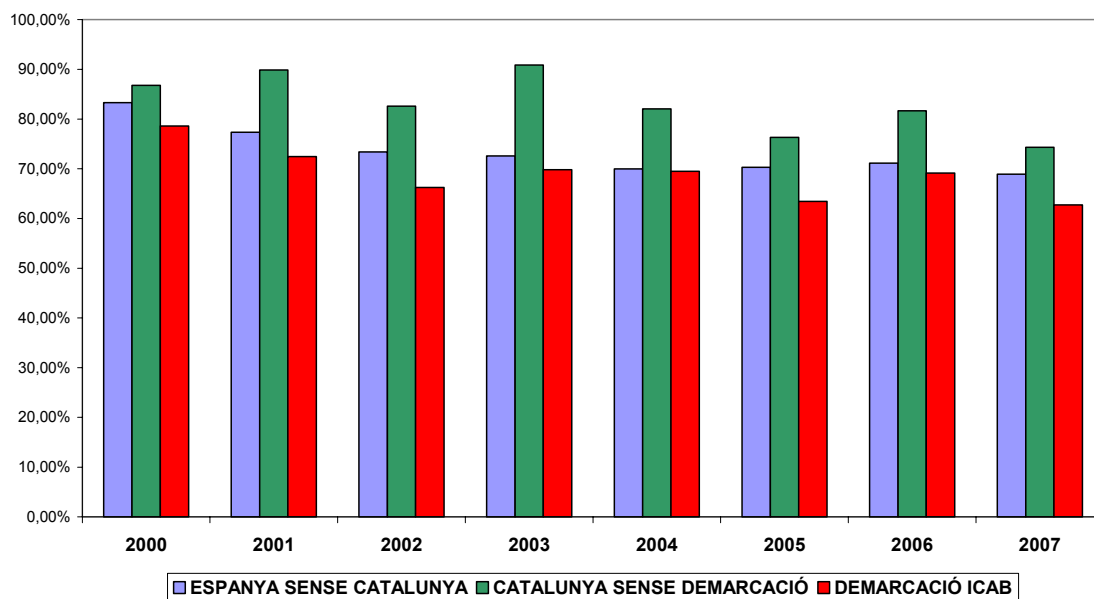
TAXES DE RESOLUCIÓ COMPARADA.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (CIVIL)

Taxa de pendència

La millora de la resolució afecta a la taxa de pendència, encara com hem vist en analitzar els assumptes pendents no redueix significativament els assumptes endarrerits.

TAXA DE PENDÈNCIA COMPARADA.
JUTJATS DE PRIMERA INSTÀNCIA (CIVIL)

Segons la Memòria del CGPJ aprovada el 6 de Juny de 2007, una de les CCAA que pitjor situació presenta en pendència, respecte a la resta de comunitats autònomes

de l'Estat és Catalunya (mitjana en els darrers vuit anys 83,03%, per Espanya 73,36% i Demarcació ICAB 68,99%).

La simple observança del gràfic exposat mostra el creixement que va experimentar la taxa de pendència catalana en el 2006, si bé durant la totalitat del període estudiat, sempre s'ha trobat per sobre de la mitja estatal, que ha mantingut una certa tendència a l'estabilitat.¹⁰ En el 2007, la pendència a Catalunya ha disminuït lleugerament.

Les causes de l'augment de la pendència poden ser:

- L'augment progressiu dels assumptes ingressats
- La redistribució realitzada durant el 2006 dels Jutjats de 1ª Instància. Així, el Jutjat de 1ª Instància núm. 58 de Barcelona va passar a ser el Jutjat del Mercantil núm. 6 de Barcelona.

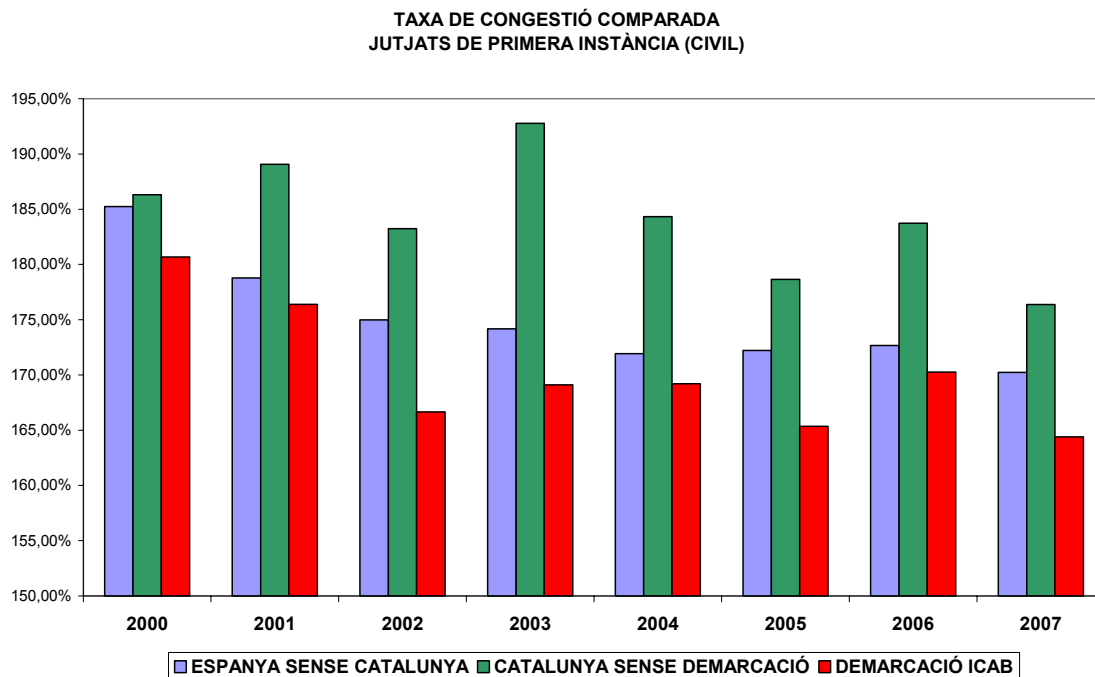
Sens dubte aquesta decisió ha influït en l'empitjorament de la taxa de pendència de la Demarcació ICAB, atès que el volum del treball assumit pel Jutjat núm 58 ha d'ésser repartit entre la resta de Jutjats de 1ª Instància restants, minvant-se d'aquesta forma la capacitat resolutiva de la totalitat dels Jutjats de 1ª Instància de Barcelona.

Taxa de congestió

La congestió també presenta una tendència a l'augment, en línia amb allò expressat amb la pendència.

La congestió mitja en la ICAB és, però, la més baixa, en línia amb el que succeeix amb la pendència: 170,25%, en comparació amb el 175% d'Espanya (sense Catalunya) i Catalunya 184,3%.

Vegem la gràfica següent:

¹⁰ Memòria 2007 CGPJ aprovada el 6.6.07 www.cgpi.es

Igualment interessant i destacable resulta el fet que, segons les dades facilitades al començament de la nostra exposició, a nivell global estem assistint a un període de recessió econòmica que probablement ens porti a un augment dels assumptes contenciosos en via civil¹¹:

- Reclamacions de quantitat derivades de la impossibilitat d'assumir les càrregues econòmiques derivades de l'endeutament familiar... (impagament de factures, etc)
  - o Augment del nombre de procediments Monitoris. Segons dades del CGPJ¹² el volum de Monitoris augmenta any rere any. Catalunya suportava en el 2006, el 45,9% del total d'assumptes contenciosos.
- Augment dels procediments hipotecaris derivats igualment de la impossibilitat d'assumir les despeses hipotecàries a mida que els tipus d'interès pugen.
  - o El crèdit s'encareix provocant un descens de la demanda efectiva a la compra de vivendes i encarint, per tant, el finançament, amb la conseqüent dificultat de les famílies per a fer front al pagament de les quotes dels crèdits subscrits, el que finalment ocasiona la sortida al mercat mitjançant subhastes (art 131 LPC) de vivendes hipotecades.
  - o Segons dades del INE, el nombre d'hipoteques gestionades a Catalunya és el següent:

INE, Estadístiques hipotecàries, última dada publicada: any 2006 (13 març 2008)

FINQUES HIPOTECADES A CATALUNYA¹³		
ANY	Nº VIVENDES HIPOTEC.	IMPORT TOTAL CRÈDIT
2003	193.121	21.509.705
2004	211.116	26.586.113
2005	229.425	33.429.354
2006	243.346	41.329.225

Finques Hipotecàries - Àmbit Estatal

	2003	2004	2005	2006	2007
Número d'Hipoteques	1.357.242,00	1.608.497,00	1.798.630,00	1.896.515,00	1.768.198,00
Import Hipoteques	141.994,60	194.674,75	247.468,71	297.114,76	298.254,84

La quota hipotecària mitjana, atenent a un termini fix de 20 anys, es va situar – durant l'any 2006–, en la xifra de 849,58 €, import que ha patit un constant creixement al llarg del 2006, amb un augment anual respecte de l'any immediatament anterior –2005–, del 17,06%.

¹¹ Veure també apartat relatiu a la litigiositat en part relativa a Jurisdicció Social del present informe

¹² Memòria 2007 CGPJ aprovada el 6.6.07 www.cgpj.es

¹³ Dades extretes www.ine.es

Aquest fenomen és fruit del comportament del mercat hipotecari, l'encariment del sòl i l'augment dels tipus d'interès, que incideix en l'increment de l'endeutament familiar, tal i com hem presentat al gràfic relatiu als tipus d'interès exposat a les planes anteriors.

Sens dubte, aquesta situació incideix directament en la taxa de resolució, la qual resulta afectada segons es desprèn dels gràfics presentats.

2.6.2.- Audiència provincial. Sales civils

2.6.2.1.- Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats

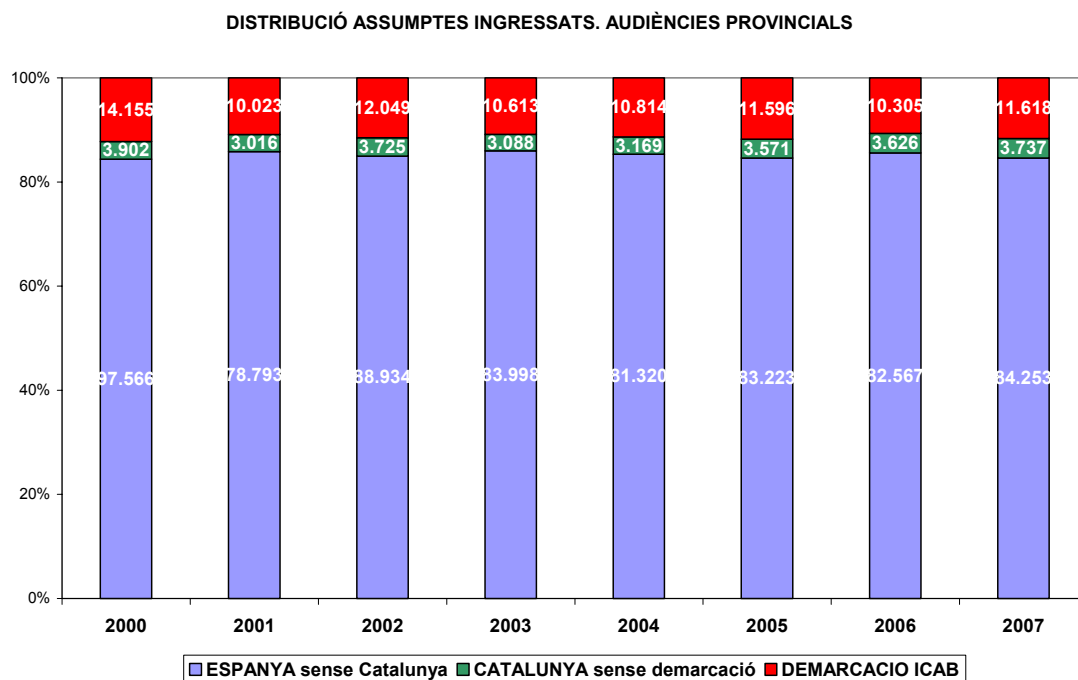
Analitzant les dades referents a les tres demarcacions territorials estudiades, i respecte als assumpes ingressats durant la totalitat del període estudiat, que comprèn des de l'any 2000 i fins el 2007, podem establir la següent distribució percentual:

D'una banda, Catalunya suporta un resultat percentual de 23,41% del volum d'assumpes en relació a l'àmbit territorial espanyol.

Nogensmenys, si aquesta distribució la transportem a l'àmbit territorial autonòmic, podem establir que la Demarcació de l'ICAB suporta el 75,66% del total d'assumpes ingressats en Segona Instància en tot l'àmbit català.

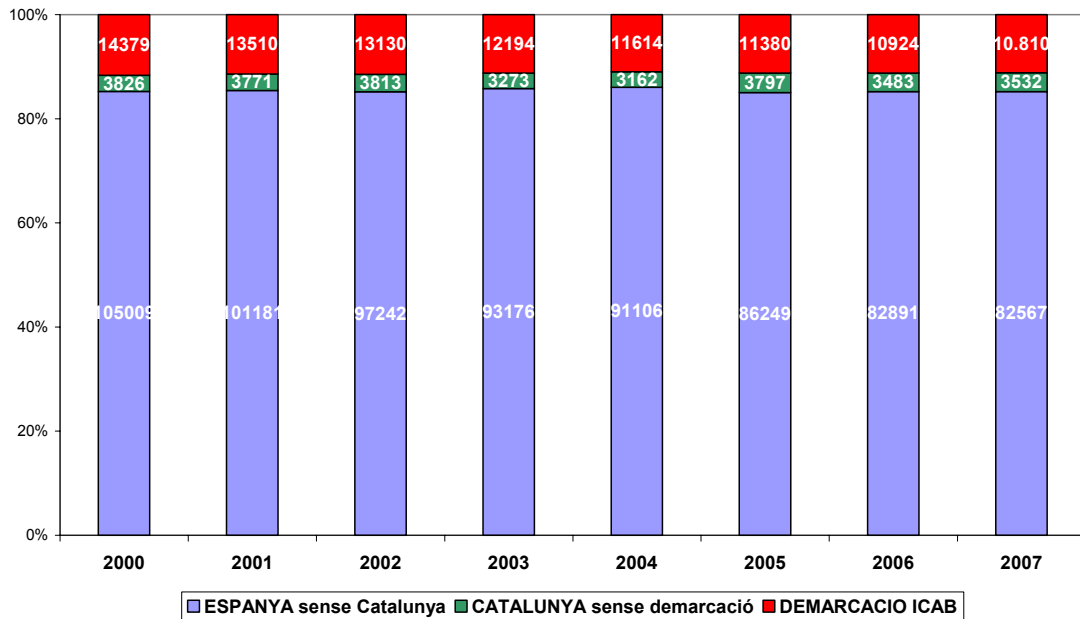
De l'altra, el nombre d'assumpes ingressats, amb més o menys oscil·lacions, va en augment en tots els territoris comparats.

Vegem que ens mostra la gràfica:

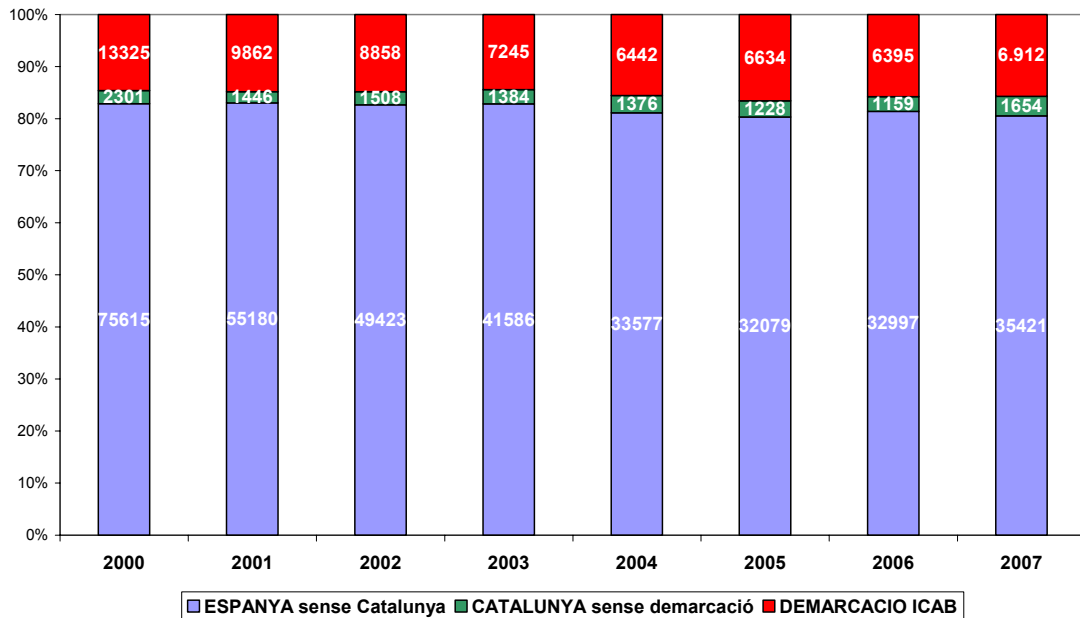
Una proporció semblant és predicable dels assumpes resolts i dels pendents.

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTES RESOLTS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS

Del gràfic presentat es desprèn la pèrdua de capacitat resolutiva que va partint l'àmbit estatal des del 2004, atès que el volum d'assumpes pendents durant els anteriors següent ha augmentat sensiblement.

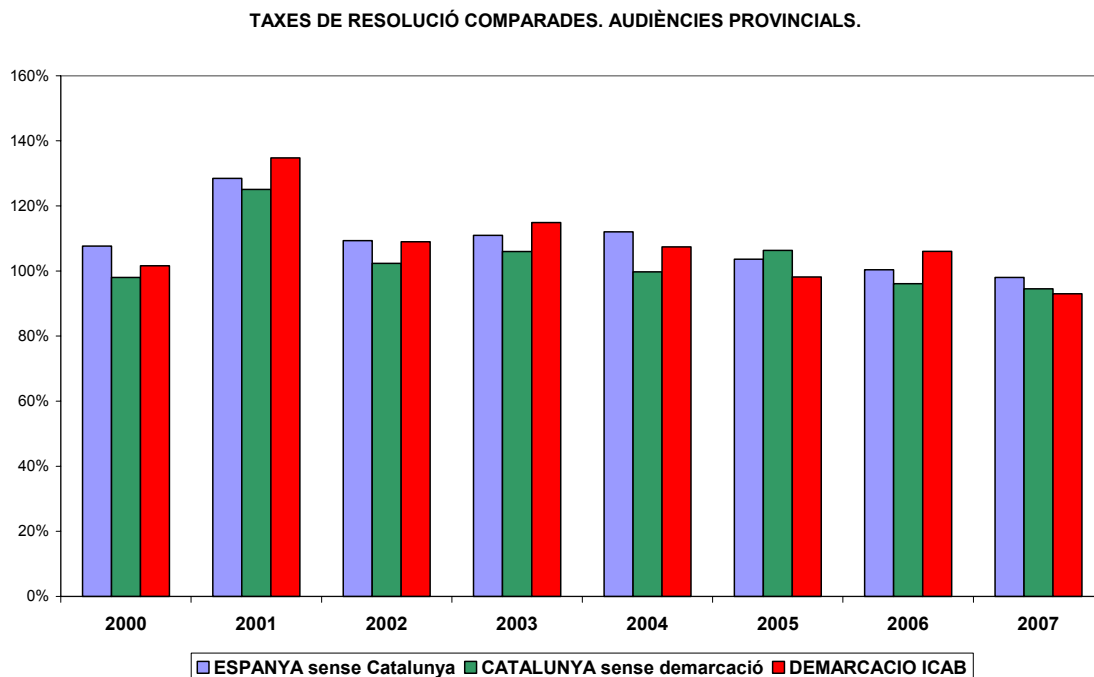
DISTRIBUCIÓ ASSUMPTES PENDENTS. AUDIÈNCIES PROVINCIALS

2.6.2.2.- Els indicadors judicials en les Audiències Provincials

Taxa de resolució

D'aquesta gràfica que a continuació mostrem destaquen la tendència a la disminució de la resolució iniciada en el 2001 en tots els territoris comparats.

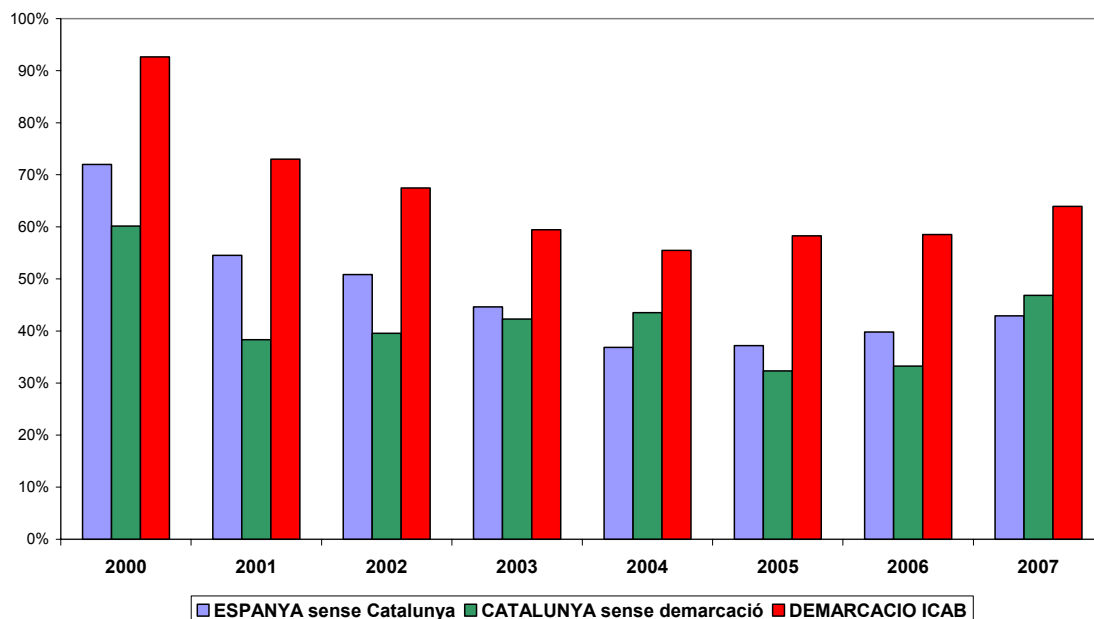

Taxa de pendència

Relacionada amb la taxa de resolució, la pendència ens mostra els assumptes pendents que tant a l'inici com en finalitzar l'any resten per resoldre.

Les tendències en els tres territoris comparats podrien resumir-se de la següent manera: Espanya segueix una línia d'augment des de que l'any 2005 la pendència va arribar a la seva taxa més favorable. Una evolució semblen també es verifica en la demarcació ICAB. En canvi, Catalunya segueix una línia més estable de pendència, destacant el 2005 i 2006 com dos anys especialment favorables. No obstant això, cal dir que la pendència en aquest òrgans judicials és massa elevada. Les mitjanes en els darrers 8 anys se situen per Espanya (sense Catalunya) en 47,5%; Catalunya (sense la demarcació ICAB) en 42%; i la més alta, la de la demarcació ICAB 66%.

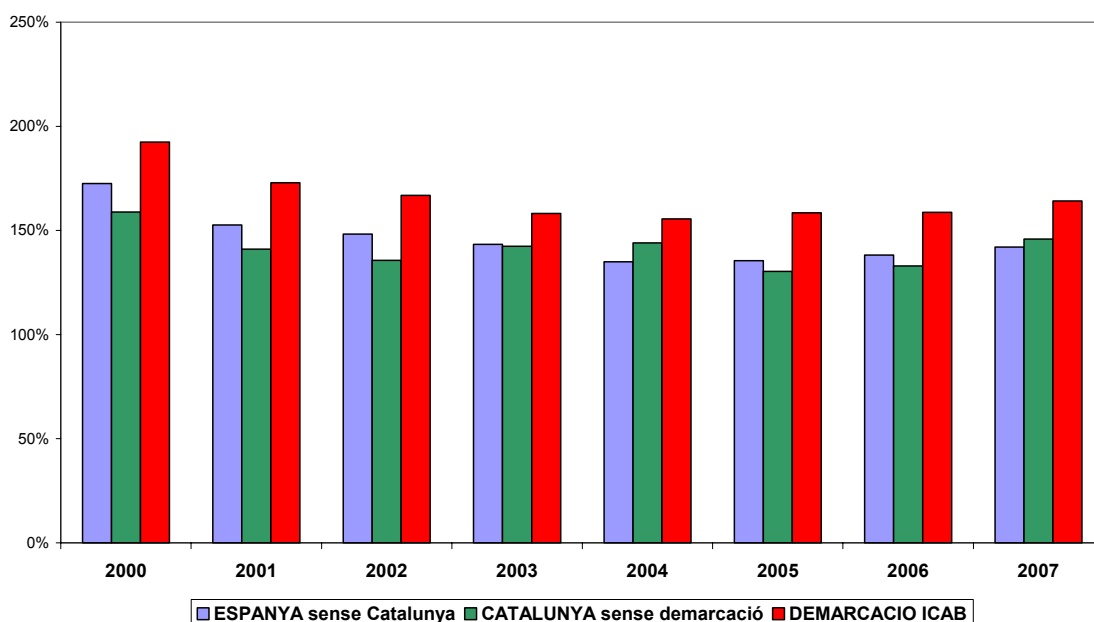
TAXES DE PENDÈNCIA COMPARADES. AUDIÈNCIES PROVINCIALS

Taxa de congestió

En concordança amb la taxa de pendència presentada al gràfic anterior, la taxa de congestió segueix similar tendència, marcada per un augment en totes les demarcacions estudiades, i constatant-se que la taxa més elevada pertany a la Demarcació ICAB. Les mitjanes de congestió per territori en els darrers vuit anys són: Espanya (sense Catalunya) 145,87%; Catalunya (sense la demarcació ICAB) és de 141,37%; i, finalment, també la més elevada, l'ICAB en 165,87%.

TAXES DE CONGESTIÓ COMPARADES. AUDIÈNCIES PROVINCIALS

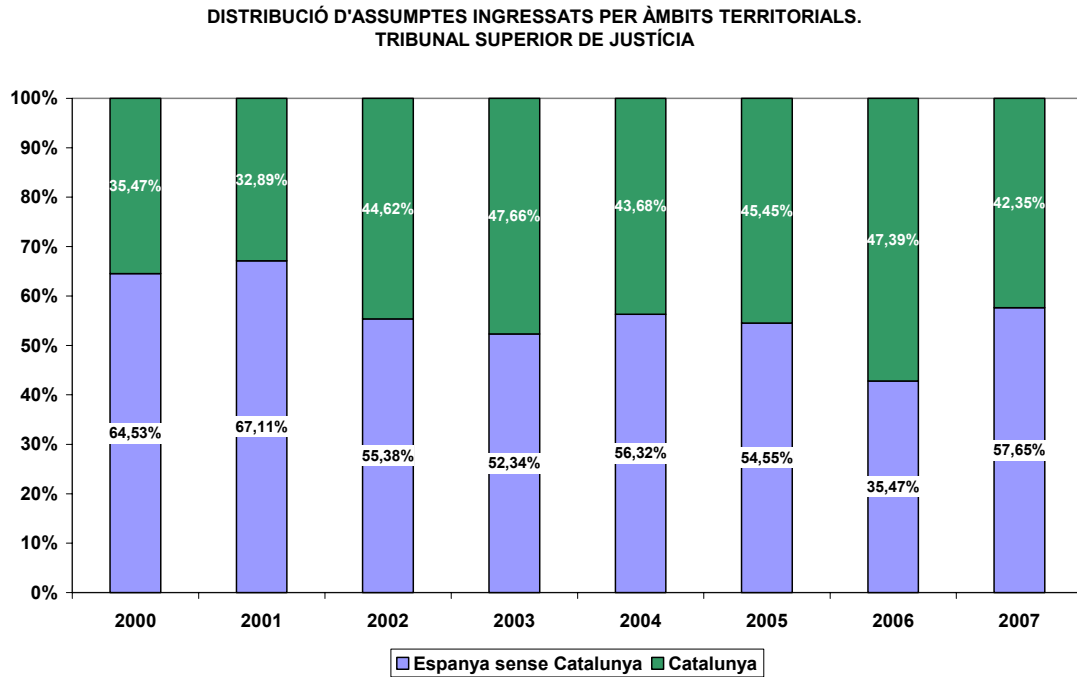

2.6.3.- Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Sala civil-penal

2.6.3.1.- Moviment d'assumpes

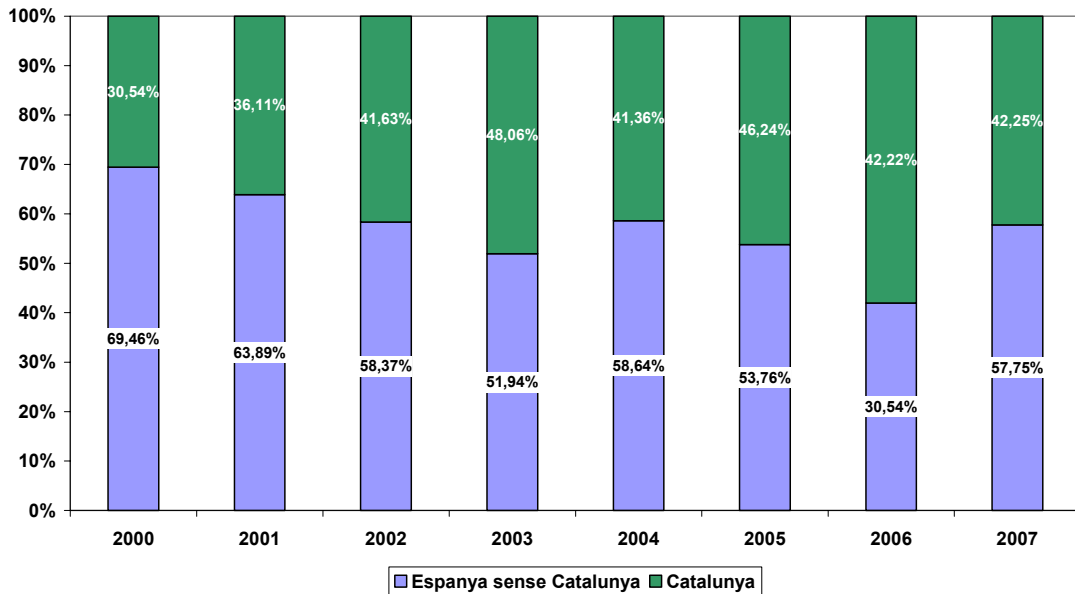
Assumpes ingressats

La distribució entre territoris dels assumpes ingressats presenta el següent panorama

Com es desprèn de l'observació del gràfic anteriorment exposat, l'àmbit territorial català suporta en el 2007 el 57,65% dels assumpes presentats en segona instància. Percentatge que presenta una línia ascendent, amb més o menys oscil·lacions, des de l'any 2000, fet que demostra la tendència de la ciutadania a recórrer fins a la instància més elevada a nivell autonòmic en defensa dels seus interessos.

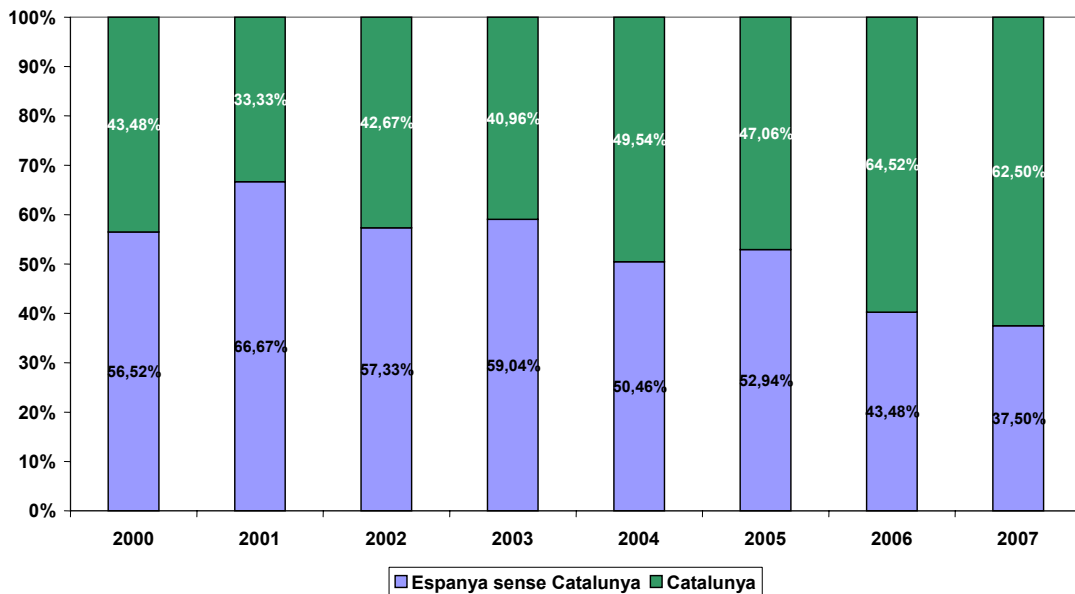
DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTE RESOLTS PER ÀMBITS TERRITORIALS.
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA.

La distribució d'assumpes resolts ens mostra que Catalunya supera el 42%, essent que la capacitat resolutòria marcada des de l'any 2000 es manté amb lleugeres fluctuacions.

Fruit de tot això, la pendència presenta la següent situació:

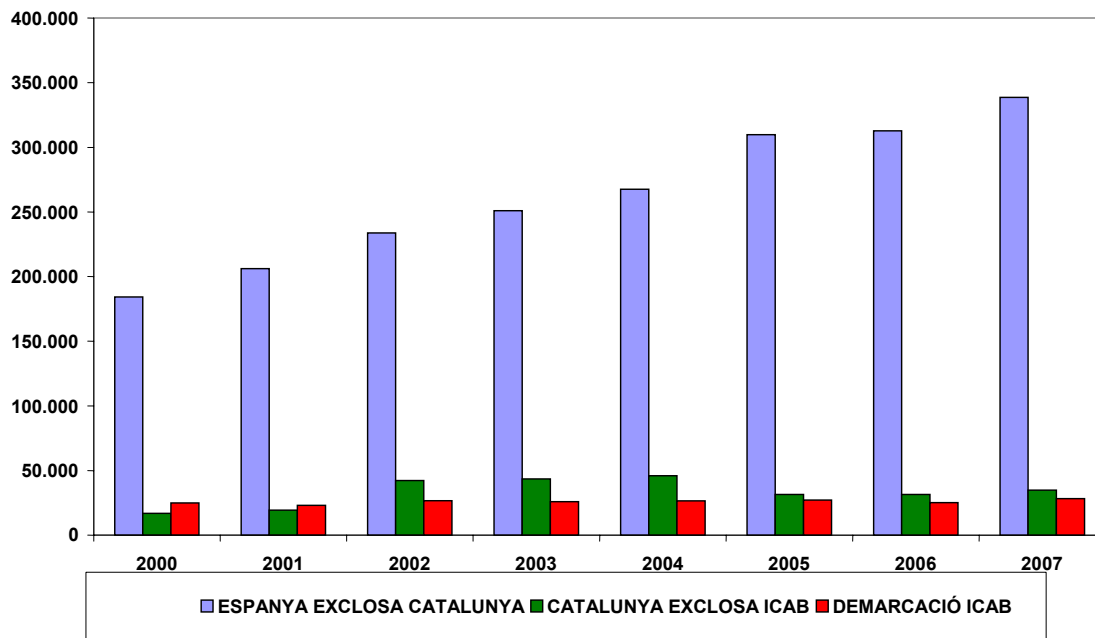
DISTRIBUCIÓ D'ASSUMPTE PENDENTS AL FINALITZAR PER ÀMBITS TERRITORIALS.
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

2.6.3.2 Execucions civils

Analitzarem la situació de les execucions civils en tots tres àmbits territorials durant el període comprès entre els anys 2000 i 2007.

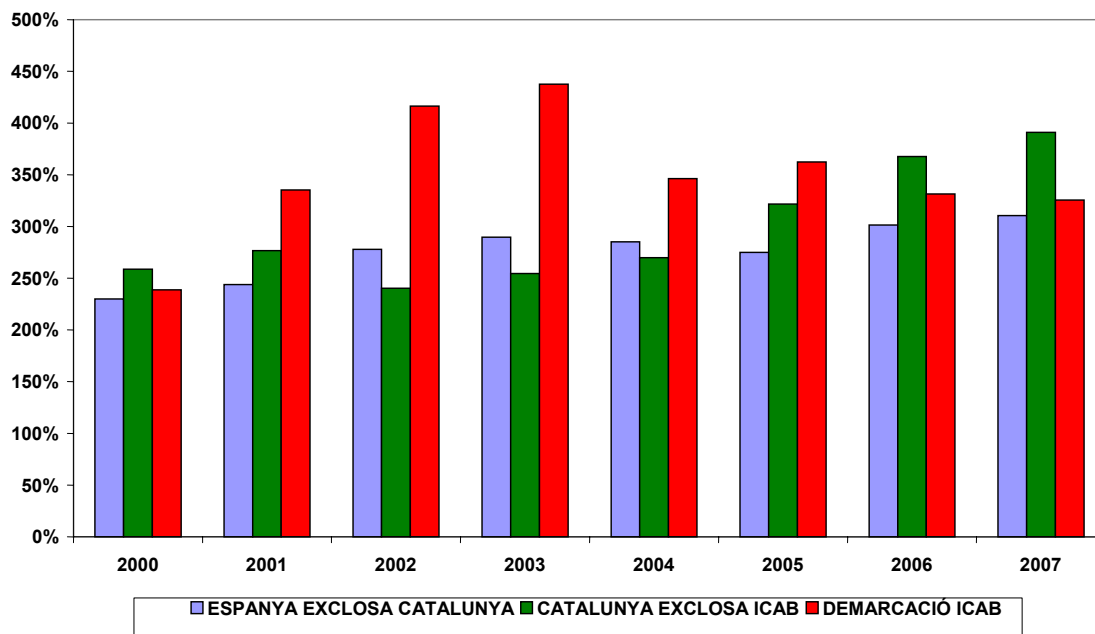
COMPARTIVA TERRITORIAL DE LES EXECUCIONS CIVILS REGISTRADES

El percentatge d'execucions registrades des de l'entrada en vigor de la nova LEC'00, ha anat augmentant en termes generals, si bé en el període comprès entre l'any 2005-2007, a Catalunya i a la Demarcació ICAB, s'ha produït un descens d'un 3,08% i d'un 4,44% respectivament, essent per contra que a l'àmbit estatal s'ha experimentat -pel mateix període un increment del 0,31%-.

Cal destacar la situació de la taxa de pendència de les execucions civils, atès que, tot i la notable millora que va suposar l'entrada en vigor de la nova Llei d'Enjudiciament Civil l'any 2001, respecte de l'anterior regulació, certament la situació de col·lapse es manté.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA PENDÈNCIA EXECUCIONS CIVILS

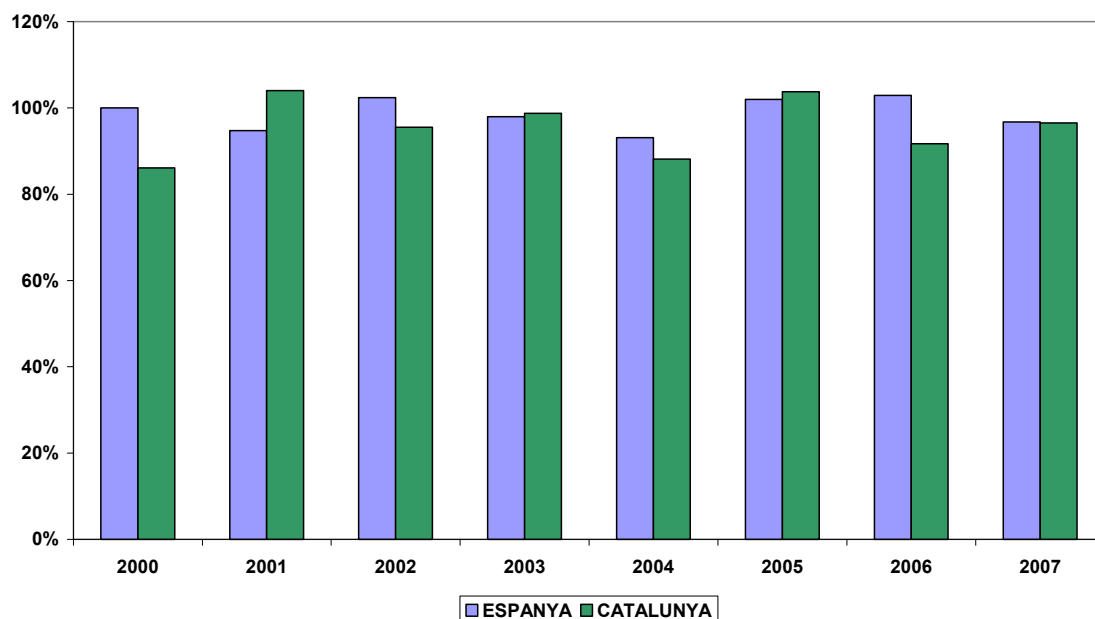

2.6.3.3.- Principals indicadors judicials

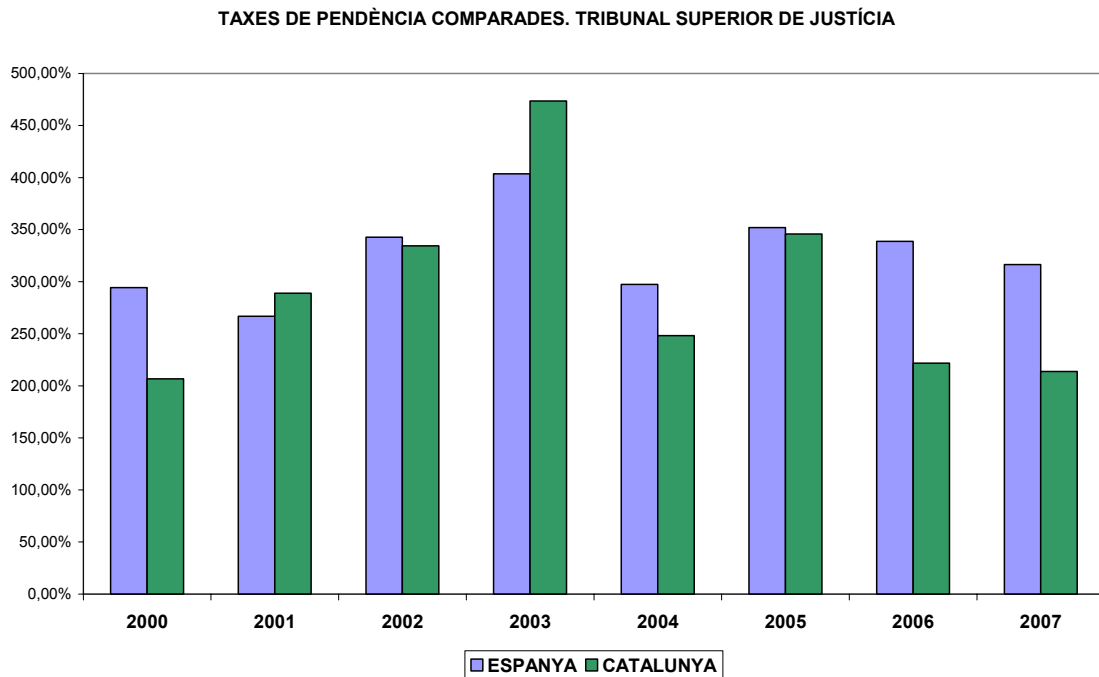
Taxa de resolució

Tot i la situació de pendència dels TSJ resulta sorprenent les taxes de resolució presentades, que arriba a situació d'equilibri (es resol tant com s'ingressa) fet que determina la constant tasca realitzada pel personal que es troba al front de les Sales Civils dels Tribunals, confirmant que el problema no seria un baix rendiment dels recursos humans, sinó la necessitat d'ampliar les plantilles o la planta judicial.

TAXES DE RESOLUCIÓ COMPARADES. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

Taxa de pendència

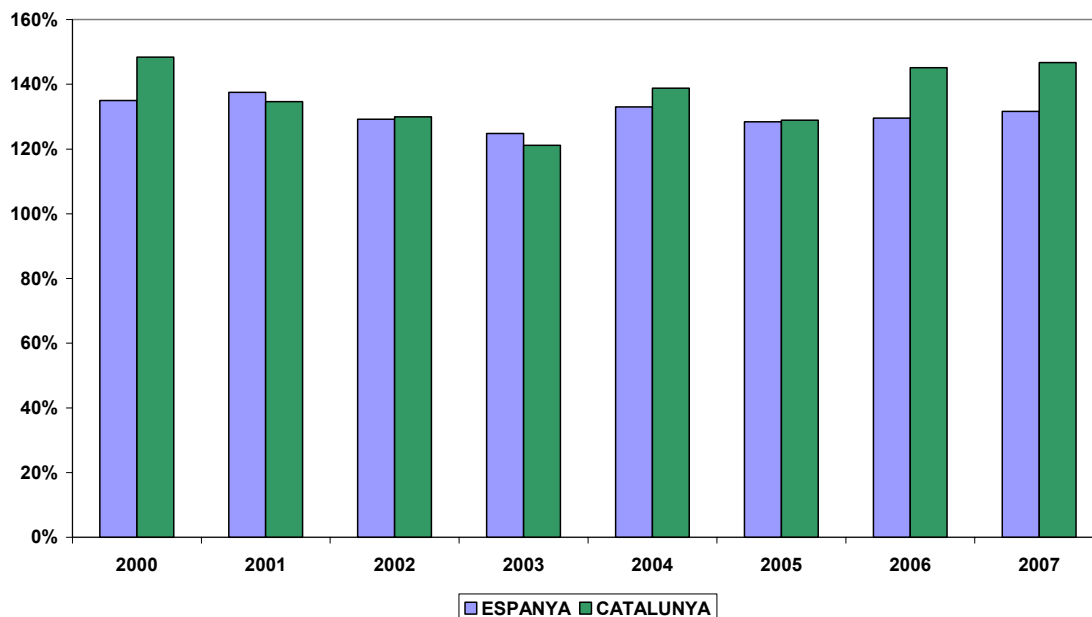

Tot i les taxes de resolució que poden qualificar de bones, la taxa de pendència dels TSJ a nivell estatal és exageradament elevada, motiu que justificaria un examen detingut de les circumstàncies i les causes del col·lapse a fi d'encetar mesures correctores.

Taxa de congestió

Com es desprèn del gràfic, la taxa de congestió de les Sales Civils del TSJ a Catalunya reflexa un estancament a l'alça en el 2007, respecte el 2006, conseqüència de la pèrdua de la capacitat resolutiva patida durant el 2006, motiu que explica el fet que tot i haver disminuït el nombre d'assumptes ingressats, la congestió ha augmentat.

TAXES DE CONGESTIÓ COMPARADES. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA

2.7.- Conclusions a l'àmbit civil

La jurisdicció civil confirma les tendències apuntades en l'informe anterior consistents en l'augment dels assumptes ingressats i la desacceleració de la resolució.

La crisi en que ens trobem immersos actualment de ben segur afectarà a les relacions privades, sobretot en l'àmbit de les relacions mercantils i a l'economia de les famílies. De fet, en el moment de tancament d'aquest informe ja es deixaven sentir les primeres conseqüències: augment de la taxa d'atur, endeutament de les famílies, crisi en l'àmbit hipotecari, etc. Haurem d'esperar el proper informe per valorar amb xifres el panorama que exposem.

En relació al funcionament dels òrgans judicials, seria possible establir les grans línies de millora de l'àmbit civil en els següents punts:

- a) Aprofitar la implantació del nou model d'oficina judicial:
  - a. Formació específica als funcionaris en relació al lloc de treball a cobrir
  - b. Aplicació dels sistemes de gestió i d'informació adients per a l'agilització dels tràmits
- b) Previsió de creació de nous Jutjats per partits judicials atenent al paràmetre fonamental que ens aporten les estadístiques i el nivell de congestió
- c) Plantejar-se el fet que nombroses places de jutges i magistrats estant sent ocupades per personal interí sense formació suficient. En relació a això:
  - a. Cal examinar el model d'accés a la carrera judicial
  - b. O bé caldria –essent agosarat- plantejar-se el model de carrera judicial existent a Espanya i la possibilitat d'establir un sistema diferent al funcional per a la cobertura de la plantilla

Any 2008

Àmbit Contenciós-Administratiu

ILLUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

3.- L'àmbit contenciós-administratiu

3.1.- Introducció

El contenciós-administratiu és l'àmbit jurisdiccional en el qual els endarreriments i la congestió són més greus. Les xifres i els indicadors judicials (resolució, pendència i congestió) corresponents al 2007 permeten confirmar les tendències plantejades en l'informe de la justícia anterior. Això és, la pendència i la congestió es troben a uns límits insostenibles que afecten de manera greu a la qualitat de la justícia en aquest àmbit jurisdiccional.

El principal problema rau en els assenyalaments que, a principis de l'any 2008, es fixaven amb dos anys vista (2010) i en la durada dels procediments que s'eternitzen en els jutjats del contenciós i en les seccions de la sala del contenciós-administratiu del Tribunal Superior de Catalunya (vegeu, funcionament dels òrgans judicials del contenciós-administratiu).

La raó principal que explica aquesta situació és el canvi legislatiu operat per la llei 19/2003, de 23 de desembre i concretament la seva Disposició Addicional 14a, que modifica la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial i que reformula la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa-administrativa.

Recordem que aquesta modificació legislativa va suposar l'ampliació de les competències dels jutjats contenciosos, creats en el 1999, a altres matèries com els procediments abreujats d'estrangeria, que són molt nombrosos. A més, que atribueix al contenciós matèries que anteriorment eren competència del civil o del social. Recentment, el Tribunal Suprem els hi ha assignat el coneixement dels assumptes relacionats amb el personal estatutari, la qual cosa suposa afegir més càrregues a les que ja té per llei.

Quan a als indicadors judicials i la litigiositat (assumpte/població X 1000 habitants), cal dir que aquesta darrera experimenta una línia progressiva d'augment anuals, excepte la demarcació ICAB que, en el 2007, s'ha mantingut.

Cal advertir que si bé, en comparació amb la resta d'àmbits jurisdictionals, la ratio assumpte/habitant és força baixa; això no significa necessàriament que hi hagi menys conflictivitat interadministrativa o entre l'Administració i els ciutadans, sinó que senzillament és molt probable que la ciutadania no confii que aquest ordre jurisdiccional pugui donar una resposta en un termini prudent. Com s'afirma des de l'advocacia, la lentitud del procediment i l'alt cost econòmic dificulten l'accés a aquesta jurisdicció (món jurídic, número 225, març 2008, p. 14).

El nombre d'assumptes ingressats augmenten progressivament any rere any entre el 4 i 11%. La demarcació ICAB, enguany, és una excepció i els assumptes han disminuït en gairebé un 1%. Com veurem, en el 2007, es manté la tendència apuntada en l'anterior informe: pugen els assumptes ingressats en els jutjats contenciosos i els de les sales del contenciós dels Tribunals Superiors de Justícia.

Com ve sent habitual, els assumptes augmenten a Espanya per que es comptabilitzen els contenciosos dels que són competents l'Administració General de l'Estat.

La lentitud i la llargada dels procediments provoca que la resolució sigui baixa, cosa que fa augmentar la pendència i la congestió any rere any. Per exemple, Espanya (sense Catalunya i la Demarcació ICAB) va iniciar el període 2007 amb 296.052 assumptes pendents (que representa un 16,05% més del que es va ingressar en l'any anterior) i l'ha finalitzat amb 172.042, que s'acumulen als assumptes ingressats en el 2008.

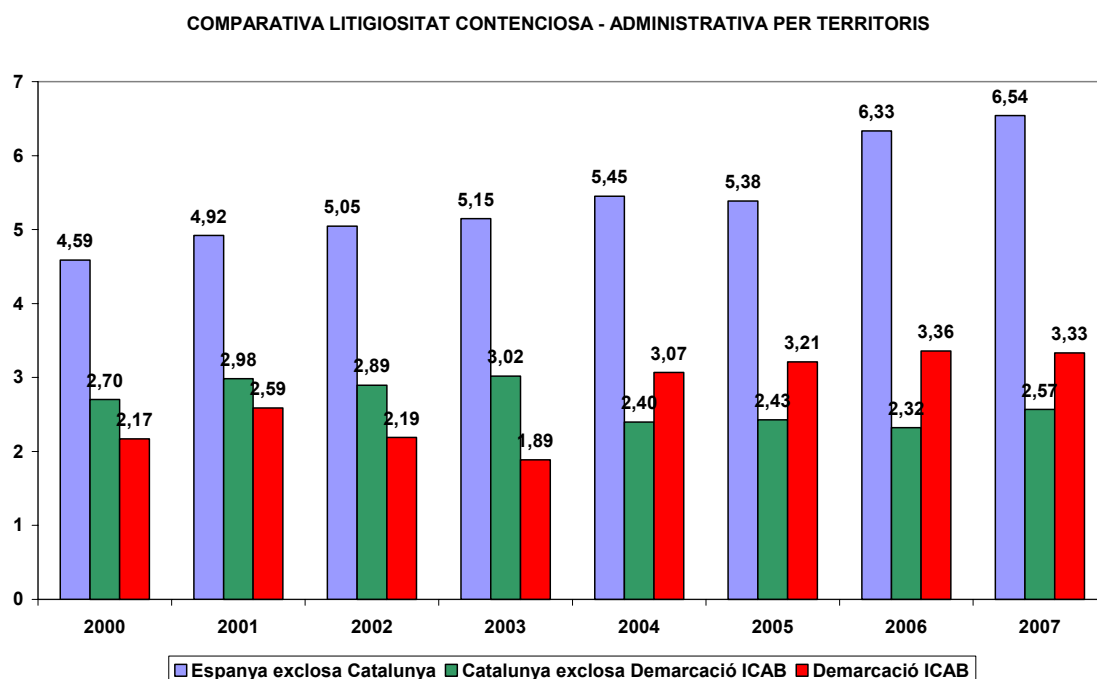

La situació dels jutjats de la demarcació ICAB és similar: ¹ si el 2007 va iniciar-se amb una pendència de 10.046 assumptes, el període va acabar amb 8.920 assumptes sense resoldre i que s'han acumulat als ingressats en el 2008.

Quan a la intervenció dels advocats de la nostra demarcació en aquesta jurisdicció, aquests continuen tenint els mateixos problemes que fa anys; tals com els apoderaments en la representació legal dels estrangers (vegeu, apartat el contenciós per especialitats: l'estrangeria).

3.2.- La litigiositat

La litigiositat augmenta a Espanya i Catalunya, excepte la demarcació ICAB que en el 2007 s'ha mantingut.

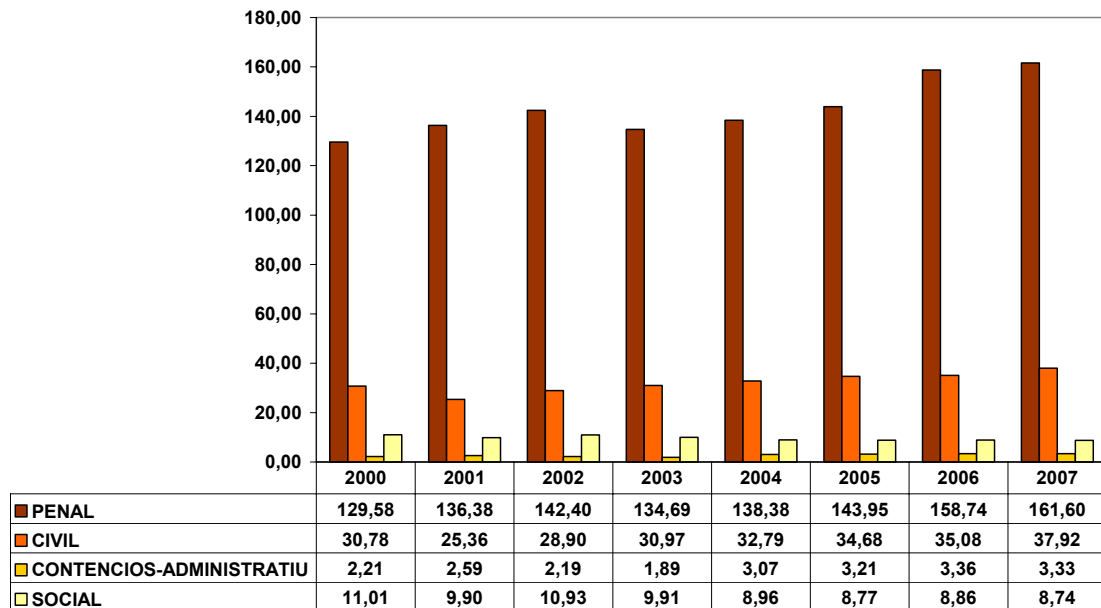
El manteniment de la taxa de litigiositat en la nostra demarcació (que inclou el Tribunal superior de Justícia de Catalunya i 14 jutjats contenciosos-administratius més), pot ser explicable per la situació de col·lapse que pateixen aquests jutjats; així, cap la possibilitat que aquesta situació actuï com a mecanisme disuassori que descoratgi als ciutadans a interposar reclamacions o demandes en aquest àmbit jurisdiccional.

Cal afegir, com ja s'ha dit, que la litigiositat a Espanya sigui més alta respon al fet que s'inclouen les matèries que detenta en exclusiva el Tribunal Suprem, l'Audiència Nacional i els jutjats Centrals del Contenciós-administratiu.

Recordem la comparativa entre ordres jurisdiccionals:

¹ Inclou els jutjats del contenciós-administratiu i el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS. DEMARCACIÓ ICAB.

Una vegada més, en comparació amb la resta d'ordres jurisdiccionals, el contenciós-administratiu continua sent la via a la que menys recorre la ciutadania. Cal recordar, a més, que l'accés a la via contenciosa-administrativa resta condicionada a que el justiciable esgoti la seva reclamació en la via administrativa.

Una de les causes que provoca la litigiositat en aquest àmbit és la pràctica de l'Administració pública de denegar sistemàticament i sense fonamentació les pretensions dels ciutadans. De ben segur, com manifesta la magistrada del jutjat contenciós-administratiu núm.9 de Barcelona, María José Moseñe Gracia, si els ciutadans coneguessin les motivacions de les denegacions dels actes administratius, potser no recorrerien tant a la jurisdicció (Mon jurídic, núm. 225, p. 13).

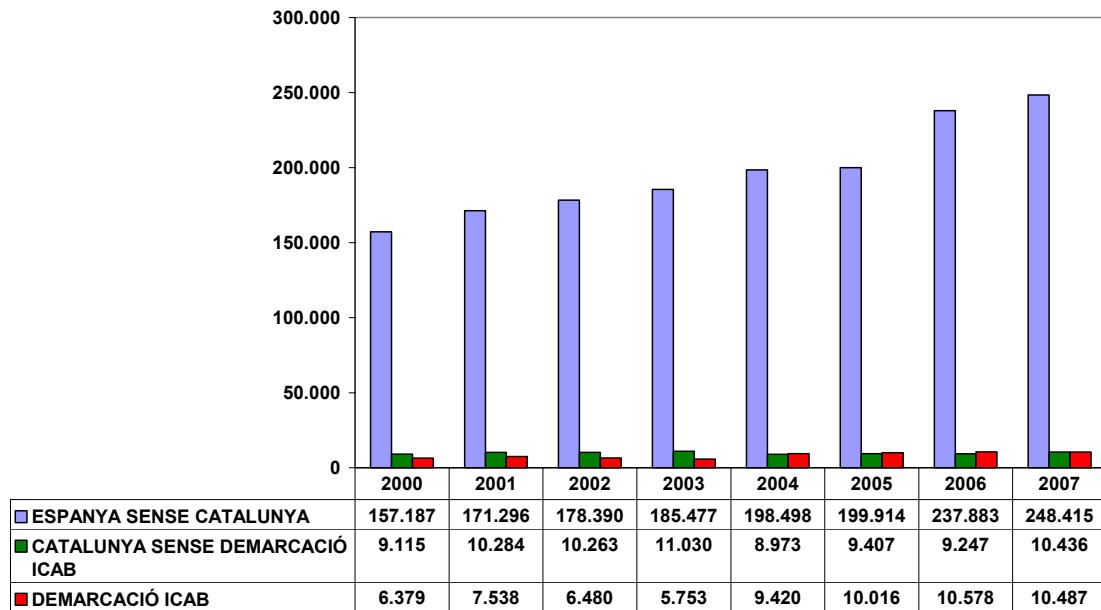
Igualment, la judicatura ja ha posat en relleu que bona part de la litigiositat contenciós-administrativa es podia evitar si les administracions resolguessin en els terminis que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i Procediment Administratiu Comú. Tanmateix, proposa arbitrar mecanismes de conciliació, com succeeix a l'àmbit social, en les reclamacions econòmiques, ja que la llei ho permet (Món jurídic, número 225, març 2008. p. 13).

3.3.- Moviment d'assumptes

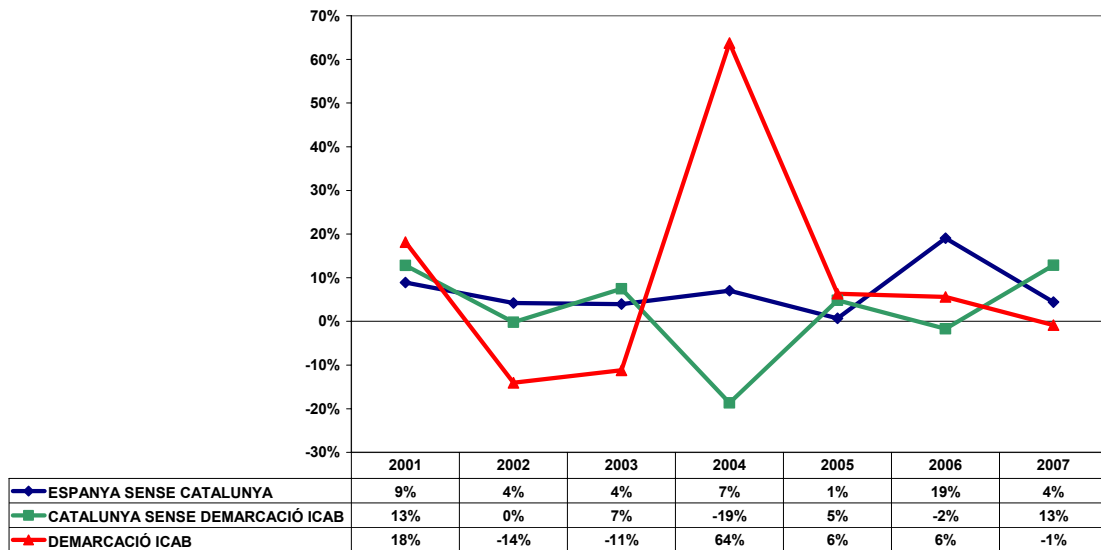
Assumptes ingressats

Pels motius ja exposats, el nombre d'assumptes ingressats és baix comparat amb altres jurisdiccions. L'any 2007, els assumptes ingressats augmenten en tots els territoris comparats. Vegeu els nombre i la variació dels assumptes ingressats en els darrers 8 anys.

ASSUMPTES INGRESSATS 2000-2007

VARIACIÓ EN PERCENTATGES ANUALS ASSUMPTES INGRESSATS

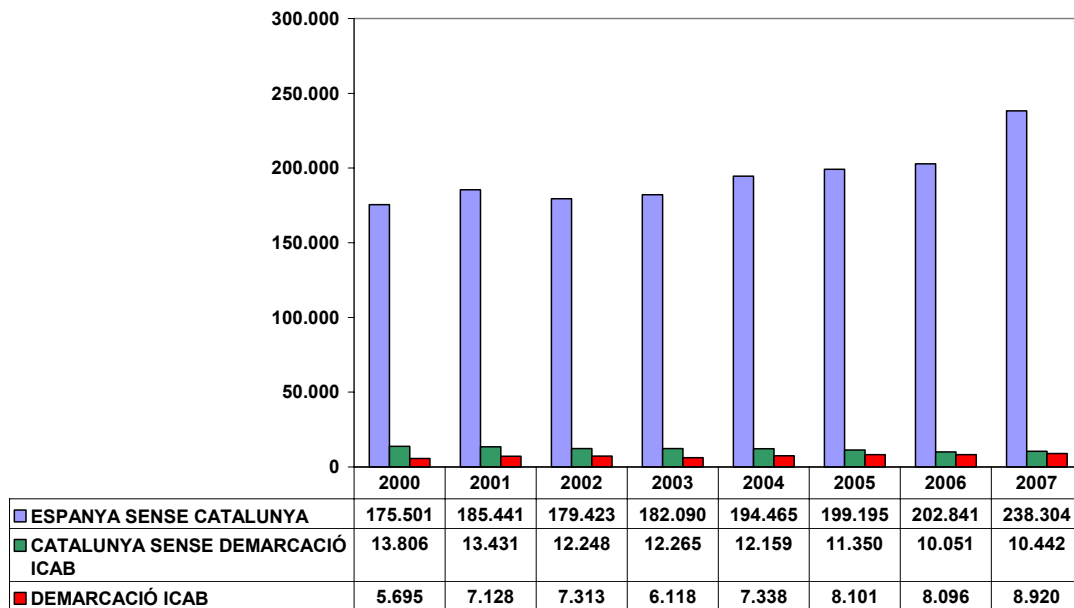

La punta que s'observa en el 2004 en la demarcació ICAB s'explica per la reforma legislativa de la Llei Orgànica 19/2003, de 23 de desembre que modifica, en la seva disposició addicional 14a., la Llei 29/1998, de la jurisdicció contenciós-administrativa. Aquesta reforma va afectar a la demarcació ICAB fent augmentar els assumptes ingressats, en detriment dels ingressats a la resta de Catalunya.

Assumptes resolts

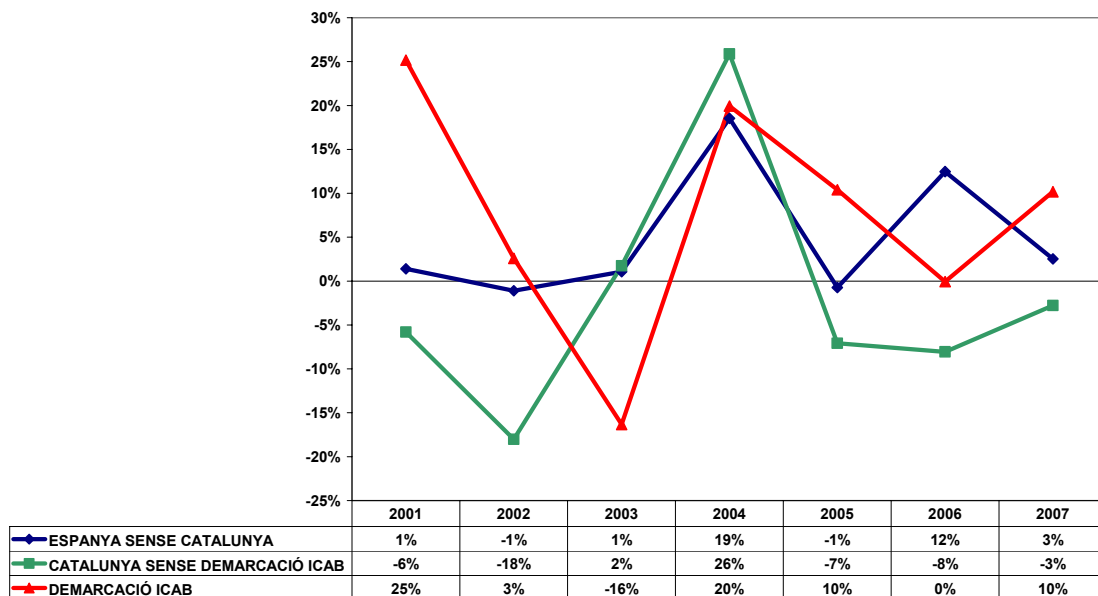
El nombre d'assumptes resolts ha augmentat a Espanya i a la demarcació ICAB. No obstant això, en aquests territoris es continua resolen menys del que s'ingressa.

ASSUMPTES RESOLTS 2000-2007

Respecte als ingressats, en el 2007, s'ha resolt al voltant del 99,82% a Espanya, 115% a Catalunya i 79,05% a la demarcació ICAB.

VARIACIÓ EN PERCENTATGES ANUALS ASSUMPTES RESOLTS

Com es pot observar en la gràfica, des de 2004, hi ha una tendència a disminuir la resolució. La demarcació ICAB destaca per tenir un descens de la resolució molt pronunciat (vegeu també la taxa de resolució a l'àmbit contenciós-administratiu) Recordem que en aquesta demarcació es comptabilitzen els assumptes dels quals és competent la sala del Contenciós-administratiu del Tribunal superior de Justícia de Catalunya.

Aquestes dades són tan sols quantitatives; que es resolgui un cas no significa forçosament que es doni una resposta adequada al justiciable. Si aprofundim en la qualitat de les resolucions ens trobarem que, tal i com opinen els advocats especialistes, hi ha la pràctica sistemàtica d'arxivar els expedients per que s'ha

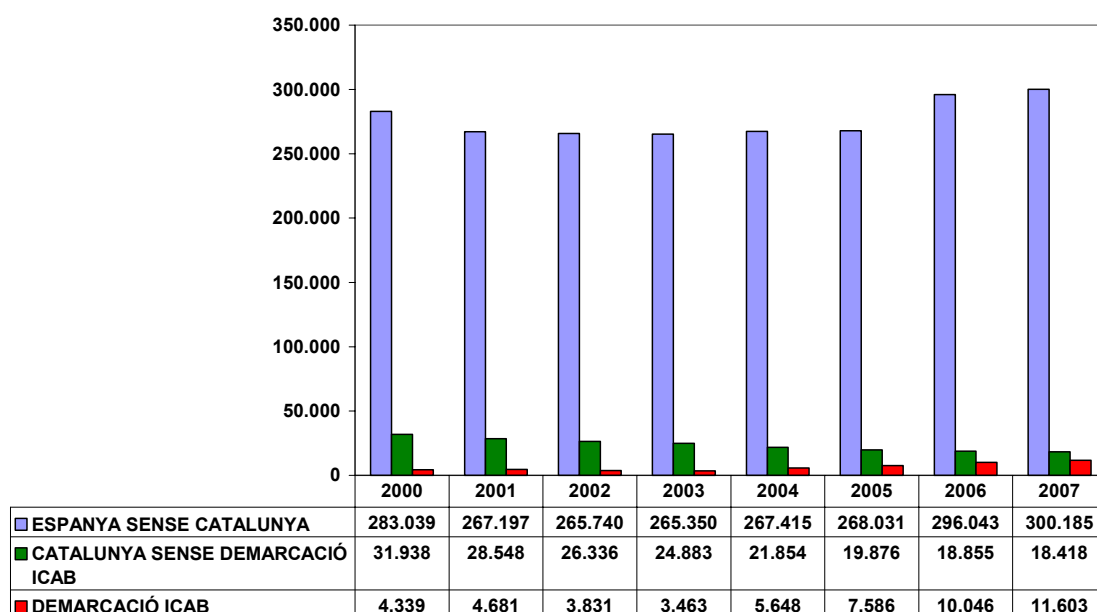
deixat caducar els terminis, la qual cosa vicia la qualitat de la resposta final (Mercè Alegre Roca-Ribas, advocada; L'Estat de la jurisdicció contenciós administrativa, Món jurídic, n. 225. p. 13).

El problema més apressant d'aquesta jurisdicció són els assumptes pendents, que en la majoria dels casos superen els ingressats en aquell mateix any.

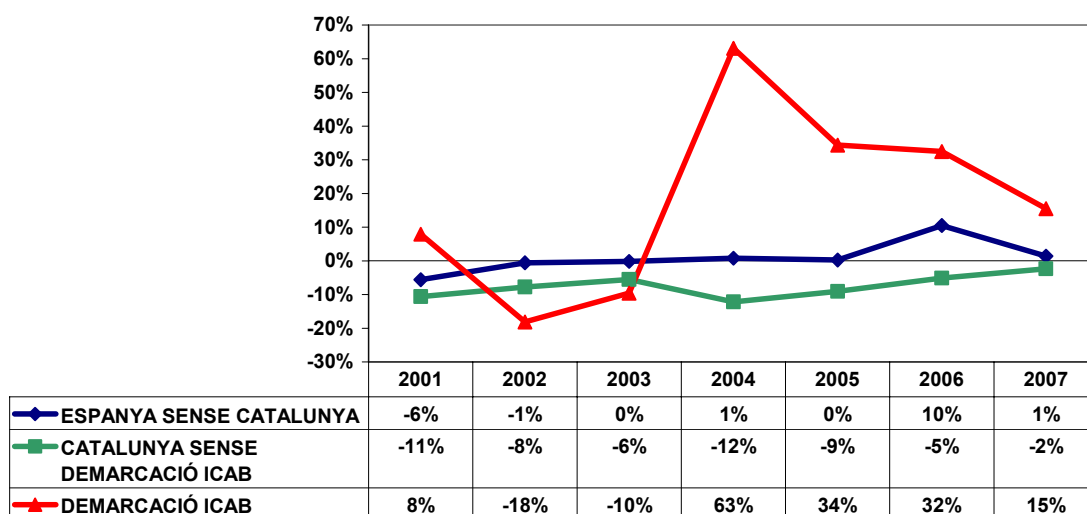
Els assumptes pendents

Els assumptes pendents constitueix un tema a part en aquest àmbit jurisdiccional. Aquests òrgans judicials acumulen al finalitzar el període gairebé el mateix o un major nombre d'assumptes amb els que comencen l'any. Com s'observa en la gràfica següent, els assumptes pendents augmenten com a conseqüència del major nombre d'assumptes ingressats i la resolució clarament insuficient.

ASSUMPTES PENDENTS AL FINALITZAR 2000-2007

VARIACIÓ ANUAL EN PERCENTATGE ASSUMPTES PENDENTS AL FINALITZAR

Causes explicatives de la pendència

Les causes que apuntavem en l'anterior informe com a responsables d'aquesta elevada pendència segueixen sense solucionar-se:

- *Les vacants en els llocs de treball de jutges i magistrats*

Tradicionalment aquesta jurisdicció s'ha caracteritzat per l'absència de jutges substituïts. No obstant això, en els darrers anys ha calgut cobrir places vacants amb aquests jutges (MTSJCA 2006). La natura temporal del seu càrrec molt probablement sigui la causa que aquests jutges no encarin expedients llargs i complexos que ells mateixos no tindran oportunitat de resoldre definitivament.

No obstant això, segons dades de l'informe sobre mobilitat del CGPJ (23 de maig 2008)², el nombre de jutges titulars en el quart trimestre de 2007, ha estat del 97,4% (gairebé dos punts per sobre de la mitjana espanyola 95,7%).

Cal afegir que els magistrats dels jutjats contenciosos administratius de Catalunya són els que tenen l'índex de rotació (permanència en el seu lloc de treball) més elevat (0,89 per una mitjana espanyola de 0,40). Excepte en el cos d'auxili judicial, els funcionaris titulars han superat a Catalunya la mitjana espanyola.

- *La insuficiència en el nombre d'òrgans judicials i plantilla orgànica*

El nombre d'òrgans judicials, jutges i magistrats continua sent insuficient. Malgrat que a finals de 2007 varen entrar en funcionament tres nous jutjats del contenciós-administratiu, la pendència és massa alta per a que es pugui donar sortida a un curt termini.³ Actualment, hi ha a la ciutat de Barcelona 17 jutjats de contenciós-administratiu. S'estima que caldria entre 6 ò 7 jutjats més per poder descongestionar els jutjats existents.

- *Els incompliments de terminis per part de l'Administració.*

Es detecta per parts dels advocats exercents en aquesta jurisdicció un cert relaxament de l'Administració a l'hora de complir els terminis per practicar les seves actuacions; així els òrgans judicials es veuen obligats a continuar assenyalant nous terminis per a que l'Administració dugui a terme les actuacions processals a les que està obligada (María José Moseñe Gracia, Magistrada del Jutjat contenciós-administratiu núm.9 de Barcelona, a *Mon jurídic*, núm. 225, març 2008).

- *L'augment de les qüestions processals.*

Actualment (en el 2006 i 2007) han augmentat les qüestions processals, els incidents de mesures cautelars i els d'execució de sentència que no són freqüents en aquesta jurisdicció.

Finalment, hem de tenir també en compte que el CGPJ no comptabilitza en els totals dels assumptes, el número de sentències que resten per executar. D'aquí la importància d'analitzar les executòries i sumar-les als assumptes que aquests òrgans judicials tenen pendent de resoldre per tenir una visió més aproximada de la congestió en aquesta jurisdicció (vegeu apartat executòries).

Sentències i interlocutòries

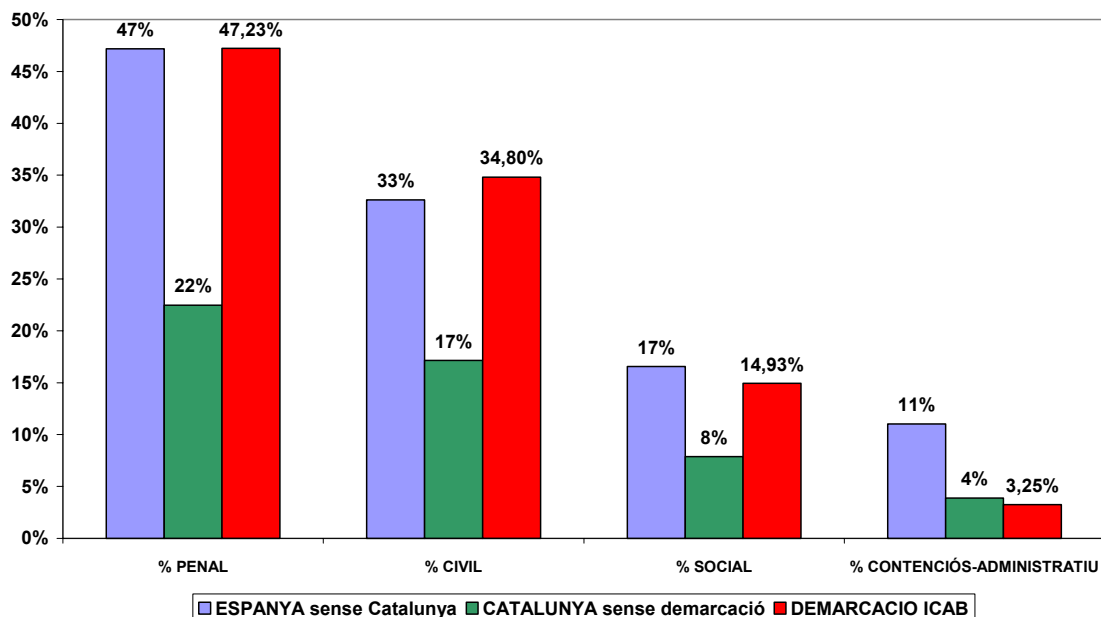
El nombre de sentències en aquesta jurisdicció és certament baix, sobretot si el comparem amb les sentències de la resta de jurisdiccions.

---

² Informe sobre la mobilitat judicial, CGPJ, 2008, que es pot consultar a www.poderjudicial.es

³ Los juzgados contenciosos acumulan más de 20.000 asuntos por resolver, los magistrados señalan juicios para la primavera de 2010. El País, 8 de març 2008.

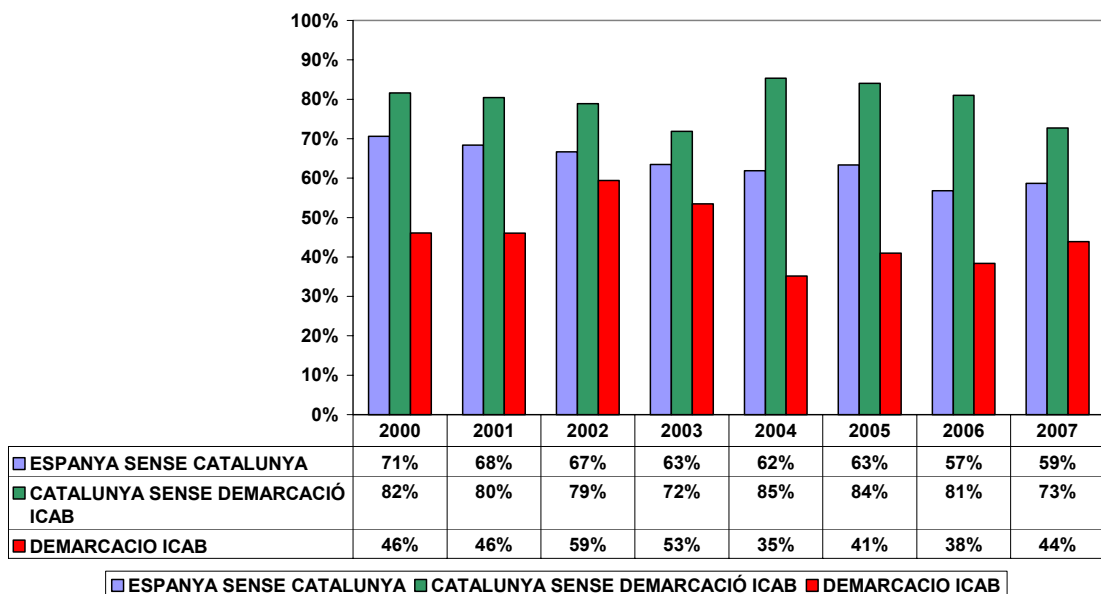
DISTRIBUCIÓ DE LES SENTÈNCIES PER ÀMBITS JURISDICCIONALS (MITJANA 2000-2007)

Malgrat que es dicten menys sentències, sobretot, a la demarcació ICAB, cal afegir que la complexitat de certes matèries, tals com l'urbanisme requereixen sentències laborioses i d'alta especialització tècnica i jurídica. Això podria ser una de les causes que es dictin menys sentències en aquesta jurisdicció.

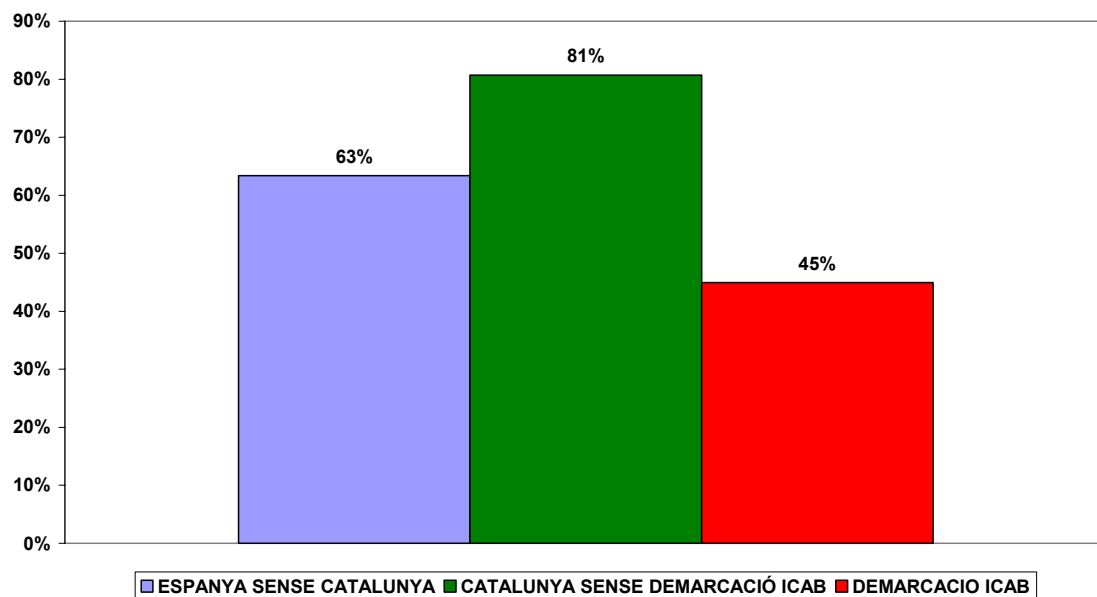
En relació als assumptes ingressats, la demarcació ICAB no resol per sentència ni la meitat els assumptes que ingressen en un any. Vegem la gràfica següent:

SENTÈNCIES SOBRE EL TOTAL D'ASSUMPTES INGRESSATS JURISDICCIÓ CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

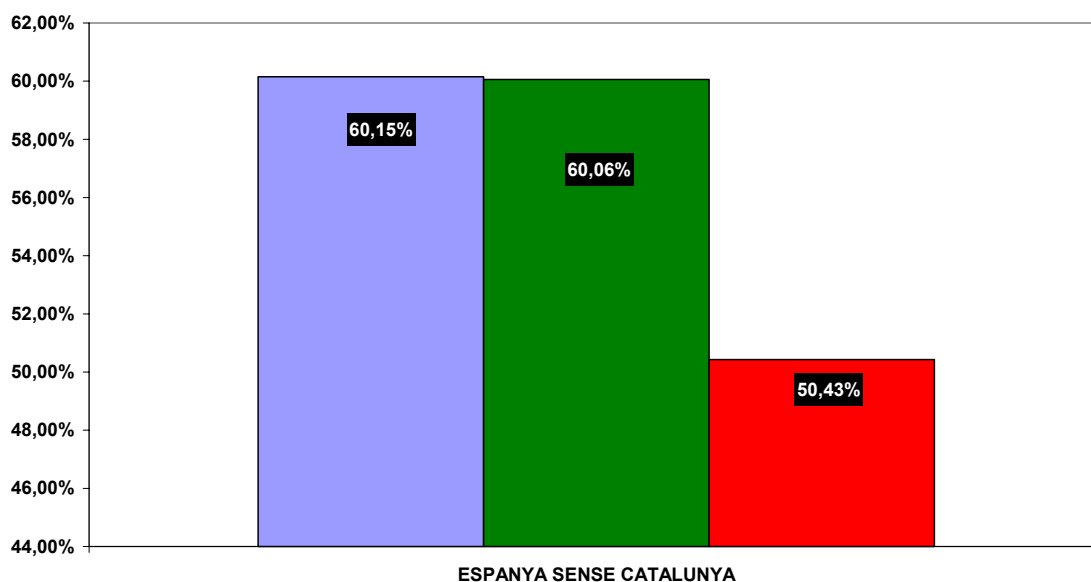
La mitjana de les sentències respecte als assumptes ingressats en els darrers vuit anys també és baixa; sobretot a la Demarcació ICAB

PERCENTATGE DE SENTÈNCIES SOBRE ASSUMPTESS INGRESSATS. MITJANA 2000-2007.
COMPARATIVA JURISDICCIO CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

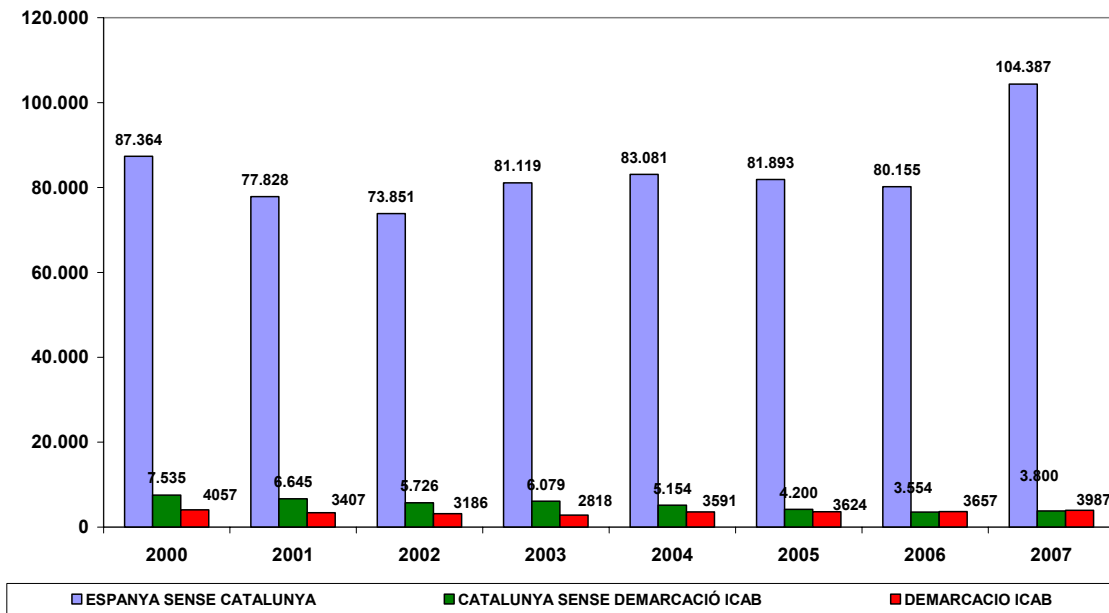
De la totalitat dels assumptes resolts en la demarcació ICAB es resol al volant del 50 per cent per sentència, la resta hauria de correspondre a les interlocutòries.

PERCENTATGE DE SENTÈNCIES SOBRE RESOLUCIONS. MITJANA 2000-2007. COMPARATIVA
JURISDICCIO CONTENCIÓS

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LES INTERLOCUTÒRIES

Vegem les sentències per cadascú dels òrgans judicials. Com es pot observar, en la majoria d'aquests òrgans judicials les sentències han augmentat, sobretot, en la demarcació ICAB.

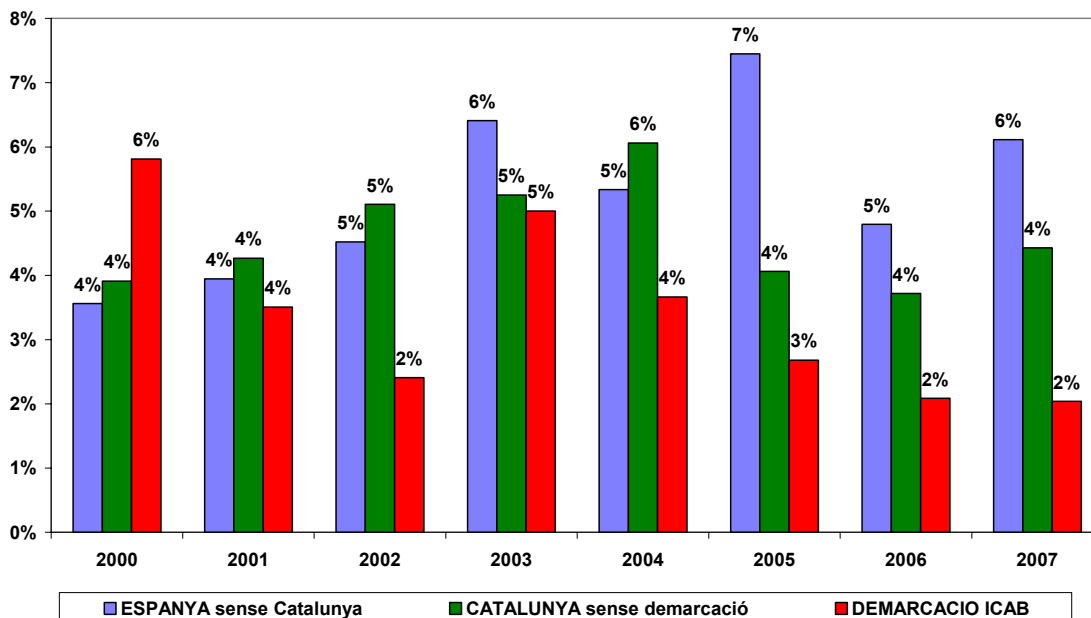
Sentències Jurisdiccions Contenció-Administrativa Demarcació ICAB

JDOS	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
JCA nr. 1 BARCELONA	289	288	351	263	311	343	342	444
JCA nr. 2 BARCELONA	259	249	266	205	210	244	264	285
JCA nr. 3 BARCELONA	194	211	336	194	289	294	269	321
JCA nr. 4 BARCELONA	262	243	258	251	257	285	286	363
JCA nr. 5 BARCELONA	259	322	225	191	224	264	297	500
JCA nr. 6 BARCELONA	176	208	239	251	198	356	196	202
JCA nr. 7 BARCELONA	174	258	315	228	213	249	278	316
JCA nr. 8 BARCELONA	188	274	266	187	222	340	255	268
JCA nr. 9 BARCELONA	252	286	238	211	225	270	265	315
JCA nr. 10 BARCELONA	211	229	285	181	176	298	369	321
JCA nr. 11 BARCELONA	204	244	247	223	255	315	415	288
JCA nr. 12 BARCELONA	169	220	268	250	263	334	315	346
JCA nr. 13 BARCELONA	113	236	270	219	223	254	263	343
JCA nr. 14 BARCELONA	190	200	286	220	244	254	247	289

Les executòries

La situació de les executòries continua sent preocupant. Tot i que el nombre de resolucions que passen a executòries es molt baix i es manté força estable, el nombre d'executòries a resoldre continua sent massa alt.

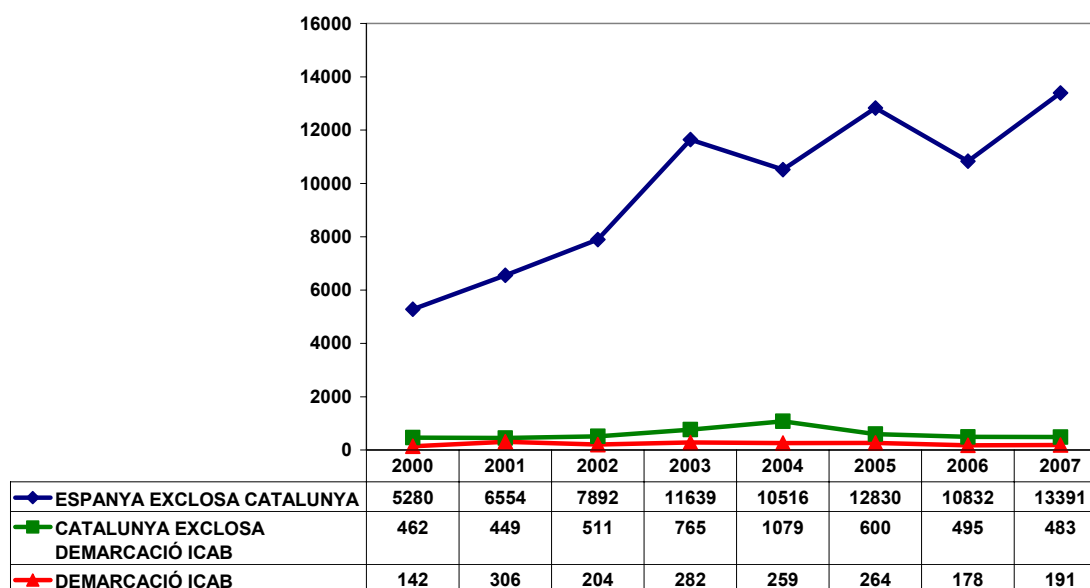
PERCENTATGE DE LES RESOLUCIONS QUE PASSEN A EXECUTÒRIES

Com hem dit, la resolució en aquesta fase del procediment també ha augmentat lleugerament, excepte a Catalunya.

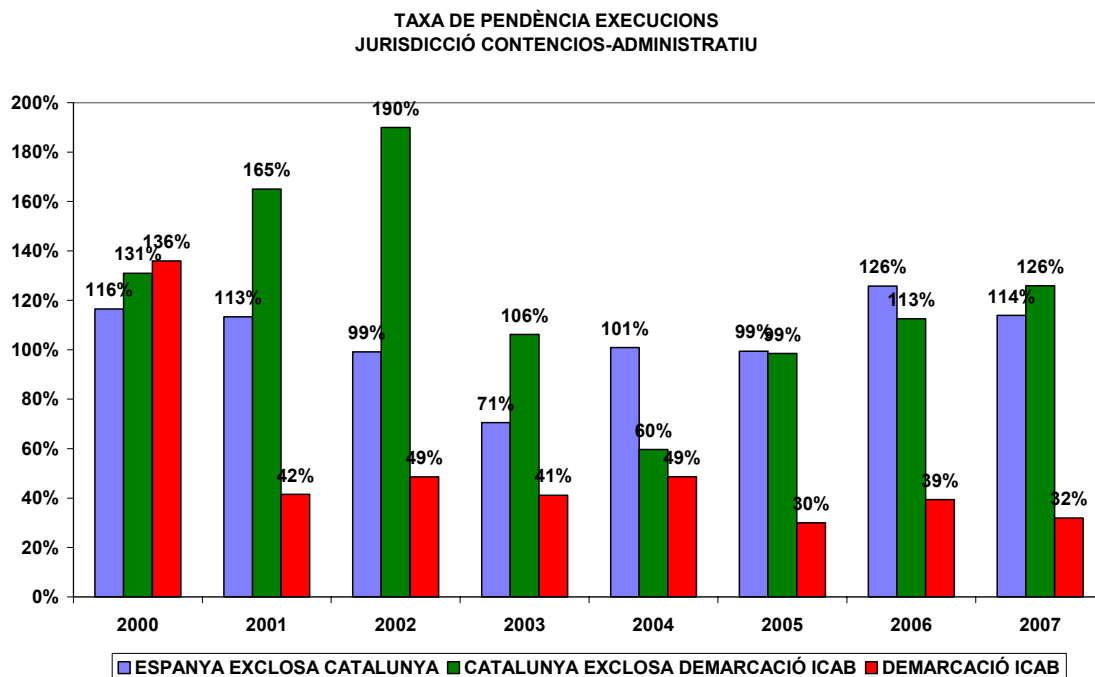
Vegem la gràfica següent:

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LES EXECUTÒRIES RESOLTES. JURISDICCIÓ CONTENCIOS-ADMINISTRATIU

Segons dades del CGPJ, a finals de 2007, resten pendents d'executar a Espanya 15.254 executòries (10,69% més de les executòries que hi havia a l'inici del període), a Catalunya 608 (8,05% més d'assumptes d'assumptes pendents a l'inici de l'any 2007) i, finalment, la Demarcació ICAB, 61 (- 12,85% assumptes inici).

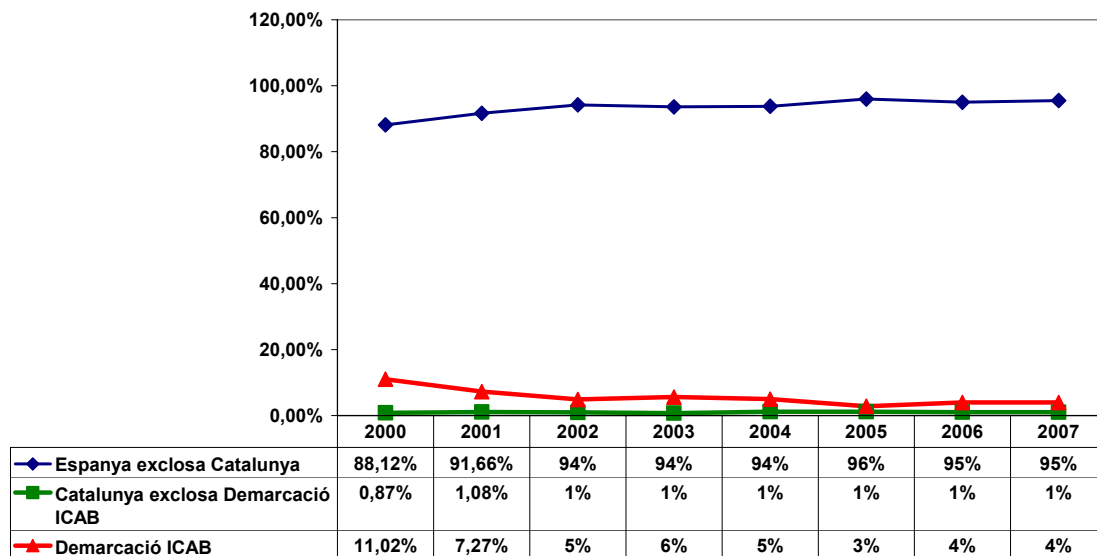
La taxa de pendència a les executòries, malgrat que ha baixat a Espanya i la demarcació ICAB, continua a uns límits insostenibles.

Recordem que impartir justícia implica donar-li una resposta efectiva a la pretensió del ciutadà, no tan sols el seu reconeixement per sentència. Les expectatives que genera el compliment de la resolució no poden veure's frustrades per la ineficàcia i les dificultats en l'execució.

La distribució de les executòries segons el territori presenta la situació següent:

DISTRIBUCIÓ DE LES EXECUTÒRIES PER ÀMBITS TERRITORIALS

3.4.- Principals indicadors judicials

Taxa de resolució

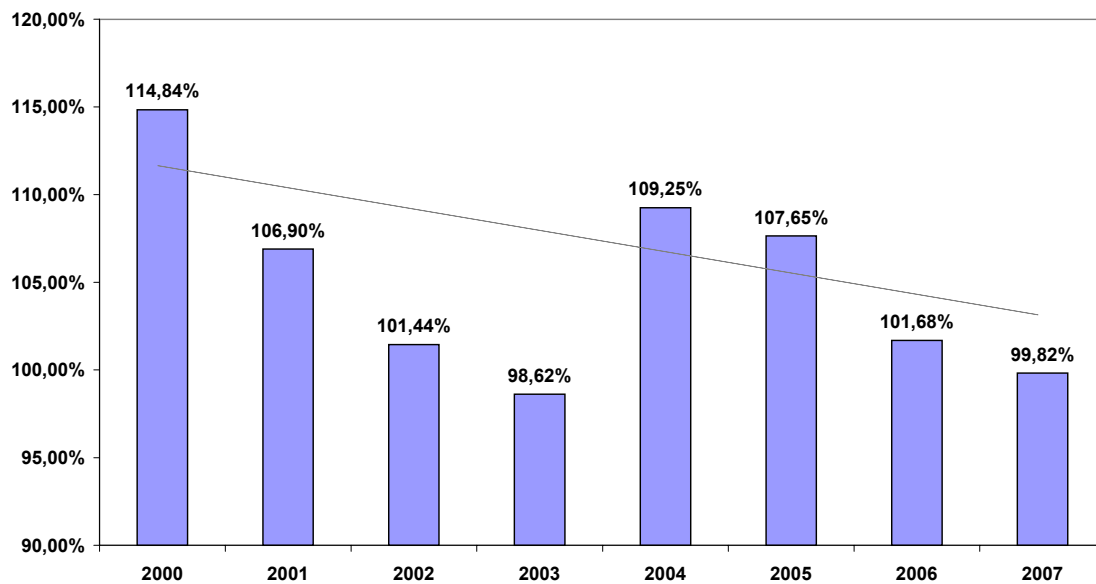
Es confirma la tendència apuntada en l'informe anterior que la taxa de resolució és, any rere any, més baixa. Recordem que aquesta taxa de resolució evidencia la capacitat que té l'òrgan judicial per resoldre els assumptes ingressats en cada període, sense tenir en compte els pendents d'anys anteriors. Com més baixa sigui, significa que es resolen menys casos dels que s'ingressa.

Aquesta situació es va fer més evident en incrementar, en el 2003, per llei, les competències dels jutjats contenciosos-administratius.

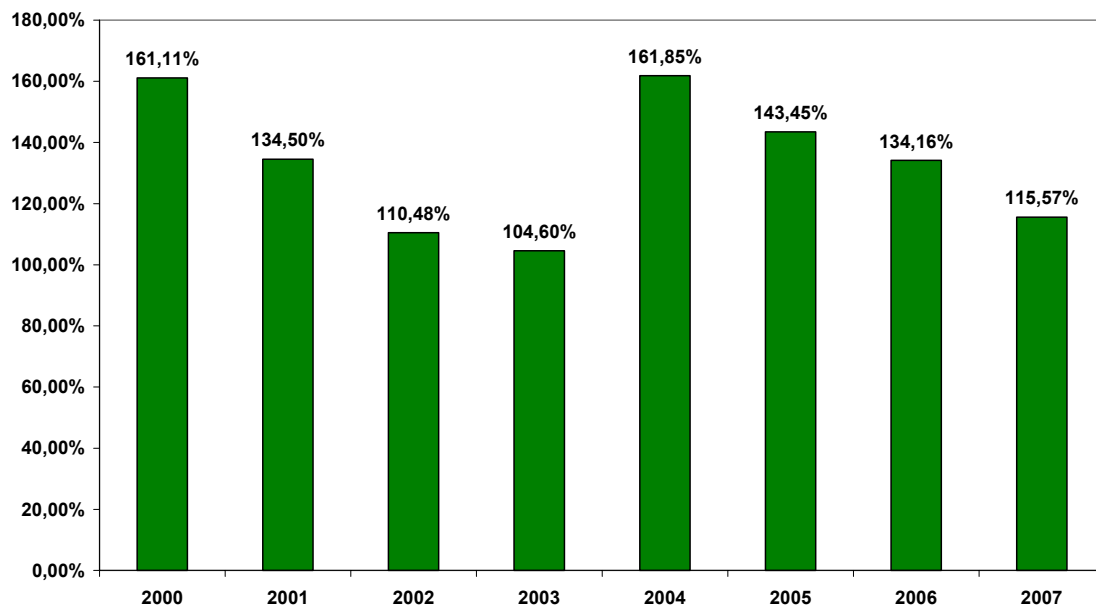
Enguany, la davallada s'ha evidenciat més que mai a Espanya i Catalunya. La Demarcació ICAB, que sembla haver invertit la tendència a la baixa.

Vegem els gràfics següents:

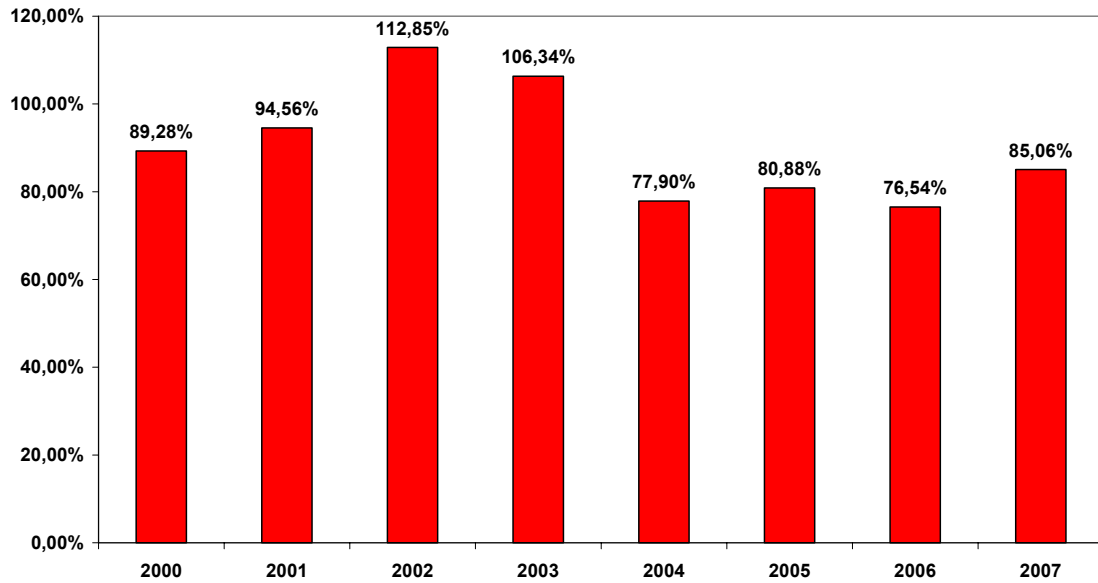
TAXA DE RESOLUCIÓ
ESPANYA SENSE CATALUNYA

TAXA DE RESOLUCIÓ CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB

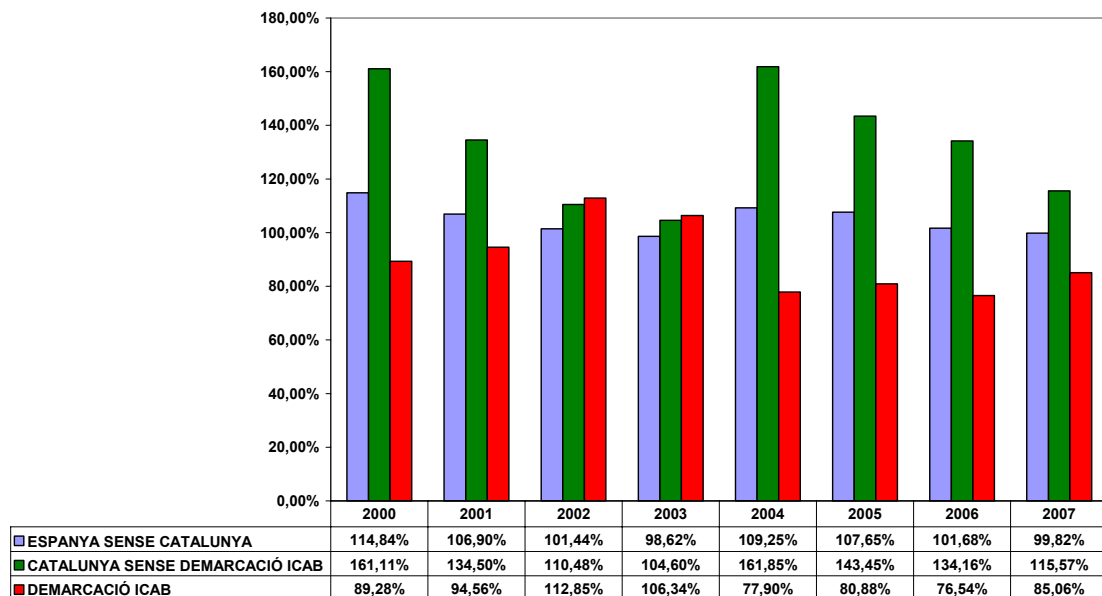

TAXA DE RESOLUCIÓ
DEMARCACIÓ ICAB

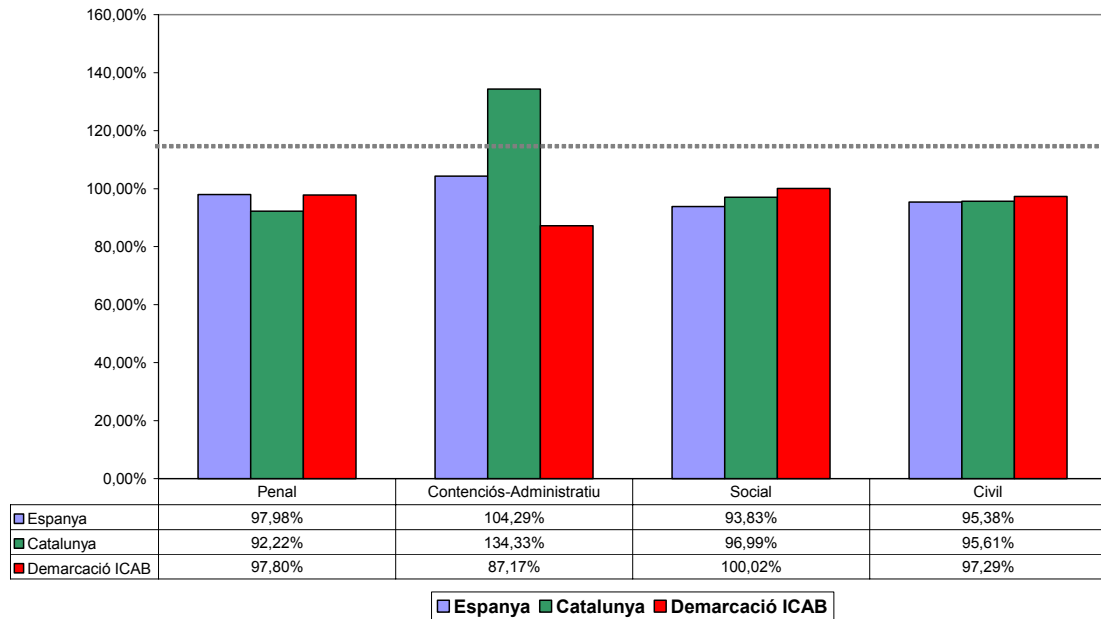
Cal tenir en compte que en la demarcació ICAB s'inclouen els assumptes que corresponen a la sala del contenciós-administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i, a més, concentra gairebé el 74% dels jutjats del contenciós-administratiu de Catalunya (17 jutjats a Barcelona -14 fins el 2007-, front els 3 jutjats de Girona, 2 de Tarragona i 1 jutjat a Lleida).

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LES TAXES DE RESOLUCIÓ

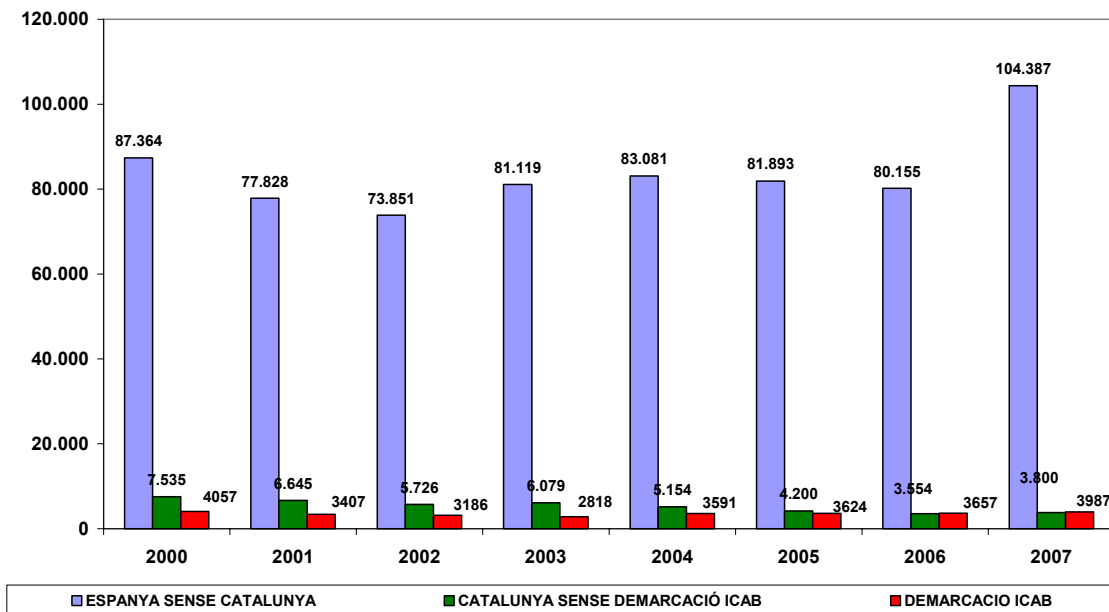
Per jurisdiccions, el contenciós-administratiu és l'àmbit jurisdiccional que té una resolució més satisfactòria, ja que, excepte la demarcació ICAB, la resta de territoris estan per sobre la situació d'equilibri (100%), que significa que es resol tant com s'ingressa.

TAXA RESOLUCIONS MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

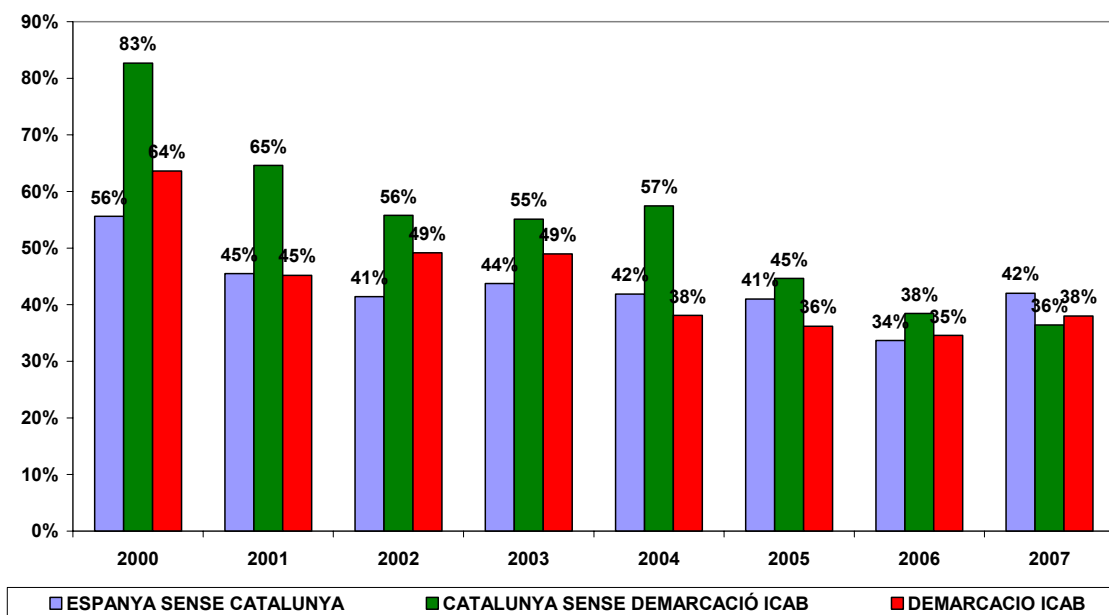
Vegem quina és l'evolució de les interlocutòries en aquesta jurisdicció:

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LES INTERLOCUTÒRIES

Com es pot observar, aquestes semblen haver-se recuperat, després de la davallada soferta l'any anterior.

PERCENTATGE D'INTERLOCUTÒRIES RESPECTE ALS ASSUMPTESS INGRESSATS

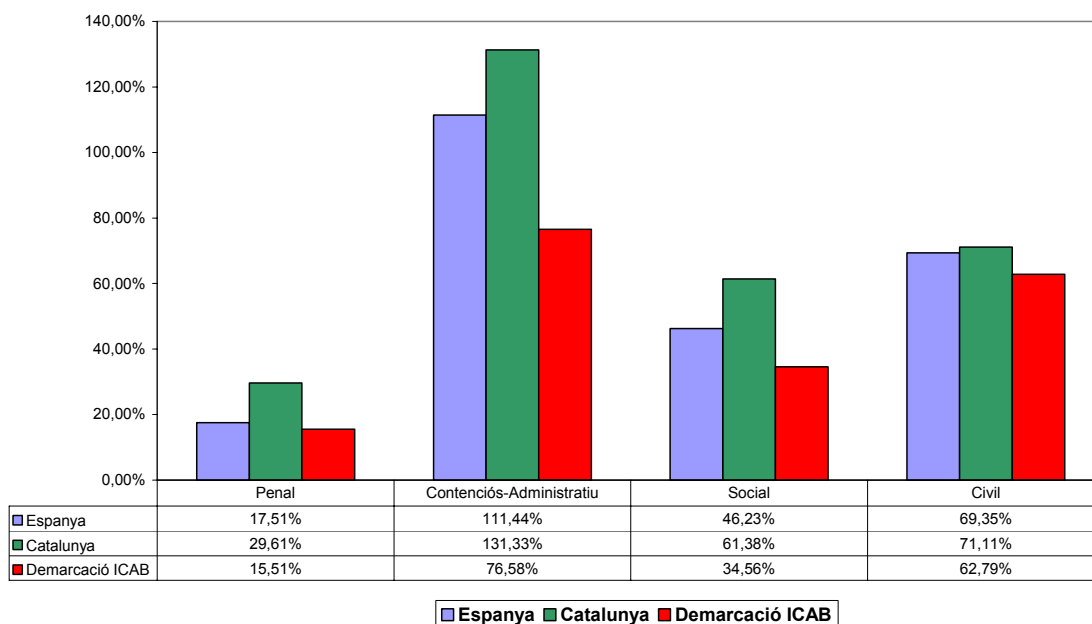

Taxa de pendència

Com hem dit, els assumptes pendents i la congestió són dos capítols a part als que cal dedicar-hi un comentari especial.

La taxa de pendència és una de les més altes del conjunt de les jurisdiccions. Recordem que com més alt sigui el percentatge més assumptes endarrerits acumula en els seus òrgans judicials.

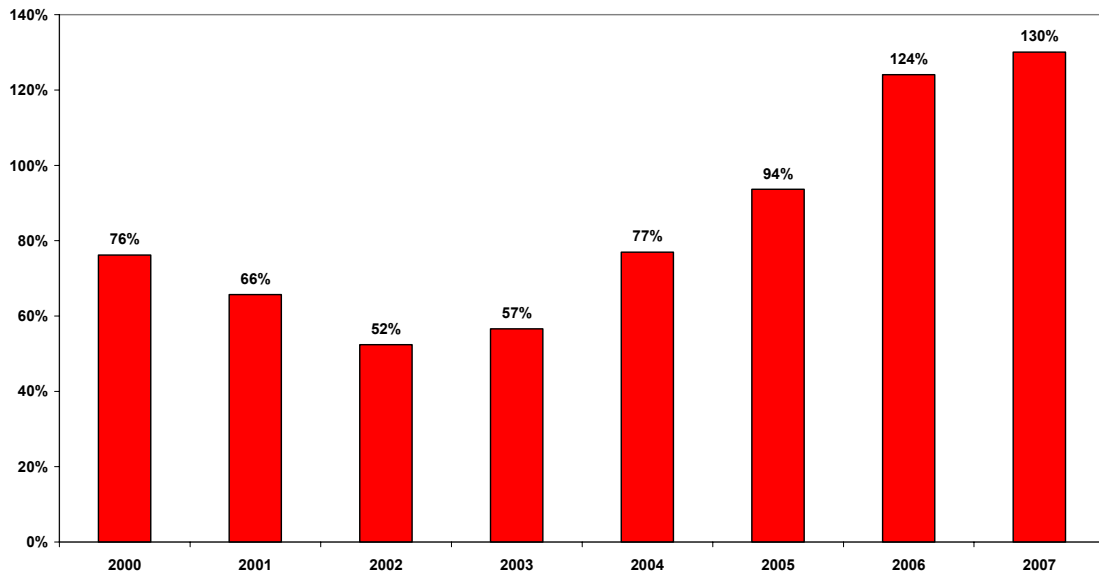
TAXA PENDÈNCIA MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

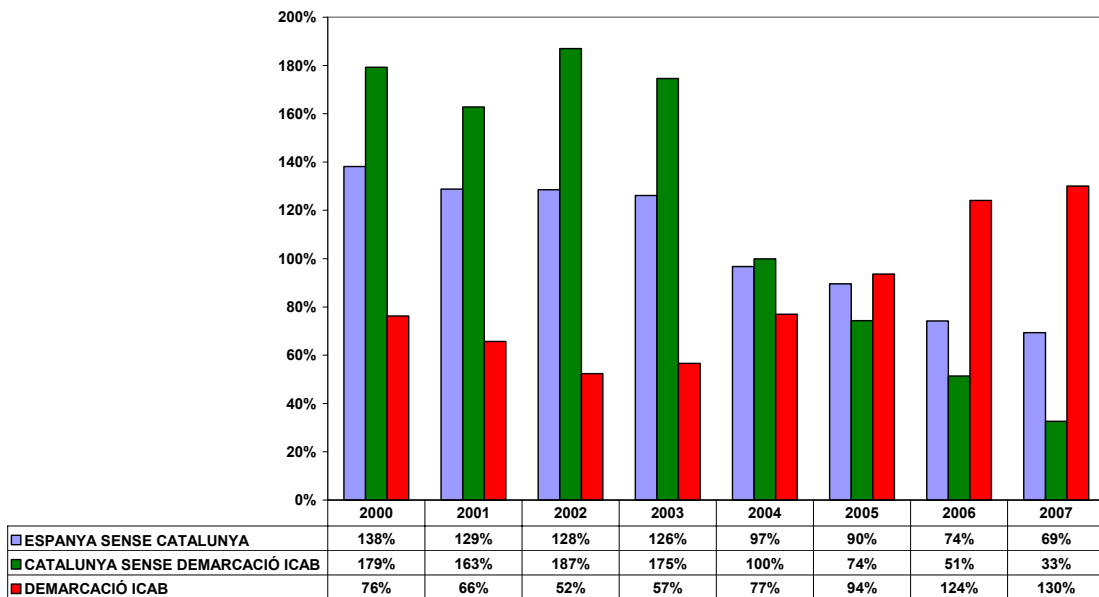
Si ens fixem en la demarcació ICAB, aquest indicador resta una assignatura pendent que esperem sigui resolta per la posada en funcionament dels tres nous jutjats del contenciós-administratiu a Barcelona.

TAXA DE PENDÈNCIA
DEMARCATIÓ ICAB

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LES TAXES DE PENDÈNCIA

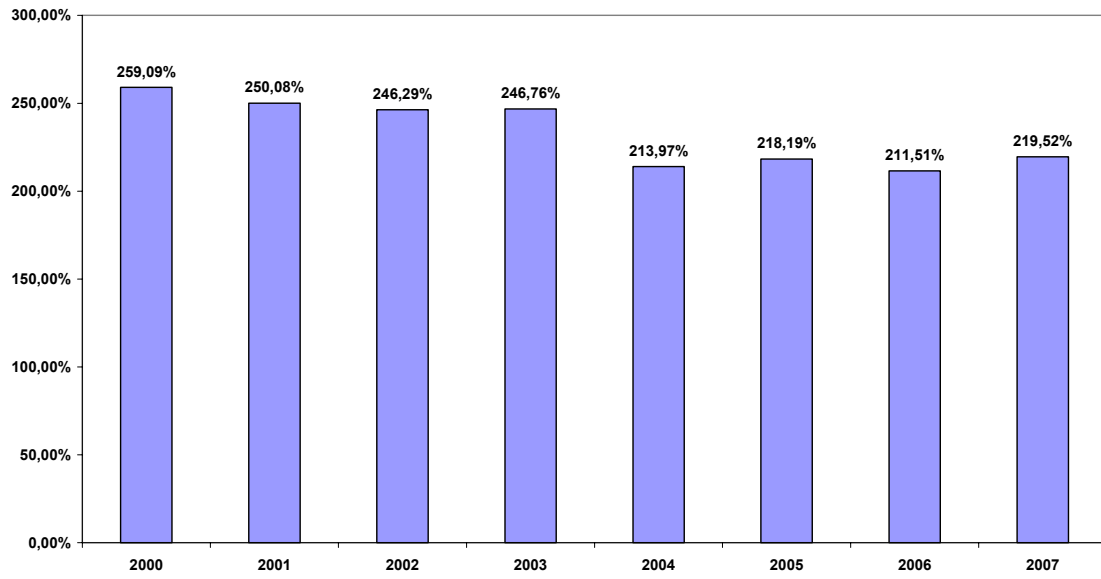

Aquests indicadors són confirmats per la Memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (2007, p. 5), que posa de manifest que els jutjats que presenten majors problemes de pendència són els de la jurisdicció contenciosa-administrativa, seguida de els jutjats mercantils, els jutjats de violència de la dona no exclusius i els jutjats penals (a part de les problemàtiques que presenten els registres civils).

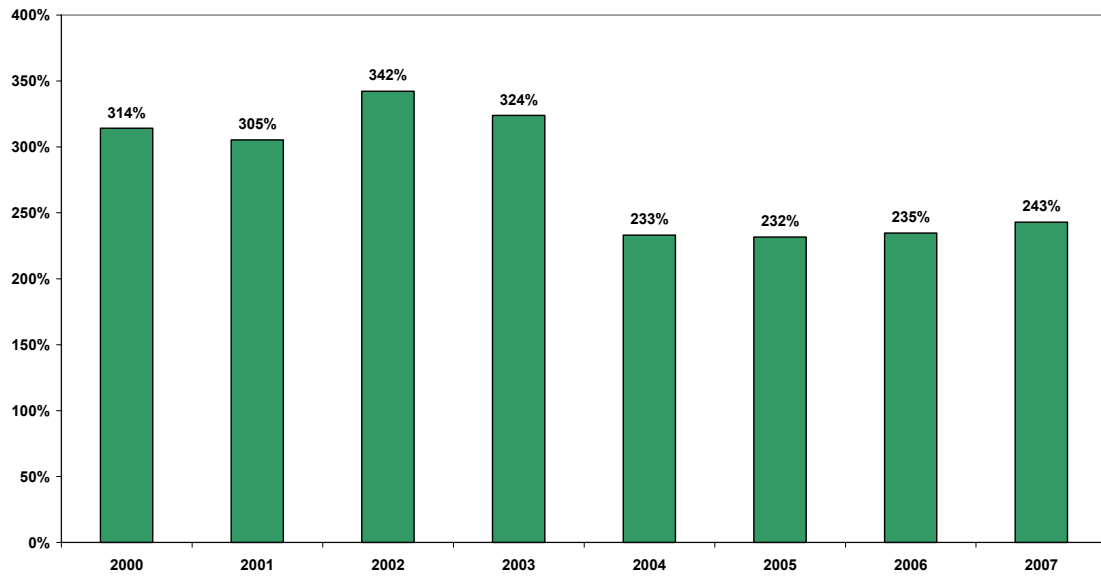
Taxa de congestió

La congestió ha augmentat en tots els territoris comparats. Vegem que indiquen les gràfiques següents:

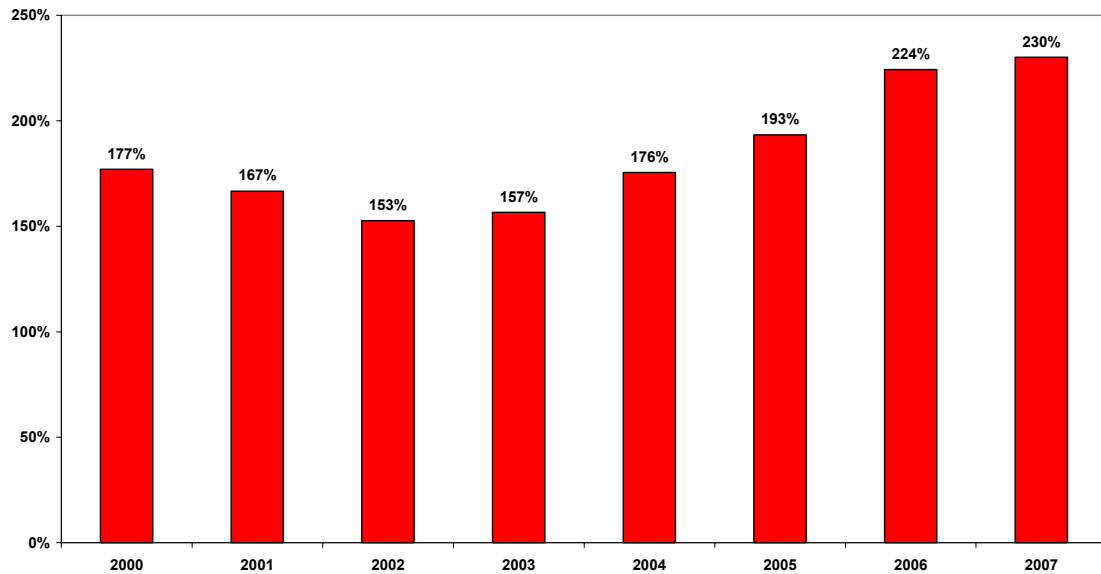
TAXA DE CONGESTIÓ
ESPANYA SENSE CATALUNYA

TAXA DE CONGESTIÓ
CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ

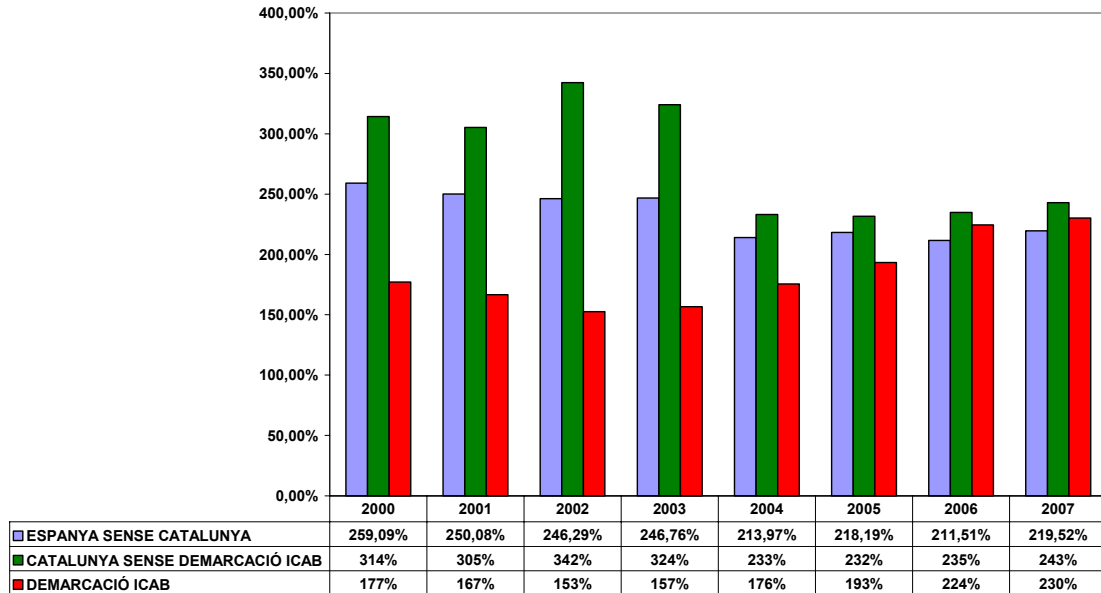

TAXA DE CONGESTIÓ
DEMARCATIÓ ICAB

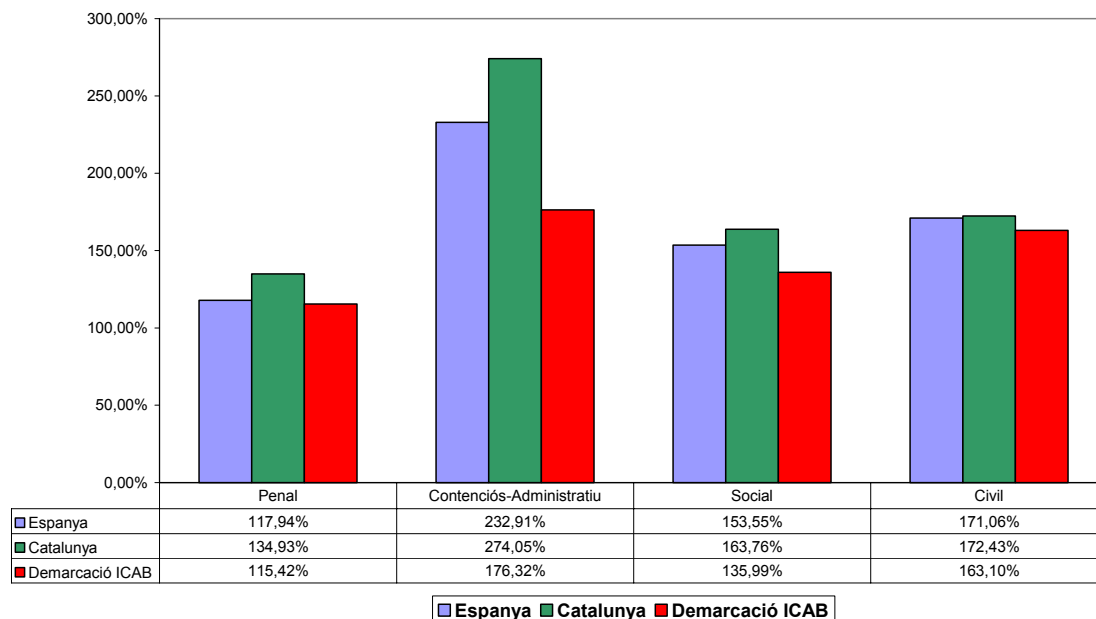
Si fem una comparativa dels tres territoris podem observar com, des de l'entrada en vigor de la llei que augmentava les competències dels jutjats contenciosos-administratius (2003), la congestió ha anat augmentant en tots els territoris any rere any.

TAXES DE CONGESTIÓ COMPARADES

Tal i com succeeix amb la pendència, la taxa de congestió en l'ordre contenciós-administratiu és la més alta de la resta d'àmbits comparats.

TAXA DE CONGESTIÓ MITJANA 2000-2007 PER JURISDICCIONS

Causas explicatives de la congestió

Moltes de les causes de la congestió són comunes a la totalitat de les jurisdiccions. Ja hem apuntat algunes en exposar els assumptes pendents, afegim:

- L'augment dels assumptes d'estrangeria

Els assumptes ingressats en matèria d'estrangeria han augmentat, per exemple, a la demarcació ICAB en un 6,9% respecte l'any 2006.⁴ Avancem que la transposició nacional de la normativa comunitària sobre immigració publicada recentment, pot suposar un augment significatiu dels assumptes a gestionar per aquesta jurisdicció, sense mencionar el component criminalitzador que afegeix al fenomen migratori (vegeu apartat, el contenciós-administratiu per especialitats).

- L'anacronisme del procediment ordinari

El procediment ordinari continua sent massa arcaic i lent, el principi de l'escriptura (s'ha de deixar constància escrita de totes les diligències judicials) constitueix un entrebanc per a una resolució senzilla i ràpida a la demanda contenciosa. Tot i que la reforma 2003 va alliberar aquest procediments de les reclamacions inferiors als 13.000 euros, la lentitud de la resta de procediments, sobretot els relatius a urbanisme, no contribueix a l'alleugeriment de la pendència ni la congestió.

- L'increment de matèries que ha de conèixer aquesta jurisdicció.

Des de la reforma legislativa del 2003, es verifica una tendència a ampliar les competències dels jutjats del contenciós-administratiu. Qualsevol incident en el qual hi hagi implicada l'administració es resol per aquesta jurisdicció. Anteriorment, hi havia assumptes que, tot i ser-hi part l'administració, es resolien per via civil o social (ex. els contenciosos per negligències mèdiques).

- Les condemnes en costes.

⁴ S'inclouen els assumptes ingressats en els jutjats contenciosos administratius únicament de Barcelona i els registrats en la sala del contenciós del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

El fet de que en aquesta jurisdicció no hi hagi condemna en costes pot influir en que aquestes no actuïn com a dissuasori per interposar una demanda.

- La legislació vigent.

La Llei orgànica 19/2003, de 23 de desembre (disposició addicional 14a) que modifica la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial i que reforma la Llei 29/1998, de 13 de juliol de la jurisdicció contenciós-administrativa, juntament amb la manca de jutjats del contenciós continua sent dues de les causes principals que provoquen tanta congestió. Com ja hem dit, una de les modificacions principals va consistir en augmentar les competències dels jutjats contenciosos a matèries que es resolien per la via civil o la social (per exemple, les reclamacions patrimonials encara que en la producció del dany haguessin intervingut un particular o es disposés d'una assegurança de responsabilitat, article 2.e Llei 29/1998). Es continua patint, doncs, les conseqüència de la reforma del 2003.

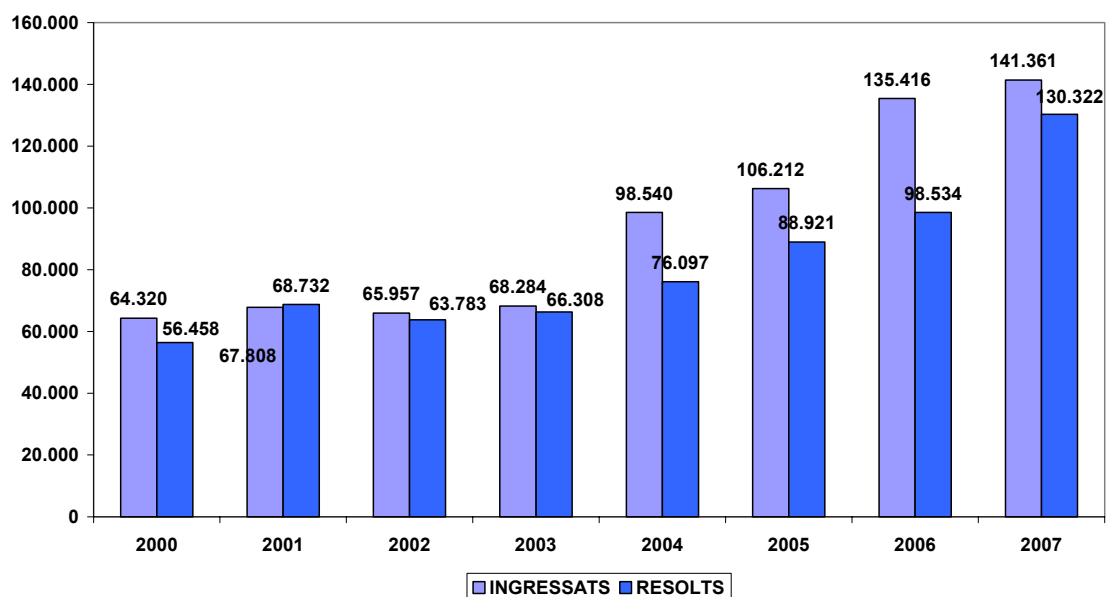
3.5.- Els indicadors judicials per òrgans jurisdiccionals

3.5.1.- Els jutjats contenciosos-administratius

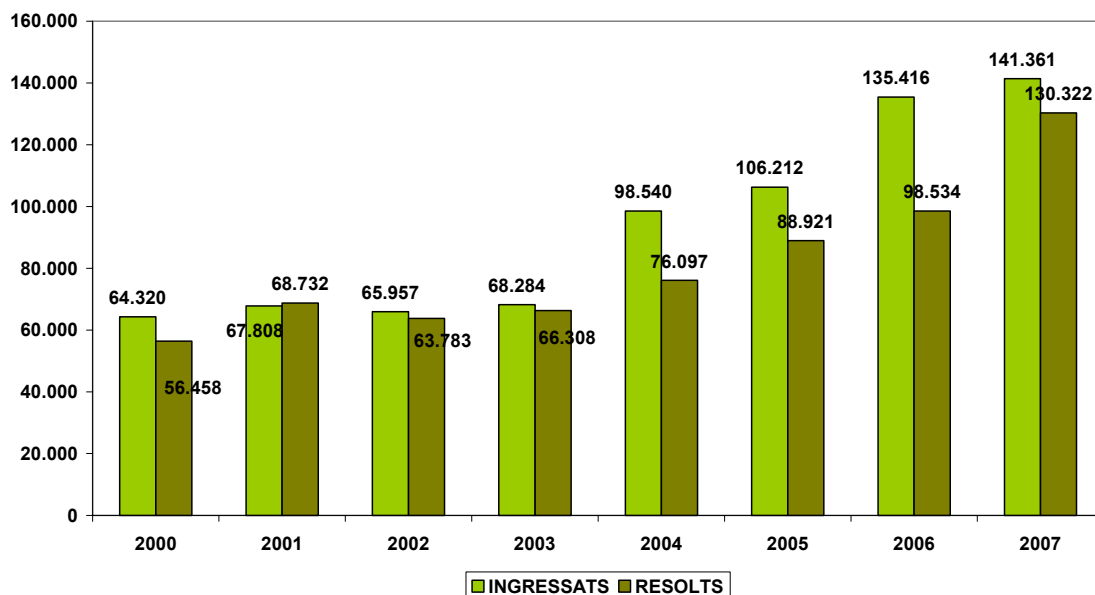
Continua la tendència a l'augment els assumptes ingressats en aquests jutjats i en tots els territoris comparats.

La capacitat resolutiva també ha augmentat, però, no el suficient per poder resoldre els ingressats en una anualitat ni els pendents. Vegem les gràfiques:

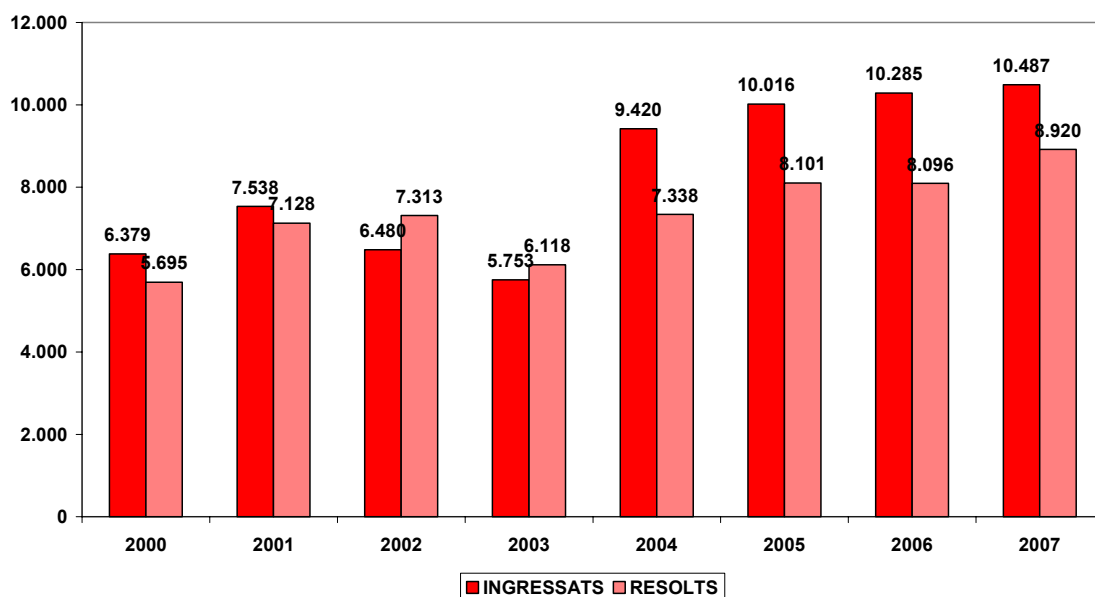
EVOLUCIÓ ASSUMPTESS INGRESSATS I RESULTSS
JUTJATS DEL CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

EVOLUCIÓ DELS ASSUMPTESS INGRESSATS I RESULTSS.
JUTJATS CONTENCIOS-ADMINISTRATIU. CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB.

EVOLUCIÓ ASSUMPTESS INGRESSATS I RESULTSS. JUTJATS CONTENCIOS-ADMINISTRATIU.
DEMARCACIÓ ICAB.

L'entrada en vigor de la modificació de la Llei Orgànica del Poder Judicial i de la Llei de la jurisdicció del contenciós-administratiu, juntament amb la nova distribució de competències entre els òrgans unipersonals i col·legiats ha comportat que aquests jutjats tinguin un major volum d'assumpes, la qual cosa ha fet imprescindible la creació de nous jutjats del contenciós.

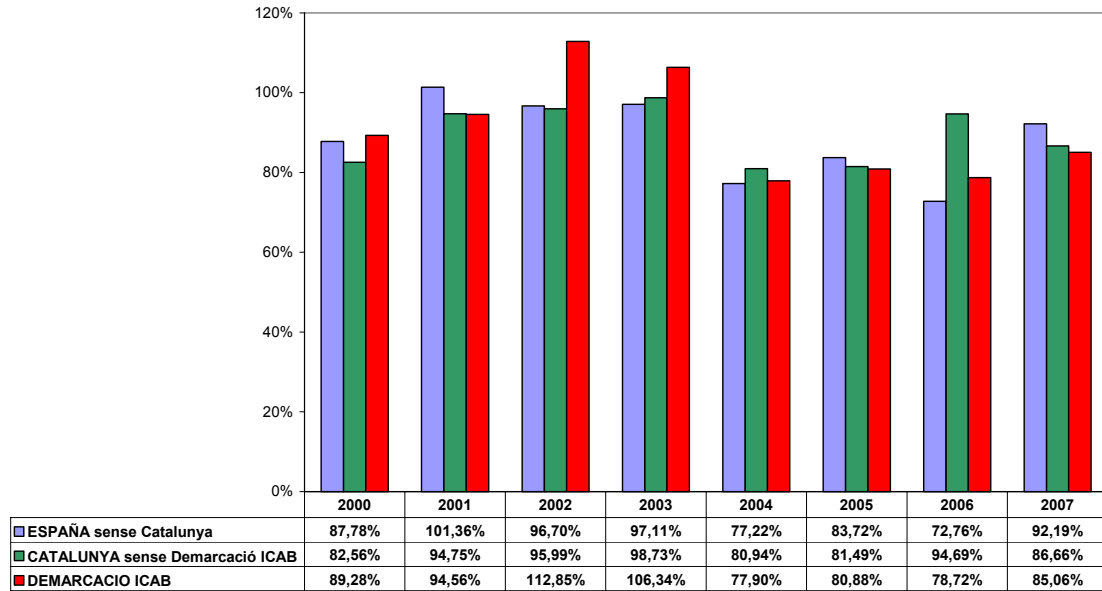
Després de 4 anys d'espera i intentar que el Ministeri de Justícia aprovés un pla de reforç per aquests òrgans judicials; finalment, al desembre de 2007, han entrat en funcionament 3 nous jutjats del contenciós administratiu a Barcelona: Actualment n'hi ha 17.

Els indicadors judicials

La resolució

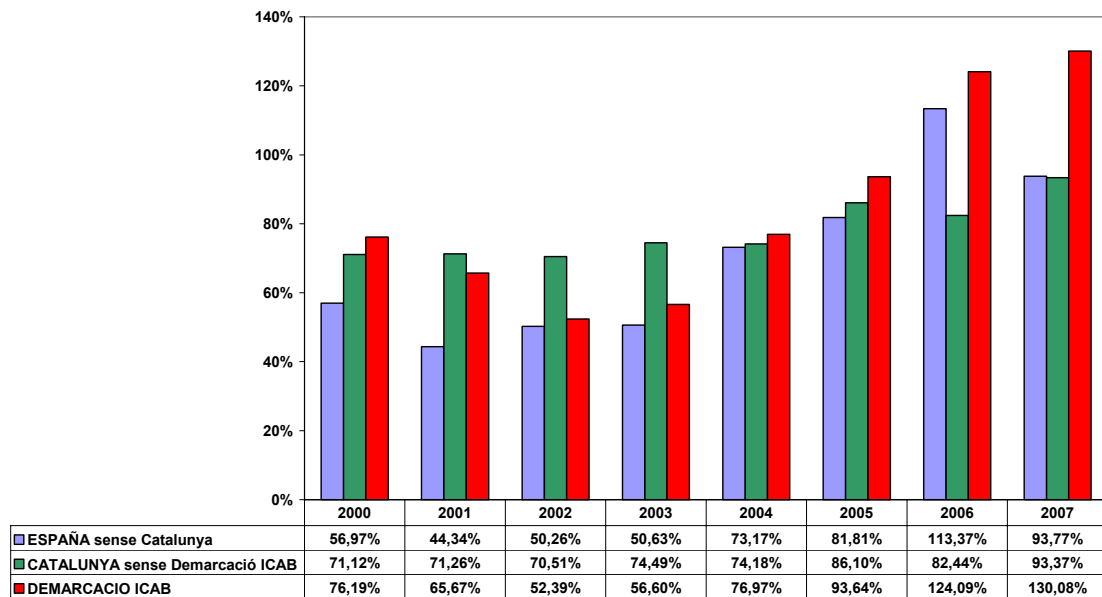
La resolució ha augmentat en tots els territoris comparats, excepte a Catalunya (sense la Demarcació ICAB).

TAXES DE RESOLUCIÓ COMPARADES JUTJATS DEL CONTENCIÓS ADMINISTRATIU

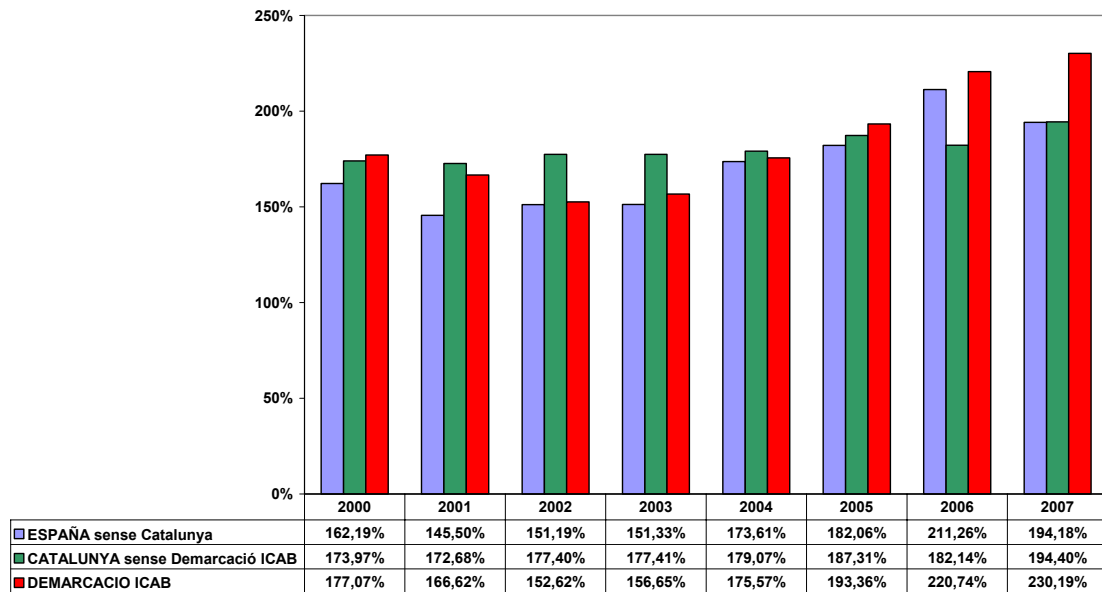

Malgrat aquest augment, la incapacitat per fer front a la totalitat dels assumptes entrants en un any i els pendents d'any anteriors (ingressen més assumptes dels que els òrgans judicials són capaços d'absorbir) ha provocat un increment de la pendència i la congestió en els territoris.

TAXES DE PENDÈNCIA COMPARADA JUTJATS DEL CONTENCIÓS ADMINISTRATIU

TAXES DE CONGESTIÓ COMPARADES JUTJATS DEL CONTENCIÓS ADMINISTRATIU

Cal dir, respecte aquests jutjats que la majoria de reclamacions contra l'Administració es presenten a la demarcació ICAB, en concret a la ciutat de Barcelona. Com hem dit, és on es concentren els òrgans centrals de l'Administració de la Generalitat i la majoria d'òrgans judicials d'aquesta especialitat jurisdiccional.

Vegem els índexs judicials als jutjats de Barcelona:

TAXA DE RESOLUCIÓ	JUTJATS ICAB							
JUTJAT	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
JCA nr. 1 BARCELONA	77,25%	97,92%	119,05%	110,65%	80,72%	77,25%	71,25%	98%
JCA nr. 2 BARCELONA	71,52%	98,88%	110,94%	101,22%	76,57%	71,52%	80,81%	85%
JCA nr. 3 BARCELONA	81,13%	88,64%	120,35%	109,16%	108,51%	81,13%	69,22%	81%
JCA nr. 4 BARCELONA	80,59%	91,43%	101,95%	116,23%	77,11%	80,59%	73,17%	91%
JCA nr. 5 BARCELONA	79,45%	100,56%	99,79%	100,47%	73,34%	79,45%	74,49%	113%
JCA nr. 6 BARCELONA	94,18%	85,21%	111,85%	106,65%	71,26%	94,18%	60,79%	67%
JCA nr. 7 BARCELONA	81,34%	99,09%	122,73%	110,05%	76,92%	81,34%	83,13%	87%
JCA nr. 8 BARCELONA	87,82%	102,04%	111,52%	98,14%	73,31%	87,82%	79,43%	84%
JCA nr. 9 BARCELONA	80,28%	105,04%	102,87%	118,09%	71,43%	80,28%	76,77%	90%
JCA nr. 10 BARCELONA	79,20%	92,99%	117,06%	93,83%	66,03%	79,20%	92,32%	84%
JCA nr. 11 BARCELONA	80,39%	91,59%	106,72%	107,67%	80,00%	80,39%	93,56%	78%
JCA nr. 12 BARCELONA	82,99%	94,06%	115,37%	111,55%	78,82%	82,99%	79,97%	87%
JCA nr. 13 BARCELONA	79,32%	90,91%	119,83%	102,62%	76,08%	79,32%	84,45%	92%
JCA nr. 14 BARCELONA	77,53%	85,53%	119,62%	103,96%	81,32%	77,53%	82,54%	81%

TAXA DE PENDÈNCIA	JUTJATS ICAB							
JUTJAT	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
JCA nr. 1 BARCELONA	58,00%	58,00%	38,73%	40,38%	55,97%	85,74%	128%	97%
JCA nr. 2 BARCELONA	56,82%	56,82%	48,16%	58,80%	78,17%	115,47%	133%	151%
JCA nr. 3 BARCELONA	78,36%	78,36%	50,18%	56,18%	41,32%	80,59%	138%	143%
JCA nr. 4 BARCELONA	81,06%	81,06%	82,55%	67,76%	92,06%	109,08%	156%	141%
JCA nr. 5 BARCELONA	48,07%	48,07%	56,34%	60,75%	88,55%	102,43%	146%	91%
JCA nr. 6 BARCELONA	88,79%	88,79%	67,24%	71,49%	108,49%	83,26%	189%	222%
JCA nr. 7 BARCELONA	63,84%	63,84%	42,50%	43,26%	68,27%	85,11%	107%	123%
JCA nr. 8 BARCELONA	59,56%	59,56%	53,41%	66,98%	92,80%	87,88%	129%	150%
JCA nr. 9 BARCELONA	41,39%	41,39%	47,21%	32,82%	70,52%	83,74%	116%	114%
JCA nr. 10 BARCELONA	61,90%	61,90%	42,99%	67,89%	109,17%	108,42%	106%	145%
JCA nr. 11 BARCELONA	65,10%	65,10%	58,13%	57,93%	70,99%	91,24%	83%	127%
JCA nr. 12 BARCELONA	69,63%	69,63%	51,97%	50,44%	70,44%	84,76%	107%	114%
JCA nr. 13 BARCELONA	70,00%	70,00%	44,66%	54,99%	77,15%	92,57%	111%	104%
JCA nr. 14 BARCELONA	87,64%	87,64%	55,08%	64,57%	75,92%	103,80%	121%	143%

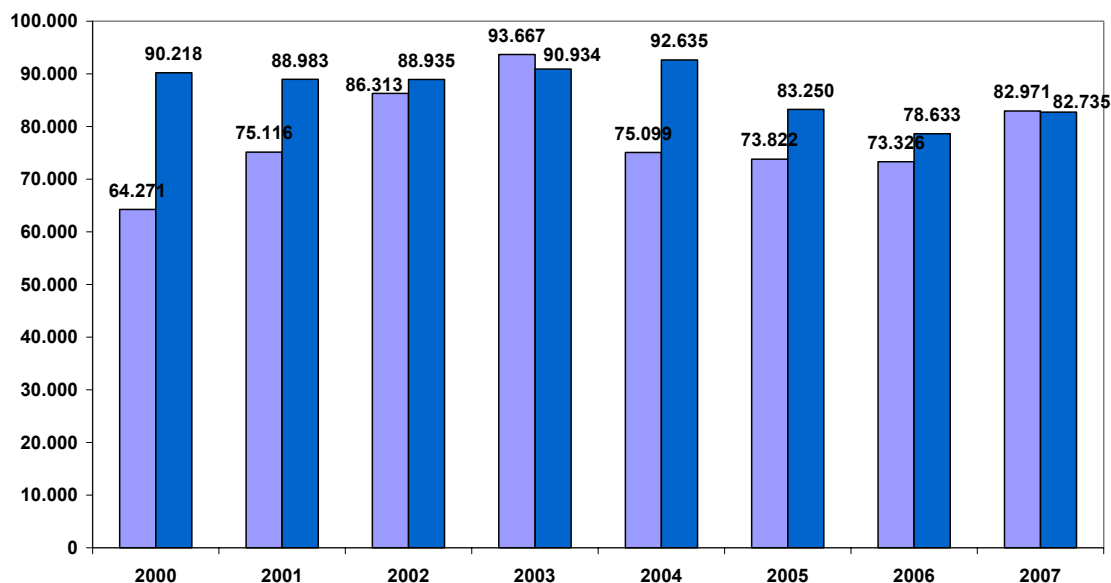
TAXA DE CONGESTIÓ	JUTJATS ICAB							
JUTJAT	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
JCA nr. 1 BARCELONA	158,00%	158,00%	138,73%	140,38%	155,97%	185,74%	227,72%	197%
JCA nr. 2 BARCELONA	156,82%	156,82%	148,16%	158,80%	178,17%	215,47%	233,28%	251%
JCA nr. 3 BARCELONA	180,25%	180,25%	150,18%	156,64%	125,91%	174,83%	238,54%	243%
JCA nr. 4 BARCELONA	182,48%	182,48%	182,77%	165,71%	192,06%	209,08%	256,30%	241%
JCA nr. 5 BARCELONA	151,01%	151,01%	156,34%	160,75%	188,55%	202,43%	246,15%	191%
JCA nr. 6 BARCELONA	188,79%	188,79%	167,24%	171,49%	208,49%	183,26%	288,54%	322%
JCA nr. 7 BARCELONA	163,84%	163,84%	142,50%	143,26%	168,27%	185,11%	207,04%	223%
JCA nr. 8 BARCELONA	159,56%	159,56%	153,41%	166,98%	192,80%	187,88%	228,82%	250%
JCA nr. 9 BARCELONA	141,74%	141,74%	147,21%	132,82%	170,93%	183,74%	215,93%	214%
JCA nr. 10 BARCELONA	163,10%	163,10%	142,99%	167,89%	209,17%	208,42%	205,69%	245%
JCA nr. 11 BARCELONA	167,35%	167,35%	158,54%	158,62%	170,99%	191,24%	184,77%	227%
JCA nr. 12 BARCELONA	170,81%	170,81%	152,91%	150,66%	170,83%	184,76%	207,50%	214%
JCA nr. 13 BARCELONA	171,20%	171,20%	145,73%	155,68%	177,73%	194,30%	212,44%	205%
JCA nr. 14 BARCELONA	188,72%	188,72%	155,61%	165,47%	175,92%	203,80%	220,83%	243%

3.5.2.- La sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

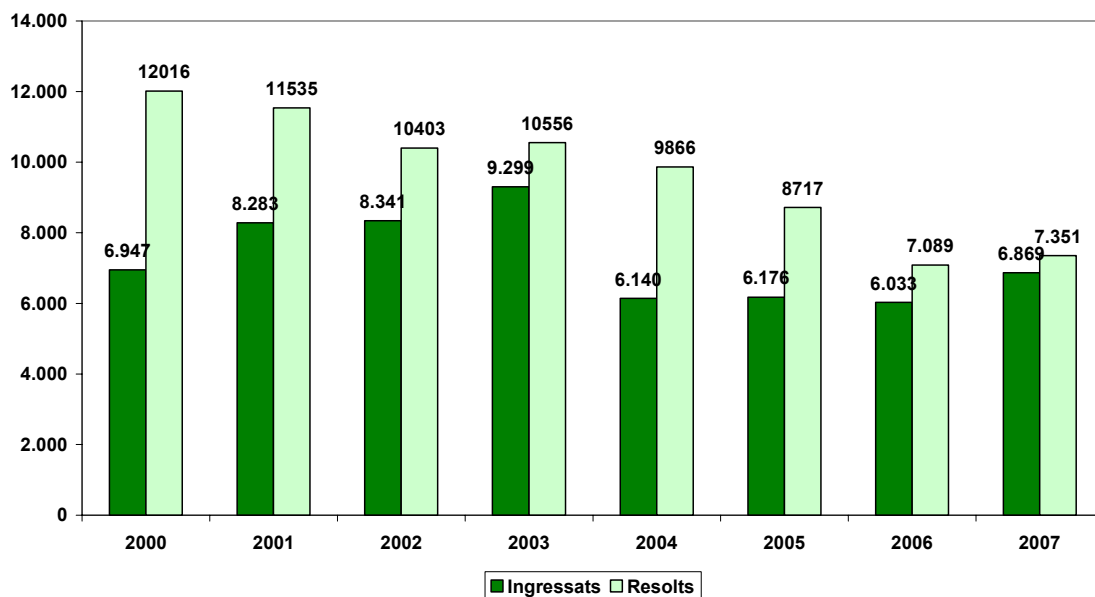
El major problema que arrossega aquesta sala és el volum d'assumptes (sobretot recursos) que té pendents de resoldre. Els assumptes ingressats, tot i amb oscil·lacions, segueixen una tendència a l'augment, en ambdós territoris comparats.

Vegem la gràfica següent:

COMPARATIVA DELS ASSUMPTES INGRESSATS I RESOLTS. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA.
ESPANYA SENSE CATALUNYA.

COMPARATIVA DELS ASSUMPTES INGRESSATS I RESOLTS.
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA.

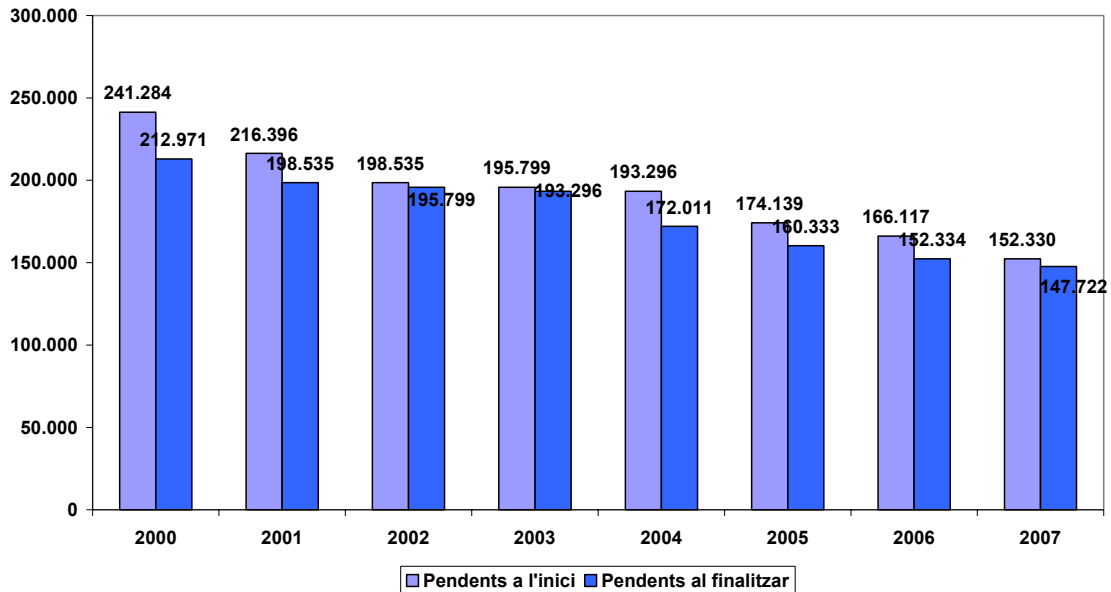
Els assumptes pendents són els que plantegen majors problemes, ja que es tracta d'una pendència endèmica.

Tot i que, segons ens informa el Tribunal Superior de Justícia (MTSJC 2006 i 2007), l'any 2006 (p. 5) va aconseguir reduir en un 6,75% la litispendència (de 17.609 assumptes ha passat a 16.419), enguany (2007), la pendència en aquesta sala ha augmentat en 13,81%.

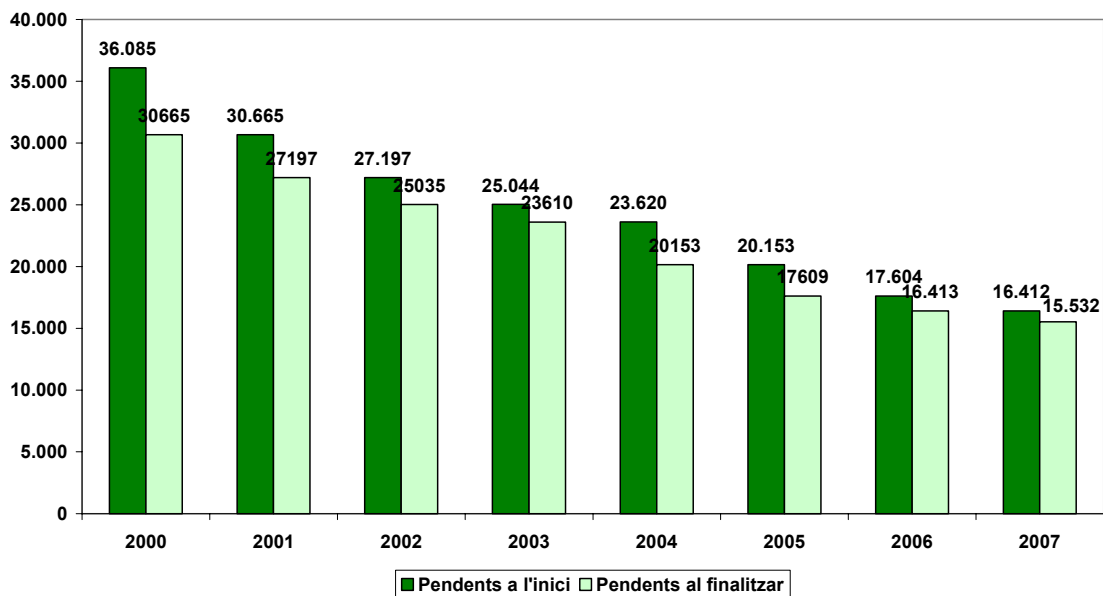
Les dades sobre pendència del CGPJ, ens permeten observar que gairebé es finalitza l'any amb el mateix volum de pendents que s'inicia. Això, significa que mai se soluciona el problema de la pendència.

Vegem les gràfiques següents:

COMPARATIVA D'ASSUMPTES PENDENTS A L'INICI I AL FINALITZAR.
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

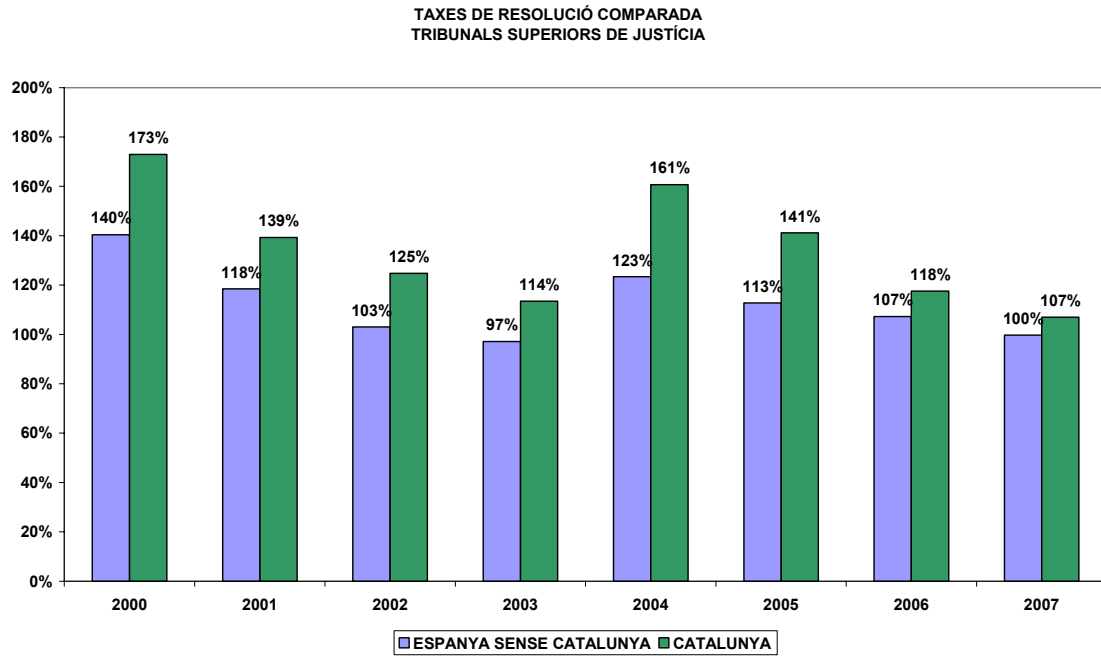

COMPARATIVA DELS ASSUMPTES PENDENTS A L'INICI I AL FINALITZAR.
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA.

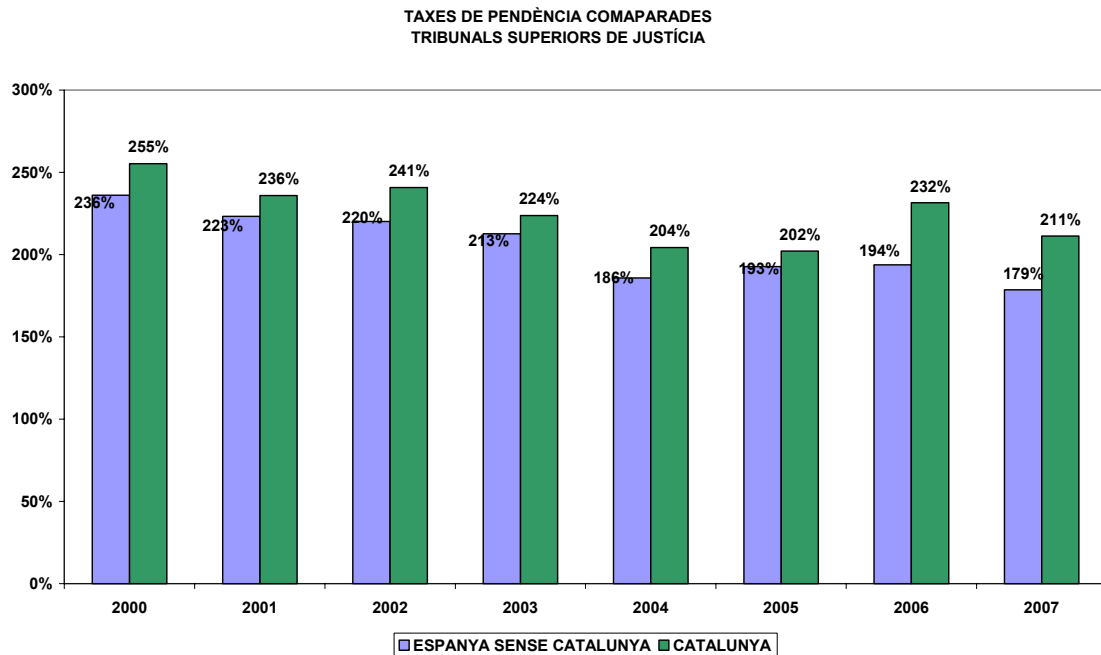
El problema de resoldre tard és que quan la resolució es dicta aquesta ja ha perdut tota transcendència i eficàcia pràctica. En el 2006, aquesta sala ja va ser reforçada per un magistrat emèrit i dos suplents, que s'ha mantingut durant el 2007 i continua en el 2008 (MTSJCA 2006 i 2007, p. 5 i 7, respectivament). EL TSJCA ens informa que la Sala de Govern d'aquest organisme ha demanat la implementació d'un programa informàtic que permet detectar aquells assumptes que són susceptibles de ser acumulats amb d'altres de la mateixa o semblant naturalesa. Tot això, amb la finalitat d'agilitar la resposta judicial de les diferents seccions de la mateixa sala. (MTSJCA 2007, p. 7).

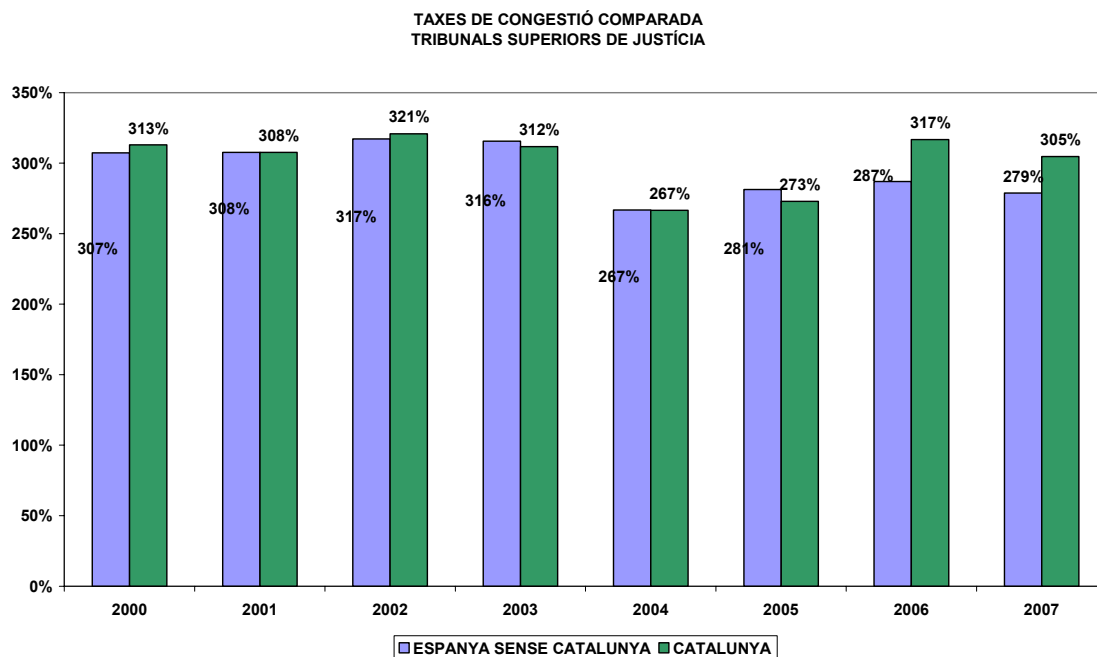
Vegem que ens mostren els indicadors judicials:

Com es pot observar, la caiguda de la resolució en el 2007, és una evidència que repercuteix inevitablement en la pendència i en la congestió.

A més, com s'observa en la gràfica següent, la pendència i la congestió de la sala del contenciós-administratiu del Tribunal Superior de Catalunya és notablement superior a la resta de comunitats autònomes, sobretot en els darrers dos anys.

3.6.- Contenciós-administratiu per especialitats

3.6.1.- L'estrangeria

L'increment dels assumptes d'estrangeria contribueixen de forma important a la congestió en aquest àmbit jurisdiccional, tot i que cal afegir que, a Espanya en el 2007, els assumptes d'estrangeria han augmentat en menor proporció que en el 2006: de 84.185 assumptes d'estrangeria s'ha passat a 77.033 (MCGPJ 2007, p. 61).

Si ho analitzem jutjat per jutjat, observem que l'augment dels assumptes ingressats a la jurisdicció contenciós-administrativa (sala del contenciós i jutjats del contenciós) en un 10,15%, contrasta amb la disminució d'assumptes ingressats en els jutjats d'instrucció en - 12.541 assumptes.

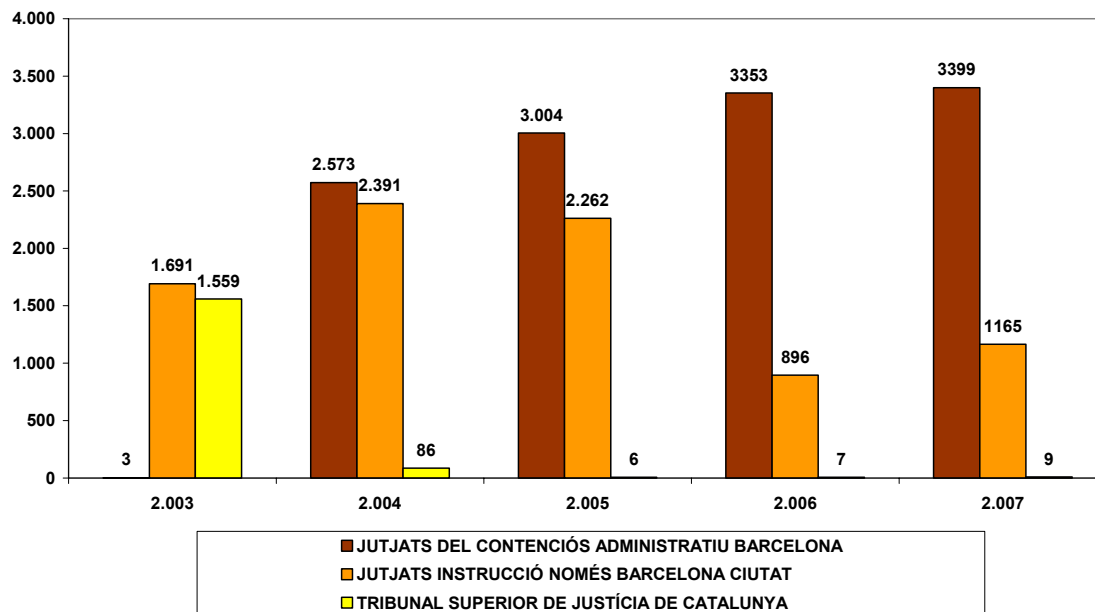
Des de la reforma legislativa del 2003, les sales del Tribunal Superior de Justícia ja no són competents en aquesta matèria (tot i que encara tenen algun assumpte pendent) i els assumptes es tramiten pel procediment abreujat en els jutjats del contenciós-administratiu (art. 8.4 LJCA). Aquelles coneixen, en segona instància, dels recursos contra les sentències i interlocutòries que dictin els jutjats del contenciós-administratiu, a més dels recursos de queixa (Art. 10. 2. LJCA).

L'estrangeria a Catalunya i a la ciutat de Barcelona

A diferència d'Espanya en que els assumptes dels jutjats d'instrucció han disminuït en el darrer any, a la ciutat de Barcelona, aquests han augmentat en un 23,09%.

Vegem la gràfica, amb la comparativa dels assumptes ingressats en els òrgans judicials que tenen competències en estrangeria.

COMPARATIVA ASSUMPTES ESTRANGERIA ALS ÒRGANS JUDICIALS

Aquesta dada s'ha de posar en relació amb el fenomen migratori que viu la ciutat de Barcelona en els darrers anys. Segons les darreres dades fetes públiques per la Comissió Municipal d'Immigració de Barcelona, la població estrangera empadronada a Barcelona ciutat va augmentar un 12,4% durant el 2005. Tot això, sense tenir en compte la població no empadronada, que òbviament, per la seva naturalesa és difícil de quantificar-la.

El districte que va encapçalar el major nombre d'empadronats estrangers va ser l'Eixample. En el districte de ciutat vella, on és més visible el fenomen de la immigració, la població estrangera representava un terç de la població del barri; no obstant això, va ser el districte on l'augment de població estrangera va ser menor (6,5%).⁵

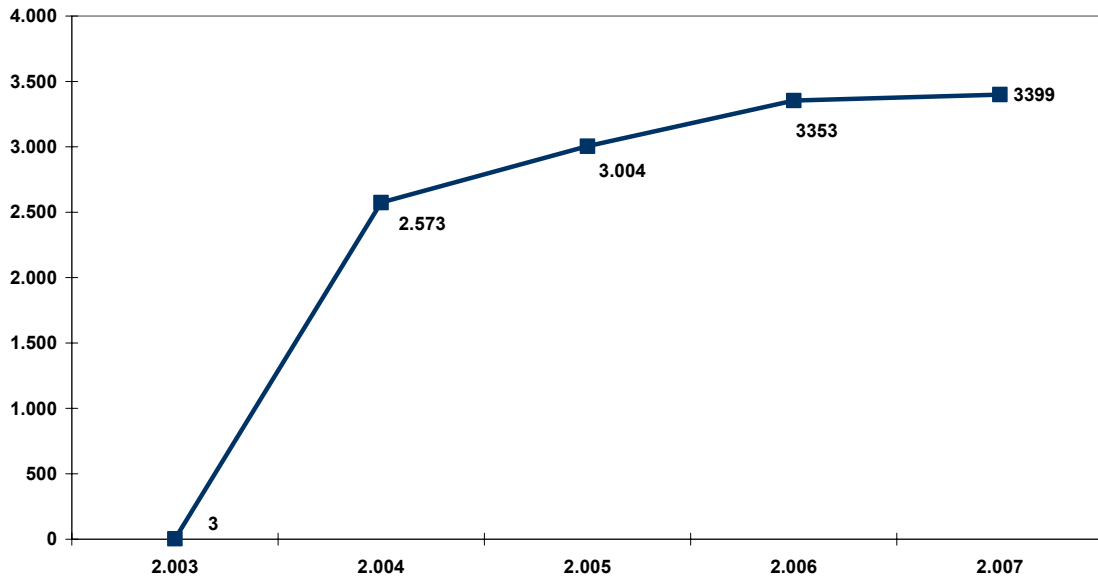
Cal afegir que el nombre de reagrupacions familiars va augmentar, al llarg de 2005. L'Ajuntament va facilitar 50.199 certificats d'empadronament que varen servir per que, almenys fins el setembre de 2005 i segons dades del Ministeri de l'Interior, un total de 28.061 persones obtinguessin permís de residència i treball. Destaquem la importància d'aquesta dada, ja que podria tenir influència en les reformes que en matèria d'estrangeria està preparant el Govern de l'Estat, en adaptació de la normativa comunitària i que incideix en el fenomen de la reagrupació familiar (vegeu, l'apartat les reformes europees en matèria d'estrangeria).

Els jutjats contenciosos-administratius de Barcelona en matèria d'estrangeria

Des que la reforma del 2003 va atribuir més competències en matèria d'estrangeria a aquests jutjats, la litigiositat no ha cesat d'augmentar. Tot i que, es verifica una desacceleració en el creixement des del 2004.

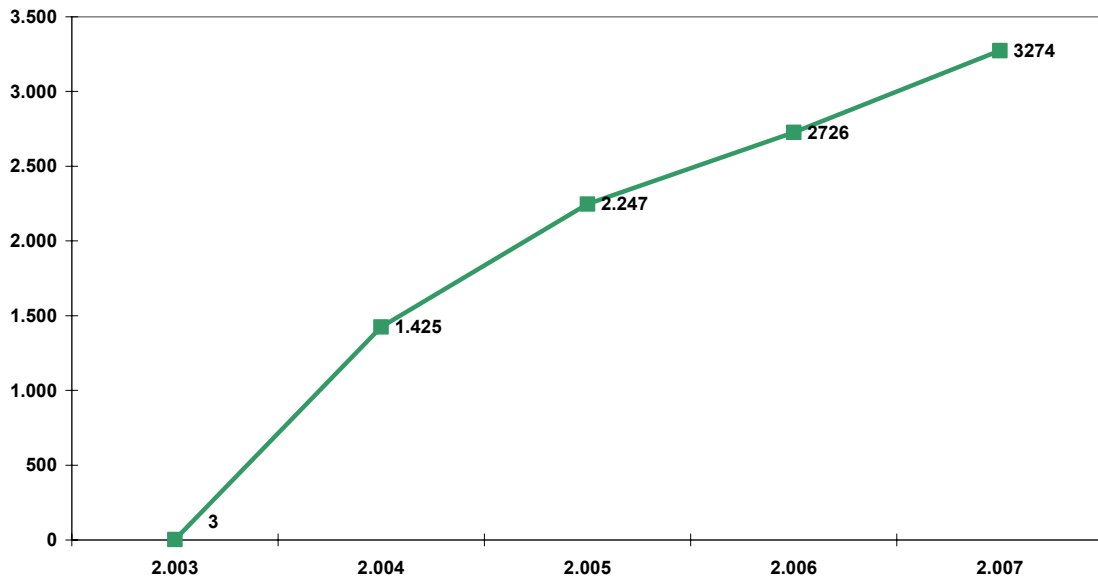
⁵ Comissió Municipal d'Immigració, Ajuntament de Barcelona. Per més informació consultar: www.bcn.es

COMPARATIVA ASSUMPTE D'ESTRANGERIA INGRESSATS
JUTJATS DEL CONTENCIOS-ADMINISTRATIU BARCELONA

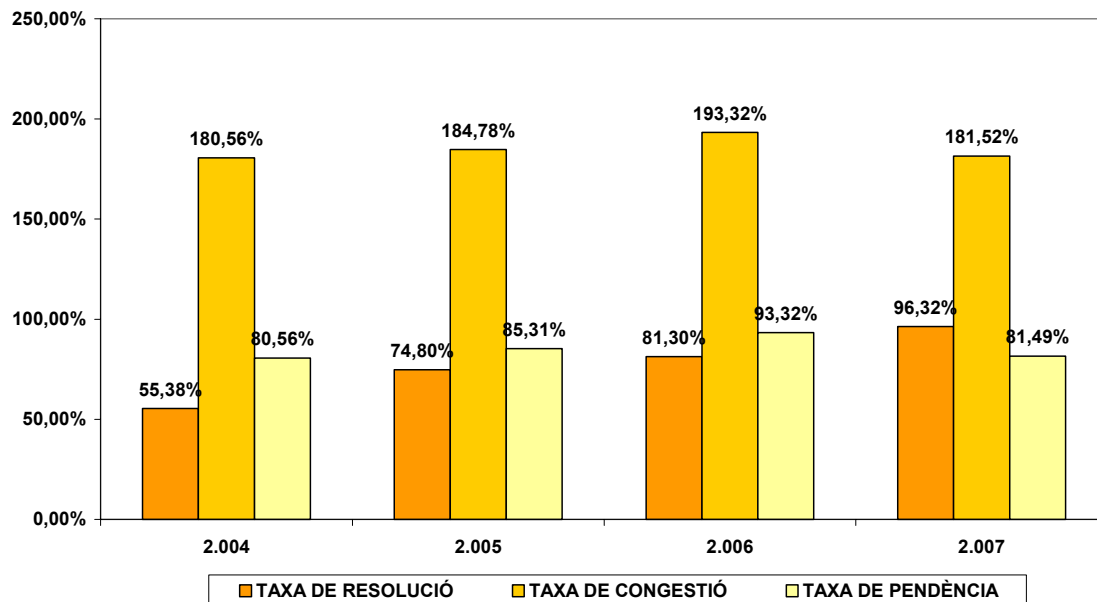
Malgrat els augments anuals, la resolució d'aquest assumptes sembla haver-se estabilitzat en increments al voltant del 16% en els darrers dos anys. Vegem la gràfica següent:

COMPARATIVA ASSUMPTE D'ESTRANGERIA RESOLTS
JUTJATS DEL CONTENCIOS-ADMINISTRATIU BARCELONA

Quan als indicadors judicials, l'augment de la resolució ha afectat inevitablement a la pendència i a la congestió.

**COMPARATIVA TAXES
JUTJAT DEL CONTENCIOS-ADMINISTRATIU BARCELONA**

Causes de l'increment dels assumptes d'estrangeria

Les causes que expliquen l'augment en els assumptes ingressats són:

- *El fenomen migratori.* Segons un informe intern de les Nacions Unides sobre moviments de població presentat 25 de maig del 2005, Espanya és des de fa set anys el país de la Unió Europea que acull a més immigrants. En quatre anys, el nombre d'estrangers ha augmentat en un 304%. Aquest estudi situa a Espanya com capdavantera entre els països de "la conca de la mediterrània que han passat de ser importants emissors de població emigrant a configurar-se clarament durant l'última dècada com països de destí d'una part creixent de la immigració extracomunitària". Els col·lectius més nombrosos són els marroquins (563.012), seguits dels equatorians (461.310), els romanesos (407.159), els britànics (274.722) i els colombians (265.141).⁶

Si ens remetem a les dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), en data 1 de gener de 2007, de 44.708.964 persones registrades en el padró municipal (per la totalitat del territori espanyol), el 9.3% eren estrangers (4.144.166 persones). Del total, el 40,2% són membres de la Unió Europea.⁷

La comunitat autònoma que acull més immigrants actualment és Catalunya. Aquesta és l'única comunitat que supera el milió d'estrangers (1.097.966 persones). El registre espanyol d'estrangers amb certificat de registre o targeta de residència assenjala que a Catalunya estan en situació de residència 860.575 persones (Ministeri de l'Interior, 31 de desembre 2007).⁸

Tal i com mostren les darreres dades estadístiques (INE), a Espanya en el 2006, la immigració va fer créixer la natalitat en un 50% en els darrers 10 anys. En el 2006, els nadons de mares estrangeres varen representar el 12,2% del total.⁹

⁶ Velasco, Juan Carlos (Centro Sociológico de investigaciones científicas); el crecimiento de la inmigración en España, 2007, en <http://weblogs.madrimasd.org/migraciones/archive/2006/06/15/30313>.

⁷ Font: INE (últimes dades publicades i disponibles 1 de gener de 2007)

⁸ Per més informació consultar la web del Ministeri de l'Interior www.mir.es.

⁹ Font: INE

-La legislació vigent en matèria d'estrangeria: Llei 4/2000, d'11 de gener i Reial Decret 864/2001, de 20 juliol

La llei d'estrangeria i el reglament de desenvolupament exigeixen condicions que en molts casos serien difícils de complir, fins i tot, pels propis nacionals. Així per exemple, els estrangers que varen regularitzar-se per via del contingent del 2005, si un any més tard no han aconseguit prorrogar el contracte (el permís de residència i treball es concedeix per mínim un any) i haver cotitzat un mínim de sis mesos passen a una situació d'irregularitat administrativa.¹⁰

La llei no estableix mecanismes per poder establir períodes de normalització d'estrangers en les situacions esmentades i es resta a l'espera de les decisions del govern que estan guiades per raons de coïntura econòmica i laboral.

Tanmateix, és simptomàtic que el Tribunal Constitucional hagi declarat la inconstitucionalitat de dos articles de la llei d'estrangeria del 2000 (modificada en dues ocasions) que restringien l'accés dels estrangers a l'educació i a la justícia gratuïta als que no tinguessin la residència en el nostre país. Desapareix a la llei l'exigència de residència per aquells estrangers que acreditin insuficiència de recursos per pledejar (el Periódico de Catalunya, 9 de novembre de 2007).

- Els processos de normalització d'estrangers

Després del procés de normalització de l'any 2005 no està previst convocar-ne un de nou. Així que la borsa de no residents legalment a Espanya va augmentant per la impossibilitat de normalitzar la seva situació. Les possibilitats que es deneguin permisos o es tramitin expulsions és, evidentment, molt més elevada.

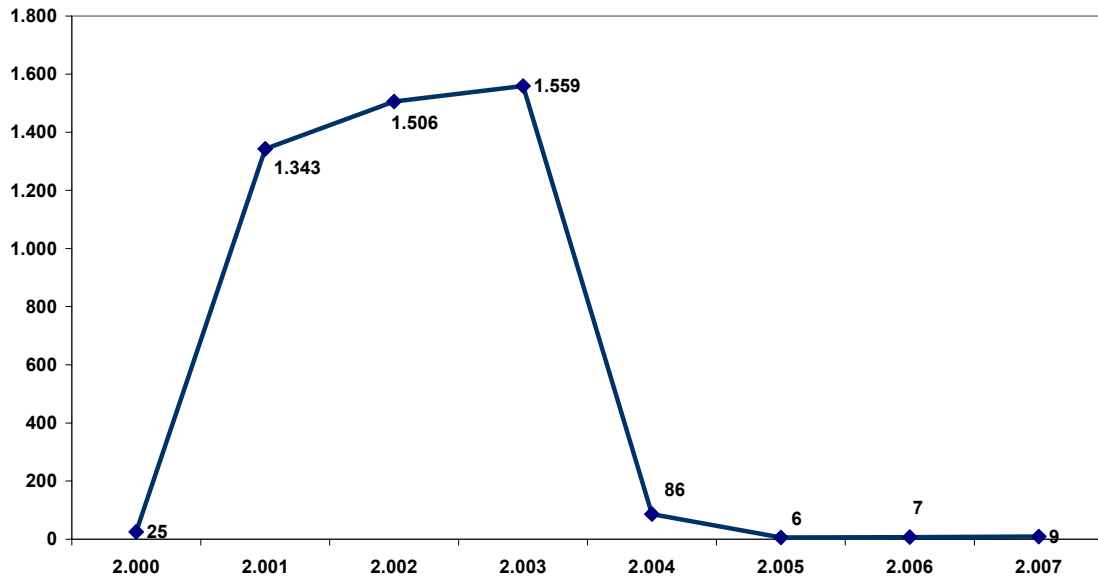
La sala del contenciós del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

El traspàs dels assumptes d'estrangeria als jutjats contenciosos-administratius ha provocat que els assumptes gestionats en aquest òrgans judicial siguin testimonials. Tan sols resten els recursos contra les resolucions dels jutjats contenciosos-administratius (primera instància en aquest ordre jurisdiccional).

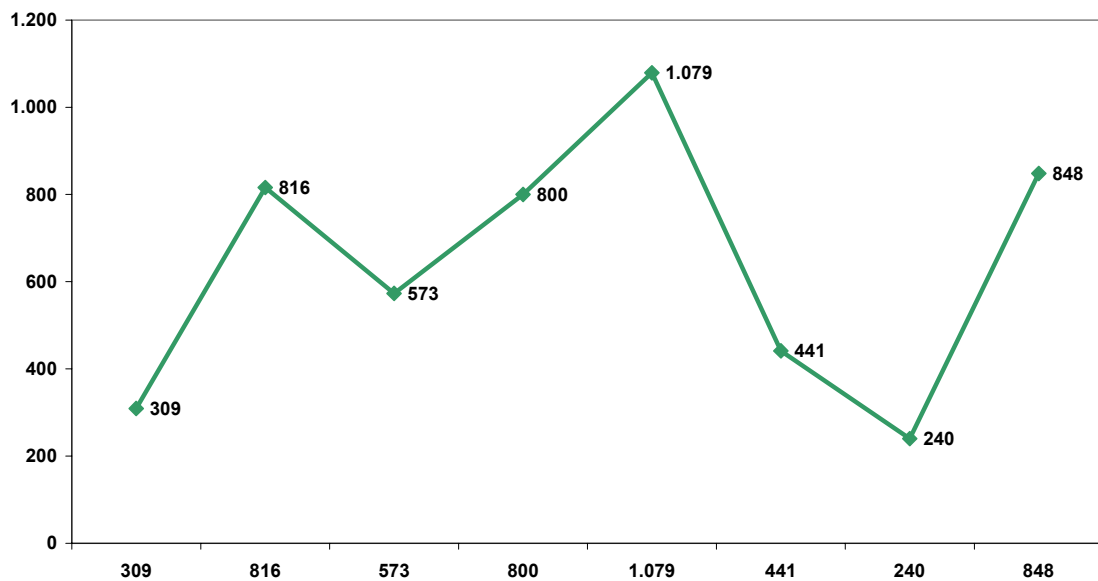
¹⁰ Per més informació sobre aquest aspecte ens remetem a Bedoya Muriel, Maria Helena; Alamarja Solé Eduard, a "el procés de normalització d'estrangers 2005. Balanç i perspectives", Col·lecció informes breus, 3, immigració, anys 2006, de la Fundació Jaume Bofill. En aquest informe es "fa un balanç del darrer procés de normalització de la població estrangera que va tenir lloc a l'Estat espanyol entre els mesos de febrer i maig del 2005. S'hi repassen els antecedents i el context social en què es va formular, els objectius que es van plantejar, així com els requisits exigits i els resultats que se'n van obtenir".

COMPARATIVA ASSUMPTE D'ESTRANGERIA INGRESSATS
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA

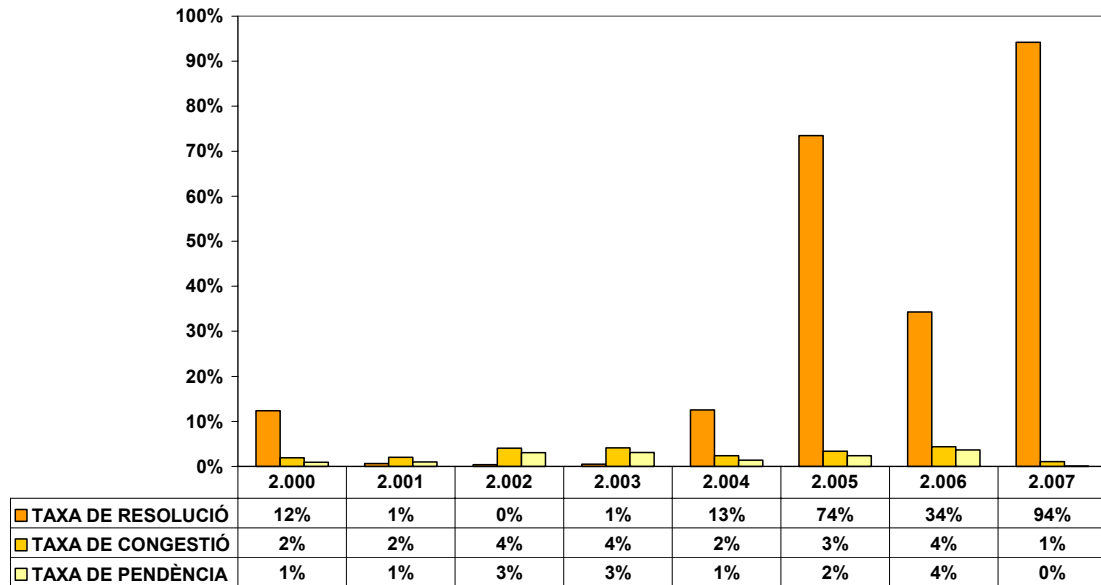
Paral·lelament, també ha caigut la resolució en aquests òrgans jurisdiccionals. Cal tenir en compte que es presenten pocs recursos contra les resolucions de primera instància (jutges *a quo*), ja que la majoria de vegades resulten ineficaços per que l'estranger ja ha estat expulsat. Com ja hem dit, ocorre que simplement no es presenten recursos en segona instància (com també passa en els jutjats contenciosos) ja que no es donen les condicions ni els requisits per a que el recurs prosperi.

COMPARATIVA ASSUMPTE D'ESTRANGERIA RESOLTS
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA

El fet que es resolgui amb major proporció del que s'ingressa ens fa pensar que aquests òrgans judicials s'encarreguen de resoldre els assumptes pendents d'anys anteriors, cosa que provoca que la taxa de pendència en el 2007 hagi arribat al 0%.

COMPARATIVA TAXES
TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA

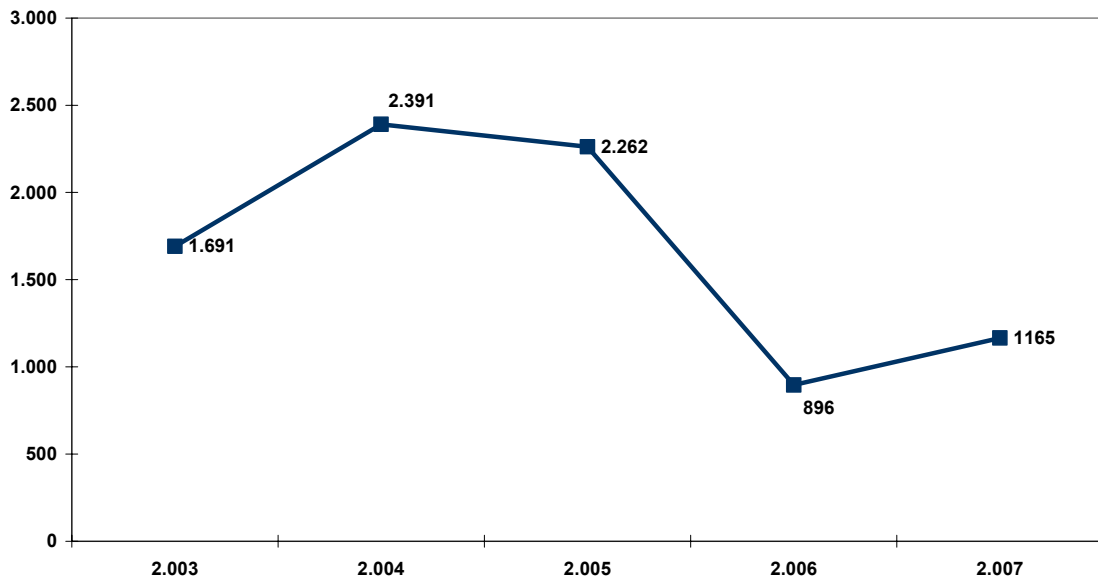

jutjats d'instrucció de Barcelona

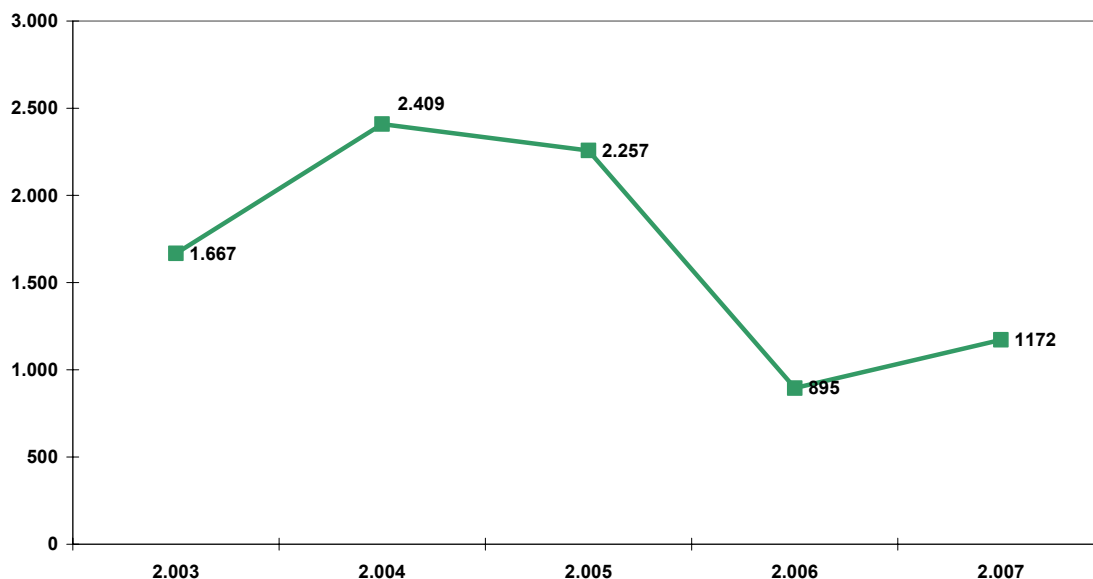
Els jutjats d'instrucció són competents en els assumptes que es refereixen a expulsions relacionades amb fets delictius o com a culminació d'un procés administratiu per estada irregular en el país en el que prèviament hi hagut una privació de llibertat.

Enguany, les causes ingressades en els jutjats d'instrucció de Barcelona han augmentat sensiblement (23,09%), després d'un descens en el bienni 2005-2006 (-39.61%). La capacitat resolutiva d'aquest tipus d'assumpes se situa en equilibri, és a dir, es resol gairebé tant com s'ingressa.

COMPARATIVA ASSUMPES D'ESTRANGERIA INGRESSATS
JUTJATS D'INSTRUCCIÓ BARCELONA

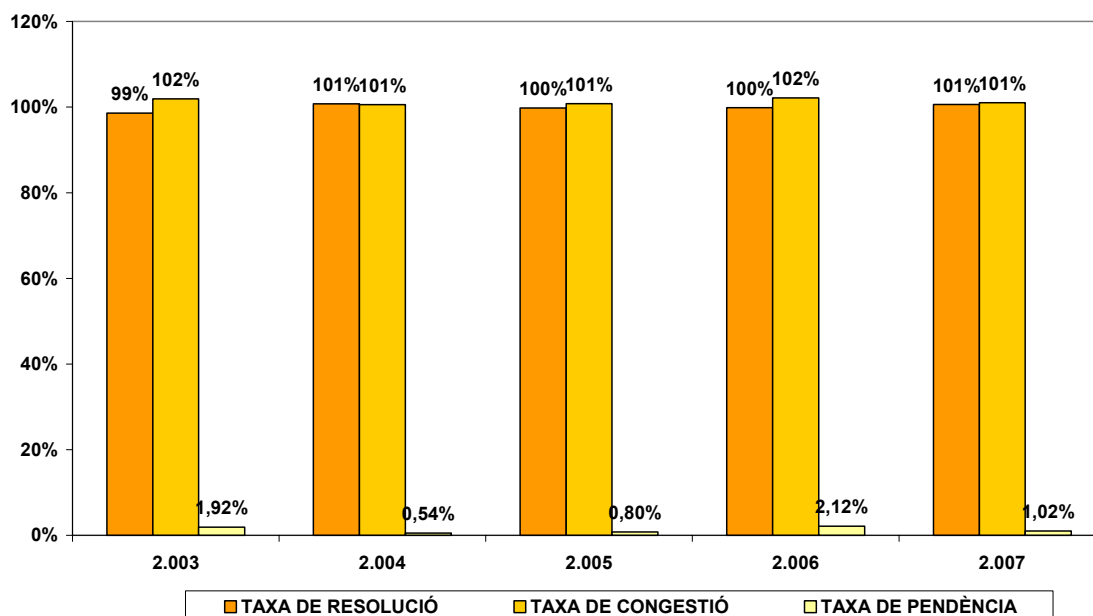

COMPARATIVA ASSUMPTESS D'ESTRANGERIA RESOLTS
JUTJATS D'INSTRUCCIÓ BARCELONA

Els indicadors judicials són força satisfactoris, tot i que, la congestió (assumpes pendents a l'inici més els ingressats, dividit pels resolts) continua sent un factor a tenir en compte.

COMPARATIVA TAXES JUTJATS D'INSTRUCCIÓ BARCELONA

La relació entre l'estrangeria i l'activitat del col·legi

A través de la comissió d'estrangeria, el nostre Col·legi intervé en els expedients d'estrangeria que es tramiten pels seus advocats.

Així, en el 2007 es varen donar 5.470 cites per presentar expedients d'Autorització de Residència per Reagrupació Familiar i 9.386 cites relatives a expedients d'Autorització de Residència i Treball Inicial.

També és un indicador a tenir en compte per l'anàlisi de l'estrangeria i la immigració en la demarcació ICAB, la tasca duta a terme pel servei d'ajut a la immigració. Aquest és un servei posat en funcionament per la Generalitat, el setembre de 2005, amb la finalitat de prestar un servei de consultoria i assessoria jurídica telefònica en matèria de dret d'estrangeria i immigració.

El servei és realitzat pel Col·legi d'advocats i els usuaris són les diferents administracions concernides en temes d'immigració.

Enguany (2007) les consultes han augmentat un 10 per cent. Es manté la concentració de les consultes en tres grans eixos: ajuntaments (increment del 28.88% respecte l'any anterior), consells comarcals i oficines d'acció ciutadana.

Les matèries sol·licitades giren entorn de consulta sobre asil, comunitaris i nacionalitat, entre altres (per més informació consultar memòria Col·legi d'Advocats, 2007, disponible a la *web* col·legial).

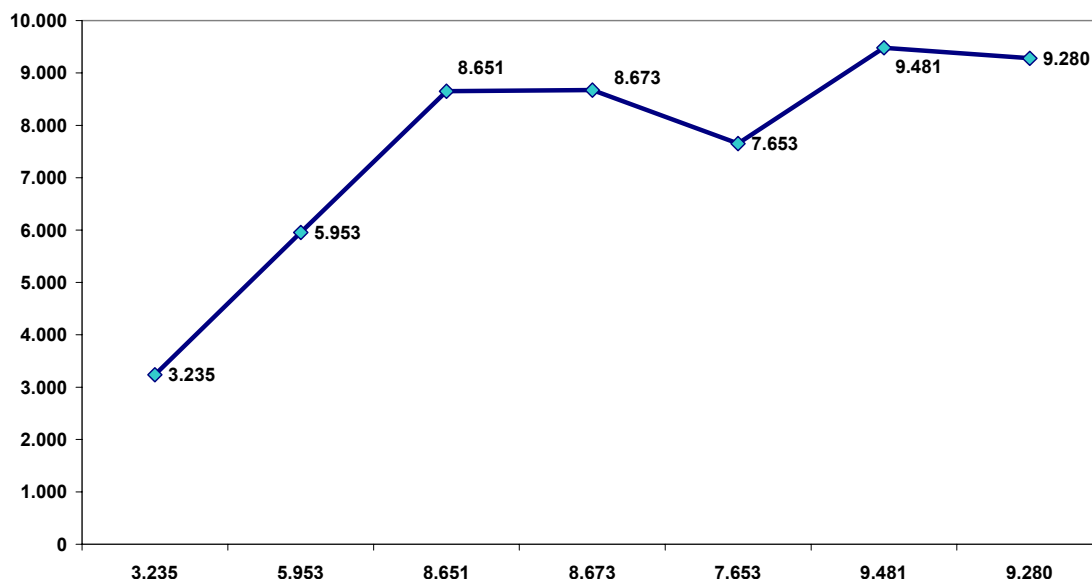
Tanmateix, el torn d'ofici i assistència al detingut també ens aporta informació sobre el volum d'assistències d'estrangeria que es duen a terme pels advocats del nostre Col·legi.

Com apuntàvem en l'informe de la justícia anterior, hi ha una correlació entre els períodes de normalització oberts per l'Administració i el nombre d'assistències sol·licitades. És a dir, un procés de normalització sempre genera més assistències i consultes jurídiques.

No obstant això, l'increment de la població immigrant fa que el nombre d'assistències, encara que en el 2007, hagi disminuït lleugerament, es mantingui alt sense massa fluctuacions.

En els darrers anys aquesta ha estat el nombre d'assistències al detingut per infracció de la llei d'estrangeria.

COMPARATIVA DEL NÚMERO D'ASSISTÈNCIES AL DETINGUT ESTRANGERIA

Les reformes europees en matèria d'estrangeria

Finalment, no podem concloure aquest informe sense fer menció de la política europea sobre immigració, i en concret, a la directiva europea de retorn pels

immigrants¹¹, també anomenada popularment "directiva de la vergonya". En adequació a aquesta normativa, el Govern de l'Estat va enunciar, en el mes de juny 2008, que té previst ultimar, per a desembre de 2008, una reforma de la llei d'estrangeria que abasti molt més que la transposició d'aquesta directiva i la progressiva harmonització de la política d'immigració en el conjunt dels Estats de la UE, sinó també, recollir diferents aspectes relatius a la immigració detectats en els darrers anys (La Vanguardia, 21 de juny de 2008).

La directiva de retorn inclou no només incentivar el retorn dels immigrants al seu país d'origen, sinó també la limitació de la reagrupació familiar (aspecte que ja hem destacat).

Un dels aspectes més polèmics és la prorroga de fins a 18 mesos de retenció dels estrangers indocumentats, a fi de poder disposar de més temps pels tràmits de l'expulsió.

El nostre Col·legi d'advocats va emetre, durant el mes de juny 2008, un comunicat en el qual considera que l'enduriment de la legislació en matèria d'immigració no és la via adient per afrontar la situació de les persones indocumentades o amb estada irregular a la Unió Europea. En aquest comunicat, l'ICAB es mostra convençut de la necessitat que la Unió Europea disposi d'una normativa d'estrangeria amb la finalitat d'unificar criteris d'actuació en aquesta matèria tan sensible, ara bé, aquesta legislació ha de garantir, prioritàriament i primordialment, els drets fonamentals dels immigrants reclosos en els Centres d'Internament d'Estrangers (CIE); així com, les condicions d'aquests centres. Afegeix que l'augment de la privació de llibertat no té justificació atès que es tracta d'una restricció al dret a la llibertat, sense conducta delictiva prèvia.

Tenint, a més, present que en el 2007 se celebra el 60è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans (1948), qualsevol proposta de canvi legislatiu ha de ser d'acord amb aquest essencial document. El comunicat conclou: "el dret, no ha de ser únicament un instrument de força, sinó una eina per a la cooperació al desenvolupament que conjuntament amb d'altres mesures socials contribueixin a solucionar la situació de les persones que es veuen forçades a marxar dels països d'origen en busca d'un millor futur".

Per finalitzar amb aquest aspecte, abans del tancament del present informe, el Tribunal de Justícia de la UE, emetia un veredictes que reforçava la política d'immigració restrictiva europea actual, ja que permet la imposició de límits al principi que els ciutadans de la UE i les seves famílies són lliures per circular pel territori europeu. Actualment, és possible restringir aquest dret quan l'Estat comunitari considera que aquell nacional constitueix una amenaça real, actual i suficientment greu que afecti a un interès fonamental de la societat.

El funcionament dels òrgans judicials del contenciós-administratiu en matèria d'estrangeria

El temps de resposta

La durada mitjana de resolució dels assumptes continua sent molt alta en aquest àmbit jurisdiccional. Tal i com posa en relleu l'estudi sobre el temps de resposta en l'informe d'enguany, els temps de resposta en aquesta jurisdicció sobresurten dels de la resta de jurisdiccions. En l'any 2007, els valors van dels 7 mesos i 20 dies a Espanya als 14 mesos amb 9 dies de la demarcació ICAB (vegeu, funcionament dels jutjats: els temps de resposta).

---

¹¹ Resolución legislativa del Parlamento Europeo, de 18 junio de 2008, sobre la propuesta de Directiva del Parlamento Europeo y del Consejo relativa a procedimientos y normas comunes en los Estados miembros para el retorno de los nacionales de terceros países que se encuentren ilegalmente en su territorio (COM(2005)0391 – C6-0266/2005 – 2005/0167(COD))

Encara que amb oscil·lacions, hi ha una tendència a disminuir els temps de resposta en els darrers 8 anys; tot i així, aquest continuen sent molt elevats, sobretot, si els comparem en la resta de jurisdiccions.

Problemàtiques relacionades amb la tasca dels advocats

Un problema de funcionament que afecta directament a l'advocat, sobre el qual la comissió d'estrangeria de l'ICAB i la subcomissió d'estrangeria del Consell General de l'Advocacia Espanyola hi estant treballant des de fa temps, és la postulació en matèria d'estrangeria.

Els/les advocades continuen tenim problemes per a que es reconegui la postulació processal dels seus clients estrangers, malgrat haver jurisprudència que ho avaluï. A més, l'advocacia ha exposat els problemes d'indefensió amb que s'enfronten a l'hora de defensar les pretensions en aquesta matèria. En concret, mostren la seva preocupació per l'escassa fonamentació dels recursos plantejats en els procediments de denegació d'entrada (tan sols 1 de cada 10 s'estimen) i la manca d'eficàcia de la intervenció lletrada d'ofici, que tan sols serveix per garantir el dret d'audiència de l'expedientat (informe sobre la representació del lletrat designat d'ofici en el procés contenciós-administratiu en matèria d'estrangeria, crisi de la tutela judicial efectiva del dret de estrangeria en la jurisdicció contenciosa-administrativa, abril 2007, subcomissió d'estrangeria del CGAE).

L'advocat continua donant carta de naturalesa a un procediment administratiu en el qual es demostra, una vegada més, la unilateralitat en que actua l'administració pública.

3.7.- Conclusions

Malgrat fa anys que des del col·lectiu d'advocats s'insisteix en la necessitat de reforma en profunditat d'aquest àmbit jurisdiccional, en el 2007, aquest continua sent el que més assumptes acumula i el que presenta pitjors indicadors judicials: resolució, pendència i congestió.

Les reformes operades en el 2003 no han fet més que agreujar aquesta situació, ja que s'han atribuït més competències als jutjats del contenciós que varen néixer saturats.

Esperem que l'entrada en funcionament, a finals del 2007, de tres nous jutjats a la ciutat de Barcelona contribueixi a millorar aquesta situació i eliminar d'una vegada per totes la impressió d'oblit i imatge estigmatitzant que suporta aquest àmbit jurisdiccional des de fa dècades. Les perspectives de modificacions legislatives en matèria d'estrangeria, a tenor de la política d'immigració europea, creen igualment incertes per les repercussions que aquestes puguin tenir en els procediments d'estrangeria i, anant més enllà, en la imatge i percepció de la immigració en el nostre país.

Any 2008

Àmbit Social

ILLUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

4.- L'àmbit social

La jurisdicció social és la jurisdicció que té els indicadors judicials més satisfactoris. No obstant això, examinarem la situació de cada territoris a fi de determinar les possibles febleses que afecten a aquesta.

4.1.- La litigiositat

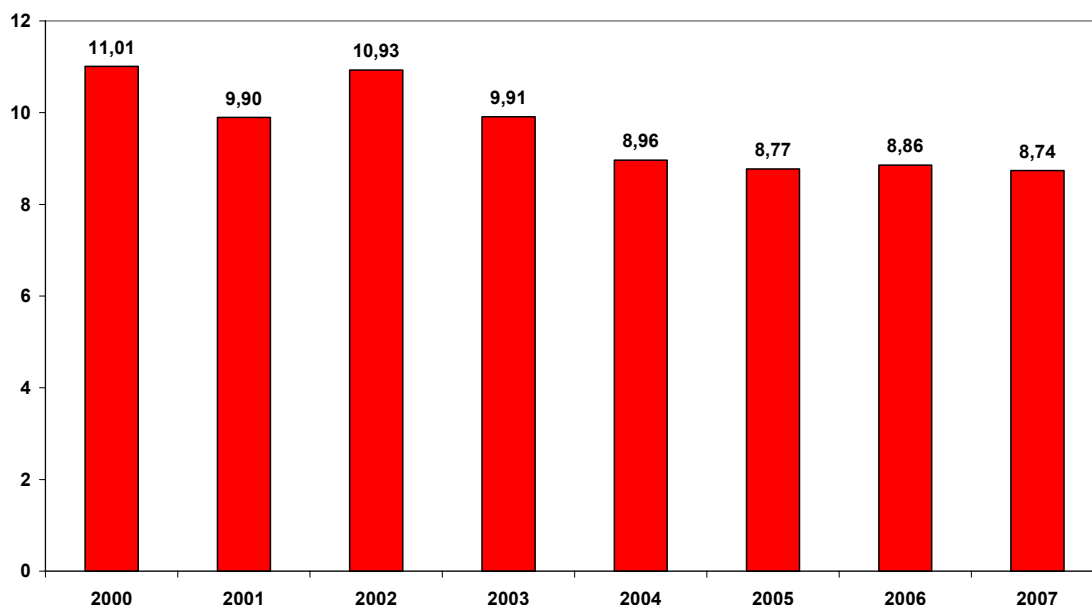
La jurisdicció social compren les controvèrsies sorgides de la relació laboral del treballador per compte aliè amb l'empresari i els conflictes sorgits de la relació- en tant beneficiaris- dels treballadors amb la seguretat social. Reflexa, per tant, la conflictivitat laboral en una societat i període determinat.

A més, la litigiositat en seu social ens facilita dades interessants que ajuden a interpretar la situació socio-econòmica del país en cada moment, atès que ambdós àmbits es troben íntimament relacionats, essent que l'un reflexa la realitat de l'altre.

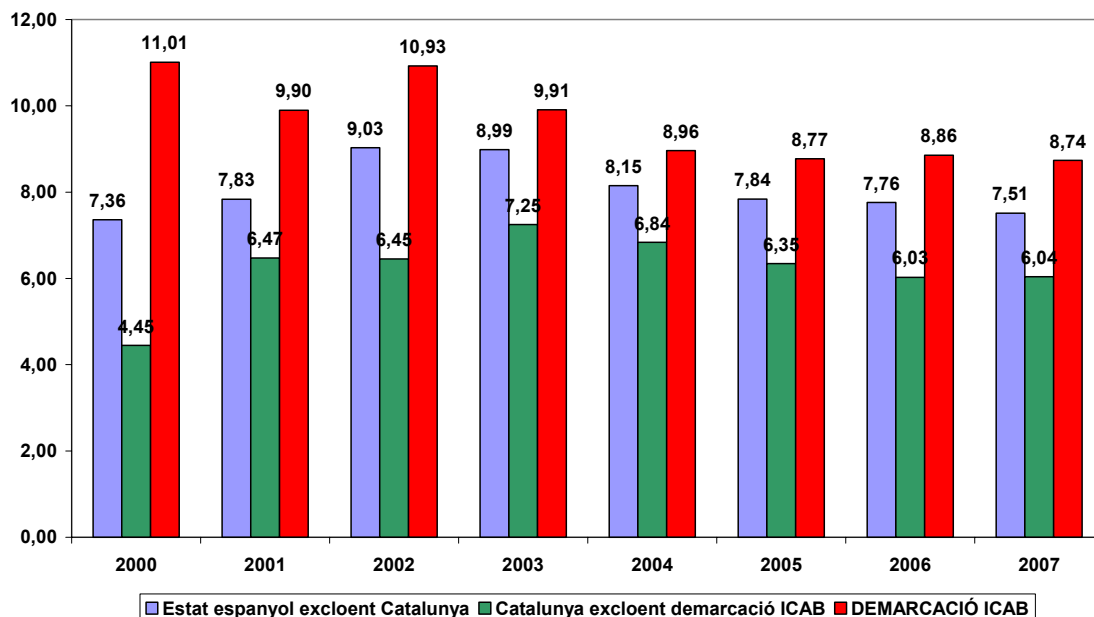
Dit això, i a diferència de l'anàlisi efectuada a l'informe sobre l'estat de la justícia de l'any anterior, en aquesta edició ens aventurarem a aïllar diferents factors que semblen incidir en l'activitat de la jurisdicció social i que, si bé, ja es varen enunciar en aquesta edició hi aprofundirem.

Enguany, es confirma la tendència a la disminució de la litigiositat, iniciada en el 2002. No obstant això, podem afirmar que aquest indicador es manté força estable i la seva valoració també admet matisos.

TAXA DE LITIGIOSITAT. JURISDICCIO SOCIAL. DEMARCACIO ICAB

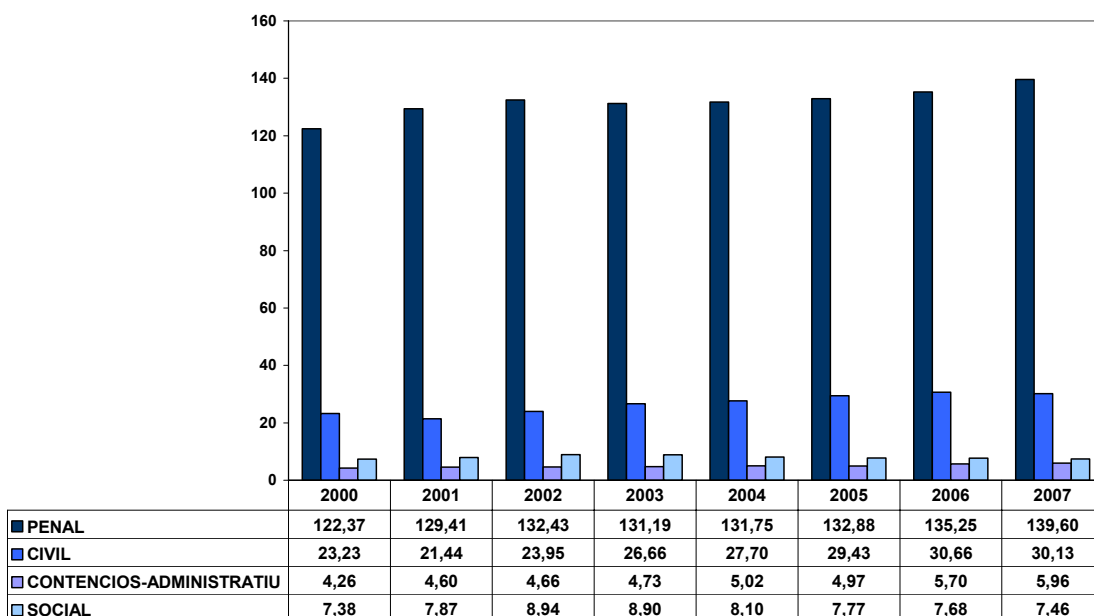

COMPARATIVA DE LA LITIGIOSITAT EN L'ÀMBIT SOCIAL.

La litigiositat social continua situant-se per darrera de la civil i és superior a la del contenciós-administratiu.

LITIGIOSITAT PER JURISDICCIONS ESPANYA

Causas explicatives de la litigiositat social

Sens dubte, durant els darrers anys del passat segle XX i els primers de l'actual el mercat laboral ha sofert una profunda modificació que ha vingut propiciada per:

- 1.- Augment del flux migratori

- 2.- Període d'estabilitat econòmica
- 3.- Modificació en l'estructura dels sectors d'activitat
- 4.- Creixement de la producció del sector de la construcció
- 5.- Creixement del sector terciari
- 6.- Descens de la producció del sector secundari (indústria tèxtil).

Espanya, però en major mesura a Catalunya, el fenomen migratori ha experimentat un increment sense precedents des de l'any 2000 fins l'actualitat.

En aquest sentit, cal destacar l'informe elaborat per l'INE per a l'any 2006 en el qual queda palès que Catalunya és la CCAA que rep més població immigrant de l'Estat, registrant-se a l'any 2006 una entrada de 186.570 estrangers en el territori català.¹

Aquesta bossa de treballadors estrangers s'ha anat distribuïnt en els sectors secundari i terciari, segons perfil professional-cultural.

Fonamentalment, la destinació ha estat el sector de la construcció que ha rebut un volum d'entorn el 40% de treballadors no qualificats durant els darrers cinc anys; així com el sector serveis en el qual el major percentatge de personal es concentra a l'hostaleria.²

El sector de la construcció ha estat operant, fins fa ja uns mesos, un increment exponencial degut exclusivament a l'eufòria urbanística operada al País des de començaments de segle.

El "boom" immobiliari generat per la baixada dels tipus d'interès va generar la facilitat per a la concessió de préstecs hipotecaris provocant una major capacitat d'endeutament de les famílies catalanes fent créixer el rendiment del sector.

El creixement acumulat del sector, entre 1995 i 2006, va ésser del 114,4%; el més important en termes sectorials a nivell de l'Estat espanyol i que, a més, va demostrar un forta acceleració en la seva progressió. L'any 2006, es va aconseguir una xifra de 401.000 llocs de treball en aquest sector dins l'economia catalana.³

Igualment, el sector terciari català destinat als serveis ha sofert un important desenvolupament aquests primers anys del segle XXI, si bé es troba per sota del total de creixement de l'Estat.

Aquesta situació d'estabilitat socio-econòmica ha propiciat que la taxa d'atur s'hagi reduït significativament durant aquests últims anys, fins 2008, que ja s'ha començat a sentir les conseqüències de la crisi econòmica.

L'evolució de l'atur l'any 2007 per a Catalunya ha estat sensiblement millor que per a la resta de l'Estat espanyol. Segons dades del quart trimestre del 2007, la taxa d'atur nacional se situava en un 7,61% i la de Catalunya d'un 5,41%.⁴

---

¹ Informe INE <http://www.ine.es/daco/daco42/migracion/evr2006.pdf>

² Font.- "informe sobre la situació i les perspectives de l'economia catalana" (elaborat pel Departament d'Economia aplicada de la UAB en col·laboració amb la Caixa de Catalunya).
[Hhttp://www.caixacatalunya.es/CDA/caixacat/redirect.html?link=hhttp://www.caixacatalunya.es/caixacat/es/ccpublic/particulars/publica/pbhom.htm](http://www.caixacatalunya.es/CDA/caixacat/redirect.html?link=hhttp://www.caixacatalunya.es/caixacat/es/ccpublic/particulars/publica/pbhom.htm)

³ Font.- "informe sobre la situación y las perspectivas de la economía catalana" (elaborat pel Departament d'Economia aplicada de la UAB en col·laboració amb la Caixa Catalunya).

⁴ Font.- www.mtas.es

Taxes Ocupació									
	Total			Espanyola			Estrangera		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Espanya	52,1	53,36	54,05	50,73	51,77	52,47	66,85	68,05	66,68
Catalunya	57,01	58,07	58,41	55,98	56,48	56,86	65,05	68,59	67,27

Taxes d'Atur									
	Total			Espanyola			Estrangera		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Espanya	20,3	19,81	19,79	8,87	8,03	7,61	11,43	11,78	12,18
Catalunya	19,23	17,61	17,11	5,93	5,51	5,41	13,3	12,1	11,7

5

Ara bé, si tenim en compte la taxa d'atur total, és a dir, la suma aturats nacionals i estrangers, la suma s'eleva a 19,79% a Espanya i 17,11% a Catalunya. Com es pot observar, la taxa de desocupació és molt més alta entre els estrangers; com hem dit, la crisi en el sector immobiliari ja ha començat a generar major desocupació, majoritàriament, entre aquest darrer col·lectiu.

En el moment del tancament d'aquest informe, el govern de l'Estat feia pública la dada que en el mes d'agost 2008, el nombre d'aturats a Espanya s'elevava a 2,5 milions de persones i 350.000 a Catalunya. Davant d'aquesta situació, el govern ha proposat una mesura certament polèmica consistent en limitar l'entrada d'immigrants si l'atur no frenava.⁶ En el proper informe de la justícia haurem de fer un següent d'aquesta proposta i els seus efectes en el mercat laboral.

Amb tot, el cert és que la distribució de la població ocupada està variant encara de forma poc perceptible. És possible que durant els propers anys l'estructura dels sectors d'activitat es vegi modificada, atès el canvi econòmic que sembla haver-se iniciat.

⁵ Font INDESCAT

⁶ "Espanya limitarà l'entrada d'immigrants si l'atur no frena" Diari *Avui*, 4 de setembre de 2008.

En aquest sentit són diverses les veus que coincideixen en constatar un canvi en el model de creixement del sector constructor català, sobretot, després d'haver-se verificat l'anomenat "crisi del maó".⁷

Les darreres dades del mes d'octubre del Col·legi d'Aparelladors de Barcelona ja constataren que ens trobàvem immersos en una recessió profunda en el sector de la construcció residencial.

La crisi hipotecària nordamericana ha afectat al tipus d'interès augmentant l'Euribor; cosa que ha provocat un encariment dels préstecs hipotecaris amb la doble conseqüència de l'augment de l'endeutament de les famílies amb hipoteques i la impossibilitat d'accedir al finançament de la compra d'un habitatge a nombroses famílies.

Aquesta recessió econòmica ha repercutit inevitablement en la resta d'àmbit social. D'aquesta manera, l'augment del tipus d'interès ha provocat la limitació en la concessió de préstecs hipotecaris i ha provocat una recessió en el sector constructor. Conseqüentment, ha augmentat la taxa d'atur en aquest sector i la reabsorció d'aquesta mà d'obra en altres sectors d'activitat, en concret, el sector terciari.

Segons l'informe semestral de la secretaria d'habitatge, el nombre d'habitatges iniciats a Catalunya es va reduir en un 12% durant la meitat del 2007, si bé respecte les dades de la província de Barcelona -on es concentra la meitat de l'activitat constructora catalana- la caiguda en l'any esmentat ha estat del 31,2%.⁸

Cal qüestionar-se si el mercat laboral serà capaç de redistribuir en altres sectors l'excés de mà d'obra procedent de la construcció, sobretot si tenim en compte que la major part d'aquest personal li manca qualificació tècnica.

Així, a la taula de distribució de treballadors estrangers és possible observar, com d'ençà el quart trimestre de l'any 2004, el número de treballadors de la construcció ha anat minvant lleugerament juntament amb el correlatiu augment d'efectius del sector serveis.

---

⁷ <http://www.iese.edu/aplicaciones/news/wiew.asp?id=1289&lang=es>. "Informe sobre conjuntura econòmica de IESE a càrrec dels professors A. Argandoña; J. Gómez Biscarri i P. Videla.

⁸ Informe semestral secretaria d'habitatge: podeu consultar-lo a www.mediambient.gencat.net.

DISTRIBUCIÓ TREBALLADORS ESTRANGERS SEGONS OCUPACIÓ ⁹					
Total	4art Tr 02	4art Tr. 03	4art Tr. 04	4art Tr. 05	4art. Tr.06
ADE	2,3	2,4	3,0	2,2	2,5
Tècnics	3,4	3,3	2,0	2,0	1,7
Tècnics Recolzament	3,9	3,2	3,2	2,7	2,4
Administratius	2,9	2,2	3,3	3,0	3,3
Serveis	17,1	16,6	16,2	19,5	20,1
Agricultura	2,6	2,2	2,6	1,8	1,2
Operaris maquinària	6,2	5,8	5,8	6,0	6,6
Treballadors Qualificats indústria i construcció	15,6	18,9	22,4	21,9	22,1
No qualificats	46,1	45,3	41,5	40,8	40,1

Contractació laboral

Durant el període estudiat es produeix un estancament de l'evolució de la contractació.

Els contractes indefinits incrementen el seu pes en relació als temporals, com a resultat de la reforma laboral impulsada pel Govern "Acuerdo de mejora de crecimiento del Empleo" a l'any 2006. No obstant això, la temporalitat dels contractes continua sent elevada.

EVOLUCIÓ CONTRACTES SEGONS TIPOLOGIA			
PERÍODE	TIPOLOGIA	CATALUNYA	ESPANYA
2000	Indefinits	12,7	8,7
	Temporals	87,3	91,3
2001	Indefinits	13,8	9,3
	Temporals	86,2	90,7

⁹ Font EPA. a data d'avui, les darreres dades disponibles són les del 2006

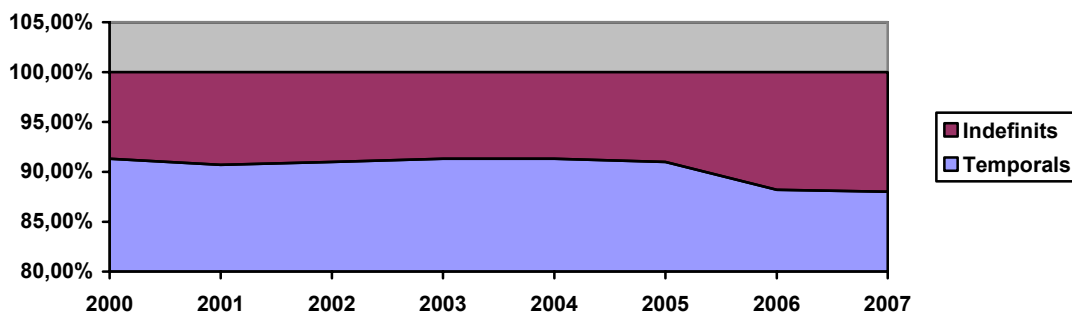
2002	Indefinits	13,6	9,0
	Temporals	86,4	91,0
2003	Indefinits	13,1	8,7
	Temporals	86,9	91,3
2004	Indefinits	12,6	8,7
	Temporals	87,4	91,3
2005	Indefinits	12,8	9,0
	Temporals	87,2	91,0
2006	Indefinits	16,5	11,8
	Temporals	83,5	88,2
2007	Indefinits	17,0	12,0
	Temporals	83,0	88,0

Contractació a Catalunya

Dibuixat el marc laboral, cal prendre consciència que probablement aquesta incipient redistribució de la població activa haurà de tenir conseqüències dins l'àmbit de la jurisdicció social; si bé encara és massa aviat per copsar-ho.¹⁰

Cal fer constar que la reforma governamental encetada l'any 2006 per a la millora del creixement en el treball, efectivament sembla haver propiciat un augment de la contractació indefinida, segons el gràfic que es mostra a continuació.

CONTRACTACIÓ. CATALUNYA

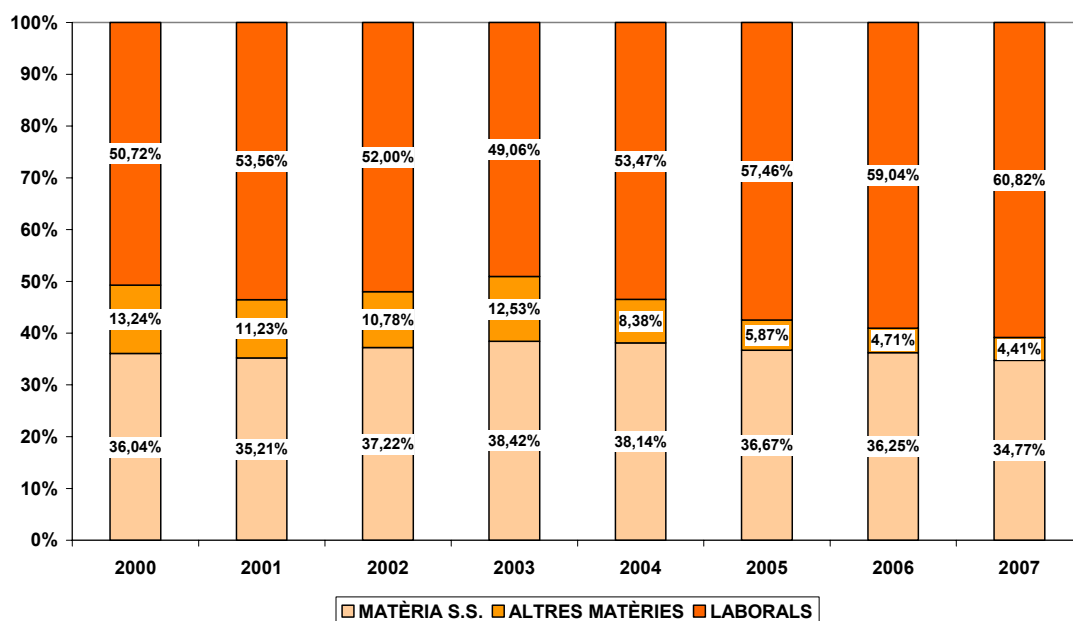

¹⁰ Així mateix, hem de tenir en compte que la nostra demarcació aglutina un territori en el qual es desenvolupa bona part de l'activitat productiva a Catalunya, ja que segons les dades de l'Indecat, el 45% de l'activitat empresarial de tota Catalunya l'any 2002, es concentrava en les comarques del Barcelonès, Alt Penedès, Baix Llobregat, Garraf. Cal recordar que el fur judicial en aquesta jurisdicció correspon al lloc on radica la seu social de l'empresa.

Aquesta dada no sempre assegura un correlatiu descens de la litigiositat laboral, ja que en el 2006 va augmentar lleugerament la litigiositat i en el 2007 va tornar a disminuir també lleugerament.

Si ens atenim a la distribució per matèries als jutjats socials, a Catalunya, és possible determinar que més del 60% de les qüestions dirimides fan referència a conflictes derivats de la relació laboral (acomiadaments, reclamacions de quantitat, etc) essent que aquest percentatge es troba en augment des de l'any 2003.

DISTRIBUCIÓ PER MATÈRIES ALS JUTJATS DEL SOCIAL. DEMARCACIÓ ICAB

Hem de plantejar-nos si el motiu d'aquest augment pot venir propiciat per la reforma introduïda pel RDL 5/2002, que, entre altres novetats, possibilitava als empresaris la consignació de l'import corresponent a la indemnització per acomiadament en el termini de 48 hores i que ha provocat un augment de les conciliacions en matèria d'acomiadaments sense avenença o sense efecte.

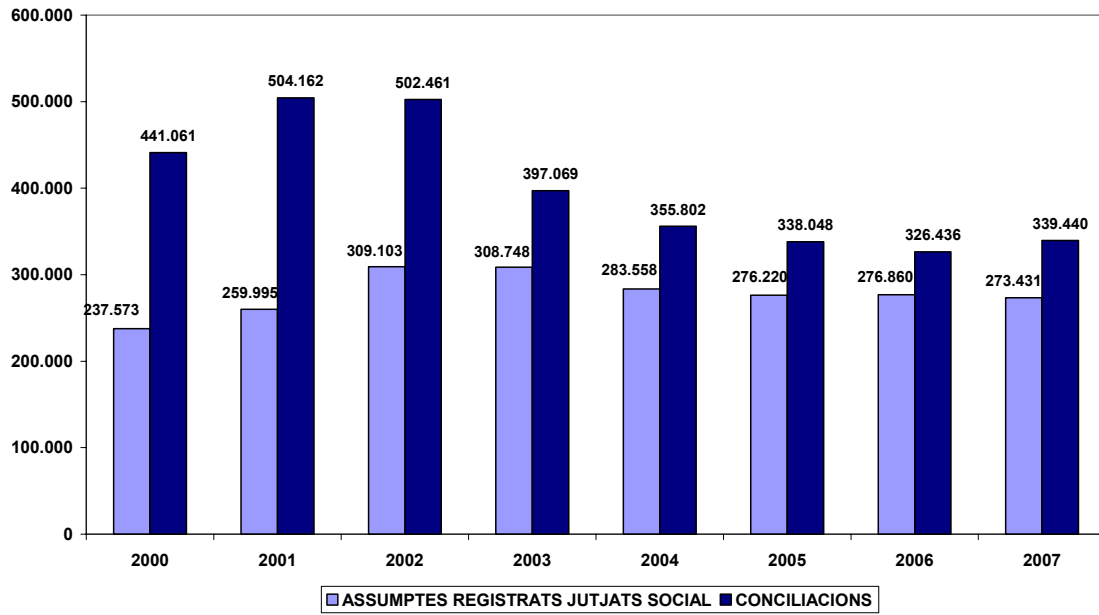
4.2.- El Servei Català de Conciliacions Individuals (SCCI)

Els serveis de conciliacions ha d'assolir la missió de servir de filtre de la conflictivitat laboral entre el treballador i l'empresari, essent que les conseqüències d'aquest filtratge s'haurien de veure reflectides a la litigiositat registrada en els jutjats socials. Cal, per tant, establir una correlació entre les dades del Servei Català de Conciliacions individuals i les taxes de litigiositat, que mesuren, com hem dit, la conflictivitat laboral que arriba finalment al jutjat.

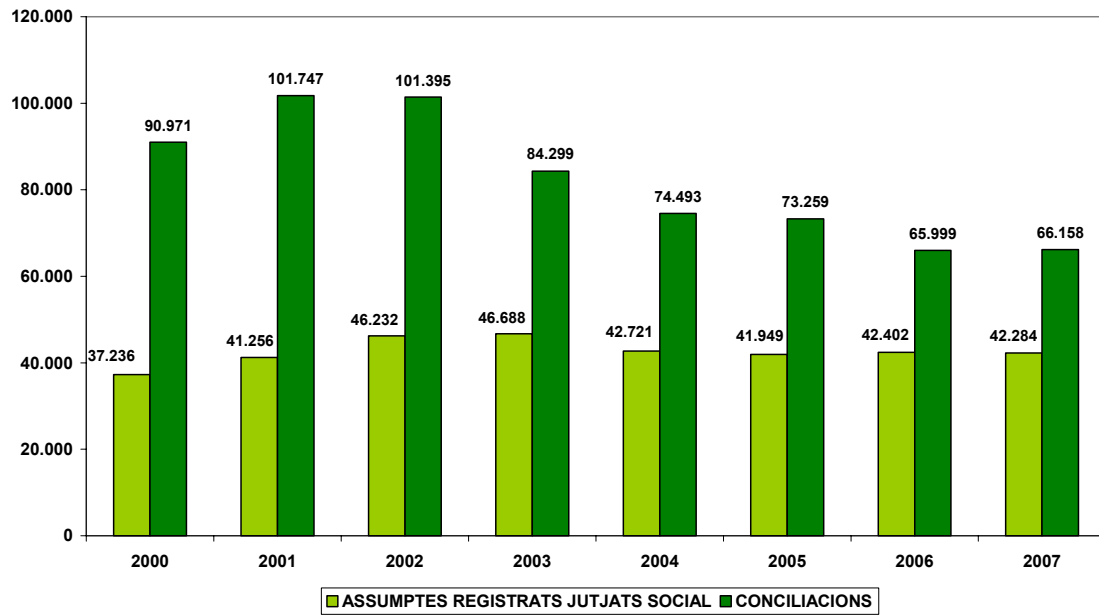
Així, l'evolució de les conciliacions presentades davant del servei de conciliacions dibuixa una reducció significativa de la conflictivitat laboral en el 2006, que torna a augmentar en el 2007; si bé, del gràfic presentat no es desprèn una disminució de d'assumptes judicials massa pronunciat en els territoris comparats:

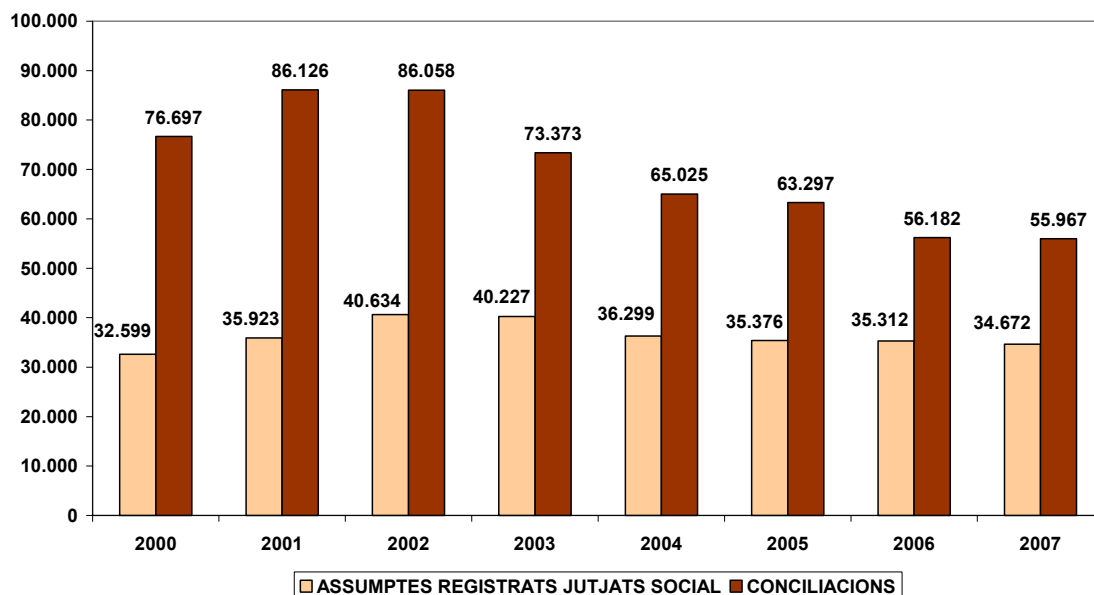
COMPARATIVA ASSUMPTESS REGISTRATS ALS JUTJATS SOCIALS I CONCILIACIONS INDIVIDUALS
ESPANYA

COMPARATIVA ASSUMPTESS REGISTRATS ALS JUTJATS SOCIALS I CONCILIACIONS INDIVIDUALS
CATALUNYA

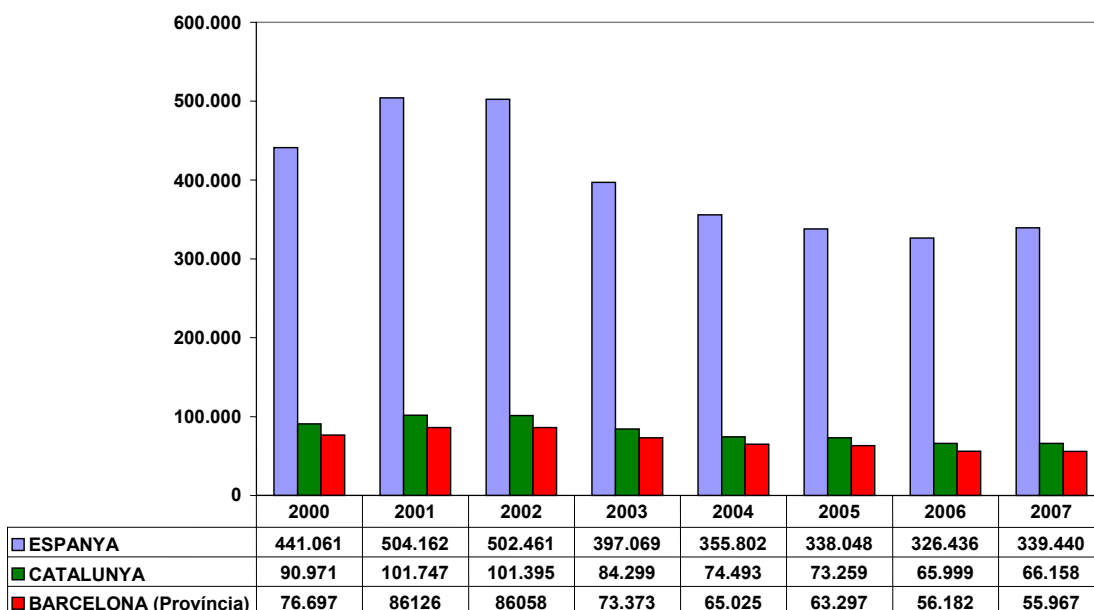
COMPARATIVA ASSUMPTESS REGISTRATS ALS JUTJATS SOCIALS I CONCILIACIONS INDIVIDUALS
PROVÍNCIA DE BARCELONA

Si ens fixem en el resultat de les conciliacions, ens adonem que excepte Espanya, les conciliacions que finalitzen amb avenença són lleugerament superiors a la resta, la qual cosa ens permet establir una correlació lògica entre aquest acte administratiu i la conflictivitat judicial: com més elevats siguin els acords en la fase administrativa menys demandes judicials es presentaran.¹¹

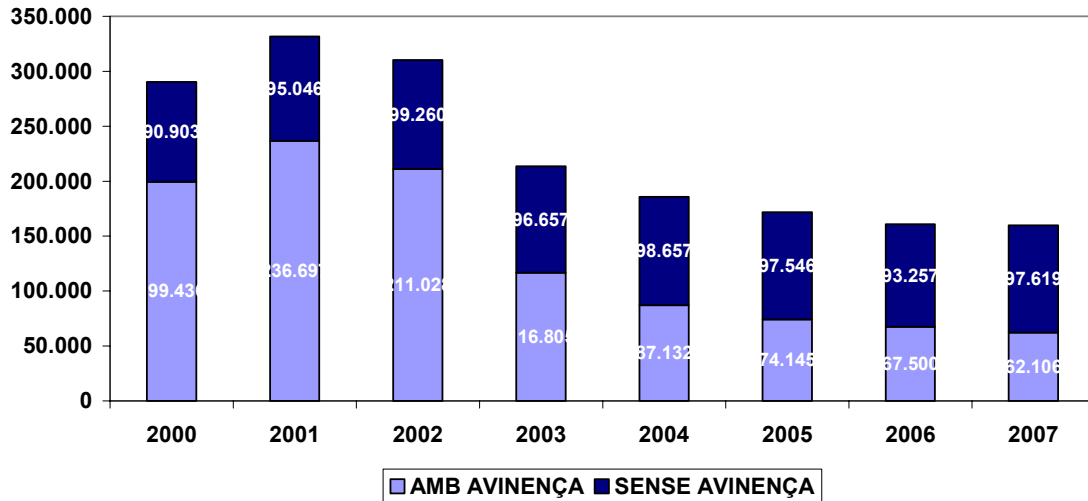
Vegem a continuació la comparativa en números absoluts i més concretament per territoris dels resultats de les conciliacions.

COMPARATIVA TERRITORIAL DEL NÚMERO DE CONCILIACIONS INDIVIDUALS

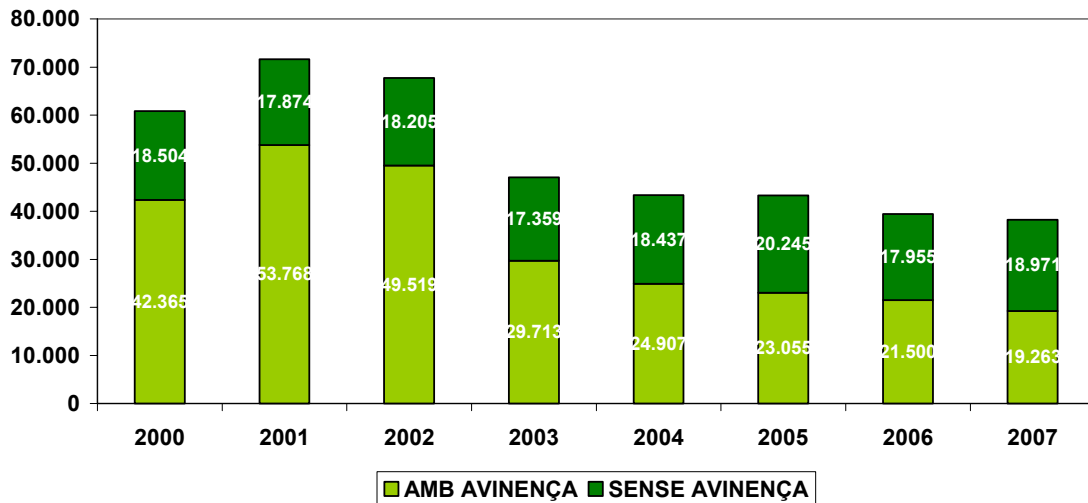

¹¹ Font.- Ministeri de Treball i Immigració, Secretaria General Tècnica.

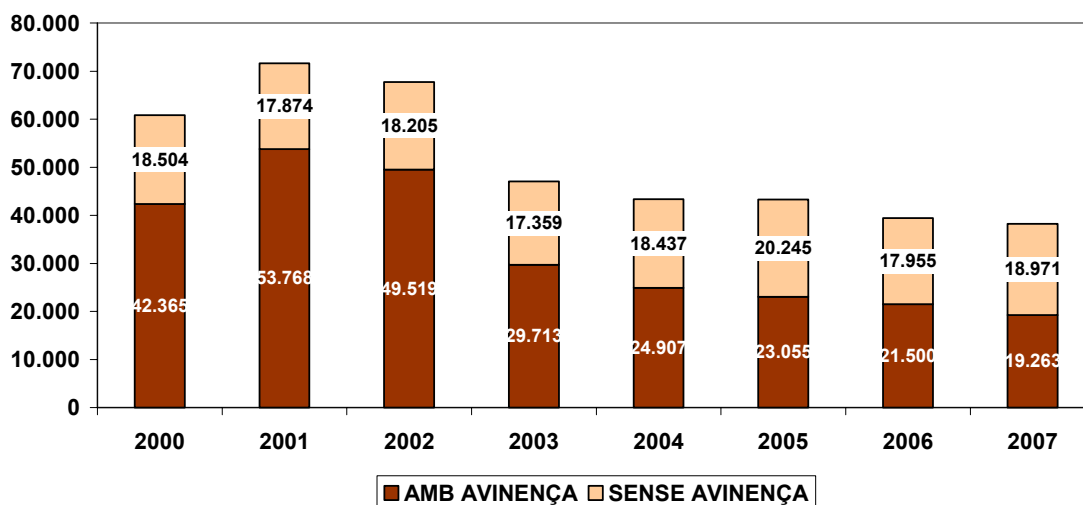
EVOLUCIÓ RESULTAT CONCILIACIONS ESPANYA

EVOLUCIÓ RESULTAT CONCILIACIONS CATALUNYA

EVOLUCIÓ RESULTAT CONCILIACIONS PROVÍNCIA DE BARCELONA

Una causa probable de la finalització de les conciliacions sense avinença podem trobar-la en la modificació de l'article 56.2 de l'estatut dels Treballadors operada arran de la promulgació del RDL 5/2002.

La inseguretats jurídica sorgida de la confusa redacció del RDL 5/2002 i dels buits legals existents en la normativa reguladora van propiciar un augment de les conciliacions finalitzades sense avinença. Si bé, aquesta possibilitat podria ser vàlida pels primers anys de rodatge de la nova regulació; la situació actual cal buscar-la en altres factors condicionants:

1. Defectuosa comunicació al treballador del reconeixement de la improcedència de l'acomiadament i de l'import indemnitzat; així com de la seva consignació. Això causa indefensió al treballador que reacciona accionant contra la decisió empresarial.
2. Encobriment d'acomiadaments nuls que vulneren els drets fonamentals dels treballadors
3. Existència d'errades inexcusables de càlcul d'indemnitzacions consignades en termini que pot provocar el manteniment de la reclamació del treballador per l'import correcte i els salaris de tramitació.

Sense dubte, el ventall de situacions que condueixen a situacions de no avinença és ampli; el nexa comú de totes elles podia establir-se en la manca de rigor necessària amb la que va ser redactada la reforma laboral del 2002 i que ha provocat una situació d'inseguretats jurídica als treballadors que es tradueix en al insistència del manteniment de la demanda en seu judicial.

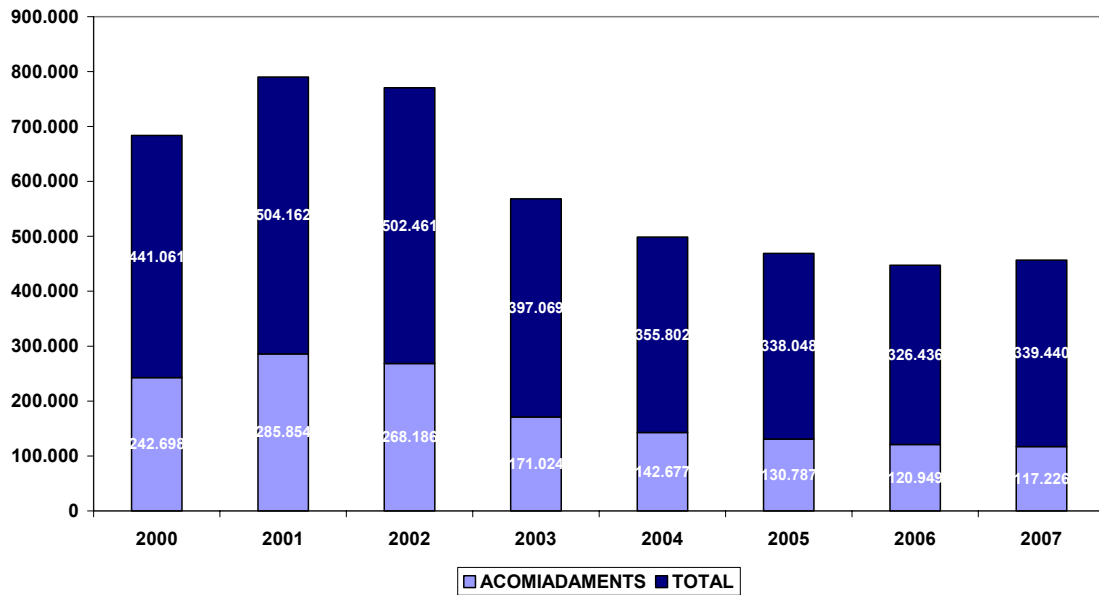
Tots aquests factors units a la pèrdua del temor de l'empresari respecte el resultat de la sentència (ja que els salaris de tramitació considerats element que actua com el greuge major d'un acomiadament han desaparegut) i el fet que no existeix imposició de costes processals anima a les parts al manteniment de la controvèrsia i redueix les possibilitats d'arribar a un acord per una via extrajudicial.

Cal destacar també l'escassa significació de la conciliació prèvia en els assumptes de reclamacions de quantitats o conflictes col·lectius, ja que en un tant per cent molt baix dels casos no aconsegueixen l'eficàcia que es pretén.

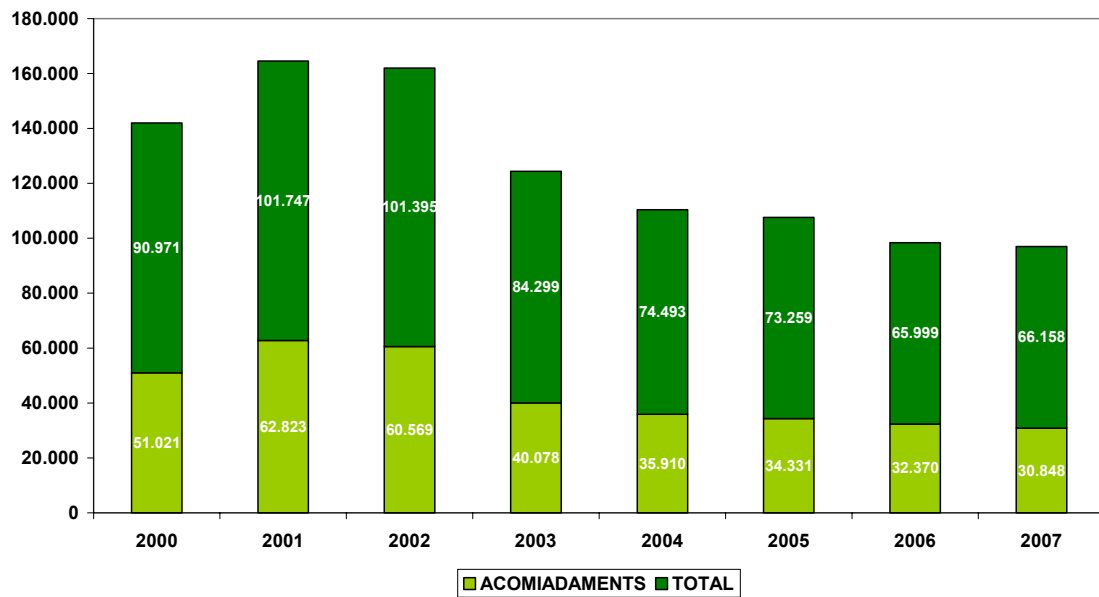
Caldria examinar, doncs, si es podrien aplicar les mateixes causes que hem mencionat amb respecte als acomiadaments.

Vegem a continuació, per matèries, quin percentatge representen els acomiadaments en el conjunt de les conciliacions.

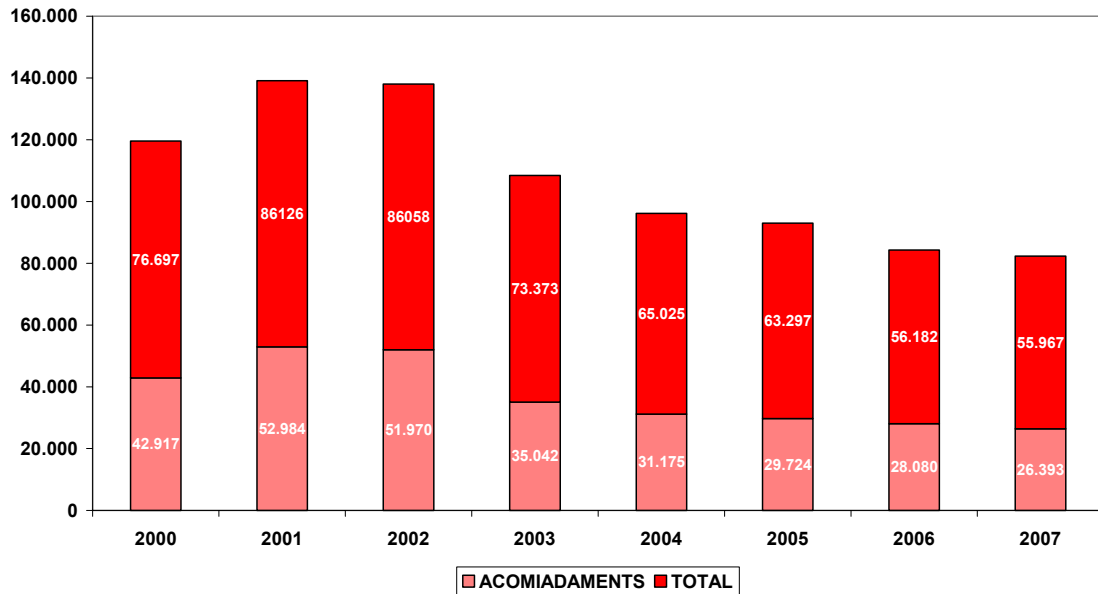
COMPARATIVA I EVOLUCIÓ CONCILIACIONS I ACOMIADAMENTS
ESPANYA

COMPARATIVA I EVOLUCIÓ CONCILIACIONS I ACOMIADAMENTS
CATALUNYA

COMPARATIVA I EVOLUCIÓ CONCILIACIONS I ACOMIADAMENTS
PROVÍNCIA DE BARCELONA

Com es pot observar, hi ha tendència a la disminució dels acomiadaments respecte al total dels assumptes laborals, dins del marc d'una tendència generalitzada tan sols a la província de Barcelona a la disminució de les conciliacions laborals.

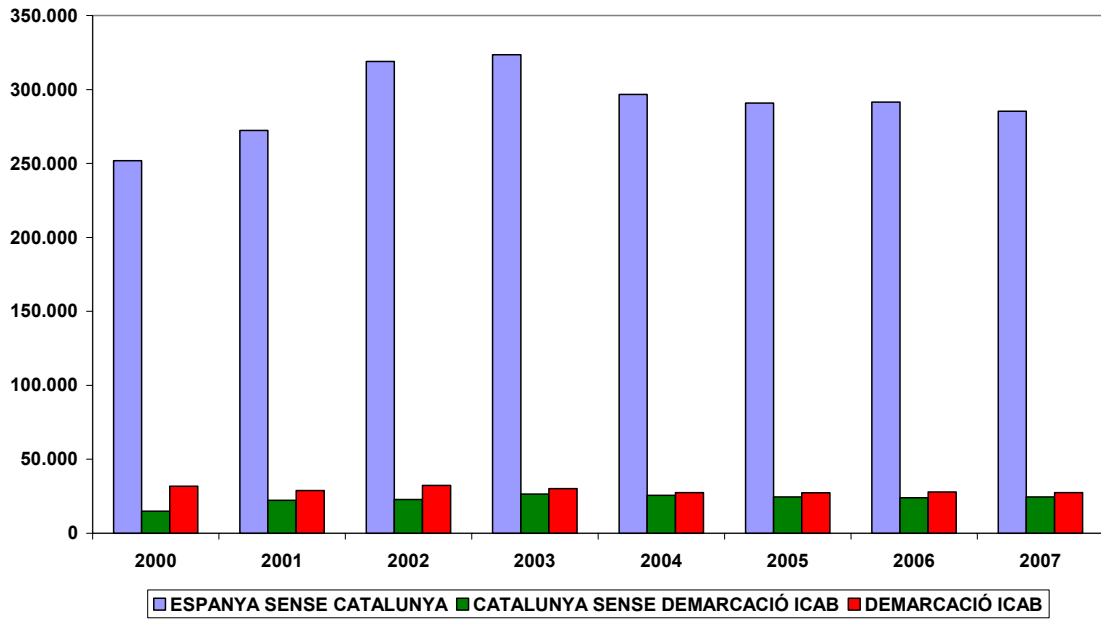
Aquesta tendència a la disminució no es correspon a l'augment dels assumptes ingressats en tota la jurisdicció social.

4.3.- Moviment d'assumptes

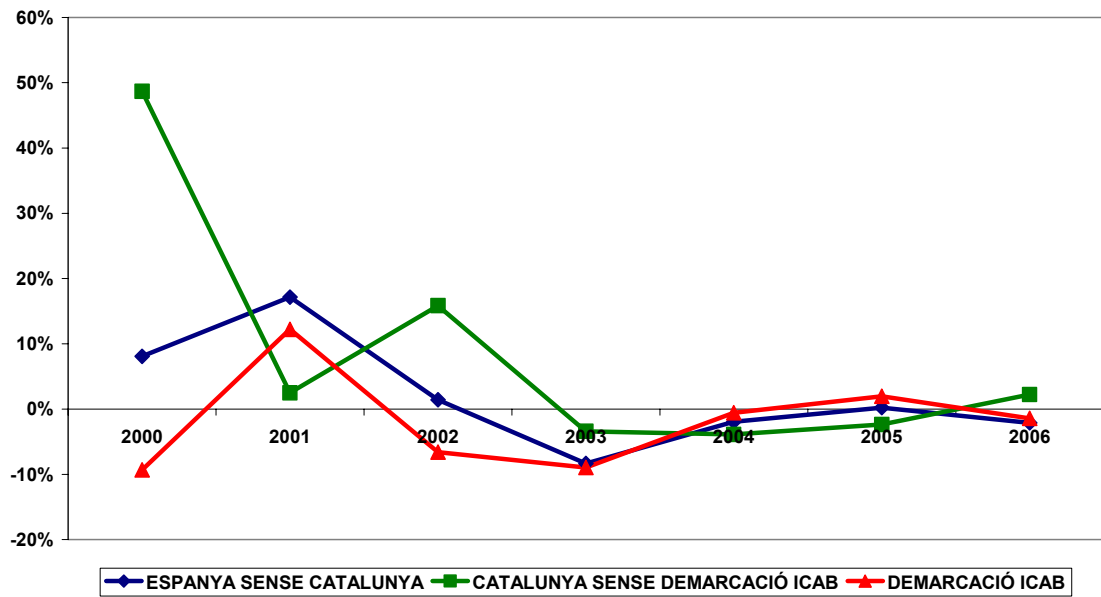
Assumptes ingressats

Excepte Catalunya, la resta de territoris comparats continua amb l'augment d'assumptes ingressats. En la demarcació ICAB l'augment en el 2007 respecte el 2006 se situa en un 8,7%.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE L'EVOLUCIÓ DELS ASSUMPTESS INGRESSATS

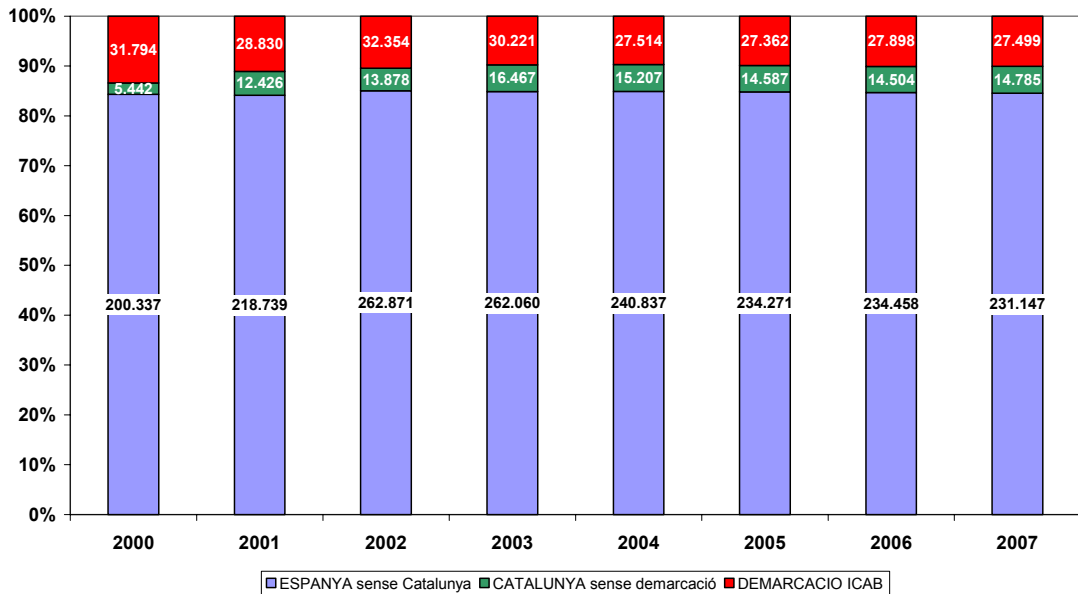

VARIACIÓ ANUAL DELS ASSUMPTESS INGRESSATS.
JURISDICCIÓ SOCIAL

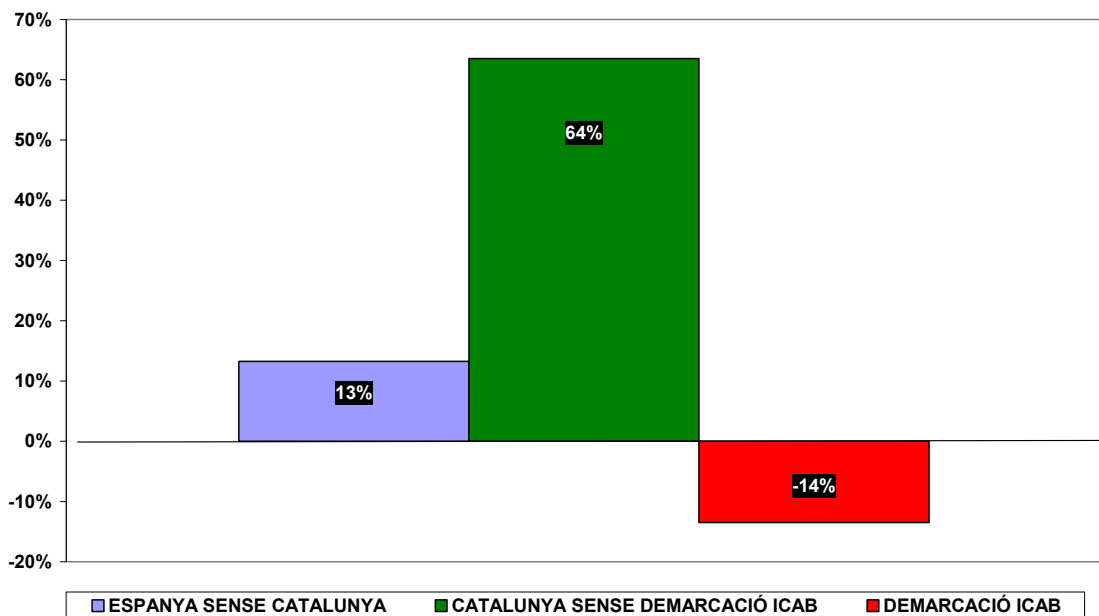
La distribució dels assumptes segons el territori presenta la situació següent:

DISTRIBUCIÓ ASSUMPTESS INGRESSATS PER ÀMBITS TERRITORIALS.
JUTJATS DEL SOCIAL

Com es pot observar, la demarcació ICAB tramita al voltant del 65% dels assumptes en la comunitat catalana.

VARIACIÓ ASSUMPTESS INGRESSATS
JURISDICCIÓ SOCIAL 2000-2007

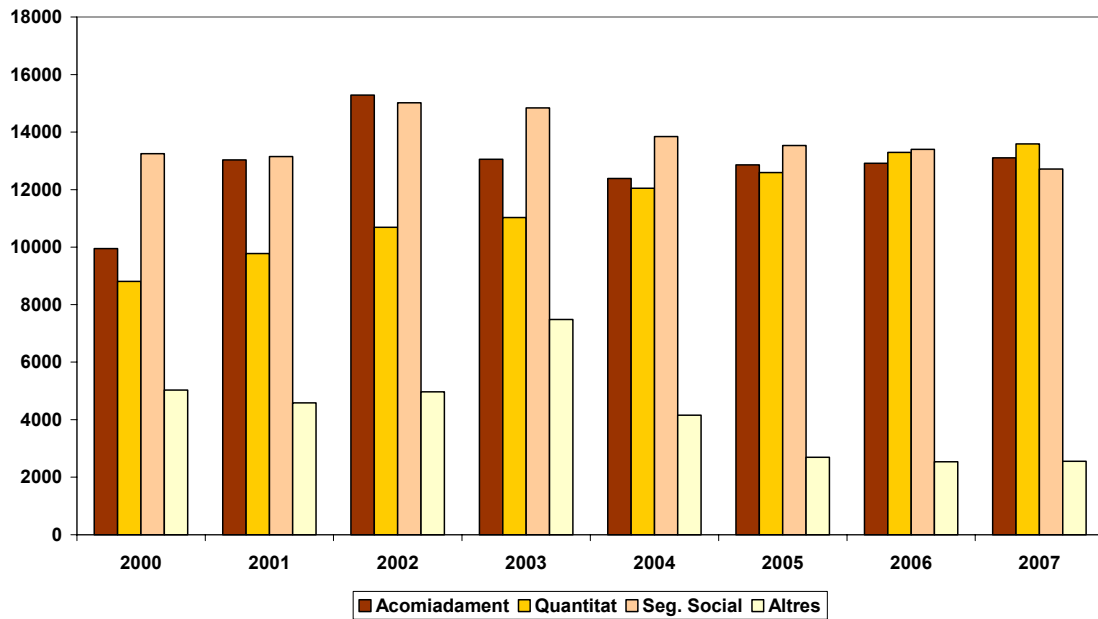

Assumptes laborals en funció del tipus de reclamació

De l'observació del gràfic es desprèn que els assumptes relatius a acomiadaments o reclamacions de quantitat han augmentat en els darrers anys. Els litigis sobre seguretat social mantenen una certa estabilitat després d'una lleugera reducció a partir de l'any 2003.

EVOLUCIÓ ASSUMPTESS INGRESSATS A CATALUNYA SENGOS EL TIPUS DE RECLAMACIÓ

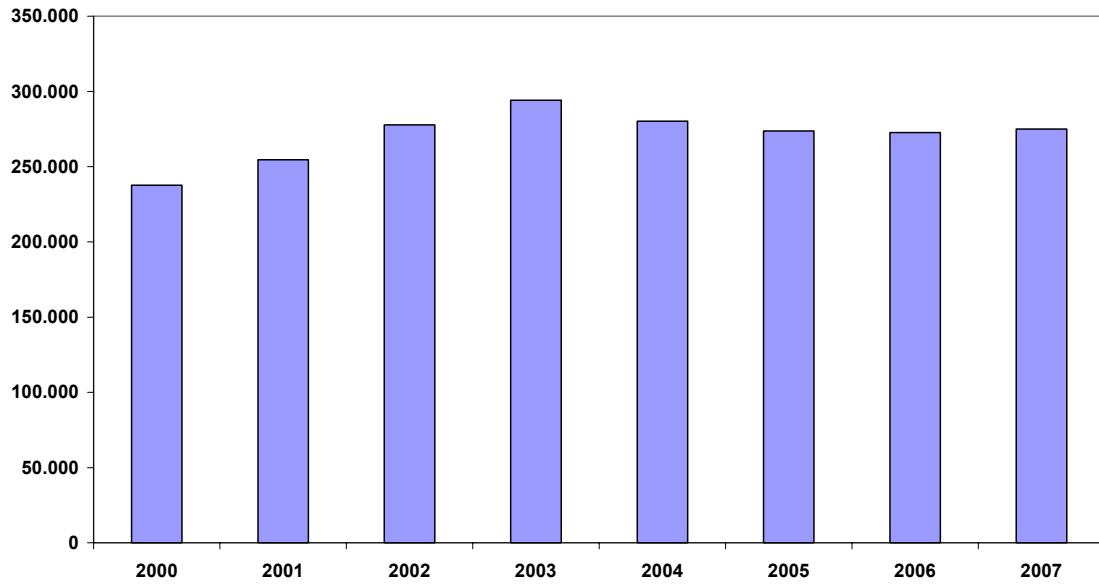

Assumptes resolta

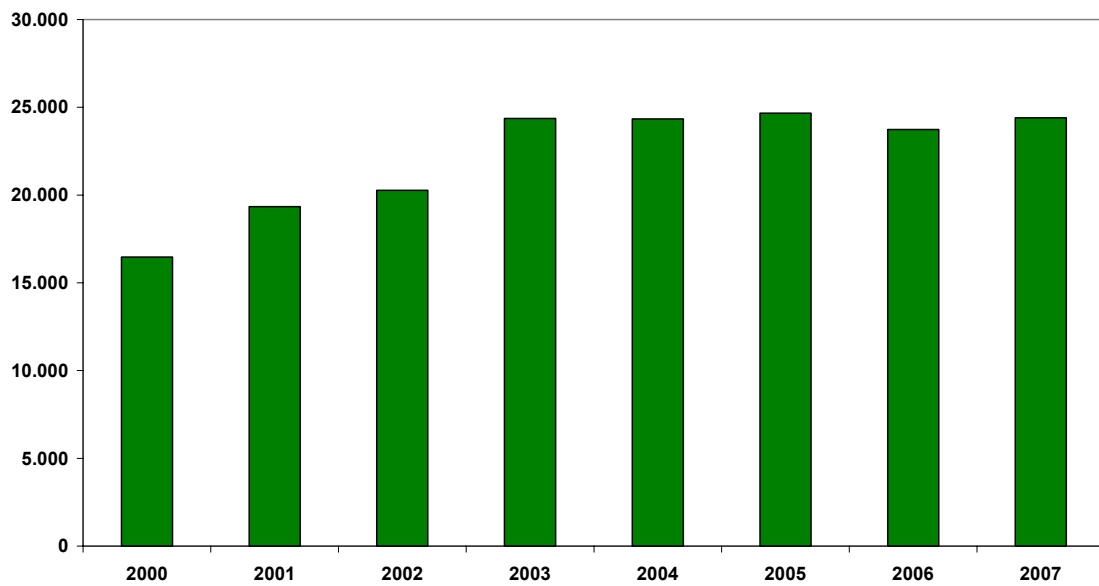
Com succeeix amb altres àmbits jurisdiccionals, com el penal o el civil, la capacitat resolutòria augmenta lleugerament any rere any, però en menor mesura que el nombre d' assumptes ingressats. Per exemple, si la resolució en l'àmbit social a la demarcació ICAB en el 2007 ha augmentat en un 4,12% (territori en que ha augmentat més), el percentatge d'ingrés ho ha fet en un 8,7%.

Vegem les gràfiques corresponents als assumptes resolta en els territoris comparats.

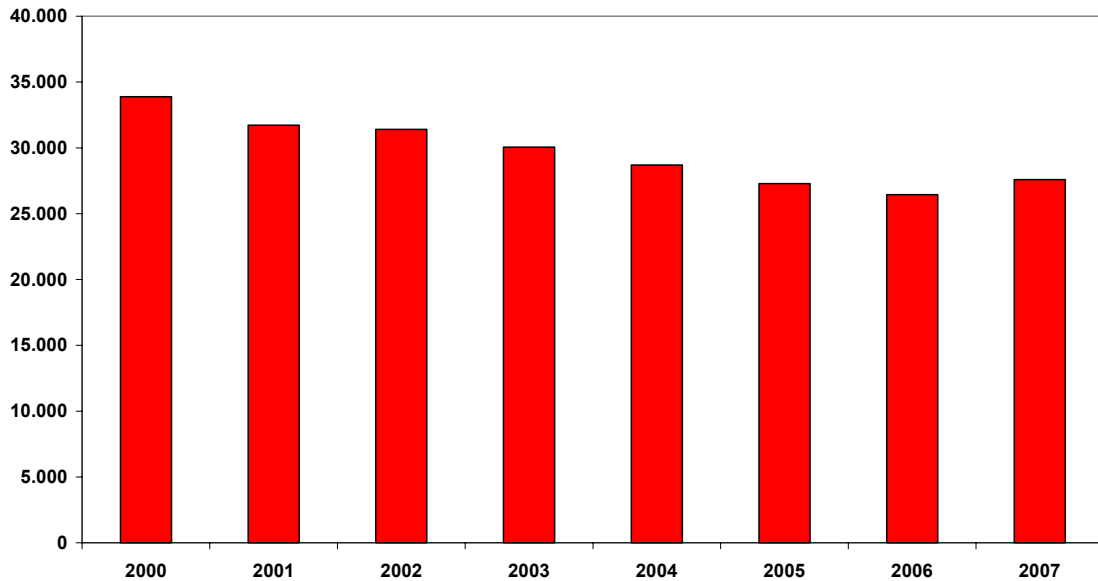
EVOLUCIÓ DELS ASSUMPTE RESOLTS. JURISDICCIO SOCIAL.
ESPANYA SENSE CATALUNYA

EVOLUCIÓ DELS ASSUMPTE RESOLTS. JURISDICCIO SOCIAL.
CATALUNYA SENSE DEMARCACIO ICAB.

EVOLUCIÓ DELS ASSUMPTE RESOLTS. JURISDICCIÓ SOCIAL.
DEMARCACIÓ ICAB.

Sentències

Les sentències emeses pels òrgans competents és un indicador que mesura el nombre d'assumpes que finalitzen en un període determinat. Encara que no és l'únic ja que els assumpes es poden resoldre per sobreseïments o altres formes de finalització que també són indicadors de la capacitat resolutiva.

Com s'observa en la gràfica que a continuació presentem, el nombre de sentències, jutjat per jutjat, a la ciutat de Barcelona segueix, amb més o menys oscil·lacions, una línia de suaus augments anuals. Cal destacar el fort increment de sentències que s'ha verificat a la sala social del Tribunal Superior de Justícia en el darrer any respecte l'anterior (3,7%), després d'una davallada en el 2006.

Jutjats Socials de la Demarcació ICAB 2007					
Jutjats	Assumpes Ingressats	Assumpes Resolts	Sentències	% Sentències sobre assumptes	% Sentències sobre resolucions
JSO nr. 1 BARCELONA	930	916	520	56%	57%
JSO nr. 2 BARCELONA	927	930	521	56%	56%
JSO nr. 3 BARCELONA	932	921	539	58%	59%
JSO nr. 4 BARCELONA	924	920	501	54%	54%
JSO nr. 5 BARCELONA	0	0	0	0%	0%

JSO nr. 6 BARCELONA	925	889	536	58%	60%
JSO nr. 7 BARCELONA	922	924	480	52%	52%
JSO nr. 8 BARCELONA	724	810	460	64%	57%
JSO nr. 9 BARCELONA	929	934	544	59%	58%
JSO nr. 10 BARCELONA	943	914	465	49%	51%
JSO nr. 11 BARCELONA	915	916	526	57%	57%
JSO nr. 12 BARCELONA	919	904	506	55%	56%
JSO nr. 13 BARCELONA	930	996	571	61%	57%
JSO nr. 14 BARCELONA	897	893	525	59%	59%
JSO nr. 15 BARCELONA	924	896	488	53%	54%
JSO nr. 16 BARCELONA	928	924	537	58%	58%
JSO nr. 17 BARCELONA	920	900	487	53%	54%
JSO nr. 18 BARCELONA	916	951	550	60%	58%
JSO nr. 19 BARCELONA	915	941	539	59%	57%
JSO nr. 20 BARCELONA	915	935	586	64%	63%
JSO nr. 21 BARCELONA	921	850	526	57%	62%
JSO nr. 22 BARCELONA	916	996	562	61%	56%
JSO nr. 23 BARCELONA	0	0	0	0%	0%
JSO nr. 24 BARCELONA	921	941	523	57%	56%

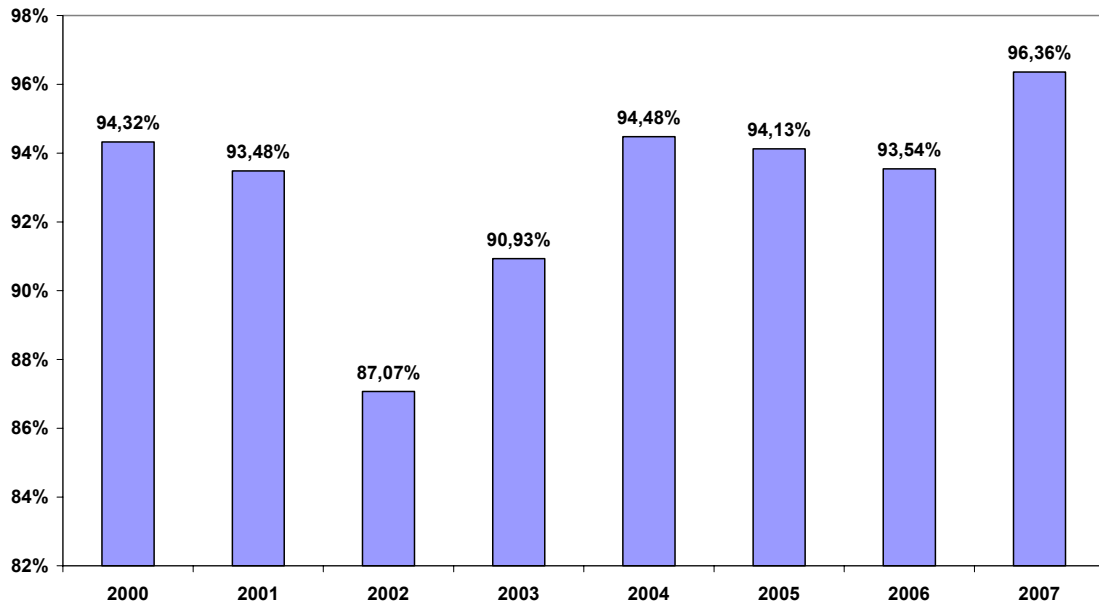
JSO nr. 25 BARCELONA	917	919	514	56%	56%
JSO nr. 26 BARCELONA	917	954	516	56%	54%
JSO nr. 27 BARCELONA	923	969	498	54%	51%
JSO nr. 28 BARCELONA	921	877	556	60%	63%
JSO nr. 29 BARCELONA	955	932	531	56%	57%
JSO nr. 30 BARCELONA	0	0	0	0%	0%
JSO nr. 31 BARCELONA	912	900	535	59%	59%
JSO nr. 32 BARCELONA	931	931	525	56%	56%
JSO nr. 33 BARCELONA	930	902	496	53%	55%

4.4.- Els indicadors judicials: taxa de resolució, pendència i congestió

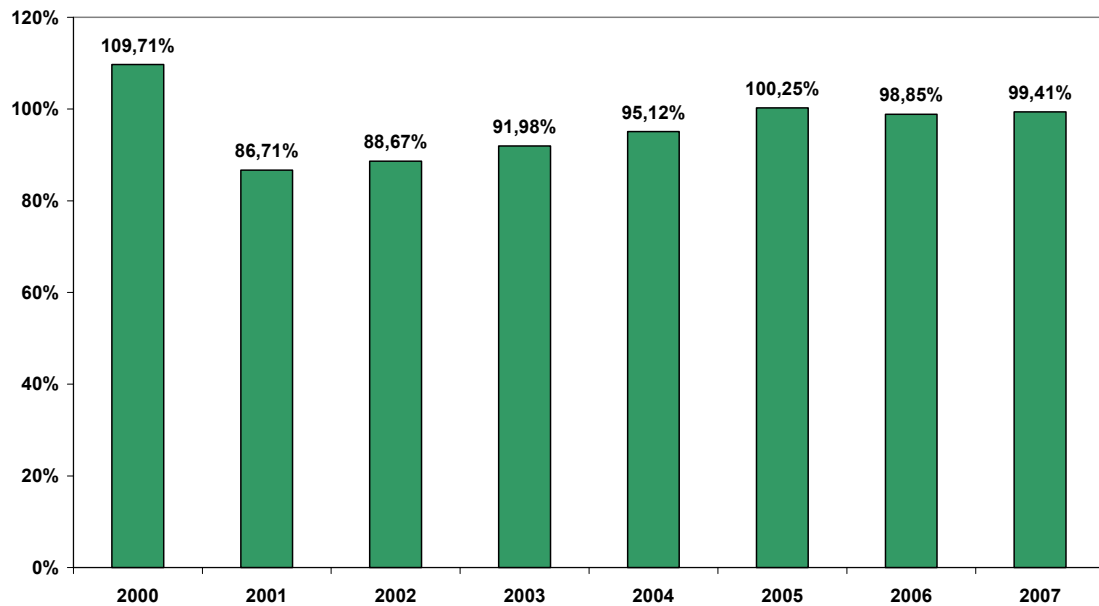
Taxa de resolució

La taxa de resolució en la jurisdicció social en tots els territoris comparats se situa en una taxa acceptable. Es pot observar que després d'una davallada en el 2002 a Espanya i la demarcació ICAB de la resolució, amb més o menys fluctuacions s'ha anat mantenint fins el 2007.

TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

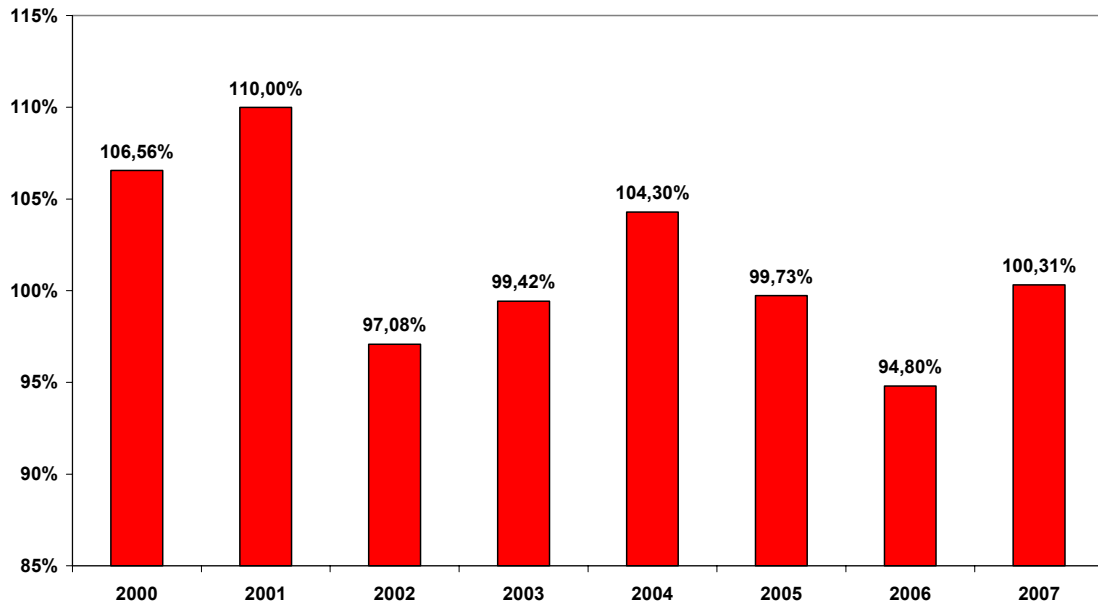

TAXA DE RESOLUCIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL. CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB.

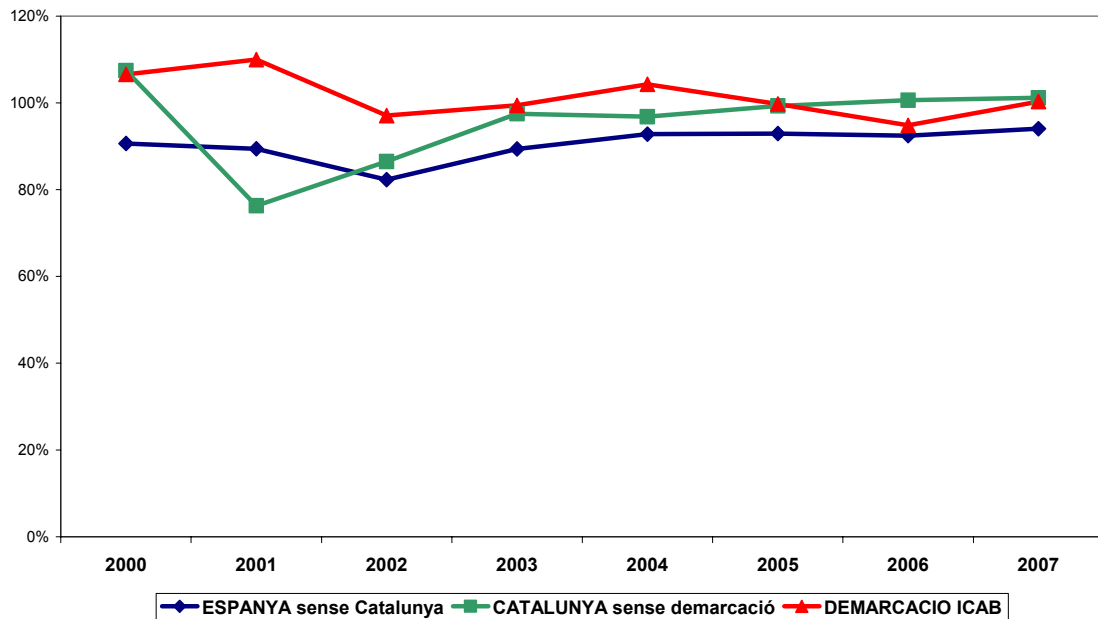

Cal destacar el fet que, al igual que la resta de territoris comparats, els òrgans judicials de la demarcació ICAB, després d'una significativa reducció en la seva taxa de resolució en el 2006, sembla han recuperat la capacitat resolutòria als nivells del 2005.

TAXA RESOLUCIÓ. JURISDICCIO SOCIAL. DEMARCACIO ICAB.

TAXES DE RESOLUCIÓ COMPARADA. JUTJATS DEL SOCIAL

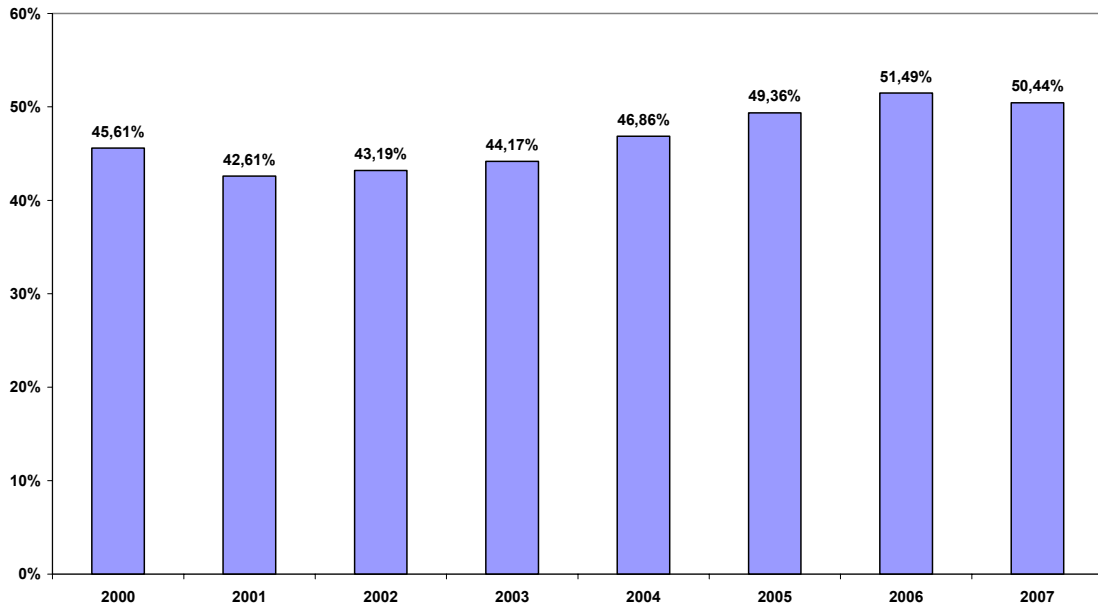

La taxa de pendència

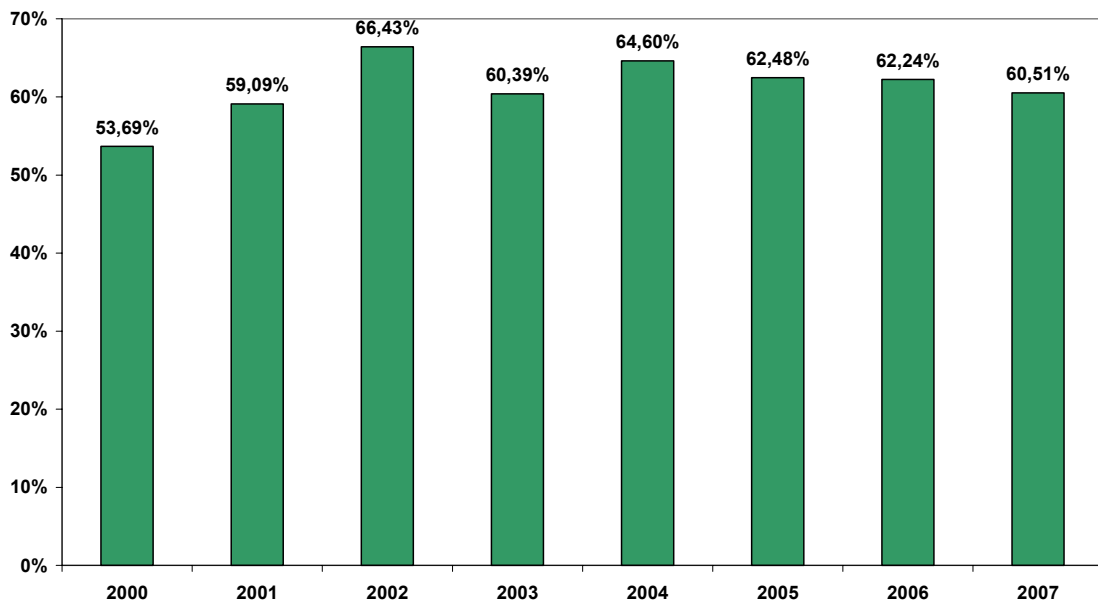
El nivell de resolució condiona inevitablement la taxa de pendència i la congestió. En el darrer any la pendència ha disminuït lleugerament en tots els territoris

comparats a causa de la millora de la resolució, tot i que no podem afirmar que hi hagi una tendència clara a la disminució de la pendència.

TAXA PENDÈNCIA. JURISDICCIO SOCIAL. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

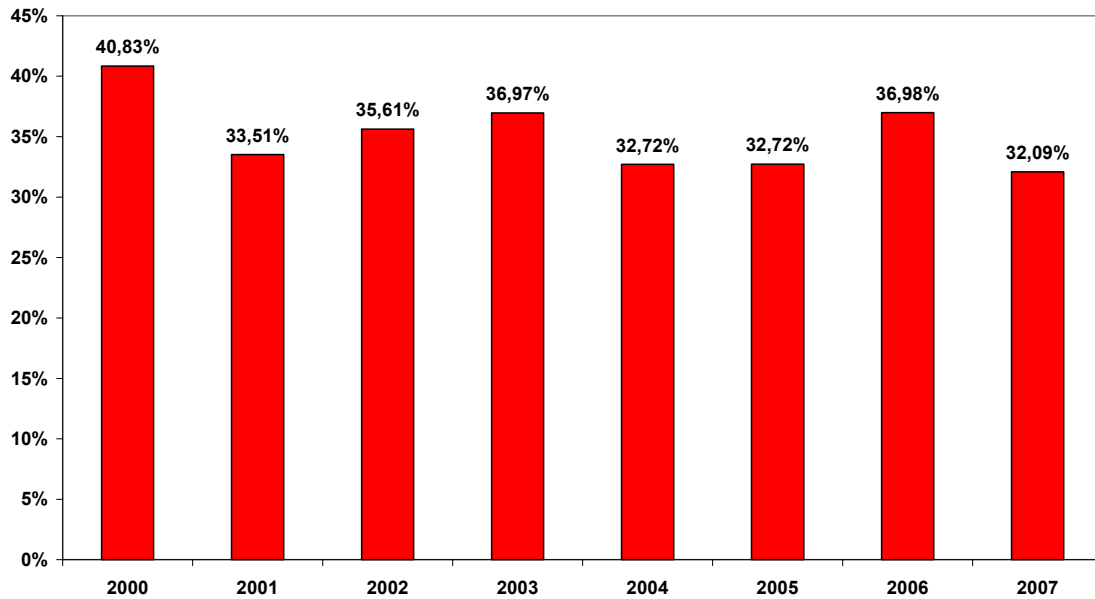

TAXA PENDÈNCIA. JURISDICCIO SOCIAL. CATALUNYA SENSE DEMARCACIO ICAB.

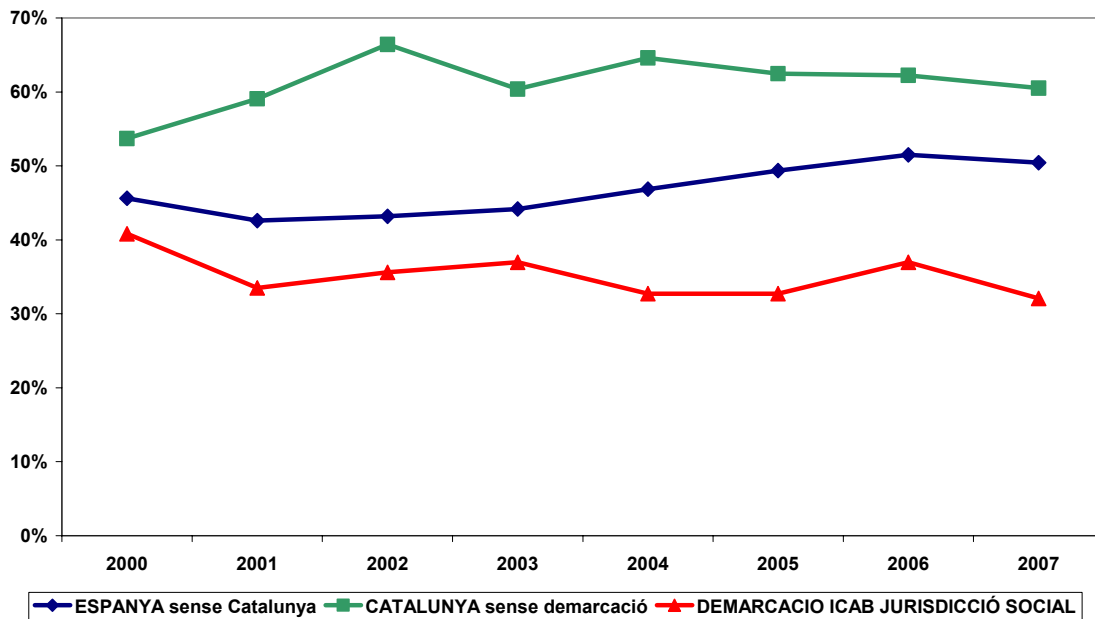

TAXA PENDÈNCIA. JURISDICCIÓ SOCIAL. DEMARCACIÓ ICAB

Vegem un panorama general de la pendència en un sol gràfic:

TAXA PENDÈNCIA COMPARADA. JURISDICCIÓ SOCIAL

Es pot observar la davallada del darrer any, tot i que els nivells de pendència es mantenen força estables.

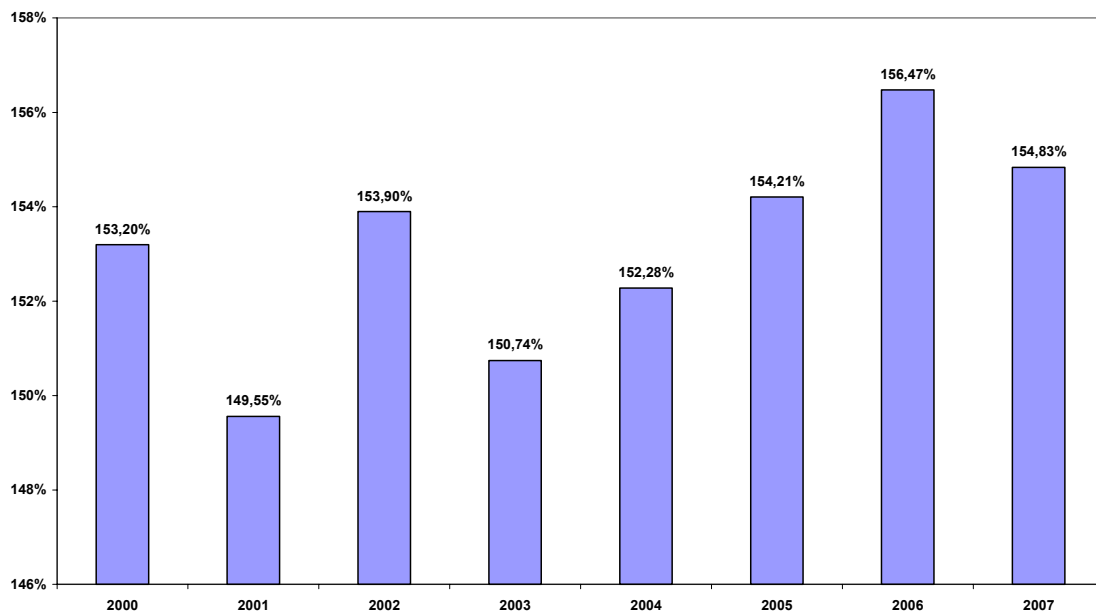
La taxa de congestió

Com ja hem dit, la taxa de congestió és l'indicador que millor posa en evidència el volum d'assumptes que s'acumulen en un òrgan judicial, ja que té en compte les

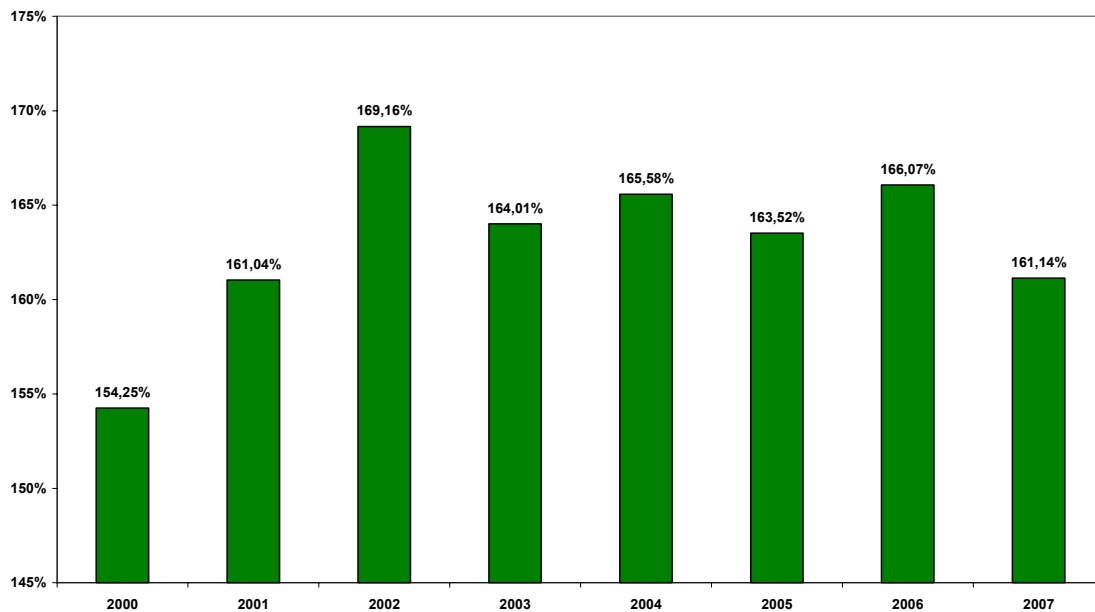
variables del nombre d'assumpes ingressats i el pendents en iniciar el període, dividit pels assumpes resolts.

Íntimament relacionat amb la taxa de pendència i resolució, la congestió en els territoris comparats sembla haver experimentat una millora en el darrer any 2007. Tot i que no és possible afirmar, observant les oscil·lacions d'aquest indicador en les gràfiques següents, que es tracti d'una tendència que és pugui arribar a mantenir, vist les fluctuacions que presenta en els darrers vuit anys analitzats.

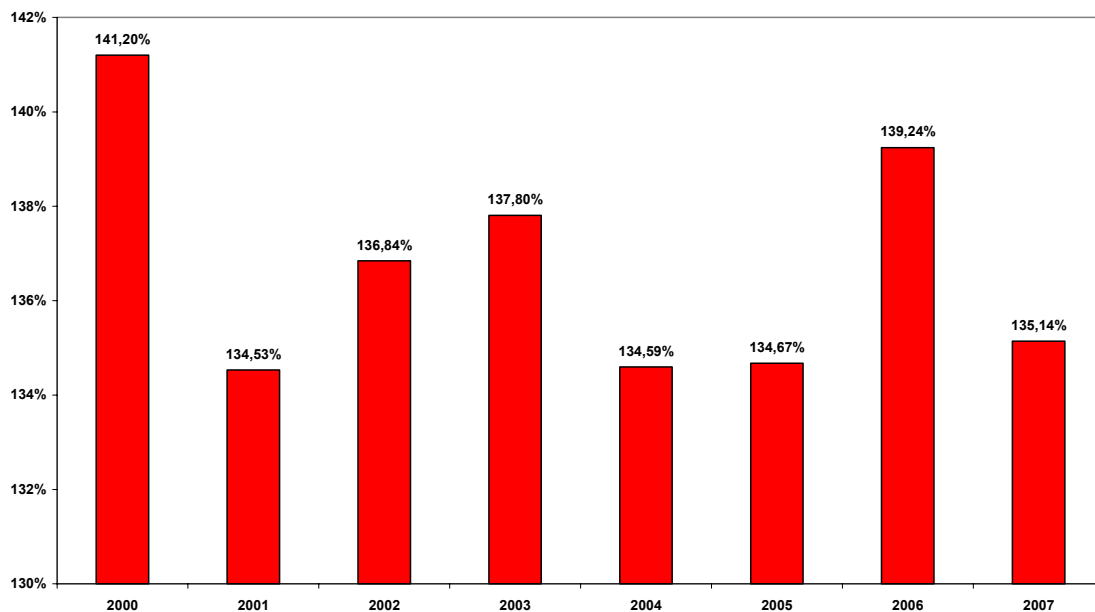
TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIO SOCIAL. ESPANYA SENSE CATALUNYA.

TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL. CATALUNYA SENSE DEMARCACIÓ ICAB.

TAXA DE CONGESTIÓ. JURISDICCIÓ SOCIAL. DEMARCACIÓ ICAB.

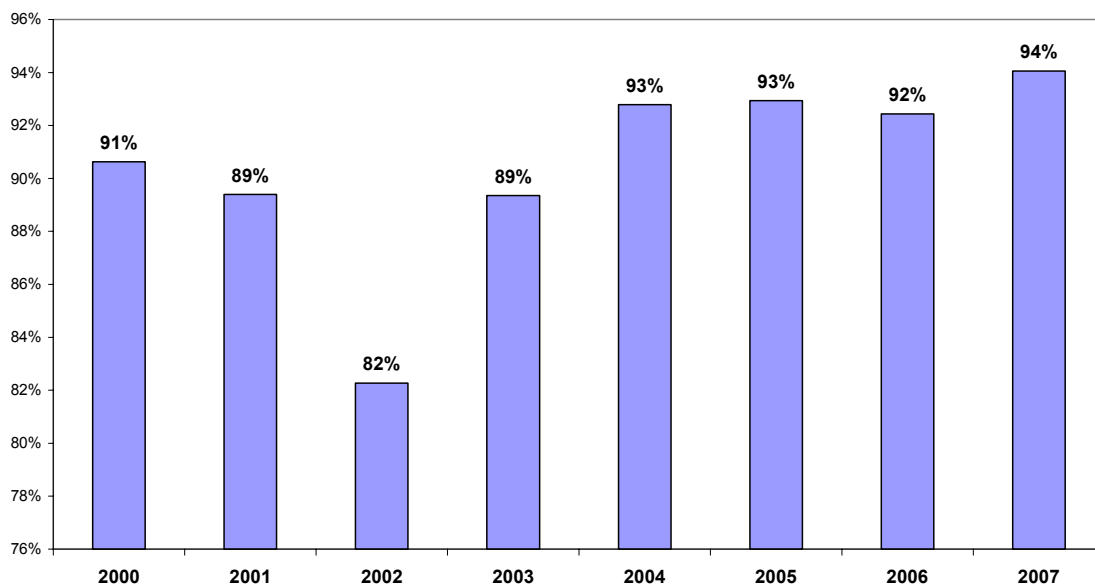
4.5.- Els indicadors judicials per òrgans jurisdiccionals

4.5.1.- Els jutjats socials

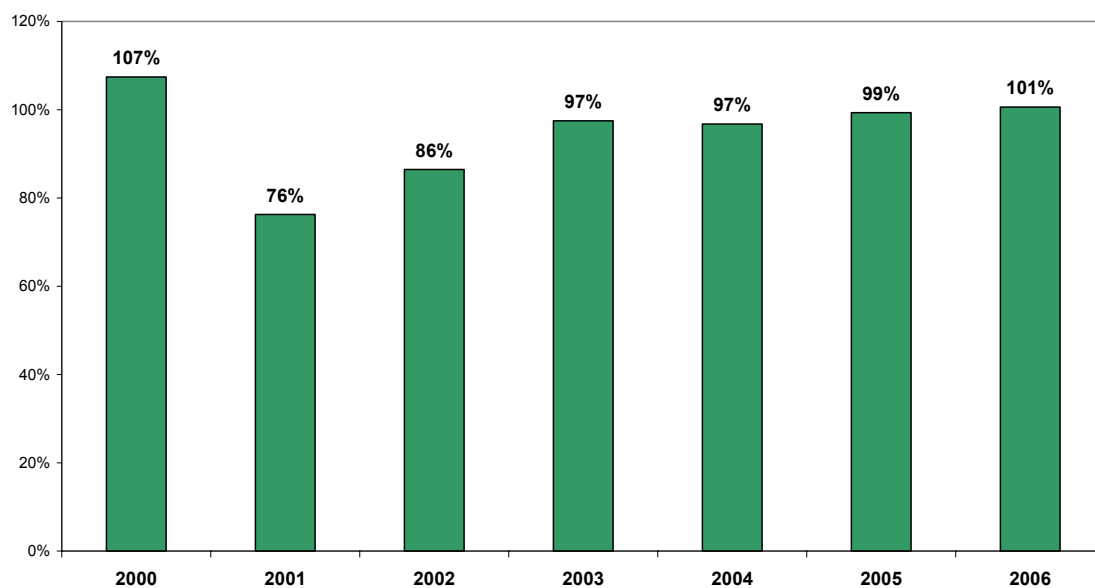
Taxa de resolució

De l'observació de les gràfiques següents podem concloure una millora en la capacitat resolutiva en tots els territoris comparats en el darrer any analitzat (2007). Recordem, no obstant això, que la taxa de resolució és la equació formada pels assumptes ingressats i els resolts en un període determinat i no té en compte els assumptes pendents que els òrgans jurisdiccionals arrosseguen d'anys precedents.

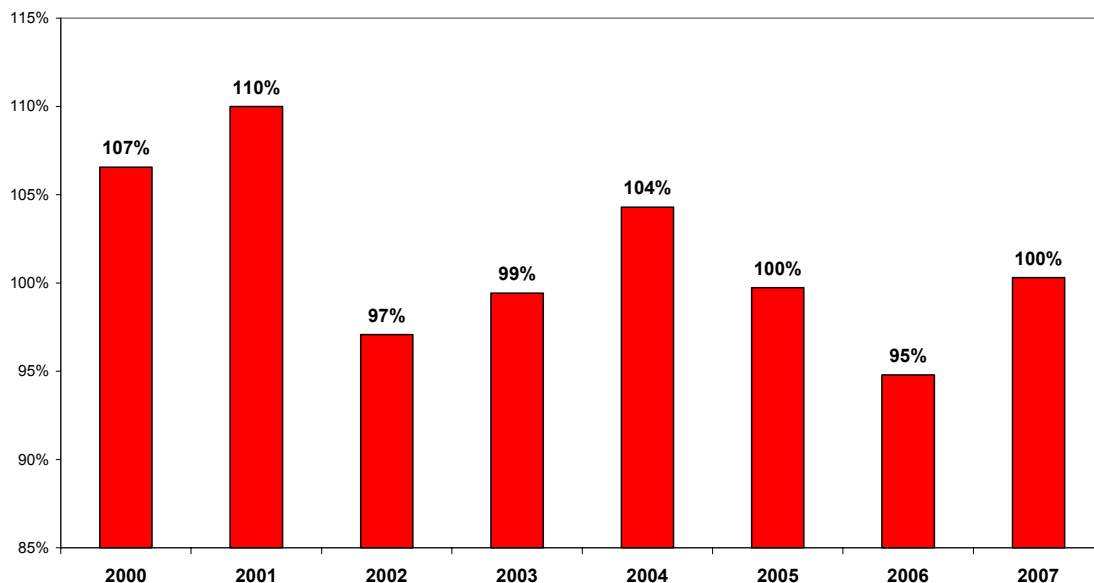
TAXA DE RESOLUCIÓ. JUTJATS DEL SOCIAL.
ESPANYA EXCLOSA CATALUNYA

TAXA DE RESOLUCIÓ. JUTJATS DEL SOCIAL.
CATALUNYA EXCLOSA LA DEMARCACIÓ ICAB

TAXA DE RESOLUCIÓ. JUTJATS DEL SOCIAL.
DEMARCACIÓ ICAB

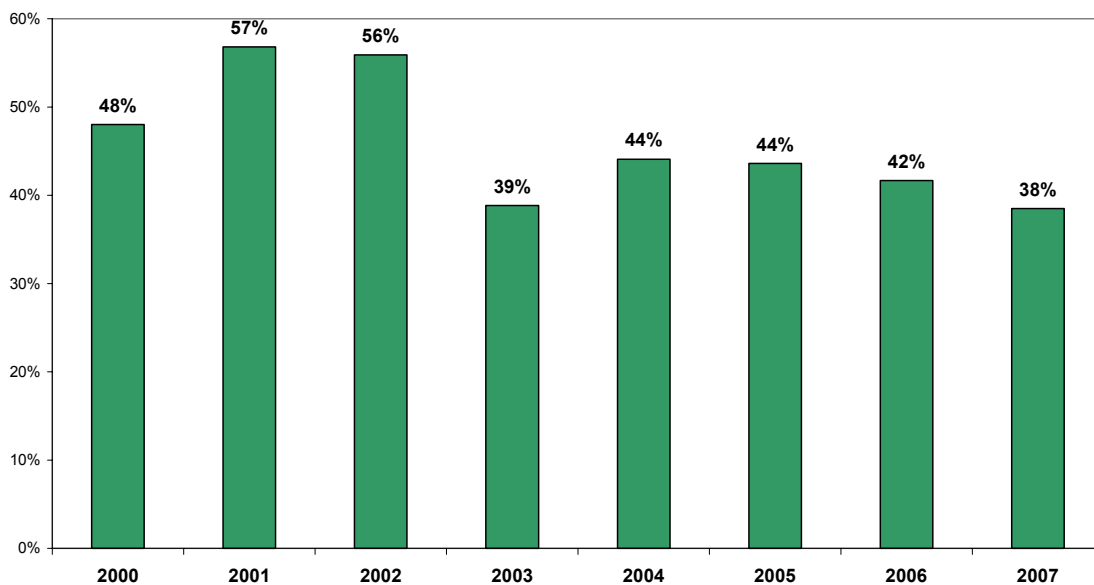

Cal destacar que la demarcació ICAB i la resta de Catalunya tenen una millor capacitat resolutòria que Espanya.

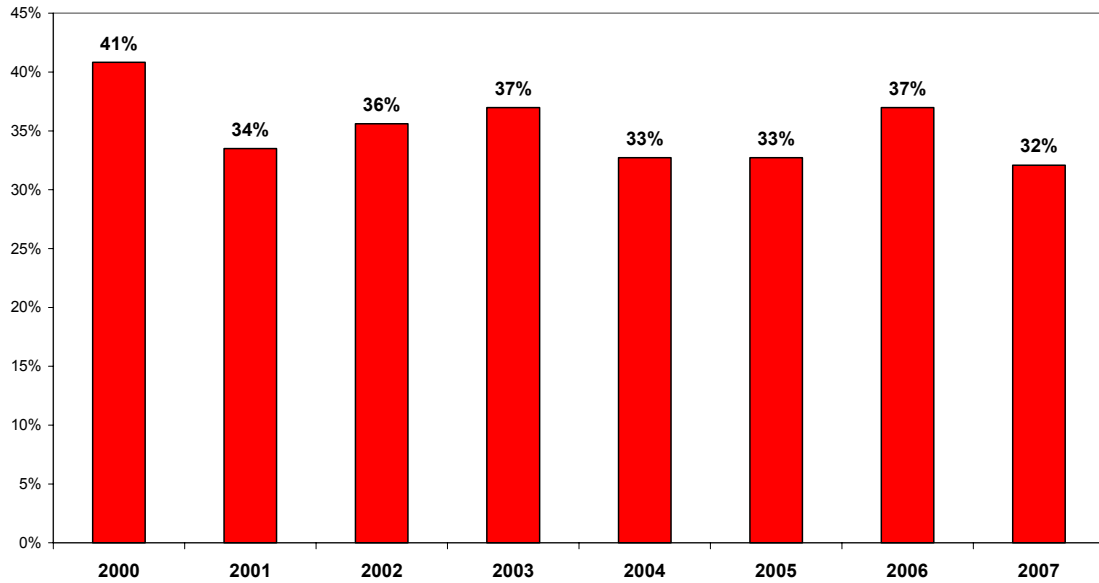
Taxa de pendència

Excepte a Espanya, els òrgans unipersonals catalans d'aquesta jurisdicció continuen amb una tendència a la reducció d'aquest indicador. Com ja hem insistit, l'any 2007 ha estat un any especialment favorable.

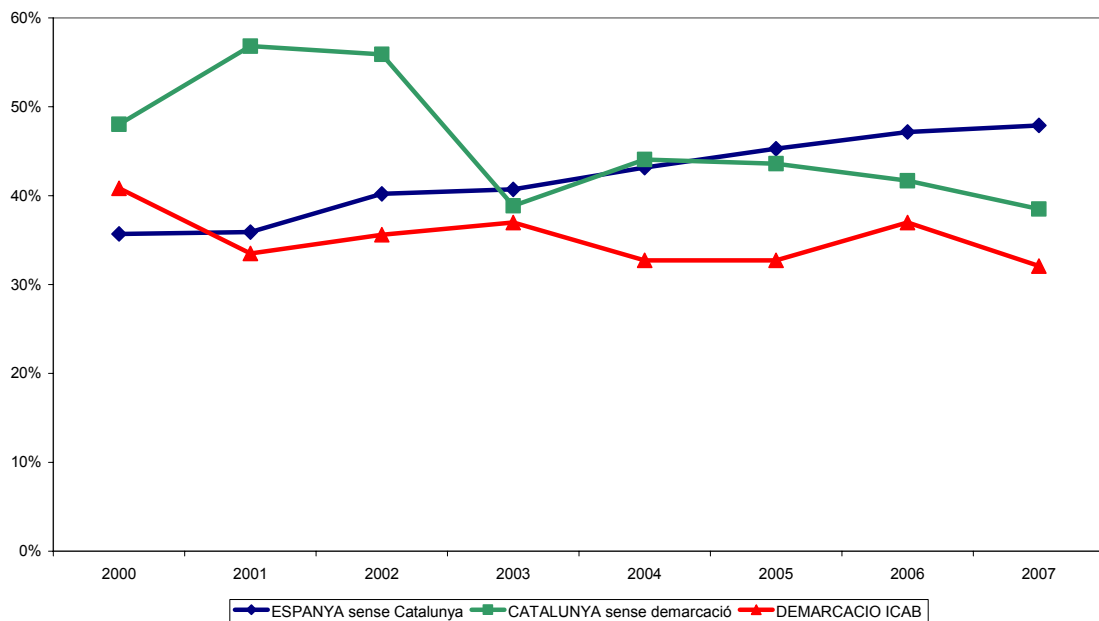
TAXA DE PENDÈNCIA. JUTJATS DEL SOCIAL.
CATALUNYA EXCLOSA LA DEMARCACIÓ ICAB

TAXA DE PENDÈNCIA. JUTJATS DEL SOCIAL.
DEMARCACIÓ ICAB

TAXES DE PENDÈNCIA COMPARADES. JUTJATS DEL SOCIAL

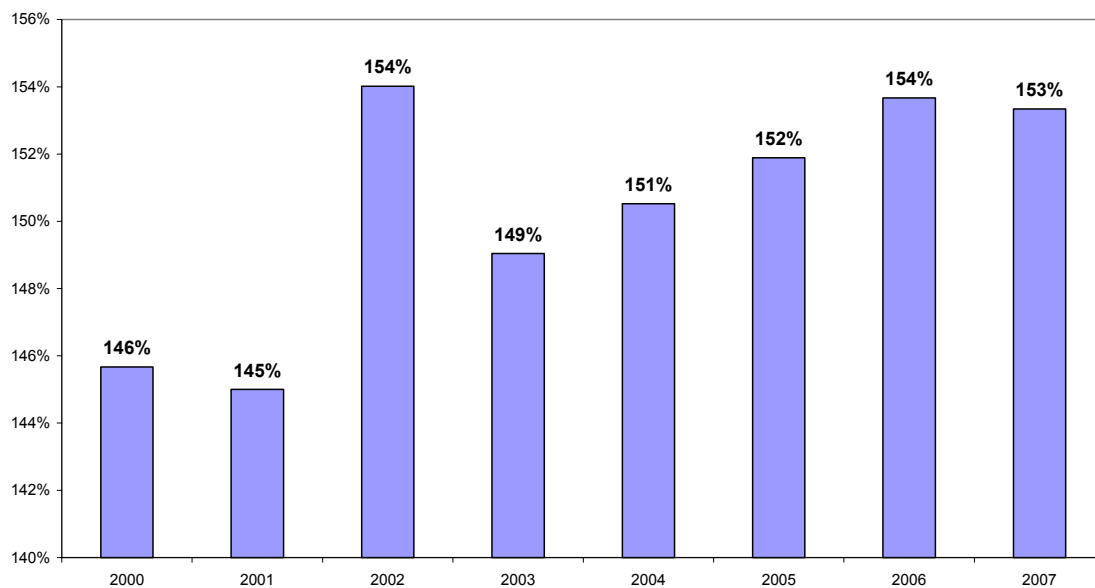

Taxa de congestió

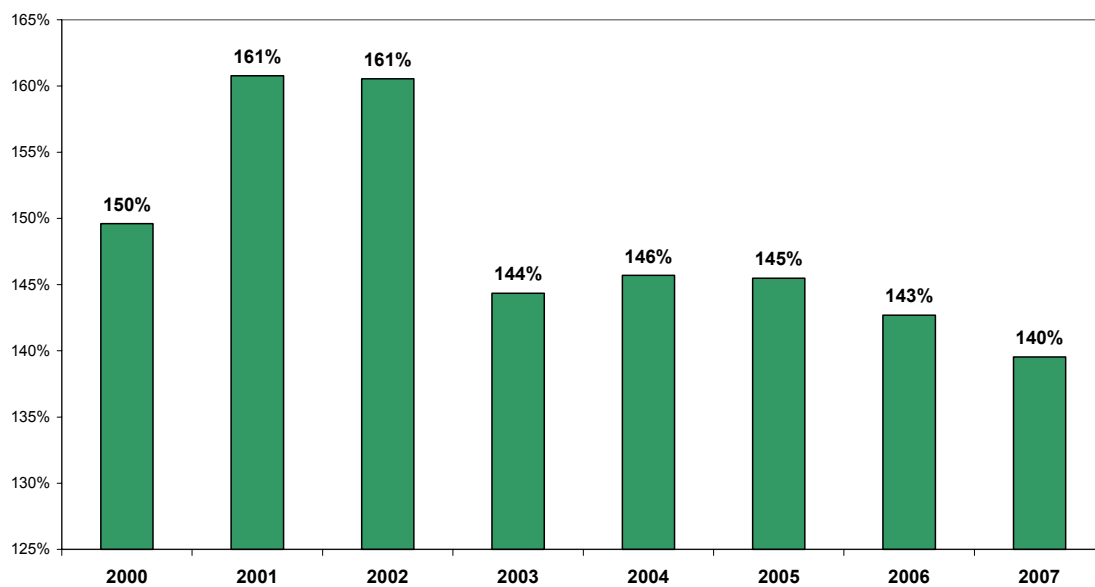
Amb concordància amb els dos indicadors precedents, la congestió s'ha reduït en el darrer any, sobretot a la demarcació ICAB i a la resta de Catalunya.

Recordar, com varen fer avinent en l'informe anterior, que el traspàs de matèries als jutjats del contenciós i als mercantils sembla haver-se traduït en una millora de la congestió en aquesta jurisdicció.

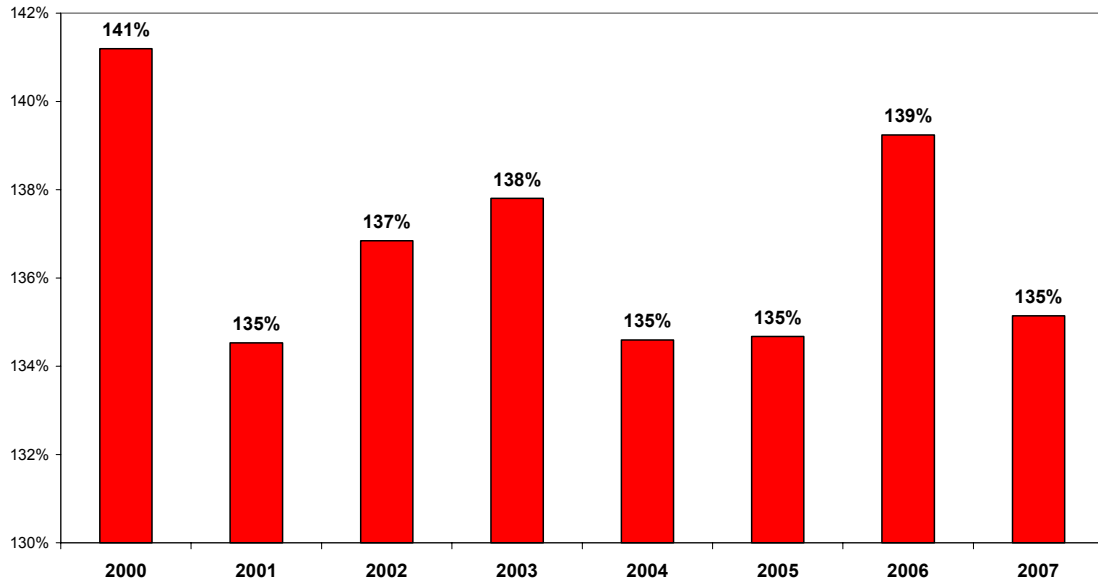
TAXA DE CONGESTIÓ. JUTJATS DEL SOCIAL.
ESPANYA EXCLOSA CATALUNYA

TAXA DE CONGESTIÓ. JUTJATS DEL SOCIAL
CATALUNYA EXCLOSA DEMARCACIÓ ICAB

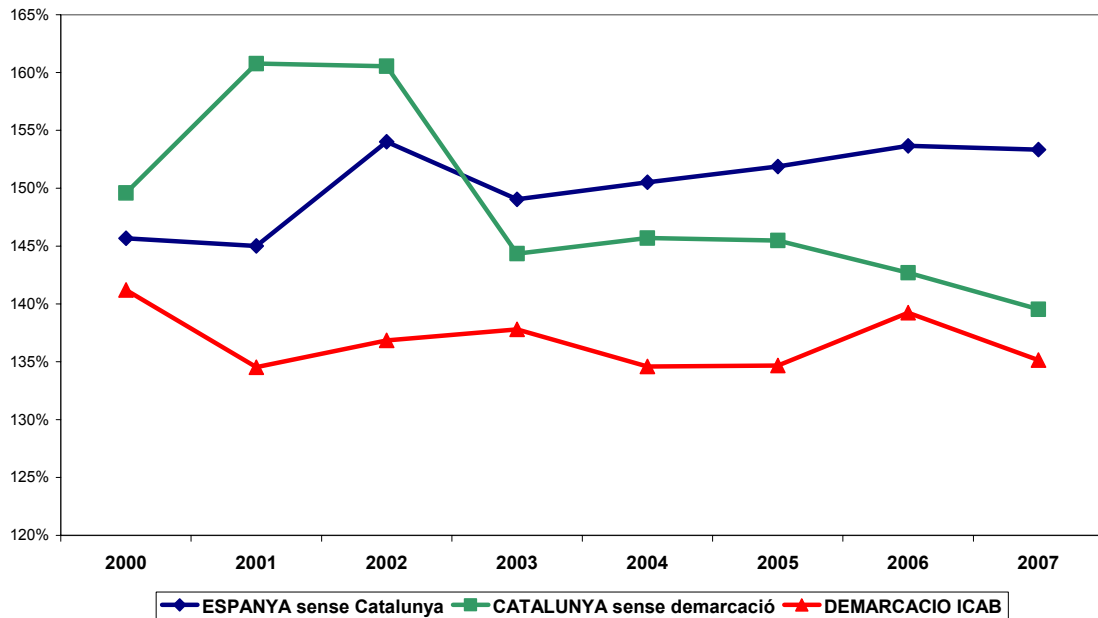

TAXA DE CONGESTIÓ. JUTJATS DEL SOCIAL
DEMARCACIÓ ICAB

Cal observar que la demarcació ICAB és el territori que presenta la taxa de congestió més baixa.

TAXES DE CONGESTIÓ COMPARADES. JUTJATS DEL SOCIAL

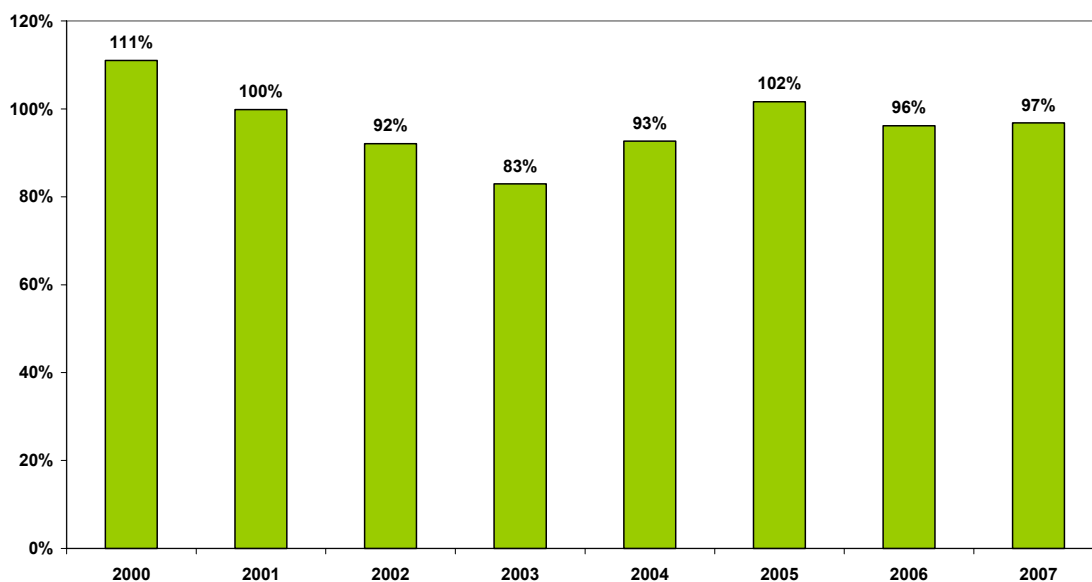
4.4.2.- El Tribunal Superior de Justícia, sala social

Taxa de resolució, pendència i congestió

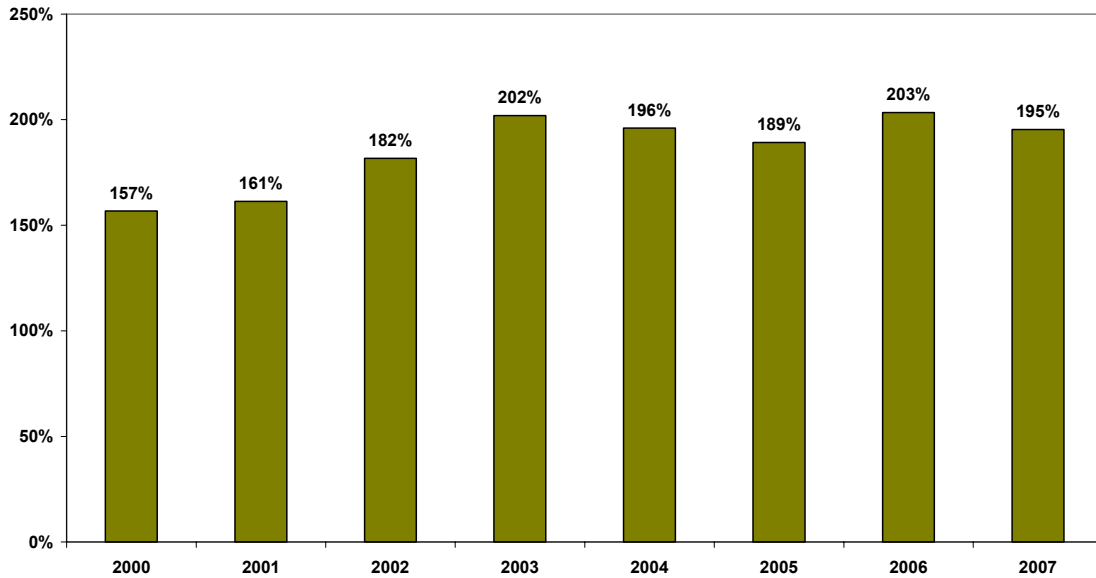
Els indicadors judicials de la sala social del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya presenten una situació relativament estable. S'observa una lleugera recuperació de la resolució i, per tant, una lleugera disminució de la congestió en el darrer any 2007.

No obstant això, hem de parlar d'una certa estabilitat amb uns indicadors que no són suficientment satisfactoris ja que la taxa de resolució no arriba al punt d'equilibri (100%) es resol tan com s'ingressa i la congestió se situa en uns nivells massa elevats (al voltant del 200%).

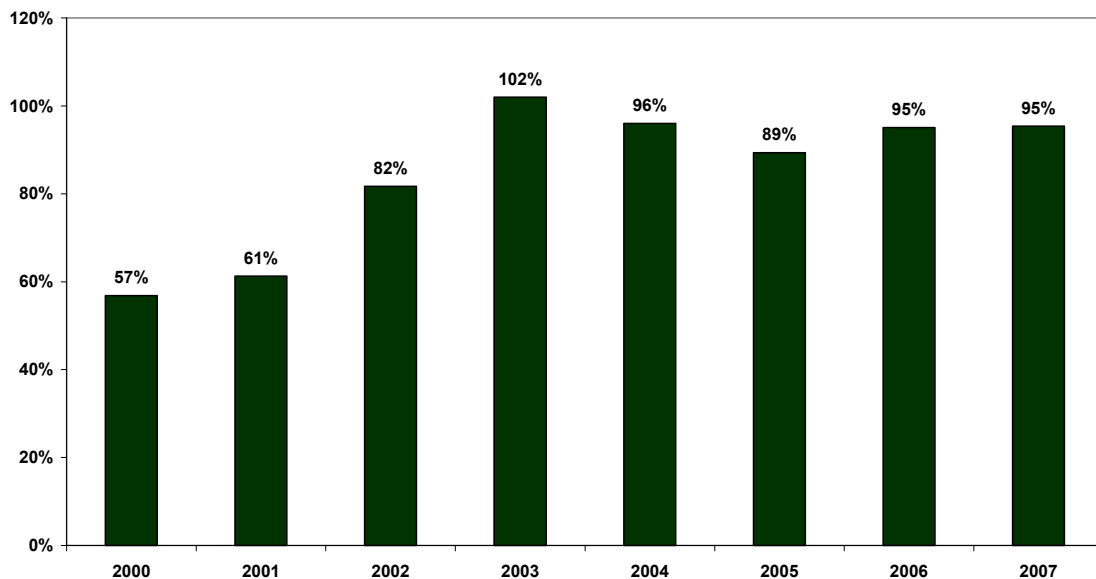
TAXA DE RESOLUCIÓ. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA.
JURISDICCIO SOCIAL.

TAXA DE CONGESTIÓ. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA.
JURISDICCIO SOCIAL.

TAXA DE PENDÈNCIA. TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTÍCIA DE CATALUNYA.
JURISDICCIO SOCIAL.

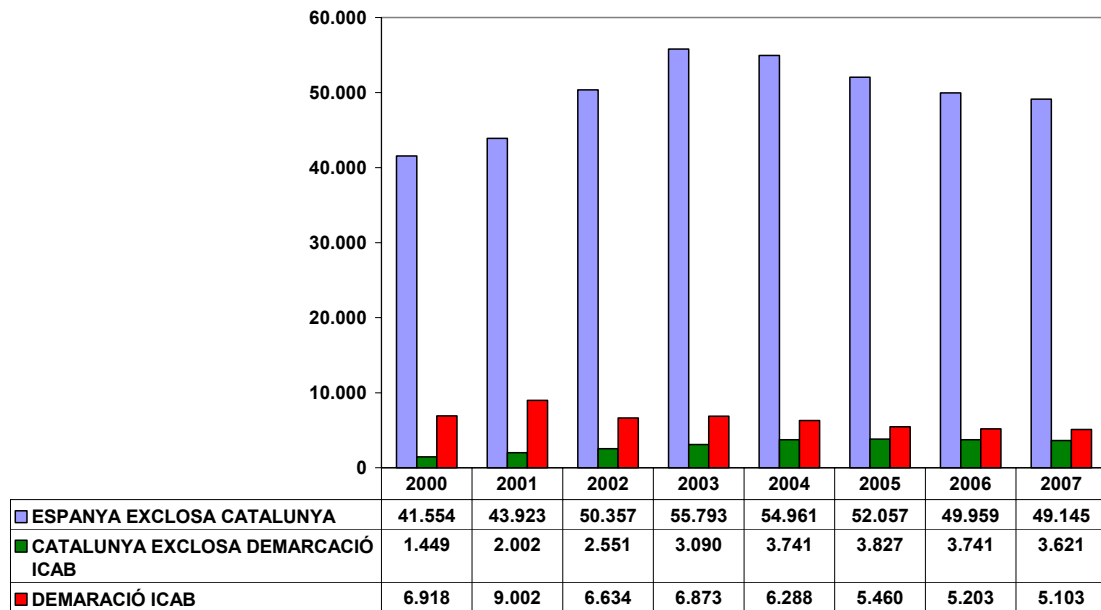

Definitivament, els òrgans col·legiats d'aquest àmbit jurisdiccional obtenen pitjors resultats que els unipersonals.

4.4.3.- Les executòries

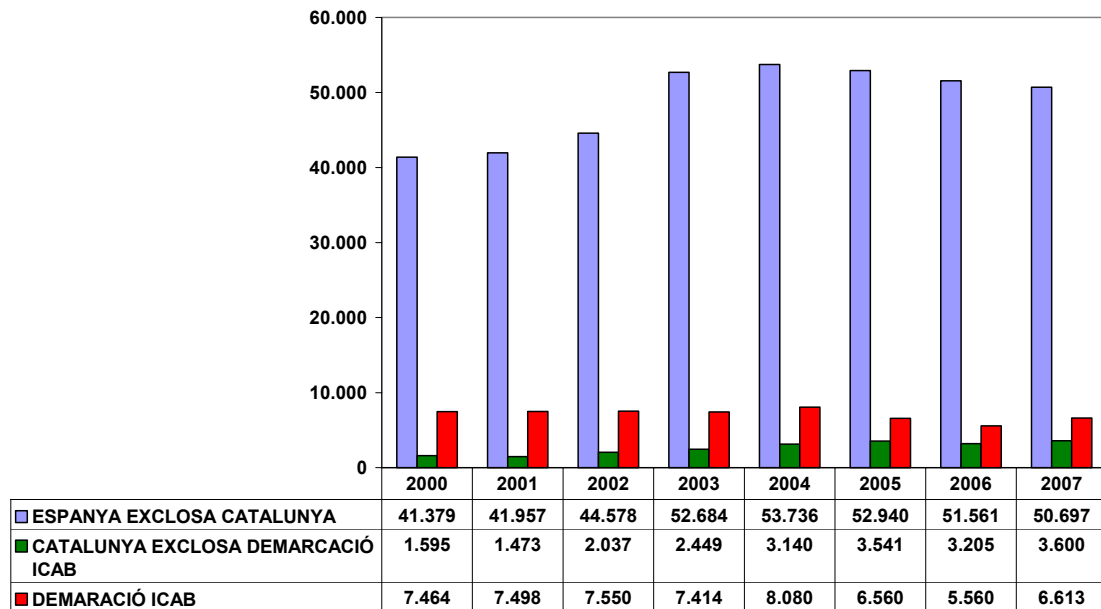
En tots els territoris comparats es manté el nombre d'executòries ingressades amb una certa tendència a la baixa en tots els territoris analitzats.

COMPARATIVA TERRITORIAL D' ASSUMPTESS INGRESSATS. EXECUCIONS SOCIALS.

Quan a la resolució d'aquestes executòries s'observa un esforç resolutori en els territoris catalans i en aquest darrer any 2007. No obstant això, no es pot parlar d'una tendència clara a millorar la resolució, ja que les oscil·lacions any rere any són molt fluctuants.

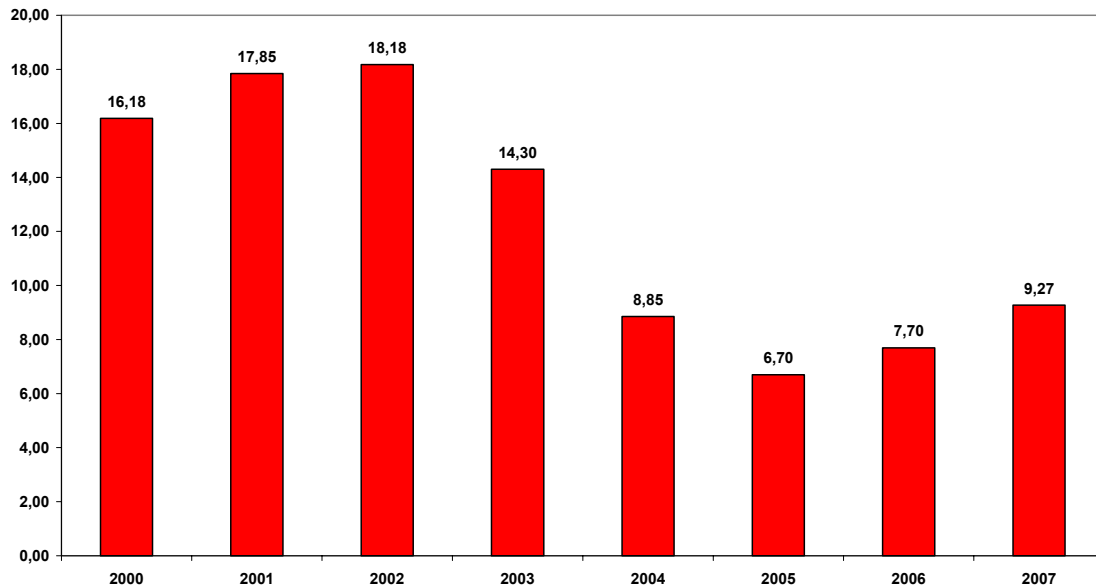
COMPARATIVA TERRITORIAL D'ASSUMPTESS RESOLTS. EXECUCIONS SOCIALS.

Situació dels jutjat d'execucions socials de Barcelona¹²

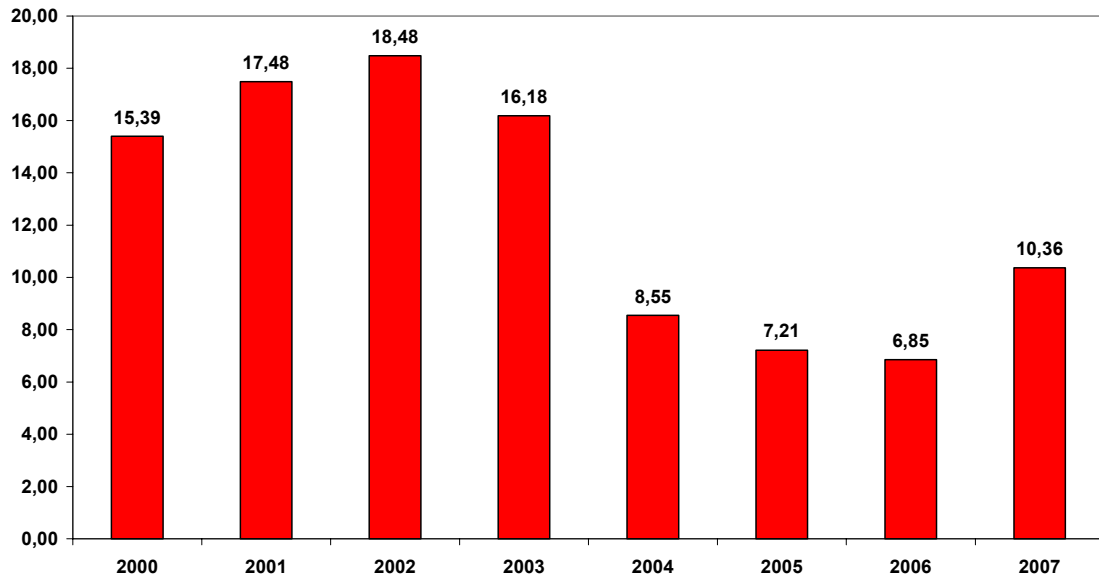
El nombre d'execucions registrades en la ciutat de Barcelona, que en aquest cas coincideix amb la demarcació ICAB, augmenta any rere any; malgrat això, també es verifica una important capacitat resolutiva que genera que la mitjana d'assumpes pendents en finalitzar el període es mantinguin amb més o menys oscil·lacions.

MITJA ASSUMPES REGISTRATS. EXECUCIONS JUTJATS SOCIALS.
DEMARCACIÓ ICAB.

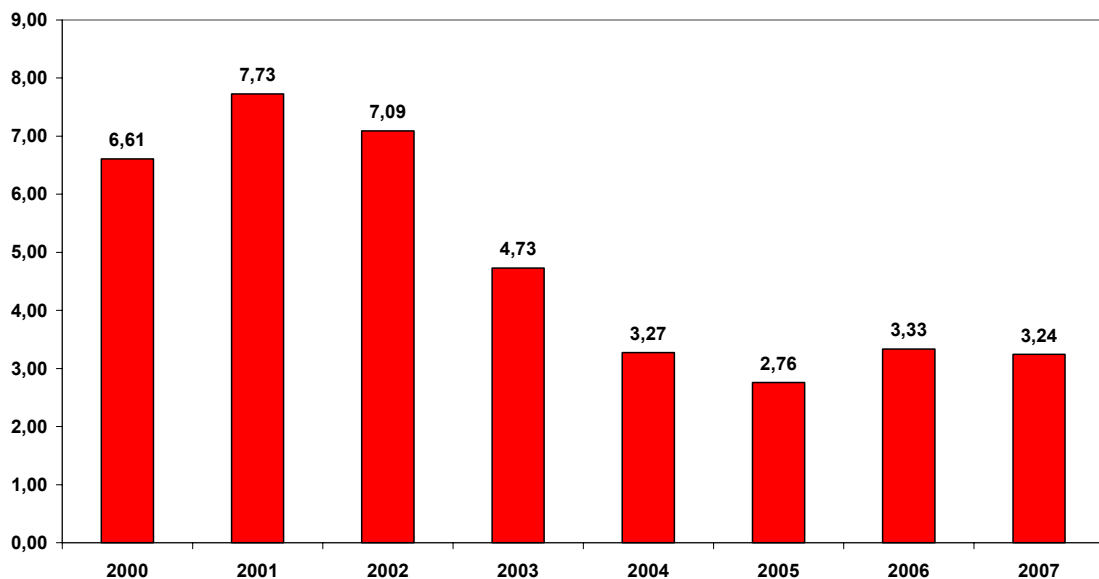

¹² La informació continguda als gràfics ha estat extreta d'un informe sobre els jutjats socials d'execució amb seu a Barcelona realitzada pel CGPJ, www.CGPJ.es

MITJA ASSUMPTE RESOLTS. EXECUCIONS JUTJATS SOCIALS.
DEMARCACIÓ ICAB.

MITJA ASSUMPTE PENDENTS AL FINALITZAR. EXECUCIONS JUTJATS SOCIALS.
DEMARCACIÓ ICAB.

Que no s'aconsegueixi reduir o, fins i tot, eliminar la pendència en aquests òrgans judicials cal atribuir-la a la distribució competencial entre els jutjats coneixedors de les executòries en la demarcació ICAB (jutjat social núm. 5, núm. 23, núm. 30) els quals resulten clarament insuficients per assumir el volum total d'assumpes que es registren.

Cal ser conscient que la velocitat amb que es resol un expedient d'execució judicial no és la mateixa que la que es deriva, per exemple, d'un declaratiu. Com hem tingut ocasió d'exposar, això també es desprèn de l'examen de la resta de jurisdiccions analitzades.

La tasca investigadora del patrimoni de la part executada no és un procés àgil, atès que l'actual tramitació dels oficis, manaments i requeriments necessaris per procedir a la investigació de béns i drets embargables resulta feixuga i lenta; fins i tot, demorant-se en ocasions molts mesos, els tràmits d'enviament i complementació dels oficis remesos dels dels jutjats.

4.6.- Conclusions

Destacable d'aquestes planes és la nota relativa a l'incipient canvi que s'està operant en el marc del mercat laboral i correlativament en la jurisdicció.

Els canvis socio-econòmics analitzats estan afectant a la distribució de l'oferta i la demanda en el mercat laboral, fet que repercuteix de forma inevitable en el nombre i la distribució de les controvèrsies laborals.

Aquest fenomen de canvi socio-econòmic, relacionat amb les reformes legislatives encetades a l'Estat espanyol l'any 2002 i l'any 2006, ha incidit en la distribució dels assumptes que arriben a la via judicial, atesa la ineficàcia de la preceptiva conciliació administrativa prèvia.

L'estudi ha apuntat possibles factors d'incidència a l'actual panorama de saturació dels jutjats socials, cosa que fa necessari procedir a una anàlisi profunda de la situació a fi d'extreure conclusions i proposar millores, que en qualsevol cas, haurien d'incloure la creació de nous jutjats del social a la demarcació de l'ICAB.

Tot això per que la ciutat de Barcelona i els municipis limítrofs, l'anomenat "cinturó industrial", s'hi ha desenvolupat el sector secundari i terciari notablement i, en concret, s'ha generat una activitat econòmica i comercial molt elevada que inevitablement comporta conflictivitat laboral. D'aquesta manera municipis com L'Hospitalet de Llobregat, el Prat, Cornellà, Martorell, Igualada o Santa Coloma de Gramenet, són ciutats que històricament han desenvolupat gran part de l'activitat econòmica catalana.

Atesa la situació, resulta evident que 30 jutjats resulten insuficients per tramitar la totalitat de procediments declaratius laborals que empreses i treballadors decideixen iniciar davant de la jurisdicció social.

Sens dubte, la tasca relativa a la cerca de solucions a les problemàtiques exposades hauria d'iniciar-se en aquest punt.

En definitiva, de la mateixa manera que en l'àmbit civil, preocupa a aquest Col·legi d'Advocats el fet que la situació econòmica de l'últim període pugui tornar a desequilibrar la millor situació de la jurisdicció social respecte de la resta de jurisdiccions; atès que com indiquen les últimes notícies les xifres d'atur i conflictivitat social augmenten.

Any 2008

L'Advocacia i advocats. Aproximacions a les seves imatges

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

ADVOCACIA I ADVOCATS. APROXIMACIONS A LES SEVES IMATGES

En el al·lors de la ciència psicosocial, dos autors —que han esdevingut clàssics— assenyalaven possibles respostes a preguntes com “qui sóc?”, o “qui som?”. Per una banda, en W. James (1890) va considerar la importància dels diferents elements que les persones reconeixen i valoren com propis (i. e., allò percebut com a “meu”)¹. I per l’altre banda, en C. H. Cooley (1902) va destacar el rol que, per a l’individu, hi juga els judicis que els demès tenen d’ell². Aquests pensadors — llunyans en el temps i alhora propers pels seus plantejaments—, posaven les bases d’allò que en l’actualitat es coneix com les auto i les heteropercepcions en la configuració de la nostra imatge.

En sintonia amb la distinció i la importància d’auto i heteropercepcions, en les properes pàgines es descriuen els resultats d’estudis que han fet esment de l’advocat, l’advocacia o ambdós temes des de dues perspectives: la dels propis professionals del Dret i la del públic en general. Així doncs, a partir de recerques del Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS; 2005, 2006) i del Consejo General de la Abogacía Española (CGAE; 2008) es fa una aproximació a les imatges d’advocacia i advocats.

La valoració realitzada no ignora els condicionants i limitacions que acompanyen a la comparació d’estudis realitzats en diferents moments —i amb mostres que, d’ésser representatives, es refereixen a poblacions diverses. No obstant, la tasca duta a terme ací permet complementar altres anàlisis de la professió fets des de l’Il·lustre Col·legi d’Advocats de Barcelona³, i alhora suggerir noves qüestions per a futurs estudis.

1. La professió d’advocat. Heteropercepcions i valoracions

L’advocacia és una professió els estudis de la qual han estat acabats pel 12,4% del total de persones llicenciades (9.767 de 78.622) durant el curs 2006-2007; a aquesta proporció —la més alta de tot el conjunt— li segueixen els/les llicenciats/des en Direcció i Administració d’Empreses (9.259, equivalents a un 11,8%) i en Psicologia (5.476, un 7,0% del total). Aquestes dades⁴ il·lustren la importància dels estudis de Dret en el conjunt de carreres universitàries —50— de l’Estat Espanyol. Aquesta presència, conjuntament amb la llarga història de la

---

¹ James, W. (1890). *The Principles of Psychology*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1983. Disponible en: <http://psychclassics.yorku.ca/James/Principles/prin10.htm> (recuperat el 05-06-08).

² Cooley, C. H. (1902). *Human Nature and the Social Order*. New York, NY: Charles Scribner's Sons.

³ Principalment:

Codina, N. (2006a). *Estudi de l’Advocacia: Radiografia dels professionals en exercici* (Informe tècnic no publicat). Barcelona: ICAB.

Codina, N. (2006b). *Estudi de l’Advocacia: Radiografia dels despatxos d’advocats* (Informe tècnic no publicat). Barcelona: ICAB.

Codina, N. i Pestana, J. V. (en premsa). Un anàlisi socioprofessional de la abogacía: ¿ruptura de estereotipos? ¿perfiles borrosos? *Revista de Psicología Social Aplicada*.

Codina, N. i Pestana, J. V. (2007-setembre). *Los despachos de abogados ante los cambios socioprofesionales. Un análisis psicosocial* [CD ROM]. Comunicació presentada al IX Congreso Español de Sociología: Poder, cultura y civilización. Barcelona.

Estudi Radiografia de la Profesió (2005). *Món Jurídic*, 201, 8-12.

⁴ Segons dades de l’Instituto Nacional de Estadística (v. <http://www.ine.es>).

professió legal, permet inferir una percepció més o menys consolidada, per part del públic en general, de qui exerceix el Dret —allò que ací denominem heteropercepcions.

L'heteropercepció de l'advocacia ha estat considerada recentment en dos dels anomenats "Baròmetros" del CIS⁵; específicament, en les enquestes realitzades en desembre de 2005 i juny de 2006. En el primer cas, es va preguntar sobre la consulta jurídica a un despatx d'advocats, i el rol d'aquests professionals en temes de violència domèstica (en relació amb altres grups i/o institucions). En el segon cas, l'advocacia es va comparar amb altres professions i/o oficis, tot valorant el seu prestigi.

1.1. Consulta jurídica en un despatx d'advocats i valoració del servei

Visitar a un/a advocat/da per fer una consulta jurídica va ser una activitat realitzada pel 42,0% de les persones entrevistades pel CIS al desembre de 2005. És a dir, gairebé la meitat de les persones consultades havien anat com a mínim un cop a consultar a un/a lletrat/da.

L'experiència d'aquestes 1.046 persones va ser positiva; pràcticament 8 de cada 10 dels que van consultar a un/a advocat/da (82,3%) van considerar satisfactori o molt satisfactori el tracte rebut.

Taula 1. Consulta jurídica en un despatx d'advocats

Ha consultat	Freqüència	Percentatge		Valoració del tracte rebut	Freqüència	Percentatge*
Sí	1.046	42,0	➤	Molt satisfactori	249	23,8
				Satisfactori	612	58,5
				Poc satisfactori	129	12,3
				NS / NC	56	5,4
No	1.442	57,9				
NS / NC	3	0,1				
TOTALS	2.491	100,0				

* Sobre el total de persones que van a consultar a un advocat ($n = 1.046$)

1.2. Confiança percebuda en relació a l'ajuda que poden prestar els/les advocats/des en el cas d'una denúncia per maltractaments

També s'han fet estudis sobre àmbits concrets de l'actuació d'un advocat com ha estat el relacionat amb la denúncia per maltractaments, en un moment en el que aquesta problemàtica social està sent motiu d'una especial anàlisi des de tots els vessants.

En aquest sentit, però i malgrat el què s'ha comentat anteriorment sobre la valoració de la tasca realitzada pels advocats, és cert que davant la pregunta directa a una dona sobre el suport que pot rebre de diferents col·lectius davant el supòsit de maltractament, la confiança que li mereix l'advocat se situa en la franja menys positiva (51,3%) per sobre de l'Estat (40,3%) i dels jutjats/jutges (39,6%) però per sota de la policia /54,4%), els mitjans de comunicació (55,3%), els

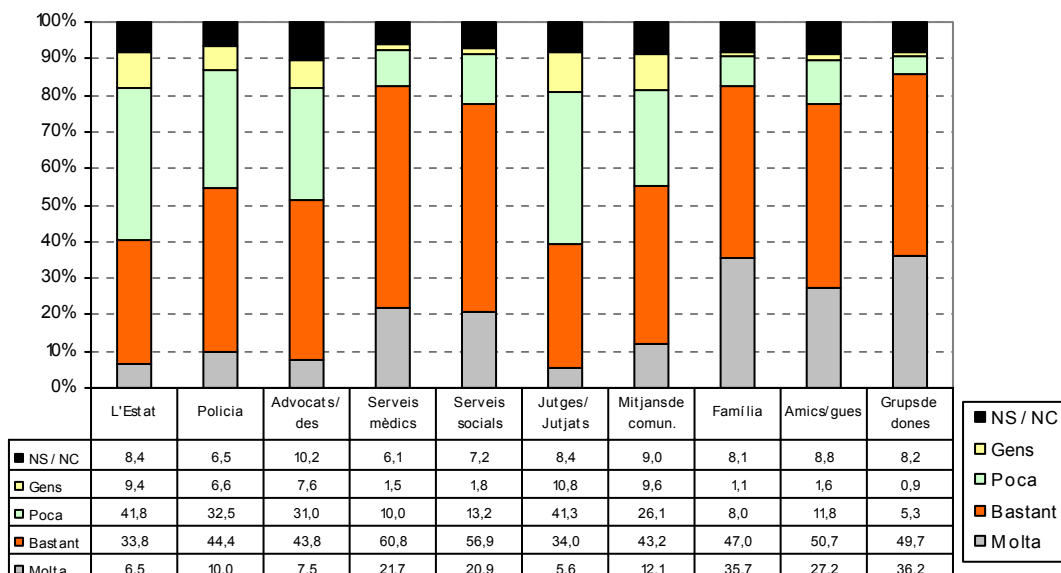
⁵ Més llunyanes en el temps hi trobem referències als/les advocats/des en els estudis del CIS sobre: *Abogados y jueces* (1980), *Estudiantes de Derecho* (1980) i *Población reclusa española* (1983) —no disponibles en línia.

serveis socials (77,8%), els amics (77,9%), els serveis mèdics (82,5%), la família (82,7%) i les organitzacions de dones (85,7%)

Aquesta qualificació no resulta en absolut sorprenent. En primer lloc, per què denota quelcom que la pròpia legislació generada sobre aquesta problemàtica ja posa en evidència: la necessitat de donar a la dona una resposta integral, immediata i d'absolut recolzament (dins del qual no és gens menyspreable el que es demana de l'entorn emocional més proper).

En segon lloc, per què com posem en evidència en el monogràfic dedicat a aquest tema, la valoració que hem de fer de la posada en marxa de la legislació no pot rebre l'aprovat. Manca de recursos, manca de coordinació i un excés en la resposta punitiva penal no estan responent a les expectatives que la pròpia llei estableix.

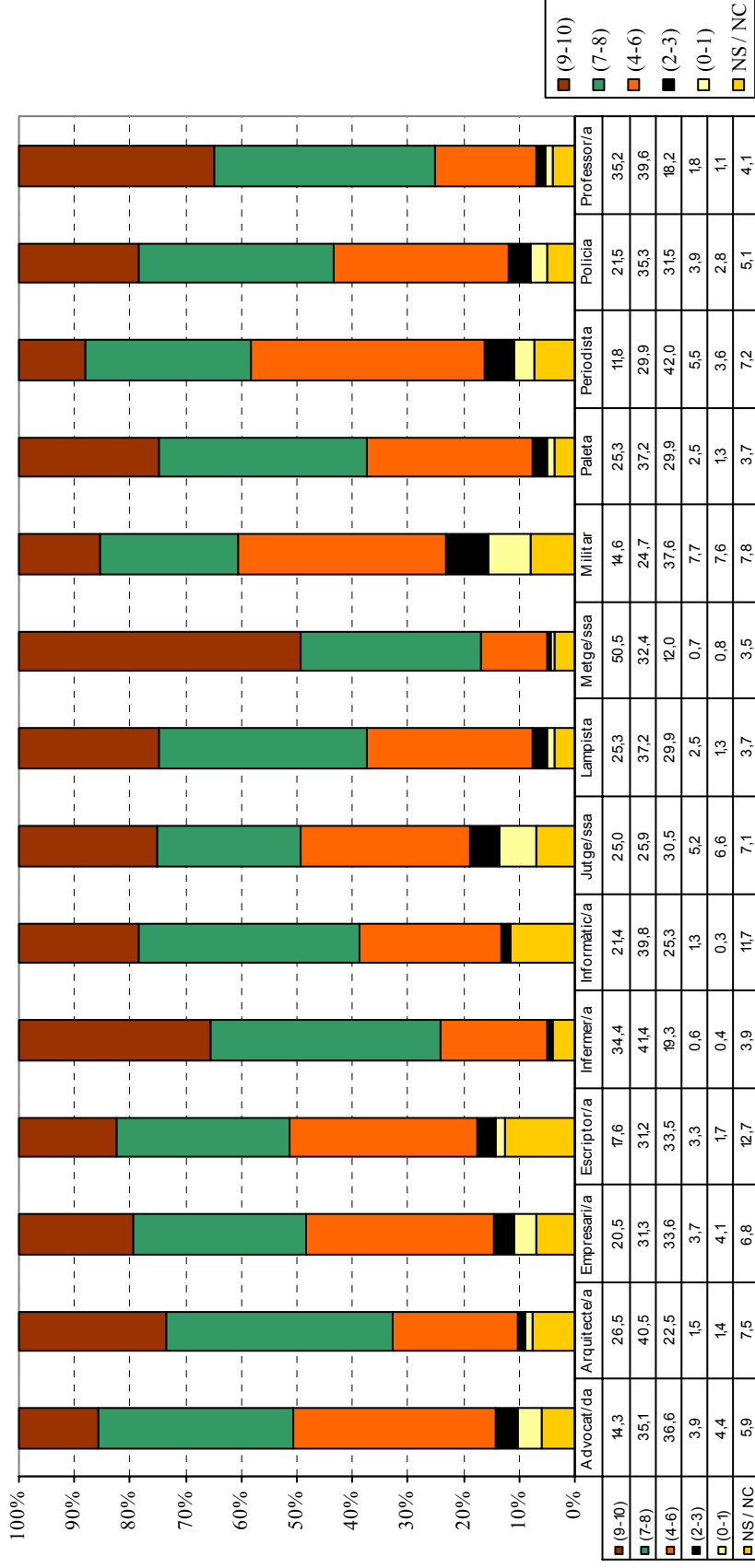
Percentatge d'entrevistats/des segons la percepció de confiança en diferents grups en el cas de denúncia per maltractaments per part d'una dona

1.3. Valoració de l'advocacia entre d'altres professions i/o oficis de la societat espanyola actual

La consulta realitzada pel CIS en desembre de 2006 considera el lloc que ocupa l'advocacia en la societat espanyola en relació al d'altres professions i/o oficis: arquitecte/a, empresari/a, escriptor/a, infermer/a, informàtic/a, jutge/sa, lampista, metge/sa, militar, paleta, periodista, policia i professor/a. Una primera valoració d'aquest conjunt permet observar que:

Percentatge d'entrevistats/des segons la valoració de professions i/o oficis en la societat espanyola actual

- Les professions i/o els oficis en els quals la majoria dels entrevistats atorguen les puntuacions més elevades (9-10) són la medicina (50,5%) i la infermeria (34,4%).
- Amb una valoració predominant de 7-8 hi trobem arquitectes (40,5%), informàtics/es (39,8%), professors (39,6%), lampistes (37,2%), paletes (37,2%) i policies (35,3%).
- En la franja corresponent als 4-6 punts s'hi troben periodistes (42,0%), advocats/des (36,6%), militars (37,6%), empresaris/es (33,6%), escriptors/es (33,5%) i jutges/ses (30,5%).
- Finalment, cal advertir que aproximadament 1 de cada 10 entrevistats/des no van (saber) valorar als/les escriptors/es (12,7%) i als/les informàtics/es (11,7%).

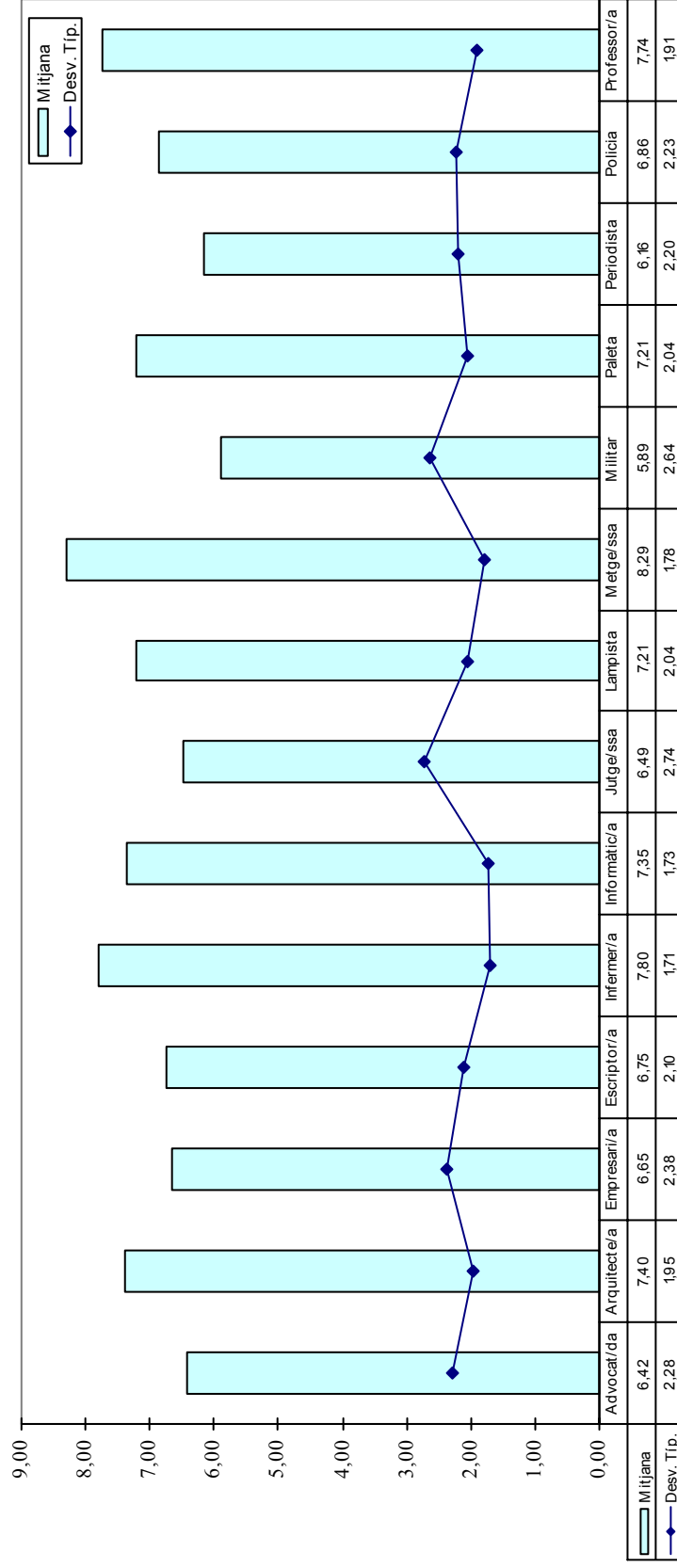
Si s'analitzen aquests intervals de puntuació de manera continua amb mitjanes (*M*) i desviacions típiques (*DT*) —tot fent ús de les denominacions pròpies de l'àmbit educatiu— tenim que:

- Només arriben a l'excel·lència els/les metges/ses ($M = 8,9$);
- Obtenen puntuacions notables infermers/es ($M = 7,80$), professors/es ($M = 7,74$), arquitectes ($M = 7,40$), informàtics/es ($M = 7,35$) i paletes ($M = 7,21$);
- Assoleixen l'aprovat lampistes ($M = 7,21$), policies ($M = 6,86$), escriptors/es ($M = 6,75$), empresaris ($M = 6,65$), jutges/ses ($M = 6,49$), advocats/des ($M = 6,42$), periodistes ($M = 6,16$) i militars ($M = 5,89$).
- Pel que fa als valors de les desviacions típiques (*DT*, que indiquen la fluctuacions de les valoracions fetes per la mostra), destaquen bàsicament jutges/ses ($DT = 2,74$), militars ($DT = 2,64$), empresaris/es ($DT = 2,38$), advocats/des ($DT = 2,28$), policies ($DT = 2,23$), periodistes ($DT = 2,20$), escriptors/es ($DT = 2,10$) i paletes ($DT = 2,04$).

Aquesta valoració general es particularitza, addicionalment, en les percepcions sobre elements com ara els ingressos rebuts, el prestigi, les possibilitats de trobar feina, la solidesa de la formació rebuda, la utilitat social i el desenvolupament d'iniciatives amb l'exercici professional.

Rere aquests elements, es fa referència a la proporció de persones que no han subministrat informació sobre les esmentades professions i/o oficis; i a continuació, a la freqüència de contacte amb els diferents col·lectius —en altres paraules, es tracta tant del coneixement com del desconeixement de les persones enquestades sobre els grups considerats.

Mitjanes i desviacions típiques de les valoracions de diverses professions i/o oficis en la societat espanyola actual (rang mínim i màxim de puntuacions, 0-10; n = 2.478)

1.3.1. Ingressos rebuts.

En considerar els ingressos que genera l'exercici de diverses professions i/o oficis, l'advocacia destaca pel fet de ser senyalada pel 53,8% d'entrevistats/des com una carrera que està ben pagada. Aquest percentatge és el més elevat de tot el conjunt, al qual segueixen arquitectes/as (52,6%), jutges/ses (47,2%), metges/ses (36,9%) i lampistes (35,6%).

En relació a les professions i/o oficis, que en menor proporció es valoren com a ben pagats, hi trobem periodistes (16,0%), militars (15,7%), policies (12,5%), infermers/res (8,8%) i escriptors/res (7,3%).

1.3.2. Prestigi social: present, passat i futur.

Les dades corresponents al prestigi social de les professions i/o els oficis considerats destaca a les persones vinculades amb l'àmbit legal; jutges/ses i advocats/des es troben entre les 4 ocupacions que la majoria considera de prestigi —respectivament, amb un 52,3% i un 41,1%. Els altres professionals que són reconeguts amb prestigi social —per aproximadament 4 de cada 10 enquestats com a mínim— són arquitectes (52,6%) i metges/ses (36,9%). L'altre extrem —corresponent a les ocupacions menys senyalades com a prestigioses— inclou policies (12,5%), informàtics/es (11,0%), paletes (3,8%) i lampistes (2,8%).

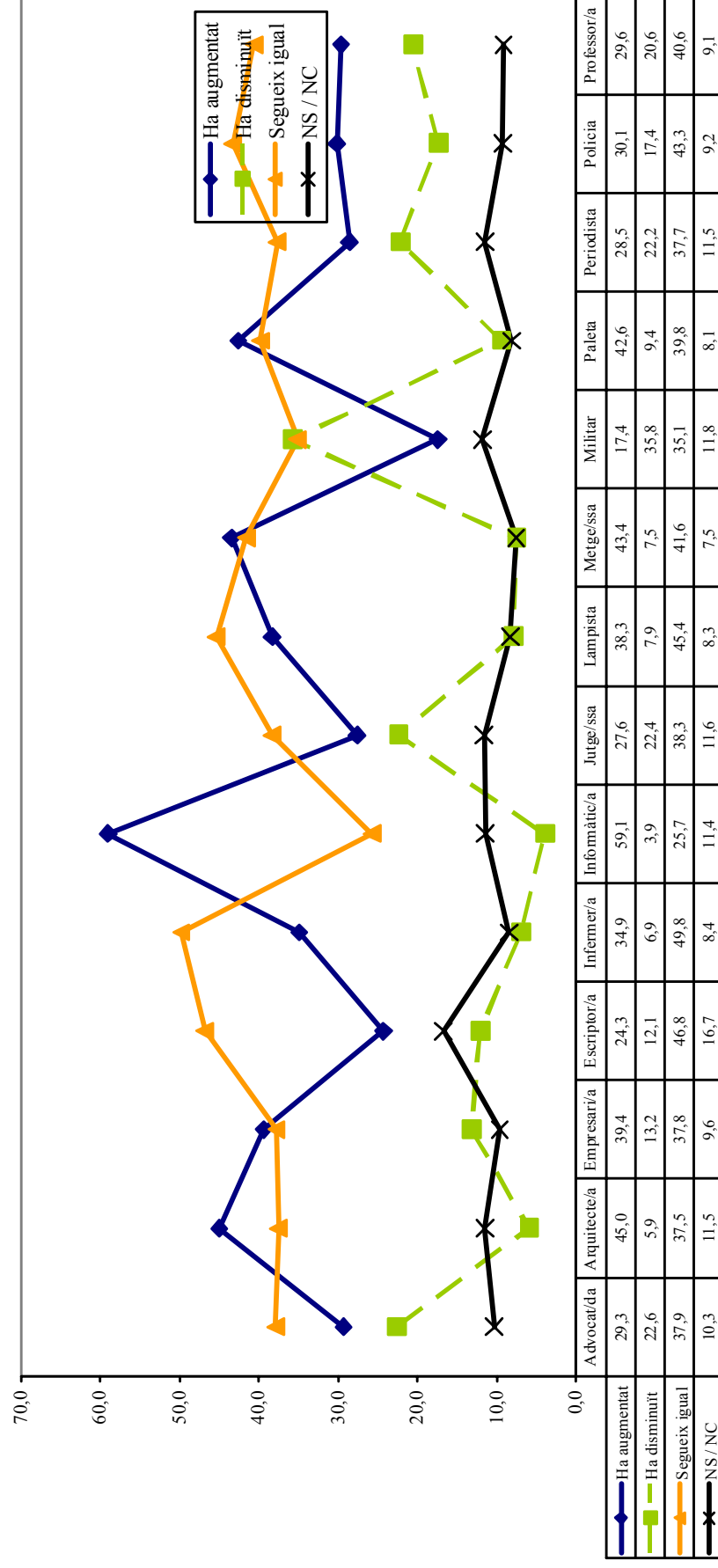
Aquesta primera aproximació al prestigi social es complementa amb la valoració sobre si, en els darrers deu anys, es percep que l'esmentat prestigi ha variat (en un sentit tant positiu com negatiu) o bé s'ha mantingut. D'aquesta relació amb el passat, en concret, es considera que:

- Han augmentat el seu prestigi: informàtics/es (59,1%), arquitectes (45,0%), metges/ses (43,4%), paletes (42,6%) i empresaris/es (39,4%);
- s'ha mantingut el prestigi d'infermers/es (49,8%), escriptors/es (46,8%), lampistes (45,4%), policies (43,3%), professors/es (40,6%), jutges/sses (38,3%), periodistes (37,7%) i advocats/des (37,9%); i,
- ha disminuït el prestigi dels militars (35,8%).

Taula 2. Percentatge de respostes segons els aspectes que millor descriuen diverses professions i/o oficis en la societat espanyola actual

Professions / Oficis	Està ben pagada	Té prestigi social	Té més possibilitats de trobar feina	Té una sòlida formació	És socialment útil	Permet desenvolupar la iniciativa personal	NS / NC
Advocat/da	53,8	41,1	9,6	14,4	17,8	4,7	9,4
Arquitecte/a	52,6	41,9	10,6	18,2	11,0	8,5	9,8
Empresari/a	35,3	27,4	11,7	5,7	17,4	33,1	12,6
Escriptor/a	7,3	28,6	3,5	13,1	15,3	44,1	21,3
Infermer/a	8,8	15,4	22,1	20,2	63,6	5,4	8,9
Informàtic/a	28,6	11,0	42,0	17,1	18,5	9,7	15,9
Jutge/ssa	47,2	52,3	3,6	18,8	17,5	1,9	10,7
Lampista	35,6	2,8	46,7	4,4	38,8	4,9	9,7
Metge/ssa	36,9	42,4	5,1	21,8	43,9	1,9	7,3
Militar	15,7	18,8	18,2	15,4	26,5	6,9	28,3
Paleta	24,4	3,8	53,7	3,8	41,5	5,8	10,3
Periodista	16,0	21,3	11,6	16,1	24,3	26,7	20,6
Polícia	12,5	15,4	18,8	11,8	62,7	3,2	12,5
Professor/a	17,6	21,7	7,9	26,5	57,0	9,3	8,7

Percentatge d'entrevistats/des segons la valoració dels canvis percebuts en les professions i/o oficis en els últims deu anys

Com a complement de la qüestió del prestigi social, es tenen els percentatges referits als enquestats que, en un futur, recomanarien les professions i/o oficis considerats als seus fills o amics (amb un màxim de 2 respostes per persona). En les respostes obtingudes destaquen els/les metges/ses (40,3%), seguits de lluny per arquitectes (19,0%), informàtics/es (17,6%), professors/es (17,3%) i advocats/des (16,8%); el cas contrari correspon a les professions i/o oficis que han estat menys recomanades: militar (1,8%), escriptor/a (1,9%), paleta (3,3%), policia (3,3%) i periodista (3,9%).

1.3.3. Possibilitats de trobar feina.

La valoració de l'accés al món laboral és una característica senyalada principalment en el cas de paletes (53,7%), lampistes (46,7%) i informàtic/es (42,0%). En l'altre extrem hi trobem escriptors/es (3,5%), jutges/ses (3,6%), metges/ses (5,1%), professors/es (7,9%) i advocats/des (9,6%).

1.3.4. Solidesa en la formació.

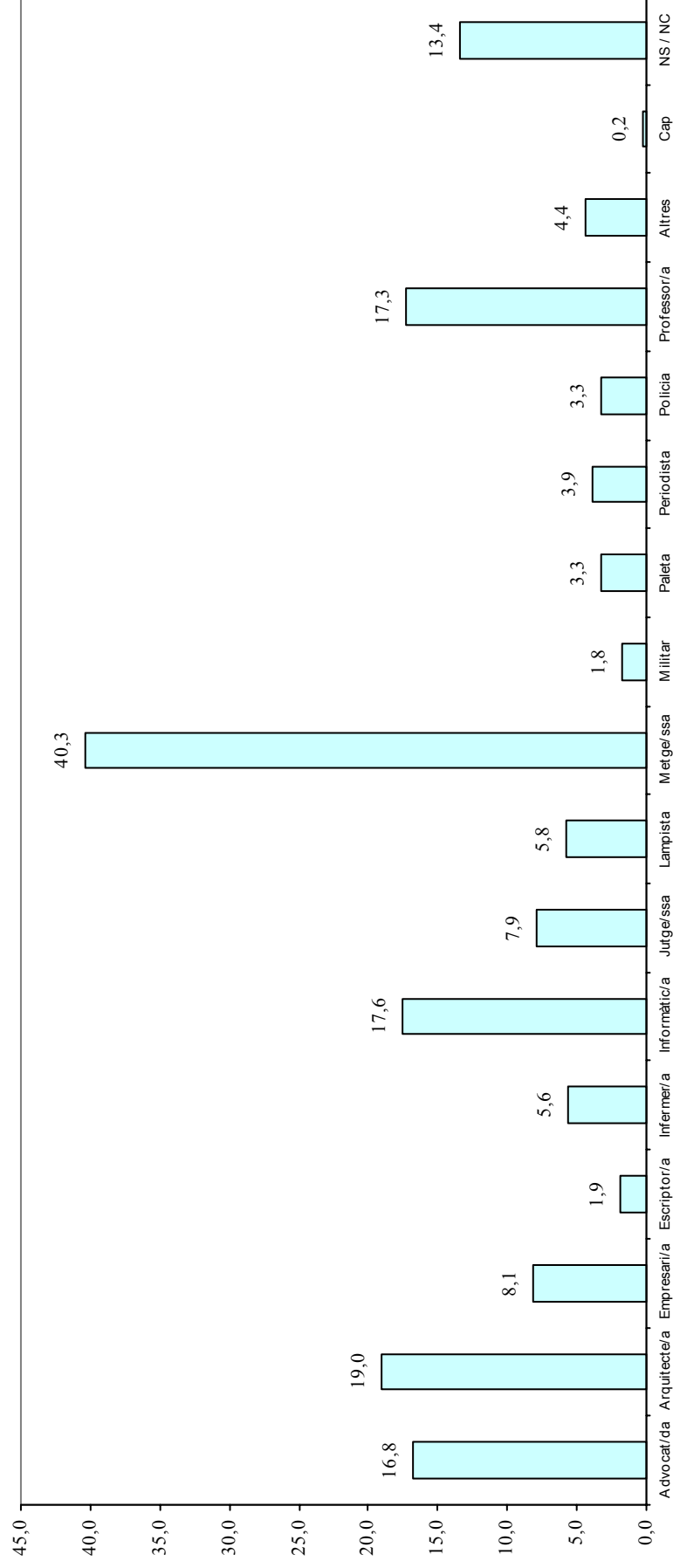
Pel que fa a la qualitat de la formació rebuda per a l'exercici de les professions i/o els oficis considerats, aquest tret es percep principalment en professors/es (26,5%), metges/ses (21,8%) i infermers/res (20,2%).

El cas contrari correspon a paletes (3,8%), lampistes (4,4%) i empresaris/es (5,7%). Pel que fa als/les advocats/des, només un 14,4% dels enquestats opina que aquests professionals tenen una formació sòlida.

1.3.5. Utilitat social.

La importància atribuïda a les diferents professions i/o oficis, en relació a la seva rellevància per a la societat, atorga protagonisme fonamentalment a infermers/es (63,6%), policies (62,7%), professors/es (57,0%), metges/ses (43,9%) i paletes (41,5%).

Percentatge de recomanacions de les professions i/o oficis que es farien a fills/es o a amic/es

Nota. Màxim de dos respostes (n = 2.479) per entrevistat/da

Per la seva part, les ocupacions menys valorades, pel que fa a utilitat social, són la d'arquitectes (11,0%); seguida d'aquesta tenim valors semblants per a escriptors/es (15,3%), empresaris/es (17,4%), jutges/ses (17,5%), advocats/des (17,8%) i informàtics/es (18,5%).

1.3.6. Desenvolupament d'iniciatives personals.

La posada en marxa d'iniciatives és una característica que es percep més present en el cas de escriptors/es (44,1%) i empresaris/es (33,1%), seguits de periodistes (26,7%). En canvi, està molt poc present la percepció de desenvolupament d'iniciatives personals en jutges/es (1,9%), metges/es (1,9%), policies (3,2%), advocats/des (4,7%), i lampistes (4,9%).

1.3.7. (Des)coneixement de les professions i/o oficis.

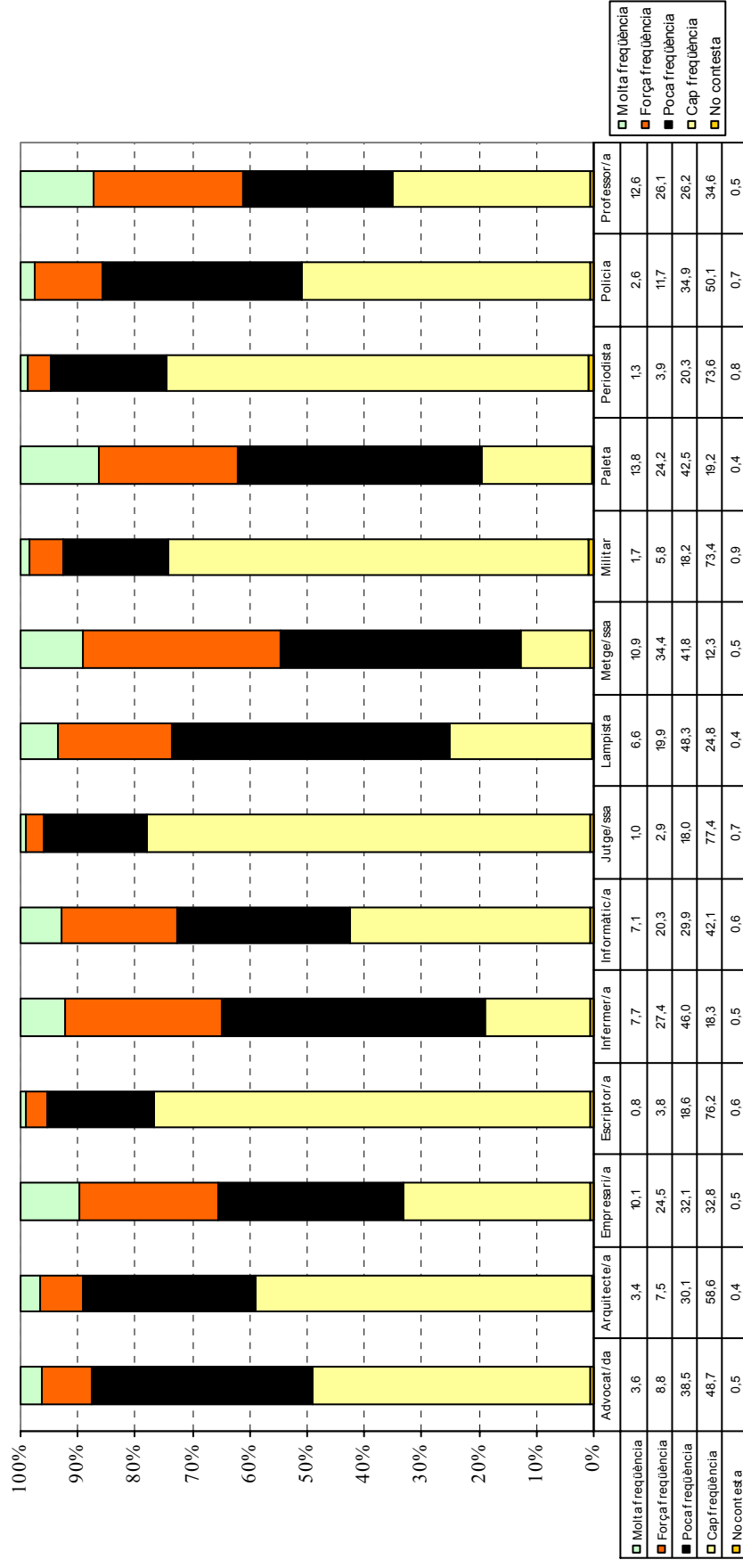
Tot i constituir la informació que resta de les característiques descrites fins ara, les dades corresponents a la proporció de persones que no van valorar les professions i/o els oficis seleccionats —és a dir, les opcions NS/NC—, resulten d'interès per la informació que aporten del desconeixement dels enquestats sobre el tema estudiat.

Així, doncs, cal advertir que gairebé una tercera part dels participants (un 28,3%) no va donar informació sobre els militars, i una cinquena part sobre els/les escriptors/es (21,3%) i els/les periodistes (20,6%). Pel que fa a advocats/des, un 9,4% no va donar informació sobre aquest col·lectiu.

Altre indicador d'aquest desconeixement el trobem en el percentatge de enquestats, segons la freqüència percebuda de relació amb persones de les diferents professions i/o els oficis valorats. En cada professió i/o ofici solen predominar les opcions corresponents a poca o cap freqüència; concretament:

- És poc freqüent la relació amb lampistes (48,3%), infermers/es (46,0%), paletes (42,5%) i metges/ses (41,8%).
- En el cas de jutges/ses (77,4%), escriptors/es (76,2%), periodistes (73,6%), militars (73,4%), arquitectes (58,6%), policies (50,1%), advocats/des (48,7%), informàtics/es (42,1%) i professors/es (34,6%), predomina l'opció segons la qual la relació és pràcticament inexistent.
- Tot i aquestes tendències predominants, cal advertir que les professions i/o els oficis, l'opció de "bastant freqüència" dels quals ha estat més senyalada, van ser metges/ses (34,4%), infermers/es (27,4%), professors/es (26,1%), empresaris/es (24,5%) i paletes (24,2%). Finalment, destacar que poc més d'1 de cada 10 persones (un 12,4%) s'han relacionat amb bastant/molta freqüència amb advocats/des.

Percentatge d'entrevistats/des segons la freqüència de relació amb les professions i/o els oficis de la societat espanyola actual

2. L'advocacia. Autopercepcions i característiques del col·lectiu

La visió que de si mateixos/as tenen els/les advocats/des ha estat un tema de gran interès en el si de la professió. A més de les valoracions sobre el sentit i/o el rol de l'advocacia davant de determinades circumstàncies o conjuntures⁶, hi ha hagut iniciatives orientades envers el rigor de l'anàlisi científic d'aquesta professió. En el cas de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, es poden citar els estudis d'en Josep Balcells Junyent des de l'Institut de Sociología y Psicología Jurídicas⁷, així com les investigacions dirigides per na Núria Codina Mata des de la Comissió de Perspectives Socioprofessionals⁸.

Aquesta sensibilitat per la recerca d'orientació psicosocial en la professió ha estat compartida pel Consejo General de la Abogacía Española (CGAE), institució la qual ha dut a terme tres edicions —2003, 2005 i 2008— de "La abogacía vista por los abogados", baròmetres interns d'opinió dirigits per en Juan José Toharia. A partir del darrer baròmetre —que en diversos temes fa una comparativa amb les seves edicions anteriors—, s'ha fet una selecció d'ítems d'aquesta autopercepció de l'advocacia, per tal de fer una valoració conjunta amb les heteropercepcions sobre la professió descrites anteriorment.

En les següents apartats, es concreta l'autopercepció de l'advocacia en tres aspectes: primer, les associacions que la paraula "advocat" (o advocada, segons el cas) tenen per als/les propis/es professionals i la percepció dels beneficis que aporten als seus clients; segon, la valoració de diferents elements de la professió (des de les perspectives d'advocats/des i clients); i tercer, els canvis observats en l'advocacia en tres moments dels darrers cinc anys (específicament, en 2003, 2005 i 2008 —dates de les consultes del CGAE).

2.1. Advocats/des. Associacions amb aquests termes i percepció sobre els beneficis als clients

En ser preguntats sobre els aspectes que associen als termes "advocats/des", els/les professionals han senyalat fonamentalment una característica general com és l'ésser una carrera professional (25%) i les tasques més específiques de defensa i mediació (25%); aquestes dues associacions arpleguen la meitat de la mostra estudiada de professionals de l'Estat Espanyol en 2008.

---

⁶ Entre les més recents: Pérez Moreno, J. A. (2003-octubre). El ejercicio de la abogacía. Ponència presentada al VIII Congreso de la Abogacía Española. Salamanca

⁷ Veure:

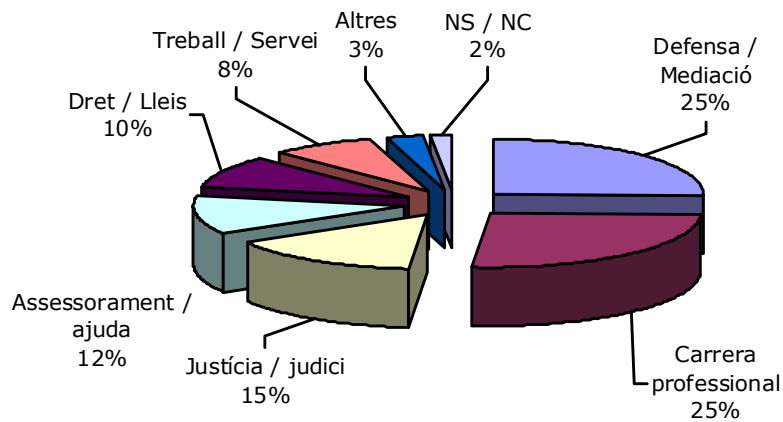
Balcells, J. (1974). Encuesta sobre la situación social de la Abogacía en Barcelona. Anuario de Sociología y Psicología Jurídicas, 1, 65-123.

Balcells, J. (1975). Encuesta sobre las opiniones de la Abogacía barcelonesa en materia profesional familiar y política. Anuario de Sociología y Psicología Jurídicas, 2, 105-150.

Balcells, J. (1978). Satisfacciones e insatisfacciones de la abogacía barcelonesa respecto del ejercicio profesional. Anuario de Sociología y Psicología Jurídicas, 5, 69-103.

⁸ Ídem nota 4.

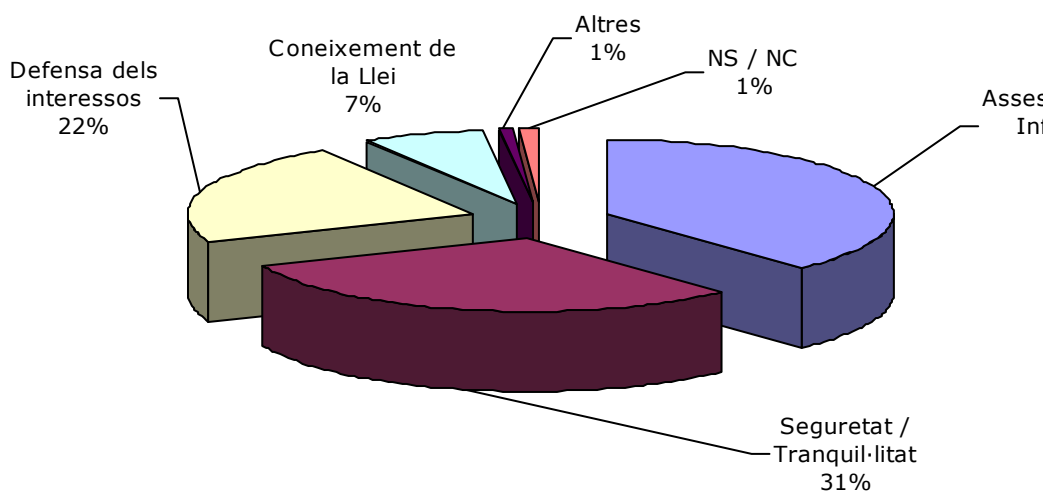
Percentatge de lletrats/des segons les associacions que genera la paraula "advocat/da"

Lluny dels percentatges de les dues respostes més freqüents, es troben les associacions amb la justícia o els judicis (15%), l'assessorament o l'ajuda (12%) i el Dret o les lleis (10%). Així doncs, més enllà de les respostes aplicables a qualsevol professió, ésser advocat/da està relacionat bàsicament amb tasques de defensa / mediació, anar a judicis i els serveis d'assessorament / ajuda.

La possibilitat de brindar assessorament és el principal benefici que els/les advocats/des perceben que ofereixen als seus clients (un 38%): gairebé 4 de cada 10 entrevistats/des ha expressat aquesta opinió. A aquest benefici segueixen la seguretat / tranquil·litat (31%), la defensa dels interessos (22%) i el coneixement de la llei (7%). En altres paraules, els dos principals beneficis que els/les advocats/des consideren donen als seus clients són una labor d'orientació — l'assessorament— i la inducció d'un estat emocional —fer que els/les clients puguin sentir-se segurs o tranquils/-les.

Percentatge de lletrats/des segons els beneficis percebuts que aporta un/a advocat/da als clients

2.2. Aspectes de la professió des de les perspectives d'advocats/des i clients

Per als/les advocats/des, hi ha diferències entre professionals i clients pel que fa al pes o la importància de certs aspectes de l'advocacia. La valoració d'uns elements pot canviar segons es pensi com a advocat/da o com algú/na que demana aquest servei. Els/les propis professionals veuen diferències entre el seu propi punt de vista i la percepció dels clients, principalment en tres aspectes:

- *Honestedat / Integritat / Ètica*. Aquest conjunt d'aspectes són més importants si els/les advocats/des es situen des de la perspectiva professional (69%) que no pas la del client (48%).
- *Coneixement / Professionalitat / Eficàcia*. Aquests tres elements són més valorats quan preval la perspectiva del client (47%) i no del/a advocat/da (28%).
- *Justícia*. La característica que enquadra el quefer d'advocats i advocades resulta més valorat des de la perspectiva del/a professional (10%) que la del client (4%).

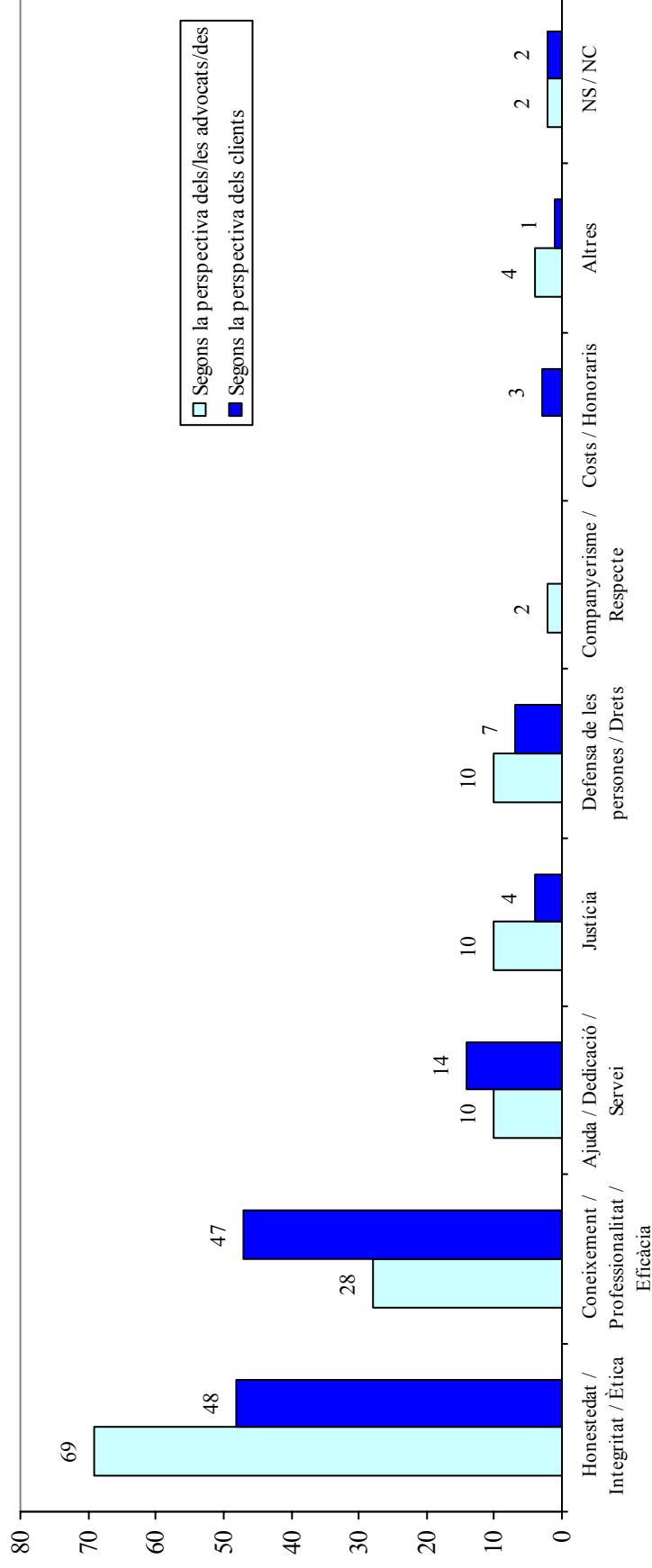
A més a més, cal advertir que un 3% dels/les professionals entrevistats/des consideren el tema dels costos / honoraris únicament d'interès per al client; el cas contrari s'observa al valorar el companyerisme / respecte, que només es percep important per a advocats/des —tot i el petit percentatge obtingut (2%).

2.3. Evolució percebuda de l'advocacia en el darrer quinquenni

La imbricació de l'exercici de l'advocacia en el teixit social comporta canvis en la valoració de determinats aspectes de la professió. Les Figures 10, 11 i 12 mostren com en els tres baròmetres del CGAE —anys 2003, 2005 i 2008— s'hi troben diferències en la percepció dels entrevistats. Aquestes diferències fan esment a: un conjunt de característiques de la professió; la centralitat d'advocats/des en la defensa dels ciutadans; i, la autoimatge dels/les lletrats/des.

La valoració de l'advocacia espanyola segons els criteris del CGAE mostra que:

Percentatge de lletrats/des segons aspectes valorats de la seva professió des de les perspectives dels/les advocats/des i els clients

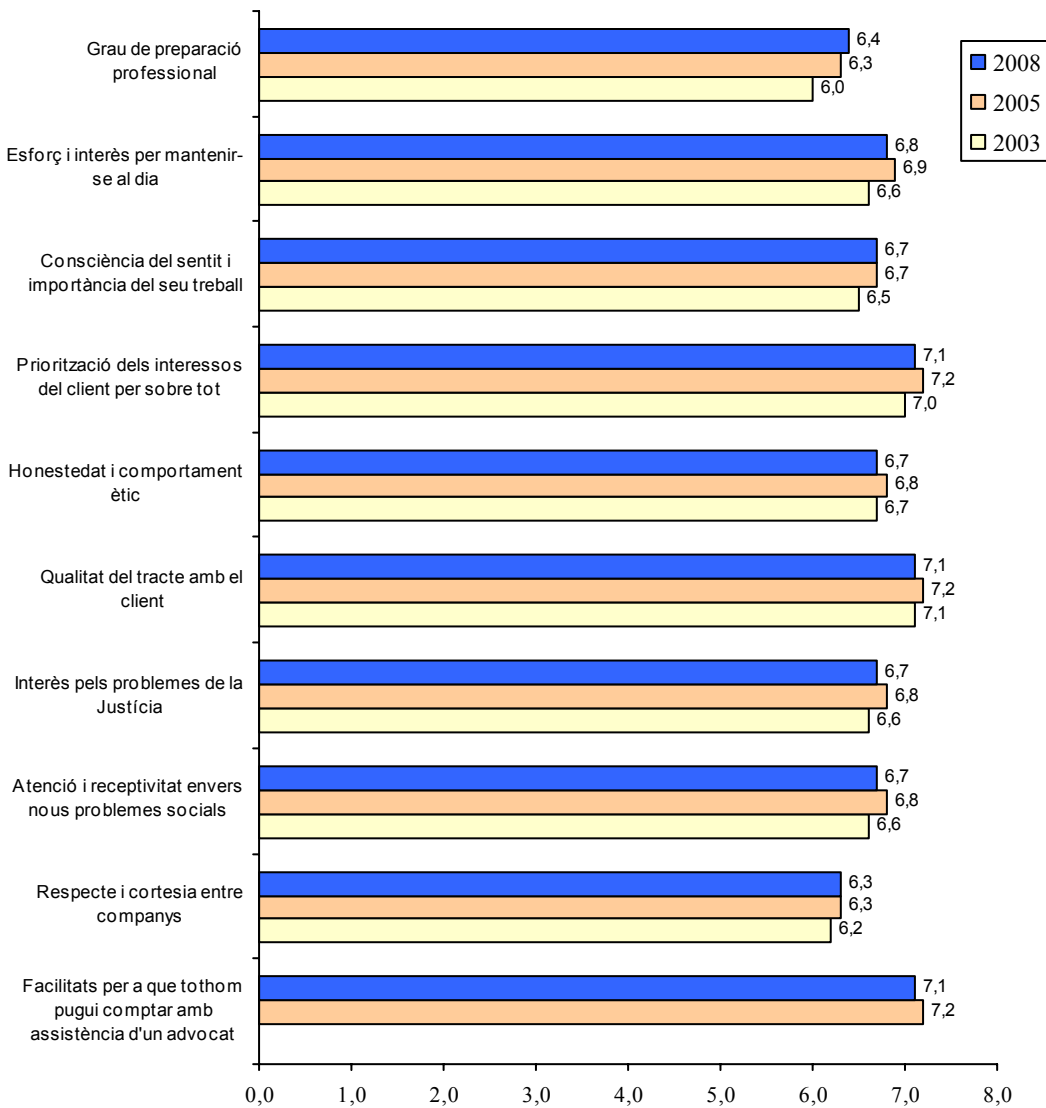

Nota. Cada valor es refereix al total d'entrevistats/des (les opcions no són pas mútuament excloents).

- Ha augmentat de manera progressiva la puntuació atorgada al grau de preparació professional (6,0 —2003; 6,3 —2005; i 6,4 —2008).
- En els dos darrers anys considerats —2005 i 2008— s'han mantingut constants les mitjanes de la consciència del sentit i importància del treball i el respecte i la cortesia entre companys/es (6,7 i 6,3 respectivament).

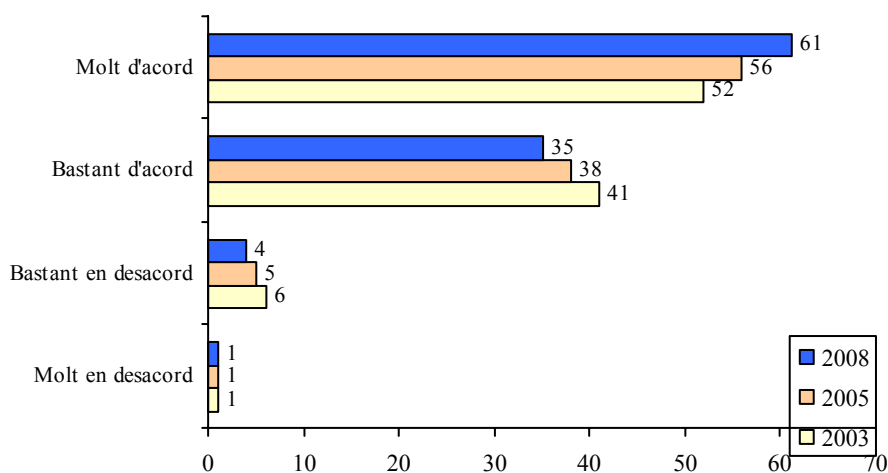
Valoració de l'advocacia espanyola durant els anys 2003, 2005 i 2008

- Entre 2005 / 2008 han disminuït les valoracions de: l'esforç i interès per mantenir-se al dia (6,9 / 6,8), la prioritització dels interessos del client per sobre tot (7,2 / 7,1), l'honestedat i el comportament ètic (6,8 / 6,7), la qualitat del tracte amb el client (7,2 / 7,1), l'interès pels problemes de la Justícia (6,8 / 6,7), l'atenció i receptivitat envers nous problemes socials (6,8 / 6,7) i les facilitats per a que tothom pugui comptar amb l'assistència d'un advocat (7,2 / 7,1 —aspecte no avaluat al 2003). Tot i les petites diferències observades, aquestes s'han de tenir en compte de cara a futurs estudis.

Pel que fa al rol dels/les advocats/des en la defensa dels drets i les llibertats dels ciutadans, és evident que la postura de les persones entrevistades ha prioritzat l'acord envers aquesta premissa.

Percentatge de lletrats/des segons la valoració del rol dels/les advocats/des en la defensa dels drets i les llibertats dels ciutadans (anys 2003, 2005 i 2008)

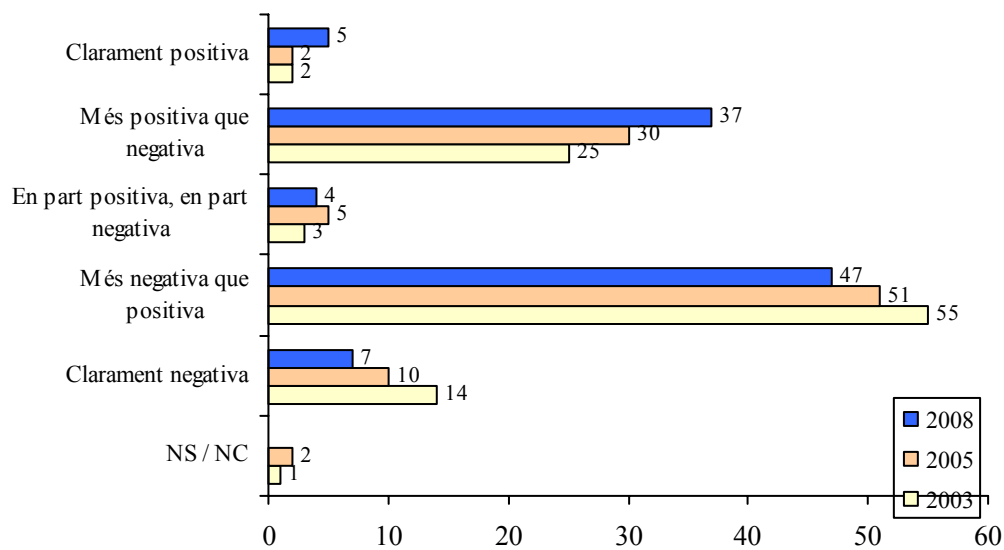

Tot i així, al llarg dels anys estudiats s'ha accentuat la postura d'advocats i advocades, en el sentit de què ha augmentat la proporció de professionals que estan molt d'acord amb l'esmentat rol; i conseqüentment, han disminuït els percentatges relatius a qui s'ha manifestat bastant en desacord i bastant d'acord. A més, s'han mantingut minsos i constants (1%) els percentatges referits a les persones que han expressat estar molt en desacord amb aquest rol dels/les advocats/des.

En relació amb la valoració de l'autoimatge dels/les advocats/des en la societat espanyola, cal remarcar dos fets:

- La tendència predominant ha estat la d'una imatge més negativa que positiva dels/les advocats/des en la societat espanyola, opinió la qual ha estat emesa pel 55% (2003), 51% (2005) i 47% (2008) dels professionals que han estat entrevistats.
- Tot i que pràcticament la meitat d'advocats/des considera que la societat els valora més negativa que positivament, es pot observar una disminució d'aquesta tendència; i recíprocament, un augment en els percentatges dels qui pensen que l'opinió de la societat sobre l'advocacia és més positiva que negativa: 25% (2003), 30% (2005) i 37% (2008).

Percentatge de lletrats/des segons la valoració de la imatge dels advocats en la societat espanyola (anys 2003, 2005 i 2008)

3. Consideracions finals

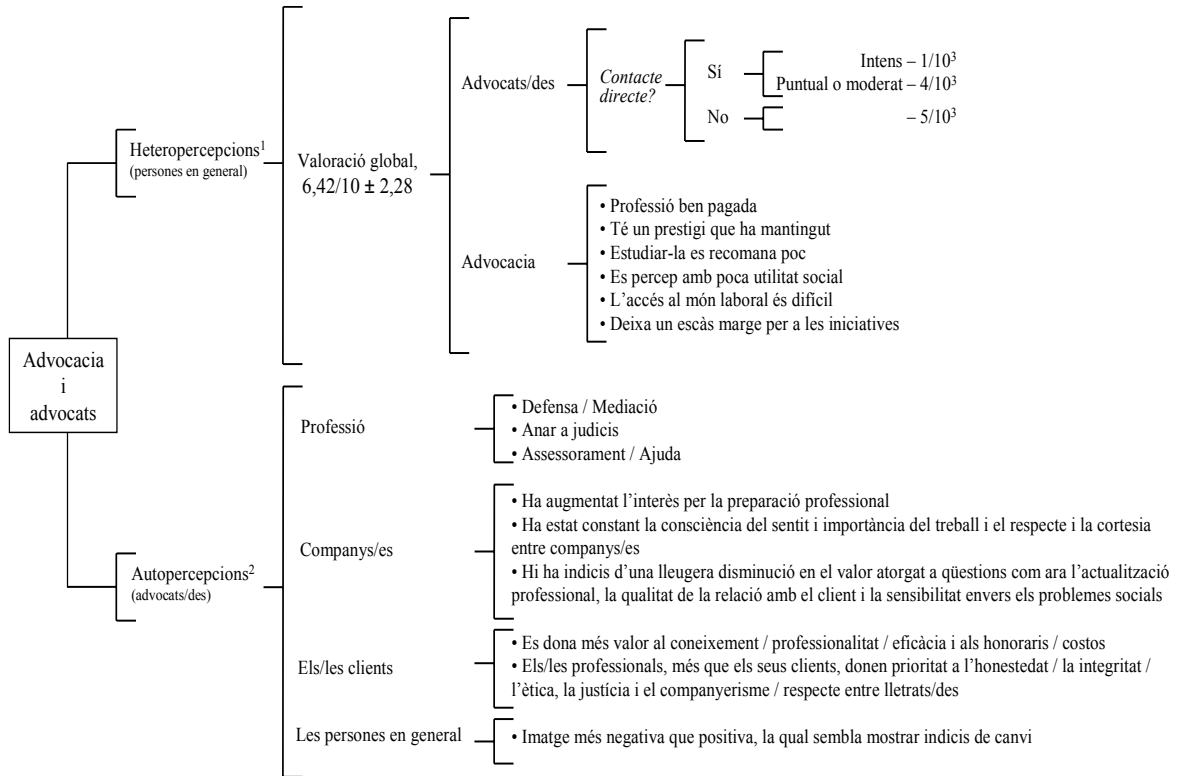
L'anàlisi conjunt dels estudis seleccionats del CIS i del CGAE ens ha permès distingir característiques i particularitats de les auto i les heteropercepcions de l'advocacia i els seus professionals. A partir d'aquesta distinció, es sintetitzen les dades més importants que, en conjunt, permeten esbrinar les imatges d'advocacia i advocats/des.

3.1. Heteropercepcions: com són vistos advocacia i advocats/des

Les heteropercepcions referides a l'advocacia i els/les advocades es poden resumir en dos aspectes: la valoració global de la professió, tenint en compte el contacte directe amb els/les lletrats/des; i, les característiques de l'advocacia percebudes per les persones. Per a tots dos aspectes —i segons el cas—, es fa referència a la proporció d'individus sobre un conjunt de 10 que comparteixen una determinada opinió.

- Sobre la valoració global de la professió tenim que:
  - L'advocacia obté una puntuació de 6,42 sobre una escala de 10, amb diferències de fins a 2,28 punts segons la persona enquestada. Aquests resultats posen de manifest una valoració regular i alhora dispar de la professió.
  - Les heteropercepcions de l'advocacia s'acompanyen de contacte directe amb aquests/es professionals només en 4 de cada 10 casos. La relació amb advocats/advocades és molt freqüent només per a 1 de cada 10 persones. Aquesta proporció d'1/10 és la mateixa dels qui no donen informació sobre els/les lletrats.
  - Quan hi ha hagut contacte directe amb els/les advocats, en 8 de 10 casos el tracte rebut es considera satisfactori o molt satisfactori.
- De les característiques percebudes sobre l'advocacia, i de més a menys freqüents s'hi troba que:
  - La meitat dels/les entrevistats/des considera que és una carrera ben pagada.
  - La professió destaca pel seu prestigi social general, característica la qual n'és senyalada per a 4 de cada 10 persones; aquesta proporció és la mateixa dels qui pensen que aquest prestigi s'ha mantingut al llarg dels anys. Tot i el seu prestigi, només 2 de cada 10 persones recomanarien estudiar Dret als seus fills i/o amics.
  - La utilitat social de l'advocacia només es destacada per 2 de 10 persones. A més a més, cal advertir que 4 de cada 10 entrevistats considera que el suport d'advocats i advocades és poc o gens fiable en el cas d'una dona que denuncia maltractaments de la seva parella o ex parella.
  - Tan sols 1 de cada 10 persones considera que els/les advocats/des tenen garantit l'accés al món laboral —la mateixa proporció dels qui pensen que aquests/es professionals estan ben formats.
  - Pel que fa al desenvolupament d'iniciatives personals vinculat a l'exercici professional, a l'advocacia n'és present només per a 1 de cada 20 persones.

Figura 13. Advocacia i advocats: aproximació a les seves imatges

¹ A partir del Centro de Investigaciones Sociológicas (CIS); "Barómetros" de juny de 2005 i desembre de 2006

² A partir del Consejo General de la Abogacía Española (CGAE), *La abogacía vista por los abogados. Tercer barómetro Interno de Opinión del C. G. A. E.* (2008)

³ Nombre de persones sobre un total de 10 (segons percentatges descrits al text)

3.2. Autopercepcions: mirall i reflex dels/les lletrats

En descriure i valorar la imatge que tenen de sí mateixos/es, els/les advocats/des fan una diferenciació entre característiques pròpiament assumides i d'altres que pensen els hi atribueixen les persones en general. Unes i altres característiques es poden comparar amb allò que recull el mirall dels/les lletrats amb el seu corresponent reflex.

- Advocats i advocades assumeixen que la seva professió està relacionada bàsicament amb tasques de defensa / mediació, anar a judicis i l'assessorament / l'ajuda. Per als professionals, aquest assessorament és el principal benefici que s'atorga al client, qui passa a sentir-se, en conseqüència, més tranquil i/o segur.
- En considerar la resta dels seus col·legues, els/les lletrats/des perceben que en els últims anys:
  - Ha augmentat l'interès per la preparació professional;
  - Ha estat constant la consciència del sentit i importància del treball i el respecte i la cortesia entre companys/es, i,

- Hi ha indicis d'una lleugera disminució en el valor atorgat a qüestions com ara l'actualització professional, la qualitat de la relació amb el client i la sensibilitat envers els problemes socials.
- El posicionament en el rol d'advocat/da o en el de client comporta diferències pel que fa a la importància concedida a certs elements de la professió:
  - Els/les professionals, més que els seus clients, donen prioritat a l'honestedat / la integritat / l'ètica, la justícia i el companyerisme / respecte entre lletrats/des.
  - Des de la perspectiva del client, es dona més valor al coneixement / professionalitat / eficàcia i als honoraris / costos, que des de la perspectiva de l'advocat/da.
- Finalment, 5 de cada 10 advocats/des pensen que la societat els valora més negativa que positivament, tot i que s'apunta a un canvi en aquesta percepció.

Significa tot això que, malgrat no donar-se valoracions massa allunyades entre el que pensa la societat dels advocats, del que pensen els advocats de sí mateixos; és precis encara posar un èmfasi especial en el coneixement de la tasca que realitza l'advocacia en la defensa de l'interès del ciutadà i en fer prevaldre el seu dret i també treballar seriosament per millorar la puntuació obtinguda.

Cal recordar que l'advocat és el defensor i assessor d'una part i la relació de confiança entre ambdós, és fonamental. Es tracta per tant d'una actuació que ha de tenir la característica de la parcialitat i és aquesta un dels elements que distingeixen a l'advocat del jutge, a qui se li demana imparcialitat.

Però l'advocat també pot realitzar una actuació més imparcial quan intervé des de la funció medidora o negociadora, així com quan actua des de la vessant preventiva.

Ara bé, la imatge de l'advocat ve associada en la majoria d'ocasions amb la idea del plet i conflicte judicial. La valoració que es fa dels advocats, per tant, és deutora en molt bona part de la valoració que es fa del funcionament de l'administració de justícia en general.

Com s'ha pogut comprovar del resum que s'ha fet dels diferents estudis d'opinió, jutges i advocats reben puntuacions molt similars i properes.

Per això és fonamental, com s'ha insistit en moltes ocasions des d'aquest Col·legi d'Advocats de Barcelona, la col·laboració i coordinació impecable entre els diferents intervinents del sistema de justícia, per millorar-lo, sense dubte com objectiu prioritari pensant en qui és el beneficiari, que no és un altre que la societat sencera i en el seu conjunt; però també, per què la millora en el funcionament d'aquest servei públic redundarà en benefici de la consideració que els ciutadans tenen dels advocats i de la resta de professionals del dret.

I també cal insistir fortament en la tasca preventiva que hem comentat anteriorment; ja que evitar la judicialització de qualsevol conflicte és clau per construir una societat sana.

4. Fitxa tècnica

Òrgan responsable: Secretaria General Tècnica (SGT) de l'II·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB).

Anàlisi de la informació: José Vicente Pestana

Univers: BARÒMETRE CIS 2005-DESEMBRE / Població espanyola de tots dos sexes amb 18 anys i més; BARÒMETRE CIS 2006-JUNY / Població espanyola de tots dos sexes amb 18 anys i més; TERCER BARÒMETRE D'OPINIÓ DEL CGAE / Advocats col·legiats exercents a l'Estat Espanyol.

Mostra: BARÒMETRE CIS 2005-DESEMBRE / 2.491 entrevistats/des, seleccionats/des d'acord amb un procediment polietàpic i estratificat per conglomerats, segons províncies i municipis; BARÒMETRE CIS 2006-JUNY / 2.478 entrevistats/des, seleccionats/des d'acord amb un procediment polietàpic i estratificat per conglomerats, segons províncies i municipis; TERCER BARÒMETRE D'OPINIÓ DEL CGAE / 3.492 advocats/des exercents, distribuïts/des de forma no proporcional per Comunitats Autònomes.

Forma de recollida de la informació: BARÒMETRE CIS 2005-DESEMBRE I 2006-JUNY / Dades disponibles en línia en la plana d'Internet del *Centro de Investigaciones Sociológicas* (<http://www.cis.es>); TERCER BARÒMETRE D'OPINIÓ DEL CGAE / Resultats globals de *La abogacía vista por los abogados. Tercer Barómetro Interno de Opinión del C. G. A. E.* (maig de 2008) —disponible en la xarxa.

Professionals de l'Advocacia de l'ICAB.
Universitats de procedència i estudis de
formació contínua a la seu col·legial.

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

PROFESSIONALS DE L'ADVOCACIA A L'ICAB UNIVERSITATS DE PROCEDÈNCIA I ESTUDIS DE FORMACIÓ CONTÍNUA A LA SEU COL·LEGIAL

La base de l'exercici d'una professió és la formació rebuda en una carrera; però aquesta és un inici tan sols: per a l'assoliment de competències en el món laboral, cal complementar els estudis de llicenciatura amb altres orientats —des de i envers— les exigències del mercat i, en un sentit més general, les demandes de la societat.

La formació d'un advocat, ha estat una preocupació essencial dels Col·legis d'Advocats. Des del primer congrés de l'Advocacia Espanyola celebrat l'any 1917, en tots i cadascun dels congressos celebrats, aquest tema ha ocupat bona part de les reflexions i autoexigències de la pròpia advocacia.

Pel que fa als professionals col·legiats de l'ICAB, descriure les característiques observades tant en els estudis universitaris com en la formació contínua del propi Col·legi, esdevé llavors en una oportunitat per copsar l'estat actual d'una part de la formació dels col·legiats, i alhora valorar possibles tendències futures.

L'anàlisi que es fa ens aquestes pàgines, ens parlen d'uns professionals fortament preocupats per la seva pròpia formació. Una formació que no finalitza mai, atès que les modificacions legislatives i la jurisprudència obliguen a una permanent actualització i aprofundiment, i conformen una advocacia dinàmica.

Ens parlen també d'una necessària i ara ja, imprescindible col·laboració entre l'àmbit universitari i els col·legis d'advocats atesa la nova Llei d'accés a les Professions d'Advocat i Procurador (Llei 34/2006 de 30 d'octubre)

Malgrat que en aquestes pàgines només es farà una anàlisi detallada de la formació continuada, cal tenir en compte que, com es descriu a la primera part de l'Informe sobre la Justícia 2008, l'ICAB també abasta la formació inicial, la formació bàsica i la formació especialitzada.

1. La llicenciatura en Dret entre 1998-2006 d'un grup d'universitats catalanes

Els estudis universitaris de Dret formen part de l'oferta de 57 institucions de l'Estat Espanyol (44 de titularitat pública i 13 de privada), segons dades de l'*Instituto Nacional de Estadística* per a 2007 (cf. <http://www.ine.es>). D'aquestes 57, s'hi troba el gruix de col·legiats de l'ICAB en les següents 9 institucions catalanes: Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Ramon Llull, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Rovira i Virgili, Universitat Internacional de Catalunya i Universitat Oberta de Catalunya¹.

En aquestes 9 institucions hi han hagut 13.521 llicenciats/des en Dret entre 1998 i 2006. A més de l'any de llicenciatura, el sexe i la universitat on s'ha obtingut la titulació permeten destacar tres qüestions:

- Pel que fa a l'any de la llicenciatura, cal advertir un *descens progressiu del nombre de llicenciats/des en Dret*:
  - Al llarg dels nou anys considerats, s'ha passat dels 2.136 llicenciats/des en 6 universitats de 1998, als 1.245 de 2006, provinents de les esmentades 9 institucions. Dit en altres paraules: l'oferta de centres que

---

¹ Veure: Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (2007), *Informe ICAB Any 2007*, pp. 20-22.

tenen al Dret entre les seves titulacions ha augmentat, però ha baixat el nombre de llicenciats/des.

- No obstant, s'ha de destacar una excepció; l'any 2003 van augmentar els llicenciats en 130 (en relació amb les dades del 2002). Rere aquest fet puntual, ha estat evident l'esmentada tendència a la baixa.
- Respecte de la variable sexe, s'ha anat consolidant *el predomini de les dones en relació amb els homes*:
- En 8 de les 9 institucions hi ha hagut més llicenciades que no pas llicenciats. L'excepció a aquesta tendència es troba fonamentalment a la Universitat Oberta de Catalunya, que ha tingut més homes que dones en les seves promocions (tret de l'any 2001).
  - Tanmateix, a la Universitat Internacional de Catalunya hi ha hagut anys que mostren paritat entre homes i dones (any 2001), o bé més llicenciats que llicenciades (any 2006).

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Informe sobre la Justícia

Taula 1. Nombre de llicenciats en Dret entre 1998 i 2006 segons universitat i sexe

Universitats		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Total
Universitat de Barcelona	Homes	412	338	263	238	227	246	242	196	180	2.162
	Dones	729	540	484	384	413	444	322	315	270	3.631
	Total	1.141	878	747	622	640	690	624	511	450	5.853
Universitat Autònoma de Barcelona	Homes	154	144	108	113	120	114	106	87	60	946
	Dones	269	224	231	254	169	198	203	172	141	1.720
	Total	423	368	339	367	289	312	309	259	201	2.666
Universitat Pompeu Fabra	Homes	64	54	62	78	72	69	80	79	57	558
	Dones	147	162	165	165	149	148	160	166	133	1.262
	Total	211	216	227	243	221	217	240	245	190	1.820
Universitat Ramon Llull	Homes	—	36	26	16	15	18	22	19	6	152
	Dones	—	26	53	27	38	32	31	43	13	250
	Total	—	62	79	43	53	50	53	62	19	402
Universitat de Girona	Homes	57	47	56	31	26	39	20	19	23	295
	Dones	87	84	81	71	53	65	55	43	45	539
	Total	144	131	137	102	79	104	75	62	68	834
Universitat de Lleida	Homes	51	51	30	36	45	27	22	17	17	279
	Dones	105	77	84	54	63	62	50	43	30	538
	Total	156	128	114	90	108	89	72	60	47	817
Universitat Rovira i Virgili	Homes	25	31	27	29	29	26	32	21	26	220
	Dones	36	45	41	41	74	60	49	37	49	383
	Total	61	76	68	70	103	86	81	58	75	603
Universitat Internacional de Catalunya	Homes	—	11	11	10	11	15	13	5	5	76
	Dones	—	21	22	10	18	18	23	13	3	125
	Total	—	32	33	20	29	33	36	18	8	201
Universitat Oberta de Catalunya	Homes	—	—	35	2	15	59	31	72	135	214
	Dones	—	—	18	3	5	32	19	34	52	111
	Total	—	—	53	5	20	91	50	106	187	325
Totals generals		2.136	1.891	1.797	1.562	1.542	1.672	1.540	1.381	1.245	13.521

- A més, a les universitats estudiades es veu una certa *estabilitat en relació amb el lloc que cadascuna de les institucions ocupa en el conjunt* —per la seva aportació de llicenciats/des en Dret:
  - En el període considerat, els 3 primers llocs han estat ocupats sempre per la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra. Entre 1998-2006, d'aquestes institucions han sortit 10.339 llicenciats/des, equivalents al 76,32% del total registrat. En els llocs quart, cinquè i sisè s'han anat alternant la Universitat de Girona, la Universitat de Lleida i la Universitat Rovira i Virgili.
  - De la resta d'institucions (Universitat Ramon Llull, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat Internacional de Catalunya), cal destacar que als darrers 2 anys considerats ha estat la Universitat Oberta de Catalunya la quarta en importància pel nombre de llicenciats/des en Dret.

2. La incorporació a l'ICAB de llicenciats/des en Dret (1998-2006)

En el context de l'ICAB, les dades descrites en l'apartat precedent permeten fer dues anàlisis. En primer lloc, valorar els col·legiats de l'ICAB d'acord amb les pautes considerades abans —any de llicenciatura, universitat i sexe. En segon lloc, establir la proporció existent entre les dades generals i les col·legials; en extreure la proporció de llicenciats/des que s'han donat d'alta a l'ICAB, es pot fer una aproximació empírica de la relació entre la sortida de la Facultat i l'ingrés al món professional.

2.1. Presència a l'ICAB de llicenciats/des d'universitats catalanes (1998-2006)

En analitzar la situació de les universitats catalanes seleccionades, i d'acord amb el nombre de col·legiats/des en exercici que hi havia a l'ICAB amb data 31/12/2007, es comproven algunes de les tendències generals, i alhora es posen de manifest particularitats que cal comentar:

- Al llarg dels anys considerats, s'han anat *alternant augments i descensos del nombre de nous col·legiats, tot i la tendència a la baixa* present des de l'any 2003:
  - Rere un descens del nombre de nous col·legiats/des a l'any 1999 en relació amb l'anterior, a l'any 2000 va haver una pujada de poc més d'un centenar de lletrats/des. A l'any 2002 es veu un altre augment, segons el qual, de les universitats estudiades es col·legien a l'ICAB 591 col·legiats/des exercents.
  - Entre 2003 i 2004 la diferència en el nombre de nous col·legiats és tan sols de 20, però entre 2004 i 2005 la baixa observada n'és de 82. Per a 2006, de les universitats considerades hi ha 293 llicenciats/des que es col·legien com a exercents al Col·legi (129 menys que a l'any anterior²).
- Pel que fa a la variable sexe, *les dones confirmen la seva majoria en relació amb els homes*:

---

² Cal advertir que les dades dels últims anys aviat podrien variar; un 40,2% de llicenciats/des tendeix a col·legiar-se passats 2 i més anys de l'obtenció de la seva titulació: cf. Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (2007), *Informe ICAB Any 2007*, pp. 24-27.

- Del total de 4.336 col·legiats/des, segons les institucions considerades, hi ha més llicenciades que llicenciats en 7 de les 9 universitats; tan sols la Universitat Oberta de Catalunya (63 homes i 21 dones) i la Universitat de Lleida (32 homes i 30 dones) són l'excepció d'aquesta tendència.
  - En ocasions, el predomini d'un sexe o l'altre entre el total de col·legiats/des d'una mateixa institució no ha estat pas una tendència regular. Aquest és el cas de la Universitat de Girona, la Universitat Ramon Llull, la Universitat de Lleida i la Universitat Internacional de Catalunya; en les dades d'aquestes universitats es poden distingir anys en què, efectivament, les dones són majoria que els homes, i també altres moments en que ha ocorregut el contrari.
- A més a més, s'hi veu una certa *irregularitat pel que fa a la importància de cada universitat en el conjunt de les institucions* —i. e., la seva "aportació" a l'ICAB de llicenciats/des en Dret:
- Les 3 universitats més importants en relació al nombre de llicenciats/des que s'han col·legiat coincideix amb la tendència general. Així doncs, al llarg del període considerat, aquest ordre ha estat encapçalat per la Universitat de Barcelona, seguida per la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat Pompeu Fabra.
  - Els llocs corresponents a la quarta, cinquena i sisena posicions han estat repartits fonamental —que no exclusivament— entre la Universitat de Girona, la Universitat de Lleida i la Universitat Rovira i Virgili.
  - De les institucions restants, cal advertir el protagonisme que ha anat guanyant la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Tal com s'ha observat al valorar les tendències generals, en els anys 2005 i 2006 aquesta institució ha estat la quarta pel que fa al nombre de llicenciats/des que s'han donat d'alta a l'ICAB com a exercents. Per a més precisió: consten a la base de dades del Col·legi 50 advocats/des amb titulació a la UOC l'any 2004, poc més del doble en el 2005 (106), i 187 professionals llicenciats/des al 2006.

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Informe sobre la Justícia

Taula 2. Nombre d'advocats d'alta a l'ICAB (a data 31/12/2007) amb titulació entre 1998 i 2006 segons sexe i universitat

Universitats		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Total
Universitat de Barcelona	Homes	148	124	128	114	129	97	105	88	70	1.003
	Dones	179	143	205	149	178	187	148	118	95	1.402
	Total	327	267	333	263	307	284	253	206	165	2.405
Universitat Autònoma de Barcelona	Homes	32	31	29	28	30	28	32	25	12	247
	Dones	48	28	43	46	56	36	47	33	26	363
	Total	80	59	72	74	86	64	79	58	38	610
Universitat Pompeu Fabra	Homes	21	25	26	37	44	31	27	30	13	254
	Dones	41	49	45	83	77	66	66	54	25	506
	Total	62	74	71	120	121	97	93	84	38	760
Universitat Ramon Llull	Homes	—	16	18	8	10	16	13	8	6	95
	Dones	—	6	21	13	25	20	13	24	12	134
	Total	—	22	39	21	35	36	26	32	18	229
Universitat de Girona	Homes	7	2	6	8	4	2	1	0	4	34
	Dones	6	5	12	7	1	9	3	2	1	46
	Total	13	7	18	15	5	11	4	2	5	80
Universitat de Lleida	Homes	4	5	3	4	7	2	3	2	2	32
	Dones	4	1	7	3	4	6	2	2	1	30
	Total	8	6	10	7	11	8	5	4	3	62
Universitat Rovira i Virgili	Homes	0	0	2	3	2	1	2	3	1	14
	Dones	1	3	3	3	6	3	2	0	0	21
	Total	1	3	5	6	8	4	4	3	1	35
Universitat Internacional de Catalunya	Homes	—	0	4	3	3	4	9	3	3	29
	Dones	—	1	5	5	9	8	6	8	0	42
	Total	—	1	9	8	12	12	15	11	3	71
Universitat Oberta de Catalunya	Homes	—	—	1	—	4	7	18	16	17	63
	Dones	—	—	0	—	2	1	7	6	5	21
	Total	—	—	1	—	6	8	25	22	22	84
Totals generals		491	439	558	514	591	524	504	422	293	4.336

2.2. Relació entre les dades generals i les col·legials. Els/les llicenciats/des d'universitats catalanes (1998-2006)

Las xifres descrites fins aquest punt s'han de complementar amb els percentatges que resulten de les dades de les Taules 1 i 2. Aquests percentatges —que figuren a la Taula 3— fan possible descriure la proporció de llicenciats que, a data 31/12/2007, són col·legiats/des exercent a l'ICAB. Com a característiques principals d'aquestes proporcions hi trobem:

- En primer lloc, la situació de *l'ICAB com a col·legi professional que ha captat una tercera part de les persones que s'han llicenciat en Dret* entre 1998-2006 a les principals universitats catalanes.
  - Per al període considerat, s'ha col·legiat a l'ICAB un 32,07% del total de llicenciats/des en Dret de les universitats catalanes seleccionades.
  - Aquesta dada, però, ha anat variant segons l'any de la titulació. Dels/les llicenciat/des al 1998, l'ICAB no més en té col·legiats/des vora d'una cinquena part (22,99%). Aquesta proporció s'ha anat incrementant fins al punt de què, de l'any 2002, hi ha un 38,33% d'exercent inscrits a l'ICAB. Per a l'any 2006 aquesta proporció s'ha reduït fins al 23,53%³.
- En segon lloc, *la captació per part de l'ICAB de més homes que dones* de les diferents universitats considerades:
  - Tot i que en les dades generals i les col·legials les dones són numèricament superior als homes, en la proporció entre unes i altres xifres es veu que a l'ICAB s'han tendit a col·legiar més els llicenciats que no pas les llicenciades durant el període estudiat.
  - Les excepcions a aquesta tendència es troben principalment en les dades de la Universitat Internacional de Catalunya, la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat de Girona.
- En tercer lloc, cal destacar les *dinàmiques en la importància de les universitats, pel que fa a la proporció de llicenciats/des que es col·legien*:
  - La Universitat de Barcelona sobresurt per la seva estabilitat en el conjunt, dintre del qual s'ha mantingut fonamentalment en el tercer lloc.
  - La Universitat Ramon Llull s'ha consolidat com la més important de totes, car gairebé 6 de 10 de seus llicenciats/des s'ha acabat donant d'alta a l'ICAB.
  - Tot i el seu quart lloc en el conjunt, s'ha d'advertir la importància que ha anat adquirint la Universitat Internacional de Catalunya en els últims 3 anys. La tendència contrària s'hi observa en el cas de la Universitat Pompeu Fabra; tot i ocupar el segon lloc en les dades generals, ha anat disminuint la seva importància en els últims 3 anys considerats.

---

³ Ídem nota precedent.

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Informe sobre la Justícia

Taula 3. Percentatge d'advocats/des d'alta a l'ICAB (31/12/2007) del total de llicenciats en Dret entre 1998-2006 segons universitat i sexe

Universitats		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Total
Universitat de Barcelona	Homes	35,92	36,69	48,67	47,90	56,83	39,43	43,39	44,90	38,89	46,39
	Dones	24,55	26,48	42,36	38,80	43,10	42,12	45,96	37,46	35,19	38,61
	Total	28,66	30,41	44,58	42,28	47,97	41,16	40,54	40,31	36,67	41,09
Universitat Autònoma de Barcelona	Homes	20,78	21,53	26,85	24,78	25,00	24,56	30,19	28,74	20,00	26,11
	Dones	17,84	12,50	18,61	18,11	33,14	18,18	23,15	19,19	18,44	21,10
	Total	18,91	16,03	21,24	20,16	29,76	20,51	25,57	22,39	18,91	22,88
Universitat Pompeu Fabra	Homes	32,81	46,30	41,94	47,44	61,11	44,93	33,75	37,97	22,81	45,52
	Dones	27,89	30,25	27,27	50,30	51,68	44,59	41,25	32,53	18,80	40,10
	Total	29,38	34,26	31,28	49,38	54,75	44,70	38,75	34,29	20,00	41,76
Universitat Ramon Llull	Homes	—	44,44	69,23	50,00	66,67	88,89	59,09	42,11	100,00	62,50
	Dones	—	23,08	39,62	48,15	65,79	62,50	41,94	55,81	92,31	53,60
	Total	—	35,48	49,37	48,84	66,04	72,00	49,06	51,61	94,74	56,97
Universitat de Girona	Homes	12,28	4,26	10,71	25,81	15,38	5,13	5,00	0,00	17,39	11,53
	Dones	6,90	5,95	14,81	9,86	1,89	13,85	5,45	4,65	2,22	8,53
	Total	9,03	5,34	13,14	14,71	6,33	10,58	5,33	3,23	7,35	9,59
Universitat de Lleida	Homes	7,84	9,80	10,00	11,11	15,56	7,41	13,64	11,76	11,76	11,47
	Dones	3,81	1,30	8,33	5,56	6,35	9,68	4,00	4,65	3,33	5,58
	Total	5,13	4,69	8,77	7,78	10,19	8,99	6,94	6,67	6,38	7,59
Universitat Rovira i Virgili	Homes	0,00	0,00	7,41	10,34	6,90	3,85	6,25	14,29	3,85	6,36
	Dones	2,78	6,67	7,32	7,32	8,11	5,00	4,08	0,00	0,00	5,48
	Total	1,64	3,95	7,35	8,57	7,77	4,65	4,94	5,17	1,33	5,80
Universitat Internacional de Catalunya	Homes	—	0,00	36,36	30,00	27,27	26,67	69,23	60,00	60,00	38,16
	Dones	—	4,76	22,73	50,00	50,00	44,44	26,09	61,54	0,00	33,60
	Total	—	3,13	27,27	40,00	41,38	36,36	41,67	61,11	37,50	35,32
Universitat Oberta de Catalunya	Homes	—	—	2,86	—	26,67	11,86	58,06	22,22	12,59	29,44
	Dones	—	—	0,00	—	40,00	3,13	36,84	17,65	9,62	18,92
	Total	—	—	1,89	—	30,00	8,79	50,00	20,75	11,76	25,85
Totals generals		22,99	23,22	31,05	32,91	38,33	31,34	32,73	30,56	23,53	32,07

3. La formació contínua a l'ICAB durant 2006-2007

La formació contínua a l'II·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona és un dels pilars on hi rau l'interès de la institució per l'especialització dels seus col·legiats. Una anàlisi de les principals característiques dels participants d'aquesta formació, permet una primera aproximació al perfil dels professionals interessats en aprofundir en el seu coneixement del Dret.

Per dur a terme aquesta anàlisi, es fa ús d'una part de les dades generals de la formació contínua impartida a l'ICAB durant el curs 2006-2007. En concret, s'han considerat només les dades dels/les col·legiats/des a l'ICAB; tanmateix, s'han evitat les distorsions degudes a la repetició d'un curs al llarg del període considerat o d'una persona en la mateixa activitat. A més a més, en tractar el contingut dels cursos, s'ha preferit la denominació segons entitat organitzadora, la qual cosa resulta més propera als àmbits de coneixement del Dret, i a la vegada afavoreix una síntesi de la informació treballada.

Les dades seleccionades han estat objecte d'un tractament descriptiu i un altre inferencial. En el primer cas, es comenten les tendències generals dintre del conjunt (percentatges, mitjanes o desviacions típiques —segons pertoca); per la seva part, el tractament inferencial considera proves de contrast per determinar relacions significatives (o no) segons els corresponents nivells acceptats en ciències socials — $p < ,050$.

Cal a més tenir en compte, que en aquest estudi només s'analitzen les dades resultants del que s'ha considerat com a formació continuada, sense perjudici que com s'ha analitzat en la primera part de l'Informe de la Justícia 2008, el Col·legi d'Advocats de Barcelona ofereix també altres modalitats com són la formació inicial, la formació bàsica i la formació especialitzada.

En aquest sentit, la formació continuada es realitza, fonamentalment, a iniciativa de la Comissió de Cultura subdividida al seu torn, en diferents seccions per les diferents branques d'especialització jurídica; sense perjudici que altres comissions col·legials com, per exemple, la comissió del torn d'ofici, també són fortament actives en l'àmbit formatiu.

3.1. Característiques generals dels cursos

Durant el període 2006-2007 l'oferta de cursos de formació contínua a l'ICAB es va concretar en 56 activitats. Les dades relatives a nombre de cursos, d'hores de formació i d'alumnes, mostren que:

- Les seccions de Dret Administratiu, Civil i Lingüístic destaquen com les que han organitzat més cursos:
  - En cada cas, han estat 6 (que representen un 10,7% de l'oferta estudiada).
  - A aquestes, segueixen les seccions de Dret Laboral, Mercantil i Penal (cadascuna amb 4 cursos, equivalents a un 7,1% del total).
- En relació amb el nombre d'hores impartides, també es destacable la formació impartida per la Comissió de Cultura en el seu conjunt i que consisteix en formació no directament vinculada a una especialització determinada, sinó de caire més general ($M = 54,00$; $DT = 65,05$):
  - Altres seccions de les quals es pot fer esment són les de Dret Penal i Dret Laboral. Els 3 cursos de l'àmbit penal van tenir una $M = 18,25$ i una $DT = 19,25$, i els 4 de l'àmbit laboral una $M = 21,50$ i $DT = 13,89$.

En cada cas, els valors obeeixen a la diversitat entre els cursos organitzats des d'una mateixa secció.

Taula 4. Cursos de formació contínua a l'ICAB per a 2006-2007 segons entitat organitzadora

Entitat	Títol del curs
<i>Comissió de Cultura</i>	Prova pericial cal·ligràfica
	Secretariat jurídic
<i>Secció de Dret Administratiu</i>	Dret administratiu (SRP-07)
	Expropiació forçosa
	Llei del sòl estatal. Un primer avanç
	Reglament de la Llei d'urbanisme: aspectes pràctics
	Procediment administratiu
<i>Secció de Dret Ambiental</i>	Urbanisme
	Introducció al Dret ambiental
<i>Secció de Dret Civil</i>	Dret ambiental. Vectors ambientals: aigües, residus i atmosfera
	Dret de successions (bàsic)
<i>Secció de Dret Concursal</i>	Prova civil
	Dret civil (SRP-07)
	Reforma hipotecària
	Dret de successions (avançat)
	Arrendaments urbans
	Jornades concursals
<i>Secció de Dret de Circulació</i>	Medicina forense en accidents de trànsit
<i>Secció de Dret de la Propietat Industrial</i>	Protecció de la participació en el mercat: Propietat industrial i competència deslleial
<i>Secció de Dret d'Informàtica i Noves Tecnologies</i>	Aprofundiment en els aspectes tècnics de la LOPD i el reglament de mesures de seguretat
<i>Secció de Dret Fiscal i Financer</i>	Gestió fiscal de l'advocat
	Inspecció i impugnació dels tributs
<i>Secció de Dret Internacional i Comunitari</i>	Dret processal comunitari I-II-III
	Dret comunitari i internacional dels negocis
<i>Secció de Dret Laboral</i>	Contractació laboral
	Dret laboral (SRP-07)
	Seguretat social
	El procés laboral
<i>Secció de Dret Lingüístic</i>	Català suficient nivell C
	Llenguatge jurídic administratiu
	Llenguatge jurídic laboral
	Llenguatge jurídic civil
	Llenguatge jurídic penal
<i>Secció de Dret Marítim</i>	Llenguatge jurídic genèric
	Dret marítim (bàsic)
	Dret del transport terrestre
	Règim sancionador del transport terrestre

Taula 4 (continuació). Cursos de formació contínua a l'ICAB per a 2006-2007 segons entitat organitzadora

Entitat	Títol del curs
<i>Secció de Dret Matrimonial i Família</i>	Dret matrimonial i de família (SRP-07)
	Tractament fiscal del matrimoni i de les unions estables de parella i la seva ruptura
<i>Secció de Dret Mercantil</i>	Dret mercantil (SRP-07)
	Reforma mercantil en matèria comptable: novetats jurídiques i comptables
	Responsabilitat dels administradors de societats mercantils
<i>Secció de Dret Penal</i>	Societats professionals (jornades)
	Dret penal (SRP-07)
	L'escena del crim
	Procediment abreujat i procediment urgent
<i>Secció de Dret Processal</i>	Provàtica. La prova en el procés penal
	Processal pràctica: audiència prèvia
	Processal pràctica: judici monitori
	Processal pràctica: judici verbal

Secció de Dret Sanitari	Dret sanitari
	Dret farmacèutic
	Medicina legal i forense per a juristes
Comissió del Torn d'Ofici	Especialització lletrada en la jurisdicció de menors
	Especialització sobre violència domèstica
	Estrangeria (general)

Taula 5. Formació contínua a l'ICAB 2006-2007. Nombre de cursos, hores i alumnes segons entitat organitzadora

Entitat organitzadora	N	%	Hores				Alumnes			
			Mín.	Màx.	M	DT	Mín.	Màx.	M	DT
Secció de Dret Administratiu	6	10,7	4	38	15,00	14,24	34	176	89,33	47,39
Secció de Dret Civil	6	10,7	4	32	17,17	10,01	51	257	125,67	91,79
Secció de Dret Lingüístic	6	10,7	8	40	13,33	13,06	41	100	66,67	22,37
Secció de Dret Laboral	4	7,1	4	38	21,50	13,89	33	118	61,25	38,95
Secció de Dret Mercantil	4	7,1	3	21	8,75	8,34	31	233	131,75	82,54
Secció de Dret Penal	4	7,1	3	44	18,25	19,25	44	96	65,5	21,99
Secció de Dret Marítim	3	5,4	4	16	10,00	6,00	14	28	21,67	7,09
Secció de Dret Processal	3	5,4	4	4	4,00	—	75	94	86,67	10,21
Secció de Dret Sanitari	3	5,4	12	36	24,67	12,05	19	43	30,33	12,05
Comissió del Torn d'Ofici	3	5,4	16	32	22,67	8,32	172	319	240,33	74,04

Taula 5. Formació contínua a l'ICAB 2006-2007. Nombre de cursos, hores i alumnes segons entitat organitzadora

Entitat organitzadora	N	%	Hores				Alumnes			
			Mín.	Màx.	M	DT	Mín.	Màx.	M	DT
Secció de Dret Ambiental	2	3,6	14	14	14,00	—	38	39	38,50	0,70
Secció de Dret Fiscal i Financer	2	3,6	14	18	16,00	2,82	40	56	48,00	11,31
Secció de Dret Internacional i Comunitari	2	3,6	3	42	22,50	27,57	35	41	38,00	4,24
Secció de Dret Matrimonial i Família	2	3,6	4	8	6,00	2,82	131	198	164,50	47,37
Secció de Dret Concursal	1	1,8	9	9	9,00	—	101	101	101,00	—
Secció de Dret de Circulació	1	1,8	26	26	26,00	—	39	39	39,00	—
Secció de Dret de la Propietat Industrial	1	1,8	18	18	18,00	—	54	54	54,00	—
Secció de Dret d'Informàtica i Noves Tecnologies	1	1,8	8	8	8,00	—	29	29	29,00	—

Nota. Les mitjanes (M) del nombre d'alumnes segons entitat organitzadora són significatives per a una $p < ,007$.

- El nombre de persones inscrites als cursos oferts per les diferents entitats de l'ICAB mostres tendències significatives (per a una $p < ,007$).
  - Els valors més elevats corresponen al Torn d'Ofici ($M = 240,33$; $DT = 74,04$), seguit de les seccions de Dret Matrimonial i Família ($M = 164,50$; $DT = 47,37$), Mercantil ($M = 131,75$; $DT = 82,54$) i Civil ($M = 125,67$; $DT = 91,79$).
  - Destacar, a més, que en el cas de l'esmentat Torn d'Ofici, així com en les seccions de Dret Concursal i Matrimonial i Família, el mínim d'alumnes va superar el centenar (respectivament, 172, 101 i 131 col·legiats/des).

3.2. Perfil dels alumnes

3.2.1. Distribució segons sexe, edat i lloc d'origen

Com a valors destacats per aquestes tres variables, del total de participants a la formació contínua de l'ICAB (2006-2007) en tenim que:

- Un 54,9% són dones i un 45,1% són homes.
- La mitjana d'edat és de 38,09 anys ($DT = 9,45$). Un 62,2% del total tenen entre 21 i 39 anys, és a dir, pertanyen al segment d'advocats/des joves; el 37,8% restant correspon a professionals amb 40 i més anys.
- La comparació entre les edats d'homes ($M = 40,35$; $DT = 10,14$) i dones ($M = 36,23$; $DT = 8,39$) permet observar que elles són en conjunt més joves que ells; tanmateix, aquests mostren edats més diverses (com es pot deduir de les desviacions típiques respectives). Les esmentades diferències són significatives per $p < ,000$.
- Dels 2.242 col·legiats/des considerats, 2.189 són nascuts/des a Espanya, quantitat que representa un 97,6% del total. De la resta de participants, es poden destacar les 9 persones nascudes a l'Argentina (un 0,4%), i les provinents de França, Colòmbia i Perú (6 en cada cas, representant un 0,3% del total).

3.2.2. Formació de llicenciatura. Coneixement d'idiomes

Les dades relatives a aquests dos aspectes de la formació dels/les col·legiats/des estudiats/des mostra que:

- En relació amb la formació de llicenciatura:
  - La ubicació més generalitzada és la Unió Europea (97,3%), seguida de lluny per Amèrica del Sud (1,0%), les Antilles i el Carib (0,2%) i Àsia (0,0%) —en l'1,5% dels casos no es disposa d'aquesta informació.
  - Per països, i tal com cap esperar, sobresurten les dades d'Espanya (91,1% del total), a la qual segueixen Argentina (0,4%), Paraguai (0,2%) i Perú (0,2%). Les proporcions de la resta de països són iguals o menors del 0,1%.
  - Del total de 2.176 col·legiats/des que s'han llicenciat a l'Estat Espanyol, un 73,53% ho ha fet a Catalunya; aquesta proporció la integren les

persones que han estudiat a: la Universitat de Barcelona (45,36%), la Universitat Autònoma de Barcelona (10,39%), la Universitat Pompeu Fabra (8,73%), la Universitat Abat Oliba CEU (4,27%), la Universitat Oberta de Catalunya (1,42%), la Universitat Ramon Llull (1,06), la Universitat de Girona (0,92%), la Universitat Internacional de Catalunya (0,55), la Universitat de Lleida (0,51%) i la Universitat Rovira i Virgili (0,28%).

- Pel que fa al coneixement d'idiomes, aquest aspecte caracteritza a un 15,4% del total (exclosos tant el català com el castellà, i d'acord amb la informació subministrada en el moment de donar-se d'alta a l'ICAB).
  - Integren aquest 15,4%: un 5,0% que coneixen 1 idioma, un 6,7% que coneix 2 idiomes, un 3,0% que coneix 3 idiomes, i un 0,6% que coneix 4-5 idiomes.
  - Les llengües estrangeres que es coneixen són fonamentalment l'anglès (11,9%), el francès (9,1%), l'italià (1,8%) i l'alemany (1,7%). Per sota del 1% es situen idiomes tan diversos com l'àrab, l'euskera, el gallec, el grec, el japonès, el neerlandès, el portuguès o el rus.

3.2.3. Incorporació a l'ICAB i temps d'exercici

Amb el temps transcorregut entre la llicenciatura i la col·legiació, i els anys que han passat des de l'alta a l'ICAB, es pot fer una aproximació a la incorporació a la vida professional i a la durada d'aquesta per als participants de la formació contínua de l'ICAB durant el curs 2006-2007.

- Rere l'obtenció de la llicenciatura, els/les col·legiats estudiats van trigar una mitjana d'1,63 anys en incorporar-se a l'ICAB ($DT = 2,75$). Per a més precisió:
  - Un 33,7% es van col·legiar el mateix any de la llicenciatura;
  - Un 22,2% passat 1 any;
  - Un 8,3%, als 2 anys;
  - Un 5,3% als 3 anys de sortir de la Facultat;
  - Un 2,9% als 4 anys; i
  - Un 6,3 % entre 5-10 anys.
  - Finalment, dir que l'1,4% que es col·legia rere més de 10 anys d'haver sortit de la Facultat és excepcional. No es disposa d'informació de 19,9% de les persones estudiades.
- A partir de la dada de la col·legiació a l'ICAB, es pot descriure el temps d'exercici dels/les col·legiats/des qui van participar de la formació contínua de la institució durant el curs 2006-2007:

Taula 6. Temps d'exercici (en anys)

	Freqüència	Percentatge	Percentatge acumulat
Entre 0-4 anys	531	23,7	23,7
Entre 5-9 anys	585	26,1	49,8
Entre 10-14 anys	416	18,6	68,3
15 i més anys	263	11,7	80,1
Inf. no disponible	447	19,9	100,0
TOTAL	2.242	100,0	

- Un 26,1% són advocats/des entre 5-9 anys d'experiència, proporció la qual és seguida per un 23,7% de professionals que fa entre 0-4 anys que es van col·legiar.
  - Si s'uneixen les dades corresponents als temps d'exercici entre 10-14 anys i 15 i més anys, resulta un tercer grup de professionals amb 10 i més anys d'experiència que representa un 30,3%. No es disposa d'aquesta informació per al 19,9% del total.
  - En conseqüència, en els participants de la formació continuada de l'ICAB, per al curs 2006-2007, es distingeixen tres grups amb diferents graus d'experiència professional i proporcions semblants en el conjunt.
- A data 31/12/2007, la situació a l'ICAB de les persones que van participar a la formació continuada de la institució va ser la següent: un 93,0% de col·legiats/des d'alta i exercents; un 6,3% de col·legiats/des d'alta i no exercents; i un 0,7% de col·legiats/des de baixa i no exercents.

3.2.4. El perfil dels alumnes segons la seva formació contínua a l'ICAB durant 2006-2007

Durant el període 2006-2007, els/les col·legiats/des a l'ICAB que van participar a la formació contínua de la institució van fer una mitjana de 1,62 cursos (amb valors mínims i màxims, respectivament, d'1 curs i fins a 11). Una anàlisi més precisa d'aquestes dades mostra unes associacions significatives entre els cursos realitzats i variables com el sexe, l'edat o els anys d'experiència professional dels/les col·legiats/des:

- En relació amb les diferències entre advocats i advocades (Taula 7):
  - Les dones són majoria en els cursos organitzats per les seccions de Dret Matrimonial i Família (75,3%) i Lingüístic (62,0%); aquesta tendència també s'observa al Torn d'Ofici (63,8%).
  - Els homes van participar majoritàriament dels cursos de la secció de Dret Mercantil (56,0%).
- La diferenciació segons franges d'edat (Taula 7) posa de manifest que:
  - Els/les advocats/des joves (fins als 39 anys) han estat els principals seguidors dels cursos organitzats per les seccions de Dret de la Propietat Industrial (86,1%), Marítim (83,3%), Ambiental (82,0%), de la Circulació (80,0%), Laboral (72,1%), Mercantil (56,3%), i Administratiu (54,8%). Els joves també són majoria (69,2%) en el Torn d'Ofici.
  - Qui té 40 i més anys va ser el tipus de professional predominant (53,0%) en les activitats de la Secció de Dret Matrimonial i Família.
- Pel que fa als anys d'experiència professional (Taula 8):
  - Els/les col·legiats/des entre 0-4 anys d'experiència predominen en els cursos de les seccions de Dret de Circulació (70,0%), Concursal (62,5%), Ambiental (38,0%), Laboral (48,1%) i Civil (32,4%).
  - Al curs de la Secció de Dret de la Propietat Industrial, va haver-hi una participació idèntica de professionals entre 0-4 i 5-9 anys d'experiència (en cada cas, d'un 41,7%).

- La participació en els cursos de la Secció de Dret Penal es va concentrar fonamentalment en professionals entre 5-9 (30,6%) i 0-4 (30,1%) anys d'experiència.
- Al Torn d'Ofici es troben principalment advocats/des entre 5-9 anys d'experiència (32,4%), seguits per professionals d'entre 0-4 anys (28,9%) de col·legiació.
- Les persones amb 10 i més anys d'experiència professional van constituir el gruix dels cursos de les seccions de Dret Mercantil (31,6%) i Matrimonial i Família (31,0%).

Taula 7. Percentatge de participants als cursos de formació contínua de l'ICAB (2006-2007) segons entitat organitzadora, sexe i edat

Entitat organitzadora	Sexe			Edat			X ²	p
	Homes	Dones	X ²	Joves	No joves	X ²		
Secció de Dret Administratiu	—	—	—	54,2	45,8	9,518	,002	
Secció de Dret Ambiental	—	—	—	82,0	18,2	8,545	,003	
Secció de Dret de Circulació	—	—	—	80,0	20,0	4,107	,043	
Secció de Dret de la Propietat Industrial	—	—	—	86,1	13,9	8,912	,003	
Secció de Dret Laboral	—	—	—	72,1	27,9	6,893	,009	
Secció de Dret Lingüístic	38,0	62,0	4,460	—	—	—	—	
Secció de Dret Matrimonial i Família	24,7	75,3	47,472	47,0	53,0	27,639	,000	
Secció de Dret Marítim	—	—	—	83,3	16,7	6,964	,008	
Secció de Dret Mercantil	56,0	44,0	22,782	56,3	43,7	6,916	,009	
Comissió de Torn d'Ofici	36,2	63,8	16,990	69,2	30,8	11,185	,001	

Taula 8. Percentatge de participants als cursos de formació contínua de l'ICAB (2006-2007) segons entitat organitzadora i experiència professional

Entitat organitzadora	Experiència professional en anys						X ²	p
	Entre 0-4	Entre 5-9	Entre 10-14	15 i més	Inf. no disp.			
Secció de Dret Ambiental	38,0	26,0	14,0	0,0	22,0	11,105	,025	
Secció de Dret Civil	32,4	21,8	17,5	10,3	18,1	32,740	,000	
Secció de Dret Concursal	62,5	12,5	0,0	0,8	0,0	9,971	,041	
Secció de Dret de Circulació	70,0	13,3	0,0	6,7	10,0	37,250	,000	
Secció de Dret de la Propietat Industrial	41,7	41,7	13,9	0,0	2,8	18,521	,001	
Secció de Dret Laboral	48,1	18,8	10,4	9,1	13,6	55,026	,000	
Secció de Dret Matrimonial i Família	9,2	24,3	18,3	12,7	35,5	59,917	,000	
Secció de Dret Mercantil	18,0	24,4	17,7	13,9	26,0	17,536	,002	
Secció de Dret Penal	30,1	30,6	20,7	6,7	11,9	17,079	,002	
Comissió de Torn d'Ofici	28,9	32,4	18,3	11,3	9,2	44,766	,000	

4. Consideracions finals sobre aspectes formatius dels/les col·legiats/des a l'ICAB

Les anàlisis dels apartats precedents permeten fer una valoració de dos moments en la formació d'advocats i advocades de l'ICAB: els estudis de llicenciatura i la formació contínua realitzada en el si del Col·legi. No obstant, cal tenir prudència en la generalització dels resultats obtinguts, car haver treballat amb tres mostres que no s'han relacionat entre sí: dades globals de llicenciats/des en Dret, dades generals de col·legiats/des a l'ICAB i participants de la formació contínua d'aquesta institució per al curs 2006-2007.

Siguin aquestes consideracions finals, doncs, el punt de partida d'ulteriors reflexions —que no pas conclusions tancades— sobre una realitat la naturalesa de la qual és força dinàmica.

- Entre els anys 1998-2006, en els estudis de llicenciatura en Dret hi ha hagut un augment dels centres on s'hi imparteix aquesta carrera, el comportament dels quals ha romàs força estable —pel que fa a la proporció d'alumnes que aporten al conjunt d'universitats analitzades. Paral·lelament, ha anat baixant el nombre de llicenciats/des; en el conjunt d'estudiants que han acabat els estudis de Dret, les dones són majoria.
- Des de l'any 2002, l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona ha registrat un descens en el nombre de nous col·legiats donats d'alta, el que significa que el nombre de col·legiats de l'ICAB continua augmentant però amb un ritme més lent. Pel que fa a les universitats d'on han procedit aquests col·legiats, s'observa una estabilitat en els centres més grans, i un augment en la importància del estudis a distància. S'ha anat reduint progressivament la proporció de llicenciats/des, procedents de les universitats considerades, que s'han col·legiat a l'ICAB.
- La formació contínua a l'ICAB durant el curs 2006-2007 presenta associacions significatives segons el sexe, l'edat o l'experiència professional de qui ha participat en l'esmentada formació. Aquests resultats permeten valorar si uns àmbits del Dret poden resultar més necessaris, atractius —o totes dues característiques—, per a col·legiats o col·legiades, o bé per a professionals amb certes edats o anys d'experiència.

5. Fitxa tècnica

Òrgan responsable: Secretaria General Tècnica (SGT) de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB).

Anàlisi de la informació: José Vicente Pestana

Suport a la Comissió de Cultura de l'ICAB: Marta Isern.

Suport al Departament d'Informàtica de l'ICAB: Sergi Llovera.

Suport al Servei Central d'Atenció al Col·legiat (SCAC) de l'ICAB: Rita Bayo.

Univers: a) Llicenciats en Dret a totes les Universitats de L'Estat Espanyol entre 1998 i 2006; b) Col·legiats d'alta a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, amb data 31 de desembre de 2007.

Mostra: a) Llicenciats en Dret entre 1998 i 2006 per les següents institucions: Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Ramon Llull, Universitat de Girona, Universitat de Lleida, Universitat Rovira i Virgili, Universitat Internacional de Catalunya i Universitat Oberta de Catalunya; b) Col·legiats d'alta a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, amb data 31 de desembre de 2007, llicenciats entre 1998 i 2006 en les esmentades universitats.

Forma de recollida de la informació: a) Dades disponibles en línia en la plana d'Internet del *Instituto Nacional de Estadística* (<http://www.ine.es>); b) Dades del Departament d'Informàtica de l'ICAB.

Suport per a l'anàlisi de la informació: Programes SPSS 15.0 i Microsoft Excel 2000®.

Any 2008

La violència sobre la dona en la demarcació de l'ICAB

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

LA VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA EN LA DEMARCACIÓ ICAB

1.- Introducció

La violència sobre la dona és un fenomen complex i polièdric que ha de ser abordat des de diversos enfocaments, de forma transversal i multidisciplinària.

L'augment desmesurat de la litigiositat en aquesta especialitat; l'increment de la pendència i la congestió, a més de les crítiques dirigides al sistema de protecció i prevenció de conductes violentes masculines contra les dones, justifiquen una anàlisi en profunditat d'aquesta especialitat.

La legislació espanyola, pionera en l'abordatge d'aquesta problemàtica social arreu d'Europa, articula un sistema de protecció integral a la víctima que inclou mesures de caràcter jurídic, econòmic, social, sanitari, laboral, amb la finalitat de prevenir, sancionar, eradicar i prestar assistència a la víctima (preàmbul de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere).

Malgrat tenir un marc normatiu acceptable i complet, aquest sistema sembla haver entrat en crisi. En efecte, dia rere dia, els mitjans informatius i els diversos informes publicats sobre el tema (judicials, institucionals, d'organitzacions no governamentals) es fan ressò de l'augment del nombre de dones mortes en mans de les seves parelles o exparelles.

Es critica, entre altres coses, el col·lapse que pateixen els jutjats de violència sobre la dona i els mixtos (a Catalunya i a la demarcació de l'ICAB aquests assumptes han augmentat el doble i en alguns partits judicials el triple), la manca de recursos per fer front a aquesta problemàtica, la ineficàcia de l'especialització judicial... (memòries d'organismes judicials que s'aniran analitzant al llarg del document).

Tot això provoca que permanentment es qüestionï l'eficàcia preventiva i repressiva tant del funcionament del sistema com de la mateixa Llei.

La judicatura advoca per potenciar els mecanismes de mediació (Memòria TSJC 2006, p. 10) i altres associacions i organismes no governamentals, com Amnistia Internacional, demanen més protecció i eficàcia a aquesta especialitat jurisdiccional, a fi d'evitar més víctimes mortals de violència de gènere.¹

En resposta, el Govern de l'Estat segueix amb la seva idea inicial de potenciar aquest sistema integral i adopta nous plans de xoc, noves mesures de sensibilització² i destina més recursos a una especialitat que cada vegada està més qüestionada.³

Arribats a aquest punt, les preguntes que cal fer-nos són: quina valoració podem fer els advocats de la posada en marxa d'aquesta especialitat?, com influeix la Llei

---

¹ Informe Amnistia Internacional *Más riesgos y menos protección. Mujeres inmigrantes en España frente a la violencia de género*, novembre de 2007. Així mateix el document: Encuentro Amnistia Internacional "ley contra la violencia de género: dos años después las víctimas siguen encontrando obstáculos". Resumen de las ponencias, septiembre de 2007.

² Plan Nacional de Sensibilización y Prevención de la Violencia de Género (2007-2008). Marco conceptual y Ejes de Intervención, el avance del Balance de los resultados de la aplicación de la ley integral, Medidas urgentes en la lucha contra la violencia de género. Protocolo Común para la Actuación Sanitaria ante la Violencia de Género, 2007-2008.

³ En el pla anterior esmentat, es van destinar per al 2007 quasi 48 milions per a la lluita contra la violència de gènere: 33.111.373 euros per a la posada en marxa de les mesures urgents previstes en el pla i 14.687.660 euros al Pla Nacional de sensibilització i prevenció d'aquest tipus de violència. Resum temàtic del Consell de Ministres de 15.12.2006.

orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere (a partir d'ara Llei orgànica 1/2004) en el problema de la violència sobre la dona o, dit d'altra manera, està complint aquesta amb la finalitat i objectius declarats?, quina protecció se li està donant a la dona maltractada i quines garanties té que no serà novament víctima en sortir l'agressor de la presó?

Si fem cas als experts, encara és massa d'hora per valorar la incidència de la llei en el problema de la violència;⁴ no obstant això, els advocats creiem estar en condicions d'apuntar certs aspectes relatius a les dinàmiques de funcionament d'aquests jutjats i de fer propostes que contribueixen a millorar-lo.

Centrant-nos en el conjunt de mesures que integren el Pla integral de la Llei orgànica 1/2004, ens adonem que el desenvolupament o implementació és clarament irregular. Concretament, podem observar com es prioritza l'aplicació de les mesures judicials en detriment d'altres com les sanitàries, educatives o assistencials, igual o més necessàries i amb major eficàcia preventiva.⁵

Hi ha el convenciment entre tots els operadors jurídics i altres professionals que el problema social de la violència contra la dona s'ha judicialitzat en excés i que, a més a més, s'ha radicalitzat la resposta penal tant en l'àmbit normatiu com en la política criminal (criminalització primària i secundària).

En aquest sentit, Elena Larrauri, en el seu llibre *Criminología crítica y violencia de género*, manifesta: "La lucha contra la violencia a las mujeres se ha desarrollado en gran medida recurriendo al derecho penal. Sin embargo, el derecho penal no sólo no «empodera» a las mujeres, sino que la excesiva intervención del sistema penal acaba redundando en perjuicio y, en ocasiones, en el castigo de las propias mujeres. Para evitar estas consecuencias es crucial reflexionar sobre qué quiere la mujer que acude al sistema penal y diversificar las respuestas que se ofrecen".⁶

La jurisdicció penal compleix, així, una funció ben determinada: servir de mesura de xoc per protegir la víctima i aïllar l'agressor (a través d'ordres de protecció i condemnes de presó per l'agressor); dóna una major visibilitat a un problema social atès el fort interès mediàtic que suscita. Simbòlicament, l'Estat actua amb contundència, la qual cosa al govern li reporta un rèdit polític indiscutible.⁷

Pel que fa a la seva eficàcia preventiva aquesta és més discutible. Alguns autors ja han afirmat, en consonància amb la doctrina penal més consolidada que la via penal té una escassa o nul·la eficàcia preventiva i serveix bàsicament a una finalitat retributiva o de càstig.

Les conseqüències de prioritzar la via judicial, i en especial la penal, són principalment que a la jurisdicció se li demana que solucioni (gairebé en solitari) un problema social. Es confia, un cop més, que la repressió penal tindrà eficàcia preventiva i dissuadirà als maltractadors. Això implica que la responsabilitat en la solució del problema recau íntegrament sobre els caps visibles del sistema de justícia -policia, jutges, fiscals.

Per la seva part, aquests no estan en condicions d'assumir aquesta responsabilitat (la pràctica judicial així ho confirma) ni tampoc és legítim exigir-la. Les condicions en què es treballa no són les idònies i l'amplitud dels supòsits delictius recollits a la

---

⁴ Presentació del llibre *Violencia de género. Perspectiva multidisciplinar y práctica forense*, Thomson Aranzadi, 2007, Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), juliol de 2007.

⁵ Com posa en relleu, Amnistia Internacional, de les mesures urgents anunciades pel Govern, tan sols hem de celebrar l'elaboració d'un Protocol comú sanitari per a la detecció de la violència de gènere. Tot i que, a juny de 2007, encara s'havia de determinar com seria aplicat. *Amnistia Internacional, pongan todos los medios...*, p. 6.

⁶ Larrauri, Elena, *Criminología crítica y violencia de género*, ed. Trotta, 2007.

⁷ En aquest mateix sentit: Larrauri, Elena, "Populismo punitivo... y cómo resistirlo", a *Jueces para la Democracia*, n. 55, p. 15.

lleï, juntament amb els defectes de funcionament que s'han detectat, s'apunten com a causes probables del col·lapse d'aquests jutjats.

Definitivament, tant a la lleï com a la jurisdicció se li demana massa. Com s'afirma des de la judicatura "legislar no és transformar la realitat".⁸ Cal dedicació, temps i mitjans.

El camp d'aplicació subjectiva de la lleï és el maltractament envers la dona en un context de parella o exparella. Es dona un component emocional, psicològic i de dependència entre el presumpte agressor i la víctima que, en alguns casos, explica actituds o comportaments de les maltractades (com ara les renúncies, les dispenses de declarar o els trencaments d'ordres d'allunyaments consentits, que analitzarem més endavant) que sovint no són compreses pels intervinents en el procés penal i la resta de la societat i, fins i tot, s'atribueixen finalitats poc conformes amb la lleï.

En l'altre extrem, podem caure en una actitud de sobreprotecció envers una dona que es presumeix feble per naturalesa en les relacions conjugals i generar un greuge comparatiu a l'home, que s'agreuja si no es respecta escrupolosament el dret fonamental a la presumpció d'innocència, un dret ja de per si prou malmès. (bibliografia)

Les dificultats que exposarem en l'aplicació de la lleï afegeix un plus de complexitat a l'hora de tramitar i, sobretot, resoldre sobre aquests casos.

Atesa la naturalesa de la nostra institució, en l'informe d'enguany abordarem els aspectes jurídics que afecten tant a l'àmbit de la norma com al funcionament d'aquesta especialitat, i des de la perspectiva de la pràctica de l'advocat.

Considerem que els aspectes de dret material i els de funcionament són indissociables. "La norma no és eficaç per ella mateixa, cal preguntar-se en quines condicions aquesta pot actuar" (Bourdieu, 1972, p. 205-206 i 256). El dret és concebut com a discurs i com a espai, és a dir, en primer lloc "com a creació i reproducció del dret" i, en segon lloc, "el conjunt d'institucions o aparells que li serveixen de suport, dit d'altra manera, el camp social en el qual es produeix i negocia aquest discurs".⁹

En concret, ens centrarem en el funcionament dels jutjats de violència sobre la dona de la demarcació de l'ICAB vist pels advocats/des exercents en aquesta especialitat. Com afirma el Consell General del Poder Judicial (a partir d'ara, el CGPJ) "les enquestes que mostren la valoració dels advocats habitualment litigants en els tribunals de justícia estan confirmades intencionadament com un instrument fiable i de gran solidesa per calibrar la qualitat real que està oferint el servei de la justícia".¹⁰

Aquest estudi té un caràcter crític-constructiu: exposem les disfuncions, però, també plantejem propostes per tal de millorar el sistema de protecció a les dones maltractades. Moltes d'elles ja han estat plantejades per altres entitats o per les institucions judicials; algunes altres són específiques del nostre col·lectiu, ja que afecten directament a l'exercici de l'advocacia i a la seva relació amb el client.

Les propostes se cenyeixen a la nostra realitat quotidiana, és a dir, la comunitat catalana i, en concret, la demarcació de l'ICAB. Fem aquesta precisió ja que

---

⁸ Borja Villena, presentació del llibre *Violencia de género. Perspectiva multidisciplinar y práctica forense*, Thomson Aranzadi, 2007. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), estiu de 2007.

⁹ Bourdieu, Pierre; "La fuerza del derecho a poder, derecho y clases sociales", ed. Desclée, 2000, p. 174, o també del mateix autor, *Esquisse d'une théorie de la pratique, précédé de trois études d'ethnologie*, Kabyle. Droz, Gèneve, 1972, p. 205-206 i 256.

¹⁰ Consejo General del Poder Judicial, Encuestas para medir la calidad de la Administración de Justicia. Sección de Estudios Sociológicos y Estadísticos. Servicio de Análisis y Planificación de la Actividad judicial. Abril de 2005.

l'aplicació de la llei és clarament desigual entre les comunitats autònomes que conformen Espanya (la comunitat catalana i, sobretot, la basca són modèliques en l'aplicació de la llei). Fins i tot, les diferències es deixen sentir entre diferents consells comarcals, entre municipis d'una mateixa província i entre partits judicials. El nostre informe, per tant, no té vocació ni d'universalitat ni d'exhaustivitat, sinó que reflecteix una realitat molt delimitada quant als actors i al territori.

El nostre estudi se centra en la violència sobre la dona, és a dir, l'àmbit subjectiu de la Llei orgànica 1/2004, de violència de gènere: la violència en què la víctima és la dona, en un context masclista i de dominació (art. 1 de la Llei). A més, s'inclouen els subjectes considerats vulnerables (fills, menors, avis, discapacitats, etc.) que convisquin o es relacionin amb la víctima-dona i previ acte de violència física o psíquica a aquesta (vegeu apartat "Els conceptes de violència de gènere i domèstica").

Aquesta categoria de delictes (la violència sobre la dona no és un delictes en si mateix), mal dita "violència de gènere" (el gènere és una categoria que afecta tant a l'home com a la dona) s'ha de diferenciar de la violència domèstica, que és la referida a la violència a altres membres del nucli familiar i que n'és competent els jutjats d'instrucció.

Respecte a aquesta darrera categoria, hi farem referència en tant que és un concepte (no un delictes) relacionat (o que actua en paral·lel) a la violència sobre la dona (parella o exparella), però són categories diferenciades (vegeu els conceptes de violència de gènere i domèstica...).

Estructura i metodologia

El primer apartat d'aquest estudi tractarà de la infraestructura d'aquesta jurisdicció; en segon lloc, actualitzarem les xifres judicials en aquesta matèria que ja vàrem exposar en l'anterior Informe de la Justícia; en tercer lloc, analitzarem els aspectes normatius i de funcionament d'aquesta especialitat.

Pel que fa a la metodologia, s'han fet servir les fonts següents:

1. Informes i documents (memòries) de les institucions i organismes judicials de la comunitat autònoma i estatals, ONG (sobretot les corresponents a les dades del 2007).
2. Consell General del Poder Judicial:
  - a. Justícia Dato a Dato (xifres estadístiques).
  - b. Observatori sobre la Violència de Gènere i Domèstica.
3. Webs institucionals: Departament d'Interior i Relacions Institucionals, Ministeri de l'Interior.
4. Entrevistes semiestructurades als advocats/des exercents en aquest torn d'ofici i amb caràcter particular.
5. Entrevista als delegats de la demarcació ICAB.
6. Entrevista semiestructurada amb experts policials sobre violència de gènere i domèstica.
7. Bibliografia d'autor (vegeu bibliografia al final del document).

Finalment, cal dir que el treball de camp consistent en les entrevistes semiestructurades als col·legiats de l'ICAB tenen caràcter preliminar o exploratori.

En el futur, caldrà aprofundir en aquesta eina per treballar, des de l'advocacia, el funcionament del sistema de justícia i la normativa que li serveix de base.

2.- Les infraestructures: els jutjats de violència sobre la dona

Una de les mesures més emblemàtiques amb les que compta la Llei orgànica 1/2004 és la creació de jutjats especialitzats de violència sobre la dona.¹¹ L'especialització té com a finalitat donar un tractament individualitzat i particular a la víctima de violència. Segons l'exposició de motius de la Llei aquesta pretén "garantizar un tratamiento adecuado y eficaz de la situación jurídica, familiar y social de las víctimas de violencia sobre la mujer en las relaciones intrafamiliares". Es descarta la creació d'un nou ordre jurisdiccional o l'assumpció de competències penals per part dels jutges civils.

Ara bé, com ens té habituats el legislador, en matèria de justícia, la previsió de creació de nous jutjats no ha vingut acompanyada de prou inversions i dotacions econòmiques, cosa que ha suposat haver de reconvertir jutjats de primera instància i instrucció en jutjats mixtos (també anomenats compatibles). A més, la creació dels nous jutjats ha estat en nombre insuficient, la qual cosa ha significat que es col·lapsessin tan bon punt varen entrar en funcionament.¹²

L'estat actual de la infraestructura en el conjunt de l'Estat espanyol és la següent:

Segons dades del CGPJ, en el 2006, a Espanya hi havia implantats 28 jutjats de violència sobre la dona i 417 amb competències compartides amb altres assumptes (els anomenats mixtos). Dels 445 jutjats, 51 estan situats a Catalunya.

En data gener de 2008, la planta judicial en aquesta especialitat en la demarcació ICAB (jutjats especialitzats i compatibles) és la següent:

- 4 jutjats de violència sobre la dona situats al carrer Venèçuela.
- El Jutjat de Violència sobre la Dona de Badalona (amb anterioritat era el jutjat d'instrucció núm. 4 el que assumia aquestes competències).
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 5 del Prat de Llobregat.
- El Jutjat de Violència sobre la Dona núm. 1 de l'Hospitalet de Llobregat.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.7 de Gavà.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.4 d'Igualada.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.3 de Sant Boi.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.6 de Santa Coloma.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.6 de Vilanova i la Geltrú.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.6 d'Arenys de Mar.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.3 de Vilafranca del Penedès.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.4 de Cornellà.
- El Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm.1 de Berga.

Tot i que la tendència actual és eliminar els jutjats mixtos i crear-ne d'específics, el cert és que, a hores d'ara, a la demarcació de l'ICAB, a part dels quatre que hi ha a

---

¹¹ Per aquest motiu s'ha reformat la Llei 38/1988, de 28 de desembre, diverses vegades, per exemple, l'any 2007, es va dictar el Reial Decret 339/2007, 9 de març, pel qual es disposava la creació de sis unitats especials dintre de la programació de desenvolupament de la planta judicial per a l'any 2007.

¹² En aquest mateix sentit, l'informe de la Memòria del Jutjat Degà de Barcelona, p. 21.

la ciutat de Barcelona, només es compta amb dos jutjats especialitzats, un a l'Hospitalet de Llobregat i un segon a Badalona.

Aquests jutjats estan previstos per a una població total de 3.150.483 persones, de les quals 1.615.685 són dones (dades 2006).¹³

Com comprovarem, la infraestructura en aquest àmbit, en qualsevol dels territoris analitzats és francament deficitària (vegeu una anàlisi pormenoritzada en l'apartat delegacions del Col·legi d'Advocats a la primera part de la memòria).

Amb tot això, el que resulta més sorprenent és que el govern de l'Estat va creant sobre la marxa nous jutjats de violència sobre la dona, sense tenir massa clares les necessitats d'aquesta especialitat. En aquest mateix sentit s'expressa l'informe de la Memòria 2006 del jutjat degà de Barcelona, referint-se, en aquest cas, a l'organització de la ciutat judicial de l'Hospitalet recentment inaugurada.¹⁴

Aquesta situació impedeix fer-se una idea de la càrrega de treball que suporten els jutjats i tribunals, en general, i els de violència sobre la dona en particular. A més, la deficient recollida d'informació de les dades de violència sobre la dona (sobretot durant l'any 2005 i 2006) afegeix més dificultats a l'hora de conèixer el volum real d'assumptes que gestionen aquests jutjats (vegeu els conceptes de violència de gènere i domèstica...). En conseqüència, sembla bastant plausible pensar que les previsions que es puguin fer en la creació de nous jutjats sempre seran per aproximació.

Pel que fa a la situació de la planta judicial en els jutjats de la demarcació de l'ICAB, el Col·legi d'Advocats considera que, vist el fracàs de la fórmula dels jutjats mixtos (en el que aprofundirem més endavant) i, pel cas que el Govern de l'Estat mantingui l'actual especialització judicial, cal que cada partit judicial disposi, com a mínim, d'un jutjat de violència sobre la dona.

Tot això, en el benentès que creiem fermament que amb la creació del jutjat no n'hi ha prou. L'equip amb el que compti el jutjat és la clau. Tal com tindrem oportunitat de mostrar quan analitzem la valoració que mereix als advocats de l'ICAB aquests jutjats, el bon funcionament d'aquests dependrà essencialment del factor humà i d'una bona organització.

L'especialització judicial, una solució?

L'especialització ha obert un veritable debat en el qual es qüestiona no només l'eficàcia d'aquests jutjats, sinó també la seva continuïtat.

Paral·lelament, el govern de l'Estat manté i reforça aquesta especialització penal amb la creació de més jutjats; així, durant el 2007, aquest va fer pública la creació de nous jutjats en el 2008, i a més, va anunciar que estendria l'especialització a d'altres matèries com els desnonaments.

La resposta dels col·legis professionals i la judicatura no va tardar a arribar i va ser unànime a rebutjar qualsevol altra especialitat. La judicatura també s'ha pronunciat en el sentit de considerar que "ni la complexitat tècnica ni l'organitzativa dels

---

¹³ Dades obtingudes de l'Institut Nacional d'Estadística (INDESCAT).

¹⁴ "No tenemos constancia de que se hayan hecho estudios en profundidad de las cargas de trabajo que permitan reorganizar las tareas en el nuevo modelo. Y de una cosa estamos seguros, ello no se puede hacer a ojo y dejarlo todo a la improvisación, a la que en Justicia (sea cual sea la administración u órgano de gobierno del Poder Judicial), nos tienen acostumbrados, porque la consecuencia es que la responsabilidad luego recae sobre las espaldas de los que la tenemos que hacer funcionar día a día, con el consiguiente hastío y desmoralización, recibiendo el impacto último siempre los mismos, los ciudadanos que sufren un mal servicio público" (Informe sobre la Memòria dels jutjats de Barcelona, 2006, p. 4).

processos arrendaticis justifiquen en aquest moment l'especialització dels jutjats en matèria de desnonaments".¹⁵

En el mateix sentit s'han pronunciat els advocats. En concret, el Col·legi d'Advocats de Barcelona va manifestar la inconveniència de la creació d'una nova especialitat.

Tanmateix, cal recordar que, des de 2003, es troben en funcionament els jutjats mercantils, que també han estat molt criticats per la judicatura pel col·lapse que pateixen, sobretot els de Barcelona, que treballen un 80% per sobre de les seves possibilitats. El nostre col·legi, en data 3 de desembre també va demanar més mitjans pels jutjats mercantils de Barcelona.¹⁶

La Conselleria de Justícia va anunciar que, a finals de 2007 i en el 2008, es posarien en marxa els jutjats mercantils núm. 7 i 8 de Barcelona (*Avui*, 18 de desembre de 2008).

L'especialització judicial presenta avantatges i inconvenients. Els arguments a favor de l'especialització són:

1. El personal i el jutge d'aquests jutjats tenen una formació específica i donen un tractament singular a un problema social que mereix un tractament individualitzat.
2. Els jutjats i els funcionaris tenen una formació especialitzada i es concentren en aquestes problemàtiques; s'evita la dispersió.
3. Hi ha una major sensibilitat cap a les usuàries que són les víctimes: en un jutjat d'instrucció s'assimilarien a qualsevol altra víctima.
4. Hi ha dependències (sales d'espera) especials per a les víctimes.
5. El procés requereix uns tràmits diferents a la resta de procediments penals.
6. És molt costós estendre la formació específica a tots els jutges i funcionaris. A més, el jutge ha de ser un expert en relacions familiars, amb experiència i amb una sensibilitat especial per aquesta problemàtica.

Els arguments en contra:

1. Tradicionalment, els tribunals especials han servit com a òrgans de persecució de col·lectius socialment sensibles.
2. Semblaria que l'especialització crida a denunciar més; entre els advocats entrevistats, hi ha qui opina que la creació de nous jutjats de violència sobre la dona no soluciona el problema i que, "com més jutjats es creïn, més denúncies hi haurà".
3. El funcionament dels jutjats de violència sobre la dona no ha ajudat a solucionar el problema de la violència contra la dona en mans de les seves parelles o exparelles.
4. Amb la supressió dels òrgans judicials especialitzats i el retorn dels assumptes de violència als jutjats d'instrucció s'aconsegueix normalitzar el tractament d'aquests delictes i s'evita la persecució del col·lectiu masculí i el retorn del dret penal d'autor.

En definitiva, és una solució provisional del Govern de l'Estat que no soluciona el problema de fons.

---

¹⁵ Informe de la Comisión de Organización y Modernización Judicial del Consejo General del Poder Judicial, gener de 2008. Notícia: "Los juzgados de desahucio, cuestionados por la judicatura", *Expansión*, Madrid, 29 de gener 2008.

¹⁶ Notícia: "Protesta sense precedents dels jutjats mercantils", *Avui* de 26 de novembre de 2007; "El Col·legi d'Advocats de Barcelona vol més mitjans per als jutjats mercantils", *El Punt* de 4 de desembre de 2007.

Pel que es pot observar, els detractors de l'especialització fonamenten les seves conviccions en raons de mal funcionament i ineficàcia, a més de motius sociològics.

Els jutges de Barcelona, ja en l'any 2004, es van pronunciar en contra de la creació d'aquests jutjats al·legant que els jutges tindrien una major càrrega de treball, estarien sotmesos a més pressió i hi hauria pocs recursos.

Pel que fa als resultats de l'enquesta entre els advocats de l'ICAB, succeeix que en els partits judicials en els quals el jutjat de violència sobre la dona funciona correctament, els advocats entrevistats es mostren contents i satisfets amb l'especialització, cas per exemple, del jutjat de violència sobre la dona de l'Hospitalet de Llobregat, si bé és cert que tot just fa un any que va entrar en funcionament (1 de gener de 2007).

La comarcalització dels jutjats de violència sobre la dona

Una altra proposta que també fou plantejada, en el 2006, per la judicatura i que ha quedat reflectida en la Memòria del Tribunal Superior de Justícia (2006) és la comarcalització dels jutjats de violència sobre la dona.

Aquesta proposta suposa concentrar un total de 18 jutjats de violència de gènere en els següents partits judicials:

4 jutjats amb seu a Mataró (Arenys de Mar, Badalona i Santa Coloma de Gramenet)
4 jutjats amb seu a Cerdanyola (Terrassa, Sabadell, Cerdanyola, Rubí, Granollers i Mollet)
10 jutjats amb seu a Barcelona (Barcelona, l'Hospitalet de Llobregat, el Prat de Llobregat, Esplugues, Sant Boi, Gavà, Sant Feliu de Llobregat, Cornellà i Martorell)
4 més per la província de Girona i 4 més per la província de Tarragona

Els inconvenients que hi veuen els advocats entrevistats són, principalment, les dificultats en l'accés als jutjats i els desplaçaments dels intervinents en el procés, especialment de la víctima. A més, des d'un punt de vista processal, aquesta mesura és contrària al dret al jutge natural.

Tanmateix, el problema d'efectius policials destinats a aquesta matèria que hi ha actualment a Catalunya afegiria un plus de dificultat al funcionament d'aquesta especialitat.

Pel que fa als advocats, aquests són professionals liberals que realitzen la seva tasca en solitari i són els responsables de cadascuna de les fases en què es veu involucrat el seu representat,¹⁷ cosa que significa que habitualment aquest sigui requerit per diversos jutjats en un breu espai de temps.

Tot i que la concentració física dels jutjats afavoreix, sens dubte, la gestió unificada dels assumptes, genera importants problemes de mobilitat.

Així, com es pot observar, els advocats de la demarcació de l'ICAB haurien de pledejar a Mataró o Barcelona, la qual cosa hauria de tenir-se en compte a l'hora d'organitzar l'activitat del torn d'ofici.

---

¹⁷ En aquest mateix sentit, vegeu Alain Weber, *Pratiques : danse avec les juges, a la justice l'obligation impossible*, ed. Autrement, Série Morales, 1994, p. 187 i ss.

A més, ningú assegura que se solucionin els problemes de funcionament que actualment pateixen els advocats i que tindrem ocasió d'exposar al llarg del present document (les llargues esperes en les declaracions; guàrdies que, en alguns casos, poden tenir ocupat l'advocat tot un dia; solapaments amb altres judicis, etc.).

En definitiva, la comarcalització proposada pel Tribunal Superior de Justícia no es planteja com la solució més idònia.

Per finalitzar aquest apartat, cal dir que, actualment, el funcionament dels jutjats de violència sobre la dona és, segons opinió dels advocats entrevistats, francament deficient.

Sens perjudici d'ampliar aquesta qüestió, avancem que la pràctica totalitat dels advocats entrevistats es mostren descontents amb el funcionament dels jutjats especialitzats, sobretot dels mixtos. La raó principal: la sobrecàrrega de treball.

Aquests manifesten que aquesta fórmula "mixta" ha fracassat estrepitosament, en una espècie de "mort anunciada", cosa que ha obligat els poders públics a crear nous jutjats especialitzats (cas paradigmàtic, el Jutjat d'Instrucció 4 de Badalona quan va assumir competències en violència abans de la creació del nou jutjat especialitat).

Les reconversions són també criticables si tenim en compte que se sobrecarrega l'òrgan judicial. Es tendeixen a acumular els nous assumptes i els vells, o bé es trasllada la gestió dels assumptes civils per mitjà de la política d'exoneracions, a la resta de jutjats ja de per si saturats.

3.- Les xifres judicials

Les dades estadístiques que tot seguit exposem són l'evolució del volum d'assumptes gestionats des que van entrar en funcionament els jutjats de violència sobre la dona el 29 de juny 2005 fins a l'any 2007. Tanmateix, avançarem les dades disponibles del 2008, que ja han estat publicades per l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere, organisme dependent del CGPJ (d'ara endavant l'Observatori).

Hem de fer un seguit de precisions sobre les xifres judicials abans de començar a exposar i valorar les dades. En primer lloc, la manca d'aplicació del pla de transparència judicial aprovat per Consell de Ministres en el 2005, juntament amb el fet que continuïn sense implementar-se els protocols unificats de recollida i tractament de dades, provoquen que les xifres siguin incertes i el seu tractament poc exacte. Es desconeixen les causes per les quals encara no s'han implementat aquests protocols.

En segon lloc, en aquesta subespecialitat civil-penal hi ha dos problemes afegits: d'una banda, encara és recent la implantació dels jutjats de violència sobre la dona i els jutjats mixtos o "compatibles". Tot just varen entrar en funcionament fa tres anys. De l'altra, la recollida de dades en aquesta subespecialitat presenta altres defectes, com són: la manca de rigor a l'hora de recollir i tractar les dades de la violència de gènere (dona) diferenciada de la domèstica (família), entre els *handicaps* més importants.

El CGPJ alerta dels problemes de qualitat de les dades relatives a la violència domèstica en el 2005 que, amb l'entrada en vigència de la Llei 1/2004, haurien de ser considerats com a violència de gènere (Memòria del CGPJ de 2006, relativa a les dades de 2005). Ressalta la manca d'exhaustivitat en les comunicacions al registre i les diferències amb algunes definicions empleades, que afortunadament semblen haver-se solucionat el 2006.

Tanmateix, la fiscalia, tot i que reconeix que la violència de gènere és un fenomen que gaudeix d'independència i entitat pròpia en l'àmbit penal, suma aquesta

violència a la domèstica o intrafamiliar. No fan diferències perquè tampoc l'aplicació informàtica els ho permet (MFGE 2006).

En relació als problemes amb la recollida d'informació a fiscalia, aquesta institució s'ha fet ressò de la conveniència, "ante la falta de operatividad del Registro disponible en las fiscalías", d'implementar mesures com incloure en el registre els procediments civils que actualment solament es poden registrar de forma separada i no informatitzada o "verificar y aglutinar en un único registro los actualmente existentes en la Fiscalía " entre altres (MFGE 2006, p. 349 i ss.).¹⁸

En aquesta mateixa línia, els Mossos d'Esquadra engloben en la categoria "maltractament a la llar" ambdues violències i les xifres sobre les ordres de protecció inclouen els dos conceptes; cosa que dificulta les anàlisis comparatives.

Com mencionàvem a la part general, la recopilació de les dades i la seva gestió és tan rudimentària (es fa manualment) i costosa (en els formularis es demana molta informació estadística) que, segons comenten els mateixos funcionaris, s'hi haurien de dedicar en exclusiva. L'excés de feina als jutjats no permet que es faci de manera correcta. Tampoc hi ha cap mecanismes per confrontar les dades ni contrastar-les.

Per tot això, se'ns fa difícil mesurar la magnitud del problema de la violència contra la dona prenent com a únic indicador aquestes xifres ja que, a més a més, ens consta que hi ha un important nombre de víctimes que resta en l'anonimat (en el 2006, al voltant d'un 73 per cent de dones mortes en mans del marit no havia denunciat; afortunadament, un 7 punts menys que l'any passat).

Tanmateix, la major part dels advocats i els metges forenses entrevistats afirmen que els casos de víctimes de violència greu no arriben al jutjat.

La manca d'enquestes de victimització en aquest àmbit, juntament amb l'absència d'altres mitjans de detecció de la violència contra la dona eficaços provoca que les dades judicials tinguin un abast força limitat, no només per valorar el tipus i el nombre d'assumptes que arriben a coneixement del jutjat, sinó també per aproximar-nos a la violència real que pateix la dona en la nostra societat.¹⁹

Les gràfiques són d'elaboració pròpia en base a les dades del CGPJ, *justicia dato a dato* i a les dades ofertes per l'Observatori contra la violència domèstica i de gènere.

Les dades exposades es refereixen a la totalitat d'Espanya (exclosa Catalunya), Catalunya (exclos l'ICAB) i la demarcació ICAB, pròpiament. L'estudi aprofundit d'aquestes dades es realitzarà tan sols aquest darrer àmbit.

Així mateix, atès que el CGPJ (Justicia dato a dato) ha publicat les dades de violència de la dona relatives al segon semestre del 2005 (els jutjats de violència de la dona i els compatibles varen entrar en vigor el 29 de juny de 2005) i la totalitat del 2006 i 2007, haurem de comparar les xifres estimant que, en el primer semestre de 2005, s'hagués ingressat un nombre d'assumptes igual al segon semestre. D'aquesta manera podem obtenir per aproximació, la variació del 2005 respecte els dos anys posteriors.

La resta de dades i xifres judicials que avancem corresponents a l'any 2007 i 2008 (darreres dades fetes públiques en el moment del tancament d'aquest informe) i s'han obtingut, essencialment, de l'Observatori de violència domèstica i de gènere.

---

¹⁸ En el moment de tancament d'aquest informe encara no s'havien fet públiques les dades corresponents a la Fiscalia General de l'Estat ni les dades de la fiscalia del TSJCA.

¹⁹ En aquest mateix sentit, John MacInnes i Julio Pérez Díaz, "Valoración social del incremento de la violencia doméstica", a *Violencia de género. Perspectiva multidisciplinar y práctica forense*. María Pilar Rivas Vallejo; Guillermo L. Barrios Baudor (directores), Thomson Aranzadi, Navarra, 2007, p. 67.

3.1.- La litigiositat

La litigiositat en l'àmbit de la violència de la dona presenta en el 2007 una lleugera tendència a la baixa, després d'un important augment en el 2006. Recordem que aquest indicador és la relació existent entre els assumptes ingressats i el total de la població per 1.000 habitants.

La litigiositat està directament relacionada amb les denúncies presentades davant dels òrgans competents. Aquesta permet, d'una banda, mesurar el nivell de confiança de la víctima en el sistema de justícia, i de l'altra la implicació de la societat en aquesta problemàtica, atès que el legislador possibilita la intervenció de tercers en la seva persecució.

Segons les dades facilitades pel CGPJ, en la memòria que publica anualment, la litigiositat en l'àmbit exclusivament de la dona (contra la parella o exparella) se situava, a Espanya en el 2006, en 3,4 assumptes per 1.000 habitants. En el 2007, la litigiositat en la violència de gènere s'ha situat a Espanya en 2,7 denúncies per 1.000 habitants.

Quan a la violència domèstica, la litigiositat és major ja que en el 2006 va haver-hi 8,7 denúncies de violència domèstica per cada 10.000 habitants (per qüestions conceptuals, vegeu els conceptes de violència de gènere, violència domèstica i masclista en l'estudi qualitatiu del funcionament dels jutjats de violència de gènere).²⁰ En l'àmbit de la violència domèstica, a Espanya, segons el CGPJ (la violència sobre la dona en la estadística judicial, abril 2008, p. 62) la litigiositat ha disminuït al 7,2.

No obstant això, les xifres que obtenim de la base de dades del CGPJ (justícia dato a dato) ens mostren que la litigiositat penal i civil en matèria de violència de gènere ha augmentat excepte a Catalunya (sense demarcació ICAB).

Finalment, cal descartar les denúncies que no tenen entitat penal. Segons el CGPJ aquestes varen representar en el 2006, un 24% en el territori espanyol.²¹

Vegem les taxes de litigiositat penal i civil en els territoris comparats i en l'àmbit de violència de la dona.

Litigiositat penal

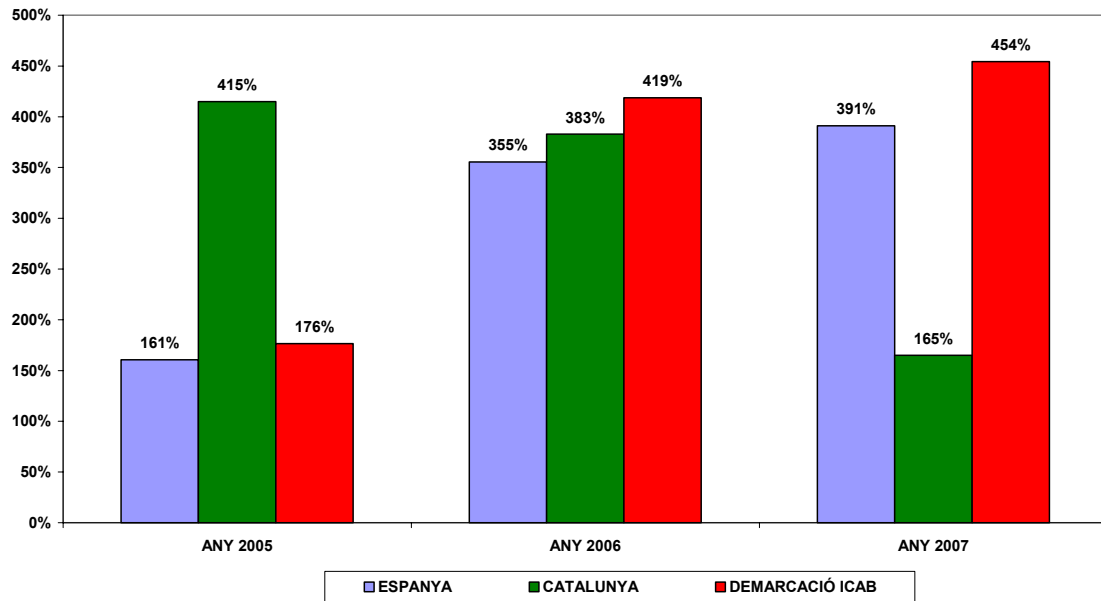
La litigiositat penal ha augmentat a Espanya i a la demarcació ICAB, com es pot observar a la gràfica següent:

---

²⁰ Entenem per violència domèstica la que es manifesta en la llar familiar contra els subjectes previstos en l'art. 173.2 CP.

²¹ Dossier de premsa de l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere, 5 de juliol del 2007. Es desconeix quina ha estat la xifra pel 2007.

COMPARATIVA TERRITORIAL
LITIGIOSITAT PENAL VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA

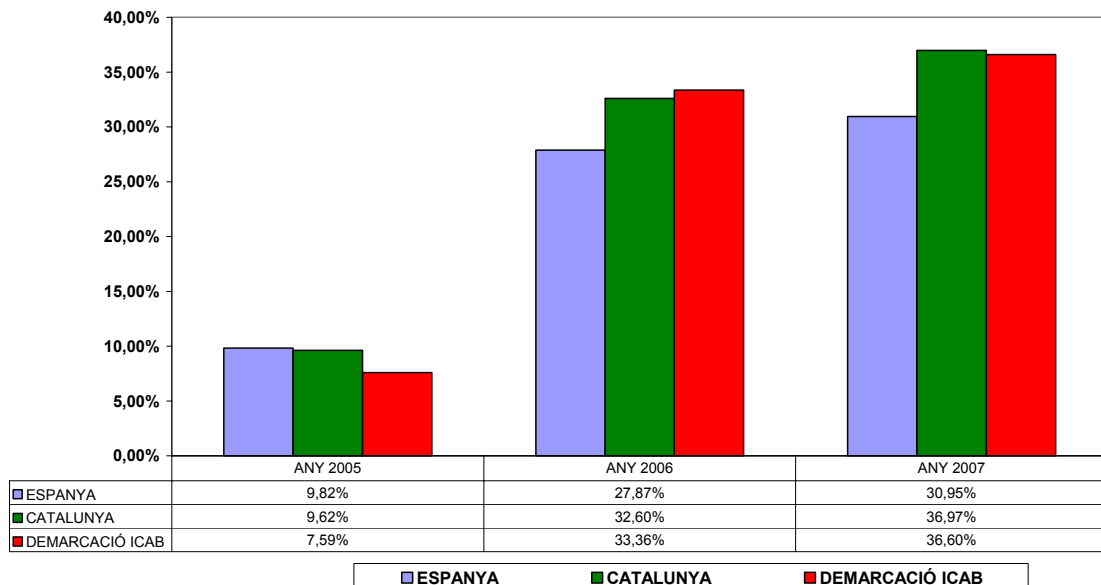

Hem de tenir present que l'any 2005 tan sols es comptabilitzen 6 mesos, ja que aquests jutjats varen entrar en vigor el 29 de juny de 2005.

Litigiositat civil

Segons l'article 49 *bis* de la LEC, els jutjats de la dona són competents en els assumptes civils de família, en els casos que hi hagi un context de violència contra la dona. La litigiositat civil en l'àmbit dels jutjats de violència de la dona ha augmentat molt, tot i que no arriba als nivells de la penal.

COMPARATIVA TERRITORIAL
LITIGIOSITAT CIVIL VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA
2005-2007

Com hem dit, la litigiositat civil creix en menor mesura que la penal, ja que no tot assumpte penal de violència té associat un conflicte familiar.

La tramitació dels assumptes de família en aquests jutjats ha estat objecte d'un ardu debat al llarg del 2007, fins al punt, que el Consell General de l'Advocacia Espanyola i el nostre Col·legi han demanat el retorn d'aquestes causes als jutjats de família.

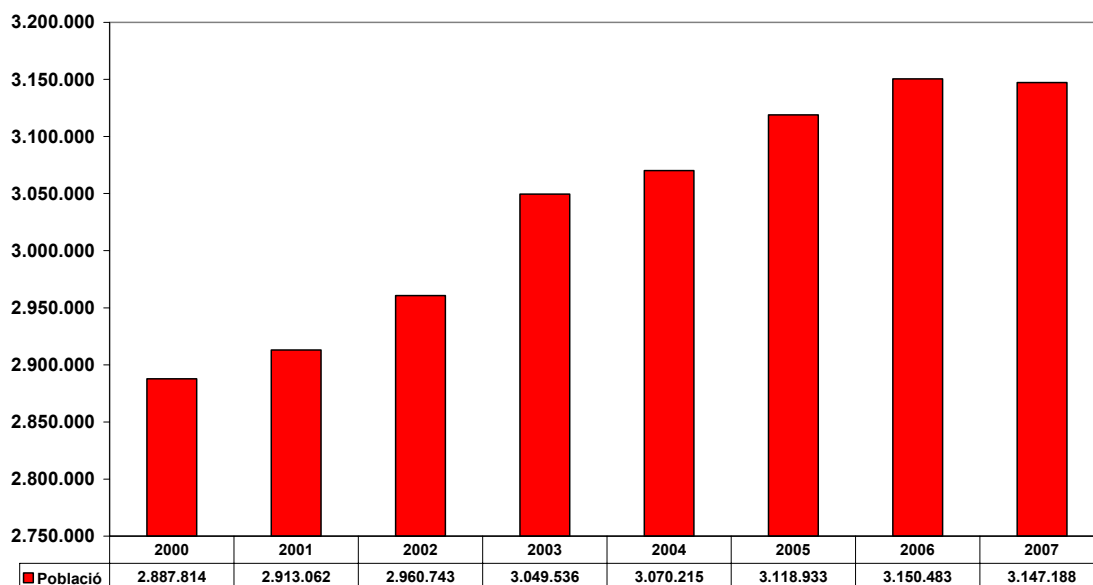
La raó principal és el col·lapse que pateixen aquests assumptes en els jutjats de violència sobre la dona. Aquesta situació és perjudicial per a la correcta tramitació d'aquests assumptes (per més informació, vegeu la problemàtica específica dels assumptes civils en la segona part d'aquest estudi).

La litigiositat a la demarcació ICAB

La violència de gènere als partits judicials de l'ICAB presenta el mateix panorama que la resta dels territoris comparats. Cal dir que, excepte l'Hospitalet i Badalona, que tenen jutjats especialitzats de violència de la dona, la resta són jutjats de primera instància i instrucció, o instrucció exclusivament, que assumeixen els assumptes de violència contra la dona, a més de la resta d'assumptes de l'ordre penal i civil.

La litigiositat penal i civil ha augmentat com a conseqüència de l'augment de la població en la demarcació ICAB (inclosa Barcelona). L'increment ha estat del 9,10% en els darrers set anys.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ TOTAL DELS PARTITS JUDICIALS CORRESPONENTS A LA DEMARCACIÓ ICAB

Font: INE, dades del 2007

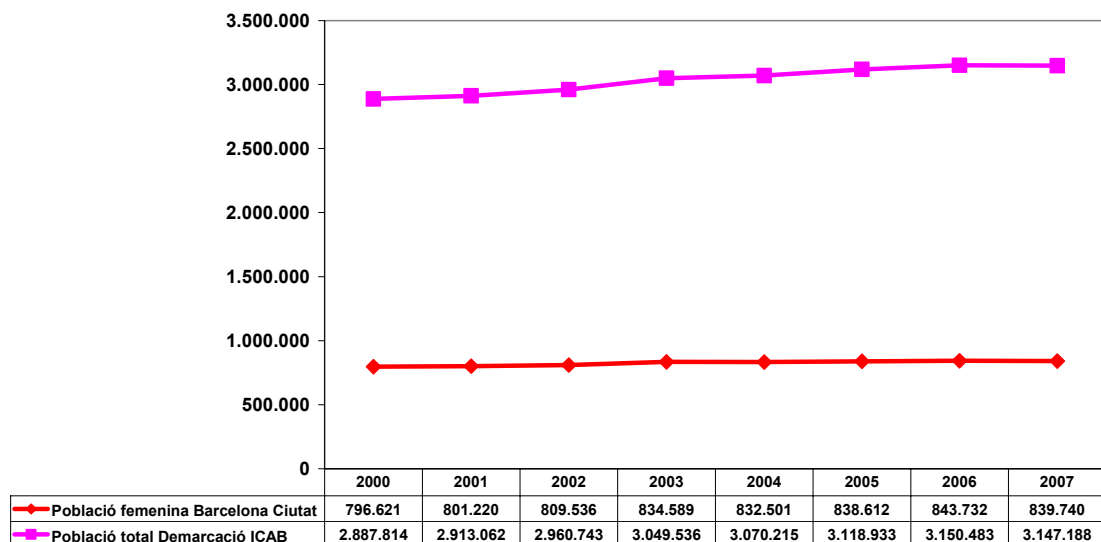
VARIACIÓ DE LA POBLACIÓ	2000-2007
TOTAL POBLACIÓ DEMARCACIÓ ICAB	9%
Partit judicial Arenys de Mar	33%

Partit judicial de Badalona	4%
Partit judicial de Barcelona	7%
Partit judicial de Berga	6%
Partit Judicial de Cornellà de Llobregat	4%
Partit judicial de Gavà	16%
Partit judicial de l'Hospitalet de Llobregat	4%
Partit judicial d'Igualada	22%
Partit judicial del Prat de Llobregat	0%
Partit judicial de Sant Boi de Llobregat	7%
Partit judicial de Santa Coloma de Gramanet	0%
Partit judicial de Vilanova i la Geltrú	32%
Partit judicial de Vilafranca del Penedès	28%

Com es pot observar, els partits judicials que han experimentat un augment més pronunciat són els costaners, Vilanova i la Geltrú i Arenys de Mar, seguits de Vilafranca del Penedès.

Pel que fa a la població femenina, tant a la demarcació ICAB com en la ciutat de Barcelona es verifica en el darrer any una lleugera disminució del col·lectiu femení.

EVOLUCIÓ POBLACIÓ FEMENINA DE BARCELONA CIUTAT RESPECTE LA POBLACIÓ TOTAL DE LA DEMARCACIÓ ICAB

Tot i que és la dona la que majoritàriament denuncia a la seva parella, el fet que aquests delictes s'hagin convertit, en el 2003, en delictes públics o perseguibles

d'ofici no permet acotar la ràtio denuncia/població, exclusivament, a la població femenina.

Litigiositat penal

La litigiositat penal en la demarcació ICAB ha augmentat de forma similar a la resta de Catalunya. En comparació amb la resta de territoris, la demarcació ICAB gestiona un major nombre d'assumptes per habitant que la resta.

DELEGACIONS ICAB
COMPARATIVA LITIGIOSITAT PENAL VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA
2005-2007

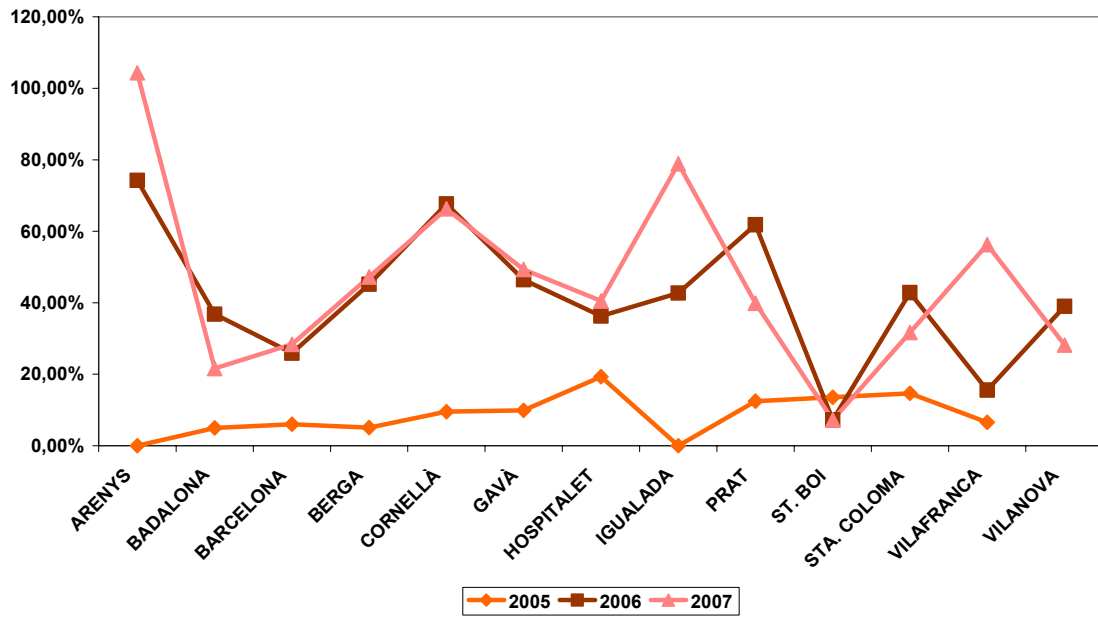

Com es pot comprovar, en alguns casos, els partits judicials on ha crescut més la litigiositat penal coincideix amb l'augment de la seva població. Encara que aquesta correlació no sempre es verifica per que influeixen molts factors que poden explicar que hi hagi més o menys nivell de violència sobre la dona.

Litigiositat civil

La litigiositat civil segueix una línia d'augments, amb més o menys variacions, en la majoria de partits judicials de la demarcació ICAB. Cal dir que el nivell de litigiositat civil és menor que la penal, ja que no tota denúncia penal té associada una mesura de caràcter civil.

DELEGACIONS ICAB EVOLUCIÓ LITIGIOSITAT CIVIL VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA 2005-2007

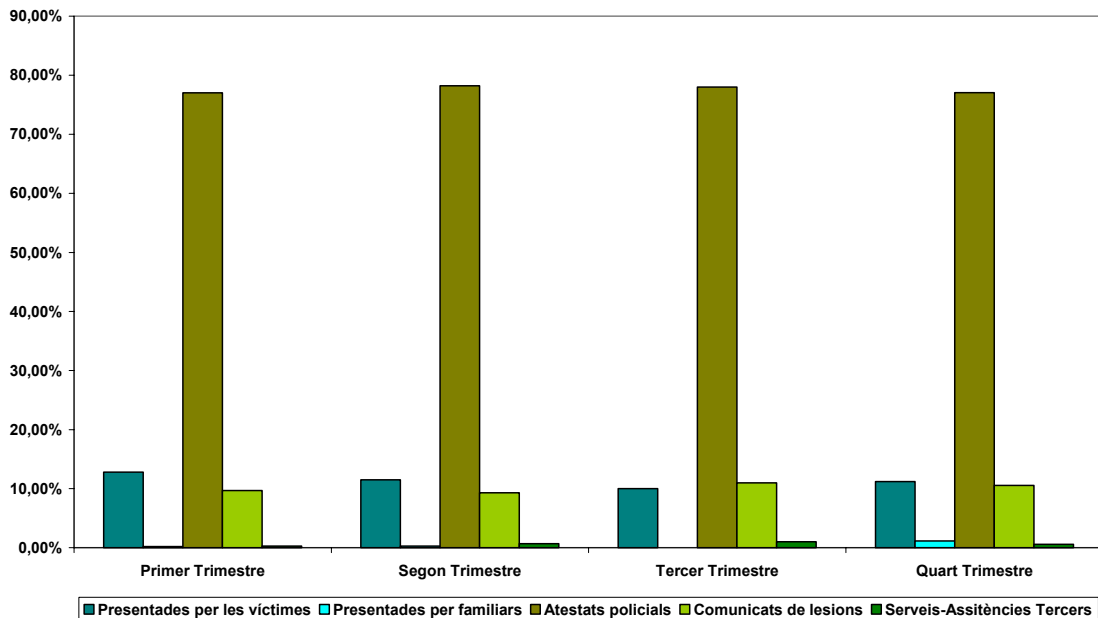

Qui interposa la denúncia?

En línies generals i per tots els territoris comparats és la víctima la que interposa denúncia contra el seu agressor. Així, segons dades del CGPJ, en el 2007, d'un total de 126.293 denúncies, en el 77,4% dels casos havia estat la víctima la denunciant.

D'entre aquestes, el 11,2% havia interposat la denúncia al jutjat de guàrdia i el 66,2% davant de la policia.

COMPARATIVA TRIMESTRAL ANY 2007. ORIGEN DENÚNCIES VIOLÈNCIA DOMÈSTICA.

Font: Consejo General del Poder Judicial. Observatori de violència domèstica i de gènere, 2007

Cal destacar que 97.637 denúncies han estat tramitades per la policia per mitjà d'atestat (77,31%), de les quals el 10,35% del total ho han estat per intervenció directa de la policia.

Aquestes dades posen en relleu que la policia compleix un paper destacat en la lluita contra la violència de gènere. Aquesta no només és la primera instància que entra en contacte amb la víctima, sinó que és l'única que li forneix informació sobre el sistema de protecció i assistència i que, en la majoria dels casos, la víctima desconeix. La informació, el tracte personalitzat i professional que rebí és clau per a la correcta canalització de l'assumpte a la jurisdicció; a més, influeix decisivament en la percepció que tingui la víctima del sistema de justícia (vegeu l'epígraf sobre la informació que es dona a la víctima).

Finalment, l'Administració sanitària també té un paper important en la lluita contra la violència sobre la dona, ja que suposa una tercera font de coneixement als jutjats dels maltractaments; un 10.5% de les denúncies varen tenir origen en els informes mèdics que d'ofici es trameten als jutjats corresponents (CGPJ 2007).

En l'apartat corresponent exposarem aquells aspectes organitzatius i del funcionament que es consideren millorables i farem propostes en aquest sentit.

Causes possibles de l'augment de la litigiositat en els territoris comparats

Els factors socioeconòmics, urbanístics i ambientals influeixen, sens dubte, en el fenomen de la violència contra la dona.

Ara bé, hem de tenir cura a l'hora de valorar les dades per no caure en els estereotips i en els prejudicis socials, sobretot en l'error de donar massa importància, per exemple, al factor urbà, a la condició social o a l'element estrangeria.

Que es pugui obtenir un perfil en funció de les denúncies presentades no significa que altres perfils i personalitats quedin contemplades en aquest tipus de violència. Hi ha, efectivament, una important xifra negra de violències que resta a l'anonimat, sobretot de violència greu sobre la dona.

Tal com opinen els responsables de la policia autonòmica en violència de gènere i domèstica de la regió policial de Barcelona, si hi ha més litigiositat a les zones urbanes és perquè s'acumula més població i aquest fet afavoreix l'anonimat de la víctima. A les zones rurals la pressió social influeix en la possibilitat de denunciar, ja que està més mal vist denunciar la família i, per tant, les situacions estigmatitzants tendeixen a amagar-se més.

Una de les causes que expliquen l'augment de la litigiositat en la demarcació ICAB és, com ja hem apuntat, l'augment de la població. Aquest fet ha afavorit l'augment de l'activitat econòmica i també dels conflictes.

En línies generals, l'augment del nombre de denúncies s'interpreta positivament, ja que implica que la dona té confiança en el sistema. Així, les campanyes de sensibilització i de denúncia semblen, doncs, que comencin a donar els primers fruits.

Ara bé, quines són les causes que han provocat aquest augment de la litigiositat en aquest àmbit? A continuació exposarem les causes que, segons el nostre parer, justifiquen aquest augment, sens perjudici d'analitzar-les exhaustivament en el darrer apartat del document.

1. *La Llei orgànica 1/2004*, que és segurament la primera causa de l'augment de la litigiositat. Aquesta Llei ha ampliat les conductes delictives incloent-hi aquelles que, amb anterioritat, eren qualificades com a faltes (lesions no constitutives de delicte, amenaces lleus, coaccions lleus, maltractaments psíquics no habituals i maltractaments d'obra). L'augment de les penes associades a aquestes conductes podrien, potser, servir com a causa explicativa d'aquest augment.
2. *Les campanyes de sensibilització afavorint la denúncia adreçades sobretot a les víctimes*, però també a la societat en general. Sembla que la víctima

coneix millor els mecanismes de resposta institucional al maltractament, tot i que es percep que desconeixen l'abast o les conseqüències d'interposar una denúncia. Com veurem, segons opinen els advocats de la demarcació de l'ICAB entrevistats, hi ha víctimes que se sorprenen de la rotunditat de la resposta penal, la qual cosa genera en elles reaccions diverses (vegeu els epígrafs sobre la problemàtica processal de les renúncies i la dispensa de declarar de l'article 416 LECrim).

3. *El caràcter públic de la violència de gènere i domèstica.* El fet que un tercer (sobretot la policia) pugui denunciar, fins i tot en contra de la voluntat de la víctima, és un factor que fa augmentar la litigiositat (com hem vist, no és factor determinant, però hi té a veure). Malauradament, no comptar amb el consentiment de la víctima pot tenir efectes contraproductius en la prova; per exemple, les negatives a declarar contra la parella en les testificals, o bé els trencaments consentits de condemna en les ordres de protecció. Tot i que, segons opinen responsables policials, també succeeix que quan la policia presenta una denúncia, substituint la voluntat de la dona, un cop formalitzada, aquesta l'assumeix perquè ella no n'ha estat l'autora.
4. *La política criminal de tolerància zero davant del maltractament,* que inclou tant els aspectes normatius com procedimentals; la consideració de la dona com a subjecte dèbil. L'alt nombre de condemnes i la concessió d'un 70%, en el 2006 i un 62% en el 2007²², de les ordres de protecció són factors determinants que encoratgen les dones a denunciar els maltractaments que pateixen.
5. *La creació dels jutjats especialitzats en violència de la dona* contribueix a donar una major visibilitat al problema i ajuda que les dones tinguin la certesa que rebran una atenció especialitzada i individualitzada. Aquest aspecte ha estat fortament qüestionat, com tindrem ocasió d'analitzar més endavant (vegeu l'epígraf sobre infraestructures).
6. *Tot el sistema de protecció social, sanitària i laboral pivota sobre la condició judicial de maltractada,* cosa que suposa que les dones que vulguin accedir a la protecció que dispensa la Llei hagin d'interposar prèviament una denúncia penal. Segons la Circular de Fiscalia 2/2005, de 2 de març, sobre acreditació pel ministeri fiscal de les situacions de violència de gènere, la situació judicialment reconeguda de maltractada suposa la concessió de prestacions econòmiques (l'anomenat sou de la llibertat), els beneficis de la seguretat social, discriminació positiva en el món de la contractació laboral i funcional; comporta, a més, a la pràctica, una acceleració en els processos de separació i divorci (a través de les mesures de protecció de caràcter civil); atribució de la guarda i custòdia dels fills, així com, més possibilitats d'atribució de la vivenda conjugal en casos de violència acreditada.

Abans de finalitzar aquest apartat, no podem deixar d'insistir en l'anomenada xifra negra. Es tracta de la violència que pateix la dona i que no s'atreveix a denunciar, ja sigui per por que pugui patir o bé pel fet que no és conscient que la pateix.

És sabut que una cosa és la violència registrada o coneguda i l'altra la realment existent. Segons dades de l'Observatori, al voltant del 73% de les dones assassinades en mans de les seves parelles o exparelles durant el 2006, no havien denunciat maltractaments previs. En el 2007, tan sols el 33,3% dels casos de dones mortes per violència de gènere hi havia constància que aquestes haguessin denunciat maltractaments previs. Com es pot comprovar, de l'any 2006 al 2007, s'ha avançat a treure a la llum un problema que ha estat tradicionalment molt ocultat (la denúncia ha passat del 27% al 33,3%). Les dones espanyoles continuen

---

²² Memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, 2007, p. 9

denunciant més que les estrangeres (37% les espanyoles front del 28,6 % de les estrangeres).²³

Segons manifesten els advocats entrevistats i els responsables policials en aquesta matèria, les motivacions per les quals les dones no s'atreveixen a denunciar varien: des de les que tenen por de les conseqüències quan al marit torni a casa després d'una detenció o bé de l'estada a la presó (segons dades de l'Observatori, s'estima que al voltant d'un 40 per cent de dones maltractades no es planteja la separació); les que pateixen pressions del marit, dels fills, de la família o socials (com hem dit, en un poble els problemes tendeixen a amagar-se més, que no pas en un ambient més anònim com l'urbà). L'estatus social és també un impediment, ja que en un estatus social acomodat hi ha més recances a admetre i reconèixer públicament el maltractament.

En aquest sentit, el filòsof José Antonio Marina, en el seu llibre *Anatomía del miedo, un tratado sobre la valentía*, exposa que la violència contra les dones forma part de la "mitologia familiar" de la famosa frase: "els draps bruts es netegen a casa", la qual cosa no és més que una tàctica d'aïllament social i manipulació del maltractador.

En la mateixa línia se situa Patricia Villavicencio, quan estableix un catàleg de causes per les quals les dones no denuncien els maltractaments de què són objecte: temor a les represàlies, que no les creguin, que les acusin de ser culpables, vergonya i sentiment de culpa, tendència a minimitzar la situació, dubtes sobre la capacitat d'escollir bé a la parella, por al canvi, incapacitat per sortir endavant, la situació de desempara en relació als fills, entre altres.²⁴

Una altra problemàtica que cal destacar i que afecta la litigiositat en aquest àmbit és la víctima estrangera, que podem qualificar de doblement victimitzada. Segons Amnistia Internacional, aquestes dones pateixen més indefensió que les nacionals per diverses raons: problemes amb la seva regularització administrativa, difícil accés a la informació, dependència econòmica de les seves parelles (la majoria es troben en règim de reagrupament familiar). Segons aquesta organització, la taxa d'assassinats per part de les seves parelles o exparelles és sis vegades més elevada que les nacionals (Informe Amnistia Internacional "Más riesgos y menos protección. Mujeres inmigrantes en España frente a la violencia de género", novembre de 2007).

La dificultat principal és que, a més del seu agressor, aquesta s'exposa a ser expulsada i resta sense cap referent en el país. En aquest sentit és rellevant la Instrucció 14/2005, de la Secretaria d'Estat de Seguretat, que, tot i no aplicar-se, no està formalment derogada. Aquesta Instrucció de la Secretaria d'Estat de Seguretat sobre actuació en dependències policials en relació amb dones estrangeres víctimes de violència domèstica o de gènere en situació administrativa irregular. Segons aquesta Instrucció es dóna la possibilitat de suspendre l'acord d'iniciació en els casos d'estada irregular en els casos que la víctima tingui al seu favor una ordre de protecció. En aquest cas, tindran la possibilitat d'obtenir una autorització de residència temporal. Ara bé, si un cop la víctima presenta la denúncia i no obté cap mesura de protecció s'iniciarà l'expedient corresponent. La incertesa de si una víctima obtindrà o no l'ordre de protecció pot constituir un entrebanc a l'hora que una víctima estrangera denunciï els maltractaments (vegeu l'epígraf sobre el factor estrangeria en la violència de gènere).

Les enquestes de victimització en aquest àmbit permeten donar llum a aquesta xifra negra. Tot i no ser un instrument infal·lible (no és segur que les dones que responen a aquestes enquestes coneguin els tipus delictius, o bé siguin conscients del maltractament psíquic que pateixen), ajudaria a fer-nos una idea aproximada

---

²³ Informe sobre muertes violentas en el ámbito de la violencia doméstica y de género, CGPJ, 2007.

²⁴ Marina, José Antonio, *Anatomía del miedo, un tratado sobre la valentía*, Anagrama, 2006, p. 56.

del grau de violència de la dona en la nostra societat. El que és una opinió gairebé unànime entre els entrevistats és que la violència greu costa molt que es denunciï.

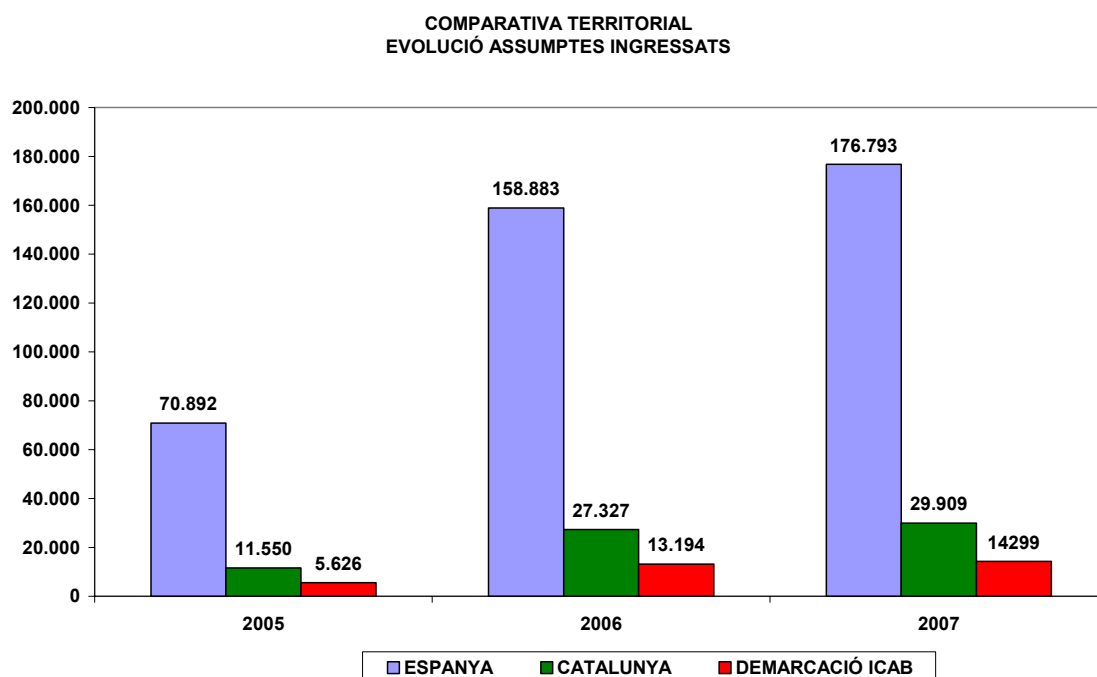
Finalment, i vist l'exposat en relació a la litigiositat, la pregunta que cal fer-nos és si aquesta és un indicador suficientment fiable per mesurar el nivell de violència contra la dona en el nostre país, o és un indicador més, d'entre d'altres com són: el nivell de masclisme i discriminació en els programes de televisió (*reality shows*), a la publicitat, a l'educació escolar, etc.

3.2.- Moviment d'assumpes

3.2.1 Assumpes penals

ingressats

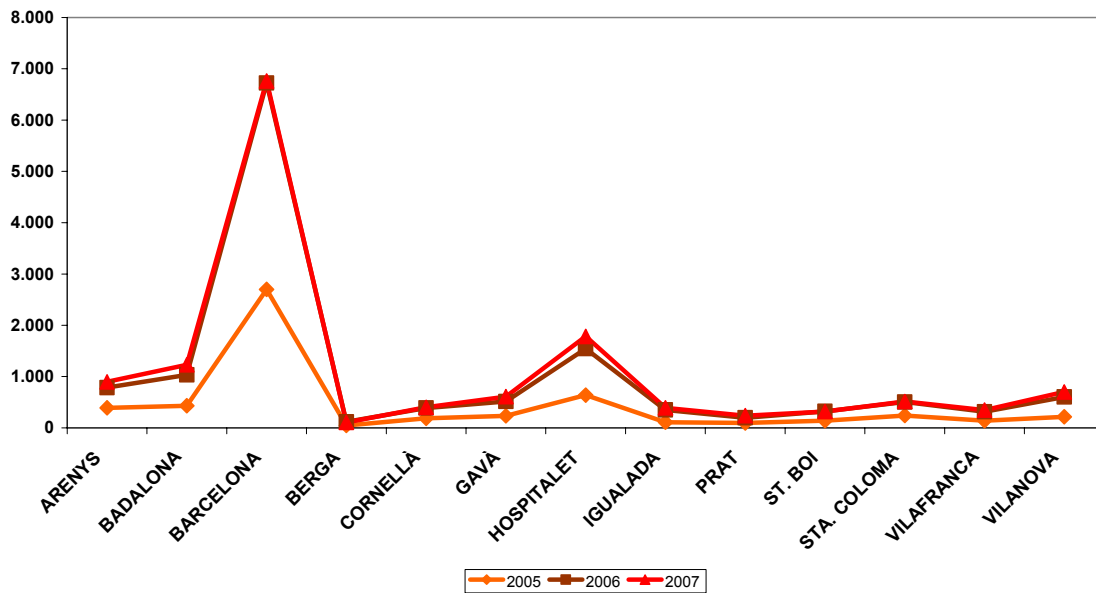
L'evolució dels assumpes ingressats presenta una suau línia ascendent. Els assumpes penals ingressats han augmentat en tots els territoris comparats.

Vegem la situació de la demarcació ICAB, jutjat per jutjat.

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
EVOLUCIÓ ASSUMPTES INGRESSATS

Cal dir que excepte l'Hospitalet i Badalona, la resta són jutjats de primera instància i instrucció, o d'instrucció exclusivament, que assumeixen la competència de violència de gènere, a més de la resta d'assumptes penals, la qual cosa, sens dubte influeix en la seva capacitat de gestió i de resolució.

Barcelona aglutina el major nombre d'assumptes ingressats pel fet que el 50,96% de la demarcació ICAB resideix a la ciutat.

A més, aquest partit judicial disposa de quatre jutjats (tres i un de reforç) per atendre les demandes de maltractament sobre la dona. Es pot observar que els partits judicials més propers a Barcelona i amb una major població el nivell d'assumptes ingressats és major (vegeu l'epígraf sobre la situació de l'Administració de Justícia i de la violència de la dona en les delegacions ICAB).

L'elevat nombre d'assumptes que ingressen en aquests jutjats impedeixen que es pugui treballar de forma adequada.

La situació és especialment preocupant en els jutjats de Badalona i en diversos jutjats de la demarcació que ja tenen de *per se* una càrrega d'assumptes penals molt elevada.

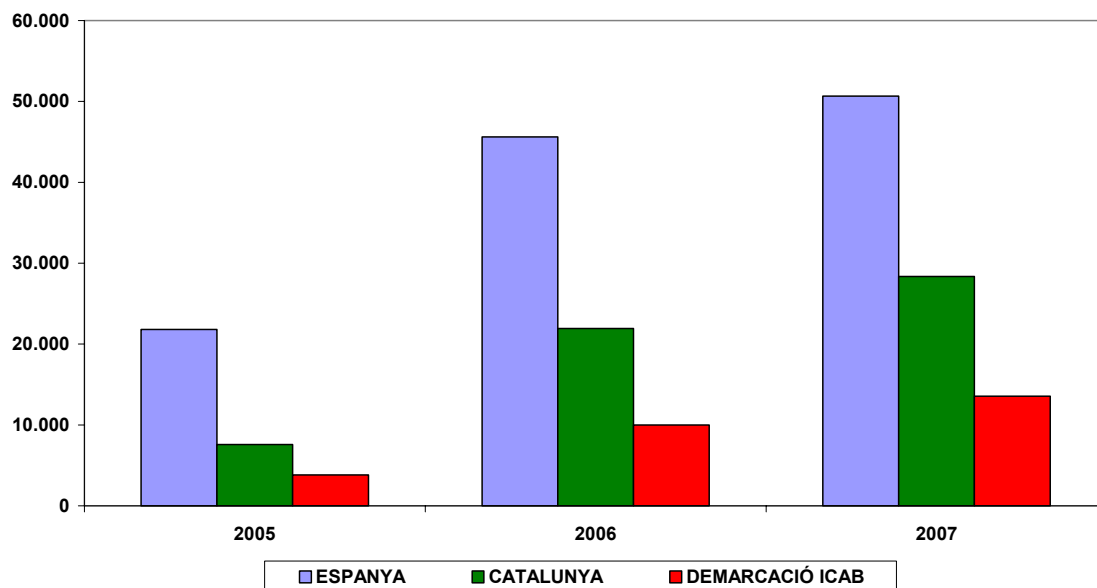
En aquest sentit, el Tribunal Superior de Justícia assenyalava, en la seva memòria de 2006, que es troben saturats els jutjats de violència sobre la dona de Badalona (44,4%), Arenys de Mar (87,5%), Gavà (37,6%), Sant Boi de Llobregat (21,2%), Berga (21,4%), Santa Coloma de Gramenet (217,2%), Cornellà (51%), l'Hospitalet de Llobregat (52,6%), (Memòria TSJCA 2006, p. 9 i p. 33).²⁵ En el 2007, els nivells de gestió d'assumptes es mantenen, tot i que el TSJCA no ha facilitat les dades exactes.

Resultats

La capacitat de resoldre els assumptes penals segueix també una línia de seus augments.

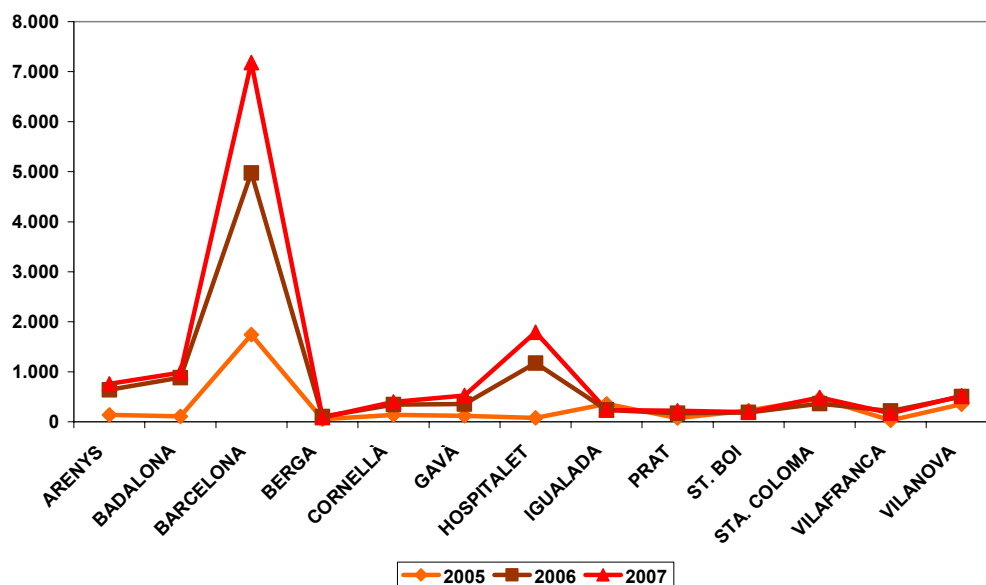
²⁵ El percentatge es refereix a la mitjana d'assumptes de la resta dels òrgans del partit judicial.

COMPARATIVA TERRITORIAL
EVOLUCIÓ ASSUMPTE RESOLTS

No obstant això, en els jutjats de la demarcació ICAB, la capacitat resolutiva en el 2006 no ha estat suficient per resoldre els assumptes que s'han ingressat en aquest període. Per exemple, Barcelona en el 2007 han resolt el 94,7% dels assumptes entrants, sense tenir en compte els pendents del 2006 (vegeu: els indicadors judicials).

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
EVOLUCIÓ ASSUMPTE RESOLTS

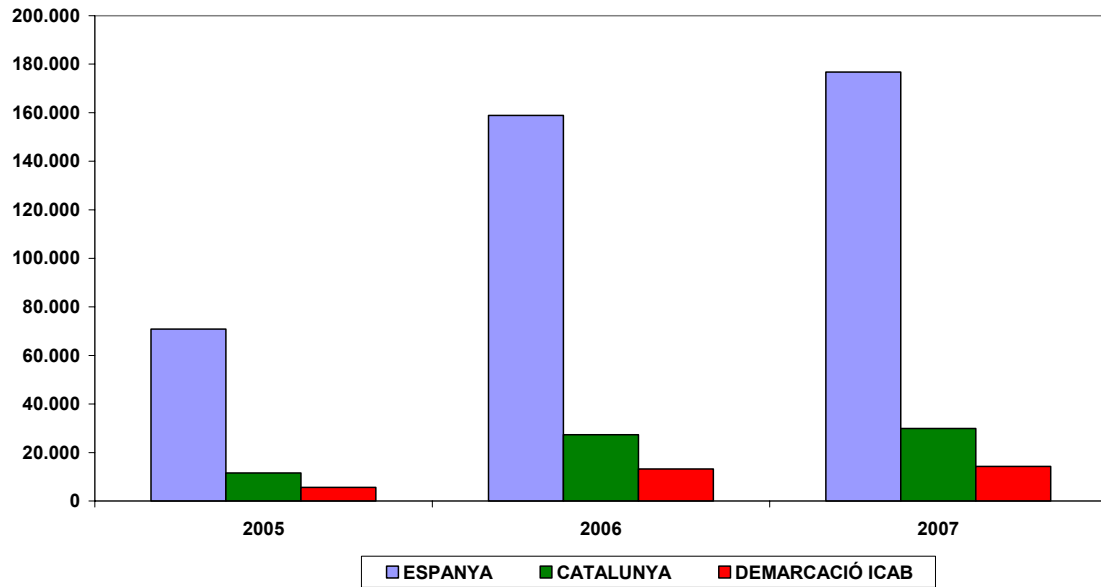
3.2.2 Assumpes civils

Ingressats

Els assumptes civils es refereixen a tots els aspectes matrimonials associats a la violència de gènere (art. 49 bis de la LEC). Tal com estableix l'exposició de motius de la Llei 1/2004, "aquests jutjats (violència de la dona) coneixen i, si s'escau,

decideixen les causes penals en matèria de violència contra la dona, i també coneixen de les matèries civils relacionades, de forma que unes i altres en la primera instància tinguin el tractament en la mateixa seu”.

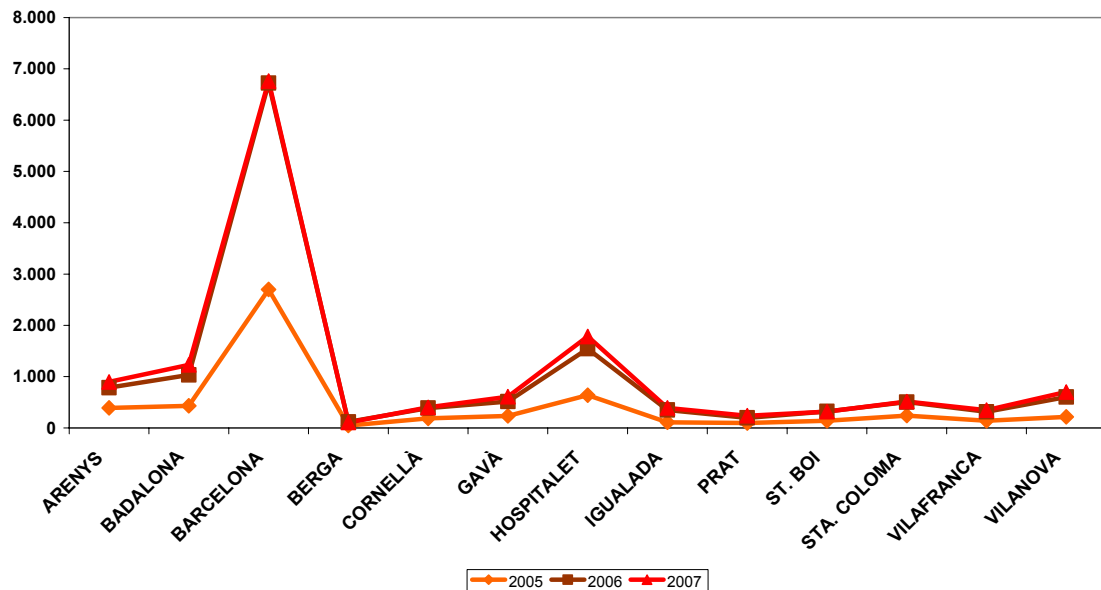
COMPARATIVA TERRITORIAL
EVOLUCIÓ ASSUMPTESS INGRESSATS

Tal com es pot observar, els assumptes ingressats segueixen una línia d'augment en tots els territoris comparats. Sempre fent una estimació aproximativa partint del fet que en el primer semestre de 2005 haguessin entrat el doble del que varen entrar en el segon.

Aquesta tendència també es verifica en els assumptes ingressats civils de la demarcació ICAB

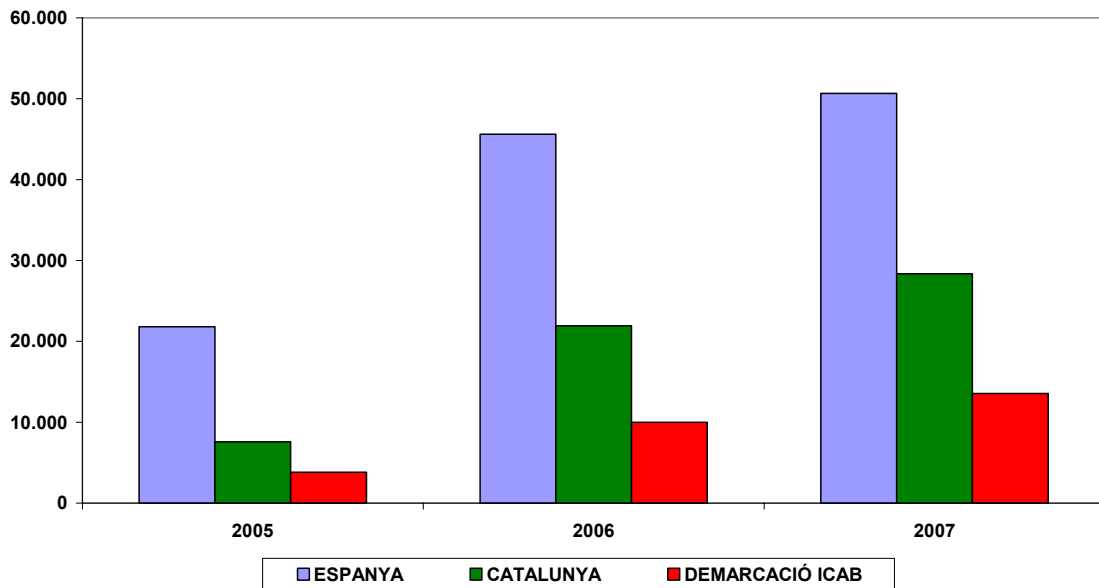
COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
EVOLUCIÓ ASSUMPTESS INGRESSATS

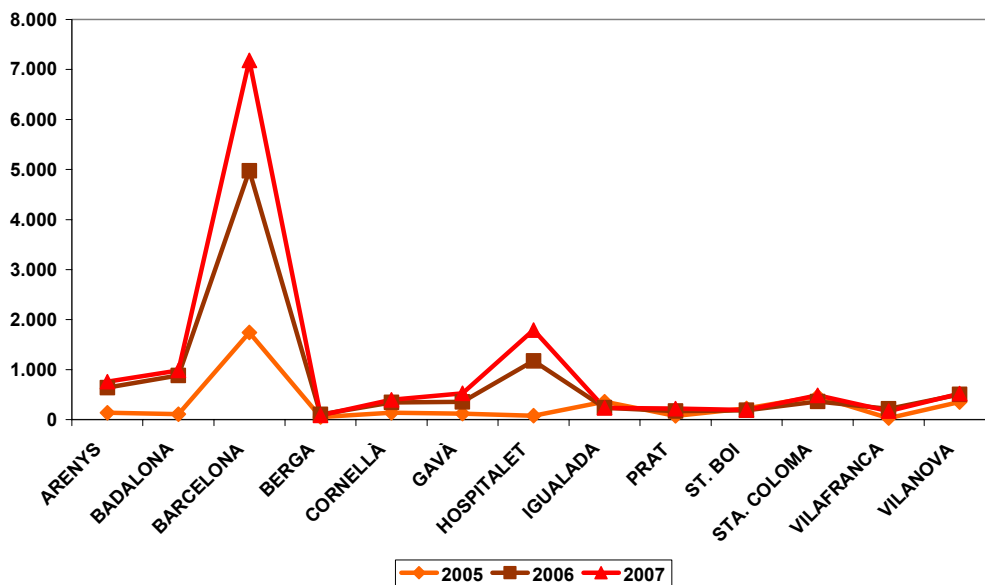
Resultats

El nombre d'assumpes resolts és també baix en l'àmbit civil: en el 2006, tan sols s'han resolt a Espanya el 74,99 per cent dels assumpes ingressats, el 64,25% a Catalunya i el 57,65% en la demarcació ICAB. En el 2007, els percentatges han millorat: 89,05% per Espanya, 92,02% per Catalunya, 95,25% per la demarcació ICAB.

COMPARATIVA TERRITORIAL
EVOLUCIÓ ASSUMPES RESOLTS

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
EVOLUCIÓ ASSUMPES RESOLTS

Les causes probables d'aquesta baixa resolució són:

- Els jutjats de Barcelona varen néixer col·lapsats. Aquest criteri també era compartit per la degana dels jutjats de Barcelona en el 2006 (Memòria del Jutjat Degà de Barcelona 2006, p. 21)
- Un procediment de família triga més a resoldre's que un de penal. La durada d'un procediment civil se situa, segons el parer dels advocats, entre 12 a 15 mesos. Segons l'estudi de l'ICAB en base a les dades del CGPJ, el temps de resposta d'un assumpte civil en la nostra demarcació està en 7 mesos i 1 dia.

3.3.- Assumpes per procediments

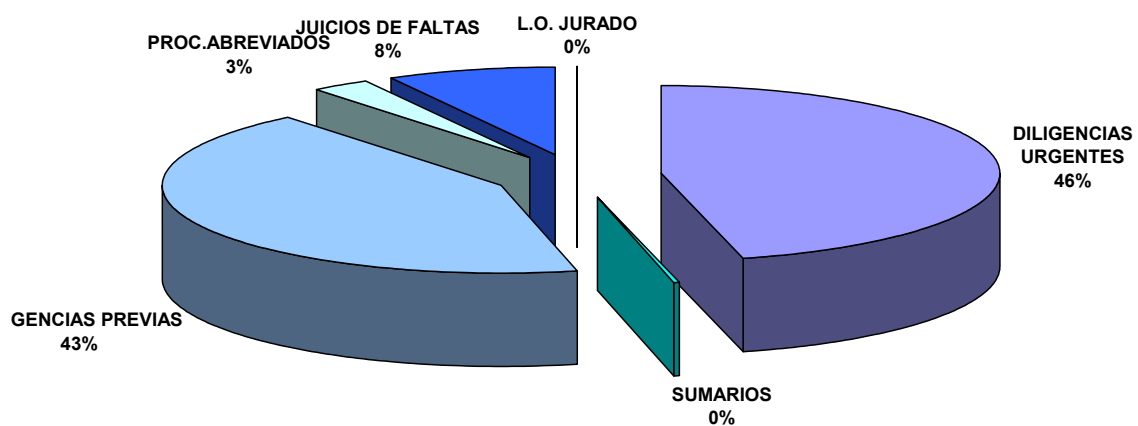
El nombre de procediments resolts en els territoris comparats és un bon indicador que posa de manifest quin tipus d'infraccions penals per violència de gènere es tramiten en aquests jutjats. Recordem que els procediments abreujats estan previstos per a penes fins a 9 anys de presó i penes d'altra naturalesa; els procediments ordinaris per a penes superiors als 9 anys de presó.

Les diligències urgents estan previstes per als delictes fins a 5 anys de presó o altra naturalesa fins a 10 anys, que siguin flagrants, que la instrucció sigui senzilla i que s'hagin iniciat per un atestat on constin identificats i citats totes les parts implicades. Finalment, el tribunal del jurat coneix dels delictes inclosos en la llei reguladora d'aquest procediment.²⁶

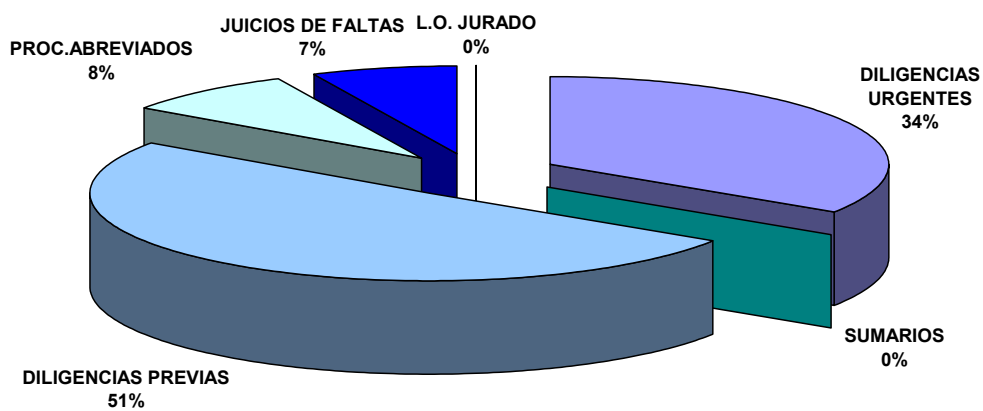
---

²⁶ El Tribunal del Jurat és competent per a l'enjudiciament dels delictes previstos a la Llei 5/1995, de 22 de maig, del Tribunal del Jurat: l'homicidi (art. 138 a 140 CP), les amenaces (art. 169.1.CP), l'omissió del deure de socors (art. 195 i 196 CP), la violació de domicili (art. 202 i 204 CP), els incendis forestals (art. 352 a 354 CP), la infidelitat en la custòdia de documents (art. 413 a 415 CP), el suborn (art. 419 a 426 CP), el tràfic d'influències (art. 428 a 430 CP), la malversació de cabals públics (art. 432 a 434 CP), els fraus i exaccions il·legals (art. 436 a 438 CP), les negociacions prohibides a funcionaris (art. 439 i 440 CP), la infidelitat en la custòdia de presos (art. 471 CP).

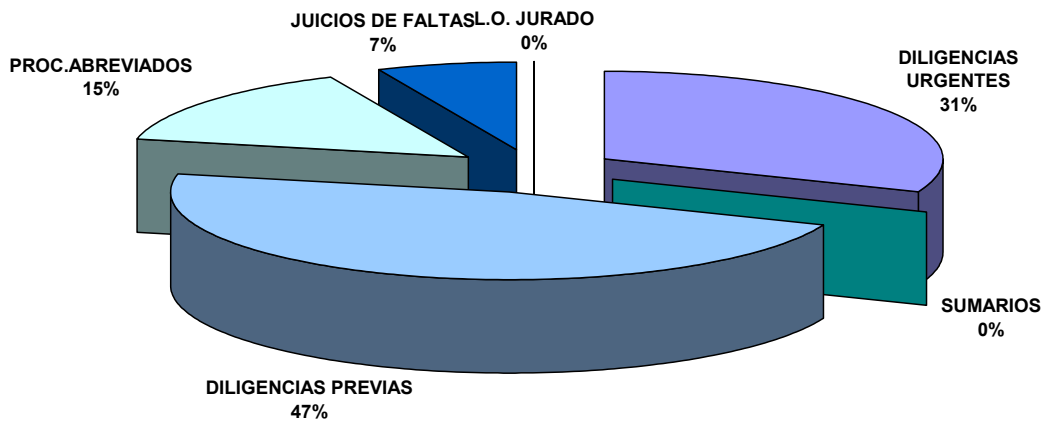
PROCEDIMENTS RESULTATS A ESPANYA 2005

PROCEDIMENTS RESULTATS A ESPANYA 2006

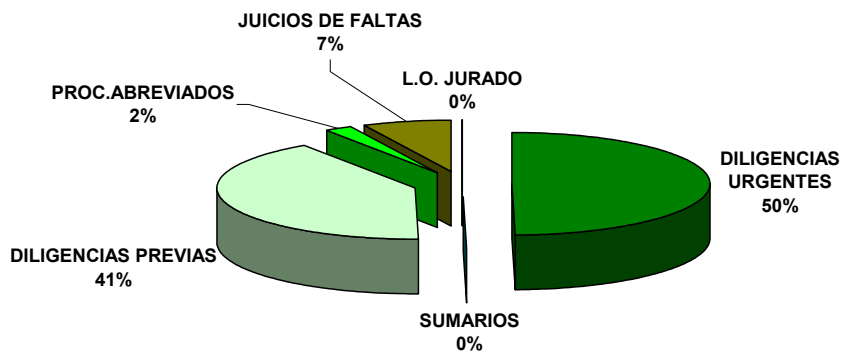
PROCEDIMENTS RESOLTS A ESPANYA 2007

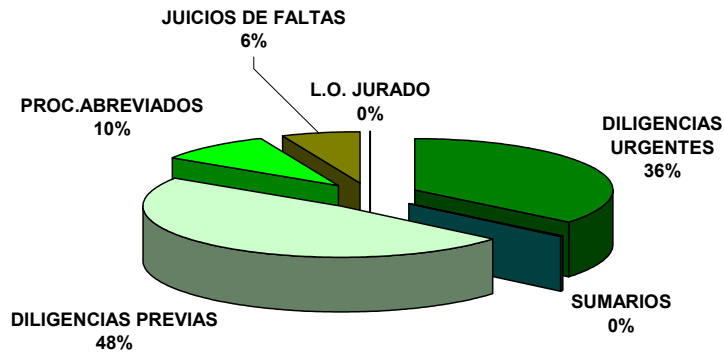
Podem observar com les diligències urgents presenten una tendència a la baixa; es mantenen les prèvies i augmenten els abreujats. Tot això, en línia amb el que succeeix en la resta de procediments de la jurisdicció penal.

Catalunya segueix la mateixa tendència que la que presenta la resta d'Espanya: augmenten els procediments abreujats, disminueixen els procediment urgents i també cauen els judicis de faltes.

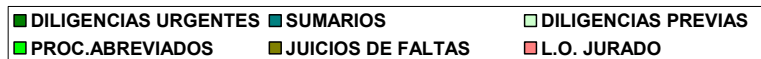
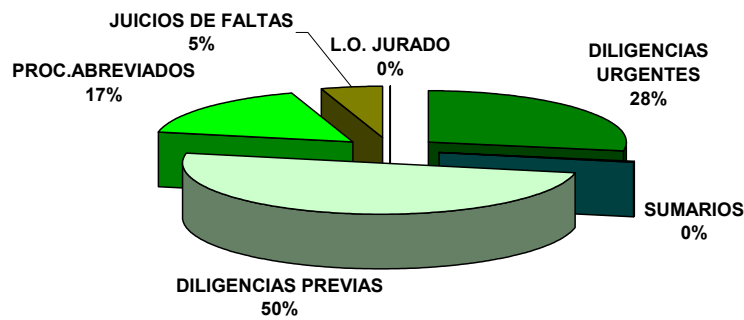
PROCEDIMENTS RESOLTS A CATALUNYA 2005

PROCEDIMENTS RESOLTS A CATALUNYA 2006

PROCEDIMENTS RESOLTS A CATALUNYA 2007

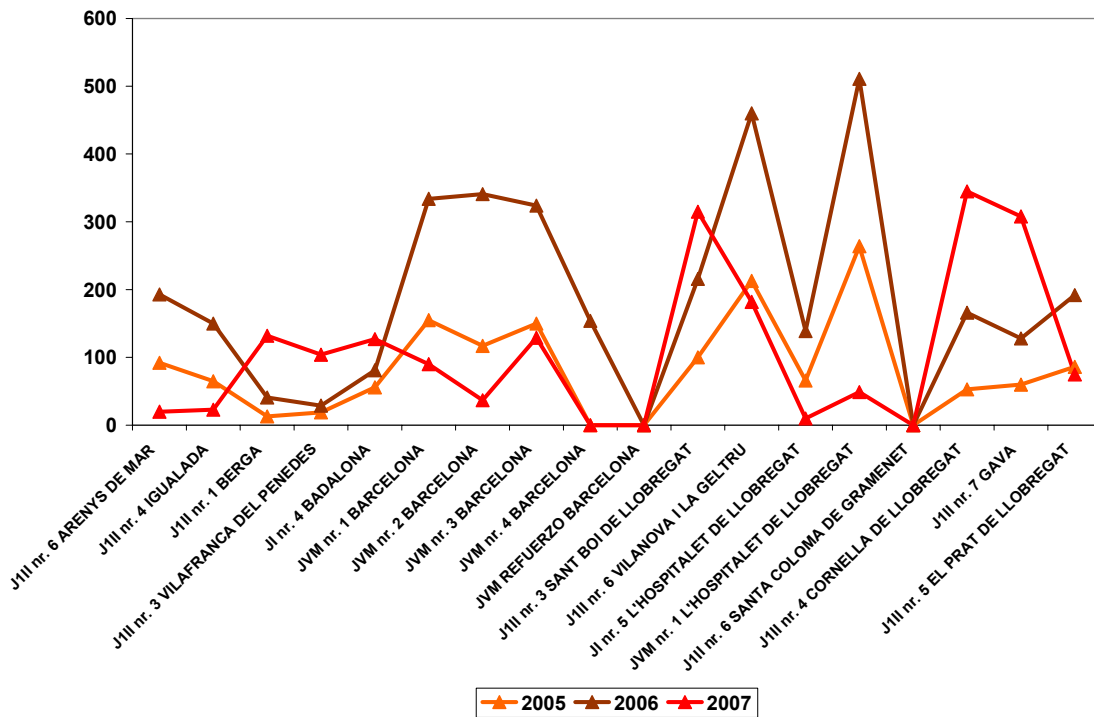

En el 2007 es varen celebrar 43.048 judicis a Espanya, que representa un 14.7% d'increment respecte el 2006 (informa l'Observatori contra la violència domèstica i de gènere, 2007).

Vegem les dades dels procediments judicials tramitats en els partits judicials de la demarcació ICAB.

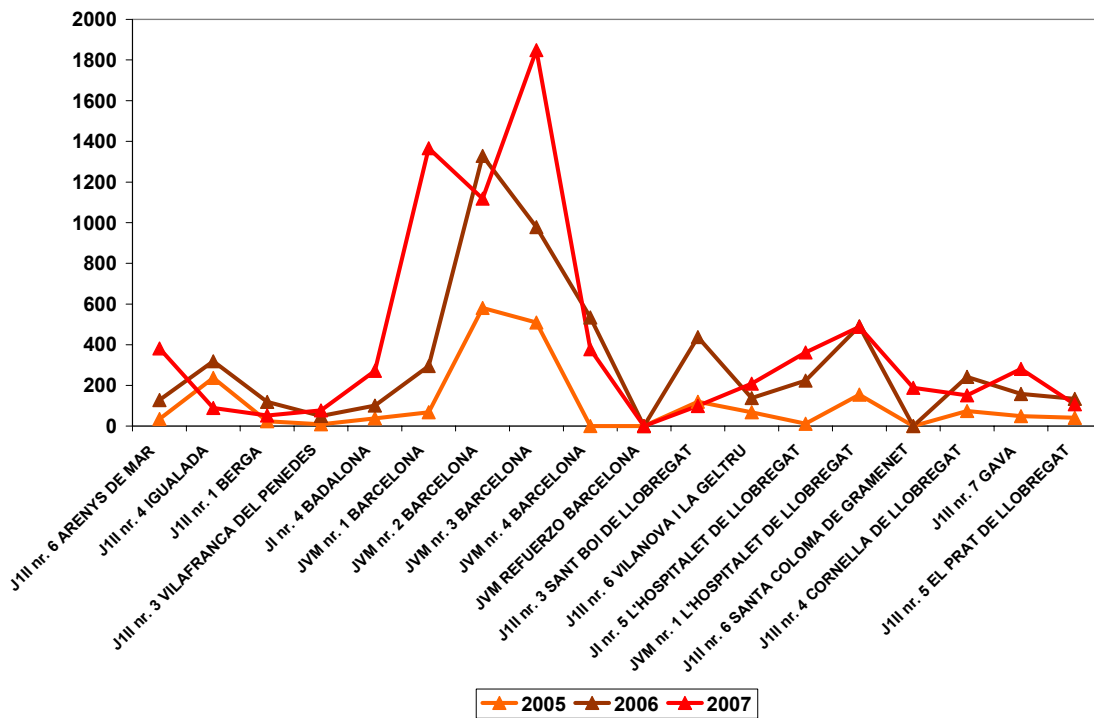

DILIGÈNCIES URGENTS ALS JUTJATS DE LA DEMARCACIÓ ICAB 2005-2007

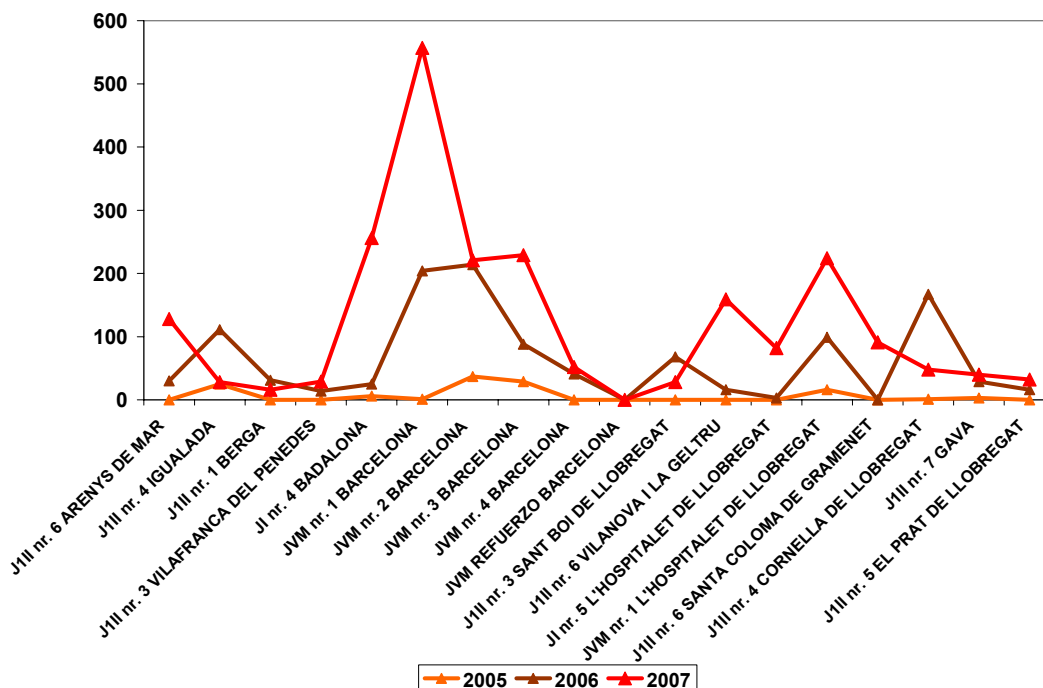
Les diligències urgents tendeixen a disminuir entre el bienni 2006-2007, tot i que depèn del partit judicial disminueixen en major o menor proporció.

DILIGÈNCIES PRÈVIAS ALS JUTJATS DE LA DEMARCACIÓ ICAB 2005-2007

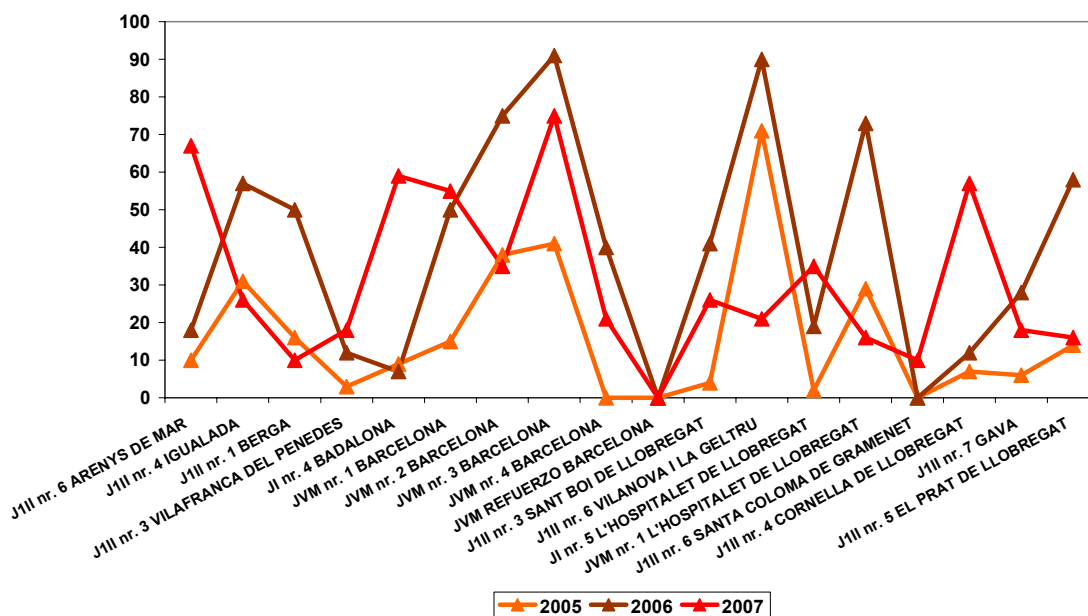
Les diligències prèviues han augmentat en un 23,96% entre el 2006 i el 2007. Els procediments abreujats (que recordem es refereixen a aquelles diligències prèviues que passen finalment als jutjats penals o audiències provincials pel seu enjudiciament) han augmentat en un 47,92%.

PROCEDIMENTS ABREUJATS ALS JUTJATS DE LA DEMARCACIÓ ICAB
2005-2007

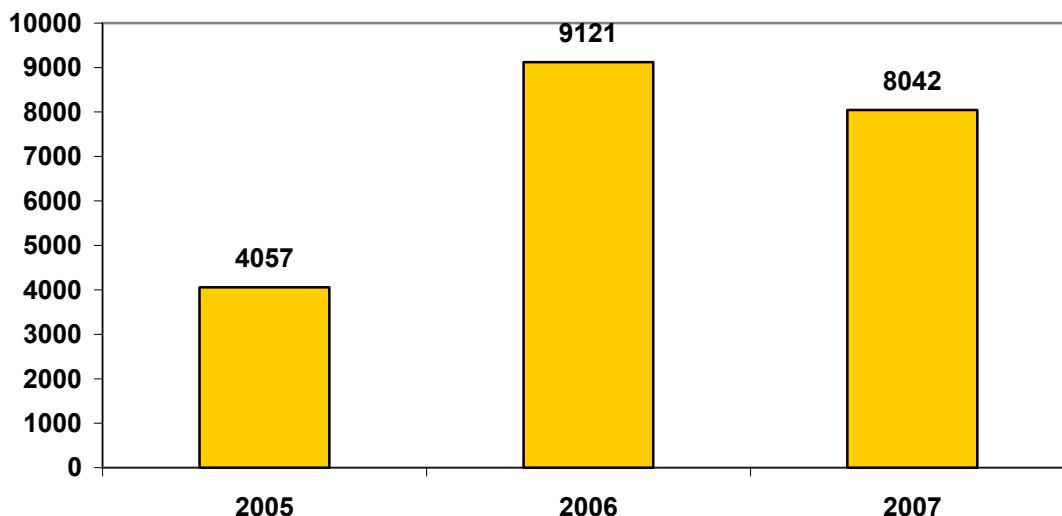
Els judicis de faltes, que recordem estan previstos per infraccions penals lleus, en línies generals, augmenten.

JUDICIS DE FALTES ALS JUTJATS DE LA DEMARCACIÓ ICAB 2005-2007

Aquestes dades es poden comparar amb el nombre d'assumptes tramitats per la Policia-Mossos d'Esquadra. Cal tenir en compte que les dades corresponen al període de 29 de juny de 2005 fins al 2 d'octubre de 2007 i que el territori és tan sols aquell en el qual la policia catalana està desplegada.

PROCEDIMENTS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Font: dades facilitades pel cos de Mossos d'Esquadra, 2007

Com es pot observar, en el 2007 (fins al 2 d'octubre), el nombre de procediments sembla també haver-se estabilitzat, després d'un lleuger augment en el 2006.

Els judicis ràpids en la violència de la dona. Les conformitats

Ja hem vist en la gràfica referida als procediments urgents que aquests segueixen una tendència a la disminució.

Cal fixar-se també que un tant per cent molt elevat de condemnes es resolen sense anar a judici. Per exemple, segons l'Observatori, en el primer trimestre de 2007, de les 55,9% de sentències condemnatòries el 23,4% s'havien resolt amb la conformitat de l'acusat.

La generalitat dels advocats entrevistats no estan d'acord amb la pràctica generalitzada de les conformitats, ni en l'especialitat de violència de gènere ni en el penal general.

La principal crítica apuntada és que redueix les garanties de l'acusat "el detingut és culpable abans que l'exameni un jutge". Aquest model de justícia negociada, provinent dels Estats Units, acaba sent una pràctica viciada. Hi ha una opinió força estesa entre els advocats que existeix una presumpció de culpabilitat envers l'home. Això provoca que els judicis, i sobretot que els judicis ràpids no es resolguin amb prou equitat. L'actual llei processal potencia les conformitats en el dia de la guàrdia oferint les reduccions d'un terç de la pena, la qual cosa provoca que molts homes acusats d'agressió es conformin amb els termes exposats pel fiscal, malgrat no estar del tot conformes amb els fets i amb la pena. Hi ha la impressió que molts detinguts prefereixen acollir-se al benefici de la reducció d'un terç de la pena perquè tenen la impressió que tenen poques probabilitats de sortir absolts en un futur judici.

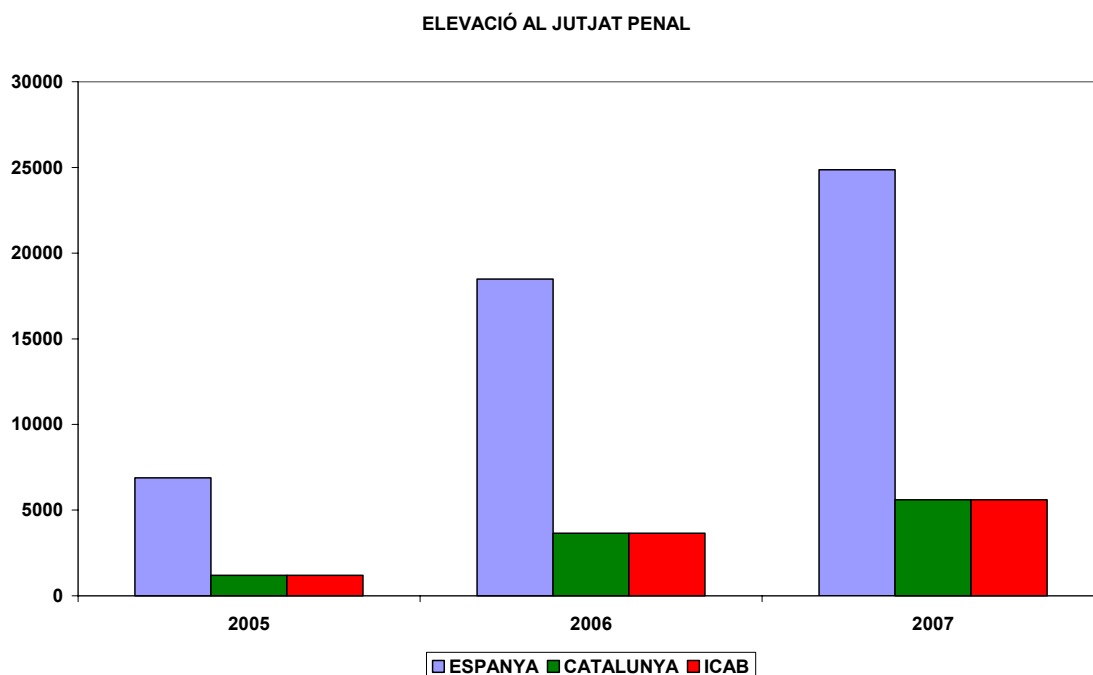
La fiscalia i les associacions de jutges convenen que, en molts casos, els autors han estat sorpresos en delictes flagrants i que aquesta pràctica permet dur un bon ritme de judicis (MFGE 2006).

Cal recordar i insistir que, fins i tot, en cas de confessió del presumpte autor (la conformitat no deixa de ser una forma de confessió), les autoritats judicials no estan exemptes d'investigar (art. 406 LECrim).²⁷

En aquest mateix sentit, el magistrat del Tribunal Suprem Perfecto Andrés Ibáñez entén que la conformitat suposa una perversió del model jurisdiccional que recull la Constitució.

Assumptes elevats als jutjats penals o a les audiències provincials

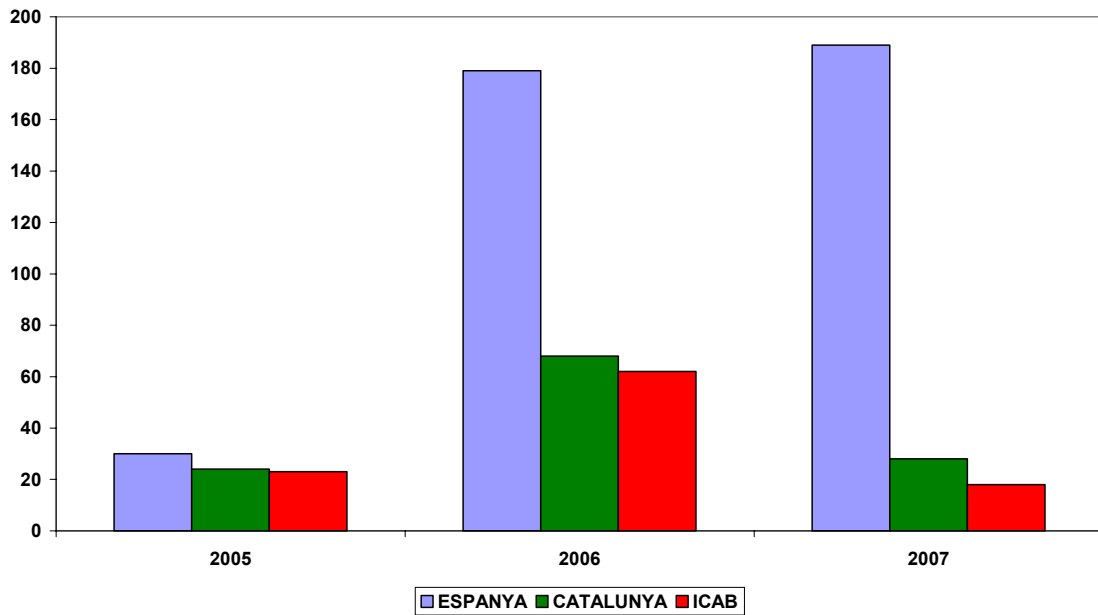
L'elevació d'assumptes als òrgans competents per l'enjudiciament és una manera de valorar la capacitat d'investigació en vistes a la preparació de la decisiva fase del judici oral. Com es pot observar, en l'any 2007 es varen elevar més assumptes al penal que en anys anteriors.

La tendència contrària es verifica en seu d'Audiència Provincial en els darrers dos anys a Catalunya i la demarcació ICAB.

²⁷ Art. 406 LECrim: "La confessió del processat no dispensarà el jutge d'instrucció de practicar les diligències necessàries, amb la finalitat d'adquirir el convenciment de la veritat de la confessió i de l'existència de delictes".

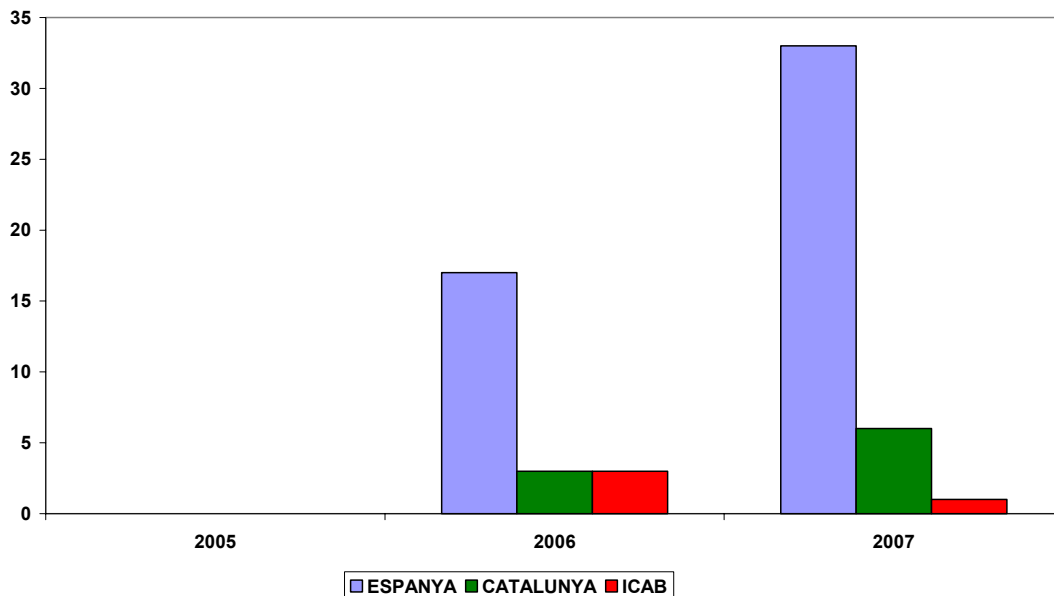
ELEVACIÓ A L'AUDIÈNCIA PROVINCIAL

Que hi hagi una disminució anual dels assumptes elevats a l'Audiència Provincial indica que els assumptes de violència sobre la dona són menys greus, és a dir, que es demanen penes que no superen els 5 anys de presó.

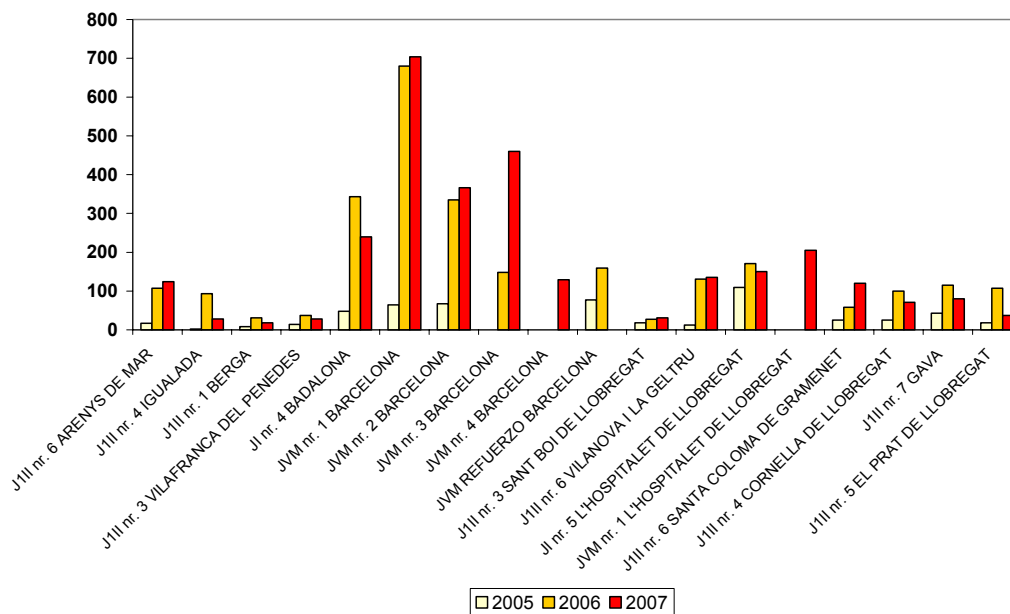
Pel que fa als judicis amb Tribunal Popular, aquests han augmentat excepte a la demarcació ICAB.

ELEVACIÓ VISTA JURAT

Quan als jutjats de la demarcació ICAB, vegem la gràfica següent:

ELEVACIÓ A L'ÒRGAN COMPETENT 2005-2007

Si posem en relació els assumptes ingressats amb els finalment elevats a l'òrgan competent, ens adonem que en el 2006 i 2007 els assumptes elevats per ser jutjats és molt baix. Per exemple a Barcelona de 6.764 assumptes ingressats en el 2007, tan sols es varen elevar 1.646 assumptes (24,33%).

A la vista de la resta d'indicadors, les causes explicatives d'aquesta situació apunten que els sobreseïments (provisionals o lliures) són molt alts i que la pendència en els assumptes de violència sobre la dona és també massa alta, la qual cosa impedeix que els assumptes s'instrueixin en un temps raonable per poder ser elevats a l'òrgan decisor. Recordem que, a la jurisdicció penal, els assumptes s'eleven a l'òrgan pel seu enjudiciament quan la instrucció (investigació d'un fet delictiu) ja s'ha conclòs.

3.4 Formes d'acabament dels procediments.

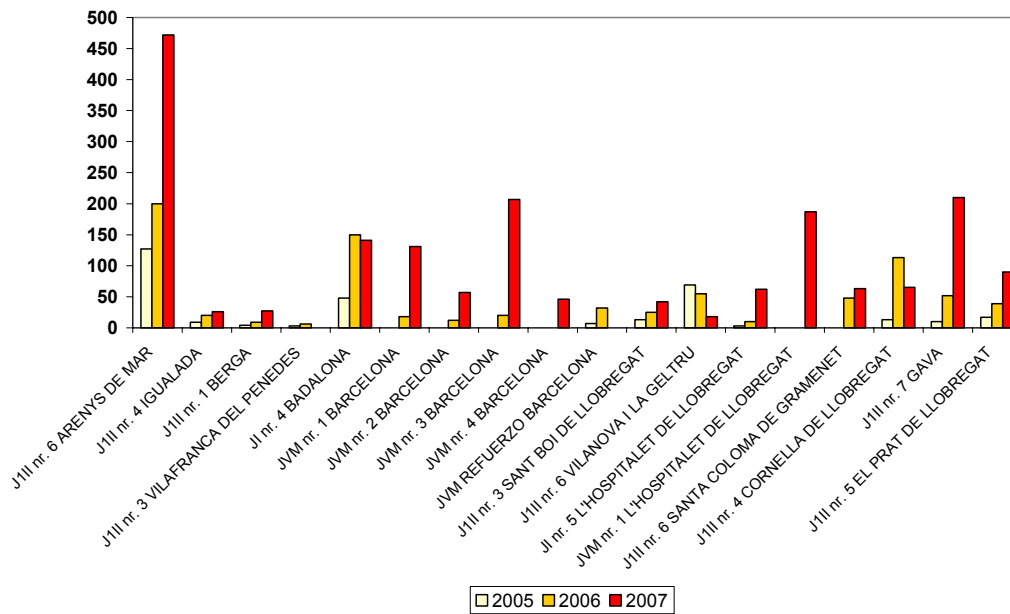
Els assumptes ingressats poden finalitzar amb un sobreseïment o bé per mitjà d'una sentència. Els sobreseïments poden ser provisionals, lliures o definitius. La primera categoria significa que es procedeix a l'arxiu temporal a l'espera d'obtenir més informació per continuar la investigació i la segona, que l'arxiu és definitiu. Vegem la situació en la demarcació ICAB:

Com es pot observar, Barcelona i Arenys de Mar han augmentat sensiblement el nombre de sobreseïments provisionals. Com ha vingut posant en relleu la fiscalia en la seva memòria de 2006²⁸, l'alt nombre de renúncies i la manca de col·laboració de la víctima en el procés s'apunten com les causes més probables d'aquest major nombre d'arxius (vegeu l'epígraf dedicat a la problemàtica processal de les renúncies).

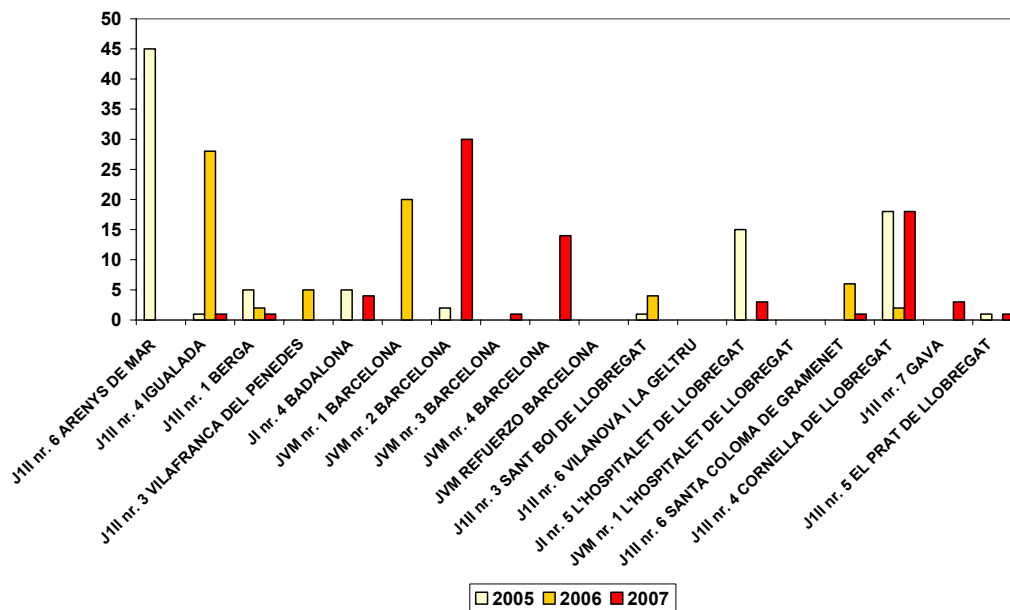
Respecte els sobreseïments lliures, aquests sempre és més difícil que s'acordin, ja que significa que es donen definitivament per arxivats.

²⁸ Recordem que a data de tancament del present informe encara no s'havien fet públiques les dades de fiscalia corresponents al 2007

SOBRESEÏMENT PROVISIONAL 2005-2007

SOBRESEÏMENT LLIURE 2005-2007

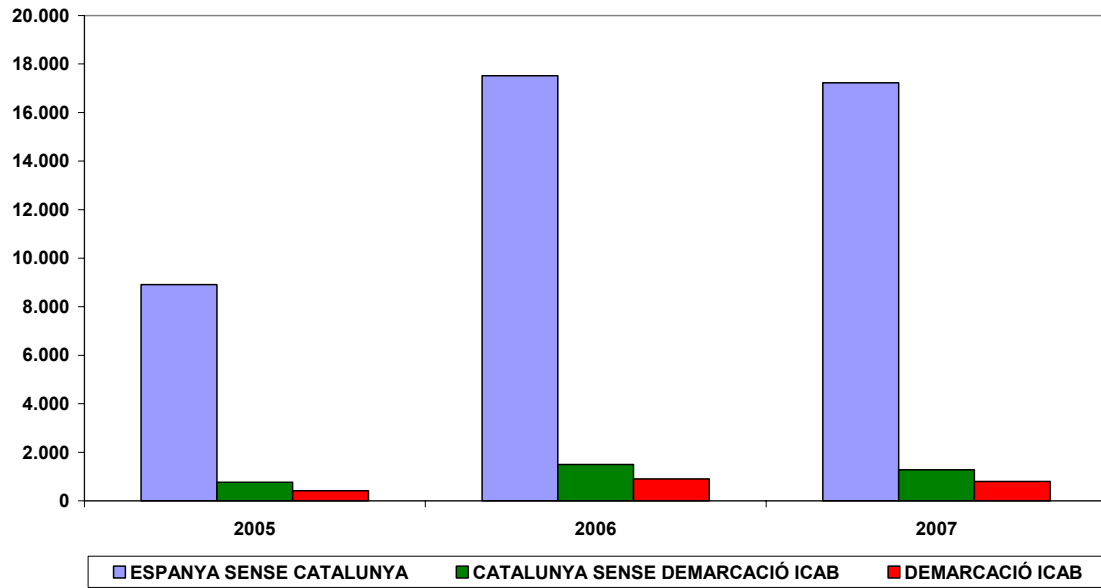

Les sentències

El nombre de sentències dictades és sovint l'indicador més utilitzat per valorar l'eficàcia d'aquesta especialitat. L'accent es posa a saber quantes d'aquestes han estat condemnatòries. Les sentències condemnatòries s'associen amb una bona qualitat de la resposta o, fins i tot, serveixen per avaluar la utilitat d'aquests jutjats. Ara bé, cal esbrinar en quines circumstàncies es dicten aquestes sentències i, en concret, analitzar quin percentatge d'aquestes han estat dictades en judicis ràpids (en els quals l'escassa investigació la dur a terme la policia) i quantes han estat dictades prèvia fase judicial instructora. Finalment, el nombre de conformitats també és important per valorar aquesta capacitat resolutiva.

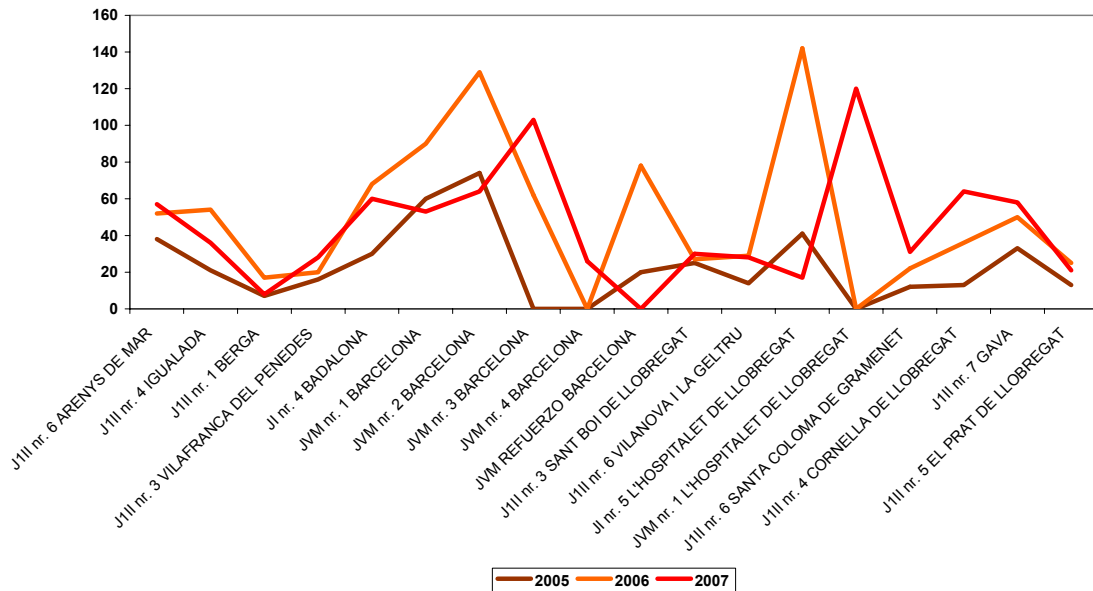
El nombre de sentències dictades en l'àrea penal segueix una tendència a la disminució.

TOTAL SENTÈNCIES ÀREA PENAL
JUTJATS VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA

Vegem les sentències en la demarcació ICAB jutjat per jutjat:

TOTAL SENTÈNCIES PENALS. JUTJATS VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA.
DEMARCACIÓ ICAB.

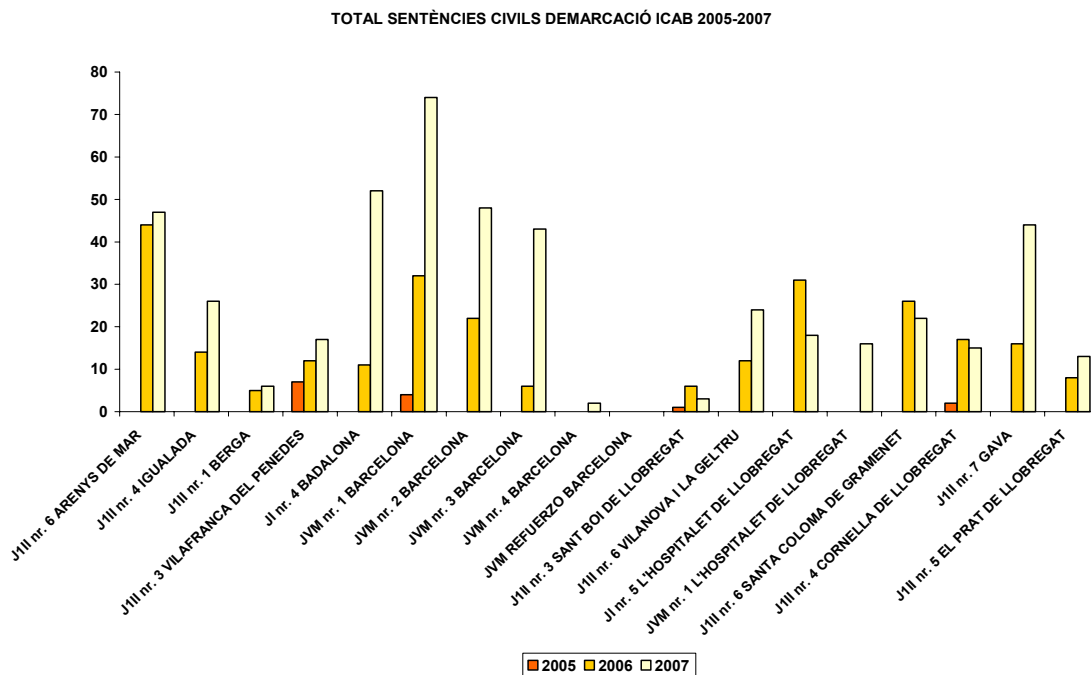
Es pot comprovar que els jutjats mixtos dicten menys sentències, ja que per regla general estan més col·lapsats.

Quan a les sentències civils, el nombre de sentències és encara més baix en relació a les sentències penals, encara que del 2006 al 2007, aquestes han augmentat en un 44,25%.

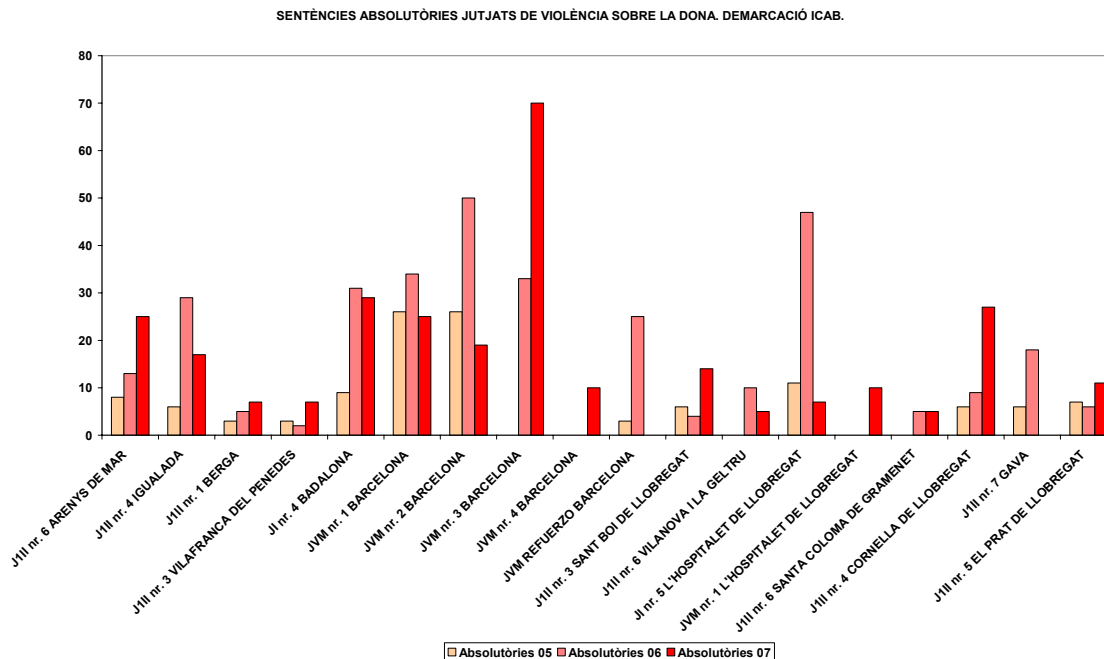
Hem de posar en relació aquesta dada amb la durada d'un procediment civil que, segons el nostre estudi, triga a resoldre's una mitjana de 7 mesos i 1 dia.

Cal fer avinent que la resolució dels assumptes civils per aquests jutjats especialitzats ha estat objecte de debat durant el 2006 i 2007; els advocats han pogut constatar la manca d'uniformitat en el tractament d'aquests assumptes d'uns jutjats respecte d'uns altres (vegeu l'epígraf dedicat a la problemàtica específica dels assumptes civils).

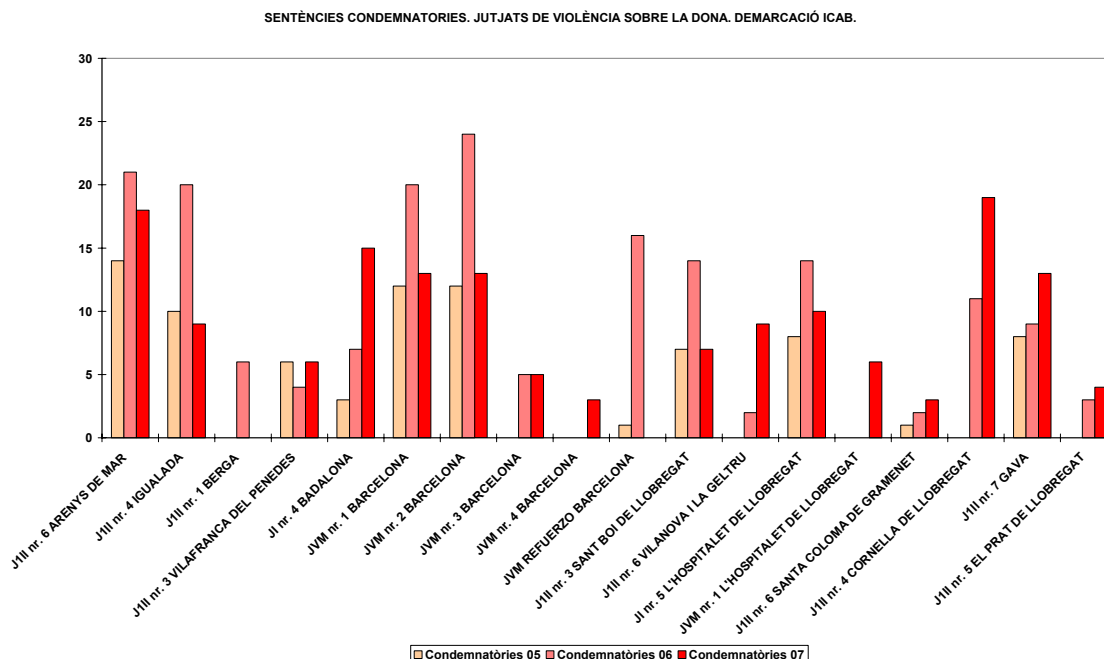
La qualitat de les sentències

Respecte a la qualitat de les sentències en la demarcació ICAB, s'observa que el nombre de condemnatòries és més alt que el d'absolutòries. En el 2006, les sentències absolutòries varen representar el 32,96% sobre el total de les sentències; en el 2007, aquesta proporció ha disminuït al 19,02%, sobre el total de sentències.

Quan a les condemnes en la resta del territori espanyol, cal dir que entre gener i setembre de 2006 es varen dictar un total de 79.962 sentències condemnatòries, de les quals el 52,6% ho eren de conformitat i el 47,4% després de celebrat el judici oral (MCGPJ, dades del 2006).

En el 2007 per tot el territori espanyol de les 43.048 sentències dictades, el 66% varen ser condemnatòries i el 34% absolutòries.²⁹

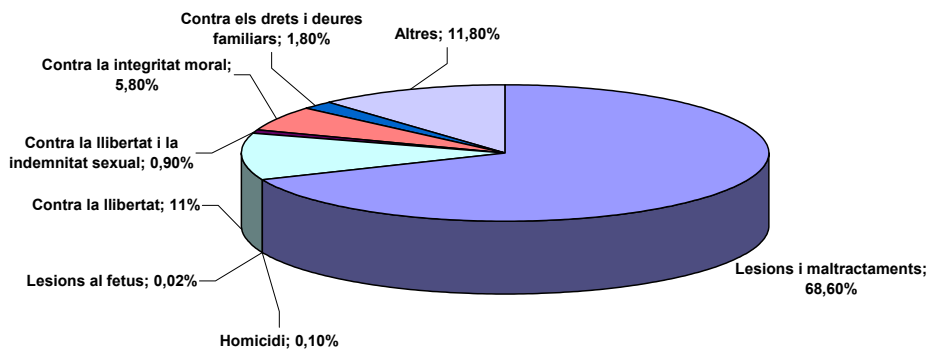

²⁹ En aquesta dada es recullen les sentències dictades pels jutjats de violència de la dona (exclusius i mixtos), els jutjats penals o Audiència provincial en única instància. Observatori contra la violència domèstica i de gènere, CGPJ, 2007. Tanmateix, es desconeix a hores d'ara el nombre de sentències de conformitat dictades en aquest any 2007.

3.5.- La tipologia delictiva

En els darrers dos anys, els delictes que es cometen amb més freqüència són les lesions i els maltractaments, seguit dels delictes contra la llibertat: coaccions i amenaces (una informació exhaustiva la trobareu a l'epígraf sobre l'amplitud excessiva dels supòsits de l'article 153 CP, maltractament lleu, no habitual). En aquest darrer any, les lesions representen el 70% dels assumptes seguit dels delictes contra la llibertat (10%), contra la integritat moral (6%), delictes contra els drets i els deures familiars (11,2%), a més dels 135 homicidis, dels quals 74 han estat consumats i la resta intentats (Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere, dades any 2006 i 2007).

DELICTES COMESOS AMB MÉS FREQUÈNCIA SEGONS EL "CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL"

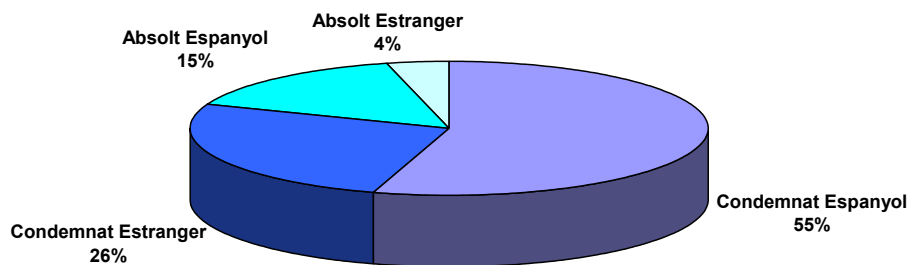

Font: Consell General del Poder Judicial, 2006

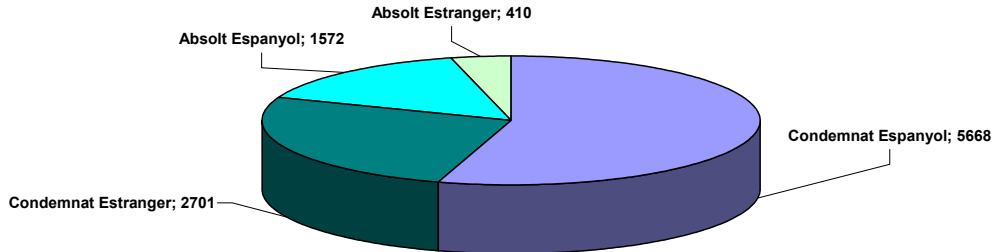
3.6.- La nacionalitat dels enjudiciats

Tal com s'observa en les gràfiques, dels homes enjudiciats en els òrgans judicials per violència de gènere més de la meitat són espanyols. No obstant això, el nombre d'agressors estrangers és elevat si tenim en compte que la població forania representa en el 2007 el 10% de la població total a Espanya

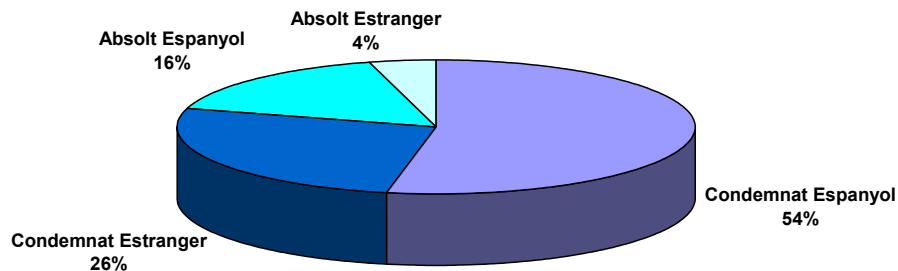
VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA: PERSONES ENJUDICIADES A TOTA ESPANYA A L'ANY 2005

VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA: PERSONES ENJUDICIADES A TOTA ESPANYA AL 2006

VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA: PERSONES ENJUDICIADES A TOTA ESPANYA A L'ANY 2007.

L'increment d'enjudiciats d'un any respecte a l'altre és major en el cas dels espanyols que dels estrangers (un 48% espanyols i un 45% estrangers).³⁰

Insistir que les darreres dades ofertes per l'Institut Nacional d'Estadística ens mostren que la població estrangera a Espanya ha augmentat en un 8,2% (2007) i com hem dit, representa un total del 10% de la població.

---

³⁰ Cal recordar que els jutjats de violència de la dona varen entrar en funcionament el 29 de juny 2005.

3.7.- Agressors de víctimes mortals

Per als casos de víctimes mortals en el 2007, cal dir que el nombre d'agressors estrangers sobre dones espanyoles o també estrangeres ha augmentat. Així, en el cas de dona espanyola i agressor estranger ha passat de representar a nivell nacional el 4,80% del total de mortes (74) a un 6,80%. Quant als casos que ambdós (víctima i agressor) eren estrangers ha passat del 22,60% en el 2006 a 31,10% en el 2007.

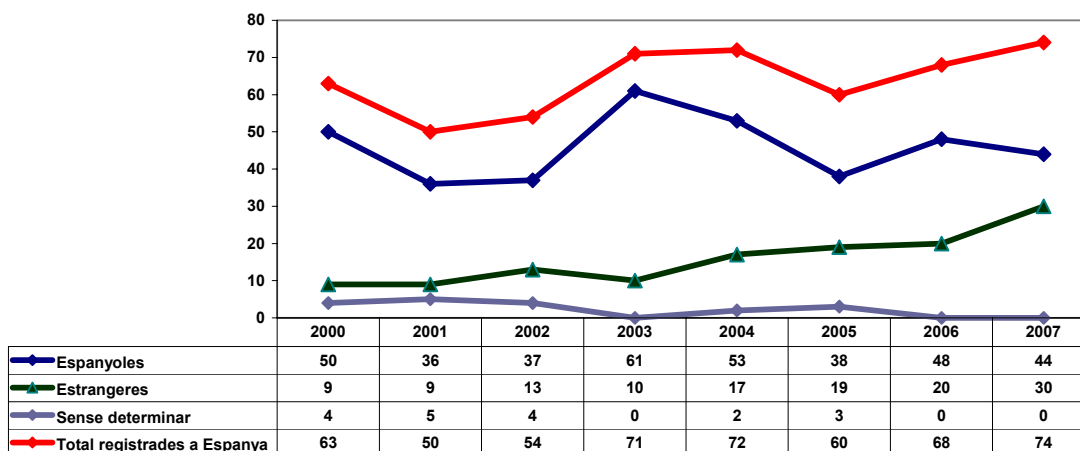
Les nacionalitats dels agressors estrangers són: en primer lloc, Romania, seguida del Marroc i l'Equador, entre les més destacables (Informe sobre muertes violentas en el ámbito de la violencia doméstica y de género, en el año 2007, Servicio de Inspección del CGPJ, p. 23 i 25).

3.8.- El nombre de parelles o exparelles mortes en mans dels seus cònjuges o excònjuges

El nombre de dones mortes en mans de les seves parelles o exparelles augmenta any rere any. Les darreres dades disponibles (any 2007) indiquen que el nombre de víctimes estrangeres s'ha incrementat de forma significativa. Com tindrem ocasió d'analitzar en l'estudi qualitatiu de la violència de gènere, aquesta víctima pateix una doble victimització: primària, el nombre de dones mortes en l'any 2007 representa el 40 per cent del total de víctimes; i secundària: el sistema no afavoreix que la víctima denunciï la situació de maltractament que pateix i, en conseqüència no se la pot protegir convenientment.

En el 2007, les dones estrangeres mortes en mans de les seves parelles o exparelles provenien, en primer lloc: del Brasil, seguit de República Dominicana i Equador. Amb tot això, cal dir que aquestes dades (tant d'agressors com de víctimes) han de ser ponderades tenint en compte les xifres de població dels residents estrangers; segons la seva nacionalitat s'aplica una taxa que relacioni el nombre de víctimes mortals per cada 10.000 habitants (Informe sobre muertes violentas en el ámbito de la violencia doméstica y de género, en el año 2007, Servei d'Inspecció del CGPJ).

DONES MORTES PER VIOLÈNCIA DE GÈNERE

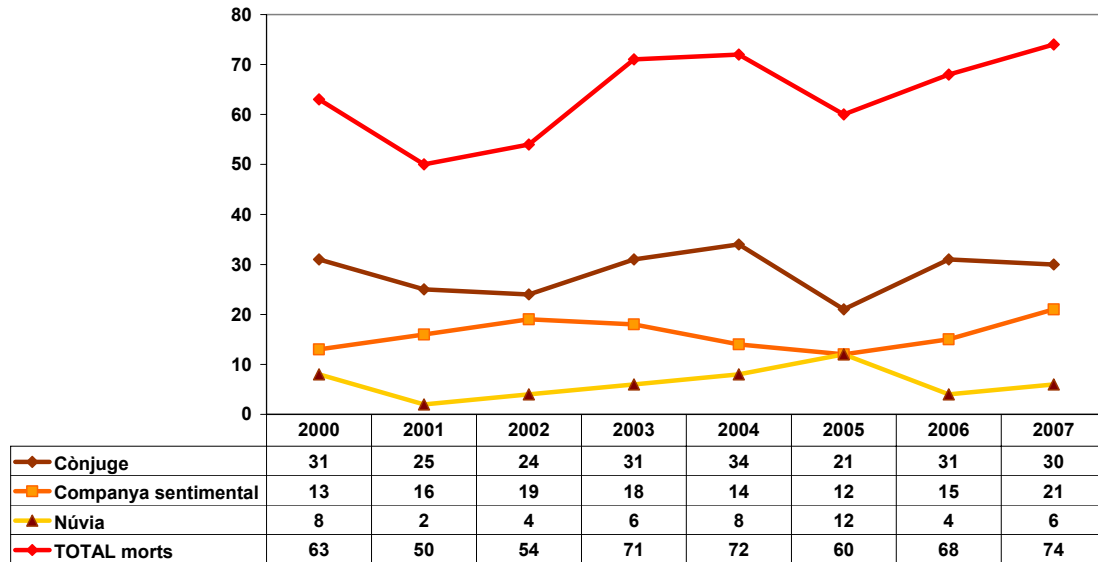
Font: CGPJ 2008

Quan a la vinculació jurídica de la víctima amb l'agressor, s'observa que la violència més greu (que finalitza amb la mort de la víctima) es dona entre els matrimonis

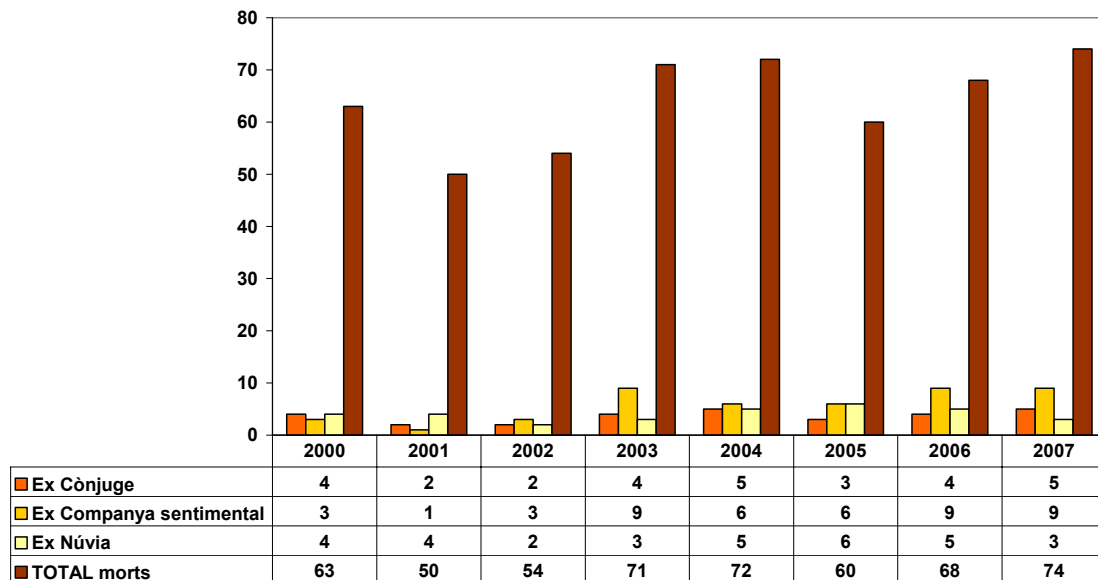
formalment constituïts i amb el vincle contractual vigent (40,54% entre cònjuges i 6,7% entre excònjuges).

En el 2007, en el 81,1% dels casos, la relació de parella encara subsistia en el moment de la mort (Informe sobre muertes violentas en el ámbito de la violencia doméstica y de género, en el año 2007, Servei d'Inspecció del CGPJ, p. 19).

**DONES MORTES PER VIOLÈNCIA DE GÈNERE
RELACIÓ AMB L'AUTOR**

**DONES MORTES PER VIOLÈNCIA DE GÈNERE
RELACIÓ AMB L'AUTOR II: EX PARELLES.**

Quan a la taxa de feminicidis (víctimes mortals per població/dona) en el 2006, les comunitats autònomes en les quals la taxa és més elevada són: Melilla, Cantàbria i Castella la Manxa, amb més de 7 dones assassinades per les seves parelles per

cada milió de dones major de 14 anys (informe "Mujeres asesinadas por su pareja", España 2007, Centro Reina Sofía, València 9 de gener de 2007).

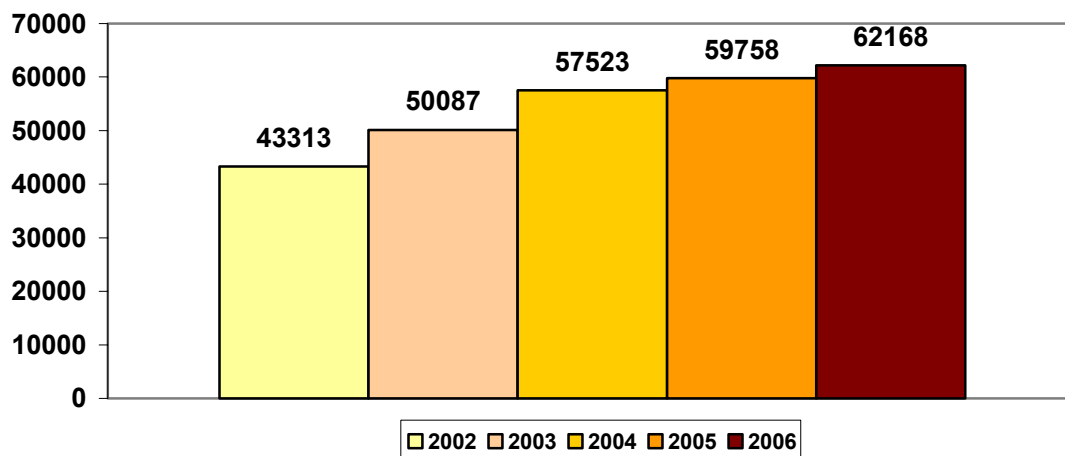
En la demarcació ICAB el nombre de dones en el 2005 i 2006 va ser baix. En el 2005 no va haver-hi cap víctima mortal i en el 2006 dues: una a Gavà que gaudia d'ordre de protecció i una segona a Barcelona, sense ordre de protecció.

En la data del tancament d'aquest informe el nombre de dones assassinades en mans dels seus marits o ex-marits s'eleva a 42 dones.

3.9.- Comparativa violència de gènere i domèstica

Si comparem les víctimes de violència de gènere (parella, exparella o relació d'anàloga afectivitat i els subjectes vulnerables) i la domèstica, (dins de la llar familiar per qualsevol membre de la família),³¹ en els darrers 5 anys, podem comprovar que majoritàriament els maltractaments tenen lloc en l'àmbit de la parella o exparella.

**DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA PEL SEU CÒNJUGE O ANÀLEG:
TOTAL NACIONAL**

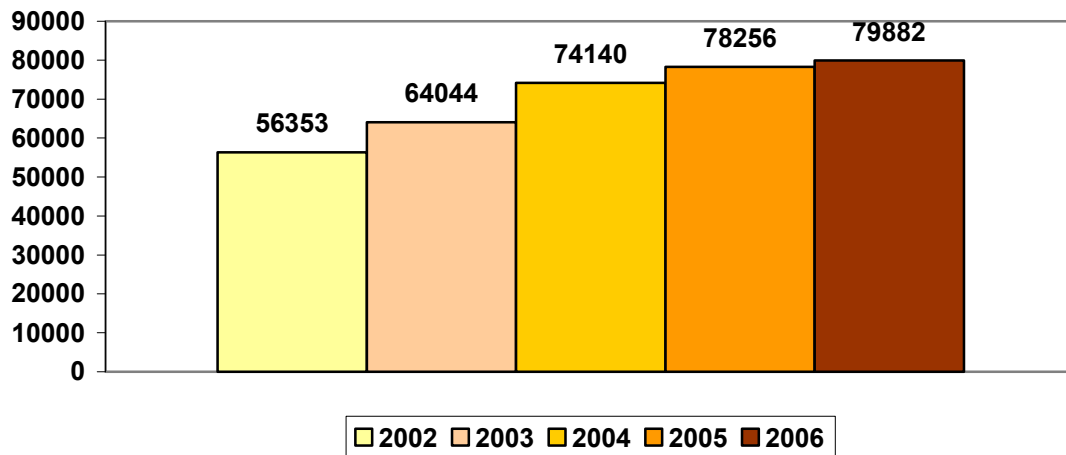

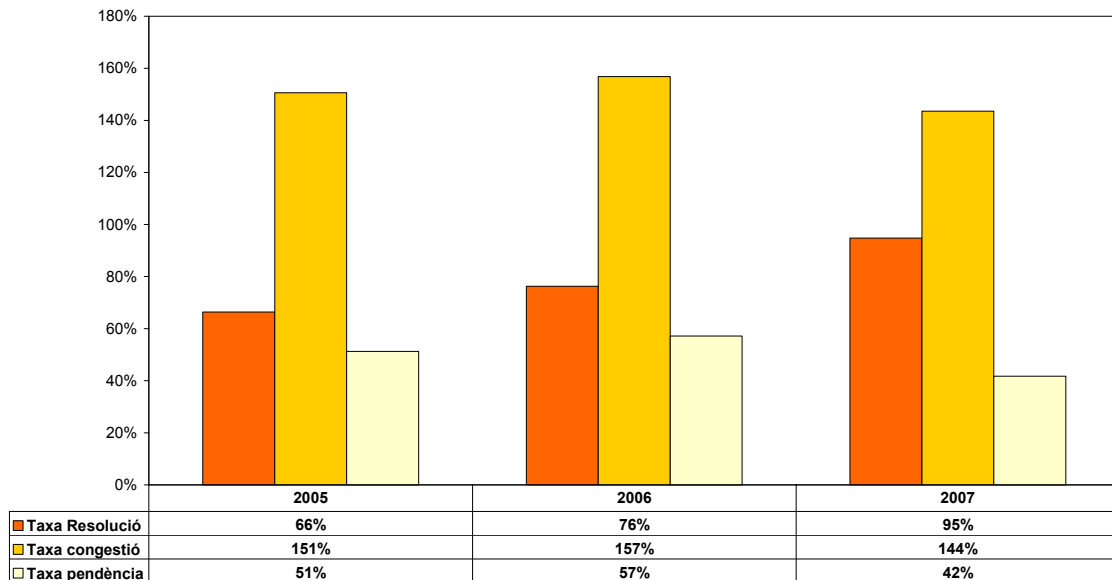
³¹ L'article 173.2 CP estableix com a subjectes de violència domèstica els següents: "quien sea o haya sido su cónyuge o sobre persona que esté o haya estado ligada a él por una análoga relación de afectividad aun sin convivencia, o sobre los descendientes, ascendientes o hermanos por naturaleza, adopción o afinidad, propios o del cónyuge o conviviente, o sobre los menores o incapaces que con él convivan o que se hallen sujetos a la potestad, tutela, curatela, acogimiento o guarda de hecho del cónyuge o conviviente, o sobre persona amparada en cualquier otra relación por la que se encuentre integrada en el núcleo de su convivencia familiar, así como sobre las personas que por su especial vulnerabilidad se encuentran sometidas a custodia o guarda en centros públicos o privados".

**DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA A L'ÀMBIT FAMILIAR:
TOTAL NACIONAL**

TAXES VIOLÈNCIA DOMÈSTICA A LA DEMARCACIÓ ICAB

3.10.- Els principals indicadors judicials dels jutjats de violència de la dona

Les taxes de resolució, pendència i congestió són uns bons indicadors per avaluar el grau de rendiment i eficàcia dels òrgans judicials. Tanmateix, donen orientacions sobre el seu funcionament.

Abans d'exposar les xifres, recordem que la taxa de resolució és el coeficient que resulta de posar en relació els assumptes resolts i els ingressats en un determinat període. Com més alt sigui el coeficient (superior al 100 per cent), significa que els òrgans judicials resolen més assumptes dels que ingressen, és a dir, despatxen els assumptes pendents a l'iniciar el període, a més dels ingressats en aquell període.

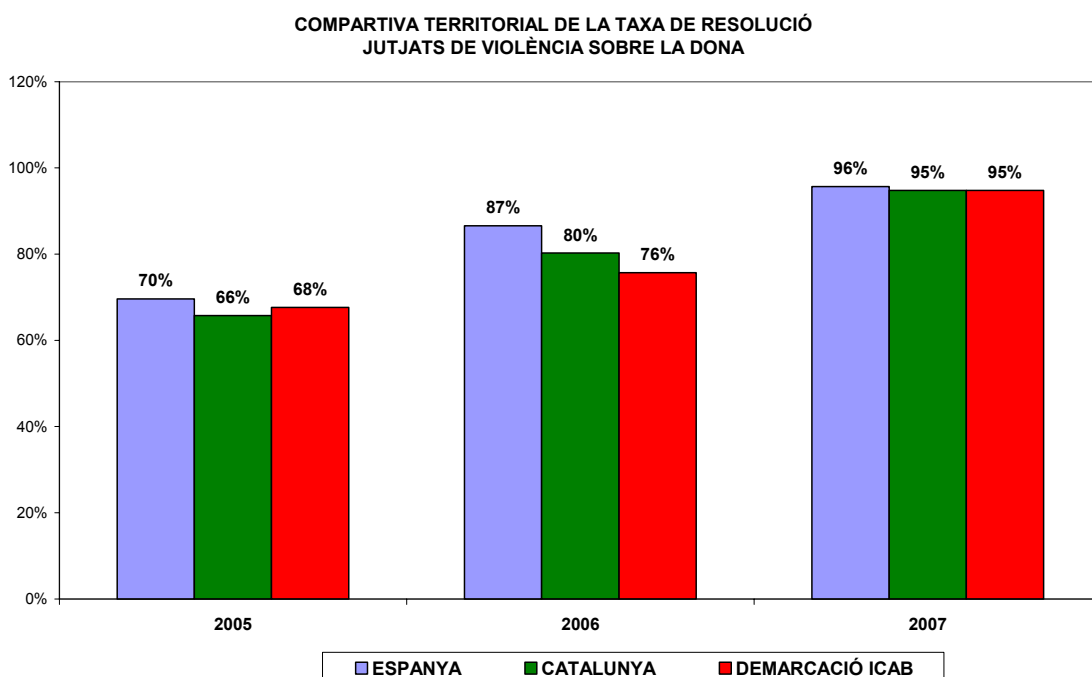
La taxa de pendència és el coeficient entre els assumptes pendents a final del període i els resolts, de manera que és més favorable com més baix sigui el valor.

La taxa de congestió és el coeficient que resulta de posar en relació els assumptes ingressats i els pendents a l'inici del període i dividir-lo pels assumptes resolts en el període, igualment, com més baix sigui el valor millors resultats obté l'òrgan judicial.

3.10.1.- Assumptes penals

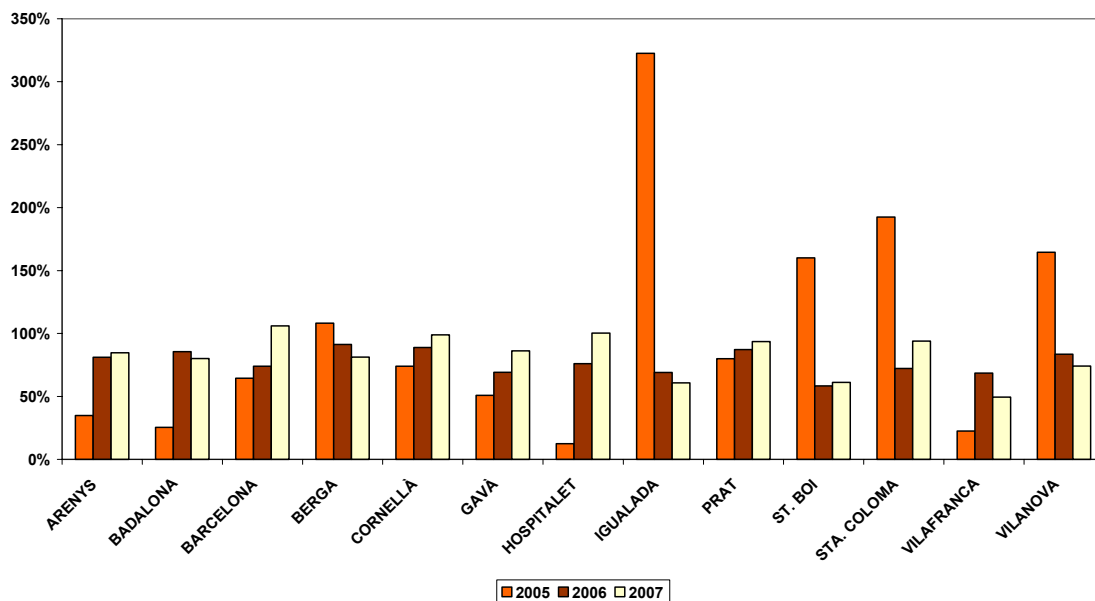
Taxa de resolució

Es constata una tendència al descens en la capacitat resolutiva del 2005 al 2006, que torna a recuperar-se favorablement en el 2007. Recordar que en el 2005 tan sols es comptabilitzen els darrers sis mesos de l'any.

Vegem aquest indicadors en la demarcació ICAB

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE RESOLUCIÓ

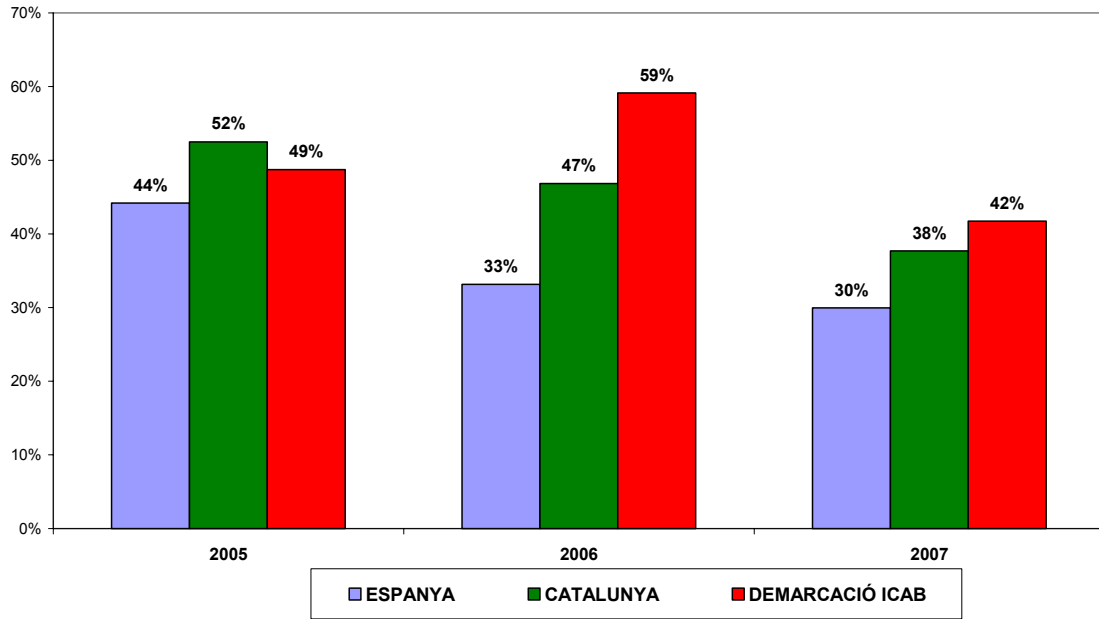

Com s'observa a la gràfica, l'evolució de la capacitat de resolució és molt diferent entre els diferents partits judicials. Una de les causes que influeix en aquesta situació és el fet que els jutjats mixtos o compatibles es troben més col·lapsats que els exclusius. Barcelona ha disposat durant el 2006 i 2007 de quatre jutjats de violència de gènere (per més informació, vegeu l'apartat les delegacions del Col·legi d'Advocats de Barcelona).

Taxa de pendència

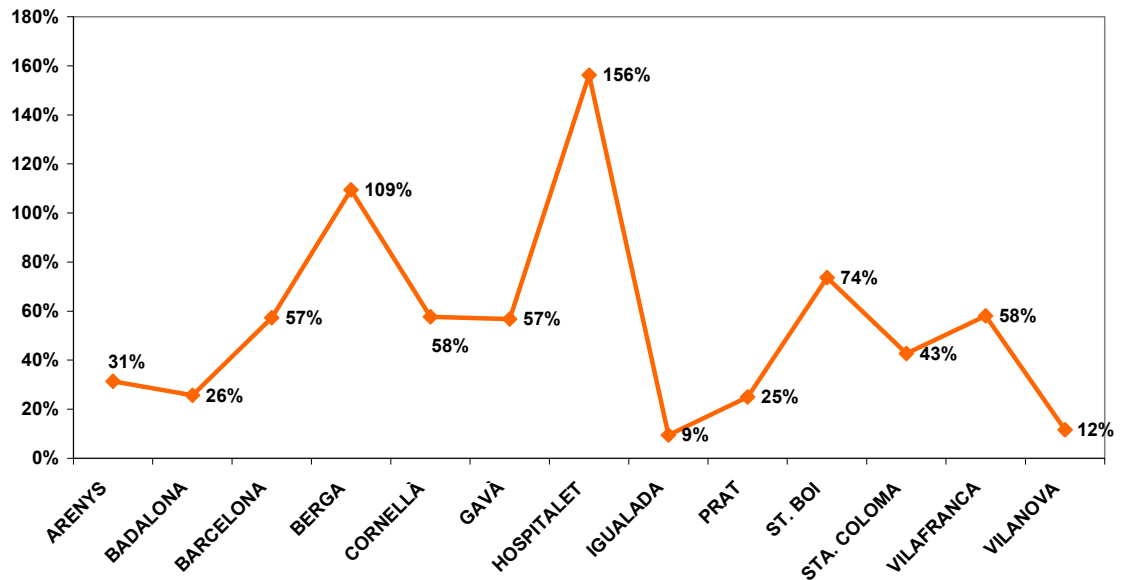
Si la resolució és baixa, lògicament, el nombre d'assumpes pendents per resoldre que s'acumula als períodes següents és alta. La recuperació d'aquest indicador pel 2007 ha provocat que actualment la pendència sigui menor que l'any anterior.

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE PENDÈNCIA

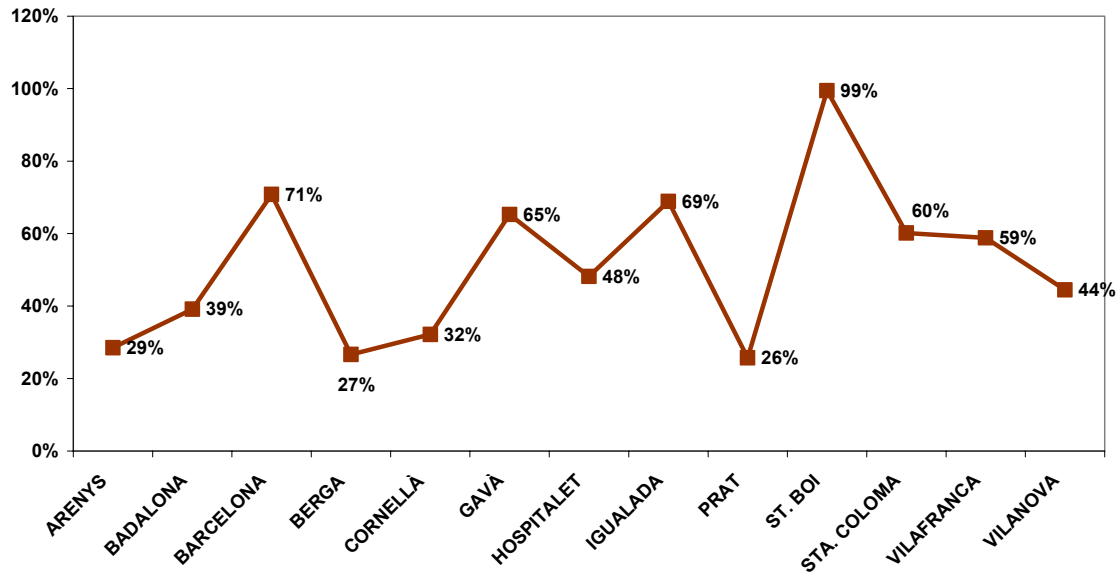

Vegem les delegacions ICAB:

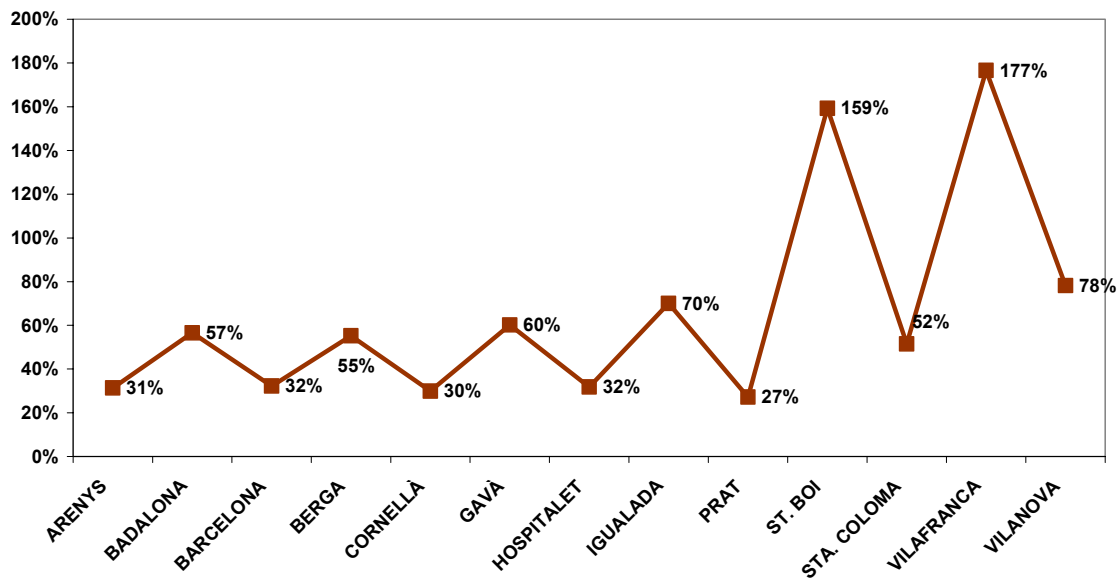
COMPARATIVA TERRITORIAL DELEGACIONS ICAB
TAXA DE PENDÈNCIA 2005

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE PENDÈNCIA 2006

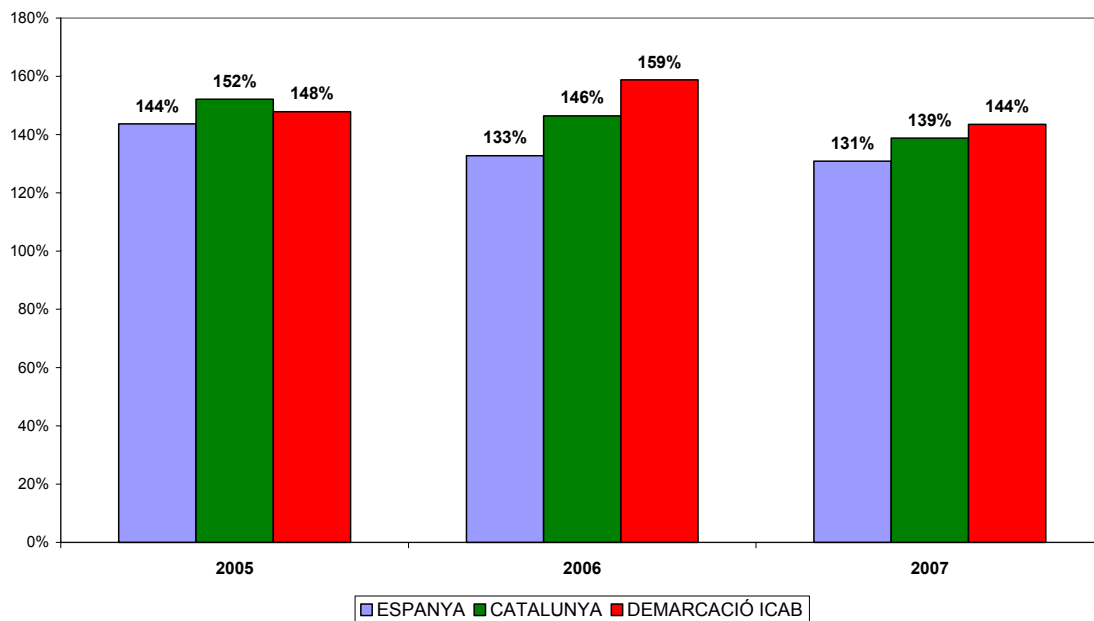
COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE PENDÈNCIA 2007

Taxa de congestió

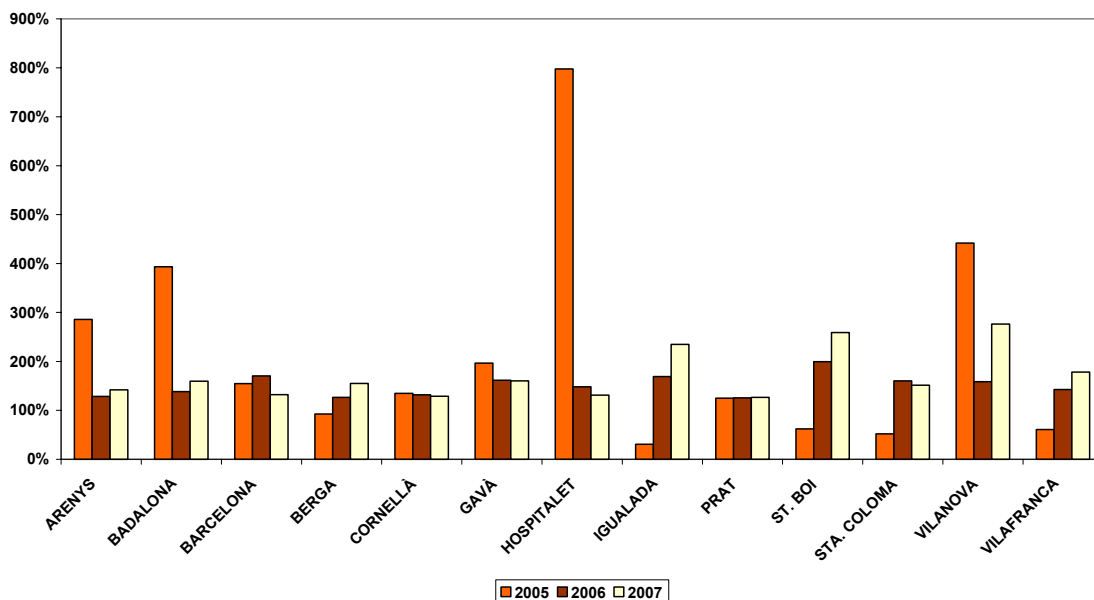
La taxa de congestió és insostenible pel bon funcionament d'aquests jutjats. Com es pot comprovar en les gràfiques aquesta supera el 100 per cent en tots els territoris comparats i, a més, sense tenir en compte les executòries (vegeu el quadre del final del document).

COMPARATIVA TERRITORIAL DE LA TAXA DE CONGESTIÓ

En les delegacions la situació és especialment greu ja que hi ha jutjats que superen el 150 i 200% de congestió.

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE CONGESTIÓ

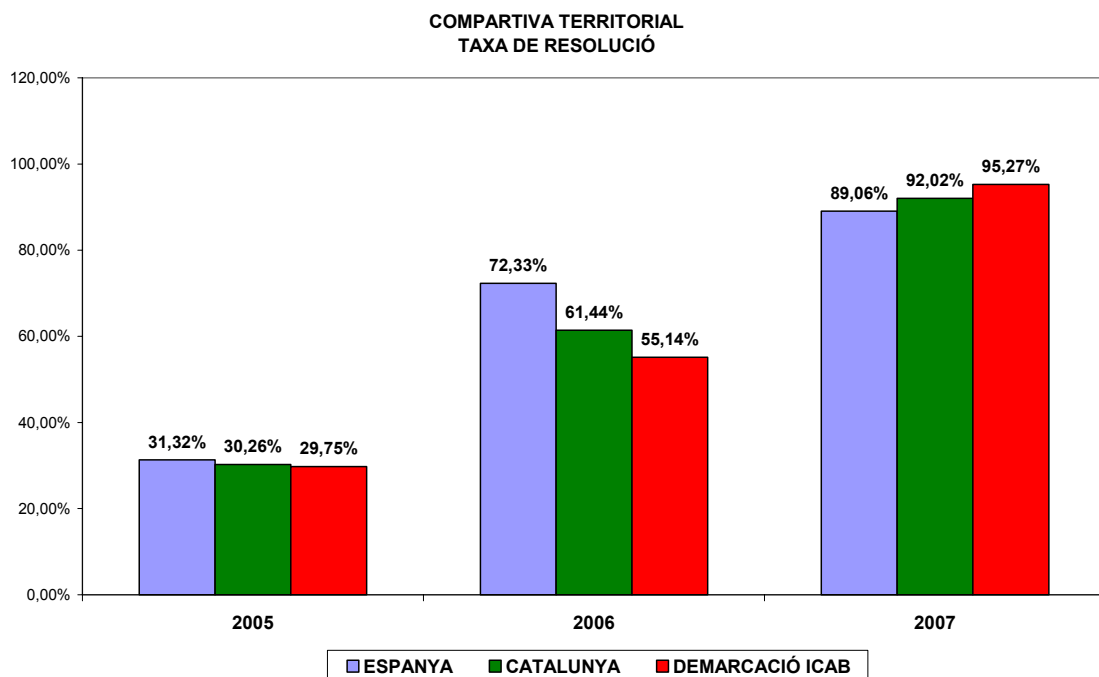
Una de les causes principals de la congestió és l'augment de les denúncies de maltractament, sense que els poders públics inverteixin en recursos humans i materials de forma proporcional a aquest creixement. Cal tenir en compte que la majoria dels jutjats són mixtos o compatibles cosa que significa que, a més dels assumptes de violència de gènere, han de resoldre altres assumptes penals i civils. Com es pot comprovar, la situació afecta especialment als jutjats dels partits judicials de les delegacions de l'ICAB.

3.10.2 .- Assumptes civils

Els indicadors judicials relatius als assumptes civils són força desencoratjadors. Com hem dit, es reclama per part de l'advocacia el retorn de les causes de família als jutjats de primera instància i que els jutjats de violència de gènere tan sols decideixin sobre els aspectes més urgents.

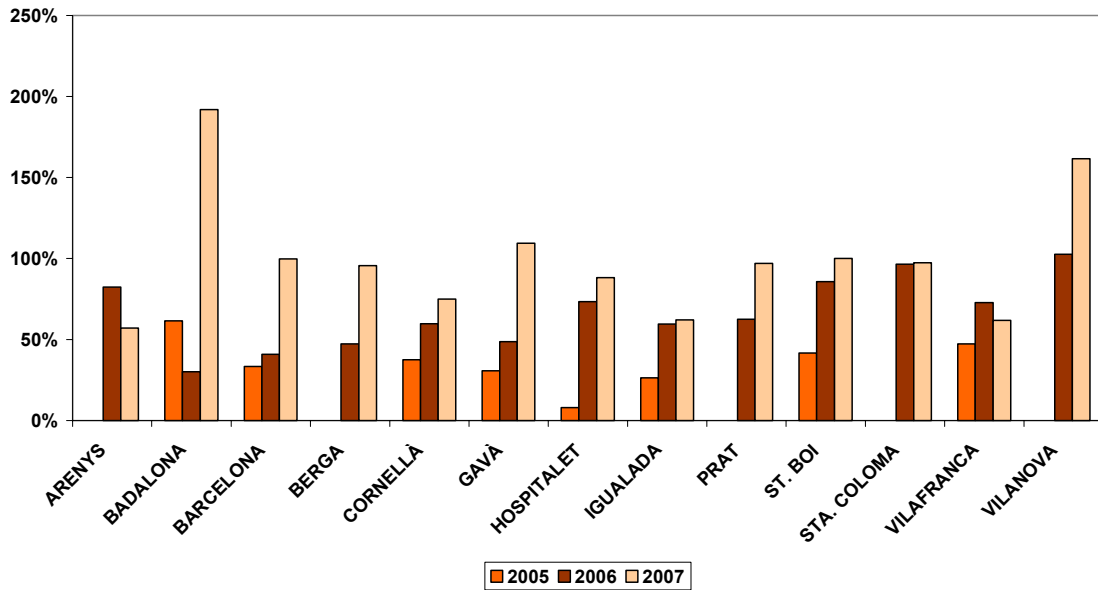
La demarcació ICAB és el territori que presenta pitjors indicadors judicials tot i que, amb caràcter general, la situació sembla haver millorat del 2007 respecte el 2006.

Taxa de resolució

En la nostra demarcació la resolució és molt variable d'un jutjat respecte un altre.

COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE RESOLUCIÓ

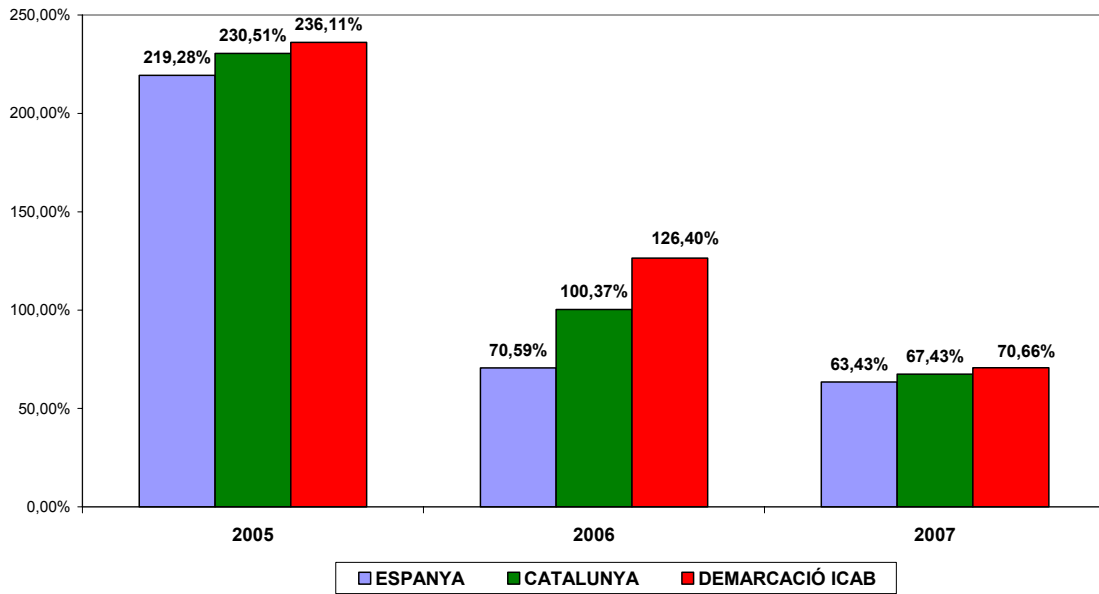
L'existència de vacants resultat de la mobilitat judicial molt forta en aquesta especialització (vegeu àmbit penal, apartat mobilitat judicial) té com a conseqüència l'empitjorament dels indicadors judicials. La pendència existent, juntament amb la complexitat inherent a aquests procediments expliquen la baixa resolució d'aquests òrgans judicials.

Taxa de pendència

Els resultats en la taxa de pendència poden resultar paradoxals si tenim en compte que aquests jutjats varen entrar en funcionament en el segon semestre de 2005. No obstant això, cal tenir present que en el 2005 es varen acumular tots els assumptes de violència de gènere i, a més, els que varen entrar en el semestre i no es varen resoldre en aquesta anualitat.

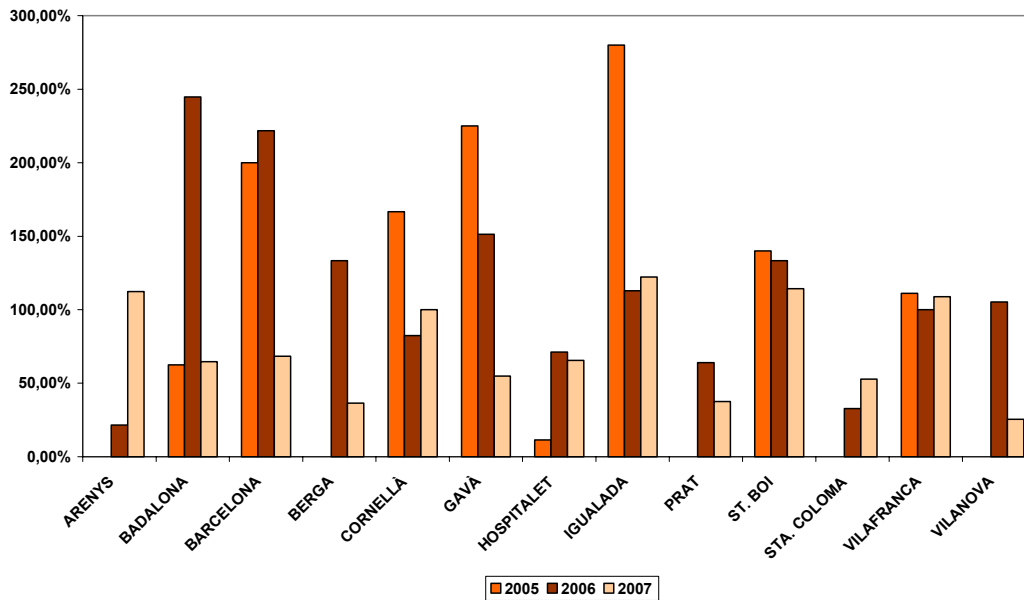

COMPARATIVA TERRITORIAL
TAXA DE PENDÈNCIA

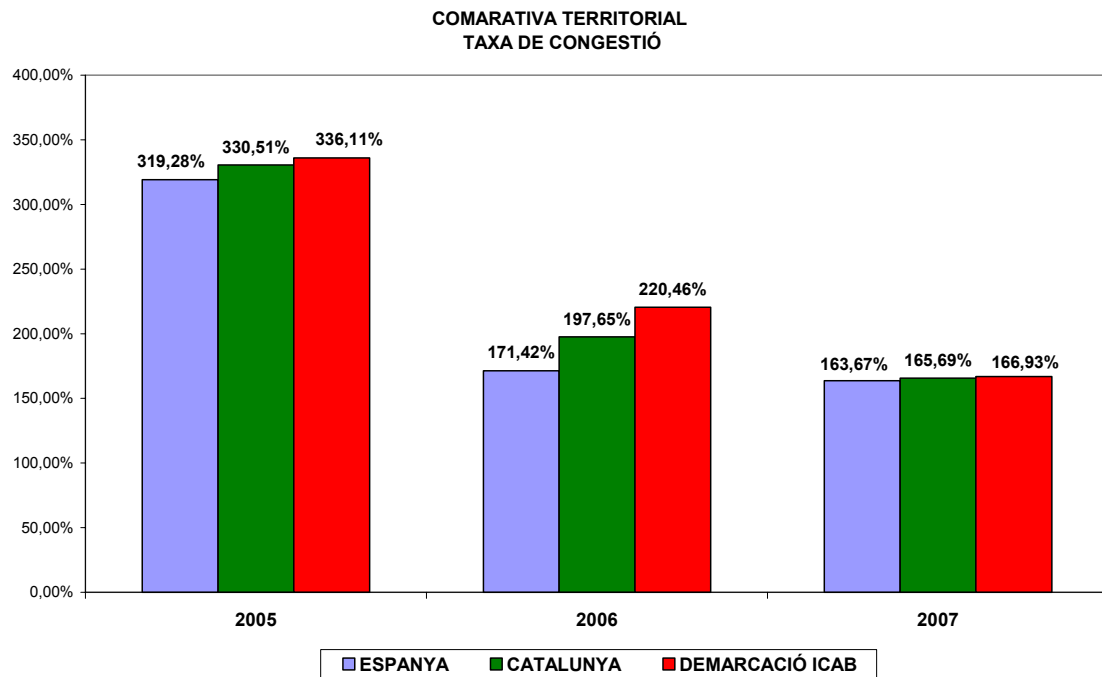
Les taxes de pendència també són molt altes en tots els jutjats de la demarcació ICAB, tot i que com s'observa en millorat el darrer any.

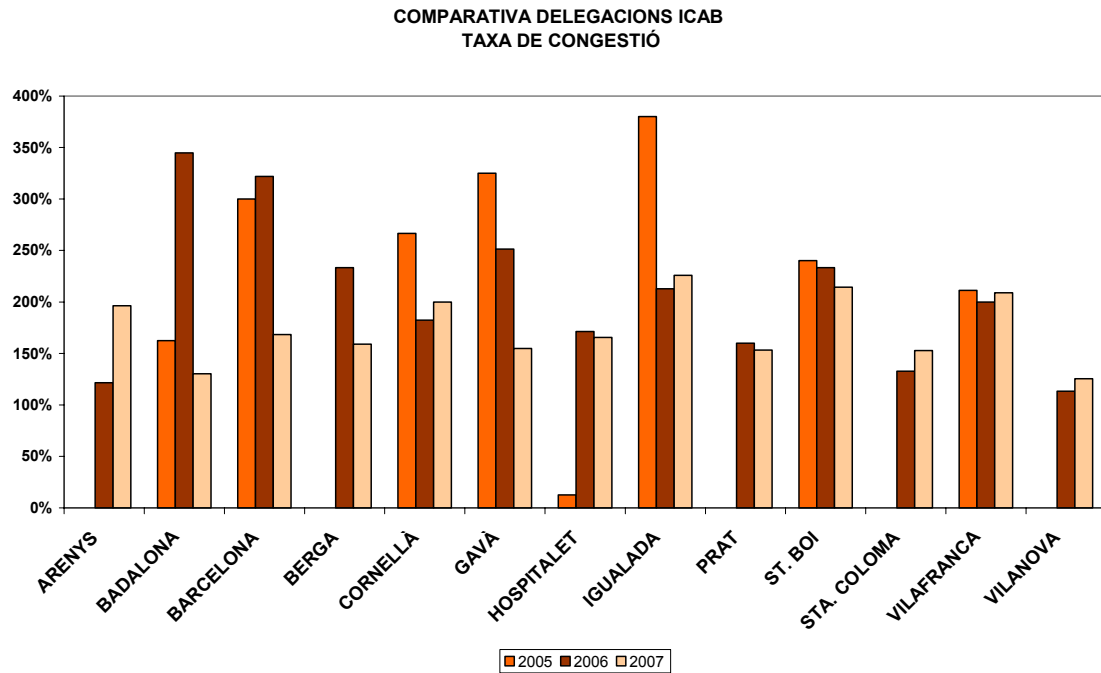
COMPARATIVA DELEGACIONS ICAB
TAXA DE PENDÈNCIA

Taxa de congestió

La congestió arriba a uns nivells insostenibles en tots els territoris comparats ja que, tot i haver disminuït respecte el 2005 (recordem que en aquest anys tan sols són sis mesos) la congestió supera el 200 per cent en algunes delegacions (i sense tenir en compte les executòries).

Els indicadors judicials (amb les executòries).

Vegem, en un sol quadre, com queden els indicadors judicials en la demarcació ICAB incloses les executòries.

Com es pot comprovar els indicadors empitjoren considerablement, sobretot la taxa de congestió que en alguns casos es duplica (per exemple, St. Boi o Igualada).

Recordem que el CGPJ no inclou les executòries en els recompte d'assumptes totals que tramiten els òrgans judicials, per aquesta raó els valors que obtenen els indicadors judicials sempre són més positius.

JUTJATS DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA. DEMARCACIÓ ICAB.	2005			2006			2007		
	Taxa Resolució	Taxa Congestió	Taxa Pendència	Taxa Resolució	Taxa Congestió	Taxa Pendència	Taxa Resolució	Taxa Congestió	Taxa Pendència
J111 nr. 6 ARENYS DE MAR	87%	115%	15%	39%	260%	29%	47%	237%	32%
J111 nr. 4 IGUALADA	40%	249%	66%	27%	401%	68%	20%	572%	74%
J111 nr. 1 BERGA	58%	173%	48%	33%	321%	30%	28%	388%	56%
J111 nr. 3 VILAFRANCA DEL PENEDES	54%	185%	36%	30%	352%	58%	26%	457%	178%
J1 nr. 4 BADALONA	34%	298%	110%	36%	302%	40%	30%	369%	60%
JVM nr. 1 BARCELONA	58%	172%	57%	36%	296%	36%	41%	274%	19%
JVM nr. 2 BARCELONA	57%	175%	56%	29%	366%	56%	26%	428%	53%
JVM nr. 3 BARCELONA				25%	501%	160%	50%	248%	24%
JVM nr. 4 BARCELONA							22%	458%	61%
JVM REFUERZO BARCELONA	42%	239%	76%	20%	526%	105%			
J111 nr. 3 SANT BOI DE LLOBREGAT	47%	213%	55%	23%	464%	101%	23%	530%	162%
J111 nr. 6 VILANOVA I LA GELTRU	31%	327%	119%	37%	291%	45%	35%	327%	79%
J1 nr. 5 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	44%	227%	55%	30%	355%	48%	186%	171%	59%
JVM nr. 1 L'HOSPITALET DE LLOBREGAT							40%	250%	23%
J111 nr. 6 SANTA COLOMA DE GRAMENET	44%	227%	56%	31%	349%	60%	39%	302%	53%

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Informe sobre la Justícia

---

J111 nr. 4 CORNELLA DE LLOBREGAT	30%	336%	164%	38%	281%	33%	37%	299%	31%
J111 nr. 7 GAVA	48%	209%	39%	25%	418%	68%	29%	386%	60%
J111 nr. 5 EL PRAT DE LLOBREGAT	55%	181%	26%	32%	322%	26%	38%	286%	27%

4.- Aspectes normatius i procedimentals

Els jutjats de violència sobre la dona i els mixtos o compatibles varen començar la seva singladura ara fa tres anys. Com qualsevol gran projecte que es posa en funcionament, els seus començaments varen comportar un període d'adaptació i incertesa per a tots els professionals que intervenen en aquesta especialitat.

Malgrat tot, durant 2006 i sobretot 2007, les crítiques a la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, s'han deixat sentir en tots els sectors professionals implicats, inclosa l'advocacia.

Els diferents informes institucionals i d'organitzacions no governamentals posen en relleu que la Llei no està complint amb la finalitat social i político-criminal per a la qual va ser creada: la prevenció, sanció i eradicació de la violència masclista i l'assistència a la víctima d'aquesta (art. 1).

El Defensor del Poble va afirmar, en el seu informe presentat a les Corts Generals el 29 de maig de 2007, que: "Los datos reflejan una frustración de las expectativas de lucha contra la violencia de género que se tenían en la entrada en vigor de la ley (...)", i que: "tenemos que cuestionarnos cuáles razones impiden que las medidas legales no sean eficaces para la reducción de esta lacra social".

Igualment, la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la seva memòria de 2006, ha mantingut una línia crítica quan assenyala que la Llei "no ha tenido un importante efecto disuasorio sobre los agresores, puesto que no solo no ha disminuido el número de denuncias, sino que no son pocos los supuestos en que el agresor vuelve a reincidir".

Tot i que, com hem dit, tants els especialistes³² com la mateixa presidenta de l'Observatori, Montserrat Comas, afirmen que és massa d'hora per treure conclusions sobre la posada en funcionament de la Llei orgànica 1/2004, després de tres anys de vigència i aplicació d'aquesta Llei, ja es poden començar a albirar alguns dels problemes tant en l'àmbit normatiu com de funcionament que provoquen que aquesta especialitat tingui una eficàcia limitada en la lluita contra la violència sobre la dona i no aconsegueixi un dels objectius prioritaris i immediats: disminuir el nombre de dones mortes en mans de les seves parelles o exparelles.

Les entrevistes realitzades entre els advocats exercents en aquesta especialitat de la demarcació de l'ICAB posen en evidència, en línia amb els informes i memòries dels organismes judicials de Catalunya (Memòria TSJC i Informes sobre la Memòria del Deganat de Barcelona de 2006 i 2007), que el principal problema és que els escassos jutjats de violència sobre la dona empen massa temps i recursos per atendre assumptes de violència o maltractament menys greu, és a dir, delictes que abans eren faltes,³³ i que la violència greu i habitual no arriba al jutjat.

Els advocats entrevistats estimen en un 20% o 30% els assumptes de violència greu (intents d'homicidi, lesions que requereixen tractament mèdic o quirúrgic, delictes contra la llibertat sexual, etc.) que atenen en aquesta especialitat; la resta es refereixen a maltractaments o amenaces lleus o no habituals, les anteriors faltes.

En aquesta línia, l'Informe sobre la Memòria del Deganat de Barcelona de 2006 (p. 22) apuntava com a problema nuclear que els jutjats de violència sobre la dona s'ocupen fonamentalment dels assumptes de "violència ocasional" i que la violència

---

³²Intervenció dels ponents en la presentació del llibre *Violencia de Género. Perspectiva multidisciplinar y práctica forense*, Mª Pilar Rivas Vallejo i Guillermo L. Barrios Baudor (directores), ed. Thomson Aranzadi, 2007.

³³ Article 153 (lesions i maltractaments no constitutius de delicte), art. 171.4 (amenaces lleus) art. 172 (coaccions lleus).

greu no arriba al jutjat. Tanmateix, la institució policial a Catalunya també és del parer que la violència greu no es denuncia prou i, per tant, continua oculta.³⁴

Les xifres mostren que, en els jutjats de Barcelona, el 85% de les causes penals es va iniciar per maltractament ocasional i solament el 9% per violència física o psíquica o periòdica (CGPJ, 2007).

Les dades facilitades pel CGPJ són encara més conculcents: en el 2006 tan sols un 28% de dones mortes (víctimes de violència de gènere i domèstica) havien denunciat maltractaments previs.³⁵ Tot i que representa un 7% més que l'any anterior, la xifra negra de la litigiositat pel que fa a la violència greu continua sent massa elevada.

Les dades del 2007 són més esfereïdors, la xifra de dones mortes en aquest any ha estat de 74, cosa que representa un increment d'un 4,35% respecte a l'any anterior. Es desconeix a hores d'ara, el nombre de víctimes que havien denunciat agressions amb anterioritat.

Finalment, a data de tancament d'aquest informe (setembre 2008), el nombre de dones mortes a mans dels seus marits o ex-marits s'elevava a 42 dones a tot Espanya, la qual cosa va pensar que aquest any, malauradament poden tornar a superar el nombre de mortes de l'any anterior.

Si bé és cert que la "mortalitat de dones" no és l'únic indicador fiable i conculcent per mesurar l'eficàcia de la Llei ni la dels jutjats especialitzats, malauradament els homicidis i assassinats de dones en mans de les seves parelles o exparelles constitueixen la part més visible (i mediàtica) de la violència contra la dona, i la seva eliminació -o, si més no, la seva disminució- és una de les fites immediates de la Llei orgànica 1/2004.

Cal reconèixer l'esforç de tots els intervinents en aquesta especialitat en la persecució d'aquest tipus de violència, ja que la detecció i intervenció a temps en el maltractament és la principal mesura preventiva per evitar violències majors. Així mateix, l'Informe de la Memòria del Deganat de Barcelona de 2006 (p. 22) assenyala que, des de fa mesos, es treballa en un projecte que aglutina Justícia, Interior i Acció Social i Ciutadania, cosa que permetria identificar supòsits de maltractament greu i actuar en conseqüència.

Les primeres conclusions de les entrevistes realitzades entre els advocats permeten detectar mancances en els aspectes tant normatius com de funcionament i organitzatius d'aquests jutjats.

L'amplitud i la indeterminació d'alguns supòsits delictius que integren l'article 153 CP, una política criminal d'aplicació extensiva del codi penal i l'escassetat de mitjans i recursos que els poders públics assignen a aquesta especialitat s'apunten com les principals causes que qüestionen l'eficàcia de l'acció de la justícia en aquesta categoria de delictes.

Així mateix, hi ha instal·lat en l'imaginari col·lectiu dels professionals que es treballa condicionats per l'aspecte mediàtic d'aquesta problemàtica i amb poca llibertat. Així, la mateixa degana dels jutjats de Barcelona manifestava a la premsa que es treballa a partir de "la por", del "per *si de cas*", condicionats per l'alarma social, la pressió política i mediàtica que ha adquirit la violència contra la dona en els darrers temps (*El País* de 26 d'abril de 2007).

Cal dir respecte a aquesta afirmació que en les entrevistes als advocats de l'ICAB es constata que aquesta impressió de treballar sota pressió, que era present en els primers mesos de posada en funcionament dels jutjats, a poc a poc ha anat deixant

---

³⁴ Entrevista a les responsables de violència de gènere i domèstica dels Mossos d'Esquadra de la regió policial de Barcelona, juliol de 2007.

³⁵ Informe sobre muertes violentas en el ámbito de la violencia doméstica y de género en el ámbito de la pareja y ex-pareja. CGPJ 2006.

pas a una relativa normalització. Això té un reflex important en l'evolució que ha sofert, segons el parer dels advocats, la valoració del risc en la concessió de les ordres de protecció, que és molt més acurada que en l'inici de la posada en funcionament de l'especialitat (vegeu apartat corresponent).

Davant d'aquesta allau de crítiques, resulta paradoxal que els organismes públics no analitzin empíricament les dinàmiques de funcionament d'aquests jutjats (com sí que ho han fet altres organismes no governamentals com ara Amnistia Internacional) i si aquestes responen a les expectatives dels col·lectius implicats (sobretot les dones maltractades), així com als objectius establerts en la Llei.

No s'ha plantejat, com menciona el Defensor del Poble en la seva memòria de 2006, quines raons impedeixen que les mesures legals serveixin per reduir la violència més greu contra la dona, com funciona la jurisdicció o quins defectes presenta la Llei.

De ben segur aquest fet respon a la històrica separació entre dret substantiu i processal, que no té en compte el fet que la norma i la seva aplicació són realitats indissociables.

Finalment, tampoc es qüestiona la política criminal seguida pel ministeri fiscal o la disparitat de criteris entre la doctrina jurisprudencial (Audiències i Tribunal Suprem) i les circulars de fiscalia, cas per exemple, de no exigència de convivència entre parents en la violència domèstica (MFG 2007, p. 490), en relació amb la STS 201/2007, de 16 de març, que sí que la considera integrant del tipus penal (vegeu epígraf "La política criminal aplicable al delictes de violència de gènere i domèstica").

A continuació exposarem les disfuncions i problemàtiques que els advocats detecten en la Llei orgànica 1/2004, per continuar amb els defectes en el funcionament i organitzatius. Tot això, amb el convenciment, emparat per l'opinió de bona part dels advocats entrevistats, que corregint aquests defectes i eliminant les disfuncions es pot millorar la protecció que es dispensa a la dona maltractada.

Recordem que aquest document està realitzat en base a les conclusions extretes de les entrevistes que el Col·legi d'Advocats de Barcelona va realitzar durant el juny de 2007 en els jutjats de violència sobre la dona en la demarcació ICAB i en base a l'anàlisi de les memòries i informes de les principals institucions judicials i policials de l'Estat (Consell General del Poder Judicial i Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere) i de la comunitat autònoma catalana (vegeu fitxa tècnica de les entrevistes al final del document).

4.1.- Aspectes normatius o substantius

La Llei de mesures de protecció integral de violència de gènere representa un avanç en matèria de protecció de drets humans en l'àmbit de la dona. Posa sobre la taula una problemàtica endèmica (i no exclusiva de la nostra societat) que és la relació de dominació-subordinació històrica home-dona. Denota per part dels poders públics l'interès ferm per acabar amb aquesta lacra social.

La Llei orgànica 1/2004 ha volgut donar una resposta integral a una demanda social, i en especial de determinats col·lectius de dones especialment preocupats i sensibilitzats per aquesta problemàtica.

Per aquest motiu, el legislador ha reformat els tipus penals aplicables a aquesta categoria delictiva, en el sentit d'ampliar les conductes punibles i d'endurir la sanció penal.

Els tipus que han sofert canvis importants i integren els delictes de violència sobre la dona i domèstica fan referència als delictes contra la integritat física i psíquica,

les amenaces i les coaccions (art. 153.1.2, 148.4, 171.4.5, 172.2, 173.2, 620.2 CP).³⁶

El legislador ha articulat un sistema de triple protecció a la dona, construït de menys a més gravetat: les infraccions a les dones fora de l'àmbit familiar i conjugal; les infraccions agreujades en l'àmbit domèstic i, finalment, les superagreujades en l'àmbit de la parella o relació d'anàloga efectivitat.

Per part d'alguns sectors s'ha criticat que no s'hagin reformat altres delictes que també afecten aquesta problemàtica, com ara els delictes contra la llibertat sexual, o bé que la Llei presenti incoherències, com ara que en el maltractament habitual (art. 173.2) no es distingeixi (com sí que ocorre amb la resta de delictes), entre el maltractament a la parella o exparella i la resta d'integrants del nucli familiar (Larrauri citant Boldova-Rueda, 2004).³⁷

Amplitud excessiva dels supòsits de l'article 153 CP (maltractament lleu, no habitual)

L'apartat primer de l'article 153 del CP, referit específicament a la violència de gènere, diu així,

El que por cualquier medio o procedimiento causare a otro menoscabo psíquico o una lesión no definidos como delito en este Código, o golpear o maltratar de obra a otro sin causarle lesión, cuando la ofendida sea o haya sido esposa, o mujer que esté o haya estado ligada a él por una análoga relación de afectividad aun sin convivencia, o persona especialmente vulnerable que conviva con el autor será castigado con la pena de prisión de seis meses a un año o de trabajos en beneficios de la comunidad de treinta y uno a ochenta días y, en todo caso, privación del derecho a la tenencia y porte de armas de un año y un día a tres años, así como, cuando el Juez o Tribunal lo estime adecuado al interés del menor o incapaz, inhabilitación para el ejercicio de la patria potestad, tutela, curatela, guarda o acogimiento hasta cinco años.

A la pràctica, el "menyscabament psíquic" no constitutiu de delictes és una categoria molt àmplia i indeterminada que provoca que un bon nombre de casos arribin als jutjats de violència sobre la dona. La poca precisió d'aquestes categories genera que qualsevol insult, gest o discussió entre la parella en què no hi hagi forçosament un element de dominació de l'home sobre la dona, sigui susceptible de constituir un delictes de l'article 153 CP.

Davant el dubte d'arxivar o continuar amb el procediment l'autoritat judicial prossegueix el procediment, tot i que també s'observa que, en la pràctica judicial, cada vegada amb més freqüència els jutges reconduïxen aquests casos a faltes (de la Secció Vintena de l'Audiència Provincial de Barcelona ST 20 abril de 2007,

---

³⁶ Per a un estudi més exhaustiu de l'evolució de les reformes penals en matèria de violència domèstica i de gènere, consulteu: Sotorra Campodarve, María Concepción (magistrada de l'Audiència Provincial de Barcelona, secció 20a, especialitzada en violència domèstica), *Análisis de la situación actual tras la entrada en vigor de la Ley 1/2004*, capítol II, "Protección ámbito penal", apartat IV. "Derechos de la víctima protección en el ámbito penal", ob. cit., p. 381-389, i Corcoy Bidasolo, Mirentxu, "Delitos contra la integridad personal y contra la libertad: lesiones, amenazas y coacciones", *La violencia en el ámbito familiar aspectos sociológicos y jurídicos. Cuadernos de Derecho Judicial*, CGPJ, Madrid, 2001. Pág. 180.

³⁷ Larrauri, Elena, "El gènere de la violència: la visió de la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere", a *Revista Catalana de Seguretat Pública (els reptes globals de la seguretat urbana)*, núm. 16, novembre de 2006. p. 155. Boldova, M.A.; Rueda, M.A, "La discriminació positiva de la mujer en el ámbito penal", *La Ley*, núm. 6146, 14 de desembre de 2004.

rec. 529/2006; ST 20 de novembre de 2006, rec. 544/2006; ST 21 de març 2006, rec. 129/2006; STS 3 d'abril de 2007, rec. 748/2006; ST 14 de febrer de 2007, rec. 471/2006; STS 29 de novembre, rec. 579/2006).

En relació amb l'aplicació de l'article 153 CP, els advocats entrevistats opinen que al jutjat arriben assumptes en els quals no es verifica una situació de maltracte cap a la dona, ni tan sols inicial, i que en moltes ocasions es tracta de baralles familiars en les quals no hi ha una situació de prevalença o dominació de l'home sobre la dona. Atendre aquests casos col·lapsa el jutjat i no permet atendre convenientment la víctima de maltractaments greus (vegeu l'epígraf "L'àmbit subjectiu...").

Les estadístiques judicials confirmen el pes que tenen els maltractaments i les lesions en el total de delictes. No obstant això, el sistema de recompte i tractament de la informació no permet diferenciar el tractament i les lesions no constitutives de delicte (art. 153 CP) de les delictives o més greus (art. 148 i ss. CP). La categoria utilitzada pel CGPJ és simplement "lesions i maltractaments".

En el 2007, els delictes més denunciats són: les lesions (70%), els delictes contra la llibertat (10%), contra la integritat moral (6%), delictes contra els drets i els deures familiars (11,2%), a més dels 135 homicidis, dels quals 74 han estat consumats i la resta intentats (Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere, dades any 2006 i 2007).

Com es pot observar, la categoria lesions i maltractaments engloba indicadors diferents i no permet discernir entre els maltractaments no constitutius de delicte (lleus) de l'article 153 dels altres maltractaments més greus (173.1 i 2 CP). El mateix succeeix amb les lesions; no és possible individualitzar les lesions de l'art. 153 de les del 148 CP (lesions que requereixen un tractament mèdic o quirúrgic).

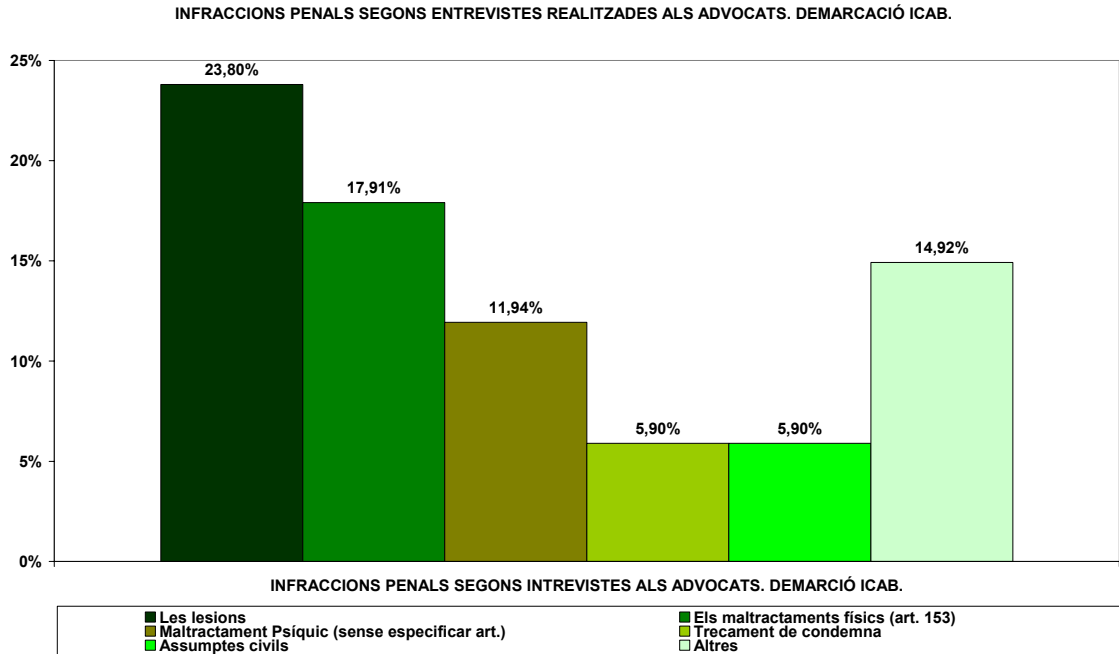
Com a dada significativa cal també tenir en compte que, segons dades de l'Observatori, en el primer trimestre de 2007, de 4.383 denúncies rebudes a Espanya, tan sols 190 presentaven informes de lesions.

Tanmateix, metodològicament parlant, el percentatge de la categoria "altres" (que se situava en el 2006 en un 11%) és massa elevat, sobretot si tenim en compte que hi ha categories que engloben el 0,2% de lesions al fetus i el 0,10% d'homicidis. Hem de suposar que en aquesta categoria hi entrarien tot el ventall de delictes que no estan en les altres categories i que segons els nostres advocats i el propi CGPJ es cometen amb molta freqüència, això és, les amenaces, les coaccions, etc.

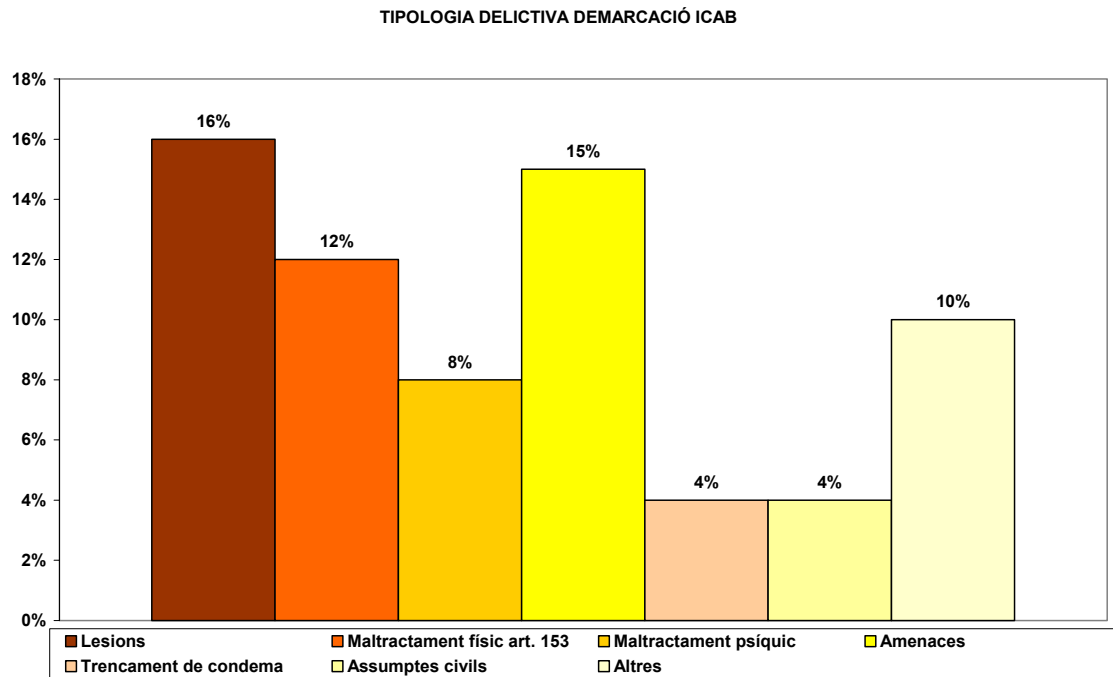
Afegirem que s'observa per part dels advocats com en els darrers mesos del 2007, han augmentat les denúncies per delictes contra la llibertat sexual, la qual cosa és totalment previsible, ja que es pot donar el cas que un maltractament en l'àmbit de la parella comporti relacions sexuals no consentides per la dona. Un exemple el tenim a la comunitat de Madrid, en què el nombre de delictes de violació, en el 2007, ha augmentat en un 52% (notícia d'Europa Press de 14 de gener de 2008).

Es constata, doncs, que van sortint a la llum noves formes de dominació masculina.

Els resultats de les nostres entrevistes confirmen que els maltractaments físics de l'article 153 CP, les lesions i les amenaces i coaccions són els delictes que més coneixen els nostres advocats. Vegem la gràfica següent:

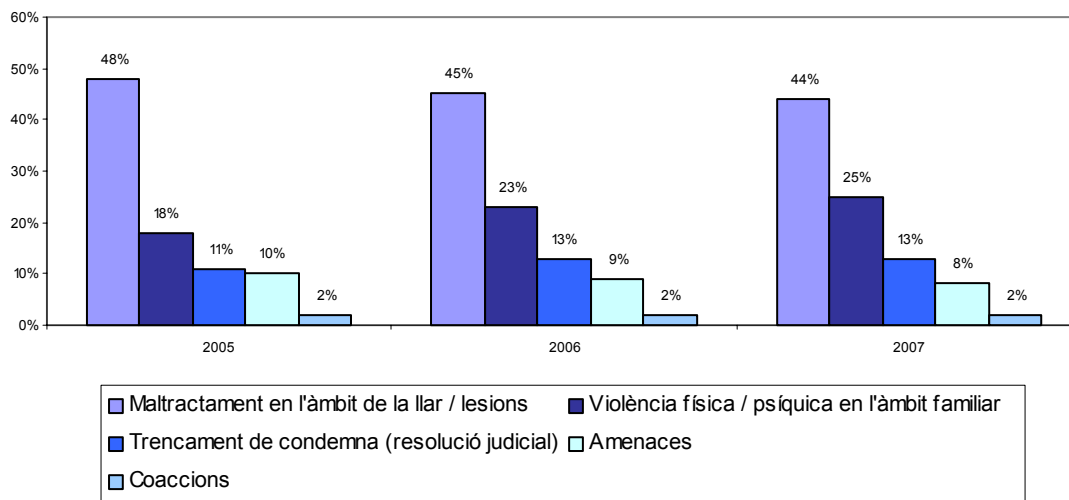

Cada entrevistat/da podia assenyalar més d'una opció de resposta. Cada percentatge es refereix a les 44 persones entrevistades.

Les xifres facilitades per les responsables dels Mossos d'Esquadra en violència de gènere i domèstica mostren que els maltractaments i les lesions són els delictes que més es denuncien.

VIOLÈNCIA DE GÈNERE: TIPOLOGIES MÉS FREQUÈNTS

Font: Mossos d'Esquadra

Respecte a aquestes dades, cal tenir en compte que el període analitzat va del 29 de juny de 1995 fins al 2 d'octubre de 2007 i només comprèn el territori en el qual els Mossos d'Esquadra estan desplegats.

Una vegada més, la no-distinció entre les lesions no constitutives de delictes ni habituals (art. 153) i les delictives (art. 148 i ss.) impedeix valorar quin tant per cent de violència greu arriba als jutjats (articles 148 i següents). No obstant això, com hem dit, les responsables policials també opinen que en la majoria d'assumptes no es tracta de violència greu. És a dir, existeix encara una important xifra negra amb relació a les denúncies per delictes greus.

Finalment, cal interpretar l'article 153 CP de forma més restrictiva, atès que la categoria de *maltractament psíquic* no constitutiva de delictes és massa àmplia i indeterminada. Aquesta mesura s'ha de complementar, com veurem més endavant, amb la de reservar aquesta especialitat per als casos en els quals es verifiqui una relació de dominació de l'home envers la dona (art. 1 de la Llei), fins i tot la incipient.

Desproporcionalitat entre la conducta punible i la resposta jurídica en els delictes de violència lleu (no habitual)

La qüestió de la desproporcionalitat entre el supòsit de fet de la norma i la seva conseqüència jurídica no és nova. Poc després que entrés en vigor la reforma de la violència domèstica, es varen plantejar dues qüestions d'inconstitucionalitat per vulneració d'aquest principi en el delictes del maltractament lleu, no habitual de l'article 153 CP.

El Tribunal Constitucional es va pronunciar favorablement al redactat de la norma penal, perquè va considerar que "solo cabe catalogar la norma penal que incluye como estrictamente desproporcionada cuando concurra un desequilibrio patente y excesivo o irrazonable entre la sanción y la finalidad de la norma a partir de las pautas axiológicas constitucionalmente indiscutibles y de su concreción en la propia actividad legislativa". A més, el Constitucional va afegir que el jutgador gaudeix, en tot cas, de la possibilitat d'imposar una pena de treballs en benefici de la comunitat, en lloc de la privació de llibertat i que, per tant, la presó no és d'imposició obligatòria (ATC 233/2004, de 7 de juny, i ATC de 13 de setembre de 2005).

Amb l'entrada en vigor de la Llei orgànica 1/2004, la controvèrsia s'ha desplaçat al fet que el legislador hagi afegit una major penalitat en els supòsits que la víctima és la parella o exparella, atemptant així al principi d'igualtat. El Tribunal Constitucional encara no ha resolt sobre aquesta qüestió.

Fora de l'àmbit estrictament jurisprudencial, la possibilitat de castigar amb penes de fins a un any de presó els maltractaments no constitutius de delictes (lleus i no habituals) sembla *prima facie* desproporcionat; així es desprèn de l'aplicació pràctica d'aquesta norma i dels problemes processals que les institucions judicials i l'advocacia han posat sobre la taula. Així, considerem que aquesta "desproporcionalitat" ha tingut les seves conseqüències pel que fa tant a l'àmbit dogmàtico-penal com processal.

Tanmateix, des d'un punt de vista criminològic, una excessiva punició resulta negativa, per tal com pot provocar, d'una banda, un sentiment de victimització en el col·lectiu al qual va dirigida la sanció penal, ja que se li aplicarà una penalitat més severa, i, altrament, que la víctima no col·labori en el procés penal perquè no entén la sanció jurídica.

Com veurem, l'obligació d'imposició de la pena accessòria d'allunyament (art. 57.2 CP) és també una forma de desproporcionalitat amb el fet comès que ja ha estat qüestionada per la instància judicial i l'Observatori (vegeu l'epígraf corresponent a les ordres de protecció).

La presidenta de l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere, i vocal del Consell General del Poder Judicial, Montserrat Comas, va manifestar en la compareixença en la Comissió Mixta dels Drets de la Dona i la Igualtat d'Oportunitats del passat octubre de 2007 que: "ahora nos encontramos con faltas leves, en las que la mujer denuncia pero nunca ha pensado en separarse y no entiende la orden de alejamiento y que su pareja tenga que irse del domicilio si ella no corre riesgo" (*El País* de 17 d'octubre de 2007). Segons l'Observatori, un 44% de dones que interposen denúncia després no se separa del seu marit.

A més, la desproporcionalitat que percep i manifesta la víctima en els delictes de violència lleu, ocasional, té, com hem dit, conseqüències processals.

Un exemple significatiu succeeix, en no poques ocasions, quan per manca d'informació la víctima no entén que en adreçar-se a la comissaria a informar-se o, fins i tot, a interposar una denúncia per un maltractament fruit d'una discussió de parella, el marit és, en la majoria dels casos, detingut, sotmès a la jurisdicció penal i en els pitjors dels casos es dicta una ordre d'allunyament que cap dels dos està disposat a respectar.

Els advocats entrevistats manifesten que algunes dones manifesten el seu desconcert amb expressions com "jo només volia escarmentar-lo". En aquests casos, la víctima deixa de col·laborar amb el procediment judicial, negant-se a declarar contra el seu marit o no respectant l'ordre d'allunyament imposada com a mesura cautelar o pena accessòria (trencaments d'ordre d'allunyament consentits).

Els informes dels organismes judicials i fiscals posen de manifest les pràctiques mencionades i assenyalen el perjudici i el fracàs dels procediments a causa d'una "postura poco o nada combativa" (MFG 2006, p. 371), o quan les dones s'acullen a la dispensa de declarar contra la seva parella a l'empara de l'article 416 LECrim. En aquests casos, el ministeri fiscal es veu obligat a retirar l'acusació per manca de prova incriminatòria i l'autoritat judicial a dictar sentències absolutòries per aquest motiu (vegeu l'epígraf dedicat a la dispensa de declarar de l'article 416 LECrim i la valoració del risc en les ordres de protecció).

Les conclusions del seminari de fiscals de violència domèstica celebrat en el Centre d'Estudis Jurídics, a Madrid, el novembre de 2004, són clares quan proposen que l'aplicació de l'article 153 CP hauria de restringir-se als casos que es produeixi un maltractament físic de la víctima o amenaces amb instrument perillós i degradant a

falta els maltractaments sense lesió, o introduir una clàusula de reducció de les penes en aquests casos. "Se estima que no es posible la concurrencia de un maltrato psíquico, con individualidad propia, que no requiera tratamiento médico, y no se encuadre preferentemente al art. 153 en el art. 147 CP, por lo tanto, la mención al menoscabo psíquico del art. 153 debiera suprimirse".³⁸

La proporcionalitat és un dels principis essencials sobre el que se sustenta tot el sistema jurídic-penal modern, el qual va ser vehementment defensat al segle XVIII per Cesare Beccaria.³⁹ La desproporcionalitat, a més de ser retributivament injusta, té una nul·la eficàcia preventiva i és contraproduent amb allò que la norma pretén evitar. Com ja deia el jurista italià, el que més dissuadeix els ciutadans de no violar la llei no és l'exagerada gravetat de les penes, sinó la inexorabilitat de la justícia, és a dir, tenir el convenciment que les penes s'aplicaran amb tota seguretat.

Tal com apuntàvem en el capítol dedicat a la jurisdicció penal, la violència de gènere i domèstica és un àmbit en el qual es manifesta, una vegada més, l'excessiva confiança del legislador que la norma penal solucionarà un problema socialment molt arrelat. S'emmarca, doncs, en el que Bottoms conceptualitza com a *populisme punitiu*, és a dir, exercir el control social convençuts de la creença que unes penes més altes poden reduir el delictes; que per mitjà de les penes es reforça el consens moral que existeix en una societat i a part dels rèdits electorals que implica adoptar aquesta estratègia enfront del delictes⁴⁰ (vegeu l'epígraf dedicat a la seguretat viària, a la necessitat d'una reforma i a la problemàtica processal de les renúncies).

Si ens atenim a les xifres judicials, els delictes de maltractaments a dones no han cessat d'augmentar. Malauradament aquesta tendència també es verifica en el nombre de dones mortes en mans de les seves parelles o exparelles (vegeu epígraf dedicat a les xifres judicials).⁴¹

Dubtes d'aplicació i interpretació en els conceptes de violència de gènere, violència domèstica i masclista

Al voltant de la violència i al maltractament contra la dona i la família, s'han construït una sèrie de categories jurídiques que no sempre es fan servir convenientment i que sovint es confonen. Així, no hi ha pròpiament delictes de violència domèstica o de gènere, sinó que es tracta d'infraccions penals per a les quals, per raó del subjecte passiu, la Llei preveu una major pena i passen a integrar les categories de: violència de gènere, domèstica i masclista.

En l'àmbit internacional i europeu la violència contra les dones es defineix con a "tot acte o amenaça de violència que tingui com a conseqüència, o tingui possibilitats de tenir com a conseqüència perjudici o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona" (Consell Econòmic i Social, ONU 1992).

Posteriorment, la V Conferència Mundial sobre les Dones (ONU, 1995) l'ha definida com a "tot acte de violència basat en la pertinença del sexe femení, que tingui o pugui tenir com a resultat un mal o sofriment físic, sexual o psicològic per a les dones, incloent-hi les amenaces dels actes esmentats, la coacció o privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeix en la vida pública com en la privada".

---

³⁸ Conclusions del seminari de fiscals de violència domèstica celebrat en el Centre d'Estudis Jurídics, Madrid, novembre de 2004, conclusions 4 i 5.

³⁹ Beccaria, Cesare, *De los delitos y de las penas*, Alianza Editorial, Madrid, 1968.

⁴⁰ "Populismo punitivo... y cómo resistirlo", a *Jueces para la Democracia*, n. 55, p. 15.

⁴¹ Aquest principi que té íntima relació amb els principis de humanitat de les penes i dignitat de la persona podeu ampliar-lo a Quintero Olivares, Gonzalo, *Derecho penal. parte general*, ed. Gráficas Signo, Barcelona, 1986.

A partir d'aquí, l'Estat espanyol ha delimitat els seus propis conceptes i ha legislat fent distinció entre dues categories principals: la violència de gènere i la domèstica.

La violència de gènere

La Llei orgànica 1/2004, integral contra la violència de gènere, ha optat per un model restrictiu de protecció envers la dona, entenent que l'àmbit subjectiu de protecció de la Llei, es restringeix a aquelles dones que són o han estat víctimes de les seves parelles, exparelles o estan vinculades en una situació de dependència emocional estable per una relació d'anàloga afectivitat i els subjectes vulnerables quan convisquin amb elles (art. 1 de la Llei orgànica 1/2004). Es tracta, per tant, d'una construcció legal.

La jurisprudència ha establert que el subjecte passiu d'aquesta categoria de delictes és la dona que tingui, amb el presumpte agressor, una relació afectiva estable i no esporàdica.⁴² S'exceptuen els casos que la víctima és un *subjecte vulnerable* que conviu amb la dona i que en un context de violència és agredit; llavors sí que s'escau la possibilitat que la víctima sigui un home (per exemple, l'avi).

Pel que fa al subjecte actiu d'aquesta categoria de delicte, tan sols ho pot ser l'home; per tant, resten fora de l'àmbit de la Llei les agressions en l'àmbit de les relacions homosexuals (entre dones). Cal afegir que aquesta previsió ha estat definida *a posteriori* i en sèu jurisprudencial, ja que la Llei es refereix en l'article 153 CP a l'autor amb l'expressió "el qui", sense més concreció.

Respecte al terme *gènere*, el legislador s'allunya dels criteris emprats per l'antropologia o sociologia que afirmen que el terme de gènere no s'identifica exclusivament amb la condició femenina, sinó que integra totes dues vessants, masculina i femenina.

Com podem observar, una vegada més, el camp de l'antropologia o la sociologia no es mou en el mateix pla que el legal. Aquest darrer, de caire més restrictiu, sembla estar condicionat per altres interessos i factors externs a la problemàtica subjacent, com poden ser els econòmics.

La violència domèstica

És la violència que s'exerceix contra la dona o un altre membre de la família, en un context familiar. Aquest concepte, "context familiar", s'interpreta en sentit ampli, és a dir, inclou qualsevol persona que estigui integrada en el nucli familiar encara que no hi hagi vincle de consanguinitat ni afinitat (art 173.2 CP).

Com hem dit, la violència domèstica és també una categoria i no un delicte. En efecte, els articles 153 i 171 i 620.2 CP integren supòsits en què es verifica la violència domèstica, i que, com hem dit, es castiga per regla general amb menys pena que la violència de gènere.

El principal dubte interpretatiu d'aquesta categoria de delictes és la necessitat de convivència familiar per poder apreciar la violència domèstica. En aquest punt, la jurisprudència és contradictòria amb la doctrina de la fiscalia. La primera ha declarat, recentment (STS 201/2007, de 16 de març), que és preceptiva la convivència entre agressor i víctima perquè es puguin apreciar els delictes de violència domèstica.

Per la seva part, des de 2003, la fiscalia tipifica com a delictes de violència domèstica maltractaments encara que no es verifiqui la convivència entre l'agressor i la víctima (vegeu l'epígraf referit a la política criminal, i MFGE 2006, p. 490). Ara

---

⁴² Per a més informació: encuesta jurídica "La relación de amantes ¿queda incluida o no en los tipos de violencia de género? Sí, siempre que haya un mínimo de estabilidad en la relación entre estos; Pilar Alhambra Pérez, Magistrada Sección 26ª de la Audiencia Provincial de Madrid; Vicente Magro Servet, Presidente de la Audiencia Provincial de Alicante; generalmente, no; Francisco Manuel; Gutiérrez Romero; magistrado del Juzgado de Primera Instancia e Instrucción, núm. 3 Ceuta. Referència SP/DOCT/3431 (Biblioteca del Col·legi d'Advocats de Barcelona).

bé, cal tenir en compte que el bé jurídic protegit en el delictes dels art. 173.2 és la pau familiar, és a dir, la pacífica convivència en el si de la família enfront de les situacions de poder i domini del subjecte actiu de la infracció, encara que sigui una convivència esporàdica o casual.⁴³

El que cal advertir és que tota violència sobre la dona és domèstica, però no tota la violència domèstica és de gènere (per exemple, cas de l'agressió d'un pare a la seva filla o a la sogra). La importància de diferenciar entre domèstica i de gènere, des d'un punt de vista pràctic, és saber quin tipus delictiu cal aplicar i quin serà el jutjat competent per conèixer l'assumpte.

Insistent en els aspectes conceptuals, cal dir que també és criticable la manca de definició legal del terme *subjectes vulnerables* (art. 1 de la Llei 1/2004). Per tal de poder atorgar-los una major protecció en els casos de violència contra la dona cal prèviament delimitar-los.

Així, la jurisprudència i la fiscalia han dotat d'entitat aquest concepte que està integrat pels subjectes que siguin víctimes de violència i visquin de forma dependent de la dona. Així, a part dels menors, descendents i incapaços ja previstos a la Llei, s'afegeixen els avis, sempre que es verifiqui un acte de violència previ sobre aquests.⁴⁴

La violència masclista

El concepte de violència masclista inclou, en un sentit ampli, les conductes violentes exercides pels homes contra les dones, pel sol fet de ser-ho, en una relació de poder, domini i discriminació i en un àmbit que cobreix la relació conjugal, de parella o familiar, el que és laboral, econòmic o sociocomunitari.

Aquesta categoria engloba certs tipus de delictes com ara la prostitució forçada, les violacions, les agressions o abusos sexuals, el tràfic de dones, la violència sobre la dona en conflictes armats, l'ablació de les nenes,⁴⁵ matrimonis convinguts pels adults..., les formes més greus d'atemptats contra la integritat, vida i dignitat de les dones i també altres delictes que, d'una o altra manera, atempten contra les dones. S'estima que aproximadament una de cada 4 dones ha patit, en alguna ocasió, un episodi de violència masclista al llarg de la seva vida (Informe de Seguretat pública a Catalunya 2006, p. 71).

En aquest sentit hem d'esmentar el programa europeu Daphne II (1 de gener 2008-31 de desembre 2008), destinat a prevenir i combatre formes de discriminació i violència contra els nens, els joves i les dones. En data 22 de maig de 2007, el Parlament Europeu va aprovar, en segona lectura, Daphne III, que cobreix el període 2007-2013 i té un pressupost de 116,85 milions d'euros (Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género. Banco de buenas prácticas, Consejo General del Poder Judicial).

Finalment, el terme *violència masclista* es fa servir molt sovint pels mitjans de comunicació. El problema rau a l'hora de relacionar les xifres policials i judicials amb els conceptes esmentats (així per exemple, no és estadísticament possible comptabilitzar tots els delictes en què la víctima és una dona víctima de la violència masclista, sinó tan sols aquella derivada d'una violència de gènere o domèstica).

---

⁴³ Julián Ángel, González Sánchez, juez del Juzgado de Primera Instancia e Instrucción núm. 1 de Sagunto y Violencia contra la Mujer (Aranzadi, 2006).

⁴⁴ El ministeri fiscal exigeix per als casos que el subjecte passiu siguin els menors, descendents i incapaços la següent situació: "se acuerda que el acto de violencia de género ha de ser coetáneo, es decir, producirse en una unidad de acto o con una relación de proximidad y/o causal que determine la necesidad de su enjuiciamiento conjunto para no romper la continencia de la causa; si entre ambas agresiones no existe la relación antedicha, serán competentes para conocer de la agresión de los menores, descendientes y incapaces los Juzgados de Instrucción" (MFG 2006, p. 475).

⁴⁵ A Catalunya, de 180 nenes amb risc de patir ablació des del 2005, de tres se n'ha retirat la tutela. La Comissió per a la Prevenció de la Mutilació Genital Femenina (MGF) de les comarques de Girona és l'única entitat d'aquestes característiques que existeix a Catalunya (Avui de 13 gener de 2008)

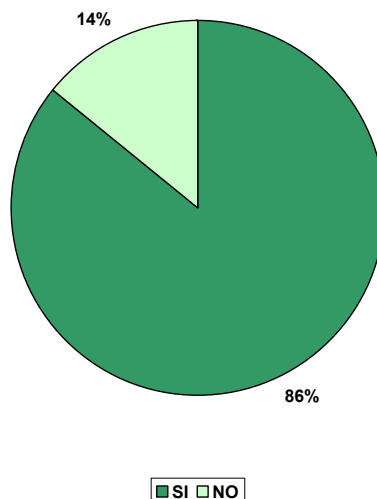

La confusió conceptual

Com hem dit, els tres conceptes exposats sovint són fets servir indistintament i tendeixen a confondre's, fins i tot, dins de l'àmbit de la nostra professió.

Vegem els resultats de les entrevistes als advocats de l'ICAB:

ES CONFONEN ELS CONCEPTES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE I DOMÈSTICA SOCIALMENT?
DEMARCACIÓ ICAB

La confusió de conceptes i els problemes de recollida i tractament de dades associats han estat posats de manifest pels informes judicials. Així, les estadístiques judicials fins a l'any 2006 no discriminaven entre els conceptes de violència de gènere i domèstica. Segons la Memòria del Consell General del Poder Judicial de 2006, les dades dels jutjats de violència "tienen problemas de calidad que aconsejan que se utilizen con la debida cautela (...); se han detectado diferencias de algunas definiciones empleadas y no exhaustividad en las comunicaciones al registro".

Aquesta mateixa problemàtica s'exposa a la Memòria de la Fiscalia General de l'Estat de 2006, en la qual consta que, tot i que la violència de gènere té una independència respecte al fenomen de la violència domèstica, "las fiscalías suman los dos tipos de violencia sin poder hacer diferencias, ya que no lo permite el registro, que no particulariza ni hace la distinción" (MFG 2006, p. 356).

La policia autonòmica també ha reconegut "una certa confusió conceptual en utilitzar els termes de violència domèstica i violència de gènere, sobretot a l'hora de comptar amb sistemes de recollida i tractament de les dades" (Informe sobre Seguretat Pública a Catalunya 2006, p. 55).

La confusió genera problemes en la gestió dels serveis de torn d'ofici i assistència al detingut, ja que es dona un tractament diferenciat quan la víctima ho és de violència de gènere o domèstica.

Cal insistir en la necessitat de ser escrupolosos en la terminologia aplicada. Cal advertir els mitjans de comunicació a fi que informin de forma rigorosa de l'estat de la violència sobre la dona, de la domèstica o masclista, en cada cas. Finalment, cal tenir cura en la recollida de dades i informació estadística.

La violència de gènere, un delictes públic? Intervenció en l'àmbit de les relacions familiars

Tradicionalment, el legislador ha estat reticent a involucrar la societat en aspectes que afectaven la intimitat privada individual i familiar. Per aquest motiu, el dret penal i el dret processal penal han distingit, curiosament, entre l'esfera pública i la privada.

Fins a l'any 2003, la víctima de violència domèstica (la categoria de violència de gènere encara no existia) havia de presentar obligatòriament denúncia en casos de maltractaments d'obra. Aquesta obligació es va estendre als casos de lesions entre parents, en una pràctica poc justificada si tenim en compte que les lesions doloses (intencionades) sempre han estat infraccions públiques i, per tant, perseguibles a instància de tercers.

La denúncia es justificava en un problema de prova, a saber, la impossibilitat d'obtenció de prova suficient per condemnar en els casos en els quals la víctima no col·laborava en la investigació.

Amb l'entrada en vigor de la Llei orgànica 11/2003, de 29 de setembre, les conductes delictives relacionades amb la violència de gènere i/o domèstica s'han convertit en públics o perseguibles d'ofici.

Tanmateix, l'exposició de motius de la Llei orgànica 1/2004, contra la violència de gènere, ho menciona expressament: "La violencia de género no es un problema que afecte al ámbito privado. Al contrario, se manifiesta como el símbolo más brutal de la desigualdad existente en nuestra sociedad".

Aquest canvi sembla obeir a la voluntat de sensibilitzar d'un problema social i fer partícip la societat en la seva persecució.

A més, la publicitat d'aquests delictes es planteja, des de la majoria de sectors socials, com un avanç en la persecució d'aquest tipus de delictes.⁴⁶

Ara bé, convertir la violència de gènere i domèstica en delictes perseguibles d'ofici té els seus avantatges i els seus inconvenients. Entre els avantatges destaquem:

1. En aquests delictes, en els quals sovint hi ha involucrats els menors es protegeix la dona i també els nens o persones vulnerables (exposició de motius de la Llei 1/2004).
2. Tal com manifesten els responsables policials de violència domèstica i de gènere del cos autonòmic en l'entrevista a l'ICAB, la víctima es mostra agraïda quan es denuncia per ella.

Què passa quan la societat vol perseguir i la víctima no? Els desavantatges

Aquesta pregunta ens remet, una altra vegada, al tema de la privacitat de les relacions de parella i, en última instància, a l'autonomia i la capacitat de decisió de la dona maltractada.

Convertint aquests delictes en públics o perseguibles d'ofici, aconseguim que s'impliqui en el problema, però aquesta intervenció de tercers en l'esfera privada de la parella està provocant problemes i disfuncions processals en l'aplicació de la Llei orgànica 1/2004.

---

⁴⁶ Intervenció de la consellera de Justícia en la presentació del llibre *Violencia de Género. Perspectiva multidisciplinar y práctica forense*, Mª Pilar Rivas Vallejo i Guillermo L. Barrios Baudor (directores), ed. Thomson Aranzadi, 2007, al centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, juliol de 2007.

Els informes dels organismes judicials, però sobretot els de la fiscalia (Memòria de la FGE de 2006) posen en relleu els problemes que es plantegen quan la víctima no vol col·laborar amb la justícia, fins al punt de plantejar reformes en el sentit d'eliminar la dispensa de declarar contra els familiars de l'article 416 LECrim.

Els principals problemes que planteja la manca de col·laboració, i que es desgranaran al llarg del document, es poden resumir en: les renúncies a procediments penals ja iniciats, les negatives a declarar emparant-se en la dispensa que conté l'article 416 LECrim i els trencaments consentits de les ordres d'allunyament, ja sigui imposades com a mesures cautelars i/o com a penes accessòries (vegeu apartats corresponents).

En la primera part del document, la corresponent a les xifres judicials, hem mostrat la complexitat a què ens enfrontem en intentar analitzar les motivacions de les dones en retirar les denúncies o en negar-se a declarar contra els seus agressors.

No obstant això, considerem que la intervenció de tercers tan sols és efectiva quan es tracta de protegir la víctima de delictes greus o quan hi ha menors implicats; en aquest cas és preceptiva la intervenció del fiscal com a instància encarregada de la protecció dels menors i dels incapaçs.

En la resta dels casos, considerem que la intervenció de tercers resulta ineficaç i que la voluntat de la dona ha de ser determinant. En aquest mateix sentit, s'ha pronunciat el Tribunal Suprem quan, en relació amb el trencament consentit en les ordres d'allunyament, fa prevaldre l'interès particular sobre el públic (STS de 26 de setembre de 2005).⁴⁷

Insistent en el tema, caldria limitar els casos d'intervenció d'ofici a aquells casos realment greus i estimular, en la mesura del possible, la denúncia dels maltractaments, millorant la protecció que es dispensa a la víctima.⁴⁸

La mediació com a possible filtre per canalitzar els maltractaments que no reben una resposta eficaç en l'àmbit de la justícia

La mediació és un mitjà de resolució extrajudicial de conflictes molt utilitzat en matèria civil. Tanmateix, des de l'any 2000, data que va entrar en vigor la llei sobre responsabilitat penal del menor, es fa servir molt en la jurisdicció de menors per evitar una excessiva judicialització del conflicte i fer participar el menor i la víctima en la reparació de les infraccions penals d'escassa entitat.

Des de les instàncies judicials s'ha demanat que la mediació també s'apliqui a la violència de gènere i domèstica com una forma de resolució extrajudicial de conflictes i que la llei reguli el seu tractament legal. En concret, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya pretén que es diferenciï el tractament dels assumptes de violència sobre la dona, en funció de la seva gravetat. Així, aquesta institució estima convenient que la Llei orgànica 1/2004 "diferencie entre el tratamiento de la mediación, los conflictos o episodios de violencia doméstica que tienen el origen en una situación puntual de crisis familiar, de otras situaciones de violencia subyacente y permanente" (Memòria TSJC de 2006, p. 10).

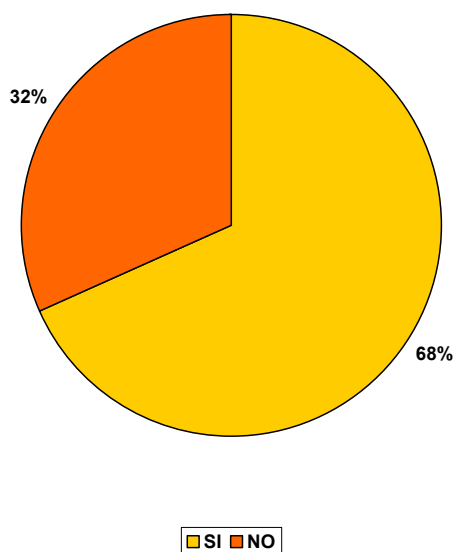
---

⁴⁷ la jurisprudència ha determinat que "la reanudación de la convivencia acredita la desaparición de las circunstancias que justificaron la medida de alejamiento, por lo cual esta debe desaparecer y quedar extinguida. La decisión de la mujer de reiniciar la convivencia acredita que la medida era innecesaria" (STS 26 de setembre de 2005).

⁴⁸ Per a més informació sobre aquest aspecte, em remeto a Elena Larrauri, "¿Se debe proteger a la mujer contra su voluntad?", Cuadernos Penales José María Lidón, núm. 2, Bilbao (Universidad de Deusto), 2005.

Entre els advocats l'opinió està dividida entre els que creuen que la mediació no resol la violència masclista, ja que hi ha una posició de domini de l'home sobre la dona i la mediació s'ha de fer entre iguals (33,3%),⁴⁹ i els que opinen que una mediació seria una bona via per evitar l'excessiva judicialització del conflicte (66,6%). Hi ha advocats que afegeixen que, si bé no coneixen en què consisteix exactament la mediació, molts dels assumptes que han assumit com a advocats haurien estat millor resolts per un psicòleg de família. Tanmateix, alguns advocats creuen que la submissió voluntària de l'home a un tractament o un curs formatiu resultaria més eficaç que pròpiament un càstig penal.

RESOLUCIÓ DE CONFLICTES VIA MEDIACIÓ

No obstant això, la implementació de la mediació en aquest àmbit genera dubtes i incerteses. Actualment, la llei de mediació no permet mediar quan les conductes entren dintre del terreny de l'il·lícit penal. La llei d'enjudiciament criminal és clara en aquest sentit quan en l'article 87 *ter* 5, estableix, pel que fa a les mesures civils adoptades pels jutjats de violència sobre la dona: "en todos estos casos, está vedada la mediación". Per tant, tan sols és possible en casos de conflictes civils-familiars, fora de contextos de maltractaments o violències.

En aquest sentit, cal destacar l'aportació del Consell General del Poder Judicial quan afirma que l'atenció psicològica, social, etc., no ha de condicionar-se a l'existència de denúncia penal ni a l'existència de procediment en col·laboració amb la víctima. La jurisdicció penal es mou amb criteris i principis aplicables amb independència d'altres instàncies extrajudicials, i tampoc aquestes han de condicionar la seva tasca a la prèvia actuació de la primera (conclusió 19 del document sobre les conclusions aprovades en el curs de formació continua del CGPJ "La valoración del daño en las víctimas de la violencia de género", celebrat els dies 10 i 12 de setembre de 2007).

Sembla, doncs, que el govern dels jutges insta que l'administració adquireixi més autonomia per tal d'incidir en la violència de gènere de forma independent i sense supeditar-la a una actuació judicial prèvia.

⁴⁹ "L'aplicació de la llei de violència de gènere torna a causar divisió d'opinions". "La proposta d'introduir la mediació és aplaudida per juristes i és criticada per entitats de dones", *El Punt* d'11 de maig de 2007.

En aquest mateix sentit, considerem que els poders públics haurien d'incentivar altres recursos extrajudicials com ara tractaments psicològics o terapèutics de parella, en els casos de maltractaments incipients fora de l'àmbit estrictament judicial.

Tanmateix, caldria potenciar els mecanismes extrajudicials de conflictes, ja sigui a través de la mediació, la possibilitat de recórrer a psicòlegs de família, seguiment de cursos sobre relacions amb la parella, etc., en els casos en què el maltractament és incipient i sempre de forma voluntària; d'altra forma la mesura estarà condemnada al fracàs.

La problemàtica específica dels assumptes civils

Les xifres judicials relatives als assumptes civils són prou expressives per poder afirmar que aquests són una assignatura pendent en els jutjats de violència sobre la dona. Hi ha unanimitat entre els advocats a l'hora d'expressar el seu malestar pel retard i, en alguns casos deixadesa, dels assumptes civils en aquests jutjats. Tant és així, que el Col·legi d'Advocats de Barcelona ha demanat el retorn de les causes als jutjats de primera instància (Família).⁵⁰

Els jutjats de violència sobre la dona són competents en dos ordres jurisdiccionals: el penal i el civil (matrimonial). Per aquest motiu, l'article 49 *bis* LEC (pèrdua de la competència quan es produeixen actes de violència sobre la dona) estableix que, quan el jutge que estigui coneixent en primera instància d'un procediment civil tingui notícia de la comissió d'un acte de violència de gènere, haurà de remetre l'expedient a l'autoritat judicial del jutjat de violència que instrueixi la causa penal.

La raó principal de la situació que pateixen els assumptes civils en aquesta especialitat és que als jutjats de violència sobre la dona se'ls ha donat un caràcter marcadament penal i els assumptes civils semblen que siguin un afegitó, és a dir, que tinguin una importància secundària.

El col·lapse dels assumptes civils en aquest jutjat és un motiu que dissuadeix els advocats a l'hora d'aconsellar emprar la via civil. La Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (actual Fiscalia Superior de Catalunya) s'ha fet ressò d'aquest fet exposant el següent: "Algunos abogados aconsejan la interposición directa de la demanda civil ante los juzgados de Familia, ocultando la existencia de episodios de violentos entre la pareja con el fin de evitar la competencia de los Juzgados de Violencia de Género" (MFGE 2006, p. 380-381).

Per la seva part, els advocats constaten que, cada vegada amb més freqüència, els jutjats de violència sobre la dona es mostren més reticents a admetre assumptes civils.

Tanmateix, la fiscalia s'ha pronunciat en el sentit de considerar que l'alt nombre d'assumptes penals en els jutjats de violència sobre la dona provoca que els assumptes civils s'endarrereixin. Els procediments de família es tramiten amb més celeritat en els jutjats de família que en els especialitzats en violència sobre la dona (MFGE 2006, p. 380).

Per part del govern dels jutges també s'ha volgut donar resposta al col·lapse que presenten els assumptes civils en els jutjats de la dona, i entre les mesures més significatives que aquell ha proposat destaquem:

1. La proposta d'aplicar un límit temporal a la pèrdua de la competència dels jutjats de violència sobre la dona en els casos en què una parella que s'ha

---

⁵⁰ Conclusión del II Encuentro de Comisiones de Relaciones con la Administración de Justicia (CRAJ) de los colegios de abogados, celebrada els dies 21 i 22 juny de 2007. *Món jurídic*, juliol de 2008, p. 27.

vist involucrada en un procediment per violència de gènere i s'han adoptat mesures civils i penals, i amb posterioritat aquesta sol·licita un nou pronunciament en matèria civil (per exemple, el divorci) sense que hi hagi hagut cap altre episodi de violència ni cap incidència en les obligacions conretes. L'Observatori sobre Violència Domèstica i de Gènere proposa aplicar el límit temporal de l'art. 130 CP (causes d'extinció de la responsabilitat criminal), i, transcorregut aquest, atribuir la competència per resoldre el divorci a la jurisdicció civil.

2. La pèrdua de competència civil dels jutjats de violència sobre la dona quan hi hagi sentència absolutòria penal. Lligada a la qüestió de la *perpetuatio iurisdictionis*, es dóna el cas que després d'un sobreseïment o d'una sentència penal absolutòria, el mateix jutjat sentenciador ha de continuar amb la tramitació dels aspectes civils del procediment. Respecte a això, el CGPJ proposa que si la demanda civil inicial del procés es presenta davant del jutjat de violència sobre la dona, abans de dictar-se resolució en el procés penal, la competència civil ha de perpetuar-se en aquest jutjat, independentment de la sort que corri el procés penal. Ara bé, si en el moment de la presentació de la demanda civil, el jutjat de violència sobre la dona hagués dictat una sentència sense condemna, de forma definitiva i ferma, la competència hauria de recaure sobre el jutjat de primera instància que correspongui (suggeriment 6 i 7 de l'Informe del grupo de expertos en violencia doméstica y de género del Consejo General del Poder Judicial, acerca de los problemas técnicos detectados en la aplicación de la Ley orgánica 1/2004, de medidas de protección integral contra la violencia de género, y sugerencias de reforma legislativa que los abordan).
3. Les conclusions de la II Trobada Institucional de Jutges i Magistrats de Família, Fiscals i Secretaris Judicials, amb Advocats de l'Associació Espanyola d'Advocats de Família, celebrat a Madrid el 23, 24 i 25 de novembre de 2005, són determinants a l'hora de considerar inadequat el disseny competencial dels jutjats de violència sobre la dona en tant que atribueix plenes competències civils a aquests jutjats sense tenir en compte les problemàtiques associades que finalment, a la pràctica, s'han acabat verificant.

Segons el document de conclusió d'aquest acte, "el dret de família aplicat en el jutjat de violència sobre la dona estarà tenyit d'un caràcter punitiu per una de les parts" i "l'amplitud del tipus penal ubicarà en el jutjat de violència molts supòsits que no són pròpiament de violència de gènere", entre altres.⁵¹

Com hem dit, per part del Consell General de l'Advocacia Espanyola es proposa el retorn de la tramitació dels assumptes civils als jutjats de família. Els jutjats especialitzats tan sols han d'ocupar-se de les mesures provisionals en matèria civil derivades de les ordres de protecció, és a dir, limitades a les mesures de protecció urgent.

L'absència de jutjats penals de violència de gènere

La Llei orgànica 1/2004 preveu l'especialització en la instrucció dels delictes de violència de gènere, però no ho fa respecte a l'enjudiciament, és a dir, en la fase del judici oral.

---

⁵¹ Per a més informació consulteu: Conclusions de la II Trobada Institucional de Jutges i Magistrats de Família, Fiscals i Secretaris Judicials amb Advocats de l'Associació Espanyola d'Advocats de Família, celebrada a Madrid el 23, 24 i 25 de novembre de 2005, referència SP/DOCT/2755.

Tenint en compte que en el dret processal penal l'activitat probatòria ha de reproduir-se, en la mesura que la naturalesa de l'activitat ho permeti, en la fase del judici oral i que correspon al jutgador decidir sobre la culpabilitat o la innocència en base a la prova practicada, no s'explica que l'especialització afecti a uns òrgans jurisdiccionals (instrucció i audiència provincial) i no als jutjats penals. Sent com són els jutjats que coneixen de la major part dels delictes de violència sobre la dona, convindria que l'especialització inclogués els jutjats penals. En el mateix sentit s'expressa la Memòria de la Fiscalia General de l'Estat de 2006 (p. 380).

Els advocats que es mostren favorables a l'especialització també consideren convenient la creació de jutjats penals especialitzats.

La reincidència delictiva. Tractament dispensat al maltractador

Sovint es tendeix a focalitzar el problema de la violència contra la dona exclusivament en la víctima. En aquests casos, la resposta institucional consisteix a allunyar l'agressor i posa els mitjans disponibles perquè la víctima no torni a ser agredida. A més d'ajudar-la a superar la dependència psicològica, emocional i econòmica respecte a l'agressor.

Ara bé, si del que es tracta és també de prevenir i evitar violències masculines (art. 1 de la Llei), cal incidir, també, sobre la persona de l'agressor. Aquest no només és la causa principal de la creació del sistema de protecció envers la dona maltractada, sinó que també és una part important del problema que ha de ser tractat i ajudat de la mateixa manera que a la dona.

Cal recordar que l'agressor és el resultat d'una cultura masculina basada en uns patrons de comportament imperants i durant molts anys acceptats. A més, hem de tenir en compte que, un cop surti de presó, o bé voldrà tornar amb la seva parella, o bé molt probablement iniciarà una nova relació afectiva. Per aquest motiu, les actuacions i programes de rehabilitació són imprescindibles.

Malauradament, gairebé tot el sistema de protecció està enfocat cap a la dona maltractada i no cap a l'agressor. Hi ha homes que pensen que aquesta Llei no només no va amb ells, sinó en contra d'ells; que, més aviat són víctimes de un sistema judicial creat sota la influència de les dones, constituïdes com a focus de poder i que a l'agressor no se l'ajuda suficientment.

L'aparent desproporcionalitat de les penes previstes en els supòsits de l'art. 153 CP (recordem que la jurisprudència no aprecia la desproporcionalitat) pot radicalitzar, encara més, l'actitud a la defensiva i de desconfiança dels homes envers el sistema penal i les dones.

Vist això, quins són els tractaments i mesures que s'apliquen als maltractadors? Quins efectes tenen en la reincidència i l'eficàcia d'aquests?

Arran de la reforma del codi penal per la Llei 15/2003, la norma preveu la possibilitat que el jutge condicioni la suspensió de la pena al fet que l'agressor "participi en programes formatius i culturals, laborals, d'educació vial, sexual i altres similars". Així mateix, el Reial decret 515/2005 estableix les circumstàncies d'execució de les penes de treballs en benefici de la comunitat, de localització permanent i de suspensió de penes privatives de llibertat, i imposa la coordinació entre tots els agents implicats en la protecció de la dona víctima de la violència masculina.

No obstant això, la rehabilitació de l'agressor continua sent una preocupació no prioritària dels poders públics. Així, tot i que la Fiscalia General de l'Estat posa de manifest en la seva memòria del 2006 un interès creixent pels temes de la teràpia i rehabilitació dels agressors, no es reconeix que el tractament de l'agressor és l'única manera d'acabar definitivament amb la violència de gènere.

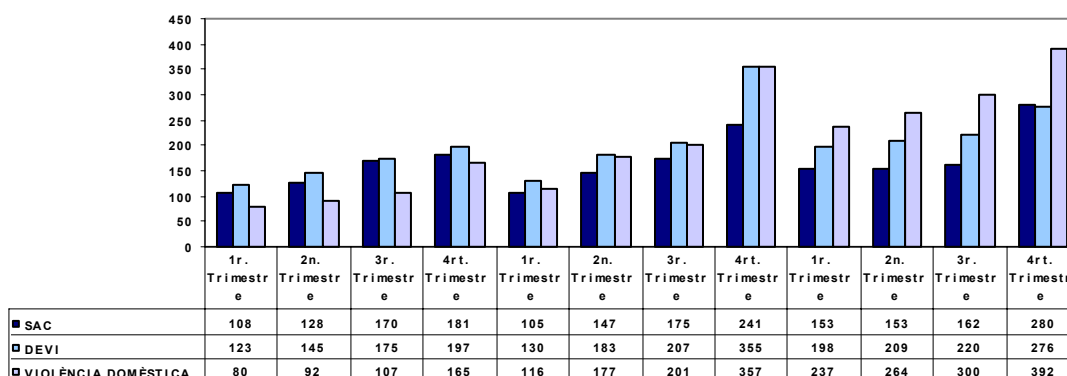
Com hem dit, hem de tenir present que la majoria de penes són de curta durada, i que molts dels conflictes (fins i tot violents) entre la parella no sempre donen lloc a

la separació conjugal, i estan, per tant, en condicions de reiniciar novament la relació anterior o una de nova.

Malgrat se'ns digui que cada vegada es presta més atenció a l'agressor, la Fiscalia General de l'Estat constata l'absència de programes de rehabilitació d'agressors en els centres penitenciaris (MFG 2006, p. 379)

A Catalunya, la Memòria d'Institucions Penitenciàries de 2006, ens exposa que, de 4 programes formatius en violència domèstica en el 2005, en el 2006 s'ha passat a 16 programes. Els interns assistents als cursos han passat de ser 26 en el 2003 fins a 357 assistents en el 2006. Som conscients de la dificultat de la reinserció en aquest àmbit; són moltes les actituds masclistes que cal canviar en vistes a la seva excarceració. No obstant això, cal veure quants agressors ho aconseguen.

INTERNES AMB TRACTAMENT ESPECIALITZAT: SAC, DEVI I VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

Font: Departament de Justícia. Servei Penitenciari i de Rehabilitació, 2007. Dades corresponents als anys 2005-2007

La proposta vindria de la mà de reforçar els programes d'ajut a l'home, dins i fora de la presó. Les mesures judicials no tenen cap efecte preventiu si no van acompanyades de mesures educatives i resocialitzadores.

No es tracta tan sols d'aïllar l'agressor (per mitjà de la presó o les ordres de protecció) ni tampoc de percebre'l com un enemic, sinó tot el contrari: cal considerar-lo com a part integrant i essencial de la lluita contra la violència sobre la dona.

Tan sols incidint en la seva rehabilitació aconseguirem que es compleixi el principal objectiu de la Llei orgànica 1/2004: la prevenció i eradicació de les conductes masclistes.

4.2.- Aspectes processals o de funcionament

El funcionament dels jutjats de violència sobre la dona. Qualitat del servei

Tal com apuntàvem en la introducció, la norma no és eficaç per ella mateixa; cal veure en quines condicions pot aplicar-se. Ja hem exposat que l'estat de la planta judicial i el personal especialitzat destinat és insuficient. La manca de recursos i inversions és una crítica força extensa en tots els àmbits judicials. Ara bé, també ens arriben notícies contradictòries amb aquestes demandes, com la publicada per l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere (15 d'octubre de 2007), en la qual es posava de manifest que la majoria de comunitats autònomes havia tornat al govern al voltant del 15% dels recursos destinats per a la violència de gènere i que en el cas de Canàries, es va tornar la partida del 2005 i part de la de 2006. Per tant, es tracta de veure en quines condicions s'aplica la Llei i quines són les seves limitacions.

Abans de demanar més jutjats o més recursos, cal primerament veure el grau d'optimització d'aquests. És a dir, valorar com s'estan utilitzant els recursos de què disposem i si això es fa eficientment.

Si fem una primera valoració dels jutjats de violència sobre la dona i els mixtos, hem de concloure que presenten, en línies generals, deficiències en el seu funcionament. La situació és especialment greu en els jutjats mixtos o compatibles que pateixen un col·lapse important i són incapaços d'assumir la violència sense desatendre la resta d'assumptes. Respecte a aquesta situació, s'han detectat deficiències de tipus normatiu, però també n'hi ha d'atribuïbles al funcionament i la interpretació que es fa de la Llei orgànica 1/2004.

Tot seguit exposarem aquells aspectes que des de la perspectiva de l'advocat es poden millorar i plantejarem les propostes oportunes. Cal recordar que moltes d'elles ja han estat posades de manifest per diferents informes judicials i d'ONG com Amnistia Internacional.⁵²

Els aspectes processals que a continuació tractarem afecten, en primer lloc, l'aplicació de la Llei per part de l'Administració pública; en segon lloc, el funcionament dels jutjats; finalment, la qualitat del servei que es dona a la víctima i a l'agressor.

Desigual aplicació de la Llei de violència de gènere entre les diverses comunitats autònomes

Malgrat que el Tribunal Constitucional hagi establert que la Llei s'aplica de forma igualitària, l'anàlisi de la pràctica demostra que la resposta institucional varia en funció de l'aplicació de la Llei que faci cada comunitat autònoma i, fins i tot, cada municipi.⁵³

Aquesta és una conseqüència més de l'Estat de les autonomies, en el qual cada administració aporta els recursos que considera adients i que serveixen per complementar les previsions estatals en matèria de violència de gènere.

---

⁵² "Pongan todos los medios a su alcance. Por favor, dos años de Ley Integral contra la Violencia de Género", juny de 2007, Amnistia Internacional.

⁵³ Ob. cit. En peu de pàgina n. 6.

Així, pel que fa al dret a l'assistència lletrada a la víctima, el grau d'organització del servei varia en funció de les diferents comunitats autònomes i sobretot de cada col·legi d'advocats. Sense anar més lluny, el nostre Col·legi és pioner en l'organització d'un torn de guàrdies diferenciat (víctima i agressor).

Un altre exemple el tenim en els serveis d'informació i protecció que ofereix el grup d'atenció a la víctima dels Mossos d'Esquadra (GAV). Aquest tan sols treballa en els municipis en els quals els seus responsables han subscrit el programa nacional de protecció a la víctima.

Tanmateix, la xarxa de cases d'acollida a la víctima varia d'un partit judicial a l'altre, en funció dels recursos que hi destini cada municipi.

La valoració d'aquesta xarxa canvia molt en funció dels subjectes entrevistats. Així, hi ha advocats que opinen que la xarxa és clarament insuficient per atendre la demanda. Contràriament, els responsables policials de la regió policial de Barcelona consideren que cobreix amb escreix les necessitats en la zona on són competents.

El mateix succeeix en la gestió dels assumptes de violència de gènere; cada partit judicial s'encarrega de signar els protocols necessaris entre els diferents intervinents que participen en el procediment judicial de violència, amb la finalitat de millorar la coordinació i el servei a la víctima.

Finalment, cal tenir en compte que cada comunitat autònoma és competent per dictar lleis que protegeixin la dona maltractada. Entre les comunitats autònomes que han dictat lleis de protecció de la dona es troba Andalusia. Coincidint amb el tancament d'aquest informe, i un any abans del previst, en data dos de maig de 2008 s'ha publicat la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masculista. Aquesta llei estableix mesures integrals de prevenció, detecció i sensibilització de la violència masculista que pateixen les dones catalanes. Fa una distinció en la protecció en funció dels ingressos econòmics. Tanmateix reconeix el dret de les dones que la pateixen a l'assistència, atenció, protecció, recuperació i reparació integral (art 2).

La política criminal aplicable al delictes de violència de gènere i domèstica

La política criminal és el conjunt de decisions relatives als instruments, regles, estratègies i objectius que regulen la coerció penal. Així, més important que saber el contingut de la llei (criminalització primària) és analitzar i valorar de quina manera s'aplica (criminalització secundària).

És sabut que hi ha molts delictes que la ciutadania no considera com a tals, o bé que aquesta és partidària de polítiques criminals toves (fins fa uns anys, els delictes contra la seguretat viària o l'avortament). També hi ha molts altres factors (prioritats dels governs o de la institució policial) que influeixen en el fet que certs delictes que en una determinada època no es persegueixen gens, en una altra són objecte d'una especial persecució. La seguretat viària i la violència sobre la dona són dos exemples paradigmàtics.

Pel que fa a la violència de gènere i domèstica, la política criminal ha canviat radicalment en els darrers anys, sobretot des del 2003. Al canvi legislatiu pel qual s'ha endurit tot el sistema de penes i s'han ampliat les conductes punibles – maltractaments psíquics- (lleis orgàniques 15/2003 i 1/2004), l'ha seguit una política criminal que entra de ple dins dels paràmetres de les anomenades teories de la tolerància zero i del mètode anglès "d'arreglar les finestres trencades" (el veïnat pot caure en el desordre si no s'arreglen les finestres trencades). El mètode consisteix a reprimir les infraccions lleus per evitar infraccions majors.⁵⁴ Així, fent un paral·lelisme amb aquesta categoria de delictes estudiada, es persegueixen els

---

⁵⁴Guillén Sierra, Francesc, Les polítiques locals de prevenció de la seguretat a Europa, *Revista Catalana de Seguretat Pública de Catalunya*, núm. 16 *Els reptes globals de la seguretat a Europa*, novembre 2006.

maltractaments lleus i puntuals per evitar mals o maltractaments majors (lesions agreujades de l'art. 148 i ss. o l'art 173 CP).

La Fiscalia General de l'Estat i la jurisprudència (audiències i Tribunal Suprem) s'han encarregat d'anar donant forma i concretant tots els aspectes que en la Llei quedaven sense definir, o bé necessitaven ser interpretats per poder aplicar-se. En aquesta tasca s'observen diverses postures entra la fiscalia i la judicatura, que en alguns aspectes són contradictòries entre si.

Pel que fa a la fiscalia, emparant-se en el principi de legalitat, aquesta ha dut a terme una interpretació molt extensiva de la Llei que es tradueix en el següent:

1. La fiscalia qualifica de violència domèstica i/o gènere qualsevol agressió que es produeixi entre la parella, exparella o relació d'anàloga afectivitat; tan sols té en compte la relació afectiva o de parentiu per aplicar els subtipus agreujats, independentment que es verifiqui una relació de dominació de l'home sobre la dona.

Com veurem en el següent apartat, l'article 1 de la Llei a l'hora de determinar el seu àmbit subjectiu menciona textualment que la Llei s'aplicarà quan la violència sigui manifestació de la discriminació, la desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones.

La posició de la fiscalia esmentada contravé a la interpretació teleològica o finalista de la Llei.

2. En matèria de violència domèstica, la fiscalia imputa els autors de conductes delictives encara que no hi ha convivència (cunyats, etc.)⁵⁵. Aquesta interpretació posa en entredit la doctrina del Tribunal Suprem que recentment ha afirmat (STS 201/2007, de 16 de març) que no és aplicable el tipus penal de violència domèstica quan l'autor no manté cap relació de convivència amb l'autor (per exemple, violència entre cunyats que no han conviscut mai) i és, per tant, aliena al nucli familiar.

No és la ràtio (esperit) de la norma, ni es respecta el principi penal de protecció de béns jurídics quan s'aplica l'agreujant de violència domèstica en els casos de persones forànies al nucli familiar que no es troben en situació de debilitat o desamparament; tampoc s'atempta a la pau familiar (bé jurídic protegit). Considerem que el bé jurídic protegit en l'art 173 CP (delictes contra la integritat moral) s'ha d'estendre a la resta de conductes delictives agreujades pel parentiu (art. 153, 171 i 172 CP).

La política criminal de tolerància zero també es verifica en seu policial. Les xifres de detencions d'homes per delictes de violència de gènere i domèstica així ho demostren. Segons dades publicades per l'Observatori (per al 2007), cada 12 minuts es deté un home per violència de gènere. Aquesta dada confirma la política de detencions en aquesta matèria, que per molts advocats és considerada massa laxa.

Aquesta manera d'actuar policial ja ha estat posada en relleu per la mateixa judicatura. La degana dels jutjats de Barcelona, en ocasió d'una visita a l'Escola de Policia de Catalunya (actual Institut de Seguretat Pública de Catalunya), afirmava a

---

⁵⁵ La Memòria de la Fiscalia General de l'Estat, amb relació a la interpretació de l'article 173 CP sobre l'exigència de la convivència respecte d'ascendents, descendents i germans, textualment afirma: "inciden las fiscalías del Tribunal Superior de Justicia de Asturias y de Valladolid como respecto al artículo 173 CP, algunas secciones penales de sus respectivas Audiencias Provinciales, han consolidado como línea interpretativa en relación con una de las categorías de parentesco contempladas en dicho tipo penal, en concreto ascendientes, descendientes y hermanos, que es exigible la convivencia, criterio que también es mantenido por Audiencias y Juzgados de lo penal de otros territorios y que resulta contrario al sustentado por Fiscalía, dando lugar a divergentes respuestas judiciales ante supuestos de hecho análogos. Ante la dificultad de que el Tribunal Supremo pueda establecer una doctrina consolidada sobre esta cuestión, sería deseable una mejora en la redacción legal del tipo penal que eliminara dudas que la actual regulación suscita" (MFG 2006, p. 490).

la premsa que en les actuacions policials i judicials "s'ha passat d'un extrem a un altre" (...); "abans a les dones que venien a denunciar se les enviava a casa, ara es deté excessivament. Els aspirants a Mossos d'Esquadra i policia local es pregunten: i si no detenim i passa alguna cosa?" (*El País* de 26 d'abril de 2007).

Els advocats, per la seva part, també opinen que la policia aplica massa rigorosament la Llei i que es deté massa. El detingut ha de passar fins a 72 hores detingut a comissaria, més la privació de llibertat en el jutjat de guàrdia (fins a 72 hores més). Tot això en casos de maltractaments no constitutius de delictes (art. 153 CP), que es castiguen amb penes de fins a un any de presó.

Cal recordar que la regulació de la detenció recollida en la Llei d'enjudiciament criminal (art. 490, 492 i ss.) estableix la no-obligatorietat de la detenció en els delictes poc greus (menys de 3 anys de presó); per tant, la detenció no és obligatòria ni automàtica, i cal valorar tres factors:

1. L'existència del fet delictiu.
2. Que la persona que intenti detenir ha participat en aquest fet delictiu.
3. Que la persona que intenta detenir fugirà de la justícia.

En el cas dels delictes del 153, 171.4 i 172.2 CP la pena no supera l'any de presó; per tant, la detenció no és automàtica, com sí que succeeix amb els delictes castigats en penes greus (a partir de tres o cinc anys de presó).

Com veurem en el següent apartat, del que es tracta, en definitiva, és d'un problema d'assumpció de responsabilitats. Amb vista a eliminar qualsevol risc que l'agressor torni a delinquir, s'opta per detenir.

Àmbit subjectiu de la Llei orgànica 1/2004: la víctima i la seva relació amb l'agressor

L'objecte de la Llei orgànica 1/2004 és actuar contra la violència envers la dona quan aquesta és una manifestació de la discriminació, la desigualtat i les relacions de poder dels homes envers les dones. L'article 1 estableix textualment: "La presente Ley tiene por objeto actuar contra la violencia que, como manifestación de la discriminación, la situación de desigualdad y las relaciones de poder de los hombres sobre las mujeres, se ejerce sobre éstas por parte de quienes sean o hayan sido sus cónyuges o de quienes estén o hayan estado ligados a ellas por relaciones simulares de afectividad, aun sin convivencia...".

Som conscients de la dificultat que comporta determinar el grau de submissió o dependència d'una dona envers un home, sobretot quan aquesta es manifesta de forma incipient. Malgrat aquesta dificultat, hem de pensar que aquest és un requisit sense el qual no és possible aplicar la Llei orgànica 1/2004. Per tant, en cas de no verificar-se aquesta posició de domini, cal que el jutge de violència sobre la dona s'inhibeixi a favor del jutjat d'instrucció i apliqui, en conseqüència, la modalitat bàsica del tipus o l'agreujada per violència domèstica.

Aquesta postura està avalada per nombroses sentències de les audiències provincials (de la Secció Vintena de l'Audiència Provincial de Barcelona: ST 20 abril de 2007, rec. 529/2006; ST 20 de novembre de 2006, rec. 544/2006; ST 21 de març de 2006, rec. 129/2006; STS 3 d'abril de 2007, rec. 748/2006; ST 14 de febrer de 2007, rec. 471/2006; STS 29 de novembre, rec. 579/2006).

Els advocats entrevistats manifesten que al jutjat arriben assumptes en els quals no es verifica la situació de dominació i subordinació masculista, sinó que es tracta de discussions entre parelles en un pla d'igualtat (on fins i tot hi ha insults i amenaces creuades). Afegeixen que, en algunes ocasions, se celebren judicis per

fets absolutament nimis que no denoten cap tipus de dominació de l'home envers la dona.

El problema està en el fet que socialment hi ha la presumpció que la dona és el subjecte dèbil en una relació conjugal i que en una discussió l'home adopta "naturalment" el paper dominant.

La política criminal de tolerància zero genera, en la pràctica judicial, la convicció que quan una dona denuncia la seva parella o exparella té moltes possibilitats que l'home resulti condemnat. D'aquí que aquest tendeixi a conformar-se en els judicis ràpids i a pensar que en defecte de prova (en la majoria dels casos l'únic testimoni és la mateixa víctima) la declaració de la dona tindrà més credibilitat i, per tant, la condemna és més que probable (vegeu l'epígraf dedicat a les xifres judicial, les condemnes).

Aquesta percepció està avalada (o n'és la causa) per l'alt nombre de condemnes. En efecte, quan portavem dos anys i mig de vigència de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, i la Llei orgànica 11/2003, de 29 de setembre, s'havien condemnat 50.000 homes, o sia, 7 de cada 10 persones resultava condemnat (el 70% del total). Les condemnes, respecte al total de sentències, des de que va entrar en vigor la Llei han suposat, en els jutjats penals, un 60%, un 81% en els jutjats de violència sobre la dona (conformitats en el dia de la guàrdia en els judicis ràpids) i 84% en les audiències provincials (per als delictes amb penes superiors a 5 anys). Tot i que també s'observa que han disminuït les absolucions i els sobreseïments, en la majoria d'ocasions per la manca de prova de càrrec de l'acusació en no col·laborar la víctima (vegeu l'epígraf dedicat a les renunciacions) (*El País* de 17 d'octubre de 2007).

Si ens atenim a l'exposició de motius de la Llei i a l'article 1, no qualsevol discussió de parella -fins i tot, quan aquesta és violenta- és de gènere o domèstica i per tant, l'assumpte s'ha de remetre als jutjats d'instrucció. Recordem que la Llei processal preveu la possibilitat que "quan el jutge apreciarà que els actes posats en el seu coneixement, de forma notòria, no constitueixen l'expressió de violència de gènere podrà inadmetre la pretensió i trametre-la a l'òrgan judicial competent" (art. 87 *ter*.3.4 LECrim).

El problema òbviament està en els filtres. A la policia, la fiscalia i el jutge -cadascú dins de les seves atribucions i possibilitats de coneixement dels fets- els correspon el rol de filtrar aquells assumptes que constitueixen violència de gènere i la resta remetre'ls al jutjat d'instrucció.

No obstant això, la memòria de la fiscalia, tan sols esmenta com a causa d'inhibició els següents casos:

- Quan no es tracti d'una infracció penal pròpia de l'àmbit competencial dels jutjats de violència sobre la dona.
- Quan no concorre l'especial relació i condició en els subjectes actiu i passiu de la violència (ex., entre els germans).

Com ja hem dit, el ministeri fiscal, emparant-se en el principi de legalitat, acusa sempre que existeixi la vinculació familiar o conjugal. Aquesta circumstància es constata per la pràctica diària en els jutjats i els tribunals. Així, en els escrits d'acusació del fiscal, aquest no exigeix un dol específic de lesionar; per tant, la lesió o el maltractament a la dona, en si mateixa, ja és constitutiva de delictes de violència de gènere.

Tot i que no està documentat, es comenta en la pràctica judicial que la fiscalia interpreta que, en la transposició al codi penal de la Llei orgànica 1/2004, s'ha perdut aquest requisit (la dominació) i que, del text actual del tipus, no es pot inferir que sigui necessària la dominació de l'home sobre la dona. Aquesta posició contravé, al nostre parer, a la interpretació teleològica o finalística de la Llei.

Si a això hi afegim que els supòsits de l'article 153 CP són massa amplis i indeterminats, el resultat és que aquesta especialitat acaba despatxant assumptes de violència lleu i no habitual.

En aquest mateix sentit, s'ha pronunciat la presidenta de l'Observatori, en la presentació de l'estat de la violència de gènere i domèstica en el segon primer semestre de 2007, que va insistir en la necessitat de millorar els mecanismes de valoració dels casos en les comissaries, referint-se al filtre processal que representa també la policia (*La Gaceta de los Negocios* de 17 d'octubre de 2007).

En conclusió, els jutjats de violència sobre la dona han de complir amb la finalitat per a la qual varen ser creats, és a dir, la prevenció, l'eradicació, la protecció i el càstig dels actes violents fruit de la dominació masclista de l'home sobre la dona.

D'acord amb aquest objectiu, considerem que cal continuar amb la línia de valorar d'acord amb la Llei (art. 1) els assumptes que han de conèixer aquests jutjats.

La resta d'afers han de ser tramesos als jutjats d'instrucció o, en tot cas, s'ha de jutjar el cas en un judici de faltes en els jutjats especialitzats. Tan sols, d'aquesta manera estarem en condicions d'atendre en millors condicions la víctima de violència de gènere i dispensar-li una protecció penal més efectiva. Reduirem en bona mesura la congestió dels jutjats i eliminarem molts mites instal·lats en aquests jutjats (i que malauradament guien la pràctica), per exemple, aquell segons el qual la dona que presenta una denúncia al jutjat té gairebé assegurada la condemna de la seva parella.

L'equiparació processal entre maltractament greu i lleu no habitual

El fet que no hi hagi un ordre de prelación en seu judicial entre assumptes de violència greus i lleus (art. 153, infraccions per elles mateixes no constitutives de delicte) provoca que la víctima de violència greu no sigui atesa convenientment.

En els jutjats especialitzats conviuen assumptes de maltractaments greus amb altres relacionats amb discussions de parella, insults o amenaces lleus. No hi ha establert un ordre de prelación, ni cap preferència establerta per protocol entre ambdues categories. Tot això, sens perjudici que cada jutge atorgui la prioritat que consideri adient en cadascuna de les guàrdies que atengui i en la tramitació de la causa.

Per aquest motiu, i tenint en compte l'escassetat de mitjans materials i personals de què disposa aquesta especialitat i el col·lapse dels jutjats existents, hem de concloure que no hi ha prou uniformitat en relació amb les prioritats en els assumptes en atenció a la seva gravetat, i no s'assegura que la violència més greu tindrà una tramitació preferent.

Millora recent de l'avaluació del risc en la concessió d'ordres de protecció

La Llei 27/2003, de 31 de juliol, reguladora de l'ordre de protecció de les víctimes de violència domèstica, ha instaurat l'ordre de protecció com a mesura cautelar i com a pena accessòria en els casos de violència de domèstica. Aquesta Llei representa el primer intent del legislador d'atallar el problema de la violència domèstica des d'una perspectiva global (MFG 2006, p. 350).

La Llei orgànica 1/2004 ha reprès aquesta mesura i la seva regulació per als casos específics de violència de gènere (art. 62). Actualment, està regulada en l'article 544 de la LECrim.

Tanmateix, l'article 87 *ter* 1.c) de la Llei orgànica del poder judicial disposa que els jutjats de violència de gènere coneixeran de l'adopció de les corresponents ordres

de protecció a les víctimes, sens perjudici de les competències atribuïdes al jutge de guàrdia. De forma idèntica es pronuncia l'article 14.5.c) LECrim.

Finalment, l'article 87.f) LOPJ, modificat per la disposició addicional desena de la Llei orgànica 1/2004, en regular les competències del jutjat d'instrucció, atribueix al jutjat d'instrucció l'adopció de les ordres de protecció a la víctima de violència sobre la dona, sempre que no pugui ser adoptada per aquest jutjat. Aquesta previsió està legalment establerta per als casos que la sol·licitud es presenti fora d'horari d'audiència d'aquests jutjats, o bé quan es realitzi en un partit judicial diferent del competent territorialment.

Les ordres de protecció han estat una de les mesures que més crítiques ha aixecat tant des d'un punt de vista dogmàtic com pràctic. Si bé, en un primer moment, el debat es va centrar en els casos en què es decretaven amb caràcter cautelar, durant el mes d'octubre de 2007 el debat va girar al voltant de l'obligatorietat de l'ordre de protecció com a pena accessòria a la condemna principal (art 57.2 CP).

Amb tot, el cert és que les ordres de protecció, sobretot les ordres d'allunyament, han assolit un protagonisme social i mediàtic que mai cap altra mesura, excepte la presó provisional, havia suscitat. Igualment, com hem dit, aquesta mesura ha estat fortament criticada per la dogmàtica processal-penal que ha posat en evidència l'ús que es fa d'aquesta mesura (en especial les ordres d'allunyament) quan té caràcter cautelar.

Entre els juristes més destacats, el professor Velasco Núñez opina que "l'avançament de l'adopció de mesures cautelars en el procés penal a l'inici de la instrucció, malgrat la finalitat tuitiva de las normes i volent introduir un dret penal preventiu, en moltes ocasions està generant disfuncions i vulnera també preceptes processals-constitucionals."⁵⁶

Vegem, doncs, a continuació, la funció que compleixen les ordres de protecció en cadascuna de les fases processals.

Les ordres de protecció com a mesura cautelar

Les ordres de protecció són un substitutiu de la presó provisional en els casos en què el maltractament no mereixi (o no sigui legalment possible) un ingrés en presó preventiva. Aquestes s'acorden prèvia valoració judicial del risc de reincidència de l'agressor en el delictes, i en base a la gravetat del delictes.

Per aquest motiu, aquestes semblen haver agafat un caràcter autònom o independent del delictes per al qual han estat dictades. El caràcter autònom es verifica, com veurem, perquè és el principal mitjà que té la víctima per accedir a la protecció que li dispensa la Llei orgànica 1/2004.

Les principals utilitats de l'ordre són:

1. És la manera més ràpida d'impedir que l'agressor o presumpte agressor entri en contacte amb la víctima. D'alguna manera, en l'inconscient col·lectiu, negar una ordre de protecció a la víctima suposava deixar-la desprotegida d'un possible atac de l'agressor.
2. És una mesura d'una forta visibilitat social, cosa que fa que tingui un cert interès mediàtic.
3. El caràcter autònom de l'ordre protecció rau, sobretot, en el fet que l'ordre de protecció és el mitjà pel qual la dona maltractada adquireix l'estatus legal

---

⁵⁶ Referència de l'autor a Arastey, Sahún, magistrada especialista de la sala social del TSJC, professora associada de dret del treball i de la seguretat social de la Universitat de Barcelona. *Violència de género y práctica forense...*, ob. cit.

de maltractada i li permet accedir al sistema de protecció integral ofert per la Llei orgànica 1/2004 (article 544 *ter* 5 LECrim)

Com estableix la Instrucció de la Fiscalia 2/2005, de 2 de març, sobre acreditació pel ministeri fiscal de les situacions de violència de gènere, "l'ordre de protecció (...) s'erigeix com a requisit necessari i títol hàbil perquè la víctima pugui obtenir els drets recollits en la llei, possibilitant que les Administracions públiques, estatal, autonòmica i local, activin de forma immediata els instruments de protecció social establerts en els respectius sistemes jurídics" (MFG 2005, p. 943, en el mateix sentit la Circular 3/2003, de 18 de desembre).

Cal afegir que, en cas que no hi hagi mesura d'allunyament o protecció, la situació de violència es podrà acreditar excepcionalment per un informe del ministeri fiscal, en tant que no es dicti l'ordre de protecció (art. 23 de la Llei orgànica 1/2004).

L'exposició de motius de la Llei institucionalitza l'ordre de protecció com el mitjà idoni per accedir al sistema de protecció integral de la dona: "Es constitueix com un instrument jurídic que pretén donar una resposta integral a la víctima i conjuminar en una única resolució judicial de caràcter penal que tendeixi a evitar que l'agressor torni a apropar-se a la víctima i pugui cometre noves agressions i mesures de caràcter civil encaminades a garantir la seguretat a la víctima en les relacions jurídic-familiars i paternofiliars, així com aquelles altres mesures d'assistència i protecció social establertes en les diferents Administracions Públiques estatal, autonòmica i local" (exposició de motius de la Llei orgànica 1/2004).

El fet que la Llei faci pivotar tot el sistema de protecció a la dona maltractada en l'ordre de protecció provoca que hi hagi un interès o motivació afegida per part de la víctima a obtenir aquesta ordre d'allunyament.

El que s'ha dit fins ara ha propiciat que des dels poders públics s'apliqui, en la concessió de les ordres de protecció, una política criminal que podem qualificar de massa laxa. En efecte, en un primer moment es va criticar la deficient valoració del risc a l'hora de concedir aquestes ordres de protecció, així com el seu control efectiu.

El problema del control es va posar seriosament sobre la taula quan es va comprovar que hi havia víctimes mortals que gaudien d'una ordre d'allunyament i que, per tant, aquesta mesura no era infal·lible en l'intent de protegir la dona del maltractador. Com hem dit, de les 74 dones mortes per violència de gènere en el 2007, tan sols 12 tenien ordres de protecció i una d'elles tenia dictada una ordre d'allunyament.

El nucli de la problemàtica de la concessió o no de les ordres de protecció (especialment les ordres d'allunyament) rau en la valoració del risc i en l'assumpció de responsabilitats si aquestes, finalment, no es decreten i l'agressor reincideix.

La concessió de l'ordre porta implícita una certa dificultat. Així, en les ordres de protecció, que s'imposen com a mesura cautelar, al jutge se li demana que faci un judici de futur, és a dir, que valori la possibilitat que l'agressor torni a agredir la dona. Tal com passa amb la concessió de permisos en l'àmbit de la vigilància penitenciària, els jutges de violència fan un pronòstic, amb caràcter d'urgència, amb la informació (normalment escassa) i l'opinió de l'equip psicosocial, la qual cosa provoca que les probabilitats que aquesta es respecti siguin incertes.

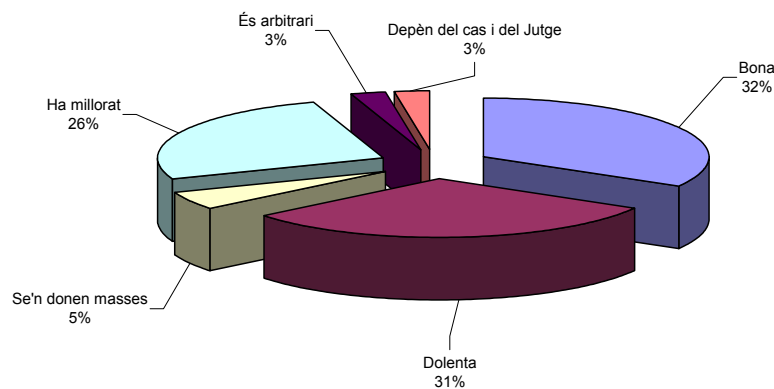
Davant d'aquesta situació i de l'alarma social (sobretot mediàtica), inicialment els advocats tenien la percepció que els jutges les concedien gairebé totes, sobretot quan la demanava la víctima (vegeu gràfica). Davant d'això, era i continua sent un comentari força repetit que hi ha parelles amb una ordre d'allunyament que surten del jutjat agafades de la mà.

Actualment, la situació sembla haver canviat; els advocats opinen que l'autoritat judicial fa una valoració més ajustada del risc i que els jutges són més curosos i restrictius a l'hora de concedir les ordres de protecció, sobretot les d'allunyament, la qual cosa no ha impedit que les ordres de protecció hagin augmentat en el 2006 i que Catalunya sigui la comunitat capdavantera en ordres de protecció acordades: 4752 (un 70,3% de les incoades).

Quant a la valoració del risc que fa el fiscal i el jutge, els resultats de les entrevistes de l'ICAB són els següents:

VALORACIÓ DE L'ADVOCAT SOBRE EL RISC EN LA CONCESSIÓ D'ORDRES DE PROTECCIÓ COM A MESURA CAUTELAR

Si sumen el que opinen que ha millorat i els que la consideren bona, els advocats estan més d'acord amb la política de concessió d'ordres de protecció ara, que a l'inici d'entrar en vigor la Llei.

L'ordre de protecció com a pena accessòria en les condemnes per violència domèstica

Les ordres de protecció de caràcter obligatori amb la condemna no compleixen amb la finalitat per a la qual van ser dissenyades.

La proposta feta per l'Observatori sobre la supressió de l'obligatorietat de la pena accessòria d'allunyament en els casos de violència domèstica i/o de gènere, a finals del 2007, ha reobert el debat sobre aquesta mesura. L'article 57.2 CP obliga el jutge a aplicar l'article 48.2 del mateix codi, sobre l'ordre de protecció, en els casos de violència domèstica o de gènere.

Aquesta demanda no és nova; ja en l'informe d'experts de violència domèstica i de gènere del Consell General del Poder Judicial, de data 20 d'abril de 2006" (p. 16),⁵⁷ aquests manifestaven que la imposició obligatòria de la pena accessòria d'allunyament en els delictes relacionats amb la violència domèstica, implantada

⁵⁷ Informe del Grupo de Expertos en Violencia Doméstica y de Género del Consejo General del Poder Judicial acerca de los problemas técnicos detectados en la aplicación de la Ley 1/2004, de medidas de protección integral contra la violencia de género, y sugerencias de reforma legislativa que los abordan, Consejo General del Poder Judicial, 20 d'abril de 2006, p. 15.

per la Llei orgànica 15/2003, "conduce a soluciones indeseadas desde todas las perspectivas posibles, en cuanto impide en todos los supuestos la comunicaci3n con determinadas personas unidas por lazos de afectividad, sin permitir al/a juzgador/a ponderar el conjunto de circunstancias que concurren, y con ello, el dictado de una resoluci3n proporcionada en el caso concreto, lo que s3 permite el apartado 1 del mismo precepto en las mismas figuras delictivas cuando no est3n relacionadas con la violencia dom3stica".

Considerem, en l3nia amb l'informe esmentat, que aquesta previsi3n legal impedeix que la relaci3n conjugal es reprengui una vegada l'agressor ha sortit de la pres3, interfereix en les relacions familiars (ja que tamb3 pot implicar l'allunyament dels fills, etc.) i a m3s nega l'autonomia als jutges per ponderar els interessos de la fam3lia en cada cas.

Respecte a aquests casos, la Fiscalia va proposar en la mem3ria relativa a les dades del 2005 que s'inclogu3s un apartat on es don3s la possibilitat al jutge, en casos excepcionals, de deixar sense efecte aquesta pena, sempre que ho deman3s la v3ctima i amb intervenci3n del ministeri fiscal (MFG 2005, p. 645).

Aquesta proposta tamb3 ha estat plantejada pels advocats entrevistats. Aquests consideren que aquesta previsi3n 3s totalment ineficaç i constaten, per la seva experi3ncia que, a la pr3ctica, no es compleix.

Cal recordar que aquesta 3s una qüesti3n de les 133 plantejades al Tribunal Constitucional, la primera de les quals es va presentar l'agost de 2005. El Tribunal Constitucional encara no s'ha pronunciat.

El control de les ordres de protecci3n

El control efectiu d'aquestes ordres de protecci3n es duu a terme essencialment sobre la dona maltractada.

Segons els experts policials en viol3ncia de g3nere i dom3stica del cos de Mossos d'Esquadra, el control de l'ordre de protecci3n dep3n en bona mesura de la dona maltractada, ja que 3s ella la que ha d'avisar la policia en cas que l'agressor la torni novament a agredir o, simplement, incompleixi l'ordre de protecci3n.

La policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra a trav3s del Grup d'Atenci3n a la V3ctima (GAP) fa el seguiment d'aquelles v3ctimes de viol3ncia de g3nere i dom3stica encara que no tinguin ordre de protecci3n.

El seguiment es duu a terme a trav3s d'un programa centralitzat a Madrid i que cada municipi o consell comarcal contracta en funci3n de les seves possibilitats i voluntat pol3tica.

Hi ha tres nivells d'assist3ncia que consisteixen, primerament, en mesures d'ajut psicol3gic i despr3s seguiment telef3nic per comprovar l'estat i situaci3n de la v3ctima. El darrer nivell consisteix a facilitar un m3bil a la v3ctima que trucar3 amb car3cter d'urg3ncia a la policia quan es trenqui l'ordre d'allunyament o quan l'agressor, a m3s, intenti tornar a agredir-la.

Pel que fa a la utilitzaci3n de mitjans de control electromagn3tics en la vigil3ncia de les dones maltractades, cal dir que, segons la policia, no s'estan fent servir en la nostra comunitat. Tampoc, es t3 const3ncia que ho faci cap altra comunitat encara que estan legalment previstos per l'article 48.4 del codi penal (despr3s reformat per la Llei orgànica 15/2003, de 25 de novembre).

Hi ha diversos factors que influeixen en l'efectivitat d'aquestes ordres. Tant 3s aix3, que la seva posada en pr3ctica comporta nombrosos problemes d'aplicaci3n per a la policia i tamb3 per a les v3ctimes i les fam3lies, fins al punt que s'han donat situacions anecd3tiques (per3 absurdes) com la d'un jutge de Burgos que, en el cas de dos c3njuges que treballaven junts, va dictar una ordre d'allunyament que quedava temporalment sense efecte quan la parella es trobava en el lloc de feina.

Tanmateix, en el transcurs del procés es verifiquen també diferents problemes associats a les ordres de protecció. Un d'ells es dona quan el jutge decideix, en els judicis ràpids, denegar l'ordre de protecció amb caràcter cautelar perquè ja dicta una sentència de condemna per conformitat a la qual hi ha associada obligatòriament la pena accessòria d'allunyament.

Respecte a aquesta problemàtica (recordem que en aquests casos transcorre un interval de temps fins que la sentència no s'executa, en el qual la víctima està desprotegida), la fiscalia considera que cal sol·licitar i acordar, si cal, l'ordre d'allunyament perquè la víctima disposi del títol habilitador que li faciliti l'accés a la protecció integral de la Llei des del primer moment.

Un segon problema, potser més greu, se'ns planteja en preguntar-nos què succeeix quan l'agressor o la víctima no respecten l'ordre d'allunyament. Ocorre massa sovint que és la dona maltractada l'autora d'aquest trencament. Són els anomenats *trencaments consentits*.

Les motivacions d'aquests trencaments consentits són molt diverses i no poden ser sotmeses a cap judici moral o ètic (voluntat de la dona de conviure amb el marit; la pressió dels fills o la família; circumstàncies econòmiques i socials, etc.), tot i que hi ha advocats que opinen que les dones haurien de ser més conseqüents amb els compromisos que contreuen amb l'Administració de Justícia, sobretot quan són elles mateixes les que han demanat l'ordre de protecció.

Quant al seu tractament judicial, la Fiscalia General de l'Estat posa de manifest que aquest depèn de cadascuna de les audiències. No hi ha, per tant, un tractament homogeni en seu judicial.

Tot i que el Tribunal Suprem ha estat molt rotund a afirmar que "la reanudación de la convivencia acredita la desaparición de las circunstancias que justificaron la medida de alejamiento, por lo cual esta debe de desaparecer y quedar extinguida. La decisión de la mujer de reiniciar la convivencia acredita que la medida era innecesaria" (STS 26 de setembre de 2005), el 2006 la fiscalia ha continuat obrint diligències per trencament de condemna, en espera de més sentències en aquest sentit, o bé que es resolguin les qüestions plantejades al Tribunal Constitucional (MFG 2006, p. 471).

Els percentatges de trencaments de condemna en el 2006 per a tot Espanya són reveladors. Segons l'Observatori contra la violència domèstica i de gènere, d'un total de 47.261 ordres de protecció acordades (el 76% de les sol·licitades), 6.063 han donat lloc a un delicte de trencament de condemna).

S'han incomplert 5.143 mesures cautelars penals i 531 civils (sense que això hagi donat lloc a delicte de trencament de condemna).

Els advocats entrevistats alerten sobre les dificultats de compliment de les ordres de protecció i d'allunyament, i sobretot de la dificultat d'un control adequat. L'agressor té moltes possibilitats de tornar a agredir a la víctima si ho desitja.

En conclusió, quant a l'ordre de protecció com a mesura cautelar, cal continuar, amb responsabilitat, ajustant la concessió de les ordres d'allunyament al risc cas per cas, i potenciar els informes dels fiscals per declarar en situació legal de maltractades les dones que ho acreditin, sense que les ordres hagin de recórrer a les ordres d'allunyament per acreditar la seva situació. Pel que fa a la aplicació com a pena accessòria, hauria de ser optativa en funció de la valoració judicial cas per cas.

Dèficit d'informació envers la víctima

La informació que es dona a la víctima està centralitzada en mans de dos grans actors: la policia i el lletrat de la víctima.

La fiscalia, malgrat que actua en defensa dels interessos de la víctima i en representació d'aquesta, no té contacte directe ni es comunica amb la víctima si no és en la sala de vistes.⁵⁸ Recordem que la fiscalia està legalment obligada a informar la víctima en virtut de l'article 3.10 de l'Estatut Orgànic del ministeri fiscal i l'art. 773.1 de la LECrim.

Si tenim en compte que, per regla general, l'assistència lletrada només es verifica un cop la víctima ha estat citada en el jutjat de violència sobre la dona (excepte en la nostra demarcació, que es verifica en la comissaria), a la pràctica és la policia qui té el deure de primera informació a la víctima.

La Llei contra la violència de gènere (art. 16) i la Llei d'enjudiciament criminal (art. 544 *bis*) obliguen la policia, la fiscalia, l'autoritat judicial, a més dels professionals de la sanitat i de l'assistència social, a dur a terme aquesta informació.

La informació a la víctima és una de les qüestions essencials i prioritàries per a l'efectivitat del sistema de protecció penal. D'això depèn que aquesta col·labori en el procediment i, sobretot, entengui el significat i la rellevància del procediment penal que acaba d'iniciar.

A més, és important perquè la víctima prengui consciència de l'esforç institucional que es duu a terme per acabar amb aquesta problemàtica social i per garantir, com hem dit, la col·laboració de la víctima durant el procés i en l'execució de la pena.

Informació oferta per la policia autonòmica

La informació que facilita la policia a la víctima s'articula en dos nivells. El primer, en la comissaria a l'oficina d'atenció al ciutadà (OAC) quan la víctima presenta la denúncia. El segon nivell consisteix en el Grup d'Atenció a la Víctima (GAV). Com hem dit, aquest grup de la policia autonòmica fa un seguiment de totes les víctimes de maltractament, tinguin o no decretada ordre de protecció. Cal tenir en compte que aquest grup només funciona els dies laborables; per tant, en la resta del temps aquesta tasca queda en mans de les oficines d'atenció al ciutadà en les comissaries. A més, el Grup d'Atenció a la Víctima (GAV) tan sols opera en els municipis en què els consells comarcals respectius tenen contractat aquest servei. És la Federació de Municipis la que gestiona aquest programa que està centralitzat a Madrid. Així quan la víctima truca al telèfon de teleassistència, aquesta connecta amb Madrid i automàticament arriba a la central dels Mossos d'Esquadra.

Pel que fa a la valoració d'aquest servei d'assessorament i protecció a la víctima, les responsables policials de la violència de gènere a la regió policial de Barcelona el valoren positivament i consideren que satisfà completament les necessitats d'informació de la víctima

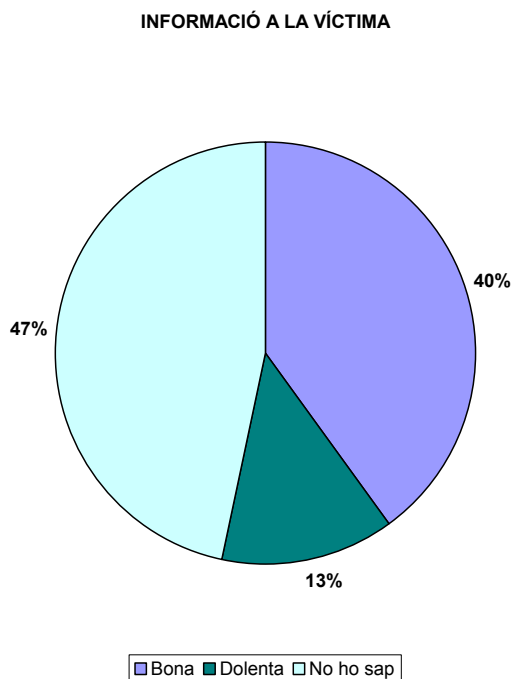
Ara bé, no tots els advocats entrevistats *in situ* en els jutjats de violència sobre la dona i els mixtos coincideixen amb aquesta valoració. Cal dir que un 47% manifesten desconèixer quina informació rep la víctima a la Comissaria. Dels que sí ens han pogut donar informació, un 13% dels advocats, a la pregunta de si creuen que la víctima arriba ben informada al jutjat de violència sobre la dona, contesten que no.

---

⁵⁸ Tal com posa de manifest la Memòria de Fiscalia de 2006, el ministeri fiscal té encomanat, amb caràcter general, "velar por la protección de las víctimas y promover los mecanismos previstos para que reciban la ayuda y la asistencia efectiva". El ministeri fiscal "hace de la tutela de las víctimas una de (sus) finalidades esenciales, que alcanza su máxima vigencia en los delitos de violencia doméstica como recordaba la Instrucción 4/2004, de 14 de junio, acerca de la protección de las víctimas y el reforzamiento de las medidas cautelares en relación con los delitos de violencia doméstica" (MFG 2006), p. 946.

Manifesten que la víctima no entén ni assimila la informació facilitada per la policia, ni aquesta és suficient. Consideren que la policia no informa convenientment de les conseqüències processals de la iniciació del procediment.

El 40%, consideren que, però és bona.

Segons manifesta, l'associació de dones juristes Themis en el seu informe, en la línia expressada pels advocats entrevistats, "la pràctica ens indica que la informació que reben les dones es limita en la majoria dels casos a posar en el seu coneixement la possibilitat de denunciar i sol·licitar una ordre de protecció, sense afegir explicació o consell sobre el contingut necessari de la denúncia i de l'ordre de protecció, ni sobre la tramitació posterior d'aquestes, ni de les seves possibles conseqüències i resultats. Aquests extrems han de ser, necessàriament, informats pels/les professionals de l'àmbit jurídic amb experiència en l'aplicació pràctica de la normativa".

El Protocol d'actuació de les forces i cossos de seguretat i de coordinació amb els òrgans judicials per a la protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere (aprobat per la Comissió Tècnica de Policia judicial de Coordinació de la Policia Judicial el 28 de juny de 2005), actualment vigent, estableix que dintre de les obligacions del policia està la d'assegurar-se que la víctima estigui informada "de forma clara i accessible sobre el contingut, tramitació i efectes de l'ordre de protecció, i les altres mesures de protecció i seguretat previstes en la llei integral". Malgrat això, la informació continua sent, segons el parer dels advocats, deficitària.

Aquesta situació aquí expressada s'ha de posar en relació amb la formació que es dóna a la policia en aquesta matèria. És a dir, cal veure si la formació és l'adequada perquè pugui realitzar eficaçment la tasca d'informació. I si aquesta activitat s'ha d'estendre a tot el cos policial o, tan sols, als grups d'agents especialitzats.

Si tenim en compte que la violència envers la dona és transversal a tota la societat i qualsevol policia està en situació d'atendre una víctima d'aquests delictes, cal concloure que qualsevol agent de policia ha d'estar en condicions de poder informar i atendre la víctima convenientment. Sobretot si tenim en compte que el GAV ofereix els seus serveis en els dies laborables i el cap de setmana no està operatiu.

A data d'octubre de 2007, segons informa la Generalitat, tan sols hi havia 131 agents especialitzats a 40 de les 46 comissaries de policia. A més, s'està aplicant un nou disseny general en el model d'atenció a la víctima (Generalitat de Catalunya, *Info Catalunya* núm. 12, d'octubre de 2007). Cal afegir que la formació dels aspirants a policia autonòmica i local, en l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, inclou un curs de violència de gènere i domèstica com a obligatori en el curs de formació bàsica.

Finalment, sobre la qüestió plantejada de la possibilitat d'ampliar el servei del GAV també els caps de setmana, les responsables policials opinen que les situacions d'emergència que es poden donar en aquest període, ja són convenientment ateses per l'oficina d'atenció al ciutadà (OAC).

Cal afegir que el fet que la informació quedi en mans de la policia té una peculiaritat addicional, l'obligació d'iniciació d'ofici quan la víctima es nega a denunciar. Com efectivament succeeix amb els delictes públics o perseguibles d'ofici, i els delictes de violència n'és un d'ells.

La informació que dona l'advocat no està condicionada per aquest factor. Com se sap, l'article 263 LECrim exigeix de l'obligació de denunciar els advocats i procuradors respecte de les instruccions o explicacions que rebin dels seus clients, ja que queda emparat pel secret professional.

Conseqüentment, la víctima pot expressar tots els seus dubtes i preguntar obertament sobre el tractament legal de la violència de gènere, sense por que el seu cas sigui dut als tribunals sense el seu consentiment.

Informació oferta per l'advocat

Considerem que qui millor pot informar la víctima és el seu propi advocat (ja sigui d'ofici o particular); per tant, abans d'interposar denúncia, cal que aquesta sigui assessorada sobre les implicacions que porta la presentació de denúncia i quins drets i obligacions té com a víctima a l'hora d'iniciar la maquinària judicial.

Aquesta proposta, desenvolupada en el següent apartat, té com a finalitat que el lletrat informi la víctima dels aspectes que cal tenir en compte quan es denuncia un maltractament i convèncer-la de la necessitat que té la justícia del manteniment de la denúncia i col·laboració de la víctima, així com de les implicacions que comporten les mesures cautelars acordades.

Aquesta és la filosofia que inspira el protocol d'actuació i coordinació de forces i cossos de seguretat de l'Estat i advocats davant la violència de gènere regulada en la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, que té com a objectiu "garantir i homogeneïtzar el servei d'assistència lletrada en el moment de formulació de la denúncia i sol·licitud de l'ordre de protecció; millorar el servei policial a la víctima i la formulació de l'atestat i establir pautes generals per a la informació i assistència a la víctima, tant dels aspectes judicials com de les possibles prestacions i mesures socials, en compliment de l'Acord del Consell de Ministres de 22 de juny de 2007".

L'assistència lletrada a la víctima

Una crítica que sovint es dirigeix a la justícia és que a Espanya l'assistència jurídica a la víctima no està assegurada sempre i en tot cas.⁵⁹

Aquest és un dels aspectes que posa més en evidència que el desenvolupament de la Llei i la seva implantació no és homogènia entre les comunitats autònomes del territori espanyol, ja que cadascuna s'organitza segons els seus propis criteris.

---

⁵⁹ Amnistia internacional, "Pongan todos los medios a su alcance...", ob. cit., p. 6.

Per aquest motiu, tan sols tenim coneixement de com s'articula el servei d'assistència lletrada en el torn d'ofici de l'ICAB. Respecte a això, poden dir que som pioners en l'organització d'un torn d'ofici específic de violència de gènere, diferenciat del torn de violència domèstica i som capdavanters en els aspectes de formació específica en aquesta especialitat.

Com hem avançat en l'apartat anterior, considerem que l'assistència lletrada a la víctima s'ha de verificar des de les primeres fases del procediment inclosa la fase prejudicial (policia). L'advocat és qui millor pot defensar els interessos de la seva clienta i, a més, compta amb el secret professional que li permet de rebre tota la informació necessària per orientar la víctima pel procediment penal i ajudar-la perquè copsi la importància de la seva participació i col·laboració amb el procediment.

Quan es pregunta els advocats sobre la informació que té la víctima de violència sobre la Llei, contesten que força escassa. Els advocats opinen que, en moltes ocasions, si la víctima es nega a declarar contra el marit o pretén la renúncia a l'acció penal és perquè desconeix els efectes de la interposició de la denúncia. Com hem dit, sovint els advocats escolten comentaris com ara: "Jo només volia escarmentar-lo", o bé: "No creia que per això el detindrien i el posarien a la presó".

En general, es desconeixen les conseqüències que implica denunciar un maltractament a la comissaria. Una bona informació sobre el que representa iniciar el procés penal pot suposar un major compromís de la víctima amb l'Administració de Justícia.

En aquest sentit, també es pronuncia el CGPJ quan, en la conclusió quinzena de les conclusions aprovades en el curs de formació del Consell General del Poder Judicial de 2007, recolza la intervenció lletrada en la fase prèvia a la interposició de la denúncia. Textualment, el CGPJ exposa: "para evitar un desencuentro entre las expectativas de las víctimas y la tramitación del proceso penal resulta necesario garantizar la efectividad del derecho a la información y asesoramiento de las perjudicadas, a través de la asistencia jurídica prevista en la ley. En este sentido, se entiende necesaria la efectividad de la referida asistencia jurídica en el momento de interponer la denuncia, pero también potenciarla en la fase previa a la interposición de la denuncia".⁶⁰

Com hem posat de manifest, convertir en públics els delictes de violència sobre la dona i la domèstica no és garantia automàtica d'èxit i eficàcia processal; ans al contrari, en ser les relacions personals totalment privades, obligar la víctima a seguir un procediment amb el qual no està d'acord és un procediment condemnat al fracàs. Recordem que segons l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere dels 2.858 casos registrats, gairebé 700 van acabar en absolucions de faltes o arxius.

Finalment, el protocol sobre actuació i coordinació de forces i cossos de seguretat esmentat posa en relleu la necessitat de l'assistència lletrada des de la interposició de la denúncia de la víctima de violència de gènere com a instrument per garantir la immediatesa i l'especialització.

La problemàtica processal de les renúncies

Tant els informes judicials com la Memòria de la Fiscalia General de l'Estat de 2006 convenen que les renúncies plantejades per les víctimes són un veritable problema per al desenvolupament del procediment penal. A tall d'exemple, segons el CGPJ,

---

⁶⁰ Conclusions aprovades en el curs de formació contínua del CGPJ "La valoración del daño en las víctimas de la violencia de género", celebrat el 10 i 12 de setembre de 2007.

en el segon trimestre de 2007 es varen presentar 3.228 renúncies, un 10,15% sobre el total. Les darreres dades sobre violència de gènere que s'han fet públiques amb anterioritat al tancament de l'informe ens indiquen que el 43% de les víctimes mortals de violència de gènere i domèstica, que en el 2007 van ser de 118, no varen voler continuar amb el procediment (*El Mundo* de 15 de febrer de 2008).

Normalment, la voluntat de renúncia es tradueix processalment en la negativa a declarar per la dispensa de l'article 416 LECrim o, senzillament, la víctima deixa de col·laborar amb l'Administració de Justícia (vegeu apartat següent).

No és possible comptabilitzar el nombre total de víctimes que volen renunciar, ni tampoc és possible conèixer amb certesa els motius pels quals es produeixen aquestes renúncies. Les xifres judicials tan sols informen que en el primer trimestre de 2007 les renúncies van ser d'un 6,6% respecte a les denúncies presentades.

De ben segur que un estudi sobre les motivacions de les renúncies ajudaria a esclarir la qüestió i a actuar contra aquesta pràctica. En aquest mateix sentit, el CGPJ posa de manifest que seria de força utilitat que es realitzessin estudis per avançar en el coneixement de les renúncies (conclusió 14 del curs de formació contínua del CGPJ "La valoración del daño en las víctimas de la violencia de género", 10 i 12 de setembre de 2007).

Tanmateix, el ministeri fiscal, en l'àmbit de les seves competències, insisteix en la rellevància d'analitzar aquest fenomen, als efectes d'avaluar els problemes probatoris en aquest tipus de violència (MFGE 2006, p. 356).

La problemàtica de les renúncies rau en el fet que aquestes poden venir motivades per diverses raons força dispars. Segons els advocats entrevistats, hi ha qui manifesta que és el marit qui fa pressió a la dona per mitjà del xantatge emocional (es donen casos que s'invoca l'interès dels fills o la família; també els utilitzen directament per culpabilitzar la mare d'haver iniciat un procediment penal contra el seu pare). També passa que la parella es reconcilia després d'haver interposat la denúncia o després de dictada l'ordre d'allunyament. La dona està disposada a anul·lar l'ordre d'allunyament i aturar el procediment. El problema és, doncs, reconèixer quan la víctima ha estat coaccionada o està actuant per pròpia voluntat.

Quant a la resposta institucional a les renúncies, la fiscalia està obligada, pel principi de legalitat, a continuar amb el procediment i celebrar un judici, que molt probablement, acabarà amb una absolució de l'autor per falta de proves. L'actual Llei orgànica 1/2004 institueix que l'acció penal en aquests delictes és indisponible per a les parts, la qual cosa significa que el procediment ha de continuar, el judici s'ha de celebrar i el jutge ha de decidir en funció de les proves practicades.

La fiscalia ja ha expressat que no veu amb bons ulls aquestes renúncies, ja que opinen que la intervenció de la justícia corre el risc d'esdevenir ineficaç (MFGE 2006, p. 371).

Davant d'aquesta situació, els advocats consideren que l'única manera és parlar amb la víctima i en funció de la motivació actuar de la forma que més li beneficiï a ella. La informació i la comunicació amb l'advocat, una vegada més, és imprescindible.

Finalment, i en aquesta mateixa línia argumentativa, destacarem l'article d'Elena Larrauri "¿Por qué retiran las mujeres maltratadas las denuncias?",⁶¹ que des d'una perspectiva crítica planteja tres importants qüestions associades a aquesta problemàtica i demostra que la imatge que la dona que retira la denúncia ho ha de forma irracional, i per tant, no se la pot ajudar, és falsa.

---

⁶¹ Larrauri, Elena, "¿Por qué retiran las mujeres maltratadas las denuncias?", *Revista de Derecho Penal y Criminología*, 2ª época, n. 12 (2003), UNED, p. 39. Disponible a: www.cienciaspenales.net.

L'autora apunta que si la víctima retira la denúncia és, potser, perquè el procés penal no satisfà les seves necessitats. Afegeix que el sistema de protecció penal es mou dintre de la seva pròpia lògica de funcionament i d'acord amb els seus objectius, que no tenen en compte el que pensa i espera la víctima d'ell.

L'autora, referint-se als professionals que intervenen en el procés penal apunta textualment: "(...) me gustaría contribuir a sobrellevar la frustración que en muchas ocasiones se produce entre los profesionales del sistema penal, policías, fiscales, jueces y abogados, quienes sienten que sus esfuerzos no son plenamente correspondidos por las actuaciones, aparentemente incomprensibles, de las mujeres cuándo éstas acuden a retirar la denuncia o se niegan a declarar y continuar con el proceso" (p. 2).

Les entrevistes realitzades entre els advocats demostren que la majoria d'aquests advoquen per la llibertat de decisió de la dona (consideren que a la dona no se la pot obligar a declarar), encara que també hi ha, certament, la sensació que tot el procediment es malaguanya quan la víctima vol retirar la denúncia i aquesta hauria de responsabilitzar-se del procediment que ella mateixa ha iniciat (vegeu l'apartat següent i la Memòria de la Fiscalia General de l'Estat de 2006).

Segurament, l'explicació està en el fet que es continua confiant que un problema tan complex té una solució immediata en el sistema de justícia penal.

Des de les institucions implicades, advocacia, judicatura o fiscalia, hi ha una voluntat ferma de resoldre la problemàtica que hi ha darrere d'una denúncia per violència de gènere o domèstica; ara bé, abans que res, s'anteposen els interessos i la voluntat de la víctima que cal respectar, sobretot, en aquells casos en els quals aquesta es troba, per les seves circumstàncies, en condicions de decidir.

La dispensa de declarar de l'article 416 LECrim

Com hem dit, el ministeri fiscal ha donat l'alerta de l'augment de l'ús que fan les víctimes de la dispensa a declarar contra la seva parella.⁶²

Aquest dret, que està recollit en l'article 416 LECrim,⁶³ va ser objecte de polèmica sobretot durant els mesos de la primavera i l'estiu de 2007.

La preocupació del ministeri fiscal deriva del fet que sense la declaració de la víctima, aquest resta sense la principal prova de càrrec per sol·licitar la condemna. I, per tant, en la fase en què s'eleven les conclusions provisionals a definitives ha de sol·licitar l'absolució per manca de prova.

El resultat és l'augment de sentències absolutòries que provenen de retirades d'acusació. Tanmateix, el nombre d'absolucions o arxius ha augmentat en el 2006: dels 2.858 casos registrats en el 2006, gairebé 700 van acabar en absolucions de faltes o arxius.

Els fiscals consideren que aquesta situació provoca la impossibilitat d'impedir la consecució de la justícia o veritat material dels fets i la desprotecció de la víctima. Aquesta preocupació arriba fins al punt que la fiscalia de Barcelona ha reflexionat sobre el manteniment d'aquesta dispensa, ja que tal com afirma: "(...) se ha convertido en un obstáculo legal para la persecución y castigo de numerosas conductas, repercutiendo de forma negativa en la eficacia de la reforma de los tipos

---

⁶² Aquest dret va ser objecte d'un seminari celebrat a Madrid l'any 2005 sota la direcció del Fiscal de Sala i amb l'assistència de tots els fiscals delegats de Violència de Gènere.

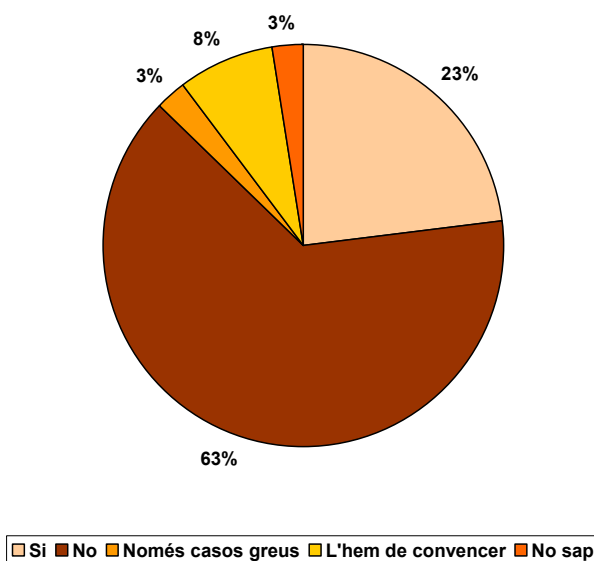
⁶³ L'article 416 LECrim estableix textualment: "están dispensats de l'obligació de declarar:

1. Els parents del processat en línia directa ascendent i descendent, el seu cònjuge, els seus germans consanguinis o uterins i els laterals consanguinis fins al segon grau, així com els parents naturals a què es refereix el número 3 de l'article 261.

penales introducida por la ley integral (...)"'. (Memòria de la Fiscalia General de l'Estat de 2006, p. 372).

Pel que fa a l'opinió dels advocats de l'ICAB, aquesta està dividida entre els que consideren que no es pot obligar la víctima a declarar, ja que d'aquesta manera estem criminalitzant la víctima i reforcem la victimització secundària i els que consideren que no se la pot obligar. Es pot donar el cas que la negativa a declarar comporti imputar un delicte de desobediència o fals testimoni a la víctima, quan moltes vegades no sabem tampoc amb certesa si aquesta negativa és voluntària o la víctima no actua fent ús de la seva llibertat.

HEM D'OBLIGAR A LA VÍCTIMA A DECLARAR?
DEMARCACIÓ ICAB

Com ja hem dit, hi ha també advocats que argumenten que la dona ha de ser responsable de la denúncia que interposa.

Finalment, ja hem exposat l'opinió dels criminòlegs com Elena Larrauri que fa una lectura externa a la professió i al sistema de justícia penal i que, precisament per aquest motiu, ens pot resultar útil per comprendre millor el fenomen de les renúncies de les víctimes a col·laborar amb el procediment.⁶⁴

La formació dels intervinents en el procediment penal: clau per a la qualitat del servei

La formació en l'àmbit de violència de gènere constitueix una peça clau en el servei de protecció i assistència a la víctima. La formació i la competència dels funcionaris intervenen en el tracte que es dispensa a la víctima i en la qualitat de les respostes judicials que es dicten. A més, un tracte adequat a la dona que ha sofert violència de gènere minimitza la victimització secundària que *per se* aquesta pateix quan es veu immersa en un procediment penal. Per aquest motiu, resulta sorprenent que encara la presidenta de l'Observatori manifesti que cal que la formació en violència

⁶⁴ Larrauri, Elena, "¿Por qué retiran las mujeres maltratadas las denuncias?...?", ob. cit.

sigui obligatòria en jutges i fiscals (*La Gaceta de los Negocios* de 17 octubre de 2007).

Que la formació dels intervinents en el procés és una assignatura pendent ho confirma el fet que Amnistia Internacional també la inclogui com una de les seves principals reclamacions (informe "Pongan todos los medios a su alcance, por favor, dos años de Ley Integral contra la Violencia de Género", juny 2007, p. 6)⁶⁵ i que la mateixa associació Jueces para la Democracia en el seu comunicat de juny de 2007 l'apunti com una mesura a la qual s'ha de prestar atenció, és a dir, "immediata a la formació i especialització continuada i obligatòria de tots els professionals que intervenen en la resposta contra la violència de gènere".

El Consell General del Poder Judicial va determinar en les conclusions aprovades en el seu curs de formació contínua "La valoración del daño en las víctimas de la violencia de género", celebrat els dies 10 i 12 de setembre de 2007, que aquesta fos, a més d'obligatòria, "homogènia i possibilités l'intercanvi de perspectives i coneixements dels diferents professionals".⁶⁶

En aquesta mateixa línia, seria bo l'establiment d'un protocol conjunt de formació per a tots els funcionaris i professionals lliberals que actuen en violència de gènere per evitar dispersió i manca de coordinació.

La formació en aquesta especialitat és especialment important ja que el seu objecte, la violència contra les dones, revesteix una enorme complexitat, sobretot psicològica, en ser conseqüència d'una tradició cultural atàvica i com a tal, molt arrelada en l'inconscient col·lectiu.

La formació, doncs, ha d'abastar l'àmbit psicològic de les relacions conjugals i familiars i els aspectes jurídics lligats al dret de família (problemes relacionats amb les separacions i divorcis conjugals: custòdies compartides dels fills, el repartiment de les vivenda) a més, dels aspectes purament penals.

Respecte a la formació dels jutges, els advocats manifesten que calen jutges amb molta experiència en temes matrimonials, amb molta empatia amb la problemàtica psicològica subjacent (el jutge massa dogmàtic casa malament amb aquesta especialitat) i també molta paciència.

Finalment, la formació ha de ser, per sobre de tot, integral i abastar tots els sistemes de recursos que ofereix el sistema de protecció (des del vessant judicial fins a l'administració o laboral) a manera de vasos comunicants.

Estat de la formació en l'actualitat

La formació dels jutges i fiscals

Els jutges i els magistrats exerceixen la jurisdicció en aquesta matèria en base a 35 criteris elaborats, l'any 2005, pel Consell General del Poder Judicial.

Tanmateix, cal destacar el *Libro blanco sobre la formación continua de los jueces y magistrados*, aprovat en el Ple del Consell General del Poder Judicial, el gener de 2007, en el qual, molt detalladament, es desenvolupen, amb caràcter general, les accions tendents a completar la formació continuada dels jutges i magistrats amb la finalitat d'actualitzar i adquirir nous coneixements jurídics. Tanmateix, "trata de contribuir a proporcionar el indispensable conocimiento de la realidad que deben tener quienes deciden sobre litigios de sus conciudadanos, litigios que precisamente se originan en el seno de la sociedad" (*Libro blanco...*, p. 14-15).

---

⁶⁵ Aquesta problemàtica ja va ser posada de manifest en un informe anterior: "Más allá del papel. Hacer efectiva la protección y la justicia para las mujeres ante la violencia de género en el ámbito familiar", 2005 (Índice AI: 41/005/2005). A més de l'informe "Más derechos los mismos obstáculos", juny de 2006.

⁶⁶ Conclusions aprovades en el curs de formació contínua del CGPJ "La valoración del daño en las víctimas de la violencia de género", celebrat els dies 10 i 12 de setembre de 2007. Direcció de Paloma Marín López y Miguel Lorente Acosta, disponible a la *web* del CGPJ (www.poderjudicial.es).

Quant a la violència de gènere, el CGPJ fa referència a aquesta *especialització sectorial* i a la necessitat de donar especial protagonisme i impartir cursos sobre igualtat i no-discriminació per raó de sexe i sobre violència de gènere. Es fa també especial èmfasi en la introducció de l'enfocament de la discapacitat de la víctima, com així estableix l'article 47 de la Llei orgànica 1/2004 (*Libro blanco...*, p. 78).

La formació dels funcionaris

La formació dels funcionaris té un caràcter *sui generis* en aquesta especialitat, ja que, com hem dit, calen coneixements de dret penal i de dret de família. El fet que la creació d'aquests jutjats no tingui precedents en el nostre ordenament jurídic significa que s'han de dissenyar els cicles formatius inicials i formació continuada.

Sens perjudici dels comentaris continguts en l'Informe sobre la Memòria del Jutjat Degà de Barcelona, 2006 (p. 13), relatiu a la manca de preparació dels funcionaris interins (representen un terç de la plantilla de funcionaris), i en la Memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 2006, (p. 43), ja exposada, cal afegir que en l'inici d'aquests jutjats les plantilles de funcionaris destinades als jutjats de violència sobre la dona (com a mínim els jutjats especialitzats de Barcelona) varen ser molt reduïdes i varen néixer amb funcionaris sense formació. En el 2006 no comptaven amb programes de gestió de procediments ni models de resolucions que permetessin agilitar el treball i contrarestar la inexperiència (Informe de la Memòria Jutjat Degà de Barcelona de 2006, p. 22).

Els advocats, per la seva part, en els primers mesos de l'entrada en funcionament d'aquests jutjats, varen acusar els desajustos i la manca de formació dels funcionaris. Passat aquest primer període d'adaptació, els advocats constaten que el funcionament s'ha estabilitzat i que, si més no, una certa experiència ha substituït la manca de formació inicial.

Cal afegir que, segons manifesten els advocats entrevistats, tret de comptades excepcions, la bona voluntat dels funcionaris per donar un bon servei, i el bon tracte donat tant a la víctima com al lletrat és una constant que és digna de menció, sobretot perquè és una especialitat que treballa en condicions precàries.

No obstant això, també hi ha advocats que porten molts anys en exercici en aquesta matèria (matrimonial) que opinen que hi ha poca formació i que l'Administració hauria d'emprar més mitjans per formar els funcionaris judicials.

La formació en el Col·legi d'Advocats de Barcelona

Des de la Llei de 2004 tots els col·legis d'advocats d'Espanya estan obligats a organitzar cursos d'especialització en violència de gènere i domèstica.

La formació és una de les apostes més clares per la qualitat del servei, ja que és una condició sense la qual un advocat d'ofici no pot exercir en el torn específic de violència contra la dona.

Els continguts dels cursos que s'imparteixen abasten tant el vessant jurídic (penal i civil) com el psicològic o el social.

El personal docent que imparteix les sessions són advocats, jutges i magistrats, fiscals, policies i psicòlegs. A més, de membres de l'Administració amb competències en aquestes matèries.

El recomanable, insistim, seria treballar conjuntament amb una formació uniforme de tot el personal i els professionals que intervenen en aquesta especialitat.

Cal afegir que en l'àmbit de l'Estat s'han signat un conveni de col·laboració pel qual el Ministeri de Justícia, el de Treball i l'Advocacia (Consell General de l'Advocacia Espanyola, CGAE) formaran al torn d'ofici en violència de gènere. El conveni signat el 3 de desembre de 2007 pretén involucrar l'Administració de l'Estat en la formació

dels advocats, ja que com afirma el president del CGAE, Carlos Carnicer, "la formación ya no es solo una cuestión de las facultades y Colegios de Abogados, sino una cuestión de Gobierno, una cuestión de estado importante". La finalitat que persegueix aquest acord és que els advocats puguin prestar el servei d'assistència lletrada a la dona de la forma més òptima i eficaç possible. (*Expansión* de 4 de desembre de 2007).

Cal destacar les actuacions que realitza el nostre Col·legi d'Advocats en ordre a mantenir informats i actualitzats els nostres col·legiats:

- Des de l'entrada en vigor de la Llei 1/2004, el Col·legi d'Advocats ha organitzat diverses jornades per tractar el tema de la violència de gènere, entre les quals destaquem la Jornada sobre la Llei integral contra la violència de gènere, que es va celebrar el 25 de febrer de 2005 al mateix Col·legi, recorrent al sistema de videoconferència. Hi varen intervenir més de 13 col·legis d'advocats de Catalunya, així com el mateix Consell General de l'Advocacia Espanyola. Tots els col·legiats varen poder seguir la jornada per Internet a través la pàgina *web* del nostre Col·legi.
- Dossier temàtic elaborats per la biblioteca on-line del nostre Col·legi sobre violència de gènere, que engloba tot tipus de documentació: monografies i articles doctrinals, legislació, jurisprudència, formularis, notícies, pàgines *web* relacionades amb el tema. Aquest dossier es renova permanentment. Per poder-hi accedir únicament cal introduir el número de col·legiat i el *password*.

Finalment caldria treballar en la creació d'un protocol formatiu conjunt per a tots els professionals que intervenen en els processos de violència sobre la dona, segons les seves funcions i competències. La formació ha de ser obligatòria per a tots els professionals i, especialment, entre jutges i fiscals, en ser els màxims responsables.

Excessiva mobilitat dels jutges en aquesta especialitat

La mobilitat dels jutges també és un aspecte que afecta la qualitat del servei. Sens perjudici del que ha estat exposat en l'àmbit penal sobre la mobilitat judicial, és convenient que sigui el mateix jutge o jutgessa que ha atès la víctima el qui decideixi sobre les mesures cautelars (ordre de protecció en els aspectes civils i penals) i continuï amb la instrucció del procediment.

Som conscients que el problema de la mobilitat afecta totes les jurisdiccions i que el Govern de la Generalitat i els màxims responsables judicials de la comunitat aposten per implementar mesures per afavorir que Catalunya sigui una destinació atractiva i per consolidar places judicials (Memòria TSJC, p. 18).

El problema de la mobilitat afecta remarcablement aquesta especialitat. Així, en els jutjats especialitzats de la demarcació de l'ICAB s'ha pogut constatar la forta mobilitat dels jutges en els darrers temps. Com afirmen les memòries judicials no són destinacions atractives, ja que aquests jutjats varen néixer col·lapsats (Informe de la Memòria del Jutjat Degà de Barcelona de 2006, p. 21).

Tanmateix, la necessitat de cobrir les vacants amb jutges substituïts, en principi no especialistes en la matèria (independentment de la seva vàlua professional i personal), requereix una acurada valoració que permeti esbrinar si aquesta situació ajuda a la consolidació de l'especialitat.

Els canvis de personal i jutge massa seguits poden ser una de les causes que repercuteixen negativament en el funcionament d'aquests jutjats. Tal com posa de manifest l'Informe sobre la Memòria del Jutjat Degà de Barcelona de 2006 (p. 6), cada vegada que un jutge o magistrat canvia de destinació cal inventariar (fer un alardo) tots els assumptes que resten pendents en el jutjat. Això es realitza

manualment pel jutjat, cosa que suposa una dedicació extraordinària de temps per part del personal. Que el temps de permanència mínim de permanència dels jutges en el lloc de treball hagi passat de dos a un any ha dificultat la situació.

A part, com hem dit, en general en totes les jurisdiccions, als nous jutges els cal un temps per adaptar-se al nou jutjat i no sempre compten amb la informàtica per conèixer els procediments en curs d'una manera més ràpida, que si no és consultant un per un, manualment, els expedients (Informe sobre la Memòria del Jutjat Degà de Barcelona, 2006, p. 5).

Segons sembla, la raó principal d'aquesta mobilitat és el col·lapse que pateixen aquests jutjats i la complexitat dels casos. Actualment, els jutjats de violència sobre la dona no són destinacions atractives per als jutges i magistrats ja consolidats.

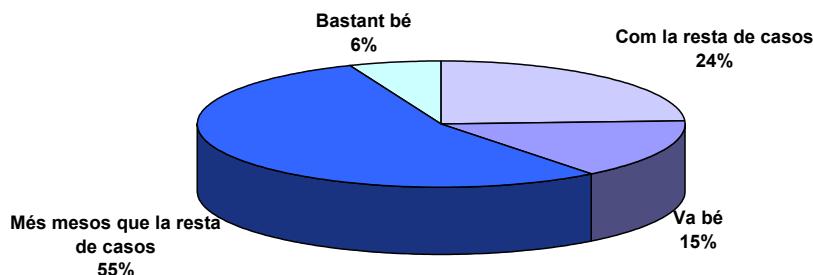
La durada dels procediments

Segons el resultat de les entrevistes, els advocats constaten que els judicis ràpids (que haurien de celebrar-se en els quinze dies posteriors a l'inici del procediment) triguen cada vegada més temps a assenyalar-se. Actualment (2007), la mitjana se situa entre 3 ò 4 mesos des de la data d'inici del procediment.

Els assumptes civils triguen encara més a resoldre's (d'un any a un any i mig). Fins i tot la fiscalia posa en relleu el fet que alguns advocats aconsellen la interposició directa de demandes civils davant de la jurisdicció civil (jutjats de família) "ocultant l'existència d'episodis de violència entre la parella amb la finalitat d'evitar la competència dels jutjats de violència de gènere" (MFGGE 2006, p. 380)

Les entrevistes entre els advocats de l'ICAB evidencien els resultats següents:

DURACIÓ ÚLTIM ASSUMPTE DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA
DEMARCATIÓ ICAB

Els advocats afegeixen que els jutjats mixtos van pitjor que els especialitzats de Barcelona. La situació és especialment preocupant en els jutjats de Badalona i Gavà.⁶⁷ Per la seva part, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya assenyala que es troben saturats, en la demarcació ICAB, els jutjats de violència sobre la dona de Badalona (44,4%), Arenys de Mar (87,5%), Gavà (37,6%), Sant Boi de Llobregat (21,2%), Berga (21,4%), Santa Coloma de Gramenet (217,2%), Cornellà (51%) i l'Hospitalet de Llobregat (52,6%) (Memòria TSJC 2006, p. 9 i p. 33).⁶⁸

Devaluació dels drets de defensa i mecanització o burocratització dels procediments

La jurisdicció penal ha de conjugar la protecció a la víctima amb el respecte als drets dels ciutadans i les garanties processals dels acusats (principi acusatori). Ara bé, els jutges d'aquesta especialitat (civil-penal) estan sotmesos a una forta pressió social i mediàtica que provoca que les seves decisions siguin sotmeses a l'opinió pública i, sobretot, hi ha una demanda de rapidesa en les resolucions judicials.

No obstant això, la voluntat del legislador d'oferir una protecció adequada, integral i ràpida a la dona no ha d'anar, necessàriament, acompanyada d'una devaluació dels principis del dret penal, ni es pot permetre la burocratització dels procediments. En aquest mateix sentit, el CGPJ s'ha pronunciat i considera que els judicis ràpids no són els més idonis per resoldre la violència de gènere de caràcter habitual; cal, per tant, obrir diligències prèvies (procediment abreujat) sense que això signifiqui una minva d'eficàcia ni tampoc representi dilacions indegudes en el procediment.⁶⁹

En definitiva, burocratitzar el procés, devaluant els principis essencials del dret penal i processal, ens condueix a augmentar la sensació de victimisme que s'ha instal·lat en l'inconscient del gènere masculí i a radicalitzar el problema de la violència sobre la dona. Cal tenir present que el tracte despersonalitzat afecta tant la víctima com l'agressor.

La presumpció de la víctima com a subjecte dèbil

Tradicionalment, la nostra societat s'ha estructurat sobre una cultura patriarcal, en la qual l'home exercia una posició de domini sobre la dona, que hi estava subordinada. Aquesta situació de domini la recolzava o legitimava una legislació basada en la desigualtat entre gèneres.

No obstant això, cal tenir present que, actualment, no totes les relacions conjugals o de parella s'estableixen necessàriament sobre aquest patró. Dit amb altres paraules, la dominació de l'home sobre la dona s'ha de determinar cas per cas.

La responsabilitat, doncs, dels jutges, els fiscals i els equips psicosocials de valoració és detectar les situacions de maltractament derivades de la dominació masculista i les desigualtats entre home i dona.

Som conscients de la dificultat afegida que suposa conèixer els mecanismes psicològics de dominació (moltes vegades inconscients per a la pròpia víctima) que actuen tant per a la dona com també per a l'home.

Davant d'aquesta dificultat (moltes vegades la declaració de la víctima és l'única prova de càrrec quan no hi ha informe de lesions) i potser moguts per un excessiu zel en l'aplicació de la llei, alguns advocats afirmen que hi ha una tendència a donar

---

⁶⁷ Cal dir que, ja ha entrat en funcionament el jutjat de violència de la dona de Badalona i que està prevista la construcció d'un nou jutjat de la dona en el partit judicial de Gavà.

⁶⁸ El percentatge es refereix a la mitjana d'assumptes de la resta dels òrgans del partit judicial.

⁶⁹ Conclusió 10, conclusions aprovades, ob. cit., 20.

una major credibilitat a la versió de la dona, ja que es presumeix que és el subjecte dèbil de la relació.

La discriminació positiva és necessària atesa la desigualtat històrica entre els homes i les dones en els àmbits administratius, laborals, socials. Ara bé, cal no perdre de vista que, en la jurisdicció penal, els principis del dret penal més essencials obliguen els operadors jurídics a valorar amb imparcialitat i amb tota objectivitat tots els elements probatoris.

Des d'aquest punt de vista, una sobreprotecció de la dona és contraproductiu, ja que d'aquesta manera la rebaixem com si no pogués enfrontar-se a l'agressor segons el principi d'igualtat d'armes. Tot i que cal, sens dubte, protegir la dona, això no s'ha de traduir forçosament en el deteriorament dels principis bàsics sobre els quals se sustenta el dret penal i processal penal, és a dir, la proporcionalitat i la presumpció d'innocència.

Quan la dona és imputada i denunciada: victimització secundària?

En la pràctica judicial passa que la dona que acudeix a la jurisdicció per denunciar maltractaments i lesions per part de la seva parella, acaba sent ella també imputada pel mateix delictes en els casos que el presumpte agressor també presenta un informe de lesions.

Respecte a aquesta situació, la Circular de la Fiscalia General de l'Estat 4/2005, de 18 de juliol, relativa als criteris d'aplicació de la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, recull aquesta problemàtica i posa en evidència que les agressions mútues entre home i dona que són o han estat parella no han estat recollides per la nova legislació. La Circular preveu, en línia amb els pronunciaments del Tribunal Suprem, que s'hauran de tenir en compte, en els supòsits d'escometiment recíprocs, les circumstàncies concomitants i circumdants del cas.

En concret, s'ha de valorar si concorre un supòsit de legítima defensa (*animus defendendi*) o si les accions d'un eren necessàries per impedir les de l'altre (*necessitas defensionis*) (SSTS 231/2004, de 26 de febrer i de 17 d'octubre de 2001), o fins i tot, si ambdós escometiments poden ser incardinables dins de la baralla tumultuària (en el nostre parer més difícilment). En tot cas, cal insistir que la fiscalia ho deixa en mans de la valoració judicial.

Finalment, s'ha optat per acceptar la possibilitat que la víctima també sigui interrogada com a imputada en unes lesions. En aquest cas, la competència s'atribueix als jutjats de violència sobre la dona.

Segons l'Acord de la Sala Segona del Tribunal Suprem de 27 de novembre de 1998, serà possible aquesta situació:

1. Quan es produeixi la divisió de la continuïtat de la causa, amb risc de sentències contradictòries.
2. Quan ho exigeixi el dret de defensa i el dret a la tutela judicial efectiva (SSTS 1178/1998, de 10 de desembre; 363/2004, de 17 de març; 231/2004, de 26 de febrer; 1144/2003, de 6 de novembre; 1978/2001, de 26 d'octubre, i ATS 19 de setembre de 2000, entre altres).

La prova en els processos de violència

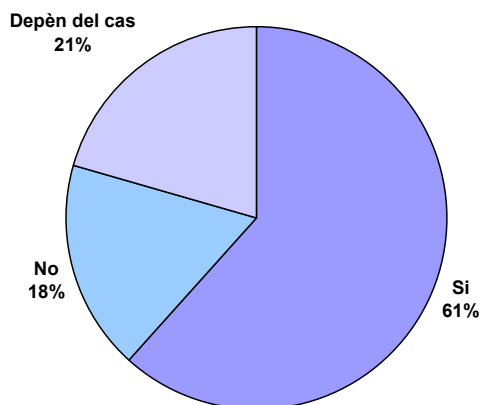
Una part important dels advocats entrevistats manifesten que hi ha dificultat de prova en els processos per violència de gènere i domèstica, encara que també hi ha

qui opina que no més que altres assumptes penals; d'altres creuen que la prova no constitueix un problema.

Vegem els resultats de les entrevistes:

HI HA DIFICULTAT DE PROVA EN ELS ASSUMPTES DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA?
DEMARCATIÓ ICAB

La fiscalia apunta que la dificultat major es presenta quan la víctima no col·labora amb la justícia (vegeu l'epígraf dedicat a la problemàtica processal de les renunciacions i la dispensa de declarar de l'article 416 LECrim), sobretot quan, motivat pel caràcter privat de les relacions conjugals i familiars, la seva declaració constitueix l'única prova de càrrec.

El factor estrangeria en els jutjats de violència de gènere

La violència de gènere és un fenomen estructural que afecta totes les classes socials, no té en compte ni nacionalitats ni edats.⁷⁰ No obstant això, segons les xifres judicials, i en data 25 d'octubre de 2007, la taxa per milió de dones assassinades estrangeres per la seva parella o exparella és sis vegades més gran que la taxa de dones espanyoles.⁷¹

Com a supòsit previ, apuntem que cal anar amb cura en les anàlisis sobre l'element d'estrangeria com un factor determinant en la violència de gènere, ja que correm el risc d'introduir valoracions guiades per estereotips i prejudicis.

Així, cal destacar que és un error identificar dona morta estrangera amb maltractador estranger. En el 2007 de les 74 dones mortes, 40% eren estrangeres. Almenys 10 d'aquestes dones tenien marits espanyols (*El País* de 2 gener de 2008).

Tot i que es verifiqui que el nombre d'agressors estrangers ha augmentat progressivament, bona part de les dones estrangeres mortes ho varen ser per agressors espanyols.

---

⁷⁰ A tall d'exemple, l'estudi "Violència de gènere en l'àmbit universitari? Realitats, formes i superàvit". Segons aquesta investigació, més de la meitat de dones que estudien o treballen a la universitat (el 58%) han estat víctimes o coneixien algun cap de violència de gènere a la universitat. *Avui* de 30 de gener de 2008.

⁷¹ Per a una informació detallada i exhaustiva sobre la situació de la dona estrangera víctima de violència de gènere i domèstica és recomanable l'informe "Más riesgos y menos protección. Mujeres Immigrantes en España frente a la violencia de género, Amnistía Internacional, novembre de 2007).

Aquesta data ens duu a plantejar que el fet que moltes relacions no s'expressin sobre els nostres paràmetres d'exigibilitat (més desitjables que reals) en la parella, no significa que siguin forçosament més negatives.

S'han de desterrar, a més, certs perfils de maltractadors i víctimes, i deixar d'associar pobresa, estrangeria i maltractament, ja que, malauradament, aquest problema afecta tots els estrats socials. Tal com afirmen els experts⁷² i les responsables policials de la violència de gènere a la regió de Barcelona, la violència de gènere i domèstica és un fenomen transversal a la societat, no només localitzable en les classes desfavorides.

La pregunta que cal plantejar-nos és: quins efectes té l'element d'estrangeria en l'aplicació de la Llei?

Aquest element té efectes tant en la víctima com en l'agressor. El càstig és més greu i desproporcionat que no pas si l'agressor o víctima són espanyols. Així, segons constata l'informe d'Amnistia Internacional referenciat, la víctima manifesta por de denunciar quan l'expulsió del seu marit està en joc i aquest constitueix l'únic mitjà econòmic (agregat si hi ha fills) i d'arrelament de què disposa.

En aquest sentit, el ministeri fiscal ha mostrat la seva preocupació per l'expulsió preceptiva del condemnat immigrant indocumentat. Tal com assenyala la Memòria de la Fiscalia de 2006 per evitar "efectes perversos", s'ha de tenir en compte la doctrina del Tribunal Suprem continguda en la Sentència 901/2004, de 8 de juliol, que afirma que "s'han de valorar les circumstàncies personals del condemnat, situació i arrelament familiar". Sobretot, en els casos de fets aïllats i lleus, que comportarien desempara emocional i econòmica de la família. En aquest sentit, la Memòria exposa que s'han mantingut converses amb les Delegacions del Govern en les comunitats autònomes (MFG 2006, p. 384). No obstant això, cal afegir que existeix una nota de servei que ordena als fiscals seguir les pautes de la Circular de la Fiscalia 2/2006, en relació amb l'article 89 CP.

Conformement a aquestes dues normes, els fiscals hauran d'interessar la substitució de les penes per l'expulsió en els casos de condemnes a estrangers no residents legals a Espanya quan la condemna sigui per penes inferiors als 6 anys de presó (MFG 2006, p. 383 i 384).

1. La Instrucció 14/2005, sobre actuació de dependències policials en relació amb dones estrangeres víctimes de violència domèstica o de gènere en situació administrativa irregular, de la Secretaria d'Estat de Seguretat del Ministeri de l'Interior, representa un obstacle a l'hora de facilitar que les dones víctimes de violència domèstica denunciïn, ja que hi ha el temor que siguin expulsades. Segons aquesta Instrucció, els agents, a més de seguir el protocol comú per a les víctimes d'aquesta classe de violència, han d'esbrinar la situació administrativa de la víctima, i si s'escau, iniciar un expedient sancionador que pot comportar l'expulsió.

Tot i que a la pràctica, aquesta Instrucció no s'aplica, el cert és que la vigència d'aquesta pot constituir un mecanisme dissuasori que provoqui que la víctima de violència de gènere o domèstica estrangera no denunciï.

Tal com denuncia Amnistia Internacional,⁷³ aquesta circular suposa un efecte revictimitzador per a les dones estrangeres perquè, a més del problema de gènere, han d'encarar un procés de regularització administratiu, amb risc d'expulsió si és negatiu. Tot això, amb la preocupació que si el jutge no li concedeix l'ordre de protecció o la sentència no és condemnatòria, el procediment d'expulsió seguirà el seu curs. Realment, aquesta situació

---

⁷² Presentació del llibre *Violencia de Género. Perspectiva multidisciplinar y práctica forense*, Mª Pilar Rivas Vallejo i Guillermo L. Barrios Baudor (directores), ed. Thomson Aranzadi, 2007, i entrevista a les responsables policials de la violència domèstica i de gènere a la regió de Barcelona.

⁷³ Amnistia Internacional, *Pongan todos los medios a su alcance, por favor...*, p. 23.

representa una càrrega excessiva a una dona que, a més de patir la violència i l'alienació inherents, es troba en un país que no és el seu i molt probablement amb la responsabilitat d'educar els fills (alta taxa de natalitat de la població immigrant).⁷⁴

2. La Memòria de la Fiscalia General de l'Estat de 2006 posa de manifest l'augment de dones estrangeres que denuncien maltractament i apunta com a defectes en el funcionament la barrera idiomàtica, que es tradueix en una manca de comunicació entre víctima i sistema penal. El dèficit de traductors provoca que aquesta víctima no sigui atesa adequadament en les dependències policials a l'hora d'interposar la denúncia.
3. Segons les darreres xifres de l'Observatori, tan sols el 33 per cent de dones assassinades el 2007 per les seves parelles o exparelles havien denunciat maltractaments. D'entre elles el 37% eren espanyoles i el 28,6% eren estrangeres. Aquesta proporció dona bona prova de les dificultats que té la dona estrangera per poder accedir a la protecció dispensada per la Llei.⁷⁵

Hi ha tot un seguit de límits i condicionants que impedeixen que la víctima estrangera tingui les mateixes expectatives que les espanyoles; atesa la complexitat del tema, ens remetem a l'informe d'Amnistia Internacional mencionat i a les memòries de les diferents institucions judicials de Catalunya.

Polèmica sobre el mal ús de la Llei per part de les víctimes

Negar la possibilitat que certes persones utilitzin fraudulentament la Llei és una postura evasiva. Aquesta Llei, com qualsevol altra, és susceptible de ser utilitzada per a altres finalitats que les previstes. Per tant, cal plantejar-se el mal ús o abús d'aquesta Llei, encara que sigui com a hipòtesi de treball.

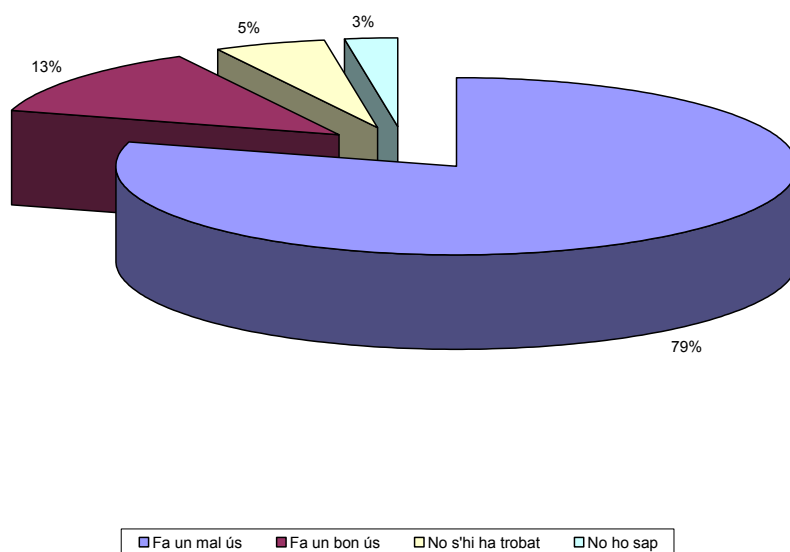
Som conscients que aquest debat aixeca susceptibilitats i té prou capacitat per provocar reaccions contraposades, sobretot perquè hi ha una tendència a generalitzar i interpretar aquesta informació de manera malintencionada. Cal deixar clar que, per la nostra part, no es qüestiona ni l'esforç ni la tasca ingent que realitzen els intervinents en el sistema de justícia penal i els col·lectius socials que vindiquen un tracte digne per a la dona.

Ara bé, els resultats de les entrevistes sobre els advocats de la demarcació ICAB que treballen diàriament en els jutjats especialitzats i estan en contacte directe amb les víctimes són concloents quan mostren que el 79% dels advocats entrevistats opinen que hi ha algunes dones que fan servir aquesta Llei per aconseguir beneficis en les separacions civils.

---

⁷⁴ *Más riesgos y menos protección. Mujeres inmigrantes en España frente a la violencia de género.* Amnistía Internacional España, novembre de 2007, ob. cit., nota 22.

⁷⁵ Informe sobre muertes violentas en el ámbito de violencia doméstica y de género en el año 2007.

En altres casos, aquest possible mal ús està relacionat amb la manca d'informació i no amb una voluntat intencionada de la víctima.

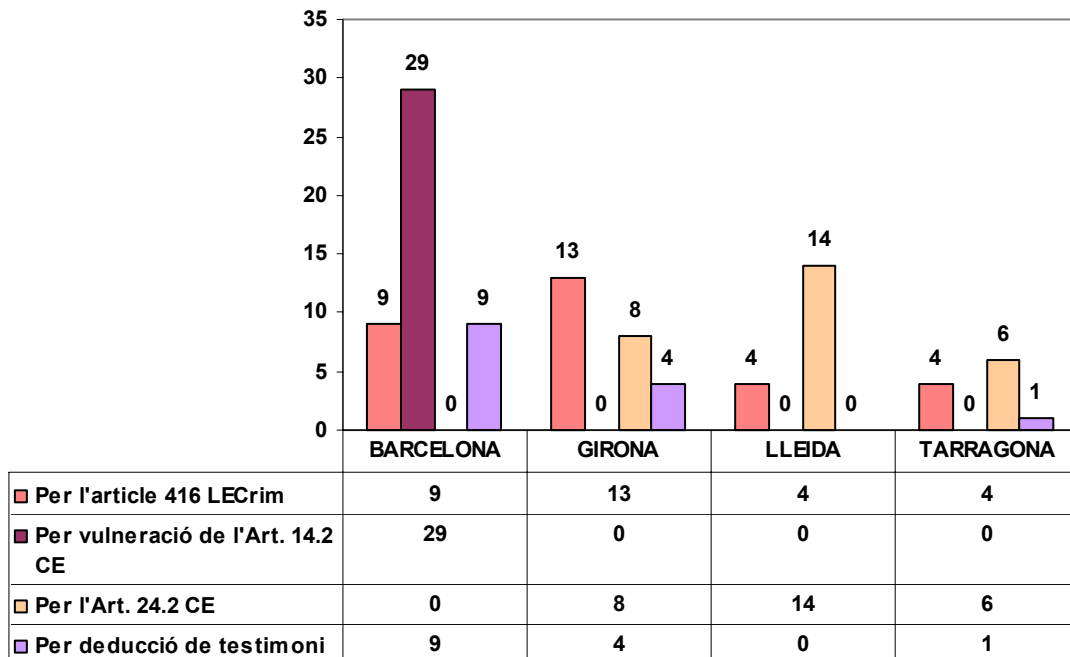
Altres professionals i funcionaris del món judicial, ja han donat la seva opinió entorn d'aquesta qüestió. La Memòria de la Fiscalia General de l'Estat de 2006 s'ha pronunciat en el sentit de considerar que existeixen casos aïllats, com qualsevol altra modalitat delictiva, i que cal perseguir-los atès el mal que fan a les víctimes sotmeses a maltractament físics i psicològics (MFGE 2006, p. 356).

Una manera de comprovar l'ús indegut de la jurisdicció és veure el nombre total de renúncies de les quals s'ha deduït testimoni. Tot això sense tenir en compte la xifra negra i els problemes de recollida de dades pròpies de les estadístiques judicials.

Segons la Fiscalia, representa un obstacle (que a partir del 2007 s'ha de salvar) a la veracitat del nombre de paperetes de retirades de denúncies, el fet que no es rebí directament aquesta informació de la Fiscalia Especial de Sala i que hagi de passar pel filtre de la Inspecció Fiscal, que rep en bloc i sense distinció de delictes aquestes paperetes. En paraules de la Fiscalia s'espera que, a partir de 2007, les dades de violència domèstica i de gènere siguin "reals i fidedignes" (MFGE, p. 356).

En les quatre províncies catalanes els resultats són: a Barcelona de les 43 retirades d'acusació, 9 varen ser per l'article 416 LECrim (dispensa a declarar contra familiar); 29 causes ho varen ser per vulneració de l'article 14.2 CE, i de 4 d'elles es va deduir testimoni per acusació i denúncia falsa. A Girona, de les 21 paperetes de retirada, 13 ho varen ser pel 416 LECrim i 8 pel 24.2 CE, de la meitat (4) es va deduir testimoni; Lleida, de les 18 paperetes de retirada, 4 ho varen ser per 416 LECrim, 14 per procediment pel 24.2 CE, motius: incompareixença, 4 retractació i 4 versió contradictòria). Tarragona, 6 paperetes de retirada, 4 de l'article 416 LECrim, 6 del 24.2 amb 1 per deducció de testimoni. Total: de 260 paperetes de retirada, el 33,07 per cent (86 casos) ho varen ser per l'article 416 LECrim, i el 56,92 per cent (148 casos), 56,92 pel 24.2 CE. D'aquests 148, 23 varen deduir testimoni. Altres causes, 26 (10 %).

RETIRADES D'ACUSACIÓ DE PROCEDIMENT: VIOLÈNCIA DE GÈNERE PER PROVÍNCIES
SEGONS LA FISCALIA.

Font: Memòria de la Fiscalia General de l'Estat, 2006.

Una de les raons que poden explicar el possible ús indegut està en la mateixa Llei. Com ja hem dit, aquesta condiona tot el sistema de protecció de la dona (laboral, funcional, sanitari...) a la declaració judicial de maltractada, que es verifica a través de l'ordre d'allunyament, l'informe del fiscal o la sentència condemnatòria.

Aquest fet encara és més significatiu en ser Espanya un país en què l'Estat del Benestar no cobreix totes les necessitats reals de la població i en què, a més, els estudis constaten una actitud certament discriminatòria en l'àmbit laboral envers la dona (sobretot, en edat fèrtil). Tanmateix, els defectes en la Llei i en la seva aplicació, ja exposats, podrien afavorir també una situació d'abús d'aquesta especialitat.

Finalment, en el pla de la posada en pràctica de la Llei es detecten altres situacions sobre les quals seria bo reflexionar, com ara el funcionament dels anomenats "punts de trobada", entre altres.

Passem a continuació a exposar els problemes organitzatius que els advocats detecten en el funcionament d'aquests jutjats.

Aspectes organitzatius

La fase policial

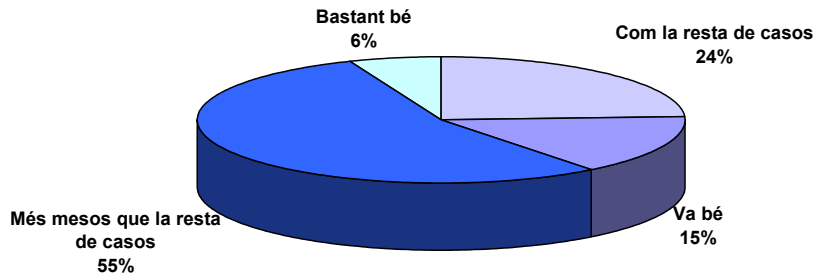
Les relacions entre advocats i policia

La relació entre els advocats i la policia cal valorar-la molt positivament. El tracte rebut pel policia és qualificat pels advocats entrevistats de bo o molt bo. La informació que rep de l'agent és també correcta. La comunicació amb el client es realitza amb total normalitat. La puntualitat en la realització de la declaració amb

l'advocat és també bona, tot i que hi ha casos puntuals d'advocats que han d'esperar per a les declaracions per manca d'efectius que atenguin el servei.

Vegem les següents gràfiques referents a la valoració sobre el tracte que dispensa la policia a l'advocat i la puntualitat en l'assistència al detingut.

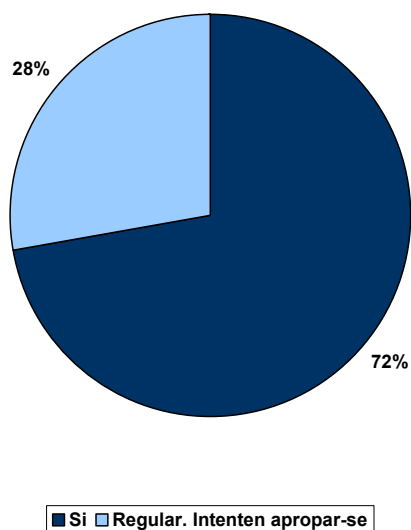
**DURACIÓ ÚLTIM ASSUMPTE DE VIOLÈNCIA SOBRE LA DONA
DEMARCATIÓ ICAB**

Des d'un punt de vista de la relació entre la institució i el Col·legi cal dir que les reunions mantingudes per la Comissió de Relacions amb l'Administració de Justícia (CRAJ) ha donat els seus fruits.

Ara bé, hi ha determinats aspectes a millorar, segons es desprèn del resultat de les entrevistes. Aquests són:

PUNTUALITAT D'ASSISTÈNCIA
DEMARCACIÓ ICAB

Manca de coordinació entre administracions. La relació entre policia·lletrat i jutjats

La coordinació entre les administracions és un problema endèmic. Hi ha una tendència a treballar en compartiments estancs, sense atendre una visió de conjunt i sense integrar tots els subjectes que intervenen, en els procediments penals, en la presa de decisions.

Els problemes de coordinació també han estat posats en relleu pels organismes judicials i la mateixa comissió de violència de gènere de l'associació Jueces para la Democracia. A data 22 juny de 2007, aquesta darrera fa un recordatori en el sentit que per acabar amb la lacra social de la violència de gènere "és fonamental reforçar els nivells de prevenció i coordinació institucional interna i externa".⁷⁶

Actualment, estan en vigor els següents protocols relatius a la coordinació entre institucions judicials i entre aquestes i altres intervinents:⁷⁷

- Protocol per a la implantació de l'ordre de protecció de les víctimes de la violència domèstica;
- Protocol de coordinació entre els ordres jurisdiccionals penal i civil per a la protecció de les víctimes de violència domèstica;
- Protocol d'actuació de les forces i cossos de seguretat i coordinació amb els òrgans judicials per a les víctimes de violència domèstica i de gènere (Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere);
- Protocol d'actuació i coordinació de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i advocats davant la violència de gènere regulada en la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere;

---

⁷⁶ Comissió de violència de gènere de l'Associació Jueces para la Democracia, juny de 2007.

⁷⁷ Aquests protocols poden consultar-se a la *web* de l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere.

- Protocol per a la valoració policial del nivell de risc de violència sobre la dona en els supòsits de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre.

Sovint la manca de coordinació té el seu origen en deficiències informàtiques. Tal com posa en relleu la memòria del Deganat de Barcelona de 2006 (p. 6) quan un jutjat d'instrucció ha de decidir de forma immediata sobre un cas de violència de gènere fora de les hores d'audiència d'aquests jutjats, no pot consultar informàticament les mesures que han pres altres jutjats amb anterioritat. El recull de dades manual entorpeix i impedeix el tractament de les dades, però a més és font d'errors que es podrien evitar.

Una altra situació en què s'evidencia una certa descoordinació entre institucions és en les comunicacions de les revocacions de les ordres de protecció a la policia. Aquest fet provoca que hi hagi el risc d'actuacions policials errònies motivades per aquesta manca d'informació.

Problemes amb l'agenda comuna: relacions policia-lletrat

Pel que fa a la coordinació de la policia amb els advocats, aquests opinen que el sistema de l'anomenada agenda comuna no funciona o, com a mínim, en els aspectes relatius a la coordinació amb l'advocat.

L'agenda comuna, creada l'any 2003 amb motiu de l'entrada en funcionament dels judicis ràpids, té com a finalitat articular la coordinació entre la policia i el jutjat de guàrdia. Teòricament, la policia cita tots els implicats a l'hora en què, previsiblement, es donarà inici a l'actuació judicial. Ara bé, aquesta hora no es respecta, ja que gairebé mai es comença una declaració a l'hora en què s'ha citat l'advocat.

La causa d'aquests retards depenen de la feina que hi hagi aquell dia i, sobretot, del fet que la policia comença a donar hores a partir de les 9 quan els atestats arriben al jutjat a les 10.

Quan un atestat arriba al jutjat, cal seguir un protocol establert, fins que es dona inici a la diligència de declaració en què intervé l'advocat. Aquest protocol, que evidentment porta el seu temps, comporta que sigui materialment impossible que l'advocat que ha estat citat a les 9 o a les 9.15 pugui començar la declaració abans de les 11 del matí.

Segons els advocats entrevistats, el temps mínim d'espera entre l'hora que consta en la citació de l'advocat i la de l'inici de la diligència és d'una hora o hora i mitja. En els dies de guàrdia, l'advocat pot estar-s'hi tot el matí o tot el dia.

Amb relació a les esperes en els jutjats de violència de gènere, hi ha la impressió força estesa entre el col·lectiu d'advocats exercents en aquesta especialitat (i en general, entre els exercents en la jurisdicció penal) que s'ha instal·lat en els jutjats la mala praxi de tenir tots els implicats (intèrprets, advocats, víctima i detingut) disponibles a primera hora i fer-los esperar fins que se'l necessita.

En aquests casos, els advocats (que normalment tenen problemes de solapaments d'actuacions judicis i esperes per entrar a declaracions, judicis, etc.) adopten estratègies per adaptar-se a aquesta praxi, com ara deixar el mòbil al jutjat corresponent per marxar a altres actuacions judicials. Això implica que aquest no sempre estigui present quan se'l requereix, amb la dosi d'angoixa que això representa per a aquest i amb el risc que se li obri un expedient per aquest fet. Fins i tot, en algun cas, s'han donat casos en què s'ha dut a terme una declaració en absència de l'advocat de la víctima (cosa que provoca la seva indefensió).

A això que acabem d'exposar, cal afegir-hi les previsions contingudes en el ja esmentat Protocol d'actuació i coordinació de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i advocats del torn d'ofici davant la violència de gènere, que estableix tot un seguit d'obligacions i deures dirigits als advocats i policies en l'assistència lletrada a la víctima en la comissaria, sense tenir en compte les problemàtiques de coordinació ja indicades.

Així el Protocol estableix el que segueix:

1. "El abogado de guardia deberá estar localizable en todo momento, en la forma y condiciones establecidas por cada colegio, garantizando la asistencia letrada inmediata a la víctima".
2. "El letrado o letrada deberá asistir a la mujer víctima de violencia de género a la mayor celeridad posible, sin dilaciones ni demoras, lo que repercute no solo en la calidad de la asistencia jurídica a las víctimas, sino también en la tramitación de las diligencias policiales y judiciales".

Som conscients de la importància de la celeritat en els assumptes de la violència de gènere; ara bé, cal que tots els intervinents en el procés tinguin presents les dificultats que té un professional lliberal per conjugar la seva tasca diària amb el funcionament no sempre òptim d'aquesta especialitat.

En el moment del tancament d'aquest estudi, s'ha procedit a modificar el Reglament d'actuacions judicials. Entre altres mesures, es preveu la creació o s'ha creat, la Agenda programada de Citacions (APC). Per mitjà d'aquesta agenda, la policia judicial farà les citacions davant del jutjat d'instrucció de guàrdia i els jutjats de violència sobre la dona que no tinguin servei de guàrdia propi. Aquesta aplicació detallarà els trams horaris disponibles en aquests jutjats per fer les citacions. Tindran preferència els testimonis estrangers i els nacionals que no estiguin en la seva localitat de residència, amb la finalitat de facilitar la pràctica de proves preconstituïdes a fer valdre en el procés (el mundo, 16 juliol de 2008)

Poques conduccions o trasllat de detinguts als jutjats de violència sobre la dona

Hi ha poques conduccions als jutjats de violència sobre la dona. N'hi ha tan sols una de sola al dia i a les 10 del matí. Aquest fet s'ha de posar en relació amb el fet que els jutjats de violència sobre la dona no ofereixen un servei d'atenció permanent, cosa que agreuja els problemes de concentració d'assumptes en els dies laborables. En aquest mateix sentit, s'ha manifestat la Memòria del Tribunal Superior de Justícia de 2006 (p. 9).

La causa principal del problema pot ser la manca d'efectius policials destinats a aquesta especialitat. Reiteradament, el conseller competent ha fet pública la intenció de destinar més recursos i agents atesa la manca d'efectius.

Inoperativitat del servei de violència de gènere i domèstica del GAV dels Mossos d'Esquadra durant els caps de setmana

Els estudis demostren que un bon nombre de casos de maltractaments es produeixen durant el cap de setmana i durant l'estiu quan víctima i maltractador passen més temps junts.⁷⁸

Per aquest motiu, els caps de setmana haurien de cobrir-se amb el servei especial de violència de gènere i domèstica (GAV), ja que encara que aquest servei quedi

---

⁷⁸ "Los casos de violencia de género aumentaron un 47% en verano". La consellera Montserrat Tura assegurava als mitjans que no tenia explicació d'aquest "imparable augment". *El País* de 19 de setembre de 2007.

cobert amb l'atenció que els funcionaris de l'OAC presten a la víctima, considerem que la qualitat del servei sempre estarà més garantida amb tècnics especialitzats en la matèria.

En aquest mateix sentit, Amnistia Internacional afirma que confiar la protecció de les víctimes a un grup d'agents formats no és suficient, ja que cal un major esforç de formació i sensibilització que afecti tot el cos de Mossos d'Esquadra i policia local (des de comandaments fins a agents de base), atesa l'extensió i la transversalitat del fenomen de la violència de gènere i domèstica.⁷⁹

Respecte a aquesta qüestió, com hem dit, podem constatar per part del Departament d'Interior i Relacions Institucionals una ferma voluntat que la formació especialitzada s'imparteixi des de la formació inicial o bàsica de policia autonòmica i local, en el curs bàsic de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

Àmbit judicial

Funcionament dels jutjats de violència de gènere durant els caps de setmana

Com hem dit en l'apartat anterior, la violència de gènere és especialment virulenta durant el cap de setmana. Per aquest motiu, cal que els jutjats de violència estiguin també operatius durant aquest període.

Tal com han posat de manifest la judicatura i la Fiscalia General de l'Estat, en les seves corresponents memòries de 2006, es reclama un jutjat de guàrdia en aquesta matèria.

Pel que fa als jutjats compatibles o mixtos seria convenient també, que aquests atenguessin els detinguts i les víctimes, com a mínim de 9 a 14 h, com la resta de jutjats d'instrucció, o fins i tot durant la tarda.

Hi ha partits judicials en els quals les hores d'audiència del jutjat competent en matèria de violència de gènere és de dues hores diàries (cas per exemple, d'Arenys de Mar). La limitació dels horaris d'audiència en els jutjats compatibles són lògics i comprensibles si tenim en compte el retard que pateixen les causes penals en els jutjats de la demarcació de l'ICAB. Per citar solament els corresponents a la demarcació ICAB, segons dades del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (Memòria de 2006, p. 9), la litispendència penal és molt superior a la mitjana de la resta de partits judicials de Catalunya: Arenys de Mar juntament amb Berga (21,4%), Cornellà (51,9%), Gavà (37,6%), Sant Boi de Llobregat (45,5%), Badalona (44,4%) i l'Hospitalet de Llobregat (52,6%).

Tal com posa de manifest aquesta Memòria, la instauració d'un jutjat de violència durant 24 hores suposaria acabar amb els conflictes de competència entre els jutjats. A més, evitariem que massa casos s'iniciessin als jutjats d'instrucció i després continuessin als jutjats de violència sobre la dona. Això causa importants disfuncions en el procediment, però sobretot suposa marejar la víctima fent-la anar d'un jutjat a l'altre (p. 9).

Per poder fer efectiva aquesta petició, som conscients que les autoritats judicials i governatives haurien d'invertir-hi més mitjans materials i personals.

En el moment del tancament d'aquest informe el CGPJ ha fet pública la notícia que a partir de novembre de 2008, els partits judicials que tinguin 4 o més jutjats de violència de la dona tindran servei de guàrdia els caps de setmana. Per aquest motiu es modifica el Reglament d'Aspectes Accessoris per possibilitar que és puguin fer guàrdies de tarda i dissabtes i diumenges.

---

⁷⁹ *Pongan todos los medios a su alcance por favor...*, p. 15.

La mesura tan sols es posarà en marxa a partir de l'1 de novembre a Madrid, Sevilla i Barcelona. La presidenta de l'Observatori de violència domèstica i de gènere ja ha expressat la seva opinió en el sentit de considerar aquesta mesura "un gran avanç en l'aplicació de les mesures de protecció social a les víctimes de la violència de gènere..." (diario de Noticias, *La ley*, 18 juliol de 2008). Ara bé, caldrà veure que passa amb la resta d'òrgans judicials, els quals no compleixen amb les requisits establerts pel CGPJ i que, malauradament, suposen la immensa majoria de jutjats que amb caràcter de compatibles atenen els assumptes de violència de la dona.

Manca d'un ordre de prelación entre assumptes de violència de gènere i altres assumptes penals, sobretot menors i els assenyalaments per judici

El fet que l'advocat acumuli diverses causes de violència de gènere en una mateixa guàrdia provoca que no pugui estar en dos jutjats al mateix temps, sobretot quan aquests estan físicament allunyats l'un de l'altre.

Aquest és un problema que no només incumbeix al lletrat (que ha de buscar solucions impossibles per poder cobrir totes les citacions), sinó que afecta el funcionament general del jutjat. En el cas de l'advocat aquest és una peça essencial per a la bona marxa dels procediments i una de les principals garanties del procés penal (principi acusatori).

Caldria, a més, establir un ordre de prelación entre assumptes, fins i tot dintre de la mateixa matèria de violència de gènere. Per exemple, que els assumptes on hi hagi implicats menors maltractats siguin prioritaris i, sobretot, que els maltractaments greus siguin tractats amb la urgència que es mereixen.

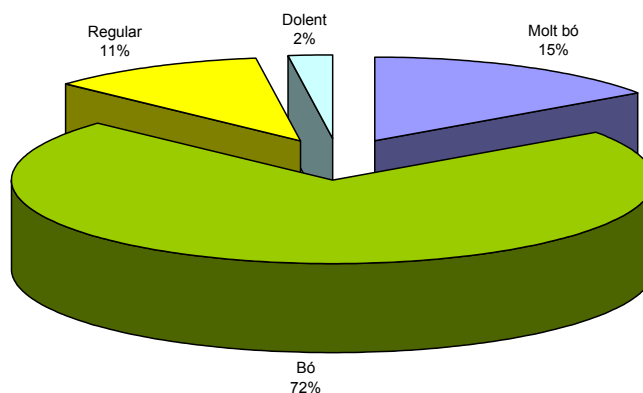
Els advocats demanen més indulgència i paciència quan l'advocat no compareix a l'hora que se l'ha citat. Els problemes de solapaments i les llargues esperes als jutjats són en la majoria d'ocasions la causa que l'advocat no sempre es trobi allà on es demana. Amb una organització més racional, les absències podrien evitar-se.

Finalment, cal tenir en compte que, en un futur proper, la separació i corresponent distància entre l'Audiència Provincial (situada al centre de la ciutat) i els jutjats de violència, d'instrucció i penals, ubicats a la ciutat judicial de l'Hospitalet, complicarà encara més aquesta situació.

Racionalització en el funcionament i organització del jutjat

Segons les entrevistes realitzades entre els advocats el tracte personal que aquest rep dels funcionaris d'aquesta especialitat és bo o molt bo.

TRACTE DELS FUNCIONARIS DEMARCACIÓ ICAB

En línies generals, s'observa una clara voluntat que les coses funcionin, tot i les dificultats inherents en aquesta especialitat i el volum d'assumptes que es gestionen diàriament.

Malgrat això, es detecten diferències entre els jutjats a l'hora de gestionar i racionalitzar els assumptes diaris entrants. Com posaven de manifest en la part general de l'informe, que un jutjat sigui més o menys eficaç depèn en gran mesura del jutge que el dirigeixi i de la voluntat de tots els professionals que hi treballen.

Es demana un model d'organització racional i estandarditzat que permeti, en la mesura del possible, un funcionament homogeni.

Manca d'espais per atendre les víctimes en els jutjats compatibles o mixtos

Els jutjats mixtos o compatibles són petits, no hi ha prou espai i, a més, no tenen sales en les quals la víctima pugui entrevistar-se a soles amb el seu advocat. Tampoc tenen sales d'espera en les quals les víctimes quedin fora de l'abast visual i físic del presumpte agressor. Posem com a exemple paradigmàtic, l'antic jutjat d'instrucció 4 de Badalona, tot i que, com ja hem dit, en aquest partit judicial se n'ha creat un d'especialitzat.

Cal afegir que aquest problema s'espera que s'hagi resolt amb l'entrada en funcionament dels nous edificis judicials en la demarcació ICAB.

Tanmateix, en els jutjats especialitzats del carrer Veneguera a la ciutat de Barcelona, es fa poc ús de les sales d'espera exclusives per a les víctimes. No hi ha prou costum d'informar les víctimes de l'existència d'aquests espais. Aquestes, insistim, esperen a ser cridades en la mateixa sala en què es troba el presumpte agressor després d'haver estat esperant, entre una hora i dues, a la sala d'espera general.

El sistema d'atenció al públic a través d'un taulell (que forma part del disseny dels nous jutjats) no garanteix la intimitat necessària perquè la dona maltractada pugui expressar els motius que la duen a sol·licitar els serveis del jutjat.

Les notificacions als advocats d'aquesta especialitat

A primers d'aquest any, el Departament de Justícia ens anunciava que, al llarg de 2008, les notificacions als procuradors es farien via telemàtica. Un dels jutjats en què aquest canvi es verificarà primerament són els jutjats de violència sobre la dona. Aquesta novetat hauria de fer-se també extensible a les notificacions als advocats per les raons següents.

Els advocats som conscients de l'especificitat d'aquesta matèria i que cal tractar la informació amb cura i secret professional. Ara bé, és injustificat que s'obligui l'advocat a personar-se en el jutjat de violència sobre la dona per notificar-li actes de tràmit que podrien ser despatxats simplement per fax. No es reclama aquesta mesura per a actuacions judicials de fons, sinó en els casos d'actuacions de mer tràmit. Recordem que, fins i tot, ja hi ha jutjats de menors que permeten la presentació dels escrits de defensa per fax.

En els darrers mesos de 2007, sembla que s'ha facilitat la comunicació per fax de les citacions a través del procurador.

Manca d'efectius del ministeri fiscal

Com apunta la Memòria de la Fiscalia General de l'Estat per a 2006, la secció de la fiscalia de violència sobre la dona no pot atendre, per falta de mitjans, totes les peticions d'aquesta especialitat. Com posa de manifest la Memòria, són els fiscals de les seccions penal i civil, que no compten amb la formació necessària, els qui atenen finalment aquests casos.

El Govern va crear el 2007 43 noves places de fiscal especialitzat, de les quals 11 varen aprovar-se a finals d'any (8 de novembre). Aquestes darreres es varen repartir per les comunitats de València, Andalusia, Alacant i Madrid. A Catalunya s'hi van destinar dues noves places, una a Sant Feliu de Llobregat i l'altra a l'Audiència Provincial de Girona. Amb tot, el nombre de fiscals continua sent insuficient.

La problemàtica específica que pateixen els fiscals en aquesta especialitat es troba desenvolupada en la seva Memòria de 2006 (p. 381).

Intensificació dels contactes entre els advocats i els jutges

Com ja hem posat de manifest, la justícia tendeix a treballar en compartiments estancs. No obstant això, considerem que caldria intensificar els contactes entre advocats i jutjats a través de reunions periòdiques, amb la finalitat de posar sobre la taula els principals problemes i defectes de funcionament amb què s'enfronten els professionals.

Considerem que no és suficient posar en coneixement dels advocats els acords presos en les juntes de jutges (mesura judicial facultativa), sense que aquests hi hagin pogut aportar la visió o perspectiva de l'advocat en els termes a tractar.

Aquestes reunions s'han de realitzar en dos nivells:

- *Nivell institucional*: cal potenciar les reunions mixtes entre els col·legis professionals i els representants de jutges, fiscals i secretaris judicials; així mateix, cal incorporar els representats policials, representants dels procuradors i dels metges forenses, per tenir una perspectiva integral.

- *Nivell de partits judicials*: seria convenient que tots els professionals dels jutjats de cada partit judicial es reunissin periòdicament per tal de posar en comú problemes que afecten el funcionament del jutjat. Existeix un precedent amb el jutge Sr. Broto en el partit judicial de Gavà, en què en es va convocar una reunió pionera en aquest sentit.

Eliminació dels mites instal·lats en l'imaginari popular i més comprensió entre tots els actors intervinents

Finalment, cal fer un esforç per eliminar d'una vegada per totes els mites i percepcions socials segons els quals els funcionaris treballen poc, els advocats no estan mai al lloc o no es fa la feina ben feta.

Tot i que hi ha excepcions, la gran majoria dels professionals treballen de forma responsable i atenent l'usuari (en aquest cas, sobretot la víctima), cadascú en els seus àmbits de competència, de la manera més adequada possible i amb els escassos mitjans de què disposen.

Cal tenir en compte que aquesta jurisdicció treballa sota una forta pressió social i mediàtica. El col·lapse d'aquests jutjats i el funcionament amb la motivació que "es fa el que es pot" obliga a treballar sota el signe de la resignació.

Les memòries del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i sobretot la del Deganat de Barcelona (2006) ens ajuden a fer-nos una idea dels problemes organitzatius que pateixen i les deficiències, per exemple, en el sistema de provisió dels llocs de treball. De la mateixa manera, ho fan els fiscals a través de les seves memòries.

Finalment, el caràcter crític i reivindicatiu dels darrers informes de les institucions vinculades al camp jurídic (jutges, fiscals i advocats) posen de manifest el compromís dels que participen en aquest tipus de procediments i la voluntat de treballar de forma coordinada i eficaç.

Conclusions al document de violència de gènere

La Llei integral contra la violència de gènere ha volgut satisfer les expectatives de molts col·lectius preocupats per la violència de gènere. No obstant això, la Llei ha optat per potenciar la via judicial per sobre d'altres vies que són, des del punt de vista de la prevenció, més eficaces (educatives o sanitàries...). Dit d'una altra manera, el legislador ha utilitzat la legislació penal com a mitjà d'intervenció estatal per solucionar un problema social, malgrat que la doctrina penalista ha qüestionat reiteradament la seva idoneïtat en l'àmbit de la prevenció.

A més, cal afegir que, a la jurisdicció i als que hi treballen, se'ns demana massa. Les penes de presó poden resultar útils per als maltractaments greus (en el seu vessant de prevenció especial negativa -aïllament- i des d'un punt de vista simbòlic); ara bé, la seva eficàcia és limitada en els maltractaments lleus perquè, en molt casos, ni la víctima ni l'agressor entenen la duresa de l'acció penal (així ho demostra el nombre de renúncies, absolucions per falta de proves o els trencaments consentits de les ordres d'allunyament).

Malgrat tot, considerem que l'existència d'aquesta especialitat és necessària, però, abans, cal racionalitzar el seu funcionament, replantejar la política criminal i millorar els filtres en l'admissió dels assumptes que ha de conèixer aquesta jurisdicció.

Si no s'actua així, haurem d'optar, com ja s'ha fet públic, per sol·licitar el retorn dels assumptes de violència sobre la dona als jutjats d'instrucció gràcies als quals, sens dubte amb els mitjans adequats, la víctima d'aquesta violència gaudiria d'una protecció adequada.

Com afirma la presidenta de l'Observatori, Montserrat Comas, a la Llei li falta temps, i a més, tal com va afirmar, "no és possible pretendre que en els dos anys de vigència s'aconsegueixi eradicar aquesta violència tan arrelada en patrons culturals masclistes" (*Diario de León* de 17 d'octubre de 2007). Compartim amb l'esmentada, que la Llei és un (bon) instrument. No obstant això, també creiem que hem d'evitar que una aplicació insuficient llenci per terra tot el sistema de protecció a la dona maltractada que constitueix un avanç en els drets i llibertat de les dones.

5.- Resum de les propostes presentades

Infraestructura

- Retorn dels assumptes de violència de gènere al jutjat d'instrucció. En tot cas, si es manté l'especialització, cal augmentar el nombre de jutjats d'instrucció especialitzats i invertir en formació.
- Augmentar el nombre de jutjats exclusius de violència sobre la dona en la demarcació ICAB, per tal que n'hi hagi, com a mínim, un en cada partit judicial.
- Eliminar definitivament els jutjats anomenats compatibles o mixtos.
- Crear jutjats penals especialitzats per evitar les esperes per al judici, en els procediments abreujats i en els ràpids.
- Reclamar més mitjans econòmics i personals per a aquests jutjats.

Aspectes substantius o normatius

- Respecte a l'article 153 CP, cal establir quins supòsits ha de contenir el concepte "menyscabament psíquic no constitutiu de delictes", per evitar que aquests assumptes col·lapsin aquests jutjats.
- Insistir en la necessitat de ser escrupolosos en la terminologia aplicada. Cal advertir els mitjans de comunicació a fi que informin de forma exhaustiva els ciutadans de l'estat de la violència sobre la dona i de la domèstica.
- Cal millorar el sistema de recollida i tractament judicial de les dades corresponents a la violència de gènere i diferenciar-les de la domèstica. D'altra manera és impossible fer valoracions del fenomen de manera acurada.
- Limitar els casos d'intervenció d'ofici a aquells casos realment greus, i estimular i, en la mesura del possible, convèncer la víctima de la necessitat de denunciar i col·laborar amb l'Administració de Justícia en tots els delictes.
- Potenciar els mecanismes extrajudicials de conflictes com a mesures alternatives a la judicialització dels assumptes de violència. Es proposa la mediació, però, sobretot, els tractaments amb psicòlegs de família i la submissió voluntària a cursos sobre relacions amb la parella.
- Potenciar els informes dels fiscals per declarar en situació legal de maltractades les dones que ho demanin, sense que les dones hagin de recórrer a les ordres d'allunyament per acreditar la seva situació.
- Cal que la pena accessòria de prohibició d'allunyament (57.2 CP) sigui facultativa per als jutges, atenent a les circumstàncies del cas concret.
- Cal continuar sent escrupolosos amb la concessió d'ordres d'allunyament com a mesura cautelar, per evitar que perdin eficàcia.
- Retorn de la tramitació dels assumptes civils als jutjats de família. Els jutjats especialitzats tan sols han d'ocupar-se de les mesures provisionals en matèria civil derivades de les ordres de protecció.
- Reforçar els programes d'ajut a l'home dintre i fora de la presó. Les mesures judicials no tenen cap efecte preventiu si no van acompanyades de mesures educatives i resocialitzadores.

Aspectes de funcionament i organitzatius

En l'àmbit de l'Administració de Justícia:

- Uniformitzar el desenvolupament de la llei integral en tot el territori espanyol.
- Cal aplicar una política criminal restrictiva d'acord als paràmetres d'*ultima ratio* del dret penal.
- Els jutjats de violència sobre la dona han de conèixer tan sols les infraccions penals en les quals es verifiqui l'element de dominació i subordinació masculina (art. 1 de la Llei orgànica 1/2004). Segons la Llei, no qualsevol discussió entre iguals en la parella és maltractament de gènere.
- La policia ha de fer ús de la discrecionalitat policial i valorar cas per cas, la conveniència de la detenció. En aquest terreny no hi caben automatismes.
- Establir un ordre de prelación segons la tipologia i la gravetat de la violència i donar prioritat a la violència més greu.
- Servei de guàrdia de violència sobre la dona els caps de setmana per a tots els jutjats encarregats de la violència de gènere arreu d'Espanya.
- Formació continuada del personal i especialització.
- Incrementar la plantilla de tramitadors judicials.
- Potenciar la permanència dels jutges en el lloc de treball i evitar la mobilitat excessiva.
- Elaboració d'una guia de bona pràctica per als procediments judicials en aquesta matèria.
- Millorar la coordinació entre policia-jutjat i advocats.
  - Creació d'un registre de les ordres de detenció acordades. Fer atenció a les que ja no estan en vigor.
  - Que el jutjat comuniqui a la policia qualsevol incidència en les ordres de protecció, sobretot les baixes.
- Institucionalitzar els contactes, reunions i intercanvis periòdics entre advocats, jutges i fiscals. Intensificar les reunions entre representants del món judicial i els col·legis d'advocats.
- Cuidar el tracte que rep la víctima en els jutjats de violència.
  - Afavorir l'ús de la sala de víctimes.
  - Evitar les esperes massa llargues.
- Evitar la mecanització i la burocratització del procediment i respectar els principis de l'acusat. Mesures per impedir la devaluació de les garanties processals.
- Establir ordre de prioritats en els assenyalaments i actuacions judicials.
- Mantenir la dispensa de l'obligació de declarar del 416 LECrim. A la víctima l'hem de convèncer, no obligar.
- Creació d'un protocol formatiu conjunt per a tots els professionals que intervenen en els processos de violència sobre la dona, segons les seves funcions i competències. La formació ha de ser obligatòria per a tots els

professionals i, especialment, entre jutges i fiscals, en ser els màxims responsables.

- Potenciar l'estabilitat de la plantilla d'aquests jutjats, sobretot dels jutges, ja que són aquests els que dirigeixen, decideixen i, en última instància, són els responsables del funcionament del jutjat.
- Programació de reunions periòdiques conjuntes entre mossos, jutges, metges forenses, advocats i fiscals.
- Facilitar el trasllat i presentació d'escrits als jutjats de violència de gènere, garantint la intimitat i reserva de la informació.
- Encoratjar la denúncia dels casos de maltractaments greus.
- Més coordinació amb els òrgans judicials i empatia per comprendre les especificitats de l'exercici de l'advocacia.

En l'àmbit de la policia

- Reorganització del sistema d'agenda comuna. El monopoli de la citació l'ha de tenir el jutjat de violència en funció de la gravetat del cas i de la urgència.
- Més coordinació amb els òrgans judicials.
- Que es dupliquin les conduccions (una pel matí i una altra per la tarda).
- Continuar ampliant i estenent la formació de la policia a tots els nivells policials.
- Destinar més efectius a aquest servei i, sobretot, implantar el servei de violència de gènere els caps de setmana. Recordem que el cap de setmana és un període de risc alt, ja que és el moment que la parella passen més temps junts i que es produeixen més maltractaments.

6.- Conclusions finals a l'estudi de la violència sobre la dona en la demarcació ICAB

El tractament penal i processal de la violència de la dona a Espanya, i en concret en la demarcació ICAB, comença a tenir els seus primers fruits. L'aplicació judicial de la legislació penal en aquesta matèria ha permès als advocats comprovar les deficiències de la normativa i proposar solucions en vistes a millorar el seu funcionament.

Les propostes abasten tan els aspectes normatius com procedimentals i els aspectes relacionals entre els actors: jutges-funcionaris-policia-equips tècnics(pèrits)-advocats.

Som conscients que les mesures legals no són les úniques ni les més necessàries per fer front a aquesta lacra social; per aquest motiu, hem d'estar atents per que tots els aspectes, socials, educatius, etc tinguin el mateix grau de desenvolupament i atenció per part dels poders públics; tot això, si no volem que la jurisdicció penal assumeixi tota la responsabilitat de donar solució a un mal endèmic que malauradament es troba molt arrelat en la nostra societat. Com ja hem dit, la llei, per si mateixa, no canvia la realitat.

7.- Fitxa tècnica:

Òrgan responsable: Secretaria General Tècnica. Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB)

Anàlisi de la informació: Marta Subirana Bargalló

Univers:

Advocats/des exercent que porten temes de violència de gènere, domèstica o ambdues en la demarcació de l'ICAB

Mostra:

Intencional: 44 advocats/des que varen dur a terme actuacions als jutjats de violència de la dona en el partit judicial de Barcelona, així com a la resta de partits judicials que conformen la demarcació ICAB, entre el 20/06/2007 i el 20/06/2007

Forma de recollida de la informació:

Entrevista semiestructurada amb 30 preguntes

Duració estimada de cada entrevista: entre 10 i 15 minuts

8.- Documentació consultada

1. Consell General del Poder Judicial:
  - a. La justícia dato a dato 2006
  - b. Informe sobre muertes violentas en el ámbito de la violencia doméstica y de género en el ámbito de la pareja y ex-pareja., 2006
  - c. Informe sobre muertes violentas en el ámbito de violencia doméstica y de género en el año 2007.
  - d. Observatorio sobre la violencia doméstica y de género. Noticias.
  - e. Datos de los procedimientos penales y civiles registrados y órdenes de protección solicitadas en los juzgados de violencia sobre la mujer en el año 2006.
  - f. Avance de las conclusiones alcanzadas del análisis de las sentencias dictadas por los tribunales del jurado en el periodo 2001-1005, en matèria de violencia de género y doméstica, relativas a homicidios o asesinatos entre los miembros de la pareja o expareja.
  - g. Informe sobre el grupo de expertos en violencia doméstica y de género del Consejo General del Poder Judicial acerca de los problemas técnicos detectados en la aplicación de la ley orgánica 1/2004, De medidas de protección integral contra la violencia de género y sugerencias de reforma legislativa que los abordan, Consejo General del poder judicial, Juny 2006.
  - h. Libro blanco sobre la formación continua de los jueces y magistrados. Aprobado en pleno del Consejo General del Poder Judicial, sesión 7.1.2007.centro de documentación del CGPJ, Madrid, 2007.
2. Informe del comitè para l'eliminació de la discriminació contra la dona. ONU febrer-juny-agost, 2006
3. Criteris adoptats pels magistrats de les audiències provincials en competència de violència de gènere. Desembre 2005
4. Instruccions i circulars de la Fiscalia General de l'Estat des de 2003 fins a 2007.
5. Memòria de la Fiscalia General de l'Estat, 2005 i 2006.
6. Document: contra la violencia de género. Butlletí editat pel Ministeri de treball i assumptes socials.
7. Depresión en mujeres maltratadas. Relaciones de estilos de personalidad, variables contextuales y de la situación de violencia, anales de psicología, 2007
8. III macroencuesta sobre la violencia contra las mujeres
9. Protección de las mujeres contra la violencia. Recomendación rec 2002 5 adoptada por el Comité de Ministros del Consejo de Europa el 30 de abril de 2002 y memorándum explicativo, consejo de Europa 2002.
10. Estudio de fondo sobre todas las formas de violencia contra la mujer ONU informe del secretario general

11. Catálogo de medidas urgentes contra la violencia de género, 15 de diciembre de 2006. Consejo de ministros.
12. Plan nacional de sensibilización y prevención de la violencia de género 2007-2008
13. Propuestas y recomendaciones del Comité de expertos del de justicia gratuita, de justicia gratuita, Departamento de comunicación, Madrid, 2007
14. Informe "Mujeres asesinadas por su pareja España 2007, Centro Reina Sofía, València 9 de gener de 2007.
15. Informe sobre la seguretat pública a Catalunya, 2006. Departament d'Interior, publicacions. Generalitat de Catalunya
16. Informes Amnistia Internacional:
  - a. Pongan todos los medios a su alcance, por favor. Amnistia internacional, juny 2007
  - b. *Más riesgos y menos protección. Mujeres inmigrantes en España frente a la violencia de género*, noviembre, 2007.
  - c. Encuentro Amnistia Internacional "ley contra la violencia de género: dos años después las víctimas siguen encontrando obstáculos". Resumen de las ponencias, septiembre 2007.

Bibliografia d'autor

17. BECCARIA, CESARE; de los delitos y de las penas, Alianza Editorial, Madrid, 1968.
18. BOLDOVA; M.A; RUEDA, M.A; la discriminación positiva de la mujer en el ámbito penal, *La Ley*, núm. 6146, 14 de desembre de 2004.
19. BOURDIEU, Pierre; Esquisse d'une théorie de la pratique, précédé de trois études d'ethnologie, Kabyle. Droz, Génève, 1972.
20. JUÁREZ LÓPEZ, Josep Ramón; MATEU VIDAL, Anna; SALA BERGA, Eva: Criteris d'avaluació de la credibilitat en els denúncies de violència de gènere. Generalitat de Catalunya: Departament de Justícia. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, any 2007.
21. LARRAURI PIJOAN, Elena:
  - a. - ¿Por qué retiran las mujeres maltratadas las denuncias?, *Revista de Derecho Penal y Criminología*, 2ª época, n. 12 (2003), Publicat per la UNED, p.39. Disponible a: www.cienciaspenales.net
  - b. *Criminología Crítica y violencia de género*, ed.Trotta, 2007.
  - c. *Populismo punitivo... y cómo resistirlo, a jueces para la democracia*, n. 55,p. 15).
  - d. El gènere de la violència: la visió de la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violencia de gènere, a *Revista Catalana de Seguretat Pública, (a l'edició els reptes globals de la seguretat urbana)*, núm. 16, novembre 2006. pp. 153-165.
  - e. "¿se debe proteger a la mujer contra su voluntad?", Cuadernos Penales José María Lidón, núm.2 Bilbao: universitat de Deusto, 2005.

22. MARINA, José Antonio; Anatomía del miedo, un tratado sobre la valentía, Anagrama, 2006.
23. QUINTERO OLIVARES, Gonzálo:
  - a. Derecho penal. Parte general, ed. graficas signo, Barcelona 1986.
  - b. Adonde va el derecho penal, reflexiones sobre las leyes penales y los penalistas españoles, Civitas, 2004.
24. RIVAS VALLEJO, PILAR; L. BARRIOS BAUDOR, Guillermo (directores). Violencia de género. Perspectiva multidisciplinar y práctica forense. M. Presentación Montserrat Comas D'argemir, ed. Thomson Aranzadi, 2007
25. SUBARROCA BULLICH, Sandra ; PÉREZ CALVO, Rosa Ma, entre altres autors; L'atenció a les víctimes de violència de gènere: un estudi de les variables rellevants per a la intervenció psicosocial, Generalitat de Catalunya: Departament de Justícia. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, any 2007.

Any 2008

Funcionament dels jutjats: els temps de resposta

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

FUNCIONAMENT DELS JUTJATS: EL TEMPS DE RESPOSTA

Una font d'interès per conèixer l'estat de la justícia rau en els indicadors relacionats amb la seva eficiència. En aquest sentit, en els següents apartats es fa una descripció dels temps de resposta¹ dels jutjats entre els anys 2000-2007. Les jurisdiccions seleccionades han estat la civil, la penal, la social i la contenciosa-administrativa; en cada cas, es consideren les dades d'Espanya, Catalunya i la jurisdicció de l'ICAB². Les dades consultades han estat les difoses pel *Consejo General del Poder Judicial* (CGPJ), tant en els seus informes respectius com al seu portal a la xarxa³.

Els valors dels temps de resposta, d'acord amb les pautes de l'esmentat CGPJ, fan referència als mesos que, en principi, un determinat òrgan trigarà en resoldre els assumptes. Cal advertir però, que l'ús de decimals en parlar de mesos pot produir una certa distorsió en la comprensió de les dades. Per tal d'evitar aquesta distorsió, i en virtut d'una senzilla regla de tres (entre decimals i un mes estàndard de 30 dies), davant d'un temps de resposta com "3,5" preferim parlar de "3 mesos i 15 dies", la qual cosa facilita l'enteniment de les xifres descrites.

Als apartats corresponents a la descripció de tendències generals—, segueix un anàlisi de les diferències significatives en analitzar les dades. Més específicament, amb la descripció de tendències generals es fa una primera aproximació a una realitat del sistema judicial d'interès per a l'ICAB; amb la contrastació estadística — i la determinació de diferències significatives—, es poden esbrinar aspectes a tenir en compte per aprofundir en futurs anàlisis i investigacions sobre aquesta part del funcionament de la justícia.

En síntesi, valorar els temps de resposta de les diferents jurisdiccions pot permetre posar de manifest possibles problemes, i alhora, fer suggeriments per tal d'enfortir l'actuació dels diferents òrgans judicials.

Valoració conjunta d'Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB per a les jurisdiccions considerades

L'observació dels temps de resposta per a totes les jurisdiccions, considerant Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB, posa de manifest que, en el període comprès entre 2000-2007, la tendència general ha estat la d'uns temps de resposta al voltant d'un trimestre. L'excepció a aquesta tendència només la trobem per als anys 2004, 2005 i 2007 a la demarcació de l'ICAB —on els temps de resposta no van arribar als 3 mesos (respectivament, 2,79-2,77-2,78); més específicament, van estar al voltant de poc més de 2 mesos i 3 setmanes.

En el cas d'Espanya, es va anar produint un descens dels temps de resposta lleuger però constant fins al 2004; els dos anys següents la tendència ha estat a l'augment

---

¹ Seguint la proposta del *Consejo General del Poder Judicial*, es tracta de "la proyección matemática del plazo en que va a ser resuelto un asunto sometido al conocimiento de un órgano judicial, teniendo en cuenta la capacidad de resolver puesta de manifiesto por éste en el último año". Font: Consejo General del Poder Judicial (2006), *Memoria sobre el estado, funcionamiento y actividades del Consejo General del Poder Judicial y de los Juzgados y Tribunales* (Libro II), p. 128.

² La jurisdicció de l'ICAB inclou els partits judicials de: Arenys de Mar, Badalona, Barcelona, L'Hospitalet de Llobregat, Igualada, Berga, Gavà, El Prat de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Boi de Llobregat, Vilafranca del Penedès i Vilanova i La Geltrú.

³ <http://www.poderjudicial.es/eversuite/GetRecords?Template=cgpj/cgpj/principal.htm>.

—respectivament, tres mesos amb 4 (3,14) i 12 dies (3,40). Per a 2007 s'observen valors semblants als de dos anys enrere.

Pel que fa a Catalunya, cal advertir una pujada a l'any 2006 que va trencar la tendència a la baixa en el temps de resposta present des de 2000. L'any 2007 s'ha saldat amb el valor més alt de tot el període estudiat: 3,49 —equivalent a 3 mesos i 15 dies. En línies generals, a nivell autonòmic es troben les dades més altes de tot el conjunt.

A la demarcació de l'ICAB, tot i l'augment observat al 2006 (3,06 —és a dir, 3 mesos i 2 dies), en 2007 (2,78 —2 mesos i 23 dies) sembla iniciar-se un canvi de tendència cap a la baixa.

Aquestes dades es complementen amb les desviacions típiques (*DT*), que mostren una variació semblant en els casos d'Espanya (0,13) i Catalunya (0,16): els temps de resposta han variat uns 4 dies al llarg dels anys considerats; en el cas de la demarcació ICAB (0,24) aquesta oscil·lació equival a uns 7 dies.

Taula 1

Temps de resposta en mesos de les jurisdiccions civil, penal, social i contenciosa-administrativa per a Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Espanya	Catalunya	Demarcació ICAB
2000	3,35	3,32	3,49
2001	3,18	3,12	3,05
2002	3,15	3,16	3,01
2003	3,14	3,25	2,91
2004	3,02	3,09	2,79
2005	3,14	3,11	2,77
2006	3,40	3,46	3,06
2007	3,12	3,49	2,78
<i>M</i>	3,19	3,25	2,98
<i>DT</i>	0,13	0,16	0,24

Nota. Segons dades del Consejo General del Poder Judicial

Descripció de tendències generals per jurisdiccions

Jurisdicció civil

La jurisdicció civil (Taula 2) s'ha caracteritzada en el període 2000-2007 per uns temps de resposta superiors als 6 mesos, amb una alternança dels increments i dels descensos que ha esdevingut en una disminució entre 2006 i 2007 que inclou l'Estat, la Comunitat Autònoma i la jurisdicció del nostre Col·legi.

En el cas d'Espanya, les dades mostren una tendència a la baixa fins a l'any 2002; a l'any 2003 s'hi observa un augment de 4 dies en el temps de resposta, que disminueix al 2004 i al 2005, però que torna a pujar i a baixar als anys 2006 i 2007 respectivament. Com a resultat d'aquestes fluctuacions, la mitjana del temps de resposta a Espanya durant el període considerat —7,09— equival a 7 mesos i 3 dies, amb diferències d'uns 17 dies ($DT = 0,58$) al llarg dels anys.

Taula 2

Temps de resposta en mesos de la jurisdicció civil per a Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Espanya	Catalunya	Demarcació ICAB
2000	7,75	7,35	8,19
2001	7,65	7,55	7,75
2002	7,24	6,87	6,86
2003	7,38	7,42	6,95
2004	7,12	7,08	6,84
2005	7,09	6,71	6,57
2006	7,64	7,56	7,04
2007	7,11	6,92	6,51
<i>M</i>	7,37	7,18	7,09
<i>DT</i>	0,27	0,33	0,58

Nota. Segons dades del Consejo General del Poder Judicial

A Catalunya, tret dels 2 anys —2004 i 2005— en els quals semblava començar a establir-se una tendència a la baixa, s'han anat alternant augments i disminucions. Entre 2005 i 2006 hi ha hagut un augment de 0,85 —la qual cosa equival a 26 dies més que es trigarien en resoldre assumptes de tipus civil; en 2007 s'observa una resolució d'assumptes en 19 dies menys. Les diferències en tot el període considerat han estat d'uns 10 dies ($DT = 0,33$).

La demarcació de l'ICAB és la que presenta, per a la jurisdicció civil, els temps de resposta més alt —8 mesos i 6 dies (8,19), de l'any 2000— i més baix —6 mesos i 17 dies (6,57) en 2005. Malgrat aquestes fluctuacions —que en línies generals segueixen las de Catalunya—, la demarcació ICAB té la mitjana més baixa (7,09 — 7 mesos i 3 dies) si es compara amb la de l'Estat (7,37 —7 mesos i 11 dies) i la Comunitat Autònoma (7,18 —7 mesos i 5 dies). Tot i aquestes diferències, cal advertir la necessitat d'una observació curiosa de l'evolució d'aquesta jurisdicció de cara als propers anys.

Jurisdicció penal

En general, els temps de resposta de la jurisdicció penal entre 2000-2007 s'han mantingut al voltant d'uns 2 mesos (v. Taula 3). Tant en el cas d'Espanya com de Catalunya i de la demarcació de l'ICAB, es va produir un descens entre 2003 i 2004, període a partir del qual els temps de resposta han anat augmentant (tret de la mitjana de l'Estat corresponent al 2007).

Pel que fa a Espanya, durant els anys 2000 a 2003, la jurisdicció penal va tenir un temps de resposta d'uns 2 mesos, període que es va escurçar al 2004 fins a 1 mes i 3 setmanes (1,69). Aquest període, però, va anar augmentant fins als 2 mesos i 1 dia de 2006 (2,02); en 2007 es va reduir aquest temps en tan sols 2 dies en relació amb l'any anterior. En definitiva, les fluctuacions d'aquests valors han fet que la mitjana del temps de resposta de la jurisdicció penal a Espanya sigui d'1 mes i 26 dies (1,88), amb variacions d'uns 3 dies al llarg dels anys considerats ($DT = 0,10$).

Catalunya, de les demarcacions estudiades, és el territori que ha presentat els valors més elevats en cadascun dels anys considerats; de fet, registra el temps de resposta més alt de tots per a la jurisdicció penal: els 2 mesos i 14 dies (2,46) corresponents a 2007. Conseqüentment amb els seus valors, la mitjana dels temps de resposta és la més elevada de totes: de 2 mesos i 2 dies; a més, l'oscil·lació que indica la desviació típica (0,19 —equivalent a 6 dies) és pràcticament el doble de la de l'Estat i la del Col·legi.

Taula 3

Temps de resposta en mesos de la jurisdicció penal per a Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Espanya	Catalunya	Demarcació ICAB
2000	1,92	2,00	1,50
2001	1,92	1,95	1,44
2002	1,93	2,08	1,59
2003	1,85	2,07	1,47
2004	1,69	1,88	1,37
2005	1,79	1,92	1,39
2006	2,02	2,21	1,65

2007	1,94	2,46	1,67
<i>M</i>	1,88	2,07	1,51
<i>DT</i>	0,10	0,19	0,11

Nota. Segons dades del *Consejo General del Poder Judicial*

En relació amb l'ICAB, a la seva demarcació s'hi observen els valors inferiors del conjunt, destacant el temps de resposta d'1 mes i 11 dies de 2004 (1,37 —el més baix de la Taula 3). Pel que fa la mitjana de la demarcació, n'és d'1 mes i 15 dies —1,51; lògicament, la menor de totes. Cal insistir, però, en els increments dels temps de resposta dels darrers anys, tendència la qual s'ha de tenir en compte per al conjunt de la jurisdicció penal.

Jurisdicció social

Les dades dels temps de resposta per a la jurisdicció social presenten dinàmiques diferenciades segons es tracti d'Espanya, Catalunya o la demarcació de l'ICAB (Taula 4). A nivell d'Estat, la dilació en el temps de resposta ha estat una tendència en augment entre 2002 i 2006. En el cas de Catalunya, entre els anys 2003 i 2005 s'hi observa una tendència a la baixa, que es va alterar al 2006 i que torna a aparèixer al 2007. Per la seva part, la demarcació de l'ICAB presenta les fluctuacions i canvis més accentuats, tot i que també ha augmentat entre 2005 i 2006 —com ha passat a nivell de Comunitat Autònoma i d'Estat.

A l'Estat Espanyol, els temps de resposta de la jurisdicció social havien anat augmentat fins al punt de situar-se en els 5 mesos i 18 dies (5,62) de l'any 2006; per a 2007 aquest temps s'ha escurçat tan sols en 5 dies. Les variacions d'aquesta xifra han estat al voltant dels 10 dies (*DT* = 0,33). Dit en altres paraules, en 2005 hi ha hagut una dilació d'una setmana en el temps de resposta, augment el qual també s'ha registrat entre 2005 i 2006, i que sembla tendir a la baixa a partir de 2007.

A Catalunya, rere una disminució de 3 anys consecutius en el període 2003-2005, el temps de resposta de la jurisdicció social va augmentar en 1 setmana; en canvi, per a 2007 s'observa una disminució d'11 dies en relació amb 2006. De les demarcacions considerades, ha estat la de la Comunitat Autònoma la menys fluctuant; la seva *DT* = 0,20 indica que en els 8 anys estudiats els temps de resposta han variat al voltant de 6 dies.

La demarcació de l'ICAB presenta els valors més baixos del conjunt, tot i les seves fluctuacions (que en termes estadístics són de 0,33 —uns 10 dies, valor idèntic al d'Espanya). Del conjunt de temps de resposta observats, cal destacar l'estabilitat en els anys 2004 i 2005 —de 3 mesos i 18 dies (3,60)—, dinàmica la qual es va trencar en 2006, quan el temps de resposta de la jurisdicció social a la demarcació de l'ICAB va pujar fins als 4 mesos i 2 dies (4,07). En 2007 el temps de resposta ha sigut de 3,53 —equivalent a 3 mesos i 16 dies. La mitjana d'aquest temps de resposta per al període considerat ha estat de gairebé 4 mesos (concretament, 3 mesos i 26 dies).

Taula 4

Temps de resposta en mesos de la jurisdicció social per a Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Espanya	Catalunya	Demarcació ICAB
2000	5,01	4,95	4,49
2001	4,70	4,75	3,69
2002	4,83	5,25	3,92
2003	4,92	5,22	4,07
2004	5,16	5,21	3,60
2005	5,39	5,15	3,60
2006	5,62	5,38	4,07
2007	5,46	5,00	3,53
<i>M</i>	5,13	5,11	3,87
<i>DT</i>	0,33	0,20	0,33

Nota. Segons dades del *Consejo General del Poder Judicial*

Jurisdicció contenciós-administrativa

La jurisdicció contenciosa-administrativa es caracteritza per uns temps de resposta que sobresurten dels de la resta de jurisdiccions analitzades; més concretament, a la Taula 5 es veuen valors que van des d'1 any, 2 mesos i 11 dies (14,37, corresponent a Espanya en 2005) i els 21 mesos i 21 dies (21,74 —demarcació de l'ICAB per a l'any 2000). A més, cal advertir les diferències en les dinàmiques entre Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB, tot i que presenten un tret comú: l'augment dels temps de resposta entre 2005 i 2006, i una disminució entre 2006 i 2007 (menor en el cas de l'ICAB).

En el cas d'Espanya, hi ha hagut una alternança entre disminucions i augments dels temps de resposta. Malgrat l'increment de l'any 2006 (15,88: equivalent a 1 any i gairebé 4 mesos), aquest valor s'ha reduït fins als 7 mesos i 20 dies de 2007, valor el qual caldrà veure en el futur si es tracta d'un canvi de tendència, o bé d'un fet puntual. La mitjana per a Espanya de la jurisdicció contenciosa-administrativa (14,35) correspon a un temps de resposta d'1 any, 2 mesos i 11 dies —la més baixa de les mitjanes d'aquesta jurisdicció—, amb canvis que han fluctuat al voltant de 3 mesos (*DT* = 2,86).

Taula 5

Temps de resposta en mesos de la jurisdicció contenciosa-administrativa per a Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Espanya	Catalunya	Demarcació ICAB
2000	17,32	20,46	21,74
2001	14,85	17,78	18,79
2002	15,05	16,96	17,92
2003	15,12	16,96	17,86
2004	14,53	15,52	16,50
2005	14,37	15,53	16,48
2006	15,88	17,52	19,17
2007	7,67	8,14	14,31
<i>M</i>	14,35	16,11	17,85
<i>DT</i>	2,86	3,57	2,20

Nota. Segons dades del Consejo General del Poder Judicial

A la nostra Comunitat Autònoma s'ha vist una certa estabilització i alhora tendència cap a la baixa dels temps de resposta, ritme el qual es va interrompre al 2006 i al 2007. Rere dos anys —2004 i 2005— en els quals s'havia situat el temps de resposta en 1 any, 3 mesos i 16 dies (respectivament, 15,52 i 15,53), al 2006 es va produir un augment de 2 mesos en la resolució d'assumptes; per a 2007, aquest temps de resposta ha descendit fins als 8 mesos i 4 dies (8,14). A Catalunya, doncs, la mitjana del temps de resposta és de 16 mesos i 3 dies, amb una *DT* = 3,57 (equivalent a 1 trimestre i 17 dies).

Els temps de resposta en la jurisdicció contenciosa-administrativa a la demarcació de l'ICAB, tot i anar baixant —tret de 2006—, presenten en conjunt els valors més alts dels considerats (tant en mitjanes com en desviacions típiques). En 2000, el temps de resposta era de 21 mesos i 22 dies (21,74); malgrat que al 2005 (16,48) aquest temps s'havia reduït en 5,26 —5 mesos i 8 dies—, l'any 2006 (19,17) presenta un augment de 2,69 —equivalent a 2 mesos i 3 setmanes. Aquest temps es va situar en 14 mesos i 9 dies al 2007; dit en altres paraules, en l'últim any a la demarcació de l'ICAB s'ha trigat pràcticament un quadrimestre menys en resoldre assumptes del tipus contencios-administratiu.

Anàlisi comparatiu entre Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB

L'evolució que s'ha pogut observar dels temps de resposta —a nivell general i en les diferents jurisdiccions—, recomana una contrastació de les dades descrites, per tal d'esbrinar l'existència de possibles relacions significatives. La presència o no

d'aquestes relacions, pot servir de punt de partida per calibrar l'abast dels canvis en els temps de resposta: anticipant possibles problemes i avançant solucions.

Més concretament, i pel que fa a les dades dels dos apartats següents, es comparen els temps de resposta: entre Espanya i Catalunya (en el cas de l'Estat, sense les dades de la nostra Comunitat Autònoma); i, entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB (la nostra Comunitat Autònoma sense les dades de la demarcació del Col·legi). En cada cas, les comparacions realitzades segueixen el mateix esquema de les pàgines precedents: rere una valoració de conjunt de totes les jurisdiccions, aquestes es consideren per separat.

En relació amb els indicadors quantitius de les comparacions realitzades, en tenim dos. En primer lloc, la resta entre els temps de resposta, operació en la qual el minuend correspon a les dades de l'àmbit geogràfic més ampli, i el subtrahend al àmbit geogràfic menor —tot assumint que la diversitat i complexitat d'àrees més grans es pot traduir en temps de resposta més elevats. En segon lloc, es fa ús del càlcul de la probabilitat p que, en contrastar les mitjanes dels temps de resposta per a 2000-2007, indica si les diferències entre aquestes mitjanes no es deuen a l'atzar⁴. Concretament, si es té un valor de $p \leq 0,05$ hi ha la possibilitat de què alguna variable estigui incidint en el comportament del fenomen investigat —en el cas que ens ocupa: que entre territoris i jurisdiccions hi ha factors relacionats amb els diferents temps de resposta, factors els quals cal estudiar a futur en profunditat. En línies generals, i tal com es va fer en apartats precedents, les quantitats valorades s'expressen en mesos i dies, per afavorir la fluïdesa en la seva lectura.

Diferències entre Espanya i Catalunya

En comparar conjuntament els temps de resposta de totes les jurisdiccions considerades per a Espanya i Catalunya (Taula 6), els valors observats són força semblants. Tot i que hi ha hagut anys en els quals Catalunya ha presentat temps de resposta més grans que la resta de l'Estat Espanyol —específicament, 2002-2004 i 2006-2007—, les diferències no són significatives: oscil·len entre 1 i 13 dies (és a dir, valors de $-0,01$ i $-0,44$).

Jurisdicció civil.

En el cas de la jurisdicció civil (Taula 7), entre Espanya i Catalunya s'hi pot destacar una tendència general segons la qual a l'Estat hi han hagut temps de resposta més grans que a la nostra Comunitat Autònoma; tret de l'any 2003 (on aquesta relació es va invertir), a Espanya s'ha trigat entre 5 i 14 dies en resoldre els assumptes de tipus civil (respectivament, $0,05$ i $0,48$). Tot i les esmentades diferències, aquestes no resulten significatives.

Jurisdicció penal.

Els valors dels temps de resposta per a la jurisdicció penal (Taula 8) presenten diferències significatives entre Espanya i Catalunya ($p < 0,01$). A excepció de l'any 2003, moment en el qual l'Estat trigava 8 dies ($0,26$) més que Catalunya, a la nostra Comunitat Autònoma s'han trigat entre 1 i 18 dies més en resoldre els assumptes de tipus penal (terminis corresponents als valors $-0,04$ i $-0,61$).

---

⁴ Estimació realitzada a partir de les eines estadístiques del programa Microsoft Excel®.

Taula 6

Comparació dels temps de resposta en mesos de les jurisdiccions civil, penal, social i contenciosa-administrativa entre Espanya i Catalunya (2000-2007)

Any	Espanya (sense dades de Catalunya) / E	Catalunya / C	E - C
2000	3,35	3,32	0,03
2001	3,19	3,12	0,07
2002	3,15	3,16	-0,01
2003	3,13	3,25	-0,12
2004	3,00	3,09	-0,09
2005	3,14	3,11	0,03
2006	3,39	3,46	-0,07
2007	3,05	3,49	-0,44
<i>M</i>	3,18	3,25	-0,07
<i>DT</i>	0,13	0,16	—

Nota. $p < 0,33$ (diferències no significatives). A partir de les dades del Consejo General del Poder Judicial

Taula 7

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció civil entre Espanya i Catalunya (2000-2007)

Any	Espanya (sense dades de Catalunya) / E	Catalunya / C	E - C
2000	7,83	7,35	0,48
2001	7,66	7,55	0,11
2002	7,31	6,87	0,44
2003	7,37	7,42	-0,05
2004	7,13	7,08	0,05
2005	7,17	6,71	0,46

2006	7,65	7,56	0,11
2007	7,16	6,92	0,24
<i>M</i>	7,41	7,18	0,23
<i>DT</i>	0,27	0,33	—

Nota. $p < 0,15$ (diferències no significatives). A partir de les dades del *Consejo General del Poder Judicial*

Taula 8

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció penal entre Espanya i Catalunya (2000-2007)

Any	Espanya (sense dades de Catalunya) / E	Catalunya / C	E - C
2000	1,91	2,00	-0,09
2001	1,91	1,95	-0,04
2002	1,91	2,08	-0,17
2003	1,81	2,07	0,26
2004	1,66	1,88	-0,22
2005	1,77	1,92	-0,15
2006	1,98	2,21	-0,23
2007	1,85	2,46	-0,61
<i>M</i>	1,85	2,07	-0,22
<i>DT</i>	0,10	0,19	—

Nota. $p < 0,01$ (diferències significatives). A partir de les dades del *Consejo General del Poder Judicial*

Aquesta tendència s'ha anat consolidant en els darrers anys, la qual cosa fa que la mitjana del temps de resposta d'Espanya per a la jurisdicció penal sigui de 1 mes i 26 dies (1,85), i a Catalunya de 2 mesos i 2 dies (2,07) —és a dir, es triga una mitjana de 0,22 mesos més (equivalents a 1 setmana).

Jurisdicció social.

En la jurisdicció social (Taula 9), els temps de resposta entre Espanya i Catalunya han estat força semblants durant el període considerat. Dels 8 anys estudiats, entre 2001 i 2004 Catalunya va tenir temps de resposta més alts que els de l'Estat

Espanyol; és a dir, a la nostra Comunitat Autònoma es va trigar entre 2 i 15 dies més que a Espanya en resoldre assumptes civils (respectivament, valors de -0,06 i -0,50 mesos). No obstant, en 2005 i 2006 l'Estat ha sigut 8 dies més lent que la nostra Comunitat Autònoma (i. e., valors de 0,27 i 0,28); en 2007, aquesta diferència va augmentar fins als 17 dies (0,55). Malgrat les tendències observades, les diferències entre Espanya i Catalunya esdevenen en no significatives.

Jurisdicció contenciosa-administrativa.

Les dades de la jurisdicció contenciosa-administrativa, tot i no mostrar diferències significatives entre Espanya i Catalunya (Taula 10), posen de manifest que a la nostra Comunitat Autònoma s'ha trigit més en resoldre els assumptes corresponents a l'esmentada jurisdicció, en relació amb l'Estat.

Les diferències entre tots dos àmbits —Espanya i Catalunya— han oscil·lat entre 1 mes i 3 dies (-1,09 —any 2004) i 3 mesos i 15 dies (-3,50 —any 2000); aquestes diferències tendien a la baixa fins a 2004; a partir d'aquest moment es veu l'inici d'una progressió desfavorable per a Catalunya —amb una mitjana de temps de resposta que gairebé arriba a l'any i mig: concretament, 17 mesos i 8 dies (17,25). Cal tenir en compte, però, que per a 2007 les diferències entre Estat i CA han estat de només 15 dies (-0,51)

Diferències entre Catalunya i la demarcació ICAB

En comparar les dades globals per a Catalunya i la demarcació de l'ICAB, de totes les jurisdiccions considerades (Taula 11), s'observen diferències significatives ($p < 0,00$) segons les quals a Catalunya, tret de l'any 2000, sempre s'ha trigit més en resoldre els assumptes —i conseqüentment, la demarcació de l'ICAB ha demostrat més celeritat el la resolució dels procediments.

Taula 9

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció social entre Espanya i Catalunya (2000-2007)

Any	Espanya (sense dades de Catalunya) / E	Catalunya / C	E - C
2000	5,02	4,95	0,07
2001	4,69	4,75	-0,06
2002	4,75	5,25	-0,50
2003	4,86	5,22	-0,36
2004	5,15	5,21	-0,06
2005	5,42	5,15	0,27
2006	5,66	5,38	0,28

2007	5,55	5,00	0,55
<i>M</i>	5,14	5,11	0,03
<i>DT</i>	0,37	0,20	—

Nota. $p < 0,87$ (diferències no significatives). A partir de les dades del *Consejo General del Poder Judicial*

Taula 10

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció contenciosa-administrativa entre Espanya i Catalunya (2000-2007)

Any	Espanya (sense dades de Catalunya) / E	Catalunya / C	E - C
2000	16,96	20,46	-3,50
2001	14,53	17,78	-3,25
2002	14,85	16,96	-2,11
2003	14,94	16,96	-2,02
2004	14,43	15,52	-1,09
2005	14,26	15,53	-1,27
2006	15,72	17,52	-1,80
2007	7,63	8,14	-0,51
<i>M</i>	14,16	16,11	-1,95
<i>DT</i>	0,78	3,57	—

Nota. $p < 0,24$ (diferències no significatives). A partir de les dades del Consejo General del Poder Judicial

Taula 11

Comparació dels temps de resposta en mesos de les jurisdiccions civil, penal, social i contenciosa-administrativa entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Catalunya (sense dades de la demarcació de l'ICAB) / C	ICAB / I	C - I
2000	3,11	3,49	-0,38
2001	3,21	3,05	0,16
2002	3,32	3,01	0,31
2003	3,65	2,91	0,74

2004	3,42	2,79	0,63
2005	3,51	2,77	0,74
2006	3,94	3,06	0,88
2007	4,31	2,78	1,53
<i>M</i>	3,56	2,98	0,58
<i>DT</i>	0,40	0,24	—

Nota. $p < 0,00$ (diferències significatives). A partir de les dades del *Consejo General del Poder Judicial*

Des de 2001, i a excepció de l'any 2004, les diferències entre els temps de resposta entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB s'han anat fent més pronunciades any rere any. D'una diferència de 5 dies al 2001 (equivalents a 0,16), s'ha passat a un mes i 16 dies (1,53) a l'any 2006. Dit en altres paraules, en un lustre ha augmentat fins a nou vegades la diferència entre els temps de resposta de la Comunitat Autònoma (més lenta) i la demarcació del Col·legi (més ràpida). La mitjana d'aquesta diferència es situa en 17 dies (0,58).

Jurisdicció civil.

Les diferències dels temps de resposta de la jurisdicció civil (Taula 12), entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB, mostren un comportament força variable durant el període considerat. En l'any 2000, la demarcació de l'ICAB va trigar 2 mesos i 3 dies (-2,09) més en resoldre assumptes de tipus civil que la resta de Catalunya; l'any següent, la diferència es va reduir fins als 14 dies (-0,47). Des de 2002, els temps de resposta de la nostra Comunitat Autònoma han estat superiors als de la demarcació de l'ICAB; tot i així, les diferències entre els diferents anys no han estat significatives.

Jurisdicció penal

En aquesta jurisdicció, les relacions entre els temps de resposta de Catalunya i la demarcació de l'ICAB han sigut força constants, i conseqüentment, significatives ($p < 0,00$). Durant el període considerat, Catalunya s'ha trigat més que a la demarcació de l'ICAB en resoldre els assumptes penals.

Per a més precisió, els valors d'aquestes diferències han oscil·lat entre 1 mes exacte (1,00) en els anys 2000 i 2002, i 1 mes i 22 dies (1,72 —any 2007). La mitjana d'aquest període ha estat d'1 mes i 5 dies (1,18).

Taula 12

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció civil entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Catalunya (sense dades de la demarcació de	ICAB / I	C - I
-----	--	----------	-------

	l'ICAB) / C		
2000	6,10	8,19	-2,09
2001	7,28	7,75	-0,47
2002	6,87	6,86	0,01
2003	8,03	6,95	1,08
2004	7,36	6,84	0,52
2005	6,87	6,57	0,30
2006	8,24	7,04	1,20
2007	7,35	6,51	0,84
<i>M</i>	7,26	7,09	0,17
<i>DT</i>	0,98	0,58	—

Nota. $p < 0,59$ (diferències no significatives). A partir de les dades del Consejo General del Poder Judicial

Taula 13

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció penal entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Catalunya (sense dades de la demarcació de l'ICAB) / C	ICAB / I	C - I
2000	2,50	1,50	1,00
2001	2,48	1,4	1,04
2002	2,59	1,59	1,00
2003	2,72	1,47	1,25
2004	2,43	1,37	1,06
2005	2,54	1,39	1,15
2006	2,87	1,65	1,22
2007	3,39	1,67	1,72
<i>M</i>	2,69	1,51	1,18

DT 0,32 0,11 —

Nota. $p < 0,00$ (diferències significatives). A partir de les dades del *Consejo General del Poder Judicial*

Taula 14

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció social entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Catalunya (sense dades de la demarcació de l'ICAB) / C	ICAB / I	C - I
2000	5,91	4,49	1,42
2001	6,50	3,69	2,81
2002	7,31	3,92	3,39
2003	6,64	4,07	2,57
2004	7,11	3,60	3,51
2005	6,87	3,60	3,27
2006	6,85	4,07	2,78
2007	6,66	3,53	3,13
<i>M</i>	6,73	3,87	2,83
<i>DT</i>	0,42	0,32	—

Nota. $p < 0,00$ (diferències significatives). A partir de les dades del *Consejo General del Poder Judicial*

El ritme de creixement d'aquestes diferències, però, es va veure interromput en 2003, any en el qual la diferència entre els temps de respostes dels àmbits considerats va baixar fins als 2 mesos i 17 dies (2,57). L'any següent —2004— es va registrar la diferència més elevada de totes (3,51 —equivalent a 3 mesos i 15 dies); a partir d'aquest moment, semblava iniciar-se una tendència a la baixa que s'ha trencada al 2007.

Taula 15

Comparació dels temps de resposta en mesos de la jurisdicció contenciosa-administrativa entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB (2000-2007)

Any	Catalunya (sense dades de la demarcació de l'ICAB) / C	ICAB / I	C - I
2000	7,82	21,74	-13,92
2001	7,84	18,79	-10,95
2002	7,76	17,92	-10,16
2003	8,19	17,86	-9,67
2004	8,16	16,50	-8,34
2005	9,47	16,48	-7,01
2006	9,07	19,17	-10,10
2007	3,58	14,31	-10,73
<i>M</i>	7,74	17,85	-10,11
<i>DT</i>	1,79	2,20	—

Nota. $p < 0,00$ (diferències significatives). A partir de les dades del *Consejo General del Poder Judicial*

Jurisdicció social

Els temps de resposta entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB, per a la jurisdicció social, il·lustren una relació d'augment i descensos que en conjunt mostren diferències significatives ($p < 0,00$). Les mitjanes de la CA i la demarcació del Col·legi han estat, respectivament, de 6 mesos i 22 dies (6,66) i de 3 mesos i 27 dies (3,53). En general, Catalunya ha trigat més en resoldre assumptes de tipus social, amb diferències que, en el període considerat, han començat sent d'1 mes i 13 dies (any 2000), fins als 3 mesos i 4 dies de 2007.

Jurisdicció contenciós-administrativa.

Els valors dels temps de resposta entre Catalunya i la demarcació de l'ICAB presenten diferències significatives ($p < 0,00$), segons les quals s'hi observa una resolució d'assumptes del tipus contenciós-administratiu més lenta a la demarcació del Col·legi. Aquestes diferències han tingut una $M = -10,11$; aquest valor il·lustra que, en general, a Catalunya s'ha tendit cap a un temps de resposta que ha sigut uns 10 mesos més ràpid que a la demarcació de l'ICAB..

S'ha d'advertir, però, que s'havien començat a reduir les diferències entre tots dos àmbits. Més concretament, a l'any 2000 el temps de resposta a la demarcació de l'ICAB era 13 mesos i 28 dies (-13,92) superior al de Catalunya; aquesta diferència es va reduir fins als 7 mesos (-7,01) a l'any 2005, per tornar a pujar fins als 10

mesos i 3 dies de 2006 (-10,10) i els 10 mesos i 22 dies de 2007 (10,73) —sempre amb una situació de desavantatge, pel que fa a la demarcació del Col·legi.

Consideracions finals sobre els temps de resposta

Les dades sobre els temps de resposta de les jurisdiccions civil, penal, social i contenciosa-administrativa han permès conèixer les tendències generals i diferències (significatives o no) en els casos d'Espanya, de Catalunya i de la demarcació de l'ICAB, durant 2000-2007. Les xifres descrites, a més a més, fan possible valorar la utilitat del temps de resposta com a indicador del funcionament de la justícia.

En relació amb les tendències generals, cal destacar:

- Les dades globals de totes les jurisdiccions mostren uns temps de resposta d'uns 3 mesos, i alhora certa irregularitat en les variacions d'aquest valor. A la demarcació de l'ICAB s'hi observen valors menors que a la resta, tot i presentar les fluctuacions més pronunciades.
- Els temps de resposta de la jurisdicció civil han alternat increments i descensos; amb l'augment ocorregut entre 2005 i 2006, aquest indicador es va situar per sobre dels 7 mesos.
- Els temps de resposta de la jurisdicció penal s'han mantingut entre mes i mig i 2 mesos. Tant en el cas d'Espanya com de Catalunya i de la demarcació de l'ICAB, es va produir un descens entre 2003 i 2004, període a partir del qual els temps de resposta han anat augmentant fins al 2007. Dels tres àmbits, Catalunya presenta els valors més elevats.
- La jurisdicció social presenta dinàmiques diferenciades segons es tracti d'Espanya, Catalunya o la demarcació de l'ICAB. A nivell d'Estat, la dilació en el temps de resposta va ser una tendència en augment entre 2002-2006; en el cas de Catalunya, entre els anys 2003 i 2005 s'hi observa una tendència a la baixa, que es va alterar al 2006 i que sembla reiniciar-se al 2007. Per la seva part, la demarcació de l'ICAB presenta les fluctuacions i canvis més accentuats, però els valors més baixos del conjunt (tot i que també va augmentar entre 2005 i 2006 i disminuir al 2007).
- La jurisdicció contenciosa-administrativa es caracteritza per uns temps de resposta que sobresurten dels de la resta de jurisdiccions. En el cas d'Espanya, hi ha hagut una alternança entre disminucions i augments. A la nostra Comunitat Autònoma es pot veure una certa estabilització i alhora tendència cap a la baixa, ritme el qual es va interrompre al 2006. A la demarcació de l'ICAB, tot i anar baixant els temps de resposta baixant fins al 2006, es presenten els valors més alts de tots.

Per a més precisió sobre aquestes tendències generals, la contrastació estadística ens ha mostrat que:

- En considerar conjuntament els temps de resposta de totes les jurisdiccions, Espanya i Catalunya tenen temps de resposta semblants (de poc més de 3 mesos). En canvi, a la jurisdicció de l'ICAB es tendeix significativament cap a una reducció d'unes 2 setmanes en relació amb els valors de la nostra Comunitat Autònoma.
- Els temps de respostes requerits per resoldre assumptes de les jurisdiccions civils d'Espanya, Catalunya i la demarcació de l'ICAB no presenten diferències significatives; en general, els esmentats temps se situen al voltant d'uns 7 mesos.

- En la jurisdicció penal destaca el fet de què Catalunya té significativament els temps de resposta més alts dels àmbits considerats (de gairebé 2 mesos i 1 setmana). A Espanya no s'arriba als 2 mesos, i a la demarcació de l'ICAB els temps de resposta són aproximadament d'1 mes i mig.
- Pel que fa a la jurisdicció social, els temps de resposta entre Espanya i Catalunya s'han mantingut en poc més de 5 mesos. En canvi, a la demarcació de l'ICAB hi ha una celeritat que resulta significativa; de fet, els temps de resposta són d'uns 4 mesos.
- La jurisdicció contenciosa-administrativa resulta a Catalunya uns 2 mesos significativament més lenta que a la resta d'Espanya (que té un temps de resposta d'uns 15 mesos). En distingir entre la nostra Comunitat Autònoma i la demarcació de l'ICAB, es veu que a l'esmentada demarcació es triga al voltant de 18 mesos —un any i mig— en resoldre els assumptes de tipus contencios-administratiu.

En un sentit més general, i per tal d'enfortir el potencial explicatiu del temps de resposta com a indicador del funcionament de la justícia, es podria:

- Treballar dades segons jutjats i/o altres òrgans responsables, considerant variables complementàries que permetin distingir relacions significatives addicionals a les relatives a l'àmbit geogràfic.
- Discriminar els temps transcorreguts entre les diferents etapes dels procediments, de manera de poder identificar la incidència de cadascuna de les etapes en els valors generals dels temps de resposta.
- Introduir l'ús d'eines properes a la investigació avaluativa, per tal d'enfortir el rigor científic dels anàlisis realitzats; i a partir d'aquest fet, suggerir intervencions orientades a la millora del funcionament de la justícia (amb el seu corresponent seguiment).

Fitxa tècnica

Òrgan responsable: Secretaria General Tècnica (SGT) de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB).

Anàlisi de la informació: José Vicente Pestana

Suport a la SGT de l'ICAB: Mar Morón Concepción.

Univers: Procediments judicials (resolts i pendents al finalitzar) entre 2000 i 2007 a l'Estat Espanyol.

Mostra: Procediments judicials (resolts i pendents al finalitzar) entre 2000 i 2007 — de tipus civil, penal, social i contenciós-administratiu—, per als àmbits nacional, autonòmic i la demarcació de l'ICAB (partits judicials d'Arenys de Mar, Badalona, Barcelona, L'Hospitalet de Llobregat, Igualada, Berga, Gavà, El Prat de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Boi de Llobregat, Vilafranca del Penedès i Vilanova i La Geltrú).

Forma de recollida de la informació:

Dades del *Consejo General del Poder Judicial*.

Suport per a l'anàlisi de la informació: Programa Microsoft Excel®.

Any 2008

Activitat i funcionament de l'Administració de Justícia a les delegacions de l'ICAB

IL·LUSTRE COL·LEGI
D'ADVOCATS DE BARCELONA

ACTIVITAT I FUNCIONAMENT DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA A LES DELEGACIONS DE L'ICAB

1.- Introducció

Les delegacions són una extensió del Col·legi d'Advocats de Barcelona que estan situades en els 12 partits judicials en els quals aquest hi té competències. Actualment, hi ha 11 delegacions que juntament amb el partit de Barcelona conformen la demarcació ICAB. La normativa reguladora està continguda en el Reglament intern d'organització de les delegacions.

En l'anterior informe de la justícia varem facilitar les dades relatives als índexs judicials en tota la demarcació ICAB; enguany, hem volgut anar més lluny i, a part d'actualitzar aquestes dades, analitzarem quin és el funcionament dels jutjats i en quines condicions treballen els advocats en els partits judicials de cadascuna de les delegacions. S'exclou d'aquest estudi el partit judicial de Barcelona. Tanmateix, farem una especial referència a la situació dels jutjats mixtos que han assumit en exclusiva o de forma compartida la violència sobre la dona.

Metodologia i fonts consultades

La informació continguda en aquest document ha estat extreta del Consejo General del Poder Judicial, *Justícia dato a dato* (darreres dades de l'any 2007) i de les memòries de les principals institucionals judicials catalanes: Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), Audiència Provincial de Barcelona (APB) Jutjat degà de Barcelona.

Les gràfiques i la informació específica de cadascun dels partits judicials ha estat obtinguda dels informes d'inspecció que va realitzar el CGPJ en data 31 de desembre de 2006¹ i de la base *Justicia dato a dato* d'aquest mateix organisme del 2007.²

Al final de cada delegació s'ha inclòs un quadre-resum de la situació de cada partit judicial amb la finalitat que els interessats aprofundeixin en l'anàlisi de les xifres i indicadors judicials.

Quan als aspectes relatius al funcionament dels jutjats s'han realitzat entrevistes amb els delegats i els sotsdelegats del Col·legi d'advocats de Barcelona, en les 11 delegacions de la demarcació ICAB, durant el mes de juliol i setembre 2007.³

Finalment, s'han consultat les webs dels municipis on es troba la seu del partit judicial (informació relativa a les dades bàsiques de població, activitat econòmica, comunicacions, etc). La informació sobre població ha estat extreta del Institut Nacional d'Estadística (INE) i es refereixen a l'1 de gener de 2008.

2.- Equip responsable

Actualment, l'equip responsable de l'organització i el funcionament de les delegacions està compost per un diputat/a de la Junta de Govern del Col·legi i els delegats/des i sotsdelegats/des. Aquests darrers són escollits per mitjà de les eleccions que es convoquen periòdicament (4 anys, renovable una o més vegades) entre els advocats inscrits en cadascuna de les delegacions i són els encarregats de

---

¹ www.poderjudicial.es

² Per fer les gràfiques dels assumptes ingressats, dels resolts, així com dels principals indicadors judicials s'han agafat tots els assumptes que gestionen cadascú dels òrgans judicial de l'ordre civil i penal. En aquesta tasca ens hem adonat que els organismes oficials exclouen dels seus recomptes assumptes que, efectivament, formen part del volum d'assumptes que tramiten els jutjats, la qual cosa provoca que les xifres facilitades pel CGPJ siguin molt més baixes.

³ La majoria d'aquestes entrevistes s'han dut a terme a les seus de les delegacions situades en els edificis judicials, en el cas de Berga i Vilafranca s'han realitzat per via correu electrònic i telefònicament.

fer arribar al diputat totes les incidències i informes sobre el funcionament de les respectives delegacions.

Vegem en el quadre següent la relació de persones responsables corresponents a cada delegació.

Relació de delegacions de l'II·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona segons ubicació i persones relacionades

---

Diputada responsable:

Mercedes Cora Calabuig

ARENYS DE MAR

Delegat: Xavier Masclans i Tobeña   **Sots-delegat:** Jordi Masnou Ridaura

---

BADALONA

Delegat: Jordi Ballesteros i Ventura   **Sots-delegat:** Xavier Lladó Chimenis

---

BERGA

Delegat: Ramon Fernández Cabrar   **Sots-delegada:** Anna Marginet Badia

---

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Delegat: Jordi Muñoz Sevillano   **Sots-delegada:** Olaya Lourdes Checa Pérez

---

GAVÀ

Delegat: Josep M. Guasch Gras   **Sots-delegat:** José Antonio Cuenca Navas

---

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Delegat: Jordi Muñoz Sevillano   **Sots-delegada:** Olaya Lourdes Checa Pérez

---

IGUALADA

Delegada: Caterina Márquez García   **Sots-delegat:** Jesús Cerezo Arañón

---

EL PRAT DE LLOBREGAT

Delegada: Beatriu Baldó Lavilla   **Sots-delegat:** Juli Borràs Marco

---

SANT BOI DE LLOBREGAT

Delegat: Frederic Carabella Cortès   **Sots-delegat:** Frances Comas Gregorio

---

SANTA COLOMA DE GRAMENET

Delegada: Consolación Sierra Sierra   **Sots-delegat:** Venancio Jesús Cortés Martínez

---

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Delegada: Lydia Barrachina Manero

Sots-delegat: Andreu Batlle Amat

VILANOVA I LA GELTRÚ

Delegat: Llorenç Lluch Millan

Sots-delegada: Carmen Sánchez Fernández

3.- Advocats inscrits a les delegacions

En línies generals, els advocats inscrits en les delegacions ICAB constitueixen una plantilla estable que cobreix els serveis jurídics i d'assessorament legal en els respectius partits judicials. Quan el nombre d'advocats ho permet, aquests mantenen contactes de forma regular; l'ambient és cordial i d'una forta companyonia.⁴

En el 2007, el nombre total d'advocats censats o inscrits en les delegacions era de 1.919, tot i que, cal destacar que en els partits judicials més propers a la ciutat de Barcelona també hi exerceixen la professió bona part dels advocats inscrits en la seu col·legial. De ben segur hi té a veure l'organització del torn d'ofici i assistència al detingut que, a part de la ciutat de Barcelona, s'estén també per la zona del Llobregat i del Besòs.

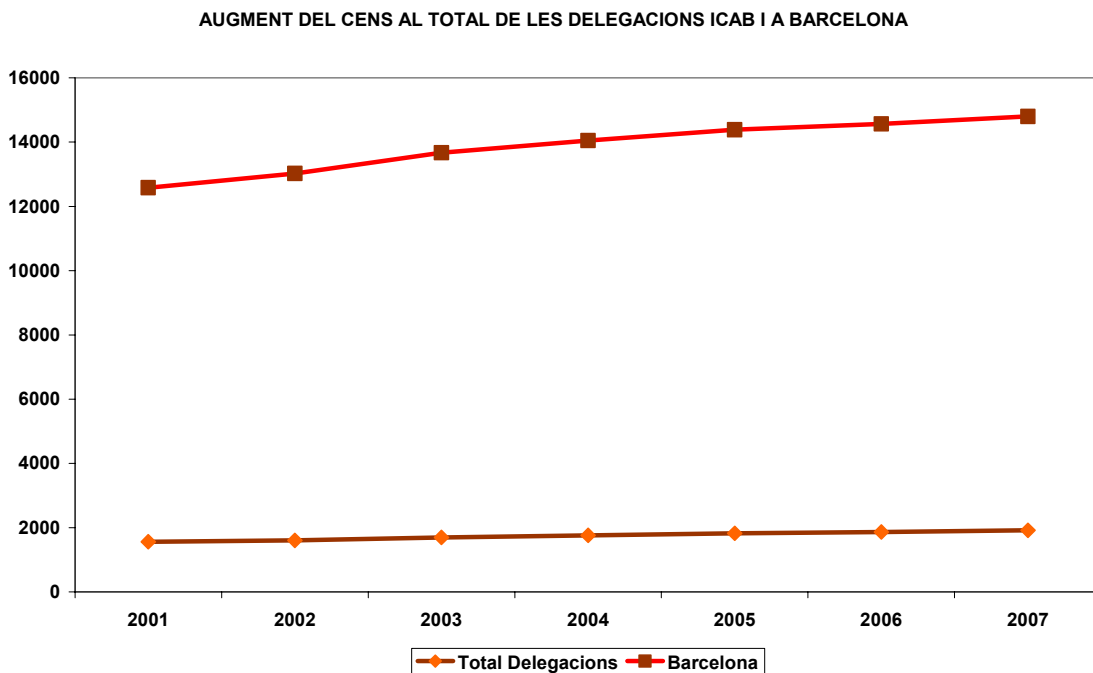
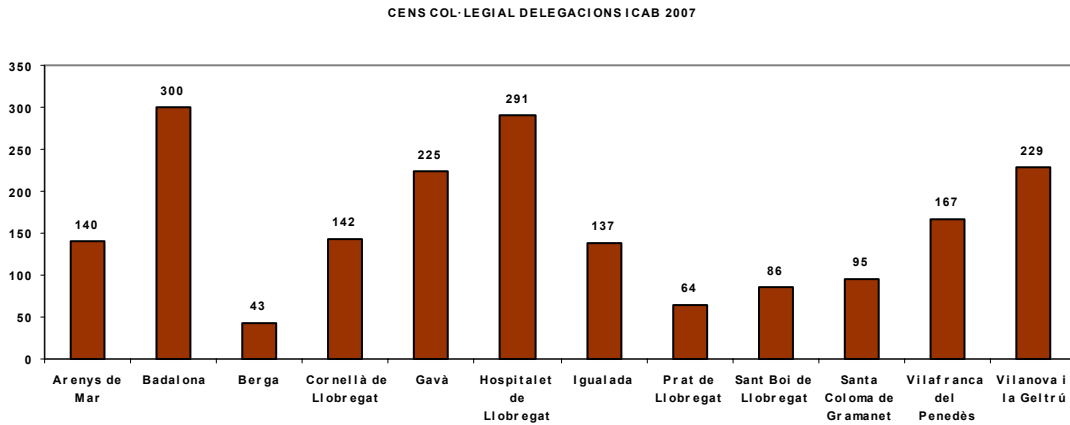
L'evolució de la litigiositat en els partits judicials esmentats ha provocat que el nombre d'advocats inscrits en les delegacions augmenti any rere any.

Evolució Col·legiats a les Delegacions del Col·legi d'Advocats de Barcelona

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arenys de Mar	118	120	131	137	141	141	140
Badalona	262	260	281	278	291	301	300
Berga	31	31	32	39	42	42	43
Cornellà De Llobregat	116	114	127	132	139	137	142
Gavà	169	180	193	201	213	225	225
Hospitalet de Llobregat	254	251	258	257	261	278	291
Igualada	118	116	124	126	134	137	137
Prat de Llobregat	56	56	59	62	59	60	64
Sant Boi de Llobregat	76	78	78	85	83	84	86
Santa Coloma de Gramenet	71	83	91	92	89	86	95

⁴ Destacar la cohesió del grup d'advocats de Santa Coloma de Gramenet o d'Igualada.

Vilafranca del Penedès	121	125	133	150	155	155	167
Vilanova i la Geltrú	169	187	189	200	216	220	229
Total Delegacions	1.561	1.601	1.696	1.759	1.823	1.866	1.919

4.- Exploració general de l'activitat judicial a les delegacions ICAB

4.1.- La litigiositat

En línies generals, la litigiositat penal presenta una tendència a augmentar en gairebé tots els partits judicials en els quals hi ha delegació del Col·legi d'Advocats (vegeu la litigiositat a cadascun dels partits).

El partit judicial que més litigiositat penal presenta és el Prat de Llobregat i la que menys Santa Coloma de Gramanet. Com es veurà, l'alta litigiositat penal del Prat respon al fet que aquest partit judicial és competent dels assumptes que succeeixen

a l'Aeroport. La mitjana de litigiositat penal a les delegacions de la demarcació ICAB, en el 2007 ha estat del 19,22%.

La litigiositat civil en el conjunt de la demarcació ICAB tendeix a ser estable o a augmentar. En el 2007, el partit judicial que presenta la litigiositat civil més alta és Badalona i la més baixa Santa Coloma de Gramenet.

4.2.- Els assumptes ingressats, resolts i pendents

En una primera aproximació s'observa que els jutjats dels partits judicials de la demarcació ICAB, exclosos els de la ciutat de Barcelona, presenten una situació de sobrecàrrega d'assumptes i de treball important. Segons ens informa la memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, 2007, com ja bé sent habitual en els darrers anys, la majoria dels jutjats superen els mòduls d'entrada d'assumptes establerts pel Consejo General del Poder Judicial, (vegeu cadascuna de les delegacions).

Per aquest motiu, el TSJC proposa pel 2008 la creació de, com a mínim, un nou jutjat per cada partit judicial de la demarcació ICAB.

Assumptes ingressats penals:

Tendència general a l'augment dels assumptes ingressats en els darrers 7 anys. Excepte Gavà que disminueixen des del 2003 i L'hospitalet de Llobregat o Vilanova i la Geltrú que han disminuït puntualment en el 2007.

Cal tenir en compte que els jutjats que disminueixen l'ingrès coincideixen amb els que més pendència i congestió presenten. Aquesta dada pot tenir a veure amb l'imatge social de col·lapse que presenten aquests jutjats, que actua com efecte dissuasori a l'hora d'interposar denúncies o presentar demandes civils.

Les delegacions que gestionen un major nombre d'assumptes són: l'Hospitalet de Llobregat, Vilanova i la Geltrú, Gavà i Badalona (vegeu cadascuna de les delegacions).

Totes les delegacions, sense excepció, segons els nostres càlculs superen el mòdul d'entrada en els assumptes ingressats penals.

Assumptes ingressats civils

El nombre d'assumptes civils és menor si els comparem amb els penals. Els esforços dels advocats per arribar a solucions conciliades entre les parts sense plantejar demanda al jutjat expliquen, sens dubte, que els assumptes ingressats siguin menors. A més, cada partit judicial segueix criteris diferents a l'hora de gestionar els assumptes de violència sobre la dona i que en alguns casos consisteix en reenviar-los al jutjat de família.

En els darrers 7 anys, tots els partits judicials corresponents a les delegacions ICAB superen el mòdul d'entrada previst pels assumptes civils, que pel cas dels jutjats mixtos, el CGPJ l'ha fixat en una mitjana de 380 assumptes.

Badalona i l'Hospitalet de Llobregat, malgrat tenir un major nombre d'assumptes ingressats, són també els únics jutjats que tenen les jurisdiccions civil i penal separades.

Assumptes resolts penals i civils

Els assumptes resolts penals experimenten una tendència a la baixa des del 2004. No obstant això, els partits judicials que han augmentat la seva capacitat resolutiva de manera més remarcable en el darrer any (2007) són: Cornellà de Llobregat, el Prat de Llobregat, Vilafranca del Penedès.

La resolució dels assumptes civils presenten una situació de desacceleració en el creixement i en ocasions una clara tendència a la baixa. En el 2007, han augmentat

significativament la seva resolució Vilanova i la Geltrú (variació del 27,25%), Badalona (19,41%), L'Hospitalet de Llobregat (21,67%), Vilafranca del Penedès (55,98%). Els jutjats que han disminuït la resolució en el 2007 són: Arenys de Mar (-4,94%), Cornellà de Llobregat (-14,19%) i el Prat de Llobregat (-4,84%).

Assumptes pendents penals i civils

El nombre d'assumptes pendents penals al finalitzar l'any en les delegacions ICAB segueix una línia d'augment en els darrers 7 anys. L'any 2007 s'ha confirmat aquesta tendència, excepte algunes delegacions que es mantenen o disminueixen: Arenys de Mar (-11,20%), Badalona (-17,28%) Gavà (-3,90%), Igualada (-16,61%).

Els partits judicials en els quals hi ha més assumptes penals pendents en finalitzar l'any són els que més ingressen: en el 2007, Vilanova i la Geltrú (13.686), Badalona (7.725), L'Hospitalet de Llobregat (6.721), St. Boi (4.294). Alguns d'ells, són els que tenen més jutjats de primera instància i instrucció i cal afegir molta mobilitat judicial i funcional.

Quan als assumptes pendents en finalitzar civils, les delegacions ICAB tenen una mitjana de 4.340 assumptes sense resoldre en el 2007 i són L'Hospitalet de Llobregat (8.719), Vilanova i la Geltrú (5.724), St. Boi de Llobregat (6.277) les que presenten una pendència més alta.

4.2.- Els indicadors judicials: la taxa de resolució, pendència i congestió

La taxa de resolució mesura la capacitat resolutiva dels òrgans judicials. És el coeficient que resulta de dividir el volum d'assumptes ingressats i els resolts en un mateix període, de manera que si el valor és superior a 1, indica que s'està resolent més del que s'ingressa i, per tant, es redueix la pendència.

La taxa de pendència indica la relació existent entre el volum d'assumptes pendents en data 31 de desembre i els resolts en aquell any, de manera que és més favorable quan més baixa sigui la taxa.

Finalment, la taxa de congestió indica la relació existent entre els assumptes que resten pendents a l'inici de període, els ingressats i els resolts en aquell mateix període, de manera que com més baix sigui el valor resultant millor situació presenta l'òrgan judicial.

La taxa de resolució

En les delegacions que conformen la demarcació ICAB s'observa una tendència generalitzada a la davallada de la resolució penal, sobretot després de l'augment experimentat en el 2004. El major nombre d'assumptes ingressats és una de les causes principals que els òrgans judicials no puguin assumir la resolució dels assumptes ingressats en la mateixa anualitat. No obstant això, la resolució en l'àmbit penal ja que se situa al voltant del valor 1, és a dir, es resol gairebé tant com s'ingressa. Recordem que en aquest informe les taxes s'expressen en percentatge

Les delegacions ICAB tenen una mitjana de resolució penal molt baixa (57,16% en el 2007). Si tota la demarcació ICAB, segons les dades del CGPJ, en el 2007, té una resolució penal de 98,94%, això significa que el partit judicial de Barcelona té una capacitat resolutòria, en relació als assumptes ingressats, molt elevada.

Els partits judicials que presenten els pitjors resultats en resolució penal i en el 2007 són: Gavà (45,94%), El prat de Llobregat (54,94%), St. Boi de Llobregat (52,34%).

En l'àmbit civil també s'observa la tendència a la disminuir de la resolució. De totes les delegacions qui té la resolució civil més baixa és Cornellà de Llobregat (76,53%) i Berga (78,50%).

La taxa de pendència

Directament relacionada amb la taxa de resolució, la taxa de pendència en els assumptes civils és notablement superior als penals. En l'àmbit penal, qui té la taxa de pendència penal més alta en el 2007 és Vilanova i la Geltrú (50,33%) i la més baixa l'Hospitalet de Llobregat (11,57%) i el Prat de Llobregat (12,04%).

En l'àmbit civil, el partit judicial que presenta amb excreeix la major pendència és Vilafranca del Penedès (177,65%), seguida de St. Boi (160,25%). Qui presenta millors resultats és Igualada (87.66%). Cal tenir present que la pendència i la gestió hauria d'apropar-se al 0%, per estar en una situació òptima.

La taxa de congestió

Aquest indicador segueix una suau línia d'augment i quan baixa ho fa lleugerament, en funció de la pendència. En penal i en el 2007, Gavà (238,64%), St. Boi de Llobregat (221,53%) i Vilanova i la Geltrú (222,55%) són els partits judicials que pitjor situació presenten. El partit judicial que obté el millor resultat en congestió és Santa Coloma de Gramenet (171,07%), tot i que el nivell de congestió de forma generalitzada és molt elevat.

Per un estudi exhaustiu d'aquests indicadors vegeu a continuació cadascuna de les delegacions de la demarcació ICAB.

Recordem que la majoria d'aquests jutjats són de primera instància i instrucció i tan sols a Badalona i l'Hospitalet de Llobregat tenen les jurisdiccions separades en òrgans judicials diferents.

4.3.- Funcionament general dels jutjats

Quan al funcionament general dels jutjats, la valoració que se'n faci depèn molt del partit judicial de que es tracti. N'hi ha alguns el funcionament dels quals és molt complicat, els casos més remarcable són Vilafranca del Penedès i Badalona; n'hi ha d'altres, que el funcionament és qualificat, pels advocats entrevistats, de força satisfactori, cas d'Arenys de mar o l'Hospitalet de Llobregat.

Aquestes apreciacions es corroboren per les xifres estadístiques facilitades pel Tribunal Superior de Justícia, el Consejo General del Poder Judicial i per les propostes relatives a la creació de nous jutjats que fa sobretot la primera institució. Les inspeccions publicades pel Consejo corresponents a cada partit judicial, en data 31 de desembre 2006, també aporten informació important de la situació d'aquests jutjats.

Tanmateix, hi ha unanimitat entre els representants dels advocats de les diferents delegacions territoris, en que el correcte o incorrecte funcionament depèn en gran mesura de la capacitat d'organització i ritme de treball del propi jutjat. Així, a part del problema de determinats jutjats que pateixen endarreriments endèmics (vegeu, per exemple, el jutjat d'instrucció núm.4 de Badalona –antic núm. 8), aquells en que els funcionaris i jutges tenen una millor predisposició i organització els assumptes es resolen de manera més eficaç i ràpida.

El que sí és clar, és que tots els jutjats de la demarcació ICAB treballen per sobre de les possibilitats, és a dir, tenen una sobrecàrrega de treball (vegeu, estudi sobre la violència de gènere a la demarcació de l'ICAB).

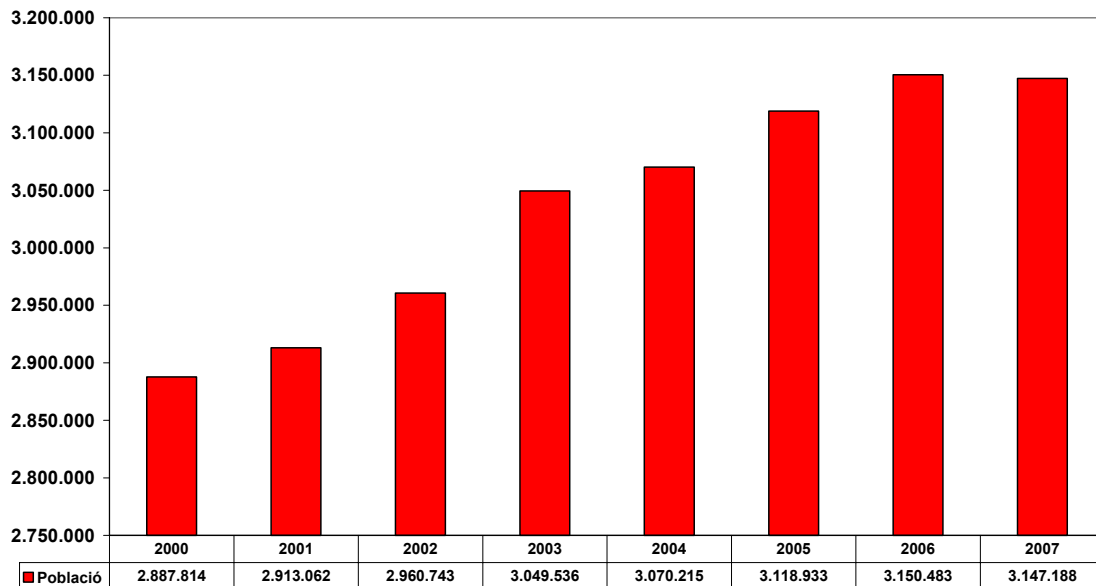
4.4.- Causes del creixement de la litigiositat i les càrregues de treball a la demarcació ICAB

-El creixement de la població resident en els partits judicials de les delegacions ICAB

Una de les causes principals de la sobrecàrrega de treball que pateixen els jutjats del partits judicials de la demarcació és l'augment de la població resident en els partits judicials de la demarcació ICAB.

Vegem la gràfica i el quadre de l'evolució de la població en els darrers anys.

EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ TOTAL DELS PARTITS JUDICIALS CORRESPONENTS A LA DEMARCACIÓ ICAB

Font: INE, 2007

Variació de la població	2000-2007
TOTAL POBLACIÓ DEMARCACIÓ ICAB	8,98%
Partit judicial Arenys de Mar	32,80%
Partit judicial de Badalona	3,61%
Partit judicial de Barcelona	6,61%
Partit judicial de Berga	6,41%
Partit Judicial de Cornellà de Llobregat	4,30%
Partit judicial de Gavà	16,35%
Partit judicial de l'Hospitalet de Llobregat	4,16%
Partit judicial d'Igualada	21,82%
Partit judicial del Prat de Llobregat	-0,47%

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat	6,94%
Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet	-0,31%
Partit judicial de Vilanova i la Geltrú	28,20%
Partit judicial de Vilafranca del Penedès	24,46%

Font: INE, 2007

Com es pot observar, amb més o menys variacions, tots els partits judicials han vist augmentat la seva població resident. Sembla lògic pensar que això ha comportat un augment de l'activitat econòmica, un increment dels conflictes privats i, en definitiva, una major conflictivitat social.

-La mobilitat judicial i funcional

La mobilitat judicial i funcional és molt alta en tots els territoris analitzats i s'apunta com una de les principals causes dels endarreriments en la resolució dels assumptes, l'augment de la pendència i els defectes detectats en el funcionament dels jutjats.

Evidentment, cada territori té les seves especificitats (població, desenvolupament econòmic, zones d'interès turístic, etc) que fan necessari un estudi individualitzat de cadascú d'ells. No obstant això, en bona part d'aquests jutjats es dona una alta mobilitat fruit de l'alt nombre de vacants que cal cobrir en un mateix període.

Recordem que l'estabilitat de la plantilla orgànica i sobretot la de la plaça de jutge i la del secretari judicial és decisiva per a que un jutjat funcioni correctament i els assumptes es tramitin i es resolguin en un temps raonable.

Pel que fa als secretaris judicials, en data 31 de desembre 2006, els partits judicials en els quals hi havia més places vacants eren: Arenys de Mar, Berga, El Prat de Llobregat, Cornellà de Llobregat i Gavà. En aquest darrer tots els secretaris judicials eren substituïts.

Quant als jutges el 21,12% eren substituïts front el 78.87% de titulars. Per exemple, en el partit judicial de Gavà, en data 31 de desembre de 2006, de 8 jutges, 5 eren substituïts (informes d'inspecció del CGPJ, 2006)

Tradicionalment, els partits judicials situats fora de les capitals de província no han estat els destins preferits dels jutges i aquests han optat per llocs de treball a la capital. Fins i tot, en alguns partits judicials encara no tenen plaça de magistrat (cas d'Igualada), o bé, és d'atribució recent.

Els llocs de treballs del personal auxiliar no tenen millor sort, els partits judicials que tenen major presència d'interins són: Vilafranca (75%), Berga (60%), Igualada (56%) i Arenys de Mar (51.8%). Coincideix que són els partits judicials més allunyats de la ciutat de Barcelona i en els quals els lletrats constaten que la mobilitat provoca majors problemes.

No obstant això, cal també fer la precisió que una alta taxa d'interins no implica necessàriament una pitjor formació o manca d'experiència del funcionari. Hi ha llocs de treball que són ocupats durant molts anys pel mateix funcionari interí amb una bona formació i que acaba adquirint molta experiència. El problema rau, tal i com posa en relleu la memòria del TSJC, en que la borsa d'interins ja fa temps que ha esgotat el personal format i ara s'ha de recórrer a funcionaris que no tenen la formació adequada (MTSJC 2007, p.47). En el 2007, a Catalunya hi havia un total de 2.555 funcionaris interins, que representava un 37.78% del total de funcionaris.

Les dades de la conselleria de justícia, a Catalunya hi ha destinats 7.828 funcionaris judicials, dels quals 3.523, el 44% són interins. El TSJC afegeix que atès al nombre elevat de baixes, el percentatge s'eleva fins el 50%. (la Vanguardia, 23 de 5 de 2008).

Finalment, la mobilitat del jutges que s'ocupen de la violència de gènere (sobretot si són mixtos) és molt alta, atès que normalment són destins en els quals hi ha sobrecàrrega de feina i sobretot molta responsabilitat i pressió mediàtica afegida.

- L'escassetat de fiscals

En la majoria de partits judicials corresponents a la demarcació ICAB no hi ha adscrita fiscalia, és a dir, fora de Barcelona un fiscal ha de cobrir varis jutjats, el que provoca que en molts casos no estigui present en les declaracions.

- La ratio jutge/habitant és molt elevada

La ratio jutge/habitants és també un bon indicador del nivell del volum d'assumptes que gestiona cada òrgan judicials i la càrrega potencial que pot arribar a tenir. Badalona, que és un dels partits judicials amb més congestió, és el té una ratio jutge/habitant més alta: 1 jutge per 26.353 habitants. L'Hospitalet de Llobregat té una ratio relativament raonable (22.559 habitant/jutge), que se situa darrera de St. Boi (24.265), Igualada (25.446), Gavà (24.294), Vilafranca (23.715). La ratio de jutge/habitant de la totalitat de les delegacions se situa en un jutge per cada 21.744 habitants.

- Concentració de recursos i mitjans a la ciutat de Barcelona

Cal dir, a més, que els jutjats de la ciutat de Barcelona se'n porten bona part dels recursos destinats a justícia en la comunitat de Catalunya. Aquesta situació respon al fet que, tradicionalment, la població ha estat concentrada en aquest partit judicial i el nivell de litigiositat és major. En altres paraules, Barcelona ciutat acumula la major part dels òrgans judicials de Catalunya, mentre que a la resta del territori català els jutjats són insuficients.

Aquest problema de concentració d'infraestructures i de mitjans també ha estat posat manifest en la Memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya: a més, pel que respecte a les plantilles de funcionaris, aquestes "estan sobredimensionades en ciutats com Barcelona, mentre que són reduïdes en zones de creixement i expansió" (MTSJ 2006 p. 14).

La majoria d'informes i memòries judicials demanen més jutjats i recursos pels partits judicials que resten al voltant de les capitals de província.

- El temps de resposta dels jutjats demarcació ICAB

Segons dades ofertes pels informes d'inspecció del CGPJ, els partits judicials corresponents a les delegacions ICAB tenen una mitjana de resolució, en el 2007, de 4,8 mesos en assumptes penals i 7,9 mesos en els assumptes civils. El partit judicial que té el temps de resposta civil més negatiu és Vilafranca del Penedès seguit de St. Boi de Llobregat. En penal, també Vilafranca del Penedès és desmarca per obtenir els pitjors resultats (13,95 mesos) front 1,65 mesos de Berga o els 2,90 mesos d'Arenys de Mar.

- La concentració de la matèria penal i civil en mans d'un sol jutge

Com ja hem dit, Una altra peculiaritat de l'Administració de Justícia en les delegacions és que la majoria de jutjats són de primera instància i instrucció, la qual cosa significa que el mateix jutge resolt els assumptes civils i els penals. Es troben, per tant, en una situació de sobrecàrrega i els nivells de resolució, pendència i congestió són més elevats.

La separació de jurisdiccions, tal i com es va verificar a l'Hospitalet ha contribuït a millorar la situació. Pel cas de Badalona, a part d'aquestes mesures se n'han

d'arbitrar altres que ajudin a descol·lapsar aquests jutjats. Els jutjats que tenen separades les jurisdiccions són: Barcelona, L'Hospitalet, Badalona.

4.5.- L'estat de les infraestructures i la planta judicial en els partits judicials de la demarcació ICAB

Pel que fa a la infraestructura, cal dir que la Generalitat ha fet un important esforç pressupostari per dotar d'edificis judicials funcionals als partits judicials més deficitaris. Així, la majoria de partits judicials de l'ICAB ja han estrenat, en el 2007, els nous edificis judicials. Vegem la següent taula:

Vilafranca del Penedès	16 de juliol de 2007
Cornellà de Llobregat	23 de juliol de 2007
Sant Boi de Llobregat	24 de setembre de 2007
El prat de Llobregat	8 d'octubre de 2007
Igualada	22 d'octubre de 2007
Vilanova i la Geltrú	16 de novembre de 2007
L'Hospitalet	18 de gener de 2008.

En el moment de tancament d'aquest informe, també hem d'afegir la construcció de la nova seu judicial de Santa Coloma de Gramanet.

Amb aquesta inversió el Departament de Justícia dóna resposta a un dèficit d'instal·lacions i el deteriorament de molts dels vells edificis que dificultaven el funcionament de l'administració de justícia.

En el 2007, varen entrar en funcionament el jutjat de violència de la dona de Badalona, el jutjat de primera instància i instrucció núm. 8 de Vilanova i la Geltrú i el jutjat de primera instància i instrucció núm. 5 de Sant Boi de Llobregat.

Els jutjats de Badalona i Santa Coloma de Gramanet han estat objecte d'obres de rehabilitació i millora en la zona de detinguts. Tanmateix, en els jutjats d'Arenys de Mar, Badalona, Berga i Santa Coloma s'han dut a terme actuacions de manteniment específiques i de millora d'instal·lacions en els seus edificis judicials (memòria TSJC, 2007, p. 53).

El TSJC ha posat de manifest tota una sèrie de problemàtiques relatives a la distribució de l'espai en els nous edificis judicials (que, com hem vist, afecten a gairebé tots els partits judicials de la demarcació ICAB), entre els que destaquem la dispersió de funcionaris d'un mateix jutjat en dos o tres espais diferents, la manca de personal en les ubicacions adequades per atendre els usuaris de l'Administració de justícia o la concentració de massa funcionaris en una zona concreta (MTSJC 2007, p. 50).

Aquesta problemàtica està relacionada amb la impossibilitat que existeix en l'actualitat d'organitzar l'oficina judicial d'una manera diferent sinó es donen les reformes legislatives oportunes; de tal manera que només l'acord amb els funcionaris permet la redistribució dels recursos humans en llocs diferents dels d'un jutjat determinat.

No obstant això, cal recordar les dificultats relacionades amb la impossibilitat de destacar com element positiu la creació de serveis comuns en els partits judicials de Vilafranca del Penedès, Cornellà de Llobregat i Sant Boi de Llobregat.

Igualment, hem de celebrar un acord judicial per mitjà del qual es va aprovar la implantació d'un servei processal general i un àmbit pilot de treball d'execució en el partit judicial de Vilanova i la Geltrú (Acord de 12 de març de 2008) i en el de l'Hospitalet de Llobregat (Acord de 7 de gener de 2008).

Previsions de futurs òrgans judicials

El Tribunal superior de justícia proposa pel 2007 la creació de un o varis nous jutjats en gairebé tots els partits judicials en els quals el Col·legi hi té delegacions (Arenys de Mar, Badalona, Gavà, L'hospitalet de Llobregat, Igualada, Sant Boi de Llobregat i Vilafranca del Penedès, vegeu cadascuna de les delegacions). En concret, proposa 29 jutjats per la demarcació ICAB i d'aquest 13 pels partits judicials corresponents a les delegacions ICAB (nombre total de places, 88 places).

No obstant això, en el 2008, només està prevista la posada en funcionament d'un sol jutjat en els partits judicials de Badalona, Gavà, igualada i L'hospitalet de Llobregat: en total 21 places per tota Catalunya (MTSJC 2007, p. 43).

Les propostes tenen com a base el càlcul del mòdul d'entrada d'assumptes fixats pel CGPJ que són pel 2006.

Jutjats de primera instància i instrucció- 380 pels assumptes civils i 2500 pels penals
Jutjats de primera instància- 6600 assumptes (6000 per diligències prèvies i 600 per faltes)
Jutjats d'instrucció – 720 assumptes

No obstant això, caldria, si més no, adoptar mesures de reforç de caràcter temporal per enllestir els assumptes pendents que hi ha en tots els jutjats de la demarcació ICAB.

4.6.- Les relacions entre advocats, judicatura i funcionaris

Una altre element comú que es verifica en totes les delegacions és la relació clarament formal i distant entre la judicatura i els advocats. Hi hagut algun cas puntual, com en el partit judicial de Gavà, en que el jutge degà Sr. Broto amb una clara intenció de coordinar tots els esforços dels diferents actors intervinents en l'administració de justícia, va convocar una reunió amb l'objecte d'intercanviar parers i punts de vista sobre el funcionament dels jutjats; aquest, però, és un cas aïllat que no es correspon amb el funcionament normal dels jutjats.

D'aquesta manera, es continua amb la política de treball en compartiments estancs en que, com a molt, s'informa als lletrats dels acords presos en les juntes de jutges i que s'apliquen obligatòriament.

Les relacions en termes generals són fluïdes, però no estan fonamentades en la conscienciació de què tots els intervinents són co-responsables del funcionament de l'Administració de Justícia i que, per tant, és precís un treball seriós de coordinació i de taula comuna (jutges, advocats, fiscals, procuradors) on es treballin les propostes d'acció.

Tanmateix, cal posar de relleu que en els jutjats de fora de la capital, hi ha la percepció que l'activitat en els jutjats és realitza de forma més pausada i relaxada. Es verifica que en les poblacions més petites la relació entre els advocats i els funcionaris és més distesa i l'ambient més familiar.

4.7.- El Servei d'Orientació Jurídica

La única delegació que en aquests moments, disposa de servei d'orientació jurídica, és la de L'Hospitalet de Llobregat gràcies a un acord en el que participaren tant el Col·legi d'Advocats de Barcelona, com el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat.

L'ICAB està treballant molt seriosament en la possibilitat d'estendre el SOJ a totes i cadascuna de les delegacions, des del conveniment que es tracta d'un veritable servei al ciutadà i que, per tant, ha de ser proper al mateix.

En el moment de tancament d'aquest informe, es negocia amb el departament de justícia de la Generalitat de Catalunya aquesta extensió però ambdues parts són conscients que cal una implicació també de l'Administració Local.

El cert és, que molts dels ajuntaments que es troben a la demarcació de l'ICAB disposen d'aquests tipus de serveis més o menys generals, de caire específic (serveis a la dona, serveis a l'estranger, etc.) que han posat en marxa amb formes variades (concurs entre els advocats de la zona, concessió a determinades entitats, etc.)

Tot i així, cal recordar que la Llei 1/1996 d'assistència jurídica gratuïta de 10 de gener, ja posa de relleu la garantia que suposa que aquests serveis estiguin proporcionats directament pels col·legis d'advocats, corporació que garantirà un servei de qualitat d'acord amb la normativa vigent.

Però és que a més, quan és el Col·legi d'Advocats el que presta el servei, el ciutadà rep un valor afegit al mateix, doncs, si es donen els supòsits, té la possibilitat d'obtenir també el dret de justícia gratuïta i la designació d'un advocat i procurador d'ofici.

La realitat però és desoladora. Els ciutadans acudeixen a serveis d'orientació que amb més o menys possibilitats presten els ajuntaments però en el cas d'haver de pledejar, han de desplaçar-se obligatòriament al Col·legi d'Advocats, on per determinar la pretensió jurídica, es farà un segon servei d'orientació i assessorament.

Per tant, el que estem fent entre totes les institucions implicades és duplicar esforços i perdre recursos econòmics i humans, sense perjudici d'un servei no suficientment coordinat.

La creació d'uns SOJ suficientment descentratllitzats i amb el recolzament de l'administració local ens permetria, no només atendre d'una manera integral al ciutadà i resoldre el problema que li afecta, sinó a més alleugerir la càrrega que li suposa en quant a desplaçaments innecessaris així com, en molts dels supòsits, en quant a la presentació d'una documentació que, els serveis socials dels ajuntaments coneixen suficientment bé.

És per això que, des d'aquestes línies, insistim en la necessitat de coordinar els esforços que totes institucions estem realitzant per tal d'aconseguir l'objectiu comú, que no és un altre que el de prestar un bon servei públic.

4.8.- El servei del SERTRA (Servei de Justícia Gratuïta).

El Servei de tramitació de justícia gratuïta és el servei mitjançant el qual, els ciutadans que pretenguin obtenir el benefici de justícia gratuïta presentaran la seva sol·licitud.

Segons la Llei 1/1996 de 10 de gener, ha d'estar prestat pel Col·legi d'Advocats qui dictamina de manera provisional sobre la sol·licitud i, en el cas de ser favorable, designarà advocat d'ofici.

L'ICAB va prendre la decisió, en aquelles delegacions on es disposava de personal administratiu, de prestar el servei en les dependències col·legials.

Tot i així, cal tenir en compte que això ha anat en detriment de l'atenció que el col·legi rep a la seu de la delegació, doncs el personal es dedica fonamentalment a l'atenció al ciutadà.

En aquelles delegacions en les quals funciona el servei del SERTRA (vegeu cadascuna de les delegacions) es constata un augment progressiu dels expedients iniciats. Una anàlisi però més detallada d'aquest tema, el podreu trobar a la primera part d'aquest informe Els resultats són els següents:

DELEGACIÓ	ANY 2006	ANY 2007	INCREMENT
ARENYS DE MAR	1195	1278	7%
BADALONA	1822	2053	13%
GAVÀ	1153	917	-20%
HOSPITALET	425	2564	503%
IGUALADA	593	759	28%
VILAFRANCA	647	703	9%
VILANOVA	1185	1181	0%
TOTAL	7020	9455	35%

L'oficina de la Delegació d'Hospitalet es va inaugurar el dia 24 d'octubre de 2006, al mateix temps que s'obria el Servei d'Orientació Jurídica, el que explica l'augment significatiu.

4.9.- Els jutjats de violència de la dona o compatibles

Quan a la situació dels jutjats de violència de gènere a la demarcació ICAB, exceptuada Barcelona, cal dir que la situació és mostra força complicada perquè no hi ha, a la majoria de partits judicials, jutjats especialitzats, sinó que són mixtes o compatibles. L'exoneració del coneixement dels assumptes civils (al voltant del 30%) de que gaudeixen no impedeix que aquests jutjats estiguin col·lapsats, sobretot pel que fa a la resolució dels assumptes civils que estan molt endarrerits.

Això provoca disfuncions en el servei i l'atenció a la víctima de violència de gènere, ja que els horaris d'Audiència en alguns partits judicials són tan sols de dues hores (per exemple, a Arenys de Mar, l'horari és de 12 a 14 hores, els dies feiners).

Les xifres, els indicadors judicials i la valoració d'aquests jutjats, tot i que es fan una menció en aquest apartat, es troben extensament desenvolupats en el document en l'estudi de la violència de gènere en la demarcació ICAB.

Pel que fa a la relació de les delegacions amb el Col·legi, aquestes estan disposades a tenir un major protagonisme i participació en la seu col·legial de Barcelona.

A continuació farem un resum de les principals característiques i especificitats del funcionament i l'activitat dels jutjats en cada demarcació de l'ICAB. La informació ha estat obtinguda de les entrevistes realitzades (ja telefònicament o *in situ*) en cadascuna de les delegacions, dels informes d'inspecció de cada partit judicial del Consell General Poder Judicial (data 31 de desembre de 2006), de les *webs* dels Ajuntaments de cadascun dels municipis on es troba situada la seu judicial dels partits judicials, dels informes i memòries de les principals institucions judicials estatals i autonòmiques (informe del jutjat degà de Barcelona, 2006 i memòria del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya) i de les institucions dedicades al tractament de la estadística d'àmbit estatal i autonòmic (INE i INDESCAT).

Hem de tenir també present amb caràcter preliminar que en el recull i tractament de les dades judicials no s'han aplicat els criteris de transparència, verificació i coteig de la informació aprovat pel Consell de Ministres en el 2005, la qual cosa significa que s'han de interpretar comptant amb aquesta informació.

Per finalitzar, agraïm l'interès i la dedicació que els delegats i sots-delegats del Col·legi d'Advocats de Barcelona han demostrat en les entrevistes sobre el funcionament dels jutjats de la seva delegació. Especialment, agraïm als advocats del partit judicial d'Igualada la reunió mantinguda en la seu de la delegació, amb els lletrats especialitzats amb violència de gènere i domèstica i que molt amablement varen aportar informació molt valuosa per a la realització d'aquest informe.

Arenys de Mar
Índexs de continguts

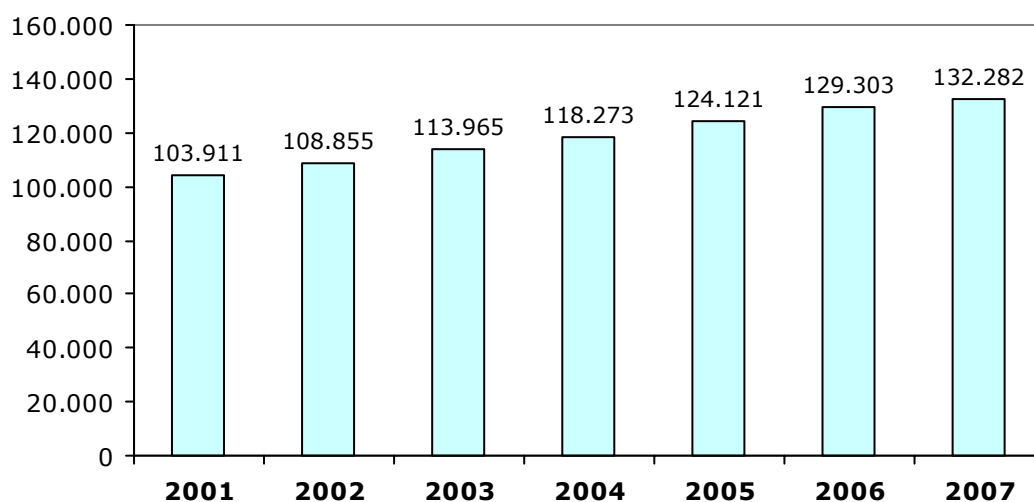
- Característiques generals i elements destacats
  - Infraestructura i planta judicial
  - Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat mixt de violència de la dona
- El partit judicial d'Arenys de Mar, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació d'Arenys de Mar

Característiques generals i elements destacats

La delegació de l'II·lustre Col·legi d'Advocats (ICAB) situada al partit judicial d'Arenys de Mar cobreix una població que, a data de 31 de desembre de 2007 era de 132.282 habitants, quantitat que ha anat augmentant progressivament en els darrers anys. L'increment d'aquesta població ha estat al voltant d'un 4% en relació amb els anys anteriors fins 2006. Entre aquest any i 2007, el creixement va ser només d'un 2,3%.

Partit judicial d'Arenys de Mar: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Des del punt de vista territorial, aquest partit judicial inclou 13 municipis: Arenys de Mar, Arenys de Munt, Calella, Canet de Mar, Fogars de la Selva, Malgrat de Mar, Palafolls, Pineda de Mar, Sant Cebrià de Vallalta, Sant Iscle de Vallalta, Sant Pol de Mar, Santa Susanna i Tordera.

Per atendre a la població d'aquest territori, la delegació d'Arenys de Mar disposa de 140 advocats inscrits en aquesta delegació —tot i que molts advocats que tenen despatx a la ciutat de Barcelona es desplacen a pledejar a Arenys de Mar.

Infraestructura i planta judicial

L'edifici judicial on estan ubicats els jutjats d'Arenys de Mar és de creació recent. Amb disseny modern i funcional, segueix la línia dels nous edificis judicials a la resta de Catalunya. En aquest hi treballen 6 jutjats de primera instància i instrucció i 2 jutjats penals. És el jutjat de primera instància i instrucció número 6, qui té encomanades funcions de violència contra la dona.

Les funcions de Registre civil les du a terme el jutjat de primera instància i instrucció número 3 i compte amb dos funcionaris del cos de gestió. No disposa d'oficina d'atenció a la víctima i té una adscripció permanent de fiscalia en el mateix

municipi. El CGPJ preveu com una necessitat la creació d'un Servei Comú de Notificacions i Embargaments, com a primer pas, per a la implantació definitiva del nou model d'oficina judicial previst per la Llei orgànica del Poder Judicial (Informe inspecció CGPJ, 2006, p. 11 i 12).

La delegació del col·legi compta amb tres despatxos de 50 m² i dispensa servei del SERTRA. Disposa de personal i infraestructura consistent en 2 ordinadors, 1 fotocopiadora, 28 togues, 4 taquilles, dispensadors d'aigua i servei de neteja.

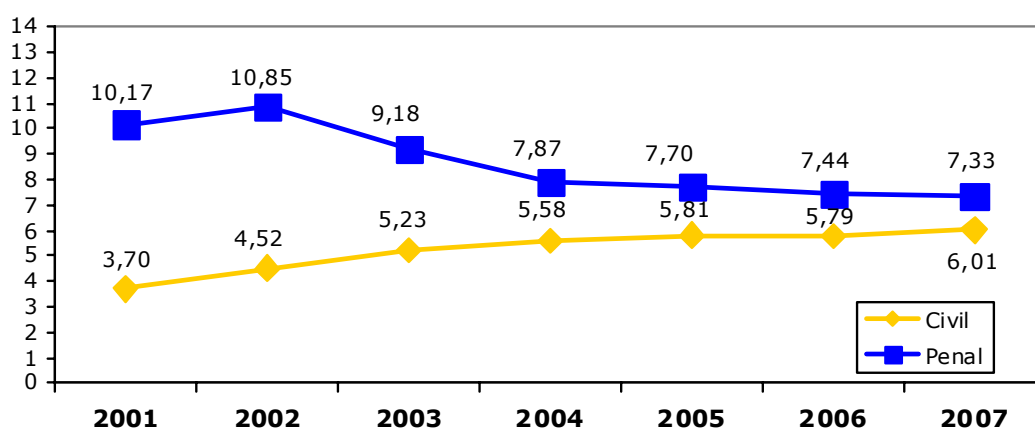
Litigiositat

D'acord amb les dades del CGPJ i del INE (v. Fitxa tècnica), entre 2001-2007 la litigiositat del partit judicial d'Arenys de Mar ha presentat diferències segons es tracti de la matèria civil o la penal —tot i que darrerament els valors obtinguts han tendit cap a una convergència (Figura X.2).

Fins a l'any 2003 hi havia entre 9-10 assumptes de caràcter penal per cada 1.000 habitants, proporció la qual era, com a mínim, el doble de la dels assumptes civils. A partir de 2003 aquesta tendència ha anat a la baixa; en canvi, el nombre d'assumptes civils per població ha anat augmentant. En concret, a l'any 2007 s'observa que, per cada 1.000 habitants del partit judicial d'Arenys de Mar, hi ha hagut poc més de 7 assumptes en matèria penal i 6 en matèria civil.

La litigiositat, tant civil com penal, és la més baixa si la comparem amb la resta de delegacions ICAB.

Partit judicial d'Arenys de Mar: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Hem de tenir en compte que, segons informe del CGPJ, en el 2006, la ratio d'habitant/jutge se situava en un jutge per 21.550 habitants. En el 1994, la ratio era de 1 jutge per 14.443 habitants (Informe inspecció CGPJ Arenys de Mar 2006, p. 4).

Moviment d'assumptes

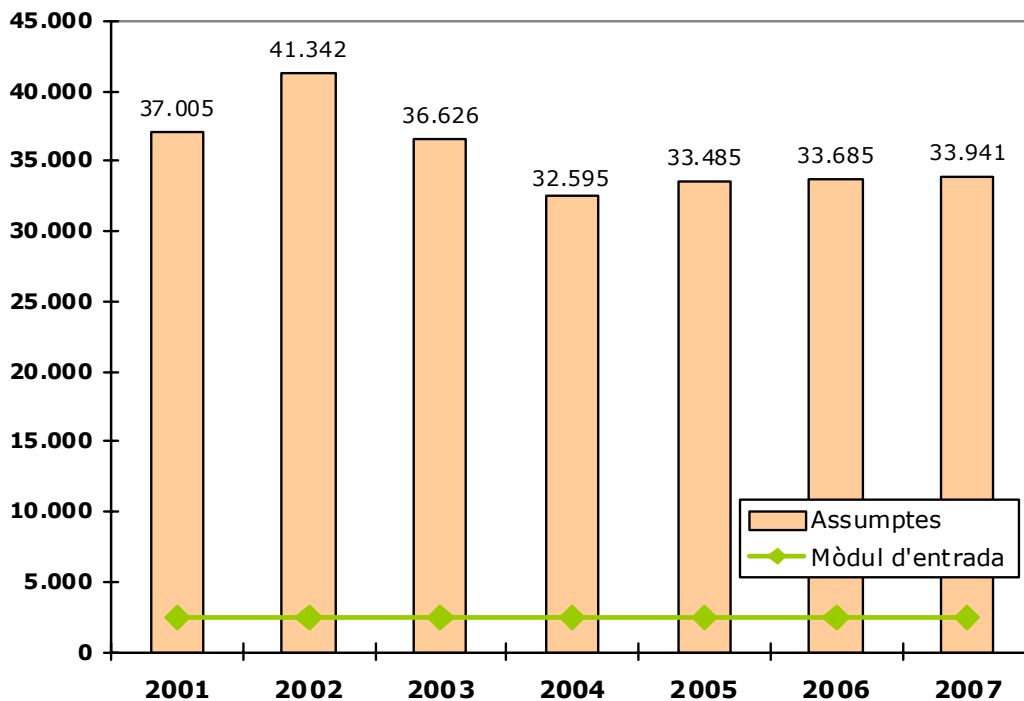
Assumptes ingressats.

Segons el CGPJ, el nombre d'assumptes penals i civils ingressats en aquest partit judicial augmenta progressivament any rere any.

El Tribunal Superior de Justícia afirmava en el 2006 (Memòria 2006, p. 34) que els jutjats d'Arenys de Mar havien superat en l'àmbit civil el mòdul d'entrada d'assumpes en un 40% i que en matèria penal es mantenen una mica per sota (-11%). En el 2007, aquest mateix organisme exposa que s'han superat, encara més, els mòdul d'entrada d'assumpes, tan en l'àmbit civil en un 46% (mòdul d'entrada 380 assumpes) i en matèria penal el 14% (mòdul d'entrada 2500 assumpes) (MTSJC, 2007, p. 37). Davant d'aquesta situació s'ha sol·licitat reiteradament la creació urgent d'un nou jutjat de primera instància i instrucció.

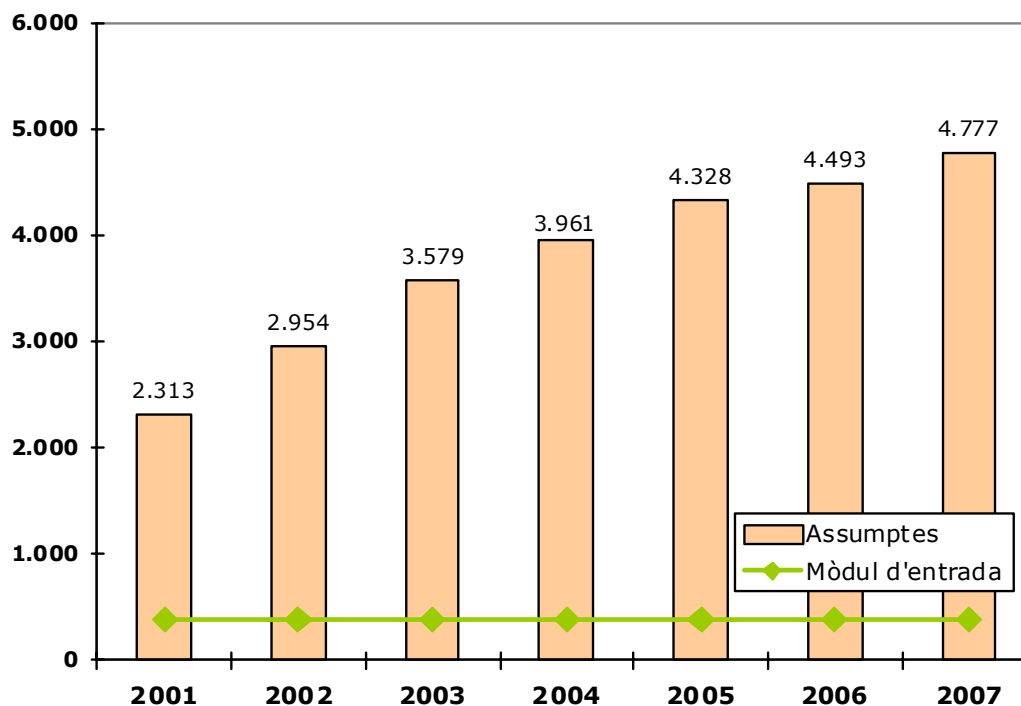
Ara bé, si ens atenim a les xifres obtingudes de la base del CGPJ, justícia dato a dato, observem que els assumpes ingressats superen, en l'any 2007, fins a 12 vegades més el mòdul d'entrada d'assumpes en civil i 13,57 en penal. Vegem les gràfiques següents:

Partit judicial d'Arenys de Mar: Assumpes ingressats en matèria penal
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial d'Arenys de Mar: Assumpes ingressats en matèria civil
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. **Font:** elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

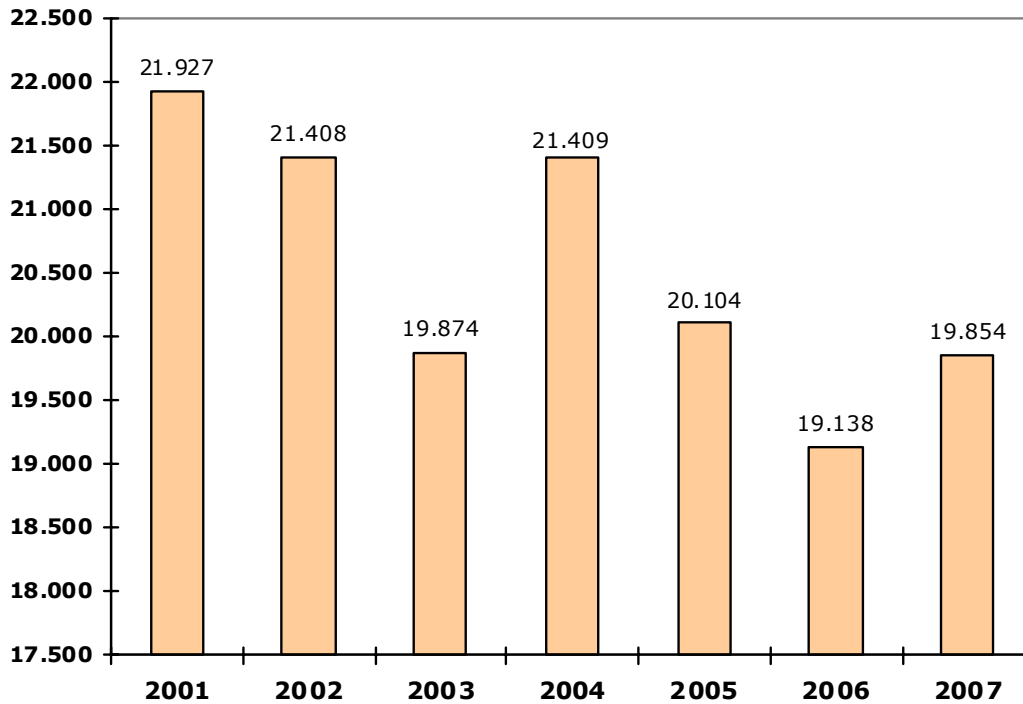
Assumptes resolts.

Quant a la capacitat resoltiva, s'observa una tendència a augmentar el nombre d'assumptes resolts en penal i disminuir en l'àmbit civil.

En el 2007, s'han resolt el 58% d'assumptes penals ingressats i el 91,77% dels assumptes civils. Caldria, però, analitzar en aquest darrer cas la qualitat de la resolució a fi de tenir un panorama més precís i complet sobre la resolució en aquest partit judicial.

Vegem que ens diuen les gràfiques:

Partit judicial d'Arenys de Mar: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

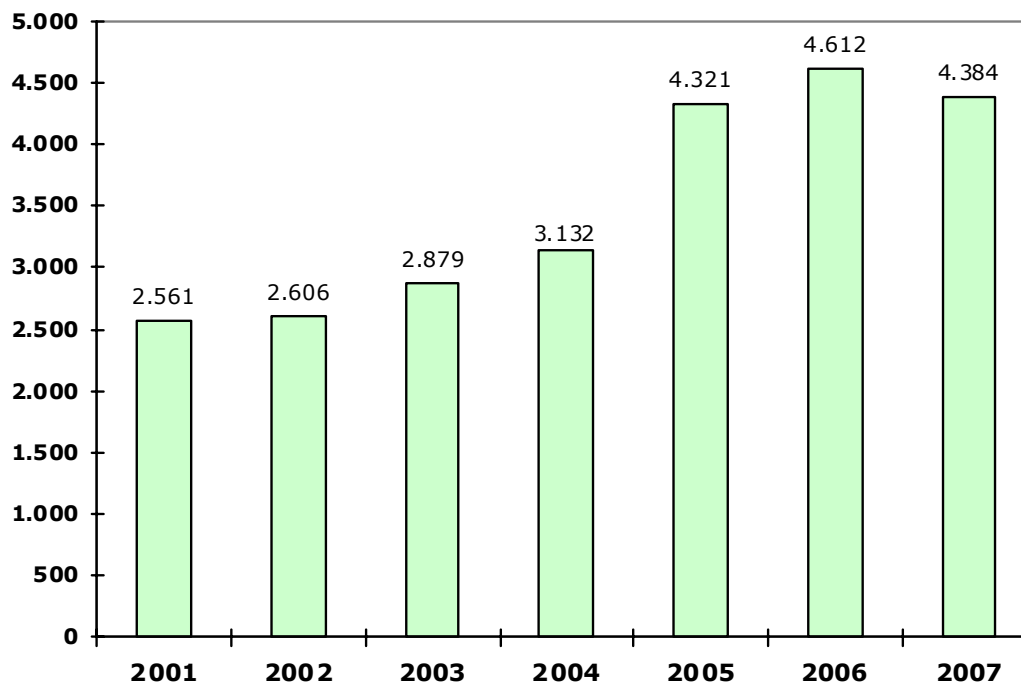
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

La capacitat resolutiva d'aquest partit judicial és mostra força irregular. Després d'una caiguda significativa en el 2003, el períodes de creixement i descens es succeeixen. De ben segur hi té a veure factors com les vacants judicials o del personal administratiu, entre altres, que poden explicar aquesta irregularitat en la resolució.

En matèria civil, la resolució sembla seguir una línia de més estabilitat. Vegem la gràfica:

Partit judicial d'Arenys de Mar: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

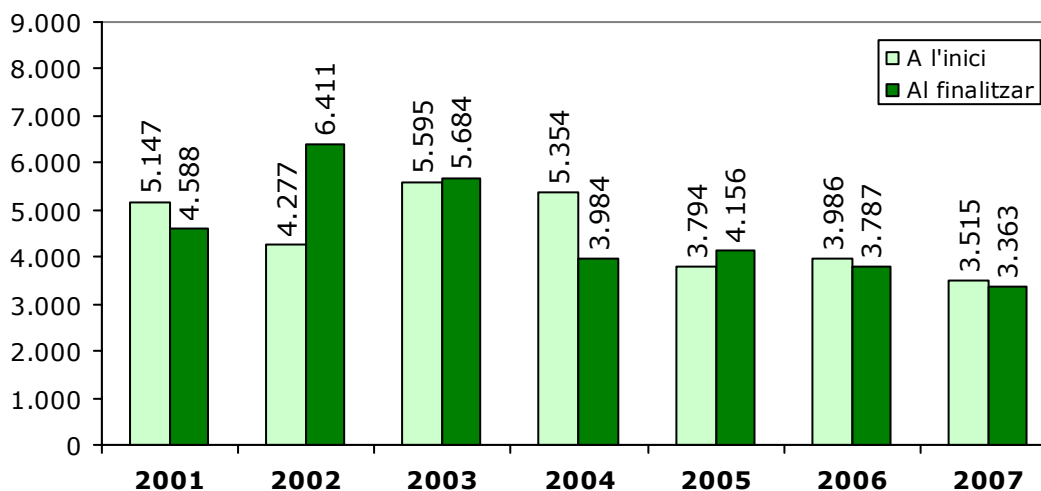
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Enguany, es de destacar la caiguda del 4,9% en la resolució respecte 2006. Esperem que aquesta caiguda no iniciï tendència.

Assumptes pendents.

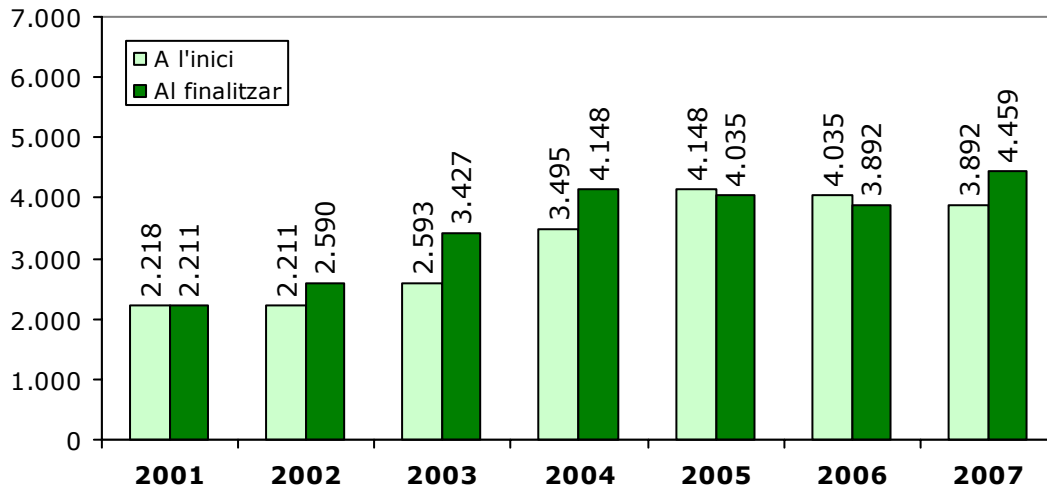
Quant a la pendència es manté en penal i augmenta en els assumptes civils. Tot això com a conseqüència de l'augment d'ingressats i la insuficient resolució.

Partit judicial d'Arenys de Mar: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial d'Arenys de Mar: Assumptes pendents
en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

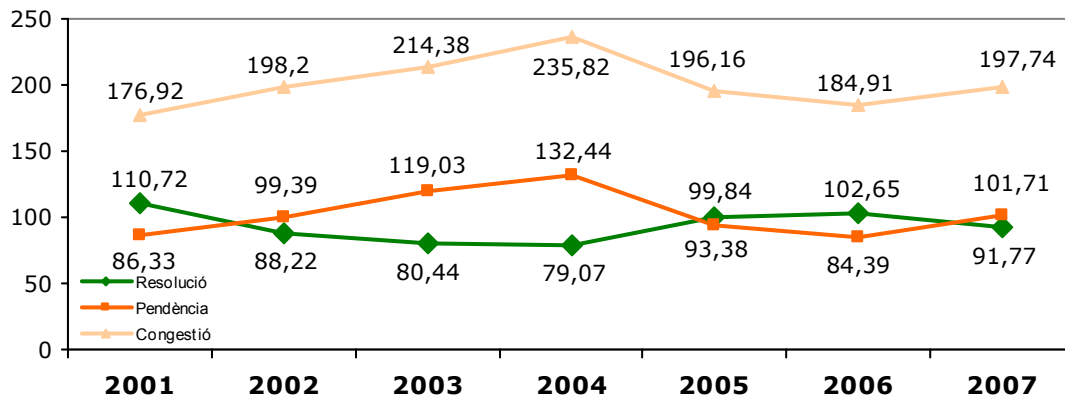
Com es pot observar, els períodes finalitzen amb gairebé tants assumptes pendents com han iniciat l'any. En el 2007, els assumptes pendents en finalitzar l'any ha superat el màxim històric en els darrers 7 anys.

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

Els indicadors d'aquest partit judicial se situen dintre d'uns marges acceptables en comparació amb altres partits judicials, però, es continua sense cobrir els estandars exigibles (veure comentaris sobre assumptes ingressats i resolts i els mòduls d'entrada fixats pel CGPJ).

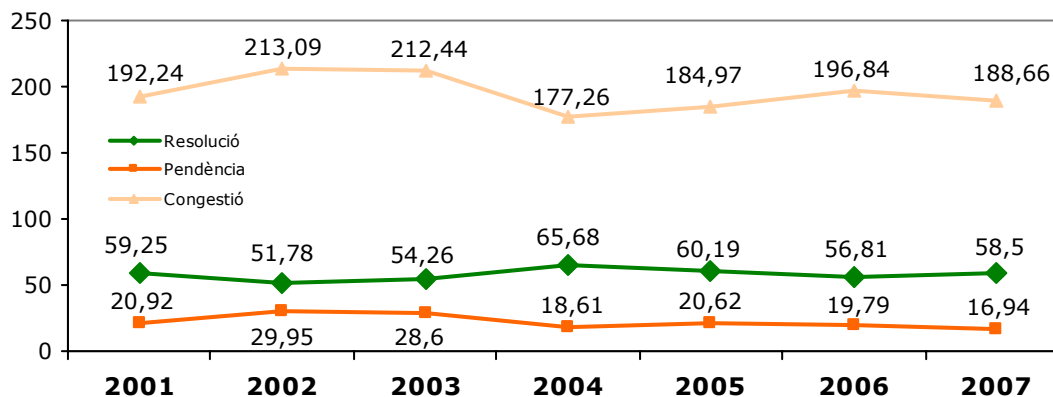
Vegem que ens indiquen les gràfiques següents:

Partit judicial d'Arenys de Mar: Taxes de resolució, pendència i congestió
en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial d'Arenys de Mar: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Hem de recordar que una resolució del 100 % la situa en una posició d'equilibri (es resol tant com s'ingressa en un any). els percentatges de pendència i congestió haurien de ser el més baixos possibles.

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

Segons el Delegat del Col·legi d'Advocats, el funcionament dels jutjats és en línies generals correcte. En aquesta mateixa línia es pronuncia el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que posa en relleu que l'elevació de categoria de jutge a magistrat permet mantenir una estabilitat de personal destacable i convenient per al bon funcionament dels jutjats (Memòria 2006, p.34).

No obstant això, Aquest organisme alerta que aquest bonança es pot acabar si no se solucionen els problemes de personal auxiliar que hi ha i el nombre d'assumptes ingressats continua augmentant.

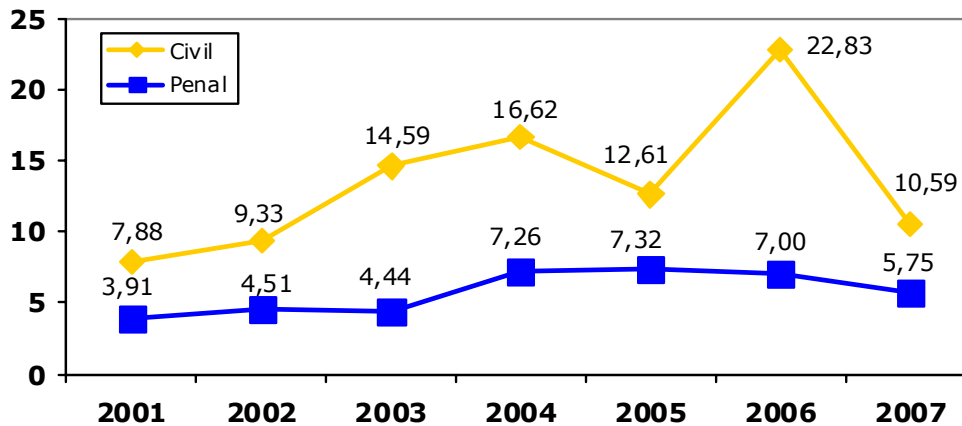
Aprofundint en qüestions de personal, com posa de manifest l'informe de la inspecció del CGPJ, a data 31 de desembre 2006, els 6 secretaris judicials que ocupaven aquest càrrecs en els 6 jutjats eren substituïts. A més, el nombre de personal auxiliar interí superava el de titulars: 51.8% interins per 48.2% titulars.

En els assumptes civils, el volum d'assumptes és semblant al de Barcelona, però, hi ha menys funcionaris. La dificultat major en aquests assumptes és el retard en la celebració de les vistes civils.

L'ambient que es respira en els jutjats és distès. La comoditat de les noves instal·lacions, sense dubte, contribueixen significativament a aquest ambient d'agradable convivència.

Quan al temps de resposta, cal dir que Arenys de Mar resol una mica per sobre de la mitjana de la demarcació ICAB que se situa pel 2007 en 4,8 mesos per un assumptes penal i 7,9 per un assumpte civil.

Partit judicial d'Arenys de Mar: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Hem de destacar que en el 2007 la durada del temps de resposta ha disminuït molt sobretot en l'àmbit civil. Insistim que un estudi exhaustiu sobre aquesta resolució ens permetria tenir un millor coneixement sobre la qualitat de la resolució.

Jutjat mixt de violència de la dona

La situació del jutjat de violència de la dona presenta una situació complicada. Ja en el 2006, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya informava que el jutjat (mixt) competent en matèria de violència de gènere es troba amb una litispèndia molt elevada (el 87,5%, més que la resta d'òrgans judicials del mateix partit judicial, MTSJC 2006, p.9).

Tot que el jutjat competent en violència de dona està exonerat, com tots els jutjats compatibles, del coneixement d'aproximadament el 30 per cent dels assumptes civils. Això també provoca que la resta de jutjats estiguin sobrecarregats al voltant d'un 5 per cent més del normal. En el 2007, la situació continua en els mateixos termes.

Quan al seu funcionament, el jutjat de violència de la dona funciona amb normalitat. No obstant això, l'horari d'audiència segons acord del seu deganat és de 12h a 14h.

L'estabilitat judicial ajuda a aquest bon funcionament ja que durant molts anys era una mateixa jutgessa que gestiona molt bé el jutjat (Maria José Hernández). Actualment, els advocats també estan molt contents amb la jutgessa responsable d'aquest jutjat.

El partit judicial d'Arenys de Mar, en síntesi

Arenys de Mar és una de les delegacions del Col·legi d'Advocats de Barcelona en que la valoració del funcionament general dels jutjats és més positiva.

No obstant, els principals problemes que es detecten en aquest partit judicial són:

- La concurrència de dos col·legis professionals diferents operant en el territori: el de procuradors que correspon al de Mataró i el d'advocats de Barcelona.
- Els advocats de Barcelona que venen a exercir el torn d'ofici aquí no tenen despatx, la qual cosa pot repercutir en el servei que es dona al justiciable.

Quadre-resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegeixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial d'ARENYS DE MAR. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	2.211	2.590	3.427	4.148	4.035	3.892	4.459
2. Variació sobre l'any anterior (%)		17,14	32,32	21,04	-2,72	-3,54	14,57
3. Resultats	2.561	2.606	2.879	3.132	4.321	4.612	4.384
4. Variació sobre l'any anterior (%)		1,76	10,48	8,79	37,96	6,73	-4,94
5. Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6. Ingressats	2.313	2.954	3.579	3.961	4.328	4.493	4.777
7. Variació sobre l'any anterior (%)		27,71	21,16	10,67	9,27	3,81	6,32
8. Relació entre 5 i 6 (%)	508,68	677,37	841,84	942,37	1038,95	1082,37	1157,11
9. Variació sobre l'any anterior (%)		33,16	24,28	11,94	10,25	4,18	6,90
10. Pendants a l'inici	2.218	2.211	2.593	3.425	4.148	4.035	3.892
11. Variació sobre l'any anterior (%)		-0,32	17,28	32,09	21,11	-2,72	-3,54

12.	Taxa de resolució	110,72	88,22	80,44	79,07	99,84	102,65	91,77
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-20,32	-8,82	-1,70	26,26	2,81	-10,59
14.	Taxa de pendència	86,33	99,39	119,03	132,44	93,38	84,39	101,71
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		15,12	19,77	11,26	-29,49	-9,63	20,53
16.	Taxa de congestió	176,92	198,20	214,38	235,82	196,16	184,91	197,74
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		12,02	8,17	10,00	-16,82	-5,73	6,94

PENAL

1.	Pendants al finalitzar	4.588	6.411	5.684	3.984	4.156	3.787	3.363
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		39,73	-11,34	-29,91	4,32	-8,88	-11,20
3.	Resultats	21.927	21.408	19.874	21.409	20.154	19.138	19.854
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		-2,37	-7,17	7,72	-5,86	-5,04	3,74
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	37.005	41.342	36.626	32.595	33.485	33.685	33.941
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		11,72	-11,41	-11,01	2,73	0,60	0,76
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	1380,20	1553,68	1365,04	1203,80	1239,40	1247,40	1257,64
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		12,57	-12,14	-11,81	2,96	0,65	0,82
10.	Pendants a	5.147	4.277	5.595	5.354	3.794	3.986	3.515

	l'inici							
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		-16,90	30,82	-4,31	-29,14	5,06	-11,82
12.	Taxa de resolució	59,25	51,78	54,26	65,68	60,19	56,81	58,50
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-12,61	4,79	21,05	-8,36	-5,60	2,96
14.	Taxa de pendència	20,92	29,95	28,60	18,61	20,62	19,79	16,94
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		43,12	-4,50	-34,93	10,81	-4,04	-14,40
16.	Taxa de congestió	192,24	213,09	212,44	177,26	184,97	196,84	188,66
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		10,85	-0,30	-16,56	4,35	6,42	-4,16

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Badalona

Índex de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial de Badalona, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

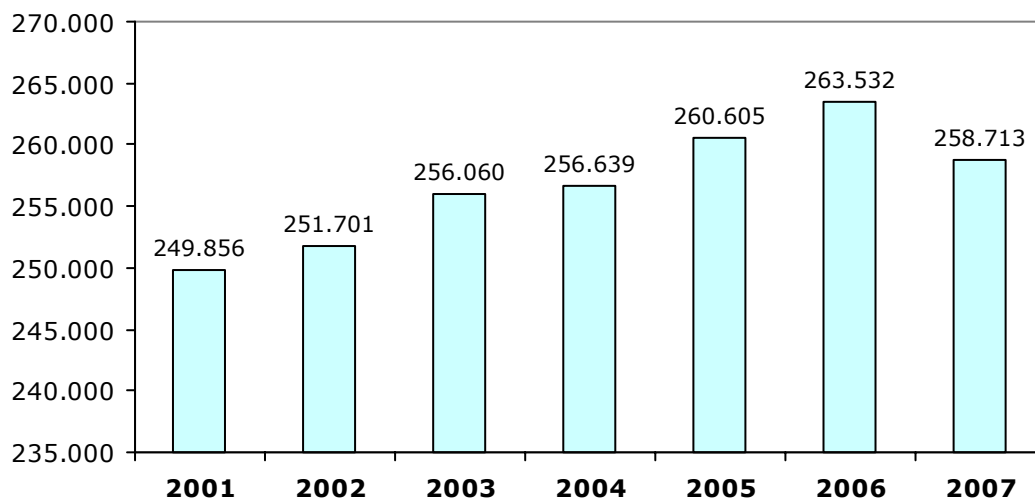

Delegació de Badalona

Característiques generals i elements destacats

La delegació de l'II·lustre Col·legi d'Advocats (ICAB) situada al partit judicial de Badalona cobreix una població que, a data de 31 de desembre de 2007 era de 258.713 habitants. L'increment d'aquesta població ha estat al voltant d'un 1% en relació amb l'any anterior fins a 2006. Entre aquest any i 2007, hi hagut un lleuger descens d'un 1,83%.

Partit judicial de Badalona: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Des del punt de vista territorial, aquest partit judicial inclou 3 municipis: Badalona, Montgat i Sant Adrià de Besòs.

Infraestructura i planta judicial

Actualment, Badalona compta amb 6 jutjats de primera instància i 4 d'instrucció que estan situats en el centre de Badalona al carrer Prim n. 40. La majoria dels jutjats estan concentrats en un edifici que té un disseny relativament modern.

En el desembre 2006, va entrar en funcionament un nou edifici judicial al polígon de Bufalà que alberga el jutjat de violència de la dona de creació recent, el jutjat d'instrucció 4 i el registre civil que es trasllada definitivament a aquest edifici.

Aquesta mesura ha aixecat crítiques entre els professionals que exerceixen habitualment la seva tasca en els jutjats. En concret, la delegació del Col·legi d'Advocats en el partit judicial i el Col·legi de procuradors, en data 6 de juliol 2007, varen adreçar un acord al Departament de justícia de la Generalitat, a l'Ajuntament de Badalona, a la jutgessa degana de Badalona i als mitjans de comunicació, en el qual mostraven el seu desacord amb la nova ubicació del jutjat d'instrucció núm. 4, del registre civil i amb la manca de transparència i comunicació amb els professionals esmentats.

Es critica la dispersió que suposa instal·lar el registre civil i el jutjat d'instrucció 4 a tanta distància de l'edifici principal. Això genera problemes de mobilitat, pèrdua de temps i costos dels desplaçaments d'aquests professionals.

L'acord afegeix que la provisionalitat de la mesura no justifica aquest trasllat que es considera poc eficient, sobretot si tenim en compte que les mesures provisionals acabant sent, la majoria de vegades, definitives. Tanmateix, es demana més comunicació i participació dels professionals en la decisions preses pel Departament de Justícia.

Les propostes plantejades giren entorn:

- Ubicar en les noves dependències la fiscalia o situar els nous serveis en locals més propers a l'edifici principal situat al carrer Prim.
- Crear una comissió de treball sobre la justícia, on hi siguin representats els operadors jurídics que operen en el territori i que, trimestralment, es puguin intercanviar idees i propostes sobre el funcionament dels jutjats i fer el seguiment conjunt d'aquests.

Per la seva part, la policia també ha mostrat el seu desacord amb la nova ubicació ja que li planteja problemes operatius i d'organització.

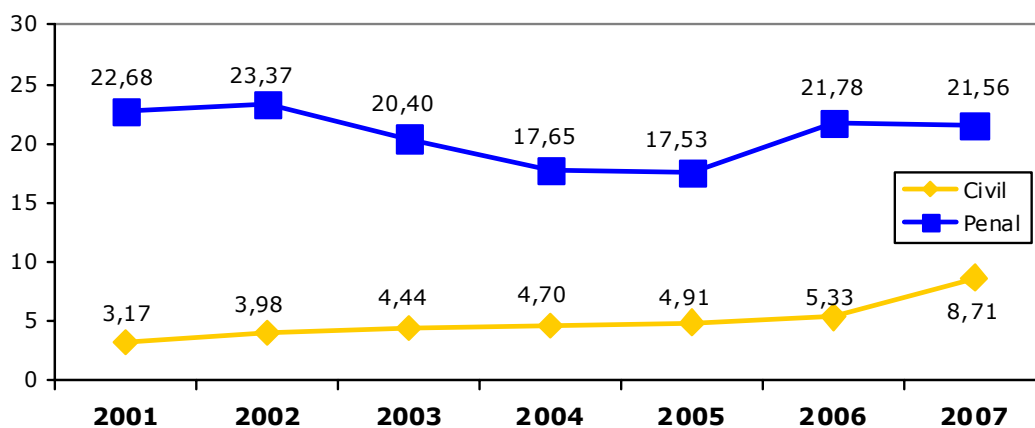
La memòria del TSJC, corresponent al 2007, proposa la creació de dos nous jutjats d'instrucció i 3 de primera instància. En el 2007, segons informa la memòria del TSJC s'ha millorat els serveis de seguretat (MTSJ 2007, p. 57).

La delegació del Col·legi a Badalona disposa d'una oficina de dues plantes de 30 m² cadascuna, situada en els jutjats de primera instància i instrucció al carrer Prim 40, i disposa de personal (3 persones), servei de Sertra, 4 ordinadors, 2 fotocopiadores, despatxos per advocats (al vestíbul i a la primera planta), telèfon, taquilles (8), servei d'aigua i neteja.

Litigiositat

Aquest partit judicial és un dels que presenta la litigiositat penal i civil més alta de tota la demarcació ICAB. S'observa una tendència a l'alça des del 2005 que sembla haver-se estancat en els dos darrers anys.

Partit judicial de Badalona: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

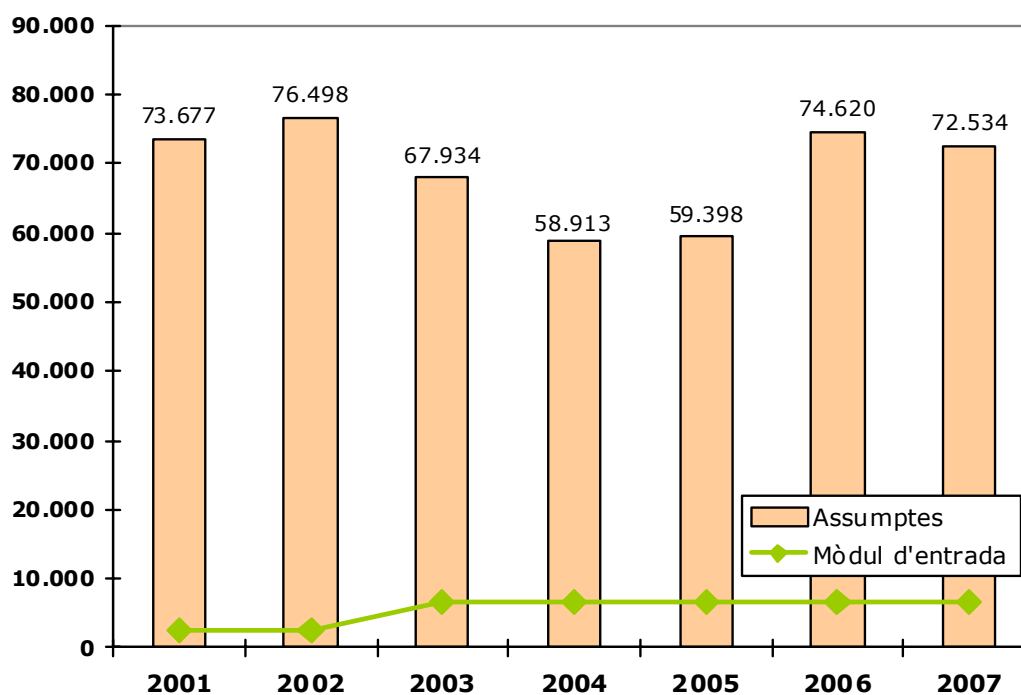
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats.

El CGPJ com el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya coincideixen en afirmar la situació de col·lapse que pateixen els jutjats de Badalona. Des de fa anys, els assumptes penals i civils superen amb escreix els mòduls d'entrada fixats pel primer organisme esmentat. El TSJC ha proposat en reiterades ocasions la necessitat de crear d'un nou jutjat de primera instància que s'ha de fer finalment efectiu en el 2008 (MTSJC, 2007, p.37).

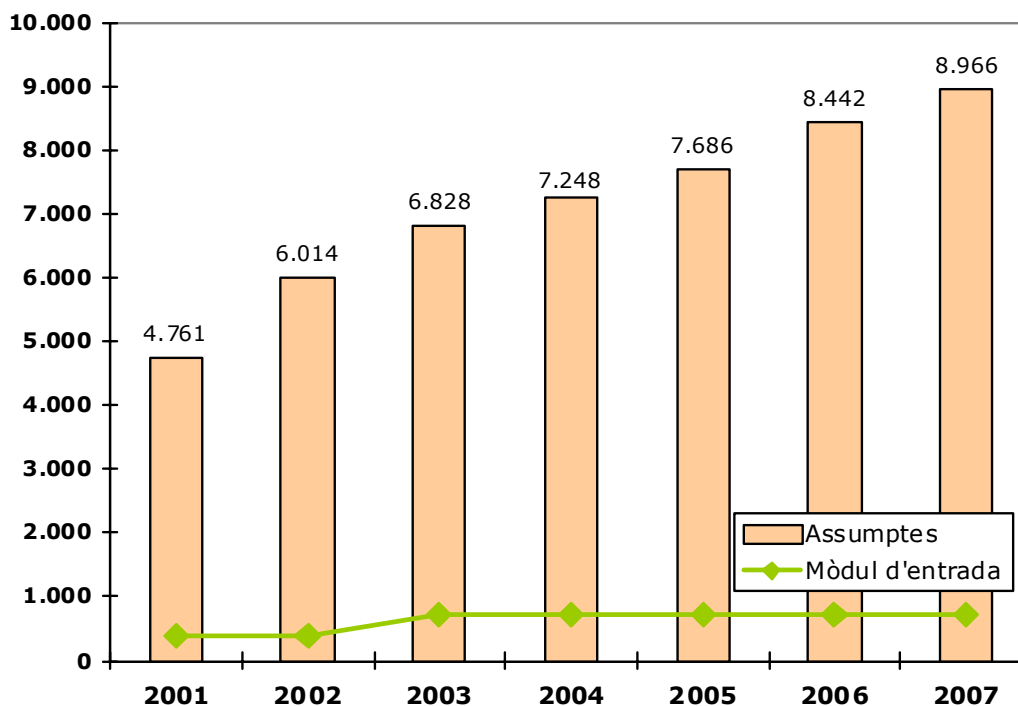
Partit judicial de Badalona: Assumptes ingressats en matèria penal
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ): 2.500 (2001-2002) i 6.600 (a partir de 2003).

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ.

Partit judicial de Badalona: Assumpes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ): 380 (2001-2002) i 720 (a partir de 2003).

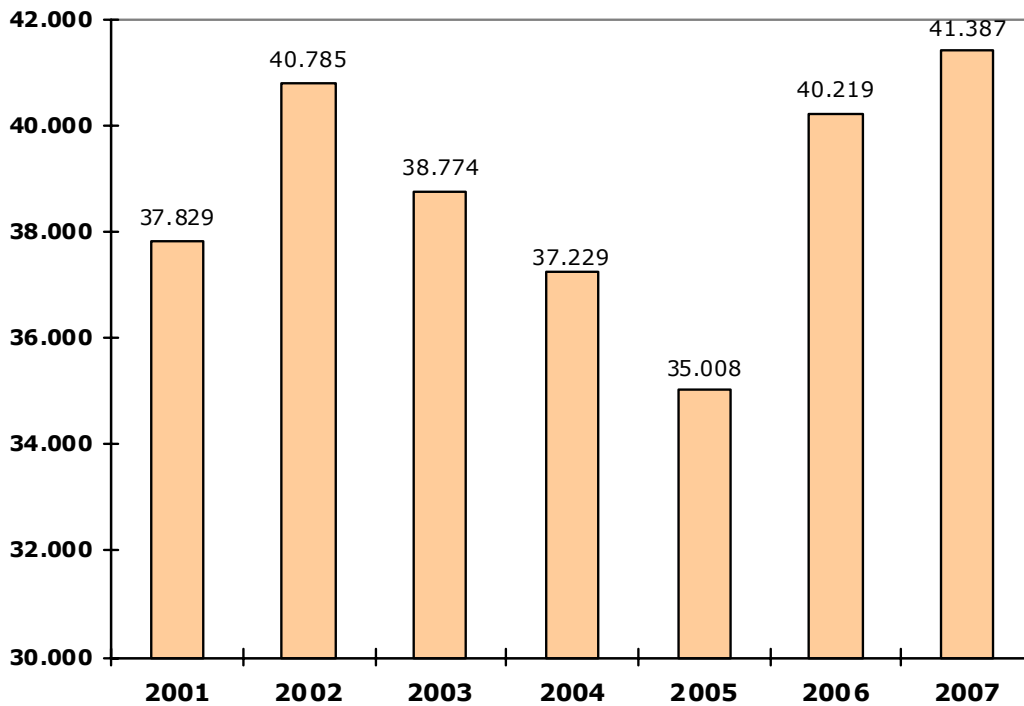
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ.

Com es pot observar de les gràfiques precedents, en el 2007, en l'àmbit penal els assumpes penals excedeixen de més de deu vegades el mòdul previst (6600 assumpes anuals) i en el civil ho fa 12,45 vegades (mòdul entrada civil 720). Badalona és un dels partits judicials que més assumpes ingressa i també on resideix la major part de població de la demarcació ICAB després de Barcelona.

Assumpes resolts.

Es pot observar com la capacitat resolutiva dels jutjats d'aquest partit judicial en relació al nombre d'assumpes ingressats és més satisfactòria en l'àmbit del civil que en l'àmbit penal. No obstant això, el problema en els dos àmbits jurisdiccionals sembla ser la pendència com tindrem de exposar tot seguit.

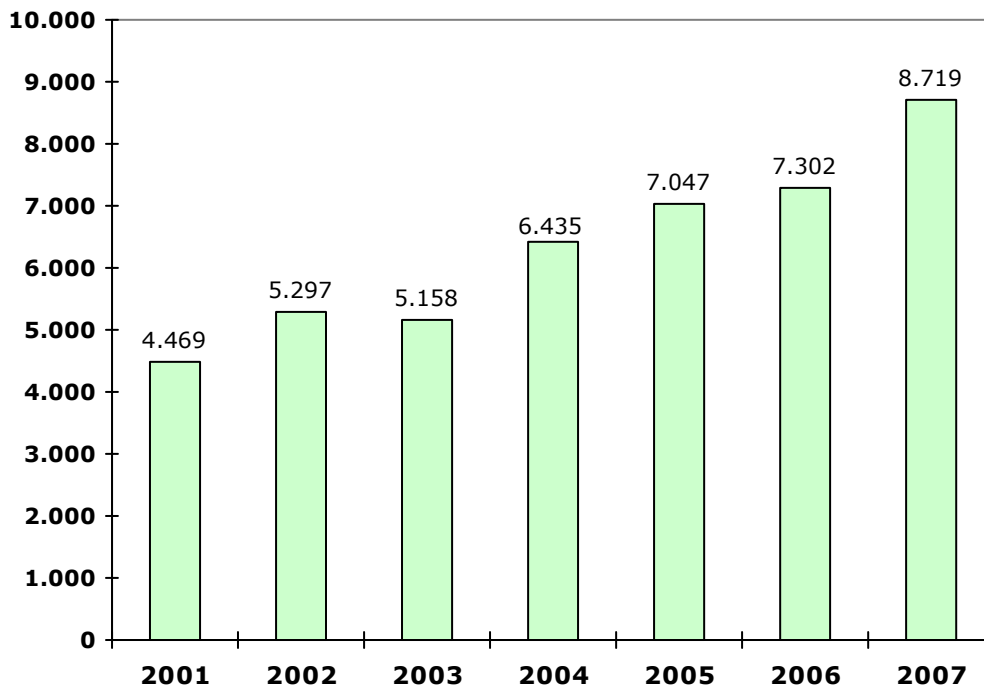
Partit judicial de Badalona: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Com es pot observar la resolució en l'àmbit penal sembla haver-se recuperat després d'una davallada en la resolució en el 2005. Per contra, el ritme de creixement en l'àmbit civil sembla ser més constant.

Partit judicial de Badalona: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

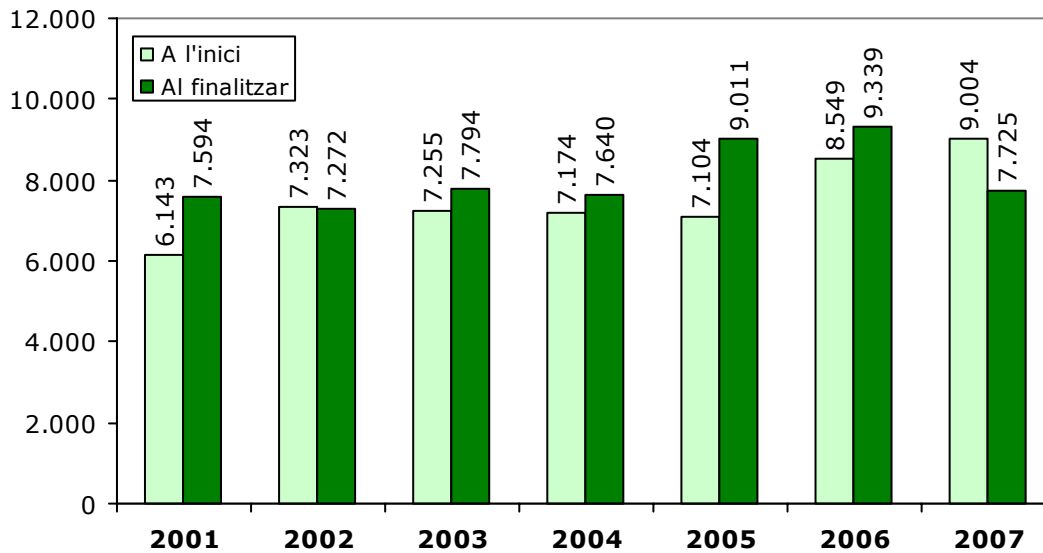

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

La pendència en aquest jutjats és un dels major problemes que es detecten ja que aquesta es manté en uns nivells semblants en els 7 anys comparats. Excepte en el 2007, en l'àmbit penal es finalitza l'any amb més assumptes pendents dels que s'ha iniciat.

Partit judicial de Badalona: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

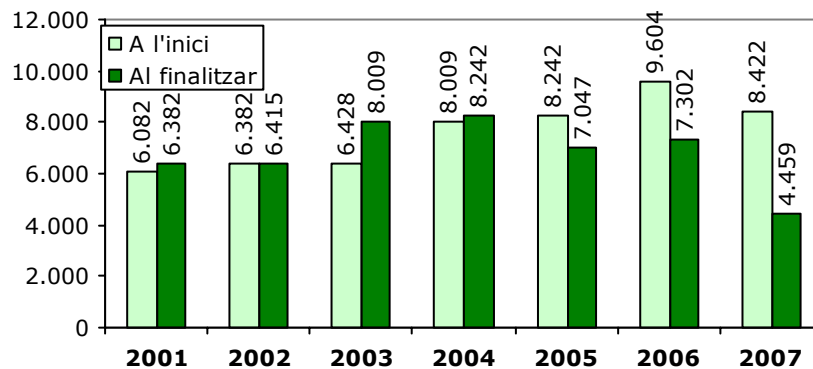

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Observis que, per lògica, els assumptes pendents al finalitzar un any haurien de coincidir amb els pendents a l'inici del següent i això no es dona en cap any.

La pendència en civil és menor per que també ho es el nombre d'assumptes ingressats, no obstant això, també observem que aquest àmbit jurisdiccional arrossega una pendència molt elevada en tots els 7 anys comparats. En el 2007, aquest indicador sembla haver millorat.

Partit judicial de Badalona: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

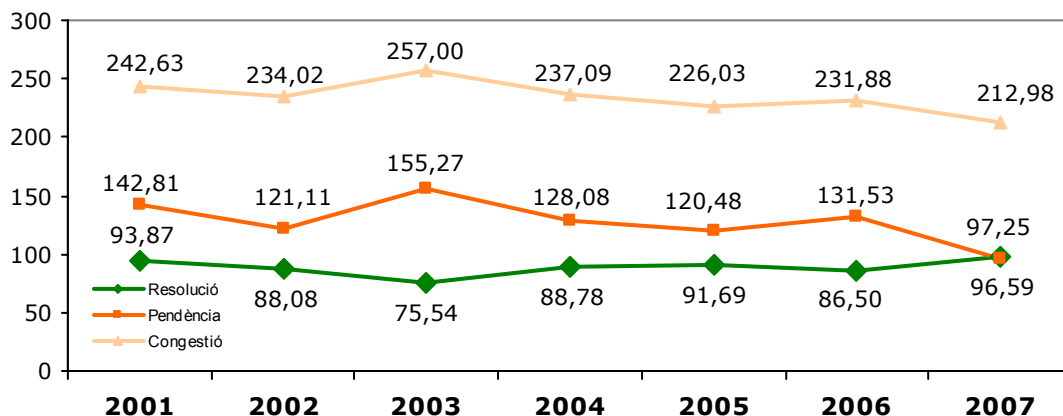

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

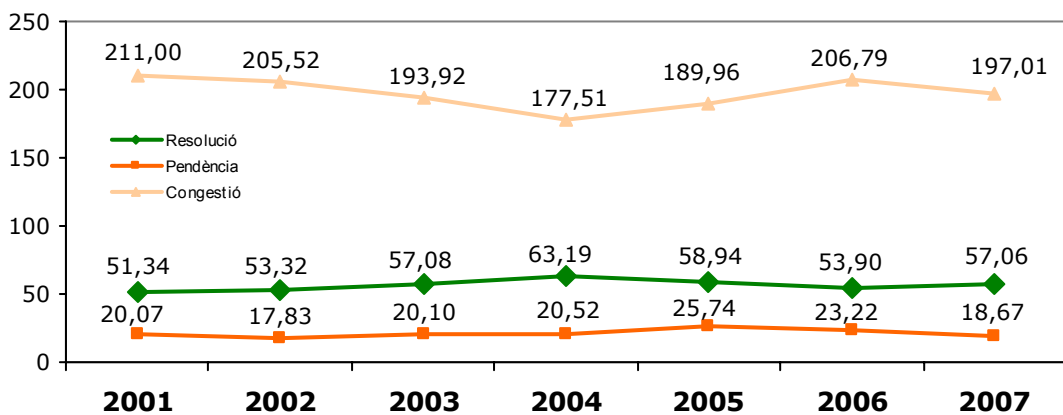
Es indiquen els indicadors que es mostren en les gràfiques següents són els reflexa de la situació dels assumptes ingressats, resolts i pendents anteriorment exposada.

Partit judicial de Badalona: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Badalona: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

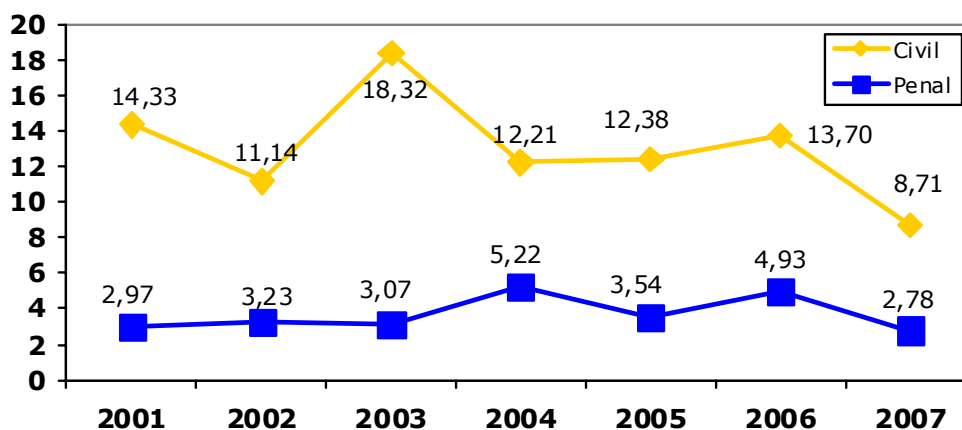
Com afirma el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Badalona és el partit judicial en el qual més s'ha notat la mobilitat judicial cap a la capital.

En aquesta situació influeix el fet que hi ha jutjats amb endarreriments de causes molt antigues. Així ho ha pogut constatar el Tribunal Superior de Justícia quan en efectuar en el 2006 una inspecció al jutjat d'instrucció núm. 4, es va apreciar l'existència de procediments totalment paralitzats i sense proveir de llarga duració.

La pendència s'havia reduït, però, motivada per la prescripció de les causes. Hi ha advocats que tenen executòries civils en aquest jutjat pendents de 3 i 4 anys i, en ocasions, es triga 6 mesos en proveir un escrit.

La mitjana de resolució en el 2007 és una de les altes de la demarcació ICAB. Recordem que la mitjana de resolució de l'ICAB pel 2007 està situada en: 6 mesos i 15 dies pel civil i 1 mes i 20 dies pel penal.

Partit judicial de Badalona: Temps de resposta
en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Pels mateixos advocats es detecten problemes amb la formació dels funcionaris i una certa tensió amb el tracte amb l'advocat i el públic en general; la situació de col·lapse està, sense dubte en l'origen d'aquesta situació.

Com a la resta de partits judicials no hi ha una veritable relació de col·laboració entre jutges i advocats.

En data 31 de desembre de 2006, dels 9 magistrats titulars un era substituït i, pel que fa a les secretàries, 6 estaven ocupades per funcionaris titulars i 4 per substituïts. Respecte el personal, el 70% està ocupat per titulars i la resta (30%) per substituïts (Informe Inspecció de Badalona Consejo General de Poder Judicial, 2006, p. 2).

Jutjat de violència de la dona

Segons la memòria del deganat de Barcelona pel 2006, els assumptes de violència de la dona varen passar de 442 en el 2005 a 1159 en el 2006. Si tenim en compte que en el 2005 tan sols es comptabilitza el segon trimestre (entrada en funcionament jutjats el 29 de juny de 2005), l'augment respecte 2006 és de 23.72%.

El jutjat que s'ocupava fins el 2007 d'aquesta matèria era el jutjat d'instrucció número 4 (antic primera instància i instrucció 8). En l'actualitat, està en funcionament el jutjat de violència de la dona.

L'anterior jutjat és el que va ser objecte a inspecció, amb el resultat descrit. Es va assignar un jutge de reforç a VIDO, tot i que estava previst que s'ocupés dels judicis de faltes, aquest també ha hagut de revisar les diligències prèvies dels procediments abreujats.

L'endarreriment es verifica en l'àmbit civil i en el penal, sobretot en les mesures civils que, com ja hem dit, triguen molt.

Els principals problemes detectats pels advocats són:

- Hi ha moltes renunciacions de les víctimes: el problema és que en els casos (lleus) en que es demana l'ordre de protecció, les víctimes que es reconcilien no estan disposades a respectar-la.
- La manca de coordinació s'estén també en els supòsits de les ordres d'allunyament que han estat anul·lades o, fins i tot, "busques" en que la persona ja estava condemnada.

La mitjana d'espera dels advocats per la declaració i altres diligències és també molt alta (dues hores de mitjana i és superior a les esperes en els jutjats de violència de gènere del C/ Veneçuela a Barcelona).

Quan a les instal·lacions i infraestructures, els advocats comenten que els espais no són adequats. Sobretot, el jutjat que s'ocupava de la violència de la dona era el pitjor situat ja que es trobava a l'altell: els espais eren molt reduïts i no es trobava en condicions d'atendre les necessitats d'intimitat i protecció de la víctima. Amb el nou edifici la situació ha canviat.

El partit judicial de Badalona, en síntesi

Badalona és el partit judicial en el qual la situació dels jutjats és més complicada i la litigiositat penal i civil és una de les més altes de la demarcació ICAB —els informes del Tribunal Superior de Justícia i les inspeccions del CGPJ així ho confirmen. Les causes probables apunten cap a:

- *L'extensió del partit judicial de Badalona.* Aquest partit judicial aglutina municipis en plena expansió i densament poblats que són: sant Adrià, Montgat i Badalona.
- La *ratio* de jutge per població és lleugerament més alta que la resta dels partits judicials de la demarcació ICAB, 1 jutge per cada 26.353 habitants.
- La delegació comptava en el 2007, 300 advocats inscrits per servir a les demandes d'assessorament i serveis jurídics. No obstant això, hi ha molts lletrats de Barcelona que van a litigar en aquest partit judicial.

Quadre-resum de partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de BADALONA. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	6.382	6.415	8.009	8.242	8.490	9.604	8.422
2. Variació sobre l'any anterior (%)		0,52	24,85	2,91	3,01	13,12	-12,31
3. Resultats	4.469	5.297	5.158	6.435	7.047	7.302	8.719
4. Variació sobre l'any anterior (%)		18,53	-2,62	24,76	9,51	3,62	19,41
5. Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	720	720	720	720	720
6. Ingressats	4.761	6.014	6.828	7.248	7.686	8.442	8.966
7. Variació sobre l'any anterior (%)		26,32	13,54	6,15	6,04	9,84	6,21
8. Relació entre 5 i 6 (%)	1152,89	1482,63	848,33	906,67	967,50	1072,50	1145,28
9. Variació sobre l'any anterior (%)		28,60	-42,78	6,88	6,71	10,85	6,79
10. Pendants a l'inici	6.082	6.382	6.428	8.009	8.242	8.490	9.604
11. Variació		4,93	0,72	24,60	2,91	3,01	13,12

	sobre l'any anterior (%)							
12.	Taxa de resolució	93,87	88,08	75,54	88,78	91,69	86,50	97,25
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-6,17	-14,23	17,53	3,27	-5,66	12,43
14.	Taxa de pendència	142,81	121,11	155,27	128,08	120,48	131,53	96,59
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		-15,20	28,21	-17,51	-5,94	9,17	-26,56
16.	Taxa de congestió	242,63	234,02	257,00	237,09	226,03	231,88	212,98
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		-3,55	9,82	-7,75	-4,67	2,59	-8,15
PENAL								
1.	Pendants al finalitzar	7.594	7.272	7.794	7.640	9.011	9.339	7.725
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		-4,24	7,18	-1,98	17,95	3,64	-17,28
3.	Resultats	37.829	40.785	38.774	37.229	35.008	40.219	41.387
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		7,81	-4,93	-3,98	-5,97	14,89	2,90
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600

6.	Ingressats	73.677	76.498	67.934	58.913	59.398	74.620	72.534
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,83	-11,20	-13,28	0,82	25,63	-2,80
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	2847,08	2959,92	929,30	792,62	799,97	1030,61	999,00
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,96	-68,60	-14,71	0,93	28,83	-3,07
10.	Pendants a l'inici	6.143	7.323	7.255	7.174	7.104	8.549	9.004
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		19,21	-0,93	-1,12	-0,98	20,34	5,32
12.	Taxa de resolució	51,34	53,32	57,08	63,19	58,94	53,90	57,06
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,84	7,05	10,72	-6,73	-8,55	5,86
14.	Taxa de pendència	20,07	17,83	20,10	20,52	25,74	23,22	18,67
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		-11,18	12,74	2,09	25,43	-9,79	-19,62
16.	Taxa de congestió	211,00	205,52	193,92	177,51	189,96	206,79	197,01
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		-2,60	-5,65	-8,46	7,01	8,86	-4,73

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Berga

Índexs de continguts

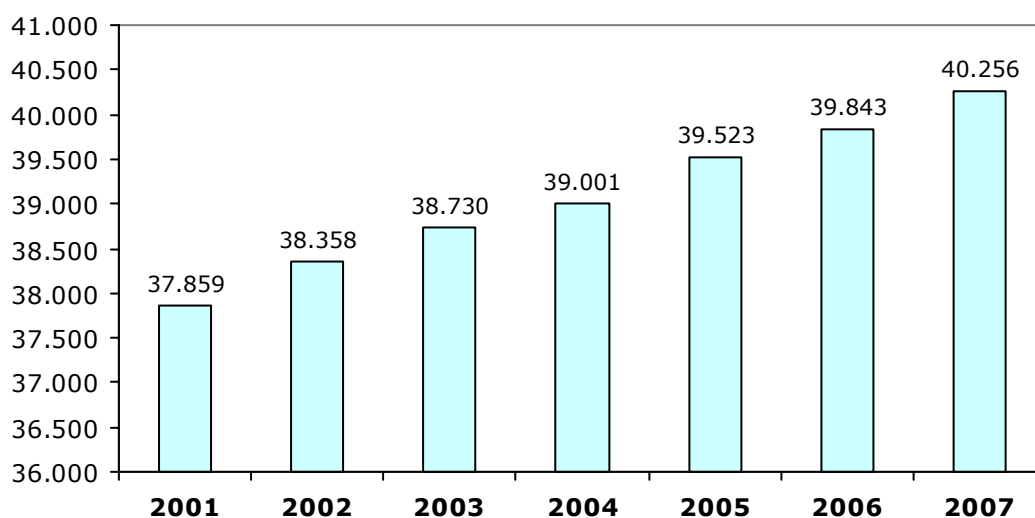
- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial de Berga, en síntesi
- Quadre-resum partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació de Berga

Característiques generals i elements destacats

Berga és la capital del Berguedà i està situada a 70 quilòmetres de Barcelona. Té una extensió de 22.54 Km². L'obertura de l'autopista Terrassa-Rubí i els Túnel de Vallvidrera han deixat a la ciutat a menys d'una hora de la Via Augusta de Barcelona per l'autopista Terrassa-Manresa⁵.

Partit judicial de Berga: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Tanmateix, el nou túnel del Puymorens a França ha facilitat l'intercanvi comercial amb el país i suposa l'obertura d'aquesta comarca a l'àrea econòmica del sud de França, en concret amb Montpel·lier (itinerari E-09 de la UE).

El desenvolupament econòmic i social d'aquesta comarca ha comportat un increment de la població resident, així com la potenciació de l'activitat econòmica i del comerç.

La delegació de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats (ICAB) situada al partit judicial de Berga cobreix una població que, a data de 31 de desembre de 2007 era de 40.256 habitants, quantitat que ha anat augmentant progressivament en els darrers anys. L'increment d'aquesta població ha estat al voltant d'un 1% en relació amb l'any anterior fins a 2007.

Des del punt de vista territorial, aquest partit judicial inclou 30 municipis: Avià, Bagà, Berga, Borredà, Capolat, Casserres, Castell de l'Areny, Castellar de n'Hug, Castellar del Riu, Cercs, L'Espunyola, Fígols, Gironella, Gisclareny, Guardiola de Berguedà, Montclar, Montmajor, La Nou de Berguedà, Olvan, La Pobla de Lillet, Puig-reig, La Quar, Sagàs, Saldes, Sant Jaume de Frontanyà, Sant Julià de Cerdanyola, Santa Maria de Merlès, Vallcebre, Vilada i Viver i Serrateix.

⁵ Dades obtingudes de la web de l'Ajuntament de Berga <http://www.bergacat.cat>.

Destaca a simple vista és que es tracta d'un territori molt extens amb una població resident dispersa. De ben segur, les vacances estacionals relacionades sobretot amb la pràctica de l'esquí condicionen la litigiositat en aquest partit judicial.

Infraestructura i planta judicial

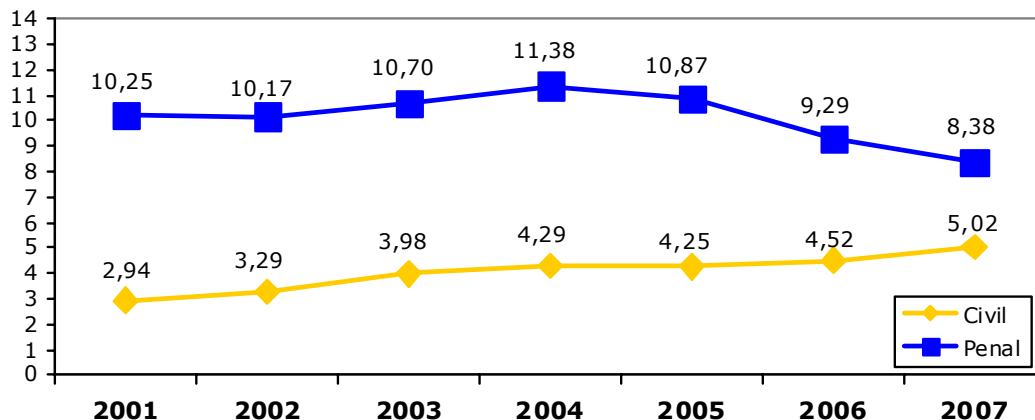
Aquest partit judicial està servit exclusivament per dos jutjats de primera instància i instrucció, servits cadascú d'ells per un jutge. La *ratio* habitants/jutge se situava en el 2006, en un jutge per cada 19.922 habitants (Informe inspecció CGPJ, 31 de desembre 2006). En el 2009 està previst la posada en marxa d'un nou edifici judicial, ja que encara que, segons el CGPJ es compta amb espai suficient, els edificis tenen molts anys, la qual cosa ha provocat alguns problemes estructurals.

Litigiositat

Aquest partit judicial presenta una elevada taxa de litigiositat penal i civil, si tenim en compte que és el partit judicial que té menys població de tota la demarcació ICAB (40.256 habitants).

Es pot observar en la gràfica que des de 2004 es verifica una tendència a la disminució de la litigiositat penal i, per contra, un augment de la civil. L'augment de la població i de l'activitat econòmica poden ser dues de les causes que expliquin una major conflictivitat corresponent al dret privat.

Partit judicial de Berga: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Moviment d'assumptes

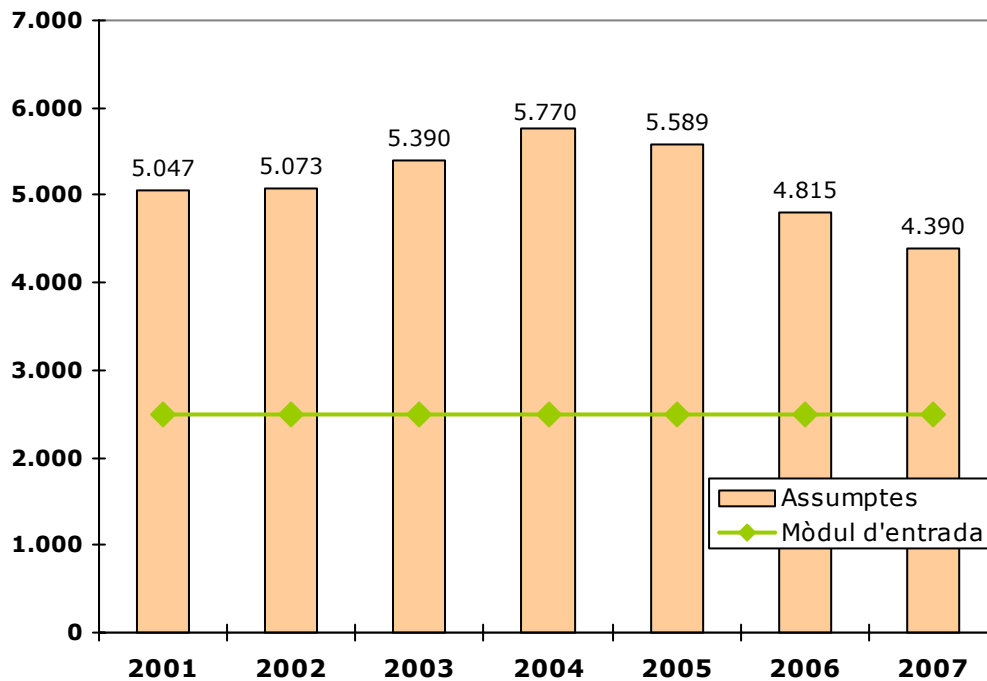
Assumptes ingressats.

El nombre d'assumptes ingressats verifica una tendència ja observada en altres partits judicials consistent en la disminució de l'entrada d'assumptes penals i l'augment dels assumptes civils, la qual empitjora els indicadors en aquest àmbit.

Com succeeix també en tots els partits judicials de la demarcació ICAB, es supera els mòduls d'entrada en tots dos àmbits: civil i penal. No obstant això, fonts judicials apuntaven en el 2006 i 2007 que els òrgans judicials d'aquest partit judicial "funcionen correctament amb un nombre adequat d'assumptes civils i penals" (MTSJC, 2006, p.35 i MTSJC, 2007, p. 38).

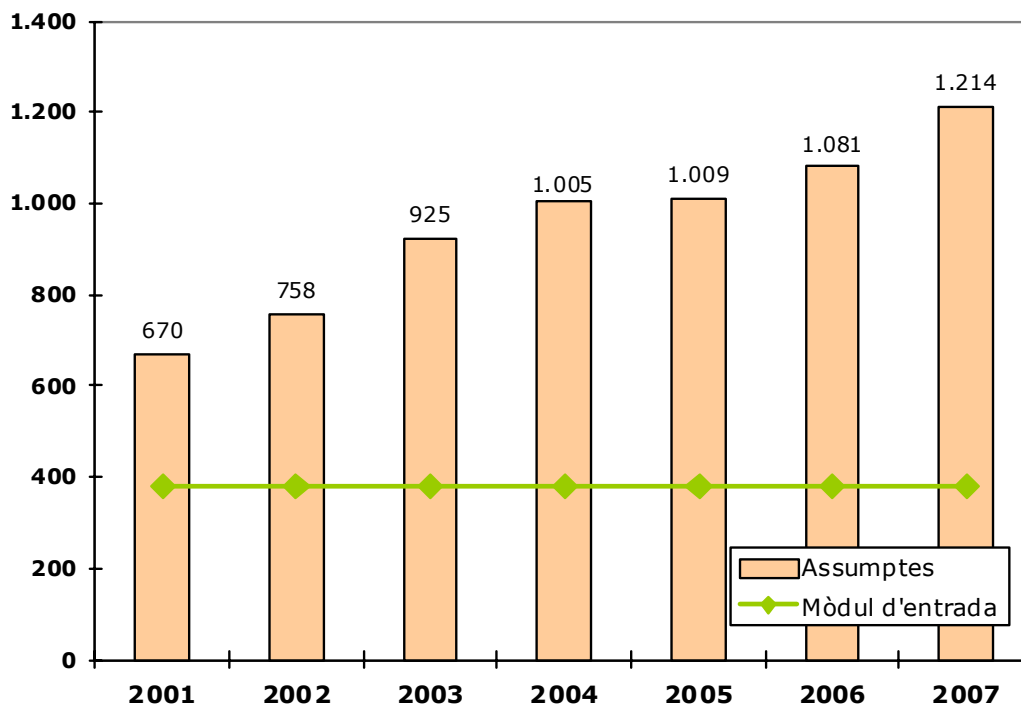

Partit judicial de Berga: Assumptes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. *Font:* elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Berga: Assumptes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

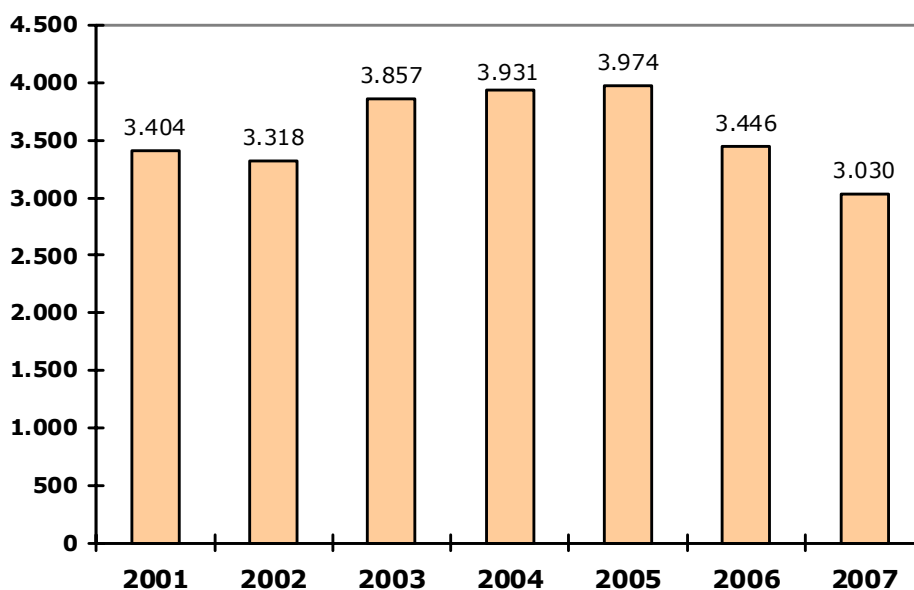

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. *Font:* elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes resolts.

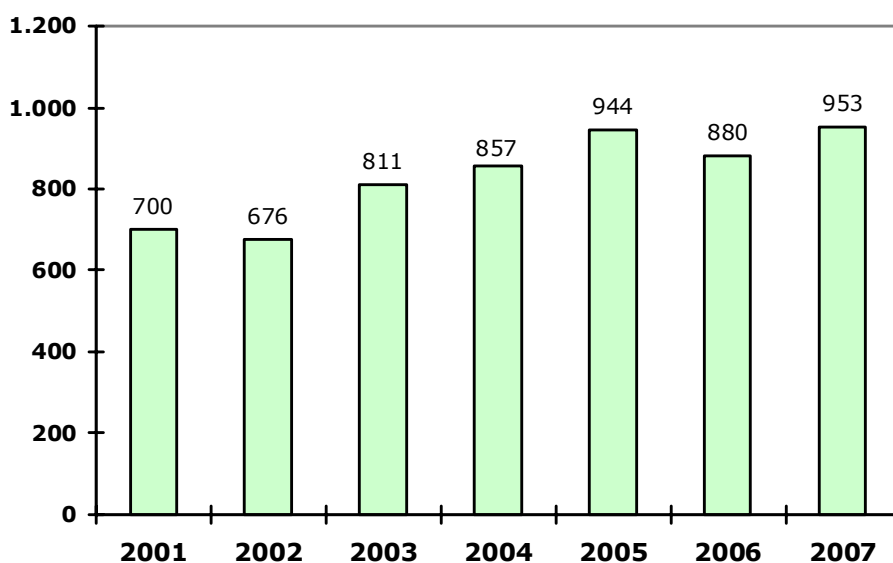
Els advocats del partit judicial consideren que la situació no és tan bona com presenten els informes de les institucions judicials. Així, per exemple, segons l'informe d'inspecció de Berga del CGPJ, 2006, els jutjats de Berga, respecte l'any anterior (2005), han perdut capacitat resolutiva, tant en els assumptes civils (-7.3%), com en els assumptes penals (6%). En el 2007, els assumptes resolts han disminuït en el penal i augmentat en el civil. Tot i això, no es resol tot el que s'ingressa en un any ni tampoc s'enllesteix els assumptes pendents, tal i com s'observa de les gràfiques de pendència que s'exposen més endavant.

Partit judicial de Berga: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Berga: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

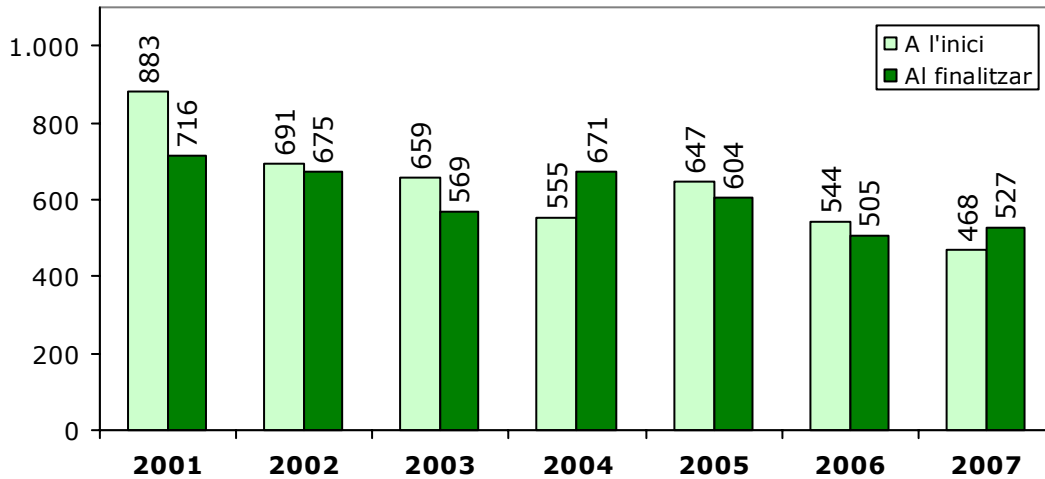

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

La pendència penal es manté, si bé en els darrers dos anys sembla haver disminuït lleugerament.

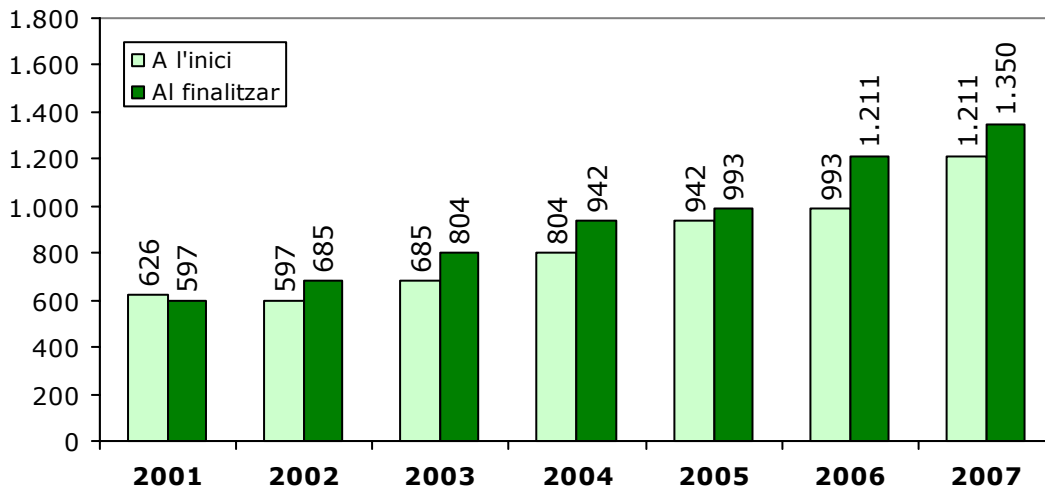
Partit judicial de Berga: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Tot i haver millorat la capacitat resolutiva en matèria civil, els assumptes pendents en finalitzar l'any continuen sent superiors al pendents a l'inici del període. Es pot observar una tendència al creixement progressiu de la pendència any rere any.

Partit judicial de Berga: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

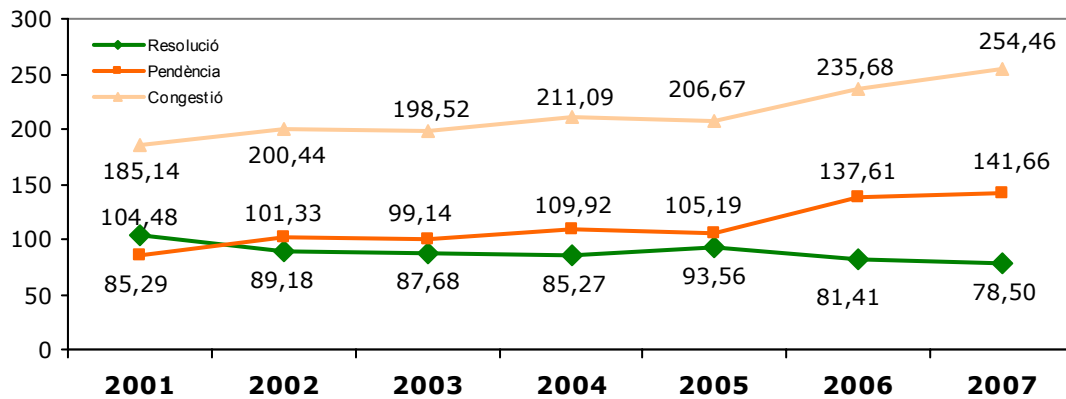

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

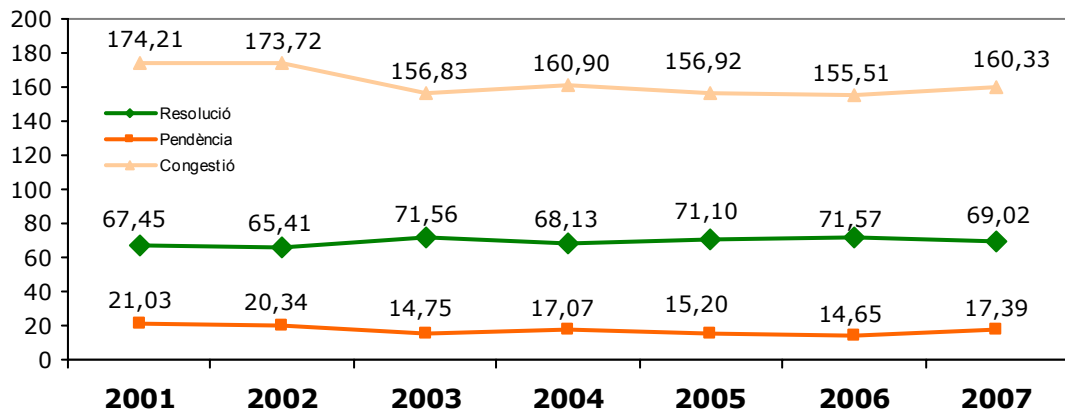
Les taxes de pendència i congestió demostren que la resolució és millorable. Recordem que la taxa de resolució hauria d'estar en equilibri (100%, es resol tant com s'ingressa) i que els percentatges de pendència i congestió, per ser òptims, haurien d'acostar-se al 0%.

Partit judicial de Berga: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Berga: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

Els lletrats destaquen la situació de col·lapse que viuen els jutjats de Berga. Com ha succeït a la resta de partits judicials, l'increment de la litigiositat no ha vingut acompanyada d'una major dotació de recursos materials i humans. A més, el nombre d'advocats inscrits en la delegació és limitat, 43 advocats⁶.

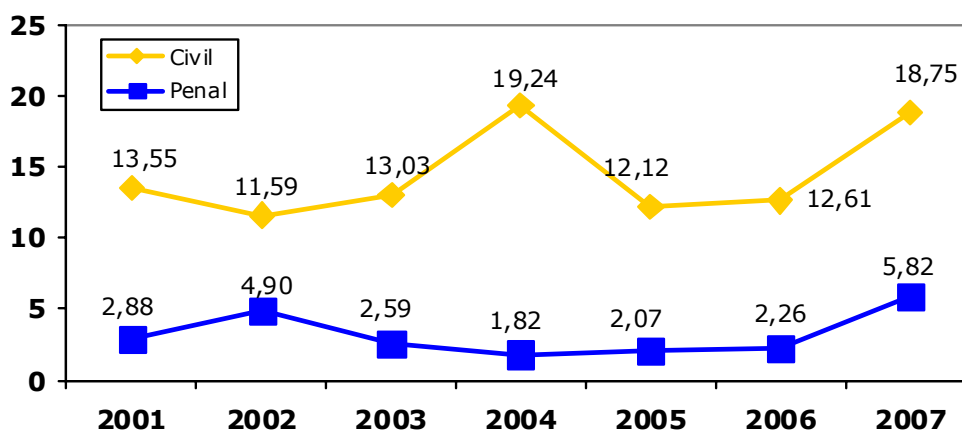
A diferència del que succeeix amb altres partits judicials propers a Barcelona, Berga no és un partit judicial al que vagin a pledejar els advocats que exerceixen normalment a Barcelona.

De l'informe de la inspecció del CGPJ, es desprèn que, en data 31 de desembre de 2006, dels dos jutges de primera instància i instrucció, un d'ells exercia el càrrec com a jutge substituït. Tanmateix, les dues places de Secretaris judicials també estaven cobertes per secretaris substituïts.

Finalment, la delegació que està ubicada en l'edifici dels jutjats i compte amb un despatx de 15 m² i una sala dedicada al Servei d'Orientació Jurídica (SOJ).

Quan al temps de resposta, Berga també excedeix, amb més del doble i triple, els temps mitjos de temps de resposta de la demarcació ICAB, que recordem són pel 2007: 6 mesos i 15 dies pel civil i 1 mes i 20 dies pel penal.

Partit judicial de Berga: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat de violència de la dona

Quan al tractament de la violència de la dona en aquest partit judicial, cal dir que és el jutjat d'instrucció núm. 1 qui té atribuïdes les funcions en aquesta matèria. Segons els advocats, malgrat que la jutgessa s'organitza raonablement bé, es dona una sobrecarrega de feina que no permet que el funcionament del jutjat sigui eficaç i satisfactori.

⁶ Aquests 43 advocats, han expressat, quin és l'estat de l'Administració de Justícia i, en concret, s'han pronunciat sobre el funcionament del jutjat mixte de violència de la dona, en aquest partit judicial. Les entrevistes es varen realitzar per mitjà del delegat del Col·legi i per correu electrònic a la resta d'advocats inscrits al partit judicial.

Segons les dades del deganat de Barcelona pel 2006, el nombre d'assumpes que han tingut entrada en els jutjats de violència de la dona ha estat de 51 (segon semestre) i 134 en el 2006. L'increment segons la formula esmentada és de 23.88%. La pendència en aquesta matèria se situa al voltant del 100%. (memòria deganat Barcelona, 2006).

La valoració que fan els advocats de Berga sobre l'estat de la violència de la dona està en la mateixa línia que la mantinguda per tota la demarcació ICAB.

Això és, els assumptes de violència lleu no habitual col·lapsen el jutjat, la qual cosa provoca que no es pugui atendre convenientment i amb celeritat els assumptes de violència greu (tot i que ens manifesta el delegat que són episòdics i estranys).

També es constata un nombre molt elevat de trencament d'ordres d'allunyament i la ineficàcia de facto d'aquesta mesura.

Es va especial èmfasi en la desproporció, que segons els advocats existeix entre la conducta típica i la sanció en els delictes d'amenaques i coaccions (articles 171 i 172 CP).

Finalment, es critica la política criminal en aquesta matèria que du a terme l'administració pública que és considera massa rígida i la manca de coordinació entre els Mossos d'Esquadra i el jutjat que fa funcions de violència, cosa que es tradueix en esperes innecessàries per als advocats.

El partit judicial de Berga, en síntesi

Berga és un de tants partits judicials de la demarcació ICAB que necessita amb urgència augmentar la planta judicial i el personal. De cap altra manera és fa possible atendre la cada vegada més elevada demanda de justícia en aquest partit judicial que, a més de ser molt dispers des d'un punt de vista territorial, és un territori cada vegada més poblat i que presenta una litigiositat, sobretot civil, molt elevada.

Quadre- resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de BERGA. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	597	685	804	942	993	1.211	1.350

2.	Variació sobre l'any anterior (%)		14,74	17,37	17,16	5,41	21,95	11,48
3.	Resultats	700	676	811	857	944	880	953
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		-3,43	19,97	5,67	10,15	-6,78	8,30
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6.	Ingressats	670	758	925	1.005	1.009	1.081	1.214
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		13,13	22,03	8,65	0,40	7,14	12,30
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	76,32	99,47	143,42	164,47	165,53	184,47	219,47
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		30,34	44,18	14,68	0,64	11,45	18,97
10.	Pendants a l'inici	626	597	685	804	942	993	1.211
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		-4,63	14,74	17,37	17,16	5,41	21,95
12.	Taxa de resolució	104,48	89,18	87,68	85,27	93,56	81,41	78,50
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-14,64	-1,69	-2,74	9,72	-12,99	-3,57
14.	Taxa de pendència	85,29	101,33	99,14	109,92	105,19	137,61	141,66
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		18,81	-2,17	10,88	-4,30	30,82	2,94
16.	Taxa de congestió	185,14	200,44	198,52	211,09	206,67	235,68	254,46
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		8,26	-0,96	6,33	-2,09	14,04	7,97

PENAL

1.	Pendents al finalitzar	716	675	569	671	604	505	527
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		-5,73	-15,70	17,93	-9,99	-16,39	4,36
3.	Resultats	3.404	3.318	3.857	3.931	3.974	3.446	3.030
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		-2,53	16,24	1,92	1,09	-13,29	-12,07
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	5.047	5.073	5.390	5.770	5.589	4.815	4.390
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		0,52	6,25	7,05	-3,14	-13,85	-8,83
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	101,88	102,92	115,60	130,80	123,56	92,60	75,60
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		1,02	12,32	13,15	-5,54	-25,06	-18,36
10.	Pendents a l'inici	883	691	659	555	647	544	468
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		-21,74	-4,63	-15,78	16,58	-15,92	-13,97
12.	Taxa de resolució	67,45	65,41	71,56	68,13	71,10	71,57	69,02
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-3,03	9,41	-4,79	4,37	0,65	-3,56
14.	Taxa de pendència	21,03	20,34	14,75	17,07	15,20	14,65	17,39
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		-3,28	-27,48	15,71	-10,96	-3,58	18,68
16.	Taxa de congestió	174,21	173,72	156,83	160,90	156,92	155,51	160,33
17.	Variació sobre l'any anterior		-0,28	-9,72	2,59	-2,47	-0,90	3,10

(%)

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Delegació de Cornellà
Índex de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- El partit judicial de Cornellà, en síntesi
- Quadre –resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

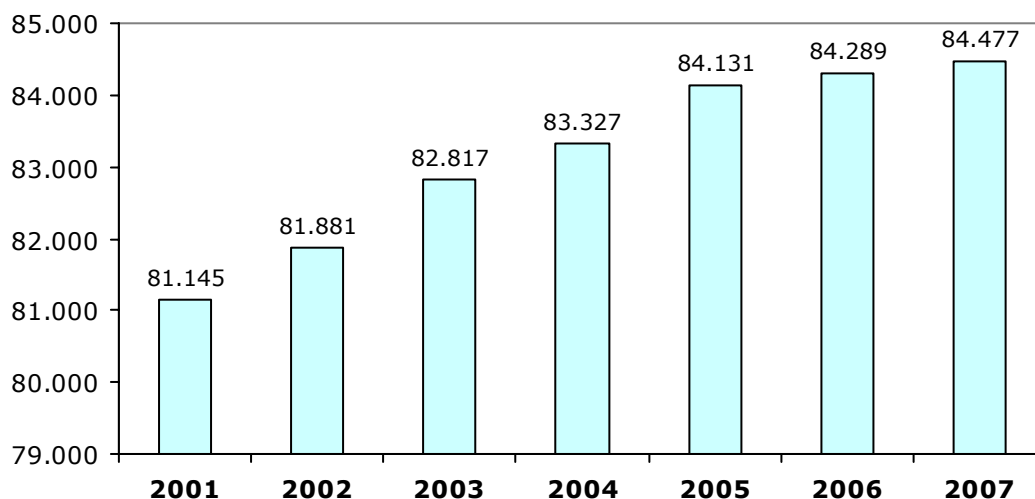
Delegació de Cornellà

Característiques generals i elements destacats

Cornellà és un municipi de 84.477 habitants (any 2007), que pertany a la comarca del Baix Llobregat. Compta amb una important xarxa associativa i vida cultural que cal destacar com un fet distintiu. Històricament, és un territori definit per la seva proximitat a Barcelona i per posseir un ric patrimoni arquitectònic. L'arribada massiva de nous habitants als anys 50 i el procés d'industrialització accelerat converteix aquest territori en un mosaic de la més rica diversitat cultural⁷

L'evolució de la població en aquest partit judicial demostra la importància que està tenint Cornellà en els darrers temps.

Partit judicial de Cornellà: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Per atendre a la població d'aquest territori, Per atendre aquesta població aquesta subdelegació del Col·legi compta amb 141 advocats censats.

La ratio de jutge per habitants està en línia amb la resta dels partits judicials de la demarcació ICAB, això és: 1 jutge per 21.072 habitants. (informe inspecció del partit judicial Consejo General del Poder Judicial, 2006).

Infraestructura i planta judicial

El partit judicial de Cornellà de Llobregat compta amb 4 jutjats de primera instància i instrucció, que estan servits per jutges. Estan situats, des de juliol de 2007, en un nou edifici judicial situat al carrer Víctor Pradera s/n. El jutjat que té assumides les funcions de violència sobre la dona és el número 4.

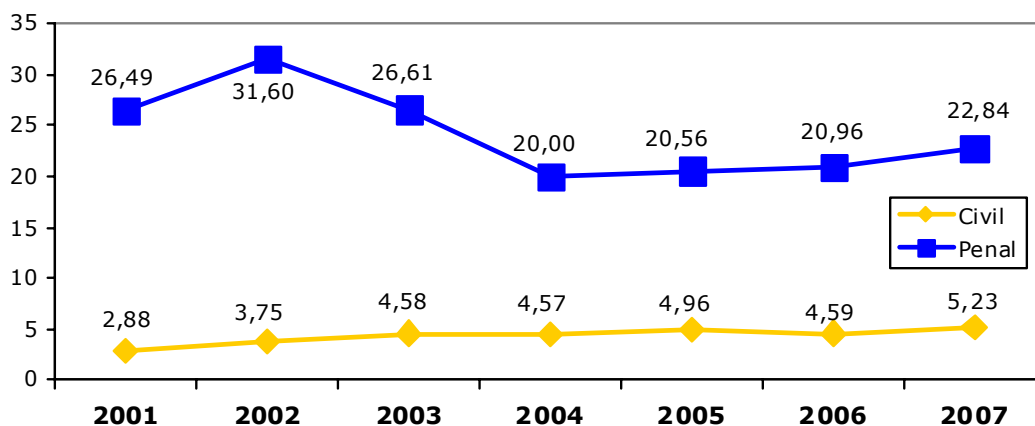
⁷ informació extreta de la Web de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat, dades del 2007. WWW.cornellaweb.cat

La delegació compta amb 4 despatxos, 1 despatx SOJ, 2 despatxos per advocats, 1 sala de togues, personal, plenament equipada i amb serveis.

Litigiositat

La litigiositat en aquest partit judicial està en línia amb la dels partits judicials més propers a la ciutat de Barcelona, tals com Badalona (21,56), St. Boi (20,49) o Santa Coloma (27,5).

Partit judicial de Cornellà: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Com es pot observar segueix una suau línia d'augment en l'àmbit del penal i en el civil sembla que es manté més estable, tot i que l'augment en 64 punts del 2007.

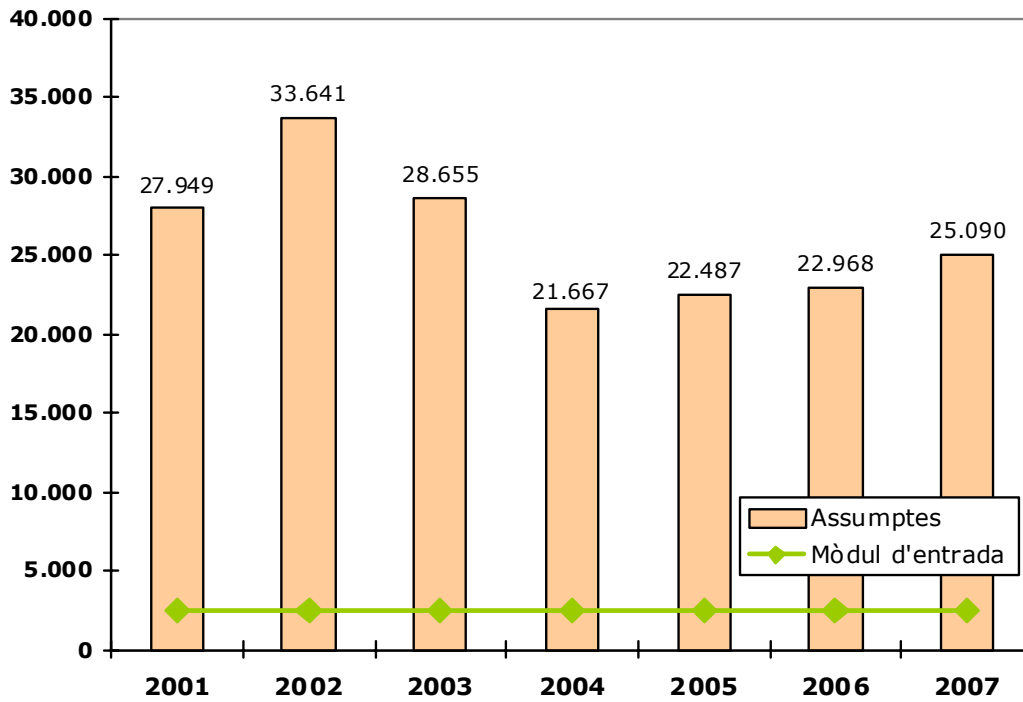
Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats.

Enguany es verifica la tendència a l'augment dels assumpes penals iniciada en el 2004 i, amb més o menys oscil·lacions, una tendència a l'augment en els assumpes civils.

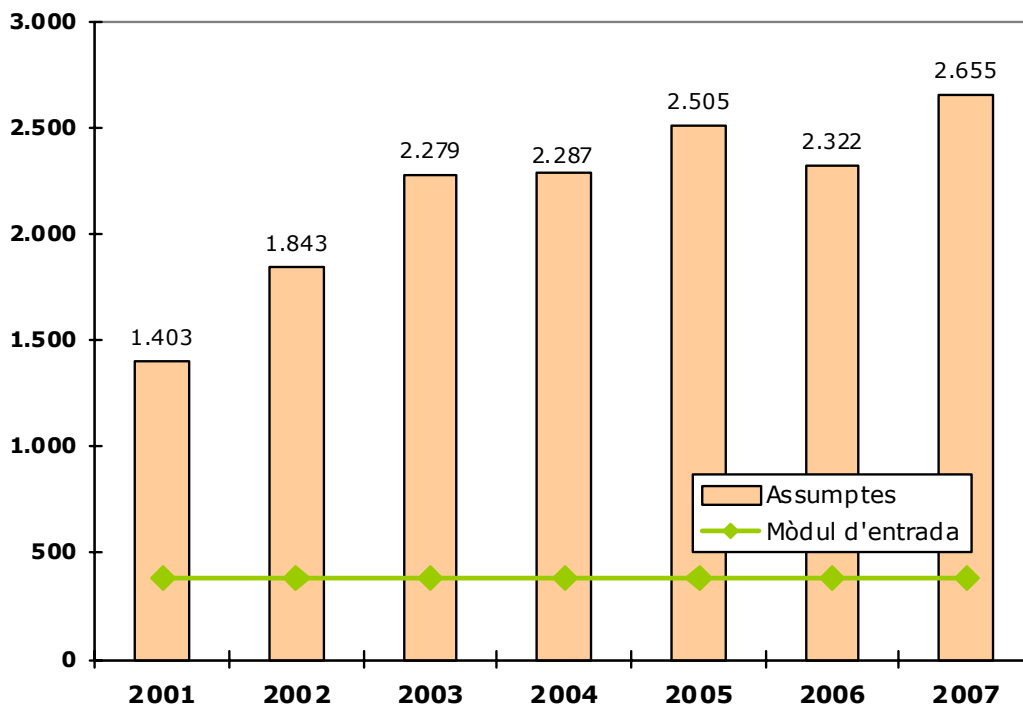
D'aquesta manera, en ambdós àmbits jurisdiccionals se supera amb escreix els mòduls d'entrada; tot i que les memòries de les principals institucions judicials catalanes apuntin que els assumpes siguin "ajustats" als mòduls d'entrada i assenyalin que la normalitat és la nota predominant en aquests jutjats (MTSJC, 2006, p.35).

Partit judicial de Cornellà: Assumpes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Cornellà: Assumptes ingressats en matèria civil
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

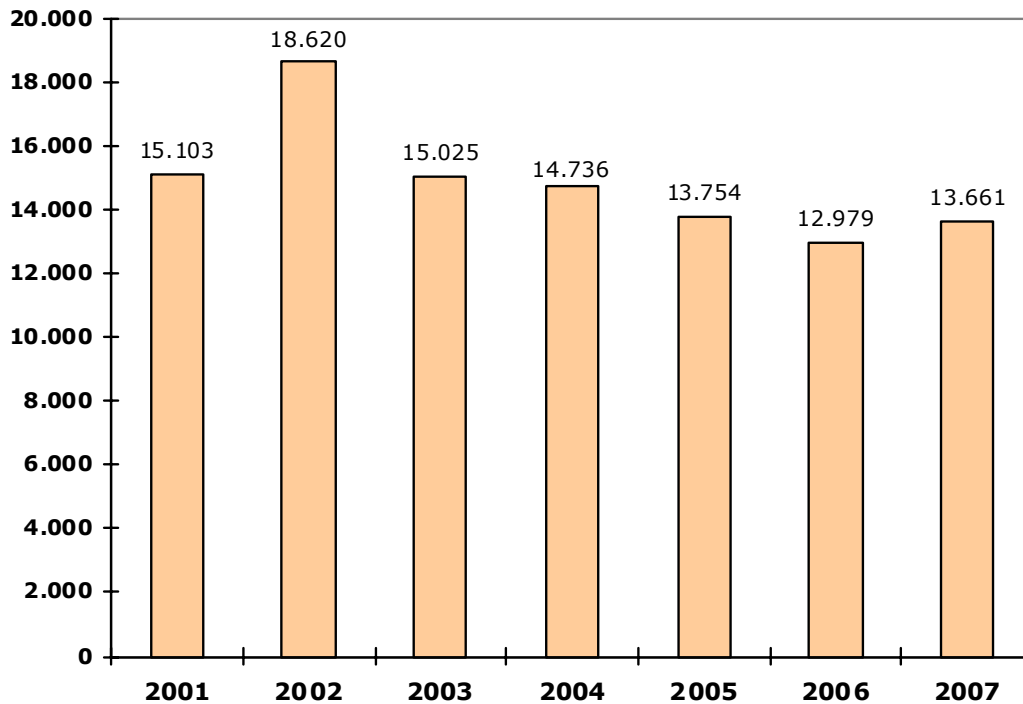

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes resolts.

La capacitat resolutiva de Cornellà continua amb la tendència al descens en l'àmbit penal que es va iniciar en el 2003. Com es pot observar, tot just es resol la meitat d'assumptes que es registren durant l'any.

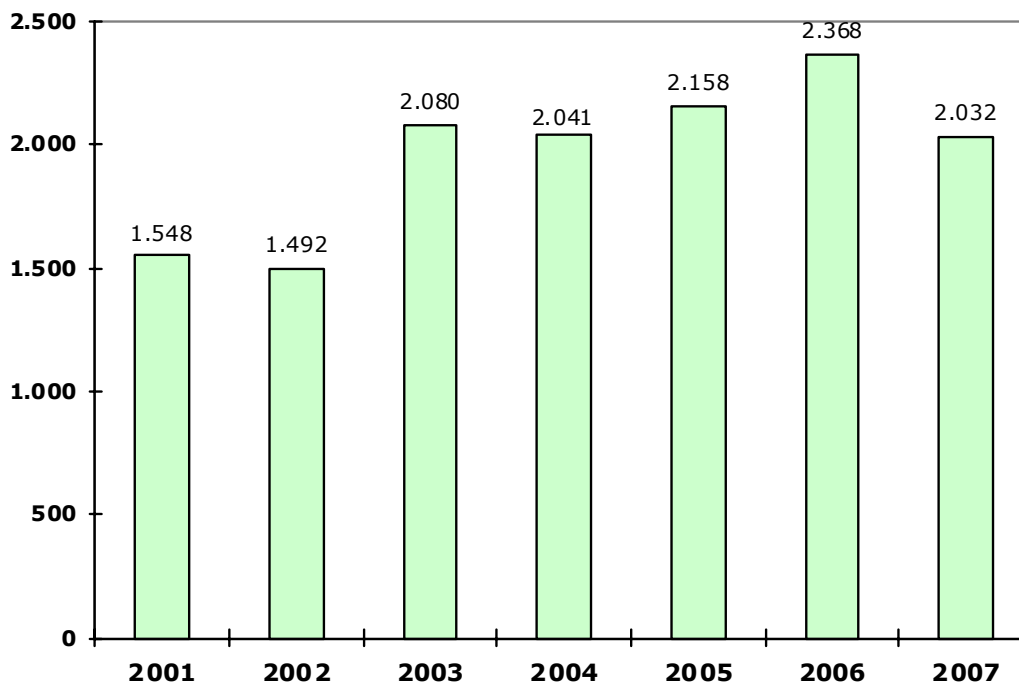
Partit judicial de Cornellà: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Pel que fa al civil, la resolució es manté al voltant del 2000 assumptes per uns ingressos lleugerament superiors.

Partit judicial de Cornellà: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

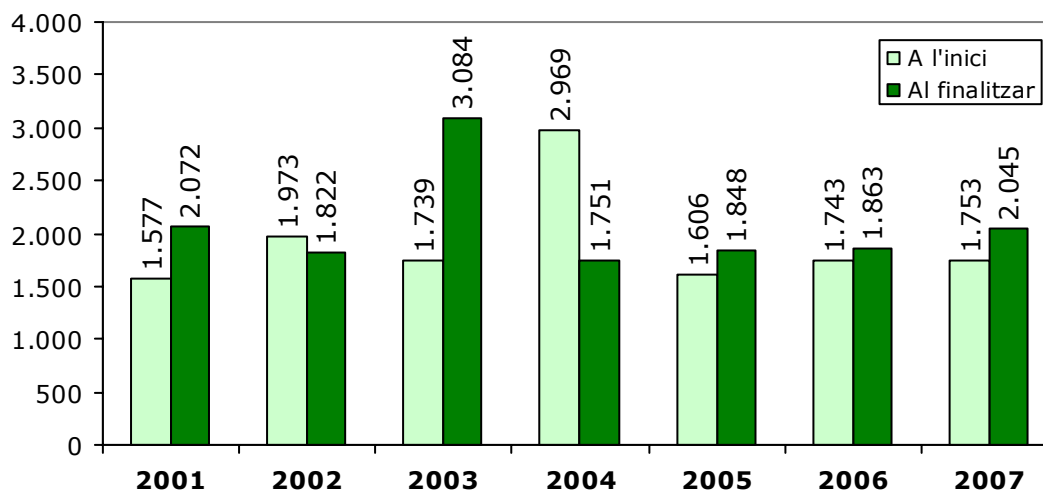

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

La pendència penal representa a Cornellà al voltant del 8,1% (pel 2007) dels assumptes que s'ingressen. Des de 2004, s'observa que els jutjats finalitzen el període amb més assumptes pendents que els existents en l'inici.

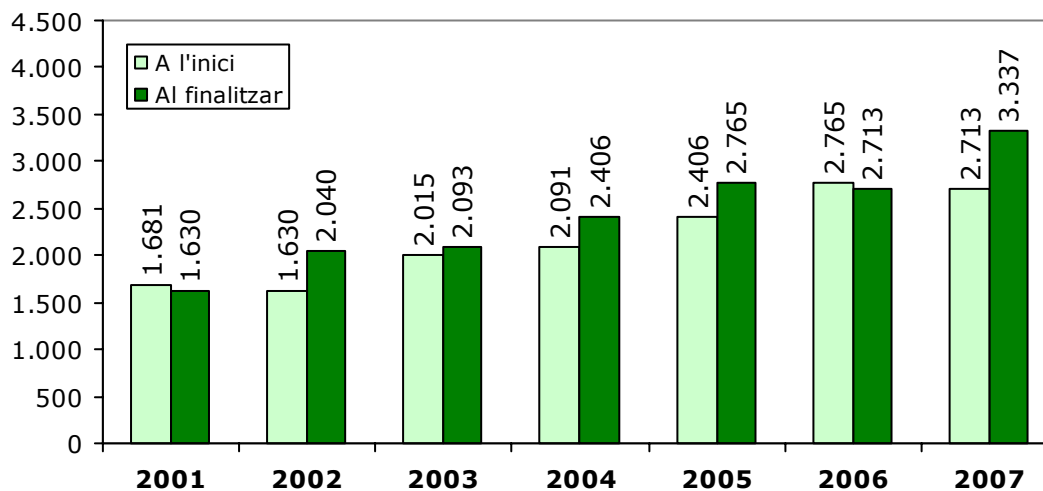
Partit judicial de Cornellà: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

La pendència civil es troba en una pitjor situació que la penal, ja que els jutjats finalitzen amb més pendència que assumptes ingressats tenen en un any. Enguany la situació sembla haver-se disparat.

Partit judicial de Cornellà: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

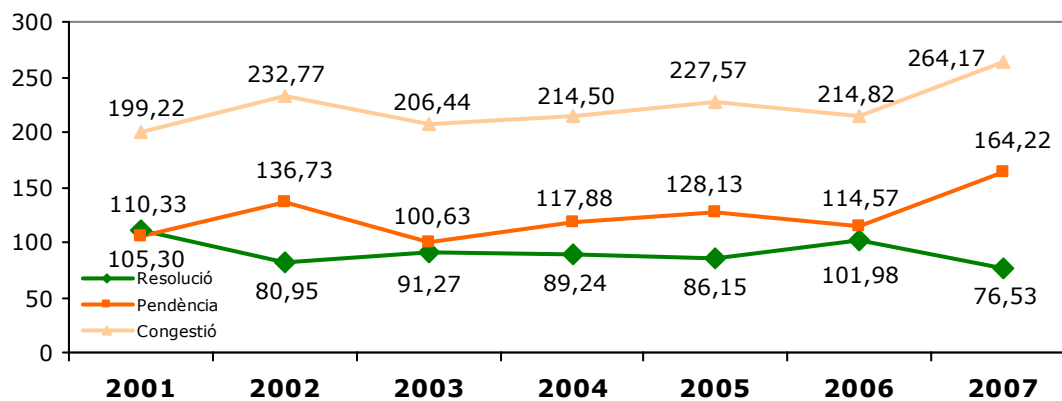

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

La congestió civil en aquest partit judicial és especialment alarmant per que supera el 300%. La resolució no arriba al mínim exigít, que és el 100%: és a dir, no es resol tant com s'ingressa en un any. Aquesta situació es verifica en tots dos àmbits jurisdiccionals.

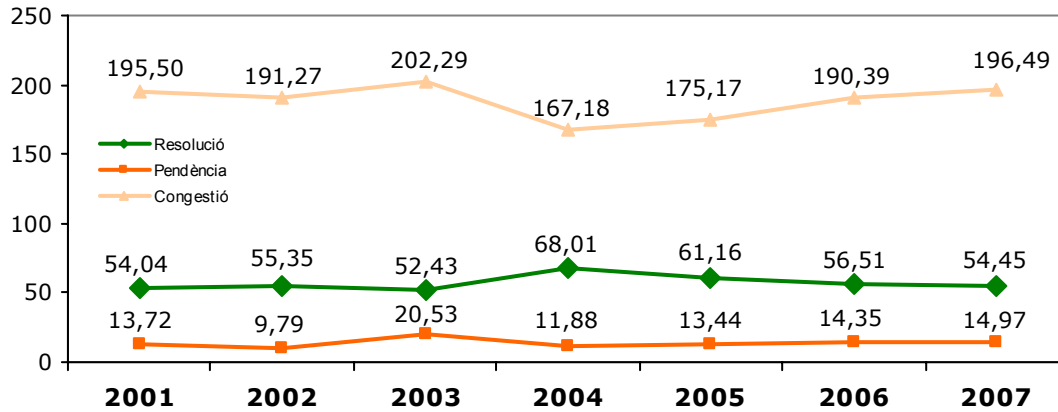
Partit judicial de Cornellà: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Cornellà: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

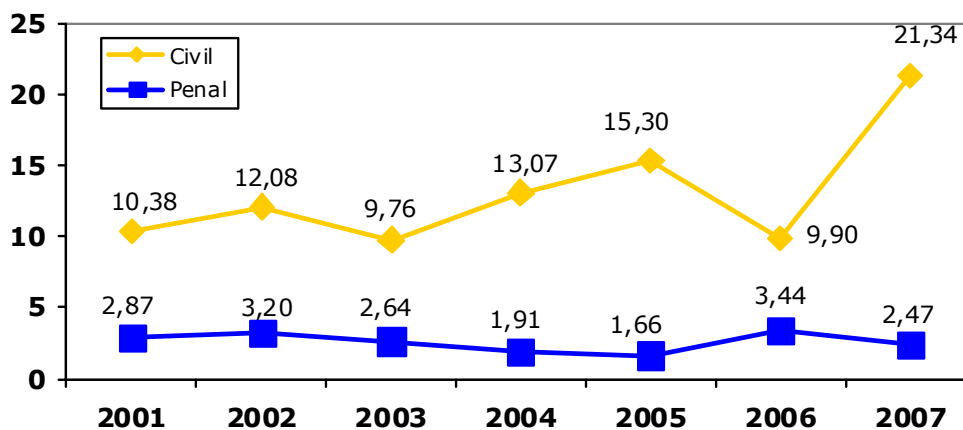
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

El funcionament en general és correcte, tot i que aquest partit judicial com la resta de la demarcació ICAB pateix, com hem vist, una forta pendència i congestió.

El temps mig de resposta és especialment desfavorable en els assumptes civils i la resolució dels assumptes penals entren dins de la normalitat en relació a la resta de delegacions de la demarcació ICAB.

Partit judicial de Cornellà: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

L'estabilitat funcional és remarcable, excepte pels secretaris judicials. En data 31 de desembre de 2006, hi havia 76% de titulars i 24% d'interins. Dels 4 jutges assignats tots eren titulars i les quatre secretaries judicials estaven cobertes per 4 secretaris substituïts.

El partit judicial de Cornellà de Llobregat, en síntesi

Cornellà presenta una situació que està en línia amb la resta de partits judicials propers a la ciutat de Barcelona. Es tracta d'una zona amb una important població i activitat econòmica que genera una elevada conflictivitat relacionada amb el dret privat. L'escàs nombre de òrgans judicials i de personal al servei de l'administració de justícia i del ciutadà provoca que no es pugui donar una resposta ràpid i àgil als requeriments de justícia.

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegeixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Quadre-resum del partit judicial

Partit judicial de CORNELLÀ DE LL. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	1.630	2.040	2.093	2.406	2.765	2.713	3.337
2. Variació sobre l'any anterior (%)		25,15	2,60	14,95	14,92	-1,88	23,00
3. Resultats	1.548	1.492	2.080	2.041	2.158	2.368	2.032
4. Variació sobre l'any anterior (%)		-3,62	39,41	-1,88	5,73	9,73	-14,19
5. Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6. Ingressats	1.403	1.843	2.279	2.287	2.505	2.322	2.655
7. Variació		31,36	23,66	0,35	9,53	-7,31	14,34

	sobre l'any anterior (%)							
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	269,21	385,00	499,74	501,84	559,21	511,05	598,68
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		43,01	29,80	0,42	11,43	-8,61	17,15
10.	Pendants a l'inici	1681	1630	2015	2091	2406	2765	2713
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		-3,03	23,62	3,77	15,06	14,92	-1,88
12.	Taxa de resolució	110,33	80,95	91,27	89,24	86,15	101,98	76,53
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-26,63	12,74	-2,22	-3,47	18,38	-24,95
14.	Taxa de pendència	105,30	136,73	100,63	117,88	128,13	114,57	164,22
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		29,85	-26,41	17,15	8,69	-10,58	43,34
16.	Taxa de congestió	199,22	232,77	206,44	214,50	227,57	214,82	264,17
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		16,84	-11,31	3,90	6,09	-5,60	22,97
PENAL								
1.	Pendants al finalitzar	2.072	1.822	3.084	1.751	1.848	1.863	2.045

2.	Variació sobre l'any anterior (%)		-12,07	69,26	-43,22	5,54	0,81	9,77
3.	Resultats	15.103	18.620	15.025	14.736	13.754	12.979	13.661
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		23,29	-19,31	-1,92	-6,66	-5,63	5,25
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	27.949	33.641	28.655	21.667	22.487	22.968	25.090
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		20,37	-14,82	-24,39	3,78	2,14	9,24
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	1017,96	1245,64	1046,20	766,68	799,48	818,72	903,60
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		22,37	-16,01	-26,72	4,28	2,41	10,37
10.	Pendents a l'inici	1.577	1.973	1.739	2.969	1.606	1.743	1.753
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		25,11	-11,86	70,73	-45,91	8,53	0,57
12.	Taxa de resolució	54,04	55,35	52,43	68,01	61,16	56,51	54,45
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		2,43	-5,27	29,71	-10,07	-7,61	-3,65
14.	Taxa de pendènci	13,72	9,79	20,53	11,88	13,44	14,35	14,97

	a							
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		-28,67	109,76	-42,11	13,07	6,83	4,29
16.	Taxa de congestió	195,50	191,27	202,29	167,18	175,17	190,39	196,49
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		-2,16	5,76	-17,35	4,78	8,69	3,20

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

El Prat de Llobregat
Índex de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial del Prat de Llobregat, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació del Prat de Llobregat

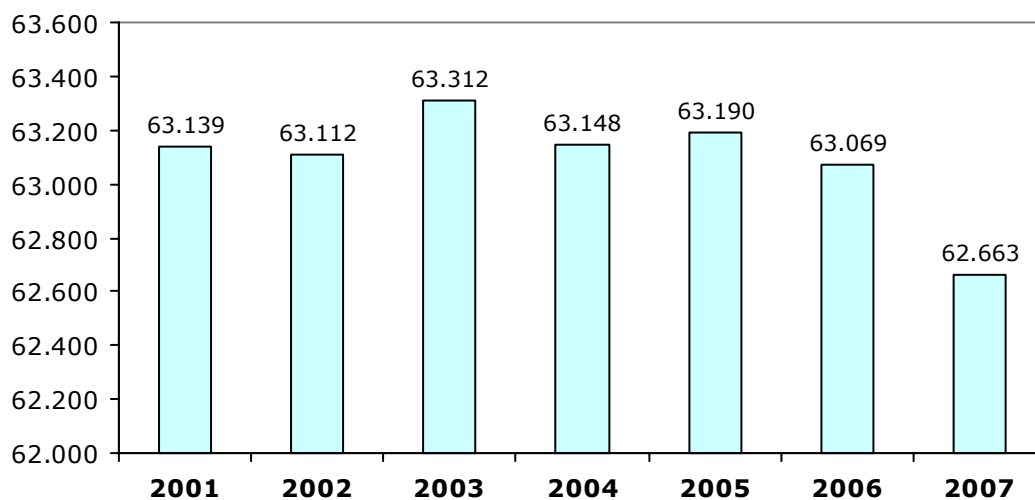
Característiques generals i elements destacats

El Prat de Llobregat compte amb 6 jutjats de primera instància i instrucció que, fins el 2007, han estat ubicats de forma dispersa per tot el nucli poblacional del Prat.

Des de 8 d'octubre de 2007, els jutjats de primera instància i instrucció del Prat es troben situats en un edifici del barri de St. Cosme, al carrer del Riu Xuquer, 20. Aquesta nova ubicació ha requerit el replantejament dels mitjans d'accès a les dependències, ja que l'existent és clarament deficitari.

La població del municipi del Prat és de 62.663 habitants, segons les dades del padró d'habitants a 1 de gener de 2008. Segons informa l'administració local del Prat, després de forts augments de població a mitjans del segle XX (període de moviments de població del sud al nord de la península), la població del Prat resta en una situació de relativa estabilitat des de 1980, amb una lleugera tendència a la baixa.

Partit judicial del Prat de Llobregat: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Del total d'habitants un 90.51% és espanyol i 9.49% són immigrants. En el darrer any 2006, en comparació amb l'anterior, la comunitat que ha experimentat un major increment és la romanesa amb un 15.35%, seguida de la immigració comunitària (16.90%)⁸.

Quan a les comunitats autònomes d'on són originaris els espanyol, cal destacar, en primer lloc, els nascuts al Prat de Llobregat (17.45%), els andalusos (15.01%) , seguida dels provinents de la resta de Catalunya (41.47%).

El partit judicial integrat exclusivament pel Prat del Llobregat estava servit, en data febrer 2008, per 64 advocats inscrit en aquesta delegació. No obstant això, la

⁸ Aquestes xifres es refereixen sobre un total analitzat de 6.85% estrangers. Dades estadístiques de l'Ajuntament del Prat de Llobregat 1.1.2007.

proximitat amb la ciutat de Barcelona i el fet que el torn d'ofici tingui previst un servei especial per la zona del Llobregat, fa que molts advocats inscrits en la seu central del Col·legi vinguin a pledejar en aquest partit judicial.

Tanmateix, el Col·legi posa a disposició dels lletrats exercents en aquest partit judicial 3 despatxos, un despatx pel Servei d'Orientació Jurídica (SOJ), 1 sala de togues, 1 despatx d'advocats.

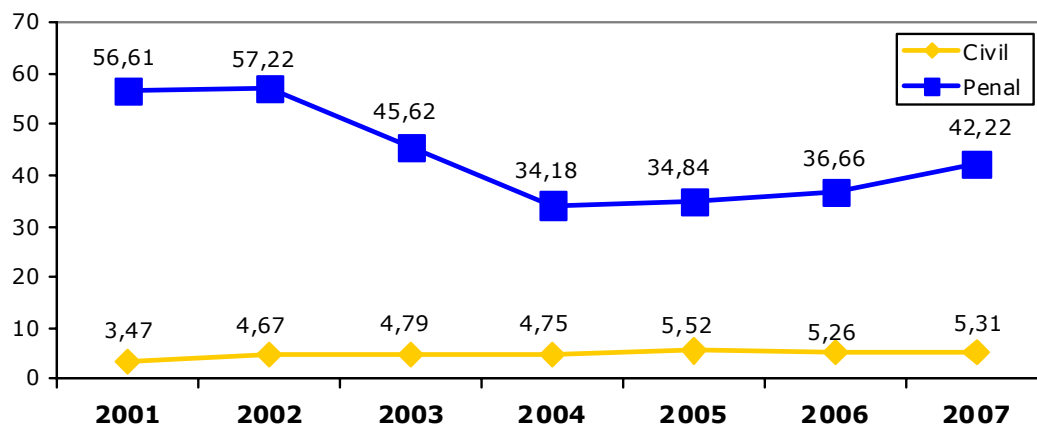
Infraestructura i planta judicial

Com hem dit, el Prat de Llobregat disposa de 6 jutjats de primera instància i instrucció ubicats en un nou edifici del barri de St. Cosme. El TSJC (p. 50) ha posat de manifest la problemàtica que genera la distribució dels espais i que es concreta en la deficient atenció al públic (manca d'atenció o atendre al ciutadà d'esquena) i als professionals col·laboradors de l'Administració de Justícia, tals com els advocats. (Acord de 4 de desembre de 2007 de la sala de govern del TSJC).

Litigiositat

La litigiositat penal és la més alta de tota la demarcació ICAB, insistim en el fet de que tenir atribuïda la competència en els assumptes a l'aeroport del Prat provoca la saturació d'aquests jutjats.

Partit judicial del Prat de Llobregat: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

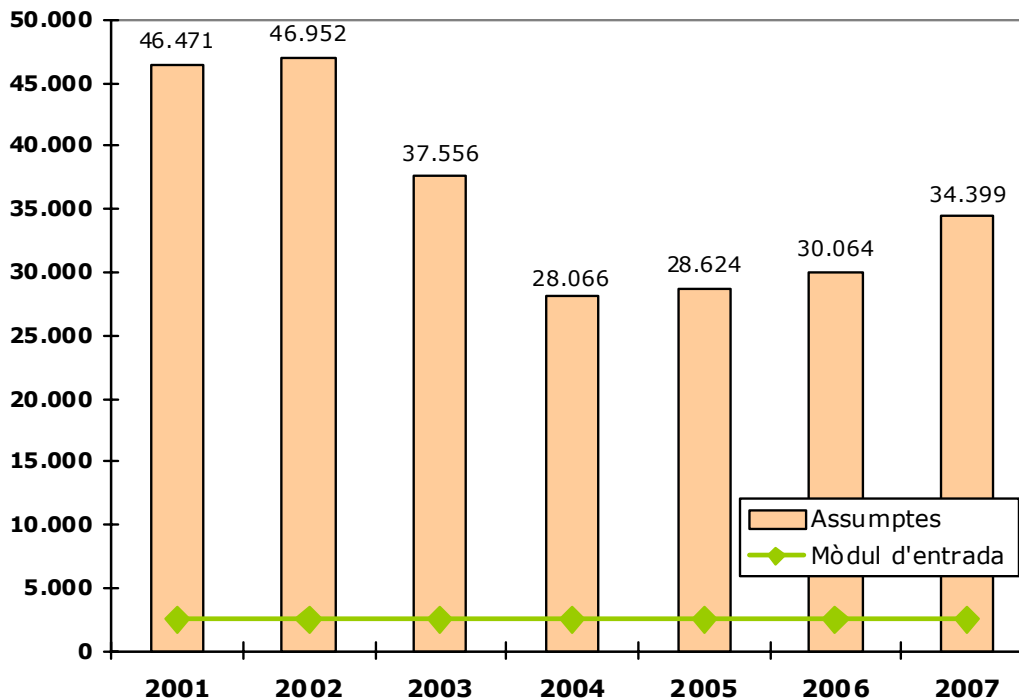
Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats.

La situació dels assumptes civils i penals d'aquesta demarcació no és satisfactòria. Després d'una important disminució dels assumptes ingressats penals en el 2004, s'ha iniciat una tendència a l'augment progressiu d'aquests.

Partit judicial del Prat de Llobregat: Assumptes ingressats en matèria penal
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

El major problema rau, segons la delegada en el Prat, que aquest partit judicial suporta els assumptes que succeeixen en l'Aeroport del Prat i els seus jutjats no estan ni pensats ni preparats per fer front a la tipologia de causes penals que són summament complexes (narcotràfic, blanqueig de capital, estrangeria, etc).

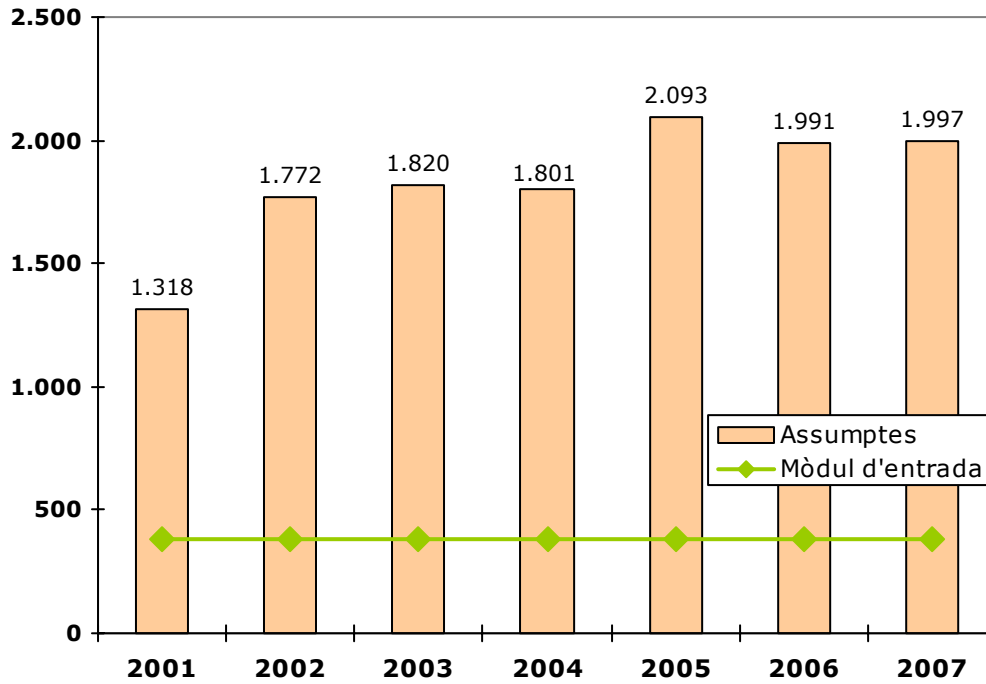
Recordem que els jutjats del Prat, encara són mixtos, és a dir, un mateix jutge atén les qüestions civils i les penals (instrucció causes per delictes, judicis de faltes, guàrdia d'una setmana de duració, etc)

Aquesta situació contrasta amb l'organització de l'Aeroport de Barajas a Madrid, en que les causes generades per aquesta infraestructura són competents els jutjats de la ciutat de Madrid.

La memòria del Tribunal Superior de justícia (2006) també s'ha fet ressò del problema de l'augment de causes relacionades amb el tràfic d'estupefaents que comporta elaborar un llistat de presos preventius que cal controlar de forma urgent.

Pel que fa als assumptes civils, aquest presenten una entrada també elevada, superant en tot cas el mòdul d'entrada fixat pel CGPJ en 380 assumptes anuals.

Partit judicial del Prat de Llobregat: Assumptes ingressats en matèria civil
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

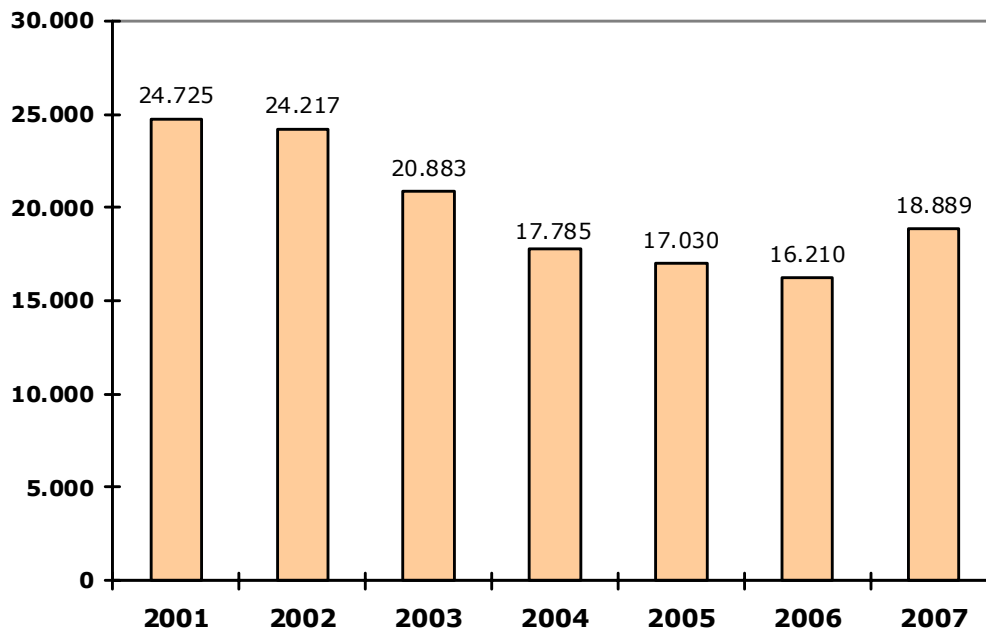
Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. *Font:* elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumpes resolt

La resolució penal segueix una marcada tendència a la baixa, tot i que enguany (2007) sembla haver-se recuperat lleugerament.

En relació als assumpes ingressats, la capacitat resolutiva és francament baixa. En el 2007, s'han resolt el 54,91% dels assumpes registrats.

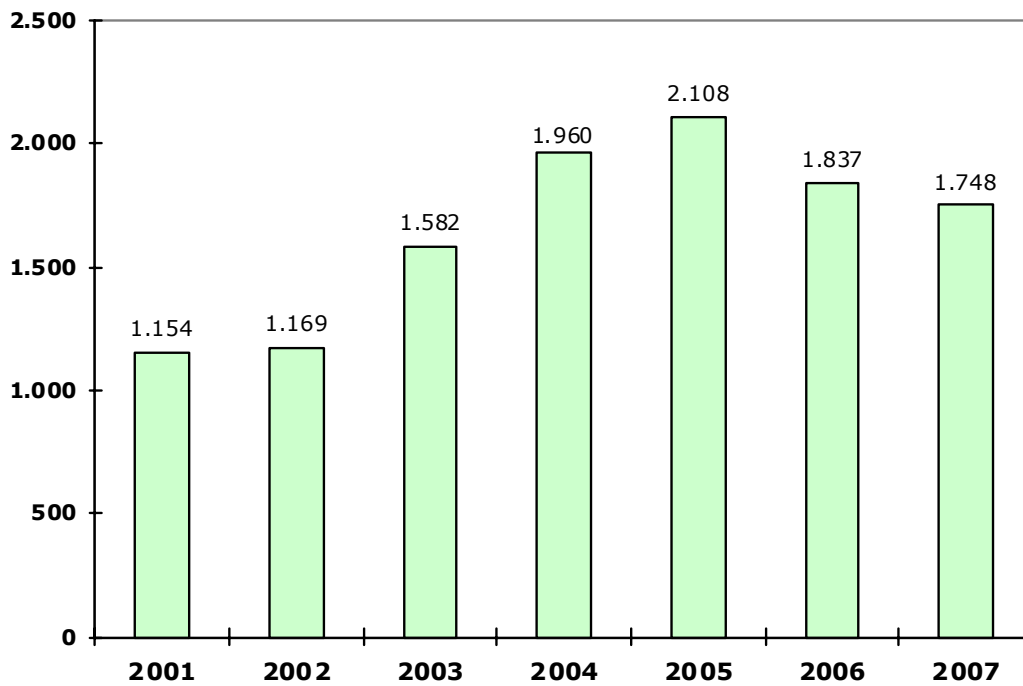
Partit judicial del Prat de Llobregat: Assumpes resolt en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Tot i que des del 2005 la capacitat resolutiva en els assumptes civils està baixant, aquest partit judicial es manté en una resolució més acceptable que en els assumptes penals. Es resolen el 98,84% dels assumptes.

Partit judicial del Prat de Llobregat: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

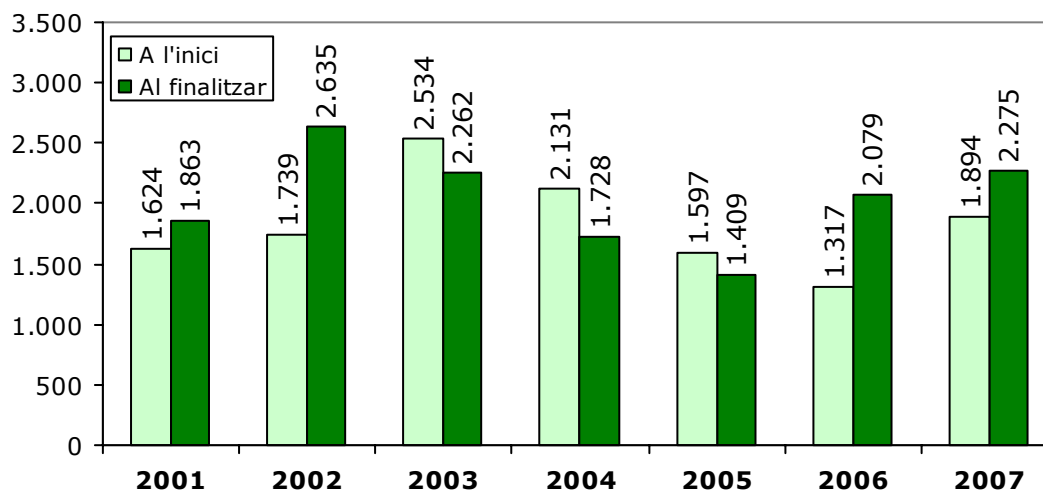

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

Del 2005 al 2006, els assumptes pendents civils han augmentat una mitjana de 28,8% i els penals, un 41,76%. (informe d'inspecció del CGPJ).

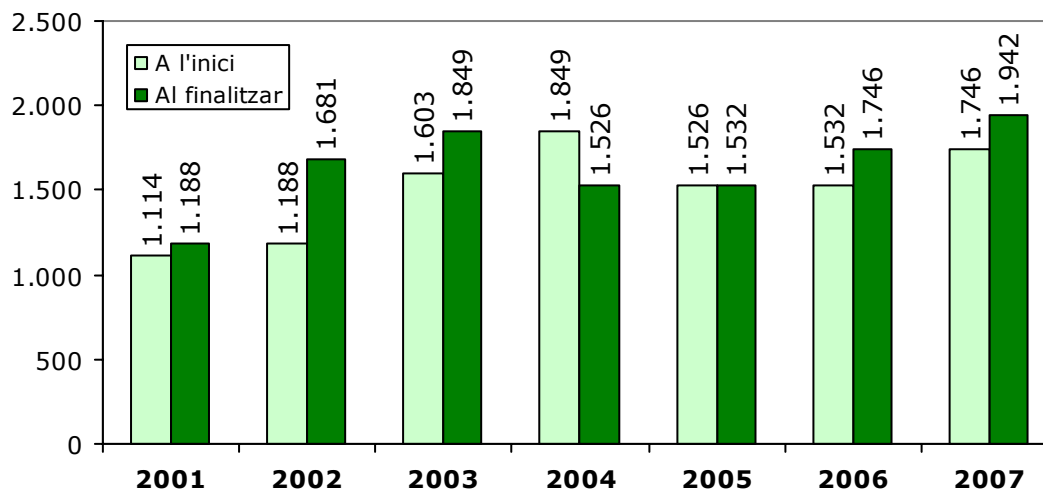
Partit judicial del Prat de Llobregat: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Cal observar, que hi ha tants assumptes pendents en un any com assumptes resolt en aquest període.

Partit judicial del Prat de Llobregat: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

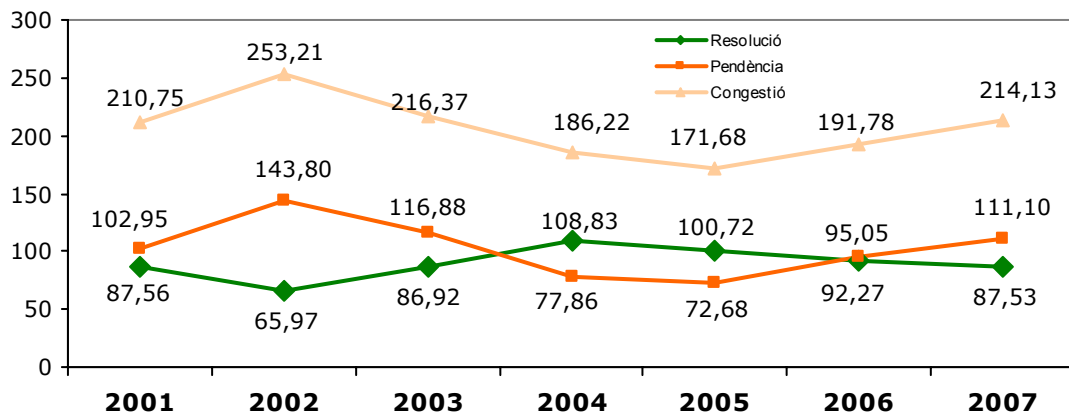
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

L'informe d'inspecció del CGPJ en aquest partit judicial ens mostra que, en data 31 de desembre 2006, hi havia 3 magistrats titulars i 2 de substituïts. Les places de secretaris, estaven cobertes per 5 secretaris tots substituïts. La plantilla de funcionaris és relativament estable, ja que el 56% són titulars i la resta són interins 44%. La ratio de jutge per habitant se situa en 1 jutge per cada 12.614 habitants. Com hem apuntat, els assumptes que es generen a l'Aeroport distorsiona qualsevol valoració que podem fer de la ratio jutge/habitant.

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

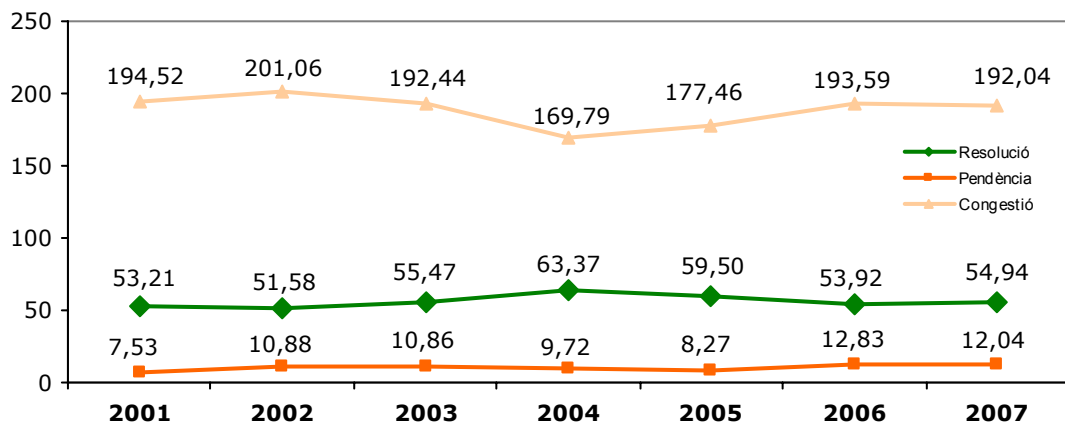
La situació descrita anteriorment dóna com a resultat els següents indicadors judicials, que es poden resumir en una resolució per sota del punt d'equilibri: 100% (es resolen tant assumptes com entren aquell any) i una pendència i congestió que supera el 100% (la situació idonea hauria de ser 0%).

Partit judicial del Prat de Llobregat: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial del Prat de Llobregat: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Les causes probables dels resultats en els indicadors judicials són:

- El gran nombre de causes penals i la complexitat de les mateixes. Segons la Memòria del TSJCA, 2006, aquest òrgans generen gran quantitat de processos que acaben en els jutjats penals o les Audiències Provincials i que, en tenir nombrosos imputats, testimonis, etc exigeix reservar dates, de

vegades setmanes, per la seva celebració, amb el conseqüent endarreriment de les altres causes penals.

- L'alta mobilitat judicial, el jutges marxen a altres destins quan poden.
- Les places vacants de jutge són cobertes per jutges substituïts, amb totes les dificultats que suposa que un jutge itinerant s'ocupi de les causes complexes
- Les denúncies per violència de gènere i domèstica han augmentat molt arran de les darreres reformes penals.

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

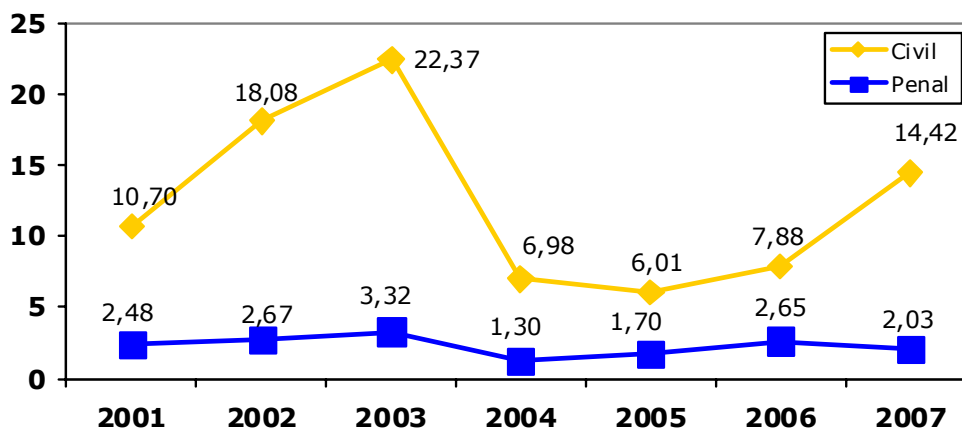
Si bé el temps de resposta civil s'havia mantingut en una situació acceptable des del 2005, en el 2007, aquest s'ha disparat. La causa caldrà buscar-la en la situació de saturació que pateixen aquests jutjats o, puntualment, en la mobilitat o vacant judicial o funcional.

Quan a l'organització, el tracte amb l'advocat, encara que correcte és distant, sobretot amb els jutges. Així, amb anterioritat, es donaven a conèixer als advocats les conclusions de les reunions mantingudes pel jutge. Actualment, aquesta pràctica ha desaparegut.

El funcionament d'aquests jutjats depèn en bona mesura de la capacitat organitzativa i de treball de cadascú d'ells.

Quan a l'actuació de la policia autonòmica, els mossos d'esquadra de la zona s'han incorporat molt satisfactòriament a les necessitats dels jutjats.

Partit judicial del Prat de Llobregat: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat de violència de la dona

El jutjat encarregat de la violència contra la dona o de gènere és el núm. 5, que presenta molta mobilitat funcional.

Segons la memòria del deganat de Barcelona (2006), els assumptes de violència de la dona han passat de 95 assumptes (segon semestre 2005) a 236. Si apliquem la

fórmula esmentada (en el primer semestre 2005 s'haurien ingressat un nombre igual al segon) l'augment dels assumptes de violència de la dona s'eleva aproximadament a 19.49%

Les causes d'aquest increment són les mateixes que s'apunten a la resta de delegacions i, amb un caràcter més exhaustiu es tracten en l'estudi sobre la violència de la dona en la demarcació ICAB.

El partit judicial del Prat de Llobregat, en síntesi

En aquest partit, si bé s'ha solucionat el dèficit en infraestructures i la dispersió en els edificis judicials, continua sense resoldre's la pendència endèmica i estructural i l'elevat nombre d'assumptes penals ingressats que, en la major part dels casos, provenen de la criminalitat transfronterera.

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegeixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Quadre-resum del partit judicial

Partit judicial de EL PRAT DE LL. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	1.188	1.681	1.849	1.526	1.532	1.746	1.942
2. Variació sobre l'any anterior (%)		41,50	9,99	-17,47	0,39	13,97	11,23
3. Resultats	1.154	1.169	1.582	1.960	2.108	1.837	1.748
4. Variació sobre l'any anterior (%)		1,30	35,33	23,89	7,55	-12,86	-4,84
5. Mòdul d'entrad	380	380	380	380	380	380	380

	a (CGPJ)							
6.	Ingressats	1.318	1.772	1.820	1.801	2.093	1.991	1.997
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		34,45	2,71	-1,04	16,21	-4,87	0,30
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	246,84	366,32	378,95	373,95	450,79	423,95	425,53
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		48,40	3,45	-1,32	20,55	-5,95	0,37
10.	Pendants a l'inici	1.114	1.188	1.603	1.849	1.526	1.532	1.746
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		6,64	34,93	15,35	-17,47	0,39	13,97
12.	Taxa de resolució	87,56	65,97	86,92	108,83	100,72	92,27	87,53
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-24,65	31,76	25,20	-7,45	-8,39	-5,13
14.	Taxa de pendència	102,95	143,80	116,88	77,86	72,68	95,05	111,10
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		39,68	-18,72	-33,39	-6,66	30,78	16,89
16.	Taxa de congestió	210,75	253,21	216,37	186,22	171,68	191,78	214,13
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		20,15	-14,55	-13,93	-7,81	11,71	11,65

PENAL								
1.	Pendents al finalitzar	1.863	2.635	2.262	1.728	1.409	2.079	2.275
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		41,44	-14,16	-23,61	-18,46	47,55	9,43
3.	Resultats	24.725	24.217	20.833	17.785	17.030	16.210	18.899
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		-2,05	-13,97	-14,63	-4,25	-4,82	16,59
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	46.471	46.952	37.556	28.066	28.624	30.064	34.399
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		1,04	-20,01	-25,27	1,99	5,03	14,42
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	1758,84	1778,08	1402,24	1022,64	1044,96	1102,56	1275,96
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		1,09	-21,14	-27,07	2,18	5,51	15,73
10.	Pendents a l'inici	1.624	1.739	2.534	2.131	1.597	1.317	1.894
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		7,08	45,72	-15,90	-25,06	-17,53	43,81
12.	Taxa de resolució	53,21	51,58	55,47	63,37	59,50	53,92	54,94
13.	Variació sobre l'any		-3,06	7,55	14,24	-6,11	-9,37	1,90

	anterior (%)							
14.	Taxa de pendència	7,53	10,88	10,86	9,72	8,27	12,83	12,04
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		44,41	-0,21	-10,52	-14,85	55,02	-6,14
16.	Taxa de congestió	194,52	201,06	192,44	169,79	177,46	193,59	192,04
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,36	-4,29	-11,77	4,52	9,09	-0,80

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Gavà
Índexs de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial de Gavà, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació de Gavà

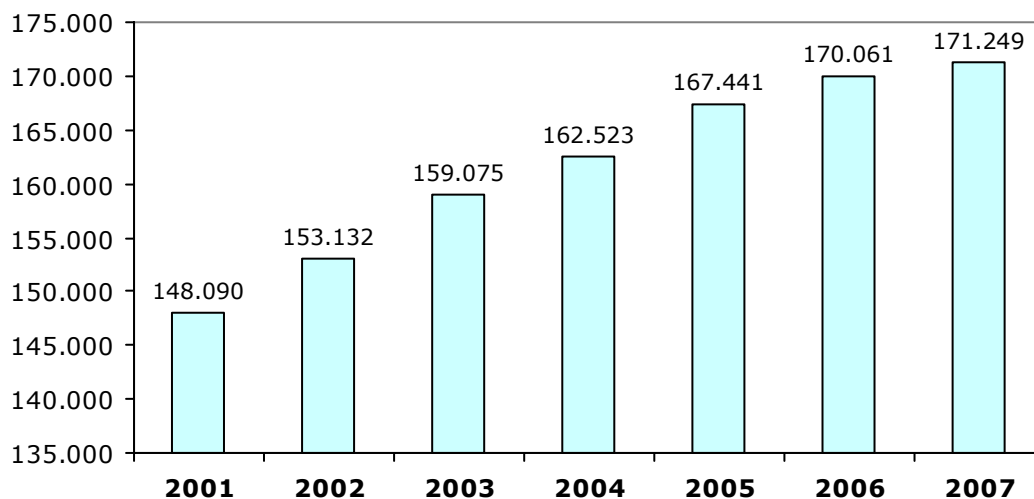
Característiques generals i elements destacats

El partit judicial de Gavà aglutina una bona part del territori corresponent a la comarca del Baix Llobregat. En concret, inclou els municipis de Gavà, Castelldefels, Viladecans i Begues.

Actualment, es treballa amb la proposta de convertir Viladecans en partit judicial, però, els advocats i els procuradors que exerceixen al territori s'hi oposen. Les raons és que els municipis integrants presenten una continuïtat territorial i poblacional que no accepta separacions.

La població del partit judicial de Gavà ha seguit una tendència a l'alça, sobretot a partir de 2002, encara que en els darrers dos anys sembla haver-se estabilitzat. Específicament, en els anys 2002 i 2003 el creixement va ser gairebé un 4% en relació amb l'any anterior; entre 2006 i 2007, l'augment de població d'aquest partit judicial va ser d'un 0,7%.

Partit judicial de Gavà: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

La demarcació ha patit, també, un important desenvolupament econòmic i social que s'ha traduït en un augment de la població i la superfície urbanitzada⁹.

Aquesta situació ha fet necessària la creació d'un vuitè jutjat, tot i que aquest és insuficient per atendre els assumptes pendents. Aquesta opinió també es compartida pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya que assenyala que els assumptes penals i civils superen els mòduls d'entrada d'assumptes (civil: 49%) i

⁹ Per més informació consulta la web oficial de l'Ajuntament de Gavà, www.gavaciutat.net.

penal (27%), la qual cosa fa imprescindible la creació de dos jutjats nous més (MTSJCA, 2006, p. 35).

Cal tenir en compte que en el 2006, la ratio jutge/habitant se situava en 1 jutge per 24.294 habitants (informe inspecció Consejo General Poder Judicial, 2006, p. 3).

Infraestructura i planta judicial

Actualment, el partit judicial de Gavà compta amb 8 jutjats de primera instància i instrucció, dels quals el número 7 té assumides les competències de violència de la dona.

Els edificis judicials, que es varen inaugurar l'any 1999, compten amb tot el necessari pel bon funcionament dels jutjats. L'informe d'inspecció del Consejo General del Poder Judicial, corresponent a 2006, tan sols ha destacat un problema amb el manteniment de l'edifici judicial.

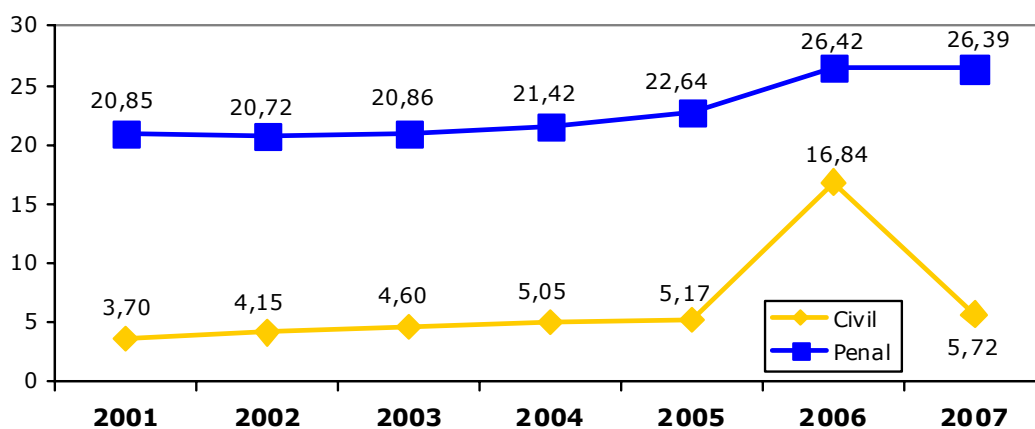
La delegació del Col·legi d'advocats hi té tres despatxos, 1 sala de reunions i trobada d'advocats, una sala de togues i també el servei del SERTRA. Compta amb personal, dos ordinadors, 1 fotocopiadora, i servei de manteniment.

Aquesta infraestructura està a disposició dels 255 advocats censats (data febrer 2008) en aquesta delegació. Com succeeix en els partits judicials propers a la ciutat de Barcelona, bona part dels advocats que exerceixen en aquest partit judicial consten inscrits a la seu central del Col·legi.

Litigiositat

Segons les dades facilitades pel Consejo General del poder judicial, justicia dato a dato, la litigiositat en aquest partit judicial se situa en uns límits acceptables en comparació amb resta de delegacions, tot i que en els darrers dos anys s'ha iniciat una tendència a l'augment d'aquest indicador en l'àmbit penal, motivat potser per l'augment de població i superfície urbanitzada.

Partit judicial de Gavà: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

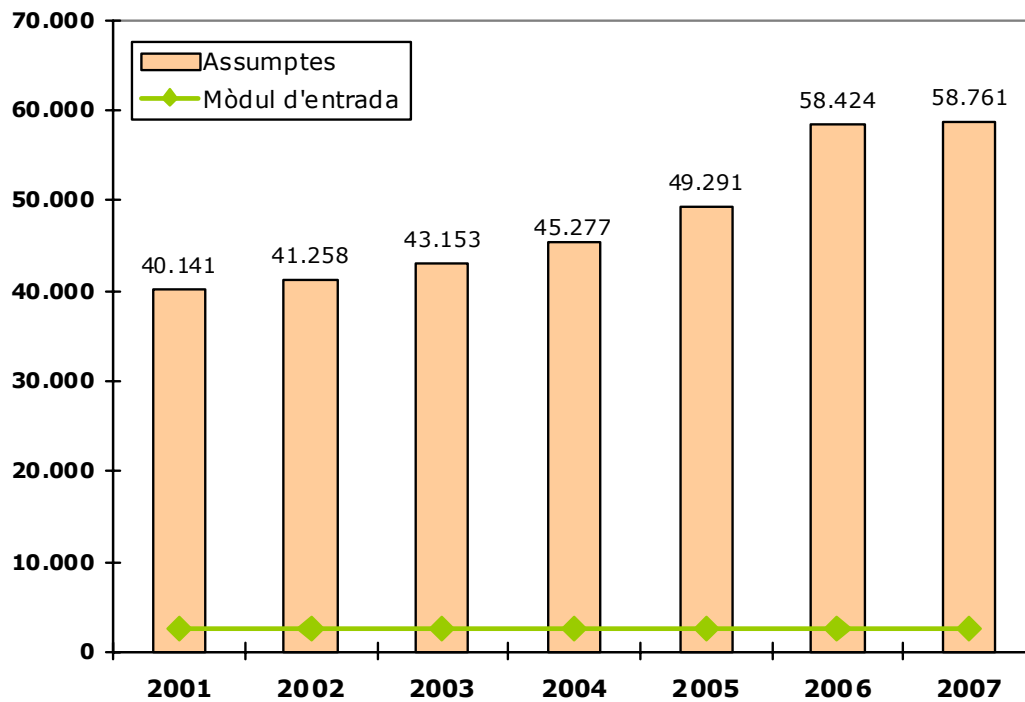
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats.

Els assumpes ingressats són força elevats, ja que com hem vist la població resident a Gavà és la tercera més important de la demarcació ICAB. Com es pot observar en la gràfica segueix una línia de augments progressius sempre superant amb escreix el mòdul d'entrada situat en 2500 assumpes anuals (CGPJ).

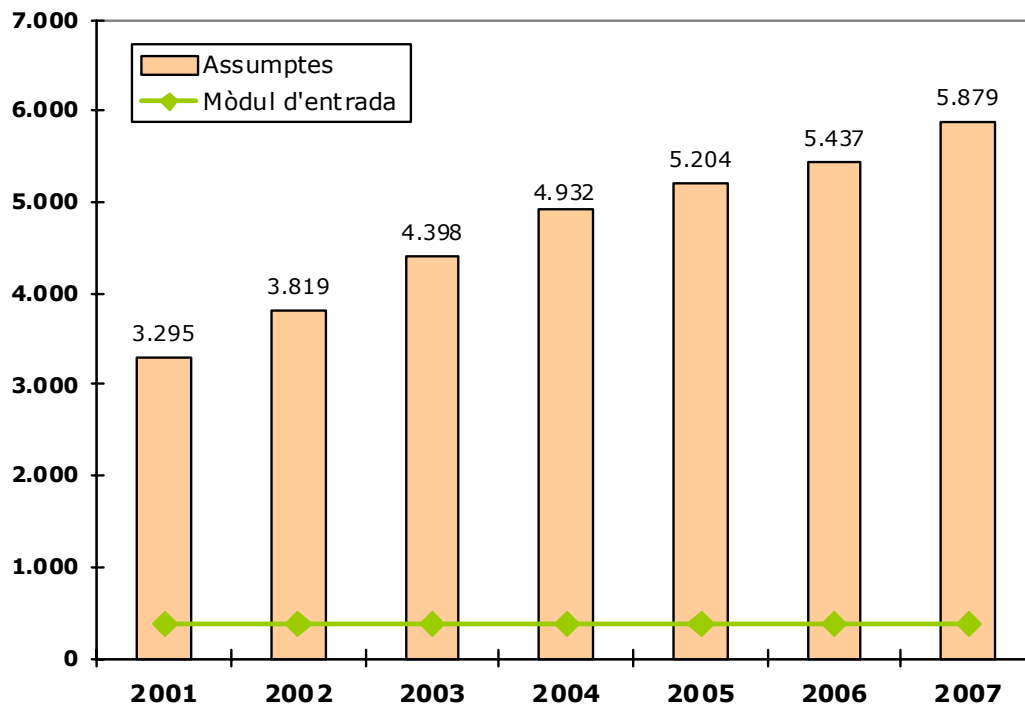
Partit judicial de Gavà: Assumpes ingressats en matèria penal
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els assumpes civils també segueixen aquest suau línia d'augment anuals i superen de lluny el mòdul d'entrada fixat pel CGPJ, que és de 380 assumpes anuals.

Partit judicial de Gavà: Assumptes ingressats en matèria civil
(segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

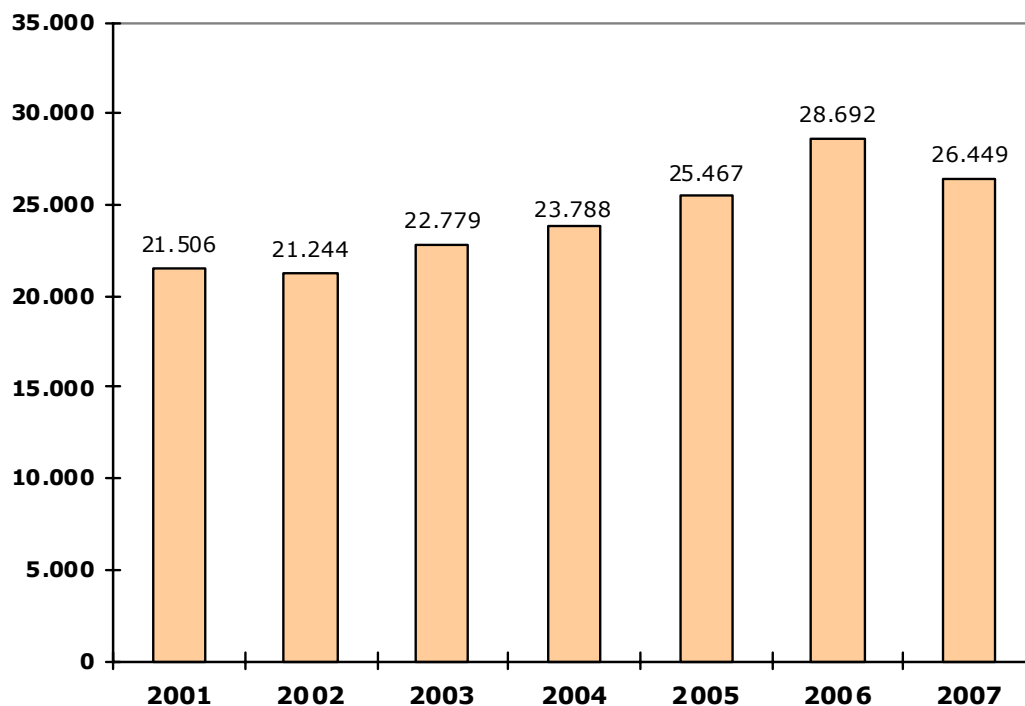

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. **Font:** elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes resolts.

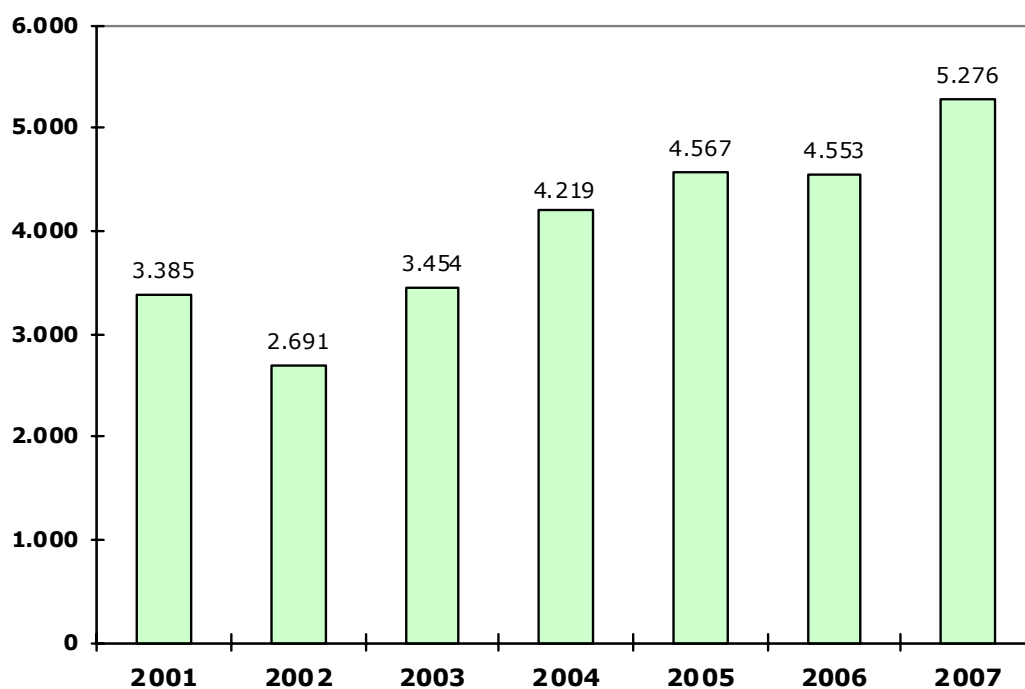
La capacitat resolutòria es manté estable en matèria civil i ha empitjora en aquest darrer any en penal (2007). No obstant això, no es resol en la mesura de l'ingrés ni de la pendència acumulada.

Partit judicial de Gavà: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Gavà: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

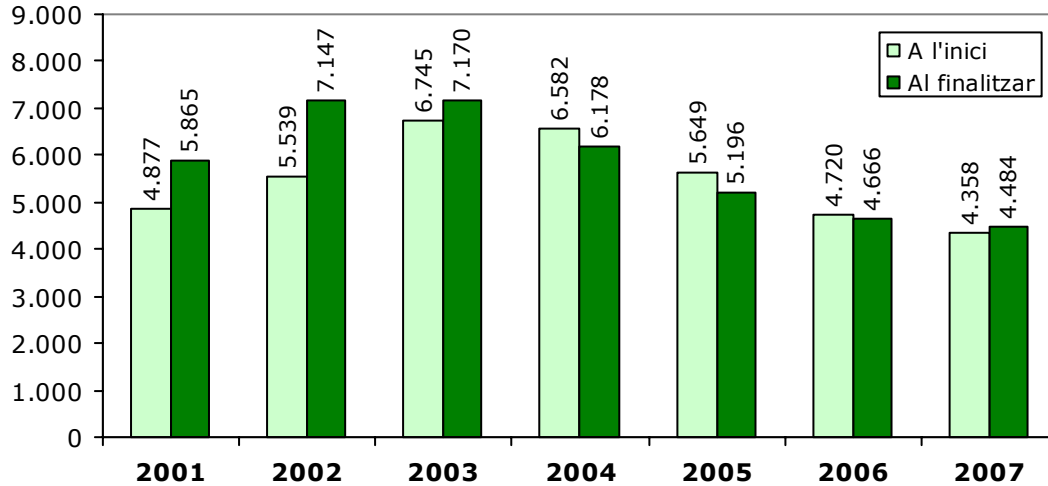
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

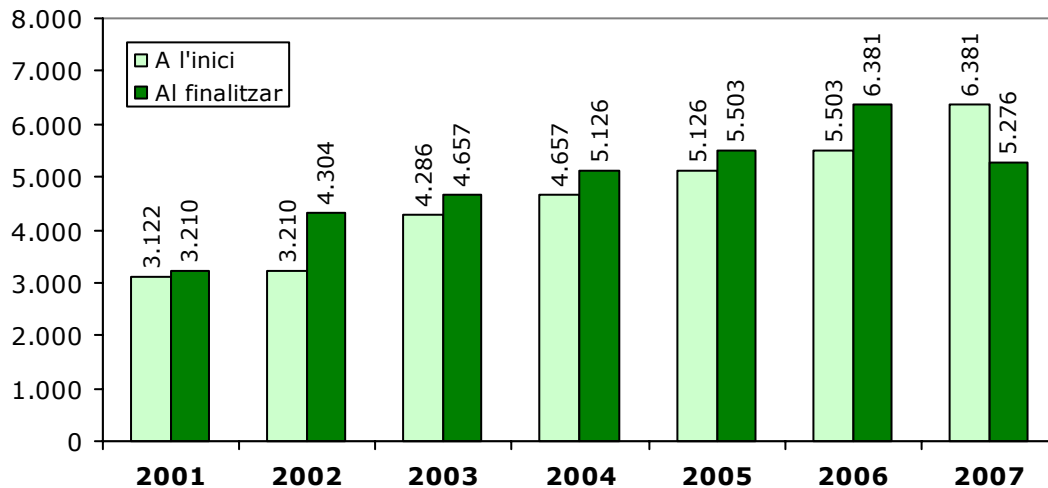
Tot i que sembla que hi faci un esforç per resoldre els assumptes pendents, la pendència es manté en uns nivells semblants en els darrers 7 anys comparats, amb una lleugera tendència a la baixa.

Partit judicial de Gavà: Assumptes pendents
en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Gavà: Assumptes pendents
en matèria civil segons anys

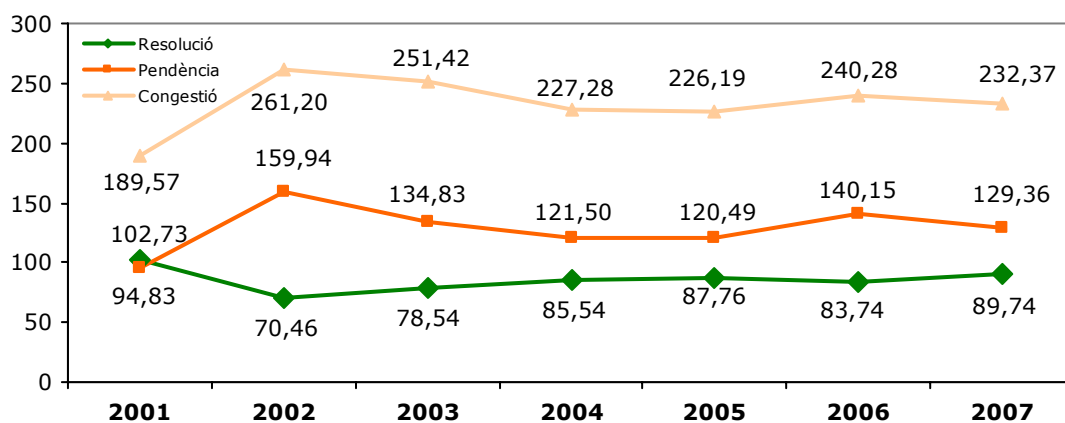

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

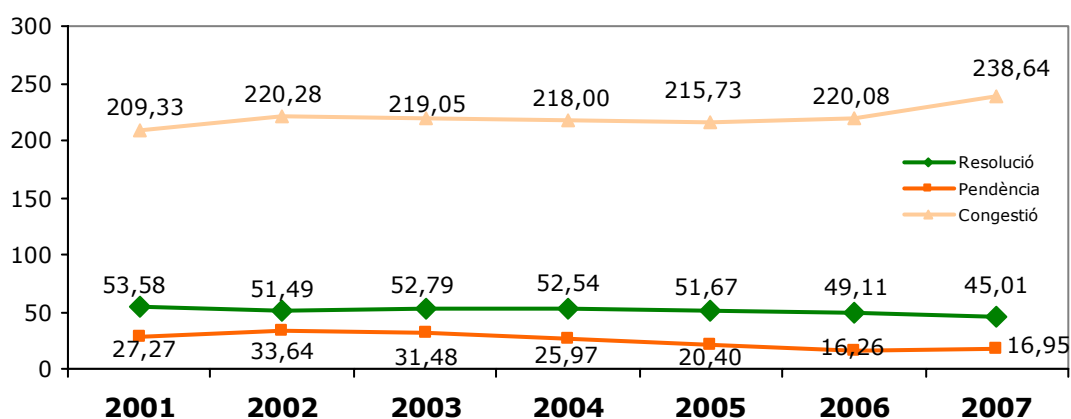
Recordem que perquè la resolució sigui òptima, aquesta s'ha d'acostar o ser igual al 100%; els jutjats estan en millor situació quan el percentatge de pendència i congestió és baix. En ser la resolució inferior al 100% (es resol tant com s'ingressa) la pendència i la congestió, en ambdós ordres jurisdiccionals, se'n ressent. Després d'una situació de bonança en el 2005, en l'àmbit del penal, la situació ha tornat als nivells dels inicis del 2000.

Partit judicial de Gavà: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Gavà: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

Segons el Delegat del Col·legi d'Advocats al partit judicial de Gavà, el funcionament general dels jutjats és força irregular. Presenten un col·lapse important causat per l'existència d'una pendència endèmica. Hi ha causes, sobretot les civils que

s'eternitzen al jutjat. Els assenyalaments en aquesta darrera matèria, segons el delegat del Col·legi en el partit judicial, tenen lloc amb 5 ò 6 mesos de retard i les audiències prèvies se situen en 3 ò 4 mesos. Les instruccions de les causes penals són, en termes generals, lentes.

El Consejo del poder judicial confirma aquestes dades, ja que situa el temps de resposta judicial en aquest partit judicial, en el 2006, en 8 mesos i 1 dia en el civil i en 4 mesos i 29 dies, en el penal (Informe inspecció CGPJ, 2006, p. 7).

Segons l'estudi sobre el temps de resposta que hem realitzat per aquest informe, la mitjana del temps de resposta en la demarcació ICAB està en 7.04 pel civil i 1.65 pel penal.

Quan a l'organització dels òrgans judicials, els jutjats continuen amb els defectes de funcionament, que la delegació de Gavà ja va posar de manifest arran d'una inspecció del Consejo General del Poder Judicial, en l'any 2003. Per exemple, alguns òrgans judicials continuen sense col·locar les llistes dels judicis celebrats i els suspesos; tanmateix, les esperes i els retards són un costum arrelat en el quefer diari.

Algunes causes probables d'aquesta forta congestió i els retards en aquest partit judicial són:

- *La forta mobilitat judicial.* Hi ha la tendència a que els jutges es traslladin a la ciutat comtal al poc temps d'haver ocupat plaça a Gavà. Segons l'Informe d'inspecció, en data 31 de desembre 2006, dels 8 magistrats, tres eren titulars i els cinc restants substituïts. La situació dels secretaris judicials encara era més greu, tots vuits secretaris eren substituïts. No obstant això, els jutges que exerceixen la seva jurisdicció en aquest partit judicial gaudeixen d'una ampla competència i professionalitat.
- *L'absència d'una policia exclusiva per Gavà.* Fins novembre 2006, aquest territori no gaudia d'una policia pròpia, sinó que depenia de la policia de Castelldefels. Les funcions estaven en mans del Cos Nacional de Policia. A tall d'exemple, la policia de Viladecans i Castelldefels no agafaven denúncies als ciutadans. Cal dir que durant el mes de novembre 2006 es va verificar el desplegament de la policia autonòmica en les comarques del Baix Llobregat solucionant el problema de manca d'efectius policials que presentava aquest partit judicial.
- *Creació d'un SAC:* es fa necessària la creació d'un SAC penal que atendre les citacions i els emplaçaments que actualment funcionament de forma molt deficient.

El jutjats funcionen gràcies a una plantilla estable de més del 50 per cent (que resideix ja a Gavà) i la bona entesa entre aquest funcionaris i els advocats que, alguns d'ells, hi treballen habitualment i des de fa temps. La plantilla orgànica comptava amb 64% de titulars i 36% d'interins en data 31 de desembre de 2006.

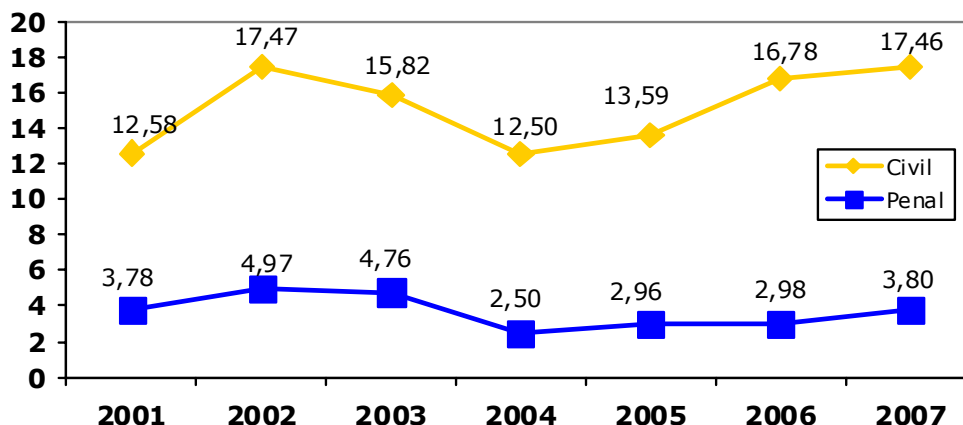
No obstant això, aquesta comunicabilitat que es verifica entre els advocats i el personal es troba a faltar en la relació amb els jutges i la fiscalia. Una comunicació que era més fluïda en el temps del degà Sr. Broto, que convocava reunions per plantejar i acostar opinions sobre el funcionament dels jutjats.

Com ja s'ha dit, el fet que aquestes reunions no s'hagin institucionalitzat comporta que restin supeditades a la decisió expressa del jutge degà.

La representació dels advocats en aquest partit judicial és força activa. Així, en l'any 2003, es varen fer un seguit de propostes en vistes a la inspecció del Consejo General del Poder Judicial d'aquest any. Entre les propostes que cal destacar hi ha la sol·licitud d'un jutjat penal que no ha tingut resposta per part d'aquesta institució.

Per contra, la creació del jutjat penal número 3 de Vilanova ha descongestionat, en part, l'endarreriment en la celebració de judicis penals. Com ja s'ha dit, hi ha també un projecte de retornar a Barcelona la celebració dels judicis orals d'aquest partit judicial.

Partit judicial de Gavà: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat de violència sobre la dona

Quan a la situació de la violència de la dona, cal dir que la situació presentada està en línia amb allò exposat en la resta de partits judicials i en l'estudi sobre la violència de la dona en la demarcació ICAB.

El partit judicial de Gavà, en síntesi

Destacar l'important desenvolupament poblacional que ha generat més entrades en penal i en civil. Els indicadors judicials: la resolució, pendència i congestió són força desfavorables en aquest partit judicial, la qual cosa se solucionaria augmentant el nombre de jutjats i de personal a disposició de la justícia.

Quadre-resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de GAVÀ. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
-------------------	------	------	------	------	------	------	------

matèria								
CIVIL								
1.	Pendants al finalitzar	3.210	4.304	4.657	5.126	5.503	6.381	6.825
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		34,08	8,20	10,07	7,35	15,95	6,96
3.	Resultats	3.385	2.691	3.454	4.219	4.567	4.553	5.276
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		-20,50	28,35	22,15	8,25	-0,31	15,88
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6.	Ingressats	3.295	3.819	4.398	4.932	5.204	5.437	5.879
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		15,90	15,16	12,14	5,52	4,48	8,13
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	767,11	905,00	1057,37	1197,89	1269,47	1330,79	1447,11
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		17,98	16,84	13,29	5,98	4,83	8,74
10.	Pendants a l'inici	3.122	3.210	4.286	4.657	5.126	5.503	6.381
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		2,82	33,52	8,66	10,07	7,35	15,95
12.	Taxa de resolució	102,73	70,46	78,54	85,54	87,76	83,74	89,74
13.	Variació		-31,41	11,46	8,92	2,59	-4,58	7,17

	sobre l'any anterior (%)							
14.	Taxa de pendència	94,83	159,94	134,83	121,50	120,49	140,15	129,36
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		68,66	-15,70	-9,89	-0,83	16,31	-7,70
16.	Taxa de congestió	189,57	261,20	251,42	227,28	226,19	240,28	232,37
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		37,79	-3,75	-9,60	-0,48	6,23	-3,29
PENAL								
1.	Pendants al finalitzar	5.865	7.147	7.170	6.178	5.196	4.666	4.484
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		21,86	0,32	-13,84	-15,90	-10,20	-3,90
3.	Resultats	21.506	21.244	22.779	23.788	25.467	28.692	26.449
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		-1,22	7,23	4,43	7,06	12,66	-7,82
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	40.141	41.258	43.153	45.277	49.291	58.424	58.761
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		2,78	4,59	4,92	8,87	18,53	0,58

8.	Relació entre 5 i 6 (%)	1505,64	1550,32	1626,12	1711,08	1871,64	2236,96	2250,44
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		2,97	4,89	5,22	9,38	19,52	0,60
10.	Pendents a l'inici	4.877	5.539	6.745	6.582	5.649	4.720	4.358
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		13,57	21,77	-2,42	-14,18	-16,45	-7,67
12.	Taxa de resolució	53,58	51,49	52,79	52,54	51,67	49,11	45,01
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-3,89	2,52	-0,47	-1,66	-4,95	-8,35
14.	Taxa de pendència	27,27	33,64	31,48	25,97	20,40	16,26	16,95
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		23,36	-6,44	-17,49	-21,44	-20,29	4,25
16.	Taxa de congestió	209,33	220,28	219,05	218,00	215,73	220,08	238,64
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		5,23	-0,56	-0,48	-1,04	2,01	8,44

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

L'Hospitalet de Llobregat
Índex de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació de L'Hospitalet de Llobregat

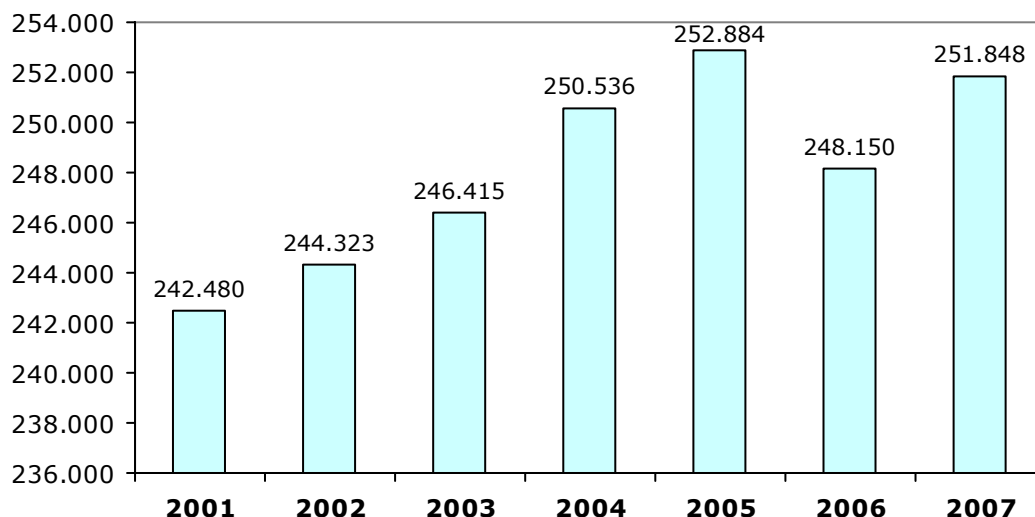
Característiques generals i elements destacats

Malgrat ser l'Hospitalet de Llobregat la segona ciutat més gran de Catalunya en nombre d'habitants (251.848, a data 2007), el balanç del funcionament dels jutjats en aquest partit judicial és, a criteri del delegat i subdelegada del Col·legi, positiu.

L' Hospitalet és una ciutat densament poblada (21.169.26 habitant/km²), cobreix un territori que inclou La Marina, Bellvitge, Gornal i Granvia Sud Centre, Sant Josep i Santa Eulàlia, Sanfeliu, Pubilla Casas, La Florida, La Torrassa i Collblanc.¹⁰

Vegem l'evolució de la població en aquest partit judicial:

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

És una població equilibrada (134.038 dones per 130.366 homes), amb una edat mitjana de 41.26 anys. La població estrangera està formada majoritàriament per habitants que han nascut a Catalunya (45.68%, sobre el total de població) i Andalusia (12.26), seguida d'altres comunitats que se situen al voltant del 3 i l'1 per cent de la població.

La taxa d'atur se situava a desembre 2007, en el 8.04% de la població, mentre que a Catalunya era de 7% i 9.5 % a Espanya.

La renda bruta familiar disponible per habitant en el 2002 se situava en 9.540 euros.

Els advocats inscrits en la delegació de l'hospitalet de Llobregat, que juntament els de la seu central serveixen aquesta població, en data febrer 2008, era de 291 advocats.

¹⁰ Informació estadística de la ciutat de l'Hospitalet, Gabinet d'Anàlisi de la ciutadania. Unitat Prospectiva, Estadística i Estudis de l'Ajuntament de l'Hospitalet, dades 2007

Infraestructura i planta judicial

El partit judicial de l'Hospitalet compta amb 6 jutjats de primera instància i 5 d'instrucció i estan servides per places de magistrat.

En data 9 d'octubre de 2006, es va inaugurar un jutjat específic de violència de la dona.

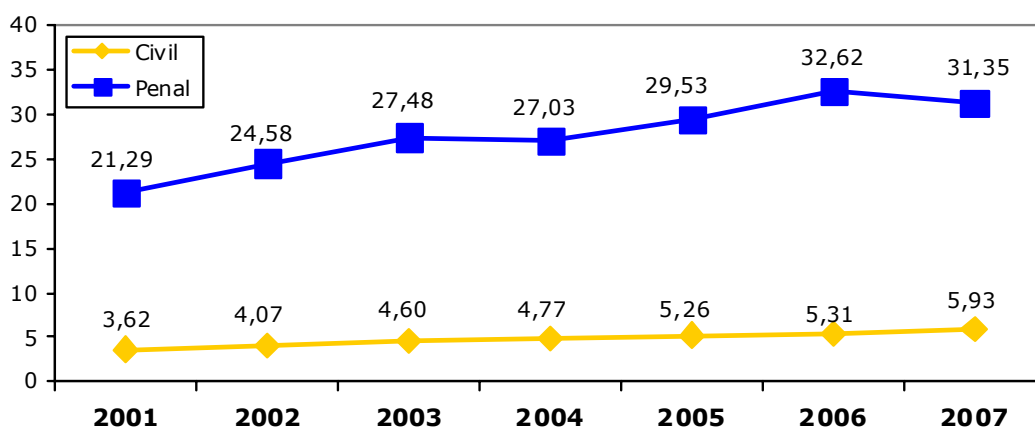
En el 2008, s'ha fet efectiu el trasllat dels jutjats a la nova ciutat judicial, la qual cosa ha significat una millora en la qualitat de treball i el servei que es dona al ciutadà. Cal dir també que els edificis anteriors, tot i no ser de nova construcció, eren amplis i complien bé les seves funcions.

La delegació del Col·legi compta en el nou edifici judicial amb una recepció, un despatx i una sala de juntes que ocupen uns 60 metres quadrats a l'edifici dels jutjats. Es disposa de 34 togues, 10 ordinadors, fotocopiadora, telèfon, impressora, fax, font d'aigua, 8 guixetes i despatx. L'horari: de dilluns a divendres 9 a 16h.

Litigiositat

La densitat de població provoca que la litigiositat sigui elevada. No obstant això, hi ha delegacions que presenten una major conflictivitat penal i civil, com són Gavà i sobretot el Prat de Llobregat).

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats.

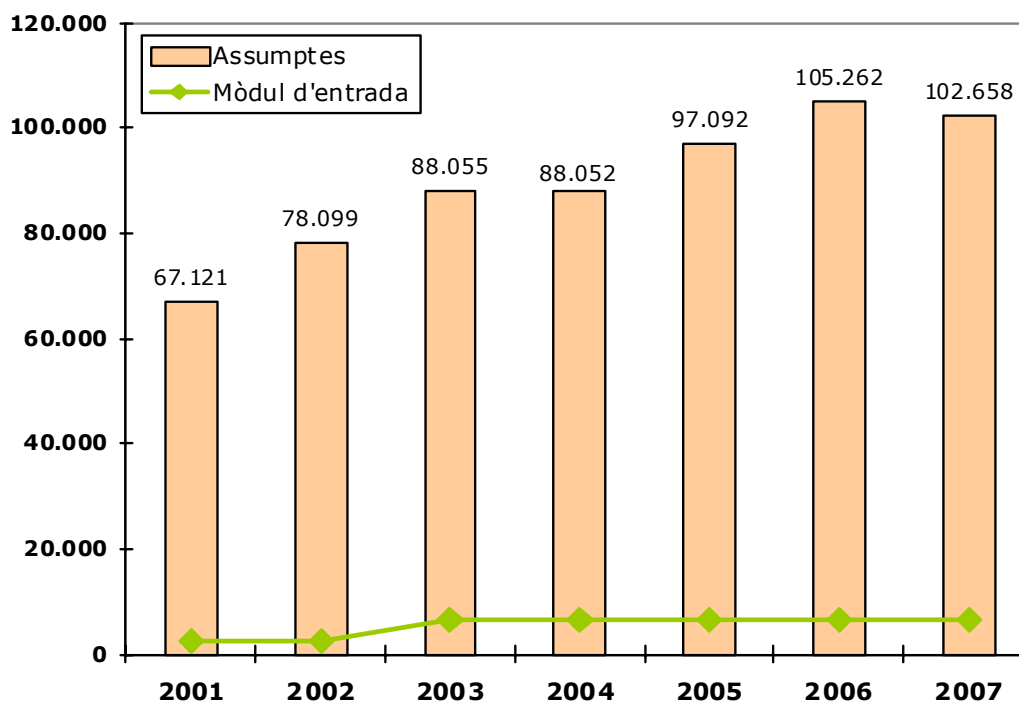
Es verifica una tendència a l'augment dels ingressos civils i penals.

Segons el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, els jutjats de primera instància presentaven en el 2006, una sobrecàrrega laboral del 27% més del mòdul d'entrada (MTSJCA; 2006, p. 36); la situació dels d'instrucció no era millor: 23% per damunt dels mòduls en les diligències prèvies i un 31% en els judicis de faltes. Malgrat tot, aquest Tribunal qualificava el funcionament d'aquests jutjats com a correcte. (MTSJCA, 2006, p. 36). El 2007, la sobrecàrrega en temes civils s'eleva al 38%. Es proposa la creació d'un nou jutjat a mig termini.

Segons informa la memòria del TSJC, 2007, la sobrecàrrega laboral continua sent la tònica d'aquests jutjats.

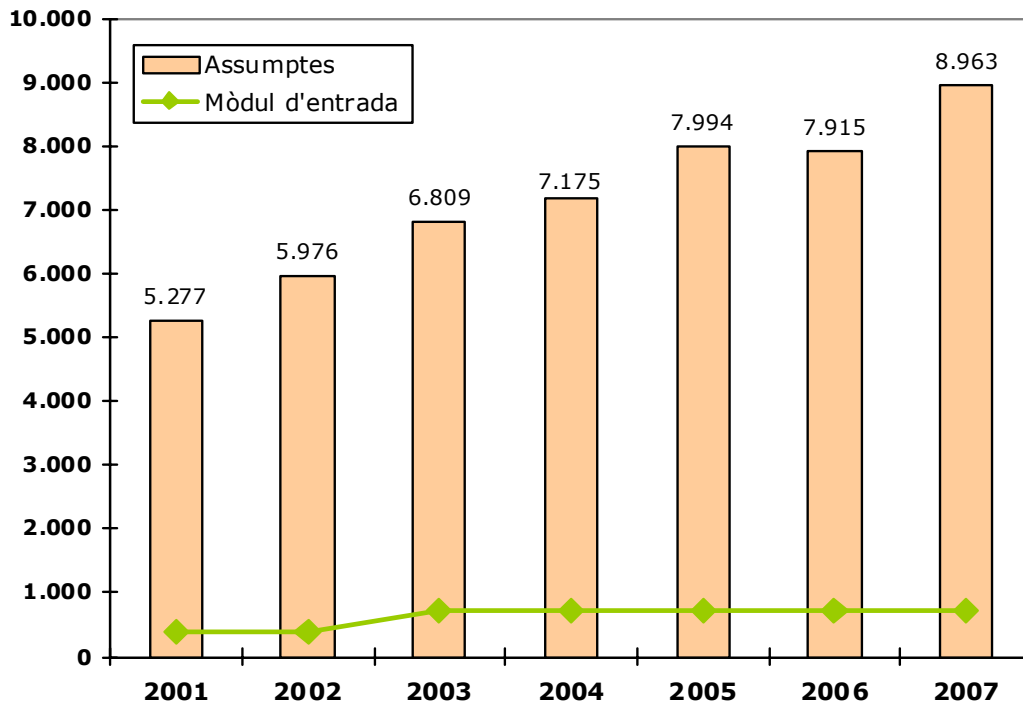
Les xifres obtingudes del CGPJ ens corroboren les dades donades per l'alt tribunal a la comunitat autònoma catalana. Vegem les gràfiques següents:

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Assumpes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ): 380 (2001-2002) i 720 (a partir de 2003).
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ.

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Assumptes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

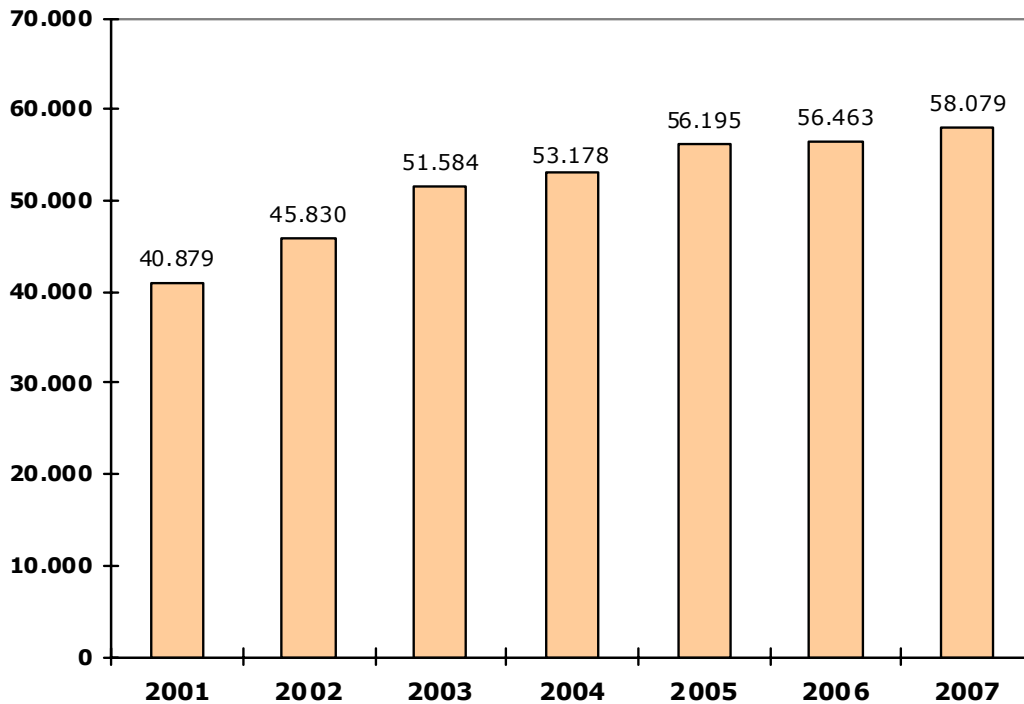
Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ): 380 (2001-2002) i 720 (a partir de 2003).
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ.

Sembla que, en els dos àmbits jurisdiccionals, la suma total dels assumptes ingressats superen amb excreix els mòduls d'entrada previstos pel CGPJ.

Assumptes resolts.

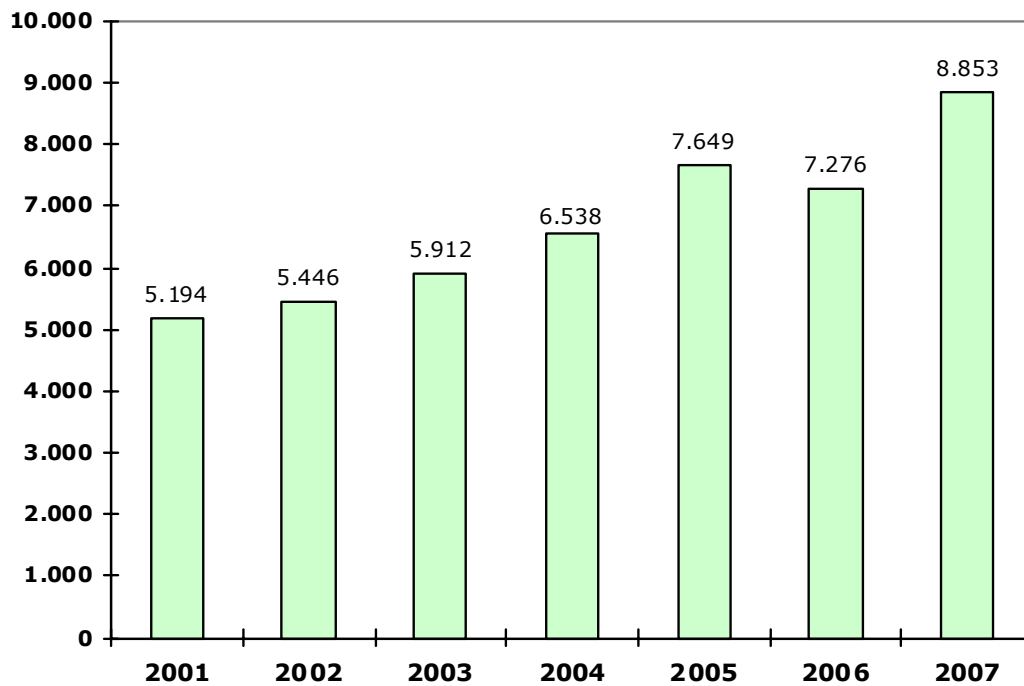
Es manté el nivell de resolució en penal i millora en civil. No obstant això, no es resol tot el que s'ingressa en un any, ni tampoc afecta a la pendència acumulada.

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

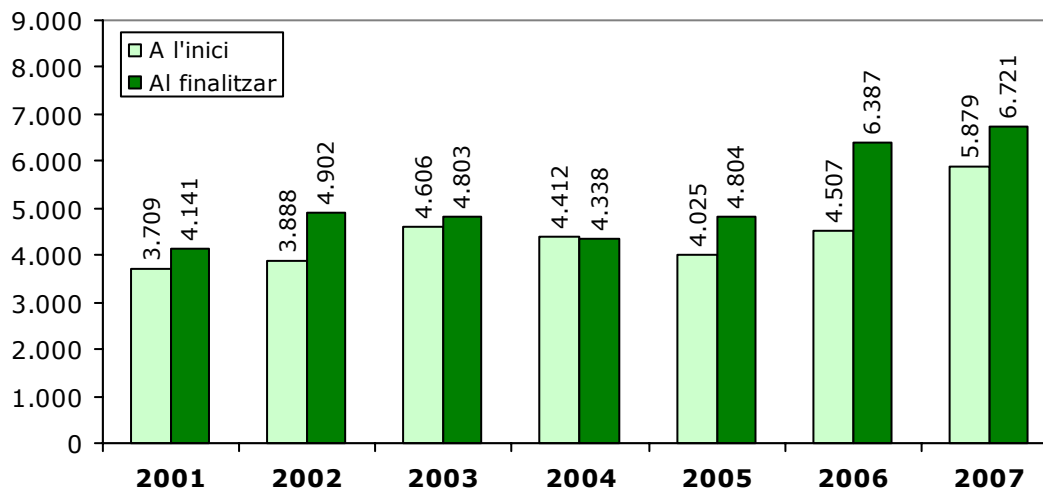

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

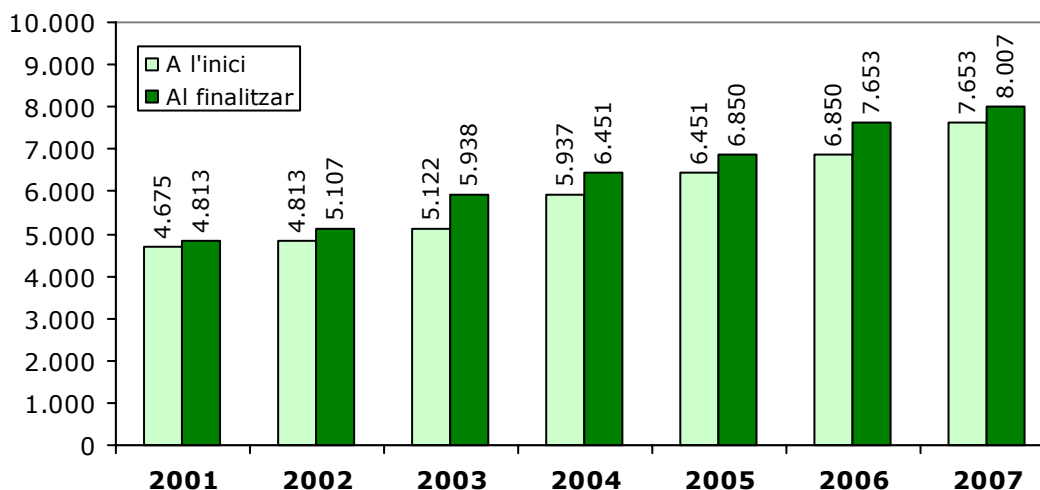
La pendència continua sent un assumpte a tractar, ja que es finalitza l'any amb més assumptes pendents dels que s'ha iniciat l'any. A més, la tendència és a augmentar els assumptes pendents en ambdós àmbits jurisdiccionals.

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

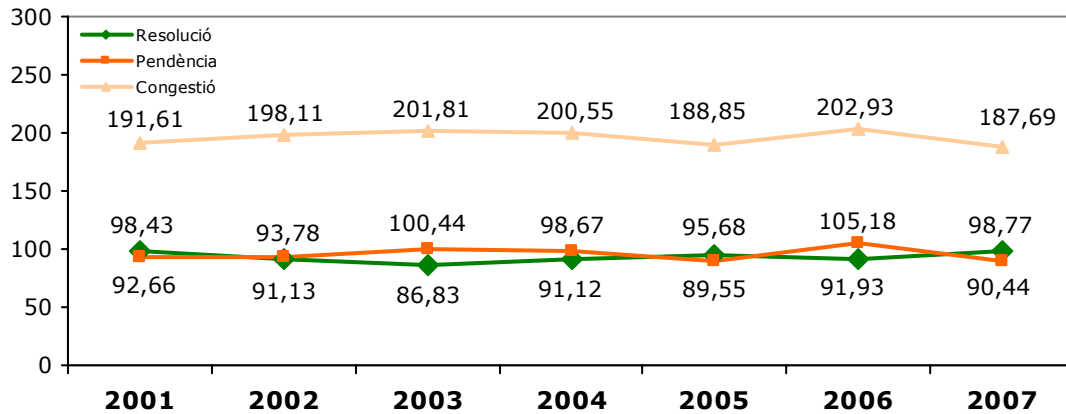

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

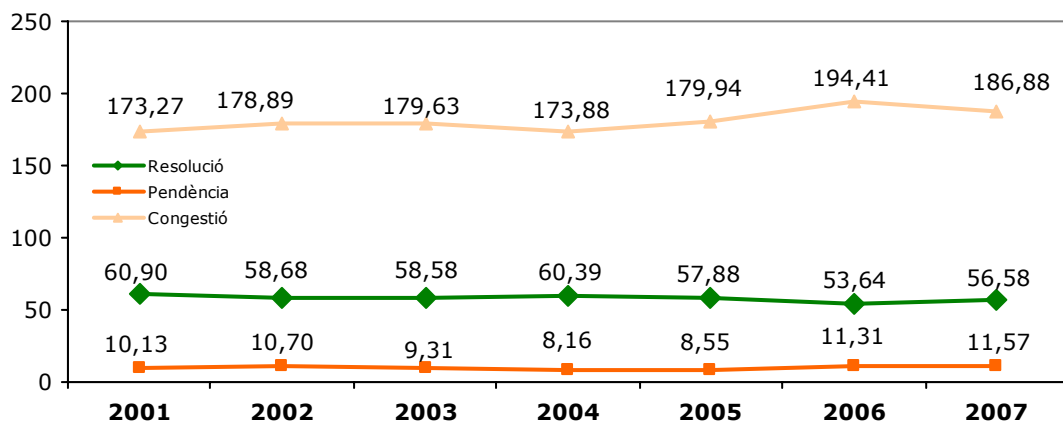
Els indicadors judicials se situen dintre de les mitjanes de la resta de delegacions. Tot i que la taxa de resolució civil ha millorat, la congestió en aquesta jurisdicció continua sent massa elevada.

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

L'Hospitalet de Llobregat sobresurt com un partit judicial d'una llarga tradició progressista. Els jutges, des de sempre, s'han destacat per dictar resolucions molt

avançades en el temps, seguint els canvis socials i fent interpretacions extensives que afavoreixen l'adequació del casos a la realitat del moment.

Potser per aquest motiu, el clima de treball és força familiar i distès i hi ha bona entesa entre tots els que treballen i intervenen com a professionals en aquests jutjats.

La predisposició a fer més fàcil la tasca de l'advocat i contribuir a millorar l'eficàcia i la celeritat en els jutjats és un fet digne de menció. Així, es facilita l'accés per via informàtica (emails), es duen a terme compareixences apud acta encara que hi hagi assenyalada una altra actuació judicial, etc.

El funcionament general del jutjat, per tant, és bo. Tot i que, com hem vist, els assumptes pendents i la congestió és força elevada. Com hem dit, les instal·lacions tot i no ser modernes, estan ben dissenyades i equipades.

El funcionariat és estable (molts ells porten fins a 20 i més anys de professió), la qual cosa contribueix i és decisiva per què el jutjat funcioni correctament. Segons posa en relleu el Consejo General del Poder Judicial, en el seu informe d'inspecció d'aquest partit judicial, a data 31 de desembre de 2006, dels 11 magistrats, tots eren titulars. Quan als secretaris judicials, de les 10 places, tan sols una estava ocupada per un secretari substitut. Finalment, tan sols el 12.7% del personal auxiliar és interí la resta és titular (87.3%). Es la proporció més alta d'estabilitat funcional de totes les delegacions ICAB.

La ratio habitant/jutge és força elevada, en el 2006, 1 jutge per 22.559 habitants.

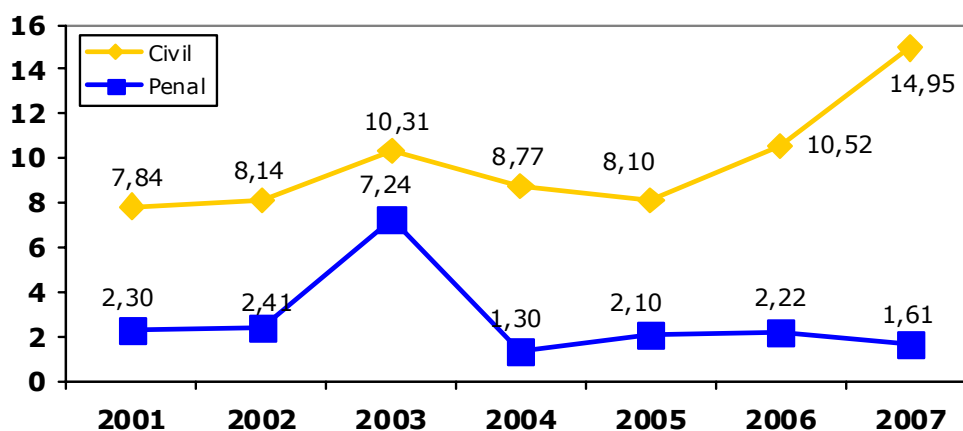
La separació de les jurisdiccions en el 2002, sense dubte, ha contribuït, a que la situació sigui satisfactòria.

La nota negativa la marca l'alta mobilitat judicial.

Finalment, els jutges que han demanat trasllat a l'Hospitalet de Llobregat, sempre han estat molt ben valorats pels professionals de l'advocacia. Actualment, els elogis van dirigits a l'actual jutge de violència de la dona.

Quan al temps de resposta, així com el temps de resposta penal és molt satisfactori, el civil s'escapa de la mitjana de la demarcació ICAB situada pel 2007 en: pels assumptes penals 1 mes i 20 dies i 6 mesos i 15 dies pel civil.

Partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat de violència de la dona

El jutjat específic de violència de la dona, que va entrar en funcionament l'1 de gener de 2007, és molt ben valorat pels advocats que, de forma habitual hi treballen; tot i que es cert que ha entrat en funcionament recentment.

Amb anterioritat, era el jutjat d'instrucció número 5 que tenia atribuïdes aquestes competències. La sobrecarrega de treball va obligar a sol·licitar al Consejo General del Poder Judicial un jutge de reforç que, finalment, ha assumit la direcció del nou jutjat de violència de la dona.

La delegació d'Hospitalet de Llobregat també és responsable del partit judicial de Cornellà.

El partit judicial de L'Hospitalet de Llobregat, en síntesi

La situació d'aquest jutjats està en la línia amb la resta de jutjats de la demarcació ICAB. Malgrat l'alt nombre d'assumpes ingressats i la pendència i congestió important, el ritme de treball, a criteri de la delegada i sotsdelegat del ICAB en aquest partit judicial, és correcte.

Quadre-resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegeixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de L'HOSPITALET DE LL. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	4.813	5.107	5.938	6.451	6.850	7.653	8.007
2. Variació sobre l'any anterior (%)		6,11	16,27	8,64	6,19	11,72	4,63

3.	Resultats	5.194	5.446	5.912	6.538	7.649	7.276	8.853
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		4,85	8,56	10,59	16,99	-4,88	21,67
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	720	720	720	720	720
6.	Ingressats	5.277	5.976	6.809	7.175	7.994	7.915	8.963
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		13,25	13,94	5,38	11,41	-0,99	13,24
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	1288,68	1472,63	845,69	896,53	1010,28	999,31	1144,86
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		14,27	-42,57	6,01	12,69	-1,09	14,57
10.	Pendents a l'inici	4.675	4.813	5.122	5.937	6.451	6.850	7.653
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		2,95	6,42	15,91	8,66	6,19	11,72
12.	Taxa de resolució	98,43	91,13	86,83	91,12	95,68	91,93	98,77
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-7,41	-4,72	4,95	5,01	-3,93	7,45
14.	Taxa de pendència	92,66	93,78	100,44	98,67	89,55	105,18	90,44
15.	Variació sobre l'any anterior		1,20	7,11	-1,76	-9,24	17,45	-14,01

	(%)							
16.	Taxa de congestió	191,61	198,11	201,81	200,55	188,85	202,93	187,69
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,39	1,87	-0,62	-5,84	7,46	-7,51
PENAL								
1.	Pendants al finalitzar	4.141	4.902	4.803	4.338	4.804	6.387	6.721
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		18,38	-2,02	-9,68	10,74	32,95	5,23
3.	Resultats	40.879	45.830	51.584	53.178	56.195	56.463	58.079
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		12,11	12,56	3,09	5,67	0,48	2,86
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	6.600	6.600	6.600	6.600	6.600
6.	Ingressats	67.121	78.099	88.055	88.052	97.092	105.262	102.658
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		16,36	12,75	0,00	10,27	8,41	-2,47
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	2584,84	3023,96	1234,17	1234,12	1371,09	1494,88	1455,42
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		16,99	-59,19	0,00	11,10	9,03	-2,64
10.	Pendants a l'inici	3.709	3.888	4.606	4.412	4.025	4.507	5.879

11.	Variació sobre l'any anterior (%)		4,83	18,47	-4,21	-8,77	11,98	30,44
12.	Taxa de resolució	60,90	58,68	58,58	60,39	57,88	53,64	56,58
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-3,65	-0,17	3,09	-4,17	-7,32	5,47
14.	Taxa de pendència	10,13	10,70	9,31	8,16	8,55	11,31	11,57
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		5,59	-12,95	-12,39	4,80	32,32	2,30
16.	Taxa de congestió	173,27	178,89	179,63	173,88	179,94	194,41	186,88
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,25	0,41	-3,20	3,49	8,04	-3,87

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Igualada

Índex de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial d'Igualada, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació d'Igualada

Característiques generals i elements destacats

Igualada és el segon partit judicial de la província de Barcelona més distant de la seu central del col·legi a Barcelona. En concret, 60 quilòmetres separen la delegació del Col·legi.

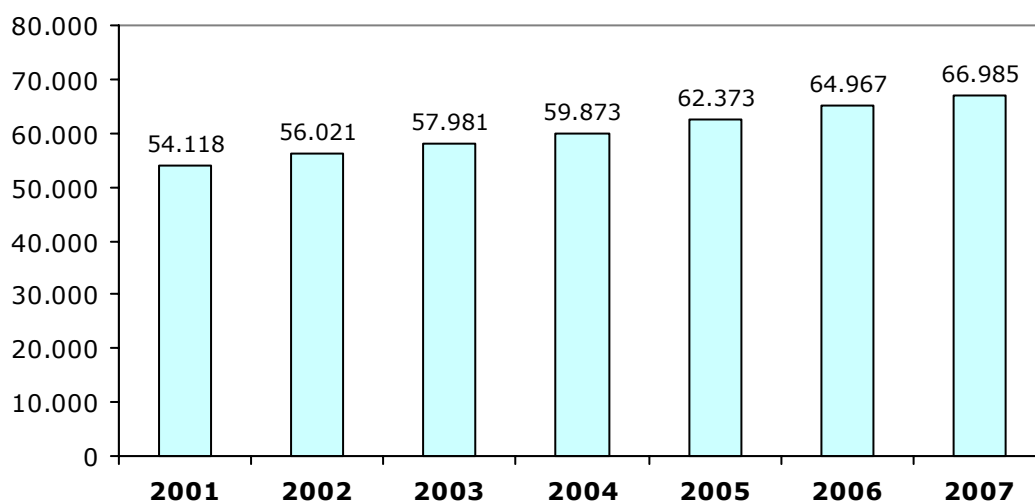
Aquest fet suposa una problemàtica afegida pels advocats exercents en aquest territori, ja que tenen que anar a pledejar a la ciutat de Barcelona.

Aquest partit judicial compte amb un plantilla estable d'advocats, tots ells amb molt anys d'experiència i que assumeixen els assumptes de justícia gratuïta i Torn d'ofici. A Febrer 2008, constaven inscrit en aquesta delegació 137 advocats.

El partit judicial d'Igualada està compost pels següents municipis: Argençola, Bellprat, El Bruc, Cabrera d'Igualada, Calaf, Calonge de Segarra, Capellades, Carme, Castellfollit de Riubregós, Castellolí, Copons, Jorba, La Llacuna, Montmaneu, Odena, Orpí, Piera, Pierola, La Pobla de Claramunt, Prats de Rei, Pujalt, Rubió, Sant Martí de Sesgueioles, Sant Martí de Tous, Sta. Margarida de Montbui, Sta. Maria de Miralles, La Torre de Claramunt, Vallbona d'Anoia, Veciana i Vilanova del Camí.

Tots els municipis en conjunt sumen un total, en el 2007, de 66.985 habitants, quantitat la qual, des de 2001, ha anat augmentant al voltant d'un 3-4% en relació amb l'any anterior. Aquest augment ha provocat un augment de la conflictivitat civil i penal que no s'ha traduït en una major inversió en matèria d'infraestructures judicial ni en personal.

Partit judicial d'Igualada: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Infraestructura i planta judicial

El partit judicial d'Igualada consta de 4 jutjats de primera instància i instrucció, del quals el número 4 fa les funcions de violència de la dona. El 22 d'octubre de 2007,

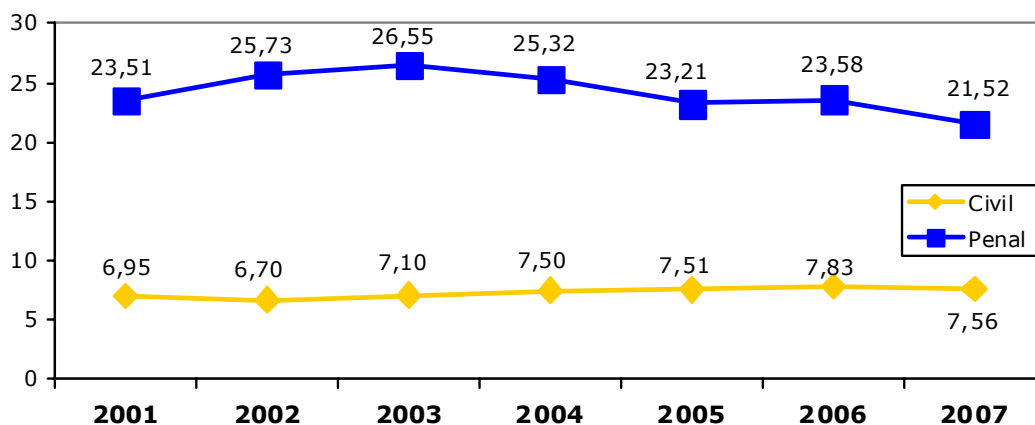
varen entrar en funcionament els nous jutjats d'Igualada que estan situats al carrer Mossen Cinto Verdguer,113-117.

Aquest nou espai té espai suficient per allotjar els 4 jutjats de primera instància i instrucció i disposa d'espai addicional per albergar dos jutjats més en previsió d'una futura ampliació. La delegació de l'ICAB compta amb una oficina amb personal, dos ordinador, 1 fotocopiadora, despatxos pels advocats, fax, telèfon, 18 togues, 8 taquilles, servei d'aigua i neteja.

Litigiositat

La litigiositat es manté estable després del 2002, amb una lleugera tendència a la baixa. L'estabilitat és també una característica aplicable a la litigiositat civil.

Partit judicial d'Igualada: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

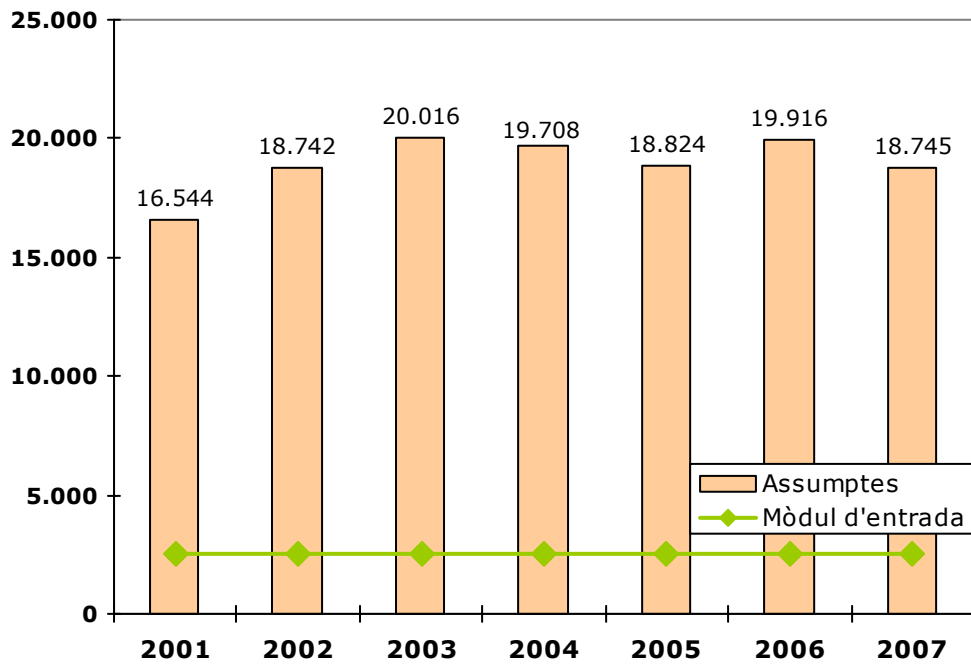
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats.

El nivell d'ingrés penal, tot i elevat, és estable. Segons informava el Tribunal Superior de Justícia, en la seva memòria 2006 (p.36), els jutjats d'Igualada presentaven un "acceptable" nivell d'ingrés penal, tot i assenyalar l'augment dels assumptes ingressats civils en l'any 2006. per part d'aquest Tribunal es proposava i es continua proposant la creació d'un nou jutjat (p. 36).

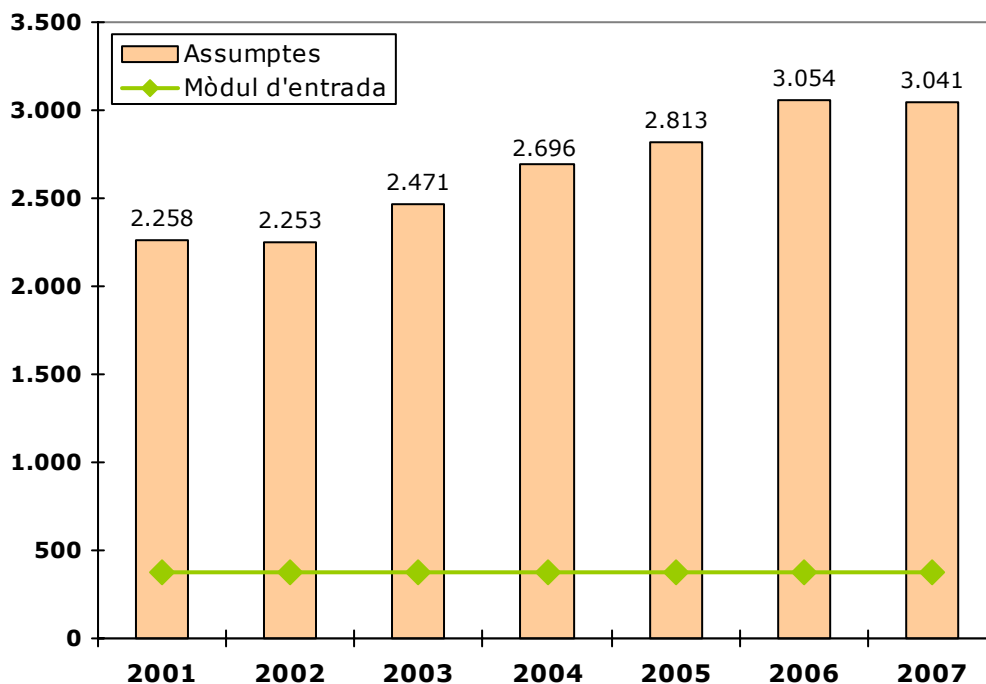
Partit judicial d'Igualada: Assumptes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. *Font:* elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els assumptes civils, en el darrer any 2007, sembla haver-se estancat la tendència a l'alça. Vegem que ens indica la gràfica:

Partit judicial d'Igualada: Assumptes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

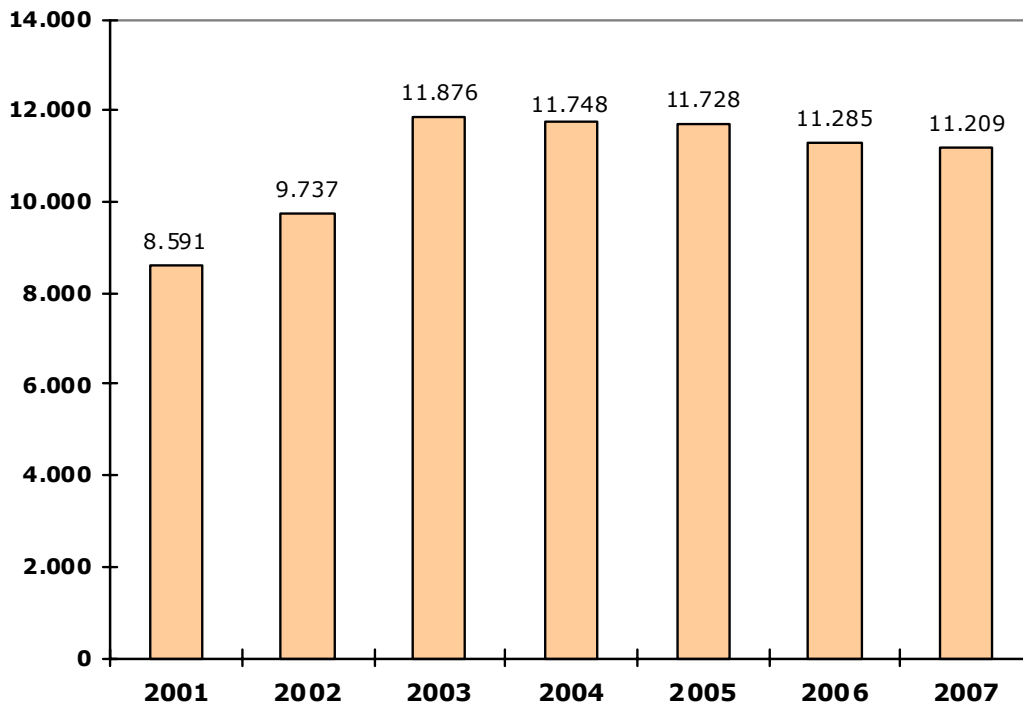
Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. *Font:* elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes resolts.

Continua la tendència a la caiguda de la resolució penal que es va iniciar des de 2003, des d'un important augment en el 2003, generalitat per tota la demarcació ICAB i les jurisdiccions en general.

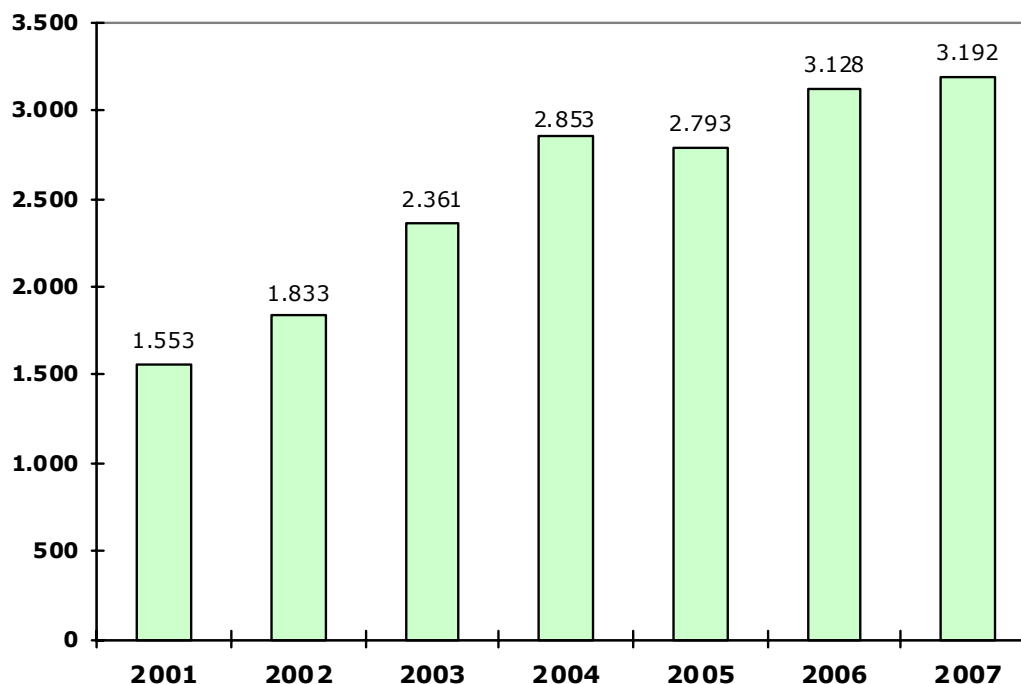
Partit judicial d'Igualada: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

La resolució civil segueix amb una línia de millora, tot i que en els darrer any podria iniciar-se una certa desacceleració.

Partit judicial d'Igualada: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

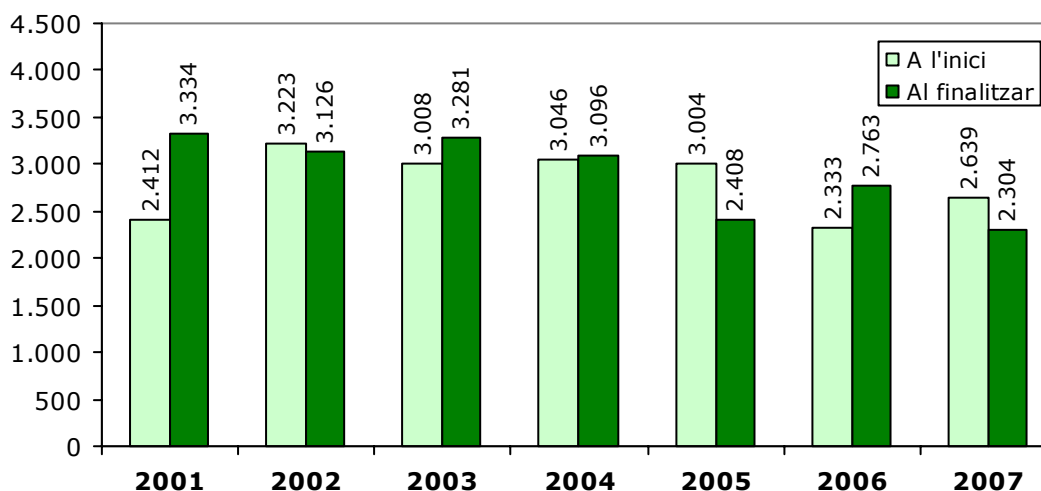

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

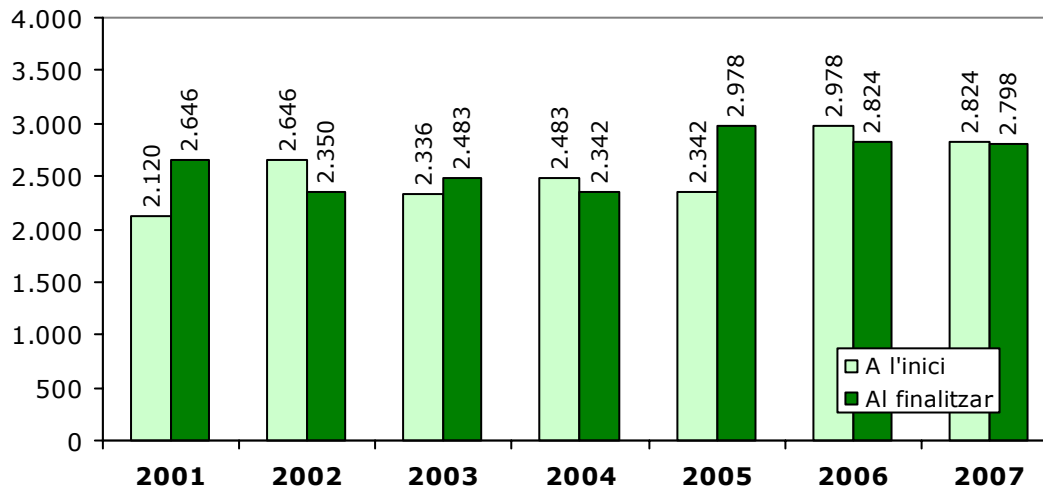
La pendència es manté dintre de la mitjana de la demarcació ICAB, la qual cosa significa que si algun any es redueix la pendència aquesta torna a "recuperar-se" en el següent. La pendència civil és més elevada, si tenim en compte que els assumptes ingressats són notablement inferiors als penals.

Partit judicial d'Igualada: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial d'Igualada: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

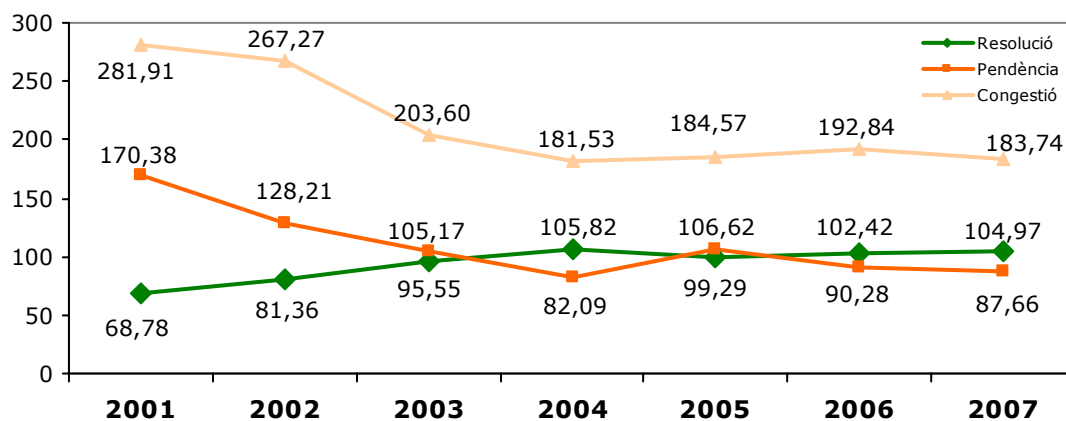

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

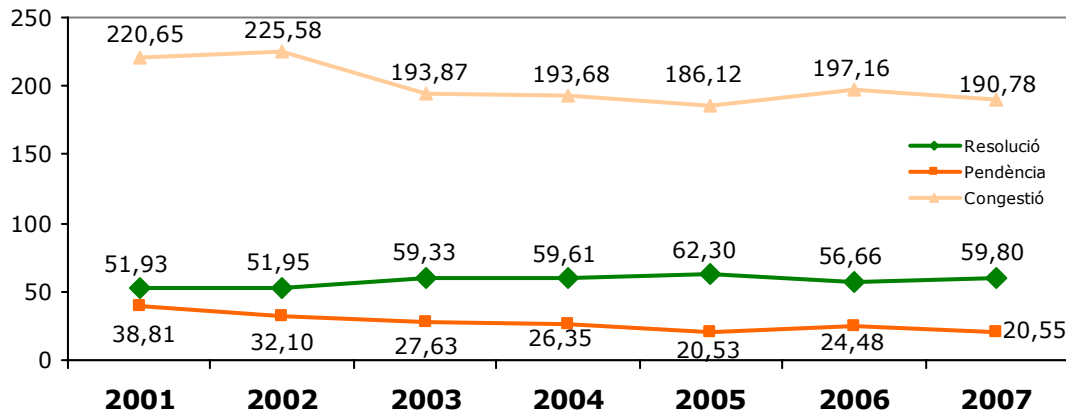
Els indicadors judicials tot i ser elevats no presenten resultats tant negatius com són els casos de St. Boi (amb una congestió de més del 400%) o Cornellà (més del 300%). No obstant això, recordar que la congestió i la pendència per situar-nos en una situació òptima, hauria d'acostar-se al 0%.

Partit judicial d'Igualada: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial d'Igualada: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

La valoració del funcionament general dels jutjats d'Igualada és per les institucions judicials (TSJC) bona. "no presenten alarmes ni problemes de gravetat" Ara bé, segons ens informen des de la delegació, tant l'augment de la població i els seus canvis, el desenvolupament de l'urbanisme, una major comunicació per la A-2, el traspàs de població de Barcelona que ve a viure a Igualada, com el menor cost de les edificacions (entre altres causes), està provocant que, en els darrers anys, la litigiositat hagi augmentat i aquests jutjats estiguin, cada vegada, més carregats i els retards sigui ja una norma de funcionament.

La ratio de habitants/jutge era el 31 de desembre de 2006 una de les més elevades de la demarcació ICAB: 1 jutge per cada 25.446 habitants.

Segons ens posa de manifest el CGPJ en l'informe d'inspecció d'Igualada, en data 31 de desembre 2006, dels 4 jutges, n'hi havia 2 de substituïts. Tanmateix, el 56% de funcionaris eren interins i el 44% titulars, finalment dels 6 secretaris judicials, 1 era titular i tres substituïts.

Segons opinen la representació dels advocats de violència de gènere i domèstica i la delegada i sotsdelegat del Col·legi en aquest partit judicial el funcionament es podria millorar si es corregissin els següents aspectes:

- L'alta mobilitat judicial i fiscal –els jutges romanen als seus llocs de treballs una mitjana de dos anys. Molta presència de substituïts que desconeixen els procediments iniciats per altres jutges i s'han de posar al dia. També hi ha un problema de vacants i substituïts en la fiscalia.
- Els retards en els assenyalaments
- Suspensions motivades per la manca d'un protocol per establir prioritats entre companys que estan de guàrdia i tenen assenyalats judicis.
- Els procediments s'allarguen en excés. Els judicis civils s'assenyalen de forma tardana. Si les taxes de resolució són bones és gràcies als

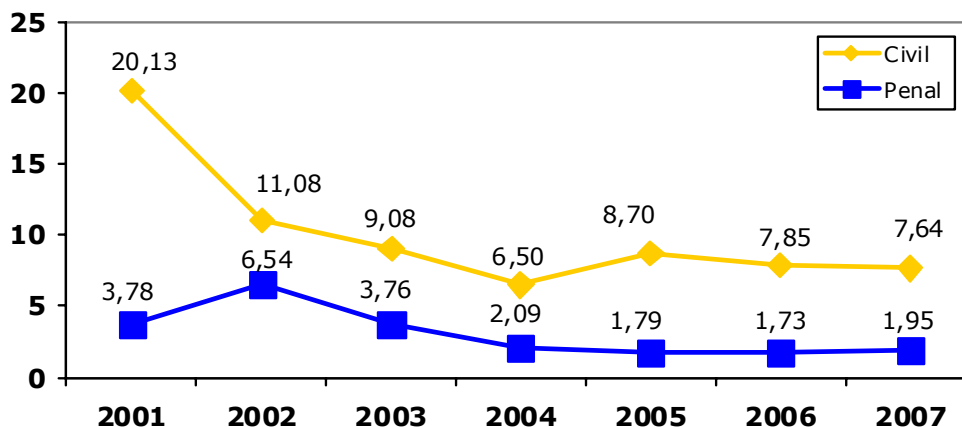
mecanismes de negociació extrajudicials als que es veuen forçats als advocats per no sortir tan perjudicats

- La plantilla és estable i amb una bona formació. En alguns casos els nous funcionaris no tenen el nivell adequat, ja que com ha posat de manifest el TSJCA, a finals del 2005 es va esgotar la borsa d'interins amb experiència processal pràctica i el Departament de Justícia no comptava amb personal suficientment preparat (MTSJ, 2006, p. 15). En aquesta delegació com en les altres, el saber adquirit a través dels anys fa que el jutjat funcioni "de facto".
- Cal una voluntat judicial d'apropar posicions i establir criteris de coordinació entre els professionals intervinents en els procediments civils i penals per millorar la comunicació i el funcionament del jutjat. No hi ha instituïdes reunions periòdiques que serien de gran utilitat. En concret, amb els advocats i els procuradors. Les relacions amb la judicatura i la fiscalia, tot i ser correcte, són distants. El clima és molt cordial amb els funcionaris i sobretot entre els advocats (que la majoria es coneixen entre sí).

Tanmateix, el reconeixement d'aquest partit judicial per part dels organismes judicials no és l'adequada. Actualment, tot i que Igualada ha tingut en el 2007 un volum anual d'ingrés de 21.786 assumptes (penals i civils), un 5,1% més que l'any anterior, encara no té reconeguda plaça de magistrat.

Malgrat tot, el temps de resposta està força dintre de la mitjana de la demarcació ICAB, que recordem se situa en 1 mes i 20 dies pels assumptes penals i 6 mesos i 15 dies pels assumptes civils.

Partit judicial d'Igualada: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat de violència de la dona

Com hem apuntat, la plantilla d'advocats que atenen les necessitats de la població d'Igualada és força consolidada. Aquests mateixos són els que atenen els serveis del torn d'ofici. Especialment dificultós i estressant és el de violència de gènere.

Les guàrdies duren una setmana i se solapen amb les vistes i la feina dels despatxos.

La opinió que mereix el funcionament del jutjat de primera instància i instrucció núm. 4 d'Igualada en funcions de violència de gènere i domèstica no dista de l'expressada pels advocats de la resta de les delegacions i l'exposada en l'apartat dedicat a la violència de gènere (vegeu, l'estudi de la violència de la dona en la demarcació ICAB). Això és, que l'augment tant espectacular de la violència de gènere és causada per l'increment de denúncies motivades pel 153 CP. És a dir maltractaments d'obra o lesions lleus i no habituals. En aquest partit judicial, no hi ha agressions greus ni tampoc s'ha comptabilitzat mai cap dona morta a mans del marit.

Destacar que, actualment, hi ha en vigor un protocol integral elaborat entre totes les entitats que col·laboren (Mossos d'Esquadra, Policia local, Assistents Socials i Serveis d'Urgències de l'Hospital i el Centre d'Atenció Primària d'Igualada) que recull el circuit d'atenció i prevenció de la violència contra les dones. En aquest document es recull el protocol unificat a seguir en els casos de violència sobre la dona (podeu consultar-lo a la seu col·legial, o bé, a la delegació del col·legi d'Igualada).

El partit judicial d'Igualada, en síntesi

Igualada és un cas clar de partit judicial que ha tingut un fort desenvolupament poblacional gradual. Aquest fet no s'ha traduït en una major dotació d'infraestructures i planta judicial per fer front a aquesta demanda. La llunyania de la ciutat de Barcelona provoca que els advocats inscrits en la delegació d'Igualada formin un cos compacte i sòlids capaços d'atendre gairebé en solitari aquesta demanda; aquesta situació planteja uns problemes afegits com són que hagin d'anar a celebrar els judicis orals a Barcelona en dies que es troben de guàrdia, entre altres problemàtiques exposades.

Quadre-resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegeixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial d'IGUALADA. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	2.646	2.350	2.483	2.342	2.978	2.824	2.798
2. Variació sobre l'any anterior		-11,19	5,66	-5,68	27,16	-5,17	-0,92

	(%)							
3.	Resultats	1.553	1.833	2.361	2.853	2.793	3.128	3.192
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		18,03	28,81	20,84	-2,10	11,99	2,05
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6.	Ingressats	2.258	2.253	2.471	2.696	2.813	3.054	3.041
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		-0,22	9,68	9,11	4,34	8,57	-0,43
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	494,21	492,89	550,26	609,47	640,26	703,68	700,26
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		-0,27	11,64	10,76	5,05	9,91	-0,49
10.	Pendants a l'inici	2.120	2.646	2.336	2.483	2.342	2.978	2.824
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		24,81	-11,72	6,29	-5,68	27,16	-5,17
12.	Taxa de resolució	68,78	81,36	95,55	105,82	99,29	102,42	104,97
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		18,29	17,44	10,75	-6,17	3,16	2,48
14.	Taxa de pendència	170,38	128,21	105,17	82,09	106,62	90,28	87,66
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		-24,75	-17,97	-21,94	29,89	-15,33	-2,91
16.	Taxa de congestió	281,91	267,27	203,60	181,53	184,57	192,84	183,74
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		-5,19	-23,82	-10,84	1,67	4,48	-4,72
PENAL								
1.	Pendants al finalitzar	3.334	3.126	3.281	3.096	2.408	2.763	2.304

2.	Variació sobre l'any anterior (%)	-6,24	4,96	-5,64	-22,22	14,74	-16,61	
3.	Resultats	8.591	9.737	11.876	11.748	11.728	11.285	11.209
4.	Variació sobre l'any anterior (%)	13,34	21,97	-1,08	-0,17	-3,78	-0,67	
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	16.544	18.742	20.016	19.708	18.824	19.916	18.745
7.	Variació sobre l'any anterior (%)	13,29	6,80	-1,54	-4,49	5,80	-5,88	
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	561,76	649,68	700,64	688,32	652,96	696,64	649,80
9.	Variació sobre l'any anterior (%)	15,65	7,84	-1,76	-5,14	6,69	-6,72	
10.	Pendants a l'inici	2.412	3.223	3.008	3.046	3.004	2.333	2.639
11.	Variació sobre l'any anterior (%)	33,62	-6,67	1,26	-1,38	-22,34	13,12	
12.	Taxa de resolució	51,93	51,95	59,33	59,61	62,30	56,66	59,80
13.	Variació sobre l'any anterior (%)	0,05	14,20	0,47	4,52	-9,05	5,53	
14.	Taxa de pendència	38,81	32,10	27,63	26,35	20,53	24,48	20,55
15.	Variació sobre l'any anterior (%)	-17,27	-13,95	-4,61	-22,09	19,25	-16,05	
16.	Taxa de congestió	220,65	225,58	193,87	193,68	186,12	197,16	190,78
17.	Variació sobre l'any anterior (%)	2,24	-14,06	-0,10	-3,91	5,93	-3,24	

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Sant Boi de Llobregat

Índex de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- El partit judicial de Sant Boi de Llobregat, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

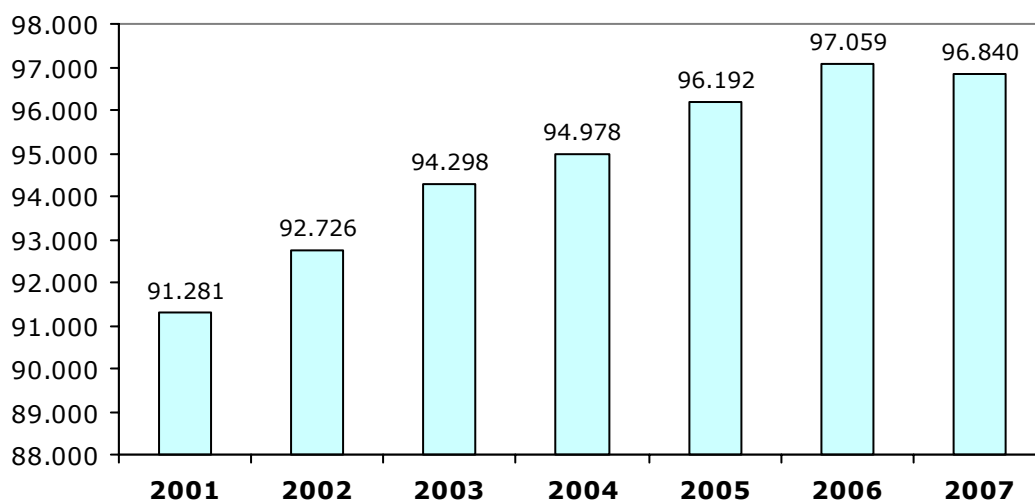
Delegació de Sant Boi de Llobregat

Característiques generals i elements destacats

St. Boi de Llobregat és un partit judicial que comptava a desembre 2007 amb una població de 96.840 habitants, repartits pels municipis de Sant Boi de Llobregat, Sant Climent de Llobregat, Santa Coloma de Cervelló i Torrelles de Llobregat. Seu del partit judicial, St. Boi és un municipi d'un gran dinamisme cultural i econòmic. Destaca per tenir un important teixit associatiu tant comercial com cultural. Actualment, compte amb 15 associacions comercials reconegudes per l'Ajuntament i 5 de culturals. Tanmateix disposa d'una escola municipal de música i dues biblioteques¹¹.

La població al partit judicial de Sant Boi ha experimentat, com a gairebé la resta de partits judicials de l'ICAB, un augment de forma gradual. Tot i que encara manté una estructura i un caràcter que podem qualificar "de poble".

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Per poder atendre les demandes d'aquesta població, la delegació del Col·legi en aquest partit judicial comptava, en el 2007, amb 86 advocats inscrits, que formen una plantilla estable. Com ocorre amb els partits judicials propers a Barcelona, hi ha molts advocats que exerceixen en aquest partit judicial que es desplacen des de la ciutat comtal.

La *ratio* d'habitants/jutges era, a data 31 de desembre 2008) de 1 jutge per 24.265 habitants (informe inspecció partit judicial de St. Boi, CGPJ, 2006). Aquest partit judicial se situa per sobre de la mitjana de la *ratio* de jutge/habitant que, per les delegacions de la demarcació ICAB és de 21.744 habitant per jutge.

Cal mencionar que a St. Boi es troba ubicat el centre psiquiàtric més gran d'Europa, la qual cosa, influeix sens dubte, amb els assumptes relatius a jurisdicció voluntària (internaments, esterilitzacions, etc).

¹¹ Per més informació sobre el municipi, consultar la web de l'Ajuntament de Sant. Boi (www.santboi.es).

Infraestructura i planta judicial

Fins el 24 de setembre de 2007, els jutjats de Sant Boi estaven ubicats al conegut Palau de Marianao, juntament amb la comissaria de la policia nacional.

L'edifici presentava un aspecte deteriorat i vell, estava allunyat del centre històric i mal comunicat.

Actualment, es troba en el bell mig del municipi i a escassos minuts del Ferrocarrils de la Generalitat (C/Carles Martí, 2-4). Es tracta d'un edifici modern que, excepte algun problema amb l'atribució de les places d'aparcament, és funcional i es troba plenament equipat.

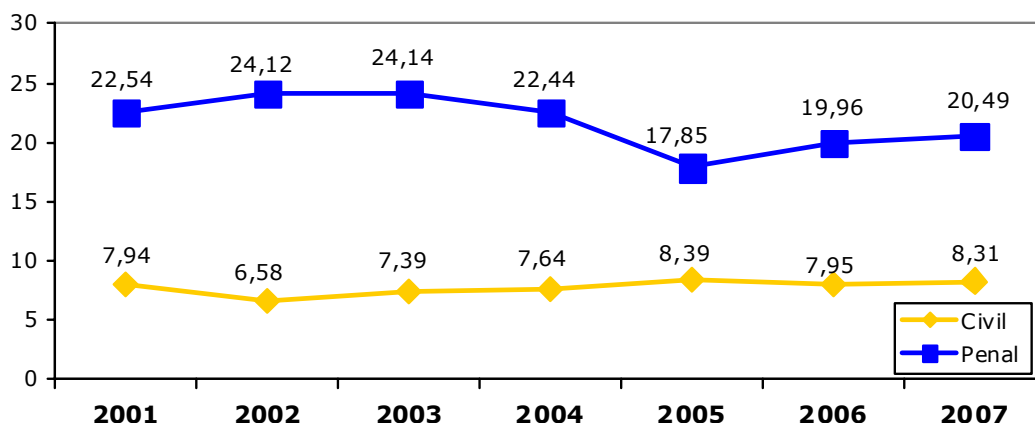
Aquest edifici alberga 5 jutjats de primera instància i instrucció. El darrer va entrar en funcionament en el 2007. La memòria del TSJC 2007, assenyalava la necessitat d'un nou jutjat, que malgrat això, no està dintre de les previsions governamentals dels propers anys. (MTSJC; 2007, p. 45)

La delegació del Col·legi, ubicada en aquest edifici, compta amb un espai repartit de la següent forma: 4 despatxos, 1 despatx soj, 1 despatx pels advocats, 1 sala de togues, una sala de reunions. Disposa d'equipament d'oficina (ordinadors, etc), togues i personal per atendre les demandes i sol·licituds dels ciutadans relacionades amb els serveis del Col·legi en la delegació.

Litigiositat

St. Boi és un partit judicial en el qual la litigiositat és força elevada, en línia amb la que presenta Badalona (21,56 amb 258.713 habitants) o Cornellà (22,84 per 84.477 habitants). Es quan a línia de tendència ambdues litigiositats es mantenen estables, amb una lleugera tendència a l'augment, sobretot en el darrer any.

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

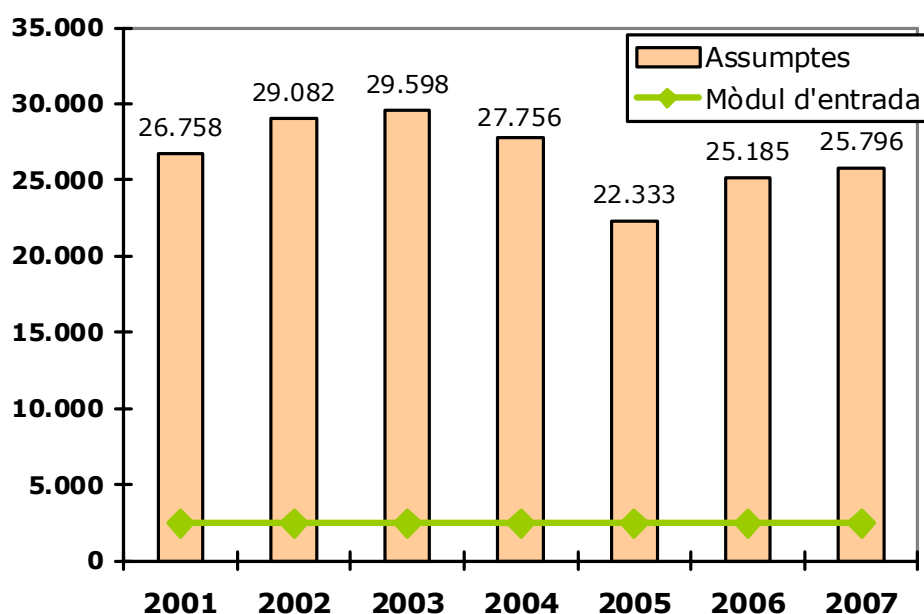
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats.

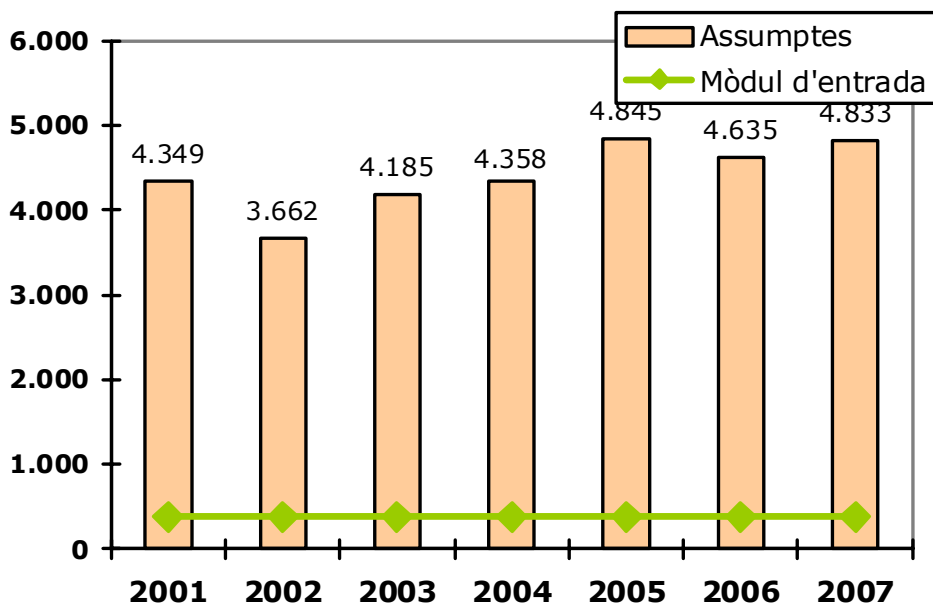
Els assumpes ingressats s'han mantingut estables en l'àmbit penal després d'un augment del 11,32% del 2005 al 2006. Tant en la jurisdicció civil com en la penal, i com succeeix en la resta de partits judicials de la demarcació ICAB, els assumpes excedeixen amb excreix els mòduls d'entrada previstos pel CGPJ. Davant d'això, al desembre de 2007, va entrar en funcionament un nou jutjat. Segons el delegat del Col·legi en el partit judicial caldrien 5 ò 6 jutjats més.

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Assumpes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Assumptes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

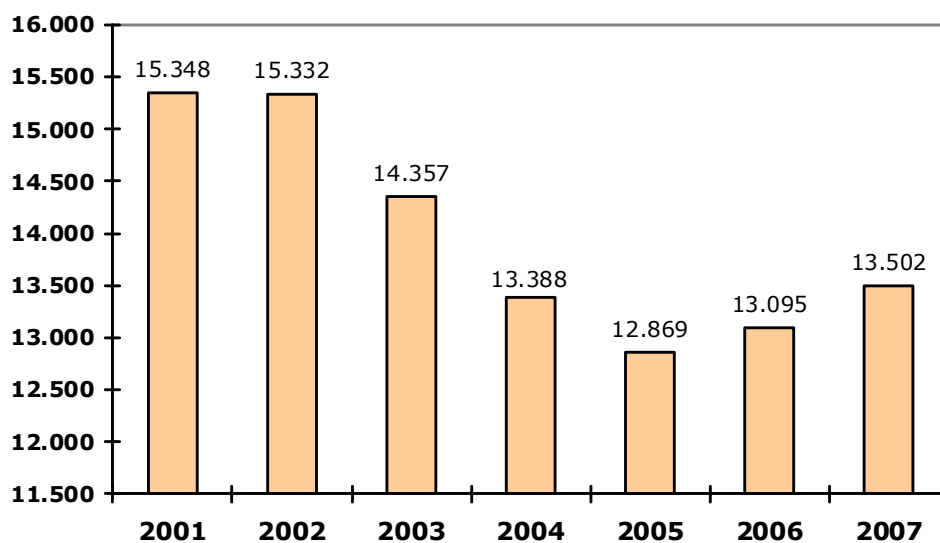

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. **Font:** elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes resolts.

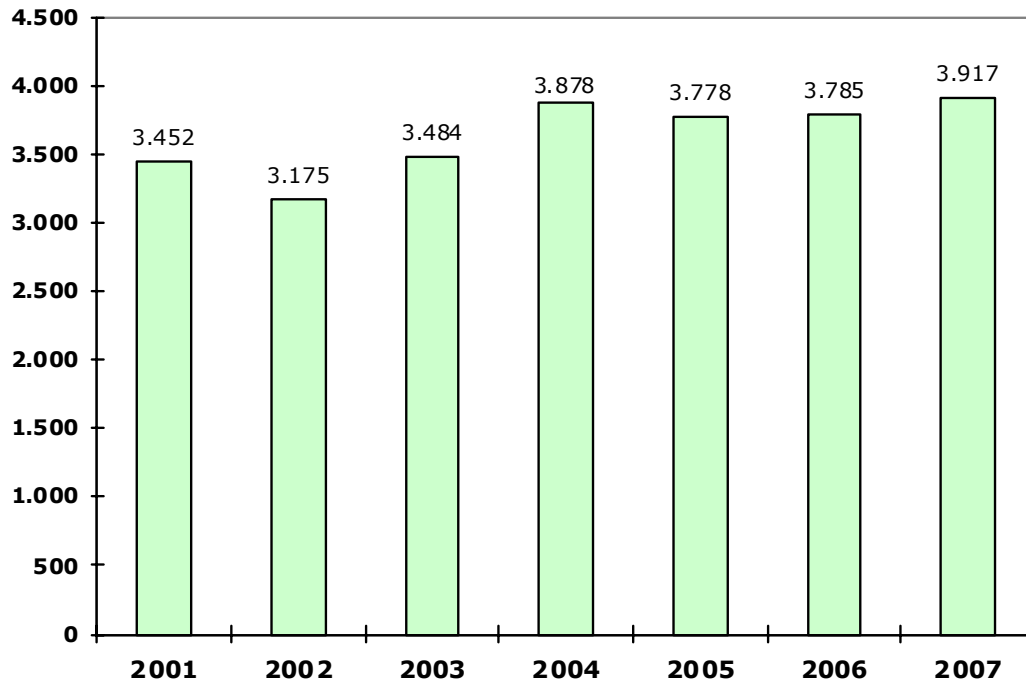
En l'àmbit penal després d'una davallada record en el 2005, sembla que la resolució ha iniciat una tendència a l'augment. En el 2007 s'ha arribat al nivell de 2004. En canvi, la resolució civil es manté de forma més estable.

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

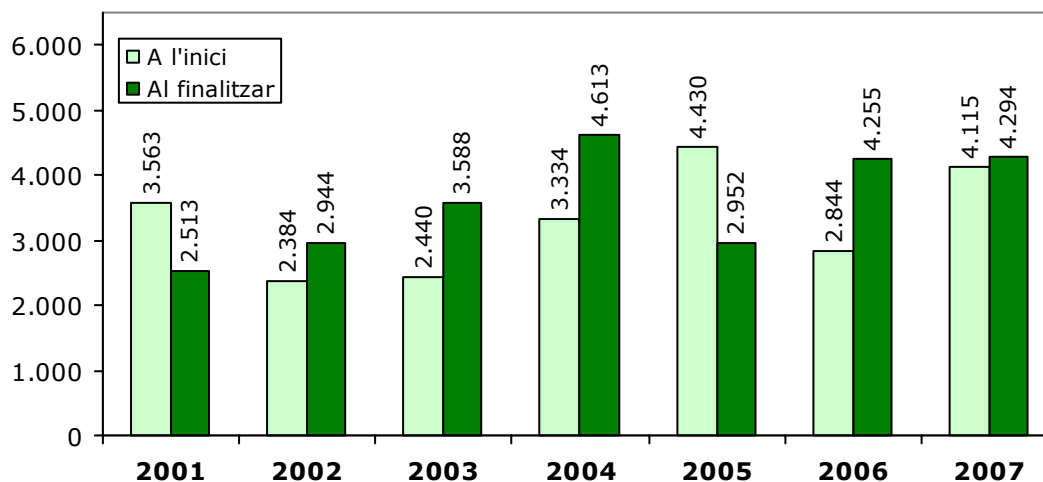

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

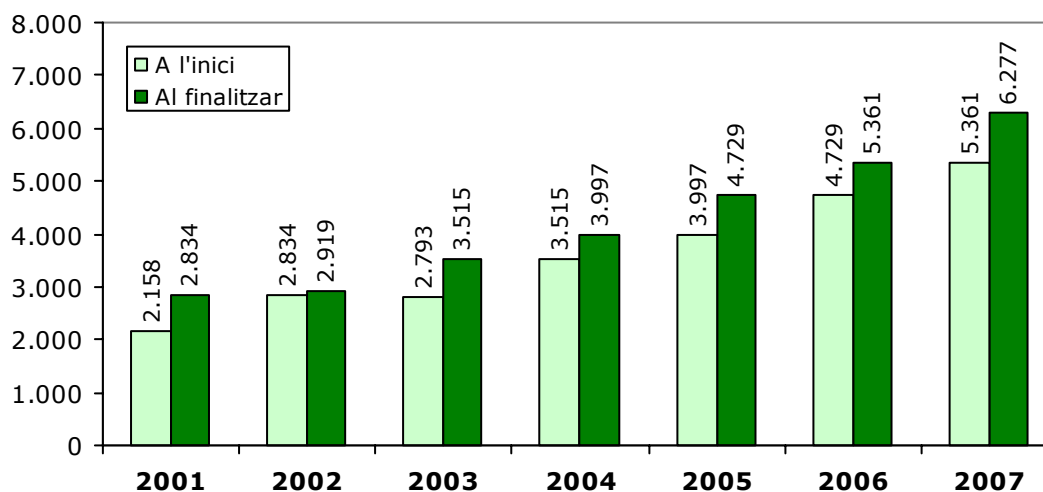
El nivell de pendència és similar a altres partits judicials. En aquest també es verifica el fenomen que l'any finalitza amb més assumptes pendents dels que s'ha iniciat.

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

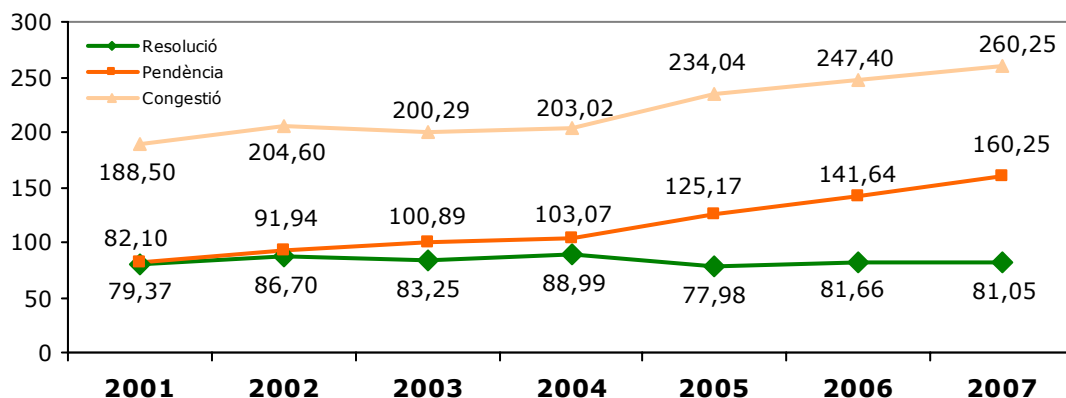

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

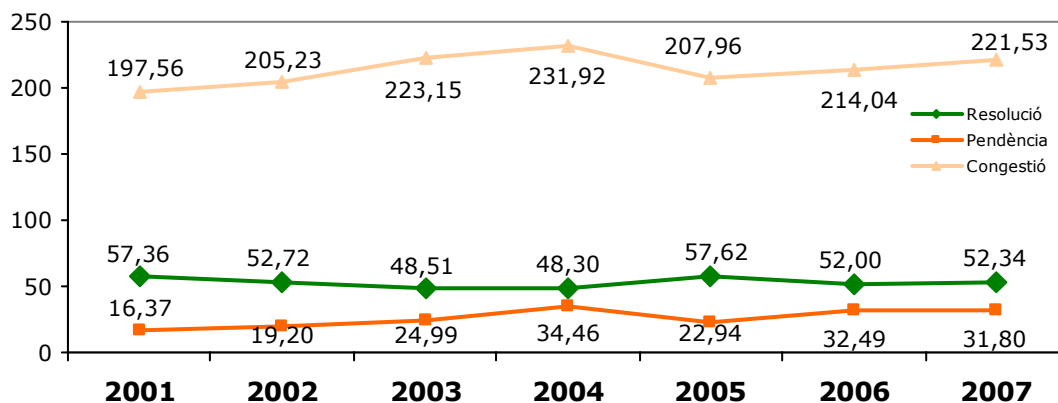
Els nivell de pendència i congestió en matèria civil són especialment greus en matèria civil. Es tracta dels pitjors resultats de la demarcació ICAB, sobretot pel 2007.

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

El funcionament general del jutjats és a criteri del responsable de la delegació correcte en el ben estès que es té present la pendència i la congestió que ja es endèmica en l'administració de justícia. Tanmateix, l'organització i l'eficàcia de cada jutjat dependrà de la direcció i del personal que determina les diferències entre cadascú dels jutjat.

La mobilitat judicial és també un problema en aquest partit judicial que, fins fa poc, no tenia plaça de magistrat. La plantilla orgànica és estable. Aquesta dada ho confirma el fet que, segons el CGPJ, a data 31 de desembre 2006, hi havia 4 jutges titulars i dels 4 secretaris judicials, un era titular i la resta substituïts. La valoració dels darrers jutges substituïts és molt bona; una vegada més, es confirma el fet que un jutjat funcioni de forma àgil depèn de la bona organització i caràcter de cadascú dels seus titulars i personal auxiliar (un bon exemple el constitueix el jutjat 4 o el del jutjat 2).

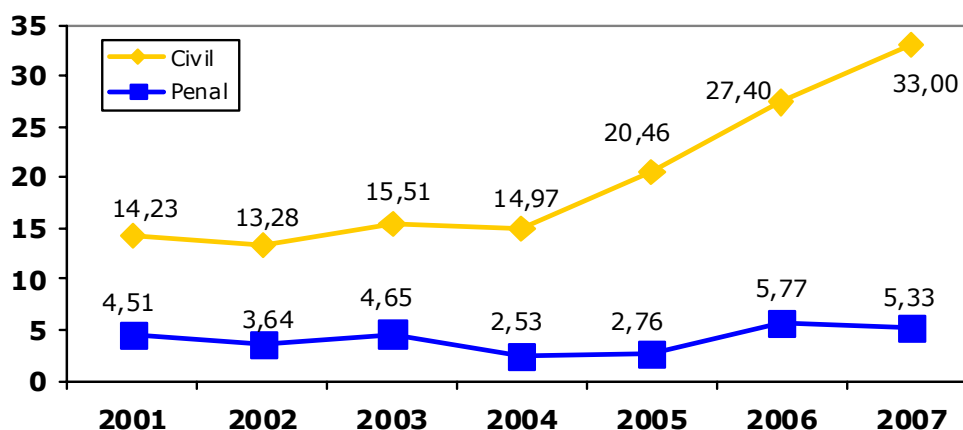

El cos de tramitació, gestió i auxili processal compta amb el 65% de titulars i 35% d'interins.

El temps de resposta en aquest partit judicial és molt superior a la mitjana de la demarcació ICAB que, recordem, està en 1 mes i 20 dies pels assumptes penals i 6 mesos i 15 dies en els temes civils. Cal tenir en compte que a St. Boi es troba ubicat el centre psiquiàtric més gran d'Europa, la qual cosa fa augmentar als assumptes civils relacionats amb la jurisdicció voluntària (i que el CGPJ no comptabilitza a l'hora d'elaborar els seus informes i memòries).

Aquesta situació es nota en el dia de la tasca dels advocats que estimen que unes diligències prèvies (la fase d'instrucció en el procés abreujat) pot trigar al voltant de dos anys, tot i que els càlculs que poden fer de les dades del CGPJ ens donin resultats més baixos.

Partit judicial de Sant Boi de Llobregat: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Com succeeix a la resta de partits judicials, es troba a faltar una major comunicació entre la judicatura i els lletrats. Així com, reunions periòdiques entre aquests per intercanviar punts de vista i millorar la coordinació.

Cal destacar també la importància dels internaments al centre psiquiàtric de St. Boi que és el més gran d'Europa i genera un volum important d'assumptes. El Registre civil està actualment col·lapsat.

El partit judicial de Sant Boi de Llobregat, en síntesi

ST. Boi presenta una situació molt delicada en els assumptes civils, com podem veure dels indicadors de pendència i congestió. L'avanç que ha suposat l'entrada en funcionament del nou edifici judicial s'hauria de conduir a dotar a aquests jutjats de més mitjans i la creació de nous òrgans judicials.

Quadre-resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a

més, s'hi afegeixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de SANT BOI DE LL. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	2.834	2.919	3.515	3.997	4.729	5.361	6.277
2. Variació sobre l'any anterior (%)		3,00	20,42	13,71	18,31	13,36	17,09
3. Resolts	3.452	3.175	3.484	3.878	3.778	3.785	3.917
4. Variació sobre l'any anterior (%)		-8,02	9,73	11,31	-2,58	0,19	3,49
5. Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6. Ingressats	4.349	3.662	4.185	4.358	4.845	4.635	4.833
7. Variació sobre l'any anterior (%)		-15,80	14,28	4,13	11,17	-4,33	4,27
8. Relació entre 5 i 6 (%)	1044,47	863,68	1001,32	1046,84	1175,00	1119,74	1171,84
9. Variació sobre l'any anterior (%)		-17,31	15,94	4,55	12,24	-4,70	4,65
10. Pendants a l'inici	2.158	2.834	2.793	3.515	3.997	4.729	5.361
11. Variació sobre l'any anterior (%)		31,33	-1,45	25,85	13,71	18,31	13,36
12. Taxa de resolució	79,37	86,70	83,25	88,99	77,98	81,66	81,05
13. Variació sobre l'any anterior (%)		9,23	-3,98	6,89	-12,37	4,72	-0,75
14. Taxa de pendència	82,10	91,94	100,89	103,07	125,17	141,64	160,25
15. Variació sobre l'any anterior (%)		11,99	9,74	2,16	21,45	13,15	13,14
16. Taxa de congestió	188,50	204,60	200,29	203,02	234,04	247,40	260,25
17. Variació sobre l'any anterior (%)		8,54	-2,11	1,36	15,28	5,71	5,20
PENAL							
1. Pendants al finalitzar	2.513	2.944	3.588	4.613	2.952	4.255	4.294
2. Variació sobre l'any anterior (%)		17,15	21,88	28,57	-36,01	44,14	0,92
3. Resolts	15.348	15.332	14.357	13.388	12.869	13.095	13.502
4. Variació sobre l'any anterior (%)		-0,10	-6,36	-6,75	-3,88	1,76	3,11

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Informe sobre la Justícia

---

5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	26.758	29.082	29.598	27.716	22.333	25.185	25.796
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		8,69	1,77	-6,36	-19,42	12,77	2,43
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	970,32	1063,28	1083,92	1008,64	793,32	907,40	931,84
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		9,58	1,94	-6,95	-21,35	14,38	2,69
10.	Pendants a l'inici	3.563	2.384	2.440	3.334	4.430	2.844	4.115
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		-33,09	2,35	36,64	32,87	-35,80	44,69
12.	Taxa de resolució	57,36	52,72	48,51	48,30	57,62	52,00	52,34
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-8,09	-7,99	-0,42	19,29	-9,77	0,67
14.	Taxa de pendència	16,37	19,20	24,99	34,46	22,94	32,49	31,80
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		17,27	30,15	37,87	-33,43	41,65	-2,13
16.	Taxa de congestió	197,56	205,23	223,15	231,92	207,96	214,04	221,53
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,88	8,73	3,93	-10,33	2,92	3,50

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Santa Coloma de Gramenet

Índex de continguts

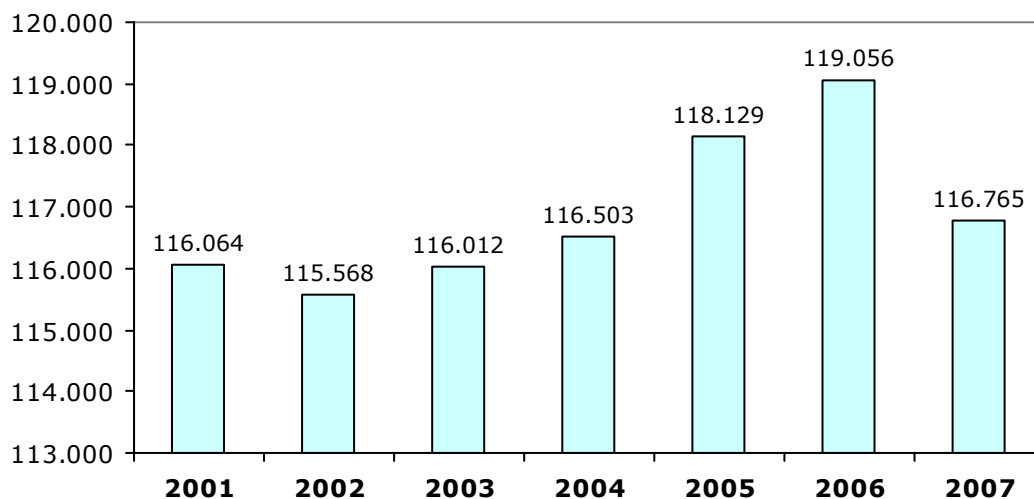
- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial de Santa Coloma de Gramenet, en síntesi
- Fitxa tècnica

Delegació de Santa Coloma de Gramenet

Característiques generals i elements destacats

El partit judicial de Santa Coloma està format per aquest únic municipi. Compte amb una població que en els darrers anys ha incorporat població immigrant que, poc a poc va transformant el teixit social del municipi. Tot i Així, aquest municipi encara guarda una forma de funcionament i de relació interpersonal que podem qualificar "de poble". En data 31 de desembre 2007, comptava amb 116.765 habitants.

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Segons la informació facilitada per l'Ajuntament d'aquest partit judicial (www.gramenet.net) Santa Coloma de Gramenet ha viscut importants transformacions i canvis.

A partir del 2004 es verifica un increment de la població. Aquesta dada contrasta amb el descens poblacional que es va iniciar a partir dels anys vuitanta. Aquestes tendències posen de manifest dues dinàmiques de signe oposat: d'una banda, el manteniment d'un procés de desconcentració dels residents (alguns barris han crescut molt i en altres els residents s'han mantingut)i, d'altra, l'arribada de població immigrant d'altres països.

L'estructura de la població és relativament jove, amb una tendència a l'envelliment sobretot de les dones. Com hem dit, la població immigrant d'altres països va adquirint un major protagonisme (un 18% en el 2005, tres punts més que l'any anterior) en detriment dels residents que procedien d'altres comunitats autònomes espanyoles (majoritàriament Andalusia, seguida de les dues Castelles, Aragó, Galícia, Murcia i el País Valencià) i que varen arribar a Catalunya fa unes dècades (d'un 36 % a un 34 % respecte del 2004). La xifra dels residents nascuts a Catalunya supera la meitat del total.

En xifres absolutes, la població estrangera ha augmentat en 4.054 persones, i ha passat de 17.639 l'any 2004 a 21.693 el 2005. L'increment de nous empadronats estrangers explica l'augment de la població. La concentració depèn dels barris existents en aquest territori i existeix força contrast entre aquests. Les comunitats de procedència són: marroquina (el 19 %), xinesa (17,5 %) i equatoriana (13 %),. Respecte aquests col·lectius, cal dir que la seva importància disminueix a favor de la comunitat del Pakistan (6,6 %) i la bengalina (4,8 %).

De la comunitat europea cal destacar l'augment significatiu de la població francesa que , que passa de 144 persones el 2004 a 317 en el 2005.

L'activitat econòmica també pot ser un signe que influeixi en la conflictivitat social i judicial, aquesta està representada, majoritàriament, pel comerç i la restauració. Conseqüentment, en l'anàlisi dels sectors podem observar que els serveis ocupen el 79.36% del total seguit del sector industrial (10.81%), la construcció (3.75%) i altres 6.08%.

Per part dels poder públics, s'ha potenciat el parc d'habitatges i els equipaments pels resident en aquest municipi que coincideix amb el partit judicial de Santa coloma de Gramenet.

Finalment, el termes absoluts la xifra oficial d'aturats s'elevava a 4.213 persones (desembre 2004). (anuari estadístic, 2005, publicat per l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet).

Infraestructura i planta judicial

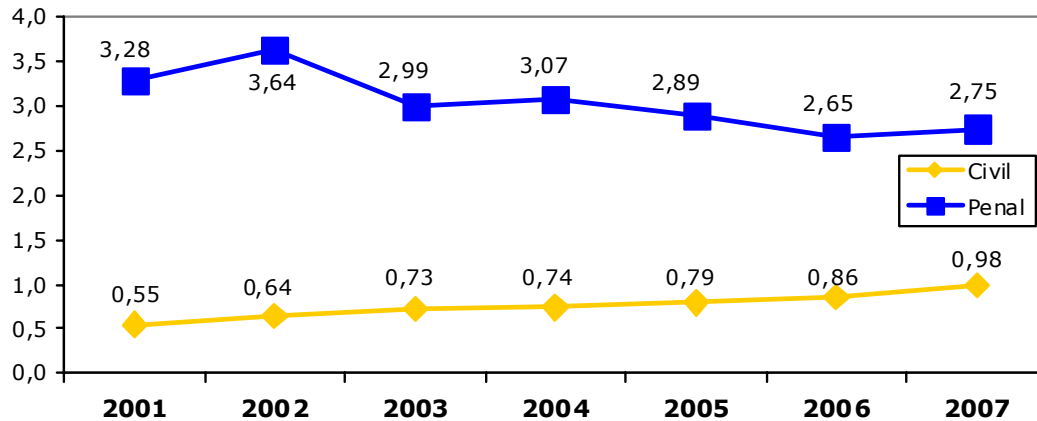
Un dels principals problemes que es troba la ciutadania en general i els advocats en particular és la separació dels jutjats mixtes en dos edificis que disten entre sí més de dos quilòmetres. No obstant això, el 22 de setembre està previst que es faci efectiu el trasllat al nou edifici judicial que ha de resoldre aquest problema de dispersió judicial.

Actualment a Santa coloma de Gramenet hi ha 6 jutjats de primera instància i instrucció. El jutjat que va les funcions de violència contra la dona és el número 6.

Litigiositat

La litigiositat civil i penal en aquest partit judicial són les més baixes de totes les delegacions ICAB. Això no significa que no hi hagi conflictivitat judicial, sinó que en proporció a la població de Santa coloma, aquesta acudeix poc al jutjat.

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Valors de la litigiositat
en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Aquesta baixa litigiositat també pot explicar-se pel fet que les reclamacions es presenten a la ciutat de Barcelona, atesa la proximitat de Santa coloma amb la capital.

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats.

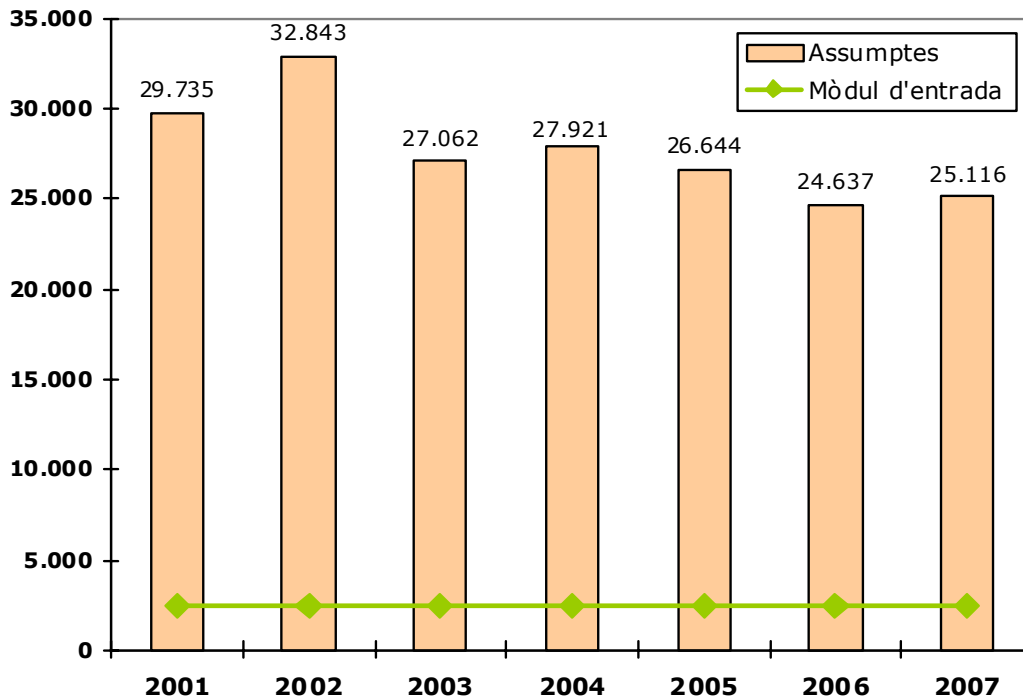
Els assumptes ingressats penals es mantenen estables, tot i que es percep una lleugera tendència a la baixa en els darrers anys . Per contra els assumptes civils segueix una tendència inversa, és a dir, des de 2001 no han parat d'augmentar.

La principal instància judicial a Catalunya, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, afirmava en la seva memòria 2006 i 2007 que el nivell d'ingrés dels assumptes penals com civils és "adequat" (encara que en els civils, pel 2007, manifesta que són "elevats") i que el funcionament d'aquests jutjats és correcta (MTSJCA, 2006, p. 37; 2007, p. 40).

Tot i així, no ens hem d'oblidar que els assumptes ingressats són molt superiors als fixats en els mòduls d'entrada.

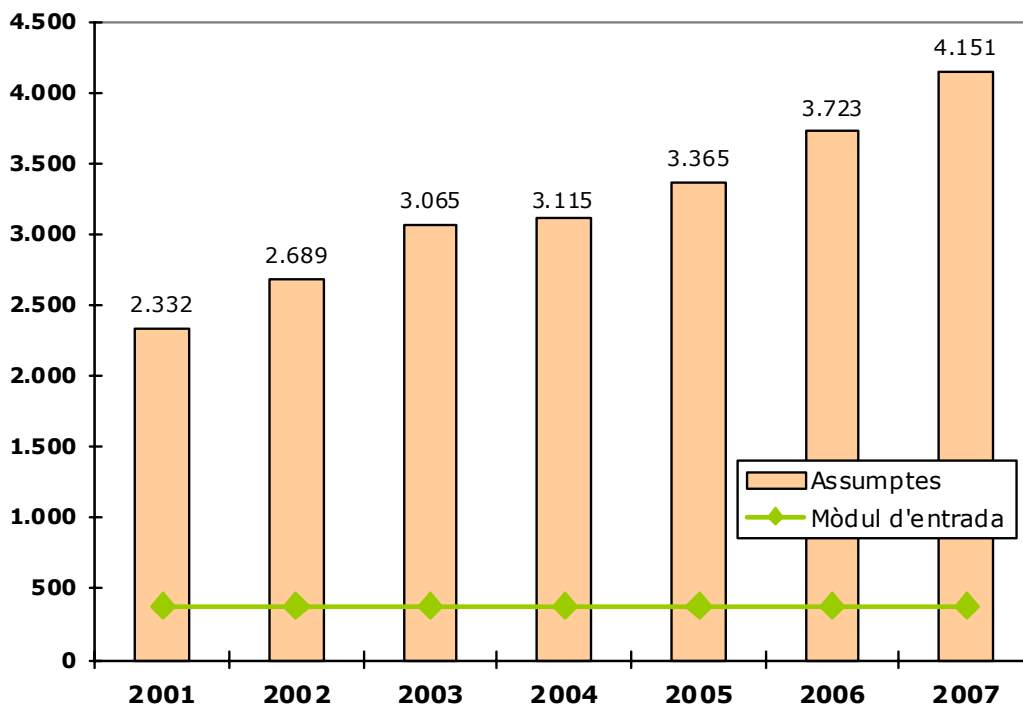
Vegem que ens diuen les gràfiques:

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Assumptes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Assumpes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

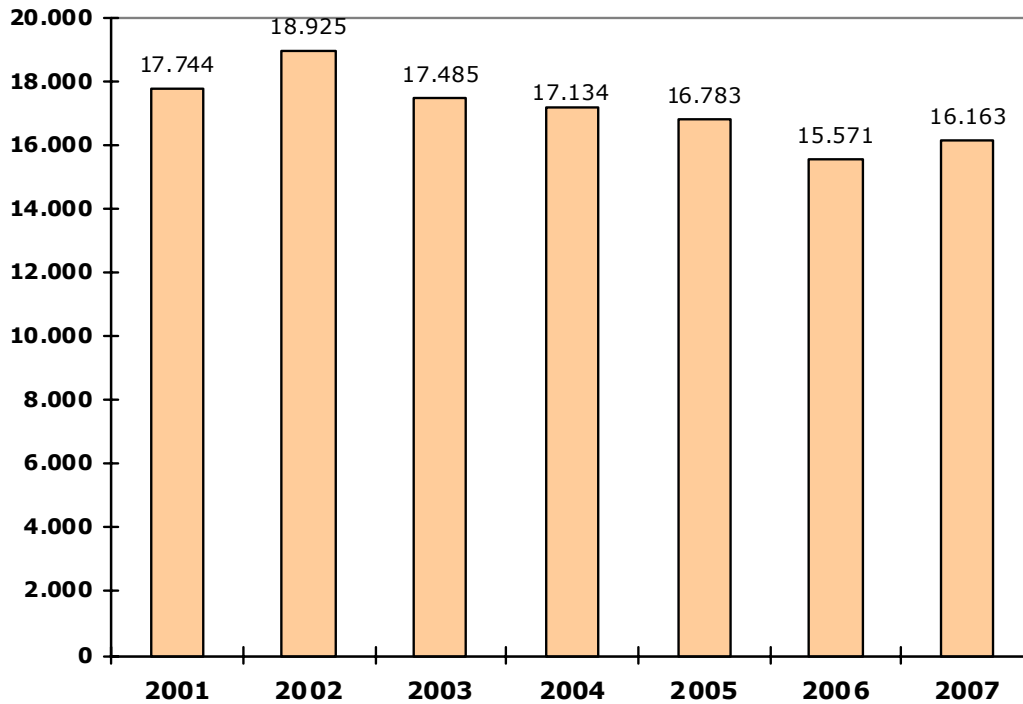
Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumpes resultats.

En matèria penal s'observa una tendència a disminuir la capacitat resolutiva des de 2002.

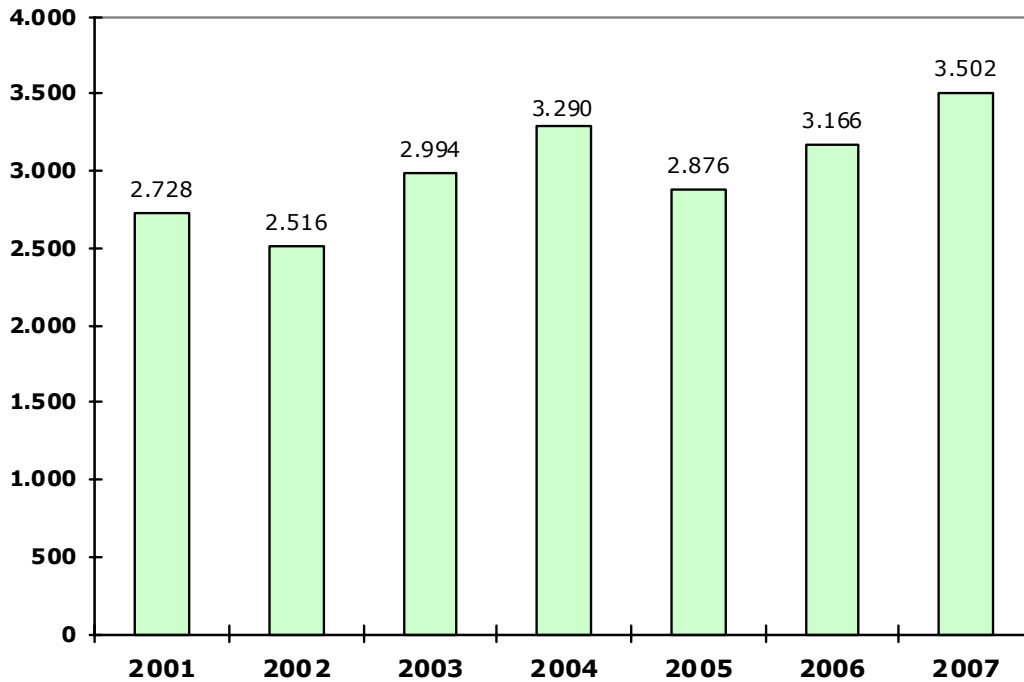
Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

En canvi, en els assumptes civils sembla que, amb certes oscil·lacions, la capacitat resolutiva ha millorat arribant en el 2007 a la seva màxima capacitat resolutiva.

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

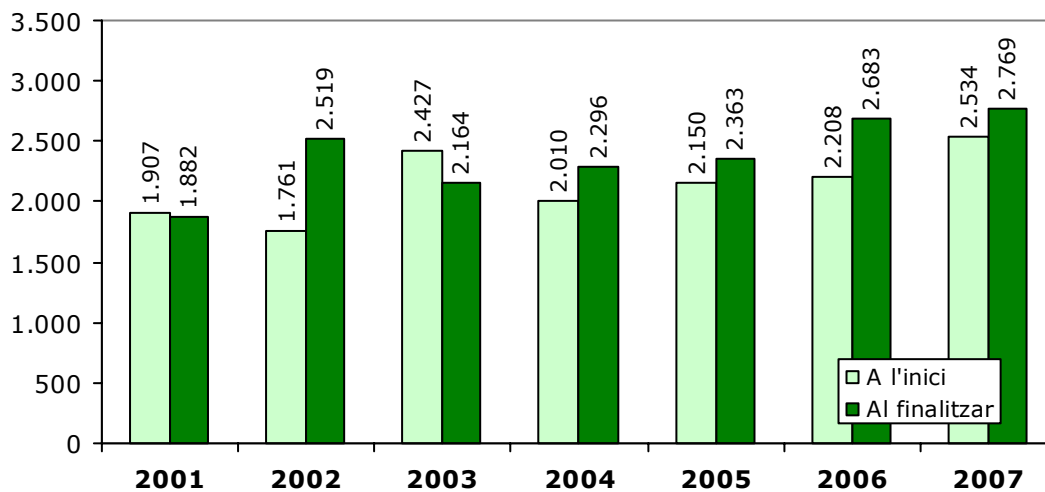

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

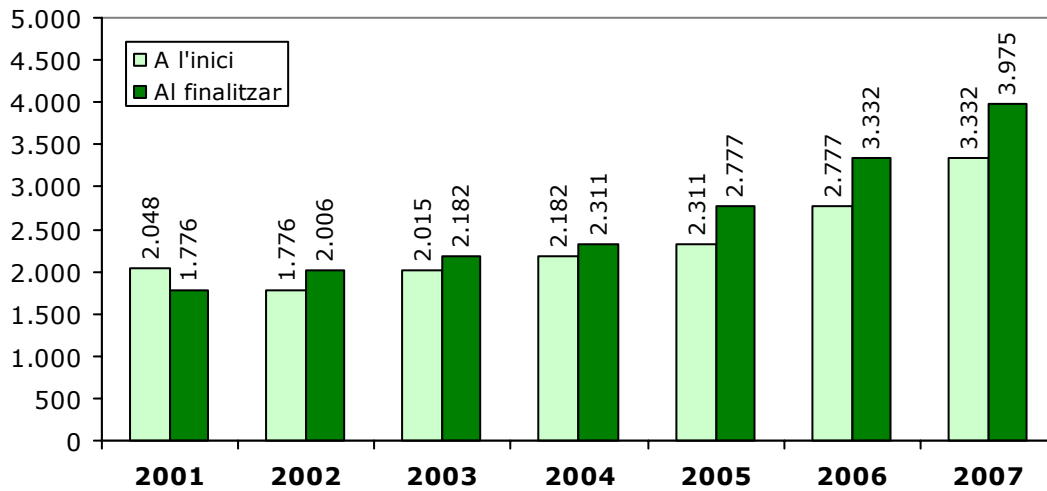
En aquest partit judicial també s'observa una pendència similar a la resta de delegacions, sent els assumptes en finalitzar l'any superiors als assumptes de l'inici del període. Això significa que la pendència augmenta any rere any.

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

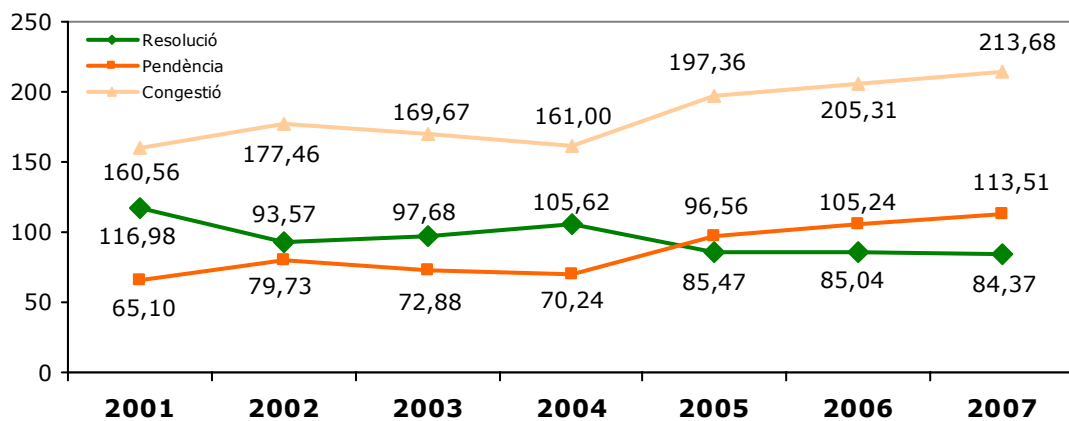

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

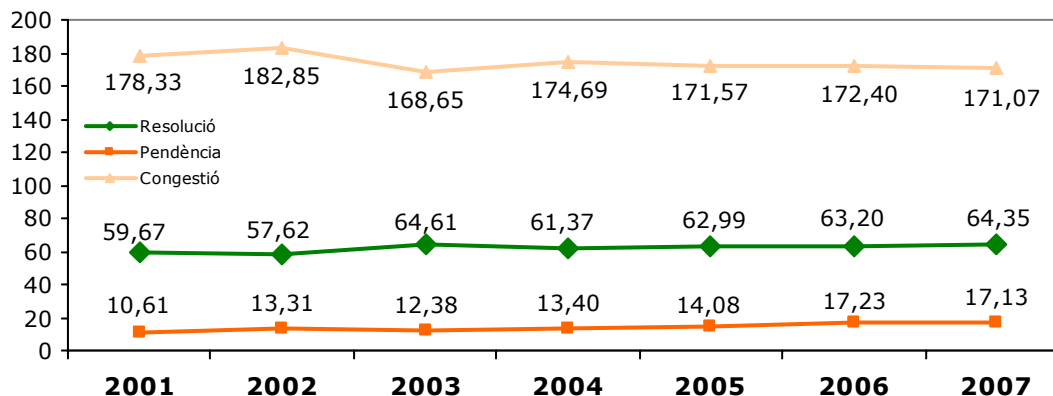
En no situar-se la resolució en una posició d'equilibri (100%: es resolen tots els assumptes que s'ingressen en un any), la pendència i la congestió són elevades.

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

En primer lloc, destaquem com una de les peculiaritats d'aquest partit judicial que durant molt de temps aquests jutjats han funcionat de forma desconectada ("deixats de la ma de déu") de la resta de jutjats de Barcelona, gaudint d'una certa autonomia per les coses bones i per les dolentes. Així, les reformes processals no s'aplicaven en la seva integritat, sinó parcialment; hi havia greus problemes de mobilitat ja que eren jutjats considerats "de pas". Per exemple, actualment no hi ha trasllat d'escrips, la qual cosa, paradoxalment, no crea gaires disfuncions en els procediments, ja que segueix el seu recorregut judicial per la inèrcia processal.

Actualment, tal i com hem dit, Santa coloma compte amb 6 jutjats de primera instància i instrucció, dels quals el número 6 té assumides les competències de violència de gènere. Malgrat ser una població bastant nombrosa, els jutjats treballen a un bon ritme i, segons els representants dels advocats en aquesta demarcació, cobreixen suficientment les necessitats de la litigiositat d'aquest territori.

El bon funcionament d'aquests jutjats s'explica, principalment, per la competència i bona voluntat de tots els funcionaris judicials (inclosos els jutges i els fiscals), que malgrat les deficiències puntuals que s'observen i que detallarem, treballen eficaç i eficient. En aquest partit judicial sembla confirmar-se la tesi que mantenim al llarg d'aquesta memòria-informe, que una bona direcció judicial del jutjat i uns funcionaris competents són la clau per l'eficàcia i bon funcionament dels òrgans judicials. Es destaca com un dels jutjats més diligents i amb una immillorable direcció el jutjat de primera instància i instrucció núm. 4.

Aquesta pot ser una de les causes que no tinguin inspeccions in situ del Consejo General del Poder Judicial, des de fa sis anys.

El problema major que s'exposa en aquest partit judicial i, que per altra banda és comú a tots els jutjats són les execucions, que és on s'encalla el procediment (vegeu l'apartat execucions en els diferents àmbits jurisdiccions).

Per servir als justiciables d'aquest partit judicial, el Col·legi d'advocats de Barcelona té comptabilitzats 83 advocats, dels quals uns 25 tenen despatx a Santa Coloma. És de destacar la relació cordial i amistosa que mantenen els professionals (advocats i procuradors) i que, sens dubte, facilita que hi hagi un ambient que podem qualificar de familiar.

Les bones relacions també s'estenen entre els advocats i la plantilla estable de funcionaris que treballen en el jutjat i que repercuteix en el bon ritme de treball.

Aquesta dada està avalada pel Consejo General del Poder Judicial, que en els informes sobre inspeccions del jutjats posa en relleu que en aquesta partit judicial, tan sols el 28.8% de la plantilla són interins i la resta (72.2%) són funcionaris de carrera. A data 31 de desembre 2006, tots els jutges són titulars. El problema es troba una vegada més amb el secretari judicial que de 6 secretaris, 4 d'ells eren substituïts.

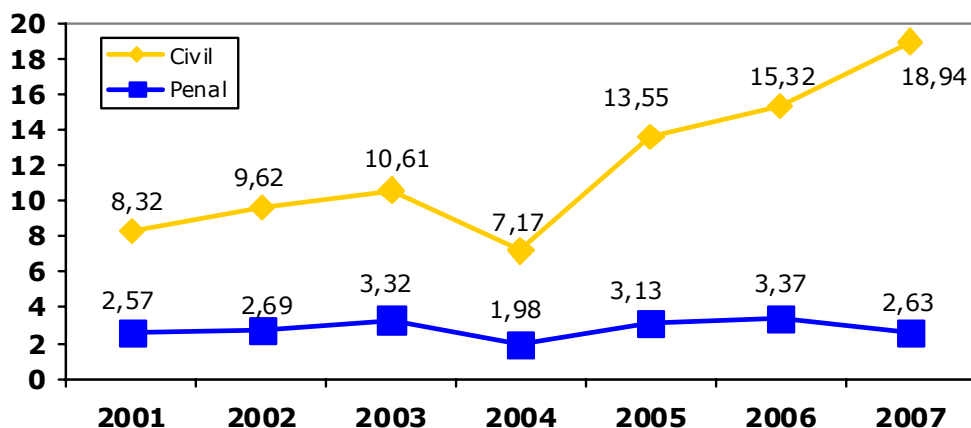
En aquest partit judicial es verifica també el problema de manca de comunicació existent entre els advocats i la judicatura. Malgrat la inexistència de contactes regulars entre ambdós col·lectius, el tracte de la judicatura i de la fiscalia és molt correcte encara que distant.

Les deficiències o els aspectes a millorar que destacaven són, a setembre 2007.

1. Cal millorar el funcionament del jutjat de primera instància i instrucció núm. 1, cobrint amb més rapidesa les vacants entre el personal auxiliar.
2. Cal potenciar l'estabilitat del personal en el jutjats on hi ha més vacants. Tot i gaudir d'un plantilla de funcionaris més o menys estable —la més estable es troba en el jutjat 3 i en el 4—, els funcionaris tendeixen a demanar trasllats a altres destinacions.
3. La mobilitat judicial. Es detecta molta mobilitat judicial en algun jutjat com en el número 2. la mitjana de permanència és de dos anys. Tot i que en alguns casos els jutges romanen en aquesta delegació.
3. Formació dels funcionaris ha millorar. En línia amb l'exposat per la presidenta del Tribunal superior de Justícia en la memòria TSJ, 2006 es constata que els nous agents judicials tenen menys formació. (vegeu apartat generalitats de l'informe de la justícia, 2007).

Finalment, els temps de resposta també han augmentat en aquest partit judicial, sobretot als assumptes civils, vegem la següent gràfica:

Partit judicial de Santa Coloma de Gramenet: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat de violència de la dona

Com hem dit, el jutjat que cobreix els assumptes de violència contra la dona és el número 6. Com la resta de jutjats mixtes de la demarcació ICAB aquest jutjat està

exonerat del coneixement de un nombre determinat d'assumpes civils, que es reparteixen entre la resta dels jutjats.

Els responsables de la delegació en Santa Coloma opinen que, malgrat ser el jutjat més col·lapsat del partit judicial, per l'assumpció d'aquesta competència, aquest funciona força bé per que té una bona direcció.

En línia amb l'esmentat en l'estudi sobre la violència sobre la dona a la demarcació ICAB, els assumpes que es tramiten majoritàriament corresponen a maltractaments lleus. Aquesta delegació és de l'opinió que el maltractament greu no arriba al jutjat. Les ordres d'allunyament són ben valorades. El jutge actua amb bon criteri.

No es detecten problemes de coordinació entre els mossos i el jutjat en aquesta matèria. Hi ha problemes amb el SATAM, ja que triguem molt a realitzar els informes.

Els punts de trobada tampoc funcionen. Els punts de trobada són espais on els pares que tenen ordres de protecció o amb mesura judicial que afecta a la mare poden trobar-se amb els seus fills. De vegades, el jutge estableix la vigilància si detecta un perill pel menor. Aquests punts de trobada només funcionen els caps de setmana i presenten múltiples problemes, entre els quals cal destacar:

- La conveniència d'establir punts de trobada durant els caps de setmana; i
- La renovació de l'autorització de la trobada cada sis mesos.

El partit judicial de Santa Coloma de Gramenet, en síntesi

Tot i que la litigiositat és baixa, Santa Coloma de Gramenet té encara un problema de pendència i congestió que cal solucionar. El funcionament és correcte, tot i que en certa manera els advocats, i en general els treballadors dels òrgans judicials, sembla que ens hem acostumat a treballar per sobre de les nostres possibilitats i superant en tots els casos els mòduls d'entrada d'assumpes fixats pel CGPJ.

Quadre-resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de SANTA COLOMA DE GR. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	1.776	2.006	2.182	2.311	2.777	3.332	3.975
2. Variació sobre l'any anterior (%)		12,95	8,77	5,91	20,16	19,99	19,30
3. Resultats	2.728	2.516	2.994	3.290	2.876	3.166	3.502

Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Informe sobre la Justícia

4.	Variació sobre l'any anterior (%)	-7,77	19,00	9,89	-12,58	10,08	10,61
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380
6.	Ingressats	2.332	2.689	3.065	3.115	3.365	4.151
7.	Variació sobre l'any anterior (%)	15,31	13,98	1,63	8,03	10,64	11,50
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	513,68	607,63	706,58	719,74	785,53	992,37
9.	Variació sobre l'any anterior (%)	18,29	16,28	1,86	9,14	11,99	12,80
10.	Pendants a l'inici	2.048	1.776	2.015	2.182	2.311	3.332
11.	Variació sobre l'any anterior (%)	-13,28	13,46	8,29	5,91	20,16	19,99
12.	Taxa de resolució	116,98	93,57	97,68	105,62	85,47	84,37
13.	Variació sobre l'any anterior (%)	-20,02	4,40	8,12	-19,08	-0,50	-0,79
14.	Taxa de pendència	65,10	79,73	72,88	70,24	96,56	113,51
15.	Variació sobre l'any anterior (%)	22,47	-8,59	-3,62	37,46	9,00	7,85
16.	Taxa de congestió	160,56	177,46	169,67	161,00	197,36	213,68
17.	Variació sobre l'any anterior (%)	10,53	-4,39	-5,11	22,58	4,03	4,08

PENAL

1.	Pendants al finalitzar	1.882	2.519	2.164	2.296	2.363	2.683	2.769
2.	Variació sobre l'any anterior (%)	33,85	-14,09	6,10	2,92	13,54	3,21	
3.	Resultats	17.744	18.925	17.485	17.134	16.783	15.571	16.163
4.	Variació sobre l'any anterior (%)	6,66	-7,61	-2,01	-2,05	-7,22	3,80	
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	29.735	32.843	27.062	27.921	26.644	24.637	25.116
7.	Variació sobre l'any anterior (%)	10,45	-17,60	3,17	-4,57	-7,53	1,94	
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	1089,40	1213,72	982,48	1016,84	965,76	885,48	904,64
9.	Variació sobre l'any anterior (%)	11,41	-19,05	3,50	-5,02	-8,31	2,16	
10.	Pendants a l'inici	1.907	1.761	2.427	2.010	2.150	2.208	2.534
11.	Variació sobre l'any anterior (%)	-7,66	37,82	-17,18	6,97	2,70	14,76	
12.	Taxa de resolució	59,67	57,62	64,61	61,37	62,99	63,20	64,35
13.	Variació sobre l'any anterior (%)	-3,44	12,13	-5,02	2,65	0,34	1,82	

II·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Informe sobre la Justícia

---

14.	Taxa de pendència	10,61	13,31	12,38	13,40	14,08	17,23	17,13
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		25,49	-7,02	8,27	5,07	22,38	-0,57
16.	Taxa de congestió	178,33	182,85	168,65	174,69	171,57	172,40	171,07
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		2,54	-7,76	3,58	-1,79	0,49	-0,77

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Vilafranca del Penedès
Índex de continguts

- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat mixt de violència de la dona
- El partit judicial de Vilafranca del Penedès, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació de Vilafranca del Penedès

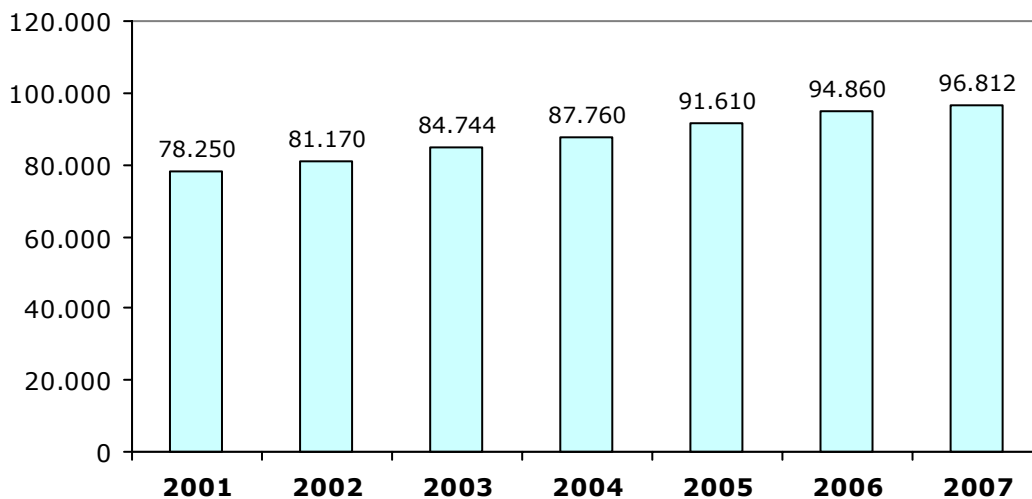
Característiques generals i elements destacats

Vilafranca del Penedès és la seu del partit judicial d'aquest mateix nom que compte amb una llarga tradició cultural i rica diversitat poblacional. Destaca per la seva indústria vinícola i del cava. En els darrers anys s'han creat nous nuclis residencials i, en l'àmbit industrial, s'han instal·lat noves empreses propiciant l'activitat econòmica de la comarca¹².

Aquest partit judicial és força extens, inclou un total de 25 municipis, amb una població força dispersa si la comparem amb altres partits judicials, tals com Badalona o L'Hospitalet de Llobregat.

La població en aquest partit judicial presenta una suau tendència a l'augment en els darrers anys.

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Aquesta delegació compte amb un cens d'advocats de 167 (fins el 2007) que cobreixen les peticions d'assistència i consell jurídic d'aquesta població. La plantilla és estable, amb gairebé 30 advocats d'experiència consolidada.

Infraestructura i planta judicial

Actualment funcionen en aquest partit judicial 4 jutjats de primera instància i instrucció, que estan ubicats a un edifici judicial de nova creació a l'avinguda Europa, 10. El jutjat de primera instància i instrucció número 3, té atribuïdes les competències de violència de gènere. El TSJCA, en la memòria del 2007, proposa la

¹² Per més informació consultar el web de Vilafranca del Penedès www.turismevilafranca.com

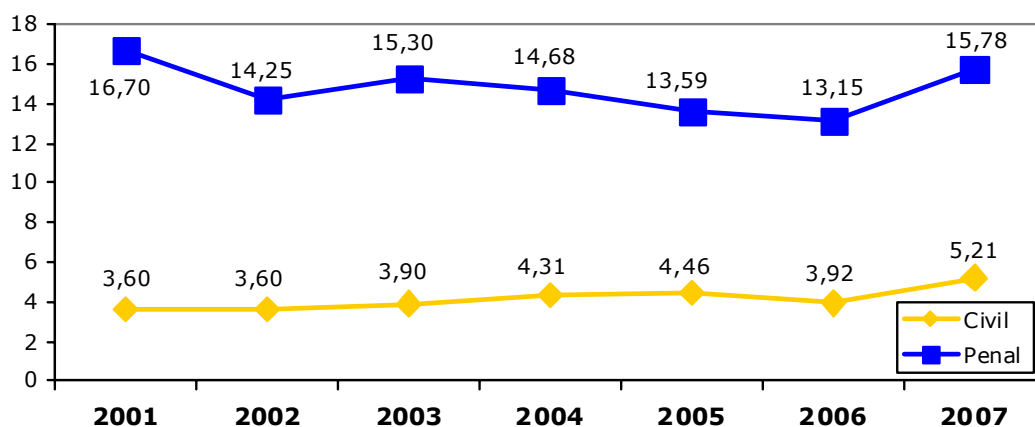
creació d'un nou jutjat. No obstant això, de moment, no entra dins de les previsions governamentals pel proper any la creació de cap jutjat nou.

La delegació del Col·legi té assignats 2 despatxos, 1 sala de togues, i una sala pels advocats i personal administratiu. En total 41,44 m².

Litigiositat

Tot i que la litigiositat es manté força estable i en línia amb la mitjana de delegacions, podem observar de la gràfica següent un repunt de la litigiositat penal i civil en el darrer any 2007.

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Valors de la litigiositat en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Que la litigiositat es mantingui a uns nivells acceptables té a veure amb la tasca mediadora i negociadora que han de dur a terme els advocats per evitar el pas del client pel sistema judicial i que el conflicte trigui massa temps en ser resolt sobretot el temes civil que l'acció és disponible a diferència

Moviment d'assumptes

Assumptes ingressats.

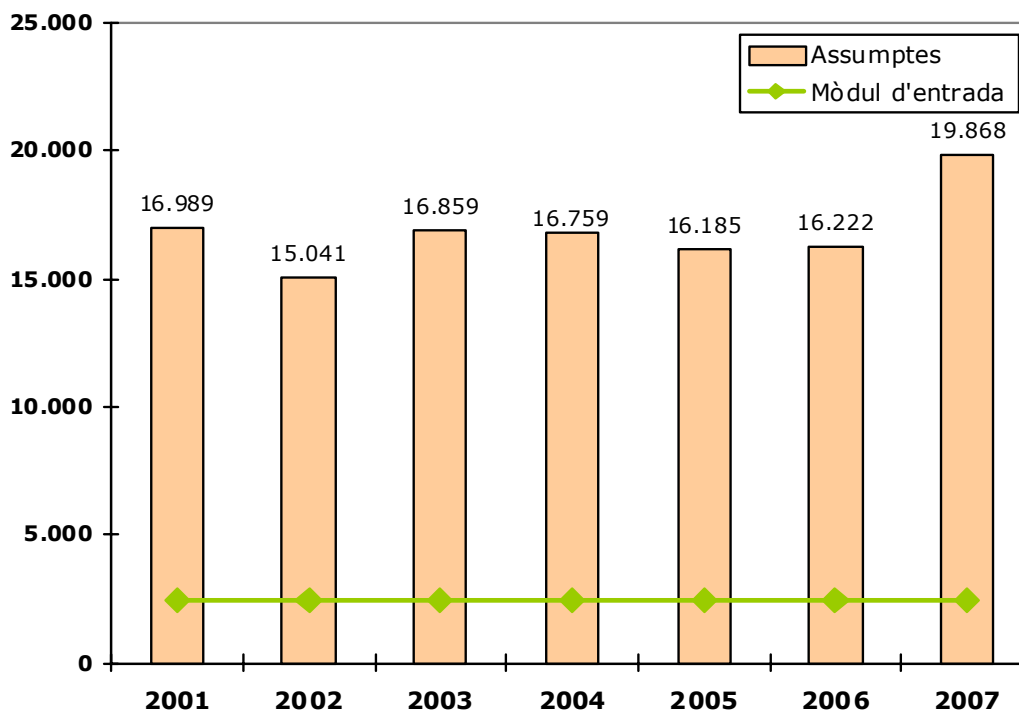
Els jutjats de Vilafranca destaquen per tenir un dèficit històric i un endarreriment endèmic. Les memòries de les institucions judicials a Catalunya i el CGPJ també ho destaquen. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la memòria 2006, assenjala que l'endarreriment d'assumptes a Vilafranca és especialment greu (jutjats 1,2 i 3) i cal dur a terme un esforç especial. Davant d'aquesta situació la mateixa institució proposa la creació d'un nou jutjat mixt.

La memòria del jutjat degà de Barcelona qualifica escuetament la situació d'aquests jutjats en el 2006 de "ingreso nivelado y sustancialmente similar al año precedente, si bien incrementa su pendència". (Memòria jutjat degà de Barcelona, 2006).

En el 2007, el TSJC apunta que el mòdul d'entrada civil torna a superar-se amb excreix. Es reitera, a més, la proposta de l'any anterior de crear un nou jutjat i recomana realitzar un "especial esforç" per superar l'endarreriment dels jutjats 1, 2 i 3.

Vegem les gràfiques següents:

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Assumptes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

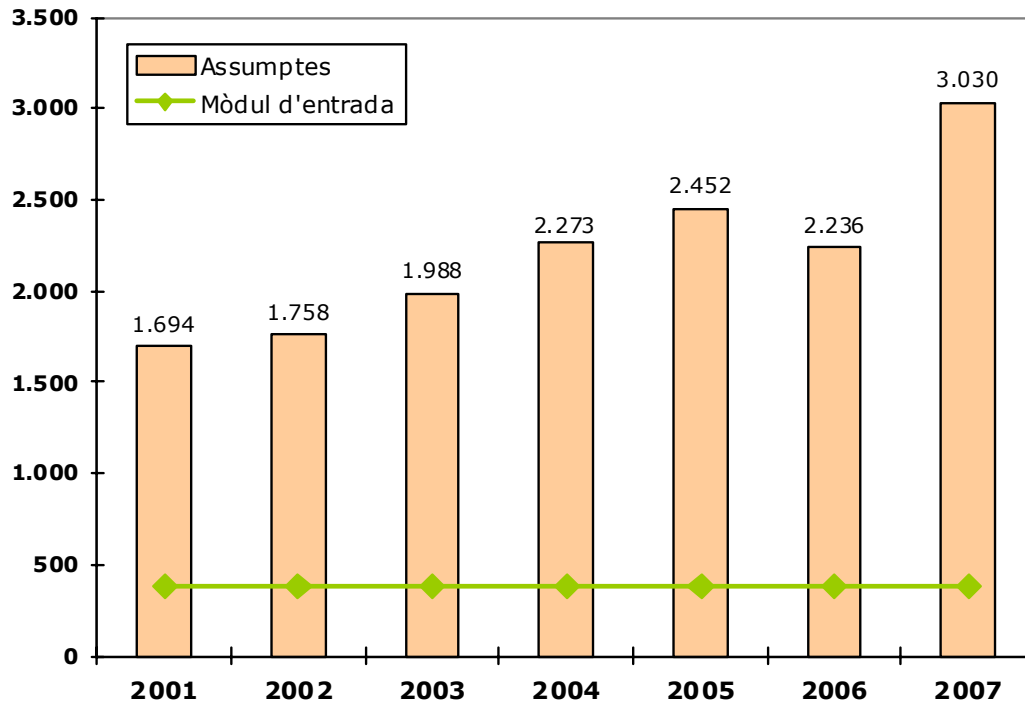

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Tot i que Vilafranca del Penedès no està entre els partits judicials que ingressen més assumptes en relació al volum de població (per exemple, St. Boi per una població de 96.840 en el 2007 ha ingressat 25.796 assumptes), la pendència provoca que els indicadors judicials: resolució, pendència i congestió siguin clarament desfavorables.

En civil, destacar el fort increment dels assumptes en el darrer any. Vegem la gràfica:

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Assumptes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

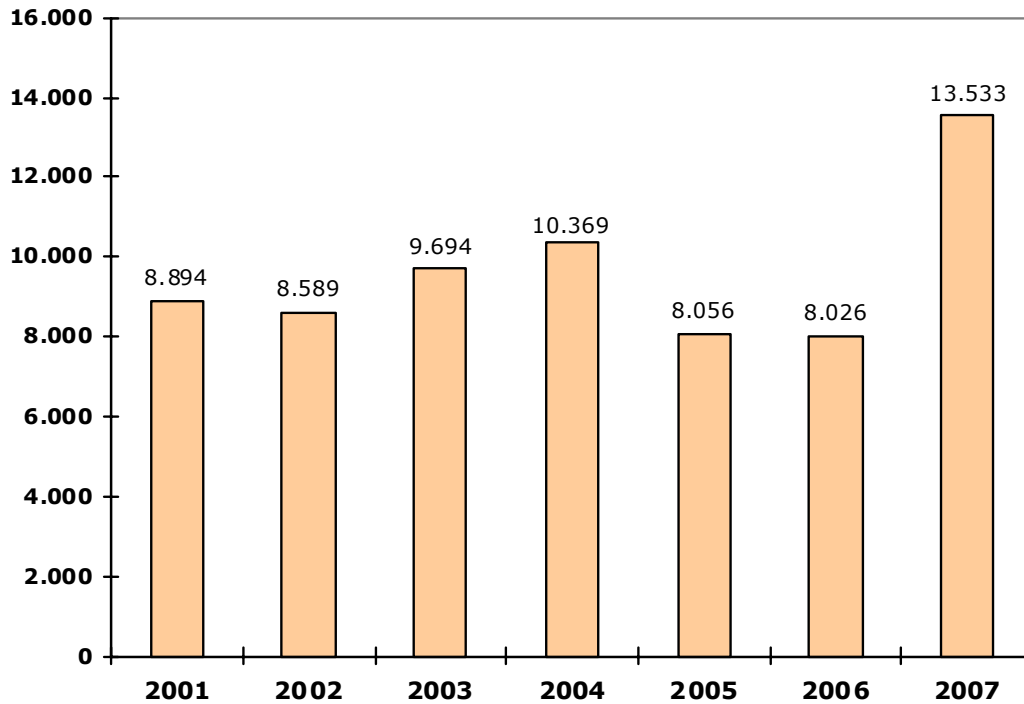

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. **Font:** elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes resolts.

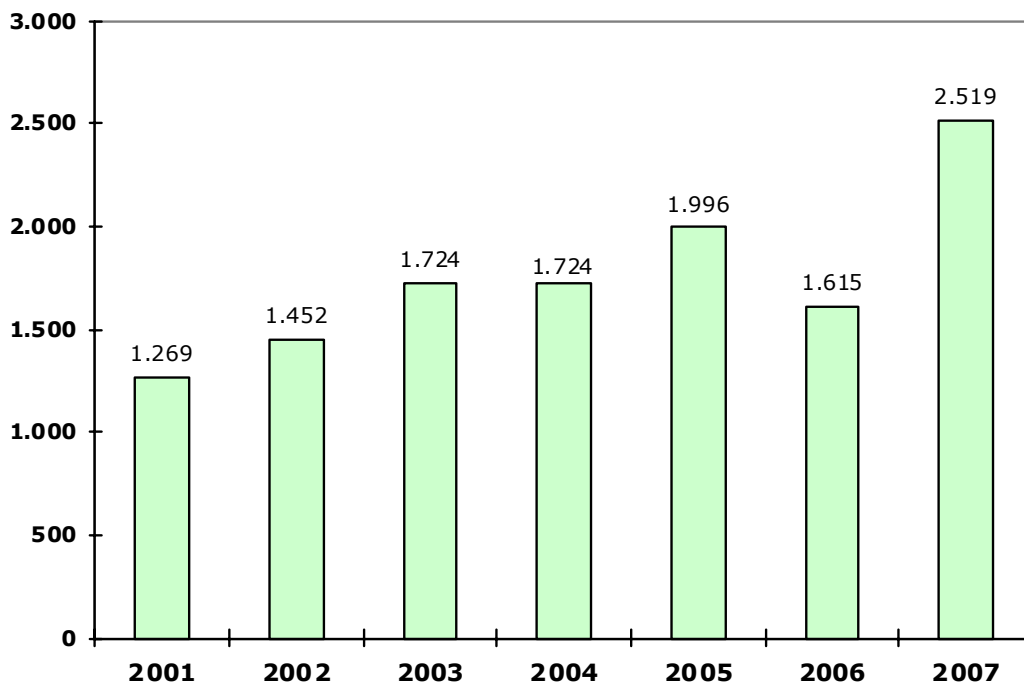
La capacitat resolutiva penal i civil ha augmentat sensiblement en el darrer any 2007, la qual cosa s'ha traduït amb la reducció de la pendència penal, però, no en la civil.

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

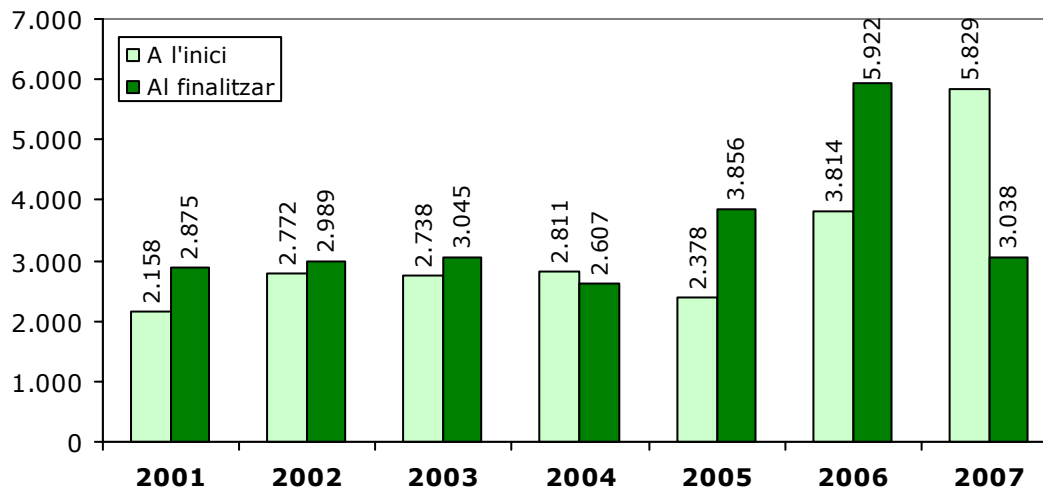

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

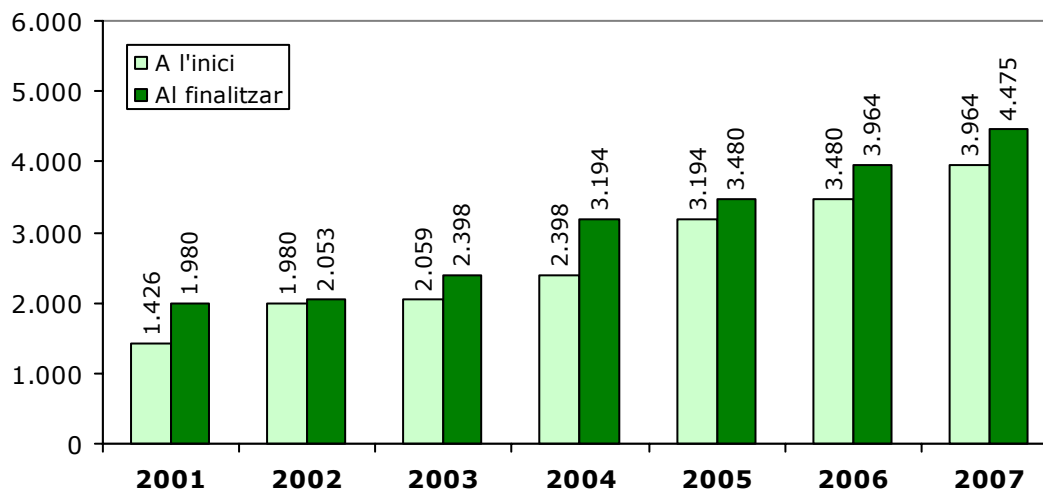
En conseqüència en allò dit anteriorment, la pendència que en el 2006 va augmentar considerablement sembla haver-se reduït en el 2007. No obstant això, la tendència que mostra la gràfica és que la pendència en acabar l'any en major de la existent en iniciar-lo.

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

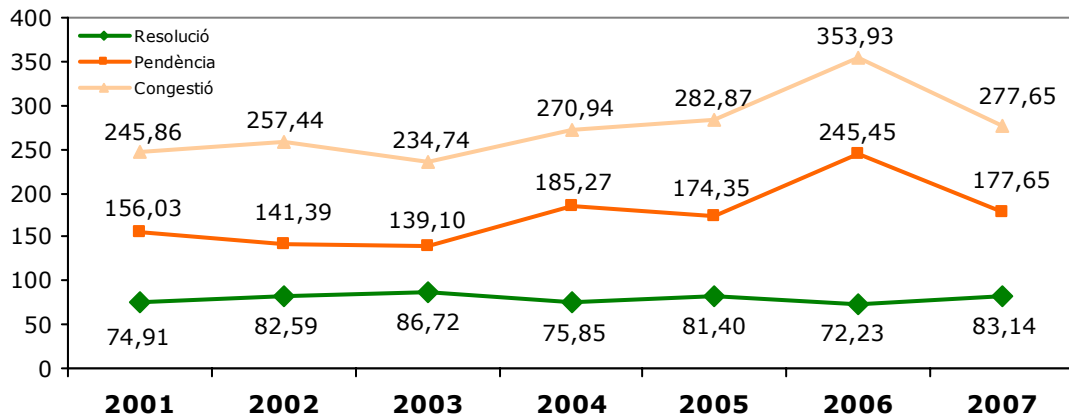
Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

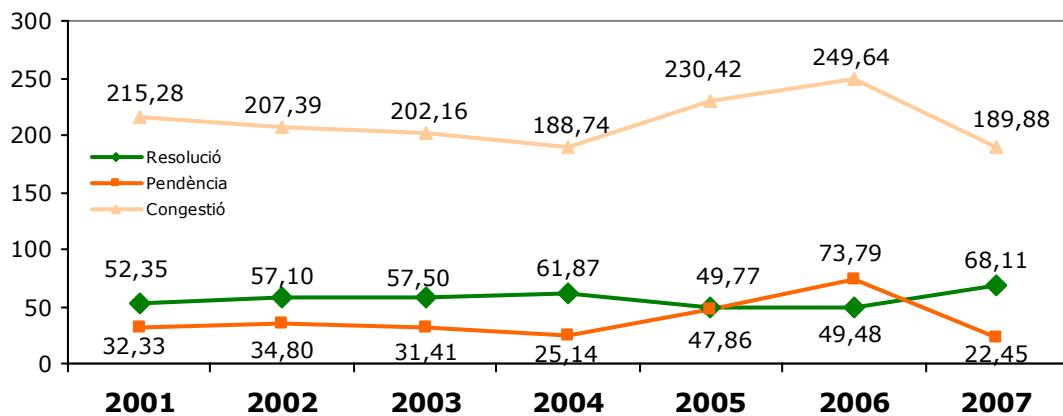
Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Aquests indicadors cal posar-los en relació amb el fet que és el partit judicial que té més funcionaris interins (el 75% en el 2006) i que, en tan sols dos anys, hi ha hagut 17 jutges substituïts. Respecte als secretaris judicials que tenen un paper clau amb l'organització i funcionament del jutjat, cal recordar que, en data 31 de desembre, de les 4 secretaries judicials, dues eren ocupades per funcionaris interins.

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

En línies generals, el funcionament dels jutjats d'aquest partit judicial és lent motivat, com hem vist, en bona part per l'alta mobilitat judicial i per la renovació del personal auxiliar. Com hem dit, segons informa el CGPJ, en data 31 de desembre de 2006, dels 4 jutges, dos eren titulars i dos substituïts. La mateixa proporció es verificava amb els secretaris judicials: 2 eren titular i dos substituïts. En tan sols dos anys, hi ha hagut 17 jutges substituïts en aquests jutjats. El jutge

titular ha de formar els funcionaris que prenen possessió de les seves noves destinacions i endarrerix la resolució dels assumptes.

La congestió que presenten aquests òrgans judicials provoca que no sigui un destí atractiu pels representants de la judicatura i que aquests demanin el trasllat a altres destinacions.

Quan al personal auxiliar, la proporció d'interins és una de les més altes dels partits judicials de la demarcació ICAB: el 75 per cent són interins i la resta titulars.

En el moment del tancament de la memòria del TSJC corresponent al 2007, hi havia 62,57% de funcionaris interins en aquest jutjat, continua tenint el percentatge de funcionaris interins més alt de tota la demarcació ICAB.

La ratio de jutge per habitant en aquest partit judicial entra dins de la mitjana de la demarcació ICAB, és a dir, és d' 1 jutge per cada 23.698 habitants.

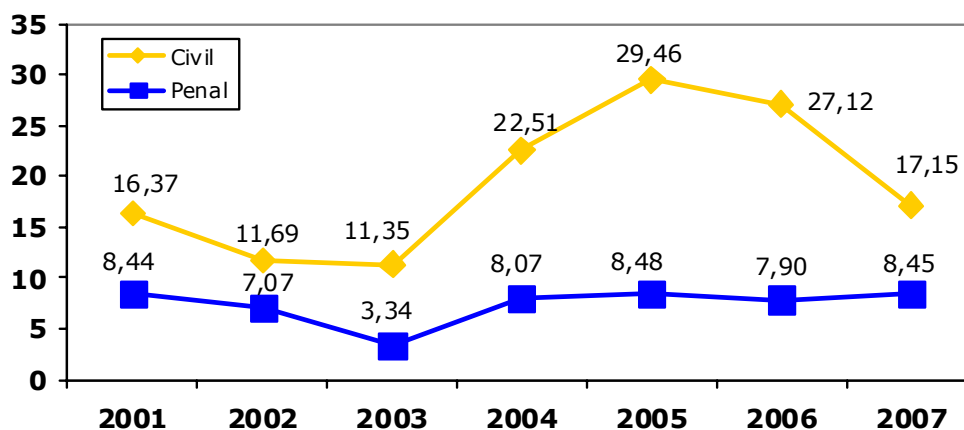
Cal destacar que els criteris en el repartiment dels assumptes no ajuden a descongestionar els jutjats més saturats, ja que carreguen els jutjats de per se més congestionats.

Quan a les relacions dels jutges amb els lletrats, cal dir que són distants i que, en línia amb la resta de delegacions cadascú treballa amb compartiments estancs.

El temps de resposta dels assumptes tant civils com penals és una dels més elevats dels partits judicials en els quals el nostre Col·legi hi té delegacions. Recordem que, segons, l'estudi dut a terme per aquest informe anual, en el 2007 el temps mig de resposta és de 1 mes i 20 dies pels assumptes penals i sis mesos i 15 dies pels civils.

Les vacants judicials s'apunta com la causa més probable de l'elevat temps de resposta en aquest partit judicial.

Partit judicial de Vilafranca del Penedès: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat mixt de violència de la dona

El jutjat que exerceix les funcions de violència sobre la dona (jutjat d'instrucció 3) es troba força saturat, tot i que es van tramitant fluidament els assumptes entrants. Actualment, no hi ha torn específic de violència de gènere, aquesta especialitat és assumida pels advocats penalistes generalistes. En aquest partit judicial no hi ha massa violència estructural (com a mínim denunciada). Destacar la manca d'especialització dels funcionaris en aquests jutjats i la valoració positiva que es fa del desplegament del cos de mossos d'Esquadra en aquest partit judicial.

Resumidament, la situació del jutjat de violència sobre la dona es mou dins dels comentaris i observacions contingudes en l'estudi sobre la violència sobre la dona en la demarcació ICAB.

El partit judicial de Vilafranca del Penedès, en síntesi

Vilafranca del Penedès és un dels partits judicials en que la situació és més complicada, encara que les xifres no ho reflexin amb total exactitud. L'elevada pendència i congestió provoca que els assumptes triguin molt en resoldre's i la ciutadania hagi de recorre a una negociació interpartes, de vegades forçada, per evitar litigar davant dels òrgans judicials. Des de l'advocacia es demana, en línia amb les peticions del TSJCA, augmentar el nombre d'òrgans judicials per atendre les demandes de justícia d'una població que creix anualment i de forma progressiva i que, en el 2007, se situa ja en el llindar del 100.000 habitants.

Quadre-resum del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de VILAFRANCA DEL P. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	1.980	2.053	2.398	3.194	3.480	3.964	4.475
2. Variació sobre l'any anterior (%)		3,69	16,80	33,19	8,95	13,91	12,89
3. Resultats	1.269	1.452	1.724	1.724	1.996	1.615	2.519
4. Variació sobre l'any anterior (%)		14,42	18,73	0,00	15,78	-19,09	55,98

5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6.	Ingressats	1.694	1.758	1.988	2.273	2.452	2.236	3.030
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,78	13,08	14,34	7,88	-8,81	35,51
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	345,79	362,63	423,16	498,16	545,26	488,42	697,37
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		4,87	16,69	17,72	9,46	-10,42	42,78
10.	Pendants a l'inici	1.426	1.980	2.059	2.398	3.194	3.480	3.964
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		38,85	3,99	16,46	33,19	8,95	13,91
12.	Taxa de resolució	74,91	82,59	86,72	75,85	81,40	72,23	83,14
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		10,26	5,00	-12,54	7,33	-11,27	15,10
14.	Taxa de pendència	156,03	141,39	139,10	185,27	174,35	245,45	177,65
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		-9,38	-1,62	33,19	-5,89	40,78	-27,62
16.	Taxa de congestió	245,86	257,44	234,74	270,94	282,87	353,93	277,65
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		4,71	-8,82	15,42	4,40	25,12	-21,55
PENAL								
1.	Pendants al finalitzar	2.875	2.989	3.045	2.607	3.856	5.922	3.038
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,97	1,87	-14,38	47,91	53,58	-48,70
3.	Resultats	8.894	8.589	9.694	10.369	8.056	8.026	13.533

4.	Variació sobre l'any anterior (%)	-3,43	12,87	6,96	-22,31	-0,37	68,61
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	16.989	15.041	16.859	16.759	16.185	19.868
7.	Variació sobre l'any anterior (%)	-11,47	12,09	-0,59	-3,43	0,23	22,48
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	579,56	501,64	574,36	570,36	547,40	694,72
9.	Variació sobre l'any anterior (%)	-13,44	14,50	-0,70	-4,03	0,27	26,57
10.	Pendents a l'inici	2.158	2.772	2.738	2.811	2.378	5.829
11.	Variació sobre l'any anterior (%)	28,45	-1,23	2,67	-15,40	60,39	52,83
12.	Taxa de resolució	52,35	57,10	57,50	61,87	49,77	68,11
13.	Variació sobre l'any anterior (%)	9,08	0,69	7,60	-19,55	-0,60	37,67
14.	Taxa de pendència	32,33	34,80	31,41	25,14	47,86	73,79
15.	Variació sobre l'any anterior (%)	7,66	-9,74	-19,96	90,38	54,15	-69,58
16.	Taxa de congestió	215,28	207,39	202,16	188,74	230,42	249,64
17.	Variació sobre l'any anterior (%)	-3,66	-2,53	-6,64	22,09	8,34	-23,94

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Vilanova i la Geltrú
Índex de continguts

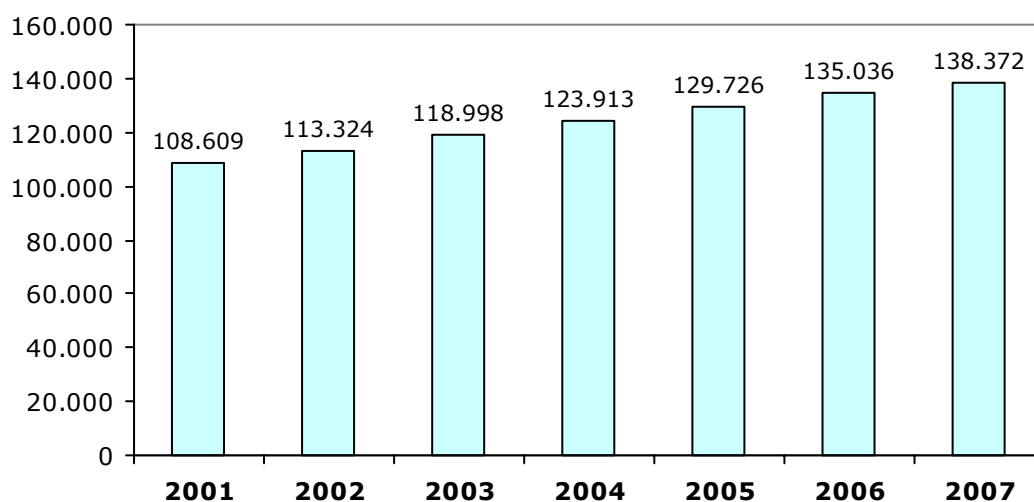
- Característiques generals i elements destacats
- Infraestructura i planta judicial
- Litigiositat
- Moviment d'assumpes
  - Assumpes ingressats.
  - Assumpes resolts.
  - Assumpes pendents.
- Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió
- Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta
- Jutjat de violència de la dona
- El partit judicial de Vilanova i la Geltrú, en síntesi
- Quadre-resum del partit judicial
- Fitxa tècnica

Delegació de Vilanova i la Geltrú

Característiques generals i elements destacats

Vilanova i la Geltrú és un partit judicial que engloba els municipis de Canyelles, Castellet i la Gornal, Cubelles, Olivella, Sant Pere de Ribes, Sitges i Vilanova i la Geltrú. La població total a data 31 de desembre 2007 és de 138.372 residents.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: evolució de la població segons anys

Font: Instituto Nacional de Estadística

Els jutjats del partit judicial estan situats a Vilanova i la Geltrú, que és la capital de la comarca del Garraf —situada entre Barcelona (40 km) i Tarragona (45 km). Segons ens informa l'Ajuntament d'aquest municipi, compte amb una extensió total de 33.5km² i gaudeix d'una comunicació fluida per via terrestre (tren i carretera).

Vilanova i la Geltrú és el municipi que aglutina la major part de la població d'aquest partit judicial. Gaudeix d'un important dinamisme econòmic que va començar antuvi amb una important agricultura i comerç marítim del vi (ss. XVIII i XIX); més tard, va experimentar un procés d'industrialització basat en el tèxtil, el metall i les químiques (s. XIX i primera meitat del s. XX). Actualment, a part de l'activitat agrícola i industrial i tenir una flota pesquera de les importants de Catalunya, gaudeix d'un ràpid desenvolupament del sector terciari —serveis. L'activitat turística estacional també li reporta molta activitat econòmica i alhora és font generadora de conflictivitat social relacionada bàsicament amb la temporada d'estiu.

Aquest partit judicial atén una població que en els últims anys no ha cessat d'augmentar de forma suau en els darrers anys. Les causes apunten a un desplaçament de la població resident de Barcelona a aquest partit judicial Tanmateix, cal dir que l'alt nivell de qualitat de vida que gaudeixen els residents a Vilanova i la Geltrú està, sense dubte, entre les causes d'aquest creixement i desplaçament de població. En data 31 de desembre de 2006, la ratio

habitants/jutge se situa en 1 jutge per 19.290 habitants (informe inspecció partit judicial de Vilanova i la Geltrú, CGPJ, 2006, p. 4).

El nombre d'advocats inscrits en data febrer de 2008 en aquesta delegació era de 229. Tot i que bona part dels advocats que exerceixen en aquest partit judicial ho són a la seu central de Barcelona.

Infraestructura i planta judicial

Aquest partit judicial també ha estrenat nova planta judicial al novembre de 2007, que està situada a la Ronda Ibèria, 175 de Vilanova i la Geltrú. Es corregeix així el problema de dispersió que presentava fins llavors la planta judicial (jutjats en 5 edificis diferents).

Actualment, aquest edifici alberga 8 jutjats de primera instància i instrucció i tres jutjats penals que coneixen els assumptes dels partits judicials de Gavà, Castelldefels, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, Sitges, St. Pere de Ribes i Viladecans.

El jutjat que s'ocupa de la violència contra la dona és el número 6.

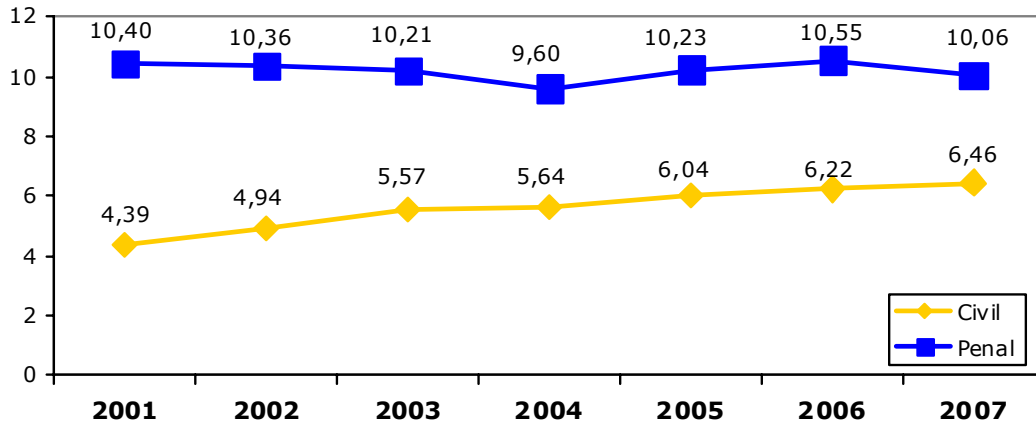
Atès el volum de litigiositat d'aquest territori seria convenient la separació dels ordres jurisdiccionals per una millor resolució dels assumptes.

La delegació de l'ICAB compta amb 5 despatxos, dos pels advocats, 1 despatx del SOJ, 1 sala de reunions, 1 sala de togues. En total 68,7 m². Compta amb els serveis de neteja, aigua, taquilles, togues, etc.

Litigiositat

L'indicador de la litigiositat presenta uns resultats força acceptables, si ho comparem amb la resta dels partits judicials de la demarcació ICAB. Com s'observa en la gràfica, tant la litigiositat civil com penal es mantenen estables. Això no impedeix que els assumptes que gestionen aquests òrgans judicials sigui molt elevat i que els indicadors judicials obtinguin resultats força negatius. Precisament per això, aquesta situació pot actuar com a dissuasori la interposició de demandes i denúncies dels ciutadans i ser una de les causes explicatives que la litigiositat sigui any rere any més moderada.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Valors de la litigiositat
en les matèries civil i penal segons anys

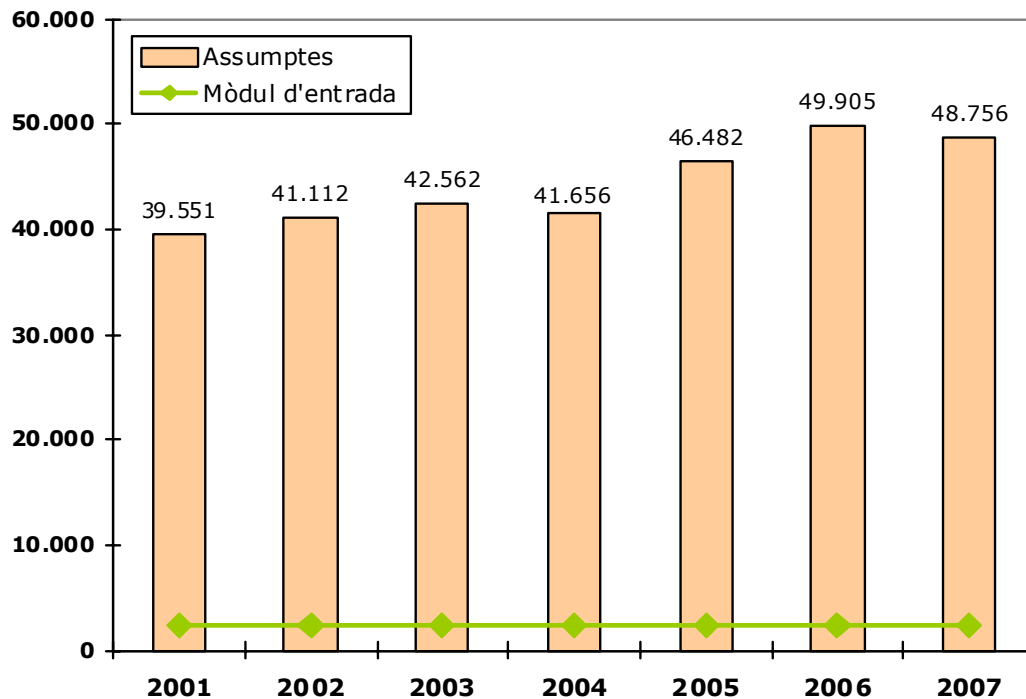
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ i l'INE

Moviment d'assumpes

Assumpes ingressats.

L'ingrés penal s'ha mantingut estable en els darrers 7 anys. Malgrat això, els assumpes ingressats continuen sent molt elevats i superen amb excreix els mòduls d'entrada fixats pel CGPJ.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Assumpes ingressats en matèria penal (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

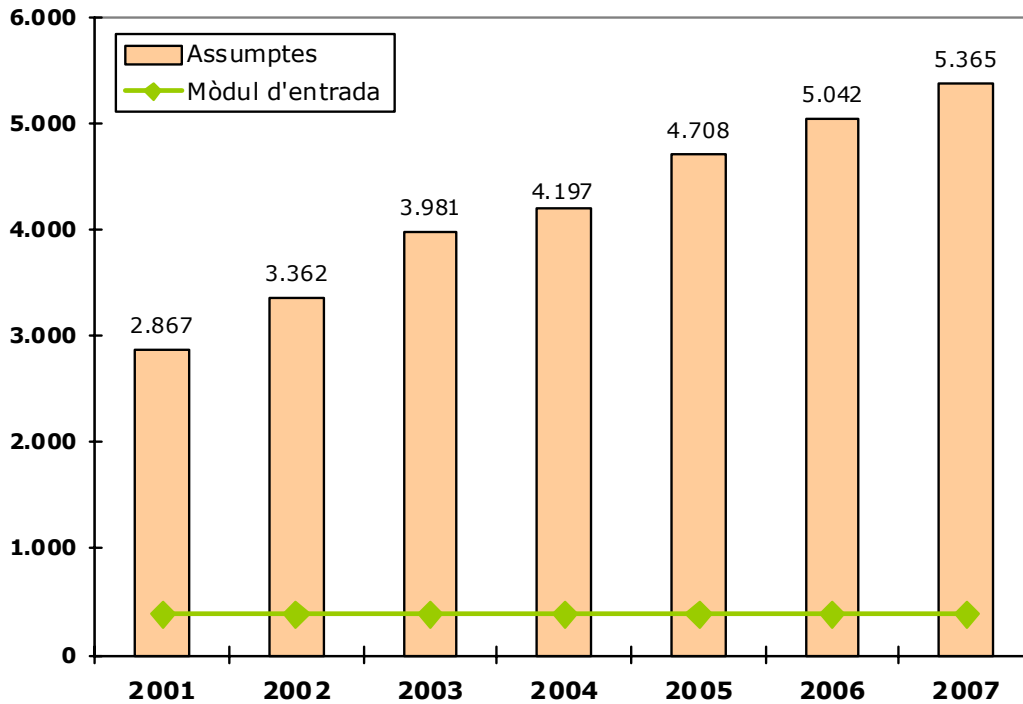

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 2.500. Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els assumptes civils presenten una clara tendència a l'augment, superant any rere any i òbviament amb més distància el mòdul d'entrada.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Assumptes ingressats en matèria civil (segons anys i mòdul d'entrada previst pel CGPJ)

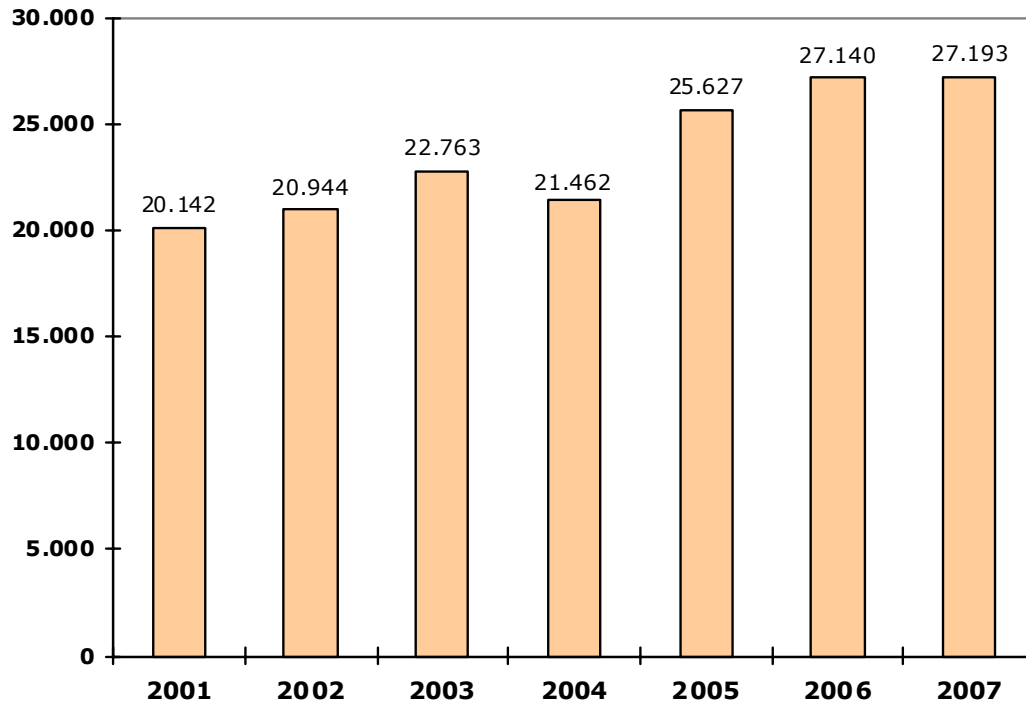

Nota. Mòdul d'entrada (segons CGPJ), 380. **Font:** elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes resolts.

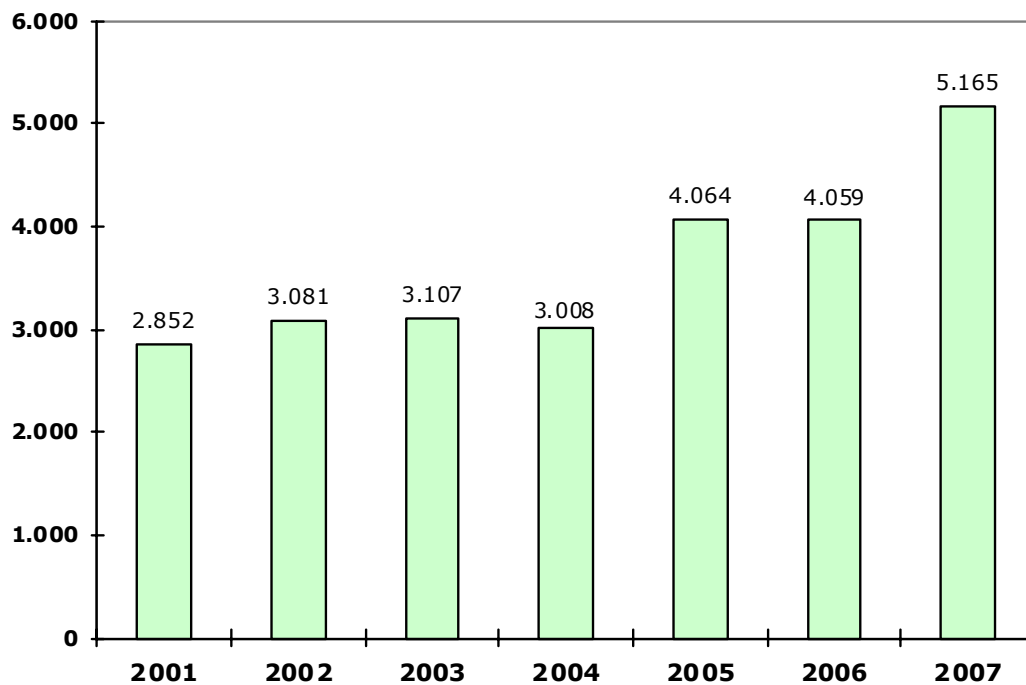
Com succeeix en altres delegacions properes a Vilanova (per exemple, Gavà o el Prat de Llobregat, la resolució penal és força més baixa que la civil. Així en el 2007 es varen resoldre el 55,77% dels assumptes penals i el 96,27 % dels assumptes civils ingressats.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Assumptes resolts en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Assumptes resolts en matèria civil segons anys

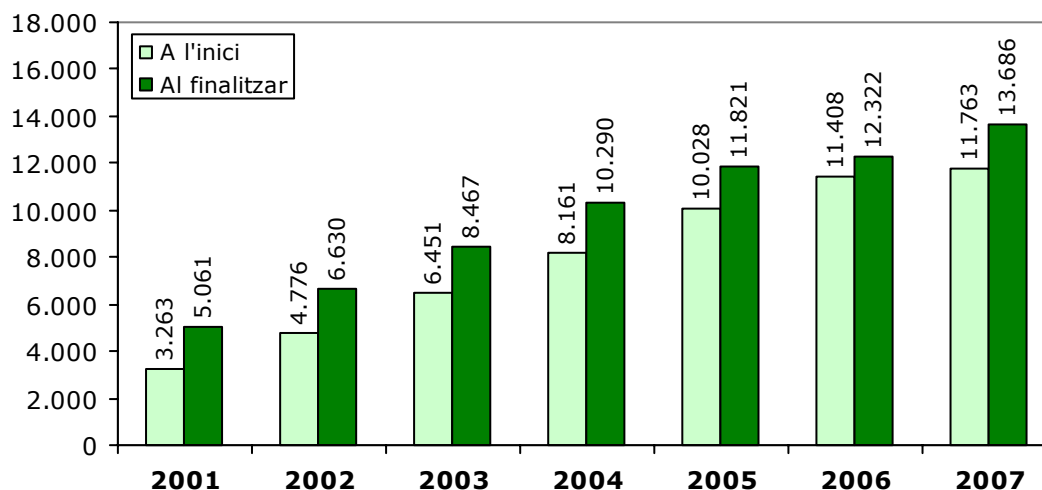

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Assumptes pendents.

Destaquem de la gràfica següent, l'elevada pendència penal que es conseqüència de la baixa resolució en penal. Vilanova i la Geltrú és el partit judicial que presenta, segons les dades obtingudes del CGPJ, una de les pendències més altes de la demarcació ICAB, sobretot en els assumptes penals.

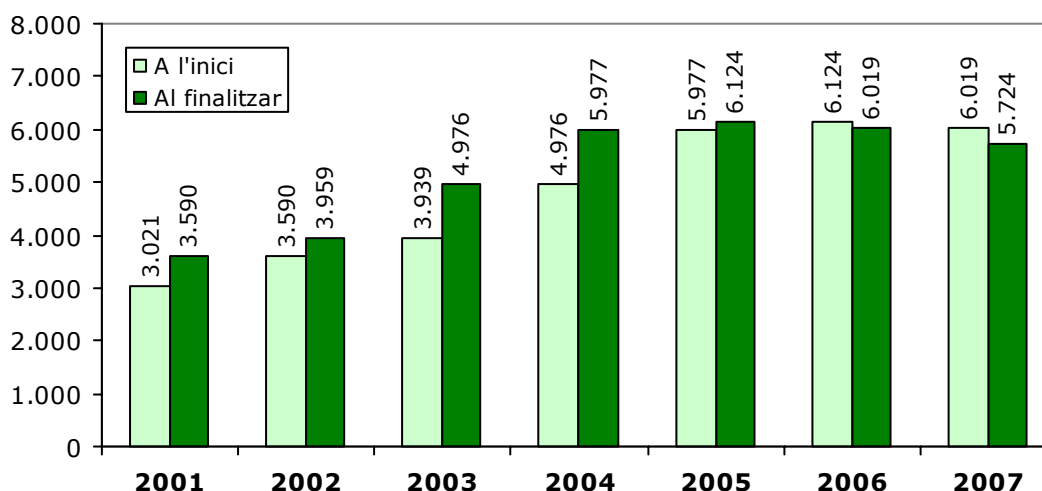
Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Assumptes pendents en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Com es pot observar en la gràfica, l'any finalitza amb més assumptes pendents dels que ha iniciat l'any.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Assumptes pendents en matèria civil segons anys

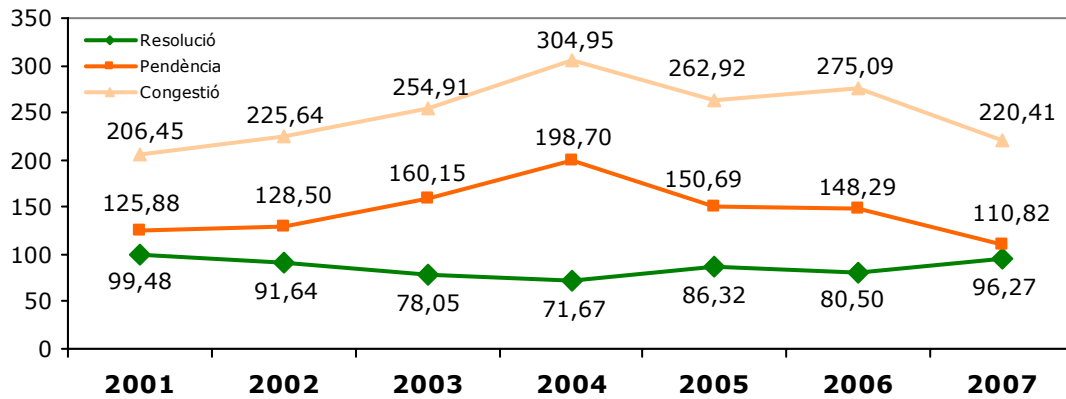

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Els indicadors judicials: taxes de resolució, pendència i congestió

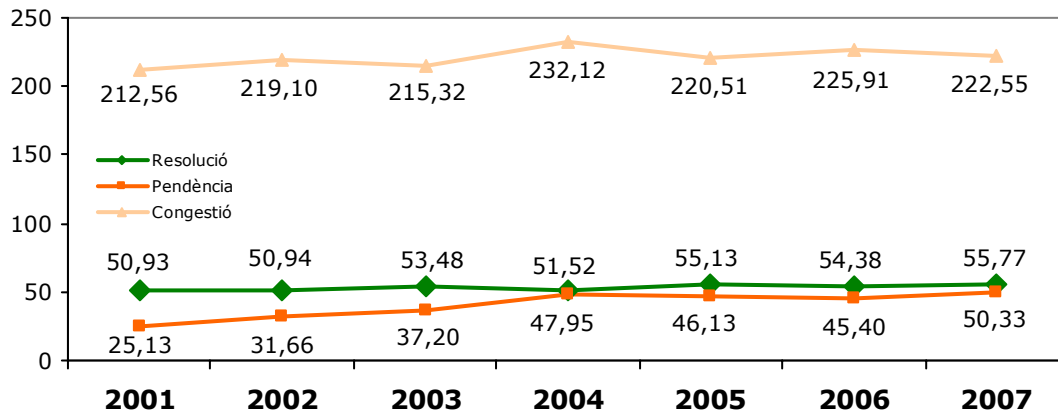
Conseqüentment amb allò exposat, les taxes de pendència i congestió, sobretot en l'àmbit penal, són una de les més altes de la demarcació ICAB. Vegem que ens diuen les gràfiques.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria civil segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Taxes de resolució, pendència i congestió en matèria penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Funcionament dels jutjats. Els temps de resposta

El funcionament general d'aquests jutjats és força deficient. Tant en els aspectes civils com en els penals, en els quals hi ha un important nombre d'assumptes pendents de resoldre.

La reducció de la pendència civil s'atribueix al fet que, en moltes ocasions, la pròpia jurisdicció força al pacte *interpartes*. Tanmateix, cal dir, que el Consejo General del Poder Judicial va dur a terme una inspecció i els jutjats número 3 i 1, no varen superar-la. Les mesures per corregir l'endarreriment d'aquests jutjats no varen beneficiar gaire a l'advocat, ja que es va procedir a una reducció del temps d'atenció al públic i al lletrat. A la pràctica aquesta restricció no es va fer del tot efectiva, ja que es subsanava amb una autorització del secretari.

Quan als aspectes de personal, hi ha un important problema de vacants (funcionaris i jutges) i mobilitat judicial. Recentment s'ha atribuït plaça de magistrat, encara que Vilanova continua sent un primer o segon destí. Així, segons l'informe d'inspecció del Consejo General del Poder Judicial, en data 31 de desembre de 2006, dels 7 magistrats, 5 eren titulars i dos substituïts. Pel que fa als secretaris, 4 secretaris judicials eren titulars i 3 substituïts. Respecte la plantilla orgànica, els 67% dels funcionaris eren titulars i el 33% interins.

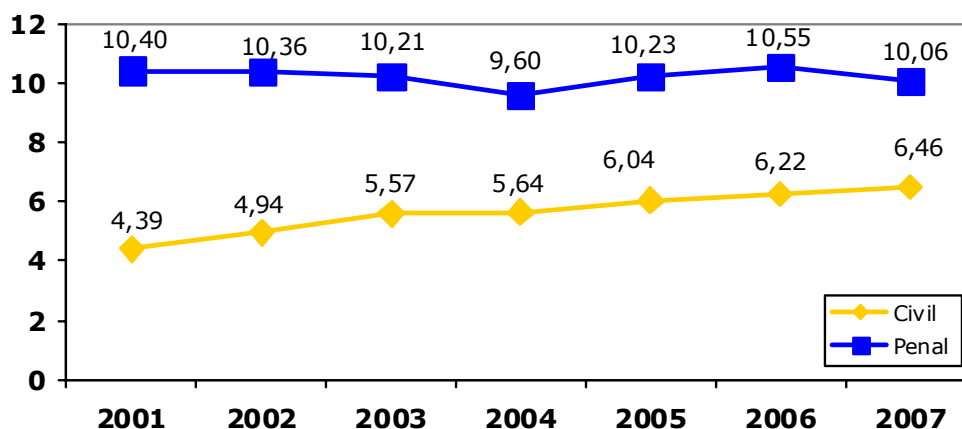
Com succeeix a la resta dels partits judicials, la correcta organització del jutjat depèn en gran mesura de la capacitat de direcció i lideratge del jutge i la plantilla de funcionaris de què disposi.

Les relacions entre jutges i advocat són correctes. No obstant això, no hi ha tampoc reunions entre tots els diferents intervinents en el procés penal o civil (advocats, procuradors, jutges) per escoltar i valorar els problemes que afecten a tots ells. Tot i que el tracte és correcte, també és distant.

El funcionament del cos nacional de policia que, fins novembre 2007, era el cos policial competent en matèria de policia judicial és correcte.

Per últim, el temps de resposta és molt elevat, sobretot en penal. Recordem que la mitjana a la demarcació ICAB se situa en un 1 mes i 20 dies pels assumptes penals i sis mesos i 15 dies pels assumptes civils.

Partit judicial de Vilanova i la Geltrú: Temps de resposta en les matèries civil i penal segons anys

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

Jutjat de violència de la dona

Com hem dit, és el jutjat número 6 qui té atribuïdes les funcions de violència sobre la dona. Cal dir que aquest jutjat es troba força endarrerit en la resolució dels assumptes. Així, només gestiona els atestats i denúncies per violència tres dies a la setmana. Els dilluns, els dimecres i els dijous i amb un horari restringit de 9 a 12h.

Es dona la situació que un assumpte que comença en aquest jutjat, arribada les 12 del migdia, tothom que hi es troba implicat s'ha de traslladar al jutjat de guàrdia que, a més es troba mitja hora de distància del competent en violència. La situació esdevé francament absurda i causa perjudicis molt greus a tots els actors que intervenen, sobretot a la víctima.

Cal dir que el jutjat amb funcions de violència de la dona va iniciar la seva activitat amb molt bon ritme i ha anat endarrerint els assumptes de forma progressiva. L'assumpció de les funcions per un jutge substituït durant un any i mig va ser molt satisfactòria. Actualment, el jutjat està col·lapsat.

Aquesta situació hi té a veure l'augment desmesurat de la litigiositat en aquesta matèria. Segons dades del TSJC, Vilanova ha augmentat en un 191%.

La representant dels advocats en aquesta delegació opina que la violència que congestiona els jutjats és de tipus menor (article 153 CP). Hi ha un bon nombre de denúncies sense rellevància penal que es podien evitar si es millorés el sistema d'informació a la víctima.

A Vilanova hi ha igualment la impressió que es donen massa ordres de protecció, segurament motivat per la falta d'assumpció de responsabilitat a l'hora d'assumir un fracàs de la via judicial per evitar una mort. De la mateixa manera que es verifica a Santa Coloma, els punts de trobada no funcionen convenientment.

També cal dir que no funciona la política desinhibicions entre els jutjats. Així, es dona el cas en violència de la dona que:

Una dona inicia procediment de separació o divorci en un jutjat. Una setmana més tard, interposa una denuncia per violència contra la dona. Automàticament, el jutge civil s'inhibeix en favor del jutjat de violència de la dona. Si aquell cas es determina que no hi violència. El cas queda sense jutjat competent ja que el primer jutjat civil no l'assumeix novament.

Finalment, abans de tancar aquest document, el servei de premsa del Departament de Justícia (ejusticia), ha anunciat que el Govern va aprovar el data 18 de març 2008, la implantació d'una experiència pilot de treball amb la finalitat de reorganitzar els partits judicials de l'Hospitalet de Llobregat i de Vilanova i la Geltrú. Tanmateix, es preveu un increment de la dotació de personal inicialment prevista per les àrees de treball d'execució dels procediments en aquest jutjats. La finalitat darrera de potenciar i fer més eficaç la fase de l'execució de la sentència és arribar a un servei comú d'execució per a tots els jutjats d'un mateix partit judicial.

El partit judicial de Vilanova i la Geltrú, en síntesi

La valoració d'aquest partit judicial ha de ser forçosament negativa. L'elevada pendència i la congestió impossibilita un funcionament àgil i eficaç d'aquests òrgans judicials. Recordem que Vilanova i la Geltrú disposa de jutjats penals que són competents de la fase intermitja i plenària dels procediments abreujats i dels judicis ràpids dels municipis colindants (inclòs Vilafranca del Penedès). També el desenvolupament poblacional i econòmic d'aquesta comarca genera,

inevitablement, més conflictivitat relacionada amb el dret privat (civil, mercantil) i públic (penal).

Quadre-síntesi del partit judicial

Per tal de poder veure en conjunt la situació descrita per aquest partit judicial, la taula següent conté tots els indicadors comentats en apartats precedents. A més a més, s'hi afegeixen altres dades, les quals introdueixen precisions d'interès per tothom interessat en detalls que, per raons de síntesi expositiva, no han estat incorporats al text.

Partit judicial de VILANOVA I LA GELTRÚ. Resum de les dades judicials per al període 2001-2007

Indicadors segons matèria	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
CIVIL							
1. Pendants al finalitzar	3.590	3.959	4.976	5.977	6.124	6.019	5.724
2. Variació sobre l'any anterior (%)		10,28	25,69	20,12	2,46	-1,71	-4,90
3. Resolts	2.852	3.081	3.107	3.008	4.064	4.059	5.165
4. Variació sobre l'any anterior (%)		8,03	0,84	-3,19	35,11	-0,12	27,25
5. Mòdul d'entrada (CGPJ)	380	380	380	380	380	380	380
6. Ingressats	2.867	3.362	3.981	4.197	4.708	5.042	5.365
7. Variació sobre l'any anterior (%)		17,27	18,41	5,43	12,18	7,09	6,41
8. Relació entre 5 i 6 (%)	654,47	784,74	947,63	1004,47	1138,95	1226,84	1311,84

9.	Variació sobre l'any anterior (%)		19,90	20,76	6,00	13,39	7,72	6,93
10.	Pendants a l'inici	3.021	3.590	3.939	4.976	5.977	6.124	6.019
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		18,83	9,72	26,33	20,12	2,46	-1,71
12.	Taxa de resolució	99,48	91,64	78,05	71,67	86,32	80,50	96,27
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		-7,88	-14,84	-8,17	20,44	-6,74	19,59
14.	Taxa de pendència	125,88	128,50	160,15	198,70	150,69	148,29	110,82
15.	Variació sobre l'any anterior (%)		2,08	24,64	24,07	-24,16	-1,59	-25,27
16.	Taxa de congestió	206,45	225,64	254,91	304,95	262,92	275,09	220,41
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		9,29	12,97	19,63	-13,78	4,63	-19,88
PENAL								
1.	Pendants al finalitzar	5.061	6.630	8.467	10.290	11.821	12.322	13.686
2.	Variació sobre l'any anterior (%)		31,00	27,71	21,53	14,88	4,24	11,07

3.	Resultats	20.142	20.944	22.763	21.462	25.627	27.140	27.193
4.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,98	8,69	-5,72	19,41	5,90	0,20
5.	Mòdul d'entrada (CGPJ)	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
6.	Ingressats	39.551	41.112	42.562	41.656	46.482	49.905	48.756
7.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,95	3,53	-2,13	11,59	7,36	-2,30
8.	Relació entre 5 i 6 (%)	1482,04	1544,48	1602,48	1566,24	1759,28	1896,20	1850,24
9.	Variació sobre l'any anterior (%)		4,21	3,76	-2,26	12,33	7,78	-2,42
10.	Pendents a l'inici	3.263	4.776	6.451	8.161	10.028	11.408	11.763
11.	Variació sobre l'any anterior (%)		46,37	35,07	26,51	22,88	13,76	3,11
12.	Taxa de resolució	50,93	50,94	53,48	51,52	55,13	54,38	55,77
13.	Variació sobre l'any anterior (%)		0,03	4,98	-3,66	7,01	-1,36	2,56
14.	Taxa de pendència	25,13	31,66	37,20	47,95	46,13	45,40	50,33
15.	Variació sobre l'any anterior		25,99	17,50	28,90	-3,79	-1,57	10,85

	(%)							
16.	Taxa de congestió	212,56	219,10	215,32	232,12	220,51	225,91	222,55
17.	Variació sobre l'any anterior (%)		3,08	-1,73	7,80	-5,00	2,45	-1,49

Nota. Elaboració pròpia a partir de les dades del CGPJ

